

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

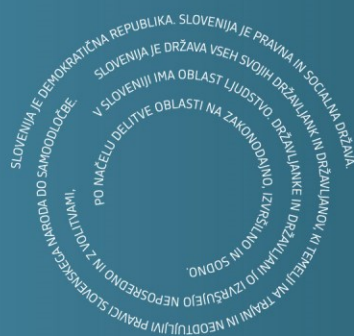
VII

SEJA

36

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 36. SEJA

(11., 12., 13., 14., 15. in 19. december 2017)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 36. seja (11., 12., 13., 14., 15. in 19. december 2017)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 36. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2182-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O LEKARNIŠKI DEJAVNOSTI (ZLD-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2364-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI (ZMinP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2313-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNEM UKREPU NA PODROČJU TRGA DELA (ZIUPTD-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2233-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2324-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPoI-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2404-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DODATNI KONCESIJSKI DAJATVI OD PREJEMKOV, IZPLAČANIH ZA OBČASNA IN ZAČASNA DELA ŠTUDENTOV IN DIJAKOV (ZDKDPŠ-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2271-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NAGRADAH IN PRIZNANJIH ZA IZJEMNE DOSEŽKE V ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN RAZVOJNI DEJAVNOSTI (ZNPZRRD-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2320-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI-N), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1894-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O VARSTVU PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI IN JEDRSKI VARNOSTI (ZVISJV-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2115-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2221-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREDITVI LASTNIŠTVA JAVNIH CEST (ZULJC), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2284-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MNOŽIČNEM VREDNOTENJU NEPREMIČNIN (ZMVN-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2138-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2283-VII
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KRITIČNI INFRASTRUKTURI (ZKI), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2286-VII
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS-H), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2272-VII

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGOVINI (ZT-1B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2261-VII

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2365-VII

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POSTOPKU SODNEGA VARSTVA IMETNIKOV KVALIFICIRANIH OBVEZNOSTI BANK (ZPSVIKOB), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2354-VII

21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU (ZPCP-2G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2375-VII

22. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI

Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT)-UPB2, EPA 2383-VII

Zakon o tujcih (ZTuj-2)-UPB6, EPA 2384-VII

23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2016 (RZ2016), EPA 2257-VII

24. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILOM FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2327-VII

25. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILNIKU O SOFINANCIRANJU IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2328-VII

26. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O USTAVITVI POSTOPKA RAZPUSTITVE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOSTANJEVICA NA KRKI, EPA 2406-VII

27. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O JAVNEM NAROČANJU PRI INVESTICIJI V BLOK 6 TEŠ, EPA 2376-VII

28. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z DOSLEDNIM UPOŠTEVANJEM NAČELA LOČITVE DRŽAVE IN VERSKIH SKUPNOSTI, EPA 2227-VII

28.A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN (ZEN-A), EPA 2407-VII, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU

29. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog o ugotovitvi prenehanja mandata članice in imenovanju člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., EPA 2343-VII

Predlog sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 2440-VII

Predlog sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2441-VII

Predlog sklepa o imenovanju osmih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2442-VII

Predlog sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 2443-VII

Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 2427-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	21
28.A točka dnevnega reda: ZAHTEVA SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN (ZEN-A), EPA 2407-VII,OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU	21
DANIJEL KRIVEC	21
FRANC BREZNIK	22
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	22
MAG. MATEJ TONIN	22
DR. MIROSLAV CERAR	23
MAG. MATEJ TONIN	24
DR. MIROSLAV CERAR	24
MAG. MATEJ TONIN	24
DR. BOJAN DOBOVŠEK	25
DR. MIROSLAV CERAR	25
DR. BOJAN DOBOVŠEK	26
DR. MIROSLAV CERAR	26
DR. BOJAN DOBOVŠEK	27
DR. VINKO GORENAK	27
DR. MIROSLAV CERAR	27
DR. VINKO GORENAK	28
DR. MIROSLAV CERAR	28
DR. VINKO GORENAK	29
BENEDIKT KOPMAJER	29
DR. MIROSLAV CERAR	30
BENEDIKT KOPMAJER	30
DR. MIROSLAV CERAR	31
DR. ANJA KOPAČ MRAK	31
DR. VINKO GORENAK	32
DR. VINKO GORENAK	32
SUZANA LEP ŠIMENKO	32
IRENA MAJCEN	33
SUZANA LEP ŠIMENKO	33
IRENA MAJCEN	33
DR. FRANC TRČEK	34
ERIKA DEKLEVA	34
IRENA MAJCEN	35
ERIKA DEKLEVA	35
ERIKA DEKLEVA	36
IRENA MAJCEN	36
MAG. MARKO POGAČNIK	36
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	36
MAG. MARKO POGAČNIK	37
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	37
ZVONKO LAH	38
DR. PETER GAŠPERŠIČ	38
ZVONKO LAH	39
DR. PETER GAŠPERŠIČ	39
ZVONKO LAH	39
FRANC JURŠA	40
MARIJAN POJBIČ	40

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	41
MARIJAN POJBIČ	41
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	42
MARIJAN POJBIČ	42
MATJAŽ NEMEC	43
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	43
MATJAŽ NEMEC	44
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	44
IVAN ŠKODNIK	44
IRENA MAJCEN	45
IVAN ŠKODNIK	45
DR. MATEJ T. VATOVEC	45
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	46
DR. MATEJ T. VATOVEC	46
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	46
DANIJEL KRIVEC	47
IRENA MAJCEN	47
DANIJEL KRIVEC	48
IRENA MAJCEN	48
DANIJEL KRIVEC	48
JOŽEF HORVAT	49
BORIS KOPRIVNIKAR	49
JOŽEF HORVAT	50
BORIS KOPRIVNIKAR	50
TOMAŽ LISEC	50
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	51
TOMAŽ LISEC	51
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	52
TOMAŽ LISEC	52
FRANC BREZNIK	52
DR. PETER GAŠPERŠIČ	53
FRANC BREZNIK	53
DR. PETER GAŠPERŠIČ	54
FRANC BREZNIK	54
MIHA KORDIŠ	55
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	55
MIHA KORDIŠ	56
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	56
MIHA KORDIŠ	57
BOJAN PODKRAJŠEK	57
DR. ANJA KOPAČ MRAK	57
BOJAN PODKRAJŠEK	58
DR. ANJA KOPAČ MRAK	58
ŽAN MAHNIČ	59
ANDREJA KATIČ	59
ŽAN MAHNIČ	60
ANDREJA KATIČ	60
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	61
DR. ANJA KOPAČ MRAK	61
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	62
DR. ANJA KOPAČ MRAK	62
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	63
LUKA MESEC	63
ŽAN MAHNIČ	63
DR. PETER GAŠPERŠIČ	64
ŽAN MAHNIČ	64
DR. PETER GAŠPERŠIČ	65

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI (ZMinP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2313-VII	65
UROŠ PRIKL	65
LUKA MESEC.....	66
JANJA SLUGA	66
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	67
MARIJA BAČIČ	68
IVA DIMIC	69
MIHA KORDIŠ	69
MIRJAM BON KLANJŠČEK	70
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNEM UKREPU NA PODROČJU TRGA DELA (ZIUPTD-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2233-VII	70
PETER POGAČAR	70
UROŠ PRIKL	71
MARIJAN POJBIČ.....	71
UROŠ PRIKL	72
MARIJA BAČIČ	72
IVA DIMIC	73
MIHA KORDIŠ	73
MIRJAM BON KLANJŠČEK	74
IRENA GROŠELJ KOŠNIK.....	74
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS-H), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2272-VII	75
MARTINA VUK	75
UROŠ PRIKL	76
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	76
MARIJA BAČIČ	77
IVA DIMIC	77
MIHA KORDIŠ	78
MIRJAM BON KLANJŠČEK	78
IRENA GROŠELJ KOŠNIK.....	79
MARIJAN POJBIČ.....	79
MIHA KORDIŠ	80
IVA DIMIC	81
MARIJAN POJBIČ.....	81
MIHA KORDIŠ	82
MARTINA VUK	82
MIHA KORDIŠ	83
MARIJAN POJBIČ.....	83
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O VARSTVU PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI IN JEDRSKI VARNOSTI (ZVISJV-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2115-VII	83
LIDIJA STEBERNAK.....	83
IGOR ZORČIČ.....	84
JAN ŠKOBERNE	85
IVA DIMIC	85
DR. FRANC TRČEK	85
IGOR ZORČIČ.....	86
ŽAN MAHNIČ.....	87

IVAN HRŠAK	87
DR. FRANC TRČEK	88
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MOTORNIH VOZILIH (ZMV-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2221-VII	89
DANILO ANTON RANC	89
IVA DIMIC	90
MAG. BOJAN KRAJNC	91
LJUBO ŽNIDAR	91
TOMAŽ GANTAR	91
JAN ŠKOBERNE	92
ZVONKO LAH	92
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KRITIČNI INFRASTRUKTURI (ZKI), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2286-VII	93
ANDREJA KATIČ	93
ŽAN MAHNIČ	93
LUKA MESEC	94
MARJAN DOLINŠEK	95
ŽAN MAHNIČ	95
BENEDIKT KOPMAJER	96
JAN ŠKOBERNE	96
MAG. MATEJ TONIN	97
MAG. MATEJ TONIN	97
ŽAN MAHNIČ	99
MARJAN DOLINŠEK	99
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	100
LUKA MESEC	100
MIHA KORDIŠ	101
DR. FRANC TRČEK	101
DR. MATEJ T. VATOVEC	101
VIOLETA TOMIČ	102
VIOLETA TOMIČ	102
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	102
17. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	102
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	103
DR. FRANC TRČEK	103
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	104
MAG. MATEJ TONIN	104
MAG. MATEJ TONIN	104
DR. FRANC TRČEK	104
IVA DIMIC	105
MAG. MATEJ TONIN	105
DR. FRANC TRČEK	105
MAG. BOJAN KRAJNC	106
MAG. MATEJ TONIN	106
MAG. MATEJ TONIN	106
ZVONKO LAH	107

IGOR ZORČIČ.....	107
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	107
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	108
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UREDITVI LASTNIŠTVA JAVNIH CEST (ZULJC), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2284-VII.....	109
IGOR ZORČIČ.....	109
DUŠAN STRNAD.....	110
MAG. KLEMEN POTISEK	111
DANILO ANTON RANC	111
MARJANA KOTNIK POROPAT	111
JAN ŠKOBERNE	112
ZVONKO LAH.....	112
DR. FRANC TRČEK	113
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU (ZPCP-2G), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2375-VII.....	114
ŽAN MAHNIČ.....	114
MAG. KLEMEN POTISEK	114
IGOR ZORČIČ.....	115
LJUBO ŽNIDAR.....	116
MARJANA KOTNIK POROPAT	117
JAN ŠKOBERNE	117
ZVONKO LAH.....	118
MIHA KORDIŠ	118
ŽAN MAHNIČ.....	120
DR. FRANC TRČEK	122
DR. FRANC TRČEK	122
ŽAN MAHNIČ.....	122
DR. FRANC TRČEK	122
ŽAN MAHNIČ.....	122
MARJANA KOTNIK POROPAT	122
JOŽEF HORVAT	123
DR. FRANC TRČEK	124
DR. FRANC TRČEK	124
ŽAN MAHNIČ.....	125
TOMAŽ LISEC	126
MARJANA KOTNIK POROPAT	128
DR. FRANC TRČEK	128
TOMAŽ LISEC	128
DR. FRANC TRČEK	128
SIMON ZAJC	128
DR. FRANC TRČEK	129
ŽAN MAHNIČ.....	130
BOJAN PODKRAJŠEK.....	130
DANIJEL KRIVEC	131
MARKO FERLUGA	132
ŽAN MAHNIČ.....	133
LJUBO ŽNIDAR.....	134
MAG. KLEMEN POTISEK	135
ŽAN MAHNIČ.....	136
JERNEJ VRTOVEC	137
IGOR ZORČIČ.....	137

JOŽEF HORVAT	138
DR. FRANC TRČEK	138
JOŽEF HORVAT	139
DR. FRANC TRČEK	139
PRIMOŽ HAINZ	139
ŽAN MAHNIČ	140
ŽAN MAHNIČ	140

15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2283-VII	140
--	-----

SUZANA LEP ŠIMENKO	140
UROŠ PRIKL	141
JANKO VEBER	141
JOŽEF HORVAT	142
DR. FRANC TRČEK	142
MARUŠA ŠKOPAC	143

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (ZDDV-1J), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2365-VII	144
---	-----

MAG. MARKO POGAČNIK	144
TILEN BOŽIČ	145
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	145
JANKO VEBER	146
JOŽEF HORVAT	147
LUKA MESEC	147
MARUŠA ŠKOPAC	148
SUZANA LEP ŠIMENKO	149
MAG. MARKO POGAČNIK	150
URŠKA BAN	151
UROŠ PRIKL	154
DR. ANŽE LOGAR	155
JERNEJ VRTOVEC	156
TILEN BOŽIČ	157
MAG. MARKO POGAČNIK	159
TOMAŽ GANTAR	159
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	160
MAG. MARKO POGAČNIK	161
SUZANA LEP ŠIMENKO	162
JANKO VEBER	163
MARJANA KOTNIK POROPAT	164
JOŽEF HORVAT	164
MARJANA KOTNIK POROPAT	166
JOŽEF HORVAT	166
VOJKA ŠERGAN	166
MAG. MARKO POGAČNIK	167
VOJKA ŠERGAN	168
MAG. MARKO POGAČNIK	168
TILEN BOŽIČ	168
MAG. MARKO POGAČNIK	169
TILEN BOŽIČ	169
ŽAN MAHNIČ	169
TILEN BOŽIČ	173
JOŽE TANKO	173
DR. MITJA HORVAT	176
JOŽE TANKO	177

TILEN BOŽIČ.....	177
MAG. MARKO POGAČNIK.....	178
ŽAN MAHNIČ.....	179
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	180
VOJKA ŠERGAN.....	180
JOŽE TANKO.....	181
JOŽEF HORVAT.....	181
DR. MITJA HORVAT.....	182
JOŽE TANKO.....	182

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POSTOPKU SODNEGA VARSTVA IMETNIKOV KVALIFICIRANIH OBVEZNOSTI BANK (ZPSVIKOB), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2354-VII.....	183
---	-----

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	183
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	183
JOŽEF HORVAT.....	185
LUKA MESEC.....	185
MAG. BOJAN KRAJNC.....	186
MAG. MARKO POGAČNIK.....	188
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	189
JANKO VEBER.....	189
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	190
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	194
JOŽE TANKO.....	195
MAG. MARKO POGAČNIK.....	197
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN.....	197

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-N), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2182-VII.....	199
---	-----

VIOLETA TOMIČ.....	199
TOMAŽ GANTAR.....	199
MAG. MATEJ TONIN.....	200
DR. ANA MEDVED.....	200
JERNEJ VRTOVEC.....	201
VIOLETA TOMIČ.....	201
IRENA GROŠELJ KOŠNIK.....	202
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	203
TOMAŽ GANTAR.....	203
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	204

3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O LEKARNIŠKI DEJAVNOSTI (ZLD-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2364-VII.....	204
---	-----

MAG. BOJAN KRAJNC.....	204
TOMAŽ GANTAR.....	205
DR. ANA MEDVED.....	205
VIOLETA TOMIČ.....	205
VLASTA POČKAJ.....	206
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	206
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	207
JERNEJ VRTOVEC.....	207

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI (ZODPoI-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2404-VII.....	208
DR. VINKO GORENAK	208
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	208
BOŠTJAN ŠEFIC.....	209
FRANC LAJ	210
MARKO FERLUGA	210
ANJA BAH ŽIBERT	211
BENEDIKT KOPMAJER.....	212
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	212
ZVONKO LAH.....	213
VIOLETA TOMIČ	213
DR. VINKO GORENAK	214
BOŠTJAN ŠEFIC.....	216
DR. VINKO GORENAK	217
MAG. BRANKO GRIMS	217
VIOLETA TOMIČ	218
MAG. BRANKO GRIMS	218
MARKO FERLUGA	218
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	219
VIOLETA TOMIČ	220
DR. VINKO GORENAK	221
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	222
BOŠTJAN ŠEFIC.....	223
DR. VINKO GORENAK	224
ANJA BAH ŽIBERT	224
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	226
JOŽEF HORVAT	226
MARJAN DOLINŠEK	227
ANJA BAH ŽIBERT	227
DR. VINKO GORENAK	228
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O MNOŽIČNEM VREDNOTENJU NEPREMIČNIN (ZMVN-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2138-VII.....	229
TILEN BOŽIČ	229
URŠKA BAN	230
TILEN BOŽIČ.....	231
24. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILOM FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2327-VII.....	231
MIRJAM BON KLANJŠČEK	231
KAMAL IZIDOR SHAKER	232
25. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILNIKU O SOFINANCIRANJU IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI, EPA 2328-VII.....	232
MIRJAM BON KLANJŠČEK	232
28. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z DOSLEDNIM UPOŠTEVANJEM NAČELA LOČITVE DRŽAVE IN VERSKIH SKUPNOSTI, EPA 2227-VII.....	233

PRIMOŽ HAINZ	233
MARIJA BAČIČ	233
LJUDMILA NOVAK	234
MIHA KORDIŠ	234
MIRJAM BON KLANJŠČEK	235
ANITA KOLEŠA	235
ANJA BAH ŽIBERT	236
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	236
MAG. MATEJ TONIN	236
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	236
MAG. BOJANA MURŠIČ	237
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	237
DR. VINKO GORENAK	237
MARJAN DOLINŠEK	238
SIMON ZAJC	238
VIOLETA TOMIČ	238
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	239
TILEN BOŽIČ	239
24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	239
25. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	239
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	239
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	240
ŽAN MAHNIČ	240
MIHA KORDIŠ	240
SIMON ZAJC	240
JOŽEF HORVAT	241
FRANC BREZNIK	241
JERNEJ VRTOVEC	241
ŽAN MAHNIČ	242
MIHA KORDIŠ	242
LUKA MESEC	242
PRIMOŽ HAINZ	243
TOMAŽ LISEC	243
19. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	243
MAG. MARKO POGAČNIK	244
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	244
JOŽEF HORVAT	244
MAG. BRANKO GRIMS	244
VOJKA ŠERGAN	245
DR. ANŽE LOGAR	245
IVA DIMIČ	245

20. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	246
MAG. MATEJ TONIN.....	246
29. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	246
Predlog o ugotovitvi prenehanja mandata članice in imenovanju člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d, EPA 2343-VII	246
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	246
DR. MITJA HORVAT	247
FRANC BREZNIK	247
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN	248
FRANC BREZNIK	248
JOŽE TANKO	249
Predlog sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 2440-VII.....	249
DR. MITJA HORVAT	249
Predlog sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2441-VII.....	249
DR. MITJA HORVAT	250
MAG. MATEJ TONIN.....	250
Predlog sklepa o imenovanju osmih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EPA 2442-VII.....	250
DR. MITJA HORVAT	250
FRANC BREZNIK	251
JOŽE TANKO	252
Predlog sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, EPA 2443-VII	252
DR. MITJA HORVAT	252
Sklep o ugotovitvi prenehanja funkcije člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, EPA 2427-VII.....	253
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	253
TILEN BOŽIČ.....	253
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	254
TILEN BOŽIČ	254
JOŽE TANKO	254
DR. ANŽE LOGAR	255
TILEN BOŽIČ	256
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	256
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	256
DR. ANŽE LOGAR	257
FRANC JURŠA.....	257
JOŽEF HORVAT	258
JOŽEF HORVAT	258

JANKO VEBER.....	258
MAG. BRANKO GRIMS	258

10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA (ZOFVI-N), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1894-VII	259
--	-----

DR. MAJA MAKOVEC BRENCIČ	259
MIRJAM BON KLANJŠČEK	260
JANKO VEBER.....	260
LJUDMILA NOVAK	261
MIHA KORDIŠ	262
MIRJAM BON KLANJŠČEK	262
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	263
SAŠA TABAKOVIĆ	263
JELKA GODEC.....	264
FRANC JURŠA.....	265
JOŽEF HORVAT	266
LJUDMILA NOVAK	266
SAŠA TABAKOVIĆ	267
VESNA VERVEGA	268
MAG. MATEJ TONIN.....	269
SAŠA TABAKOVIĆ	271
IVA DIMIĆ	271
MIHA KORDIŠ	272
IVAN ŠKODNIK	272
JANKO VEBER.....	273
JOŽEF HORVAT	274
MIHA KORDIŠ	275
MARINKA LEVIČAR.....	275
MAG. MATEJ TONIN.....	276
TOMAŽ LISEC	277
MIHA KORDIŠ	277
JELKA GODEC.....	277
MAG. MATEJ TONIN.....	280
MIHA KORDIŠ	280
MAG. MATEJ TONIN.....	281
MIHA KORDIŠ	281
ERIKA DEKLEVA	281
LJUDMILA NOVAK	282
JANKO VEBER.....	282
DR. MATEJ T. VATOVEC	283
JELKA GODEC.....	284
MAG. BRANKO GRIMS	285
MAG. MARKO POGAČNIK	287
TOMAŽ LISEC	288
ERIKA DEKLEVA	290
ŽAN MAHNIČ.....	291
VESNA VERVEGA	291
JELKA GODEC.....	291
JELKA GODEC.....	291
ANJA BAH ŽIBERT	293
ŽAN MAHNIČ.....	293
MAG. MATEJ TONIN.....	294
JAN ŠKOBERNE	294

27. točka dnevnega reda: VMESNO POROČILO O JAVNEM NAROČANJU PRI INVESTICIJI V BLOK 6 TEŠ, EPA 2376-VII	296
--	-----

MATJAŽ HANŽEK	296
ZVONKO LAH.....	298
MIHA KORDIŠ	298
MARUŠA ŠKOPAC	300
DANIJEL KRIVEC	301
MARJANA KOTNIK POROPAT	302
MARJANA KOTNIK POROPAT	304
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	304
MATJAŽ HANŽEK.....	304
MAG. MATEJ TONIN.....	305
MARJAN DOLINŠEK	306
ZVONKO LAH.....	307
IGOR ZORČIČ.....	308
LJUBO ŽNIDAR.....	310
DR. FRANC TRČEK	310
IGOR ZORČIČ.....	311
VIOLETA TOMIČ	312
DANIJEL KRIVEC	312
MARUŠA ŠKOPAC	313
MATJAŽ HANŽEK.....	313
DANILO ANTON RANC	315
JOŽEF HORVAT	315
SIMON ZAJC	316
IGOR ZORČIČ.....	316
27. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	317
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	317
LJUDMILA NOVAK	317
MAG. MATEJ TONIN.....	318
JOŽEF HORVAT	318
LJUDMILA NOVAK	318
PRIMOŽ HAINZ.....	319
ZVONKO LAH.....	319
MAG. MATEJ TONIN.....	319
JERNEJ VRTOVEC	319
LUKA MESEC.....	320
LUKA MESEC.....	320
LUKA MESEC.....	320
MIHA KORDIŠ	320
IVA DIMIČ	320
DR. FRANC TRČEK	321
JELKA GODEC.....	321
MAG. MATEJ TONIN.....	322
JANKO VEBER.....	322
DR. MILAN BRGLEZ	322
JOŽEF HORVAT	323
ZVONKO LAH.....	323
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH (ZKZ-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2324-VII.....	323
MAG. TANJA STRNIŠA	323
TOMAŽ LISEC	324
VIOLETA TOMIČ	325

FRANC LAJ	326
SIMON ZAJC	326
BOJAN PODKRAJŠEK	327
BENEDIKT KOPMAJER	327
JANKO VEBER	327
IVA DIMIC	328

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DODATNI KONCESIJSKI DAJATVI OD PREJEMKOV, IZPLAČANIH ZA OBČASNA IN ZAČASNA DELA ŠTUDENTOV IN DIJAKOV (ZDKDPŠ-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2271-VII	328
--	-----

DR. TOMAŽ BOH	328
MIRJAM BON KLANJŠČEK	329
MIRJAM BON KLANJŠČEK	329
SAŠA TABAKOVIĆ	329
ŽAN MAHNIČ	330
MARINKA LEVIČAR	331
JANKO VEBER	331
LJUDMILA NOVAK	331
MIHA KORDIŠ	332

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NAGRADAH IN PRIZNANJIH ZA IZJEMNE DOSEŽKE V ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN RAZVOJNI DEJAVNOSTI (ZNPZRRD-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2320-VII	332
---	-----

DR. TOMAŽ BOH	332
MIRJAM BON KLANJŠČEK	333
SAŠA TABAKOVIĆ	334
ŽAN MAHNIČ	334
MARINKA LEVIČAR	335
JANKO VEBER	335
LJUDMILA NOVAK	335
VIOLETA TOMIČ	336
SAŠA TABAKOVIĆ	336
MIHA KORDIŠ	337

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGOVINI (ZT-1B), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2261-VII	337
---	-----

ANDREJ ČUŠ	337
FRANC BREZNIK	338
UROŠ PRIKL	339
MAG. BOJANA MURŠIČ	340
MAG. MATEJ TONIN	341
DR. FRANC TRČEK	343
FRANC LAJ	344
ANDREJA POTOČNIK	344
ANDREJ ČUŠ	345
ANITA KOLEŠA	347
ALEŠ CANTARUTTI	348
FRANC JURŠA	349
DR. FRANC TRČEK	350
LJUDMILA NOVAK	350
ANDREJ ČUŠ	351
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	352

ANDREJ ČUŠ	354
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	355
MARJANA KOTNIK POROPAT	355
LUKA MESEC	356
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	357
DR. FRANC TRČEK	357
ANDREJA POTOČNIK	357
MAG. BOJANA MURŠIČ	358
MAG. BOJANA MURŠIČ	358
ANDREJ ČUŠ	359
MAG. BOJANA MURŠIČ	360
ANDREJ ČUŠ	360
PRIMOŽ HAINZ	360
UROŠ PRIKL	361
MARKO FERLUGA	361
ZVONKO LAH	362
DR. MITJA HORVAT	363
ANDREJ ČUŠ	366
DR. FRANC TRČEK	366
IVAN ŠKODNIK	367
DR. MITJA HORVAT	367
DANILO ANTON RANC	368
ANDREJ ČUŠ	369
23. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2016 (RZ2016), EPA 2257-VII	369
SAŠA JAZBEC	369
MAG. SAŠA JAZBEC	369
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	370
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	371
JANKO VEBER	373
JERNEJ VRTOVEC	373
MAG. ALENKA BRATUŠEK	374
VOJKA ŠERGAN	374
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	375
SAŠA JAZBEC	376
MAG. SAŠA JAZBEC	376
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	377
26. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O USTAVITVI POSTOPKA RAZPUSTITVE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOSTANJEVICA NA KRKI, EPA 2406-VII	377
MAG. DUŠAN VERBIČ	377
MAG. BOJANA MURŠIČ	378
DR. FRANC TRČEK	378
ANITA KOLEŠA	379
ŽAN MAHNIČ	380
MAG. DUŠAN VERBIČ	380
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381
18. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381

23. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381
26. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	381
22. točka dnevnega reda: URADNI PREČIŠČENI BESEDILI	382
Zakon o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT)-UPB2, EPA 2383-VII.....	382
Zakon o tujcih (ZTuj-2)-UPB6, EPA 2384-VII.....	382

Državni zbor VII. mandat

36. seja

11., 12., 13., 14., 15. in 19. december 2017

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 11. december 2017 ob 12.03.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospo in gospodje!

Začenjam 36. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: dr. Jasna Murgel, gospod Primož Hainz do 13. ure, gospod Danilo Anton Ranc, gospod Ljubo Žnidar, mag. Andrej Šircelj, gospod Marjan Dolinšek od 16. ure dalje, gospa Anja Bah Žibert, gospod Roberto Battelli, Matjaž Hanžek, gospod Igor Zorčič do 15. ure, gospod Saša Tabaković in gospod Tomaž Gantar.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, Državni svet k 13. in 15. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 36. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 4. decembra 2017, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev in vsi so glasovali za.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 36. seje zbora določen.

Prehajamo na **28.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO ZAHTEVE SKUPINE POSLANK IN POSLANCEV, DA DRŽAVNI ZBOR ODLOČI O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA**

DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN, SKRAJŠANI POSTOPEK, OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 114. seji 1. decembra 2017 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki ga je zboru predložila Vlada, obravnava po skrajšanem postopku. Na podlagi desetega odstavka 21. člena Poslovnika Državnega zbora je skupina 19 poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom, zahtevala, da Državni zbor odloči o navedeni odločitvi kolegija.

Besedo dajem predstavniku vlagatelja zahteve gospod Danijelu Krivcu.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav predsedniku Vlade, ministrski ekipi, kolegicam in kolegom!

Kot je bilo že rečeno, je Kolegij predsednika Državnega zbora na 114. seji sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin obravnava po skrajšanem postopku. Predlagatelj tega zakona je gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor. Predlagatelj zakona med glavnimi razlogi za pripravo novele Zakona o evidentiranju nepremičnin navaja, da novela zagotavlja bolj kakovostne podatke o javnih evidencah zaradi množičnega vrednotenja nepremičnin. Lahko dodam, da Vlada Republike Slovenije seveda te podatke potrebuje za kasnejšo pripravo in odmero nepremičninskega davka, kar ni tako nepomembno. Skrajšani postopek je lahko predviden po našem poslovniku v 142. členu za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, za prenehanje veljavnosti posameznega zakona ali njegovih posameznih določb, manj zahtevne uskladiitve zakona z drugimi zakoni ali pravom Evropske unije in spremembe in dopolnitve zakona v zvezi s postopkom pred Ustavnim sodiščem oziroma z odločbo Ustavnega sodišča.

Ko pogledamo ta zakon, prinaša kar velike spremembe. Kdor je zakon pogledal, bo ugotovil, da ni tako malo sprememb. Gre za spremembo 36 členov obstoječega zakona. Gre za posege v pravice lastnikov nepremičnin, ki so bile že v preteklosti določene in se s tem zakonom bistveno spreminjajo. Na osnovi tega je malo neprimerno, da Vlada predlaga skrajšani postopek. S skrajšanim postopkom smo se v tem mandatu velikokrat srečevali, in to velikokrat ravno s strani predlagatelja Ministrstva za okolje in prostor, kjer imamo, verjetno se boste strinjali, kar nekaj slabih izkušenj s tem, da smo postopke skrajševali. Zato imamo tudi na Ustavnem sodišču že zadržanje posameznih členov pri Zakonu o graditvi objektov. Veliko težav imamo tudi pri drugih zakonih, ki so bili sprejeti, ne vsi po skrajšanem postopku, vendar s strani istega predlagatelja, to je Ministrstva za okolje in prostor, ki serijsko predlaga zakone ravno v zadnjem delu mandata, 3 leta pa praktično nismo obravnavali nobenega zakona. Spomnite se Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti in Zakona o dimnikarski službi, kjer ministrstvo do sedaj ni sprocesiralo nobenih podzakonskih aktov, in zadeva povzroča veliko težav pri sami implementaciji.

S tega vidika je nedopustno, da sprejemamo tako pomembne zakone, kot je zakon o evidentiranju nepremičnin, po skrajšanem postopku. Ta vlada in ta koalicija se je na začetku mandata ves čas sklicevala na neko novo prakso, etiko in tudi na to, da bo zakone sprejemala po nekem rednem postopku vsaj takrat, ko ni nobene potrebne nuje. Že sam naslov zakona – evidentiranje nepremičnin, ne nalaga nobene nujnosti. Zato v naši poslanski skupini predlagamo, da se o postopku, da se zakon sprejema po skrajšanem postopku, ponovno odloči in da o tem odloči Državni zbor. Apeliram pa res na vas poslance, da se enkrat neha to skrajševanje postopkov in s tem tudi sprejemanje slabih zakonov, ki v praksi povzročajo veliko težav, ne nazadnje pa o veliko členih na koncu odloča Ustavno sodišče.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O tej zahtevi ni razprave in obrazložitve glasov.

Prehajamo na odločanje. Zboru predlagam, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidentiranju nepremičnin se obravnava po skrajšanem postopku.

Če sklep ne bo sprejet, bo Državni zbor predlog zakona obravnaval po rednem postopku.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 29.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet, zato bo zbor navedeni predlog zakona obravnaval po skrajšanem postopku. S tem zaključujem 28. a točko dnevnega reda.

Postopkovno, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik!

Gospod predsednik, moje postopkovno vprašanje je naslednje. Kot predsednik Državnega zbora ste 25. septembra 2017 Vladi posredovali moje pisno poslansko vprašanje v zvezi s problematiko naročanja raznih analiz, študij, nalog in podobnih zadev zunanjim izvajalcem. Dejstvo je, da sta pod to vlado te analize, študije za zunanje izvajalce dobesedno eksplozivne. Rok za odgovor Vlade je bil 25. oktober 2017. Do danes, 11. 12. 2017, do dvanajste ure še nisem prejel odgovora, koliko je bilo tega, koliko je bilo odmerjenih sredstev.

Zato vas prosim kot predsednika Državnega zbora, da apelirate na predsednika Vlade na generalno sekretarko, da ta odgovor dobim. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Po uradni dolžnosti bom seveda to storil.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 29 poslanskih vprašanj. Vrsten red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili: gospod Karel Erjavec, minister za zunanje zadeve, mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, ter gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, ki bo odsotna od 15. ure dalje.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

Poslanec mag. Matej Tonin, imate besedo za postavitev vprašanja predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, ministrice, ministri, poslanke, poslanci, dober dan!

Slovenski šolski sistem je primerljivo gledano z drugimi državami dober. Sicer vedno obstaja možnost, da ga izboljšamo, trenutno predvsem na tem, da so med zaposlenimi skrhanji odnosi, da se je povečalo nasilje in še kaj bi lahko naštevali. Ampak ključno, kar se mi zdi, da je naš šolski sistem dober, je to, da je dostopen najširšemu krogu ljudi. To je tisto najpomembnejše.

Spoštovani predsednik Vlade, če odprete Ustavo Republike Slovenije, lahko v 57.

členu preberete, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in da se financira iz javnih sredstev. Imamo dve različni šoli, ki izvajata osnovnošolsko izobraževanje. Imamo državne šole na eni strani in imamo zasebne šole na drugi strani. Oboje pa so javne, ker na ti dve različni šoli se lahko vpisujejo vsi učenci. Kje je razlika? Razlika je v tem, da je državne šole zgradila država oziroma občina, zasebne šole pa zasebniki. Ustavno sodišče je že 4. decembra 2014 odločilo, da tudi zasebnim šolam pripadajo 100-odstotna sredstva za izvajanje javno veljavnega programa. Torej je država dolžna obvezno financirati tisto, kar je sama predpisala kot obvezen program. Da se gresta na tem mestu in tik pred volitvami SD in Desus ideološko vojno, je še na nek način glede na njihovo volilno bazo razumljivo. Težko pa pri tej stvari razumemo SMC, da se je vključila v to ideološko sveto vojno zgolj zaradi šestih zasebnih osnovnih šol in zaradi 300 tisoč evrov letno, ki so v igri.

Seveda se te stvari prikazujejo všečno, češ, da bi morala država financirati pri zasebnih šolah nekaj, kar pri državnih ne financira. Ampak še enkrat zelo jasno povem, pogovarjamo se zgolj in samo o tistem, kar država financira pri državnih šolah, isti program, ki ga izvajajo zasebne šole, bi financirala tudi država. Torej gre izključno za financiranje programa, od države priznanega, ne pa za financiranje infrastrukture, zgradb in podobno.

Spoštovani predsednik Vlade! Nekoč, to je 19. aprila, ste dejali, da ste žalostni in nesrečni, ker odločba Ustavnega sodišča še vedno ni uresničena.

Kako si vi predstavljate, da bo uresničena? Na kakšen način?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec mag. Matej Tonin, hvala za vaše vprašanje!

Najprej naj zelo jasno povem, da kot predsednik Vlade sem storil vse, da bi se ta odločba Ustavnega sodišča, ki se je nanašala na financiranje zasebnih šol v zvezi z javnim programom uresničila. Ni bilo enostavno, kajti že v koaliciji so bila mnenja različna, vendar sem z vladajočo stranko, z največjo v koaliciji, s svojo Stranko modernega centra – SMC dosegel to, da smo uspeli, kot je Ministrstvo za šolstvo pripravilo in potem Vlada sprejela, v Državni zbor poslati Predlog zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, torej predlog zakona, ki je uredil to materijo tako, kot je to zahtevalo Ustavno sodišče. To je bila reakcija Vlade, ki jo vodim. Ko ste tu zakon prejeli, ni bilo od tu naprej mogoče doseči zadostne večine, da bi se ta zakon uveljavil. Naj povem zelo jasno še enkrat, ta zakon, ki smo ga poslali v Državni zbor, uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, kar je absolutno nujno

storiti, in pomembno štiti slovensko javno šolstvo.

Kaj še določa ta zakon? Naj povem, da ne gre samo za tisto odločbo Ustavnega sodišča, tukaj gre za dodatno materijo, ki je izrednega pomena za naše javno šolstvo. Uvaja pomembne nove varovalke pri ustanavljanju novih zasebnih šol različnih kakovosti in usmeritev, da se ne bi ustanovljale neke šole, ki ne izpolnjujejo ustreznih kriterijev, ki so morda ekstremistične ali kaj podobnega. Zakon odpravlja avtomatizem pri financiranju. Zastruje pogoje, ki jih morajo šole izpolnjevati, da pridobijo pravice do financiranja iz javnih sredstev. Uvaja možnost odvzema javne veljavnosti in daje večji poudarek kakovosti javnega šolstva. Vedno sem se prizadeval in tudi s to vlado si prizadevam za čim bolj kakovostno javno šolstvo. Zato ta zakon potrebujemo, da ga bomo še izboljšali, ob tem da se zavedamo, kot ste rekli, da to šolstvo je že zelo kakovostno, kar se mu priznava tudi v mednarodnem prostoru.

Seveda pa vsaj v Stranki modernega centra, ki ste jo imenovali, ki jo vodim in je tukaj bila motor tega predloga zakona, se zavzemamo tudi za to, da je neka zelo primerna, koristna dopolnitev javnega šolstva zasebno šolstvo, ki mora obogatiti naš šolski prostor. Zato tudi skrbimo za šolski prostor, kolikor je v naši pristojnosti.

Zdaj pa nazaj k zgodbi. Ko je bil predlog zakona predložen, tako kot je velevala ustavna odločba, ni bilo dovolj soglasja v Državnem zboru ne na eni, ne na drugi strani. Tukaj je ravno Stranka modernega centra, ki je sledila odločbi Ustavnega sodišča, ostala osamljena, ni bilo mogoče zbrati dovolj glasov, da bi šel zakon v naslednjo fazo. Zato je Stranka modernega centra privolila v amandma Desusa, ki je bil nek nujni kompromis, da smo zakon pripeljali v naslednjo fazo. Vendar mi si še vedno zavzemamo tako kot vedno za ustavno skladno rešitev in takšno, ki bo v korist javnemu šolstvu, kot sem dejal, in ne bo poslabšala stanja na področju zasebnega šolstva. Kajti tudi to je dragotina, ki jo moramo varovati v danih ustavnih in zakonskih okvirih. Zato zdaj predlagamo kompromisni predlog, takšen, ki je ustavno skladen in je sprejemljiv z vseh navedenih vidikov. Zato je skupina poslank in poslancev SMC vložila dopolnilo, da se poleg tega, ko se 100-odstotno tudi za zasebne šole predvideva financiranje javnih programov, še 65-odstotno financira razširjeni program, s čimer se ne posega v že pridobljene pravice, ki izhajajo iz obstoječega sistema financiranja zasebnih šol. Jaz upam, gospod poslanec Tonin, da boste tudi vi tokrat, vaša stranka, konstruktivni in boste ta predlog podprli, da dobimo ustavnoskladno rešitev, ki ne poslabšuje stanja v zasebnem šolstvu, pripomore pa k boljšemu, kakovostnemu javnemu šolstvu in, kot ste sami dobro rekli, ne povzroča nekega ideološkega boja. Tega si pa res ne smemo privoščiti, da se bomo zdaj

ideološko sprli Slovenci na tej točki, ker nam to ni potrebno, ker imamo rešitev na mizi in lahko konstruktivno naše šolstvo tako javno kot zasebno peljemo naprej.

Tako apeliram na vse poslance Državnega zbora, da podprejo ta amandma, ki smo ga predlagali, ki ga je predlagala Stranka modernega centra. Kot rečeno, z vidika Vlade sem pa že storil, kar sem lahko. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec mag. Matej Tonin, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, moram priznati, da sem imel od vas kot ustavnega pravnika in kot predsednika Vlade mnogo večja pričakovanja. Če pogledate zgolj pretekli mandat, boste videli, da sta vaša stranka in naša stranka uspeli speljati vsaj en večji projekt skupaj, ki bo pomembno tudi zaznamoval Slovenijo. Žalosti me, da ste tukaj pri tem financiranju osnovnih šol pripravljene pristati na neustavni gnili kompromis samo zaradi politične računice in čisto nič drugega. To odločbo Ustavnega sodišča je mogoče zelo enostavno realizirati. V tem državnem zboru obstaja dovolj glasov, da se to zgodi. In to, gospod predsednik Vlade, vaša stranka, SDS in Nova Slovenija lahko te zadeve brez večjih težav uredimo. Vi pa ste pristali na nevarno igro neosocialistov, ki trdijo zdaj, da država tisto, kar je predpisala, ne sme plačati, zelo jasno. In to, kar ste vi govorili o tem, kaj vse zakon prinaša, super, mi se tudi s tem strinjamo, da se zelo jasno predpišejo pravila, kdaj lahko dobi nek program javno veljavnost. To je super. To pomeni tudi to, da kar neke zasebne šole se ne bodo mogle ustanavljati z javno veljavnostjo, ker bo država podeljevala te stvari. Še ena zelo zanimiva zgodba se je tukaj odprla: obvezni pa razširjeni program. Neosocialisti poskušajo prikazovati, da gre za razširjeni program kot za neko posebnost zasebnih šol. Gre pa za jutranje varstvo, popoldansko varstvo, učno pomoč, dopolnilni pouk.

In zdaj, predsednik Vlade, sprašujem vas:

Zakaj socialno šibkejši učenci ne bi smeli več obiskovati zasebnih šol?

Če bo sprejeta zadeva neosocialistov, bomo dejansko onemogočili socialno šibkim posameznikom, da obiskujejo tovrstne šole. Če je bila kaj posebnost slovenskega šolskega sistema, je bila predvsem tudi to, da so bile zasebne šole dostopne kar najširšemu krogu ljudi.

Zakaj vi na takšen način onemogočate prav najbolj socialno šibke?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Naj takoj zelo jasno povem, da zelo zelo zavajate javnost. Govorite tudi neresnice, žal. Najprej naj vam zelo jasno povem, da to, kar predlaga Stranka modernega centra, kar zagovarjam sam, absolutno ni kakšen gnili ustavni kompromis, ampak je ustavno skladna rešitev, ki pomeni izogib temu, kar si želite vi in še kdo drug, da bi se enostavno Slovenci spet skregali, da bi bili v sporu, in to tam, kjer to absolutno ni potrebno, kajti naše šole dobro delujejo in potrebujejo samo jasne kriterije in spodbude za naprej. To, kar vi predlagate, je to, da bi država 100-odstotno financirala zasebne šole v vseh vidikih, v javnem programu in tako naprej. / oglašanje iz dvorane/ Pa tudi če ni res, to, kar predlagamo mi, je ustavno skladno, je dober kompromis, ohranja dosedanjo raven pridobljenih pravic in ni v ničemer sporno. Ampak vi niste konstruktivni, ker si želite tega boja, ker mislite, da boste za to dobili politične točke; morda jih boste, ampak na račun našega šolskega prostora, na račun tega, da bo šla Slovenija težje naprej, ker se bomo pripravili o tem, o čemer se nam ni treba. Lahko vam povem nekaj –ne verjamem, da bodo socialno šibki otroci ostali brez kakovostnega šolskega programa, tega ali onega. V naši državi je za vsakega otroka prostor in tako bo tudi ostalo. Prosim, ne bodite tak demagog, da zavajate s takimi grozečimi podatki. Nek strah skušate med ljudmi ustvarjati, ki ga dejansko ni treba, ni potreben.

Zato vas še enkrat pozivam, vse poslanke in poslance, podprite kompromisni predlog, ki smo ga predlagali, v dobro naših šol, tako javnih kot zasebnih, in v dobro Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec mag. Matej Tonin, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Seveda predlagam razpravo.

Predsednik Vlade, jaz vas takega ne poznam. Se mi zdi, da vas je v tej točki pa resnično zaneslo. In če je kdo zavajal, potem ste na tej točki zavajali vi. Greva po vrsti. Da mi govorimo, da bo morala država zdaj kar vse zasebne šole po dolgem in počez financirati. Pa dajte, no, prosim vas! Država ne bo financirala infrastrukture, ne gradnje, ne ogrevanja, ne investicij. Vse to bo še naprej na plečih zasebnih osnovnih šol; bistvena razlika. Vi trdite, da bo država zdaj kar vse zasebne šole financirala. Ni res, pogovarjamo se o tem, da bi financirala zgolj tiste, ki imajo javnoveljavni program. Ta javnoveljavni program določa država. Pogovarjamo se torej o tem, da bi država financirala tisto, kar sama predpiše in kar ima v ustavi zapisano, da je obvezno. Kje torej, predsednik Vlade, zavajamo? Ne zavajamo. Vi pa ste pristali na umazano ideološko igro zaradi nabiranja tudi vaših političnih glasov, ker ste pač ocenili, da se vam na tej točki splača. Dejstvo je,

če pogledate konkretne podatke, koliko ljudi danes, recimo v ljubljanski zasebni šoli Montessori, dobiva brezplačno prehrano, je ta odstotek 54 %. Brezplačne prehrane najverjetneje ne dobivajo bogati, ampak dobivajo socialno šibki. In s tem, ko boste vzeli financiranje tem šolam, boste tem ljudem onemogočili, da bi še naprej obiskovali te šole. To je bila največja posebnost in dobra posebnost slovenskega šolskega sistema, da je bil šolski sistem kar najširše dostopen. S tem, kar pa vi zdaj želite – in jaz resnično ne razumem neosocialistov – je pa to, da želijo narediti zasebne šole elitistične. Ker sprejetje vašega zakona bo pomenilo, da bodo zasebne šole lahko obiskovali samo še bogati. V Novi Sloveniji temu najostreje nasprotujemo.

In še ena stvar. Veste, kaj je pa podcenjujoče do skrajnosti za slovenski narod? Da ko gre za šest zasebnih slovenskih šol, je 300 tisoč evrov problem, ko pa gre za rusko šolo, ki pride na slovensko obalo, tam pa 500 tisoč evrov ni problem. Ali se vam zdi to pošteno? Ali se vam zdi to prav? In k vsem tem zavajanjem, ki jih zdaj neosocialisti dodajajo, je danes prišlo še eno, da na zasebnih osnovnih šolah nimajo otrok s posebnimi potrebami. Ni res! To, kar je pisal nekdanji minister Pikalo, ni res. Pojdite na te osnovne šole pogledat in boste videli, da imajo otroke s posebnimi potrebami. Bodite razumni in ne zavajajte javnosti zaradi 300 tisoč evrov na leto. Mislim, da je nujno, da se razprava opravi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec mag. Matej Tonin, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 12. decembra 2017, v okviru glasovanj.

Poslanec dr. Bojan Dobovšek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Predsedniku Vlade postavljam vprašanje glede prodaje Nove Ljubljanske banke. Vemo, da se prodaja že dolgo vleče in sedaj je prilika, da končno razčistimo, kako se bo to zgodilo. Imamo glede prodaje izredne razmere in imamo asimetričnost informacij. Vlada je imela tri leta časa, da izpolni zavezo, tudi komisarka nas je ta teden opozorila, da ta zaveza ni bila izpolnjena, ali pa, da se odloči, da banke ne proda in sprejme posledice. Odločila se je za tretjo možnost – nojevo taktiko, tiščanje glave v pesek in čakati, da mandat mine. V tem času so bile zaveze, da se banka bo prodala, da se bo odložila prodaja, do tega, da v končni fazi v banko prihaja izredna uprava. Zavaja se po eni strani Evropska komisija, da se banka bo prodala, na drugi strani pa javnost, da se banka ne bo prodala. Pokazali smo, da je odložena prodaja – za koliko časa, kako, na kakšen način, to ni pojasnjeno. Ali se zaradi te odložitve niža

cena banke in kaj se bo zgodilo z ugledom Slovenije, to ni razjasnjeno.

Zanima me zaradi tega odloga in zaradi teh sprememb:

Kako vi definirate to nadaljnjo prodajo in kakšne bodo obveznosti?

In pa seveda posledično:

Ali imate kakšne strokovne analize, zakaj bo prodaja čez tri leta boljša?

Prosimo, da jih predstavite. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec dr. Bojan Dobovšek!

Naj najprej ponovno pojasnim, zakaj je v tem letu prišlo do obrata glede prodajnega postopka za Novo Ljubljansko banko torej NLB.

V obdobju od januarja do maja 2017, to se pravi v začetku letošnjega leta so se vsi postopki vodili, upoštevajoč stališče finančnega svetovalca za prodajo, ki je rekel zelo jasno, da tveganja pri tej prodaji praktično ni, da tudi prenesene devizne vloge hrvaških varčevalcev ne predstavljajo nobenega tveganja, nobene ovire za uspešno izpeljavo prodajnega postopka. V mesecu maju pa je potem nenadoma ta zunanji finančni svetovalec spremenil stališče in ocenil, da prodajnega postopka ni mogoče uspešno izpeljati, če se tveganje s prenesenimi deviznimi vlogami na Hrvaškem ne odpravi, kajti sicer bo kupnina bistveno nižja itd. To tveganje je bilo ovrednoteno na približno med 350 do 400 milijoni evrov. Zato je Vlada odločila, da se prodaja ne nadaljuje, saj bi to pomenilo, in to je zelo pomembno, oškodovanje davkoplačevalcev. Če upoštevamo to dejstvo, lahko rečemo, da so tržne razmere so bile spomladi, v spomladanskem oknu dokaj ugodne, ampak če bi mi kljub dobrim ekonomskim razmeram banko takrat prodali, bi ob tem tveganju za velik znesek oškodovali davkoplačevalce, ki so prispevali svoja sredstva za dokapitalizacijo te banke.

Mimogrede naj ponovim svoje stališče, preden nadaljujem. Jaz ne bi nikoli take zaveze sprejel, da bi prodali banko oziroma njenih filial po drugih republikah, sem pa moral s to vlado sprejeti okvir zavez, ki jih je sprejela prejšnja. Sedaj po teh zavezah skušamo delovati oziroma jih spreminjati, če bi se to dalo. Lahko rečem glede tržnih gibanj, da se razmere na trgu še izboljšujejo in ključni makroekonomski kazalci za nadaljnji dve leti so stabilni, kar daje osnovo za razmislek, da bodo tržne razmere ostale ugodne za prodajo tudi kasneje, če bi do nje prišlo. Smo pa po junijski odločitvi Vlade začeli takoj aktivnosti za takšno spremembo zavez, ki jih je sprejela prejšnja vlada, ki bi bile v duhu teh zavez, vendar bi po neki drugi poti pripeljale do cilja, ki bi Novo Ljubljansko banko ohranile kot močno regionalno banko. To nam je glavni cilj,

da bi ta banka ostala močna, delujoča, aktivna in da davkoplačevalci ne bi bili oškodovani.

Na podlagi teh intenzivnih pogajanj je za našo stran, za slovensko stran, če bi že moralo priti do prodaje, sprejemljiva takšna rešitev, ki bo omogočila, da se s prodajo lastniškega deleža države v NLB v največji možni meri povrnejo sredstva, vložena v dokapitalizacijo, in da NLB ohrani odvisne bančne družbe na območju jugovzhodne Evrope in s tem status pomembne regionalne bančne skupine. Zadnji vladni predlog, o katerem še tečejo pogajanja, se nanaša zdaj na imenovanje upravljalke zaupnika, ki bi upravljal z lastniškim deležem države v NLB, dokler se ta delež ne bi zmanjšal na največ 25 % plus 1 delnico. Vzporedno s tem predlogom računamo, da bo Evropska komisija pristala na razumno podaljšanje roka za prodajo. Glede na vse to, kar sem rekel, neka trditev o kakršnikoli neodgovorni preložitvi te problematike na neko novo vlado ali odlaganje tega ni na mestu. Ravno nasprotno. Zelo odgovorno ravnamo in zelo previdno, kajti če bi ravnali drugače, bi še enkrat oškodovali naše davkoplačevalce, prizadeli banko in zaradi nižje kupnine za lastniški delež bi trpeli ponovno ljudje. Naj poudarim, da prizadevanja naše vlade za določen odlog prodaje NLB ne pomeni, da nova vlada ne bi mogla sprejeti drugačne odločitve in banko prodati pred iztekom tega roka, ampak bo morala tudi nova vlada, če bo to tega odloga prišlo, ravnati tako kot mi, odgovorno in v interesu Republike Slovenije ter upoštevati pri tem vse objektivne okoliščine. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Bojan Dobovšek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Hvala.

Zdaj ste izpostavili bistvo. S tem odlaganjem pada enostavno cena in ugled Slovenije. Če pogledamo kazalce, Slovenija ima nenormalno visoko gospodarsko rast, vi ste pa obenem v postopku, da imamo vršilca dolžnosti za Umar, ki to gospodarsko rast nekako predstavlja. S tem, kar se v Novi Ljubljanski banka dogaja, rekli ste, 300 milijonov škode bi naredili zaradi hrvaških varčevalcev.

Pa mi povejte:

Koliko stane ta svetovalec in ostali svetovalci? Koliko plačujemo zdaj?

Moramo vedeti, da imamo trojko v banki, imamo predstavnika nizozemsko-švicarske družbe, ki zastopa Evropsko komisijo, imamo predstavnika Evropske centralne banke in zdaj še tega novega pooblaščenca.

Koliko pa ti ljudje skupaj stanejo in koliko so stale pogodbe vseh teh svetovalcev, ki ste jih navajali, ki so vam svetovali, da banke ne prodamo?

Jaz mislim, da bo to že blizu teh 300 milijonov. Vse to, kar se dogaja okrog Nove Ljubljanske banke, znižuje ceno: neresni

pristopi, menjanje pristopov in vtis, ki ga Evropska komisija dobi o Sloveniji, koliko spoštujemo zaveze. Seveda je pa pomembno, kaj se na trgu dogaja. In pa to, kar vseskozi govorite, zvrčate krivdo na prejšnje vlade, kako ste dobili zatečeno stanje, zdaj pa isto delate sami. Imamo pa zavezo v SDH, kako bomo prodali svoje strateške naložbe.

Prosim, da odgovorite na ta vprašanja.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Prvič, ne tiščimo glave v pesek. Če bi jih tiščali, se ne bi tako intenzivno pogajali vsaj zadnja pol leta in ne bi ves čas tako intenzivno spremljali te problematike. Drugič, pravi, da pada cena, da je to bistvo moje trditve. Jaz ne vem, jaz sem prebral svojo trditev za vsak slučaj in je bila popolnoma druga. Prebral sem to, da ključni makroekonomski kazalci za nadaljnje dve leti so stabilni, da so se razmere na trgu še izboljšale in da pravzaprav bodo tržne razmere za prodajo ostale vsaj na sedanji ravni, če ne bodo boljše. Se pravi, da popolnoma narobe ste me razumeli, ker sem rekel drugače. Rekel sem, da bo še vedno ugodno prodajati banko kasneje, če bo do prodaje treba priti. Koliko stanejo svetovalci? Jaz ne vem, od kod imate vi te podatke. Plačuje jih banka, ne država. In drugič, govorili ste o znesku 300 milijonov. Jaz ne vem, kako vi, ko svetujete, dobivate honorarje, ampak taki honorarji niso običajni. Tako da jaz takega nesmisla niti ne bom komentiral. Teh 350 do 400 milijonov je ogromen znesek, ki bi ga naša država in naši davkoplačevalci utrpeli, če bi vlada nepremišljeno oddrvela v to prodajo, ji dala zeleno luč, potem bi pa imeli res o čem govoriti utemeljeno. Ne zvrčam krivde na kar neke zadeve, potem pa delam isto sam. Nasprotno. Jaz zatečeno stanje skušam popraviti, izboljšati, kolikor se da. Zato pa se pogajamo o spremembi zavez, ki so pa res takšne, da so zelo težavne. Ta vlada skuša popraviti stanje. Jaz ne rečem, da je bila lahka odločitev prejšnje ali prejšnjih vlad, ki je pripeljala do tega. Vsekakor je bila finančna kriza, zadeve so šle na slabše in je bilo treba nekaj sprejeti. Ampak jaz sem rekel, da take odločitve ne bi sprejel. Zdaj ko je sprejeta, ko jo je treba izvajati, pa to izvajamo z največjo skrbnostjo. Zato se pogajamo, skušamo zaveze ustrezno spreminjati, da bi bilo to v korist Nove Ljubljanske banke in njenih podružnic, vse to skupaj dobro deluje, in da ne bilo ponovno v škodo naših davkoplačevalcev. To sem želel še dodati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Bojan Dobovšek, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Glede na to, da nismo dobili pravih odgovorov, glede na to, da vidimo, da je problematika zelo pereča, pričakujem, da bomo na naslednji seji opravili široko razpravo o problematiki prodaje Nove Ljubljanske banke. Kar se tiče zaslužkov, vemo, da sem jaz delal v svojem imenu in za račun fakultete, vi ste pa delali za račun svojega podjetja, in je to bistvena razlika.

Kar se pa tiče prodaje Nove Ljubljanske banke. Niste zavzeli jasnega stališča in se postavili pred Evropo, da ne bomo prodali. Odločili pa ste prodajo na naslednjega, se pravi, niste v treh letih naredili nič. Samo odlaganje pomeni poslabšanje razmer v banki. In če banka plačuje te svetovalce, se cena banki niža, zaupanje se niža. Samo izgovarjanje na dobre gospodarske rezultate ne bo dovolj, kajti vemo, da je gospodarstvo po ciklih, da smo sedaj na vrhu, največ v Evropi, čeprav glede na to, kar se dogaja v Umarju, se tudi glede tega sprašujem. Cikel, kako predvidevate, da bo čez tri leta boljši, teh podatkov mi niste dali, samo neke podatke glede tega, da imate, predlog, da se bo, in neke podatke, da se bo BDP večal. Kar pa vemo na svetovne trende in kar se dogaja z bitcoinom, ni tako predvidljivo.

Zato predvidevam, da bomo opravili razpravo, kajti stvar je nejasna.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Bojan Dobovšek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 11. decembra 2017, v okviru glasovanj.

Poslanec, dr. Vinko Gorenak, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani predsednik Vlade, jaz sem svoje poslansko vprašanje pripravil tudi v PowerPoint obliki, ker se mi zdi, da so grafi in vse ostale zadeve bolj nazorne, zato vas vabim k ogledu.

Moje poslansko vprašanje pa se nanaša na število zaposlenih v državni upravi, v javni upravi, seveda tudi s sredstvi za njihove plače ter vplivom na stanje javnih financ. Dovolite mi, da v prvem delu spregovorim o številu zaposlenih v državni in v javni upravi. Da pa bi najprej pometel pred svojim pragom oziroma vam pokazal nekatere številke iz obdobja prve Janševe vlade, vas vabim k ogledu tega slajda. Poglejte, na njem je relativno jasno obdobje 2004–2008 oziroma 2005–2008, ko je bilo obdobje tako imenovanih debelih krav, če želite, ali obdobje, ko ni bilo kakšnega pomanjkanja denarja. Pa vendar prva Janševa vlada si je zastavila zelo jasen cilj, da bo število zaposlenih kljub takemu finančnemu in gospodarskemu stanju znižala, kar je za tiste čase mogoče izgledalo nenavadno, pa vendarle smo ocenili takrat, da je to potrebno. Če pogledava številke, od leta 2005 do leta 2008 je

bilo število zaposlenih znižano vsaj za 900. Govorimo o ožjem delu državne uprave.

Če pa pogledava stanje nekoliko naprej, pa greva v obdobje vaše vlade, bova pa ugotovila naslednje. Od leta 2014 naprej, torej nekaj mesecev, preden ste vi sprejeli zadeve, pa do leta 2017, meseca desetega, je stanje zaposlenih v državni upravi, ko govorimo o obdobju recesije, razen v letu 2017, relativno jasno. Če te številke tukaj pogledamo, bomo videli, da dobimo okoli 8 tisoč, poudarjam 8 tisoč. To je neverjetna številka. Vsi podatki, ki so na teh slajdih, so podatki gospoda Koprivnikarja, ki sicer odkimava, ampak jaz sem naredil copy-paste. Copy-paste imava pa potem naslednje z vašimi številkami. Na naslednjem slajdu lahko vidimo povečanje na Ministrstvu za javno upravo za 94 %, na Ministrstvu za zdravje 31 %, infrastruktura 22 % in vladne službe 22 %. Še naslednji slajd, ta je pa copy-paste. Saj to je v bistvu dejansko vaš slajd, ki zelo jasno pokaže, da v času vaše vlade po dveh metodologijah, po urah in po sredstvih, da smo si na jasnem, število zaposlenih močno narašča, in sicer po drugi metodologiji kar za 8 tisoč 285.

V zvezi s tem vas jaz sprašujem:

Kakšni so razlogi, kako je s povečanjem, kakšno je stanje ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bom dal besedo naprej, ampak vseeno bom ugotovil, da državna pa javna bi morala biti obakrat primerjava, če bi hoteli res primerjati primerljivo.

Besedo ima predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Tudi sam sem opazil, da so podatki nekoliko pomešani, ampak v redu, bom odgovoril na vprašanje takole. V javni upravi se je v obdobju 2014–2017 dejansko število zaposlenih povečalo skupaj za okoli 6 %. Zakaj? Zato ker imamo zelo povečane dejavnosti na področju zdravstva, socialnega varstva ter predvsem vzgoje in izobraževanja. Povečan obseg javnih storitev, zlasti zdravstvenih in socialnovarstvenih, je povezan s staranjem prebivalstva, zaradi povečane obolevnosti ljudi, hitrega razvoja medicinskih tehnologij, ki terjajo nove specialiste, dodatnih programov za odpravo čakalnih dob, ki so se nakopičile, več je pomoči za starejše in pomoči na domu in podobno. Drugič, spoštovanje standardov in normativov je bilo tu upoštevano, kajti število otrok se iz leta v leto povečuje. Iz šole zdaj odhajajo generacije, ki so imele po 18 tisoč učencev, in prihajajo generacije, ki majo po nekaj tisoč, denimo 21 tisoč 500 učencev. Tako da skupaj je letos samo v osnovni šoli ustanovljenih 183 dodatnih oddelkov glede na lansko leto. Ker je več otrok, je treba imeti več oddelkov in več zaposlenih, drugače se šola zaustavi. Potem imamo povečan obseg nalog zaradi razvojnih projektov, ki se financirajo iz

sredstev EU in iz prodaje blaga in storitev na trgu. Torej to je javni sektor. Kar pa zadeva državno upravo, se je pa povečanje števila zaposlenih dogodilo zgolj v posameznih organih, skupno število zaposlenih v državni upravi pa je na dan 1. 11. 2017 v obdobju te vlade manjše za 0,5 %. Se pravi, da smo mi od leta 2014 do 1. 11. 2017, glede na začetek mandata, v državni upravi zmanjšali zaposlene v celoti za 0,51 %. V obdobju 2014–2017 se je povečala tudi masa sredstev za plače zaposlenih v javnem sektorju, na katero pa vpliva predvsem sproščanje varčevalnih ukrepov po letih hude krize, na primer sprostitvev napredovanj v plačne razrede in nazive in sprostitvev plačne lestvice. Poleg tega se je v letu 2016 povečala masa sredstev za plače za 5,4 %, rast mase za plače beležimo tudi v letu 2017, pri čemer nanjo poleg učinka sproščenih napredovanj iz leta 2016 vpliva tudi odprava anomalij. Se pravi vsi ti pozitivni procesi, ki jih zdaj po kriznem obdobju, ko se niso izvajali, sprejemamo. Predvsem pa na sedanjo rast plačne mase vpliva realizacija zavez, ki so jih že prejšnje vlade sklenile s sindikati javnega sektorja od leta 2009 dalje in so jim v obdobju krize na ta način omogočili javnofinančni prihranek v višini približno 1,5 milijarde evrov. To se zdaj popravlja. Naj pa povem zelo jasno, da kljub povečanju mase plač v celotnem javnem sektorju, kar je bilo ugotovljeno, ta rast še ostaja v okviru, ki nam zagotavlja zasledovanje cilja konsolidacije javnih financ in odpravo proračunskega primanjkljaja. Ne pozabimo, mi smo v teh letih odpravili proračunski primanjkljaj. Prihodnje leto gremo prvič v presežek, pri čemer upoštevamo tukaj tudi najvišjo dopustno mejo odhodkov, kot izhaja iz fiskalnega pravila.

V Vladi se torej zavedamo, da mora po eni strani ugodna gospodarska rast učinkovati tudi v sferi večje ekonomske moči prebivalstva. Mi moramo dati nekaj od tega tudi ljudem. Hkrati s tem vplivamo na družbeni razvoj, pozitivno spodbujamo potrošnjo. Na drugi strani pa kot vladajoča politika imamo pred očmi skrb za dolgoročno javnofinančno stabilnost. Pri tem bomo vztrajali. Vsi ti procesi so v okviru vzdržnosti, v okviru zamišljenega načrta, ki ohranja, spodbuja gospodarsko rast. Daje, kolikor je le mogoče, ljudem, hkrati pa ostajamo dovolj varčni, da spoštujemo fiskalno pravilo in gremo naprej kot dober gospodar pri javnih financah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec, dr. Vinko Gorenak, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Predsednik, da ne boste imeli težav od Državnega zbora. Tudi številka o javnem sektorju 48 je znana, okoli 2 tisoč je ta številka, iz podobnih razlogov, kot jih je za to obdobje navajal predsednik Vlade.

Sicer pa pojdemo na maso plač. Ta prvi slajd vam pokaže gibanje mase plač od leta 1992 do leta 2016. Pri čemer opozarjam, da v obdobju 2004–2008 ne gre, poudarjam, predsednik Vlade, ne gre toliko, v manjšem delu ja, ne pa v celoti, za povečanje plač zaradi števila zaposlenih, ampak zaradi rasti plač. Realna rast plač v obdobju 2004–2008 je 25 %, tudi moja in tudi vaša, predsednik Vlade, v tistem obdobju. V povprečju, da smo si na jasnem. Govorim o povprečnih številkah.

Če pogledamo naprej naslednji slajd, boste ugotovili, da je masa bruto plač v javnem sektorju v obdobju, od kar smo mi prevzeli drugo vlado, učinki so delovali tudi v času Bratuškove, takšni, pomeni se je znižala. V času vaše vlade je povečanje za 11,3 % po podatkih gospoda Koprivnikarja, pri čemer se strinjam z vami, da je del tega odstotka na račun vseh teh odprav anomalij, o čemer ste govorili itd. Treba pa je povedati, da mene ne zanima tisto, pravzaprav je pomemben podatek, koliko je na račun odprave Zujfa, ampak problem je tistih 8 tisoč. Pri tistih 8 tisoč pa na naslednjem slajdu lahko vidiva, da od leta 2011 do leta 2016, predvsem če primerjate obdobje 2014–2017, boste lahko ugotovili, da je zelo evidentna razlika, o kateri nekoliko kasneje.

Na naslednjem slajdu lahko vidite ožjo državno upravo, kjer se je masa plač v vašem mandatu povišala od 52 na 59 milijonov. Na naslednjem je grafično prikazana ista zadeva, ampak problematičnih je pa 374 milijonov. Za kaj gre? To je razlika v javnem sektorju ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas. Prosim, da se držimo časovnim omejitvev.

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Podatke sem predstavil, zato jih ne bom ponavljal. Naj pa povem tisto, kar je zelo bistveno. Državna uprava je imela v času mandata naše vlade do sedaj številne prihranke. Izboljšujemo kakovost dela državne uprave in širimo, kolikor je nujno potrebno, to pa moram ponoviti, zaradi zdravstvenih, socialnih vidikov, razvojnih vidikov tisti del javne uprave, ki ga nujno potrebujemo. Ali naj otroci ostanejo brez učiteljev ali naj starajoče prebivalstvo ostaja brez nege? Jasno, da je tukaj treba tudi neke nove zaposlitve narediti, ampak naša vlada je ustvarila pogoje, da mi lahko te, jaz bom rekel, vseeno vzdržne pa nujne nove zaposlitve damo ljudem, kar zmanjšuje nezaposlenost, povečuje javno blagostanje. Če smo odpravili anomalije pri plačah in lahko napredovali, je to pozitivno, če je to v mejah vzdržnosti. To je bistvo. In ostajamo v mejah vzdržnosti javnih financ. Hkrati pa gre vedno bolje in bolje tudi gospodarstvu. Spodbujamo gospodarstvo, tudi tam se povečuje zaposlenost. Zadeve gredo po vseh

kazalcih na bolje. Se pravi, treba je imeti neko ravnovesje in pred očmi celo državo. V javni upravi to imamo pred očmi, ne pretiravamo, zagotavljamo pa nujne storitve in programe ter povečujemo njihovo kakovost in povečujemo prihranke, uvajamo digitalizacijo, kjer je le možno. In s temi modernimi procesi bomo nadaljevali.

Če bi zdaj imeli tu čas in bi predstavili svoje grafe, bi videli, da gremo v pravo smer, in pri tem bomo tudi vztrajali. Seveda pa si ne smemo privoščiti, da bi zaposlovali tam, kjer to ni potrebno, da bi kakorkoli okrnili ta nujni obseg javnih financ, ki ga moramo spoštovati in biti tu dober gospodar. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Vinko Gorenak, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Del odgovorov nisem dobil. Mislim, da je to jasno, in že zato moram zahtevati razpravo. Še vedno ne vem, zakaj je 94-odstotno povečanje zaposlenih na Ministrstvu za javno upravo. To vprašanje sem postavil, odgovora ni bilo. Zakaj 31-odstotno povečanje zaposlenih na zdravstvu, zakaj 22-odstotno povečanje števila zaposlenih na infrastrukturi, zakaj 22-odstotno povečanje na vladnih službah; tam si predstavljam in imam sam del odgovora, da gre za prenos iz notranjih zadev. Za ostale ne vem, kaj ste počeli.

Sicer pa, predsednik Vlade, glejte, treba je reči naslednjo zadevo. Jaz se lahko strinjam z vami, da na področju sociale, recimo, domovih za ostarele, strinjam se lahko z vami, da tam ne bomo mogli nižati in da bo tam vsaka vlada morala kaj povečati. To je relativno jasna zgodba zaradi strukture prebivalstva. Na področju šolstva me v to ne bo nihče več prepričal. Ministrica naj zniža kriterije, ko sva midva hodila v šolo, nas je bilo 35 v razredu, zdaj jih je pa 18 ali 19 ali pa 20. Če greste na 22, boste videli, da bo učiteljev kar naenkrat dovolj, pa ne bo zaradi tega kvaliteta nič slabša. To je ena zadeva.

Druga zadeva pa je masa za plače. 274 milijonov je bila mesečna masa za plače v javnem sektorju oziroma zdaj je 306, to je obdobje vašega mandata. To je 31 tisoč evrov na mesec ali 374 milijonov na letni ravni. Strinjam se z vami, da je polovica tega – tisto, kar ste govorili – lahko povezanega z odpravami razlik, vendar še vedno je 8 tisoč zaposlenih preveč. In teh 8 tisoč zaposlenih odnese polovico od naslednjih podatkov. Za ta denar lahko naredite 180 vrtcev, od tega polovico na račun 8 tisoč zaposlenih. Lahko kupite 3 tisoč 700 stanovanj, za Šalamona, kajne, gospa ministrica, recimo, polovico od tega pa tam. Zaradi tega lahko zgradite 9 medicinskih fakultet v Mariboru, lahko naredite 48 kilometrov avtocest po slovenskih cenah, po nemških pa

enkrat več, lahko kupite 233 tisoč avtomobilov. Postavite jih v kolono med Mariborom in Koprom – stoječa kolona, povprečen avto, da ne bo minister tam kaj računal, 16 tisoč evrov – pa boste videli, da pridete od Maribora do Kopra v stoječi koloni. Poudarjam, polovico tega na račun 8 tisoč novih zaposlitev.

To je preveč, zato predlagam razpravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Vinko Gorenak, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 12. decembra 2017, v okviru glasovanja.

Poslanec Benedikt Kopmajer, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Veliko nezadovoljstva med koalicijskimi partnerji, javnostjo in tudi sindikati je dvignilo sprejetje uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju. Naj spomnim, sredi meseca novembra ste z dnevnega reda seje Vlade navedeno uredbo zaradi nasprotovanja koalicijskih partnerjev umaknili, nato pa jo čez 14 dni sprejeli. Sprejetju uredbe, s katero ste ponovno zvišali plače tistim, ki so že tako bolje plačani, gre namreč za 2 tisoč 400 ravnateljv in direktorjev javnih zavodov, smo v stranki Desus glasno nasprotovali. Vsekakor je takšno postopanje slaba popotnica za preostanek mandata. Mnenja koalicijskih partnerjev enostavno niste upoštevali in zgolj z glasovi ministrov iz kvote stranke SMC izglasovali dvig plač za že tako privilegirane skupine javnih uslužbencev. Ob vsem tem pa ste očitno pozabili, da bi bilo na sistem vrednotenja delovnih mest gledati celovito in z enakim ravnilom za vse javne uslužbenke. Prav nič čudnega ni, da se večina zaposlenih v javnem sektorju počuti izigrane, neslišane. Prav nič čudnega ni, da v Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije že napovedujejo stavko. Povsem očitno je, da se boste do konca mandata primorani soočiti z rastočim trendom velikih apetitov, kar pa je velik zalogaj. Definitivno pa gre za napačno zastavljene prioritete pod krinko okrevanja gospodarske rasti. Nehajmo se slepiti. Domino efekt se je sprostil ob podpisu dogovora s sindikatom FIDES, vrednim okoli 50 milijonov evrov.

Že ob potrditvi navedenega dogovora z zdravniki in zobozdravniki se je postavljalo vprašanje, od kod boste vzeli ta denar. V oči sta zbudili izjavi ministric, naj jih ponovim, citiram: »Teh obveznosti ne bo kril državni proračun, pač pa zdravstvena blagajna.« To je dejala ministrica za finance Mateja Vraničar Erman. Spet citiram: »Zdravstvena blagajna ta trenutek nima razpoložljivih sredstev.« To pa je le nekaj minut kasneje povedala ministrica za zdravje

Milojka Kolar Celarc. Kot že rečno, prav nič presenetljivega ni, da so svoje nezadovoljstvo jasno izrazili tudi drugi predstavniki sindikatov javnega sektorja.

Spoštovani predsednik Vlade, sprašujem vas:

Ali se vam ne zdi, da s takšnimi ukrepi, kot je dvig plač direktorjev javnih zavodov, v družbo vnašate nemire zlasti na sindikalni strani?

Ali se vam ne zdi, da bi bil edini pravi pristop k odpravi anomalij v plačnem sistemu javnih uslužbencev celovita in paketna obravnava?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec gospod Benedikt Kopmajer!

Ne, mislim, da pri nobenem, ki se zavzema za korekten pristop do javnih uslužbencev, ki se zavzema za odpravo krivic in anomalij, nismo mogli povzročiti nemira, razen če je bil dezinformiran. Res je, tukaj je prišlo do razkola v mnenjih med koalicijskimi partnerji in zelo potrpežljivo sem vodil pogovore, da bi prišli do skupne rešitve, pa vendar na strani Desusa in SD tudi po več tednih ni bilo nekega posluha za rešitev, ki je bila nato sprejeta, ker je bila nujna.

Gre za to, da so anomalije pri vrednotenju delovnih mest direktorjev, se pravi tudi ravnateljev in drugih direktorjev javnih zavodov, krivice oziroma nesorazmerja, ki se niso odpravljala hkrati z odpravo anomalij pri vrednotenju ostalih delovnih mest v javnem sektorju. Vendar pa smo na začetku pogajanj za odpravo plačnih anomalij pripoznali vsi skupaj, vsi partnerji, tako vlada kot sindikati, da največja nesorazmerja in krivice obstajajo v dveh skupinah: v J skupini – to so tisti najnižje plačani, za njih smo zdaj že poskrbeli, in v B skupini – pri direktorjih in ravnateljih. Direktorji so v plačni razred uvrščeni na podlagi uredbe, ki ni predmet pogajanj med sindikati in Vlado, ampak je predmet usklajevanja v okviru medresorske delovne skupine za odpravo anomalij. Zato je ta odprava anomalij pri vrednotenju delovnih mest direktorjev potekala ločeno od pogajanj med sindikati in vlado glede odprave anomalij pri vrednotenju delovnih mest pri ostalih plačnih skupinah. V dogovoru ni bilo določeno leta 2016, da se morajo anomalije pri vrednotenju delovnih mest direktorjev odpravljati hkrati z vsemi plačnimi skupinami. Celo nekateri sindikati, denimo SVIZ, so na centralnih pogajanjih zastavili vprašanje, zakaj vlada še ni odpravila anomalij tudi pri ravnateljih kot delu direktorjev in izrazili zahtevo, da Vlada to čim prej stori. Se pravi, da je prihajala ta zahteva tudi s strani sindikatov samih. Uredba, ki smo jo pripravili, je bila medresorsko na Vladi usklajena.

Nanjo so dali pripombe sicer trije sindikati, vendar so bile to vsebinske pripombe, in samo en sindikat ni odobral sprejetja uredbe, preden ne bodo odpravljene plačne anomalije tudi v vseh preostalih skupinah. Naj poudarim, da so direktorji v nov plačni sistem vstopili leta 2006, to je več kot 2 leti pred vsemi ostalimi javnimi uslužbenci, ki so se zaradi tega časovnega zamika lahko izborili glede na primerjavo z direktorji določen ugodnejši položaj. Zato se je v praksi dogajalo, da so javni uslužbenci prejeli celo višjo plačo od direktorja, ki jim je nadrejen in katerega odgovornost je seveda neprimerno višja. Tako so bili oni v nekaterih primerih bolje plačani od direktorjev, kar enostavno ni korektno. Časovna dimenzija. Z uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju smo počakali na dve stvari. Prvič, do celovite odprave anomalij do 26. plačnega razreda, se pravi skupina J, tistih najnižje plačanih, za njih smo najprej poskrbeli. Potem smo počakali do zaključne ponudbe za celotno odpravo plačnih anomalij, ki je bila potrjena na isti seji Vlade, kot je bila sprejeta ta uredba, to je 30. 11. 2017. Zato ne zdrži ta očitek, da smo najprej poskrbeli za zvišanje plač tistim, ki so sicer že bolje plačani, pač pa smo odpravili neko krivico tako za B kategorijo, direktorje, kot tudi za najnižje, odpravili to anomalijo do 26. plačnega razreda. Plačna nesorazmerja pri vrednotenju delovnih mest direktorjev v javnem sektorju so bila prepoznana, naj ponovim, že od samega začetka pogajanj, njihova odprava pa je bila stvar konsenza. Odpravljamo jih med zadnjimi ter v minimalni višini, v povprečju za 1,64 plačnega razreda samo napredujejo, torej v minimalni višini v primerjavi z ostalimi plačnimi skupinami.

Tako da menim, da je Vlada tukaj sprejela pravo rešitev, seveda pa žal v tem primeru ni bila ta rešitev soglasno podprta. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec Benedikt Kopmajer, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa.

Spoštovani predsednik, ponavljam svoje vprašanje, ki je, mislim, da povsem korektno in na mestu:

Kako boste zagotovili socialni mir ob napetosti, ki jih prinašajo bližajoče se volitve?

Ali se vam zdi primerno primerjati plače direktorjev javnih zavodov s pokojninami?

Dejstvo, ki mu ne gre oporekati, je sledeče, da se ne moremo izogniti trendu rastočega števila starejše populacije. Temu trendu mora slediti tudi javnofinančni okvir, kar pa zaradi sprejetega fiskalnega pravila ni enostavna naloga. Ne pozabiti, da višja gospodarska rast ni odpravila revščine med državljani. Samo lani je pod pragom tveganja

revščine živelo 83 tisoč upokojencev, od tega 54 % upokojencev prejema do 600 evrov pokojnine. Ali je to primerno za dostojno življenjsko raven? Upokojenci si to zaslužijo in, ker so še vedno občutljiva kategorija prebivalstva, je prav, da začnemo sadove okrevanja gospodarstva države deliti med tistimi, ki so tega najbolj potrebni. Moram še enkrat poudariti. Pokojnina ni socialni transfer, ampak zaslužena z delom pridobljena pravica posameznikov. Tako se začne – od dna proti vrhu. No, vsaj v Poslanski skupini Desus menimo, da je tako prav. Prav zaradi sprejete uredbe pa je, spoštovani predsednik, povsem očitno, da vaše prioritete niso enake našim. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora. Prosim mir v dvorani!

DR. MIROSLAV CERAR: Imate prav, spoštovani predstavnik Desusa, prioritete SMC niso v vseh pogledih enake vašim, vendar pa so glede upokojencev in vseh tistih, ki jim je težko v tej družbi, zagotovo najmanj enake, kajti prizadevamo si za iste stvari kot tudi vi, ko zdaj to govorite. Nobena odločitev v prid upokojencem v tem mandatu in tudi zdaj in v prihodnje v tej vladi ni mogla biti sprejeta brez SMC. Vedno je SMC vsako odločitev sprejemala.

Naj opozorim, da po letih, ko ni bilo nobenih uskladitev pokojnin, je v naši vladi prišlo do več uskladitev: leta 2016 2-krat, leta 2017 in v letu 2018 bomo 2-krat usklajevali pokojnine, in sicer v začetku leta za 2,4 % in v aprilu še izredno za 1 %. Torej usklajujemo pokojnine. Letni dodatek je 2015 prejelo okoli 24 % več oseb kot leta 2014. Podobno je bilo leta 2016. V letu 2017 so dodatek prejeli vsi uživalci pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja, kar do sedaj sploh ni bila praksa. Kot vodična stranka v Vladi pa tudi v Državnem zboru si Stranka modernega centra, SMC, še kako prizadeva za upokojence pod vlado, ki jo vodimo skupaj z vami in koalicijsko SD. Tako smo skupaj sprejeli vse te odločitve v korist naših upokojencev in še se trudimo za njih. Stopnja revščine se žal znižuje počasi. Se znižuje. Podatki kažejo, da se znižuje, vendar počasi. Ampak zato delamo, da bo gospodarska rast, da bodo zaposlitve, da bo družba napredovala, da bo država dober gospodar, da bomo lahko še naprej usklajevali pokojnine. To si želimo tudi v vladajoči vladni stranki SMC, tako kot verjetno tudi vi. Pri tem bomo vztrajali in zato mislim, da ni razloga, da bi tukaj šli v nekaj različnih smereh. Smo usmerjeni v popolnoma isto smer. Samo mi, SMC, tudi ob tem zelo resno vedno pazimo na to, da ne porušimo sistema javnih financ. Če pa to porušimo, potem čez eno leto ne samo da upokojenci ne bodo imeli dovolj, ampak vsi ostali bodo utrpeli škodo in država bo šla spet nazaj v tiste krizne čase, iz katerih smo

komaj v teh treh letih potegnili to našo družbo. Upam, da bomo šli tako tudi naprej, torej v pozitivno smer. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanski vprašanje, postavljeni na 35. seji Državnega zbora.

Najprej bo ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak odgovorila na vprašanje dr. Jasne Murgel v zvezi z dodatki za slepe otroke s posebnimi potrebami.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Hvala poslanki za vprašanje. Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih določa, da je dodatek za nego otrok denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina pri preživljanju in negi takega otroka. Višina dodatka za nego otroka zaradi povišanih življenjskih stroškov je 100 evrov mesečno, za otroke s težko ali funkcionalno težko motnjo v duševnem razvoju ali otroke z določenimi boleznimi s seznama hudih boleznih, ki ga določi minister na predlog pediatrične klinike, ki potrebuje posebno nego in varstvo, znaša 200 evrov. O pravici se odloči na podlagi mnenja zdravniške komisije, ki pripravi mnenje o vsakem posamičnem konkretnem primeru. Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je dodatek za pomoč in postrežbo pravica iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki ni odvisna od premoženjskih razmer upravičenca. Dodatek za pomoč in postrežbo je mesečni denarni prejemek, s katerim upravičenec poravnava stroške, nastale zaradi trajnih sprememb v zdravstvenem stanju, zaradi katerih ne more zadovoljevati osnovnih življenjskih potreb in zato nujno in stalno potrebuje tujo nego in pomoč. Pridobitev pravice: mnenje invalidske komisije ali drugega izvedenca zavoda, da je tej osebi za opravljanje osnovnih življenjskih potreb nujno potrebna stalna pomoč in postrežba drugega, ali da gre za osebo, ki ji ta pravica po zakonu pripada zaradi določenih zdravstvenih okoliščin. Naloga invalidske komisije ali drugega izvedenca zavoda je, da poda mnenje, ali je osebi, ki uveljavlja pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, nujno potrebna stalna pomoč in postrežba druge osebe za opravljanje vseh ali pa večino osnovnih življenjskih potreb, da je slepa ali slabovidna oziroma, da potrebuje stalno nadzorstvo ali da je pri njej podana zmanjšana zmožnost premikanja za najmanj 70 %. Dodatek za pomoč in postrežbo po ZPIZ-1 se je uveljavil v letu 2002.

V decembru 2002 je Zveza društev slepih in slabovidnih v svojem dopisu navedla, da gre sicer za različna izraza, vendar za enako vsebino, in da gre v primeru pravice do dodatka za pomoč in postrežbo za slepe otroke po ZPIZ-1 in pravico do dodatka za nego otroka po ZSDP za izbiro. Torej lahko otrok upravičenec uživa le eno pravico. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je na pobudo Zveze društev slepih in slabovidnih posredoval tolmačenje, da gre v primeru pravice do dodatka za pomoč in postrežbo po tem zakonu in po drugih predpisih, lahko uživa le tisto od pravic, ki jo sam izbere.»

Leta 2012 je bila odločena prva sodba Višjega delovnega in socialnega sodišča, ki je odločilo, da je pravica do dodatka za nego otroka pravica staršev in posredno otroka, pravica do dodatka za pomoč in postrežbo pa osebna pravica, ki jo pridobijo slepe osebe, torej otroci. Na podlagi sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča, da navedeno tolmačenje, kot je bilo v preteklosti, ni pravilno in po usklajevanju med direktoratom za družino in pravice iz dela ter ZPIZ smo na ministrstvu sprejeli stališče, ki smo ga posredovali vsem centrom za socialno delo in ZPIZ, da starši lahko ponovno uveljavijo denarno nadomestilo, tudi tisti, ki so že pridobili pravico na ZPIZ in jim ni bilo več treba izbirati pravice. Na MDDSZ imamo trenutno 25 tožb za plačilo odškodnine za nazaj, torej za neizplačilo dodatkov za nego otroka. Tožniki menijo, da gre za protipravno ravnanje države, ki je podlaga za odškodninsko odgovornost države. V petih primerih je Delovno in socialno sodišče že izdalo sodbo, kjer je tožbene zahtevke staršev v celoti zavrnilo in jim naložilo plačilo sodnih stroškov, ki v posameznih primerih znašajo tudi več tisoč evrov.

Na ministrstvu smo se strinjali s predlogom pravobranilstva, da se ostali postopki začasno ustavijo do odločitve na drugi stopnji oziroma do odločitve Višjega sodišča. Ministrstvo bo odločitev Višjega sodišča spoštovalo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bi moral minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič odgovoriti na vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s sodnim postopkom zoper nekdanjega ministra za pravosodje Aleša Zalarja in nekdanjega generalnega državnega tožilca Zvonka Fišerja, vendar je danes odsoten zaradi službene poti v Pariz.

Sprašujem, ali vztrajate pri ustnem odgovoru ali morda želite pisni odgovor.

Izvolite, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Ja, zdaj ne vem, kdo se bolj izmika, ali minister, Zalar pa Zvonko Fišer ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zelo preprosto. Ministra Klemenčiča ni, zato sprašujem, ali želite ustni ali pisni odgovor.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Jaz pa vas sprašujem, ali se mogoče izogiba gospod Klemenčič. Mislim, da se on izogiba odgovoru. Vendar vseeno prosim za ustni odgovor. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister bo na vprašanje ustno odgovoril na naslednji seji zbora.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Poslanica Suzana Lep Šimenko, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovana ministrica, spoštovani vsi prisotni, lepo pozdravljeni!

Od katastrofalnih poplav reke Drave v letu 2012 je minilo že več kot pet let. Najhuje, kot vemo, je bilo v Dravogradu, Dupleku in v južnem delu reke Drave, v južnem toku Drave, torej od Markovškega jezca navzdol, Markovci, Ormož in Središče ob Dravi. Takrat je bilo številnih prebivalcem marsikaj obljubljeno. Predvsem jim je bilo obljubljeno, da bo prišlo do čiščenja struge reke Drave ali v posameznih območjih, če le-to ni mogoče, se bodo uredili protipoplavni nasipi. Žal, do danes, pa je minilo več kot pet let od tega, do tega ni prišlo. Name se je v poslanski pisarni obrnila ena od občank, natančneje iz občine Cirkulane. Živi na območju Dolan, kjer so prav tako utrpeli veliko škodo v času poplav v letu 2012. Gre za območje, kjer je nekaj hiš, ki so na tem območju že vsa leta. Območje nikoli pred tem ni bilo poplavljen, ampak je žal takrat prišlo do resnično velikega pretoka in zgodilo se je to, kar se je zgodilo. Je bilo pa takrat prebivalcem obljubljeno, da se bo tako rekoč sčistila struga reke Drave – tukaj je seveda tisoč in en razlog, Arso se izgovarja na Naturo 2000. Če čiščenje struge ni mogoče, kot je bilo v preteklosti, jim je bilo obljubljeno, da bo vsaj narejen protipoplavni nasip. Gre za območje, kjer bi bil morda potreben v dolžini 200 metrov.

Spoštovana ministrica, zanima me:

Kdaj se bo generalno očistila in kdaj lahko pričakujemo ureditev struge reke Drave?

Kdaj bo prišlo do takšnega čiščenja, da dejansko prebivalci ne bodo več ogroženi?

Žal danes vsi, ki na tem območju živijo, že ob samih napovedih večjih nalivov in ko spremljajo, kako narašča pretok, so v strahu in nekako s težavo pričakujejo, kaj se bo tudi zgodilo. Kot drugo me pa zanima:

Kaj je s protipoplavnimi nasipi?

Si jih lahko obetajo in kdaj bo do tega tudi prišlo?

Hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovana poslanka gospa Suzana Lep Šimenko, spoštovane poslanke in poslanci, hvala za vprašanje!

Za začetek bi želela povedati, da takega izrednega dogodka, kot se je zgodil takrat, ko je v Avstriji hidroelektrarna zajezeno vodo nenapovedano v tolikšni količini spustila v reko Dravo, ne sme več biti, se ne sme več zgoditi. Tudi naše strokovne službe, ki so prognostične, torej, ki urejajo pretoke reke Drave, so se povezale z avstrijskimi. Je pa to seveda samo za povedati, res pa je, da je urejanje protipoplavnih ukrepov v Sloveniji naša naloga, ne več Agencije Republike Slovenije za okolje, temveč Direkcije za vode.

V letu 2013 so se na področju investicijskih vlaganj v vodno infrastrukturo že pričele načrtovane investicije v okviru operativnega programa kohezijske politike 2007–2014, Zagotovitev poplavne varnosti na porečju Drave, prva faza. Izvedeni so bili visokovodni nasipi v skupni vrednosti 8,1 milijona evrov, in sicer v Dogošah v dolžini 2,7 kilometra in na odseku Vurberk–Zgornji Duplek v dolžini 5,1 kilometra. V nadaljevanju, torej v izvajanju operativnega programa 2014–2020, predvidevamo nadaljevanje tega projekta, in sicer med Mariborom in Ptujem. Ukrepi bodo na območju ptujske Drave v skupni vrednosti, vsaj predvidena vrednost je cirka 12 milijonov evrov. Gre tudi za ureditev individualnih ukrepov v Malečniku, Celestrini, Trčovi, Zlatoličju, glede ptujske občine pa na Čreti, Vičavi ter Grajeni in Rogoznici. Iz teh navedb seveda Cirkulan sama nisem našla, mogoče bi bilo dobro pri samem vprašanju konkretizirati Cirkulane, ni pa noben problem, če se smatra, da je treba odgovor dopolniti.

Prav tako so v letih 2009–2012 v sklopu Projekta Drava-Mura na območju odseka Drave pri Malečniku in Dogošah izvedeni vodnogospodarski ukrepi za izboljšanje pretočnosti struge reke Drave, in sicer je hidravlična analiza pokazala, da se je pretočnost povečala s Q2 na Q5 – torej, Drava je bolj pretočna – in da so se gladine na teh območjih znižale na pojav, torej govorimo o pojavu stoletnih pretokov. Prav tako se po letu 2012 sistematično izvajajo vodnogospodarski ukrepi za izboljšanje pretočnosti reke Drave in zmanjšanje poplavne nevarnosti na obvodnem območju tudi v okviru smernic Natura 2000.

Pri Projektu Frisco, to so čezmejni projekti, se na reki Dravi načrtujejo ukrepi med Ptujem in Ormožem. Vzdrževalna dela, ki

izboljšujejo pretočnost reke Drave na odseku od jezua v Melju do Ptuja in od jezua v Markovcih do Ormoža se izvajajo redno, v obsegu vsakoletnih zagotovljenih sredstev v okviru sredstev za javno gospodarsko službo in sredstev, ki jih po koncesijski pogodbi prispevajo tudi Dravske elektrarne. Vsa vzdrževalna dela na Dravi se izvajajo v skladu z naravovarstvenimi smernicami, saj je celotno območje v Naturo 2000 in v obdobju od leta 2015 do 2017 je bilo v ta namen porabljenih 6,7 milijonov evrov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Suzana Lep Šimenko, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala še enkrat za besedo.

Hvala za vaš odgovor, spoštovana ministrica, ampak vseeno žal z vašim odgovorom nisem zadovoljna.

Mene zanima predvsem ta del spodnji tok reke Drave, kar se bo dogajalo od Ptuja naprej pa tja do Ormoža. Kakorkoli, tako kot ste rekli, to je območje, ki je večinoma velik del pod Naturo 2000 in tega se zavedajo tudi prebivalci na tem območju. Ampak kakorkoli, nekako glede na njihove pretekle izkušnje, glede na to, koliko poznajo, kako se je sama struga reke Drave v preteklosti čistila, znajo mi vsi eden za drugim povedati sledeče, da se danes struga reke Drave več ne čisti, tako kot se je v preteklosti, izključno iz razloga zaradi posameznih vrst živali, ki na tem območju živijo, za katere pa verjamem – pa verjemite mi, sem velika ljubiteljica in zagovornica varstva živali – ne bodo na tem območju živele, če bo ne nazadnje tudi prišlo do poplav.

Tukaj se je na eni strani pa treba vprašati, koga moramo v prvi vrsti zaščititi, kje so tukaj živali, kje so ljudje. Seveda smo vsi za to, da najdemo nek kompromis med obojim, in verjamem, da ga je mogoče tudi najti. Opozorjeno je bilo, enostavno struga reke Drave, bom natančnejša, v neposredni bližini gradu Borl – če vam je mogoč zdaj bolj poznano – se ne čisti, kot se je čistila v preteklosti. Če bi se v tem delu naredil vsaj nek protipoplavni nasip, bi na koncu dejansko bili soglasni: zaščitili bi živali in zaščitili bi ne nazadnje tudi ljudi, investicija v to pa bi verjetno bila tudi minimalna glede na katastrofo, ki se lahko morda – seveda upamo, da ne – nikoli več ne zgodi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Hvala, poslanka.

Moram priznati, da je sama sestava vašega vprašanja, ki je prišla do nas, zelo zelo omejena, govorite o reki Dravi v pisnem nagovoru oziroma pisni navedbi vašega vprašanja. Drava je reka, ki v Sloveniji naredi kar dolgo pot, zato tudi ta vaš zaključek, ki ste ga

podali pri vprašanju, da vi pa bi želeli vedeti o tem skrajnem odseku, ni našel razlag v tem mojem pisnem odgovoru. Vam pa zagotavljam, da morajo biti prebivalci, ki se še spominjajo čiščenje reke Drave, že kar v letih, ker je od bivših vodnogospodarskih podjetij, ki so nalogo res opravljale leta nazaj, torej še bivši državi, redno in strokovno, minilo toliko let.

Če pa govoriva o Naturi 2000, je pa to ukrep, ki ga je Slovenija sprejela pred vstopom v Evropsko unijo, torej si ga ni nihče vzel kot ukrep, s katerim se pač razlaga, zakaj se nekaj ne da, ampak je ukrep, ki ga je v skladu s pravili, predvsem direktive o pticah in habitatne direktive, treba izvajati, se je držati, kar pomeni, da tudi pri ukrepih, ki se tičejo rek, vodotokov, je treba upoštevati ta določila.

Kot sem že v prvem delu vam najavila, če štejete, da je treba odgovor dopolniti ali pa morebiti posebej daste pisno vprašanje, ki se dotika tega vašega odseka, bomo pripravili pisni odgovor. Res pa je, da če govorim o pritoku Drave, torej o Dravinji, dobro sodelujemo z župani in tudi iščemo rešitve, tako da ne vidim razlogov, da jih tudi v tem odcepu za reko Dravo ne bi. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da postavite vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je odsoten. Zato sprašujem, ali želite pisni ali ustni odgovor.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Želim seveda ustni odgovor. Me pa žalosti, da tukaj ne vidim obraza gospoda Židana, kot tudi da ne vidim obrazov več poslank in poslancev. Odkrito lahko rečem, čeprav sem v tem mandatu postavil že kar nekaj ustnih in pisnih tehtnih poslanskih vprašanj, da je to poslansko vprašanje najbolj pomembno. Zakaj?

O gospodu Židanu so objavili intervju v reviji Obrabi – Večer revije izdajajo to –, veste, da ga eni delajo kot bodočega mandatarja; prijazen intervju, gospod je družinski človek kot večina nas, rad ima čokolado in tako naprej. Ampak šalo na stran. Seveda, če ste politik, se tudi v takšnem prijaznem intervjuju ne morete izogniti politiki. Ta intervju sem bral na vlaku in ko sem prebral ta stavek, ta odgovor na 16. strani, priznam, da me je imelo, da bi potegnili ročno zavoro, čeprav bi me potem penalizirali. Torej, na vprašanje: »Eden od vaših pomembnih ciljev je ohranjanje kmetijskih zemljišč. Zakaj ste potem podprli poslovni projekt Magne lakirnice, ki jo bodo gradili na kmetijskih zemljiščih?« Mag. Dejan Židan je odgovoril, citiram: »Odločitev za lokacijo lakirnice, ki je nisem mogel sprejeti z veseljem, je bila sprejeta na višji ravni. O tem je bilo le sporočeno.« Še enkrat ponovim: »Je bila sprejeta na višji ravni.«

Glejte, gospod Židan ni le predsednik sicer najmanjše politične stranke, gospod Židan

je podpredsednik Vlade Slovenije. A veste, ne vem, gospodu Cerarju počti slepič, gospod Karl Erjavec itak po tujini bolj vandra in je gospod Židan tisti potem. Kolikor jaz vem, je Vlada Republike Slovenije kolektivno telo. Tako gospod Židan, kot SD, kot sicer malo bolj potihlo SDS, kot še drugi ste podprli starega novega predsednika Republike Slovenije, ki je govoril o stricah iz ozadja. Ampak jih potem ni razkril. V petek bomo imeli poročilo o TEŠ 6. Tam bivši tovariš, sedaj gospod, Hanžek govori o ugrabljeni državi kot eni najhujših oblik systemske korupcije. In gospod Židan ima mesec dni časa, da se zelo dobro pripravi na ta odgovor – ne le meni:

Kaj je in kdo je ta višja raven od Vlade Republike Slovenije in od Državnega zbora?

Zdi se mi, da je to neko ključno vprašanje, na katerega si moramo odgovoriti in, bom rekel, se v naslednjem mandatu osamosvojiti od tako imenovanih osamosvojiteljev. Ker navsezadnje, to se ne dotika samo višine pokojnin, minimalne plače, to se dotika sukusa te družbe in kako bomo živeli naprej. Upam, da mi bo naslednjič gospod Židan odgovoril na to, četudi bo mogoče treba zapreti sejo ali pa bo potreboval ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan bo odgovoril na to vprašanje na naslednji seji.

Poslanka Erika Dekleva, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana ministrica!

Mediji so nas množično opozorili, da v centru Pivke leži veliko odpadnega pepela lesne industrije, odpadnih lepil in ostalih odpadkov in ogromno sodov z nevarnimi odpadki, ki lahko povzročijo še eno okoljsko katastrofo. Upam, da smo se iz nedavne v Kemisu kaj naučili, čeprav v tem trenutku slabo kaže.

Lastnik parcel, likvidacijski upravitelj družbe Javor, namreč arogantno odklanja sanacijo predela, ki do pred kratkim sploh ni bil zaklenjen. Do njega so prosto dostopali tako novinarji kot vsi ostali. Odločbe okoljske inšpekcije izhajajo iz leta 2013, ko je bil direktor podjetja isti gospod, ki je sedaj likvidacijski upravitelj, vendar stanja ni odpravil ne takrat ne sedaj. Zato me zanima:

Kako je mogoče, da inšpekcija v vsem tem času ni dosegla popolnoma nič?

Zanima me tudi:

Kaj je v sodih?

Če so v njih res substance, ki so označene na etiketah, nas je lahko pošteno strah. Glede na to, da je na fotografijah videti, da te substance iz sodov že odtekajo, se lahko bojimo, da bodo odtekale v reko Pivko, preko nje v vodno zajetje Malni, ki pa z vodo oskrbuje več

kot 20 tisoč ljudi. Ukrepanje inšpekcije pa ni utemeljeno samo zaradi nevarnih lastnosti odpadkov, ampak tudi zaradi ugotovljenih neurejenih lastniških odnosov, neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti med različnimi subjekti in prelaganje odgovornosti, ki bo, kot vse kaže, še nekaj časa trajalo. Insolventni postopki na družbo Javor, ki se vlečejo že precej časa. Družba je bila do novembra 2015 v postopku poenostavljene prisilne poravnave, koprsko okrožno sodišče pa je nad njo uvedlo stečaj. Usoda insolventnih postopkov sicer še vedno ni jasna, saj se je na odločitev sodišča pritožila skupina upnikov, med katerimi je tudi družba Šilc in partnerji likvidacijskega upravitelja Milana Šilca.

Zadeva je tako vrnjena prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje, zato si s pojasnili Inšpektorata, da gre za dolžnost upravitelja in da stroški tako kazni kot odstranitve nevarnih odpadkov bremenijo stečajno maso, ne moremo pomagati, saj se še vedno ne ve, ali so v stečajni masi sploh sredstva za poravnavo teh in kdaj se bo seveda vse skupaj zaključilo. Do takrat pa lahko pride do naslednje ekološke katastrofe.

Zato tudi ne morem pristati na ponovno vrtičkanje med pristojnimi organi, ki je botrovalo tudi Kemisu. Prebivalci Pivke ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJCEN: Spoštovana poslanka gospa Erika Dekleva, hvala za vprašanje!

Na kratko bi rekla, da se vam zahvaljujem za navedbe, s katerimi že sama ugotavljate, kako je v postopkih stečaja težko najti krivca. Tudi sicer moram povedati, da pri številnih odločbah Inšpektorata, gre za pritožbe, gre za pritožbe ne le na drugi organ, tudi na Upravno sodišče, kar pomeni, da je učinkovitost izvajanja seveda omejena. Res pa je, da prav pri snovanju sprememb Zakona o varstvu okolja oziroma pri snovanju novega zakona, ki bo vseboval seveda določila starega, bo pa po obsegu večji, je ena od bistvenih nalog, ki nas čaka, prav zagotavljanje finančnih virov tako v takih primerih kot tudi ko gre za sanacijo starih bremen, ki jih je v Sloveniji kar nekaj.

Če pa govorim sedaj o tem vašem konkretnem vprašanju, pa vemo, da je inšpekcija za okolje že v letu 2013 izdala odločbo za odstranitev tisoč 500 kubičnih metrov odpadnega pepela. V letu 2014 je podjetju Javor, Vezane plošče, d. o. o., torej istemu podjetju, izdala odločbo za odstranitev 120 ton odpadnih lepil. Ker podjetje ni spoštovalo odločbe, sta sledila sklepa o dovolitvi izvršbe z denarno prisilitvijo. Ker je šlo podjetje 2015 v stečaj – velikokrat se nam zgodi, da gre pri takšnih odločbah potem podjetje v stečaj ali se proda, kar kaže na to, da samo določilo v

Zakonu o varstvu okolja, ki pravi, da povzročitelj plača, ni dovolj, da je treba to določilo nadgraditi. Izvršba z denarno prisilitvijo torej ni bila uspešna. Nadalje, ukrepanje inšpekcije za okolje je oteženo z določili 29. člena ZVO, ki pravi, da če se zoper povzročitelja bremenitve uvede stečajni postopek, v stečajni masi pa so odpadki, ki jih ni bilo mogoče prodati ali razdeliti upnikom skladno z zakonom, postane imetnik odpadkov država. Ker navedenih odpadkov ni mogoče prodati, je postala s stečajem njihov lastnik država.

Z odločbo iz leta 2017 je bilo lastniku zemljišča, podjetju Javor Pivka, d. d., v likvidaciji odrejena odstranitev cirka 3 tisoč kubičnih metrov odpadnih strnjenih lepil, 230 kovinskih sodov z odpadki, 60 praznih kovinskih sodov, 12 sodov z odpadnimi olji in 30 palet odpadnih barv. Zoper odločbo se je podjetje pritožilo in s pritožbo uspelo. Drugostopenjski organ je odločbo odpravil in tako inšpektorica vodi ponovljen ugotovitven postopek v skladu z navodili druge stopnje. V tem inšpekcijskem postopku je bilo ugotovljeno, da iz sodov vsebina ne izteka. Ker obstaja verjetnost, da so v kovinskih sodih nevarni ali nenevarni odpadki, se odpadki tretirajo kot nevarni, kar je v skladu s prvim odstavkom 5. člena Uredbe o odpadkih. Z odpadki se bo tudi ravnalo kot z nevarnimi odpadki.

Veljavni Zakon o varstvu okolja v skladu z zahtevami prava EU in sodobnimi pravno-filozofskimi izhodišči je zasnovan na načelu, da mora vse stroške varstva okolja, vključno s sanacijo onesnaženega okolja, kriti tisti, ki je onesnaženje povzročil, in ne družba kot celota oziroma država. Primarno odgovornost torej nosi povzročitelj obremenitve. Zakon z namenom preprečevanja nedopustnih tveganj za okolje in drugih nedopustnih obremenitev predpisuje vrsto prepovedi in zapovedi ter v primeru kršitve predvideva ukrepanje zoper povzročitelja. Pri tem so, da bi se zagotovila ustrezna učinkovitost, inšpekcijske odločbe izvršljive takoj po preteku roka za odpravo dejanja, kar pomeni, da so izvršljive kljub morebitnim pritožbam, vendar je treba poudariti, da je izvrševanje inšpekcijskih odločb, zlasti v primerih, ko jih zavezanec ne želi ali ne more izvršiti, močno odvisna od tega, ali ima inšpekcija v teh primerih v vsakoletnem državnem proračunu na voljo dovolj finančnih sredstev. Do sedaj praksa ni bila takšna. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Erika Dekleva, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala lepa. ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vkllopite se, prosim. Ja, zdaj bomo morali pa počakati minuto, očitno. Dela?

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Mi je uspelo. Za ta odgovor zaenkrat hvala.

Popolnoma, seveda, ne morem biti zadovoljna. Dejstvo je, pa lahko se z vami strinjam, da je krivca težko najti.

Najprej bi rekla, da kolikor je meni znano, vzorčenje zemlje ni bilo opravljeno, tako da ne vem, na podlagi česa je moč trditi, da snovi ne iztekajo v zemljo; vsaj slike, ki so bile v medijih pokazane, govorijo drugače. Torej, iz slik je videti, da iz sodov nekaj izteka; ali je to strupeno ali ne, ne vemo, ker vzorčenja zemlje ni bilo. Vse te odločbe inšpekcije, o katerih ste govorili, poznam, ampak to kaj dosti ne pomaga, ker vse odpadne snovi so še vedno tam. Kljub temu da je težko najti krivca, mislim, da prebivalci Pivke ne morejo, pa tudi ne smejo čakati na to, da se zgodi požar ali da te nevarne snovi iztečejo iz sodov in bo potem pri taki nevarnosti za okolje ali človeka morala ukrepati Uprava za zaščito in reševanje. Tudi neko pomanjkanje finančnih sredstev ni dober razlog, kajne, ker potem, ko se katastrofa zgodi, se ta sredstva po navadi vedno najdejo.

Tako, kar se mene tiče, obstajata samo dva razloga, da so zadeve take, kot so, ali gre za neko pravno praznino, torej pomanjkljivo zakonodajo ali pa za popolno neučinkovitost inšpekcije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Spoštovana poslanka, v enem delu se z vami strinjam. Absolutno!

Zakonodaja ni učinkovita, ker če bi bila učinkovita, potem bi se od leta 2013 do leta 2017 na teh zemljiščih dalo ukrepati. Jaz tudi razumem, da finančna sredstva ne bi smela biti problem, pa jih, na žalost, vsaj na našem ministrstvu za vse naloge, ki bi jih morali izvajati, ni dovolj. Lahko povem, da za sanacijo odlagališča gum v Kidričevem, kjer poteka tožba na Evropskem sodišču in grozi Republikli Sloveniji tudi kazen, zagotavljamo letno nekaj čez 2 milijona sredstev, da tisto gramoznico oziroma jamo čistimo. Če bi imeli toliko sredstev na voljo za vse druge ukrepe, bi lahko marsikaj postorili.

Torej, sredstva, ki so, prvenstveno namenamo tistemu ukrepu, si pa prizadevamo – in sem prepričana, da bodo tudi v prihodnje šla prizadevanja v tej smeri –, da bi se ta sredstva v prihodnje namenjala takšnim ukrepom, kajti če bi država imela na voljo finančna sredstva, bi se območje lahko saniralo, iskanje lastnika, krivca, kazni pa bi se izvajalo kasneje. Čeprav prav v teh mesecih, november, december, verjetno bo to potekalo še januarja, potekajo intenzivni dogovori, kako doseči, da bi podjetja, kjer so izdana okoljevarstvena dovoljenja – to pomeni, da je obratovanje povezano z nekimi tveganji –, morala pred postopkom stečaja imeti neka

sredstva rezervirana na posebnem računu, ki bi se uporabila potem za sanacijo s temi ukrepi.

Če bodo v prihodnje še podobni ukrepi, da bodo na voljo ne samo državna sredstva, ampak resnično finančni viri tistih podjetij, ki od tega živijo, od česar pravzaprav poteka proizvodnja in služijo v ta namen. Namreč, okoljevarstvena dovoljenja so pokazatelj tveganja pri takih podjetjih in jih bo treba drugače obravnavati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec mag. Marko Pogačnik, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik!

Spoštovana ministrica za finance, rad bi vam zastavil vprašanje v zvezi z družbo Abanka, d. d. Po združitvi Abanke z Banko Celje je Abanka oziroma država dala zaveze Evropski komisiji, teh zavez je približno 40 in ena izmed ključnih zavez je, da mora Republika Slovenija začeti z iskanjem potencialnega kupca za to banko do 31. 12. 2017, banka pa naj bi bila odprodana oziroma podpisana pogodba z bodočim kupcem najkasneje do 30. 6. 2019. Spoštovana ministrica, zanima me:

Ali že potekajo prodajne aktivnosti v zvezi prodajo Abanke, d. d.?

Ali je mogoče Ministrstvo za finance do sedaj kaj kontaktiralo z Evropsko komisijo, da bi se te zaveze, ki so bile dane, približno 40 zavez, v določenih trenutkih spremenile?

Če niste kontaktirali z Evropsko komisijo v zvezi s spremembo teh zavez, me zanima:

Zakaj ne?

Kajti po mojem mnenju so te zaveze glede na gospodarsko rast za samo bank škodljive. Potencialno se znižujejo tudi prodajna vrednost in zanima me, če se ni šlo v spremembo zavez oziroma pogajanja k spremembi zavez:

Zakaj se potem ni še začela prodaja Abanke?

Moje osebne mnenje je, da v primeru, da se te zaveze vse upoštevajo, kar seveda se morajo, bi rekel, da časovna komponenta ni zaveznik države. Dejansko se z odlašanjem te prodaje dejansko tudi znižuje sama prodajna vrednost, samo zniževanje prodajne vrednosti te banke pa pomeni tudi manjši priliv v proračun.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman, imate besedo za odgovor.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik, in hvala lepa, gospod poslanec, za postavljeno vprašanje.

Imate prav, ko je bila dogovorjena možnost dodelitve državne pomoči Abanki, je

bila hkrati dogovorjena cela vrsta tako imenovanih kompenzacijskih ukrepov, ki imajo na eni strani namen, da omejijo poslovanje banke in da zato banka ne pride do boljšega položaja na trgu, kot bi ga imela v bistvu, če ne bi dobila državne pomoči, in na drugi strani zaveze, ki se tičejo izboljšanja korporativnega upravljanja.

V tretjo skupino oziroma v sestavni del teh kompenzacijskih ukrepov glede korporativnega upravljanja sodi tudi zaveza, da se Abanka v celoti proda kot naložba države do 30. junija 2019. V skladu z danimi zavezami je treba postopke za prodajo začeti do konca letošnjega leta, te postopke mora začeti slovenski SDH, ki vodi oziroma ki bo v imenu države vodil prodajni postopek. Prodajni postopek se začne z imenovanjem posebne delovne skupine v okviru SDH za prodajo in s postopki, ki vodijo k izbiri finančnega svetovalca. Te postopke je SDH v letošnjem letu oziroma v tem mesecu jih začel, tako da bodo lahko vse obveznosti izpolnjene najpozneje do roka, ki je določen z zavezami.

Skupaj s svetovalcem, ki je s strani Evropske komisije pooblaščen za spremljanje poslovanja Abanke, spremljamo izpolnjevanje vseh zavez in Abanka dejansko izpolnjuje zaveze, ki so bile dane in jih mora izpolnjevati, dokler ne bo prišlo do prodaje državnega lastniškega deleža. Naj spomnim še, da je po letnem načrtu upravljanja oziroma po strategiji za Abanko predvideno, da država odproda celoten svoj delež, se pravi vseh 100 %, niti ni v strategiji določen način prodaje, kar pomeni, da so odprte različne možnosti, predvsem pa razmišljamo v smeri iskanja strateškega investitorja oziroma strateškega partnerja.

Če se vrnem nazaj na zaveze, ena izmed zavez, ki lahko zaradi spremenjenih okoliščin na trgu, ne zaradi napak v poslovanju banke, povzroči nekaj težav, je vprašanje dodeljevanja kreditov nebančnemu sektorju oziroma obsega bilančne vsote banke. To situacijo spremljamo in v trenutku oziroma če bomo ugotovili, da bi tukaj lahko nastala kakršnakoli težava v zvezi z izpolnitvijo te zaveze v primerjavi z ostalimi, bomo tudi stopili v stik z Evropsko komisijo in zagotovili, da izpolnitev tega kriterija ne bo negativno vplivala na siceršnje spremljanje in izpolnjevanje zavez za konkretno banko.

Glede na to, kar sem povedala, kaj so nameni dodelitve oziroma določitve kompenzacijskih ukrepov, seveda sprememba zavez, samo zato ker so neugodne za banko in za ceno banke, niso mogoče, mogoče pa so, če ugotovimo, da zaradi spremenjenih okoliščin na trgu, na katere banka ni mogla vplivati, določene zaveze banka ne more izpolniti. Kot rečeno, to situacijo natančno spremljamo in bomo tudi ukrepali, ko bodo za to izpolnjeni pogoji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec mag. Marko Pogačnik, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana ministrica, zahvaljujem se za vaš del odgovora. Veseli me tudi, da ste potrdili oziroma da ste se strinjali z mojim mnenjem, da so določene zaveze za Abanko lahko škodljive v primeru, da bo res prodana, bom rekel, v tem skrajnem roku leta 2019. Ključni dve vprašanji, ki si ju postavljam oziroma ju postavljam vam:

Zakaj ste niste odločili, da poskušate pri Evropski komisiji spremeniti te zaveze?

Če jih pa niste, me pa zanima:

Zakaj se teh naložb niste odločili prodajati prej, ne pa, da čakate zadnji rok?

Kajti dejstvo je, kasneje bo Abanka prodana glede na zaveze, ki jih ima, bi rekel, manjša bo kupnina. Tukaj ali nekdo to namerno dela ali ne. Samo primer, ključne zaveze, ki so znižanje bilančne vsote. Recimo, konec leta 2015 tri milijarde 800, do leta 2018, konec leta, tri milijarde 400. To je približno za 400 milijonov manjša bilančna vsota. Prepoved pripojitev, prepoved prevzemov, dezinvestiranje in likvidacija odvisnih družb in podružnic. To prisili banko v zniževanje aktivnosti. Dejansko imamo pa na trgu gospodarsko rast. Tukaj me zanima vaše mnenje:

Kakšno je vaše mnenje?

Moje mnenje je, da glede na te zaveze, ki jih ima banka in jo omejujejo na trgu, predvsem ker gre zdaj za gospodarsko rast, da mi dejansko bomo to banko prodali po bistveno nižji ceni konec leta oziroma sredini leta 2019, kot bi jo lahko prodali 2017. Kajti te zaveze avtomatsko prisiljujejo banko, družbo, da ni aktivna na trgu in da ni konkurenčna. Prepričan sem, da banko boljše prodaš v primeru, da je bilančna vsota tri milijarde 800, kot bo morala biti po zvezah, recimo, ob koncu leta 2019 tri milijarde 400. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za finance mag. Mateja Vrničar Erman, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Na ceno, ki jo banka lahko doseže na trgu, vpliva več dejavnikov in cela vrsta zavez, kot sem omenila, je povezanih tudi z izboljšanjem korporativnega upravljanja, na primer z zmanjševanjem deleža stroškov v prihodkih, nadalje z ureditvijo in konsolidacijo informacijskih sistemov, ne nazadnje moramo vedeti, da sta bili banki, Abanka in pa Banka Celje, združeni oktobra 2015 in potrebujete nekaj časa, da konsolidirata svoje poslovanje. Vse te okoliščine poleg bilančne vsote, lahko vplivajo na ceno.

Glede roka prodaje. Zagotovo je ta rok skrajni rok, 30. junij 2019, res skrajni rok in glede na to, da so se prvi ukrepi za začetek

prodajnega postopka že začeli, ni nujno, da ne bo mogoče banke prodati tudi prej, tudi hitreje, zelo pomembna v tem postopku pa je seveda tudi priprava banke na prodajo. Ves ta čas je bil izkoriščen prav v ta namen, zato da se tudi možna cena, ki jo je mogoče za banko doseči, optimira in na ta način doseže čim večje poplačilo vložnih davkoplačevalskih sredstev.

Še enkrat poudarjam, za zdaj nismo zaprosili za spremembo zavez. Glede na to, kako se kažejo zdajle ob koncu leta, pričakujem, da bomo te postopke sprožili v začetku naslednjega leta, ko bomo začeli pogovore tudi z Evropsko komisijo, vendar pa ne moremo doseči spremembe zavez zgolj zaradi tega, ker so zaveze omejujoče za banko. To je namen tovrstnih zavez oziroma kompenzacijskih ukrepov. Mi moramo izkazati, da banka ni mogla izpolniti določenih zavez zaradi sprememb na trgu, na katere banka ni mogla vplivati, in se dogovoriti, po možnosti, za način izpolnjevanja takšne zaveze, ki ne bo ogrožala nadaljnega poslovanja banke, kar bi se sicer lahko zgodilo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, gospa ministrica. Besedo ima gospod Zvonko Lah. Postavil bo poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Lah, izvolite!

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Moje poslansko vprašanje pa je s področja tretje razvojne osi, ker si teh planskih dokumentov, ki jih je sprejela Vlada, ne znam razložiti, da bi v doglednem času lahko bil zgrajen ta južni del tretje razvojne osi od Novega mesta do Vinice.

Izgradnja tretje razvojne osi pomeni izboljšanje prometne povezave od severne poti jugovzhodni Sloveniji, to je od meje z državo Avstrijo do meje s Hrvaško. V Operativnem programu za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 je projekt južnega dela tretje razvojne osi uvrščen med prednostne naložbe.

Ocena vrednosti prve faze južnega dela, to se pravi prvega dela prve faze tretje razvojne osi, naj bi bila okrog 85 milijonov evrov, od tega naj bi bilo 39,5 milijona evrov iz kohezijskih sredstev, preostanek pa iz drugih virov. Iz načrta razvojnih programov za leto 2019 do 2020 je razvidno, da so planirana sredstva za izgradnjo južnega dela razvojne osi zelo skromna oziroma so minimalna v načrtu razvojnih programov. Gospod minister, zanima me:

V kateri fazi je priprava dokumentacije za izgradnjo prvega dela prve faze tretje razvojne osi?

Ker če priprava te projektne investicijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja ne bo pravočasna, bo težko črpati

kohezijska sredstva iz te finančne perspektive, saj vemo, da mora biti pogodba podpisana v letu 2020, v zadnjem letu te finančne perspektive, lahko pa se konča potem še M plus 3, to se pravi do leta 2023. Po mojih informacijah, ki sem jih pač dobil, bo težko pričeti v 2020 glede napredovanja teh vseh del in koristiti ta sredstva. Če ne:

Kako bo država zagotovila manjkajoča sredstva in kdaj bo južni del tretje razvojne osi sploh zgrajen?

Zato bi prosil za pojasnilo, ker direktor oziroma predsednik Darsa je govoril eno, načrt razvojnih programov do 2022 tudi ne govori v prid pričetku te izgradnje, vendar obljuba Vlade na terenu je bila pa dana.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Peter Gašperšič, imate besedo.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi spoštovanemu poslancu gospodu Zvonku Lahu za postavljeno vprašanje.

Moram reči, da na temo tretje razvojne osi vedno z veseljem odgovorjam, kajti prepričan sem, da so bili v tem mandatu doseženi pomembni premiki na realizaciji tega projekta, tako na severnem delu kot na južnem delu, pa tudi v osrednjem delu se izvajajo aktivnosti na umeščanje v prostor. Kajti tretja razvojna os je nedvomno eden od prioriteten projektov te vlade in seveda našega ministrstva, s katerim želimo zagotoviti ustrezne pogoje za razvoj gospodarstva v regijah, ki so bolj oddaljene od avtocestnega omrežja in nedvomno je na južnem delu to regija Bele krajine, za katero vemo, da se do Novega mesta oziroma do avtoceste sedaj vse povezave vršijo preko navadnega državnega omrežja preko Gorjancev, kjer je v zimskem času otežena ta prevoznost.

Naš cilj je, da se z izgradnjo tretje razvojne osi čim prej zagotovi ta povezava Bele krajine z avtocestnim omrežjem in zato že na tem prvem odseku, ki je umeščen v prostor, torej od avtoceste A2 mimo Novega mesta do priključka Maline, vključno s predorom pod Gorjanci, da se v tem delu dela čim prej začnejo izvajati gradbena dela; v drugem delu od priključka Maline pa do Metlike oziroma do Vinice je bila pa ravno v prejšnjem tednu sprejeta uredba na Vladi, Uredba o državnem prostorskem načrtu, tako da je tudi ta odsek, torej od Malin do Metlike in Vinice, umeščen v prostor. Ravno za ta del, torej za poplačila že izvedenih aktivnosti na umeščanje v prostor in še za izvedbo umeščanja v prostor od Črnomlja do samega mejnega prehoda Vinice, pa so v načrtu razvojnih programov v proračunu predvidena ta potrebna sredstva, ki jih je treba še zagotoviti v naslednjih letih. Torej, tukaj govorimo o sredstvih, ki so namenjena umeščanju v prostor. Sredstva, ki pa so namenjena izvedbi gradbenih del, torej izgradnji

samega projekta, torej govorimo o tem odseku od avtoceste do priključka Maline, pa se zagotavljajo preko avtocestnega programa, saj je izgradnja tega odseka zdaj v pristojnosti družbe Dars in so torej potrebna sredstva predvidena v Nacionalnem programu razvoja avtocest.

Če samo še na hitro preletim, kako je predvidena dinamika aktivnosti na tem, da rečem, operativnem odseku, ki je spet razdeljen na dve etapi. Prvi, manjši del, je od avtoceste do priključka Osredek, to pri tovarni Revoz. To je približno 5 in pol kilometra dolg odsek, za katerega ste že sami povedali, je investicijska vrednost nekaj čez 80 milijonov, slabih 40 milijonov je predvidenih evropskih sredstev. Tukaj je torej prva prioriteta, da se ta sredstva počrpajo, da se pridobi gradbeno dovoljenje do konca leta 2018. Temu so podrejene vse aktivnosti, zato se na tem odseku prioriteto izvajajo aktivnosti, tako kar se tiče izdelave projektne dokumentacije, pridobivanja zemljišč in tako naprej. Če samo povem roke: do konca aprila je predvideno, da se zaključijo arhitekturni natečaj, v letu 2018, do konca septembra je predvideno okoljevarstveno soglasje in projekti za pridobitev gradbenega dovoljenja, do oktobra se bodo pridobljena zemljišča, do novembra bo izdelan investicijski program in decembra bo pridobljeno gradbeno dovoljenje. Vse torej v letu 2018 in to bo potem tudi omogočalo, da se bo ta odsek v letu 2019 začel graditi in da bodo potem tudi ta sredstva črpana. Gradnja je predvidena približno 3 leta, torej do 2022. V približno enoletnem zamiku pa sledi etapa od Osredka do priključka Maline, vključno s predorom pod Gorjanci, kjer pa so sredstva tudi zagotovljena na enak način preko družbe Dars. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

ZVONKO LAH (PS NSI): Hvala.

Gospod minister, iz vaših ust v božja ušesa, bi rekel. Kar precej teh aktivnosti ste predvideli za leto 2018 do gradbenega dovoljenja. Namreč, v poročilu Darsa je napisano, da naj bi do konca leta 2018 bila pridobljena tehnična in investicijska dokumentacija, ne predvidevajo gradbenega dovoljenja. Napisano je tudi, da so pogodbe sklenjene, pa kolikor vem – razpis je bil –, da izvajalec oziroma projektant za dva mostova še ni izbran, pa smo konec leta 2017. Kje je potem še čas za projektiranje, gre pa za zelo zahteven del, priključek v Novem mestu in potem mimo Novega mesta.

V Operativnem programu izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 je kar natančno opredeljeno in piše, da je prva faza – to sta dve etapi, kot ste povedali –, avtocestno vozlišče vzhod, priključek Osredek pri Revozu, je predvideno, tako kot ste povedali. Potem je druga faza, etapa 3, priključek

Osredek do Pogancev, predvidena za leto 2029, kot piše. In potem tretja faza, Maline, to pomeni, čez Gorjance, pa po letu 2030. Potem se sprašujem, kdaj pa potem do Vinice, do 2040 ali 2050? Vemo pa, da je bistveno, da se ta tretja razvojna os zgradi od Novega mesta do Vinice, se pravi, na avtocesto A1 Zagreb–Dubrovnik, kar je bistvo te povezave. Se pravi, tam do 2040, 2050 verjetno tega ne bo, če bo šlo po tem, kar je v tem programu napisano. Zelo pomembno pa je, kaj bo v operativnem programu naprej od 2020 do 2027.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Minister, izvolite, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala za besedo.

Moram reči, da ne vem, s kakšnim dokumentom operirate, od kje so ti podatki. Očitno so že zastareli, kajti za operativno izvedbo, tako projektiranja, umeščanja v prostor še v ostalem delu ter izvedbe gradnje tretje razvojne osi na južnem delu smo jeseni s štirimi občinami podpisali protokol, s katerim se določajo roki in aktivnosti, ki jih je treba izvesti za izgradnjo tega odseka. Tu je jasno opredeljeno, da je treba do konca 2018 pridobiti gradbeno dovoljenje za ta odsek od avtoceste do Osredka, da se potem v letu 2019 začneja na tem delu gradnja, ki bo trajala približno tri leta, približno z enoletnim zamikom pa sledijo aktivnosti; torej, gradbeno dovoljenje konec 2019, začetek gradnje 2020 na tem odseku od Osredka do priključka Maline.

Kar se tiče projektiranja, kar ste tudi vprašali, je v teku zdaj arhitekturni natečaj za oba mostova, ki bo zaključen po predvidevanjih Darsa v mesecu aprilu, nato pa seveda sledi še izdelava projektne dokumentacije za ta dva mostova. Za ostali del se pa te zadeve tudi že izdelujejo.

Tako aktivnosti res intenzivno potekajo in sem prepričan, da tudi zaenkrat vsi ti terminski plani ne izkazujejo nikakršnega ogrožanja možnosti črpanja evropskih sredstev, pa tudi izvedbe načrtovanih del. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah, imate postopkovni predlog. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Poslužil se bom te poslovniške možnosti, da se o tem opravi razprava, ker mislim, da bi bilo treba opraviti temeljito razpravo o kompletni cestni infrastrukturi v prihodnje glede na povečanje prometa, predvsem tovornega, v Sloveniji. Tudi ta južni del bo enako problematičen kot ostali. Vemo, da se odpira mejni prehod Vinica za tovorni promet, da je problem s tovornim prometom iz luke Reke proti Zagrebu, ker je Zagreb poln bolj kot Ljubljana, in bodo pač tovornjaki šli po najbližji poti. Vtipka v program in mu pokaže in bo prišel čez Vinico potem pred Novo mesto – in kam potem? In tega,

pričakujemo, da ne bo tako malo. Isto je pa problem, prej ste povedali, ste rekli, da projekt naj bi bil naročen v aprilu – za arhitekturni natečaj; se pravi, izbrani projektant. In potem do konca leta naj bi bilo pa že gradbeno dovoljenje. Koliko ima? Koliko mesecev? Mislim, da tukaj ne bo šlo no. Sicer stroka opozarja, da bo že tukaj zamik. No, pa nekaj rezerve je še vsekakor. Če bi bilo 2012 gradbeno dovoljenje, se da pričeti v 2020.

Potem je prometna ekonomska študija, za katero vemo, da v tem delu, ko gre 400 kamionov na dan v Revoz, znese, od tega dela naprej pa ne. Ni pozitivna. Kako bo pridobiti kakšna sredstva? Ali bo cestninski ali necestninski ta del? Dars naj bi v januarju potrjeval program za naprej. Upam, da bo to dal noter. Poleg tega še stroka pravi, da je tako bogato zastavljen ta del začetni, da ne bo ta znesek 85 milijonov zdržal za ta del, ampak da bo vrednost bistveno višja, ko bo izbran izvajalec. Od kod potem ta dodatni del?

Toliko teh stvari se je nakopičilo v Sloveniji, tudi okoli Ljubljane, okoli tretjih pasov in se bojim, da denarja ne bo. Če bomo pa želeli dobiti kohezijski denar ali kakšen drug evropski denar v naslednji finančni perspektivi, ker zdaj je že prepozno, bo pa treba zagotoviti, da bo prometna ekonomska študija pozitivna – kot vem, je to pogoj. Če ne bo – za samo Belo krajino dvomim, da bo –, pa bo morala država sama financirati iz lastnih sredstev, za katera pa tudi vemo, da glede na ostale prioritete jih ne bo. To je moje, glede na izkušnje, ki jih pač imam, ker 15 let sem spremljal to. Zdaj, lahko je nek dogovor z občinami podpisati, ampak občine tukaj dajejo samo soglasja. Vse je na državi: in finance in projektiranje in vsi postopki.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 12. decembra, v okviru glasovanj.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem. Gospod Franc Jurša bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki pa je danes opravičeno odsoten.

Gospod Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik.

Vseeno bom, glede na aktualnost vprašanja, postavil ministru vprašanje in bom ga prosil za odgovor na naslednji seji.

Pozdravljam pa seveda oba ministra in ministrico, ki sta prisotna v dvorani.

Pred dnevi sem dobil opozorilo glede problematike izvajanja visokih glob, izrečenih na podlagi Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih. Gre za primer, ko je inšpektorica za varno hrano opravila nakup fitofarmaceutskega sredstva v manjši prodajalni. Šlo je za sredstvo, pri katerem mora kupec ob nakupu pokazati ustrezno potrdilo, izkaznico, da je usposobljen za ravnanje s temi sredstvi. Prodajalec je sicer

vprašal, ali ima stranka izkaznico, vendar ji je kljub temu – pa je povedala, da je nima – izdal oziroma prodal fitofarmaceutsko sredstvo. Ta stranka je bila seveda inšpektorica, ki je zaradi prekrška, ki ga je storil – in temu nihče ne oporeka z naše strani –, prodajalca tudi kaznovala. Problem pa je v višini izrečene globe.

Sredstvo, ki ga je inšpektorica kupila, se pravi kot stranka, je stalo 2,3 evre. Ta ista inšpektorica pa je izrekla globo v višini 15 tisoč evrov oziroma če plača kršitelj globo v 15 dneh, 7 tisoč 500 evrov. Si predstavljate, kakšna je to razlika v vrednosti prodanega blaga?

Po moji oceni gre za skrajno nesorazmerje višine izrečene globe, ki lahko to manjšo prodajalno celo pripelje do zaprtja, saj si lastniki ne bodo mogli privoščiti plačila tako visoke globe, pa četudi govorimo o tako imenovani polovički globe.

Ministra za kmetijstvo, zdravstvo in prehrano zato sprašujem:

Ali se mu ne zdi, da je šlo za previsoko globo, ki bi lahko bila manjša, glede na ceno izdelka, ki je bil osnova za izrečeno kazen?

Bi lahko inšpektorica izrekla mogoče nižjo kazen, sploh če upoštevamo, da je šlo za nakup izdelka Cuprablau, za katerega je znano, da se je pred kratim dobil še brez izkazila, potrdila o usposobljenosti? Seveda pa moram tudi povedati to, da je to isto škropivo kot fungicid in ni okolju tako nevarno kot nekatera druga, insekticidi in druga škropiva.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Odgovor boste dobili na naslednji seji.

Gospod Marijan Pojbič bo postavil vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod podpredsednik!

Delavci migranti, zaposleni v Avstriji, so izjemno nezadovoljni in prizadeti tako z materialne kot duševne plati zaradi ignorantskega odnosa sedanje vlade Mira Cerarja do rešitve izjemno perečega vprašanja plačila razlike davka v Sloveniji. Višina doplačil razlike davka dosegajo vrtooglave številke, ki presegajo nekaj tisoč evrov ali pa 10, to je po moji oceni in po oceni Slovenske demokratske stranke nesprejemljivo in bi bilo nujno potrebno to vprašanje urediti, tako da bi ti zaposleni delovni migranti v Avstriji in tudi drugod, ki pošteno in trdo delajo, lahko normalno skrbeli za svoje družine in svoje otroke in tudi vnuke. Sedaj je velikokrat zaradi teh davčnih doplačil ogrožena njihova osnovna eksistenca, kar je seveda nedopustno in nesprejemljivo, še posebej ob zavedanju, da tisti ljudje oziroma državljanke in državljani Republike Slovenije, ki so si poiskali delo izven naših meja, tega niso storili zato, ker bi želeli delati v tujini, temveč zato, da bi rešili osnovno življenjsko eksistenco sebi in svoji družini in hkrati rešili svoje

dostojanstvo. Prav tako so s tem, ko so se zaposlili v tujini, zmanjšali pritisk na socialno blagajno Republike Slovenije in tako razbremenili državo, ker tej državi tem ljudem ni bilo treba – in še vedno ni treba – plačevati socialnih transferjev oziroma socialnih pomoči za preživetje. Povsem logično je in normalno, da so ti ljudje, torej delovni migranti, zaposleni izven naših meja, zelo razočarani in zelo jezni na državo, ki jim ni bila sposobna zagotoviti dela v lastni državi, jim ni bila sposobna zagotoviti po ustavi zajamčene pravice, to je zagotovitev osnovne življenjske eksistence.

Po moji informacijah vlada Mira Cerarja ni naredila nič, da bi pristopila k spremembi veljavne konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka in premoženja z Republiko Avstrijo ter tako rešila ta problem. Sedaj pa od delavcev migrantom zahteva, da zaradi ugodnejše obdavčitve v državi, v kateri delajo, plačajo razliko davka oziroma dohodnine lastni državi Sloveniji; in to kljub temu da je ugodnejša obdavčitev v Republiki Sloveniji posledica tudi določenih specifik, kot je upoštevanje stroškov malice in prevoza v davčno osnovo, in to kljub temu da večina svojega zaslužka, torej zasluženega denarja, prigranega v tujini, porabijo v Sloveniji.

Zato sprašujem ministrico za finance:

Kdaj boste prisluhnili ljudem v stiski, delovnim migrantom, zaposlenim v Republiki Avstriji, in rešili problem dvojnega obdavčevanja na pošten in civiliziran način?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:

Odgovorila bo mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo in hvala lepa za vprašanje.

Spomnimo, problem obdavčitve delovnih migrantov obstaja pravzaprav od trenutka, ko se je Slovenija odločila slediti mednarodno uveljavljenemu pristopu obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb po načelu obdavčitve svetovnega dohodka. Problem smo naslovili z rešitvijo v Zakonu o dohodnini, kjer smo določili posebno davčno olajšavo za tovrstne delavce. To se je zgodilo v letu 2010, vendar je Ustavno sodišče v letu 2011, konec leta 2011 – pardon, v začetku leta 2012 sprejelo, ugotovilo, da ta rešitev ni skladna z ustavo. Ugotovitev, da rešitev ni skladna z ustavo, je bila sprejeta predvsem zaradi tega, ker ne Vlada v letu 2012 ne Državni zbor nista pojasnila, v čem je položaj delavcev migrantov tako drugačen, da morajo biti njihovi dohodki urejeni drugače. Od tega trenutka dalje se trudimo oziroma smo se trudili že v letu 2013 in cel ta mandat, da bi z drugačnimi rešitvami naslovili problem, s katerimi se delavci migranti srečujejo, pa da hkrati ne bi ogrozili temeljnih načel obdavčevanja dohodkov fizičnih oseb.

Na podlagi naših prizadevanj smo skupaj s predstavniki društva oziroma zdaj Sindikata čezmejnih delavcev migrantov dorekli in uskladili posebne rešitve v zvezi s samim plačevanjem davka, kjer omogočamo obročno plačilo oziroma odlog plačila, če bi plačilo prizadelo preživljanje zavezanca oziroma njegove družine. S tem naslavljamo predvsem problem tistih delavcev migrantov, ki niso tekom leta plačevali akontacij in so zaradi tega konec leta soočeni z visokimi doplačili, ali pa tistimi, ki želijo z enkratno samoprijavo rešiti problem neplačevanja davkov za več preteklih let.

Poleg tega smo zaradi posebnih stroškov, ki jih ti delavci imajo v povezavi s stroškom prevoza na delo in stroškom prehrane, določili in v letošnjem letu še dodatno okrepili posebne določbe, ki dajejo tem delavcem višje pravice na dan zaposlitve, kot jih imajo slovenski zaposleni po sistemu slovenskih pravic.

Rešitev, kot je bila omenjena, preko konvencije žal ni mogoča, smo jo že preučevali, vendar bi s konvencijo se odrekli plačilu davka, ki ga morajo v vsakem primeru poravnati v Sloveniji, v nobenem primeru pa ne gre za dvojno obdavčitev, saj se od slovenske davčne obveznosti odštejejo obveznosti, ki so jih te osebe poravnale v drugi državi. Konvencije običajno grejo ravno v obratno smer, da se pri čezmejnih delavcih migrantih države zaposlitve odpovejo svoji obdavčitvi in da ima izključno pravico obdavčitve država rezidentstva. Taka je običajna praksa pri mednarodnih pogodbah, mi pa smo želeli v bistvu doseči ravno drugačno rešitev. In ko že navajate, da se veliko ljudi srečuje z enormno visokimi doplačili, naj povem, da je v letu 2015 od 8 tisoč 896 zavezancev, ki so morali doplačati dohodnino, pa so prejeli dohodke iz tujine, zgolj 190 zavezancev moralo doplačati zneske nad 5 tisoč evrov. Kot rečeno, zanje so bile uvedene posebne določbe, ki so jim omogočile olajšano plačilo v daljšem časovnem obdobju. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Pojbič, ali zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa ministrica, bilo je pričakovati to, kar ste zdajle povedali, povedali ste pa tisto, kar vemo že vsi. Praktično niste povedali čisto nič novega. Delavci migranti, zaposleni v Avstriji imajo še naprej enake težave, z enakimi problemi se srečujejo. Prej sem lepo povedal, da bi lahko reševali na način te konvencije, ampak po tem, kar ste sedaj povedali, očitno ste se odločili drugače in se ne želite odpovedati razliki v davku, ki jo morajo delavci, zaposleni v Avstriji – torej ti migranti, zaposleni v Avstriji – plačevati v Sloveniji. To ste povedali, da se temu ne želite odreči.

Rekli ste, da ste neke rešitve poskušali iskati, ampak na koncu nobene konkretne, pametne rešitve. Zato vas še enkrat sprašujem v nadaljevanju. S tem ko ne želite prisluhniti težavam delavcem migrantom, me zanima:

Ali želite, da se tudi ti selijo iz naše domovine?

Zgolj na način, da vrnejo davčno rezidentstvo, bodo namreč prenehali biti prisiljeni plačevati dvojne davke.

Koliko mladih in sposobnih ljudi je že odšlo?

Boste res dovolili, da se to nadaljuje?

Še enkrat pa poudarjam, da sem tudi sam zelo razočaran, da sedanja vlada in vladna koalicija, ki jo sestavljajo stranke SMC, SD, Desus, nimajo posluha za te ljudi. Še posebej želim poudariti, to pa govorim v imenu Slovenske demokratske stranke, če bomo na naslednjih volitvah zmagali in lahko sestavili vlado, bomo to situacijo rešili tako, da bodo delavni migranti, zaposleni izven naših meja, torej tudi v Republiki Avstriji, radi prihajali domov v svojo domovino, torej v svojo prekrasno domovino Slovenijo.

Spoštovana gospa ministrica! Rešitve obstajajo, rešitve so in rešitve je mogoče poiskati. Kjer je volja, je tudi pot! Ampak ta koalicija in ta vlada očitno je sposobna in želi zagovarjati privilegije in privilegirance, čisto vseeno pa jim je za tiste ljudi, ki se borijo za to, da bi lahko preživele sebe, svoje otroke pa svoje vnuke.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mateja Vraničar Erman, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Ne drži, da ne želimo prisluhniti migrantom. Želimo jim prisluhniti in smo jim in smo v sistem obdavčitve uvedli določene izjeme oziroma določene posebne rešitve, ki so zaradi njihovega posebnega položaja utemeljene. Vendar pa je naša zaveza, zaveza do vseh oseb, ki v Sloveniji plačujejo davek od dohodka. Dolžni smo jih obravnavati enako in 10 tisoč evrov, zasluženih v Sloveniji, mora biti obravnavanih davčno primerljivo, kot je 10 tisoč evrov, ki jih slovenski rezident zasluži kjerkoli drugje. Se uveljavljajo izjeme oziroma posebne rešitve tudi za delavce migrante v obliki višjega priznanega zneska za prehrano med delovnim časom, v obliki posebnih rešitev za prevoz na delo zaradi opravljanja dela. To so rešitve, ki slovenskim davčnim zavezancem niso dane na razpolago, njim pa so, ker so v posebnem položaju in je to za njih utemeljeno.

Najbolj, mi verjemite, da sem razočarana sama, ker celoten problem ne bi bil tak, kakršnega danes poskušate predstavljati, če bi v letu 2012, ko je Ustavno sodišče zaprosilo za pojasnila Vladi in Državni zbor glede razlogov, zaradi katerih bi bila utemeljena

posebna obravnava delavcev migrantov, ni bilo danega ustreznega vsebinskega odgovora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite. Postopkovno.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Predlagam, da se o tem vprašanju izvede širša obravnava v Državnem zboru, zato ker s tem odgovorom, ki sem ga sedaj dobil, nisem zadovoljen. Predvsem nisem zadovoljen zaradi tega, vedno znova in znova se pojavljajo argumenti, zakaj neke stvari ni mogoče narediti, in vedno znova in znova se izgovarja na to, kar je že bilo v preteklosti ali dobrega ali slabega narejeno, nič se pa ne pove, kaj pa bodo naredili, da bi se ta problem uredil.

Prej sem povedal, na kakšen način je mogoče ta problem rešiti – s konvencijo med Avstrijo in Slovenijo. Seveda v tistem trenutku se mora Slovenija odpovedati tega davka, te dohodnine. Ampak pogledjte, ti ljudje so šli v Avstrijo. Oni so šli sami iskat delo – ali pa tudi v katere druge države. Ta država jim ni pomagala nič. Šli so v Avstrijo, zaradi tega ker tukaj niso mogli preživeti, ker niso dobili službe. Imeli so otroke in tako dalje.

Prihajam iz občine Šentilj. Pa če gledate Šentilj–Radgona, pa celo tisto območje gor, celo Koroško, pojdite si pogledat, koliko ljudi tam v Avstriji dela za tisoč 200 evrov plače; in ravno tisti morajo največ doplačati na koncu. In koliko ljudi me kliče, pa pravijo: »Marijan, jaz imam na koncu 2 do 3 tisoč ali pa ne vem koliko evrov za doplačati. Kje naj vzamem? Kje naj vzamem? Povejte mi!« Lahko je nekoga obdavčiti, lahko! To je zelo enostavno, ampak stiske ljudi poznam, ker sem iz tistega okolja doma, jaz sem iz Sladkega Vrha doma, celo območje poznam. Tam že tretjina ljudi skoraj dela v Avstriji. Ta država bi se morala vprašati, zakaj je temu tako. Zakaj ta država ne zagotavlja pogojev, da bi se tukaj gospodarstvo razvijalo in bi lahko bili ti ljudje tukaj zaposleni in bi lahko normalno živili? Zakaj je temu tako? In zakaj ta vlada ne vem koliko tisočim direktorjem zdaj za pet razredov zvišuje plače? Samo direktorjem, ravnateljem, in tako dalje. Zakaj je to? Na drugi strani – kje je pa gospodarstvo? Gospodarstvo pa dodatno obremenjuje. Zato pa je tako, da praktično vsi, mladi, sposobni in tisti kvalitetni ljudje, zapuščajo Slovenijo in grejo v Avstrijo, Nemčijo, Švico, Anglijo in tako dalje. Kako dolgo bo to še trajalo? Kako mislite, da se bo ta družba razvijala, če bo celotna inteligenca zapustila Slovenijo? Kako bomo mi potem lahko izboljšali našo dodano vrednost z visoko tehnologijo, če ne bomo imeli visoko izobraženega kadra, ki zapušča – ne samo tukaj, tudi v zdravstvu, in tako dalje? Zaradi tega imamo tako stanje v naši družbi!

Gospa ministrica, na to vprašanje je treba odgovoriti! In kaj je ta vlada, v kateri ste vi, naredila za to, da bi se tukaj stanje izboljšalo? Namesto da bi se stanje izboljšalo, imamo vsako leto več mladih ljudi, zelo izobraženih, ki zapuščajo Slovenijo. Zagotovo ne zaradi mene tukaj v Državnem zboru, ki sem vse naredil, da bi pomagal, ta vlada je pa tista, ki bi morala prinašati v Državni zbor ustrezne odločitve, da bi jih tukaj v Državnem zboru lahko podprli in pomagali tistim mladim, da bi bili srečni, zadovoljni in bi tukaj ustvarjali družine in tukaj živeli v naši domovini radi. Saj zato smo se osamosvojili leta 1991, ne pa zato, kar se zdaj dogaja, da so privilegiranci na eni strani, pa stalno večja večina ubogih ljudi ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Pojbič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 12. decembra, v okviru glasovanj.

Matjaž Nemeč bo postavil vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani ministrica, kolege, kolegi!

Mogoče se bo na prvo žogo zdelo nekoliko nenavadno, da samo na vas naslavljam tovrstno vprašanje, ampak mogoče boste v drugem delu razumeli, zakaj prav na vas naslavljam to vprašanje.

Govorimo namreč o turizmu. Ta v naši družbi zavzema zelo širok in vedno bolj pomemben prostor, tudi v smislu razvoja naše družbe, kajti je pomemben generator razvoja kot takšnega. Zato smo se najmanj dve leti in pol – tudi na mojo pobudo, med drugim – začeli ukvarjati s tovrstnimi portali in platformami, ki ponujajo določene storitve. Govorimo o najemu stanovanj, v tem primeru Booking.com ali pa Airbnb, in tako naprej, zaradi tega, ker je tovrstno področje v Republiki Sloveniji popolnoma neregulirano. Se pravi, če želimo igrati tekmo, moramo poznati pravila, po katerih se vsi po enakih standardih tudi obnašamo. Zato se obračam na vas z določenimi vprašanji.

Minilo je najmanj dve leti in pol, ko se je Vlada Republike Slovenije zavzela, tudi znotraj delovne skupine, ki jo je sestavila, da bi prerezala gordijski vozal in se odločila za to, da dokončno in končno rešimo tovrsten problem tudi zaradi sporočilnosti, ki jo damo, da smo se v Republiki Sloveniji in naša družba sposobni soočiti z izzivi sedanjega in sodobnega časa. Moram reči, da se je leto oziroma skoraj da leto in pol tudi sam predsednik Vlade osebno angažiral in obljubil, da bo do konca preteklega leta ta obljuba, ki je bila dana, izpolnjena. Danes smo v situaciji, in iz medijev je moč zaznati, da tisti, ki izvaja tovrstno storitev; prvič, ali to

počnejo na zelo otežen način, in drugič, in teh je v večini, to počnejo popolnoma nelegalno. Se pravi, z vsem rizikom in z vso odgovornostjo, ki bi jo morali mi, kot odgovorni za to, da postavimo ta pravila igre, na nek način postavljamo svoje lastne državljane v situacijo, ko, prvič, ne dovolj postavljamo pogoj, zato da se generira nek razvoj družbe, in drugič, da jih silimo v to, da delujejo v neskladju z zakonodajo.

Spoštovana ministrica, v tem prvem delu vas bom vprašal tisto, kar spada pod vaš resor:

Kaj je bilo storjenega do danes v zadnjih dveh letih in pol, da bi se to področje, ta sektor reguliral na način, da bi lahko posamezniki, ki si to želijo, tudi legalno izvajali tovrstno storitev

V nadaljevanju pa bom postavil še drugi del svojega vprašanja.

Hvala lepa zaenkrat.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance.

Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo in hvala lepa za vprašanje.

Začeti moram s tem, da ni v pristojnosti Ministrstva za finance, da bi določali reguliranje posameznih vrst dejavnosti, tako tudi področje oddajanja

stanovanj ali sob v kratkotrajni najem turistom ni področje, ki bi ga urejali znotraj našega ministrstva. Mi pa smo dolžni upoštevati regulatorni okvir pri sistemu obdavčevanja dohodkov, ki iz take dejavnosti izvirajo. Glede na trenutno slovensko zakonodajo lahko fizične osebe, ki imajo namen turistom oddati v najem sobo, del stanovanja ali celotno stanovanje za kratko časovno obdobje, dejavnost opravljajo na dva načina. In sicer kot registrirani sobodajalci, to so fizične osebe, ki opravljajo tovrstno dejavnost le občasno, skupno ne več kot pet mesecev v koledarskem letu in gostom nudijo največ do 15 ležišč, morajo biti pa vpisani v Poslovni register Slovenije. Drugi način pa je, da se registrirajo kot samostojni podjetniki.

Kot ste sami v svojem vprašanju omenili, je v septembru 2015 Vlada oblikovala posebno medresorsko delovno skupino pod vodstvom Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za pripravo akcijskega načrta za posodobitev predpisov, ki urejajo kratkoročno oddajanje nepremičnin turistom. Cilj oziroma poročilo je bilo v osnutku pripravljeno v aprilu 2016 in predlagan akcijski načrt posodobitve predpisov, ki pa, kot rečeno, ne sodijo v okvir pristojnosti mojega ministrstva. V okviru pristojnosti našega ministrstva je medresorska skupina predlagala ukrep, katerega nosilec so Finančna uprava, Tržni inšpektorat in Stanovanjska inšpekcija, in sicer poostren

nadzor nad sobodajalcem na spletnih portalih, kar ste v bistvu že sami ugotovili. Glede na svoje pristojnosti več kot toliko ne morem odgovoriti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Matjaž Nemeč, izvolite besedo za dopolnitev odgovora.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Ravno s svojim vprašanjem sem želel izpostaviti kompleksnost nezmožnosti reševanja tovrstnih izzivov naše družbe. Pobuda za moje poslansko vprašanje je prišla iz novice, ki smo jo bili deležni v preteklih dneh, ko je vodstvo Fursa naznanilo in povabilo tiste državljane, ki izvajajo tovrstne aktivnosti, da prijavijo svoje dohodke do konca novega leta, kajti v nasprotnem bodo deležni določenih sankcij. Tisto, kar je spodbudilo mene kot tistega, ki se želi ukvarjati s to problematiko, je namreč informacija, da naj bi Furs razpolagal s strani Airbnb konkretno s podatki o najemodajalcih, ki izvajajo tovrstne storitve. Zakaj je moje vprašanje več kot na mestu? Predvsem zato, ker ni vlade na tem svetu, vsaj meni ni poznano, da bi prijavila oziroma da bi podala katerikoli vladi ali pa njeni instituciji podatke o najemodajalcih. Zato me nekoliko preseneča, kajti tovrstne pobude raznoraznih vlad, da bi Airbnb dal na razpolago vladam podatke, so bile neuspešne. Če je, kako je to nam uspelo; če ni, pa me tovrstne izjave s strani Fursa čudijo. Ne da bi me slabo razumeli, sam bi si želel, da bi tovrstne zadeve bile regulirane, predvsem v izogib situaciji, kot se znajdemo v Republiki Sloveniji, ko imamo izjemno zanimivo gospodarsko panogo in del nje, ki je popolnoma nereguliran, da ne rečem dereguliran. Mislim, da je eden od izzivov, ki bi si jih morali postaviti, če smo dovolj ambiciozni, da to uredimo v čim prejšnjem in doglednem času. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Mateja Vraničar Erman, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Dejstvo je, da Furs razpolaga s podatki o dohodkih, doseženih z oddajanjem nepremičnin v turistični najem. In na podlagi teh pridobljenih podatkov naj bi v začetku leta 2018 začeli izvajati poostren nadzor, poostrene aktivnosti. Prva od teh aktivnosti je obvestilo posameznikom, da naj do 31. januarja 2018 prijavijo tovrstne dohodke in se izognejo morebitnemu sankcioniranju. Podatka, kako je Finančna uprava pridobila podatke o dohodkih, doseženih z oddajanjem nepremičnin v turistični najem, nimam; niti z njim ne smem razpolagati v interesu nadzora, ki se še izvaja. Zaradi tega me

je ocena, da naj bi te podatke Furs pridobil od platforme Airbnb, nekoliko čudi, niti je ne morem potrditi. Treba bi bilo natančno pogledati, kakšna formulacija je dejansko bila uporabljena.

Bistveno je, da je ob prizadevanjih za enostavnost poslovanja treba skrbeti tudi za to, da se preprečuje nelegalne aktivnosti in da se vsi dohodki, ki se dosežejo skozi izvajanje dejavnosti, na primeren način tudi vključijo v obdavčitev. Zaradi tega se mi zdi pomembno, da se tudi dohodki, ki izvirajo iz oddajanja nepremičnin v najem turistom, vključijo v davčne obveznosti posameznikov. Na ta način se zmanjšuje siva ekonomija na tem področju, kar se mi zdi pomembno. Bi si pa tudi sama želela, da pride do poenostavitve regulatornega okvira, na podlagi katerega bo mogoče potem tudi poenostaviti morebitne davčne obveznosti. V tem trenutku pa moramo davčno regulativo obravnavati v skladu z ostalo regulacijo področja izvajanja te dejavnosti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Škodnik bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je odsoten; ter ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen, ki pa je prisotna.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovani ministrici, kolegice in kolegi poslanci!

Poslansko vprašanje sem naslovil na ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gospoda Židana, ki je odsoten, in na ministrico za okolje in prostor gospe Ireno Majcen, ki pa je prisotna. Spoštovana ministra, hmelju so včasih rekli zeleno zlato, saj je ljudem v preteklosti, posebej v Savinjski dolini, prinašal svetleče denarnice. Vendar ni vse zlato, kar se sveti, in tudi zelena barva ni vedno simbol narave in zdravja, kot opozarja Anton Komar v reviji Zarja v članku z naslovom Sporočilo tragedije vasi Socka. V Mislinjski dolini je več hektarjev hmeljišč, predvsem med Turiško in Tomaško vasjo, v okolici Šmartnega in v Podgorju. Ker pa zaradi višje odkupne cene hmelja in izdatnih subvencij, kar tisoč evrov na hektar, zanimanje za pridelavo hmelja narašča, se v zadnjem času v Mislinjski dolini hmeljišča širijo prav do Slovenj Gradca. Zaskrbljenost ljudi na tem območju je upravičena, saj ta rastlina hmelj zahteva v povprečju več kot 20 škropljenj v rastni sezoni. Večkrat se sliši, da so škropiva za hmelj blaga v primerjavi s škropivi za koruzo. Dejstvo pa je, da se koruza škropi le enkrat letno proti plevelu, in to v času, ko je koruza še majhna. Hmelj pa se škropi v višino, škropivo potem veter raznaša po dolini med stanovalce naselij. V Slovenj Gradcu se je pred kratkim ustanovila Civilna iniciativa za varovanje okolja in zdravja občanov Slovenj Gradca, ki je zbrala že več kot 2 tisoč podpisov. Prebivalci Mislinjske doline namreč pričakujejo

zaščito države, saj so na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano obljubljali, da se bodo kmetijska zemljišča, na katerih se prideluje hrana, manj škropila.

Zanima me:

Kateri izmed možnih kancerogenih pesticidov, ki jih uporabljajo na hmeljiščih, bo v naslednjih letih prepoznan kot resnično kancerogen in s tem izbrisan s seznama dovoljenih pesticidov?

Drugo vprašanje pa se nanaša na širitev zemljišč s hmeljem:

Ali se le-ta lahko širijo brez kakršnihkoli omejitev in nadzora?

Kaj naj torej storijo ogroženi meščani Slovenj Gradca, ki jim hmeljišča postavljajo le nekaj metrov stran od meje njihove parcele?

Ali v Mislinjsko dolino, ki je dokaj gosto poseljena, nova obsežna hmeljišča sploh sodijo?

Najlepša hvala za vajina odgovora.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

Gospod Škodnik, če se boste potem še izjasnili, ali želite od mag. Dejana Židana pisni ali ustni odgovor.

Izvolite, gospa ministrica.

IRENA MAJCEN: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora gospod Matjaž Nemeč, spoštovana poslanka in poslanci!

Spoštovani poslanec gospod Škodnik, dejstvo je, da bom kot ministrica za okolje in prostor zelo omejena v odgovarjanju. Upam, da ne bo kakšne zamere. Nekako smo pri nas razbrali, da bi lahko odgovarjali na podlagi določil prostorskega umeščanja ali pa prostorskega urejanja v Republiki Sloveniji. V Uredbi o prostorskem redu Slovenije so določena pravila za urejanje prostora. In ta se uporabljajo za prostorsko načrtovanje poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine, določanje osnovne in podrobne namenske rabe prostora, meril in pogojev za urejanje prostora, strateških in izvedbenih prostorskih aktov na regionalni in lokalni ravni ter lokacijskih pogojev za umeščanje prostorskih ureditev ter za načrtovanje in graditev objektov. Poleg tega uredba določa tudi pravila za pripravo strokovnih podlag za izdelavo prostorskih rešitev, utemeljitev in presojo njihove sprejemljivosti ter sprejemanja odločitev o izvedbi prostorskih ureditev ter pravila za pripravo poenotениh in strokovno utemeljenih prostorskih aktov. Med navedenimi akti ali pravili ni eksplicitno določenega pravila, ki bi določal minimalno oddaljenost trajnih nasadov od območij poselitve, konkretnije od stanovanjskih območij. Obstaja le splošno pravilo v 25. členu, da je treba pri načrtovanju poselitvenih območij, mest in drugih urbanih naselij zagotavljati sožitje med urbanih in kmetijskimi funkcijami; v podeželskih naseljih pa načelo, da imajo kmetijske funkcije v

tradicionalno agrarnih naseljih zaradi specifičnih tehnoloških pogojev praviloma prednost. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Škodnik, izvolite, imate besedo za zahtevo dopolnitve odgovora.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Jaz se za ta del odgovora ministrici zahvaljujem.

Prosil bi, če bi lahko dobil še pisni del odgovora. Za vprašanje, ki se nanaša na ministra za kmetijstvo in gozdarstvo gospoda Židana, pa bi prosil ustni odgovor naslednji mesec, ko bo prisoten. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Dr. Matej T. Vatovec bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vrničar Erman.

Dr. Vatovec, izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša, hvala podpredsednik.

Gospa ministrica, od 11. septembra letos, ko so vam predstavniki kreditojemalcev v švicarskih frankih predstavili zakon o razmerjih med dajalci kreditov in kreditojemalci glede kreditov v švicarskih frankih, so minili natanko trije meseci. Gre za zakon, ki, kot kaže, edini lahko, tudi glede na stanje odnosov med bankami in komitenti, razreši številne težave, ki so nastale zaradi zavajanja bank pri dajanju kreditov v švicarskih frankih. Zakon v osnovi določa, da ostanejo vse posojilne pogodbe v veljavi, ničen je samo tisti nepošteni del kreditnih pogodb, torej nominacija v švicarskih frankih. Kot razumem, predstavniki kreditojemalcev so se obrnili na vaše ministrstvo s tem predlogom zakona, predvsem v želji, da bi na nek način uskladili rešitve, ki jih predlagajo, da bi bilo po svoje olajšano tudi sprejetje zakona v Državnem zboru. V tem času pa so se tudi razvili različni dogodki, od tega, da se je ena od večjih bank v Bosni poravnala s komitenti in so te pogodbe potem dejansko konvertirale. Sodišče Evropske unije je izdalo sodbo, v kateri odloča, da ni bila dovolj izjava o strinjanju s tveganjem, ki izhaja iz kreditov v švicarskih frankih, kar tudi potrjuje zahtevam, ki jih imajo predstavniki kreditojemalcev v tej valuti. In pred kratkim tudi dve ugodeni tožbi na Vrhovnem sodišču v Ljubljani, ki dokazujeta, da je šlo za tako rekoč sistemsko napako pri trženju produkta kreditov, zaradi česar je seveda nujno, da se poišče ustrezna rešitev, in to verjetno na zakonski ravni.

Kot vse kaže, je šlo za namerno in tudi načrtno zavajanje kreditojemalcev, na podlagi česar so se banke okoristile. Pridobile so določene koristi, po drugi strani pa pustile preštevilne v bistveno zaostrenih finančnih pogojih, nekateri pa so zaradi teh povišanih obresti tudi v globoki finančni stiski, ki deloma tudi ogroža osnovno preživetje. Kljub vsemu v vseh teh treh mesecih, kolikor jaz vem, se vaše

ministrstvo še ni odzvalo na ta predlog, niti ni predlagalo kakšne morebitne alternativne rešitve.

Sprašujem vas:

Ali sploh podpirate ta zakon?

Ali imate vsebinske zadržke do tega zakona? Če imate, kakšni so; če ne, zakaj niste prižgali zelene luči za ta zakon?

Ali morda ministrstvo vztraja na alternativni bilateralni rešitvi sporov med bankami in komitenti?

Do kdaj ocenjujete, da bo ta situacija v Sloveniji rešena?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod poslanec!

Do predlaganega zakona smo zelo zadržani. Imamo številne pomisleke pravne oziroma strokovne narave; imamo, pa ne samo mi, pomisleke zaradi posega v tako imenovano dispozitivno, obligacijsko pravo. Podobno mnenje z nami deli tudi Ministrstvo za pravosodje in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki je pristojno za Zakon o potrošniških kreditih in na splošno sistem varstva potrošnikov. Vendar ta čas nismo držali križem rok, ampak smo se potrudili in posadili za mizo predstavnike Združenja Frank ter tudi predstavnike bank in iščemo možnost za dogovorno rešitev problema. Nesporno je, da sama določitev švicarskega franka kot merilca vrednosti v kreditni pogodbi, bodisi za najem kredita v švicarskih frankih bodisi, da gre za tako imenovano devizno klavzulo, ne more biti sam po sebi nepošten poslovni oziroma pogodbeni pogoj; mora pa biti ustrezno izpolnjena predvsem pojasnjevalna dolžnost, ki jo ima banka do komitenta oziroma kreditojemalca.

V tem trenutku smo v teh pogovorih z obema reprezentativnima združenjema v fazi, ko poskušamo medsebojno uskladiti, kdaj se šteje, da so te pojasnjevalne obveznosti bile ustrezno izpolnjene oziroma s katerimi pisnimi dokazili se lahko tovrstna vprašanja dokazujejo v primeru morebitnega spora. Naš namen je, da se s skupnimi močmi dokopljemo do nekih enotnih stališč do tega, kdaj oziroma pod katerimi pogoji bi se lahko štelo, da je posamezen kredit, najet v tuji valuti, v švicarskih frankih ali z devizno klavzulo v švicarskih frankih, nedovoljen oziroma nepošten kreditni pogoj in v katerih primerih ne. Na podlagi tako dogovorjenih skupnih kriterijev naj bi potem banke pregledale na zahtevo posameznih kreditojemalcev vse kredite in tudi dogovorile morebitno konverzijo v skladu s tem, kar je z zakonom predvideno. Bistveno v našem predlogu iskanja rešitve je, da ostanemo v okviru dispozitivnega prava, v okviru priznavanja poslovnih volj obeh pogodbenih strank, ki sta v

te kreditne odnose vstopali. Hkrati pa ponujamo hitrejšo pot za razrešitev nastale situacije, kot bi bila zgolj v primeru, da bi napotovali stranke, kot v letu 2015, na bilateralne pogovore s posamezno banko kreditodajalko. Zelo težko v dnevni napovedi, v kakšnem roku bi do tega skupnega dogovora lahko prišli. Kot rečeno, dva kroga pogovorov o usklajevanju kriterijev smo že opravili, nadaljujemo že v tem tednu z nadaljnjim usklajevanjem besedila sporazuma, ki bi ga na nek način verificirali na ministrstvu ter na obeh reprezentativnih združenjih. Vendar ni vse odvisno zgolj od volje Ministrstva za finance, ampak tudi od pripravljenosti obeh strani, vpletenih v ta spor, da pridemo do ustreznih kompromisnih rešitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Samo malo razjasnitve.

Zanimalo bi me:

Kako ocenjujete izide teh dogovarjanj med Združenjem bank Slovenije pa predstavniki teh kreditojemalcev? Ali so napredki, ali stojijo ta pogajanja?

Tudi iz sredstev javnega obveščanja je bolj kot ne možno razbrati, da so prišli na neko mrtvo točko, kjer enostavno ni možno doseči nekega dogovora. Druga stvar, ki me zanima, pa je sodni vidik. Kot sem že prej omenil, je Sodišče Evropske unije 20. septembra izdalo Sodbo C-186/16, v kateri, kot sem prej povedal, je določilo, da ni nikakor dovolj izjava o strinjanju s tveganji, ki izhaja iz kredita; in je tudi določilo, da bi morale banke zelo temeljito podučiti vsakega kreditojemalca, kakšni so pogoji, v katere se spuščajo, da bi bili sami zmožni potencialno oceniti znatne ekonomske posledice takšnih pogojev. In tudi kakšni bi bili obroki za odplačilo posojila v primeru velike depreciacije plačilnega sredstva države članice. Iz tega potem izhajajo tudi določene tožbe, ki so jih dobili podobni kreditojemalci v Španiji in Grčiji.

Zanima me neka daljnosežna posledica, o kateri lahko samo špekuliramo, da bi recimo nekoč zaradi tega, ker do dogovora ne bo prišlo, kreditojemalci šli na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Kakšne bi lahko bile kazni?

Ali razmišljate o tem, da bi bil tak razplet sploh možen, da bi na koncu država plačala za zavajanja, ki so ga vodile predvsem tuje banke?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala.

Ministrica, imate besedo za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Najprej glede izida dogovorov. Pogovori niso enostavni, ker ni vmes zgolj hladna ekonomska logika, ampak je vpetih tudi veliko čustev; vendar napredujemo. Prepričana sem, da z nekaj dobre volje lahko pridemo do ustreznega rezultata. Težko pa napovem, ali bo dovolj zgolj še ta sestanek, ki je napovedan za petek ta teden, ali bo potreben še en, dva ali mogoče trije dodatni sestanki; kaj več kot toliko pa verjetno ne. Ampak glede na začetna zelo različna mnenja se mi zdi, da smo doslej že precej stvari razčistili in jih zbližali. Nekaj najtrših orehov pa seveda še ostaja. Potrebno je veliko potrpežljivosti, postopnosti, kar pa vzame tudi nekaj časa, ampak v vsakem primeru se vsi udeleženi trudimo, da ti pogovori tečejo z veliko hitrostjo naprej, dobivamo se praktično tedensko in gremo korak za korakom v pravo smer.

Kar se tiče sodnega vidika oziroma sodbe sodišča Evropske unije iz Luksemburga, gre za vprašanje, da je evropsko sodišče zahtevalo, da mora biti dano pojasnilo kreditojemalcu v taki obliki, da ga lahko razume vsak povprečen kreditojemalec. Upoštevati pa moramo, da so se pravila oziroma zahteve, kako podrobna pojasnila je treba dati posameznemu kreditojemalcu, s časom spreminjala. Zaradi tega teh standardov, ki veljajo danes, ne moremo čisto enostavno aplicirati za nazaj in reči: Samo če je to, kar je danes zahtevano, tudi v kreditnih mapah izpred 15 let, je samo na ta način pojasnilna dolžnost izpolnjena. V vsakem primeru pa je eden od kriterijev, da je moral biti kreditojemalec seznanjen z vsemi okoliščinami, ki lahko nastopijo v zvezi s kreditom. Kar se tiče ESČP, ta možnost je v osnutku zakona kar ekstenzivno pripravljena oziroma obrazložena. Zaenkrat se nismo podrobneje posvečali tej problematiki, ampak iščemo rešitev, ki bo ljudem, ki so v stiski, v tem trenutku v pomoč. Vlečenje tožb nekaj let naprej tem ljudem, ki so v stiski, ne bo nič pomagalo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, spoštovana ministrica.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Danijela Krivca, ki ga bo postavil ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Gospod Krivec, izvolite, imate besedo.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav ministrom in ministricam!

Spoštovano ministrico gospo Ireno Majcen sprašujem konkretno glede legalizacije objektov iz potresne obnove po letu 1976, 1977 v Posočju. Nov zakon o graditvi objektov še ni stopil v veljavo, vendar pri sprejemanju in takrat, ko je ministrica obiskovala Posočje, je bil dogovor, da se v sklopu novelacije Zakona o graditvi objektov omogoči, da se poenostavi pridobivanje uporabnih dovoljenj za te objekte, ki so bili zgrajeni v skladu s takratnim zakonom o pospeševanju obnove v Posočju in tudi s sklepi o zazidalnih načrtih, ki so omogočali to gradnjo.

V zakonu, ki je bil noveliran, večina pravnih služb v občinah ugotavlja, da je to izpadlo in da so ti objekti po zdajšnji zakonodaji, ki bo začela veljati s 1. 1., pa tudi prej, praktično črne gradnje oziroma še v slabšem položaju kot ti objekti.

Zato sprašujem ministrstvo:

Ali ima pripravljen kakšen načrt, odgovor, da se vseeno pristopi k neki olajšani pridobitvi uporabnega dovoljenja za te objekte, ki so bili takrat zgrajeni v skladu z veljavno zakonodajo, s posebnim zakonom in tudi s sklepi o zazidalnih načrtih?

Vsi ti objekti so imeli sicer dokumentacijo, ki se je glasila na dotično osebo, vendar po takratni zakonodaji ni bilo izdanih gradbenih dovoljenj in posledično tudi ne izdanih uporabnih dovoljenj. Vendar če gledamo pravno prakso, ker marsikateri od teh objektov je bil v vmesni fazi že deležen nekega upravnega postopka, saj so se recimo ob nekaterih teh objektih dogradili prizidki; in upravni postopek je normalno potekal brez kakršnihkoli zapletov. Se pravi, da je tudi upravni organ pripoznal, da so ti objekti legalno zgrajeni. Zapleti so se pojavili takrat, ko so se lastniki posameznih objektov začeli prijavljati na določene sheme, ki jih razpisujeta ministrstvi za okolje in prostor ter za infrastrukturo glede obnove, varčne rabe in podobno, saj je pogoj za kandidiranje na teh razpisih uporabno dovoljenje. Takrat je nastopil tudi ta problem. Objekt je legalno zgrajen v skladu z zakonom, v skladu z zazidalnimi načrti v takratnem obdobju, vendar ne more pridobiti uporabnega dovoljenja. In nastal je zaplet, ki ste ga poskušali rešiti z novelacijo Zakona o graditvi objektov. V skladu z dogovori z župani v teh občinah je bilo to nekako usklajeno, vendar je kasneje v končnem besedilu izpadlo.

Sprašujem vas:

Ali boste to uredili z nekim obveznim tolmačenjem?

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala. Ministrica, izvolite, imate besedo.

IRENA MAJCEN: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani poslanec Danijel Krivec.

Dejstvo je, da v zakonu ne moremo nekega dela reševati povsem izključeno, še posebej, če štejemo, da so ti trije zakoni obsežno gradivo. Tudi sami ste navedli, da v upravnih postopkih pred upravnimi enotami ni bilo težav. Tudi v vprašanju je razumeti, da objekti, ki so bili zgrajeni v skladu z zakonodajo, so seveda legalni. Težave pri črpanju finančnih sredstev, to je pri Eko skladu, priznam, da s tem pa nisem seznanjena, danes slišim to prvič. Treba je pogledati, še posebej, če je prosilcev več; res pa je, da sedanja zakonodaja omogoča tri možnosti legalizacij, čeprav objekti, ki so bili zgrajeni po potresu leta 1976 in v skladu s takratno zakonodajo, seveda ne morejo biti nelegalni. Mogoče bi me kateri od županov seznanil kaj več s težavami, ki jih imajo občani s koriščenjem sredstev pri pregledu

dokumentacije na Eko skladu, pa sem prepričana, da se da to zadovoljivo rešiti brez popravka zakonodaje. Dejstvo je tudi, da Ministrstvo za okolje in prostor po vsebini pokriva res pestro paleto stvari, mi ni težko priznati, če bi morala sedaj na pamet povedati vse vsebine, jih prav gotovo vseh na pamet ne poznam. Zagotavljam pa vam, da pogrebna dejavnost ni predmet, ki ga pripravljamo in urejamo na Ministrstvu za okolje in prostor, ampak je za to pristojno ministrstvo za gospodarstvo, da bova za kasnejše obdobje to vedela. Torej ministrstvo za gospodarstvo ureja pogrebno dejavnost; ne mi. Dimnikarje pa seveda na Ministrstvu za okolje in prostor, glede tega pa ni težav, to pa prevzemam. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Danijel Krivec, želite besedo za dodatno vprašanje?

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministrici za odgovor in tudi to, da je počakala na moje vprašanje, vendar se ne morem znebiti občutka, da se nisva razumela.

V praksi nastopajo problemi zato, ker se te objekte, ker nimajo uporabnega dovoljenja, tretira kot nelegalne objekte; kar niso, kar ste tudi sami ugotovili. Imajo dokumentacijo, imajo zakonsko podlago iz leta 1976, imajo sklep o zazidalnem načrtu; vendar nimajo gradbenega dovoljenja in posledično nimajo uporabnega dovoljenja. In zdaj je po moje nepravilno ali pa tudi neetično, da bi vse te ljudi, ki imajo take objekte zgrajene v skladu z veljavno zakonodajo v tistem času, prisilili v to, da legalizirajo objekte v skladu z zdajšnjim zakonom, ki ureja črne gradnje. Ti objekti niso črne gradnje. Zato sem jaz konkretno vprašal, ali na ministrstvu glede na to, da je bila takrat obljuba županom v Posočju, da se bo pripravil en člen, ki bo te izjeme upošteval, ker so ti objekti bili legalno zgrajeni in imajo pravico pridobiti na koncu tudi uporabno dovoljenje; vendar ne po postopku kot velja za vsako črno gradnjo, ker to je pa nedopustno. To je dodaten strošek za vse te ljudi, ki so takrat nadomestne gradnje pridobili legalno, v skladu s takrat veljavno zakonodajo. In jim po mojem mnenju pripada – tako ste se tudi dogovarjali – tudi nek postopek, ki bo skrajšan, da pridobijo uporabno dovoljenje. Bilo bi nedopustno, da morajo ponovno delati dokumentacijo, da tak objekt, ki stoji v naravi že več kot 30 let, ponovno legalizirajo. Sigurno pa tista dokumentacija, ki jo imajo shranjeno, ki se glasi na njihovo ime, ne bo zadostna podlaga v skladu z zdajšnjim zakonom. Jaz menim, da morate o tem resno razmisliti in pripraviti neko tolmačenje ali pa obvezno razlago glede teh objektov.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovana ministrica, imate besedo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Od treh možnosti legalizacije je tudi možnost legalizacije za objekte, zgrajene pred 1. 1. 1998. Za te objekte je možna pridobitev dovoljenja, če izpolnjujejo določene pogoje; in sem prepričana, da ti objekti, ki so bili zgrajeni takrat, omogočajo vse te pogoje. To dovoljenje je pogojno, ampak to ne pomeni, da je ta pogojnost takšnega obsega, da bi bilo možno ta dovoljenja odvzeti. Gre za varovanje javnega interesa, če bi se kadarkoli kasneje izkazalo, da je tako legaliziran objekt okolju nevaren. Spoštovani poslanec, vseeno bi povedala, če je objekt v času obnove v Posočju bil zgrajen skladno s takrat veljavno zakonodajo, ni nelegalen, se opravičujem. To vam zagotavljam, ne da podrobneje karkoli pogledam, kajti objekti, zgrajeni v skladu z zakonodajo, so legalni. Kakšna je bila dolžnost investitorja za izgradnjo takega objekta, je bilo določeno v zakonu. In če sem vas pravilno razumela, na upravni enoti taki investitorji nimajo težav, dobivajo tudi dovoljenja za prizidavo ali kakšne druge postopke. In če sem vas pravilno razumela, ste mi razložili, da so težave na Eko skladu, za kar pa mislim, da je možno rešiti z razgovorom. Ampak res bi rada, da mi eden od županov vseeno navede vsaj en konkreten primer, ker se je pri takem dogovarjanju pa le treba nasloniti na določene podatke. Kar tako na splošno, to vam zagotavljam, pa za te legalne objekte, zgrajene po potresu leta 1976, stvari ne moremo reševati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Danijel Krivec, imate postopkovni predlog. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala.

V skladu s poslovnikom predlagam, da se opravi razprava o odgovoru ministrice, ker vidim, da določenih stvari ne razume in poenostavlja. V roki imam zapisnik med župani in ministrstvom iz maja 2015 in 2016, ko ste se pogovarjali o tem, kako zadevo rešiti. Vi govorite o konkretnih primerih, jaz vam zagotavljam, da konkretni primeri so bili, kjer sem tudi sam poskušal reševati z Eko skladom; vendar če je v razpisu pogoj uporabno dovoljenje za objekt, ti objekti ne morejo kandidirati. In ko so šli na upravne enote, je bilo napotilo – v skladu z zakonodajo opravite postopek, kot če bi bili črnograditelji. In to je nedopustno, to vam zagotavljam, kajti ti objekti so zgrajeni z neko veljavno dokumentacijo, ki jo je takrat zakon predpisoval. In ni nobene potrebe, da bi morali ponovno naročiti dokumentacijo pri projektantih, opraviti celoten postopek, ker so bili v nekem obdobju zgrajeni v skladu z zakonom o pospeševanju gradnje v Posočju, letnik 1976, 1977; in v skladu z lokacijskimi dokumentacijami oziroma sklepi o zazidalnih načrtih, ki so bili sprejeti za posamezno naselje. Ampak zaradi birokratske togosti in nerazumevanja ministrstva, pa vidim, da tudi ministrice, bodo ti ljudje ponovno plačevali dokumentacijo, za katero so

že bili enkrat izterjani, v skladu s takratno popotresno obnovo. Res je, da so bili takrat tisti najeti krediti zaradi inflacije hitro poplačani, vendar je bila dokumentacija všteta v popotresno obnovo takratnih objektov. In vsi ti montažni objekti so v večini imeli neko legalno podlago. In vi zdaj od teh ljudi zahtevate, da se enako obnašajo kot običajni črnograditelji, kajti zakon, ki je zdaj na mizi, ki smo ga sprejeli in bo začel veljati s 1. 1., nima v tem primeru nobenih olajšav. In jaz trdim, da je to neprimerno, in verjamem, da bo še kdo kakšen drug postopek sprožil. Ne bom pa komentiral, kaj bodo župani in posamezni vlagatelji naredili. Želim, da se o tem opravi razprava, kajti vidim, da nekateri določenih pravnih podlag ne razumejo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanj.

Nadaljujemo s poslanskimi vprašanji. Gospod Jožef Horvat bo postavil poslansko vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister za javno upravo in podpredsednik Vlade gospod Boris Koprivnikar, lepo vas pozdravljam!

Gospod minister, ponavlja vajo oziroma ponavlja razred, tako pač je, če razreda dobro ne opravimo. Po mojem trdnem prepričanju z uvedbo aplikacije na upravnih enotah, ki med drugim daje output oziroma izpisuje potrdila o opravljeni upravni storitvi, prihaja do kršitve 11. člena slovenske ustave. Ustava Republike Slovenije v 11. členu določa, da je uradni jezik v Sloveniji slovenščina, na območjih občin, v katerih živita italijanska ali madžarska narodna skupnost, pa je poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina in madžarščina. Predno nadaljujem, gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi, moje vprašanje, ki ga gospodu ministru že drugič postavljam, naj poudarim, da je edini moj motiv, zaradi katerega ponavljam poslansko vprašanje, izključno, verjemite, izključno zato, da bi še naprej med večinskim slovenskim narodom in med italijansko oziroma madžarsko narodno skupnostjo veljalo sožitje. Gospod minister, tudi drugi odstavek 62. člena Zakona o upravnem postopku določa, da na območjih občin, kjer sta pri organu poleg slovenščine uradna jezika tudi italijanski ali madžarski jezik, upravni postopek teče v slovenskem jeziku in jeziku narodne skupnosti, če stranka v tem jeziku vloži zahtevo, na podlagi katere se postopek začne, oziroma če stranka to zahteva kadarkoli med postopkom. Gre torej za zelo jasno določitev, v katerih primerih in na katerih območjih v Sloveniji morajo upravni organi poslovati samo v slovenskem jeziku oziroma tudi v jeziku narodne skupnosti. Edini kriterij za to je območje, kjer prebiva posamezna narodna skupnost; in ne

sedež upravnega organa in njegovega krajevnega urada, ki opravlja svoje naloge na dvojezičnem območju. Ponavljam, s 1. januarjem letos je začela veljati nova računalniška aplikacija, v lanski jeseni je bil testirana. Če recimo jaz danes, ki nekako gravitiram v upravno enoto Lendava in prihajam iz čiste slovenske vasi in občine, ne dobim slovenskega potrdila o opravljeni upravni storitvi, ampak dobim dvojezično; to seveda pri ljudeh vzbuja nelagodje, slabo voljo in polnijo se knjige s pritožbami. Te knjige na upravnih enotah so bile danes več ali manj polne samo pohval, zdaj so pa pritožbe. Gospod minister, midva na najinih funkcijah najbrž, jaz tako razumem, imava nalogo in dolžnost, da delava za ljudi in delava tisto, kar piše v slovenski ustavi. In to vas še enkrat prosim.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister gospod Boris Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanec, hvala za to vprašanje.

Če dovolite, da sem v vašem stilu šaljiv. Razreda ne ponavlja, ni še letnika konec. Ravno v decembru pričakujemo spremembo uredbe na Vladi, kot sem vam zagotovil. Ta uredba bo dala temelj, da se na dvojezičnem območju uporablja slovenski jezik, če se potrdilo izdaja za stranko, ki je uporabila slovenski jezik in pristopila k organu ali izrecno ne navede, da želi drugega. Ta uredba, ki je zdaj pripravljena, je plod vašega prvega poslanskega vprašanja in ta uredba bo dala temelj, da se nekomu na dvojezičnem območju izda zgolj slovensko potrdilo. Glede na to, kar govorite o pravnih podlagah, vi jih dobro poznate in veste, da Zakon o splošnem upravnem postopku ne določa teh pravnih podlag za dvojezičnost, pač pa Uredba o upravnem poslovanju v 223. členu določa, kje se to izdaja. Ko govorite, če tako razumem, da je kršeno ustavno načelo, da vam kot Slovencu izdamo slovensko in madžarsko odločbo; ni kršeno vaše ustavno načelo, ker vi ste dobili vašo odločbo v slovenskem jeziku, poleg tega je pa napisano še v madžarskem. Sedaj bo pa možno, da jo dobite samo v slovenskem jeziku, ampak je treba za to ustvariti pravni temelj. To je tisto, kar sva bila dogovorjena, in to bomo tudi dejansko izvedli. Je pa to ureditev, ki se dejansko izvaja od leta 2000–2002, tukaj imam navedeno, kdaj so bili sprejeti posamezni akti. Nikdar do zdaj ni bilo prerekanja, nikdar ni bila sporna in samo to vašo željo sedaj uresničujemo na način, da bo možno na dvojezičnem območju dobiti samo enojezično izjavo. Ne morem pa pristati na tezo, da nekdo, ki dobi slovensko-madžarsko odločbo ali slovensko-italijansko odločbo, meni, da mu je kršeno ustavno načelo, da je dobil slovensko odločbo. Ker je dobil slovensko, ampak poleg tega je napisana še v drugem jeziku, kot to veleva Ustava in zakon. Bomo pa tudi to izboljšali. To je zdaj z računalniškim programom

tudi možno in pričakujemo, da bo že v začetku naslednjega leta to tudi uveljavljeno. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Gospod minister, zdaj ste me res razveselili in tudi komaj čakam, da bo ta uredba zagledala luč sveta. Saj veste, da so vam tudi načelniki upravnih enot, ki jih vi tudi dobro poznate – Izola, Koper, Piran, Murska Sobota in Lendava – dali pobudo, da naj bi Državni zbor, ki je zakonodajalec, sprejel avtentično razlago 62. člena Zakona o splošnem upravnem postopku, ki določa, citiram, »da na območju občin, kjer sta pri organu poleg slovenščine uradna jezika tudi italijanski in madžarski jezik, upravni postopek teče v slovenskem jeziku in jeziku narodne skupnosti, če stranka v tem jeziku vloži zahtevo, na podlagi katere se postopek začne, oziroma če to zahteva kadarkoli med postopkom.« To sem v prvem delu mojega vprašanja tudi izpostavil. Tu je tudi, oba veva, Zakon o državni upravi, in sicer 4. člen. Kolikor sem jaz informiran, je vaše ministrstvo zavrnilo to pobudo prej omenjenih upravnih enot za avtentično razlago zakona. Če morda lahko to pojasnite, zakaj te potrebe ni, ko bi vendarle lahko zakonodajalec eksaktno določil določbe teh omenjenih zakonov, torej Zakona o splošnem upravnem postopku in Zakona o državni upravi.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Meni je žal, da v vprašanju tega niste navedli, da bi se na razloge in okoliščine glede avtentične razlage ter takratnih stališč bolje pripravil. Ta trenutek vam ne vem iz glave povedati točno, kakšni so bili razlogi. Ampak temeljno vprašanje pobude je v tem, da dvojezičnost določa pravice manjšin. Nikdar ni bilo zanikano to, da bi morali na dvojezičnem območju imeti samo enojezično slovensko odločbo, ker to je predmet tiste zadeve, glede katere se midva pogovarjava. Zato je tudi z uredbo vzpostavljen pravni temelj, ker v trenutni ureditvi mi moramo na dvojezičnem območju poslovati dvojezično. Še več, pravica do drugega jezika je, kot sami ugotavljate, tudi univerzalna pravica manjšine, kajti pri vseh postopkih pred uradnimi organi na dvojezičnih območjih ima stranka pravico zahtevati, da se vodijo tudi v jeziku manjšine. Glede avtentične razlage vam ta trenutek ne vem dati bolj poglobljenih razlogov, mislim pa, da smo že s tem, ko je uredba pripravljena, tudi odgovorili na vaše vprašanje. Temu vsebinsko ne nasprotujemo, ampak način reševanja je morda malce drugačen, kot so ga načelniki predvidevali. Pa tudi glede upravnih enot in

pritožb načelnikov; redno se sestajam z njimi, delam z njihovimi delovnimi skupinami, jih obiskujem, merimo zadovoljstvo uporabnikov in če bi bil ta problem širši, bi ga nedvomno tudi opazil; pa ga nisem. Dejstvo pa je, da smo ta problem že rešili, samo postopek je treba speljati do konca. Z avtentično razlago v Državnem zboru ali s spremenjeno uredbo na Vladi je treba postopek izpeljati, pripraviti in ko bo gotov, bova oba zadovoljna, vključno z našimi Slovenci.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Tomaža Lisca, ki ga bo naslovil ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Spoštovana ministrica, lepo vas je videti, upam, da ste tudi ozdraveli v tem času. Jaz vam bom postavil nekaj vprašanj glede izvajanja službe nujne medicinske pomoči. Gospa ministrica, verjetno se sami spomnite, kako ste pretiho konec leta 2013 hoteli urediti in spremeniti Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči. Takrat smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke zagnali vik in krik, sklicali tudi nujno sejo Odbora za zdravstvo. V mali dvorani na Šubičevi je bilo tisti dan na tisti seji okoli 30 direktorjev zdravstvenih domov pa tudi okoli 30 županov, ki so imeli ogromno pripomb glede tega osnutka pravilnika. Potem ste ta pravilnik konec leta 2015 le sprejeli. Ta pravilnik govori ne samo o samem izvajanju službe nujne medicinske pomoči na terenu, govori tudi o dispečerski službi ter tudi o nujni medicinski pomoči s pomočjo helikopterja. Spoštovana ministrica, v prvi fazi imam nekaj vprašanj.

Glede na ta pravilnik, ki ga imam pred sabo, in glede na prvo prilogo, to pa je mreža enot službe nujne medicinske pomoči, me zanima:

Koliko pripomb različnih direktorjev, županov pa tudi drugih zdravstvenih delavcev ste od sprejetja pravilnika pa do zdaj prejeli zaradi, po njihovem mnenju, neustrezne ureditve službe nujne medicinske pomoči?

Kako je z dispečersko službo?

Sicer smo vas nekajkrat slišali govoriti, kako sistem deluje, ampak ko sem bil nazadnje v Zdravstvenem domu Sevnica, so rekli, da ne samo pri njih, ampak pri mnogih tistih ljudeh, ki se ukvarjajo z nujno medicinsko pomočjo, ugotavljajo, da ta dispečerska služba še ne deluje v polni meri, da bi najbolj optimalno urejala nujno medicinsko pomoč. In tretja zadeva, s katero bom zaključil prvi sklop, je helikopterska nujna medicinska pomoč. Tule imam članek, ki pravi, da boste s 1. 1. 2018 poleg Brnika aktivirali tudi Maribor.

Pa me zanima, tudi na podlagi tega, ker ste bili prejšnji teden v Posavju:

Ali vidite letališče Cerklje kot eno izmed možnosti, od koder bi se lahko izvajala helikopterska nujna medicinska pomoč tudi v naslednjih mesecih oziroma naslednjih letih?

Toliko za uvod. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Spoštovana ministrica, izvolite, imate besedo.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Lepo pozdravljeni, spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci; še posebej poslanec gospod Liseč! Hvala za zastavljeno vprašanje.

Res je, da smo konec leta 2015 sprejeli nov Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči, ki do takrat ni bila urejena. Ta pravilnik smo potrebovali, ker, kot veste, smo zgradili 10 urgentnih centrov s pomočjo evropskih sredstev in je bilo zato treba urediti tudi pravila o delovanju nujne medicinske pomoči. Kot veste, z ekipo Ministrstva za zdravje sem praktično prepotovala celo Slovenijo, se sestajala s številnimi župani, direktorji zdravstvenih domov, zdravniki, ki opravljajo to odgovorno nalogo nujne medicinske pomoči. Končna oblika pravilnika, ki je bil sprejet, ni pravzaprav v ničemer posegala v obstoječo mrežo in organizacijo tega sistema nujne medicinske pomoči. Ta pravilnik smo v tej obliki sprejeli prav zaradi razlogov, ker se je na osnovi terenskih razgovorov ugotovilo, da se pojavljajo zelo veliki dvomi v točnost podatkov o številu in nujnosti obravnave pacientov. In ker smo se tega zavedali in ker se še danes zavedamo, da je sistem zunajbolnišnične nujne medicinske pomoči področje, ki skrbi za zdravje ogrožene populacije, se pravi vseh ljudi, ki se najdejo v življenju ogrožajočem stanju, zelo občutljivo; mreže in pravil nismo spreminjali.

Smo pa uvedli nekaj novih gradnikov, kar je bilo, kot sem že omenila, začetek delovanja urgentnih centrov, uvajanje prvih posredovalcev nujne medicinske pomoči, potem smo uredili tudi pravila za izvajanje zdravstvenega varstva na prireditvah, kar do takrat ni bilo urejeno, in kadrovske dopolnili mrežo nujnih reševalnih vozil, za kar smo zagotovili dodatne 3 milijone evrov sredstev. Omenili ste dispečersko službo. Res je, za nemoteno in bolj učinkovito delovanje vseh urgentnih centrov je seveda pomembno. Mimogrede naj povem, da smo nedavno uspeli po šestih letih zagotoviti in zgraditi tudi dodatne prostore v urgentnem centru Ljubljana, in sicer za internistično prvo pomoč. Naj povem z veseljem pa tudi s ponosom, ker bomo prvič v Sloveniji in tudi v tem večjem okolju uspeli januarja prihodnje leto poskusno odpreti dispečersko službo Maribora, ki bo testno delovala za področje Maribora in okolice. Prav tako smo pristopili in se že izdeluje tudi dispečerski center znotraj UKC Ljubljana, za katerega se predvideva, da bo odprtje 2018. Prav tako je bil pripravljen in objavljen v

Uradnem listu 20. oktobra Pravilnik o dispečerski službi zdravstva, ker je to popolnoma nova dejavnost v Sloveniji. Naj povem, da smo uspešno opravili prav te dni prvi razpis za kadrovske zaposlebo dispečerskega centra v Mariboru, da smo uspešno izvedli tudi razpise. Morate vedeti, da je za dispečersko službo zelo zahtevna informacijska podpora in informacijski sistem. In šele potem bomo lahko govorili o dejanskih podatkih o izvozu za nujne primere, na podlagi katerih bomo potem lahko pripravili celovito mrežo nujne medicinske pomoči v Sloveniji. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Liseč, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.
Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za dokaj korekten uvod v moja vprašanja.

Glede mreže nujne medicinske pomoči ste kar zadovoljni. Po dveh letih se je dispečerska služba, predvsem v Ljubljani in Mariboru, ustanovila, začela bolj delovati. Seveda pa zdravstveni sistem v Sloveniji nista samo UKC Ljubljana in UKC Maribor, torej v dveh največjih mestih v Sloveniji, ampak smo tudi prebivalci iz ostalih delov. Zato me zanima tisto, kar sem prej nadaljeval, pa niste odgovorili.

Kako je s helikoptersko nujno medicinsko pomočjo?

Poleg tega, da imamo to, kar imamo na Brniku, s 1. 1. dobi Maribor svojo helikoptersko nujno medicinsko pomoč.

Zanima me:

Ali vlada razmišlja še o kakšnem centru?

Kot rečeno, verjetno bi prav prišla kakšna služba nekje na Primorskem, pa bili ste tudi sami v Posavju. Letališče Cerklje izpolnjuje vse pogoje, da bi imeli kvalitetno helikoptersko nujno pomoč. To me zanima.

Naslednja stvar, ki pa me zanima, pa so satelitski urgentni centri, ki jih tudi opredeljuje Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči, pa tega nekako ni zaslediti. Zakaj govorim o satelitskem urgentnem centru? Občina Sevnica si že od vsega začetka pri sprejemanju Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči prizadeva, da bi okrepili tim nujne medicinske pomoči, ampak nekega konkretnega pozitivnega odgovora s strani ministrstva ni. Ko sem bil nazadnje na obisku pri direktorici zdravstvenega doma, so naenkrat šla vsa razpoložljiva vozila nujne medicinske pomoči na teren. Dve uri in pol so ljudje v dveh polnih čakalnicah čakali, ker občina, predvsem pa direktorica neumorno pošilja urgence glede utemeljenosti pridobitve statusa nujne medicinske pomoči; ampak pozitivnega odgovora ni.

Pa me zanima:

Kdaj bo odgovor?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa ministrica, izvolite, imate besedo.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala še za dopolnilno vprašanje.

Najprej glede helikopterske nujne pomoči. Gospod poslanec, baza v Mariboru deluje že več kot pol leta. Mi bomo z bazama helikopterske nujne medicinske pomoči na Brniku in tudi v Mariboru nadaljevali. Prav prejšnji teden je vlada na svoji seji sprejela tri pomembne sklepe, ki se nanašajo na izvajanje HNMP, in sicer je opredelila to helikoptersko nujno medicinsko pomoč in tudi sekundarne prevoze, kar so prevozi nedonošenčkov pa ti nujni primeri, da jih bo izvajala z državnimi zrakoplovi; in sicer zrakoplovi Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve. Zaradi tega smo na Ministrstvu za zdravje pripravili spremembo Pravilnika o pogojih izvajanja HNMP. Ministrstvo za infrastrukturo je korigiralo pravilnik o plovnosti, hkrati pa je bil tudi sprejet sklep o ustanovitvi medresorske delovne skupine, ki bo predlagala dolgoročno ureditev HNMP in sekundarnih prevozov v Sloveniji.

Glede dispečerskih centrov naj vam povem, kot sem že večkrat dejala, zakaj še ni teh satelitskih urgentnih centrov, tako imenovanih SUC-ov, ki so bili prvotno zamišljeni prav zaradi tega, ker se nismo mogli zanesti za verodostojnost in realnost podatkov, po katerih merilih in kriterijih bi lahko po Sloveniji enakopravno in enakomerno razporedili SUC-e, da bodo imeli vsi prebivalci enak dostop, tudi glede na specifikko in reliefne pogoje. Tukaj naj posebno izpostavim, kar sem že večkrat rekla, Tolmin, pa tudi Sevnica je tak primer. Ampak, kot sem rekla, ta dispeč mora začeti delovati, da bomo imeli res kredibilne in verodostojne podatke, da bomo imeli enak meter in enakopravno obravnavali dostop do vseh državljanov.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Tomaž Lisec, imate besedo, da zahtevate postopkovni predlog.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Saj veste, ko gre za vprašanje zdravstva, ni to vprašanje, ki bi moralo deliti politike na leve, desne, naše, vaše; ampak bi moralo deliti politike na tiste, ki si prizadevajo, da se sistem zdravstvene oskrbe v Sloveniji izboljša, ali pa na tiste, ki želijo sistem obdržati takšen, kot je. S tega mesta zahvala za dokaj korektne odgovore, ampak sam osebno mislim, da vprašanja, kot so: kje in na kakšen način kvalitetna mreža službe nujne medicinske pomoči; vprašanje, kako čim bolj učinkovita dispečerska služba. Samo medklic, koliko krajev imamo v Sloveniji z istim imenom; in še vedno prihaja do neljubih napak. Mislim, da je prav, da bi se tudi o tem spregovorilo. Mislim, da je tudi

prav, da bi se spregovorilo o tem, kakšno helikoptersko nujno pomoč si v Sloveniji ne samo želimo, ampak kakšno bomo tudi sposobni imeti; ker ne gre samo za vprašanje vašega ministrstva, ampak tudi obeh ministrov, ki sedita ob in za vami. Recimo mene osebno zanima vprašanje, ali je možno v Sloveniji oziroma ali obstaja kje v tujini možnost helikopterske nujne medicinske pomoči tudi ponoči. Ker iz zadnjega dopisa je razvidno, da helikopterska nujna medicinska pomoč z delom prične šele ob osmi uri oziroma se glede na letni čas spreminja, od sončnega vzhoda pa do zahoda. Zanima me, ali je možno to helikoptersko nujno medicinsko pomoč urediti še bolj, jo približati ljudem, predvsem v tistem nočnem času, ko so določene težke prometne nesreče, pa tudi ostale težke zdravstvene in življenjske situacije; ali je možno to kako urediti. In ko govorimo o teh satelitskih urgentnih centrih, mislim, da je prav, da bi imeli vsi državljani enak dostop do nujne medicinske pomoči. Jaz osebno nimam nobenih problemov, da imajo določeni vse tisto, kar jim pripada, ampak če samo pogledamo primer Sevnica in primer Krško. Krško je enkrat bližje urgentnemu centru Brežice, pa glede na tole mrežo ima veliko več timov, DS1, DS2 in vsega ostalega. Ali je to optimalno, kot ste sami rekli. Vsaj v Sevnici glede na vestno delovanje naših uslužbencev v zdravstvenem domu sam ne dvomim v točnost podatkov. Mislim, da na področju zdravstva ne smemo deliti državljanov na prvorazredne in drugorazredne; ampak moramo vsem zagotoviti prvorazredno nujno medicinsko pomoč. Na podlagi tega predlagam, da se na naslednji seji opravi razprava o problematiki izvajanja nujne medicinske pomoči. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 12. decembra, v okviru glasovanj.

Gospod Franc Breznik bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Gospod Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister za infrastrukturo!

Pred seboj držim dokument, ki govori o energetskega konceptu Slovenije do leta 2050. Moje postavljeno poslansko vprašanje se nanaša na električno samooskrbo Slovenije v naslednjih letih. Kaj delate na tem področju v energetskega konceptu, najdem kar nekaj fraz, ki govorijo o vzdržnosti predvsem Jedske elektrarne Krško do leta 2043, torej za 20 let bi naj premaknili delovanje jedske elektrarne. Po drugi strani, kot veste, zaznavamo velike probleme z delovanjem TEŠ 6, velike zaustavitve, razpoke, ki še do danes niso pojasnjene. Po drugi strani imamo velike probleme z različnimi soglasji, predvsem ministrstva za okolje, za vetrne elektrarne, po

tretji strani imamo številne alternativne energetske koncepte, ki jih Slovenija sploh še ni začela graditi. Kot primer navajam geotermalne elektrarne, ki bi jih lahko gradili na območju Prekmurja, kjer imamo velik geotermalni potencial. Po tretji strani energetski koncept govori o energetski učinkovitosti, o sonaravnem, predvsem o zmanjševanju fosilnega dela energetike. In govori tudi o uvajanju tako imenovanih alternativnih energetskih konceptov, torej novih energetskih konceptov, ki so sonaravni.

Sprašujem vas:

Kakšna je vizija te vlade do konca tega mandata na tem področju, predvsem glede energetske samozadostnosti?

Ta vlada je napovedala, da leta 2030 v Sloveniji ne bo več dovolila prve registracije vozil, ki imajo za pogon motor z notranjim izgorevanjem.

Spoštovani gospod minister za infrastrukturo, ali bomo leta 2030 v Sloveniji imeli zadostno energetsko samooskrbo z električno energijo, če se bodo uresničile napovedi, da bo Evropa v naslednjih letih izredno povečala produkcijo električnih avtomobilov, pa ne samo električnih avtomobilov, tudi tovornjakov, tovornih vozil, predvsem pa tudi vozil za mestni in izvenmestni promet?

Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Francu Brezniku za postavljeno izredno aktualno vprašanje, ki se navezuje tudi na zelo pomemben dokument, to je Energetski koncept Slovenije, ki je trenutno do sredine januarja v javni obravnavi.

V tem dokumentu namerava vlada začrtati strategijo razvoja do leta 2030 in vizijo razvoja energetike do leta 2050. Vaše vprašanje, ki ga naslavljate v zvezi s samozadostnostjo, bi že na začetku povedal, da tega ne smemo oziroma ne moremo enačiti z zanesljivostjo oskrbe. Verjetno želite povedati, da je to stoddotna oskrba z električno energijo iz domačih virov. Slovenija že danes v celoti ne zagotavlja vse svoje elektrike iz domačih virov, ampak manjši del zagotovi tudi z uvozom. To je namreč zelo pomembno, kajti s temi čezmejnimi prenosnimi zmogljivostmi lahko zagotavljamo potrebno električno energijo tudi v primeru izpadov določenih proizvodnih enot v Sloveniji, bodisi ob remontih bodisi ob okvarah oziroma testiranjih, ki smo jim priča v TEŠ. Na ta način naš elektroenergetski sistem ves čas zagotavlja zanesljivost oskrbe. Glede samozadostnosti pa je zadeva taka, da je z energetskim konceptom dana vizija razvoja, kjer želimo to

samozadostnost v čim večji možni meri zagotavljati in zmanjševati oziroma držati na minimumu to odvisnost od uvoza. To lahko zagotavljamo z zagotavljanjem lastnih proizvodnih enot. In tukaj moramo narediti glavni napor, zlasti z vidika načrtovane tako imenovane dekarbonizacije oziroma razogličene proizvodnje električne energije, ker vemo, da približno po letu 2050 se načrtuje, da se bodo izčrpale zaloge premoga v Šoštanju; in bo treba proizvodne zmogljivosti tam zaustaviti. Te energetske vire bo treba nadomestiti z drugimi. Tukaj je naš glavni napor, da to naredimo z obnovljivimi viri energije. Prihodnje aktivnosti bodo šle v to smer, v Sloveniji so predvsem ključni maksimalna izraba, kjer je le mogoče, kjer vse omejitve, s katerimi smo soočeni, tudi dopuščajo, izraba vodne energije in seveda tudi vetrne, sončne energije. Omenjali ste tudi geotermalni potencial za proizvodnjo električne energije, morda v Sloveniji ti pogoji niti niso najbolj idealni, je pa možno geotermalno energijo izkoriščati za toplotno oskrbo. Na teh zadevah bo v prihodnje seveda treba delati. Treba pa je povedati, da je trg investicij v proizvodne enote liberaliziran, kar pomeni, da so investicije povsod v Evropi, tudi v Sloveniji, prepuščene zasebni, privatni iniciativi. Teh investicij ne izvaja država, lahko z določenimi programi določene proizvodne enote spodbuja, v osnovi pa je tukaj odločitev za neko elektrarno odvisna od zasebne pobude. To pomeni, da se bodo določene elektrarne lahko zgradile, če bo izkazana njihova ekonomska upravičenost, in to je pogojeno z različnimi dejavniki, zlasti je tukaj ključna cena električne energije na trgu. In ta bo diktirala tudi prihodnje aktivnosti v investicije v nove elektrarne. Na ta način se bo zagotavljala ta samozadostnost tudi v prihodnje. Bilo je omenjeno tudi vprašanje nuklearke. Vi veste, da je pod določenimi pogoji dogovorjeno z Republiko Hrvaško, da je možno delovanje obstoječega bloka podaljšati do leta 2043, v tem času pa bo treba pripraviti tudi vse potrebne dokumente, analize, kako po tem obdobju naprej tudi z jedrsko energijo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Nekaj odgovorov ste mi dali, ki so bili zelo splošni. Jaz ločim, eno je zadostna samooskrba iz lastnih virov energije, drugo je stabilnost sistema, ampak želim pa po eni strani povedati, da v energetskem konceptu ne zasledujete cilja, ko se bo elektromobilnost postavila leta 2030, bo elektromobilnost igrala, predvsem v prometu, veliko vlogo, se bo tudi poraba elektrike izredno dvignila, tudi v tistih državah, od katerih danes relativno poceni kupujemo elektriko ali pa jo prenašamo ob izpadih. Kot ste povedali, mi imamo že zdaj problem z lastno samooskrbo v primeru

elektromobilnosti, še posebej pa po letu 2022. Večina proizvajalcev v Nemčiji, s katerimi sem v dobrih odnosih ali pa stikih, napoveduje prihod električnih vozil, pa ne samo hibridnih ali hibridnih vozil z vtičniki, ampak predvsem čistih električnih vozil z novimi akumulatorji, s tako imenovanim trdim elektrolitom, kjer se napoveduje prehod približno do 800 kilometrov z enim polnjenjem, ki traja nekaj minut. Torej stodontno povečana kapaciteta pri isti velikosti in teži akumulatorjev. Napoveduje se, lahko rečemo, cela revolucija v naslednjih letih. Predvsem leta 2030 bo pa ta električna mobilnost igrala veliko vlogo. Zato je ta problem, saj ga ta koncept ne zasleduje. Problem je, da se ne pogovarjamo, ali bomo gradili drugi blok jedrske elektrarne, da Ministrstvo za okolje, vaša kolegica, lahko rečemo, dobesedno uničuje kakršnokoli iniciativo pri vetrnih elektrarnah, postavlja nove birokratske ovire. Na področju geotermalnih elektrarn, ki bi jih lahko gradili v Prekmurju, kjer bi lahko doživeli tudi nek kompromis s civilno iniciativo, ki je proti hidroelektrarnam na Muri, se izredno malo dela. Zato s poslanskih vprašanjem spodbujam, da bi se o tem začeli še več pogovarjati in da bi dobili številne odgovore na ta vprašanja; ker čas nas bo prehitel, spoštovani minister.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Peter Gašperšič, imate besedo.
Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: S prihodom električnih vozil v naše vozne parke se dejansko pričakuje določene spremembe tudi za elektroenergetski sistem. Te zadeve smo obravnavali tudi v okviru koncepta tudi v razgovorih z elektrodistribucijami, tudi s proizvodnimi enotami. V naslednjih letih, desetletjih bo treba napraviti ogromno tudi na razvoju elektrodistribucijskih omrežij. Tako imenovana pametna omrežja, ki bodo sposobna ustrezno upravljati z razpršenimi proizvodnimi enotami, ki bodo recimo neke fotonapetostne solarne elektrarne, ki jih lahko vgrajujemo tudi na strehe svojih domov, so tak primer razpršene proizvodnje električne energije. Hkrati se bo večalo število električnih avtomobilov, ki bodo tudi pomembni razpršeni porabniki električne energije. Vse te zahteve, ki bodo obremenjevale omrežje, bo treba znati ustrezno upravljati. Te investicije, te spremembe so bile obravnavane pri pripravi tega energetskega koncepta. Seveda bomo morali ogromno narediti tudi na zmanjšanju same rabe električne energije. Učinkovita raba energije na tem področju, delamo intenzivno, zlasti je podan glavni poudarek na zmanjšanju rabe za ogrevanje stavb, govorim o energetske sanaciji stavb. Tukaj imamo velik potencial, da to rabo energije zmanjšamo in na ta način ne samo povečujemo naše potrošnje, ampak jo tudi skušamo držati v nekaterih mejah; in kot rečeno, čim več obnovljivih virov. Strinjam se, da imamo marsikje težavo z

zaščitenimi območji, vendar sem prepričan, da bomo tukaj znali najti nek skupni jezik, dialog za umeščanje teh prepotrebni hidroelektrarn. Govorimo o izkoriščanju še preostalega potenciala na reki Savi. Jaz sem prepričan, da lahko tudi reko Muro izkoristimo na način, ki bo koristen za okolje, kmetijstvo in bo tudi dajal možnost za energetske izrabe. In tukaj je veter, ki je tudi v določenih območjih Slovenije pomemben potencial, pa ga do sedaj nismo znali izkoristiti. Delamo na ministrstvu, se zavzemamo za to, da bomo tudi na tem področju naredili nek pomemben premik. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, imate postopkovni predlog.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Kot postopkovni predlog po poslovniku želim, da na to temo opravimo širšo razpravo, da se v to razpravo vključi poleg Ministrstva za infrastrukturo tudi Ministrstvo za finance. Želim poudariti spodbujanje ljudi, da bi gradili take vrste elektrarn. Nemci so zgradili v zadnjih letih ogromno število vetrnih elektrarn, tudi nove koncepte termoelektrarn, s katerimi imajo velike probleme. Poleg tega solarno energijo, geotermalno energijo. Torej iščejo koncepte, ker se zavedajo, da je elektromobilnost tukaj. Lahko vam povem iz zanesljivih virov, da celo predstavitev vozil s popolnoma električnim pogonom proizvajalci skrivajo. Tako Mercedes-Benz – pred nekaj časa sem si pogledal enega izmed njihovih laboratorijev. To bo šok, pripravljajo, lahko rečemo, v strogi tajnosti ta vozila kot odgovor Ameriki, ki močno spodbuja Teslo. Po letu 2022, 2021 bodo ta vozila v višjem, srednjem segmentu na razpolago in takrat moramo imeti pripravljene alternative. Najprej je gradnja pametnih omrežij, kot ste dejali, zaradi razpršenosti, trendi so, da proizvajaš lokalno elektriko, kjerkoli je možno, tudi bioplinarne na številnih regijskih odlagalniških odpadkih. Zaradi tega manj izrabljaš omrežja, krajša je razdalja omrežij, manj imaš formalno padca napetosti na tem omrežju, manj omrežnine plačuješ, po drugi strani se bo pa poraba elektrike grozovito povečala. Ko govorimo o energetske učinkovitosti stavb, je treba vedeti, da se po drugi strani ogrevanje stavb zmanjšuje preko fosilnih goriv in grede vsi na toplotne črpalke, kljub temu da imajo velika števila COP. Za osnovno kurjavo torej vseeno potrebujete elektriko in se poraba elektrike tudi pri ogrevanju lastne hiše povečuje, na drugi strani imamo srečo, da LED-svetila prihajajo tudi v javno razsvetljavo in vse ostalo in na podlagi tega pada električna energija. Ampak sam menim, in številni strokovnjaki, da bi bil samo nov blok jedrske elektrarne, če bi ga gradili brez Hrvatov in bi bil preko enega teravata, skoraj že premalo za električno mobilnost v okviru leta 2030.

Tako da, resni projekti so pred nami, resne spodbude bi morale biti z Ministrstva za finance, da bi tudi javna ali pa javno-zasebna partnerstva gradila koncepte številnih elektrarn, in tudi na Ministrstvu za okolje in prostor se bodo morali resno podvizati, da ne bodo postavljali novih birokratskih ovir na področju lastne oskrbe z električno energijo. Lastna oskrba z električno energijo pomeni tudi kvalitetno in konkurenčno gospodarstvo, ker ko se bo cena elektrike dvignila, bomo od uvoza plačevali drago elektriko in takrat mi potrebujemo relativno poceni električno energijo tudi za lastno gospodarstvo, ne samo za električno mobilnost ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Breznik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 12. decembra, v okviru glasovanj.

Gospod Miha Kordiš bo postavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Milojki Kolar Celarc.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Pred kratkim se je končala javna razprava o zakonu o dolgotrajni oskrbi. Ljudje so zaskrbljeni, da bodo po novem za dom in oskrbo morali plačati več, kot pa plačujejo do sedaj, pa so že zdaj stroški domske oskrbe za marsikoga previsoki. Enoposteljna soba, recimo, v Ljubljani pride 632 evrov ali več, medtem ko povprečna penzija znaša 619 evrov. Vi zelo dobro veste, da večina upokojencev prejema manj kot povprečen penzija in tolče revščino. Tolčejo energetske revščino, nimajo za kurjavo, da bi se pogreli v teh zimskih dnevih, izseljujejo jih iz njihovih domov zato, ker nimajo za položnice. No, tistim, ki imajo pa malo višje pokojnine, pa tudi ni kaj prida bolje. Kako naj ti ljudje s takimi penzijami preživijo, kaj šele, da si plačajo svojo domsko oskrbo, po možnosti še po zasoljenih cenah? Smisel nove javne dajatve za dolgotrajno oskrbo bi bil pa ravno, da zniža cene domov in oskrbe, ne pa da se te cene zvišajo. Kljub temu račun Skupnosti socialnih zdravstvenih zavodov pravi ravno nasprotno, torej praktično vsi oskrbovanci bi morali plačati več, ne manj. Konkreten primer, kategorija oskrbe 1 zdaj znaša 699 evrov, po novem bi pa prišla tisoč 165 evrov. To je 465 evrov razlike. Kje naj ljudje vzamejo ta denar?

Zato me, gospa ministrica, zanima:

Ali ti izračuni držijo in se bo bivanje v domovih za starejše na podlagi novega zakona zares podražilo?

Seveda socialisti ostro nasprotujemo kakršnikoli podražitvi. Namesto da se še dodatno obremenjuje oskrbovance, je treba peljati bolj pravično dajatev, kot jo vi predlagate v tem svojem zakonu.

Zato me v nadaljevanju zanima še naslednje:

Zakaj tisti prebivalci, ki imajo višje dohodke, ne bodo plačevali dajatev po višji stopnji?

To bi bila neka pravična obdavčitev, podobno progresivna kot recimo dohodnina.

Zanima me tudi:

Zakaj uvajate socialno kapico za dohodke, ki presegajo trikratnik povprečne plače?

To so ravno dohodki, ki bi jih morali s to dajatvijo zajeti in najbolj obremeniti, medtem ko tiste najnižje dohodke razbremeniti.

In nazadnje me zanima:

Zakaj se bo dajatev obračunavala samo na dohodke iz dela, namesto da bi zajela tudi pasivne dohodke od kapitala in premoženja?

Ker zdaj lahko imamo po tem predlogu nekega rentnika, ki živi od najemnine 300 stanovanj, nič ne dela in bo prispeval natančno nič, pa je bogataš. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica Milojka Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora.

Spoštovani poslanec Miha Kordiš, najlepša hvala za to vprašanje, zato ker se v javnosti zlorablja ali pa manipulira s podatki, pa tudi z izračuni. Najprej odgovor na vaše prvo vprašanje, ali držijo izračuni Skupnosti socialnih zdravstvenih zavodov, ki želijo prikazati, da bodo izdatki posameznika po predlogu zakona o dolgotrajni oskrbi, katerega javna razprava se je zaključila, večji, kakor so danes. To odločno zanikam in pravim, da to ne drži. Zakaj ne drži? Skupnost socialnih zdravstvenih zavodov je v svoje izračune sredstev dolgotrajne oskrbe vštela tudi sredstva, ki jih dobijo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zdravstveno nego, ki se ne izvaja v dolgotrajni oskrbi. Po predlogu zakona bodo stroški zdravstvene nege za akutna zdravljenja in obolenja ostali predmet plačil iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, torej Zavoda za zdravstveno zavarovanje. In zaradi tega je zelo nekorektno ali pa če hočete tudi nepošteno do uporabnikov, sedanjih in bodočih, da se všteta v te izračune nekaj, kar bo ostalo izdatek obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Prav tako skupnost predstavlja primer uporabnika, ki prejema dodatek za pomoč in postrežbo. Naj povemo, da se tega dodatka ne ukinja, ampak se združuje in pomeni denarni prejemek v dolgotrajni oskrbi, kajti moramo vedeti, da se v dolgotrajno oskrbo kot celovito integrirano storitev, ki po sedanjem sistemu predstavlja del socialnih in del zdravstvenih storitev, prenašajo samo tiste zdravstvene storitve, ki pomagajo oziroma so potrebne za vsakodnevno opravljanje opravil oziroma za

življenje posameznika. S tem se tudi ta del sredstev iz zdravstvene blagajne prenaša v blagajno dolgotrajne oskrbe. Glede na vse povedano se finančne obremenitve za večino uporabnikov v teh petih kategorijah, v katere bodo razvrščeni z enotnim ocenjevalnim orodjem, dejansko zmanjšujejo. To se pravi, da bo zlasti tistim z nižjimi dohodki treba iz žepa ali samoplačniško dajati manj kot danes. Pri tem pa je treba poudariti, da bodo vsi upravičenci do dolgotrajne oskrbe dodatno prejeli tako imenovano oskrbo oziroma storitev za ohranjanje samostojnosti, ki bo financirana iz javnih sredstev, do česar danes niso upravičeni, zlasti tisti, ki bodo v bodoče lahko koristili ustrezno oskrbo na domu, kar je tudi eden izmed osnovnih ciljev predloga zakona zato, da bomo bolj primerljivi z ostalimi državami, kajti podpira uporabnike, da do faze, ko je to še možno, ostanejo v domačem okolju, in se jim za to ponudi ustrezna pomoč in pa tudi, če hočete, finančno nadomestilo.

Zaradi tega je potrebnih dodatnih 110 milijonov, kar predstavlja 0,48 % od zavarovalnih osnov, in to je odgovor na drugo vprašanje, spoštovani gospod Kordiš, dejansko je progresija v zakonu uvedena, bom v nadaljevanju odgovora povedala, kaj približno pomenijo ti zneski za upokojene in za ostale zaposlene. Glede tega, zakaj pa niso pasivni dohodki vključeni v to osnovo, pa moram povedati, da je samo administriranje in administrativno breme vštevanja pasivnih dohodkov v to osnovo tako administrativno zahtevno in komplicirano, da smo skupaj v usklajevanjih soglasij z Ministrstvom za finance zaenkrat ostali pri tem predlogu. V nadaljevanju pa še ostali del odgovora.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, boste zahtevali dopolnitev odgovora? Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Kar se tiče trditve, da izračun Skupnosti socialnih varstvenih zavodov ne drži, naj tu samo opozorim, da v osnutku zakona ni nobenih simulacij, in kar bi želel je, da mi pisno podate vaše izračune, zato ker, saj veste, v politiki nekemu na besedo verjeti ... Tak izračun bi pač rad prejel na mail pa bomo v Levici pogledali, kaj je na tem.

Kar se tiče tistih treh konkretnih vprašanj, ki sem jih navedel, še zmeraj mislim, da je progresija prenizka oziroma so zadeve na takšni ravni, da jim ne moremo reči progresija, mogoče me boste razsvetlili v drugem delu svojega odgovora. Absolutno bi morali tisti, ki imajo več, tudi prispevati več, brez pardona. Podobno kot pri dohodnini, temu se navsezadnje reče osnovna solidarnost.

Naprej me še vedno zanima, zakaj uvajate socialno kapico za dohodke, ki

presejajo trikratnik povprečne plače, in ponavljam, da bi bilo ravno te dohodke treba prvenstveno zajeti in jih najbolj obremeniti in iz teh virov razbremeniti tiste z najslabšimi dohodki, ki tolčejo revščino. Kar se tiče pa obračuna samo iz dohodkov iz dela, ne pa še iz dohodkov iz kapitala in premoženja, mislim, da to ni administrativno zahtevno, da je pa to zelo grob izgovor kapitala in bogatih, da se izognejo svojemu pravičnemu prispevku družbi za varno starost. In če se to ne bo popravilo, bomo dobili še eno dajatev po konceptu dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki pa vemo, da je in socialno nepravilna in popolnoma neučinkovita, pa še komercialne zavarovalnice si zraven odrežejo en velik kos. Socialisti podpiramo solidarno varno dajatev, seveda pod pogojem, da se doplačila iz žepa za večino ljudi ne povečajo, ampak se kvečjemu zmanjšajo, ker so že zdaj cene oskrbe in cene domov znatno previsoke za ogromen del ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Milojka Kolar Celarc, ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za še dodatna vprašanja, bom nadaljevala tam, kjer sem prej končala. Kot sem že dejala, se del zdravstvenih storitev prenaša v storitve dolgotrajne oskrbe in bodo prenesene storitve v bodoče postale storitve te blagajne, in sicer okrog 114 milijonov. Vse ostale storitve zdravstvene nege ostajajo v košarici in bodo financirane iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Da pa bi lahko zagotovili financiranje iz javnih sredstev po solidarnostnem načinu iz blagajne dolgotrajne oskrbe, bo treba glede na te pravice in na te dodatne storitve, do katerih bodo upravičeni vsi zavezanci oziroma osebe za dolgotrajno oskrbo, zagotoviti 110 milijonov evrov. Teh 110 milijonov evrov se bo zagotovilo po solidarnostnem načinu, in sicer v višini 0,48 % od zavarovalnih osnov. Ker je razpon glede na višino teh dohodkov, bi tako upokojene plačali od 1,4 evra do 19,8 evra, zaposleni, samozaposleni od 4,3 do 31,6 evra – govorim zdaj o zakonu, ki je bil v javni razpravi, da si to najprej razčistimo s temi predlogi. Za brezposelne in socialne pa veste, da je to breme prevzela država, bodisi lokalna skupnost bodisi državni proračun. To se pravi, da je predlagani način progresiven, je solidaren, saj uporablja odstotek. Res je, da je nekje določena zgornja meja ali pa kapica, kajti kljub vsemu je treba vedeti, da solidarnost tudi ne more biti, če hočete reči, v nedogled oziroma v najširšem diapazonu, bi rekla, teh dohodkov. Saj enako velja tudi za določeno, sicer manjšo populacijo upokojenecv.

Zdaj pa samo še glede prostovoljnega zavarovanja, ni točno, kar trdite, ker ne gre tukaj za dopolnilo zavarovanje, tukaj se samo dopušča možnost pravega prostovoljnega

zavarovanja za dolgotrajno oskrbo za primere, ko se lahko zavarovalne produkte glede na željo, voljo posameznika nadomesti in se zavaruje pri zavarovalnici za tisto, kar bi moral plačati sam iz žepa. To je recimo, ne vem, storitev prehrane ali pa prenočitve. To je način, ki ga imajo uveljavljenega v vseh drugih državah, to so hotelske storitve.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite postopkovno, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

Na temo novega zakona bi želel javno razpravo. Mislim, da je ta zakon slab, strahove je pa pravzaprav ministrica ravnokar še dodatno utemeljila. To, da se uporablja odstotek, ni progresivna dajatev, temu se reče flat tax, vsi torej plačajo enak odstotek, ne glede na to, koliko premoženja jim pride notri. Prav tako je globoko socialno nepravilna socialna kapica, torej da tisti, ki prejemajo trikratnik povprečne plače, ne plačajo nič oziroma se jim od tam naprej dodatni prihodki ne štejejo. To so praviloma najbolje plačani, najbogatejši ljudje v naši družbi in ravno njih bi morali najbolj zjeti in najbolj obremeniti. Še posebej je pa sporno, da sta iz financiranja nove dolgotrajne oskrbe izletela kapital in premoženje. In preprosto ne kupim argumenta, da gre za administrativno preveč zahtevno računanje.

Glejte, tukaj se zbirajo neki ogromni dohodki bogatih ljudi, ki pa socialne države v ničemer ne servisirajo. Namnožil se je razred rentnikov, ki ima v lasti brez števila različnih nepremičnin, ki jih oddaja, pa tega recimo v dohodnini ne plačuje – zakaj? Zaradi tega, ker so to dohodki, ki niso dohodki iz dela, ampak so rente in niso na tak način vključeni v solidarnostne sheme, niti ne bi bili vključeni v zakon o dolgotrajni oskrbi in seveda je to narobe. Peščica posameznikov si v rokah kopiči ogromno bogastvo, socialnovarstveni zavodi, domovi za ostarele, če hočete, so pa podfinancirani, kadrovske podhranjeni pa še kakšne kapacitete premalo imajo, da ne rečem, da so še predragi za velik del oskrbovancev. Že zdaj, kaj šele po tem, kar se obeta v prihodnje.

Tako da zagotovo o tem želim razpravo v Državnem zboru.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Kordiš, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 12. decembra, v okviru glasovanj.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni ministrice, kolegice in kolegi!

Moje poslansko vprašanje se bo nanašalo na ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v Republiki Sloveniji. Spoštovana ministrica, uvodoma se ne ustrašiti, da se to vprašanje nanaša na ministra za kmetijstvo. V Sloveniji je po zadnjih podatkih statističnega urada velikost kmetije slabih 7 hektarjev. Nekje sem zasledil podatek, da v povprečju zapre vrata oziroma preneha s kmetovanjem skoraj 1,5 oziroma dve kmetiji na dan. Seveda imam v mislih, da so to manjše kmetije, bi se pa z vprašanjem obrnil na vas glede statusa kmetic, ki živijo in delajo na teh kmetijah. To vprašanje sem zasledil, mislim da, v mesecu oktobru, kmetica leta 2017 ga je postavila ministru za kmetijstvo. Po zadnjem popisu prebivalstva tega statusa sploh ni zajetega, tako da kmetica po tistem popisu sploh ne obstaja. Vsi pa vemo, da kmetica, ki dela na kmetiji, predvsem na teh manjših kmetijah, niti ne hodi v službo, opravlja pomembno vlogo na kmetiji, vzgaja otroke, skrbi za družino, tako da je pomemben steber za te male kmetije, ki zaradi naše slovenske specifikke nikoli ne bodo mogle biti velike, so male, ker so hribovske. Največkrat se zgodi, da potem zaradi težkega položaja te manjše kmetije, predvsem finančnega, kmetica da prednost vsem ostalim, gospodarju, kmetu, otrokom, in sama si največkrat ne plačuje nobenih dajatev mesečno oziroma zavarovanja. Največji problem nastane, potem ko je ta kmetica že v letih in ni upravičena niti do pokojnine niti do nobenih sredstev, največkrat pa je zavarovana po možu.

Zato ministrica, jaz vem, da za to niste odgovorni vi, bi pa želel vašo pomoč, tudi vloge vašega ministrstva, da bi te kmetice dobile svoj status v Republiki Sloveniji. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, hvala za vprašanje.

Sicer bi bila lahko bolj v pomoč z odgovorom, če bi dobila kaj več. Dobila sem vprašanje, ministrici bom zastavil vprašanje v zvezi s statusom kmetic. V zvezi s statusom kmetic lahko odgovorim, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ni pristojno za določanje statusov, kot je v tem primeru, ki se nanaša na vprašanje s kmetijskega področja, kot ste že omenili. Jaz lahko samo rečem, da če pogledamo zakonodajo, ki jo pokriva ministrstvo za delo, ni posebnega statusa, so pa seveda obravnavane enako kot vse ostale državljanke. Če lahko rečem, smo imeli največjo pomanjkljivost v sistemu, ker kmetje tako kot obrtniki v preteklosti

niso imeli možnosti vključitve v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vendar je bilo to odpravljeno in takrat so imeli različne statuse, od združnega kmeta pa drugega kmeta, in se je pač to urejalo. Imeli so možnost različnih statusov in tudi različnih obsegov zavarovanja, zato smo še do 2012 imeli možnost zavarovanja za ožji in širši obseg.

Kar se tiče predvsem življenja na starost, je pomemben varstveni dodatek. Tako kot vsi ostali državljani imajo tisti, ki nimajo zadostnih sredstev v sistemu zavarovanja, ki je osnovano na plačilu iz dela – ko plačujemo prispevke zaradi tega, da imamo na starost v sistemu – možnosti, torej če niso v zavarovalnem sistemu, da prejemajo prejemke iz sistema socialnih pomoči, ker gre za redistribucijo s strani vseh državljanov in državljanov za tiste, ki nimajo dovolj zaradi različnih razlogov, in tu so seveda izenačeni. Razumem, da gre za specifikum, vendar tu so izenačeni z vsemi drugimi državljani in predvsem državljanke, če naslavlja ta status. Tudi kar se tiče možnosti ostati doma, skrbeti za večje število otrok, je status izenačen. Ženske imajo to možnost, da se odločijo tudi za podaljšanje starševskega dopusta, imajo možnost krajšega delovnega časa in seveda je tu izenačeno. Težko o tem razpravljam, z vidika pristojnosti ministrstva za delo lahko samo ugotovim, da so tu izenačene z vsemi drugimi, če bi bila pa posebnost samega statusa kmetice, je pa to seveda v pristojnosti drugega resorja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek, boste zahtevali dopolnitev odgovora? Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala.

Spoštovana ministrica, seveda nama je sedaj najlažje od tukaj s teh sedežev govoriti, da je vse urejeno, lahko mi pa verjamete, da verjetno temu ni tako. Še enkrat ponavljam, da jaz ne krivim vas, da ta status ni urejen. Predvsem ko je ta kmetica že starejša, ni upravičena do ničesar. Oba tudi veva, kakšno je razmerje do tega varstvenega dodatka, kdo je upravičen in kdo ni, pa kakšno breme nosijo tisti, ki živijo zraven oziroma bodo potem podedovali to nepremičnino, katere lastnica je tudi kmetica. Govorite tudi, da ni dovolj podatkov. Jaz bi apeliral na vas, tudi sam se bom s tistimi, ki se na te stvari bolj spoznajo kot jaz sam, posvetoval, da pridobimo te podatke.

Naj vam tudi povem, da Zveza kmetov Slovenije šteje preko 6 tisoč 500 članic. Jaz sem trdno prepričan, da vse kmetice niso članice, in je to problem in je to težava. Seveda se bom zavzemal kot državnozborni poslanec in pozval oba, vas kot ministrico pa tudi ministra za kmetijstvo, da se to preuči, da dobimo te podatke in da pripravimo predloge nekega zakona, s katerim bi ta kmetica, prvič, dobila

svoj status, drugič, ne bi bila prepuščena, potem ko je stara, sama sebi in zašla v težave. Še enkrat ponavljam, te ženske opravljajo pomembno vlogo na teh kmetijah in mislim in verjamem in trdno sem prepričan, da si zaslužijo, da se tega področja vsi skupaj lotimo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Morda samo načeloma. Se strinjam, da če gre za poseben status, ga je treba ovrednotiti, tudi opredeliti v primerjavi z drugimi družbenimi skupinami, tako da ne bom tu o tem, kakšen je poseben položaj. Bi pa morda opozorila na osnove sistemov socialne varnosti, ki so povsod po Evropi. To je, da je prvi sistem sistem socialnega zavarovanja, kjer plačujemo – in ste tudi v svojem vprašanju oziroma pobudi izhajali iz tega, da – prispevamo k družini, in v osnovi je eden temeljnih postulatov, da preden država poskrbi za nekoga, se seveda poskrbi znotraj družine, najprej posameznik sam na trgu dela, tako ali drugače si preko različnih statusov poskuša zagotoviti preživetje, potem če on sam ne zmore, je vedno ta družinski koncept, torej tako kot se v socialni politiki upošteva dohodek vseh družinskih članov, tudi na kmetiji je podobno, in potem šele, če družina ne zmore, v redistributivnem delu vstopijo, če želite, ne bom rekla država, ampak je prav, da rečem vsi državljani, ki s tem, ko plačujemo davke, prispevamo k temu, in država preko sistemov naredi redistribucijo. Torej mora pri vseh družbenih skupinah veljati podobno pravilo, in sicer najprej posameznik, potem družina in potem vstopi država. Najpomembnejši so pa že od 19. stoletja dalje sistemi socialnega zavarovanja, ko v času aktivnega obdobja vplačujemo v sistem, zato da si lahko za čas, ko ne moremo delati, zagotavljamo socialno varnost. Tukaj bi bilo predvsem smiselno, da če so take kmetice, ki niso vključene v zavarovanje – zakaj ne? Ker od leta 1983 – mislim, da je bilo 1983, samo preverim – je možna vključitev tudi kmetov v sistem obveznega zavarovanja, pred tem tega ni bilo, zato so bili v naši državi določeni problemi. Vendar od takrat je to možno in obstajajo vse podlage, da se lahko zavaruješ za primer odsotnosti s trga dela, tudi za primer starosti in invalidnosti, in bi bilo smotno razmišljati predvsem v tej smeri, da se vsi ti vključijo v ta sistem, zato ker je to najboljši način za zagotavljanje varne starosti in tudi za odgovorno solidarnost med vsemi družbenimi skupinami. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Gospa ministrica, kolegice, kolegi!

Dober teden nazaj smo na Odboru za obrambo obravnavali Predlog zakona o obrambi, ki ga je ministrica pripravila in vložila v Državni zbor. Pred tem je že bil v prvem branju, v prvi obravnavi, kjer je bila opravljena splošna razprava. Slišati je bilo veliko pripomb, vendar je bil zakon kljub temu potrjen. Praktično soglasno je šel naprej. Ko bi morala biti druga obravnava, smo poslanke in poslanci izglasovali, da se, preden se preide na drugo obravnavo, opravi še javna predstavitev mnenj. Če povzamem samo štiri odstavke, ki jih je Zakonodajno-pravna služba, ki je na praktično 20 straneh izredno skritizirala ta zakon, napisala, ugotavljamo naslednje. Zakonodajno-pravna služba opozarja, da obrazložitev členov, ki v večini primerov zgolj povzema vsebino členov ali se pavšalno sklicuje na ureditev, ki velja za policijo, močno oteži ali celo onemogoča razumevanje določb in njihovo presojo že v zakonodajnem postopku. Napisali so tudi, da se zastavlja vprašanje, ali vsebina zakona o obrambi ustreza okviru, ki ga določa prvi odstavek 124. člena Ustave. Nadalje pišejo, da je treba pojasniti in proučiti, v kolikšni meri minister vodi ne le samo ministrstvo, temveč tudi Slovensko vojsko, in razdelati njegov odnos do generalštaba, ki je organ v sestavi ministrstva, hkrati pa najvišji organ v Slovenski vojski. Napisali so tudi – kar je seveda tudi problematično, takoj za tistim, da zakon, ki ga predlagate, ni skladen z ustavo – da v zvezi z zakonom opozarjajo, da je na nekaterih delih nejasen ali ne dovolj določen.

Verjetno bomo o tem še veliko govorili, ko bo javna seja, ko bo predstavitev stališč, pa vendarle me zanima, gospa ministrica:

Zakaj v treh letih in pol niste pripravili zakona, ki bi brez težav preстал parlamentarno sito?

Vidimo, da imate težave tudi v lastni koaliciji.

Nadalje me zanima:

Zakaj niste upoštevali pripomb veteranskih organizacij, domoljubnih združenj, strokovnih pripomb upokojenih generalov, bivših direktorjev uradov, bivših ministrov?

Zakaj niste koalicijsko uskladili predloga zakona in niti niste upoštevali predlogov za drugo branje, ki jih je kot pomisleke izrazila opozicija?

Ali še vedno nameravate vztrajati pri predlogu zakona, ki ste ga pripravili, ali imate nemara namen zakon umakniti in če že ne pripraviti novega, to vsaj prepustiti naslednji vladi?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Andreja Katič, izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala. Spoštovani podpredsednik, vsi prisotni!

Zakon o obrambi in posledično tudi zakon o službi v Slovenski vojski smo pripravljali pretekli dve leti. V tem času smo se držali vseh procedur, ki so predpisane za zakonodajne procedure, in po zahtevnem medresorskem usklajevanju je Vlada Republike Slovenije tako zakon o obrambi kot zakon o službi v Slovenski vojski potrdila in ju posredovala v proceduro v Državni zbor. Mi smo že pred tem predstavljali izhodišča obeh zakonov vsem poslanskim skupinam v Državnem zboru in tudi osnutek zakona vsem poslanskim skupinam, potem smo tudi obrazložili zadnjo obliko tistim poslanskim skupinam, ki so nas želele sprejeti.

Če se naslonim na mnenje Zakonodajno-pravne službe, njihov največji očitek se nanaša na to, da bi po njihovem mnenju moral biti zakon o obrambi pravzaprav zakon o sistemu nacionalne varnosti, ki bi obravnaval tako področje Slovenske vojske, sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami kot tudi slovenske Policije. Mi smo pri pripravi zakona o obrambi in tudi zakona o službi v Slovenski vojski popolnoma sledili usmeritvam iz ustave in tudi konceptu, ki ga ima sedanji zakon. Na očitek, da bi bil ta zakon neustaven, lahko odgovarjamo samo tako, da imamo potemtakem že od leta 1994, ko velja tudi Zakon o obrambi, neustaven zakon. Menimo, da smo v dodatnih pojasnilih, ki smo jih posredovali na Odbor za obrambo, pojasnili vse naše odgovore na pripombe Zakonodajno-pravne službe in pripravili skladno s tem tudi amandmaje, bili so vloženi s strani koalicije, bili so vloženi s strani opozicijskih poslanskih skupin in pravzaprav razen tega, da je opozicija poslala pripombe, da želi poleg sistema Slovenske vojske in pogodbene rezerve imeti še določeno prostovoljno rezervo, in glede na to, da vsi predlagajo tudi ukinitve sindikatov, kakšni drugi konkretni amandmaji niso bili sprejeti. Tisto, kar je bilo v razpravi v parlamentu že podano, smo bolj ali manj upoštevali, tudi obrazložili tisto, česar nismo upoštevali, seveda bi pa lahko to še konkretnije pojasnili, če bi nas vse poslanske skupine sprejele.

Odgovor na vprašanje, ali vztrajamo pri predlogu tega zakona – vztrajamo pri predlogu tega zakona, predvsem zaradi tega, ker se navezuje nanj tudi zakon o službi v Slovenski vojski. In kakorkoli že, slovenski obrambni sistem potrebuje modern zakon in treba je izboljšati položaj pripadnikov Slovenske vojske, torej vojakov in vojakinj, ki so vključeni ali kot stalni sestav ali kot pogodbeni rezerva. Zakon o obrambi prinaša poleg vsega tudi dodatek za prepoved stavke in zakon o službi v Slovenski vojski potem bistveno izboljšuje položaj pripadnikov Slovenske vojske, tako tistih, ki so že vključeni v sistem, kot tudi tistih, ki bi se ponovno vključili v sistem.

Oba zakona temeljita na analizi strateškega pregleda obrambe. Strateški

pregled obrambe se je delal skoraj celo leto. Pri pripravi zakona o obrambi in zakona o službi v Slovenski vojski so sodelovali tako tisti, ki so delali na strateškem pregledu obrambe, predstavniki Slovenske vojske kot tudi predstavniki upravnega dela ministrstva. Se pravi, da je bila tudi tukaj vojska kot stroka zelo vključena v pripravo. Res je, da nisem popolnoma zadovoljna z vsebino, res je, da bi mogoče zakon lahko bil drugačen, če bi takrat koalicija sprejela predlog, da se naredi strateški pregled celotnega varnostnega sistema, se pravi tako slovenske policije kot tudi vojske in sil, ki so vključene v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, vendar smo že sami videli, ko je bila migrantska kriza, ko je bila debata o tem, ali naj vojska dobi dodatna pooblastila, kakšen razkol je bil v slovenski družbi ne glede na to, da so bile potem spremembe zakona tukaj soglasno sprejete.

Mi predlagamo, upamo, da bo Odbor za obrambo čim prej sklical javno predstavitev mnenj, bomo videli, kaj se bo še v javni predstavitvi mnenj pokazalo, in kot sem vedno trdila, sem odprta za pripombe, večino pripomb smo upoštevali, česar nismo, smo obrazložili, zakaj ne, in to predstavili tudi vsem deležnikom ... / izkljop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Ne želim zveneti kot odvetnik Zakonodajno-pravne službe, ampak vsaj kar se tega mandata tiče, ko sem tukaj poslanec, smo v SDS vedno sledili njihovim priporočilom in tudi opozarjali na njihova priporočila, njihova mnenja, žal jih je koalicija nemalokrat povozila in seveda zaradi tega dobila potem porcijo s strani Ustavnega sodišča. Pa vendarle ne gre zato, ne piše notri, da bi bilo treba spisati zakon, ki bi združeval vse podsisteme. Ko ste bili pred lanskim poletjem v naši poslanski skupini, ko ste obljubljali, da bomo zakon dobili na mizo jeseni lansko leto, smo vam jasno povedali, da bi bilo vsaj to, kar se tiče sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, bistveno bolj smiselno urejati s posebnim zakonom, zakonom glede kriznega upravljanja in vodenja, pa ste seveda vse pustili notri, še kar se tiče delovnopravne zakonodaje in tako naprej.

Res je, da vas nismo sprejeli, preden ste vložili zakon, ampak razlog, da vas nismo sprejeli – dobro veste, da je potekala seja Odbora za obrambo, na katero niste prišli, tako da je bil naš odgovor, da najprej pridite na Odbor za obrambo, potem vas bomo pa sprejeli tudi v poslanski skupini. To vaše vztrajanje, gospa ministrica, na zakonu, ki očitno ne bo sprejet – glede na to, da so tako napovedale tri poslanske skupine, ki majo več kot tretjino poslank in poslancev tega državnega zbora, kar

je seveda pogoj, na drugi strani dvotretjinska večina, da gre zakon skozi – je nesmiselno. Razumem pa, da drugih rezultatov na področju obrambe žal v tem mandatu ni, ob dejstvu, da nekateri pomembni opremitvi, tudi helikopterjem, ki so še kako pomembni za reševanje v gorah, leta 2019 poteče, če po domače povem, rok uporabe in bomo zopet morali odpreti ta problem. Skratka, vprašanje, očitno ga ne boste umaknili, kakšne so vaše ... / izkljop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Katič, ministrica, izvolite.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani poslanec, glede na to, da ste tudi predsednik Odbora za obrambo, je pravzaprav v vaših rokah, da določite dan, ko naj bi bila javna predstavitev mnenj, upam, da bo to čim prej, da se seveda ne bo zavleklo, in takrat lahko še skupaj pogledamo in skupaj poiščemo odgovore, kako zakone še izboljšati, če to, kar smo pripravili, ne zadošča vam oziroma ostalim, da bi zakon podprli. Zakon je bil v prvi obravnavi sprejet na seji parlamenta in sledili smo tistemu, kar je bilo takrat povedano, vsa ta druga vprašanja se niso odpirala. Zakonodajno-pravna služba pravzaprav napotuje na to, da imamo sedanjo obrambno zakonodajo neustavno. Temu jaz pravzaprav težko sledim, vendar so pa pogledi različni, mi smo tudi z zakonodajno službo Vlade usklajevali, pa ni bilo nikoli izrečenih takšnih pomislov, usklajevali smo z vsemi resorji, pa tudi ni bilo izrečenih takšnih pomislov, podale so pripombe na zakon domoljubne in veteranske organizacije, fakulteta za družbene vede, štirje posamezniki, nikoli ni bil izražen takšen pomislek, tako da se ne bi strinjala s tem, kar ste rekli, je pa v vaših rokah, da čim prej skličete javno predstavitev mnenj.

Bi pa odgovorila še na projekt kriznega upravljanja in vodenja, to je bil eden izmed strateških projektov Vlade, ki ga je Ministrstvo za obrambo v rokih in uspešno zaključilo. Poslanci ste tukaj obravnavali tudi spremembe Zakona o Vladi Republike Slovenije in na podlagi tega tudi spremenjeno vlogo sekretariata Sveta za nacionalno varnost pri reševanju kompleksnih kriz, ampak tu gre pravzaprav za drugo področje, ne toliko za obrambo, sta pa lahko v določenem delu povezana.

Odgovorila bi še na to, kar je bilo rečeno tako glede pomoči Slovenske vojske, podpore sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami kot tudi slovenske Policije, mi smo na tisti seji sprejeli poseben člen, ki je omogočal podporo Policiji v času migrantske krize, v tem predlogu zakona je pravzaprav ta člen še razdelan. Kar se tiče pa pomoči civilni zaščiti, pa je bilo strokovno mnenje vseh, da je v obstoječi zakonodaji to dobro razdelano, kar se je ne nazadnje pokazalo tudi v praksi povsod, kjer so zaprosili preko poveljnika civilne zaščite

oziroma preko ministra tudi za pomoč Slovenske vojske. Tako da zagotovo bi lahko bil rezultat tega zakona drugačen, če bi delali strateški pregled nacionalne varnosti, pogledali tukaj, kje je več stičnih točk, ampak mi smo se držali omejitev ustave, pristojnosti, ki jih ima po ustavi Slovenska vojska, in nismo širili teme, ampak smo dali samo kot podporno netipično vojaško nalogo tudi podporo drugim državnim organom in civilnim zaščitam ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani vsi prisotni, spoštovana gospa ministrica!

Večkrat sem vas, Vlado in predsednika Vlade v svojih poslanskih vprašanjih in tudi v imenu poslanske skupine Desus spomnila na problem Zujfa in drugih ukrepov zamrzovanja pokojnin, s katerimi se je od leta 2010 drastično poseglo v socialno varnost starejših. Pokojnine tudi zato ne odražajo več vplačanih prispevkov, številni upokojenci pa so še danes zelo prikrajšani zaradi ukrepov, izvedenih v času finančne krize. Mnogo pokojnin je bilo zaradi teh ukrepov potisnjenih pod prag revščine, tiste pod pragom revščine pa so še dodatno zmanjšane. Delna ali celotna opustitev usklajevanja pokojnin sta zaostri problem dostojnega preživetja mnogo upokojencev. Več kot 54 % upokojenih je imelo konec oktobra letos pokojnino nižjo od 600 evrov. Odprl pa se je tudi problem pravičnosti pokojnin, ki bi morale odražati zneske vplačil posameznika v pokojninski sistem, zato me zanima:

Koliko je oseb, ki so bile od leta 2010 do konca oktobra 2017 prikrajšane z ukrepi zamrznitve pokojnin?

Kolikšen je skupni znesek, za katerega so bile vse osebe prikrajšane zaradi ukrepov zamrznitve pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja od vključno leta 2010 do konca meseca oktobra letos?

Koliko izmed oseb, ki so imele konec oktobra letos pokojnino nižjo ali enako 600 evrov, bi imelo pokojnino nad 600 evrov, če ukrepov zamrznitve pokojnin od leta 2010 dalje ne bi bilo?

Vam, gospa ministrica, predsedniku Vlade in Vladi sem tudi v imenu poslanske skupine Desus med drugim predlagala ukrep zvišanja pokojnin na raven, ki bi jo pokojnine dosegle, če preteklih zamrznitev pokojnin ne bi bilo. Ker posluha za predloge Desusa doslej ni bilo, smo prejšnji teden poslanci Desusa vložili Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S predlagano novelo bi se odpravili zaostanki

pokojnin iz časa, ko le-te zaradi varčevalnih ukrepov niso bile usklajevane. Prav zato me zanimajo odgovori na moja vprašanja. Za odgovore se vam vnaprej zahvaljujem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora.

Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje. Glede Zujfa, ki je bil sprejet 2013, je bila v takratni vladi sprejeta odločitev, da drugače ni možno stabilizirati javnih financ v Republiki Sloveniji, in tudi Desus kot član takratne vlade je glasoval za Zujf, ki je poskušal, da ne bom zagovarjala takratne vlade, da je bila uskladitev z družbenimi skupinami. Zaradi takratne finančne situacije v državi – in upam, da se nikoli več ne spravimo v tako pozicijo, da bomo morali početi to, kar je bilo početo 2012, 2013, da bomo lahko odločali o svoji usodi in odgovarjali – je bil pač sprejet Zujf. Poizkus je bil, da vse družbene skupine podobno participirajo, žal, v tej zelo veliki finančni krizi v naši državi. Tako je bilo z Zujfom neusklajevanje pokojnin, bilo je poseženo na to področje, hkrati je bilo žal poseženo tudi v prihodke družin, lahko rečemo, da drastično, takrat beležimo edini upad rodnosti v letu 2013 zaradi posega v otroške dodatke, in drugih tudi zaradi splošne krize v državi. Če želite, javnim uslužbencem so bile tudi nominalno znižane plače in danes smo lahko vsi izjemno veseli, da je situacija v državi bistveno drugačna, da imamo gospodarsko rast in da lahko odpravljamo varčevalne ukrepe. Na našem področju so skorajda vsi že odpravljani, žal imajo še vedno mamice na porodniškem dopustu 90-odstotno porodniško in ne 100-odstotno, za velike družine nismo dobili soglasja, da še to odpravimo. Skratka, to so na našem področju še ukrepi, ki veljajo.

Za nobeno družbeno skupino žal nismo mogli za nazaj sanirati stanja, da bi za nazaj dali povračilo družinam, ki niso prejemale otroških dodatkov, družinam, ki niso prejemale 100-odstotnega starševskega nadomestila. Pri upokojencih smo s skupnimi močmi v vladi dosegli, da, kar se tiče letnega regresa, ga dobijo vsi upokojenci, hkrati so bile poleg uskladitev, ki bi bile redne, dodatne dogovorjene skupaj v vladi. Če pogledamo same uskladitve, v zadnjih letih so bile omejene, vendar so se pokojnine v preteklem in letošnjem letu, torej 2016 in 2017, uskladile ugodneje, kot narekuje sistemska zakonodaja. V letu 2016 so se na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017, torej z ZIPRS, uskladile za 1,03 namesto 04, kot bi znašala redna uskladitev. Hkrati se je v 2017 uskladilo tudi za 1,15, kjer bi se sistemske, če bi gledali samo ZPIZ, za 1,1. Poleg tega je

dogovorjena v letu 2018 poleg redne uskladitve pokojnin tudi izredna uskladitev v višini 1,1. Skratka, tu se poskuša maksimalno, kolikor je mogoče, da se ohranja realna vrednost pokojnin. Žal, kolikor je bilo neuskladitev, so se pač znižale pokojnine in seveda težko rečemo, da zaradi tega upokoјenci niso plačali cene te finančne uskladitve. In če bi bilo možno, bi tudi vsem ostalim družbenim skupinam na drugačen način – če bi lahko bila Dedek Mraz, bi to seveda z veseljem storila.

Glede podatkov, ki ste jih želeli, na ZPIZ v tako kratkem času, od petka do danes, ni bilo možno dobiti tako natančnih podatkov, kot ste jih želeli, jih boste dobili kasneje. Kar se tiče neuskklajevanja, od 615 tisoč upokoјencev je bilo v času veljave Zujfa in zaradi posegov v usklajevanje samih pokojnin prikrajšanih, če tako rečemo, 567 tisoč upokoјencev in upokoјenk. Uskladitve, kar se tiče tega, bi stale. Finančni učinki zaradi neuskkladitve oziroma manjše uskladitve okvirno znašajo 376 tisoč evrov, in sicer gre za seštevek letnih privarčevanih sredstev iz posameznih let v obdobju 2010 do 2017. Približno – ZPIZ je res na hitro naredil te podatke – 34 tisoč uživalcev pokojnin bi imelo konec oktobra pokojnine višje od 600 evrov, če ne bi bilo teh interventnih ukrepov. Ne pozabimo, da smo tudi zaradi tega sprejeli, da smo najnižje pokojnine dvignili na 500 evrov, to je 52 tisoč upokoјenk in upokoјencev dobilo višjo pokojnino ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Kot ugotavljam, čeprav je, odkar vemo, da gre za prikrajšave, že toliko časa preteklo, dejansko teh izračunov ni bilo na ministrstvu. Verjamem, da bi se vsaj na prvo vprašanje – ker vemo, da je bilo konec oktobra malo več kot 615 tisoč upokoјencev, in mislim, da je bil prav vsak izmed teh prikrajšan – dalo dati eksakten odgovor. Tudi zaradi tega bi prosila, da mi pisno odgovorite tudi na ostalo, ker očitno danes tega odgovora ne bomo dobili.

Bi pa seveda morala povedati, da smatram, da si noben narod ne zasluži lastne države, če ni sposoben poskrbeti za dostojno življenje tistih, ki niso več sposobni delati oziroma skrbeti zase. Mednje zagotovo sodijo tudi mnogi, ki so starejši. Lahko ugotovim, da vaše ministrstvo doslej kljub številnim obljubam žal ni poskrbelo za dostojno starost ljudi, čeprav je meja tveganja revščine 616 evrov, ima danes več kot polovica upokoјenih pokojnino, nižjo od 600 evrov. V letu 2016 pa je kljub visoki gospodarski rasti živelo v revščini več upokoјencev kot pa leto pred tem.

Zakon, ki smo ga mi vložili, da bi preprečili, da bi za upokoјence še po letu 2022 in s tem do konca njihovega življenja veljalo prikrajšanje pri pokojnini, upam, da bo sprejet, in zaradi tega tudi prosim, da vsaj pisno potem posredujete odgovor na to vprašanje, na katerega danes, kot vidim, ne morete odgovoriti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, dr. Anja Kopač Mrak, ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Pokojnine in stanje, ko pogledamo, 615 tisoč upokoјencev ... Višina povprečne pokojnine je stvar plač in sistemov, ki so bili vzpostavljeni mnogo prej, preden sem jaz prevzela mesto ministrice. Dejstvo je, da je povprečna plača v tej državi verjetno najboljše merilo, ko primerjate s povprečno pokojnino. In ja, z današnjimi očmi verjetno lahko predvsem pokojninsko reformo leta 2000, ko je, namesto da bi se podaljšala delovna oziroma pokojninska doba, bil pristanek s strani vseh takrat sodelujočih, da se nadomestitveno razmerje s takratnih 75 oziroma 83 % znižuje in pada. Pokojninska reforma, ki je padla na referendumu leta 2012, je bila prva, ki je zaustavila trend padanja pokojnin nadomestitvenega razmerja, in to je bilo potem tudi sprejeto v pokojninski reformi, ki jo je moj predhodnik izpeljal. Zaradi tega danes upokoјencem, ki so se upokojili leta 2013, ne pada več nadomestitveno razmerje. Postaviti, da sem jaz odgovorna za stanje upokoјencev in za to, kakšno je stanje, ni nič drugega kot en velik populizem.

V skladu s svojimi pristojnostmi smo v tem mandatu pripravili belo knjigo, ki je osnova za nadaljnji pokojninski sistem, ker na koncu, če ne bomo v pokojninskem sistemu zagotavljali medgeneracijske solidarnosti, da bodo mladi pripravljani plačevati v naš pokojninski sistem, verjetno od našega pokojninskega sistema in od solidarnosti ne bo veliko ostalo. In gospa Julijana Bizjak Mlakar, sprejeli smo skupaj, tudi z Desusom, da smo dvignili najnižje pokojnine na pobudo ZDUS, glede varstvenega dodatka smo uvedli spremembe ... In to, kar smo sprejeli, se nanaša predvsem na starejše ženske. Vi dobro veste, da je stopnja tveganja revščine za 2 leti nazaj, v letu 2016 so podatki za dohodek iz leta 2015, in da se bodo vse te spremembe, ki so zdaj, poznale čez dve leti, ker se ti podatki na takšen način zbirajo. Vsi skupaj se trudimo postavljati, pa ne obstaja samo ena skupina, in na to, da smo tisti, ki ne pristanemo ali pa ne rečemo takoj ja predlogom, ki so proti socialni varnosti teh skupin, pa na tem mestu ne želim pristati in odločno temu nasprotujem. Kot ministrica za delo sem odgovorna za pokojninski sistem za vse generacije, ker osnovni temelj je solidarnost znotraj sistema in je treba medgeneracijsko uskladiti različna pojmovanja znotraj sistema. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, izvolite, postopkovno.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovana gospa ministrica, to da se v letu 2016 ob tako visoki gospodarski rasti poveča število revnih, starejših, je vaša odgovornost in ni odgovornost nobenega drugega. To, da se je zanemarilo v vseh teh letih, kar se je dogajalo s starejšimi, ki so bili prikrajšani vsa ta leta, je tudi vaša neposredna odgovornost. Se pa opravičujem, ker sem izkoristila še ta tretji del. Hvala lepa in sprejem, če je treba, tudi kakšen opomin ali kaj podobnega.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: To je bila zloraba.

Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

Minister je odsoten, zato prosim, da se opredelite do načina odgovora.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejanu Židanu, ki ga od zadnji treh sej danes že drugič ni na seji, čeprav so datumi postavljanja poslanskih vprašanj znani več kot eno leto vnaprej, bom postavil vprašanje o spornosti prehranskih nasvetov, ki jih njegovo ministrstvo deli v oglasni akciji Naše super meso, Naša super hrana. V splošnem sem ga na etične, okoljske pa tudi zdravstvene vidike te akcije opozoril že prejšnjič. Spremenilo se ni nič, še huje, z zavajanjem ministrstvo nadaljuje, v to je investiralo milijon in pol evrov. Recimo v zadnji številke Mladine smo lahko bralci in bralke prebrali članek, ki nas prepričuje, da moramo, če želimo ohranjati zdravo raven železa v krvi, uživati rdeče meso. To je zelo lepo povzeto z grafom, ki ga najdete na internetu s člankom z istim naslovom, kjer pač najdete nek obrok, in tukaj piše, da iz govejega zrezka človek dobi 58 % vsega železa. Se pravi, po branju tega grafa z laičnimi očmi bi človek sklepal, da je rdeče meso najboljši vir železa sploh. Vsak približno računalniško pismen prebivalec te države lahko naredi isto, kot sem jaz, gre na internet in pogleda, kako je dejansko z vsebnostmi železa v določenih oblikah prehrane. Našli boste naslednje, v govejem zrezku ga je 2,7 miligrama na 100 gramov, več ga je recimo v suhih marelicah, 4,7 miligrama, dvakrat več ga je v tofuju, trikrat več ga je v soji, osemkrat več ga je v ovsu, desetkrat več ga je v školjkah, v nekaterih algah pa kar stokrat več.

Moje prvo vprašanje za ministra je:

Kako lahko ministrstvo za prehrano deli take nasvete?

Drugo vprašanje, če bi bil minister danes tukaj, bi mi verjetno odgovoril na podoben

način, kot je zapisano že v članku, in sicer pravi, da se v mesu nahaja hemska oblika železa, ki se v človeškem telesu absorbira bolje kot železo, ki se nahaja v živilih živalskega izvora. Lahko si greste pogledat na spletno stran Svetovne zdravstvene organizacije in boste tam našli naslednje, da je hemska železo, ki ga ministrstvo promovira kot boljše, karcinogeno, da se zato rdeče meso po več kot 800 študijah uvršča v kategorijo 2A, to je potencialno rakotvornih živil, predelano meso, ki ga ministrstvo oglašuje, pa v kategorijo ena rakotvornih živil, skupaj s tobakom, alkoholom in azbestom.

Zato je moje drugo vprašanje za ministra:

Ali mi lahko odgovorite, na katere prehranske študije so se ob tem naslavljali, če sploh, in če mi lahko ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslancev. Gospod Žan Mahnič bo zastavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Gospod minister, ko se pogovarjam z bivšimi poslanci, ki so bili recimo v mandatu 2008–2011 člani odbora za infrastrukturo, in nanese debata na takratnega direktorja DRSC, gospoda Gregorja Ficka, mi vsak reče, evo, ta pa je bil kralj obvoznic. In ko je on odšel, lahko ugotovljamo, da so odšle tudi obvoznice oziroma vsaj njihova gradnja. V času njegovega vodenja DRSC so bili narejeni tudi pomembni premiki tako za poljansko obvoznico, se pravi južnoškofjeloško, kot tudi za obvoznico v Gorenji vasi. Vemo, da so obvoznice izredno pomemben del cestne infrastrukture, saj pripomorejo k ugodnejšemu okolju, predvsem pa sprostijo prometne zamaške. Gospod minister, v proračunu za leti 2018 in 2019 je kar nekaj več denarja za infrastrukturo, če se spomniva tistega vašega nastopa – mislim, da je bilo to eno mojih prvih poslanskih vprašanj v tem mandatu – ste nekako razdelili infrastrukturno področje oziroma proračun na tri dele, 150, 250 in pa 350 milijonov glede na projekte, se pravi, prvi proračun nekako za vzdrževanje tekočega stanja, drugo, zaključiti vse projekte in pa tretje, začeti nove.

Glede na to, da je kar nekaj denarja, me zanima:

Ali lahko pričakujemo gradnje novih obvoznic?

Konkretno imam v mislih dve obvoznici, obvoznico skozi Žiri, ki bi pomembno razbremenila obstoječo cesto, ki pelje skozi center Žirov, in tudi pripomogla k boljšemu gospodarstvu.

Glede na to, da se že rekonstruira cesta, ki vodi iz Žirov preko Rovt do Logatca in potem na avtocestni priključek, in da je tudi

cesta od Škofje loke do Žirov po Poljanski dolini urejena oziroma se nekateri kritični odseki urejajo in so tudi zagotovljena sredstva v proračunu, me zanima:

Kako so se stvari premaknile?

Ali sledijo smernicam, ki smo jih načrtali skupaj z županom občine Žiri gospodom Janezom Žakljem, ko smo bili pri vas, in pa potem kasneje tudi nekajkrat na direkciji?

Druga stvar, ki je prav tako pereča, je sevška obvoznica oziroma severna škofjeloška obvoznica.

Zanima me:

Kako daleč ste s tem projektom?

Kako načrtujete potek izgradnje in rekonstrukcij na omenjenih odsekih glede na dane finančne zmožnosti?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Žanu Mahničju za postavljeno vprašanje.

Moram reči, da sem vesel teh vprašanj, ki se nanašajo na vlaganja v cestno pa tudi železniško infrastrukturo, saj lahko povemo o napredku, ki se je zgodil v tem mandatu po dolgih letih premajhnih vlaganj, ki so bila posledica, vemo, gospodarske krize. Ne vem, ali je bil gospod Ficko kralj obvoznic ali ne, kako ste ga takrat imenovali, lahko pa rečemo, da imamo zdaj tudi nove kralje obvoznic, pa nove kralje tretje razvojne osi, pa nove kralje modernizacije slovenskih železnic, pa morda tudi še več kraljev drugega tira. Tukaj se namreč delajo veliki napor, da se ti projekti premikajo, in mislim, da so tudi rezultati že vidni, kajti vlaganja v cestno in tudi železniško infrastrukturo so se v zadnjih dveh letih intenzivirala, povečala. Če smo imeli še na začetku tega mandata za ceste tako za redno kot za investicijsko vzdrževanje na voljo manj kot 100 milijonov evrov letno – in to seveda ni bilo dovolj za zadosti intenzivne investicije, ki bi zagotavljale, da se naše cestno omrežje ne bi poslabševalo – smo zdaj ta trend končno uspeli obrniti, ta vlaganja, tako redno kot investicijsko vzdrževanje, so dosegla raven 200 milijonov, kar pa je tista raven, s katero lahko v določenem času, nekaj letih, pričakujemo, da bomo nivo oziroma stanje slovenskega cestnega omrežja spet spravili na sprejemljivo raven. To je kar se da malo odsekov, ki so v slabem ali zelo slabem stanju.

Kot vprašanje sem dobil zelo splošno vprašanje v zvezi z gradnjo obvoznic, zato bom tudi najprej odgovoril tako načelno. V letošnjem letu smo gradili 5 obvoznic, ena od teh je že končana, 4 pa so še v gradnji, in sicer so to obvoznice: obvozna cesta naselja Godovič, tukaj se gradi investicija v vrednosti praktično enega milijona evrov; potem je tukaj severna razbremenilna cesta na Bledu, in sicer druga in tretja faza v vrednosti dobre 4 milijone evrov;

gradi se obvoznica Krško, glavni objekt je most pri Žadovinku in skupaj s priključnimi cestami, navezavo na občinsko cesto je vrednost 4,7 milijona evrov; gradi se južna obvoznica Murske Sobotne v vrednosti dobrih 6 milijonov evrov in zgrajena je bila, kot rečeno, obvoznica Sela v okviru izgradnje ceste Dragarij–Osilnica v vrednosti 360 tisoč evrov. Skupna vrednost vseh teh investicij, torej vseh teh obvoznic, je 16 milijonov evrov. Naj povem še, da se načrtuje tudi izgradnja obvoznice Slovenska Bistrica, kjer se izdeluje idejni projekt. V naslednjem letu se bo začela gradnja na najmanj treh novih obvoznicah, in sicer v Kidričevem, Tolminu in Cesti proletarskih brigad v Mariboru. Skupaj z Občino Lenart pripravljamo tudi investicijsko dokumentacijo za obvoznico Lenarta, tako da je teh aktivnosti kar nekaj.

Glede dveh obvoznic, za kateri ste konkretno spraševali, to sta obvoznica Žiri in selška obvoznica, pa vam žal tukaj na tem mestu ne morem podati konkretnih odgovorov, v točno kakšni fazi so. Niso v načrtu za investicijo v naslednjem letu, tako da bi natančnejše podatke o tem, kdaj se načrtuje in v kakšni fazi je njihova pripravljenost, lahko potem podal v pisnem odgovoru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod Hainz.

Mogoče, minister, me niste pravilno razumeli, s tem ko sem nekoga pohvalil, daleč od tega, da bi koga grajal. Tudi s trenutnim vodstvom, z gospodom Willenpartom, z gospodom Kordinom, gospodom Topolkom, odlično sodelujemo na lokalni ravni, jaz sem pač izpostavil gospoda, ki je takrat nekatere stvari, ki so čakale leta in leta, vendarle pripeljal do neke faze, da se lahko danes tudi po teh obvoznicah vozimo. Sem pa presenečen nad tem, da ste rekli, predvsem za Občino Žiri, da se z deli ne bo začelo prihodnje leto, ker mislim, da je to v nasprotju s tistim, kar smo se mi zmenili takrat, ko smo skupaj z županom sedeli za mizo. Kakor je meni jasno, se gre tudi v razpis v mesecu januarju, tako da ste me res presenetili. Lahko rečem, da sem kar šokiran, in bi vas prosil, da me, sedaj pa res, pisno obvestite o vsem, tako o obvoznici skozi Žiri, vsaj za prvo fazo od Petrola od nogometnega igrišča, kot tudi o Selški dolini oziroma obvoznici, ki bo zaobšla Škofjo Loko, to se pravi severna škofjeloška obvoznica.

Prosil bi, če bi lahko odgovorili najkasneje do petka naslednji teden, da še pred božičnimi prazniki vemo, kje smo, in da tudi na terenu lahko potem ljudem pojasnimo realno sliko in pa realno stanje. Ker glede na to, kar ste povedali ... Dogovor je bil drugačen in upam, da bodo podatki, ki jih boste prinesli na papirju,

drugačni, kot so bili ti, ki ste jih zdaj povedali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Tukaj so mi pripravili podatke o teh večjih investicijah, ki se še bodo aktivirale v prihodnjem letu, to ne pomeni, da kakršnihkoli aktivnosti na omenjenih obvoznicah v naslednjem letu ne bo, in res vam bomo natančne podatke pripravili tako za žirovsko kot za selško obvoznico v pisnem odgovoru, ki pa bo pripravljen v nekaj dneh. Mislim, da gotovo še v tem tednu. To pa seveda ne pomeni, da v naslednjem letu prav nič na teh projektih ne bomo delali, če je mogoče tako zvenelo, kot da so zdaj izključeni. Samo tukaj nimam podatkov o njih. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je bilo zadnje vprašanje. Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam 1. točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 12. decembra, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam tudi 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 11. DECEMBRA 2017 OB 17.15 IN SE JE NADALJEVALA 12. DECEMBRA 2017 OB 9.02.)

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 36. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Jasna Murgel, Andrej Šircelj, Anja Bah Žibert, Matjaž Hanžek, Tomaž Gantar, Julijana Bizjak Mlakar od 17. do 20.30, Suzana Lep Šimenko, Eva Irgl, Janja Sluga od 16. ure dalje, Ivan Škodnik do 17. ure, Maruša Škopac do 16. ure, Jožef Horvat, Ljudmila Novak od 9. do 11. ure, Franc Breznik, Jelka Godec od 15. ure dalje, Janko Veber in Nada Brinovšek od 15. ure dalje.

Vse prisotne lepo pozdravljam! Pravzaprav pozdravljam sredino in pa levi del, desnega danes ni na začetku seje.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O MINIMALNI PLAČI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem. V zvezi s tem

predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Urošu Priklu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Dovolite na kratko, da vam predstavim stališče oziroma poročilo Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki je obravnaval predlog spremembe zakona. Obravnaval ga je na svoji 50. redni seji, in sicer 24. novembra letošnjega leta. Predlagatelj s prvopodpisanim Lukom Mescem je predstavil zakon na samem odboru, pri delu katerega so poleg ministrstva, pristojnega za delo, in naše Zakonodajno-pravne službe sodelovali tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za javno upravo, Državni svet Republike Slovenije ter Delavska svetovalnica. V poslovniškem roku je amandmaje vložila Poslanska skupina Levica, in sicer k 2., 4., 5. in 6. členu.

Uvodoma je dodatno obrazložitev v imenu predlagatelja, kot že rečeno, predstavil kolega Luka Mesec. Poudaril je, da se v Levici zavzemajo za to, da osnovne plače ne bi bile nižje od minimalne plače. Mnenje je podala tudi Vlada Republike Slovenije oziroma v njenem imenu državni sekretar z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospod Pogačar. Poudaril je, da Vlada predloga zakona ne podpira. Izpostavil je tudi, da tako občutljivo področje, kot je opredelitev minimalne plače, terja oziroma zahteva temeljit premislek in seveda socialni dialog. Mnenje Zakonodajno-pravne službe je predstavila gospa mag. Metoda Hrovat Pirnat in opozorila na nejasna določila obravnave v zvezi z višino minimalne plače v neto znesku glede na siceršnje določanje oziroma obravnavo plač v bruto zneskih. Prav tako je bilo predstavljeno mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki predlog zakona podpira. Svoja stališča k predlogu zakona so v nadaljevanju podali tudi predstavniki ministrstev, in sicer ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, finance ter javno upravo. Z njihove strani je bilo poudarjeno, da bi imel ukrep škodljive posledice za konkurenčnost gospodarstva, pred spremembo zakonodaje pa bi bil potreben temeljit in širok dialog v okviru Ekonomsko-socialnega sveta.

Sledila je razprava, v kateri so se nekateri člani odbora z navedbami o prenizkih plačah mnogo delavcev sicer strinjali, so pa ob tem izrazili tudi razumevanje do pomislov s strani delodajalcev. V tem mandatu, tako sledi iz diskusije, je Vlada na področju minimalnih plač že uvedla nekaj sprememb, je pa dejstvo, da to področje zahteva širok socialni dialog. Pri

tovrstnih razpravah pozabljamo na srednji sloj delavcev, ki najpomembneje prispevajo k ustvarjanju dodane vrednosti in zaradi katerih gospodarstvo tako hitro raste. Predlagatelj je stališče, da bi spremembe čezmerno obremenile delodajalce, zavrnil in poudaril, da bi bili le-ti prikrajšani za majhen delež dobička, po njegovem mnenju bi trpel le njihov pohlep.

Po opravljeni razpravi je odbor na podlagi drugega odstavka 128. člena našega poslovnikova z osmimi glasovi za in tremi proti sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembah Zakona o minimalni plači ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagateljev Luki Mescu.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

V Levici predlagamo prenovu Zakona o minimalni plači, s katero bi uvedli tri temeljite spremembe. Prva je, da bi se minimalna plača, njen neto znesek, povečal na 700 evrov s 1. 1. 2019. Druga je, da bi se s 1. 1. 2020 uveljavila formula, da nobena plača v državi ne sme biti manjša, kot je 20 % nad izračunanimi minimalnimi življenjskimi stroški, kar pomeni, da bi minimalna plača z letom 2020 postala 736 evrov. Tretjič, določamo, da nobena osnovna plača v državi ne sme biti manjša od minimalne. Ta predlog je podprlo več kot 7 tisoč državljanek in državljanov Republike Slovenije, podpise so včeraj naši člani in aktivisti dostavili v Državni zbor. Predlog je z veliko večino, s šestimi glasovi od osmih, podprla tudi komisija Državnega sveta. Edina instanca, kjer se predlog zatika, je Državni zbor. Na matičnem delovnem telesu je bil predlog označen kot neprimeren za nadaljnjo obravnavo neupravičeno in neutemeljeno, danes imate poslanke in poslanci možnost za popravni izpit.

Zakaj predlagamo, da se danes odločite drugače? Prvič. Ker bi s tem predlogom pomagali 120 tisoč zaposlenim z najnižjimi plačami, se pravi tistim, ki imajo manj kot 700 evrov neto v javnem in zasebnem sektorju. To so negovalke, industrijski in gradbeni delavci, trgovci, vozniki, čistilci, skladiščniki, skratka vsi ti pomembni, a zapostavljeni poklici. Čas je, da gospodarska rast postane blaginja in da jo občutijo tudi oni. Drugič. Z uveljavitvijo našega zakona bi določili pravično formulo, po kateri neto minimalna plača ne bi smela biti nižja, kot je 20 % več od minimalnih življenjskih stroškov. V Levici namreč ne moremo pristati na nepravilno stališče strank in trenutne ureditve, ki vzdržuje minimalno plačo na ravni minimalnih življenjskih stroškov oziroma celo pod njo. Zato je v tej državi med tistimi, ki živijo pod pragom revščine, vsak peti zaposlen, torej dela osem ur na dan, a od svojega dela ne more preživeti. Z našo formulo bi to anomalijo našega plačnega

sistema trajno odpravili. Tretjič. To predlagamo, ker po našem zakonu nobena osnovna plača v Sloveniji ne bi bila več nižja od minimalne. Danes se namreč večina kolektivnih pogodb v državi začneja z bruto plačami, manjšimi od 400 evrov. Če pogledate javni sektor, boste pod minimalno plačo našli kar 16 razredov. Če pogledate kolektivne pogodbe panog, recimo kovinarske ali pa železničarske, se plače začnejo nekje pri 340 evrov. V nesindikaliziranih panogah, kot so varnostniki, so ljudje, ki imajo 240 evrov osnovne plače, potem pa jim delodajalci šele z izplačilom dodatkov pridejo na zakonsko določen minimum. To je anomalija, ki je nepravilna do teh zaposlenih, ki je protisocialna in ki jo je treba odpraviti. To je tretji razlog, zakaj predlagamo uveljavitev naše formule.

In zadnjič, seveda boste vprašali, če je naš predlog izvedljiv, če ga lahko gospodarstvo prenese. V Levici smo preračunali, koliko bi gospodarstvo to stalo, in prišli do naslednjih števil. Neposredni stroški dviga bi znašali 121 milijonov evrov za zasebni sektor, kar se sliši veliko, a v resnici to predstavlja 1 % vseh stroškov dela na letni ravni v zasebnem sektorju oziroma 4 % vseh profitov, ki so bili v zasebnem sektorju realizirani lani in skokovito rastejo iz leta v leto. Za javni sektor bi bili učinki celo pozitivni. Javna blagajna bi iz naslova prispevkov in plačil davkov dobila celo 10 milijonov več, kot bi jo stalo izplačilo višjih plač javnim uslužbencem s plačami pod 700 evrov.

Spoštovani poslanke in poslanci, vsi razlogi so tu, konjunkturo imamo, in če kdaj, imamo zdaj priložnost, da te spremembe, ki so jih podprli 7 tisoč prebivalcev in prebivalcev, komisija Državnega sveta, tudi uresničimo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo, predsednik.

Novelo Zakona o minimalni plači, ki jo predlaga Poslanska skupina Levica, letošnje leto obravnavamo že drugič in tudi tokrat smo poslanci Poslanske skupine Stranke modernega centra ob obravnavi na matičnem delovnem telesu glasovali za sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Razlogi, da smo glasovali za tak sklep, so identični tistimi, ki smo jih navedli ob obravnavi prejšnje novele Zakona o minimalni plači. Poglavitni razlog je socialni dialog. Večkrat smo že poudarili, da morajo biti rešitve oziroma spremembe, ki odločilno vplivajo na razmerje med delavci in delodajalci, sprejete ob soglasju vseh socialnih partnerjev in morajo biti plod konstruktivnega socialnega dialoga. Prepričani smo, da socialni dialog v naši družbi predstavlja pomembno vrednoto, in z enostranskimi posegi s strani

politike ne pripomoremo k temu, da bi probleme reševali na ustrezen način.

Ob tem zavedanju smo meseca junija člani Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide ob obravnavi novele Zakona o minimalni plači izglasovali sklep, s katerim smo Vladi predlagali, da do konca septembra v dialogu s socialnimi partnerji pripravi predlog formule za izračun minimalne plače, ki bo upoštevala minimalne življenjske stroške in vse relevantne kazalnike trga dela. Naš iskren namen je bil, da se vprašanje minimalne plače reši v socialnem dialogu. Naj ob tem omenim, da je bila ocena minimalnih življenjskih stroškov, iz katere bi ta formula izhajala, objavljena šele konec oktobra letos, formula za izračun minimalne plače pa nam do danes na žalost še ni znana. Naj ponovno poudarimo, da je določitev zneska oziroma višine minimalne plače v pristojnosti ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ravno tako sodi v njeno pristojnost izračun zneska oziroma višine minimalnih življenjskih stroškov, od katerega pa je odvisna tudi višina socialnih transferjev.

Zato v Poslanski skupini SMC ponovno glasno apeliramo na pristojno ministrstvo, ki ga vodi dr. Anja Kopač Mrak, da se določeneje zapiše definicija minimalne plače, s čimer bi se zajezila dosedanja zloraba zakonske ureditve. Ravno tako od ministrice pričakujemo, da v okviru socialnega dialoga poišče ustrezno rešitev glede izračuna minimalne plače, ki bo sprejeta s soglasjem vseh socialnih partnerjev, torej s soglasjem predstavnikov delodajalcev in predstavnikov delojemalcev. Pri spremembah zakonodaje, ki imajo odločilen vpliv na položaj slovenskega delavca, si je treba prizadevati za konstruktiven socialni dialog in predvsem, da bo ta rezultiral v najširšem možnem doseženem soglasju med partnerji. Tudi v koalicijskem sporazumu, ki smo ga podpisale vse 3 koalicijske partnerice, je socialni dialog opredeljen kot vrednota in kot eno izmed temeljnih izhodišč delovanja koalicije. Želimo si in ponovno apeliramo na pristojno ministrstvo, da sledi tej zavezi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani poslanke, poslanci!

V Poslanski skupini Desus smo bili vedno naklonjeni dostojni minimalni plači, ki naj bi omogočila preživetje delavca in njegove družine, delavec pa po upokojitvi ne bi zdrsnil v revščino. Poslanska skupina Desus in naši poslanci smo tudi v svojih poslanskih vprašanjih predsedniku Vlade, Vladi in pristojni ministrici že večkrat predlagali poleg zvišanja pokojnin na raven, ki bi jo pokojnine dosegle, če preteklih zamrznitev pokojnin ne bi bilo, tudi uzakonitev dostojne minimalne plače. Seveda smo

pričakovali, da bo glede višine minimalne plače stekel tudi socialni dialog s sindikati, kar pa se doslej očitno ni zgodilo. Naj spomnimo na 23. člen Splošne deklaracije človekovih pravic, ki v 3. točki določa, citiram: »Vsakdo, kdor dela, ima pravico do pravične in zadovoljive nagrade, ki zagotavlja njemu in njegovi družini človeka vreden obstoj in ki naj se po potrebi dopolni z drugimi sredstvi socialnega varstva.« Ta del deklaracije v Sloveniji ni spoštovan.

Evropska komisija je 1. marca letos predstavila belo knjigo o prihodnosti Evrope. V skladu z načeli bele knjige je več možnosti tudi za socialno prihodnost Evrope. Tako je Evropski parlament med drugim 26. aprila letos podprl evropski steber socialnih pravic, po katerem imajo delavci pravico do poštene plače, to je takšne, ki zagotavlja dostojen življenjski standard. Prav tako je na preizkušnjo minimalne plače opozorila Zveza društev upokojencev Slovenije, ki meni, da bi morala biti minimalna plača le izjema. Opozarja tudi na zakonsko dovoljene prenizke prispevke od plač v pokojninsko in zdravstveno blagajno, predvsem lastnikov manjših podjetij, po upokojitvi pa nekateri med njimi izkoriščajo solidarnost pokojninske blagajne. Takšne zlorabe sistema solidarnosti bi se morale zakonsko preprečiti.

Glede na vse navedeno lahko z gotovostjo trdimo, da sedanja minimalna plača ni dostojna, saj je neto izplačilo ob 805 evrov bruto le 614 evrov, meja tveganja revščine pa je bila v letu 2016 616 evrov. Podatki kažejo, da minimalna plača že od leta 2014 ni usklajena z Evropsko socialno listino. Vsa ta leta je namreč minimalna plača pod pragom tveganja revščine in je tudi prenizka v primerjavi s povprečno neto plačo. Matični odbor je že septembra sprejel sklep, v katerem Vladi predlaga, da v dialogu s socialnimi partnerji pripravi predlog formule za izračun minimalne plače, s katero bi upoštevali minimalne življenjske stroške ter relevantne kazalnike na trgu dela tako, kot to določa konvencija Mednarodne organizacije dela. Pristojno ministrstvo sicer odgovarja, da je k temu že pristopilo, rezultatov pa še ni. Ugovor o potencialnih škodljivih posledicah zakona za konkurenčnost gospodarstva in prevelik pritisk na dvig plač v javnem sektorju po našem nimata realne podlage. Gospodarska rast je od leta 2014 dalje nad vsemi pričakovanji, gre pa tudi za človekove pravice in za dostojno minimalno plačo. Ker imamo v državi že četrto leto visoko gospodarsko rast, je vedno težje razumeti, da številni ljudje delajo poln delavnik, a nimajo osnovne plače niti v višini zakonsko določene minimalne plače, pa tudi ta ni dostojna. Še več, med njimi so tudi številni mladi, in to bo imelo kasneje hude posledice v povezavi z višino njihove pokojnine.

Danes torej govorimo o minimalni plači, ki je človekova pravica do poštene plače, ki mora delavcu zagotoviti dostojen življenjski standard in seveda tudi dostojno pokojnino, ko se delavec z minimalno plačo upokoji. V tem

mandatu smo sicer na področju odprave revščine že uvedli nekaj sprememb, a vendar si želimo, da bi tudi na obravnavanem področju prišlo do potrebnih sprememb, ki jih nekatere obljublja pristojno ministrstvo. Ne želimo pa si več sedanjega stopicanja na mestu. Če ta predlog zakona danes ne bo sprejet, želimo poslanci Poslanske skupine Desus takšen predlog pristojnega ministrstva, s katerim bi končno tudi v Sloveniji zagotovili vsem zaposlenim pošteno plačilo za pošteno delo, to je dostojno minimalno plačo. Sedanja minimalna plača to ni, torej ni dostojna. Hvala za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani kolegice in kolegi, prav lep pozdrav!

Pred nami je še ena novela Zakona o minimalni plači, s katero predlagatelj tokrat zasleduje naslednje cilje: povišanje minimalne plače na 700 evrov neto z veljavo leta 2019; uvedba dveh socialnih varovalk za določitev minimalne plače; izenačitev izhodiščnih plač v kolektivnih pogodbah in pogodbah o zaposlitvi z minimalno plačo ter izločitev dodatkov za delovno dobo in za težje pogoje dela iz definicije minimalne plače. Vlada v svojem mnenju poudarja, da v Republiki Sloveniji bistveni temelj urejanja plač za različne ravni zahtevnosti dela predstavljajo kolektivne pogodbe, sklenjene na različnih ravneh, ki so predmet svobodnih pogajanj med predstavniki delavcev in delodajalcev, ki avtonomno odločajo tudi o višinah izhodiščnih oziroma osnovnih plač za različne ravni zahtevnosti dela. Z Zakonom o minimalni plači pa se na državni ravni določa višina minimalne plače, ki jo morajo vsi delodajalci spoštovati pri plačilu delavcev za njihovo opravljeno delo. Tako določen znesek minimalne plače se vsako leto usklajuje najmanj z rastjo cen življenjskih potrebščin, predstavlja pa najnižjo možno mesečno plačo, ki pripada zaposlenemu za polni delovni čas, tudi če bi bila njegova plača po kolektivni pogodbi ali pogodbi o zaposlitvi sicer nižja.

Največje spremembe zakonodaje po letu 1995, vezane na določitev minimalne plače, so bile izpeljane februarja 2010 z Zakonom o minimalni plači. Ko smo leta 2010 z zakonom, ki je nastal v sodelovanju s socialnimi partnerji, za 22,9 % dvignili minimalne plače, smo sledili načelu, da mora biti tudi delavcem prejemnikom minimalne plače zagotovljeno dostojno življenje. Od takrat velja, da znesek minimalne plače določi minister, pristojen za delo, po predhodnem posvetu s socialnimi partnerji in ga objavi najpozneje do 31. januarja tekočega leta. Pri urejanju vprašanja minimalne plače je poleg vodila, da znesek zagotavlja dostojno življenje, nujen tudi konstruktiven socialni dialog. Temu se je sledilo tudi pri zadnji spremembi leta 2015, ko

smo na pobudo sindikatov iz opredelitve minimalne plače izvzeli še tri dodatke, in sicer dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. A socialni dialog ni bil v celoti uspešen, kar je imelo za končno posledico, da je sprejetje teh zakonskih dopolnil privedlo celo do odstopa predstavnikov delodajalcev in sklenjenja socialnega sporazuma. To pa nikakor ni dober znak in temu se je treba v bodoče izogibati, kolikor je le mogoče.

Bistvo zakona o minimalni plači je to, da določi nominalni znesek, do katerega mora biti upravičen vsak, ki v Republiki Sloveniji dela poln delovni čas. Znesek minimalne plače je določen v višini, ki zadošča za pokritje samski osebi za minimalne življenjske stroške, je pa res, da je minimalna plača prenizka, saj trenutno ne presega praga revščine ter posledično onemogoča dostojno preživetje. Edina dobra stran slabe izkušnje pa je, da se je izkristalizirala potreba po vnaprej dogovorjeni formuli za izračun minimalne plače, s katero bi zagotovili, da so pri določanju zneska minimalne plače upoštevani minimalni življenjski stroški ter relevantni kazalniki trga dela. Pri tem je ključno izhodišče, da neto znesek minimalne plače ne more biti nižji od višine minimalnih življenjskih stroškov. Ta sklep smo potrdili tudi poslanci na seji odbora 27. 6. 2017 in naložili Vladi, da skupaj s socialnimi partnerji doreče to formulo za izračun minimalne plače. Upamo, da se pogajalski proces bliža h koncu in bo formula kmalu na naših klopeh.

Socialni demokrati menimo, da je socialni dialog vrednota neke družbe in kot tak je v razviti državi nujen in ključen. Socialni sporazum je tisti, ki v enem ključnih določa temelj politike plač, to pa je dogovarjanje na bipartitni ravni. Po konvenciji Mednarodne organizacije dela o minimalni plači mora biti določitev minimalne plače vedno predmet dialoga, ne nujno soglasja, vendar dialoga med socialnimi partnerji. Socialni demokrati se zavedamo, da so na področju minimalne plače potrebne spremembe. Tudi zato smo v izhodišča svojega vladnega programa z naslovom Samozavestnost Slovenije zapisali, da bomo minimalno plačo redefinirali tako, da ne bo samo presegla praga revščine, temveč bo vsem za pošteno opravljeno delo zagotovila pošteno plačilo, ki bo vsakomur omogočilo človeka dostojno življenje. To je naš cilj, ne pa na prvo žogo sicer všečne, vendar parcialne in enostranske nesistemske rešitve.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimić.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kolegice in kolegi!

V Sloveniji so plače prenzike. To je dejstvo. Minimalna plača v Sloveniji ne omogoča dostojnega življenja njenim prejemnikom. Še hujše je dejstvo, da premnogi zaposleni prejemajo plačo, ki je še nižja od minimalne. V Sloveniji prejema minimalno plačo skoraj 23 tisoč zaposlenih v zasebnem sektorju in nekaj čez 8 tisoč v javnem sektorju, kar pomeni, da se jih veliko od teh obrne po pomoč na humanitarne organizacije, kot sta Rdeči križ in Karitas. S predlogom zakona se želi administrativno povišati minimalna plača na 700 evrov. Težko bo pol leta pred volitvami najti nasprotnika temu zakonu, razen Vlade seveda, žal pa so prejemniki minimalne plače kot že nešteto krat žrtve boja za prestiž med socialisti.

Vlada kot po navadi prelaga odgovornost na dogovor med socialnimi partnerji in predloga ne podpira, ne predstavi pa svojih rešitev, za katere je prva najbolj odgovorna. Ampak spoštovani ministrica, čeprav je danes ni med nami, socialisti, od obljub se ne da živeti. Z obljubami se ne da kupiti hrane ali plačati položnic. Ravno zaradi tega je toliko bolj nerazumljivo, da pred časom ni bil sprejet naš Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o prispevkih za socialno varnost. Cilj tudi našega zakona so višje plače, vendar s pomembno razliko, da delodajalcev ne bi dodatno bremenili. Osnovni predlog Nove Slovenije je bil uvedba splošne olajšave za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ki bi najbolj razbremenila najšibkejše. Prejemniki minimalne plače bi zaradi naše rešitve prejeli okoli 50 evrov mesečno oziroma 600 evrov višjo neto letno plačo, kar pa je zelo pomembno, in to podpirajo tudi delodajalci ter socialni partnerji. Ob tem se strošek za delodajalce, torej bruto bruto znesek, ne bi povečal. V času pred vložitvijo smo se Krščanski demokrati sestali z vsemi socialnimi partnerji in dobili zagotovila, da bi naš predlog lahko predstavljal zelo dobro izhodišče za dogovor o povišanju neto plač brez višanja obremenitve delodajalcev. Krščanski demokrati se zavedamo in ravno zaradi tega se v tem mandatu intenzivno ukvarjamo s predlogi ukrepov za znižanje obremenitve plač s prispevki. Osrednja rešitev, ki jo predlagamo, je znižanje prispevkov na minimalno plačo. Tudi naš nedavni predlog novele Zakona o dohodnini je imel cilj višje neto plače, in sicer 81 evrov pri povprečni plači.

Žal slovenska levica ne more podpreti dobrih predlogov v korist državljanov samo zaradi prestiža in ideoloških razlogov. Ureditev minimalne plače v Sloveniji je rezultat zahtevnega dogovarjanja med socialnimi partnerji v okviru Ekonomsko-socialnega sveta. V tem kontekstu je vaša pobuda za spremembo minimalne plače sicer umestna, ampak, kolikor razumemo, ni usklajena z ostalimi socialnimi

partnerji, predvsem z delodajalci. Ker ima socialni dialog v Sloveniji velik pomen in dolgo tradicijo, bi takšni predlogi lahko porušili občutljivo ravnovesje, ki ga dosegate socialni partnerji s trdim delom vseh. Spoštovani kolegice in kolegi, upam, da se danes vsi skupaj zavedamo, da minimalna plača dolgoročno prinaša tudi zelo nizke pokojnine in posledično poglobljanje socialne revščine v Sloveniji. Vlada in pristojno ministrstvo v vseh skoraj treh letih in pol še ni uspela pripraviti modela in izračunov, vezanih na minimalno plačo in obdavčitev. Če hočeš priti na cilj, moraš pot začeti.

Predloga sklepa poslanci Nove Slovenije ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Od obljub se res ne da živeti, od minimalne plače pod pragom revščine pa tudi ne, zato bomo socialisti glasovali proti sklepu, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Naše zahteve so ne samo upravičene, ampak tudi nujne, če hočemo preprečiti revščino zaposlenih. In tega ne bodo storili delodajalci, tega ne bo zagotovil prosti trg, to lahko doseže samo država. Čas za to je danes. Socialisti predlagamo zgolj to, kar že dlje časa zahtevajo napredni sindikati, dobrodelna društva in sami državljani. Zahtevamo, da se minimalna plača dvigne nad prag tveganja revščine. Zahtevamo, da se vse osnovne plače dvignejo najmanj na raven minimalne plače in da se vsi dodatki izplačujejo kot dodatki k minimalni plači, ne pa kot doplačilo razlike do minimalne plače. Ti ukrepi so za 120 tisoč naših državljanov življenjskega pomena in ne morejo čakati. Lahko razpravljamo o tem, ali naj bo neto minimalna plača določena 10 % nad pragom tveganja revščine ali ostanemo pri predlogu, da mora biti 20 % višja od minimalnih življenjskih stroškov, lahko se pogovarjamo tudi o tem, ali naj se naša formula začne v celoti uporabljati z letom 2020 ali malenkost kasneje, ni pa nobenega razloga, da se obravnava naših predlogov ustavi, še preden se je sploh začela.

V stališčih Vlade in koalicije sem razbral dva izgovora, od katerih nobeden ne pije vode. Prvi je, da je treba dogovor doseči v socialnem dialogu, ampak dajmo pogledati, do kam je pripeljal socialni dialog. Do stanja, ko imamo v vseh kolektivnih pogodbah najnižje izhodiščne plače pod 400 evrov, in to ne neto, ampak bruto. Socialni dialog je pripeljal v slepo ulico. Edini napredek je bil kadarkoli dosežen, ko so sindikati odstopili od socialnega dialoga. Leta 2009 so se podali na ulice in s protesti prisilili Pahorjevo vlado v dvig minimalke za 137 evrov. Leta 2015, to je v tem mandatu, so s svojim zakonom prisilili Cerarjevo koalicijo, da je iz minimalne plače izvzela vsaj nekatere dodatke.

Skratka, socialni dialog na področju minimalne plače ne deluje. Kdor se izgovarja na socialni dialog, beži pred odgovornostjo do delavcev in štiti interese kapitala.

Drugi izgovor je, da bi dvig minimalne plače zmanjšal konkurenčnost gospodarstva, pa tudi ta izgovor je prazen. Dvig minimalke na 700 evrov neto pomeni dvig bruto plače za 137 evrov, to je točno toliko, kolikor se je dvignila leta 2010. In če je bilo mogoče dvigniti najnižje plače sredi najhujše krize po 2. svetovni vojni, potem lahko toliko bolj to storimo sedaj, ko imamo najvišjo gospodarsko rast in najnižjo brezposelnost po krizi. Kogar skrbi konkurenčnost, naj si ob tem pogleda še podatke. Imamo rekorden presežek v menjavi s tujino, ustvarimo 2 milijardi evrov več kot porabimo. Dvig minimalne plače na 700 evrov neto bi povečal skupne stroške dela samo za 1 %, in to ne bi imelo nikakršnega vpliva na konkurenčnost. Naša neposredna konkurentka Češka je v zadnjem letu dvignila minimalno plačo za 15 %, Madžarska za 18. Dvig za 17 % z letom 2019 v Sloveniji, kar predlagamo mi, ne bi ogrozil prav nikogar, bi pa pomagal 120 tisoč delavcem v tej državi.

Za konec bi dejal samo še to. Zgolj lansko leto so se čisti dobički podjetij povečali za 70 %, na 3,2 milijarde evrov, pa se ni nihče vprašal, kaj bo s konkurenčnostjo gospodarstva. Zakaj je torej tak problem, ko je treba izboljšati plače tistih, ki so te dobičke omogočili? Ne pozabimo, vsa vrednost izvira iz dela in slabe plače pomenijo še slabše pokojnine. Dvignimo minimalko še danes! Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa.

Spremembo zakona o minimalni plači na predlog Poslanske skupine Levica danes obravnavamo že drugič. Ob tem bi najprej poudarila, da je minimalna plača vsekakor prenizka, in nedopustno je, da ljudje delajo, pa si še vedno ne morejo privoščiti osnovnih potrebščin, tako materialnih kot tistih, ki bi jim omogočile malce zasluženega oddiha. Tako trpijo posamezniki, družine, otroci in še veliko drugih. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je že konec junija letos, ko je bil predlog zakona vložen prvič, sprejel sklep, s katerim je naročil Vladi Republike Slovenije, naj do 30. septembra pripravi izračun minimalne plače. Vlada tega do danes, 12. decembra, še vedno ni storila, zato se ne čudim nad odločitvijo Poslanske skupine Levica za ponovno vložitev predloga zakona.

Kljub temu pa predlog zakona, ki je pred nami, znova posega v dogovore med delodajalci in delojemalci ter obljublja nekaj, česar ne more izpolniti, zato naša poslanska skupina tega žal ne bo podprla. Če pa bi vsak,

tako delodajalci, delojemalci in sindikati kot tudi politika, opravil svoje delo kvalitetno in pravočasno, bi bila vsem prihranjena marsikatera brezplodna razprava, najbolj pa državljanom in državljanom. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNEM UKREPU NA PODROČJU TRGA DELA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Petru Pogačarju.

PETER POGAČAR: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Slovenija beleži visoko gospodarsko rast, raste pa tudi zaposlenost. Danes v Sloveniji dela 70 tisoč ljudi več kot v začetku leta 2014, kar je izjemno spodbudno. Znižuje se tudi brezposelnost, in sicer v vseh starostnih skupinah, posledično pa se pri delodajalcih že odraža tudi pomanjkanje delovne sile. Kljub zmanjševanju brezposelnosti v vseh starostnih skupinah pa ostaja dejstvo, da ima Slovenija zelo nizko stopnjo delovne aktivnosti starejših. Prav zato ministrstvo za delo sprejema številne ukrepe, programe za ohranitev zaposlitve starejših in predvsem izboljšanje njihove zaposljivosti. Obenem ne gre spregledati dejstva, da beležimo še vedno visok delež dolgotrajno brezposelnih, to pomeni brezposelnih več kot 12 mesecev, med starejšimi od 55 let. Prav tej skupini je treba še posebej pomagati, treba posvetiti še posebno pozornost. Predlog zakona o interventnih ukrepih na trgu dela, ki je pred vami, določa možnost začasne spodbude za zaposlovanje brezposelnih oseb, starejših od 55 let, oziroma podaljšuje ta že veljavni ukrep še za dodatni dve leti, in sicer do 31. 12. 2019.

Namen spodbude po tem zakonu je spodbujati zaposlovanje starejših brezposelnih oseb z zniževanjem stroškov dela delodajalcem in s tem prispevati k zmanjšanju dolgotrajne brezposelnosti, ki je izrazita prav pri tej starostni skupini. Hkrati se bo s tem omogočil dvig stopnje delovne aktivnosti starejših, z več delovne dobe pa bodo ti ljudje upravičeni tudi do višje pokojnine in s tem večje socialne varnosti v

starosti. Spodbuda, ki jo predlaga Vlada s tem zakonom in se izvaja že danes, se izvaja v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca in velja za zaposlitev za nedoločen in za določen čas. Pri zaposlitvi za nedoločen čas znaša oprostitvev 16,10 %, pri zaposlitvi za določen čas znaša oprostitvev poleg zgoraj navedenih prispevkov še oprostitvev petkratnika prispevka delodajalca za zavarovanje za primer brezposelnosti. Vsebina zakona se s to spremembo ne spreminja in pogoji ostajajo enaki. Ciljna skupina ostajajo starejši od 55 let, ki so najmanj 6 mesecev pred sklenitvijo zaposlitve prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb.

Vlada Republike Slovenije se je za predlog podaljšanja te spodbude odločila, ker se zavedamo, da v Sloveniji danes ni več takšen problem ohraniti zaposlitev, temveč dolgotrajna brezposelnost starejših oseb. Veljavni zakon o interventnih ukrepih na trgu dela pa se je v času izvajanja v dveh letih izkazal za zelo pozitivnega predvsem zato, ker je omogočil zaposlitev brezposelnim starejšim osebam in ker je administrativno popolnoma nezahteven. Predlog zakona je tako po naši oceni pomemben in nujno potreben za to, da bomo še dodatno zmanjšali brezposelnost starejših. Poudarjam pa še enkrat, da je predlog zakona, ki je pred vami, samo eden izmed ukrepov, ki jih ministrstvo za delo izvaja na trgu dela za zaposlovanje starejših oseb. Poleg tega zakona ministrstvo izvaja še ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki se nanašajo na izboljšanje zaposlitvenih sposobnosti z namenom ohranitve in izboljšanja zaposljivosti starejših.

Predlagam, da predlog zakona podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Priklu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 62. nujni seji 30. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji seji odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, naše Zakonodajno-pravne službe ter Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. V poslovniškem roku s strani predlagateljev ni bilo vloženih nobenih amandmajev.

Zakonodajno-pravna služba je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika in opozorila, da veljavni Zakon o interventnem ukrepu na področju trga dela velja do 31. 12. 2017, zaradi česar je treba predlagani zakon uveljaviti še pred datumom, ko preneha veljati, in to ustrezno upoštevati tudi v zakonodajnem postopku. Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je predstavila svoje stališče in predlog zakona podpira. Predlagatelj zakona je na kratko predstavil predlog spremembe zakona, ki ga danes tudi tukaj obravnavamo, in izpostavil nujnost in potrebo po podaljšanju veljavnosti ukrepa spodbujanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih starejših oseb kot enega izmed ključnih ukrepov na področju trga dela za zagotovitev zmanjšanja negativnih učinkov staranja.

Sledila je razprava, v okviru katere so člani odbora izrazili podporo predlaganemu zakonu, izpostavili pozitivne učinke veljavnega Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela ter podprli nadaljnja prizadevanja za zaježitev negativnih učinkov staranja prebivalstva. Po drugi strani pa sta bila izražena pomisleka glede nižjega priliva sredstev v socialno blagajno zaradi predlaganih spodbud ter potrebe po dolgotrajnejšem pristopu reševanja problematike učinkov staranja prebivalstva.

Odbor je skladno s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o obeh členih predloga zakona ter ju brez glasu proti, torej soglasno, tudi sprejel. Ker kot že povedano na začetku k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili vloženi amandmaji, Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

Demografska slika Slovenije je vse prej kot ugodna. Posledično se seveda povečuje število starejših brezposelnih, ki so na trgu dela v primerjavi z mlajšimi za delodajalce manj zanimivi. V Sloveniji imamo eno najnižjih stopenj delovne aktivnosti starejših od 55 let in posledično višjo stopnjo brezposelnih, starejših od 55 let, napram ostalim evropskim državam. Na izpostavljenem problematiko nas je nedolgo nazaj opozoril tudi OECD. Zaposlenost oseb v starosti med 55. in 64. letom je v Sloveniji zgolj 35 %. Za primerjavo, v Sloveniji dela zgolj ena tretjina starejših od 55 let, v Nemčiji je zaposlenih kar dve tretjini starejših od 55 let,

povprečje zaposlenosti starejših od 55 let v državah OECD je pri 55 %, pri nas kot že izpostavljeno zgolj 35 %. Precej nad povprečjem OECD smo tudi pri dolgotrajni brezposelnosti, saj je več kot polovica iskalcev zaposlitve brez dela več kot eno leto in je starejša od 55 let.

Zakon o interventnem ukrepu na področju trga dela, ki omogoča spodbude za delodajalce, ki pod določenimi pogoji zaposlijo starejše od 55 let, smo sprejeli v letu 2015. V Slovenski demokratiški stranki smo kljub nekaterim pomislekom zakon podprli. Veljavnost zakona je omenjena na 31. 12. 2017, vendar je glede na to, da smo še vedno bistveno pod evropskim povprečjem pri zaposlenosti starejših, to obdobje, kot ugotavlja predlagatelj, smiselno podaljšati. V letu 2015 sprejet zakon sicer ne kaže takšnega izboljšanja, kot je bilo sprva predstavljeno, to je več kot 7 tisoč zaposlenih, starejših od 55 let, na leto.

Številke so nekoliko nižje, a kljub vsemu spodbudne, zato bomo podaljšanje obdobja veljavnosti zakona še za dve leti v Slovenski demokratiški stranki podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani!

Na kratko bi želel predstaviti stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o spremembi Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela. Veljavni zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela določa kot začasni ukrep spodbudo zaposlovanja starejših brezposelnih oseb, in sicer v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalcev. Namen tega ukrepa je zelo jasen, to je spodbujanje zaposlovanja starejših, starejših generacij, to je oseb, starejših od 55 let, v interesu njihove večje vključenosti na trg dela. V Desusu vedno znova ponavljamo in poudarjamo, ko govorimo, da so starejše osebe ena izmed najbolj ranljivih ciljnih skupin, in seveda to tudi resno mislimo. Vsak dan so starejši, in to je na žalost dejstvo, postavljeni pred različna vtevanja. Eno takih vtevanj je tudi brezposelnost. Za posledice ima poslabšanje finančnega položaja teh ljudi, poslabšanje finančnega položaja vodi k poslabšanju kakovosti življenja in končno v revščino, na rob ali pa pod rob socialne izključenosti. To je zagotovo problem in pred njim si ne gre zatiskati oči. Tudi ne zato, ker so demografski trendi v Evropi, še posebej pa pri nas v Sloveniji jasni, in to je naraščanje deleža starejših. Ampak tukaj moramo videti tudi izziv.

Vsi vemo, kako se veliko število delodajalcev – pa ne vsi, moram poudariti, ne vsi, ampak velika večina, mnogi izmed njih – na trgu obnaša do starejših. Pod pretvezo bodisi sporazumne prekinitve pogodbe o zaposlitvi bodisi ukinitve delovnega mesta, ki ga opravlja starejši delavec, bodisi pod pretvezo kršitev s strani starejšega delavca se milo rečeno znebijo

starejšega delavca in za to delo zaposlijo mlajšo osebo, ki naj bi bila cenejša, pa seveda ni temu tako, po možnosti za določen čas ali pa preko prekarnih oblik zaposlitev, kar je nesprejemljivo, žalostno in tragično. Seveda so starejši ljudje, to si moramo priznati, utrujeni, bolj iztrošeni, če hočete slišati ta izraz, mogoče se tudi težje prilagajajo nekaterim novim procesom, a zagotovo njihove veščine in znanje predstavljajo doprinos k celotnemu delovnemu procesu in delovnemu kolektivu. V končni fazi so tu še drugi možni ukrepi: prerazporeditev na druga delovna mesta, mentorstva, tudi razvoj in še bi lahko tukaj na dolgo in široko našteval. Posebej zaskrbnjujoči so podatki, da ima Slovenija eno najnižjih stopenj delovne aktivnosti starejših glede na primerljive države v Evropski uniji, stopnja brezposelnih starejših pa je do nedavnega še naraščala, zato je treba ukrepati. Začeli smo ukrepati in s predlogom tega zakona želimo to ukrepanje tudi nadaljevati. Ta ukrep je v osnovi časovno vezan le do konca tega leta, zato o predlogu zakona, ki predvideva njegovo podaljšanje do leta 2019, ne gre izgubljati besed, ne gre cincati z odločitvijo, ampak seveda predlog tega zakona podpreti.

V Poslanski skupini Desus bomo to spremembo podprli v upanju, da se bodo delodajalci tega ukrepa v čim večji možni meri tudi posluževali, da bo stopnja zaposlenih starejših prebivalcev naraščala in s tem ne bo pritiska na socialno izključenost tega dela prebivalstva. Zelo spodbudno je bilo tudi dejstvo, da smo na odboru soglasno predlog zakona sprejeli, in resnično ne vidim razloga, da bi bilo drugače na današnji seji Državnega zbora. Najlepša hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Še enkrat hvala za besedo. Spoštovane in spoštovani!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo zakona, ki predvideva podaljšanje interventnega ukrepa za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb, seveda podprli. V Republiki Sloveniji se zaradi staranja prebivalstva postopno povečuje tudi število brezposelnih oseb, starejših od 55 let. Njihov položaj na trgu dela je v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami slabši, saj so starejši za delodajalce manj zanimivi, zato ostajajo starejše brezposelne osebe v veliki meri bolj izpostavljene dolgotrajni brezposelnosti, to pa seveda negativno vpliva na izpolnjevanje pogojev za upokoјitev in s tem tudi na socialno varnost posameznika. Torej je ključnega pomena prizadevanje države, da zmanjšuje negativne učinke staranja prebivalstva s spodbujanjem čim kasnejšega umika starejših delavcev s trga dela. To pa izvaja s spodbujanem zaposlovanja starejših oziroma z

večjim vključevanjem neaktivnih delovno sposobnih prebivalcev na trg dela.

Cilj tega zakona je podaljšati možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost za največ dve leti, če zaposli brezposelno osebo, starejšo od 55 let, ki je bila pred zaposlitvijo vsaj 6 mesecev prijavljena v evidenci brezposelnih oseb. Delodajalec bo tako v celoti oproščen plačila prispevkov za socialno varnost delavca, torej prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti. Kot vemo, zakon velja že dve leti in daje spodbudne rezultate.

Ker v Poslanski skupini Socialnih demokratov želimo več zaposlitev starejših, težje zaposljivih in dolgotrajno brezposelnih oseb, bo ta zakon deležen naše soglasne podpore. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani podpredsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ena večjih značilnosti oziroma anomalij trga dela v Sloveniji je stopnja nezaposlenosti in nezaposljivosti ljudi po 55. letu starosti. Ti ljudje so v veliki meri padli tudi v začaran krog dolgotrajne brezposelnosti, dolgotrajno brezposelnost pa je izredno težko reševati s kakršnimikoli ukrepi na področju trga dela. Veliko lažje, ceneje in bolj učinkovito je delovati preventivno in preprečiti, da bi brezposelni padli v ta krog. Eden izmed možnih ukrepov so začasne spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca. Njihov namen je po besedah ministrstva spodbujanje zaposlovanja starejših oziroma z večjim vključevanjem neaktivnih delovno sposobnih prebivalcev na trg dela prispevati k zmanjšanju negativnih učinkov staranja prebivalstva ter k spodbujanju čim kasnejšega umika starejših s trga dela.

S tem zakonom pa se bo le za dve leti podaljšala možnost uveljavljanja teh olajšav. Tukaj je po mnenju Nove Slovenije največja težava. Ob vseh opozorilih OECD, EU in Umarja glede demografske slike že v bližnji prihodnosti, ko bo staranje prebivalstva povzročilo pomanjkanje delovne sile, je takšna začasna spodbuda največ, kar lahko trenutna slovenska vlada zmore. To pa je problematično. Že leta 2025, se pravi čez 8 let, bo vsak četrti Slovenec starejši od 55 let. To pomeni tudi velik pritisk na zdravstveno in pokojninsko blagajno ter seveda zmanjšanje interesa za nove investicije in ustvarjanje kvalitetnih delovnih mest v državi. V Novi Sloveniji ves čas opozarjamo, da je treba

razmišljati za 10, 20, 30, 50 let vnaprej, zato smo tudi sklicali izredno sejo Državnega zbora o demografiji. Imamo Strategijo dolgožive družbe in druge, pa vendarle nekih resnih zaključkov tam ni najti. Danes na predlog ministrstva gasimo požar samo za 2 leti. Ministrico javno sprašujemo, kaj bomo čez 2 leti. Bomo še enkrat podaljšali začasni ukrep? V Novi Sloveniji želimo, da se k tej stvari pristopi celostno in da se vendarle pogleda, na kakšen način narediti trg dela zanimiv za starejše in obratno. Na kakšen način starejše čim dlje zadržati v aktivni zaposlitvi? V skandinavskih državah preizkušajo in tudi uvajajo krajše, na primer šesturne, delovnike. S tem bi dali priložnost tudi mladim, starejši pa bi lahko odigrali vlogo mentorja in prenašalca znanj, kar je zelo pomembno.

Poslanci Nove Slovenije bomo zakon podprli, vendar, še enkrat, želimo odgovor, kaj bomo čez 2 leti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): V Levici zakonu, katerega veljavnost se tukaj podaljšuje, načeloma ne nasprotujemo. Drži, da na splošno ne podpiramo subvencioniranja zaposlovalcev. Zaposlovalec tudi brez subvencije od dela dobi veliko več, kot porabi za plačo. Subvencioniranje zaposlovanja je za nas sprejemljivo samo, če gre res za ranljive skupine na trgu dela. Brezposelni delavci, starejši od 55 let, to zagotovo so, kar pa ne pomeni, da pričujoči predlog nima pomanjkljivosti. Ima jih vsaj v 2 točkah. Prva je, da premalo varuje delavca, ker dopušča zaposlovanje za določen čas. Drugi problem pa je, da imata zaradi oprostitve zdravstvena in penzijska blagajna manjše prihodke. Oproščenih prispevkov po tem zakonu namreč ne plačuje Republike Slovenija, kar smo ob sprejemanju veljavnega zakona tudi predlagali v Levici. Danes žal možnosti za poseg v vsebino zakona ni.

Izpad sredstev za zdravstveno blagajno je resen problem, ker so ti prihodki že tako bistveno prenizki. S prehodno določbo veljavnega zakona suspendiran 156. člen še vedno dopušča 30-odstotno oprostitve plačila prispevkov za tiste delodajalce, ki zaposlijo osebo, starejšo od 60 let. Veliko bolj smiselno bi bilo, da se ta člen suspendira samo za tiste osebe, ki so deležne ukrepa po tem zakonu, ne pa kar nasploh. Ta izpad je sicer obvladljiv, ker gre za težko zaposeljive delavce, ampak bi bilo treba zanj poiskati kompenzacijo. Najboljša in družbeno najbolj pravična oblika te kompenzacije bi bila ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in nadomestitev tega zdravstvenega zavarovanja s solidarno javno dajatvijo. Še večji problem pa za nas predstavlja zaposlovanje za določen čas. Po izteku oprostitve delavcu pogodbe ne bodo

podaljšali in po 2 letih bo tak delavec spet pristal na zavodu kot težko zaposljiva oseba. Njegov socialni položaj ne bo dolgoročno rešen. S tem ranljivost skupine vztraja kot družbeni problem, se pravi problem naše celotne družbe, ne samo tistega individualnega brezposelnega človeka.

Jasno je, zakaj so socialni partnerji pristali na takšne pogoje. Starejšega delavca zaposlovalec težje odpusti, kar je prav, ampak bi se lahko zgodilo, da ukrep subvencioniranja ne bi zaživel. Konceptualno vzeto pa je tako razmišljanje napačno. Mi smo tisti, ki določamo minimalne pogoje zaposlovanja v tej državi, in zaradi subvencije ima neko podjetje nižje stroške in s tem prednost pred konkurenti. Pri plači tisoč evrov bruto to pomeni 3 tisoč 864 evrov subvencije. V zameno za ta sredstva, ki bodo zmanjkala v socialnih blagajnah, smo dolžni zahtevati zaposlitev za nedoločen čas. V tej državi vsaj na papirju še vedno velja, da zaposlitev za nedoločen čas ni luksuz, ampak zakonska norma. In če bomo tukaj popuščali v praksi in v zakonodaji, se bo poslabšal standard vseh zaposlenih v državi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev predlog zakona, katerega namen je podaljšanje veljavnosti ukrepa spodbujanja zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih starejših oseb, podpiramo. Prav tako pozdravljamo odločitev ministrstva, da z ukrepom, ki sicer velja od leta 2015 in se je do sedaj pokazal kot pozitiven in učinkovit, nadaljuje.

Kljub temu pa ob tem želim opozoriti, da potrebujemo dolgoročnejšo rešitev za reševanje problematike učinkov staranja prebivalstva, saj začasnih ukrepov ne moremo ves čas samo podaljševati. Zato upam, da bo to v prihodnosti ena izmed prioritet ministrstva. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Irena Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, predsednik. Spoštovani člani Vlade, vsi ostali prisotni, kolegice in kolegi!

Dejstvo je, da se soočamo z mnogo izzivi, ki jih prinaša dinamika današnjega časa. V zelo veliki meri na politike in posledično razvoj družbe vplivajo demografske spremembe, s katerimi pa je povezano tudi stanje gospodarstva. Slovenija in tudi vse ostale države članice EU se srečujejo z visokim deležem starejšega prebivalstva in države so aktivno pristopile k iskanju odgovorov na izzive,

ki jih starajoča se družba prinaša s seboj, zato je uspešno odzivanje na tovrstne izzive, ki brez dvoma terjajo tudi sistemske spremembe na več področjih, zelo pomembno. Staranje prebivalstva v največji meri vpliva na sistem zdravstva, odločilen vpliv pa ima tudi na pokojninski sistem. Njegova vzdržnost je še posebej pomembna v družbah, kjer prevladuje staro prebivalstvo oziroma se prebivalstvo hitro stara. Da bi zagotovili vzdržnost pokojninskega sistema, je treba delovno aktivno prebivalstvo spodbuditi, da ostane delovno aktivno čim dlje časa in tako prispeva v pokojninsko blagajno.

Ker se življenjska doba daljša, je logičen korak, da se meja upokojevanja premika navzgor, zato je treba omogočiti, da starejši delavci ostanejo aktivni dlje časa. K izogibanju zaposlovanja starejših oseb s strani delodajalcev pa zagotovo pripomorejo tudi posebno pravno varstvo, ki gre starejšim delavcem na podlagi zakona, ki ureja delovna razmerja, in negativna pričakovanja delodajalcev o sposobnostih, prilagodljivosti, dodatnem izobraževanju in podobno. Starejši delavci so torej prepoznani kot težje zaposljiva skupina na trgu dela. Po podatkih zavoda za zaposlovanje delodajalci pri kandidatih za prosta delovna mesta najpogosteje pogrešajo delovne izkušnje, poklicno specifična znanja ter ustrezno izobrazbo. V luči tega je zaposlovanje starejših smiselno podpreti in spodbujati z različnimi komplementarnimi ukrepi.

Z novelo, ki jo imamo danes na mizi, se podaljšuje možnost uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje starejših brezposelnih v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca. Ukrep je zato namenjen spodbujanju zaposlovanja starejših brezposelnih oseb. Namen ukrepa je spodbuditi zaposlovanje starejših oziroma večjo vključitev neaktivno delovno sposobnih prebivalcev na trg dela ter tako prispevati k zmanjševanju negativnih učinkov staranja prebivalstva. V svojem programu smo zapisali, da se zavzemamo za višjo zaposlenost in varnost vseh generacij, in za doseganje tega smo sprejeli programska izhodišča, ki se pomembno navezujejo tudi na zaposlovanje starejših oziroma na podaljševanje delovne aktivnosti. Hkrati si Stranka modernega centra prizadeva za varno in dostojno življenje in glede na to, da se družba pospešeno stara, si prizadevamo za vzdržno pokojninsko blagajno, kar lahko dosežemo tudi s pomočjo večje in dalj časa trajajoče delovne aktivnosti. Učinki Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela, ki smo ga sprejeli v novembru leta 2015, so pozitivni. Prepričani smo, da se bo ta trend nadaljeval tudi v prihodnje. Podaljšanje tega ukrepa odgovarja na demografske izzive, s katerimi se srečujemo na področju različnih politik v naši družbi.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zato predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker matično delovno telo predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu, in ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 5. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospe Martini Vuk.

MARTINA VUK: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Kot predstavnica predlagatelja želim na današnji obravnavi sprememb in dopolnitev Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev uvodoma izpostaviti, da je pred vami realizacija zadnjega, tretjega stebra projekta reorganizacije centrov za socialno delo. S tem projektom smo se na ministrstvu sistematično ukvarjali cel mandat. Z že sprejeto novelo Zakona o socialnem varstvu ste sprejeli potrebno podlago za ustrežnejšo organizacijsko strukturo centrov za socialno delo s poudarkom na socialnovarstvenem delu, ki ga izvajamo tudi v obliki programov socialne aktivacije. Danes obravnavani predlog zakona pa daje pravno podlago za začetek izdajanja tako imenovanih informativnih izračunov, s katerimi bodo vsi prejemniki in prejemnice pravic in subvencij po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev že pred izdajo upravnega akta seznanjeni z vsemi pomembnimi dejstvi in tudi z višino posameznih upravičenj, ki jim pripadajo po veljavni zakonodaji. Na tak informativni izračun bo stranka lahko podala ugovor, v nasprotnem primeru pa bo informativni izračun dobil naravo odločbe.

Nadalje predlog zakona predvideva, da bodo morali prejemniki letnih pravic dajati vloge za podaljšanje te letne pravice, kot so otroški dodatki, subvencije vrtca, subvencije malic in kosil ter državna štipendija, samo še do konca novembra naslednje leto, saj se v prihodnje planira avtomatično preverjanje izpolnjevanja pogojev za nadaljnje prejetje pravice. Z

navedenim bomo razbremenili državljanke in državljane z odpravo obveznosti vlaganja vlog in preprečili prekinitve v izplačevanju pravic zaradi zamude pri vloženi novih zahtevkih, kar se je do sedaj dogajalo. Z informacijsko večjo avtomatizacijo postopkov na centrih za socialno delo pa bomo odpravili preveliko obremenjenost centrov z administrativno-upravnimi postopki, da bodo na ta način imeli več časa za izvajanje in razvijanje dejavnosti, s katerimi se preprečujejo ali odpravljajo socialne stiske posameznic, posameznikov in družin. Naj vas spomnim, da se bo odločanje o letnih pravicah po tem zakonu, po novi organizacijski strukturi centrov za socialno delo izvajalo centralizirano v okviru regijskih centrov za socialno delo. Zaključek popolne avtomatizacije izdajanja informativnih izračunov za letne pravice se načrtuje jeseni leta 2019 z izdajo prvega masovnega paketa informativnih izračunov. V prihodnje bodo upravičenci do letnih pravic vsako jesen dobili na dom informativni izračun, dolžnost vlaganja vlog pa bo ostala samo za prvo zaprosilo za pridobitev posamezne pravice in seveda za sporočanje sprememb.

Nadalje z veseljem in ponosom izpostavljam, da s predlogom zakona odpravljamo varčevalni ukrep pri pravici do otroškega dodatka, in sicer na način, da se ponovno uveljavita sedmi in osmi razred. Navedeno pomeni, da smo na področju družinske in socialne zakonodaje zagrizli v varčevalni Zujf, in lahko že napovem, da bomo z dvema prihodnjima novelama zakonov predlagali še odpravo varčevanja pri določenih drugih družinskih prejemkih in predlagali bomo tudi dvig minimalnega dohodka. V predlogu zakona se ustrezno ureja tudi s strani Ustavnega sodišča ugotovljena neustavnost pri upoštevanju dohodkov oseb, ki odpravljajo dejavnost, dodatno pa so predvidene tudi druge manjše spremembe, s katerimi zlasti z bolj jasno dikcijo in večjo avtomatizacijo zmanjšujemo bremena tako zaposlenih na centru za socialno delo kot tudi vseh strank, torej državljanek in državljanov. Kot primer bi izpostavila avtomatsko pridobivanje spremembe prebivališča in dodatno znižanje upoštevanja nekaterih sredstev.

Pred vami je predlog zakona in svežnja sprememb normativnih aktov za izvedbo reorganizacije centrov za socialno delo. S podporo zakonu boste dali svoj glas bolj kakovostnemu, strokovnemu in zakonitemu delu na področju socialnovarstvene dejavnosti, vse s ciljem ponuditi pomoč posameznicam, posameznikom in družinam ter ustvarjati pogoje za reševanje in zmanjševanje stisk in težav. Ker je k predlogu zakona vloženi amandmaji k manj kot tretjini členov, predlagam, da Državni zbor opravi tretjo razpravo o predlogu zakona še na tej seji. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino,

socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Prikladu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 62. seji 30. 11. tega leta kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, predlagatelj je Vlada Republike Slovenije. V uvodni obrazložitvi je bilo s strani predlagatelja, torej Vlade, predstavnice ministrstva, poudarjeno, da se s predlaganimi spremembami zakona želi poenostaviti, avtomatizirati in racionalizirati postopek odločanja o letnih pravicah, s čimer naj bi se zaposleni na centrih za socialno delo razbremenili vodenja posebnih ugotovitvenih postopkov, stranke pa vlaganja ponovnih vlog za uveljavitev pravic iz javnih sredstev. Cilj predloga zakona je zagotoviti sodoben socialnovarstveni sistem, ki omogoča enovit, hiter, strokoven in učinkovit način odločanja o pravicah iz javnih sredstev. Vpeljava informativnega izračuna predstavlja tako imenovani tretji steber reorganizacije centrov za socialno delo v Sloveniji in pomeni tudi bistveno vsebinsko novost pri delu strokovnih delavcev na centrih za socialno delo.

Predstavljeno je bilo mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, povedano je bilo, da je predlog zakona preučila ZPS z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika ter podala pripombe pravno-sistemske narave ter konkretne pripombe k posameznim predlaganim členom. Posamezne pripombe so bile upoštevane v vloženi amandmaji. Predstavljeno je bilo tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki podpira predlog spremembe zakona. Svoje stališče k predlogu tega zakona je v nadaljevanju podala tudi predstavnica Skupnosti centrov za socialno delo, ki spremembe zakona prav tako podpira.

V razpravi, ki je temu sledila, je bila izpostavljena pozitivna valenca do tega zakona. Razpravljavci so pozdravili mehčanje tako imenovanega Zujfa in ponovno uveljavitev 7. in 8. razreda otroških dodatkov. Prav tako pa je bilo v razpravi izpostavljeno, da je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide v mesecu marcu sprejel sklep, s katerim je predlagal Vladi, da pripravi ustrezno zakonsko rešitev glede nevštevanja otroškega dodatka v denarno socialno pomoč in jo predloži v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru najkasneje do konca letošnjega leta. Predstavnica ministrstva je pojasnila, da se sprejeti sklep nanaša na več zakonov in da je Zakon o socialnem varstvu, ki naj bi urejal to področje, v javni razpravi, vsekakor pa

verjamem, da bomo do teh rešitev s strani Vlade seveda prišli.

Odbor je po sklenjeni razpravi v skladu s 128. členom našega poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje, ki so bili predhodno sprejeti, in na podlagi prvega odstavka 133. člena našega poslovnika je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila, ki sem vam ga skušal na kratko predstaviti. Hvala lepa za vašo pozornost.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, dragi kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki Vlade in drugi prisotni!

Da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ga imamo poslanke in poslanci danes na poslanskih klopeh, korak naprej v smeri vračanja pravic, ki so bile z Zujfom mnogim odvzete, kaže že sama enotna podpora predlogu zakona na matičnem odboru. Seveda bi si v Poslanski skupini Desus želeli, da bi v kratkem lahko zagotovili, da se povrnejo prav vse za mnoge ljudi pomembne pravice, ki so bile z Zujfom odvzete, predvsem na področju pokojninske, socialne in družinske politike. Predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, sprošča varčevalne ukrepe, ki se nanašajo na 7. in 8. razred otroškega dodatka. Tako bodo s 1. januarjem naslednjega leta tudi tisti, ki sodijo v 7. in 8. dohodkovni razred, upravičeni do otroškega dodatka. Seveda bo treba sprostiti še nekatere izmed varčevalnih ukrepov, na primer na področju štipendij.

V Poslanski skupini Desus bi si želeli, da bi pristojno ministrstvo pri svojih predlogih, tudi ko gre za sproščanje nekaterih ukrepov Zujfa, še bolj upoštevalo socialno pravičnost. Težko je namreč razumljivo, da socialni transferji za nekatere skupine državljanov, tudi za ranjive skupine, še vedno ne zadoščajo za dostojno preživetje številnih državljanov in državljanek, po drugi strani pa se že posega v javna sredstva z namenom, da se dajejo različni dodatki tudi nekaterim skupinam, ki relativno dobro živijo. Sredstva, ki so pristojnemu ministrstvu na razpolago za vodenje socialne in družinske politike, so namreč ena sama, zato naj delitev teh sredstev sledi predvsem cilju socialne pravičnosti. Predlog zakona ima poleg navedenih še druge dobre rešitve. Tako na primer odpravlja neskladja z Ustavo Republike Slovenije, na katera je opozorilo Ustavno sodišče v letu 2016 in odredilo, da mora Državni

zbor RS odpraviti ugotovljena neskladja z ustavo.

Naj se osredotočim na še eno spremembo, ki jo prinaša novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, in sicer se s predlogom vpeljuje informativni izračun, ki predstavlja še tretji steber reorganizacije centrov za socialno delo. Z Zakonom o socialnem varstvu smo namreč že sprejeli organizacijske spremembe delovanja centrov za socialno delo, danes pa želimo s predlogom doseči več neposrednega dela z ljudmi s strani strokovnih delavk in delavcev na CSD-jih. Prav tako se ukinja potreba po vlaganju vloge za pridobitev posamezne pravice iz javnih sredstev. Gre torej za razbremenitev ljudi pri vsakoletni oddaji vlog za letne pravice iz javnih sredstev. Tu gre za otroške dodatke, znižano plačilo vrtca, subvencije za malico učencev in dijakov in podobno. Za doseg tega namena je treba vpeljati že omenjeni informativni izračun, ki bistveno bolj avtomatizira samo izdajanje odločb.

V Poslanski skupini Desus glede na navedeno predlog zakona podpiramo. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Še enkrat, lep pozdrav!

Spoštovani, zakon, ki je pred nami nadaljuje začetno delo reorganizacije centrov za socialno delo. Tokrat gre za vsebinsko reorganizacijo, saj s spremembami, ki jih prinaša, ustvarja podlago za vpeljavo informativnega izračuna. Z informativnim izračunom želimo poenostaviti in racionalizirati postopek odločanja o letnih pravicah. S tem bi razbremenili delavce centrov za socialno delo vodenja posebnih ugotovitvenih postopkov, stranke pa vlaganja ponovnih vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. S predlogom zakona odpravljamo tudi ugotovljena neskladja z ustavo in nekatere druge spremembe, med drugim odpravljamo tudi varčevalne ukrepe na področju otroških dodatkov. Predlog zakona torej predčasno odpravlja varčevalne ukrepe na področju otroških dodatkov, do otroškega dodatka bodo s prihodnjim letom upravičeni tudi otroci iz družin z mesečnim dohodkom 1019,86 evra na družinskega člana. Tako ponovno uvajamo otroški dodatek za 7. in 8. dohodkovni razred.

Zaradi ugodne gospodarske rasti je prav, da imajo od opevane gospodarske rasti nekaj tudi naši državljani. Kot smo že povedali, reorganizacija centrov za socialno delo vključuje 3 med seboj povezane projekte: novo organizacijsko strukturo centrov za socialno delo, za katero pričakujemo, da bo razbremenila strokovne delavce birokratskih postopkov in jim prinesla več časa za delo z ljudmi; uvajamo

pravno podlago, da bo omogočila informativno odločbo po vzoru informativnega izračuna dohodnine, in poenostavljamo postopke pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, letne pravice bodo obravnavane avtomatsko in ljudem ne bo več treba vlagati vloge vsako leto; tretji ukrep pa je uvedba socialne aktivacije, ki bo zagotavljala usklajeno in celostno obravnavo oseb, ki so dolgotrajno brezposelne in ki najbolj tvegajo revščino in socialno izključenost. Ključni cilj aktivacije je, da bi dolgotrajnim prejemnikom denarne socialne pomoči čim bolj celovito pomagali in jih usposobili za novo zaposlitev.

Navedeni ukrepi s pričakovanimi rezultati krepijo našo tezo, da je reorganizacija centrov zelo pomembna, če želimo vzpostaviti sistem, ki bo dejansko delal za uporabnike. Centri za socialno delo so namreč strokovne institucije, ki bi se v prvi vrsti morale posvečati preprečevanju in podpori pri razreševanju socialnih stisk ter težav posameznikov, družin in posameznih ranljivih skupin prebivalstva, ne pa da se večino časa strokovni delavci ukvarjajo s papirji in težko birokracijo. Praksa je pokazala, da je prenos odločanja o nekaterih pravicah iz javnih sredstev in novega načina odločanja delavce centra za socialno delo obremenil bolj od pričakovanih, saj se je število upravnih postopkov o pravicah iz javnih sredstev med letoma 2010 in 2015 skoraj podvojilo. Kot sem že povedala, je ključna novost tega predloga informativni izračun. Z avtomatičnim informativnim izračunom za letne pravice, te so otroški dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, subvencija malice in tako naprej, se načrtuje razbremenitev strokovnega kadra in tudi strank.

Socialni demokrati bomo na podlagi vsega navedenega zakon soglasno podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Glavna rešitev predlaganega zakona je uvedba avtomatiziranega informativnega izračuna pravic iz javnih sredstev. Cilj je poenostavitev in racionalizacija postopkov odločanja o letnih pravicah iz javnih sredstev, podobno kot pri informativnem izračunu za dohodnino, s čimer bi se razbremenili delavci na centrih za socialno delo vodenja posebnih ugotovitvenih postopkov ter stranke vlaganja ponovnih vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. V Novi Sloveniji pozdravljamo tak korak, ki smo ga po Bajukovi uvedbi informativnega izračuna dohodnine kar predolgo čakali. Tak informativni izračun bi moral prinesiti številne pozitivne učinke za uporabnike in izvajalce. V Novi Sloveniji upamo, da bo res tako.

Ocenjujemo pa, da je Ministrstvo za delo tukaj veliko premalo ambiciozno. Če bi

prislunili državljanom, delavcem na centrih za socialno delo in tudi našim opozorilom, bi se ministrstvo že pred časom lotilo temeljite prenovne celotne zakonodaje, ki ureja pravice iz javnih sredstev in socialne pravice. Predvsem je treba zakone poenostaviti in zmanjšati število predpisov, ki urejajo eno področje. V resnici pa v Novi Sloveniji nimamo velikih pričakovanj do tega zakona, saj se s tem predlogom šele ustvarja pravna podlaga za začetek poizkusnega reševanja omenjenega števila vlog. Do redne uvedbe informativnih izračunov glede pravic iz javnih sredstev tako lahko traja še leta in leta. Seveda pa je pol leta pred volitvami napoved informativnih izračunov vsečen predvolilni bombonček. Podpiramo tudi odpravo neustavnosti prvega odstavka 14. člena, ki se nanaša na upoštevanje fiktivnega dohodka v postopku uveljavljanja pravic iz javnih sredstev. S tem se končno odpravljata rešitev, ki je bila krivična predvsem do številnih mladih mamic, ki so se samozaposlile s skrajšanim delovnim časom in so imele zaradi boljšega usklajevanja družinskega in poklicnega življenja resnično nizke prihodke. Namesto tega, da bi bile za to nagrajene, so bile še kaznovane, in to ni prav.

Žal ta predlog zakona zamuja priložnost, da bi odpravil krivice, lahko rečem, neprejemnikov državne štipendije, 8. točka prvega odstavka 12. člena ZUPJS, zaradi prejetanja otroškega dodatka njihovih mlajših bratov oziroma sester. Takratni minister Svetlik z državno sekretarko Kopač Mrak je namreč obljubljal, da bodo državne štipendije za polnoletne otroke nadomestile otroške dodatke. V Novi Sloveniji smo jih skupaj z uglednimi družinskimi organizacijami, kot je Družinska pobuda, opozarjali, da to ni res, pa nas niso poslušali. Ministrica, do oškodovanih otrok, študentov in dijakov ter družin imate še vedno velik dolg. Žal ni politične volje za odpravo vračila varčevalnih ukrepov na področju štipendij.

To v Novi Sloveniji zelo obžalujemo, zato poslanci Nove Slovenije zakonu ne bomo nasprotovali, ne bomo ga pa tudi ne potrdili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Ta zakon bomo v Levici podprli, ker prinaša pozitivne spremembe na tehnično-administrativnem področju delovanja centrov za socialno delo, pri tem pa ne posega v obstoječe socialne pravice. Navkljub temu bom v nadaljevanju predstavil tisto, česar v tem predlogu ni, pa bi moralo biti. Za začetek naj podčrtam glavno obravnavane novele. Uvedba informativnega izračuna in avtomatičnega izračuna za letne pravice bo poenostavila postopek pridobivanja socialnih pravic na način, ki bo razbremenil tako delavce centrov za socialno delo kot tudi prebivalce, ki se velikokrat soočajo z obsežno birokracijo v

postopkih uveljavljanja svojih pravic. Sprememba sicer prihaja kasneje kot obljubljeno, pa vendarle je pomembna in v Levici jo ob predpostavki, da bo tudi tehnično primerno izvedena, podpiramo.

Naprej. Na področju otroških dodatkov predlog ponovno uvaja pravico do dodatka za družine v 7. in 8. dohodkovnem razredu, torej tudi za tiste družine, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo dosega tisoč 20 evrov. V Levici tej odmrznitvi ne nasprotujemo, ker gre za odpravo varčevalnega ukrepa in ne za nekaj novega, ampak pri tem opozarjamo na velikokrat spregledano dejstvo, da so prejemniki višjih mesečnih neto plač že tako deležni državne podpore za otroke v obliki olajšav pri izračunu dohodnine, katerih finančni učinek se zvišuje premo sorazmerno z višino prejemkov. Država pa bi morala prioriteto poskrbeti za najrevnejše in socialno najbolj ogrožene skupine in poseči po ukrepih za odpravljanje revščine. Prioritetno je to dvig minimalne plače, dvig minimalnega dohodka in dvig denarne socialne pomoči. Na tem koncu bi bilo treba začeti.

Eden izmed takih ukrepov socialne pravičnosti bi bila tudi izločitev otroškega dodatka iz nabora dohodkov, ki se upoštevajo pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. S tem bi dosegli dva pomembna cilja, prvič, povečali bi dohodek socialno najbolj ogroženih družin, drugič, zmanjšali bi potrebo po tem, da družine otroški dodatek porabijo za vzdrževanje gospodinjstva, ker imajo preizkušene dohodke in so v to prisiljene, namesto da bi šel za to, čemur je prvenstveno namenjen, to je vzdrževanju otrok. To je resen problem, ki ga pripoznavajo tudi strokovnjaki z Inštituta za socialno varstvo, ker se med socialno ogroženimi sloji znajde vedno več otrok, še posebej tistih iz enostarševskih družin. Ravno tak predlog smo na mizo prinesli v Levici marca letošnjega leta. Podprle so ga tako dobrodelne organizacije kot Državni svet, ampak ste se poslanci odločili drugače in ga na matičnem delovnem telesu zavrnili. Vseeno so pa očitno člani odbora takrat prepoznali problem, ker je bil na isti obravnavi sprejet sklep, s katerim smo Vladi predlagali, naj pripravi zakonsko rešitev glede nevštevanja otroškega dodatka med dohodke, ki veljajo pri uveljavljanju socialnih pravic, in jo Državnemu zboru v obravnavo predloži najkasneje do konca tega leta. To bi se moralo zgoditi ravno s to novelo, pa se ni, in se je Vlada nekako po svoje odločila, da tega problema ne bo naslavljala. Mislim, da bi morali zlasti koalicijski poslanci, ki ste ta sklep na odboru podprli in izglasovali, svojo vlado in svoje ministrstvo poklicati na odgovornost. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Namen Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ga je vložila Vlada, je uvedba avtomatičnega informativnega izračuna za letne pravice. Na ta način naj bi se razbremenili tako upravičenci do pravic iz javnih sredstev kot centri za socialno delo, ukinili varčevalni ukrepi v zvezi z otroškimi dodatki, spremenil postopek vračila dolga ter opredelil nastanek spremembe, ki vpliva na posamezno pravico. Dohodkovne lestvice kot podlage za uveljavitev posameznih pravic bodo po novem določene v nominalnih zneskih, ki se bodo usklajevali enkrat letno z rastjo cen življenjskih potrebščin. Prav tako se s predlogom zakona odpravlja ugotovljeno neskladje z Ustavo Republike Slovenije.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo predlog zakona podprli, se pa strinjamo z večkrat izraženimi pomisleki glede morebitnih težav pri delovanju informacijskega sistema, ki je za uveljavitev predlaganih sprememb ključnega pomena. Zato upamo, da je ministrstvo poskrbelo, da do zastojev v delovanju ne bo prišlo, kar bo posameznikom resnično omogočilo razbremenitev pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, do katerih so upravičeni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Irena Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Še enkrat vsi prav lepo pozdravljeni!

Spoštovani, od leta 2012 naprej centri za socialno delo odločajo o 12 pravicah iz javnih sredstev. Kljub temu da je zakon prinesel določene prednosti, se je obseg dela na centrih za socialno delo povečal v večji meri, kot se je pričakovalo. Na žalost se to odraža v tem, da so socialni delavci preobremenjeni z administrativno-upravnim delom, za strokovno delo pa posledično nimajo dovolj časa. Da to predstavlja enega izmed ključnih problemov na področju socialne politike, je prepoznala tudi Vlada in v okviru reorganizacije centrov za socialno delo pristopila h krepitvi vloge socialnih delavcev in drugih strokovnih delavcev s poudarkom na strokovnem delu.

Novela Zakona o socialnem varstvu, ki smo ga poslanci sprejeli septembra letos, predstavlja pravno podlago za spremembo organizacijske strukture centrov za socialno delo ter za uvedbo socialne aktivacije, novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pa predstavlja pravno podlago za uvedbo informativnega izračuna, katerega namen je stranke razbremeniti nenehnega vlaganja nekaterih vlog ter centre za socialno delo razbremeniti odločanja o nekaterih vlogah. Z uvedbo informativnega izračuna se bodo tako postopki poenostavili. Za letne pravice se z novelo zakona predlaga uvedba avtomatičnega informativnega izračuna, to je pri letnih pravicah

za otroški dodatek, državno štipendijo, znižano plačilo vrtca, subvencionirano prehrano za učence in dijake. V tem primeru bi se morala odobritev vsako leto avtomatično podaljšati. Novela predvideva tudi odpravo neskladij z ustavo, na katere je opozorilo Ustavno sodišče, jasnejšo določitev dohodkovnih lestvic v nominalnih zneskih, kar se nam zdi še posebej pomembno, ter zelo pomembno, da se ponovno uvede otroški dodatek za 7. in 8. dohodkovni razred. Tako bo v letu 2018 do otroškega dodatka upravičenih približno 45 tisoč otrok več.

V tem državnem zboru smo bili že priča kritikam, da trenutna vlada premalo naredi na področju družinske in socialne politike ter da se mora trenutna gospodarska rast odraziti v sproščanju varčevalnih ukrepov, ki jih je uvedel Zujf. Vladi je zelo pomembna tudi družinska in socialna politika. Naj omenim samo nekatere sproščene varčevalne ukrepe: delna oprostitve 5. dohodkovnega razreda za državne štipendije, dvig otroškega dodatka za 10 % v 5. in 6. dohodkovnem razredu, razširjen krog upravičenih otrok do subvencije kosila in malice in tudi druge. Novela ZUPJS, ki jo obravnavamo danes, je še en korak pri sproščanju tako imenovanega Zujfa in kaže na dejstvo, da Vlada veliko pozornosti namenja družinski in socialni politiki. V obravnavi je tudi novela Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki predvideva nekaj pomembnih ukrepov, ki lahko pozitivno vplivajo tudi na odločitev mladih, da si ustvarijo družino.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zato predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

V Slovenski demokratski stranki bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev podprli. Zavedamo se, da so spremembe potrebne, saj je sedanje stanje na tem področju potrebno modernizacije in tudi končno razbremenitve varčevalnih ukrepov na področju otroških dodatkov, ki bi bili po Zujfu že zdavnaj odpravljeni, če ne bi bili podaljšani na predlog sedanje ministrice. Potrebne so tudi izboljšave na področju hitrejšega in transparentnejšega odločanja o socialnih pravicah, saj je sedanje stanje preveč zbirokratizirano za državljanke in državljane, ki morajo vsako leto vlagati vloge za različne pravice iz javnih sredstev, in tudi za zaposlene na centrih za socialno delo, ki se dušijo v birokraciji. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev zato zagotavlja pravno podlago za uvedbo avtomatiziranega informativnega izračuna, s katerim se želi odpraviti obremenjenost strank z vsakoletnim vlaganjem vlog pri uveljavljanju pravic iz javnih

sredstev in obremenjenost centrov za socialno delo z administrativno-upravnimi postopki.

Predlog zakona odpravlja tudi varčevalne ukrepe na področju otroških dodatkov. Do otroškega dodatka bodo s prihodnjim letom upravičeni tudi otroci v družinah, ki se uvrščajo v 7. in 8. dohodkovni razred. Poleg tega predlog odpravlja ugotovljeno neskladje z ustavo, in sicer tako, da predlaga, da se odpravi domnevno upoštevanje dohodka iz dejavnosti v višini 75 % bruto minimalnega dohodka, razen za upoštevanje dohodka na začetku opravljanja dejavnosti. Poleg naštetih rešitev zakon prinaša še spremembe, ki bi morale biti že zdavnaj sprejete, kot so usklajevanje dohodkovnih lestvic z rastjo cen življenjskih potrebščin, razbremenitev strank sporočanja spremembe stalnega prebivališča, poenostavitev na področju izplačil občinskih subvencij in najemnin.

Na splošno pa lahko ugotovimo, da je veliko besed s strani ministrice za socialne zadeve in enake možnosti Anje Kopač Mrak namenjenih temu, da je ta zakon eden izmed treh projektov, ki naj bi šli v smeri reorganizacije centrov za socialno delo. Ministrica Anja Kopač Mrak in seveda njena stranka Socialnih demokratov očitno delujeta mimo stroke na centrih za socialno delo, saj zaposleni v centrih za socialno delo govorijo ravno nasprotno. Takšna delna in postopna reorganizacija centrov za socialno delo je lahko samo še poslabšanje delovanja le-teh. Namesto da bi se zaposleni v centrih za socialno delo ukvarjali z ljudmi, ki živijo pod pragom revščine, in se seveda približali ljudem, je stanje prav nasprotno – dušijo se v dodatni birokraciji. Če želimo doseči spremembe na tem področju, je nujno sistemsko pristopiti k reorganizaciji centrov za socialno delo, pri katerih bo imela glavno besedo neodvisna stroka in uporabniki storitev centrov za socialno delo.

Žal ugotavljamo, da se področje centrov za socialno delo ne more sistemsko izboljšati, dokler so za to področje pristojni Socialni demokrati, ki prednostno uvajajo rešitve, ki pomenijo še dodatno politično kadrovanje ter neučinkovito uporabo sredstev za socialno varstvo, ki je vse manj dostopno tistim, ki ga najbolj potrebujejo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. 12. 2017.

V razpravo dajem 17. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem tudi 21. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še 27. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ena izmed večjih sprememb tega predloga, ki se tiče oziroma ne tiče uvedbe informativnih izračunov, je določitev dohodkovnih lestvic v nominalnih zneskih. Se pravi, namesto da se meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti računajo glede na deleže od neto plače, se določajo z nominalnimi zneski, zato je v 7. členu napisano, da se meje dohodkov za ugotavljanje upravičenosti usklajujejo z rastjo cen življenjskih potrebščin enkrat letno v mesecu januarju. To je načeloma vse okej, lepo in prav, ampak potem se v 27. členu v prehodnih določbah postavlja, da se to usklajevanje v letu 2018 ne opravi. Obrazložitev, ki stoji za tem predlogom, ni na nobeni točki vsebinska, formalno se sklicuje na 69. člen zakona o izvrševanju proračunov, ampak to v resnici nima z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev nikakršne veze.

V Levici z amandmajem tu predlagamo, da se to usklajevanje zgodi že prej, torej da se z usklajevanjem ne čaka do naslednjega leta, ampak se to zgodi že letos – zakaj? Razlogi socialne pravičnosti so tukaj očitni, v podkrepitev pa še nekaj številčk. Po podatkih Statističnega urada je bila letna rast cen v novembru 2017 1,2-odstotna, cene blaga so bile v novembru 2017 v primerjavi z novembrom lanskega leta v povprečju za 1,2 % višje, cene storitev pa za 1,3 %. Cene blaga dnevne porabe so se zvišale za 2,3 %. Skratka, argument socialne pravičnosti govori v prid temu, da se to usklajevanje zgodi nemudoma in da se s tem ne čaka še eno leto.

Ob tem za zaključek opozarjam še, da si v Levici prizadevamo za to, da se otroški dodatek ne bi upošteval pri uveljavljanju socialnih pravic. V začetku leta smo to že predlagali in je šlo marca na parlamentarni odbor. Odbor je ta naš predlog zavrnil, je pa hkrati sprejel sklep, to je bilo 17. marca 2017, da Vladi predlaga, da do konca leta 2017 pripravi svoj predlog rešitve izvzema otroškega dodatka iz kriterijev pri uveljavljanju socialnih pravic, pa se to do danes ni zgodilo. Kot sem dejal že v predstavitvi stališč poslanske skupine, je to neka točka, pri kateri bi morali zlasti koalicijski poslanci, ki ste podprli in izglasovali ta sklep, vztrajati in na odgovornost poklicati svoje lastno ministrstvo za delo. Ker koliko so pa potem vredni vaši glasovi in vaše predstavništvo v parlamentu, če sprejmete sklep, Vladi nekaj naložite, potem se pa to ne zgodi?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Da.

Besedo ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa.

Naj povem, da bom sama podprla amandma Levica. Seveda se sprašujem, zakaj določitev dohodkovnih lestvic, nominalnih zneskov uveljavljati šele z januarjem 2019. Ne vidim razloga. Mi smo tik pred januarjem 2018, in če so se varčevalni ukrepi sprostili na vseh ostalih segmentih v naši družbi, mislim, da je prav, da se sprostijo tudi na področju družin. Zakaj bi morale ravno družine čakati zadnje v vrsti? S tem se ne moremo strinjati. V Poslanski skupini Nove Slovenije se s tem ne strinjamo. Seveda zakon prinaša neke dobre, pozitivne rešitve, moram reči, kar se tiče otroškega dodatka za 8. in 9. plačni razred, pa vendarle se bom ponovno ustavila tukaj, kjer sem pred enim mesecem tudi sama, kot predlagateljica v Novi Sloveniji ... Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev na področju štipendij – tukaj še vedno ne razumem, zakaj se študentom ne dodelijo državne štipendije in zakaj se otroški dodatki še vedno, en del njih všteva v izračun dohodka take družine. Lahko grem še dlje. Ne vem, zakaj se mora študentsko delo upoštevati pri izračunu za pravice iz javnih sredstev, študent pa ne prejema državne štipendije. Zakaj? Od česa naj živi? Če bi imel državno štipendijo, bi verjetno lahko tudi študiral in mu ne bi bilo treba delati. Tako pa se njegovo delo, da se preživi in da plača stanarino in da lahko čez teden ali pa čez mesec preživi v Ljubljani ali Mariboru ali kjerkoli drugje, je na fakultetah, šteje v izračun pravic iz javnih sredstev in hkrati vpliva tudi na vse ostale sorojence, brate, sestre, v družini. To zame ni pravična družba in to zame ni pravična socialna politika!

Pozivam ministrstvo, naredite vendar politiko, da boste ločili del, ki je namenjen socialnim zadevam, in del, ki je namenjen družinski politiki. Le tako bomo lahko govorili o neki pravični politiki. Vsak bo vedel, tudi študent bo vedel, kaj bo dobil, da bo lahko dobil en del iz socialnih in en del iz družinske politike. Ne razumem, da se enostavno prelagajo odločitve v januar 2019. Nekaj nas bo ali pa nekaj jih bo ostalo v Državnem zboru tudi v letu 2019, zanima me, kaj bomo potem leta 2019 lahko naprej delali. Preveč. Zadeve imamo možnost odpraviti že z novim letom, že z januarjem 2018. Ne razumem tega, da se vedno išče razlog, zakaj se nekaj ne bi naredilo, in potem se zavrne zakon, ki je to predvidel, ki je imel podlago tudi v izračunih, in se reče, »mi bomo to rešili, Vlada bo to rešila«, potem pa vidimo, kako se zadeve rešujejo. Karkoli, tudi minimalno plačo smo prejle že omenjali. Predolgo traja – tudi podaljševanje statusa upokojencev – predolgo vse skupaj traja in ne iščemo rešitev. Kako bomo prišli na cilj?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Že prej sem povedal, da ta zakon podpiram, in podpri bom tudi ta amandma, ki ga je vložila Levica, predvsem iz razloga – sem sedaj poslušal tudi kolegico Dimic in mislim, da je marsikateri poslanec in poslanka, ki sedi v Državnem zboru, občutljiv za to temo – da se vse, kar bo ta vlada naredila in kar ta vlada skuša z zakonodajo dati ali pa vrniti ljudem, prenaša na leto 2019, 2020, 2021 in tako dalje. To ni noben problem, saj to lahko vsak naredi, sedaj ko pa je na oblasti, sedaj ko pa mora rešitve sprejemati, sedaj ko bi morala že zdavnaj otroški dodatek vrniti po Zujfu, če o tem govorimo, pa tega ni naredila. To se mi zdi neokusno, neprimerno in tudi skrajno pokvarjeno. Ker s tem, ko sprejema ta zakonodajo, nalaga naslednji vladi, v kateri morda Socialnih demokratov celo ne bo, za kar bi bil zadnji čas – da jih ne bi bilo. Zadnji čas! Nalagati tisti vladi, da bo morala izvrševati določene stvari, ki jih je ta vlada tisti vladi naložila – zakaj pa tega ni storila sedaj? Zakaj pa tega ni storila že 2015, 2016, 2017? Zakaj tega ni naredila?

Vse pogoje je imela. Vse pogoje! Gospodarska rast je bila več kot 2,5-odstotna in tako dalje. Sedaj pametnjati, poskušati zavesti slovensko ljudstvo in slovenske volivke in volivce, pol leta pred volitvami sprejemati odločitve, da bo to potem reševala naslednja vlada leta 2019 – isto kot so upokojenci, Desus, pripravljali zakonodajo, ki so jo zdajle vložili v parlament, s katero bodo reševali problem pokojnin leta 2019, 2020, 2021 in tako dalje. Kaj so delali do sedaj? Kaj so delali so sedaj?! Sprašujem jih! To je enostavno. To je enostavno, to je isto, kot če bi jaz obremenitve naredil ali pa kredite vzel za jih mora moja hči plačevati. To ni noben problem, to lahko vsak naloži. To je nesramno, to je neodgovorno! Naslednja vlada, ki bo dobila škarje in platno v roke, bo imela zvezane roke. Praktično ne bo mogla narediti nič, zato ker jo bodo s sedanji odločitvami – čeprav so nujno potrebne te odločitve, nujno potrebne, to pa moram poudariti, ampak morale bi se izvajati že sedaj. Pokojnine bi se lahko zvišale že sedaj za 4, 5 ali 6 %, ne pa samo za 0,1 % ali pa 0,5 % ali pa en 1 %, in potem ne bi potrebovali s tem obremenjevati naslednje vlade. Naslednja vlada bi potem lahko poskrbela za to, da bi upokojenci res enkrat prišli do tiste pokojnine, ki jo potrebujejo, zato da bodo lahko preživeli.

Isto na tem področju, kar se sociale tiče. To je zavajanje volivk in volivcev, ker je to pol leta pred volitvami, in ne morem razumeti! Upam, da bodo volivke in volivci razumeli, da je to napačna pot. Takrat ko pa so na oblasti, pa niso naredili na tem področju nič. Zdajle, v zadnje pol leta vladanja pa bi naredili ne vem kaj in obremenili naslednje vlade, ki bodo prihajale. Ker v takšni sestavi, kot je sedaj, zagotovo ne bo več, saj slovensko ljudstvo se izdaja in

volivke in volivci so se lahko prepričali, kaj zmore ta oblast, ta vlada in ti koalicijski partnerji. Upam, da bo naslednja ekipa v Državnem zboru popolnoma drugačna, taka, ki bo lahko v resnici delala tisto, kar je treba delati za ljudi, ne pa to, da štiti privilegije in privilegirance.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

Rad bi slišal odziv na naš predlog amandmaja s strani predstavnikov Vlade, ministrstva za delo, navsezadnje pa tudi odziv iz koalicijskih vrst. Najprej na temo konkretne vsebine tega amandmaja, se pravi, da se usklajevanje upravičenosti do socialnih transferjev glede na rast cen življenjskih stroškov opravi že v letošnjem letu, ne šele čez 1 leto. Kot sem že povedal, mislim, da je to edina socialno pravična poteza. Cene življenjskih stroškov so narastle in ni nikakršnega argumenta, da se to ne bi zgodilo. To kot prvo.

Kot drugo pa izzivam koalicijske poslance, da povedo, zakaj svoje vlade ne pokličejo na odgovornost, ker je ignorirala in ni izvršila njihovega, našega sklepa, če hočete, s 17. marca letos, ko smo v Levici predlagali izločitev otroškega dodatka iz vštevanja v pogoje za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Za osvežitev spomina naj vam preberem sklep: »Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Vladi Republike Slovenije, da pripravi ustrezno zakonsko rešitev glede nevštevanja otroškega dodatka v denarno socialno pomoč in jo predloži v obravnavo in sprejem Državnemu zboru RS najkasneje do konca leta 2017.« Ta sklep govori o zakonu, ki ga obravnavamo danes, ampak o tej rešitvi in o tem ukrepu v istem zakonu ne duha ne sluha.

Še posebej tukaj pozivam k razpravi in opredelitvi zato, ker smo na plenarnih sejah, še pogosteje pa na odborih priča temu, da predstavniki izvršne veje oblasti pač ne komentirajo določenih opozicijskih predlogov, ki jih v Levici prinesemo na mizo. Pač, tam so. Tam so tiho, čakajo, da razprava mine, da vse skupaj prepahajo, skrijejo se pod mizo in potem je to to. In poslanci glasujete, kot vam reče Vlada, ne glede na argument. Še več! Zgodí se tudi, da vladna stran argumentirano razpravo izgubi, zato ker – kot v tem konkretnem slučaju – argumenta pravzaprav nima, stvarnega ne. Pa to zlasti koalicijski poslanci pogosto preslišite in se spet obnašate kot nek glasovalni strojček. Pogosto sploh ne veste, o čem se pravzaprav glasuje, samo čakate, da pride tisti trenutek in se pritisne na tipko.

Glede na to, kako zdaj poteka razprava pri tej točki, se bojim, da bi se natančno ta zgodba lahko ponovila pri tem našem amandmaju, zato torej ponovno pozivam vladne predstavnike, zakaj usklajevanje šele z 31.

decembrom 2018, ne pa že v letošnjem letu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila gospa Martina Vuk, državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Brez skrbi, gospod Kordiš, kot dobro veste, se jaz vedno oglasim, preden vi kogarkoli pozovete, in ni treba skrbeti, da ne bi bilo ustreznega odziva. Kar se tiče sproščanja varčevalnih ukrepov pri otroških dodatkih, naj povem, da začne to veljati s 1. 1. 2018, gospod Pojbič. Torej, ničesar ne prelagama v leto 2019, ne zavlačujemo, ne odlagamo na neko drugo vlado sproščanja otroškega dodatka za 7. in 8. razred. 1. 1. 2018 se začne to uporabljati in vsi tisti, ki sodijo v 7. in 8. dohodkovni razred, bodo takrat upravičeni do otroškega dodatka. 1. 1. 2018. Vsebinska amandmaja in tisto, o čemer razlagamo, da se zgodi v letu 2019, pa je uskladitev dohodkovne lestvice, na podlagi katere se ugotavlja, v kateri dohodkovni razred posamezni upravičenec sodi, in da bo uskladitev te lestvice, ki jo danes prejimate, po novem določena v nominalnih zneskih. Ne več v odstotkih povprečne plače, kot je bila do sedaj, ampak v nominalnih zneskih, zato da bo vsakomur jasno, ko si bo izračunal, kakšne dohodke ima, v kateri dohodkovni razred sodi. To se sprejema danes. Ta dohodkovna lestvica se začne uporabljati s 1. 1. 2018 in zato ni takoj uskladitve, ker so bo takrat začela uporabljati. S 1. 1. 2019 pa se začne usklajevanje.

Kaj smo naredili? Usklajevanje dohodkovnih lestvic smo izvzeli iz omejitev po ZIPRS, izvzeli smo jih iz zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in družinam. Izvzeli smo jih. Zakaj smo to naredili? Ker ne želimo, da se neusklajevanje podaljšuje. Ne želimo tega ne glede na to, kaj bo sprejeto v prihodnjih ZIPRS-ih, ali pa ne glede na to, kako se nadalje zamrzuje usklajevanje po zakonu o usklajevanju transferjev posameznikom in družinam, ampak smo vpisali pravno podlago za usklajevanje v ta zakon, v 21. člen tega zakona in v prihodnjih določbah določili, da se usklajevanje na podlagi tega 21. člena prvič zgodi v letu 2019 in od takrat potem vsako leto. Zato bi morali, če bi hoteli to usklajevanje zagotoviti že za naslednje leto, amandma predlagati na način, da se črta ta četrti odstavek, ne da se posega v ZIPRS in ZUTPG, ker v letu 2018 za ta zakon, za dohodkovne lestvice ZIPRS in ZUTPG ne bosta veljala, ker smo določili posebno pravno podlago ravno s tem namenom, da se jih izvzame iz tistih zamrznitev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

To, kar smo dobili, je sila formalističen odgovor, ki vsebinsko ne pije vode. Kar smo izvedeli, je to, kar že vemo, torej da uskladitve za 2018 ne bo, pika, konec. Ali ne? Ob tem pa potem še sklicevanje in opletanje z ZIPRS, ki tukaj v resnici nima nikakršne veze, zaradi tega ker Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji ni posredi in ta določila ne veljajo za Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Pravnega zadržka, zakaj te uskladitve v 2018 ne more biti, ni, vsebinskih pa tudi niste podali, in kakor ste zdajle obrazlagali, se vsebinsko načeloma tudi vi strinjate z nami. Vse, kar predlagamo, je, da se ta uskladitev zgodi že za 2018 in da se ne čaka na 2019. Pika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Ko sem razpravljajal o tem amandmaju, upam, da se razume, da vemo, o čem govorimo, ampak hkrati sem skozi razpravo želel opozoriti, zakaj takega zakona, kot ga je Vlada prinesla sedaj, pol leta pred volitvami, ni prinesla pred tremi leti na mizo. To sprašujem. To je pomembno in ključno vprašanje! Potem ne bi prišlo do tega, da bi se ti varčevalni ukrepi, kar se tiče 7. in 8. dohodkovnega razreda za otroški dodatek, vlekli do tega trenutka, ampak bi bil ta problem rešen že pred tremi leti. Ker je bila 2,5-odstotna gospodarska rast, bi bil ta problem že takrat rešen. Zakaj sedaj, ko je pol leta pred volitvami in ko hočejo Socialni demokrati na vsak način prepričati ljudi, da bodo za njih glasovali? To je čisto nepošteno in nepravilno in tudi neodgovorno delo sedanje koalicije. Ta rešitev, kot je sedaj v zakonu, bi lahko bila predlagana pred tremi leti, ker so bile za to vse podlage. Vse podlage!

Zufj je tudi določal, da ko bo 2,5-odstotna gospodarska rast, se morajo te zadeve urediti. To ministrstvo je podaljšalo te ukrepe in mi tega ne more govoriti. Podaljšalo je te ukrepe! In če bi takrat, ko je bila 2,5-odstotna gospodarska rast, to pa se ve, kdaj je bila, bi lahko bila ta situacija rešena. Tudi Vlada bi lahko prišla s tem zakonom, ne pa da se zdaj na vse možne načine izgovarja, da je pač situacija takšna, kot je, da je zdaj pol leta pred volitvami prišla s to zakonodajo. Čeprav je to absolutno potrebno in hvala bogu, da je, pravim samo, da bi to pred tremi leti ali pa vsaj pred dvema letoma in pol lahko vložila. Potem bi človek rekel, da misli resno, ne pa sedaj ko so, še enkrat povem, pred vrati državnozbornih volitev; naslednje leto ali pa morda že na začetku naslednjega leta. Zato sem prej govoril o tem, zakaj se mi zdi, da je tak pristop napačen, in potem še, da se stvari prelagajo na leto 2019, 2020, 2021 in tako dalje. Katerikoli zakon, ki

pride pol leta pred volitvami, se mi zdi, da je nekorekten. Vsi tisti, ki tako zakonodajo vlagajo, bi to lahko naredili že pred tremi leti, takrat ko so Vlado sprejeli, v prvem letu mandata. Potem bi ljudje verjeli, bi rekli, aha, ti ljudje pa resno mislijo, ti poslanci, te poslanske skupine pa resno mislijo. Ampak se točno vidi, zakaj so kakšne stvari narejene in kdaj so kakšne stvari narejene. Upam, da bo slovensko ljudstvo to ugotovilo in ne bo več nasedalo tem že ustaljenim fintam levičarske politične elite.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne.

Hvala lepa, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 17. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O VARSTVU PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI IN JEDRSKI VARNOSTI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Lidiji Stebernak, državni sekretarki na Ministrstvu za okolje in prostor.

LIDIJA STEBERNAK: Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci, predstavniki Vlade in drugi navzoči!

Veljavni Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti je bil sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije pred več kot 15 leti in bil nato večkrat spremenjen in dopolnjen, nazadnje z novelo v letu 2015. Tokrat predlagatelj predlaga sprejetje novega zakona, saj se v slovenski pravni red prenašajo zlasti zahteve zelo obsežne Direktive Sveta 2013/59/Euratom o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja. S predlaganim zakonom se nadaljuje postopek prilagajanja slovenske zakonodaje najnovejšim spoznanjem na področju varstva pred sevanji in jedrske varnosti. Z novim zakonom se poleg obsežnega korpusa vez iz direktive uvajajo tudi nekatere manjše spremembe na področju jedrske varnosti, ki izhajajo iz določil Direktive Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov, to je tako imenovana spremenjena direktiva o jedrski varnosti, ki je bila izdana v času postfukušimskih akcij v Evropski uniji. Prenos najbolj bistvenih zahtev te direktive je bil že izveden s sprejetjem novih

pravilnikov o dejavnih sevalne in jedrske varnosti ter o zagotavljanju varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov. Nekaj določb direktive, zlasti glede mednarodnega sodelovanja in zagotavljanja javnosti podatkov, pa bo prenesenih s predlaganim novim zakonom.

Spoštovani poslanke in poslanci, naj se zelo na hitro pomudim še pri poglavitnih novostih, ki jih prinaša predlog novega zakona glede na obstoječo ureditev in so posledica novih temeljnih varnostnih standardov na področju varstva pred sevanji. Novosti se nanašajo zlasti na varstvo pred sevanji zaradi naravnih virov sevanja, vključujoč varstvo zaradi radona na delovnih mestih in v bivalnih prostorih, ter ukrepe za zmanjševanje izpostavljenosti zaradi gradbenih materialov in ozaveščanje vseh deležnikov, nadzor predmetov splošne rabe s stališča varstva pred sevanji, upravljanje s kontaminiranimi območji, ki jih ni mogoče očistiti, jasno ločevanje med obstoječo in načrtovano izpostavljenostjo ter izpostavljenostjo med izrednim dogodkom, sodelovanje in usklajeno ukrepanje vseh držav članic EU v primeru izrednega dogodka, izenačenje vrednosti za izvetje in odpravo nadzora nad radioaktivnimi snovmi, vključenost medicinskih fizikov v izvedbo radioloških posegov, ki povzročajo višje izpostavljenosti pacientov, zahteve zagotavljanja in preverjanja upravičenosti medicinskih radioloških posegov, ocenjevanje izpostavljenosti pacientov glede na starost in spol, zahteve za poročanje upravnim organom v primeru nenamerne izpostavljenosti v zdravstvene namene in zahtevo, da izvid radiološkega posega vsebuje podatek, potreben za oceno doze. Ob tem so predlagane še nadaljnje poenostavitve glede izvajanja sevalnih dejavnosti, saj novi zakon za nekatere manj nevarne oblike sevalnih dejavnosti prinaša tudi možnost zgolj registracije namesto pridobivanja dovoljenja.

V skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora predlagamo, da se na isti seji opravi še tretja obravnava zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 35. seji dne 29. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti, ki ga je Državnemu zboru po rednem postopku predložila Vlada. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državna

sekretarka na Ministrstvu za okolje in prostor pojasnila, da predlog zakona v slovenski pravni red prinaša zlasti zahteve zelo obsežne Direktive Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. 12. 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja. Na ta način se nadaljuje postopek prilagajanja slovenske zakonodaje najnovejšim spoznanjem na področju varstva pred sevanji in jedrske varnosti. S predlogom zakona se uvajajo tudi nekatere manjše spremembe na področju jedrske varnosti, ki izhajajo iz določil Direktive Sveta z dne 8. 7. 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov, ki je bila izdana v času postfukušimskih akcij v EU. Prenos najbolj bistvenih zahtev te direktive je bil izveden že s sprejetjem novih pravilnikov o dejavnih sevalne in jedrske varnosti ter o zagotavljanju varnosti po začetku obratovanja sevalnih ali jedrskih objektov. Nekaj določb direktive, zlasti glede mednarodnega sodelovanja in zagotavljanja javnosti podatkov, pa bo prenesenih s tem predlogom zakona. Poleg navedenega so v predlogu zakona predlagane nekatere nadaljnje poenostavitve glede izvajanja sevalnih dejavnosti, saj predlog zakona za nekatere manj nevarne oblike sevalnih dejavnosti prinaša tudi možnost zgolj registracije namesto pridobitve dovoljenja.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je Zakonodajno-pravna služba k predlogu zakona podala pisno mnenje. Pripombe so bile upoštevane v amandmajih koalicijskih poslanskih skupin, medtem ko je glede nekaterih ostalih pripomb pristojno ministrstvo podalo določena pojasnila. Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj gospod Bičič je pojasnil, da komisija predlog zakona podpira, predlagala pa je dopolnitev 177. člena Predloga zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti z določilom, da se nadomestilo zaradi omejene rabe prostora plačuje mesečno.

V razpravi so poslanci koalicije in opozicije podobno kot komisija enotno opozorili na nujnost ohranitve obstoječe ureditve, po kateri upravljavec jedrskega objekta mesečno nakazuje nadomestilo zaradi zmanjšanja finančnih virov lokalne skupnosti in nadomestilo zaradi zmanjšanja uporabe vrednosti objektov lokalne infrastrukture lokalni skupnosti. Ker v predlogu zakona te določbe ni, so bili posledično vloženi tudi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin in poslanskih skupin SDS in Levica k 177. členu, s katerim se izrecno določa, da se nadomestilo zaradi omejene rabe prostora plačuje mesečno. S strani Poslanske skupine Levica je bilo izraženo tudi mnenje v zvezi z 31. členom, da bi moral izvajalec sevalne dejavnosti optimizirati varstvo ljudi in okolja pred sevanji tako, da so z izpostavljenostjo ob upoštevanju družbenih dejavnikov na najnižji ravni. Opozorjeno pa je bilo tudi na 183. člen, ki določa

postopke za pridobitev dovoljenj v zvezi z izvajanjem sevalne dejavnosti, kamor bi po njihovem mnenju sodila tudi določba, s katero se dovoljenje za obratovanje Nek časovno omeji.

Odbor je po razpravi sprejel večje število amandmajev, ki so razvidni iz poročila, ki je v spletnem sistemu Državnega zbora. Nato je glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Novela zakona, ki je pred nami, ne posega bistveno v temeljna načela in cilje obstoječega zakona, pač pa v večji in bistveni meri usklajuje že veljavni zakon s pravnim redom Evropske unije. Ne gre zanemariti, da je Euratom skupaj z Evropsko skupnostjo za premog in jeklo v resnici eden izmed stebrov razvoja Evropske unije in da tovrstni zakoni v pomembnem delu evolucijskega smisla razvoja sedanjih skupnosti pomenijo pomemben korak naprej, še posebej ker se varovanje pred ionizirajočimi sevanji ureja na tako številnih področjih, pa naj gre za varnost pri delu znotraj zdravstvenega sistema ali pa za največje potencialne grožnje splošni varnosti, torej jedrske elektrarne.

Zato lahko ugotovimo, da je zakon vsekakor vreden podpore, da pa v najbolj bistvenem delu na strateško varnost pred jedrsko ogroženostjo Slovenije najbolj bistveno vplivata energetski koncept Slovenije, ki je v sprejemanju, in vprašanje o morebitni izgradnji drugega bloka Jedrske elektrarne Krško. Zato mi dovolite, da ob tem trenutku spomnim zgolj še na zavezo, da bi ob morebitni odločitvi za izgradnjo tovrstnega bloka tudi v luči zakona, ki ga obravnavamo danes, morali razpisati posvetovalni referendum.

Kar pa se tiče novele, ki je pred nami, jo bomo Socialni demokrati podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani!

Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti je bil sprejet že davnega leta 2002. V teh petnajstih letih je bil kar nekajkrat dopolnjen, ena izmed bolj obsežnih dopolnitev je bila pred dvema letoma. Zaradi na novo sprejetih evropskih direktiv, ki

urejata področje jedrske in sevalne varnosti, ki ju je treba v naš pravni red prenesti do konca prihodnjega leta, je Vlada kot predlagatelj ocenila, da je potrebna celovitejša ureditev področja jedrske in sevalne varnosti, zato je pred nami nov predlog zakona. S predlaganim zakonom se ne posega v cilje, ki so bili opredeljeni v sedaj veljavnem zakonu. Zakon ureja varstvo pred ionizirajočimi sevanji, da se kar najbolj zmanjšata škoda za zdravje ljudi zaradi izpostavljanja ionizirajočim sevanjem in radioaktivna kontaminacija življenjskega okolja ter da se hkrati omogočijo razvoj, proizvodnja in uporaba virov sevanj in izvajanje sevalnih dejavnosti.

Za vir sevanja, ki je namenjen pridobivanju jedrske energije, zakon ureja izvajanje ukrepov jedrske in sevalne varnosti, če gre za uporabo jedrskega blaga pa tudi posebnih ukrepov varovanja. Radon prispeva največ k izpostavljenosti ljudi zaradi sevanj in je poleg kajenja drugi najpogostejši povzročitelj pljučnega raka. Medicinska stroka trdi, da radon povzroči približno 10 % primerov te bolezni, zato so v novi evropski direktivi v primerjavi s tisto iz leta 1996 predpisana precej strožja merila in izvajanje programov, ki naj bi ta delež smrti znižali. Ker v Sloveniji na leto zaradi pljučnega raka umre med tisoč in tisoč 200 ljudi, lahko sklepamo, da jih okoli 100 umre zaradi radona. Predlog zakona predlaga nova merila in pravila, s katerimi bi lahko zmanjšali število prezgodnjih smrti zaradi radona. Za obvladovanje dolgoročnih tveganj za zdravje zaradi izpostavljenosti radonu se Vlada zavezuje sprejeti nacionalni radonski program. V tem programu se bo med drugim določila strategija upravljanja povečanih izpostavljenosti zaradi radona, ki vključuje cilje in kazalnike uspešnosti za zmanjšanje tveganja za zdravje. Določila se bo referenčna raven koncentracije radona v delovnih in bivalnih prostorih ter merila za določitev območij z več radona in posebne ukrepe za varstvo pred sevanji na teh območjih ter način in metodologija za določitev letnega povprečja koncentracij radona.

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da predlog zakona v naš pravni red prinaša učinkovite in dobre rešitve, zato bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Seveda se moramo tudi vprašati, kaj je težava pa problem tega zakona, ki ste ga do zdaj vsi prikazovali kot neproblematičnega. Nuklearna elektrarna Krško, seveda. Nazivna moč 676 megavatov, ima obratovalno dovoljenje za nedoločen čas, vsi ostali sevalni objekti imajo, bodo imeli obratovalno dovoljenje za rok

desetih let, morajo ga redno obnavljati – le največji in tudi potencialno najnevarnejši jedrski objekt lahko deluje za nedoločen čas. To je lahko logično le nekemu, ki je močno pod vplivom jedrskega lobija. Sprejetje amandmaja Poslanske skupine Levica pri obravnavi na matičnem delovnem telesu je pokazalo, da v politiki obstaja strinjanje o tem in tudi zavedanje, da mora zakon veljati za vse enako. Pritiski jedrskega lobija so potem vodili v to, da je koalicija v obravnavo na tej plenarni seji vložila amandma, s katerim se Nek zopet izpostavlja in se mu priznava nek poseben status.

Vodstvo nuklearke v svojih dopisih poudarja, da je bilo obratovalno dovoljenje leta 2013 spremenjeno in da mora nekdo leta 2023 izvesti obdobjni varnostni pregled, ki mora biti pozitiven, da lahko obratuje za naslednjih deset let, in zato časovna omejitev obratovalnega dovoljenja sploh naj ne bi bila potrebna. V tej trditvi je več nelogičnosti. Če je v nuklearki vse tako v redu, čisto, potem ne bi smelo biti nobenih problemov s tem, da se obratovalno dovoljenje najprej uskladi z določbami v roku enega leta, torej do konca naslednjega leta, 2018, in nato podaljša vsakih 10 let. Nuklearka naj bi obratovala do leta 2043, to pomeni, da bi morala nuklearka v primeru, da se obratovalno dovoljenje omeji na veljavnost 10 let, enkrat uskladiti obratovalno dovoljenje z zakonom, nato pa ga do konca obratovanja še dvakrat podaljšati. To za nuklearko ni neko veliko administrativno breme oziroma strošek.

Razlog za siloviti odpor jedrskega lobija leži drugje. Na podlagi varnostnega pregleda se naredi varnostno poročilo in na podlagi tega uprava za jedrsko varnost potrdi nadaljnje obratovanje. Medtem ko je potrditev stvar uprave za jedrsko varnost in torej ni podvržena široki presoji strokovne in zainteresirane javnosti, domače in mednarodne, je pri pridobitvi obratovalnega dovoljenja drugače, nasprotno. Zanj veljajo nacionalni predpisi, recimo Zakon o varstvu okolja in Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, evropska direktiva 85/337 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, Konvencija o presoji čezmejnih vplivov na okolje in podobno. Ti zahtevajo presojo vplivov jedrskih objektov na okolje in s tem sodelovanje javnosti, ki je pri objektu, kot je Nuklearna elektrarna Krško, nujno. Temu se želi v bistvu jedrski lobi izogniti, ker želijo še naprej proizvajati jedrsko energijo pod ceno, ki jo ta energija dejansko predstavlja za okolje, ker stroške proizvodnje in ravnanja z odpadki prelagajo na naslednje generacije in ker se ne želijo soočiti z dejstvom, da je jedrska energija v javnosti vse manj sprejemljiva.

Zato smo v Levici za obravnavo na seji Državnega zbora vložili amandma, s katerim določamo uskladitev obratovalnega dovoljenja Nek s predlaganim zakonom in ga tehnično izpopolnujemo. Koalicija je po pričakovanju spet klecnila pred jedrskim lobijem in je vložila

amandma, po katerem bo lahko obratovalno dovoljenje nuklearke še naprej neomejeno. Skratka, imamo ne le priložnost, jaz bi temu rekel, imamo tudi politično odgovornost v Državnem zboru, ki je zakonodajno telo, da temu naredimo konec. Če tega ne bomo storili in bo sprejet amandma koalicije, bomo v Levici seveda glasovali proti sprejetju tega zakona. Več pa v opredelitvi amandmaja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Uporaba jedrske energije za proizvodnjo električne energije in raziskave ter uporaba virov sevanj v medicini pri raziskavah in v industriji in na drugih področjih sta danes nepogrešljiv del zadovoljevanja družbenih potreb v Republiki Sloveniji. Zaradi tveganj, povezanih z uporabo jedrske energije, in virov ionizirajočih sevanj pa tudi zaradi zmanjšanja škodljivih vplivov naravnih virov sevanj je pomembno, da je to področje tudi ustrezno regulirano, tako na zakonski kot tudi na podzakonski ravni. Poglavitni cilj novega zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti je ustrezno in učinkovito pravno urejanje varstva pred ionizirajočimi sevanji in jedrske varnosti za zagotavljanje zadovoljevanja človekovih gospodarskih, družbenih in drugih potreb, ki jih nudita uporaba virov sevanja in miroljubna uporaba jedrske tehnologije. Zakon je posledica obsežnih dopolnitev zaradi prenosa evropske zakonodaje s področja varstva pred ionizirajočimi sevanji.

Novosti, ki jih prinaša nov zakon glede na obstoječega in so posledica novih dognanj, tudi po postfukušimskih akcijah, in novih temeljnih varnostnih standardov na področju varstva pred sevanji, se med drugim nanašajo na varstvo pred sevanji zaradi naravnih virov sevanja, vključno z varstvom zaradi radona na delovnih mestih in v bivalnih prostorih, ter ukrepe za zmanjšanje izpostavljenosti zaradi gradbenih materialov ter ozaveščanje na področju varstva pred sevanjem. Z namenom obvladovanja dolgoročnih tveganj za zdravje zaradi izpostavljenosti radonu zakon na primer nalaga, da Vlada Republike Slovenije sprejme nacionalni radonski program za obdobje 10 let, s katerim se bo med drugim določila strategija upravljanja povečanih izpostavljenosti zaradi radona, ki vključuje cilje in kazalnike uspešnosti za zmanjšanje tveganja za zdravje, referenčne ravni koncentracij radona v delovnem in bivalnem okolju, merila za določitev območij z več radona in posebne ukrepe za varstvo pred sevanji na teh območjih ter način in metodologijo za določitev letnega povprečja koncentracij radona.

Zakon ureja tudi kakršnokoli načrtovano ali obstoječo izpostavljenost ob izrednem dogodku, ki vsebuje tveganje zaradi ionizirajočih sevanj, in ga ne smemo in ga ni mogoče zanemarjati z vidika varstva pred sevanji. Hkrati se na novo vnaša ureditev in nadzor predmetov splošne rabe s stališča varstva pred sevanji, pri tem imamo v mislih tudi javljalnike požarov, prav tako pa se vnaša jasno ločevanje med obstoječo in načrtovano izpostavljenostjo ter izpostavljenostjo med izrednim dogodkom, prav tako je izpostavljeno sodelovanje in usklajeno ukrepanje vseh držav članic EU v primeru izrednega dogodka.

Po oceni Poslanske skupine Stranke modernega centra zakon ustrezno naslavlja vsa vprašanja, ki so se izpostavila v obdobju po sprejetju obstoječega zakona, zaradi česar bo zakon podprla. Prav tako bo podprla amandma koalicijskih poslanskih skupin, ki pravzaprav vrača ureditev, kot je bila v obstoječem zakonu. Po naši oceni je bilo področje obratovanja jedrske elektrarne doslej ustrezno urejeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Poslanke in poslanci!

Predlog zakona ne posega v temeljne cilje in načela veljavnega zakona, vendar se je po več kot 15-letni uporabi zakona in večkratnem noveliranju zakona ter zaradi prenosa novih evropskih direktiv v slovenski pravni red predlagatelj odločil pripraviti nov zakon. Večina sprememb ali dopolnitev veljavne zakonske ureditve je vezana na prenos nove direktive, ki je rezultat 20-letne razprave stroke na področju varstva pred ionizirajočimi sevanji in določa temeljne varnostne standarde na področju urejanja varstva ljudi pred ionizirajočimi sevanji.

Rok za prenos direktive v slovenski pravni red je 6. februar 2018. Nekatere zahteve nove direktive se bodo prenesle na ravni podzakonskih predpisov, poglobitve novosti, ki jih prinaša zakon, se med drugim nanašajo na varstvo pred sevanji zaradi naravnih virov sevanja. Obenem se ureja področje meritev radona v stanovanjskih zgradbah, pri čemer bo financiranje teh meritev zagotovila država v okviru proračuna Uprave za varstvo pred sevanji. Upoštevana je bila tudi pobuda občine Krško k 177. členu predloga zakona, ki opredeljuje zavezanca za mesečno plačilo nadomestila zaradi omejene rabe prostora zaradi jedrskega objekta.

Zaradi vseh omenjenih dejstev v Slovenski demokratski stranki predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani podpredsednik, spoštovana državna sekretarka s sodelavcema, spoštovane kolegice in kolegi!

Po več kot 15-letni uporabi Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti ter večkratnih novelah imamo končno pred seboj nov zakon, ki pa ne posega v temeljne cilje in načela veljavnega zakona. Seveda je eden od razlogov za nov zakon tudi prenos nove evropske direktive, ki je rezultat 20-letne razprave stroke na področju varstva ljudi pred ionizirajočimi sevanji. Glede na dosedanjo prakso kar nekaj zadnjih vlad nas pozitivno preseneča, da tokrat celo ne zamujamo s prenosom direktive v slovenski pravni red, saj je rok za prenos direktive začetek februarja 2018. Ena od novosti, ki jo prinaša predlog zakona in jo bomo opazili tudi navadni ljudje, je ta, da bo moral pooblaščen izvedenec medicinske fizike biti prisoten tudi v primeru intervencijskih posegov nuklearne medicine in računalniške tomografije in ne le pri radioterapevtskih posegih. Ta povečana vloga izvedenca medicinske fizike bo seveda zahtevala dodatno zaposlovanje tovrstnega kadra v bolnišnicah.

Predlog novele daje povečano pozornost med drugim tudi varstvu pred sevanji zaradi naravnih virov sevanja, predvsem radona, ki je prisoten tako v naših bivalnih prostorih kot tudi na delovnih mestih. Radon je namreč po ugotovitvah strokovnjakov kriv za kar 10 % od tisoč smrti na leto, ki jih v Sloveniji pripisujejo pljučnemu raku, zato naj bi ostrejši pogoji glede uporabe gradbenih materialov, kjer se radon zelo pogosto nahaja, prispevali k zmanjšanju smrtnosti zaradi radona. Da ministrstvo misli resno s povečanim nadzorom, se vidi tudi iz tega, da se za potrebe monitoringa radona proračunska sredstva v letih 2017 in 2018 povečujejo za 3-krat do 4-krat. To pomeni, da se bo izvajal povečan obseg meritev v šolah in vrtcih, kjer naši otroci preživijo vedno več časa in so zato izpostavljeni tako hudi nevarnosti. Sicer pa pristojno ministrstvo že danes sofinancira sanacijo vzgojno-izobraževalnih objektov, ki se soočajo s problemom radona. Veseli nas, da je ministrstvo prisluhnilo pozivom občine Krško, da naj se nadomestilo zaradi omejene rabe prostora plačuje mesečno, kar smo z amandmajem vnesli v besedilo zakona na seji matičnega delovnega telesa.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. decembra.

V razpravo dajem 183. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD in Poslanske skupine Levica. Kdo želi razpravljati? Prosim za prijavo.

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Nič nepričakanega oziroma upal bi si celo reči nekaj, kar v jeziku verjetnosti lahko označimo kot gotov dogodek. Ko gre za energetiko, se večji del prečenja Državnega zbora in političnega prostora izkaže skozi ljudski rek gliha vkup štriha, potem je tu Levica nek osamelec. Jeseni 2014 je bila takrat še Združena levica iniciator nekega sklica v tej dvorani javne razgraditve mnenj o tem, kam naprej z energetiko, v bistvu o energetskem konceptu Slovenije. Takrat je resorni minister z Ministrstva za infrastrukturo obljubljal energetski koncept 2015. Mi ga bomo mogoče dobili 2018, piše si ga energetski lobi sam ob podpori 90 minus 5 poslancev oziroma 4 poslancev, ene poslanke. To je v bistvu dejstvo.

V našem amandmaju, kot sem že povedal v stališču, pričakujemo zgolj neko normalnost v približno resni in normalni državi, da ima potencialno najbolj nevaren jedrski objekt časovno omejeno obratovalno dovoljenje. To je v bistvu vsa zgodba. Kot sem že tam omenjal, mi, ko se pogovarjamo o stroških nukleark, rečemo, to je super, poceni, gor in dol, ampak skrivamo neke stroške prihodnosti. Jaz se o penezih rad zelo konkretno pogovarjam. Program razgradnje Nek navaja oceno stroškov razgradnje med 1,15 in 1,7 milijarde evrov. Mi imamo neki sklad, kjer se zbirajo ti penezi, neke podatke konec 2015, zdaj ni kaj dosti boljše, z dividendami, z obrestmi še nismo na 200 milijonov. Konec 2015 je bilo 190,9 milijona, malo z zamudo prihajajo ti podatki. Potem imamo še tako imenovani »NASRAO«, kot smo mu včasih rekli kot vzdevek, odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov Vrbina, o katerem se govori, koliko nas bi to stalo, od 150 do 180 milijonov, potem gre na skoraj dvojni znesek. Dobro vemo, da so Hrvatje nekako dvignili roke od tega, da se ta mešana državna komisija skoraj ne sestaja, zdaj se je po nekem dolgem času malo sestala, ker so ponovili neko njihovo pod navednicami prijateljsko stališče. Dobro, donosnost portfelja je nad tistimi pričakovanimi 4,29, ampak kakorkoli že mi obračamo, do konca obratovanja Nuklearne elektrarne Krško, tega bloka, mi ne bomo imeli pol penezov, ki bi jih potrebovali za razgradnjo. Od kod jih bomo vzeli? V Mariboru bi rekli, vzeli jih bomo od ludekov, vzeli jih bomo iz proračuna.

To so neka dejstva, o katerih se mi ne pogovarjamo. Jedrski lobi zelo resno dela na nuklearki 2. Tudi v kakšne osnovne šole, ker imajo dosti penezov, pošljejo kakšne zgbanke, ki so blago rečeno zavajajoče. Kdo iz nevladnih, bolj ekoloških organizacij hoče glede tega malo ropotati, ampak niti ne pride v medije. In če gledamo ta celi strošek, potem bi se morali tudi vprašati, ali Gen plačuje dovolj ali ne, in tako naprej, ampak tega se ne vprašamo. Poslanec SD – kot rad rečem, moj bivši študent – ki prihaja iz tega bolj energetskega lobija Socialnih demokratov, že jasno vnaprej govori o nuklearni elektrarni 2, o nekem posvetovalnem referendumu. Vemo, kako je pri nas s posvetovalnimi referendumi oziroma z referendumi nasploh. Jaz se v zgodovini demokratične, vsaj na papirju ustavne, parlamentarne Republike Slovenije ne spomnim enega referenduma, ki ga politika ne bi zlorabila vsaj napol, če ne v celoti. Toliko o tem.

To je zdaj neka kvadratura kroga, ki jo imamo, in na matičnem delovnem telesu se je izkazal nek napor, volja, v bistvu odgovornost zakonodajnega telesa, kar navsezadnje Državni zbor je, da se tej mački stopi na rep in potem tej mački ni treba cviliti. Energetski lobi je nadlobi. Poslanec Trček je bil skoraj leto dni brez štroma v Mariboru, ker je o tem govoril. Formalno je sicer nek drug razlog, da leta 2002 in 2003 LDS ni plačal neke elektrike. Prej mi je povedal doli za šankom en strokovec, 30 let v Državnem zboru: »Saj veste LDS nikoli ni razpadel, samo malo se ...« Toliko o nekih strankah, ki prihajajo in ki bodo spet naklonjene temu in takemu energetskemu lobiju, omice v Mariboru bodo pa jamrale nad položnicami in potem bodo vsi govorili, vsi poslanci ste isti. Jaz sem tik pred tem, da bom ljudi začel tožiti, ko mi bodo to začeli govoriti, pa nisem ravno kakšen Janez Janša ali Dimitrij Rupel ali kdo, da bi se tožaril z ljudmi. Zdi se mi, da se je treba resno pogovarjati o zadevah. Seveda imamo vedno neko zgodbo, pride neka evropska direktiva, tokrat niti ne zamuja kot neke predhodne vlade. Tragikomično je, da to govori neka stranka, ki je v vseh vladah od leta 2000, ko bere stališča, in je v redu in varovanja in radon gor in dol, ko smo pa imeli problematiko radona v vrtcih, ki še dandanes v številnih ni ustrezno rešena, pa še kakšna druga onesnaženja, vključno s kakšnimi grmovnicami, ki jih sadijo po vrtcih, in bo otrok pojedel tisto in bo umrl, se tega v praksi ne rešuje. To je pa tista tretja ključna naloga Državnega zbora ali če hočete četrta. Prva je, da se nekako zmenimo, kam bi sploh radi šli, to so strategije, druga je ustrezna zakonodaja, tretja je, da primerne ljudi požegnemo na primerne funkcije po Petrovem načelu, četrta je, kako se zadeve dogajajo v praksi, na kar pogosto pozabljamo. Zadeve se v praksi dogajajo škandalozno. Pred časom je nek gospod na enem od societalnih omrežij napisal, ko je bila Milka Planinc takrat predsednica vlade pa je bila pri njih doma, ker so bili družinski

prijatelj, pa je rekla: »Veoma loše mi vodimo ovo društvo i državu.« Zdi se mi, pa jaz nisem nostalgik po nobenih bivših sistemih, da gremo samo še s slabega na slabše.

Skrajno neodgovorno se mi zdi, da – razen te izjeme petorice, dobro, tudi bivši tovariš Hanžek, šestorice – vsi drugi poslanci in poslanke nekako podležete energetskega lobiju. Seveda, ko prideš v Slovenijo v politiko, te najprej stehatajo, če si malo pomemben, ti najprej grozijo, kako te bodo ubili, taki pač smo, potem ti rečejo, če hočeš v politiki preživeti, ne drezati v energetske lobi, ne drezati v bančni lobi, ne drezati v betonsko mafijo, ne drezati v infrastrukturno-smetarski lobi. In zdaj velika večina vas to priporočilo sprejme v škodo vseh nas. Ta škoda se seveda nabira. To je tako Over-Mura Moving Cake, to je neka gibanica, ki jo zdaj gledamo že 26 let, in potem se čudimo, kje smo – zakaj so penzije takšne, kot so, zakaj zdaj Socialni demokrat, vodja poslanske skupine, govori, da bo dvig minimalne plače pomenil zlom srednjega razreda. Kje pa imate srednji razred v Sloveniji? Saj ga skoraj ni več! Skratka, nehajmo se slepiti. Seveda, evropske direktive so pogosto priročna zadeva, da se nekaj skriva, in potem v teh stališčih najprej, če je predlagatelj Vlada, pride nekdo z Vlade, govori o prikriti vsebini zakona, potem o tem govori poročevalec matičnega delovnega telesa, zlasti če je iz koalicije, potem imamo pet, šest, sedem mnenj, ker se to še petkrat ponovi. Veste, čas je tudi denar in dokler bomo taki sedeli v parlamentu, večina takih – mislim, saj če se dvakrat pove, o čem je zakon, zakaj je potem to treba še petkrat ponoviti? Potem bi človek pričakoval od stališč poslanskih skupin, da se dejansko pove, kje je problem zakona. Ampak če hočete to početi, morate seveda tudi sami to brati, morajo vaši strokovci garati za preslabo plačo pozno v noč. Zakaj bi se pa to šli, če vam odgovarja tako, kot je, kajne? Žal se bojim, da ljudje ne bodo spregledali, ker mi bi potrebovali kaj več kot okulistični pregled, oftalmologinjo bi potrebovali, ker naš vid je že blazno pokvarjen, ne le na področju energetike. Eno resno operacijo bi potrebovali in potem se bodo zadeve mogoče spremenile.

Kot je bilo zdaj že slišati iz teh najav v stališčih, našega amandmaja ne boste podprli, in seveda mi posledično tudi ne moremo podpirati tovrstnega in takšnega zakona. Iz osnutka energetskega koncepta, ki ga imamo pred sabo, se pa vidi, da smo mi na področju energetike, upam si trditi, 30 let za sosedo Avstrijo. Pa bi lahko zdaj, imam še časa, govoril o lokalni, regionalni energetske samooskrbi, ki jo je treba vpenjati tudi v gospodarsko in industrijsko politiko, ki jo je treba vpenjati v pametno specializacijo, ki jo je treba vpenjati v gospodarsko diplomacijo in jo izvažati v regijo. Ampak, dajte no, to so neke zgodbe, ki jih v imenu Levice pripoveduje nori Trček. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prijav ni več. Ali želi še kdo razpravljati? Ne.

Zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O MOTORNIM VOZILIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Danilu Antonu Rancu.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci, lep pozdrav!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 35. seji 29. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o motornih vozilih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Predstavnik predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo Jure Leben je v dopolnilni obrazložitvi členov povedal, da se s predlaganim zakonom delno implementirajo tri evropske direktive s področja vozil ter celovito urejajo pogoji za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu oziroma opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del, za dajanje delov teh vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg in za vodenje zbirk podatkov o vozilih. Predlog zakona določa centralizirano pristojnost Ministrstva za infrastrukturo za sistemsko urejanje vprašanj, povezanih z vozili, pristojnosti Javne agencije za varnost prometa za operativno izvajanje nalog in strokovnega nadzora, pristojnosti inšpekcijskega nadzora pa so dodeljene Inšpektoratu za infrastrukturo ter nekaterim drugim inšpektoratom.

Predstavnik Zakonodajno-pravne službe dr. Samo Divjak je povedal, da so pripombe iz njihovega pisnega pravnega mnenja večinoma ustrezno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin, glede preostalih opozoril pa so bila s strani Ministrstva za infrastrukturo podana dodatna pisna pojasnila. Glede amandmaja koalicijskih poslanskih skupin k 49. členu, h kateremu Zakonodajno-pravna služba ni podala pripomb in nadaljuje rok za tehnične preglede vozil v lasti prostovoljnih gasilskih društev, ki se uporabljajo za prevoz skupine otrok, pa je opozoril, da predlagano podaljšanje ni ustrezno

obrazloženo. Glede amandmajev Poslanske skupine NSi je menil, da bi bilo v 51. členu primerno razmisliti o izključitvi odgovornosti lastnika vozila za prekršek manipulacije s števcem prevoženih kilometrov, če zanj ni vedel.

Državni svetnik gospod Jernej Verbič je predstavil pisno mnenje Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki predlog zakona podpira in nanj nima pripomb. Opozoril pa je na ugotovitve predlagatelja, da se zaradi nerealizirane kadrovske okrepitve na pristojnem ministrstvu nekatere v letu 2010 predvidene naloge sploh ne opravljajo oziroma se opravljajo v manjšem obsegu. V zvezi s tem komisija pričakuje, da se bodo v pristojnih institucijah čim prej sistematizirala nova delovna mesta, saj je upad kakovosti dela v vseh institucijah, ki sodelujejo na področju vozil, in pomanjkljiv nadzor na celotnem področju vozil slabi prometno varnost.

Predstavniki Sekcije strokovnih in registracijskih organizacij motornih in priklopnih vozil pri Gospodarski zbornici Slovenije gospod Borut Mišiča je nasprotoval vloženemu amandmaju k 49. členu, ki sicer rešuje gnetni položaj prostovoljnih gasilskih društev, a bi lahko negativno vplival na prometno varnost.

V razpravi je poslanec Zvonko Lah predstavil amandmaje Poslanske skupine NSi, ki preprečujejo zlorabe glede spreminjanja stanja kilometrskih števcov ter sankcioniranja za prekršek tovrstne manipulacije oziroma lastnika vozila. Predstavniki predlagatelja je pojasnil, da teh amandmajev ne podpirajo, saj je števec prevoženih kilometrov zgolj indikator in ne vpliva na varnost vozila. V letu 2018 bo Ministrstvo za infrastrukturo skupaj z Javno agencijo za varnost prometa pripravilo nov instrument za ugotavljanje tovrstnih manipulacij, ki bo javno dostopen na spletu. Strinjajo pa se s pripombo Zakonodajno-pravne službe o izključitvi odgovornosti lastnika vozila, ki za manipulacijo ni vedel, čemur je odbor sledil s sprejetjem svojega amandmaja.

V nadaljevanju je odbor sprejel večje število amandmajev poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter svoj amandma k 51. členu. Odbor ni sprejel amandmajev Poslanske skupine NSi k 30., 63. in 87. členu, o amandmaju Poslanske skupine NSi k 51. členu pa ni glasoval, saj ga je predlagatelj umaknil. Odbor je nato v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani kolegice in kolegi!

Zakon o motornih vozilih je zakon, ki ga Vlada že drugič v dobrem letu spreminja oziroma dopolnjuje. Naj spomnim, lanskega oktobra smo poslanci sprejeli dopolnitve Zakona o motornih vozilih, ki so prinesle novo definicijo koles z motorjem oziroma mopedov, ki ne presežejo hitrosti 25 kilometrov na uro. Od 1. maja dalje je treba te mopede po zakonu registrirati in zavarovati ter opraviti tehnični pregled. O tem nesmislu smo že veliko razpravljali. Že ob sprejemanju te novele je minister za infrastrukturo Peter Gašperšič napovedal pripravo zakona s celovitimi spremembami, ki ga obravnavamo danes.

V poslanski skupini smo na pobudo Sekcije pooblaščenih trgovcev in serviserjev z motornimi vozili pri Gospodarski zbornici Slovenije vložili nekaj amandmajev za izboljšanje predloga zakona, na matičnem delovnem telesu pa so bili vsi zavrnjeni, čeprav smo imeli za sprejetje le-teh dobre in strokovne obrazložitve. Velik delež rabljenih vozil prihaja v Slovenijo iz uvoza. Ukrepov za preprečevanje zmanjšanja stanja na kilometrskih števcih v teh uvoženih vozilih zakon sploh ne predvideva, uvaja globo za lastnika vozila, pri katerem se bo kršitev ugotovila, in globo za tiste, ki so izvedli manipulacijo števca. Kdo pa jih bo učinkovito odkrival? Tega iz predloga zakona ni razbrati. Veseli nas, da je Zakonodajno-pravna služba prepoznala dober namen našega amandmaja k 51. členu predloga zakona in predlagala amandma odbora, ki rešuje problematiko uvedbe globe za lastnika vozila, pri katerem se bo ugotovila kršitev, če je zanj vedel.

V Poslanski skupini Nove Slovenije za preprečevanje zlorab pri rabljenih vozilih predlagamo, da se v postopku identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila preveri in evidentira tudi število prevoženih kilometrov. Podatek bi se moral prepisati iz pogodbe o nakupu rabljenega vozila. Če je bilo v času od identifikacije do registracije stanje števca zmanjšano, se vozilo ne bi smelo registrirati. To smo tudi predlagali z amandmajem k 87. členu predloga zakona, pa ga v koaliciji niste podprli. Danes smo ga ponovno vložili, enako kot tudi amandma k 30. členu. S sprejetjem obeh amandmajev Poslanske skupine Nove Slovenije bi predlog zakona vendarle nekoliko izboljšali. Računamo, da bo pri podpori obema amandmajema prevladal predvsem razum in ju boste podprli.

V nasprotnem primeru predloga zakona v taki obliki v Poslanski skupini Nove Slovenije žal ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojan Krajnc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Novi zakon o motornih vozilih, ki ga danes obravnavamo, je potreben zaradi obsežnih uskladiitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije. To so direktive o rednih tehničnih pregledih vozil, dokumentih za registracijo vozil in cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil ter priloga evropske uredbe s področja kršitev. Zakon celovito ureja pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo, njihovo udeležbo v cestnem prometu oziroma za traktorje za upravljanje kmetijskih ali gozdarskih del ter za vodenje zbirk podatkov o vozilih. Ureja tudi pogoje za dajanje delov motornih vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg. Ta zakon in predpisi, ki bodo izdani na njegovi podlagi, bodo urejali vse tehnične zahteve za vozila v cestnem prometu. Urejeni so tudi vsi postopki ugotavljanja skladnosti vozil in pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki na podlagi javnih pooblastil sodelujejo v teh postopkih. Zakon upošteva centraliziranost pristojnosti za sistemsko urejanje vprašanj, povezanih z motornimi vozili, na Ministrstvu za infrastrukturo, kar je temeljno načelo tega zakona, pri čemer so pristojnosti za operativno izvajanje nalog dodeljene Agenciji za varnost prometa, pristojnosti inšpekcijskega nadzora pa Inšpektoratu za infrastrukturo.

K predlogu zakona sta vložena dva amandmaja. K 30. členu, s katerim predlagatelj predlaga, da se k vlogi za registracijo poleg ostalih dokazil, ki registracijski organizaciji niso dosegljiva, v primeru zamenjave števca priloži še potrdilo o stanju kilometrskega števca vozila, ki ga izda oseba, registrirana za vzdrževanje in popravilo vozila, ki je zamenjavo izvedla. Ministrstvo za infrastrukturo je že pri obravnavi predloga zakona na seji matičnega delovnega telesa pojasnilo, da števec prevoženih kilometrov v cestnem vozilu spada med indikatorje, kar pomeni, da ni zakonsko predpisan merilni instrument, ampak njegov podatek služi le kot informacija vozniku, za razliko od merilnika hitrosti, za katerega obstaja homologacijski predpis glede njegovega delovanja in preskušanja. Poleg tega pa kilometrski števec nima neposrednega vpliva na varnost vozila, ker imajo veliko večji vpliv način uporabe vozila, pogostost in kvaliteta vzdrževanja vozila ter pogoji, v katerih se vozilo uporablja. Poleg tega pa Ministrstvo za infrastrukturo skupaj z Agencijo za varnost prometa že pripravlja druge načine, kako preprečiti škodljive manipulacije kilometrskih števcov. Amandma k 87. členu pa po našem mnenju sploh ni potreben, saj smo z amandmajem koalicije, sprejetim na matičnem delovnem telesu, ustrezno odgovorili na vprašanje nadaljnje veljave pooblastil za izvajanje postopkov registracije vozil tako za

tehnične službe, strokovne in registracijske organizacije kot tudi za osebe, registrirane za dejavnost prodaje vozil, saj določamo, da na dan uveljavitve tega zakona veljavna pooblastila ostanejo v veljavi še naprej.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo zakon podprli, ne bomo pa podprli predlaganih amandmajev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani kolegi in kolegice!

Z zakonom o motornih vozilih se delno implementirajo tri evropske direktive s področja vozil ter celovito urejajo pogoji za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, za njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu oziroma opravljanje kmetijskih in gozdarskih del, ravno tako pa za dajanje delov teh vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg ter za vodenje zbirk podatkov o vseh vozilih.

Na odboru sprejet amandma koalicije glede zlorab spreminjanja stanja kilometrskega števca ne rešuje te problematike, saj dodana dikcija, če je zanjo vedel, še vedno dopušča manipulacije. Za preprečevanje zlorab pri rabljenih vozilih se v postopku identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila preveri in evidentira tudi število prevoženih kilometrov. Postopek bi se moral prepisati iz pogodbe o nakupu rabljenega vozila, če je bilo v času od identifikacije do registracije stanje števca zmanjšano, se vozilo ne bi smelo registrirati.

V Slovenski demokratski stranki bomo dopolnitve k zakonu podprli, v primeru zavrnitev amandmajev pa takšnega zakona seveda ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Gantar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoencev Slovenije.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik. Dober dan vsem!

Pred nami je predlog zakona, ki je bil zaradi obsežnih sprememb in dopolnitev zaradi implementacije določb evropskih direktiv s področja vozil potreben temeljite prenove. Bistvene rešitve, ki se vnašajo v nov zakon, so s področja rednih tehničnih pregledov vozil, dokumentov za registracijo vozil in cestnih pregledov tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil. S to prenovi pa se ne posega v načela in cilje obstoječega zakona. Obenem ureja predlog zakona pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, za njihovo registracijo in njihovo udeležbo v cestnem prometu ter za vodenje zbirk podatkov o vozilih. Ministrstvo s to novelo

uresničuje tudi zaveze, dane ob urejanju problematike mopedov, katerih najvišja hitrost je omejena na 25 kilometrov na uro, in sicer da se bodo tehnični pregledi za te mopede izvajali vsakih 5 let. Javna agencija za varnost prometa bo dobila dodatno pristojnost za operativno izvajanje nalog in strokovni nadzor, obenem pa agencija dobiva možnost za dodatne zaposlitve.

V Poslanski skupini Desus pričakujemo, da se bodo dodatne zaposlitve in dodatna sredstva, ki so se z zadnjo novelo Zakona o voznikih dodelila agenciji, odrazili v večji prometni varnosti, ki ne bo temeljila samo na uvajanju represivnih ukrepov nad vozniki, temveč predvsem na ozaveščanju in osveščanju in preventivni dejavnosti, ki naj se začeta že v zgodnji mladosti. Na sami seji matičnega delovnega telesa smo slišali tudi opozorila glede zlorab pri spreminjanju stanja kilometrskih števec. Po mnenju ministrstva števec kilometrov sicer ne vpliva na varnost vozila, so se pa na ministrstvu zavezali, da bodo skupaj z Javno agencijo za varnost prometa pripravili nov instrument za ugotavljanje tovrstnih manipulacij, ki bo javno dostopen na spletu.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog novele zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Kot že rečeno, predlog zakona ureja pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, za njihovo registracijo in za njihovo udeležbo v cestnem prometu oziroma za njihovo ustrezno industrijsko rabo.

Glede na to, da ima zakon tako podporo Državnega sveta kakor tudi, po vloženi amandmajih, koalicijskih poslanskih skupin, ustrezno odpravljene pomisleke Zakonodajno-pravne službe, v Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da je primeren za sprejetje oziroma nadaljnjo obravnavo. Vsekakor pa je treba na tej točki slediti nekaterim pomislekom in opozoriti, da prepogosto poseganje v isti zakon, v tem primeru v Zakon o motornih vozilih, seveda ne sledi povsem načelu pravne varnosti in pravne države prav zaradi tega, ker ta zakon obravnavamo že drugič znotraj istega leta. Pomembno bi bilo, da je vsem v vsakem primeru jasno, kakšen je veljavni zakon, in da spremembe, ki jih tudi v tem zboru sprejemamo, niso tako pogoste, da se koristniki tega zakona ne znajdejo v situaciji, da se stalno seznanjajo z novostmi, novimi mehanizmi, novimi principi in morda tudi z novimi cilji zakona.

Kot že rečeno, obstoječi zakon je nujen z dveh vidikov. Prvi je že bil predstavljen, drugi pa je vsekakor uskladitev s pravnim redom Evropske unije in ne nazadnje tudi dodatna pooblastila in naloge Javne agencije za varstvo v prometu, saj ravno v prometu kot država še ne dosegamo vseh strateških ciljev. Ugotoviti moramo namreč, da se smrtnost na naših cestah pa tudi prisotnost alkohola, prepovedanih drog, nevarne vožnje še vedno nista zmanjšali na raven, na katero bi lahko bili ponosni. Seveda je ključno vprašanje, kako bo to, kar ji zakon omogoča, Javna agencija izkoristila. V Poslanski skupini Socialnih demokratov upamo, da to ne bo pomenilo zgolj novih sistematizacij delovnih mest, ampak povečano učinkovitost na področju preprečevanja možnih tveganj v prometu in predvsem nadgradnjo naše prometne politike, predvsem na področju preventivnega delovanja in aktivnega vključevanja državljanek in državljanov v zagotavljanje strateških ciljev države.

Spoštovani kolegice in kolegi, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z 11. decembra.

V razpravo dajem 30. člen ter amandma Poslanske skupine NSi. Kdo želi razpravljati? Prosim za prijavo.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsedujoči.

Mi smo vložili ta amandma zaradi tega, ker se dogaja, da se stanje na števcih spreminja. Tisti, ki uvažajo avtomobile, znižajo število kilometrov na števcih in potem prodajo. Če se v tem primeru pozneje, ko je lastnik, ki je kupil vozilo, to vozilo prodal, ugotovi, da stanje na števcu ni pravilno, odgovarja tisti lastnik, ki je to vozilo prodal, čeprav ni nič kriv. Zato predlagamo, da se stanje na števcu prepíše iz pogodbe, ko je voznik oziroma to podjetje ali pravna oseba kupila vozilo, in da je v sami pogodbi tudi stanje, ki sledi vozilu od začetka, od kupca do kupca, da se konec koncev ve, kdo je na koncu kriv, če je prišlo do popravka na števcu.

To je naš predlog, ker je velika pomanjkljivost, ker resni pravni subjekti, ki se s tem ukvarjajo in so odgovorni, dajo tudi garancije, to delajo, nekateri manjši espeji pa ne počnejo tako in izkoriščajo nevednost kupcev in jim na tak način prodajo avtomobile, ki imajo bistveno več kilometrov prevoženih, kot pa je stanje na števcu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ne.

Hvala lepa, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 87. člen ter amandma Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati? Ne.

Hvala lepa, zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s potekom seje odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 12. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O KRITIČNI INFRASTRUKTURI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Andreji Katič, ministrici za obrambo.

ANDREJA KATIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Najprej se opravičujem, ker sem prišla direktno iz Štaba Civilne zaščite. Glede zakona o kritični infrastrukturi, v Sloveniji smo se začeli s področjem zaščite kritične infrastrukture dejavnije ukvarjati po sprejetju evropskega programa za varovanje kritične infrastrukture leta 2006. Z Uredbo o evropski kritični infrastrukturi je bila leta 2011 v naš pravni red prenesena Direktiva Sveta o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite. V letu 2010 je bila v Republiki Sloveniji določena definicija kritične infrastrukture državnega pomena, v letu 2012 so bili sprejeti kriteriji za določitev kritične infrastrukture ter določeni njeni sektorji, v letu 2014 pa je Vlada določila tudi kritično infrastrukturo državnega pomena.

Pomanjkljivost, ki se je pokazala v tem obdobju, je, da nimamo celovito normativno urejenega postopka ugotavljanja in določanja kritične infrastrukture, opredeljenih načel in obveznosti pri njeni zaščiti, določenih pristojnosti in odgovornosti organov ter organizacij pri zagotavljanju neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture ter vzpostavljenih razmerij pri obveščanju, poročanju in podpori odločanju na področju kritične infrastrukture kakor tudi ne nadzora na področju skrbi za zaščito kritične infrastrukture. Vse navedeno je treba urediti zlasti zaradi zagotavljanja pripravljenosti na izredne dogodke pri delovanju kritične infrastrukture in krize, nastale zaradi nedelovanja kritične infrastrukture, ter učinkovitega odzivanja na takšne dogodke in krize v prvi vrsti upravljavcev kritične infrastrukture, pa tudi nosilcev sektorjev in Vlade ter ne nazadnje vseh drugih deležnikov na

področju zaščite kritične infrastrukture iz javnega in zasebnega sveta.

Pričakujemo lahko, da bodo s sprejetjem tega zakona oziroma njegovim postopnim udejanjanjem doseženi predvsem naslednji cilji. S celovitim predpisom bo urejeno področje kritične infrastrukture državnega pomena, torej nacionalne kritične infrastrukture, vsem organom in organizacijam, ki so odgovorni za sektorje, ki so za slovensko družbo posebej pomembni oziroma v njih delujejo, bo naloženo, da pri svojem delu upoštevajo tudi zahteve glede zagotavljanja neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture, torej vidik zaščite kritične infrastrukture. Vsem organom in organizacijam na področju kritične infrastrukture bo naloženo spoštovanje istih splošnih izhodišč in usmeritev. Med organi, organizacijami na področju kritične infrastrukture bodo vzpostavljena primerna razmerja, predvsem z vidika delitve njihovih pristojnosti, odgovornosti in nalog pri zaščiti kritične infrastrukture. Posameznim sektorjem kritične infrastrukture bo naložena dopolnitev normativne urejenosti ali sploh normativna ureditev, če ta še ne obstaja z vidika zaščite kritične infrastrukture. Vse navedeno bo prispevalo k zvišanju ravni odpornosti slovenske družbe na sodobne varnostne grožnje in tveganja. Amandmaji, ki jih je sprejel Odbor za obrambo kot matično delovno telo, sledijo predlogu Zakonodajno-pravne službe in po naši oceni izboljšujejo predlog zakona. Prav tako menim, da vložen amandma koalicijskih strank ter po vsebini enak amandma Slovenske demokratske stranke, ki se nanaša na vključevanje objektov, ki zagotavljajo sistemsko odpornost in redundanco, sledita ciljem zakona.

Spoštovani poslanke in poslanci, s sprejetjem zakona o kritični infrastrukturi bodo ustvarjeni pogoji, da se začeto delo na tem področju nadaljuje in da se doseže tak nivo zaščite kritične infrastrukture v državi, s katerim bo zvišana odpornost slovenske družbe na sodobne varnostne grožnje. To posledično pomeni tudi večjo varnost naših državljanov in državljanov, zato predlagam, da zakon o kritični infrastrukturi podprete. Hkrati, gospod podpredsednik, glede na to, da so bili amandmaji vloženi k manj kot desetini členov predloga zakona, predlagam, da se tudi tretja obravnava opravi na tej seji Državnega zbora. Najlepša hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za obrambo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Žanu Mahničju.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Danes smo kar hitri, točke dnevnega reda tečejo v nasprotju s pričakovanji in verjetno

se je ministrici mudilo v parlament, upam, da je to razlog za vašo zadihanost in ne kaj drugega. Odbor za obrambo je na 19. seji 1. decembra 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o kritični infrastrukturi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada in je objavljen na spletnih straneh Državnega zbora. V roku so bili vloženi amandmaji koalicije in pa skupine Levica. Uvodno obrazložitev je v imenu predlagatelja podala ministrica za obrambo Andreja Katič, ki je povedala, da je Vlada leta 2010 sprejela definicijo kritične infrastrukture državnega pomena, v predlogu zakona pa sedaj sistemsko ureja ugotavljanje in določanje kritične infrastrukture Republike Slovenije ter zaščito te infrastrukture in zajema vse dejavnosti, ki prispevajo k neprekinjenosti in celovitosti njenega delovanja. Temeljni namen predlaganega zakona je ugotoviti neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe je predstavila mag. Sonja Bien Karlovšek. ZPS je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika in podala pripombe pravnosistemske narave ter konkretne pripombe k posameznim členom predloga zakona. Glede na vložene amandmaje koalicije so bili potem ti predlogi tudi upoštevani. Državni svet zakon podpira, komisija je v okviru obravnave s strani predlagatelja dobila vse relevantne informacije in pojasnila, takšna, kot jih je pričakovala.

V razpravi je poslanec Miha Kordiš dejal, da je področje kritične infrastrukture že urejeno s podzakonskimi akti, vendar do sedaj tega področja nismo imeli celovito in sistemsko urejenega. Sedaj Vlada to področje ureja s predloženim predlogom zakona, motilo ga je, da Banka Slovenije ni predmet kritične infrastrukture znotraj tega zakona. Meni, da si Banka Slovenije na ta način prilašča eksteritorialni status kot država v državi. Član odbora iz SMC Marko Ferluga je pohvalil prizadevanja Ministrstva za obrambo, ki je nase prevzelo veliko breme pri pripravi predlaganega zakona. Izpostavil je, da je problematika predloga zapletena, saj vključuje veliko število vertikalnih in horizontalnih ravni ter število dokumentov, s sprejetjem navedenega predloga zakona se pričakuje, da bo ukrepanje v primeru potrebe hitro, učinkovito in operativno.

Odbor je sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije k 2., 3., 4., 5., 7., 9., 13., 14., 16., 17., 20., 21., 24., 29. in 31. členu, ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine Levica k 22. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji in ki ste ga dobili

tudi poslanci, predlog zakona pa je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Zakon o kritični infrastrukturi govori več ali manj o tehničnem določanju kritične infrastrukture in njene zaščite. V Levici mu ne bi nasprotovali, če skozi zadnja vrata ne bi zopet uveljavljal in potrjeval statusa Banke Slovenije kot države v državi, ki ni podrejena nobenemu nadzoru Evropske centralne banke, institucije, ki ji je edina skrb dobrobit trenutnega načina obvladovanja Evrope. Banka Slovenije si pri nas prilašča nekakšen eksteritorialni status kot nekakšna država v državi. To se kaže v naslednjih dejstvih. Vztrajno nasprotuje možnosti, da bi njeno poslovanje revidiralo Računsko sodišče, čeprav je Banka Slovenije institucija, ki je v 100-odstotni lasti države ... /oglašanje iz dvorane/ Okej, hvala, če smem nadaljevati ... Potem ko smo na seji Državnega zbora septembra končno sprejeli novelo Zakona o Banki Slovenije, je ta vložila zahtevo za presojo ustavnosti na Ustavno sodišče. Prav tako ob podpori vodstva Evropske centralne banke Banka Slovenija poskuša ovirati policijsko preiskavo sanacije bank oziroma preiskav Nacionalnega preiskovalnega urada. Banka Slovenije, institucija v 100-odstotni javni lasti, sama sebi določa višino plač in sama sebi določa notranja pravila, med drugim podlago za višino plač in sama sebi določa notranja pravila, med drugim podlago za razrešitev guvernerja Banke Slovenije, čeprav je on uslužbenec te države. V Levici takemu statusu nasprotujemo. Nasprotujemo mu, ker institucija v 100 % lasti države ne more imeti pooblastil, kot da je država v državi, in si pisati pravil sama. In drugič; nasprotujemo mu, ker tak način zaščite Banke Slovenije onemogoča demokratičen nadzor nad monetarno politiko, torej enim od ključnih vzvodov ekonomske politike te države. Med drugim monetarna politika odloča o tem, ali bomo v prvo vrsto postavili stabilnost cen, kot počne zdaj, ali bomo v prvo vrsto postavili zaposlenost prebivalstva, kot počnejo vse druge centralne banke po svetu, razen evropske in seveda pač njenih članic.

Kljub temu da je Banka Slovenije prepoznana kot del kritične infrastrukture, določbe tega zakona, torej zakona o kritični infrastrukturi, ki ga sprejemamo danes, zanjo ne veljajo. S tem se, kot sem dejal, vnovič potrjuje njena neodvisnost in temu v Levici nasprotujemo, zato tega zakona ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marjan Dolinšek bo predstavil stališče Poslanske skupine SMC. Izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

S posebnim zadovoljstvom predstavljam stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra k Predlogu zakona o kritični infrastrukturi, ki ga je pripravila Vlada z namenom sistemsko urediti in določiti kritično infrastrukturo Republike Slovenije ter opredeliti način njene zaščite. To področje je do tega trenutna bilo urejeno le s sklepi vlad ter normativnimi dokumenti znotraj posameznih sektorjev kritične infrastrukture. S sprejetjem zakona pa se na enem mestu določajo razmerja med različnimi organi in akterji, odgovornimi za delovanje kritične infrastrukture ter skuša poenotiti pristop in načela njihovega delovanja.

V Poslanski skupini SMC vidimo sprejetje zakona kot prvo stopnico pri doseganju cilja zaščite kritične infrastrukture državnega pomena za Republiko Slovenijo. Ključno bo predvsem obdobje šestih oziroma devetih mesecev po uveljavitvi tega zakona, v katerem bo Vlada določila nosilca sektorjev in pristojne organe ter pripravila seznam kritične infrastrukture. Pod pojmom kritična infrastruktura državnega pomena, ki je za nestrokovnjake s tega področja precej abstrakten, namreč razumemo vse tiste zmogljivosti in storitve, ki so ključnega pomena za državo. V primeru, da bi prišlo do njihovega uničenja, nedelovanja, prekinitve ali motenj v njihovem delovanju, bi to lahko imelo tudi resne posledice za nacionalno in človekovo varnost, za naše gospodarstvo, za izvajanje vitalnih družbenih funkcij ter za našo blaginjo.

V Poslanski skupini SMC pričakujemo, da bo Vlada skrbno pripravila natančne kriterije in končni seznam tovrstne infrastrukture, tako da bo določena infrastruktura odražala potrebe ter zaščitila ključne interese naše države in ljudi. Pri določanju in zaščiti kritične infrastrukture je vloga Ministrstva za obrambo v prvi vrsti usmerjevalna, vendar kot taka nepogrešljiva. S predlogom zakona se odgovornost za zaščito kritične infrastrukture porazdeljuje na veliko število akterjev na številnih ravneh, vključno veliko dokumentov načrtovanja in množico ukrepov glede na specifično situacijo. Z ozirom na to imamo velika pričakovanja do Ministrstva za obrambo kot poznavalca in skrbnika področja ter nacionalno kontaktno točko za področje zaščite evropske kritične infrastrukture v Republiki Sloveniji, da bo usmerjala nadaljnji razvoj področja v smeri usklajevalnega delovanja in ukrepanja ter skrbela za čim boljšo komunikacijo med vsemi organizacijami in organi. Če potegnemo vzporednico s področjem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, se namreč izkaže, da je prav usklajenost vseh

deležnikov ključna za preprečevanje ter ukrepanje ob takih dogodkih, posledice ob nesinhronem, parcialnem delovanju pa lahko tudi zelo hude.

V naši poslanski skupini bomo predlog zakona v pričakovanju njegove čimprejšnje uveljavitve ter učinkovitega izvajanja enotno podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik, še enkrat. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Zakon, ki je pred nami, ki smo ga po skrajšanem postopku obravnavali na Odboru za obrambo, je na nek način samo začetek, lahko rečemo, pereče problematike in tematike, ki se je, žal, lotevamo prepozno, praktično že na koncu mandata. Spomnim se, pa tudi drugi člani Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb vedo, da smo se ravno na tej komisiji na zaprtih sejah večkrat pogovarjali o tem, da je treba definirati kritično infrastrukturo in ne nazadnje pripraviti potrebne ukrepe. Zdaj je to šele začetek. Vlada bo morala narediti še precej stvari na podlagi tega zakona, da bo najprej opredeljena celotna kritična infrastruktura, potem pa bodo potrebni ukrepi tudi na drugih področjih, da bomo lahko vzpostavili sistem učinkovitega varovanja kritične infrastrukture. Mislim, da v 19. členu piše, da je treba zagotoviti neprekinjeno delovanje. To so ob elementih hibridnega vojskovanja, ki smo mu priče – naj spomnim na hekerski napad dva tedna nazaj na eno od slovenskih podjetij, kjer je bilo ukradenih približno 4 tisoč 600 bitcoinov, oca 57 milijonov evrov, skratka, kibernetški napad, eden od elementov hibridnega vojskovanja –, se lahko naredi tudi na različne elemente kritične infrastrukture. Mislim, da smo nekaj mesecev nazaj na zaprti seji Odbora za obrambo obravnavali ravno kibernetški napad, ki se je zgodil na več držav po celem svetu, in takrat je bil uspešno preprečen kibernetški napad na Univerzitetni klinični center v Ljubljani. Zagotovo je UKC del kritične infrastrukture in lahko trdimo, ob razvoju tehnologije, da bodo najbolj pogosti napadi na kritično infrastrukturo zagotovo kibernetški napadi.

Kar se tiče področja kibernetike, pa v Sloveniji svetlobna leta zaostajamo za tem, kar danes pozna razviti svet ne toliko stran od nas. Nekatere evropske države, predvsem članice zveze Nato, ki kot 5. člen te Severnoatlantske pogodbe vidijo tudi kibernetške napade, se resno pripravljajo, gradijo obrambo in svoje zmogljivosti predvsem na kibernetškem področju, medtem ko se mi še vedno pogovarjamo o nekih tipičnih konvencionalnih vojskovanjih in pripravljamo svoje sile v tej

smeri. Mi nikoli nismo imeli v tem mandatu – mogoče na kakšnem posameznem odboru, takrat, ko je prišlo do točno določenih problemov, lahko rečemo, hekerskih napadov – neke resne debate o tem, kakšne zmogljivosti ima Slovenija, bolje rečeno, kakšnih nima in kam želimo iti. Tudi tu lahko rečemo, da šele odkrivamo toplo vodo. Kakor sem seznanjen, direktor Urada Vlade za varstvo tajnih podatkov general Dobran Božič pripravlja zakon, upam, da pride še v tem mandatu pred poslance. Ampak učinkovito zagotavljanje neke kibernetike obrambe ob dejstvu, da celotna Sova, z izjemo hišnika, stavka, ne vem, kam smo prišli v tej državi, da se v času, ko kibernetični napadi postajajo nekaj vsakdanjega, mi šele pogovarjamo, kako bomo to področje kibernetike, predvsem kibernetike obrambe, spravili v okviru zakona. Da ne govorim o zmogljivostih, ki jih imamo oziroma, bolje rečeno, nimamo. Za to je potreben čas – ta čas smo zamudili, za to je potreben denar – denar je, ampak se ga namenja v druge sektorje in ne pomaga nam sprejetje zakona o kritični infrastrukturi, če ne naredimo potem potrebnih korakov v smeri za dejansko zaščito te kritične infrastrukture ne samo na papirju, ampak tudi v realnem življenju.

Kljub vsemu v Slovenski demokratični stranki temu zakonu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije. Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Pred nami je Predlog zakona o kritični infrastrukturi, katerega temeljni namen je zagotoviti neprekinjeno delovanje kritične infrastrukture. Če samo omenimo dva odmevna primera iztekajočega se leta, kot sta kibernetični napad in požar v podjetju Kemis, nam hitro postane jasno, kako nujno potrebujemo normativni pravni akt, ki bi sistemsko urejal področje nacionalne kritične infrastrukture. Z zakonom se jasneje določi odgovornost in ravnanje v kriznih situacijah, uredijo se naloge organov in samoorganizacija na področju kritične infrastrukture.

V sami definicije kritične infrastrukture jasno piše, da bi nedelovanje teh zmogljivosti in storitev povzročilo veliko škodo za nacionalno varnost, gospodarstvo, temeljne družbene funkcije, zdravje, varnost in zaščito ter družbeno blaginjo. Gre torej za infrastrukturo, ki je povezana z nacionalno varnostjo. Okvara ali uničenje le-te bi lahko imela resne posledice. Nedelovanje bi tako povzročilo veliko družbeno škodo in morebiti tudi krizne razmere. Ravno v tem omejenem delovanju kritične infrastrukture

se zavemo, kako ranljivi smo, saj je ogroženo normalno delovanje same države in posledično vsakodnevni potek življenja slehernega državljanca.

Iz zgoraj naštetega vidimo, da gre pri tem predlogu zakona za obranitev pred sodobnimi varnostnimi grožnjami in tveganji. S tem, ko pa se izvajalcem točno določi načrtovanje zaščite kritične infrastrukture, pa se preneha prelaganje odgovornosti, katere jasni primer je že zgoraj omenjeni požar v podjetju Kemis. Vsem bi nam moralo biti v interesu, da nacionalne infrastrukture ostanejo varne in zato bomo v Poslanski skupini Desus predlog zakona seveda podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovana ministrica, najlepša hvala, da ste, kljub temu da v Državnem zboru prehitavamo z dnevnim redom, uspeli pravočasno na to današnje zasedanje.

Verjamem, da je v tem trenutku bistveno bolj pomembno tudi od same obravnave tega zakona, da se zagotovi ponovno nemoteno življenje v vseh predelih naše države, kjer je včerajšnja, pa tudi del današnjih vremenskih ujm, odrezala naše prebivalke in prebivalce od logističnih povezav, električne energije, ponekod tudi od vodooskrbe. Zatorej še enkrat, prosim, prenesite tudi naše pozdrave v Nacionalni štab civilne zaščite v upanju, da boste tisto, kar je najbolj pomembno z vidika države, to je zaščita državljanek in državljanov, v polni meri najhitreje tudi udeležili.

Morda je sicer, žal, toda današnji dan je eden bolj slikovitih ob sprejetju zakona o kritični infrastrukturi državnega pomena ravno z vidika, ker demonstrira, zakaj to, kar je samoumevno, še zdaleč ni nekaj, na kar bi lahko brezбриžno pozabili, ampak je nekaj, na kar moramo biti posebej pozorni. Kritična infrastruktura, kot so logistične povezave, IKT, elektro- in energetska omrežje, so, kljub temu da večino časa v naših življenjih delujejo popolnoma nemoteno, ves čas pod tveganjem, da se ob neustrezni odzivnosti države in njenih organov, pa tudi stroke in upravljavcev spremenijo iz platforme, ki omogoča sodobno življenje današnje družbe, v platformo, ki je podlaga bodisi za naravno ali celo za človeško katastrofo. Zato je temeljna naloga države, da v svoji polni kapaciteti prepreči kateregakoli izmed teh scenarijev. Če pa se scenariji, ki so lahko bolj ali manj katastrofični, dogodijo, pa mora biti maksimalno pripravljena na odzivanje na te situacije. Kaj to pomeni v realnosti, nam najbolj slikovito, denimo, pokaže primer žledoloma, ko je, čeprav

na kratko, ampak manjši del naše države za več kot teden dni ostal brez električne energije. Da smo si morali v tisti situaciji takrat agregate za dobavo elektrike in omogočanje preskrbe naših državljanov in državljanov s pitno vodo sposojati od sosednjih držav, se najverjetneje ne bi smelo več in nikdar dogoditi.

Zato je pomembno, da danes obravnavamo zakon, katerega primarni namen je zagotoviti nemoteno delovanje kritične infrastrukture državnega pomena, predvsem urejanje nalog organov in organizacij, ki delujejo na tem področju, torej Vlade Republike Slovenije, nosilcev posamičnih sektorjev kritične infrastrukture, upravljavcev, ministrstev, pristojnih po posameznih resorjih, in ne nazadnje tudi Nacionalnega centra za kritično upravljanje. Vlada je po tem zakonu, kot je tudi logično, najvišji državni organ, ki določa in usmerja ter usklajuje politiko na področju kritične infrastrukture, upravljavci in lastniki, kar je pomembno, kritične infrastrukture pa so ne glede na lastniško strukturo kritične infrastrukture prvi pristojni in odgovorni za zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture.

Zakon bo s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov seveda deležen podpore. In naj se še enkrat na tem mestu zahvalim vsem, ki so danes celo noč in bodo najverjetneje tudi v naslednjih dneh skrbeli za to, da bo čim prej življenje vrnjeno v običajno tire tam, kjer jih je včerajšnja ujma prekinila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan.

21. stoletje se dramatično spreminja. Če pogledamo konkretno, kaj se dogaja na področju vojskovanja, potem lahko ugotovimo, da se praktično vojskovanje v 21. stoletju seli na kibernetki prostor. Celotno Nato je pred leti kibernetki prostor spoznal kot enega izmed področij, ki je pomembno, in ga zato tudi kot področje delovanja opredelil. Bitke 21. stoletja se bodo seveda odvijale v kibernetnem prostoru, morda niti ne več s tanki, s puškami in topovi, ampak predvsem z internetom. Poglejmo preteklost. Spomnimo se Estonije leta 2007. Rusija kibernetno napade Estonijo in tam so za 14 dni popolnoma kolapsirali ključni sistemi države, od javne uprave, zdravstvenega sistema, bančnega sistema. Država je bila praktično 14 dni ohromljena, in to brez da bi se Rusija poslužila enega strela puške, enega topa oziroma ene invazije tanka. Poglejmo primer leta 2014 v Ukrajini. Sredi mrzle zime se je zgodil kibernetki napad na eno izmed ukrajinskih elektrarn in v času hude zime je približno 200

tisoč ljudi ostalo brez energije. Potem poznamo primer Izraela, kako je uporabila sofisticirano kibernetno orožje, ki se je nahajalo na majhnem ključku, ki ga je eden izmed iranskih jedrskih znanstvenikov pobral na parkirišču, ga vstavil v svoj računalnik iz radovednosti in ta program, ki je bil naložen na tem ključku, je preprečil, da bi Iran razvil jedrsko orožje. Poglejmo drugi primer Kitajske. Kitajska praktično v zadnjih desetih letih kibernetki prostor intenzivno uporablja za gospodarsko espionažo. Če so v preteklosti razvijali neke polizdelke, preproste izdelke, danes z ukradeno tehnologijo razvijajo moderno tehnologijo. Vprašajte se, kakšna je razlika med telefonom Samsung in Huawei. Praktično boste ugotovili, da razlike ni, razen tega, da je proizvajalec različen in da je cena različna.

V Sloveniji so se nam zdele te kibernetne grožnje in vse te stvari, povezane s kibernetnim prostorom, znanstvena fantastika, ki se dogaja tam nekje daleč od nas, ki se nas niti ne tiče, ampak v zadnjem obdobju tudi Slovenija sistematično postaja tarča kibernetnih napadov. Eden takih konkretnih, ki je povzročil tudi gospodarsko škodo, je napad na Revvoz. Ko je praktično ustavil delovanje podjetja za nekaj dni in s tem povzročil izjemno škodo podjetju. Šele v teh zadnjih mesecih oziroma, če želite, letu se je zganila tudi Slovenija. Potem ko so v Evropski uniji, tudi v Natu že začeli ukrepati, začeli posvečati večjo pozornost kibernetnemu prostoru in potem ko so se zgodili tudi napadi v Sloveniji, se je zganila država.

Ko je Urad za varovanje tajnih podatkov prevzel general Božič, so se začele premikati zadeve na tem področju. Sedaj se oblikuje zakonodaja, da bomo imeli vsaj zakonsko podlago, da bomo lahko kibernetno obrambo centralizirali na enem mestu, kar je dobro. Danes pa je pred nami zakon o kritični infrastrukturi, ki na nek način določa sistemske temeljne kritične infrastrukture državnega pomena z enim samim ciljem, in to je, pravočasno zaznati in preprečiti kakršnakoli varnostno grožnjo ali tveganje za nacionalno varnost, gospodarstvo in druge ključne družbene funkcije. Torej, danes zgolj postavljamo zakonske okvirje, da bo Slovenija lahko se primerno odzivala v 21. stoletju v času številnih kibernetnih groženj. Zato bo seveda Nova Slovenija ta zakon podprla.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi vloženi amandmajev z dne 1. 12. 2017.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD in Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Izvolite, gospod Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Hvala lepa.

Meni se zdi ta tema izjemno pomembna, ker na nek način bo od tega pomembna tudi prihodnost Slovenije. Kot sem dejal že v stališču poslanske skupine, s tem zakonom danes postavljamo zgolj temeljne zakonske temelje, da bomo lahko učinkovito organizirali kibernetško obrambo, do tega, da pa jo bomo operativno vzpostavili, je pa še dolga pot.

Danes ima med članicami Nata 16 držav ofenzivne možnosti na področju kibernetike. Mi se danes v Sloveniji zgolj šele pogovarjamo o defenzivnih zmožnostih, torej o obrambnih zmožnostih. Torej smo že v krepkem zaostanku za drugimi državami. Žal smo prišli tudi v situacijo, ko so nas morale konkretne izkušnje z različnimi izsiljevalskimi virusi prisiliti do tega, da vendarle na tem področju nekaj ukrepamo. Zdi se mi pomembno, da država stori vse, kar je v njeni moči, predvsem pa predpiše protokole ukrepanja, kaj je kdo dolžan storiti v primeru napada na kritično infrastrukturo. Povedal sem vam primer Estonije iz leta 2007. Gre za nam popolnoma primerljivo državo in na tem konkretnem primeru lahko vidite, kaj se vam zgodi, če se vas loti neka svetovna velesila, kot je na primer Rusija, ki ima tudi ofenzivne zmožnosti. In če se ne pripravimo na tovrstne zadeve, nam kibernetški napadi, to pa je najbolj zastrašujoče, da nam kibernetški napadi lahko povzročijo celo večjo škodo kot pa konvencionalno orožje. Predstavljajte si, kaj bi se zgodilo v Sloveniji, če bi nam sesuli elektro distribucijo, kaj bi se zgodilo, če bi nam napadli jedrsko elektrarno Krško, in še bi lahko našteval. Ne želim strašiti, želim pa povedati, da v današnjem divjem, včasih tudi nenavadnem svetu obstajajo orodja, znanje, ko se lahko nepridipravi, če želite teroristi, poslužijo tudi tovrstnih aktivnosti. Zato je dolžnost države, da postori res vse, kar je v njeni moči.

Ena zadeva, ki se kaže kot problematična na tem področju, je, da za soočanje s tovrstnimi grožnjami predvsem potrebujemo ljudi, ki so visoko usposobljeni. Informatike, ljudi, ki so dobri v matematiki, fiziki, inženirstvu in še kaj. Problem, ki ga ima država in s katerim se državne institucije že do sedaj soočajo, je, da je te visoko usposobljene ljudi enostavno težko plačati, da pridejo v sistem javne uprave, ker imajo na trgu, če želite v gospodarstvu, mnogo boljše ponudbe. Danes neki programerji, informatiki z lahkoto dobijo službo v gospodarstvu, seveda pa jih nujno potrebuje tudi država, zato da ji pomagajo zaščititi njeno kibernetško infrastrukturo, kritično infrastrukturo, predvsem pa tudi samo delovanje države v primeru kibernetških napadov.

V preteklosti se je ta država že soočala popolnoma z, recimo temu, banalnimi administrativnimi zapletmi. Ko je Slovenska vojska želela vsaj kot pogodbeno rezervo zaposliti tudi kakšnega informatika, ki se razume na kibernetiko, je bila prva ovira pri zaposlitvi to, da ta posameznik ni služil vojaškega roka in je

potem odpadel kot potencialna možnost, da bi Slovenski vojski služil vsaj kot rezervist. Vem, da je ta zadeva banalna, ampak s takimi banalnimi stvarmi se soočamo zdaj, ko vzpostavljamo kibernetško obrambo, ko jo gradimo od spodaj navzgor.

V drugih državah, ki so zelo napredne na tem področju so se s temi problemi v preteklosti že soočali, ampak so jih na pameten način rešili, bom rekel, z uporabo zdrave kmečke pameti. Na primer, za sodelovanje, ali da si lahko pripadnik oboroženih sil, ali pa vojská po svetu, je najverjetneje nujno in normalno, da opraviš neko vsaj minimalno vojaško usposabljanje. Ampak, ko so tudi vojske po svetu želele v svoje vrste pridobiti informatike, programerje, je bil to eden izmed temeljnih problemov in so prišli do tega, da so za tovrstne kadre začeli tovrstna usposabljanja opuščati, ker so popolnoma neuporabna in neučinkovita za tovrstni tip ljudi, ki se osredotoča ali pa sooča, ki dela na področju kibernetških groženj in varnosti.

Skratka, Slovenija bo zdaj morala čez vse te faze, odpravljati birokratske ovire, odpravljati banalne zadeve, ki nam preprečujejo, da bi lahko dobili visoko usposobljene ljudi, predvsem pa vzpostaviti tudi sistem, da bomo lahko pritegnili ljudi od zunaj, ljudi z univerz in da bomo vzpostavili neko tako okolje, kjer bodo lahko na eni strani učinkovito sodelovali država, univerza in tudi gospodarstvo. Prepričan sem, da se s temi kibernetškimi grožnjami država sama kot taka ne bo zmoгла soočati in da bo nujno treba vzpostaviti okolje, v katerem bodo lahko sodelovali vsi ti elementi. Mislim, da ima tudi gospodarstvo interes, da pri tovrstnih zadevah sodeluje, ker poglejte primere Revoza, kaj se je zgodilo. Oni so nosili neposredno konkretno škodo. Tukaj smo postavljeni v okoliščine, ko ima in država in gospodarstvo interes, da nekaj postorimo za to, da so zadeve boljše in da se izognemo tovrstnim napadom. Nekaj izkušenj v gospodarstvo obstaja, zlasti bančni sistem zaradi elektronskega bančništva ima na tem področju že nekaj izkušenj. Tudi druga področja v gospodarstvu imajo izkušnje, kako se čuva njihovo infrastrukturo, in vse te zadeve bi bilo treba povezati in od tukaj naprej graditi našo obrambo. Upam samo, da bomo pri tem učinkoviti in da bodo rezultati dobri. Žal pa smo v tem trenutku na začetku in zato vsekakor moja izjava, ko sem nekoč dejal, da smo, kar se tiče kibernetške obrambe, goli in bosí, ni iz trte izvita, ampak je utemeljena na realnih dejstvih. Dobra stvar današnjega zakona pa današnjega dne je predvsem ta, da se zadeve premikajo naprej in da smo nehali tiščati pesek v glavo, kot da se te stvari nas ne zadevajo, da so te stvari za nas nepomembne. Tudi osebno bom ta zakon danes podprl.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja.

Gospod Mahnič, Žan Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Amandma, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki vložili, bom podprl. Je praktično isti, kot je tudi amandma koalicijskih poslanskih skupin, in sicer da se med objekte kritične infrastrukture doda tudi objekte, ki zagotavljajo sistemsko odpornost in redundanco. Gre za to, da je tudi energetika pomemben del kritične infrastrukture, in prav je, da se ta pojem opredeli tudi v tretjem členu zakona z novo dopolnitvijo. Samo za primer, kot smo navedli tudi v obrazložitvi, če bi prišlo do problemov na tem področju, samo Termoelektrarna Brestanica lahko zagotovi takšno delovanje, da prepreči tudi do 10 milijonov evrov škode, in veseli me, da bo ta amandma podprt.

Je pa bistveno to, kar sem dejal že v stališču in kar je dobro obrazložil tudi kolega Tonin, ki se osebno na tem področju veliko angažira, predvsem v Parlamentarni skupščini zveze Nato. Ravno včeraj, zdaj ni skrivnost, glede na to, da je bilo že po televiziji, smo bili člani parlamentarne komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb na Sovi in eden od pogovorov je bil tudi aktualna stavka. Direktor je dobro povedal, mislim, da ni tajno, če to povem, da so težave pri nabiranju kadrov, kadrov, ki se spoznajo na kibernetiko, kadrov, ki so odlični na računalniškem področju. Zakaj? Zaradi sistema plač v javnem sektorju! Zaradi tega, ker ti nekoga, ki pride s Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, kjer so vrhunski strokovnjaki, enostavno ne moreš dovolj stimulirati, da bi prišel delati v Sovo za, kaj jaz vem, 25. do nekje 30. plačni razred, če pa recimo Štajerc gre v sosednjo Avstrijo, dobi trikrat, štirikrat toliko. Takšnim strokovnjakom so danes v svetu kriptovalut odprta vrata na vseh področjih, kjer se vrtijo enormni zneski, in nekoga, ki lahko gre delat za nekaj tisoč evrov v tujino, enostavno ne boste pritegnili, da bo za 800 do tisoč 200 evrov prišel delat v Sovo. Očitno se tega žal tudi minister Koprivnikar nekako ne zaveda, ko je včeraj pri 24 ur zvečer govoril, kako država v takega človeka vložil skozi proces šolanja 300 tisoč evrov in potem odide v tujino in namesto da bi nekako to šolanje povrnili državi s tem, da bi se tukaj zaposlil, da bi tukaj plačeval davke, prispevke, da bi država, konkretno njena blagajna, imela nekaj od tega, seveda to plačuje potem v tujini. Zaradi tega mladi odhajajo in strokovni kader se ne zadrži v Sloveniji, če pa že, grejo pa seveda v privatna podjetja, kjer imajo bistveno boljše pogoje za delo in kjer dobijo tudi svoji izobrazbi, predvsem pa praktičnemu znanju – kar je v kibernetiki oziroma na področju računalništva dokaj relevantno merljivo – dobijo več kot pa v državni upravi. Mi lahko sprejmemo še sto zakonov, lahko postavimo še ne vem koliko uradov na kibernetičnem področju za boj proti takšni vrsti

kriminala, žal smo še daleč od tega, vprašanje, ali bomo sploh kdaj na točki, da bomo lahko gradili neko ofenzivno kibernetiko, mi še defenzivne nismo postavili. Ampak, če ne bo prišlo do tega, da bomo ljudi, ki bi bili pripravljeni nekaj narediti tudi na tem področju, v državni upravi plačali toliko, da jim bo v interesu priti tja – ker, saj veste, recimo, za tiste, ki se počutijo malo bolj patriotske, je gotovo ponos delati v obveščevalni agenciji. Vendar le s tem ponosom ne moreš plačati položnic, ne moreš plačati življenjskih potrebščin, ne moreš si privoščiti tistega, kar si lahko privoščiš, če delaš za neko podjetje, kjer svoje znanje unovčiš za dve, tudi tri verjetno – štiri ali več v tujini – poslanskih plač.

Skratka, ko se bomo zavedali tega, da te ljudi potrebujemo in da jih lahko dobimo samo na ta način, da jim bomo primerno uredili plačilo za njihovo opravljeno delo, takrat bomo pa lahko tudi v praksi začeli izvajati to, kar sedaj sprejemamo v Državnem zboru in kar zagotovo še bomo. Dokler pa tega ne bomo spremenili, se bodo hekerski napadi vrstili. Zdaj je Estonija ena od najbolj jasnih primerov v Evropi. Kakor sem spremljal tuje medije, so govorili o tem hekerskem napadu, kjer so bili ukradeni bitcoini, ampak gre pač za privatno podjetje. Ne predstavljam pa si, kaj bi bilo, če bi dejansko nekdo vrgel dol Klinični center, električno omrežje, katerikoli element, katerikoli objekt kritične infrastrukture, ki ga bo Vlada opredelila na podlagi tega zakona, se lahko seveda zgodi kibernetični napad. Brez ustrezne obrambe, predvsem brez ljudi, ki bodo ustrezno obrambo znali in zmogli postaviti, nam noben zakon ne pomaga. Pričakujem, da se bo tudi v okviru teh razprav ob sprejemanju takšnih zakonov odprlo in našlo rešitve, kako dobiti strokovnjake, kako dobiti mlade ljudi s področja elektrotehnike in računalništva, pa seveda drugih tehničnih poklicev, ki bodo lahko potem v praksi naredili to, kar si mi želimo narediti z zakonodajo. Kajti temelj se zdaj postavlja, žal, mnogo prepozno, treba pa bo resno operativno delo, in bojim se, da ga pod takšnimi pogoji in s takšnim naborom, kot ga imamo sedaj, ne bomo zmogli urediti. Tako se je nad tem treba zamisliti in tudi čim prej stopiti v korak s časom, čeprav bomo tiste, ki so že dejansko nekaj postavili na tem področju – na Parlamentarni skupščini zveze Nato je velikokrat govora o tem –, težko v doglednem času dosegli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marjan Dolinšek. Izvolite.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Najprej naj povem, da bom amandma k 3. členu zakona podprl, saj gre za pomemben amandma k 3. členu, ki govori, da so sektorji kritične infrastrukture posamezne vsebinsko zaokrožene celote delovanja kritične infrastrukture, med katere se štejejo tudi objekti,

ki zagotavljajo sistemsko odpornost in redundanco. Predhodnik, gospod Mahnič, je govoril o tem amandmaju in tudi navedel konkreten primer, vendar ne gre samo za eno kritično infrastrukturo, ki je bila tudi omenjena. Jemati moramo širše, kajti vemo, da elektroenergetski sistem predstavlja le eno celoto, znotraj te celote pa so zelo pomembne kritične infrastrukture, ki imajo bistveno, bistveno vlogo, gledano do ostalih sektorjev, do informatike, komunikacije, prometne povezave in tako naprej. Kajti, do kakšne škode lahko pride, si težko predstavljamo, v nekem delu smo si predstavljali, ko se je zgodilo žledolom, smo bili priča, ampak kljub temu je bil ta žledolom samo na enem delu naše države, zdaj si pa predstavljamo, če pride do sistemskega napada ali vdora v nek naš sistem kritične infrastrukture, predvsem pa, če pride na sistem elektroenergetike.

Mislím, da tukaj nam je jasno, da je treba resnično v nadaljnjih korakih zelo preudarno opredeliti to kritično infrastrukturo, opisati in potem tudi na vseh resorjih, v tistih sredinah, kjer se ta infrastruktura nahaja, pa ne smemo razmišljati samo o infrastrukturi v fizični obliki, ampak o storitvah, sistemu. Ti so še bolj pomembni kakor sam nek objekt – če nekdo razmišlja samo o nekem objektu.

Pa še na nekaj bi želel opozoriti. Tukaj ne smemo gledati samo javnega sektorja oziroma državno infrastrukturo, mi moramo nujno imeti v vidu celoto, tudi zasebni sektor. Če pogledamo kakorkoli, pustimo nekaj dni nazaj se je dogodil vdor oziroma kraja bitcoinov v protivrednosti okoli 57 milijonov evrov, gre za zasebno podjetje, vendar pa bodo šele izsledki preiskave pokazali, kaj je bilo vse v ozadju, lahko je bilo tudi kaj drugega. Tako moramo tukaj celoto jemati in tudi, do gospod Tonin – sicer ni govoril o amandmaju, ampak je govoril bolj splošno, dosti se je ustavil na kibernetičnih grožnjah. Res je, te stvari so zelo povezane in mislim, da moramo resno zdaj v nadaljnjih korakih k temu pristopiti – verjamem, da tudi zadnji primer nam je dal marsikaj misliti –, da pa se do zdaj ni naredilo ...

Pa dobro, zakon je pred nami, vesel sem, da vsi razmišljamo v isto smer, da se ne razhajamo v nekih bistvenih stvareh, in mislim, da lahko tudi v nadaljnjih korakih računamo na to, da bomo pristopili resno in h končnemu cilju, da resnično naredimo tako zaščito in varnostni sistem, ki bo minimaliziral kakršenkoli poskus napada na to našo kritično infrastrukturo. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Kolegice, kolegi, ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom zбора odločali čez 45 minut, torej ob 13.50.

S tem prekinjam 16. točko dnevnega reda in tudi 36. seja Državnega zбора, ki jo

bomo z glasovanjem, kot že rečeno, nadaljevali ob 13.50.

Hvala lepa zaenkrat.

(Seja je bila prekinjena ob 13.09 in se je nadaljevala ob 13.53.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo s prekinjeno sejo zбора.

Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 4., 5., 17., 11., 12., 16. in 1. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o minimalni plači po skrajšanem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o minimalni plači ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Poslanci Poslanske skupine Levica bomo seveda glasovali proti takemu sklepu.

Naš zakon je tehnično in vsebinsko popolnoma ustrezen za nadaljnjo obravnavo, in to smo povedali tako na matičnem delovnem telesu kot na plenarni seji Državnega zбора. Kaj s tem zakonom predlagamo? Predlagamo, da se minimalna plača s 1. 1. 2019 poveča na 700 evrov, da se s 1. 1. 2020 začne uveljavljati formula, po kateri bi morala minimalna plača znašati vsaj 20 % več od preračunih minimalnih življenjskih stroškov v državi, kar bi zneslo po trenutnem izračunu 736 evrov, in predlagamo, da mora biti minimalna plača enaka osnovni plači.

Zakaj to predlagamo? Prvič; zato ker je po letih gospodarske rasti čas, da blaginja pride do ljudi, v našem predlogu bi na boljšem bilo 120 tisoč ljudi v javnem in zasebnem sektorju, ki imajo trenutno plače, manjše od 700 evrov. Glejte, za njih se situacija kljub gospodarski rasti ne popravlja in samo politika lahko pomaga tem ljudem, da se prebijajo do boljšega jutri.

Drugič; s tem predlogom bi odpravili revščino med zaposlenimi. Vemo, da je vsak, da je med tistimi 300 tisoč ljudmi, kolikor jih živi pod pragom revščine, kar vsak peti redno zaposlen, se pravi dela 8 ur na dan pa od svojega dela ne more preživeti. To je zaradi tega, ker je minimalna plača pri nas fiksirana na ravni minimalnih življenjskih stroškov, mi pa pravimo,

da kdor dela 8 ur na dan, mora dobiti vsaj nekaj več, predlagamo 20 % več.

Tretjič; vprašanje je pravičnost. Zdaj imamo v večini kolektivnih pogodb v državi osnovne plače, ki se začnejo pod 400 evri, potem pa ljudje šele z izplačilom raznoraznih dodatkov pridejo do zdaj zakonsko določene minimalne plače. Mi predlagamo, da minimalna postane osnovna plača in da se nadurno delo, delo ob praznikih, težavno delo in drugi razlogi za izplačevanje dodatkov plačujejo na to minimalno plačo, ne pa, da so njen pogoj. Ali si lahko gospodarstvo to privošči? Mi smo naredili izračun: za 1 % bi se povečali vsi stroški delovne sile, ki so bili lani, in za 4 % bi se zmanjšali dobički glede na lani. To je neposreden finančni učinek našega predloga in mi ne vidimo prav nobenih razlogov, da bi bil neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Seveda bomo glasovali proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev v lastnem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ena točka med razlogi, zakaj bom podprl nadaljevanje obravnave Zakona o minimalni plači, je naslednja. V večini panog imamo kolektivne pogodbe, ki postavljajo osnovne plače nižje od ravni minimalne plače. Celo v tistih, kjer imajo delavci najboljše poskrbljeno za svoj standard, ti pa kovinska industrija, so prvi plačni razredi pod minimalno plačo. Kaj to pomeni? To pomeni, da ljudje, ki delajo 8 ur na dan, 40 ur na teden pa več, za svoje delo ne prejmejo niti minimalne plače, ampak je znesek, ki ga dobijo iz naslova dela, pod ravno minimalno minimalne plače. Šele z dodatki dosežejo to raven. Če so to pač neki dodatki, ki se všttevajo v definicijo minimalne plače, dobijo nižjo plačo kot tisti, ki je nad minimalcem, ker preprosto efektivno do teh dodatkov niso upravičeni. In to je narobe, to je skregano z elementarno socialno pravičnostjo. Dva človeka delata enako, oba prejmeta dodatke, enemu se vsak mesec to na računu pozna, drugemu se pa to ne pozna.

Zato je del našega predloga za dvig minimalne plače tudi dolgo stoječa sindikalna zahteva Enka je minimalka. Torej najnižja osnovna plača je lahko najmanj toliko, kolikor znaša minimalna plača. Karkoli pod tem je nedostojno, je človeka nevredno in ni prav.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Tudi sam bom glasoval proti. Zelo pozorno sem poslušal razpravo oziroma stališča, zakaj boste glasovali za kakšne »za družine gre«, ki pa se niti ni pojavila pri tej točki, in seveda iz teh stališč je izhajalo, da imate neko blazno težavo s tem. Vse polno je bilo neke besede dostojanstvo, dostojanstvo, dostojanstvo, dostojanstvo, dostojanstvo, dostojanstvo ... Danes ste mi v pol ure do konca življenja pokvarili to besedo. Osebnostno mislim, da bi minimalna plača v Sloveniji morala biti vsaj 800 evrov, osebnostno mislim tudi, da bi Gospodarska zbornica Slovenije morala to reči: Počakajte, Levica! 700 evrov je premalo, mora biti 800 evrov. Nekateri ste v politiki dosti dlje časa kot jaz. Nekateri šolajo v Nemčiji in tako naprej, ampak očitno vas ni nobeden našolal, da je treba gledati tudi prihodkovno stran javnih blagajn. Minimalna plača, kot je postavljena, in tudi ta premik minimalne plače še ne bo odpravil tega, da žal delamo v bodoče revne upokojece. In kakšna stranka, ki to zastopa, bi morala na veliko ropotati glede tega. Seveda si bi želel kot kakšen drug neodgovoren politik reči, da bi rad, da je minimalna plača jurja. Seveda bi to rad. Kdo pa ne bi rad? Ampak to deželo in državo ste drugi v četrto stoletje v vaši pajdaško-kradljivih fevdalnih oblikah spravili tja, kamor ste. Zdaj pred kratkim sem dobil ravno podatke o svetovalcih Vlade, koliko denarja se izplačuje – v tem mandatu. Za kakšna svetovanja že? S temi penazi bi lahko dvignili minimalno plačo vsem v javnem sektorju in državni upravi na teh 700, kot je naš predlog.

Nekako to, da ste proti temu; to, da rečete, da ni dialoga. Dialoga ni zaradi tega, ker ste vi dejansko, pa bom rekel kar sužnji tako imenovanih naših gospodarstvenikov, ki jih za razliko od Kordiša jaz težko imenujem kapitalisti, ker to niso, ker so šalabajzerji, ki se ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala, predsednik.

Gre za dve stvari, ki sta na tehtnici danes. Mislim, da je bila večina argumentov danes, ki so skušali zagovarjati večino poslanskih skupin, zakaj seveda ne bodo podprle našega zakona in zakaj bodo glasovale za to, da se ta obravnava prekine, to, da bolj ali manj ni stvar usklajena s socialnimi partnerji in ker bi na tak način lahko ogrozili konkurenčnost gospodarstva. Tu sta ti dve stvari na tehtnici. Po eni strani 3,2 milijardi čistega dobička, ki jih je ustvarilo gospodarsko preteklo leto, povečalo se je za 70 %. Po drugi strani govorimo o 1 % plačne mase, ki bi se zvišal tam v rangu nekaj 120 milijonov. Vi to dajete na tehtnico. Jaz ne razumem, kako lahko 1 % ogrozi celotno gospodarstvo, celotno konkurenčnost, vem pa, kaj se lahko zgodi, če ta zakon ne bo sprejet

oziroma če se ne začnemo pogovarjati o tem, kako bomo spreminjali definicijo minimalne plače in čemu bi naj ta služila.

Tisti, ki danes prejemajo minimalno plačo, tisti, ki imajo osnovno plačo bistveno nižjo od minimalne plače, težko preživijo čez mesec. In vsi ti ljudje bodo ogrozili konkurenčnost gospodarstva in to je danes na tehničnici. Ali smo pripravljeni en kos te pogače dati ljudem, ki to potrebujejo, ali s floskulami, kot so socialni dialog in to, da skrbimo še naprej za konkurenčnost gospodarstva, pustimo stanje takšno, kot je, v statusu quo? Ta status quo ne govori nič drugega kot to, da je takšen način nepravilčen.

Zato bom glasoval proti, ker mislim, da si ti ljudje, ki ustvarjajo ta dobiček, teh 70 % več glede na pretekla leta, zaslužijo, da dobijo nekaj nazaj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Jaz bom rekla koaliciji: Prej boš dala, prej boš frej. Dobro veste, da Levica ne bo odnehala. Isto se je zgodilo tudi pri prehrani otrok, ki živijo pod pragom revščine, kjer smo poslušali razne prav absurdne argumente, vendar na koncu ste vendarle popustili pod pritiskom javnosti in medijev. Poglejte, mene ne čudi SMC, ki je konec koncev stranka brez vonja, barve in okusa, ampak Socialni demokrati, ki bi po svojem defaultu morali skrbeti za socialno pravičnost, me presenečajo, še bolj pa Desus, ki se popolnoma dobro zaveda, da so nizke plače katastrofalno mizerne pokojnine pozneje v starosti.

Tisti, ki delajo polni delovni čas in kljub polni zaposlenosti ne morejo plačati svojih osnovnih življenjskih stroškov in prehraniti svoje otroke, so – normalno – jezni. Jezni so in sfrustrirani. In potem jim samo s prstom pokažete, ne vem, prejemnika socialnih pomoči, pokažete jim migranta, pokažete jim Roma, in so besni – in tako se ljudje radikalizirajo. Veste, leta 1933 so sindikati hoteli, ta podatek me je zgrozil, dvigniti minimalno plačo, ko so ljudje životarili tako kot danes, ampak delodajalci in Vlada so rekli: Ne, ne moremo. In kaj se je zgodilo? Leta 1937 so popustili, vendar je bilo prepozno, imeli smo že fašizem. Danes je na vas velika odgovornost ... / oglašanje iz dvorane/ Nacizem, skupaj s fašizmom sta prikoralaka, dragi kolega. Skratka ... / oglašanje iz dvorane/ A lahko končam? Jaz vas ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu je to. Prosim?

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ja, in želim, da me ne popravljate in mi ne segate v besedo.

Kajti glejte, ta ukrep, tudi če danes podprete naš predlog, bodo zaposleni, tisti najbolj revni v družbi, ta ukrep čutili šele leta 2019 ali 2020. / oglašanje iz dvorane/ Za mnoge bo takrat že prepozno. Tako bom absolutno glasovala proti temu ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 19.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 4. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela po skrajšanem postopku.

Ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 5. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. 12. 2017. Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 17. členu.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 60.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 21. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Levica k 27. členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti pa 42.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, eden pa je bil proti.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaja k 17. in 21. členu dopolnjenega predloga zakona. Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tema členoma vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neuskladen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 17. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11. 12. 2017.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 183. členu pod številko 1. Če bo ta amandma sprejet, bo postal amandma Poslanske skupine Levica pod številko 2 brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Ionizirajoča sevanja, ja, se vidi, da se nismo dosti s tem ukvarjali ... Mi bomo imeli, katera točka bo, v šestnajsti nek relativno čuden

Zakon o kritični infrastrukturi – tako kot je spisan, je tudi nomotehnično problematičen – in imamo nuklearko, ki je pač potencialno, če gre kaj narobe, največja grožnja, sočasno pa tej nuklearki ne bi obratovalno dovoljenje časovno omejili. Da je to problem, se je ugotovilo na matičnem delovnem telesu. Takrat je bila neka politična zrelost, ne le volja, potem je pa – jaz mu celo rečem nadlobi – energetska nadlobi malo privil, ni mu bilo niti kaj dosti treba, verjetno. In zdaj koalicija vlaga nek amandma, ki to povzici. V tej luči je potem vse to, kar ste govorili ali kar boste govorili, kar ste v bistvu, bom kar rekel, nakladali pri zakonu o kritični infrastrukturi, neka dvoiličnost. V približno resni družbi seveda moramo imeti tudi resne presoje vplivov na okolje in če imamo nuklearko, je to nek tak objekt, pri katerem je to več kot potrebno; seveda, tudi s časovno omejenostjo dovoljenja za obratovanje. To je ta zgodba. V to zgodbo gre tudi naš amandma, ki ga boste seveda povozili. In ker ga boste povozili, ne bomo potrdili tega zakona, sem že povedal v imenu Levice, da je to skrajno neodgovorno. Skrajno neodgovorno se je skrivati za neke evropske direktive, ker ste na veliko pesnili o problemu plina radon, čeprav še dandanes imamo v kar nekaj vrtcih težave s tem, ampak to je pač, žal, to. Ta sklic se bo očitno izpel v tej smeri, da bo večina poslank in poslancev postala Miro Cerar oziroma moralni teologi. Upam, da bo nek naslednji sklic v sekularni državi manj moralno teološki.

Mi bomo glasovali proti temu amandmaju koalicije. Ker seveda, to je zakonodajno telo in ker ne pristajamo na to, kar te naučijo, ko prideš v slovensko politiko – ne zameri se energetskega lobiju. Mi določamo zakonodajo tudi za področja energetike, ne neka gospoda, ki imajo 42 % višje plače, kot so plače v povprečju drugače v Sloveniji. V energetiki so 42 % višje, plačajo jih pa tudi moje omice v Mariboru na položnicah! Hvala za besedo.

PRESEDIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 9.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Ker je bil amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD pod številko 1 sprejet, je postal amandma Poslanske skupine Levica pod številko 2 brezpredmeten.

Zaključili smo odločanje o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona v uvodni obrazložitvi predlagal, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka

138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 5.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 183. členu dopolnjenega predloga zakona. Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 5.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 11. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 12. točko dnevnega reda – druga obravnavo Predloga zakona o motornih vozilih, redni postopek.**

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11. 12. 2017.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 30. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Vsakdo izmed nas je najverjetneje že kupoval rabljen avto in vrtenje števec nazaj je pri preprodajalcih avtomobilov v Sloveniji šport številka ena. Mislim, da je praktično danes od slovenskih preprodajalcev nemogoče kupiti avto, ki ne bi imel nazaj prevrtenega števca. Če primerjate situacijo v Sloveniji in, na primer, v nekoliko bolj urejeni Nemčiji, vam bodo znali povedati, da je vrtenje števec tam strah in trepet, ker je kazen za vsak prevrten kilometer nazaj en evro. Pri nas pa tovrstnih posredniki in preprodajalci veselo cvetijo, še celo grozijo ti, če bi želel stanje kilometrov napisati v kupoprodajno pogodbo, ker

bi jim potem onemogočil, da naslednjo stranko ogoljufajo.

Moj oče je nedavno kupil avto, ki je imel na števcu 180 tisoč kilometrov. Ko ga je peljal na servis in ko so ga priklopili na računalnik, je računalnik zaznal, da je imel ta avto že preko pol milijona kilometrov. In zdi se mi, da smo kot odločevalci in kot zakonodajalci dolžni nekaj postoriti v boju zoper tovrstni kriminal. Mislim, da nam ni treba gledati v tla, mislim, da se nam ni treba sprenevedati, ampak je treba te stvari najostreje kaznovati in s tem amandmajem, ki ga predlagamo v Novi Sloveniji, bi pač zadeve zaostri do te mere ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru v dvorani prosim!

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Očitno je to zelo zanimiva tema, je vse nekoliko razvnela, ker ste se očitno vsi soočili s podobnimi težavami, ampak če država ne bo odločno posegla v to stvar, pač bodo preprodajalci še naprej, se opravičujem izrazu, nategovali državljanke in državljane. Prepričan sem, da bi morali sistem urediti na način, da tovrstnega vozila, ki ima prevrtene števce nazaj in da se ugotovi, da so števci prevrteni nazaj, niti ne bi mogli registrirati, kaznovali pa prodajalca – se razume. Tistega, ki je kilometre vrtel nazaj. Lahko gledamo mizo, lahko se sprenevedamo, ampak prepričan sem, da ta amandma vsaj se poskuša boriti zoper tovrstno prakso.

Upam in želim si, da bi del zahodnih principov prenesli tudi v Slovenijo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V imenu poslanske?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Sočustvujem, če sem prav razumel, z očetom gospoda Tonina. Tudi sam sem že kaj takega doživel pri nekem avtomobilu. Ampak potem sem bil vesel, da je ta avto imel prej Tone Pavček, pa sem se veselo vozil z njim.

Ampak jaz imam neke druge probleme. Ne bi si želel, da se vse slovenske prakse prenesejo v Slovenijo, na primer, Volkswagnovo goljufanje. Če že desnico šolajo v Nemčiji, glejte na prihodkovno stran proračuna, glejte na lastništvo bank v Nemčiji, pa če se vrnem k točki, glejte na javni potniški promet. Veste, če se pogovarjamo o penzijah, če se pogovarjamo o minimalnih plačah, pa za tri četrť ljudi v Sloveniji je avto predrag, ampak nujen strošek. S tem bi se mi morali začeti ukvarjati – z javnim potniškim prometom! Švica se je sredi 80. let odločila, ko se je GIS začel razvijati, noben ne bo imel več kot pol ure do železniške postaje, razen nekaj ljudi na kakšnem Almu, in so na ta način optimizirali potniški promet. Ta sestava Državnega zbora je pa malo preveč »feltna«, pa

ne bi bil žaljiv, malo preveč ste še nori na avtomobile. Mi bi se morali odmakniti od tega. Rekel sem, da pričakujem nekega predsednika Vlade in države, ki bo rekel: Grem za dva mandata v to in sredi mojega drugega mandata se bo v Sloveniji prodalo pol toliko avtomobilov, kot se jih prodaja danes. Tako bi bilo treba začeti. Ja, vi kar vzdihujete. Tako bi bilo potrebno začeti gledati na to. V Estoniji – smo bili v Talinu, v glavnem mestu Estonije – od leta 2013, če me spomin ne moti, ne plačujejo javnega potniškega prometa, pa kljub temu delajo plus s tem javnim potniškim prometom. To so zadeve, s katerimi bi se morali ukvarjati. To pa, kar zdaj dobronamerno predlaga Nova Slovenija, izhajajoč iz izkušnje nekega očeta, to je navsezadnje tudi politika, da malo gledaš okoli sebe, pa v imenu Levice in osebno mislim, da bi se morali urediti na ravni podzakonskega akta. Veste, ker takih zgodb imam toliko, da bi vsako sejo še za tri dni podaljšali, pa danes jo bomo že ob dveh končali, gospod predsednik Državnega zbora, namesto da bi še četrtek obdelali. Vsi ne živimo za vogalom parlamenta. To je tudi nek neodnos do ljudi in do premikanja v času in prostoru in v prometu. Vse to bo treba, veste, za ušesa se prijeti pa se potegniti iz lastnega blata in se resno začeti ukvarjati s prometno politiko, s katero se pač ne ukvarjate. To se kaže tudi na tem, da ko vlada priseže, so tam BMW že parkirani, pa se izza ovinka peljete do Vlade, čeprav bi lahko do tam šli peš. To so teme za naslednjo sestavo hrama demokracije, kot mu rad rečete.

Mi bomo vzdržani pri tem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo o amandmaju, ki se mu reče, členu, ki govori o pogojih za registracijo, če mogoče ne vemo.

Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa.

Ne glede na to, kdo kupi avto, tisti, ki kupi rabljen avto, dejansko v naši državi tvega, ali je kupil realne kilometre ali ni kupil realnih kilometrov. Kdo danes v tej državi lahko garantira, da ko kupiš rabljen avto, so kilometri realni in da je zadeva poštena? Mislim, da praktično ga ni. In glede na to, da druge države poznajo prakso, da so dosledne pri nadzoru takih špekulativnih in izkoriščevalskih in grdih nategov tistih, ki si novega avtomobila ne morejo privoščiti, se mi zdi skrajno neprimerno. Zato smo vložili v Novi Sloveniji tudi ta amandma, ki govori, kakšni postopki in kdo bo za to odgovarjal. Da se bo preprečilo tako izkoriščanje tistih ljudi, ki si ne morejo kupiti novega avtomobila, to so socialno šibki. Zato sem razmišljala, kolega Trček, da boste pa vendarle kot stranka, ki je na strani socialno šibkih, pa

vendarle jih na tem področju zaščitili, da ljudje bodo imeli neko varnost tudi na tem področju.

Pa naj še povem, res je, javni prevoz v Sloveniji je katastrofa! Tri ure do Ptuja iz Ljubljane, 15 evrov v eno smer. Kdaj se bo to kaj spremenilo? Ampak kljub vsemu, ljudje, ki nimajo denarja za nove avtomobile, morajo biti zaščiteni.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, zdaj se je pa tukaj razvnela razprava niti ne o amandmaju, ampak o vseh zadevah okoli tega. Ali bi lahko nehali s tem pa povedali, ali boste ali ne boste podprli ta amandma, če še je... / smeh v dvorani/... Prekinjam sejo ... Nadaljuje se, če je 15 minut, ob 14.45.

(Seja je bila prekinjena ob 14.27 in se je nadaljevala ob 14.45)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Postopkovno, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, mislim, da so bila vaša opozorila glede obrazložitev glasu pri našem amandmaju nekorektna, ker ste, mislim da, izven konteksta opozarjali, da tisto, kar govorijo razpravljavci, ni povezano z amandmajem, pa je še kako povezano, ker ta amandma, ki smo ga vložili, govori o pogojih za registracijo. Med drugim smo dodali točko, ki govori o tem, da če se ugotovi, da ima avto prevrteno kilometre nazaj, ga ni mogoče registrirati. Zakaj je to pomembno – zaradi tega, ker imate celo vrsto preprodajalcev, takšnih in drugačnih, ki v zahodni Evropi kupujejo avtomobile, ki imajo veliko število kilometrov, preko pol milijona, jih pripeljejo v Slovenijo, zavrtijo števec nazaj, registrirajo in ga potem prodajajo. S to določbo, ki jo mi predlagamo, bi tem preprodajalcem onemogočili, da bi tovrstne avtomobile sploh lahko registrirali in jih preprodajali naprej. Zato vse razprave, predsednik Državnega zbora, ki so se danes zavrtle okrog tega, so še kako smiselne in povezane s tem amandmajem.

Spoštovani predsednik Državnega zbora, moj proceduralni predlog je, da dovolite poslankam in poslancem, ko obrazlagajo svoj glas, da se vendar dotaknejo tudi vsebine amandmaja, in to je točno to, kar vsebina amandmaja je.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vas bom kar lepo citiral, rekli ste, »vse razprave«, mi smo pa na točki obrazložitev glasu.

Obrazložitev glasu v svojem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Seveda ne bom polemiziral, obrazlagal bom svoj glas. Vzdržal se bom pri tem glasovanju. Zakaj? Ker kot sem že povedal, osebno menim in tudi v Levici menimo, da je to zadeva, ki bi se morala urejati na podzakonski ravni. Ali je to nek nov problem – ni. Verjetno vsak od nas, če tega že sam ni doživel, pozna koga, ki je to doživel. To bi morali že leta dva pa tri nek državni uradnik na resornem ministrstvu, ki ste ga, kot to radi rečejo celo v najmlajši stranki ob Levici, iz naših kvot tja dali; lahko bi konkretna imena omenjal, pa ne bom.

Pogosto se Levici očita manko socialnosti ali sociale, ampak, veste, to je v bistvu problem, ker ljudje ne gledate onkraj ujetosti, v kateri smo. V Brnu smo to rešili takole: mesto je kupilo nekaj kombiniranih kombijev, da so lahko tudi hendikepirani na vozičkih prišli gor. Tisti, ki si ne morejo privoščiti novega avtomobila in težko rabljenih, so poklicali in rekli, takrat pa takrat bi moral biti tam pa tam. Živimo v 21. stoletju – poslanec na stolu 90, ali smo digitalni ali nas ne bo –, program zmelje, da je to najbolj tudi ekološko učinkovito, in dobi nazaj sms ali klic, da in kje ga poberejo. Tako hočemo v Levici, da se to v bodoče rešuje.

Na takšen način gledamo na prometno problematiko, ki pa je seveda svetlobna leta daleč od prevladujočega pogleda na to. Zaradi tega se mi to zdi cenen populizem in tudi zaradi tega bom tu vzdržan. Upam pa, da se bomo premaknili tudi v tej smeri drugačnih pogledov na prometno problematiko. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev glasu?   Obrazložitev glasu v svojem imenu mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Nekateri od tu prisotnih ste člani Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je matično delovno telo, kjer smo to obravnavali, povsem enak amandma Nove Slovenije. Takrat in danes v stališču sem povedal, da Ministrstvo za infrastrukturo pripravlja nekatere rešitve v zvezi s tem. Rešitev gre v smeri, da bi se podatek o stanju števca prevoženih kilometrov iz kupoprodajne pogodbe vnesel v evidenco izdanih potrdil o skladnosti iz te evidence v evidenco registriranih vozil, iz te evidence pa na portal eUprave, kjer bi lahko vsi državljani s tako imenovano VIN številko, ki jo imate vsi tam nekje pri vetrobranskem steklu ali kje drugje, preverili stanje prevoženih kilometrov. Ministrstvo za infrastrukturo – državni sekretar prikimava – bo to rešitev pripravilo v začetku prihodnjega leta. Zdaj pa še dve drugi stvari ... O zahodnih principih. Večina vozil je uvožena iz Italije, Nemčije, Belgije, malo manj iz Avstrije in drugih držav zaradi cene, pa tudi zaradi kilometrov. Uvožene so večinoma znamke višjih cenovnih razredov, zato ker so ti avtomobili primerljivo dosti cenejši kot pri nas. Gre za, ne bom navajal znamk, veste katere, in že zdaj lahko državljani

ali pa tisti, ki se ukvarjajo z uvozom avtomobilov, sporočijo VIN številko in po navadi lahko preko uradne servisne mreže v Sloveniji preverite točno stanje kilometrov, poleg tega pa vsem državljanom priporočam, seveda, da rabljena vozila kupujejo pri pooblaščenih trgovcih, ki dajejo garancijo na prevožene kilometre. Glasoval bom proti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glasoval bom za amandma, ker ta amandma onemogoča preprodajalcem vozil, da registrirajo vozila, ki imajo nazaj zavrtene kilometre. Razlika med našim amandmajem in predlogom Vlade oziroma ministrstva pa je ta, da bodo po njihovem predlogu državljani lahko pogledali v stanje kilometrov, to bo seveda mogoče in morda se tudi bo naredilo, še vedno pa ne bo preprečena registracija tovrstnih vozil in še vedno bodo lahko preprodajalne tovrstnih vozil naprej cvetele. Samo zapeljite se v Celje. Ko zavijete z avtoceste in greste proti centru Celja, imate na desni strani celo množico tovrstnih preprodajalcev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 42.
(Za je glasovalo 21.) (Proti 42.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 87. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Ta amandma odpravlja birokracijo. Sedanja ureditev je bila takšna, da če ste vi kupili novi avto – tisti, ki so si ga lahko privoščili, so ga pač kupili – in v prvih nekaj letih vam ni treba na tehnični pregled. Zato so imeli pooblaščenji serviserji, tisti, ki so vam delali servise, tudi možnost, da ste pri njih zgolj podaljšali registracijo. Zdaj je Vlada prišla z rešitvijo, da pri pooblaščenih serviserjih podaljševanje registracije ne bo več mogoče, ampak boste morali, kljub temu da vam ni treba narediti tehničnega pregleda v prvih letih, svoj avto vseeno odpeljati na tehnični pregled in tam podaljšati registracijo.

Mislím, da vsi tukaj razumemo in vemo, da gre za klasičen lobistični člen, ki ga je nekdo preko koalicije pripeljal noter zaradi tega, ker si bo na tehničnih pregledih na takšen način zagotovil posel. Ker, seveda, zdaj so pooblaščenji serviserji del biznisa odvzemali tehničnim kontrolorjem, ker je lahko nekdo, ki ima nov avto, podaljšal registracijo pri tem, ko je naredil servis. Torej si peljal avto na servis in si

hkrati še podaljšal registracijo, zdaj bo to vladna koalicija mnogo bolj zakomplicirala, in to očitno ob zaključkih oziroma sklepih trajanja te koalicije zdaj prihajajo takšni in drugačni lobistični člani noter, ki bodo seveda nekaterim zagotovili super zasluzke.

Naj mi nekdo razloži, če zna, v čem je smisel tega, da se tukaj stvari zbirokratizirajo do konca in da ne more posameznik tako kot doslej pri tehničnem serviserju, torej pri serviserju avtomobila tudi podaljšati registracijo. Če kdo to razume, jaz pač ne, in kot sem dejal, vidim to kot lobistični člen. Prav zato je Nova Slovenija predlagala amandma, s katerim predlagamo, da se zadeva vzpostavi v prvotno stanje. Torej tam, kamor pelješ avto na servis, lahko tudi podaljšaš registracijo. Mislim, da je več kot razumljiv amandma, ki debirokratizira tisto, kar ste predlagali vi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, predsednik.

Gre za to, da tiste pooblaščenice organizacije, ki so predstavniki določenih proizvajalcev v Sloveniji, lahko to delajo. Do zdaj je kar nekaj teh organizacij, okrog 10, ki so imeli to pooblastilo, so morali zato tudi pripraviti poseben prostor, pult s steklom, potem trezor, seveda za tablice in vse potrebno za te dokumente, da so lahko te registracije tudi podaljševali. Hkrati, ko so naredili servis oziroma lastnik je pripeljal avto, takrat ko mu je potekla registracija, tik pred tem, na servis in ta trgovec, pooblaščen, mu je še podaljšal registracijo. S tem zakonom se to ukinja. Se pravi, gre za škodo vsem tem pooblaščenim serviserjem, ker ta prostor ne bodo več rabili in to dejavnost, nekdo bo prišel servisirati avto na pooblaščen servis in potem bo moral iti še na upravno enoto ali pa na tehnični pregled, tja, kjer se izvajajo tehnični pregledi, da bo podaljšal registracijo. Povejte, če ima to smisel.

Verjetno je to čisto lobistični zakon na tem delu, da bo tisti, ki opravljajo tehnične preglede, vemo tudi, kateri imajo primat v Sloveniji, hočejo si še to prilastiti, tako kot za mopede. S tem amandmajem mi dajemo v prvotno stanje, gre samo za tiste, ki so do zdaj imeli pooblastila, in tiste, ki so pooblaščenici servisi in predstavniki za določene avtomobilске podjetja. Ne za vsakega, ki nekaj šravfa pa lahko tudi podaljšuje registracijo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Sicer se nisem mislil javiti k obrazložitvi, ampak glede na to, kar poslušam, se mi zdi, da je prav, da se oglasim. Dragi kolegi iz Nove Slovenije, ne vem, ali ste prebrali ta zakon in poročilo o tem zakonu ali ga niste, ampak to, kar poslušam, imam občutek, da ga niste. Naj vas spomnim; to, kar vi danes izpostavljate, to je bilo res izpostavljeno po prvotnem predlogu, ki je prišel v Državni zbor, ampak mi smo ta opozorila poslušali in smo zakon tudi ustrezno amandmirali. To, kar vi danes govorite, to ne drži. Skratka, mi smo sprejeli določilo, da tiste pravne osebe in samostojni podjetniki, ki so registrirani za dejavnost prodaje vozil in imajo na dan uveljavitve tega zakona pooblastilo za izvajanje postopkov registracije, da jim to pooblastilo ostane v veljavi še naprej. Ne razumem vas, o čem govorite. Tako da zakon, takšen kot je, je prislunil tistim, ki so opozorili na določene pomanjkljivosti prvotnega predloga, in mislim, da je za podpreti.

Vaš amandma pa žal ne rešuje ničesar, ker smo vas, če želite, tako že prehiteli na odboru in smo tam ustrezno popravili tiste kritične točke. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo.

Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti pa 46.

(Za je glasovalo 16.) (Proti je glasovalo 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih ter drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaja k dopolnjenemu predlogu zakona nista bila sprejeta, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa 14.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 12. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o kritični infrastrukturi v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. 12. 2017. Ker sta amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter amandma Poslanske skupine SDS k 3. členu vsebinsko enaka, bomo o njih glasovali skupaj.

Prehajamo torej na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, trije pa so bili proti.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da sta amandmaja sprejeta.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, eden pa je bil proti.

(Za je glasovalo 65.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 3. členu dopolnjenega predloga zakona.

Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neuskladen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 16. točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Glasovanje o predlogih sklepov bomo opravili na podlagi pregleda predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov z dne 12. 12. 2017, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o prvem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca mag. Mateja Tonina bo Državni zbor odločal o

naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Mateja Tonina v zvezi z neuresničitvijo odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije, U-I-269/12-24.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti pa jih je bilo 49.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca dr. Bojana Dobovška bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Bojana Dobovška v zvezi s problematiko prodaje Nove Ljubljanske banke, d. d.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 44.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s številom zaposlenih v državni in javni upravi ter potrebnimi sredstvi za njihove plače.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 49.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o četrtem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z izgradnjo in financiranjem južnega dela tretje razvojne osi.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 44.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o petem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca gospoda Marijana Pojbiča bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za finance mag. Mateje Vraničar Erman na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi s problematiko obdavčitve čezmejnih delovnih migrantov.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 43.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 43.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o šestem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca Danijela Krivca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Danijela Krivca v zvezi z legalizacijo objektov po novem Gradbenem zakonu.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in posancev, za je glasovalo 20, proti 45.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o sedmem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca Tomaža Lisca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi s Pravilnikom o službi nujne medicinske pomoči.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in posancev, za je glasovalo 19, proti 45.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o osmem predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca gospoda Franca Breznika bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z električno oskrbo.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in posancev, za je glasovalo 18, proti 45.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Prehajamo še na odločanje o 9. predlogu sklepa. V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje gospe Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z doplačili za dolgotrajno oskrbo.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in posancev, za je glasovalo 22, proti 44.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem 1. točko dnevnega reda in prekinjam 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 12. DECEMBRA 2017 OB 15.11 IN SE JE NADALJEVALA 13. DECEMBRA 2017 OB 9. URI.)

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam z nadaljevanjem 36. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: dr. Jasna Murgel, Iva Dimic od 17. ure, dr. Mirjam Bon Klanjšček, Nada Brinovšek, Vesna Vervega, dr. Simona Kustec Lipicer od 11. do 13. ure, Irena Grošelj Košnik od 14.30 dalje, Andreja Potočnik, Janja Sluga, Vojka Šergan do 15. ure, mag. Tanja Cink, mag. Andrej Širčelj, Franc Breznik, dr. Franc Trček od 12.30 dalje, dr. Matej Tašner Vatovec od 14. ure dalje, dr. Milan Brglez do 12. ure, dr. Mitja Horvat od 19. ure dalje, Danilo Anton Ranc do 14. ure in Branko Zorman.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O UREDITVI LASTNIŠTVA JAVNIH CEST PO REDNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil Državni svet. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Igorju Zorčiču za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite, gospod Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Kogelice in kolegi, predstavniki Vlade!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 35. seji 29. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložil Državni svet. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državni svetnik gospod Dušan Strnad izpostavil pogloblitve rešitve, ki jih vsebuje predlog zakona. Poudaril je, da se je Državni svet odločil za vložitev predloga zakona, ker so občine deležne čedalje pogostejših pozivov, naj bolj intenzivno pristopijo k reševanju problematike kategoriziranih občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč; in poskrbijo za ureditev lastninskih razmerij ali izvzamejo zemljišča iz kategorizacije občinskih cest. Izpostavil je, da občine urejanju lastništva ne nasprotujejo, največjo težavo predstavlja pomanjkanje finančnih sredstev, celo za tekoče delo in investicije. Tista kmetijska zemljišča, ki so jih občine včasih imele v lasti in bi jih lahko uporabile za zamenjavo, pa je bilo treba prenesti na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov.

Pri predstavitvi predloga zakona je sodeloval tudi župan občine Dol pri Ljubljani mag. Janez Tekavec, ki je v imenu 68 občin

pobudnic dodal, da se s predlogom zakona rešuje problematika 23 tisoč kilometrov neodmerjenih in zemljiškoknjižno neurejenih kategoriziranih cest. Kot ključno rešitev predloga zakona pa je izpostavil določitev domneve priposestovanja, in sicer na način, da se domneva, da je nepremičnina v javni lasti, če je na njej več kot 20 let zgrajena javna cesta. Poudaril je, da obstajajo primeri, ko nekdo desetletje ne izvršuje lastninske pravice na zemljišču, po katerem poteka cesta, in je celo pomagal pri njeni gradnji; zato po njegovem mnenju ni mogoče govoriti o razlastitvi, saj je lastnik svojo lastninsko pravico že zdavnaj opustil. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povzela pripombe te službe iz pisnega mnenja. Na podlagi proučitve predloga zakona z vidika njegove skladnosti z Ustavo Republike Slovenije, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika je poudarila, da predlagana ureditev, ki omogoča državi oziroma občini kot javnopravnemu subjektu in nosilcu oblasti neodplačno pridobitev lastninske pravice na temelju domneve priposestovanja, nasprotuje temeljnemu konceptu dopustnega prisilnega posega v lastninsko pravico, ki se lahko izvede le proti nadomestilu in ima kot takšna razlastitvene učinke; vendar ne upošteva zahtev za ustavno dopusten poseg v lastninsko pravico v skladu z 69. členom Ustave Republike Slovenije.

Poleg tega predlagana ureditev posega tudi v načelo zaupanja v pravo, ki je eno od načel pravne države in posamezniku zagotavlja, da mu država njegovega pravnega položaja ne bo poslabšala brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu. Izpodbijana ureditev namreč pomeni ex lege odvzem lastninske pravice kot posledica opustitve zakonitega ravnanja javnopravne osebe pri pridobivanju nepremičnin, na katerih se zgrajene javne ceste, in pomeni bistveno poslabšanje pravnega položaja vseh lastnikov nepremičnin, ki niso sklenili pravnega posla oziroma jim ni bila nepremičnina odvzeta s pravnomočno odločbo o razlastitvi. V razpravi so bili poslanci enotnega mnenja, da je problematika, ki se jo želi urediti s predlogom zakona, pereča, da gre za materijo, ki bi jo bilo treba začeti urejati že pred časom. V zvezi z vsebino predloga zakona pa so se strinjali z opozorili in pripombami Zakonodajno-pravne službe, ki v mnenju opozarja, da je rešitev, ki je predlagana v predlogu zakona, ustavno sporna. Posledično je bil predlagan sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ki je bil po končani razpravi in na glasovanju tudi sprejet z osmimi glasovi za in nobenim proti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagatelja predloga zakona gospodu Dušanu Strnadu.

DUŠAN STRNAD: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj v imenu Državnega sveta in tudi v mojem imenu!

Večino razlogov, zaradi katerih se je Državni svet odločil, da predlaga ta zakon, je povedal že gospod predsedujoči odbora. Jaz bi dodal samo nekaj poudarkov, zakaj smo se mi odločili, da zakon vložimo. Dejstvo je, da so po trenutni zakonodaji postopki prenosa zemljišč prezamudni, prezapleteni in predragi za javna sredstva; zato so občine, pa tudi država ima tovrstne probleme, manj uspešne pri prenosu lastništva iz zasebnih v javne. To pomeni, da dosedanja zakonodaja očitno ni ustrezna, saj je problem še vedno velik in daleč od rešitve. Državni svet se je odločil za vložitev predloga tudi zato, ker smo si že več let prizadevali, da bi se zakonodaja spremenila, da bi se občinam in tudi državi dejansko omogočila ureditev lastništva. Ta problem, kot ste slišali, ni majhen. Gre za velik problem, za 23 tisoč kilometrov cest. Naš izračun je tudi za javna sredstva, če se po trenutnih cenah plačajo odškodnine, to pomeni čez milijardo evrov sredstev, ki jih bo pač treba zagotoviti v občinskih in državnem proračunu. Tega denarja občine trenutno seveda nimajo. Gre tudi za problem, ki ni od včeraj. Ta problem ima več desetletij dolgo brado. Od sedanjih občinskih svetov in županov pa se pričakuje, da ga bodo rešili v kratkem času, kar seveda očitno ni mogoče, čeprav obstaja volja in da mnogi to že počnemo. Vendar so težave, na katere naletimo, tako velike, da so preprosto nerešljive. Ko zadeva pride na sodišče, praviloma sodijo v korist zasebnih zemljišč; in tukaj so občine šibkejše. Tudi na ta problem vsa leta doslej opozarja Varuh človekovih pravic. V svojem poročilu tej tematiki nameni vsako leto veliko pozornosti in vsako leto vsi skupaj nekako obljubimo, da bomo to rešili; pa se zadeva ne premakne. S strani lastnikov zemljišč se pojavljajo posamezni neljubi primeri, grožnje. So tudi primeri, ko se je to že zgodilo, recimo da se kategorizirane ceste zaprejo. Pojavljajo se nerealno visoko zahteve po odškodninah, pogosto in največkrat pa celo neodzivnost in nezainteresiranost aktualnih lastnikov zemljišč, da se to uredi. Ne nepomembne težave, ki se pojavljajo, so težave zasebnih in javnih investitorjev, saj se od njih zahteva dostop do javne ceste. In če ta javna cesta ni javna, dejansko kategorizirana, se od njih pogosto zahteva pridobitev služnosti od tistih lastnikov, ki so dejanski lastniki. To je, milo rečeno, nedopustno in neodgovorno od nas, da se morajo investitorji s tem ukvarjati. Državni svet se s to problematiko ukvarja že ves zadnji mandat. Organizirali smo posvet na to temo v letu 2015, ki je bil izjemno dobro obiskan, eden boljše obiskanih s strani stroke, zainteresiranih lastnikov in tudi občin. Tam smo pripravili 23 predlogov, pobud in priporočil, kaj bi bilo treba storiti, kako naj se to reši, vendar se do danes ni zgodilo skoraj nič. Kot je bilo že rečeno, gospod Tekavec, ki je pripravil ta predlog zakona in ga je

Državni svet posvojil soglasno, je pravnik. On je v obrazložitvi precej tehtno razložil, zakaj se je odločil za institut priposestevanja, in ga tudi podkrepil. Samo še en stavek, če dovolite. Ker bo najbrž zakon zavrnjen, bi rad opozoril, da s tem težava ne bo rešena. Moramo se zavedati, da je problem ostal in da moramo najti ustrezne rešitve, da bi se lahko ta problem rešil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku Vlade gospodu mag. Klemnu Potisku.

Izvolite.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije nasprotuje Predlogu zakona o ureditvi lastništva javnih cest, ki ga je Državnemu zboru predložil Državni svet. Vlada predlogu nasprotuje, saj meni, da je v pretežnem delu neskladen z Ustavo Republike Slovenije. Sicer se strinja, da je neurejeno zemljiškoknjižno stanje zemljišč, na katerem so zgrajene javne ceste, pereča problematika in da jo je treba rešiti, na kar Vlada in pristojna ministrstva že dolgo opozarjajo. S tega vidika je razumljiva pobuda Državnega sveta, vendar Vlada omenjenega predloga ne more podpreti zaradi ustavnopravnih razlogov. Mnenje Vlade je, da je treba za obravnavano področje nujno upoštevati ustavno sodno prakso. Poenostavljanje postopkov oziroma pogojev za urejanje lastninske pravice države oziroma občin v nasprotju z jasnimi stališči Ustavnega sodišča Republike Slovenije ne prispeva k ureditvi tega stanja. Enake rešitve, kot jih predlaga Državni svet, je že imel Zakon o javnih cestah, Ustavno sodišče pa je določbo, ki je omogočala poenostavljen vknjižbo, razveljavilo zaradi neskladnosti z Ustavo. To problematiko je treba urediti le tako, kot je že večkrat odločilo Ustavno sodišče, in sicer s sklenitvijo pogodbe ali v postopku razlastitve, pri čemer ima lastnik zemljišča pravico do odškodnine v skladu z zakonom. Vlada meni, da predlagani zakon za urejanje problematike ni potreben, saj so ukrepi in postopki za urejanje stvarnopravnih razmerij javnih cest že ustrezno urejeni v veljavni zakonodaji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Danilo Anton Ranc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani

predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci!

Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest se obravnava na pobudo Državnega sveta. Predlagatelj utemeljuje, da želi s predlaganimi rešitvami urediti problematiko kar 23 tisoč kilometrov neodmerjenih in zemljiškoknjižno neurejenih kategoriziranih cest. Predlog zakona naj bi omogočil sistemsko saniranje pravnega položaja, ko država in občine že desetletja zagotavljajo in vzdržujejo javne ceste, ki jim zemljiškoknjižni lastniki vse do danes niso nasprotovali, čeprav so zgrajene po zemljiščih, ki so formalno vknjižena na posameznike in ne na Republiko Slovenijo ter občine. V Poslanski skupini Stranke modernega centra se strinjamo, da gre v tem primeru neurejenega zemljiškoknjižnega stanja zemljišč, na katerih so zgrajene javne ceste, za zelo kompleksno področje, ki zahteva ustrezne rešitve. Kljub temu pa rešitve, ki jo predlaga Državni svet, ne moremo podpreti, saj je besedilo predloga zakona z več vidikov nesprejemljivo, in sicer zaradi resnih razlogov ustavnopravne presoje.

Pripombe pristojne Zakonodajno-pravne službe, Vlade in resornega ministrstva se pretežno nanašajo na morebitno protiuustavnost tako imenovanega priposestevanja. Zakonske rešitve bi namreč omogočile državi oziroma občini neodplačno pridobitev lastninske pravice na temelju domneve priposestevanja, to pa predstavlja neposreden poseg v lastninsko pravico, ki bi se sicer lahko izvedla le proti nadomestilu. Na ta način bi dosegli razlastitvene učinke, vendar ne na način, kot ga dopušča 69. člen Ustave. Poleg tega predlagana rešitev posega tudi v načelo zaupanja v pravo, ki je eno od načel pravne države, 2. člen Ustave, in posamezniku zagotavlja, da država njegovega pravnega položaja ne bo poslabšala brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu, ter v načelo enakosti pred zakonom, drugi odstavek 14. člena Ustave, saj uvaja razlikovanje med lastniki nepremičnin, na katerih so zgrajene javne ceste. V Poslanski skupini Stranke modernega centra predloga zakona ne podpiramo, ker menimo, da je predlog zakona v pretežnem delu v neskladju z Ustavo Republike Slovenije, zato bomo podprli sklep, da Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojujencev Slovenije.

Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani predstavniki Vlade, predstavnik Državnega sveta ter poslanke in poslanci!

V Desusu se strinjamo z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, z mnenjem Vlade in večine razpravljavcev na seji Odbora za infrastrukturo, da je Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest v pretežnem delu neskladen z Ustavo Republike Slovenije. Se pa z ostalimi strinjamo tudi v tem, da je neurejeno zemljiškoknjižno stanje zemljišč, na katerih so zgrajene javne ceste, dolgoletna in pereča problematika, s katero se srečujejo občine in tudi država. Dejstvo je, da ti problemi izhajajo še iz sistemskega obdobja družbene lastnine, ko zemljiškoknjižnemu urejanju lastništva zemljišč, po katerih potekajo javne ceste, ni bila posvečena potrebna pozornost. Tako so se številne občinske ceste gradile tako, da v zvezi z zemljišči ni bila sklenjena niti pogodba niti ni bil uveden postopek razlastitve, temveč se je večina teh zadev uredila kar z ustnimi dogovori ali izjavami v postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj, brez plačila odškodnine. V zemljiško knjigo pa se lastninska pravica občine ni vpisovala, saj ni bilo ustrezne listine za vpis, kot je na primer pogodba ali odločba razlastitvenega organa.

Prav zaradi dolgotrajnosti te problematike nam je žal, da so predlagane rešitve neustavne, kar potrjuje tudi ustavna sodna praksa. Obenem je treba spomniti še na to, da je enake rešitve, ki jih predlaga Državni svet, vseboval že Zakon o javnih cestah iz leta 1997. Ustavno sodišče pa je nato leta 2002 določilo, ki je omogočala poenostavljanje vknjižbe, zaradi neskladja z Ustavo razveljavilo. Zaenkrat se ta problematika rešuje tako, kot je že večkrat določilo Ustavno sodišče, in sicer s sklenitvijo pogodbe ali v postopku razlastitve, pri čemer ima lastnik zemljišča pravico do odškodnine v skladu z zakonom. V Poslanski skupini Desus menimo, da se bo treba pošteno potruditi, vse vpletene strani bodo morale stakniti glave in najti zakonsko rešitev, ki ne bo ustavno sporna. Na koncu naj povem, da bomo v Poslanski skupini Desus podprli sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Seveda ni nobenega dvoma, da bo treba v prihodnje bistveno bolj učinkovito kot do zdaj urejati problematiko neurejenosti lastniških razmerij na nepremičninah, kjer so zgrajene javne ceste in poti. Najbrž se vsi zavedamo, da ta rešitev ne bo prišla na mizo jutri. Prav zaradi tega ob pozitivni pobudi Državnega sveta, ki jo pozdravljamo tudi zaradi tega, ker Državni svet

bolj poredko uporablja svojo ustavno pristojnost, razmišljamo v Poslanski skupini Socialnih demokratov v smer, da bi ob tako kompleksnem in zahtevnem vprašanju veljalo uporabiti instrument predhodnega zakonodajnega postopka v okviru pristojnega državnozbornega odbora. Na ta način bi bržkone lažje prišli do rešitve, ki ne bi bila potencialno tako zelo ustavno sporna in ki ne bi posegala v temeljne lastninske pravice, ki so po Ustavi, ki je trenutno veljavna, vendarle svete. Zato je pomembno poudariti, da neodplačna pridobitev lastninske pravice zgolj na podlagi domneve o priposestovanju ne more biti nekaj, kar bi bilo mogoče spregledati, zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov temu zakonu nasprotovali. Podprli bomo sklep, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo, v upanju, da se postopek reševanja tega zapleta tu ne bo ustavil in da bo morda izkoriščen drugi postopkovni okvir za rešitev tega kompleksnega vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa, podpredsednik. Koglice in kolegi!

Državni svet kot predlagatelj zakona med cilji predloga zakona navaja ureditev problema neurejenih lastninskih razmerij na nepremičninah, na katerih so zgrajene javne ceste, javne poti in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet. To naj bi uredili s poenostavitvijo postopka za ureditev lastniških razmerij na nepremičninah, na katerih so zgrajene javne ceste. Ker imamo v Sloveniji kar 23 tisoč kilometrov neodmerjenih in zemljiškoknjižno neurejenih kategoriziranih cest, naj bi predlog zakona omogočil, da se sistemsko sanira pravni položaj, ko država in občina že desetletja zagotavljajo in vzdržujejo javne ceste, ki jim zemljiškoknjižni lastniki zemljišč vse do danes niso nasprotovali, čeprav so zgrajene po zemljiščih, ki so formalno pisana na posameznike in ne na Republiko Slovenijo ali občino. Ni malo primerov, ko imamo v občinah prekopane ceste, ker se občina in zemljiškoknjižni lastnik ne moreta dogovoriti za ureditev stanja. V Poslanski skupini Nove Slovenije ocenjujemo, da bo takih primerov vsako leto več, ker nepremičnine prehajajo iz roda v rod. Mlajši ljudje so glede svojih pravic veliko bolj poučeni, zato menimo, da je treba celovito pristopiti k reševanju te problematike. V Poslanski skupini Nove Slovenije se zavedamo, da je treba urediti lastništvo vseh neodmerjenih in zemljiškoknjižno neurejenih javnih cest, vendar ne na tak način, kot ga je predlagal Državni svet. V naši poslanski skupini zagovarjamo pravno državo in s tem

spoštovanje pravic vseh državljanov. Bistveni element stvarnega prava je narava lastnine, to je lastninske pravice. Klasično stvarno pravo temelji na zasebni lastnini, to je na pravici posameznika uporabljati stvar, kot hoče, brez skoraj vsakršnih omejitev. Po našem mnenju lastniki parcel, na katerih so v preteklosti zgradili javne ceste, niso mogli oziroma ne morejo svoje zasebne lastnine uporabljati in z njo razpolagati, zato menimo, da je treba tem lastnikom omogočiti pravično odškodnino. Po predlaganem zakonu temu ni tako, ker predlagatelj predvideva institut priposestovanja za nepremičnine, na katerih so zgrajene javne ceste več kot 20 let, in možnost zemljiškoknjižnega lastnika, da zahteva odkup nepremičnine za tiste nepremičnine, na katerih so zgrajene javne ceste manj kot 20 let.

V Poslanski skupini Nove Slovenije pozdravljamo to pobudo in ta predlog Državnega sveta, da je to zelo velik problem. Nikakor pa se ne moremo strinjati s tem, kot pravi vlada, da je to že sedaj urejeno; kar evidentno ni. In to kaže vso bedo naše državne administracije. Ta problem je treba rešiti nemudoma. Težko ga je rešiti čez noč, to se zavedamo vsi, tudi vsi župani. Vendar je treba predlagati tak zakon, da bo najprej izkazan javni interes, da je možno tiste lastnike, ki nočejo prevzeti odškodnine ali podpisati, da gre to v javno korist, razlastiti; in sicer po kratkem, nujnem postopku, ter da dobijo pravično odškodnino. Zato je treba sprejeti tako zakonodajo. In če bo vlada še naprej trdila, da je to urejeno, kar vsekakor ni, mi v poslanski skupini pričakujemo, da bo vlada to stvar vzela resno in pripravila zakon. Ampak očitno ne, zato bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije poskušali skupaj z združenji občin, župani in Državnim svetom pripraviti zakon, ki bo omogočil pravično odškodnino in ureditev te problematike v doglednem času. Temu zakonu nismo nasprotovali na seji odbora in tudi danes mu ne bomo; ne moremo ga pa tudi potrditi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

V Sloveniji imamo več kot 23 tisoč kilometrov kategoriziranih cest, neodmerjenih ali zemljiško neurejenih. Gre za javne ceste, ki že desetletja potekajo po zasebnih zemljiščih, uporabljamo pa jih vsi, saj so del javne prometne infrastrukture. Da bi zemljišča, po katerih tečejo te ceste, prešla v javno last občin ali države, zakonodaja pozna dva mehanizma – odkup in/ali razlastitev. Ker pa je človeški pohlep nenasiten in pravica do zasebne lastnine varovana kot sveta krava, se problem ureditve lastništva javnih cest že desetletja ne premakne z mrtve točke. Lastniki zahtevajo nerazumno visoke odškodnine, zaradi katerih je postopek

odkupa nemogoč. Ko pa občine poskušajo z razlastitvami, se stvar zatakne, ko pride do odločanja na Ustavnem sodišču. Le-to namreč od leta 2011 naprej nenehno postavlja pravico do zasebne lastnine pred javni interes in razveljavlja občinske odloke. Ti morajo biti predhodno sprejeti kot podlaga začetka razlastitvenih postopkov, kar vemo. Vlada to že dolgo od strani opazuje – ne le ta vlada, tudi vlade pred njo – in ne naredi se ničesar, da bi se stvari uredile. Še več, občinam se grozi s sankcijami, tudi z razpustitvijo občinskih svetov in razrešitvijo županov, če ne bodo aktivnejše urejale lastninske razmere na zemljiščih, čez katera potekajo javne ceste. Očitno pa je, da ni kriva neaktivnost občin, neaktivnost lokalne samouprave, kriv je slab pravni okvir, znotraj katerega občine to lahko počnejo.

V Levici se nikakor ne moremo strinjati, da je pravica do zasebne lastnine pomembnejša od javnega interesa. Zasebna lastnina je stvar posameznih lastnikov, medtem ko je javni interes izkazan na ravni družbe kot celote. Ustavno sodišče pravi, da s sklicevanjem na javno korist ni mogoče upravičevati kaznovanja tistih, ki se z izvrševanjem in uživanjem svoje lastninske pravice ne podrejujejo neustavnemu stanju. In zdaj pridemo do ključnega ideološkega vprašanja. Tu se pojavlja vprašanje, kakšno lastninsko pravico lahko sploh nekdo izvršuje in uživa na zemlji, čez katero teče javna cesta. Dejstvo je, da gre tu za mrtvo lastnino, od katere lastnik nima neke pretirane koristi. Zato je prav, da se lastništvo te zemlje prenese na občino oziroma državo. In to je tudi razlog, da v Levici zakon načeloma podpiramo in sklepa o neprimernosti zakona za nadaljnjo obravnavo ne bomo podprli. Glavni očitek zakonu je, da nedopustno posega v pravico do zasebne lastnine, ki jo zagotavlja Ustava. In tu v bistvu tiči srž problema ne samo tega zakona, ampak celotnega družbenega reda. Socialisti se zavzemamo za odpravo tovrstne lastnine; in tu poudarjam, zasebne lastnine. Tu seveda ne gre za osebno lastnino, ki jo ljudje potrebujemo zato, da z njo zadovoljujemo lastne potrebe; gre za lastnino, ki v veliki meri temelji na trgovini, na trgovanju. Premisa osebne lastnine je, da ima vsak to, kar potrebuje. Osebna lastnina predstavlja tisto lastnino, ki jo ljudje uporabljamo za in v vsakdanjem življenju in jo za življenje pogosto tudi nujno potrebujemo. Premisa zasebne lastnine pa je pogosto ta, da ima nekdo nekaj, kar nekdo drug potrebuje; a mu je bilo to ali onemogočeno ali pa celo odvzeto. V družbi, ki temelji na zasebnolastninskih pravicah, imajo večjo moč ljudje, ki nakopičijo več reči, ki jih drugi potrebujejo, a ne morejo priti do njih. Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da imajo večji nadzor nad tem, kaj drugi dojemajo kot potrebe ali želje; navadno večji nadzor v interesu večanja lastnega profita. To je temelj kapitalizma, temelj nasilja sistema, ki je vir večine tegob 90 % ljudi na svetu, ki razpolagajo zgolj s skromno osebno lastnino. Zato je treba pravico do zasebne

lastnine v Ustavi Republike Slovenije nadomestiti s pravico do osebne lastnine. In to, kar sem govoril, se nanaša na minimalne plače in na moje omice v Mariboru s prenizkimi penzijami, na deložacije in na vrsto politik, ki jih Slovenija nima, vključno s politikami za mlajše od 40 let. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo odločali jutri, 14. decembra 2017, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 13. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZIH V CESTNEM PROMETU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Žanu Mahničju.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani gospod državni sekretar, kolegice poslanke in poslanci!

Pred 14 dnevi sem se mudil na obisku v Bruslju, kjer smo imeli srečanje mladih poslancev nacionalnih parlamentov Evropske ljudske stranke. Ko sem prišel na letališče, se mi je mudilo na sestanek, zato sem imel samo 2 možnosti, ali čakati približno dobrih 20 minut na taksi in plačati dobrih 40 evrov, da me pelje v center; ali pa preko mobilne aplikacije naročiti Uber, kjer sem čakal točno 3 minute in za prevoz do centra plačal 23 evrov. Da bi šel na avtobus ali na vlak, ni prišlo v poštev, ker se mi je mudilo v center. Zakaj to govorim? Ker govorimo o delitveni ekonomiji. V Slovenski demokratični stranki predlagamo, da vrata delitveni ekonomiji odpremo tudi v Sloveniji. Za kaj gre? Gre za to, da lahko ti svojo zasebno lastnino uporabiš v tržne oziroma komercialne namene. Zaradi tega predlagamo spremembo Zakona o prevozih v cestnem prometu. Danes obstajajo številne platforme, preko katerih lahko svojo zasebno lastnino ponudiš na trgu kot storitev. Ena od teh zasebnih lastnin je zagotovo prevozno sredstvo. V tem državnem zboru smo se že velikokrat pogovarjali o stanju v cestnem prometu. In ena od rešitev za to je tudi predlog, ki ga predlagamo v Poslanski skupini Slovenske demokratične

stranke. Verjetno ste vsi slišali za podjetje Uber, za to platformo, ki je posrednik oziroma na nek način organizator prevozov med posamezniki v nekaterih državah, nekje pa tudi med podjetji in posameznikom. Zaradi tega v Slovenski demokratični stranki predlagamo spremembo zakona v tej smeri, da spreminjamo 1. člen in zadevo opredeljujemo tako, da določbe tega zakona ne veljajo za posredovanje prevoza med fizičnimi osebami ali med podjetjem z licenco in fizično osebo. Nadalje dajemo tudi nekatere pogoje oziroma zaostrujemo stvar v tej smeri, da teh prevozov ne bi smeli opravljati vozniki začetniki, to so mladi vozniki, da bi morali imeti zavarovane tudi sopotnike in da teh prevozov ne smejo opravljati tisti, ki imajo kazenske točke. To je predlog, ki ga dajemo v prvo branje.

Glede na pogovore, ki sem jih imel z nekaterimi poslanci tudi zunaj naše stranke, smo nekako prišli do tega, da bi bilo treba v drugem branju, če bi prišlo do tega, predlog zakona verjetno popraviti v tej smeri, da bi za začetek zadevo še malo bolj zaostri oziroma da bi za začetek omogočili to platformo Uber samo za posredovanje prevoza med podjetjem z licenco in fizičnimi osebami; ne vsemi fizičnimi osebami, ampak samo s podjetjem z licenco in fizičnimi osebami. Tukaj je tudi vprašanje smiselnosti zaostritve glede kazenskih točk, kajti vemo, za kakšne prekrške se dobi kazenske točke. Mi menimo, da bi s tem predlogom odprli nekaj novega, da bi stopili v korak s časom, da ne moremo več zapirati oči pred modernizacijo. Tukaj so seveda še druge platforme. Velika večina tukaj pozna tudi Airbnb, o kateri je bilo predvsem v zadnjem času veliko govora. Kar je najbolj pomembno, pa so očitki, ki bodo verjetno prišli s strani nekaterih poslancev, poslanskih skupin, kaj se dogaja v tujini, da je Uber izkoriščevalski in tako naprej. Zadeva bi bila pregledna, in sicer na način, da bi se podjetje Uber povežalo s strežniki Finančne uprave, da bi točno vedeli, koliko prevozov je bilo opravljenih in kakšne so bile cene. In da bi za Uber in ostale platforme, ki bi morebiti prišle v Slovenijo, vozili na način, da se plačuje vse davke in prispevke. Nekdo, ki želi voziti za Uber, bi bil po tem predlogu, če bi ga spremenili v to smer, lahko nekdo z licenco, če rečemo direktno – taksist. S tem predlogom smo šli v tej smeri, da ne bi povzročili preglavic taksistom, pač pa da bi spodbujali zdravo konkurenco, ki pa je v Sloveniji danes še kako potrebna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemnu Potisku.
Izvolite.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije meni, da Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki ga je

Državnemu zboru Republike Slovenije predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ker ne zagotavlja enakopravnega dostopa do trga dela, izkrivlja konkurenco na področju opravljanja javnega prevoza potnikov in ne omogoča učinkovitega nadzora. Določbe Zakona o prevozih v cestnem prometu ne bi veljale za posredovanje prevozov med fizičnimi osebami ali med fizičnimi osebami in podjetji ob pogoju, da mora posrednik zagotoviti, da bodo prevoz opravljala podjetja, ki lahko opravljajo dejavnost po tem zakonu, ali fizične osebe, ki imajo v času prevoza nezgodno zavarovane potnike v vozilu, nimajo izrečenih kazenskih točk po predpisih o varnosti cestnega prometa in niso vozniki začetniki po veljavnem Zakonu o voznikih. Predlog poslancev ne rešuje celovite problematike možnosti najema vozila z voznikom in omogoča možnost opravljanja prevoza na podlagi tako imenovane aplikacije UberPOP, kar pomeni, da lahko prevoze izvaja vsakdo. Ta možnost se je v do sedaj v večini držav Evropske unije pokazala kot neustrezna rešitev. Predlog prav tako ne ureja sprememb na področju opravljanja taksi prevozov, ki so nujne, ko se uvaja možnost najema vozila z voznikom s pomočjo novih tehnologij, da se zagotovi enakopravni dostop do trga dela pri obeh oblikah prevoza potnikov.

Predlog zakona tudi ne zagotavlja, da bi se podatki, ki jih pridobivajo ponudniki storitev preko sodobnih informacijskih platform, neposredno posredovali v Nacionalni center za upravljanje prometa, kjer postavljamo sistem za vodenje in upravljanje prometa v Republiki Sloveniji. Ta bo temeljil prav na trenutnih podatkih o poteku in izvajanju prometa ter bo informacijo o aktualnem dogajanju v prometu zagotavljal vsem pristojnim družbam v Republiki Sloveniji. Predlog zakona ne zagotavlja možnosti nadzora nad izvajalci z vidika delovne in davčne zakonodaje ter tudi ni usklajen z Zakonom o prevoznih pogodbah v cestnem prometu, ki urejajo pogodbeni odnos med naročnikom prevoza in prevoznikom. V skladu s tem zakonom mora prevoznino prevozniku plačati potnik. Če bi v tem razmerju dodatno uvedli posrednike, bi morali prilagoditi tudi Zakon o prevoznih pogodbah v cestnem prometu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Igor Zorčič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav!

V Strategiji razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030, ki je bila sprejeta leta

2015, je vizija prometne politike opredeljena kot zagotavljanje trajnostne mobilnosti prebivalstva in oskrbe gospodarstva. Beseda trajnostni se nanaša na učinkovito delovanje prometnega sistema, ki deluje v presečišču okoljskega, socialnega in ekonomskega vidika. Če za namene obravnave zakona, ki ga imamo na mizah, izpustimo tisti del vizije prometne politike, ki se nanaša na oskrbo gospodarstva, in se osredotočimo na tisti del vizije, ki omenja zagotavljanje trajnostne mobilnosti prebivalstva, lahko ugotovimo, da je v tem delu poudarek vizije v strategiji na javnem potniškem prometu, ki pa svoje razvojne možnosti gradi na intermodalnosti in integraciji z drugimi oblikami prometa. Klasični subvencionirani javni prevozi na pol praznih avtobusov in na pol praznih vlakov ne morejo uresničiti vizije o trajnostni mobilnosti prebivalstva, zato je ob spodbujanju razvoja integriranega javnega potniškega prometa in ob intermodalnosti treba spodbujati tudi razvoj različnih vrst prevozov. V Stranki modernega centra ocenjujemo, da razvoj internetnih platform in tudi tako imenovane delilne ekonomije s storitvami, kot jih zagotavlja na primer družba Uber, lahko predstavlja osnovo za trajnostno mobilnost v okviru sprejete strategije razvoja prometa. Če želimo prebivalce spodbujati na primer k vožnji z vlakom, je treba zagotoviti čim bolj razpoložljiv in zanesljiv prevoz od doma do železniške postaje, ki je žal zagotovljen le potnikom v večjih urbanih središčih, bistveno manj pa v manjših krajih, kjer se prebivalstvo lahko poslužuje le lastnega prevoza ali pa taksi prevozov.

Prevoz preko sistema Uber bi torej lahko bila takšna razpoložljiva, zanesljiva in tudi cenovno ugodna oblika prevoza, ki bi lahko pomembno vplivala na razvoj prometa v Republiki Sloveniji. Pa vendar ugotavljamo, da to podjetje vsega, česar si želimo in kar potrebujemo, še ne zagotavlja in bi z nepremišljeno spremembo zakonodaje zaradi novih oblik prevozov, organiziranih preko spletnih platform, lahko prišlo do več težav, kot jih imamo predvidenih za reševanje v Strategiji razvoja prometa v Republiki Sloveniji. Iz tujine, kjer deluje omenjeno podjetje, namreč prihajajo večkrat negativne novice o številnih sporih na sodiščih, pred upravnimi organi in drugimi organi, ki se odvijajo zaradi poslovanja te družbe in ki v grobem nekako pomenijo nekakšno izkrivljanje konkurence nasproti taksi prevozom, kot ga je že omenila Vlada v svojem stališču.

V Stranki modernega centra se zato strinjamo z nekaterimi pomisleki Vlade, ki naslavlja določena odprta vprašanja v zvezi z implementacijo takšnih prevozov v Republiki Sloveniji. Strinjamo se tudi s tem, da predlagana rešitev omogoča neenakopraven dostop do trga dela, izkrivlja konkurenco na področju opravljanja javnega prevoza potnikov in ne omogoča učinkovitega nadzora nad to vrsto prometa; niti nadzora, ki se tiče delovne zakonodaje, niti nadzora, ki se tiče davčne

zakonodaje. Seveda to ne pomeni, da je treba pobude za takšen promet, ki je, kot je bilo že rečeno uvodoma, lahko zelo perspektiven, zatreji v kali; vendarle takšno besedilo, kot je predlagano v zakonu, po naši oceni zaenkrat ni primerno oziroma ni takšno, da bi bilo deležno naše podpore. Zato bomo v naši poslanski skupini stremeli k rešitvam, ki bi hkrati omogočile delovanje takšnih platform, pa vendarle primerno in tudi v skladu s prakso v tujini odgovarjale na vsa vprašanja, ki so bila danes že izpostavljena s strani Vlade in katerim se, kot že rečeno, pridružujemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovani kolege in kolegi!

V lanskem septembru je podpredsednik slovenske Vlade gospod minister Boris Koprivnikar s predstavniki Uberja v San Franciscu podpisal pismo o nameri. V pismu so zapisali, da Uberjeve storitve bogatijo delujoče ekosisteme urbane mobilnosti, da je storitev varna, zanesljiva in cenovno dostopna ter da so glavni zmagovalci uporabniki. Vsi smo razumeli ta podpis kot podlago za vstop Uberja na slovenski trg. Dejansko pa se od podpisa do danes ni zgodilo nič. Vse od podpisa skupnega pisma o nameri se čaka na konkretne korake, s katerimi bi slovenska vlada začela uresničevati lastne zaveze na področju digitalne preobrazbe in sodelovalnega gospodarstva. Z vstopom Uberja na slovenski trg bi uporabniki dobili hitrejšo in cenovno ugodnejšo prevozno storitev. Uber bi na primer bil tudi dobrodošla novost v Ljubljani, kjer trg taksijev deluje dobro; Uber pa bi pocenil storitve oziroma klasične taksije spodbudil k izboljšanju storitev. Dodatna oblika prevoza, kot je najem vozila z voznikom, bi omogočila tudi nastanek novih podjetij. Uber pa bi bil zelo dobrodošel v manjših slovenskih krajih, kjer ni stalne taksi službe. V Združenih državah Amerike se Uber zelo pogosto uporablja za zdravstvene prevoze pacientov, da pridejo brez težav do zdravnika, ter tudi za izvajanje storitev prevoza, ki jih direktno pri njih naročajo bolnišnice.

Na Ministrstvu za infrastrukturo do danes niso pripravili nobene zakonske podlage, da bi se taka oblika prevoza v Sloveniji omogočila; niti ni nobenih informacij, ali ministrstvo sploh bo realiziralo vladne dogovore in obljube. Tudi predsednik Vlade je na ustno poslansko vprašanje 17. 10. 2016 glede dogovora, podpisa in uvedbe Uberja odgovoril sledeče: »Ministrstvo, ki se pri nas ukvarja z razvojnimi rešitvami ..., tudi sam sem bil zraven na obisku v Ameriki, ko smo se pogovarjali o

digitalnem razvoju Slovenije, o digitalizaciji Slovenije, o Sloveniji kot referenčni državi na tem področju. Ministrstvo za javno upravo in minister Koprivnikar ima tu opredeljene pristojnosti, ima pa tudi vlogo koordinatorja vladnih aktivnosti na področju digitalne transformacije. V to vlogo sem ga imenoval sam, kajti vlada takšnega povezovalca tukaj potrebuje. Zato je tudi on v ZDA, ko je bil nedavno tam, podpisal s podjetjem Uber pismo o nameri. Neposredna uveljavitev takšne storitve bo možna šele, ko bodo izpolnjeni vsi zakonsko določeni pogoji in ko bomo sploh sklenili nadaljnje sporazume s to soorganizacijo oziroma podjetjem. Do konca leta 2016 bo predvidoma Ministrstvo za infrastrukturo pripravilo predlog sprememb Zakona o prevozih v cestnem prometu.« To je bil odgovor predsednika Vlade gospoda Mira Cerarja. Na isto vprašanje je odgovoril tudi minister Boris Koprivnikar, ki ima za to področje, ste slišali iz odgovora predsednika Vlade, vsa pooblastila ter seveda tudi dolžnosti in obveznosti. On pa odgovarja sledeče: »V Ameriki se nisem pogovarjal o tem, kdaj bo Uber začel voziti v Sloveniji.« To drži. Izpostavil je pa tri dileme. Prva je, citram: »Temeljna vprašanja, ki jih moramo v regulaciji razrešiti, so predvsem vprašanja delovnega razmerja, kajti če nekdo samostojno vozi za Uberja, potem pri Uberju ni zaposlen, ampak je delovno aktiven.« Potem je kot drugo vprašanje izpostavil vprašanje obdavčitve. »Torej ne gre za to, kdo bo boljši – ali taksist ali Uber, gre za to, da imajo vsi enako obdavčitev.« Logično, morajo imeti. In tretja dilema, ki jo je izpostavil, da je treba razrešiti v zakonodaji vprašanje varstva potrošnikov. Seveda, če se pripravi neka zakonska podlaga, je treba na te dileme odgovoriti, to pa predstavlja delo. Narediti je treba. Če se neko nalogo naloži, potem je treba to delo tudi opraviti.

Ampak v Slovenski demokratski stranki smo pripravili Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki daje možnost nove oblike prevoza, to je najem vozila z voznikom. Zdaj bom pa podal računski primer. Dajte si vsak pri sebi izračunati, koliko vsak posameznik v Sloveniji da za ceno prevoza, koliko ga to stane. To je zelo velik strošek; ob dejstvu, da izračunamo, da je vsak osebni avtomobil v povprečju izkoriščen le 20-odstotno. Če si izračunamo celoten strošek, vsak posameznik plača za prevoz skozi življenjsko obdobje več, kot je vrednost ene hiše, ali pa več, kot je vrednost enega stanovanja. Izračunajte si. Usedite se pa si to izračunajte, kakšen strošek je to. Pa si vedno predstavljam, da je v Sloveniji največji strošek, ne vem, stanovanje za mlade; nihče pa nikoli pa ne pomisli in razmisli, kakšen je strošek prevoza. Usedite se in si izračunajte. Dejstvo je, da so nove tehnologije in novi prejemni cenejši, področje prevoza je absolutno predrago in je treba iskati cenejše rešitve. Verjamem, da so izpostavljene določene dileme, določene težave pri tem, ampak te stvari je treba

rešiti. In že danes je bilo iz obrazložitve predstavnika Vlade, spoštovanega državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo moč razbrati, da je za ministrstvo priprava take zakonske podlage, ki bo dala možnost nove oblike prevoza, absolutno prevelik zalogaj za ministrstvo. To je bilo danes jasno povedano, da je s tem toliko težav, da to se pa ne da. V Slovenski demokratični stranki smo drugačnega mnenja. Mnenja smo, da so nove tehnologije cenejše; in te nove prijeme je treba v Sloveniji tudi uvesti. To je dobro za vsakega državljan in za to se bomo v Slovenski demokratični stranki trudili tudi še naprej.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Desus se pridružujemo mnenju Vlade, ki ne podpira novele Zakona o prevozih v cestnem prometu. Strinjamo se, da ima predlog kar nekaj pomanjklivosti oziroma je v določenih delih premalo domišljen. Tako recimo predlog ne rešuje celovito problematike najema vozila z voznikom ter dopušča možnost, da bi lahko prevoze potnikov izvajal praktično vsak, ki ima svoje vozilo in vozniški izpit. Vozilo z voznikom naj bi se najelo preko določene aplikacije, ki omogoča možnost opravljanja prevozov praktično vsem, kajti ta vozila ponavadi niso označena. Uporabnik ob naročilu storitve dobi podatke o tipu vozila, registrski tablici vozila in ime voznika; na zunaj pa se ta vozila ne ločijo od drugih, kot se na primer lahko takoj prepozna taksi. To pomeni, da bi pristojne službe izjemno težko opravljale nadzor nad vozniki, ali imajo vsa potrebna dovoljenja, ali res nimajo kazenskih točk; razen če bi tako vozilo slučajno ustavili med nadzorom prometa oziroma bi inšpektorji igrali potencialne kupce. Tak način opravljanja prevozov potnikov po naši oceni izkrivlja konkurenco na področju opravljanja javnega prevoza potnikov. Ta predlog zakona naj bi bil namenjen točno določenemu podjetju, ki prevoze potnikov opravlja praktično po celem svetu. Gre za kontroveržno podjetje, ki je v različnih državah zelo različno sprejeto. Res je, da gre za poceni storitev, ki je uporabnikom sodobne tehnologije zelo lahko dostopna in enostavna; hkrati pa ne zahteva plačevanja z gotovino. Vendar pa delavci niso zavarovani preko podjetja, za katerega delajo, temveč morajo po navadi odpreti vsak svoj espe. Proti podjetju se zato vrstijo tožbe zaradi izogibanja odgovornosti do svojih zaposlenih in potrošnikov.

V Nemčiji, Italiji in na Nizozemskem je podjetje celo prepovedano. Ko je pred časom minister za javno upravo predstavil podobno idejo, kot jo imamo pred seboj danes, namenjeno istemu podjetju, ga je nekaj nevladnih organizacij celo pozvalo k odstopu, ker spodbuja prekarne oblike zaposlitev, pri katerih najslabšo potegnejo vedno zaposleni. Se pa v Desusu strinjamo s predlaganim v točki, da bomo tudi v Sloveniji morali omogočiti sodobno tehnologijo in delitvene ekonomije na področju opravljanja storitev, pa naj bodo to storitve prometa, nudenja prenočišč ali kaj drugega. V tem pogledu še zaostajamo za preostalim svetom, čeprav smo sicer tehnološko kar solidna, napredna država. Naj na koncu še enkrat ponovim, da Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije predloga zakona bo podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegi, spoštovani državni sekretar!

Pomembno je, da se v sodobni družbi, ki deluje v tržnem kapitalizmu, omogoča vsem pod enakimi pogoji, pod istimi standardi, da opravljajo storitve, ki jih lahko ponudijo, da se ne izkrivlja konkurenca in da nihče ni v primerjalno boljšem ali celo monopolnem položaju v razmerju do drugih. To namreč ustvarja neravnovesja, na dolgi rok dviguje ceno in niža kvaliteto opravljenih storitev. In prav v tem istem okolju je seveda pri vseh razvitih državah povsem običajno, da si tudi skozi zakonodajne rešitve kljub zavedanju, da je to dolgoročno škodljivo, številni skušajo zagotoviti svoj privilegiran položaj na trgu. Prav tako ni prvič, da v tem državnem zboru obravnavamo predlog, s katerim bi točno določeni multinacionalki, čeprav z rahlo zabrisano sledjo znotraj zakona, zagotovili poseben položaj v naši družbi, poseben položaj na trgu. S tem lahko tudi ni nič posebnega narobe, če je mogoče ugotoviti poseben javni interes, da to uveljavimo. Pred časom smo po istem principu razpravljali o uveljavitvi tako imenovanega lex Magna. Danes lahko upravičeno govorimo, da je na mizi lex Uber. Torej od zavedanja, zaradi koga in česa v resnici sprejemamo zakon ter zaradi koga in česa je bil ta zakon pripravljen, je treba zelo precizno, predvsem skozi prizmo temeljnih vrednot naše družbe in ključne naloge naše države, ugotoviti, ali takšen zakon potrebujemo. Ta izjemni interes, da se sprejme poseben lex multinacionalka, seveda lahko ugotovimo, če to pomeni bistveno izboljšanje standarda življenja naših ljudi, če to pomeni dvig blaginje in če to pomeni, da bomo omogočili bolj dostojanstveno

in boljše življenje naših ljudi. Zato mi dovolite, da se v jedru vprašam, ali je lex Uber zakon, v katerem je moč prepoznati tovrsten interes države, da določeni multinacionalki dovoli poseben položaj v naši družbi, odstop od pravil, ki sicer veljajo za vse. Pretehtati moramo, ali obstaja cilj države, da skozi svojo temeljno nalogo omogočanja dostojanstva svojih ljudi zavaruje interes multinacionalke.

Simbol česa je Uber? Zagotovo je simbol delitvene ekonomije, gotovo je simbol tehnološkega napredka in pomeni pomemben korak k predružačenju sveta, kot smo ga poznali pred desetletji, kot ga v marsičem poznamo še danes. Hkrati pa je tudi simbol deregulacije, liberalizacije, ki poteka na področju avtotaksi prevozov mimo vseh pravil, mimo vseh uveljavljenih igralcev in običajno mimo vseh varnostnih davčnih, socialnih in potrošniških varovalk, ki jih imamo v državi ravno z namenom, da zaščitimo na eni strani potrošnika, na drugi strani konkurenco; na dolgi rok pa omogočimo kvalitetno storitev za kar se da najnižjo ceno. Uber je tudi simbol ekstremne prekarizacije, ker je, to je dano dejstvo, v resnici platforma izkoristila tisko tistih, ki izhoda niso imeli nikjer drugje več; in ki je koncept delitvene ekonomije postavila v platformo tako, da ne bogatí, ampak v skorajda suženjsko razmerje spravlja tistega, ki je prisiljen voziti na način, da posel, delo, možnost preživetja odvzema tudi nekemu drugemu, ki pa igra po vseh uveljavljenih pravilih, ki ima ustrezne licence, dovoljenje lokalne skupnosti in soustvarja, če želite, tudi svet, v katerem se obnašamo po redu ter skrbimo za varnost in dobro življenje vseh. Zato je odgovor Socialnih demokratov na vprašanje, podpreti ali ne podpreti ta zakon, povsem preprost. Ne; ker ta zakon v ničemer ne izkazuje možnosti, da bi javni interes ustvarjati dobro nujno potreboval izjemo od obstoječega reda za točno določeno multinacionalko.

Socialni demokrati tega predloga ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Spoštovani!

Res me žalosti, ko poslušam tole. Pravijo, da je najhuje za politika ali pa poslanca, če ga povozi čas; še bolj žalostno je pa videti, da mlade poslance povozi čas, še preden sploh začnejo dobro delati. In tudi Stranka modernega centra bi se pri takih stališčih, ko ne moremo slediti trendu razvoja, lahko preimenovala, verjetno se bo lahko, v stranko kakšnega minulega centra, ne pa modernega. Nekateri poslanci, ki jih poznam, ki razmišljajo drugače, se morajo ukloniti in pač trobiti stališča, ki si jih je nekdo izmislil. Tudi vlado, smo že zdavnaj

ugotovili, je poveljal čas. Ko se predsednik Vlade hvali, potrjuje, kako bomo mi referenčna država nove ekonomije, tehnologije blockchain, tehnologije podatkovnih blokov, ki prihaja; tisti, ki vidijo malo dlje, se pogovarjajo o tem, kako bo avto vozil sam, brez šoferja. To se že dogaja. Pri nas bi uvedli poleg šoferja najraje še kopilota, da bi bila dva zaposlena. V to smer gremo. Ko se vozimo v službo z Dolenjske, je 80 % avtomobilov z enim potnikom, registriran pa je za pet. Koliko bi bilo manj gužve, če bi se vsaj dva peljala v avtomobilu?! Kaj šele trije ali štirje. Gospodje, delitvena ekonomija je tukaj, aplikacije so na telefonih. Če pravite, da je nekaj netransparentno, da je težko nadzirati, poglejte, kaj so potem trafikanti?! Novodobni sužnji? Vse je zakonito in je vse po zakonih. Tu, kjer prihaja nova tehnologija, nova ekonomija, kot govorijo, in Slovenija naj bi bila referenčna država na tem delu. Blockchain tehnologija, ki se bo uporabljala slej ko prej v vseh delih gospodarstva, smo mi v prednosti pred ostalimi, vodilni v svetu.

Vlada, kar ji štejem edino v dobro, si prizadeva, da bi tudi zakonske osnove, zakoni sledili razvoju na tem področju, kar ji jaz skoraj edino štejem v zelo dobro, kar dela; da nas tu čas ne povozi, da naši strokovnjaki ne uidejo ven, zunaj ne registrirajo podjetij za to novo ekonomijo. A po drugi strani se vedemo na vseh področjih kot v stari Jugoslaviji, kot Kremenčkovi. Zakaj ne sledimo? Danes je državni sekretar govoril v nasprotju s tistim, kar sta govorila minister, ki je zadolžen za to področje, in predsednik Vlade. Nekaterim birokratom na ministrstvih, ki so že tri desetletja tam ali pa še več, poslanske skupine in poslanci enostavno pritrjujete vladi. Kdo pa je vlada, ali so vaši ministri ali so naši? Dajmo se enkrat zresniti! In potem samo ugotavljate, kako ponovno priti na oblast. Očitno je, da ljudje hočejo nekoga, ki bo to resetiral in postavil na novo pa bil ne vem kdo. In vse bolj ugotavljamo, tisti poslanci, ki skušamo slediti temu, da imajo ljudje prav; ne mi, ne vlada, ne neki kvazistrokovnjaki, ki čakajo samo plačo vsakega petega.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo ta zakon podprli. Tudi če ga ne bomo imeli, Uber bo prišel – zakonito ali nezakonito. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Uber je ena od najbolj brezsravno izkoriščevalskih kapitalističnih korporacij. No, Slovenska demokratska stranka z Žanom Mahničem na čelu pa mu želi s to novelo omogočiti, da bo poleg številnih drugih ljudi po svetu brezsravno izkoriščal tudi prebivalke in prebivalce Slovenije. To, kar ni uspelo ministru

Koprivnikarju, je zdaj v parlament prinesla Slovenska demokratska stranka, da bo lahko Uber na račun prekomernega dela vseh tistih, ki jim ta država noče zagotoviti primernih plač, pokojnin in socialnih podpor, koval milijardne dobičke in se izogibal plačevanju prispevkov za socialno varnost in plačilu davkov. Slovenska demokratska stranka noče pripeljati Uberja v Slovenijo, ampak hoče Slovenijo pripeljati v Uber. Res je, da smo lahko zelo hudemu izkoriščanju v prevozništvu priča že danes. Prekarizacija dela, mizerna plačila po prevoženih kilometrih, nikakršna socialna varnost, delo v nemogočih delovnih pogojih in tako naprej so tiste stvari, ki določajo bedni vsakdan poklicnih voznikov. No, da bi te razmere odpravili in spravili celotno prevozniško branžo pod večji nadzor pristojnih inšpekcij, smo v Levici že dajali pobude na Vlado, sklicali smo nujno sejo in vložili novelo taistega zakona, katerega sedaj novelira predlagatelj. Ampak s to razliko, da smo mi želeli delovne pogoje voznikov izboljšati, jim zagotoviti ustrezno plačilo in omogočiti nadzor nad spoštovanjem določb o delovnem času in obveznih počitkih, ki jim pripadajo. Slovenska demokratska stranka dela prav nasprotno. S tem, ko želijo v Slovenijo pripeljati Uber, hočejo povzročiti še več socialnega dampinga in posledično še slabše pogoje, še bolj prekarne oblike zaposlitve in še slabše plačilo za opravljeno delo. Ampak to pri vsem skupaj sploh še ni najhuje. Najhuje je to, da se za eno samo korporacijo spreminja zakon, eno samo korporacijo, in to na način, da to korporacijo v celoti izvzema iz določb, z izjemo nekaj ohlapnih zahtev, ki bi jih morali izpolnjevati vozniki Uberja kot fizične osebe.

Dejstvo je, da bi lahko Uber že danes čisto brez problema prišel v Slovenijo in opravljal prevoze kot vsaka druga taksi služba, ampak tega seveda noče. Zakaj? Ker ni pripravljen pristati na pogoje iz Zakona o prevozih v cestnem prometu, iz čistega pohlepa. Hočejo obratno, zakon o cestnem prometu mora pristati na pogoje Uberja, pa čeprav le-tega ni nihče izvolil, nihče ga ne nadzoruje, nihče ga ne more odpoklicati. In predlog Slovenske demokratske stranke zato ni čisto nič drugega kot lobistična kapitulacija zakonodaje pred mednarodnim kapitalom. Ponovno povem, neizvoljenim, brez kakršnihkoli demokratičnih standardov, ljudem ne odgovarja. Uber pa v tem ni nič kaj prida novega. Gre za preverjen 300 let star izkoriščevalski odnos kapitalist – delavec, ki se od klasičnega industrijskega kapitalizma razlikuje zgolj v tem, da tu izkoriščevalec na delavca prenese tudi stroške nakupa in vzdrževanja sredstev za delo, to je avtomobila; pa še to niti ni neka blazna invencija, ki je ne bi videli že kdaj prej. Edino, v čemer je Uber zares inovativen, je izogibanje in izigravanje delavske, davčne in druge zakonodaje. Na ta način si znižuje stroške in predstavlja neobjavljeno konkurenco vsem ostalim prevoznikom, ki tega ne morejo ali pa nočejo delati. Vozniki, ki vozijo

za Uber, se za to ne odločijo, ker bi bila to neka fina, dobro plačana služba, v kateri dosežejo svojo samoizpolnitev, kot nas hoče s floskulami o spremenjenem načinu življenja, o pozitivnem vplivu na zaposlitve in kakovosti življenja prepričati SDS. Tukaj ne govorimo o rednem delu. Zelo malo voznikov Ubra namreč to jemlje kot polno zaposlitev. Tisti, ki jo, pa ne zdržijo prav dolgo. Po nekaterih podatkih naj bi več kot polovica Uberjevih voznikov vozila manj kot pol leta, pa čisto nič več. Razlogi za to so: težki delovni pogoji, bedni zaslužek, ki komaj, če sploh, pokrije stroške bencina in amortizacije avtomobila. Gre predvsem za občasno delo, v katerega so prisiljeni tisti, ki jim trenutne ekonomske razmere ne omogočajo dostojnega življenja. Tisti, ki imajo prenizke plače, tisti, ki ne morejo po rednem 8-urnem delovniku uživati življenja z družino in prijatelji oziroma zasledovati nekih strasti, ki jih dejansko samoizpopolnjujejo. To so tisti, ki se morajo vsemu temu odreči in po brezveznemu, slabo plačanemu delavniku voziti še za Uber, da si zakrpajo luknjo golega preživetja. In čisto iskreno se vprašajmo, vsak pri sebi, če hočete, kdo od nas bi zvečer raje vozil za Uber, kot bil s svojim partnerjem in otroki. Nihče, razen tistih, ki ne zaslužijo dovolj, da bi imeli topel dom in poln trebuh, se ne spusti v kaj takega.

In v luči obljube predlagateljev zakona o višji kakovosti življenja, ki naj bi jo prinesel Uber, te obljube izpadejo kot obljube o odpravi lakote s postom. Če želi Uber priti v Slovenijo, naj opravlja svojo dejavnost tako kot vsi drugi prevozniki. V Levici še raje vidimo, če ne pride nikoli. Potrebujemo učinkovito mrežo javnih prevoznih podjetij, ki jih bo vodilo delavsko upravljanje. Potrebujemo javni prevoz, ki bo učinkovitejši in cenejši od prevoza z osebnim avtomobilom in bo znižal število avtomobilov na naših cestah ter s tem prispeval k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in čistejšemu zraku. Prihod Uberja ne prinaša nič od tega, kvečjemu prinaša nasprotno. In zato bomo v Levici glasovali proti predlaganemu zakonu. Za zaključek pa še dve besedi o delitveni ekonomiji. Delitvena ekonomija je lahko dobra stvar, če se dogaja v korist dela in korist družbe. Ampak v primeru korporacij, kot so Uber, Airbnb in podobno, smo soočeni s situacijo, ko si delovni ljudje delijo zgolj drobtinice in življenjska sredstva; kapital pa dobičke z njihovih hrbtov. To logiko je treba v celoti in v temelju zavrniti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima predlagatelj gospod Žan Mahnič.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Prav neverjetno je poslušati stališča poslanskih skupin, z izjemo Poslanske skupine Nove Slovenije in Slovenske demokratske stranke, kakšne razloge vse ste pripeljali sem proti temu zakonu. Če bi nekako povzel mnenje Vlade, bi lahko rekel tako, kot mi je kolega Lah prišepnil, ko je stališče bral državni sekretar – ker ne bo več tako, kot je sedaj, vlada tega zakona ne podpira. Ker ne bo več tako, kot je sedaj, vlada tega zakona ne podpira, ker ta vlada je proti vsem spremembam, ta vlada je za nadaljevanje obstoječega stanja, ki ne koristi nikomur. Državni sekretar je rekel, da ne bo nadzora. Povejte mi, gospod sekretar, kakšnega nadzora ne bo? Jasno sem povedal, da se je podjetje Uber že povezal v državah, kjer deluje, s strežniki finančne uprave. Na ta način je zagotovljena preglednost, koliko prevozov je bilo opravljenih, kje so bili opravljeni, kdaj so bili opravljeni in koliko davka mora priti s tega naslova. Kar se tiče računa. Moje vprašanje vam je, kdo od vas je uporabljal kakšno tako aplikacijo, kakšno tako platformo, recimo konkretno Uber, in ve, kako zadeva poteka. Jaz sem ga uporabljal v Nemčiji, Franciji, v Združenih državah Amerike in povsod so bile pozitivne izkušnje. In kako zadeva poteka? Pravijo, vse je brez računa. Ni res. Dobil bi elektronski račun. Elektronski račun dobiš takoj, ko opraviš plačilo s kreditno kartico na mej. Račun je torej izdan. Kako pa zadeva sploh poteka? Očitno tukaj nekateri mislite, da bi se lahko kar vsak, ki ima avto, prijavil v neko platformo oziroma v neko aplikacijo in opravljal prevoze. Seveda temu ni tako.

Z zakonom, ki ga mi predlagamo, bi zadeva potekala na naslednji način. Nekdo, ki bi ustrezal pogojem, ki smo jih dali v zakon, bi moral odpreti espe. S tem espejem bi šel na Uber, kjer bi predložil vsa potrdila, ki jih ta zakon predvideva oziroma jih zahteva. Gospa Marjana Kotnik Poropat je dejala, kako bi lahko nadzirali, kdo bi nadziral. Mladi voznik sploh ne bi mogel opravljati prevozov, ker mu Uber ne bi izdal dovoljenja, ker bi moral prinesiti potrdilo, da nima kazenskih točk, da je odprl podjetje, da ni mladi voznik in da ima zavarovane sopotnike. Če tega ne bi prinesel, ne bi mogel opravljati prevozov za Uber. Potem je vlada rekla, da izkrivlja konkurenco. Ni res, odpira konkurenco. Saj med taksi prevozniki nobene konkurence. Od 0,75 do 0,85 evra na kilometer stane taksi v Ljubljani. In z zakonom, ki ga predlagamo, bi tudi taksisti lahko opravljali prevoze za podjetje Uber ali za kakšno drugo podjetje. Vlada je rekla, da postavlja sistem, ki bo v prihodnosti omogočil tudi takšne prevoze. Nekam dolgo ga postavljate. Pol leta je še do volitev. Dvomim, da boste v zadnje pol leta prišli s takšnim zakonom, ki bi omogočil delitveno ekonomijo vsaj na področju prevozov. Pravite, kaj vse bi bilo treba narediti. Več kot leto in dva meseca je že mimo, odkar je minister za javno upravo gospod

Koprivnikar podpisal pismo o nameri, več kot leto in dva meseca je že mimo, odkar je predsednik Vlade dr. Miro Cerar podprl prizadevanja, da Uber pride v Slovenijo; in še vedno ni predloga na mizi. Zaradi tega smo ga vložili v Slovenski demokratski stranki.

Sprašujem vas, gospod državni sekretar, koliko časa na vašem ministrstvu potrebujete za spremembo enega, maksimalno dveh členov. Koliko časa potrebujete za spremembo maksimalno dveh členov? Ali pa recimo dveh členov v dveh zakonih? Interesa ni in želje ni. Ne vem, zakaj. In dejali ste, da ne zagotavlja nadzora nad plačilom davkov, prispevkov in nad delovno zakonodajo. Zakaj pa ne? Povejte mi, kaj je razlika med nekom, ki ima espe in dela za Uber, in nekom, ki ima espe in dela za Metro, Laguno ali kakšno drugo taksi službo v Ljubljani. Kakšna je razlika? Ravno tako mora plačati davke in prispevke. Razen če obstajata dve, tri ali štiri razlike espeja v tej državi, kar pa dvomim glede na zakonodajo, ki jo imamo. Skratka, ni res, da ne bo nadzora. Potem je Stranka modernega centra rekla, da so bili večkrat negativni odzivi iz tujine in zopet o izkrivljanju konkurence in da ni omogočenega učinkovitega nadzora. In ne vem, kakšen nadzor bi pa vi še potrebovali. Če se podjetje Uber poveže s strežniki finančne uprave, kjer je potem vse jasno zabeleženo in država vidi, koliko davkov in prispevkov je treba plačati, če so izdani računi, če podjetje samo ne izdaja dovoljenj za opravljanje prevozov tistim, ki ne ustrezajo pogojem, ki smo jih dali v zakon. Kakšnega nadzora ni, gospod državni sekretar, in kakšen nadzor bi po vašem mnenju še potrebovali?!

Odgovoril sem že, kar je dejala poslanka gospa Marjana Kotnik Poropat, da nekdo, ki nima vseh teh pogojev, ki ne izpolnjuje pogojev, niti ne bi mogel opravljati dela za podjetje Uber. Gospe in gospodje, ne gre samo za Uber. Ola, Lyft, DD, Get, Taxify, Car:Go – vse to so podjetja, ki delujejo kot posredniki prevozov. Ne gre samo za Uber. Tudi druga podjetja bi lahko prišla po tem zakonu, ki ga mi predlagamo, v Slovenijo in ponudila svoje storitve. Rečeno je bilo, da se vsem ne omogoča opravljanja dela pod enakimi pogoji. To je prišlo s strani Poslanske skupine Socialnih demokratov. Zakaj pa ne? Komu se onemogoča delo pod enakimi pogoji? Po zakonu, ki ga mi predlagamo, omogočamo delo vsem pod enakimi pogoji. Ta zakon ne izključuje taksistov. Tudi taksisti bi lahko opravljali prevoze za Uber. Mislim, da je minilo dva meseca, odkar smo vložili ta zakon. Jaz nisem slišal ene taksi službe, enega taksista, da bi temu nasprotoval, ker smo tudi ob vložitvi zakona jasno povedali, da bodo tudi taksisti imeli možnost opravljati prevoze za podjetje Uber. Rečeno je bilo, da je zakon napisan za točno določeno multinacionalko. Za razliko od zakona, ki je omogočil prihod podjetja Magna v Slovenijo, to ni zakon, ki bi omogočal prihod samo podjetja

Uber v Slovenijo, ampak še vseh drugih platform, ki sem jih prej naštel. Boljši standard in dvig blaginje. Kaj pa lahko naredimo za boljši standard in dvig blaginje naših državljanek in državljanov, če ne tega, da jim ponudimo možnost dodatnega zaslužka, ne da bi imeli kakšne dodatne stroške, da bi delo sploh lahko začeli. Tukaj je rekel kolega Kordiš, da jim ne povrnejo stroškov nakupa in vzdrževanja tistega, kar potrebujejo za delo. Seveda ne, saj to je bistvo delitvene ekonomije, da bi uporabil nekaj, kar že imaš, da to stvar tržiš, tako kot vozila, tudi primer stanovanj, nepremičnin. Sedaj gredo zadeve še celo v to smer, sem se pogovarjal v Evropskem parlamentu z ljudmi, ki pravijo, da želijo tudi na področju kmetijstva odpreti področje delitvene ekonomije, da bi si nekdo, ki bi potreboval nekaj od kmetijske mehanizacije, enostavno sposodil oziroma preko neke platforme naročil storitev.

Še nekaj, gospe in gospodje iz Desusa. Jaz sem prepričan, da je ta zakon upokojencem prijazen. Ravno zaradi dejstva, ki ga je povedal moj kolega Ljubo Žnidar – na podeželju nimamo rednih taksi linij, nimamo podjetij, ki bi opravljali taksi prevoze. Če pa že, pa praktično pod evro na kilometer ne prideš. S tem, ko bi omogočili prihod podjetjem, platformam na področju delitvene ekonomije pri prevozih v Slovenijo, bi tudi starejšim omogočili javni prevoz oziroma prevoz, ki bi ga lahko naročili pri nekem, ki bi se s tem ukvarjal. Govorice, da bi potem opravljali prevoze, namesto da bi bili zvečer s partnerji in otroki, so seveda iz trte izvite. Povejte mi, kdo pa koga sili, da mora opravljati te prevoze. To je prostovoljno. Če nekdo meni, da je Uber izkoriščevalski, da bo tistega, ki bi vozil zanj, izkoriščal, tak verjetno ne bo šel vozit za Uber ali za kakšno drugo aplikacijo. Omogoča pa ta zakon nekemu, ki ima svoje prevozno sredstvo, da ponudi prevoz drugemu. Marsikdo je recimo sedaj na podeželju, ki pride ob dveh, treh iz službe, pa bi mogoče popoldne še za uro ali dve opravil kakšen prevoz za dodaten zaslužek. Zakaj onemogočate ljudem dodaten zaslužek? Ali pa kdo, ki živi v Ljubljani, ki med tednom dela v Ljubljani, se tukaj izobražuje, pride s svojim avtom in ima čas, zakaj ne bi opravil kakšne ure prevoza in s svojim lastnim premoženjem tudi dodatno zaslužil. Vsak, ki ima vozilo in vozniški izpit, da je edini pogoj, je bilo tudi slišati iz Desusa. Ja, poleg še tistega, kar smo rekli, kazenske točke in nezgodno zavarovanje sopotnikov. Kdor tega ne bi imel, sploh ne bi mogel opravljati prevoza. Uber na tem področju ne bi kršil zakonodaje. Vsak, ker bi bilo pregledno, koliko je bilo prevozov, koliko je bilo denarja v obtoku, pa bi seveda kot vsak drug, ki ima espe in nekje dela, plačal davke in prispevke.

Rečeno je bilo, da prihaja do izogibanja odgovornosti do delavcev. Kakšnega izogibanja odgovornosti? Ko ti plačaš prevoz, dobiš račun in Uber po pogodbi denar nakaže tistemu, ki zanj opravlja prevoz. In tukaj je zgodba

zaključena za nekoga, ki ima espe. Kakšno izogibanje odgovornosti do zaposlenih?! Spodbuja prekarne zaposlitve. Kaj pa taksi prevozi? Večina taksistov je espejev, pa nihče ne govori o prekarnih zaposlitvah taksistov, ker druge možnosti žal ni. Tisto, kar je dispečerskih služb, to so trije, mogoče štirje taksisti, ki potem opravljajo za to dispečersko službo prevoze, pa so praktično vsi na espejih. In po tem zakonu bi lahko tudi ti opravljali prevoze za platforme, katerim s tem zakonom odpiramo vrata. Javni potniški promet. Ja, vse lepo in prav; ampak ne vem, zakaj bi se vozil na relaciji Ljubljana–Celje z vlakom uro in pol, minimalno, plačal 10 evrov, če pa ljudje danes raje gredo z avtom. Ne samo cena pri javnem potniškem prometu v Sloveniji, bistven je predvsem čas. Kolega Ferluga verjetno dobro ve, koliko časa vozi vlak Ljubljana–Koper, verjetno tudi ve, zakaj se ne vozi z vlakom iz Ljubljane do Kopra. Ne zato, ker ne moreš priti, ker vemo, kako je vmes s progo, ampak tudi če bi bilo vse v redu, mogoče sem se jaz peljal dvakrat, ne vem, če je trajalo manj kot dve uri in pol. Iz Poljanske doline pa si z avtom v Kopru, če grem čez Logatec, v dobri uri. Zakaj bi potem uporabljal javni potniški promet?!

Bilo je rečeno, ko sem prišel v Bruselj, da bi pa šel na vlak. Zopet, čas je denar. Če se ti nekam mudi, zagotovo ne boš šel na vlak, ampak boš vzel prevozno sredstvo, ki te lahko v krajšem času pripelje na želeno točko. In kadar se ti mudi, druge opcije nimaš. Sem tudi že šel iz letališča v Bruslju do centra mesta z vlakom. Enkrat. Raje grem s taksijem oziroma odkar je Uber, grem vedno z Uberjem. Če je izkrivljanje konkurence to, da je cena ugodnejša, potem lahko zaključimo. Verjetno se bo marsikdo strinjal, govorite proti monopolom; ampak to, kar je danes na področju taksi prevozov, to je monopol. To je monopol. In s tem, ko bi spodbujali konkurenco, s tem razbijamo monopole. Ampak nekaterim očitno to ni v interesu. Glede na slišano, glede na vse novice, ki prihajajo iz različnih držav v Evropi in po svetu, trije nasprotujejo podjetju Uber, drugim podjetjem na področju delitvene ekonomije. Če konkretno govorim o našem primeru – taksisti, ki se bojijo konkurence in nasprotujejo nižanju cen, ampak tega v Sloveniji zaenkrat še ni. Nisem slišal nobenih pozivov in nasprotovanj taksistov, odkar smo vložili zakon, tako da to očitno za naše taksiste ne velja. Potem temu nasprotujejo sindikati, ki so ostali ujeti v nekem času in prostoru. Temu nasprotujejo še posamezniki, politične stranke, druge nevladne organizacije, ki pa že v samem bistvu nasprotujejo zasebni lastnini.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček, jaz vam seveda moram dati besedo za postopkovno, ampak bojim se, da ste hoteli polemizirati.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Ne, ne, nisem.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Po treh letih in pol v parlamentu lahko odkrito rečem, da ko dobimo neko materijo, nek zakon, strategijo, tudi kaj drugega, o številnih zadevah pojma nimamo. Sem rekel – pojma nimamo. Tudi Trčka tukaj vključujem. Potem se pa poslanke in poslanci, poslanske skupine, strokovci razlikujemo. Eni se o zadevah podučimo, drugi pa malo improvizirajo ali pa na pamet lapajo. Mladi poslanec Slovenske demokratske stranke nekako vehementno govori: Vi pojma nimate. Jaz imam osebno pojma o delni ekonomiji in o tej problematiki, vsebinsko bom pa govoril o tem v razpravi, ne bom zlorabljal poslovnika. Prosim, predsedujoči, da ga opozorite na tovrstne in take zadeve. Ker jaz se tri leta in pol na vsako točko resno pripravljam, ne bom pa z nekim nedoraslim pubecom pingpongiral postopkovne. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim, če ne mimo predsedujočega. Mislim pa, da je gospod Žan Mahnič slišal vašo pobudo.

Gospod Žan Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Ta »nedorasli pubec« je dobil nekajkrat več glasov kot dorasli dr. Franc Trček; in to v Mariboru, kjer je bistveno večje število volivcev. Prosim, da se mi za to opraviči.

Druga zadeva pa je, gospod podpredsednik, prosim, da ga pozovete, naj mi pove, kje sem govoril, da nimajo pojma. Če pa sem poslance vprašal, ali je kdo od vas že uporabljal platformo Uber, pa to ni nobeno žaljenje. Naj mi to pove, sicer pa mu dajte opomin. Ga pa razumem, Poslanska skupina Levica je omejena v minutaži, 25 minut imajo, prijavljenih je vseh pet in pač dr. Trček mora s svojimi ekstravagantnimi nastopi narediti določen šov, tako kot ga naredi pri vsaki točki. Posebno to počne pri glasovanju, da je potem treba odrediti pavze, ne ravno kratke. Umirite ga in mu prosim povejte, da naj se drugič v poslanski skupini zmenijo, da naj njemu dajo celotnih 25 minut, da pove tisto, kar ima za povedati, potem pa naj da mir.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mislim, da je to nek obračun, ki bi ga moral potem z magnetogramom ali kaj takega, da bi bili bolj natančni, kaj se je dogajalo, da ne bi bilo dvoma. Ampak dobro.

Dr. Trček, izvolite, postopkovno.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Postopkovno.

Ni lepo lagati. Res je, jaz sem na volitvah dobil 560 glasov. Manj od mene je

dobila samo Bojana, 523. Takšen je volilni sistem. Ampak Slovenska demokratska stranka nikoli ne pove resnice, da je Janša v nekem okraju, ki je po številu potencialnih volivk in volivcev največji. Na primer, v Estoniji pred vsakimi volitvami na novo naredijo okraje, da so povsod skoraj identična števila volivk in volivcev. Temu se pa seveda upirate. Prosim, da gospoda Mahniča opomnite, da ne laže in da se mi v bistvu opraviči, ker izkrivlja pogled na volilni sistem. To bi pa kot poslanec moral vedeti, kakšen je. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne. Jaz bi lepo prosil. To ni postopkovno, ne eno ne drugo. Izvolite, ampak upam, da bomo končali, ker to so polemike, ki spadajo skoraj na hodnik.

Izvolite, gospod Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Gospod predsedujoči, mislim, da lahko elegantno to zadevo prekinete na ta način, da daste enemu opomin. Ve se, kdo je začel, pa tudi ve se, kdo to zadevo zlorablja. Ampak ker pač dr. Trček nadaljuje, bom tudi jaz nadaljeval. Zopet govori, da lažem. Naj mi pove, v čem lažem. Še dobro, da je povedal, da je dobil 560 glasov. Jaz sem jih dobil 2 tisoč 637. In sem upravičeno rekel, da sem dobil nekajkrat več glasov kot on, več kot štirikrat več. Naj mi pove, v čem sem se zlagal; in dajte mu že opomin, drugače se bo ta pingpong nadaljeval.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Ne. Ta pingpong se ne bo nadaljeval, ker na to temo ne bom več dal proceduralnega. Slišali smo od vsakega, kaj ste hoteli povedati.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovani državni sekretar, sodelavec!

Čeprav sem podala stališče poslanske skupine, bi nekaj besed o tem zakonu povedala še v svojem imenu. Danes smo večkrat slišali, da je podjetje Uber neko kontroverzno podjetje, katerega poslovanje je problematično z več vidikov. Pa bom rekla najprej z vidika uporabnika – seveda je interesantno to poslovanje, ker gre za poceni storitev, gre za zanesljivo storitev, gre za storitev, ki jo lahko plačaš s kreditno kartico, voznik te pobere in odloži tam, kjer pač želiš. Z vidika voznika pa to ni več tako. Voznik sicer 80 % zneska obdrži zase, Uberju pa gre 20 % tega iztržka ali, če rečemo, prevoznine. Je pa problem v tem, da delavci niso zavarovani kot klasični delavci. Kot smo lahko prebrali in tudi danes tu slišali, da se v številnih državah Evrope in drugod po svetu vrstijo tožbe zoper podjetje Uber predvsem zaradi kršitev delovnopravne zakonodaje. V nekaterih državah je Uber celo prepovedan, na primer v Italiji, Nizozemski, tudi

v Nemčiji, kjer dva meseca dela UberPOP. Tako moramo tu razmisliti, ali je poslovanje te multinacionalke, ki bi jo naj pripeljali v Slovenijo, z vidika zakonodaje problematično. Z vidika taksistov, če še to omenim, pa gre za nelojalno konkurenco, za poceni konkurenco, ki iz posla izriva obstoječe taksi službe; to so taksi službe, ki so za svoje delo potrebovale licenco. Pri Uberju pa lahko opravlja storitve prevoza vsak, ki ima vozniški izpit. Žan Mahnič je prej še druge pogoje povedal, to je seveda treba upoštevati.

Vlada, kot smo prebrali, predloga zakona ne podpira. Vlada med drugim navaja tudi, da predlog zakona ne rešuje celovito problematike možnosti najema vozila z voznikom, omogoča pa možnost opravljanja prevozov na podlagi tako imenovane aplikacije UberPOP. To je oblika, s katero lahko prevoze opravlja vsak, in v večini držav Evropske unije se je ta možnost pokazala kot neustrezna rešitev, ker ne zagotavlja enakopravnega dostopa do trga dela, izkrivlja konkurenco na področju opravljanja prevoza potnikov in ne omogoča učinkovitega nadzora. Tudi to je problem in tudi to bi bil problem v naši državi, ker tega nadzora z vidika davčne zakonodaje in delovnopravne zakonodaje ne zagotavlja; in je to problematično. Spoštovane in spoštovani, opozorila bi še na to, da v Sloveniji prihodu Uberja nasprotujejo štiri nevladne organizacije, in sicer Sindikat Mladi Plus, Svobodni sindikat Slovenije, Gibanje za dostojno delo in socialno družbo ter Društvo Svetovalnica za migrante. Vsi ti nasprotujejo prihodu Uberja zaradi spodbujanja prekarne oblike zaposlitve, s katerimi se že srečujemo v naši državi. Po mojem mnenju bi te zadeve morali že zdavnaj razrešiti, pa jih nismo. Če zaključim, ker mi zmanjkuje časa, bi se na koncu vprašala, za koga mi sedaj sprejemamo ta zakon? Ali res mislimo, da bomo s sprejetjem tega zakona in s prihodom Uberja v Slovenijo ljudem zagotovili boljše razmere, boljše prevoze? Menim, da imamo že danes tudi poceni taksije, sicer to ni čista taksi služba, adekvatna našim taksistom, ker gre za druge prevoze, ampak vseeno menim, da zaenkrat na tak način ne bi omogočili ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se dr. Franc Trček. Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane gospe, spoštovani gospodje!

Že večkrat sem trdil in pri tem vztrajam, da tehnologija prehiteva zakonodajo, torej nas, Državni zbor, tehnologija prehiteva. Najbrž, dragi kolege in kolegi, vsi razumemo in vemo, kaj pomeni avtoštop. Upam, da tudi vsi razumemo, kaj pomeni internet ali, po slovensko, medmrežje. Če to daste skupaj, dobite avtoštop

ali, nekateri popularno pravijo, avtoštoparijo na medmrežju. Kaj konkretno pa to je? To je aplikacija Prevoz.org. Deset, morda trinajst let nazaj, čas zelo hitro teče, sta se srečala dva študenta. Eden je bil Jure Čuhalev, ki je bil študent družboslovne informatike na FDV, drugi pa je bil računalničar Matjaž Horvat, ki se je vsak teden, ker ni imel avtomobila, vozil iz Ljubljane v Prekmurje in iz Prekmurja v Ljubljano. Ta dva mladeniča sta reševala povsem banalni problem, to je prevoz. Vedela pa sta, da praktično vsako uro kdo potuje iz Ljubljane kamorkoli že, tudi na periferijo, in obratno. In sta torej to idejna očeta aplikacije Prevoz.org. Nočem hvaliti mojih otrok, ampak ta Matjaž je moj sin. Prevoz.org ni isto kot Uber, da me ne bo kdo držal za besedo, ni isto kot Uber. Je pa dejansko zelo preprosta sinteza avtoštopa in sodobne tehnologije, torej te škatlice in avtoštop. Zadeva deluje in tisti, ki izvajajo ta prevoz, ne opravlja dela na črno, mimogrede, vprašajte ministrstvo.

In jaz bi tudi podpisal to pismo o nameri, ki ga je podpredsednik Vlade gospod Koprivnikar podpisal v San Franciscu 22. septembra 2016, ker Nova Slovenija zagovarja, kar piše v prvem odstavku tega pisma o nameri – podjetje Uber in Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije sta vzpostavila dialog, katerega cilj je izkoristiti socialni, poudarjam socialni, okoljski, poudarjam okoljski, in gospodarski potencial rastočega, sodelovalnega in digitalnega gospodarstva. Njuna prizadevanja izhajajo iz skupne vizije Slovenije kot zelene referenčne države v digitalni Evropi. In glej ga zlomka, zdaj desni blok opozicije podpira podpredsednika Vlade, vsi ostali ga pa režete. Narobe svet. Jaz ne bi želel, dragi kolege in kolegi, da bi zaradi tega, ker pač nasprotujete zakonu iz ne vem kakšnih razlogov, imel kdo od vas čez leto dni dolg nos kot Ostržek. In ko imate strahotne skrbi, kako zdaj zakonodajo urediti; v prvem branju je ta zakon dovolj dober, v drugem branju na matičnem delovnem telesu pa ga lahko in moramo tudi dodelati. In imamo vse možnosti. Evropska komisija je junija lansko leto izdala smernice za ustrezno uporabo prava Evropske unije za tovrstne poslovne modele, na splošno, glede zahtev dostopa do trga, ureditve odgovornosti, varstva uporabnikov, klasifikacije delavcev in obdavčenja, s hkratnimi navodili državam članicam Evropske unije glede ustreznih zakonskih ureditev na nacionalni ravni. Kaj še potrebujemo?! Smernice so dane in so stare že več kot eno leto. Hvala podpredsedniku Državnega zbora gospodu Matjažu Nemcu, našemu kolegu, ki je, bodimo poštene, prvi med nami vlado spodbujal, da uredi na zakonski ravni tako imenovano delitveno ekonomijo. Poglejte njegove poslanske pobude oziroma poslanska vprašanja glede Airbnb. Ter seveda Marko Ferluga iz Stranke modernega centra, ki pa – zdaj ne vem, če je to še vedno – je morda bil prvi. Torej so bile pobude s strani poslancev, vlada nas pa ne posluša. Kdo vlada v tej

državi?! To je narobe svet. Vzemite si tajmavt in razmislite.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj, lep pozdrav mladim na balkonu!

Pogovarjamo se o Uberju. Pogovarjamo se o uberizaciji ali ne. Veste, ključno vprašanje Slovenije ni prekopavanje kosti, ni niti to, ali se Ivanu Janezu Janši dogaja krivica ali ne; ključno vprašanje kapitalizma je politično-ekonomsko vprašanje. Je vprašanje, ali bo ta mladina, ki nas zdaj posluša, lahko imela neko dostojno življenje, ali bodo morali skoraj rintati do nezavesti pa jim bodo morale omice od tistih malih penzij dajati zraven pa starši pa gor pa dol, da bodo prišli do neke luknjice, stanovanja; pa bodo zakreditirani 30 let. In bodo dajali denar za predrag beton, namesto da bi kot na Dunaju, kjer imajo že sto let stanovanjsko politiko, imeli vsaj četrtino, če ne tretjino, plače proste, da bi z njo razpolagali, da bi počeli tisto, kar bi radi v življenju počeli, in da bi se iz tega denarja ustvarjala cela vrsta delovnih mest. Najprej bom nekaj prebral, potem se bom Janši zahvalil. Bolgarija, Danska, Madžarska, celo Orban, cela vrsta mest v Španiji je Uber prepovedala. Moj strokovec je rekel, da se mu ne smem zahvaliti, to mi je šel vmes pogledat. To so države, kjer so v koaliciji in na oblasti konservativne stranke iz EPP, iste politične grupacije, v kateri so Nova Slovenija pa Slovenska demokratska stranka. Dobro jutro, Slovenija! Za družine gre.

Naprej, tudi malo zavajanje. V 1. členu piše tudi »ali fizične osebe«, ne samo espeji. Gremo naprej. Bush mlajši pride na Aljasko. Obisk pač, predsedniki hodijo okrog, zelo znana zgodba, lahko jo na Youtubu poguglate, in se pogovarja tam, kot bi rekli v Mariboru, z ludeki, z navadnimi državljani. In mu neka gospa razlaga, »veste gospod Bush, dopoldne delam v McDonaldu, ki ima več kot 200-odstotni obrat delovne sile v enem letu, kar povprečno pomeni, da ljudje tam zdržijo pol leta ali še manj, potem še nekje čistim ter filam police v eni štacuni«. In potem Bush pravi: »Ja, kako je to super, ameriški sen, kdor hoče delati, lahko uspe.« Klinac. Ženska mora vse te tri šihte delati, da zveže špagu skupaj.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim!

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Neko dodatno delo. Odgovorna politika mora skrbeti tudi za to, da ima človek čas za regeneracijo, kot se temu reče, da ima človek prosti čas, da ima človek, če hoče, čas, da laja na luno. In za to gre pri tem vprašanju. Evropsko sodišče se je tudi resno vprašalo, ali je Uber prevoznik ali ne?

Edina država, ki je to do zdaj kolikor toliko rešila – to vem jaz, ki se spoznam na tematiko, in tudi državni sekretar ter kolega –, je Estonija. Oni so pač pragmatiki in so rekli: Okej, ampak imajo enake dolžnosti, ne samo pravice, kot taksisti. Pa še kljub temu niso znosna konkurenca. Pogovarjal sem se s taksistom na Dunaju, ki je s taksiranjem prešaltal na Uber. Mi je rekel, da za isti keš moram dvakrat več delati – dober dan, dober dan. Ne drži tudi to, da se taksisti v Sloveniji strinjajo s tem. Sedaj mi mobilnet nori, pregorel bo. To je tudi zavajanje, da ne bom uporabil besede laganje, ker mi res ni do pingpongiranja s poldoraslimi ljudmi.

Ne moremo mešati vse delilne tehnologije. Jaz sem o tem pisal še kot asistent okoli leta 2000. Na začetku tega stoletja sem soorganiziral nek pomembni workshop svetovnega sociološkega združenja, kamor so prišle res klase profesorjev, strokovnjakov. Eno je, če na primer gospod Mahnič dela dobro vino na Dolenjskem, jaz pa, ko imam čas, skuham zelo kvalitetno marmelado; pa si malo izmenjava. To je ena oblika delilne ekonomije. In to delilno ekonomijo mi na vasi poznamo že od pamtiveka. Drugo. Jaz se strinjam glede kmetijstva, ampak desnica je nad tem delom kmetijstva držala roko. Vi ste zavriskali zadruzi skupaj z Židanom. Moj brat je skupaj s pubecom iz sosednje vasi kupil sekalnik za drva. Greš, ne vem, sedaj imam v glavi otok Bornholm, pridem tja, vsaka vas ima – kako smo včasih temu rekli – mehansko skupnost. In so tam traktorji ranga deutz, renault; niso merdžoti. To je eno odgovorno kmetijstvo. Naprej. Zakaj bi se pa vozil z vlakom, če grem sedaj lahko z avtom tako ali tako?! Ker onesnažuješ, ker uničuješ cesto, gre eksternalizacija stroškov. Ja, čas je tudi denar. Jaz se vozim z vlakom. Ali veste, zakaj? Zato, da sem bolj pripravljen kot večina vas, ker na vlaku delam dve uri. Berem te zakone, saj tudi zaradi tega sem postal čorav, še bolj kot sem bil prej, v teh treh letih in pol. Sem rekel, da se bom Janši zahvalil oziroma njegovim privatni firmi. Nek gospod iz Slovenske demokratske stranke, ki sedi v prvi vrsti pogosto na televiziji, mi je rekel: »Ali veste, saj mi v bistvu nismo stranka, mi smo privatna firma enega človeka.« Zahvalil bi se Slovenski demokratski stranki, ker včeraj ni imela stališča o minimalni plači, ni vas bilo. Vsi drugi ste tukaj; dostojnost, je premalo, pa ste nekaj, da ne bom rekel, kar imam na koncu jezika. Vi ste jasno povedali: Nas to ne zanima, za družine gre. Politična ideologija slovenske desnice je ta, da bodo ludeki še manj zaslužili, da bodo plače še nižje, da bo problem prilivov v proračun še večji, da bomo posledično imeli še več revežev; to je legalno in legitimno. Živimo v parlamentarni ustavni demokraciji, je malo ustavno sporno to ali malo bolj, ampak pač nekdo zastopa ta stališča. Jaz dobro vem, kdo lobira za Uber v Sloveniji. Ko poslušam gospoda Mahniča, imam občutek, da bo vsakič, ko reče Uber, dobil v šparovček en evro. Tisti, ki ne veste, rebus

JBTZ. Konec, ne rabim več govoriti. Tudi to je legalno in legitimno, če je tisti gospod prijavljen kot lobist. To je politika, to je politika! Jaz sedaj ne bi rad bil žaljiv do poslanca na sedežu številka 90, ampak, Jožko, zakaj mi rabimo Amerikance, če imamo tvojega sina, pri ljubem bogu?! Zakaj rabimo, če imamo domačo pamet? To je tudi žaljivo do tistih, ki bodo delali ali garali, da bomo mi riti grelji v penziji. Tudi za to gre, ko se o tem pogovarjamo. To so v bistvu te zadeve. Sedaj izkoriščate kritiko Magne, pa sem bil jaz dokaj kritičen. Takrat se je pa Ljubo Žnidar drl iz zadnje vrste: »Ja, za vsako tujo investicijo, tudi če bo samo deset delovnih mest«, pojdite pogledati v magnetogram, »moramo sprejeti posebni zakon.« Temu se reče, bom vljuden, dvoličnost. To pa je treba pospraviti iz slovenske politike po petindvajsetih letih, če se hočemo kam premakniti, v bistvu naprej.

Nemčija. V Nemčiji ni nekako radikalna leвица na oblasti, razen če mogoče še ne vem, da smo Mutti Merkel mi nastavili tam, niso mi še moji povedali; pa so prepovedali Uber. Zakaj že?! Pa se slovenska desnica preko nemških fundacij, ki so na postavki nemškega zunanje ministrstva, hodi šolat v Nemčijo. Ne vem, ali na ušesih sedite, kaj delate?! Neka zgodba, o kateri je predlagatelj tudi govoril, saj zakaj bi mu pokrili stroške. Ali je zdaj bistvo delitvene ekonomije po gospodu Mahničju, da nimaš pokritih stroškov?! Dobro jutro, Slovenija. To so neke zadeve. Tudi fizične osebe. Jaz sem slab šofer, priznam, pa tretjina ljudi v Sloveniji je tako slabih šoferjev, da bi jim morali vozniško vzeti. Ali bodo le-ti zdaj Uber-vozniki?! In vaše pihanje na dušo omicam, podeželju, gore, dole; na vsaki vasi se ljudje zmenimo, kdo bo koga peljal. Mi bi morali spreminjati zakon, ko je lekarniški lobi pritisnil, če imaš lekarno bližje kot 10 kilometrov, da zdravnik ne sme imeti priročnih zdravil. Pa bi se lahko s kolegom Breznikom pogovarjali recimo o Cerkvjenjaku, tam imam jaz doktorja, koncesionarja, ker ga v Mariboru nisem mogel dobiti. Kangler zgodba. Pa je ravno 200 metrov manj kot 10 kilometrov, pa vsaka omica ravno nima koga, da bi ji šel po zdravila. To so teme, o katerih bi se morali resno pogovarjati, vsaj krščanska demokracija, če že firma enega človeka ne. Ampak ne, vi ste zdaj pametni v smislu – zdaj smo digitalna družba, gor in dol. Vsaka tehnologija je lahko izkoriščevalska in izključujoča; ali pa neizkoriščevalska in inkluzivno vključujoča. To pa je srčika politične ekonomije. In tukaj je razlika med tako imenovano desnico in ostalimi, kar je tudi legalno in legitimno v ustavni parlamentarni demokraciji; in ljudje bodo stehali. Mogoče pa bodo rekli, da ta Trček bluzi, mogoče pa ima Žan Mahnič prav; potem pa bodo čez štiri leta butali z glavo ob zid. Ko pa bodo prišli pred to, da bi morali iti v penzijo, kot kak natak, ki je še v Državnem zboru, pa če ne bo imel še kaj zraven za delati, si bodo šli pa kupiti štrik. In to je tudi srčika politične ekonomije in to je v bistvu tudi del te zgodbe o iberizaciji sveta, proti kateri so

številni, tudi v dosti bolj kapitalističnih državah, kot je Slovenija. A veste, v Franciji, Parizu, lahko se pelješ z vespo z letališča, jaz sem se peljal, 120 kilometrov na uro te piči, če ti je čas pomemben, ko nastane gneča, na 2, 3 centimetre. Če bi me moja žena videla, bi mi ušesa odtrgala.

Javni potniški promet – kdaj ste ga razvijali, kdo ga je razvijal? Pride ena multinacionalka pa nas sesuje. Zakaj je takrat Siemens kupil fabriko vlakov v Mariboru, gospoda? Ja, da je sesul konkurenco, dober dan. Vsa Janševa generacija je brala Marxa včasih, pa ste zelo površno to brali, gospoda proti šestdesetim. Če se že hočete iti kapitalizem, klinc, dajte ga vsaj razumeti. Za te zadeve gre. In če je politika to – zakaj bi nekaj, če danes lahko delamo to; saj potem lahko zapremo parlament. Zakaj bi potem sploh kaj spreminjali?! Danes pač delamo, kar delamo; enim paše, enim ne, eni so apatični. Bomo prišparali 25 milijonov na leto, kolikor stane Državni zbor v celoti, pa bomo kakšen vlakec kupili. Ali pa bomo Uberju dali. Javni potniški promet; skoraj dve tretjini avtobusnih prevozov je subvencioniranih. Koliko? Okoli 62 odstotkov. Kdo dobi največ penez od tega – Arriva. Kaj piše na Arrivi? Arriva by DB, Nemške železnice, drugi največji globalni lobist. Vi ste sedeli tukaj 25 let, nekateri, sicer manj. Kaj ste naredili? Blazno pameten moraš biti, da to narediš. Jaz ravno ne vem, če v Avstriji vozijo avtobusi, na katerih piše – by SŽ. Dober dan, gospoda. To so ključna vprašanja, ki se skrivajo za tem. To je politična ekonomija. To je srčika tudi Državnega zbora in o tem se je treba pogovarjati v naslednjem mandatu; upam, da v neki drugi in drugačni sestavi ter z dosti več pameti. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Žan Mahnič.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Nisem se mislil oglasiti, ker nima smisla polemizirati z gospodom, ki misli, da je edini dorastel, nadzveličaven, nad vsemi, vsi ostali pač v ta parlament ne sodimo. Popravil bi ga samo pri dveh stvareh, pri katerih me je narobe navedel. Prva je, da sem rekel, kako taksisti ta naš zakon podpirajo. To ni res. Jaz sem samo rekel, da odkar smo vložili ta zakon, nisem slišal nasprotovanja in kakšnih javnih pozivov s strani taksistov. Druga zadeva pa je, ko ste povedali stavek iz zakona, kjer piše: »Določbe tega zakona ne veljajo za posredovanja prevoza med fizičnimi osebami ali med fizičnimi osebami in podjetjem.« Ne gre za espeje. Za Uber fizična oseba ne more voziti kot fizična oseba; moraš imeti espe, če želiš voziti za Uber, moraš imeti vsaj espe. Kar se pa tiče konkretne diktije, določbe tega zakona ne veljajo za posredovanje prevoza med fizičnimi osebami. Kaj pa je to drugaga kot Prevoz.org?!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

Pripravita naj se gospod Simon Zajc in gospod Bojan Podkrajšek.

Gospod Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Kolegi, kolegice, spoštovana predstavnik ministrstva, vsem skupaj lep pozdrav!

Pa bom začel s predsednikom Vlade, ki nima problemov samo z etiko, moralo, s pojmi, kot so pravna država; ampak očitno tudi z izgubo spomina. 17. 10. 2016, seja Državnega zbora, ustna poslanska vprašanja. Odgovor Miroslava Cerarja, citiram: »Najprej naj izpostavim, da je vizija vlade zagotovo modernizacija Slovenije. Pogled v prihodnost in iti v to prihodnost, stopiti vanjo, tako da prilagajamo naše razvojne procese temu, kar se danes dogaja v svetu, da smo konkurenčni in da lahko na tak način povečamo kakovost življenjskega standarda in zagotovimo državi rast in razvoj.« V uvodu. Potem pa isti dr. Miro Cerar, predsednik Vlade: »Ministrstvo, ki se pri nas ukvarja z razvojnimi rešitvami in je v tem smislu bilo tudi, tudi sam sem bil zraven, na obisku v Ameriki, ko smo se pogovarjali o digitalnem razvoju Slovenije, o digitalizaciji Slovenije in o Sloveniji kot referenčni državi na tem področju. Ministrstvo za javno upravo in minister Koprivnikar ima tu opredeljene pristojnosti, ima pa tudi vlogo koordinatorja vladnih aktivnosti na področju digitalne transformacije. V to vlogo sem ga imenoval sam, kajti vlada takšnega povezovalca nujno potrebuje; zato je tudi on v ZDA, ko je bil nedavno tam, podpisal s podjetjem Uber pismo o nameri.« Še enkrat, odgovor na ustno poslansko vprašanje, 17. 10. 2016. In potem za zaključek v tej patetiki dr. Miroslav Cerar nadaljuje: »Dejstvo je, da podjetje Uber s svojo dejavnostjo prinaša korenite spremembe v urbano mobilnost. Pozitivno pa vpliva tudi na zaposlitvene možnosti in splošen gospodarski razvoj ter na sploh na kakovost življenja. Ta hip deluje v več kot 500 mestih v svetu in med drugim tudi v 21 državah Evropske unije, še enkrat – v 21 državah Evropske unije, torej članicah Evropske unije. Storitve podjetja Uber dopolnjujejo sistem javnega potniškega prevoza in zmanjšujejo potrebo po zasebnem lastništvu avtomobilov, kar je ključno za razvoj zelenih in pametnih mest prihodnosti.« Skratka, dr. Miro Cerar pred enim letom.

Eno leto in dva meseca kasneje, izguba spomina pri predstavnikih Vlade, pri predstavnikih koalicije, ki so govorili, kako je treba iti z digitalnimi platformami, kako moramo stopiti v četrto industrijsko revolucijo in kako moramo biti zgled Evropi ter širšemu svetu na področju digitalne platforme. In zato dobimo tak odgovor vlade, ki govori samo o tem, kako se nič ne da; ki leta 2016 obljublja digitalno Slovenijo tudi na področju prevozov, ne naredi pa ničesar.

In ko obljubi po enem letu: »Vlada Republike Slovenije bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu, ki zagotavlja celovite rešitve navedenih področij, posredovala v obravnavo Državnemu zboru v začetku leta 2017.« Spoštovana predstavnik ministrstva, ali lahko pričakujemo do 13. 1., torej v roku enega meseca, celovite rešitve navedenih področij v Državnem zboru v zakonski obliki? Preprost odgovor, imate petnajst minut, potrebujem pet sekund odgovora: Vlada bo do 13. 1. 2018 dala Državnemu zboru v obravnavo ta zakon. Klinac, ga boste! Januarja, februarja, marca. Aprila je predsednik Državnega zbora rekel, nehamo delati; in nič ne bo! Ker, še enkrat, gre za izgubo spomina ali pa podpis določene predpogodbe s figo v žepu.

In ko zdaj govorimo o Uberju, ki je danes neka kletvica v tem prostoru, me dejansko zanima, kar je prej že kolega Žan Mahnič govoril, koliko od vas je to storitev že uporabljalo. Če ste jo uporabljali in ste proti, potem vas resnično ne razumem. Zakaj ste proti temu, da za določene storitve namesto pri monopolistu pri konkurenci plačujete manj, za enako storitev, za prevoz s točke A na točko B. Zakaj ste proti, če ste to uporabljali? Če pa niste uporabljali, pri čemer se mi zdi, da je večina na strani tistih, ki niste uporabljali, zakaj pravite, da ste proti, če sistema ne poznate? Resnično ne razumem: jaz sem o stvarih, ki jih ne poznam, tiho ali pa se dam podučiti. Ko sem bil prvič v tujini, mislim, da sva bila v Nici, pa še marsikje drugje sva bila s kolegom Žanom Mahničem, ko mi je rekel, da zdajle bova pa šla namesto s taksijem z letališča v Nici, kjer sva plačala 50 evrov, bova videla, koliko stane Uber. 25 evrov, za vogalom, v minuti pride, dobiš račun, nobenega bavljava s posiljevalci in ne vem čim, kar slišimo, kot da so taksisti pa vsi sveti možje, decembrski možje ali kakšni; in takšne neumnosti, ki jih govorite. Dobiš račun, enkrat cenejše, enaka storitev. Ampak mi je znano, zakaj imate probleme s tem zakonom predvsem v levem polu, to sta pa dve tretjini Državnega zbora. Ker gre za delitveno ekonomijo. In kako si vi predstavljate delitveno ekonomijo, je približno jasno. Pri vas je delitvena ekonomija nekako v tem smislu: jaz zaslužim, država troši. V normalnem svetu, ki se mu reče leto 2017, v večini razvitih držav pa se ta delitvena ekonomija deli takole: jaz delam, jaz zaslužim, jaz trošim. In potem imamo tule medklic poslanke Desusa, ki reče, da bo 80 % dobil voznik, 20 % pa bo dobil Uber. Spoštovana poslanka, ali pogledate svojo plačilno listo, kot jo verjetno pogleda večina Slovenk in Slovencev? Pa njih vprašajte, ali bi bili zadovoljni, da bi 80 % tega, kar naredijo, obdržali oni; 20 % pa bi dali svojemu delodajalcu ali državi. Vsi bi ploskali! Tudi jaz trdim, da je bil fevdalizem v tem smislu super. 10 % državi? Vsak od nas to podpiše. Pa še enkrat, poglejte svoje plačilne liste! 50 % damo državi, ker imamo seveda socialo, ja,

državno zdravstvo in ne vem kaj, ki ga še vedno plačujemo, kljub temu da 50 % svoje plače damo državi; ker še vedno plačujemo državni šolski sistem, državno zdravstvo in vse ostalo. In tu je ta problem; ko govorimo o Uberju, govorimo o prihodu nekega zasebnika, o nečem zasebnem. In kot imamo pri zakonu, ki ga bomo obravnavali jutri ali v petek, javno in zasebno šolstvo, imate tukaj problem. Ko nekaj gre izven monopola, imate problem. Jaz tega ne razumem. Jaz razumem, da so taksisti proti, ker če imaš ti monopol, pa nekdo pride in ti ponudi isto storitev za pol manjšo ceno, si proti; ampak za nas kot uporabnike je to super. Tudi če se spomnite, ko smo imeli v Sloveniji le enega velikega igralca na področju trgovine; in so prihajali ti zlobni tujci. Ah, uničili bodo Slovenijo. Ampak nič niso uničili, vsak uporabnik oziroma vsak državljan je vesel, ker ima možnost izbire iti k najboljšemu, najslabšemu ali h kakšnemu vmesnemu ponudniku.

Skratka, leta 2016 predsednik Vlade in minister v Ameriki, trosita fake news, kako bosta v Sloveniji uredila področje z Uberjem, eno leto in dva meseca kasneje se nič ne naredi, medtem pa gre razvoj v Evropi pa tudi v svetu še dalje. Ko sva bila s kolegom Žanom v Nici, sva srečala na eni od okroglih miz gospoda, ki je šel še dlje, kot si upa iti Uber. Ker ne razvija samo pametne platforme za prevoz, grejo še dlje, razvijajo celo tako, da bi bili avtomobili pametni avtomobili. Preko tega, čemur se reče pametni telefon, bi ti naročil avto in bi avto brez voznika, brez taksista ali prišel ali pa bi točno vedel, kje te čaka, in bi se ti zapeljal s točke A do točke B ter bi enako plačal storitev, brez problema. Mislim, da zadeva v Montrealu že funkcionira. Leta 2016, ko sva bila z Žanom v Nici, so imeli kar pogodbe z določenimi mesti že podpisane. In sva takrat z Žanom na poti domov v Slovenijo razmišljala, da Uber bi bil pa vrhunska ideja, vsaj za Ljubljano. Sicer gospod Janković ne uporablja računalnika, vprašanje je, če uporablja internet; ampak morda pa bi v letu 2016 in 2017 doumel, da bi svojim prebivalcem le dal možnost, biti nekje prvi ali drugi v svetu. Pa sva rekla, zakaj ponuditi storitev samo Ljubljani, če je v bistvu v globalnem svetu cela Slovenija ena manjša Ljubljana, eno manjše mesto. Ampak ta vlada obljublja nekaj, dela pa nekaj popolnoma drugega. In najbolj žalostno je to, da to dela zato, ker se boji nečesa novega. Pa ne bom še enkrat citiral, kar je rekel gospod Miro Cerar, kako je vizija vlade modernizacija Slovenije. Od te modernizacije je ostala samo obljuba o tem, kako boste nekoč sprejeli zakon.

In tukaj bi se tudi navezal na določene poslance, ki postavljajo poslanska vprašanja, kaj je z Airbnb. Podobna zadeva. Ko je kolega Ferluga to spraševal, sem verjel, da ima resne namene, celo na dveh sestankih sva bila skupaj, ko sva se prebijala skupaj s turističnimi delavci, kako bi bilo fino. In kakšen je bil odgovor vlade? Ne da se, ker je preveč ministrstev, ker je problem Ministrstva za javno upravo, ker je

problem Ministrstva za notranje zadeve, ker je problem Ministrstva za gospodarstvo, čeprav je bilo le-to še najbolj naklonjeno tej ideji; pa so našli še dve ministrstvi, ki imata probleme s tem, da to, kar pozna cel svet, pripeljemo v Slovenijo. Tudi podpredsednik je nazadnje spraševal vlado, svojo lastno koalicijo. In razumem, da ima verjetno tudi sam kot eden od mlajših poslancev poln kufer tega, kar večinoma govorijo uradniki na ministrstvih – Joj, minister, ne da se, to pa je res nekaj novega. Zakaj bi bili mi prvi ali drugi, bodimo raje zadnji. Ampak potem, ko bomo mi zadnji, bo pa itak prišla že neka nova platforma. In tudi tukaj je isto. Medtem ko se mi, buuu, bojimo Uberja, kot že rečeno, v tujini gredo z idejami že korak naprej; ne samo pametne platforme, ampak že pametni avtomobili. Pri nas pa sanjamo o viziji in strategiji leta 2030–2050. Morda samo en medklic, kako resno se ta vlada spopada z modernizacijo in z letom 2030. Ko govorite o električnih avtomobilih leta 2030, bom povedal glede na to, da sem baje tudi jaz v energetskega lobiju, rabimo ne samo eno novo nuklearko v Krškem, ampak dve takšni, kot sta sedaj, ali pa eno tisoč 200 megavatno samo zato, da bomo lahko imeli leta 2030 električne avtomobile, ker bomo fancy, ker bomo moderni in bomo po predsedniku Vlade prvi v Evropi. Ampak ali o tem kdo razmišlja na istem ministrstvu, sicer določeni drugi ljudje, kaj vse potrebujemo? Medtem pa imamo tukaj tako preprosto zakonsko dikcijo, ki je zelo jasna, ki govori, kdo lahko, kako se opravlja nadzor in kakšne so globe, če kdo krši ta zakon; dobimo s strani Vlade še enkrat mnenje – mi bomo pripravili celovite rešitve. Kakšne celovite rešitve, če je čisto enostavna rešitev?! Edina celovita rešitev, ki bi bila, je ta, da gre danes zakon v prvi obravnavi naprej in če je treba, ker ima ministrstvo ogromno problemov, da se v teh členih, ki so tukaj, doda kakšen amandma. Saj bo verjetno tudi Zakonodajno-pravna služba imela še kakšno mnenje. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nimamo nobenih problemov, da bi ta amandma, ki bi še bolj učinkovito naredil zakonsko platformo, sprejeli, da bi potem lažje šli tudi v prakso.

In da počasi zaključim; slišim, da so štiri organizacije proti. Če so migranti proti, bi lahko rekel, da bi bil tudi jaz skoraj proti, ampak ker so migranti, morajo najprej dobiti določene dokumente, da so v državi, potem pa lahko dobijo espe. Ali lahko že kar vsak dobi?! Ali pa delavci migranti. Potem tri ostala socialistična društva, če so proti, nimam nobenih problemov, če so proti, ker so itak proti nečemu novemu, proti vsemu, kar diši na zasebno. In ko govorimo o prekarnih zaposlitvah, tu ne streljamo na ljudi oziroma jim ne držimo puške, da sedaj bodo morali to delati. Ne. Če se nekdo odloči, da mu delovni čas v službi omogoča, da popoldan lahko še kaj drugega stori, kot na primer kmetje ali pa doma gospodinje z majhnim delom ali pa delajo kaj drugega, kot da delajo na črno, če imajo možnost, če izpolnjujejo pogoje, ki so zelo

natančni, zakaj mu ne bi dali možnosti. Mislim, da kdorkoli bi se ob tej možnosti odločil za to, ne bi razmišljal: oh, jaz sem pa prekarni delavec. On bi samo rekel: aha, koliko lahko jaz dodatno dobim v svojo denarnico, da lahko potem jaz iz te denarnice trošim. To je ključno vprašanje, ki si ga bo vsak zastavil, ki bi se odločil za ta sistem. Zaključil pa bom počasi z enim člankom, 25. 7. 2017, ki govori o tem, kako so nekje moderni. In ko smo ravno v času, ko vidimo, da nam zdravstveni sistem kolapsira; naslov – Uber za zdravniške prevoze: »V ZDA vsako leto 3,6 milijona pacientov ne pride do rednega pregleda pri zdravniku, ker nimajo ustreznega prevoza. Startup Circulation iz Bostona so ustanovili v partnerstvu med tamkajšnjo otroško bolnišnico in globalno uspešnim podjetjem za najem prevoza Uber.« Tu piše otroško bolnišnico. Verjamem, da marsikateri od vas, poslancev, bi imel vprašanje, ali gre za državno ali zasebno bolnišnico. In če gre za državno, bi rekli, okej, potem še gre; če gre za zasebno, pa bog ne daj, da to gre. In sistem deluje. Ameriški pacienti so zadovoljni. Ampak to je samo eno od nadaljevanj v modernizaciji na tem področju, ki si jo je, vsaj v besedah, zastavil tudi predsednik Vlade, v dejanjih pa jo konkretno ruši, ne samo da nič ne naredi. Ruši to, kar govori v besedah. Mislim, da gre za zelo dober predlog zakona, ki prihaja iz prakse. Nasprotujete mu večinoma tisti, ki nimate pojma o tej praksi, ki ste samo slišali neke zlobne zgodbe, kako ta sistem ne deluje. Spoštovani, predlagam vam, da preden pritisnete tipko »proti«, vprašajte ljudi, ki so že imeli možnosti uporabiti Uber, in naj vam povedo svoje izkušnje, ali je predlog zakona dober, ali je storitev Uber dobra ali slaba. In potem bo vaša odločitev verjetno popolnoma diametralna tistemu, kar so vam napisali strokovni sodelavci. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo postopkovno.

Gospa Marjana Kotnik Poropat, izvolite, imate besedo.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Želela bi, da opozorite spoštovanega kolega Tomaža Lisca, da jaz nisem navajala tu nekaj podatkov zlonamerno, ampak ker očitno še ni prepisa moje razprave, bi povedala, da sem jaz govorila o Uberju, kaj njegovo poslovanje pomeni vizavi z vidika uporabnika, kaj pomeni z vidika voznika in kaj pomeni z vidika taksistov. Povedala sem, da z vidika voznika pomeni, da 80 % plačila za prevoz dobi voznik, 20 % pa Uber. Samo to dejstvo, ki sem ga pač prebrala iz vašega predloga. Hvala lepa, gospod podpredsednik.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Marjana Kotnik Poropat.

Če se strinjate, bi vaše postopkovno prekvalificiral v repliko. Mislim, da ste že

odgovorili gospodu Tomažu Liscu. Imamo še eno postopkovno.

Dr. Franc Trček, izvolite, imate besedo.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Sem pozorno poslušal. Gospod Lisec je rekel – »pojma nimate«. Kar ni res. Naša najstarejša kolegica, tudi ena med najbolj modrimi med nami, je zelo nazorno celo dimenzijo Uberja podala. Pričakujem, da se nam gospod opraviči. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imam še eno postopkovno. Gospod Trček, upam, da bomo dobili odgovor na vašo pobudo.

Izvolite, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Postopkovno bi predlagal, da gospod Trček govori o temi, predvsem pa da posluša, kar ostali govorimo, ker sem samo rekel, da je problem v tem, da o tem govorijo tisti, ki tega niso izkusili. In če je gospa Poropat izkusila Uber in če ima njeno potovanje negativne učinke, da je uporabljala Uber, potem se ji bom opravičil. V drugačnem primeru pa pričakujem, da gospod Trček ne zlorablja postopkovnih zato, da se mu ljudje opravičijo, ker mi naj bi mislili, kaj naj on misli. On naj misli zase, jaz pa bom mislil zase in ko bom čutil potrebo, se bom z veseljem opravičil. Tokrat je ne čutim.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Trček, imate postopkovno, izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Upam, da nas poslušate. Jaz ne zlorabljam postopkovnega. Kolega je dobesedno rekel – »pojma nimate«. / oglašanje iz dvorane/ Ti si dobesedno rekel »pojma nimate«, lahko preverite v magnetogramu; in zato pričakujem opravičilo. Logika tega – kar nekdo ni počel, o tem ne sme govoriti; jaz nikoli nisem jemal kokaina za razliko od podmladka Slovenske demokratske stranke, pa vem, da je kokain problematičen. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Trček, jaz bi se izognil kakršnimkoli razpravam, ki niso del današnje točke dnevnega reda. Jaz bi vseeno povabil vse, da nadaljujemo z razpravo in s točko dnevnega reda. Bi še kdo rad kaj dodal? Ugotavljam, da ne. Če se strinjate, bi dal besedo gospodu Simonu Zajcu. Potem pa naj se pripravi gospod Bojan Podkrajšek in gospod Jernej Vrtovec.

Gospod Zajc, izvolite, imate besedo.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo.

Nekaj stvari bi tudi sam povedal glede tega zakona, pa najprej mogoče en uvod, da bo bolj jasen končni zaključek, ki ga bom podal. Dejstvo je, da se tudi svet prevozov spreminja – taksi prevozov, občasnih prevozov, linijskih; tudi

zaradi tega, ker vstopajo nove platforme, kot je recimo platforma Uberja in podobne, ki jih sam osebno podpiram in se mi zdi, da so dobrodošle. Zato sem tudi večkrat spraševal ministra za infrastrukturo, kdaj se bomo lotili tega, da bomo našo ureditev prilagodili, da bodo te platforme tudi pri nas lahko delovale. Na podlagi teh pogovorov sem nekako pričakoval, da bomo decembra obravnavali vladni zakon, mislim, da je tudi nekaj takega bilo planirano, decembra 2017 naj bi ta zakonodaja prišla v Državni zbor. Na žalost ni, zato danes obravnavamo zakon od Slovenske demokratske stranke.

Kar se tiče platform, kot je Uber, jaz vidim kar nekaj pozitivnih stvari. Ena od pozitivnih stvari je, da se na ta način zelo dobro skrbi tudi za kakovost storitev. Vsakič ko uporabiš to storitev, oceniš voznika, enako voznik oceni stranko, tako da tudi vozniki vedo, ko potrdijo nek prevoz, s kakšno osebo se sooča. Vemo, da prihaja pri teh prevozih tudi do neprijetnosti, celo tudi do umorov, kar se tiče neprijetnih oziroma neprilagojenih naročnikov prevozov. V obe smeri ta aplikacija skrbi za neko kakovost storitve, kar se mi zdi zelo dobra stvar, ker ljudje hočemo vedeti, za kaj bomo plačali, koga bomo naročili. Tega pri ostalih prevozih načeloma ne moreš tako dobro in tako nazorno preverjati. Druga stvar, ki se mi zdi pomembna tudi za državo, je, da ni gotovinskega poslovanja. Vse poteka preko kreditnih kartic, kar pomeni, da se da vse zelo dobro nadzirati, da ni plačevanja na roko, da ni neizdajanja računov, da ne gredo te storitve mimo davkov, kar je v Sloveniji še vedno velik problem, tudi ko govorimo o taksi prevozih. Čeprav imamo davčne blagajne, se velikokrat teh blagajn ne uporablja tako, kot bi bilo treba; moraš posebej dostikrat prositi še za račun. Se vedno smatra, da se računa kar ne izda.

Tretja stvar. Slovenija je turistična destinacija. V velikem delu sveta so ljudje navajeni na takšno storitev in s tega vidika je to dodatna plus točka za Slovenijo kot destinacijo, da lahko uporabljajo storitve, ki jih kjerkoli po svetu praktično uporabljajo, ki jih uporabljajo doma. Mislim, da je na ta način prav, da tudi Slovenija pristopi in da dajemo tudi kot čedalje bolj zaželena turistična destinacija to možnost našim obiskovalcem. Naslednja dobra stvar je, da stranka vnaprej ve, po kateri poti bo šla in koliko bo za to plačala. In na podlagi tega se tudi odločiš – ja ali ne. Cene v tej storitvi variirajo glede na ponudbo in povpraševanje, kar se meni osebno zdi čisto vredno stvar. Ko smo govorili o nadzoru, tukaj bi se moral strinjati s poslancem Mahničem, da bi bil nadzor nad vozniki Uberja v Sloveniji zadosten, seveda če bomo morali to vašo dikcijo spremeniti. Ker to, da fizična oseba vozi, pa tudi če Uber zahteva, da espe za njih vozi, tega zakona se ne piše samo za Uber, ampak tudi za podobne platforme; in ne vemo, kako je pri vseh ostalih. Ampak če govorimo o tem, da Uber uporabljajo vozniki z licencami, potem imamo popoln nadzor nad vsem; nad

plačanimi prispevki, imamo nadzor, ker ni gotovinskega poslovanja, tudi nad davki. Nadzor, ki ga ponujajo tovrstne platforme, je zadosten oziroma celo boljši od tega, kar imamo danes. Tudi to je eden od razlogov, zakaj jaz osebno takšne platforme podpiram.

V tem zakonu pa vidim dve težavi. Prva je ta, da zakon zaenkrat – bomo videli, kaj se bo z njim zgodilo – določa to, da lahko tudi fizične osebe opravljajo te prevoze. So seveda neke dodatne varovalke oziroma dodatni pogoji, kar se tiče kazenskih točk, kar se tiče mladega voznika. Ampak moramo tudi z vidika neloyalne konkurence pogledati ta problem. Če morajo vsi ostali, ki nudijo storitve prevoza, imeti neke licence, to pomeni, da mora biti odgovorna oseba, mora imeti opravljene izpite po nacionalni kvalifikaciji; potem mislim, da tudi tisti, ki vozijo prek te platforme, morajo izpolnjevati enake pogoje. Mislim, da to za nas ne bi smel biti problem. Mislim, da bi bilo to fer do teh, ki že sedaj uporabljajo. Na ta način bi Uber v bistvu v Sloveniji bil to, kar tudi zares je in zaradi česa se mi tudi zdi dober. Ker vsak, ki gre v prevoze ali pa katerikoli drugi posel – kje imaš največji problem? Največji problem je pridobiti stranko. Uber ti da stranko; seveda zato vzame svojo provizijo. Če mi ta zakon ali pa vladnega – sedaj ne vem, kdaj bo prišel, če bo – oblikujemo tako, da Uber uporabljajo prevozniki oziroma ljudje, ki imajo licenco za to, potem je Uber tisti, ki zelo učinkovito poveže stranko z nekom, ki to storitev izvaja.

Problem tega zakona je tudi v tem, mislim, da ste odpri napačni člen. Ne vem, če je možno točno to, o čemer sem sedaj govoril, v tem členu rešiti. Do jutrišnjega glasovanja bom o tem razmislil. Če bom videl, da je možno oziroma če me boste prepričali, bom dal podporo temu zakonu. V nasprotnem primeru pa pričakujem od Vlade, da to v januarju res dobimo. Ampak kot sem rekel, če se bo dalo amandmirati ta zakon tako, da bodo vozili samo tisti z licencami, potem zakaj pa ne.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden nadaljujemo, imamo repliko. Gospod Žan Mahnič, potem vam bom dal besedo kot predstavniku predlagatelja.

Replika, izvolite, gospod Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Že prej sem jo zahteval.

Jaz sem čisto miren, na čem ste v Slovenski demokratski stranki, pa si preverjate sami, tudi če hočete »mednožno«, po čemer slovite. Bodimo resni! Delilna ekonomija, neki očitek je bil. Delilna ekonomija je srčika levice in socialističnega programa, ampak delilna ekonomija na način solidarnosti in pravičnosti. Kako si pa delilno ekonomijo predstavlja Slovenska demokratska stranka in še kdo, ste pa lepo pokazali pri Teš 6 pa še kje v 25, 26 letih parlamentarne zgodovine v Sloveniji. Delilna ekonomija, ki jo hočete vi tukaj uvajati; in

tukaj očitno je vsaj pri delu Stranke modernega centra edino problem v tem, kdo bo to prej predlagal, je pa tako. Jaz garam, kot tisti primer z Dunaja, dvakrat več, kot sem prej, za iste peneze; gazda zasluži. Delilna ekonomija, ki jo vi predlagate, je absolutno žaljiva do državljanek in državljanov, zlasti do mladih. Za koji klinac bi mi potrebovali Uber, če imamo, ne vem, Joškovega sina, če imam mojega sina in tamale na bivši Iskri v Kranju, ki vedo te zadeve sprogramirati?! Zakaj bi 20 % dajali nekemu tujcu, če lahko tovrstne zadeve organiziramo kot zadrugo?! Ko se resno pregovarjamo o premikanju v času in prostoru, se moraš pogovarjati tudi o tem, ne samo kako prideš ti do gore, ampak kako pride tudi gora do tebe, kako pridejo storitve do tebe. Pa se lahko pogovarjamo o telemedicini, o gerontotehnologijah in še čem, ker tako radi malo na pol – ne morem reči drugega oziroma bom citiral kar gospoda Tanka – govorite, citat, »bedastoče« o celi vrsti zadev. Če bi tako zakonodajo predlagali, bi jo pa z velikim veseljem in z vsem svojim strokovnim znanjem amandmiral. Mi imamo očitno sedaj politiko prečenja SMC, SDS, da bomo nekaj deset milijonov dajali nemškemu logističnemu podjetju, da nam bo organiziral slabo mrežo medkrajevnega javnega potniškega prometa in izkoriščal voznike avtobusov, sočasno pa se bomo še dobesedno »poscali nad domačo pamet«; ključna je domača pamet ljudi. Boste privlekli notri Uber, da bodo ljudje delali dvakrat več za isto ali še nižjo plačo; in to je bistvo tega. To je seveda legalno, legitimno, imate pravico tako politično linijo, fronto furati. Upam pa, da so državljanke in državljanji ter preostali del političnega spektra toliko pametni, da takih škodljivih zakonodajnih predlogov ne podpiramo. To je v bistvu vsa zgodba. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predstavnik predlagatelja gospod Žan Mahnič, imate besedo.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik. Na to, kar je povedal gospod Simon Zajc, ki je edini, ki je do sedaj razpravljal kot nekdo, ki ni a priori podprl zakona, edini, ki je povsem racionalno razpravljala s konkretnimi argumenti in podatki. Dve stvari, Simon, strinjam se s tem, Uber je tisti, ki poišče stranko, in to je bistveno. Jaz imam dovolj tega, da kličem Metro, Laguno, Intereks, kogarkoli, pošljite mi taksi, prosim, na Kotnikovo, da grem s taksijem do Državnega zbora. Pet minut, zmeraj slišim – pet minut, pa če pride čez tri minute ali pa čez dvajset ali pa če ga sploh ni. Zmeraj je pet minut. Zdaj so se vsaj v Metroju malo izboljšali, ker imajo aplikacijo in dejansko vidiš, kje taksi je, kdaj bo približno prišel. In tudi taksi potem ve, če vpišeš notri, kam greš, kam te mora peljati. In za to gre pri Uberju. Taksist že na začetku vidi, preko GPS signala, ki ga mobilni zazna, kje te pobere in kam te pelje, zato neko poznavanje

ulic, krajev, mest niti ni potrebno. Če sem gospoda Zajca prav razumel, bi pa verjetno potem v drugem branju – in to smo mi pripravljeno narediti – morala iti sprememba v tej smeri, da bi pisalo: »Določbe tega zakona ne veljajo za posredovanja prevoza med fizičnimi osebami in podjetjem, ki lahko po tem zakonu opravlja dejavnosti prevoza.« To se pravi, da ne more kar neka fizična oseba opravljati tega, ampak tisti, ki imajo opravljene licence, podjetja s licencami; to pa so že primeri, kot jih poznamo sedaj, taksisti. In ravno zaradi tega smo mi zakon oblikovali tako, da bi taksisti tudi lahko vozili. S tem ko smo pa dali noter, in to smo pripravljeno dati ven, če bi bil to eden od glavnih argumentov, da bi kasneje zakon tudi šel skozi, za posredovanje prevoza med fizičnimi osebami. Glede tega v Slovenski demokratični stranki menimo, da se s tem rešuje pravno vprašanje ravno spletne strani Prevoz.org.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

Pripravita naj se gospoda Danijel Krivec in Marko Ferluga.

Gospod Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi, državni sekretar, lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Mislím, da pri tem zakonu, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratični stranki, za prihod Uberja v Slovenijo ni nikakršnih razlogov, da se obtožujemo na takšen ali drugačen način, pa nočem zdaj koga izpostavljati. Premišljena je bila razprava gospoda kolega Zajca, pa ne zato, ker se je verjetno malo približal temu zakonu oziroma govoril o nekih členih, v katere tudi dvomi; ampak dejansko se je poglobil v ta predlog zakona. Prav gotovo ta Uber ni zrastel na zelniku Slovenske demokratične stranke, kaj vse smo danes slišali v tem državnem zboru. Samo še to ni bilo slišano, da Uber zato ne more v Slovenijo, ker je Melania Trump rojena Slovenka. Jaz mislim, da ni prav, takšne razprave, kot jih poslušamo. Dejstvo je, da je cilj zgolj eden, in to je tudi potrdil predsednik Vlade Republike Slovenije pred enim letom. Na to temo je izjavil sledeče, da so tu zaposlitvene možnosti in širši gospodarski razvoj, da je to dopolnitev javnega potniškega prometa, da se iščejo razvojne rešitve na tem področju. Kar je pa spodbudilo Slovensko demokratično stranko, je pa naslednje, ker je predsednik Vlade pred enim letom izrekel, da se v to stvar vstopa seveda premišljeno. Mi smo trdno prepričani, da se v ta zakon, ki bi že moral biti predložen v lanskem letu s strani vlade oziroma ministrstva, vstopa preveč premišljeno in se odmika v zaključek mandata. Če bi poslanke in poslanci tega državnega zbora čakali na vlado, potem tega zakona v Državnem zboru ne bi bilo.

Naj povem, da sam tega še nisem uporabljal, sem se pa vedno pripravljen podučiti

pa preveriti, kako stvari potekajo. Dejstvo je, da ta sistem uporabljajo v preko 500 mestih v svetu, v okoli 21, 22 državah v Evropski skupnosti. Slovenija zdaj ni pionir ali pa da bi v Slovenski demokratični stranki pripravljali in se zavzemali za nekaj, česar še v svetu ni. Dejstvo je tudi, da je naloga vseh nas, ne glede kje sedimo, na levi ali desni strani, v mislih imam tudi predstavnike Vlade, da omogočimo našim državljanom in državljanom čim lažje življenje. To ni težava toliko v večjih mestih, kjer so taksiji z več podjetji, verjetno tudi ni težava v kakšnem večjem mestu eni družini oziroma državljanom to plačevati; je pa dejstvo, da Republika Slovenija ni samo Ljubljana ali Maribor, je tudi več manjših mest, predvsem pa imam tu v mislih podeželje. Ker sem se dal poučiti, kako to poteka v sosednjih državah oziroma v evropskih mestih, svetovnih mestih, je tudi zelo pomemben podatek, da je cena teh uslug bistveno cenejša, kot jih imamo do zdaj v Sloveniji. Jaz ne bom trdil, da bo zato katero od teh podjetij propadlo. Dejstvo pa je, kar je naša naloga, da to uslugo, ki je cenejša, približamo našim državljanom in državljanom. To je naloga nas vseh. Jaz sem že večkrat v tem državnem zboru govoril, kdo najtežje oziroma najslabše živi v Republiki Sloveniji. Štiričlanska družina, v kateri sta oba, mož in žena, zaposlena, otroci pa hodijo v vrtec ali šolo; ta družina živi najtežje. Poleg tega pa mora kupiti dva avtomobila, pa največkrat to še ni najtežje; najtežje je ta dva avtomobila vzdrževati. Jaz sem prepričan kot nestrokovnjak, da s prihodom in uveljavitvijo tega zakona, ki ga predlagamo v Slovenski demokratični stranki, mogoče, pa ne mogoče, verjetno katera od teh družin ne bo več potrebovala dveh avtomobilov.

Še enkrat ponavljam, ne živimo vsi v velikih mestih, ne živimo vsi v Ljubljani, Kranju, Mariboru ali Kopru; živimo tudi v manjših krajih, predvsem pa mnogo državljanov in državljanov živi na podeželju. Velikokrat nam je enostavno nekaj govoriti iz teh sedežev v državnem zboru, kar je zelo težko izvedljivo v praksi, zelo težko izvedljivo v oddaljenih krajih. Zato še enkrat pozivam vse vas, spoštovani kolegice in kolegi, državni sekretar, ter tiste, ki se ukvarjate v Republiki Sloveniji s tem področjem, da ne zavračamo tega predloga, kajti o tem je že lansko leto govorila Vlada Republike Slovenije, ministrstvo. Naša iskrena namera, Slovenske demokratične stranke, predlagatelja kolega Mahničič, pa je, da pospešimo tisto, kar ni bilo storjeno v lanskem letu. Sam sem prepričan, da ni nobenih težav, če je treba pri kakšnem členu kaj dodati ali odvzeti, kajti to bo v dobrobit tega zakona, predvsem pa v dobrobit dopolnitve javnega potniškega prometa v Republiki Sloveniji; predvsem pa, da bi neke stvari, ki se tičejo medsebojnih prometnih povezav, približali državljanom in državljanom, da bi jim bilo lažje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo še tri prijavljene razpravljavce. Dovolite mi, da

preberem vse tri. Besedo ima gospod Danijel Krivec; pripravita naj se gospod Marko Ferluga in Ljubo Žnidar.

Gospod Krivec, izvolite, imate besedo.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Očitno imamo spet en problem s tem, da je zakon, ki je vložen, dober in prinaša neko dodano vrednost; vendar je predlagatelj očitno ponovno napačen. To se dogaja zato, ker vlada svojega dela očitno ne zna dobro opraviti, navkljub obljubam ministrov, predvsem ministra Koprivnikarja in predsednika Vlade, da bo zakon še pred koncem tega leta v proceduri. To se ni zgodilo, zato smo mi tudi vložili predlog zakona, ki rešuje to problematiko. Dejstvo je, da se na tem področju marsikaj dogaja, in verjetno se vsi zavedamo, da se podobna dejavnost že odvija, vendar se v veliki meri odvija kot delo na črno. Verjetno vsi poznate določene spletne strani, kjer se že zdaj lahko naroči na posamezne prevoze, da ne govorimo o izmenjavi med študentarji, pa ne samo med študenti, ampak med vsemi uporabniki, ki so sposobni na spletnih straneh odgovarjati na nek poziv za prevoz v določene smeri. Pa ni nobene zakonske ureditve, noben tega ne nadzira, se pa v veliki meri dogaja in s tem omogoča nek normalen prevoz ljudem, ki nimajo možnosti niti javnega prevoza, niti niso sposobni, da bi si kupili svoje prevozno sredstvo. Ta predlog to tematiko na nek način ureja tudi v zakonskem smislu. Moram reči, da je nekaj govornikov korektno povzelo stvari. Zavedamo se, da je treba mogoče posamezne člene zakona še dodelati, vendar si ne zapiramo oči pred dejstvom, da je ta problematika že v tem trenutku še kako aktualna. Vsi ti pomisleki o tem, kako se lahko neka stvar izigrava ali pa kršijo neka načela, se enako dogaja tudi v primeru taksistov, kjer imamo vse predpisano, pa se ravno tako stvari ne odvijajo, kot bi si želeli.

Podobno zgodbo imamo na področju Airbnb, kjer pa je, moram reči, v koaliciji, vsaj s strani nekaterih poslancev, veliko pozivov in pritiskov na vlado, da zadevo uredi. Gre za podobno stvar, za podoben pristop, kjer se omogoči možnost nekega poslovnega odnosa in možnosti preživetja tudi drugim v tem prostoru. To področje oddajanja sob ureja 19 zakonov. 19 zakonov to ureja, pa se vseeno zadeve odvijajo, verjetno, v veliki meri na črno; ampak dejstvo je, da se to dogaja. Nesmiselno bi bilo, da si zapiramo oči, da tega ni. Enako kot na področju prevozov, kjer bi to storitev izvajal Uber ali kot je kolega Trček razpletal, da bi to nekdo vzpostavil znotraj Slovenije na osnovi naše pameti in znanja; mi s tem nimamo problema, vendar je treba postaviti neko zakonsko osnovo, kar mi s tem predlogom zakona tudi počnemo. Dejstvo je, da so te platforme v Evropi pa tudi širše učinkovite, da omogočajo uporabniku bistveno boljši dostop do neke storitve, in glede na to, da

se ta koalicija vseeno hvaleži s tem, da je treba prisluhniti nekim novim pobudam, da je treba olajšati stroške uporabnikom in tako naprej, je na nek način kar malo presenetljivo, da v primeru, ko pride tak zakon, ki zadevo rešuje, naletimo na tako velik odpor. Tudi kolega Trček, ki ga spoštujem, vedno govori o tem, da je treba vpeljati neke nove pristope v smislu omogočanja nekega javnega prevoza, ki ga v Sloveniji praktično ni več, to je njegova teorija, in me zato čudi, da ko pride do neke izboljšave na tem področju, pa to a priori zavrača in ne vidi neke prednosti v tem. Kolegi, ki so to v praksi izkusili, verjetno marsikdo med vami tudi, bi znali potrditi, da je stvar sigurno dobra in da s primerno zakonsko ureditvijo omogoči tudi primeren nadzor, kar so tudi kolegi iz SMC lepo razložili. Tako tega strahu pred tem, da se neke nove tehnologije, novi pristopi vpeljujejo tudi v naši državi, res ne razumem.

Minister Koprivnikar je, mislim da, rekel nekaj podobnega, da so rešitve dejansko že izdelane, so na mizi dobesedno, in ne moremo si nič, da bi jih zaobšli. Se pravi, njegova teorija je, da če so neke dobre stvari v praksi tudi v drugih državah, jih bo slej kot prej treba vpeljati tudi na našem območju. Uber ima neko prednost tudi v tem, da enostavno za Uber ne obstajajo meje, tako kot obstaja mogoče za neke taksi službe, ki so vezane na neko mikrolokacijo, in tudi s tega vidika je ta vrednost velika dopolnitev. Predvsem pa zato, ker ta koalicija veliko govori o tem, da je turizem prednost in prihodnost te države, na drugi strani pa take platforme zavračajo, kajti taka platforma lahko omogoči bistveno lažje sprehajanje po naši državi, predvsem pa tudi dostop do naše države predvsem z nekaterih letališč ob naši meji, ki praktično nimajo nekega javnega prevoza v našo državo. Tako je res nerazumljivo razlaganje nekaterih omejitev oziroma nasprotovanj temu zakonu, ki bi se ga dalo in se ga bo dalo v nadaljevanju tudi dopolniti z vsemi pomisleki, ki jih imate, vendar vsi, ki smo že dolgo časa v tem parlamentu, vemo, da noben zakon ne reši vseh anomalij, zato tudi taksisti niso »zglede lepega vedenja« in enako bo veljalo tudi v primeru nekih ponudnikov podobnih platform, kot jih omogoča ta zakon. Vedno je stvar nadzora, ki mora kasneje stvari nadzirati in izločiti tiste, ki izkoriščajo sistem.

Tako upam, da bo v nadaljevanju vseeno prevladala neka zdrava pamet in da spustimo ta zakon v drugo branje, kje ga lahko na strokovni ravni še bistveno dodelamo. Je pa tako, kot je rekel vaš minister, neumno gledati stran, ko so neke stvari v bistvu že dejstvo in se v državi izvajajo, v tem trenutku na črno, in z nekim zakonskim predlogom stvar samo izboljšamo in uredimo, v nobenem primeru pa stvari ne poslabšujemo. Tako upam, da bo prevladala zdrava pamet pri vseh, tudi pri koaliciji.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar.

Gospod Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državnemu sekretarju in kolegu in vsem ostalim seveda!

Pri tej temi nimamo nekih enoznačnih zadev in ni vse črno in ni vse belo. Zelo dobro je povzel zadeve, ki so meni blizu, Simon, zakaj je dober ta Uber. Druga zadeva je pa ta, kjer se ta tako imenovana delilna ekonomija, kar je načel pa tudi Franci že prej, zelo različno gleda in dojema. Tukaj je zelo tanka črta tistega dojemanja delilne ekonomije kot res nekega dodatnega socialnega pripomočka za vse, s katerim si lahko nekaj pomagaš, in delilne ekonomije, ki jo pa večja podjetja ali drugi nekako izrabljajo za tako imenovano kapitalistično bogatenje. Tukaj vedno pride navzkriž s tem gledanjem. Ko bomo enkrat to definirali – in to se dogaja tako pri teh prevozi, kot tudi že v prej omenjenem Airbnb, ker dejansko, ko ljudje začnejo s tem služiti in tukaj določiti neko pametno mejo, kaj to pomeni služiti ali pa samo delati kot nek dodatek, je zelo pomembno, da si bomo potem razjasnili, kako in kaj potem opredeliti z zakoni. Še prej bi si moral sicer posuti s pepelom in s tem, kaj je bilo že prej povedano, da je gospod Koprivnikar podpisal tole pismo o nameri z Uberjem. Zakaj? Kaj je botrovalo temu, da ni šla ta zadeva naprej, zakaj Ministrstvo za javno upravo ni to predalo Ministrstvu za infrastrukturo? To verjetno bodo med sabo v Vladi razčistili.

Če se vrnem še en korak nazaj – in tukaj je imel gospod Trček eno zelo zanimivo razpravo nekaj časa nazaj o tem, kakšna je naša trajnostna vizija prometa. Sicer jo imamo, to strategijo in to strategijo mobilnosti, vse skupaj, ampak javni integrirani potniški promet, intermodalnost in tako dalje in tako dalje se nekako zelo lahko vkomponira tudi v ta Uber, če smo razgledani in če te zadeve postavimo v neke pametne konotacije. In to, kar je že gospod Krivec povedal, z neko pravo kontrolo, nadzorom je to mogoče doseči. Da bodo ti zakoni popolni – ne bodo nikoli; da ti sami zakoni posegajo v množico zakonov, je res, tukaj smo v Sloveniji verjetno, pa verjetno še kdo drugi tudi v svetu mojstri, ko imamo eno tematiko, ki se veže na 10 tem, zakonov – to je tudi problem Airbnb, s katerim sem se tudi jaz malo ukvarjal. Vam povem, da v življenju so stvari zelo enostavne, ko pa začnemo tole pravno-formalno akrobatiko izvajati tule pri nas s to zakonodajo, se pa tako vse zakomplicira, da dejansko moraš imeti predpisano, da potegneš vodo potem, ko greš iz WC. V take skrajnosti mi stopamo.

Tudi prej je bilo govora, kar je povedal gospod Horvat, da imamo že v Sloveniji, na kar bi bili lahko ponosni in na podlagi česar bi lahko razvijali, imamo že te platforme, bom rekel,

prometne in to. Prevoz org., Zavod Sopotniki je ena od takih zelo, bom rekel, socialno čutečih zadev, GoOpti je ena izmed takih zelo izpopolnjenih in marketinško usmerjenih. Tako da te zadeve so tukaj že pri nas. Kako so, če je to vse urejeno, če je to vse pod kontrolo, tukaj se lahko vpraša. Mislim, da velika večina, ki uporabljamo, imamo prevoze in Uberje, do nedavnega sem imel tudi taksi yandex.ru gor, tako da tisti, ki to uporablja, dojame ta koncept. Kako je pa to zakonsko, je pa veliko vprašanje in s tem bi se moralo mogoče predati žogico ministrstvu in bi ministrstvo moralo nekako bolj zagrabiti to. Če želimo biti – in jaz sem zagovornik tega – takšna majhna fleksibilna, turistično naravnana država, potem je to ena od zadev, s katero bi se morali ukvarjati.

Če že govorimo o teh prometnih konicah, vsem tem, kar botruje vse na cestah, velik tranzitni promet, ogromne zgostitve prometa, je to eden od elementov, s katerimi lahko dejansko res naredimo korake naprej. Če seveda to želimo in če smo mi v glavah nekako razčistili. Tukaj je vedno to, kar vidim in na ministrstvih in nekako splošno javno mnenje zaznati, kot češ, še vedno je v glavah sprememba zamišljena – Bog obvaruj, da bi kdo dodatno začel služiti. Ampak zakaj, zakaj? Če je to regulirano, če je to pod nekim nadzorom, in danes v tem času digitalizacije, ko vemo, da so skoraj vedno nekje te wi-fi spoti, točke, kjerkoli bi lahko, in da se ti računi izdajajo dejansko preko računalnika, da plačuješ s kreditnimi karticami ali kakršnimikoli drugimi karticami; se pravi, več ali manj je vse zavedeno. Če se to lepo zakonsko uredi in seveda tudi odvajanje davka in seveda tudi prijava vseh teh zadev, kar je treba glede vozila, glede samega statusa osebe, ki je – tukaj ne vidim problema. Vidim pa problem pri tej okostenelosti naše birokracije in razmišljala tudi v ministrstvih, da se prepočasi odzivajo na te hitre spremembe in impulze, ki jih dajejo nove tendence v svetu. Če se bomo na vse pretege tega branili, potem najboljše, da se spravimo v jama in ostanemo v jami in prosimo za luč ali pa, ko bo strela udarila, da se potem odpre. Jaz tega več ne razumem. Stvari, kot so Airbnb in Uber, so napredne, seveda s tem, da jih reguliramo, da jih kontroliramo, da jih zakonsko opredelimo, tako kot je treba. In ko so pravila igre znana, potem je jasno, kaj kdo mora narediti, da lahko se s tem ukvarja, in kaj se bo zgodilo, če temu ne bo tako; bo kaznovan, bo odvzeta licenca in tako dalje.

Slovenija je na neki, bom rekel, prelomni točki, ker resnično vsi opozarjajo, da so promet, sploh v Ljubljani, ki je glavno mesto in je itak skoncentrirano, tri četrt delavnega prebivalstva je skoraj že v Ljubljani, ker je pač tako, na žalost, čeprav veliko nas se bori tudi za to, da bi se to malo decentraliziralo, pa da bi lahko tudi v drugih regijah nekdo dobil službo, ki bi bila kot ministrstva in tako dalje in tako dalje, ampak ne bom o tem razpredal zdaj. Nisem pa za neke zelo rokohitrške poteze, nepremišljene.

Ja, vedno bomo imeli neke ljudi, ki se s tem ne bojo strinjali. Ja, vem, da taksistom ne bo to všeč, ampak taksisti imajo med sabo tako ali tako že vojne. Saj, če je bil kdo na Brniku, točno ve, da vidiš tam ponudbo od 20 evrov do 50 evrov, pa da ne govorimo še o onih, ki ti itak ... Dobesedno, da se pride do Ljubljane tudi za 100 evrov in še več. Tudi med taksisti ni vse čisto in zdravo in, tako kot je rekel tudi Danijel, se z vsemi predpisi in vsem tem se dogajajo te anomalije. Če želimo biti napredna država – in tega si zelo želim –, če želimo biti podobni Estoniji, mislim, da razmišljanje Simona in Franca v tej smeri mobilnosti, nekega trenda, ki je v svetu, da je pametno pristopiti k tem pobudam. Meni je žal, da to ministrstvo ... Čeprav mislim, da je to bilo s strani ministra tudi že večkrat povedano, da naj bi bilo do konca leta, sicer zdaj smo konec leta praktično, da naj bi bilo to pripravljeno s strani ministrstva, ampak pač kolegi so naredili svoje. Pobuda je, po mojem, pozitivna in kar se mene tiče, sem tudi podpornik takih zadev, ker moramo iti naprej, seveda z jasno opredeljenimi stvarmi, kot so kontrola, nadzor in zakonske opredelitve, ki morajo biti takšne, da so enostavne. Ker že samo pri Airbnb, ko so nam našli, koliko je problemov z vseh strani in vseh zakonodaj, je človeku bolj enostavno, da dejansko oddaja na črno in to se zdaj dogaja na veliko. Tukaj pa me čudi odnos države in tudi samega ministrstva, pristojnega ministrstva, pa Ministrstva za finance, da pusti, da te stvari grejo v prazno, v nebo, namesto da bi pobrali tisto, kar nam gre, pa magari z nekimi pavšali, da bi vsaj država nek del dobila tega dodatka, raje pustimo tako, da je vse v zraku in s tem se ne strinjam. Tako da ti predlogi so zanimivi.

Želel bi si tvomega sodelovanja z ministrstvom, da se ta zadeva dodela v neki smeri, da postane, če je treba, še bolj operativna in da se gre naprej. Vem pa, da bojo upori tako z ene kot z druge strani. Ampak mislim, da je to za pozdraviti. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja, gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Še eno racionalno in pozitivno mnenje kolega Ferluge. Pač je uporabljal te aplikacije, platforme in ve, kako zadeva deluje in da so pozitivne izkušnje.

Samo dve stvari; kratke in pa nepremišljene poteze je omenil. Ravno zato smo dali v spremembo samo en člen in na ta način, da smo ga dali v prvo obravnavo, da se lahko potem še v drugi obravnavi zadeva popravi.

Kar pa se tiče samega vprašanja delitvene ekonomije ... Mislim, kljub temu da se stvar sliši zakomplicirano, pa vendarle, če govorimo konkretno o tem primeru, mora biti zadeva jasna. Zadeva mora biti jasna v tej smeri, da so

naslednji pogoji: da imaš ti zasebno lastnino, kar je seveda predpogoj in jo moraš imeti, da zadevo lahko sploh opravljaš, da moraš imeti podjetje, da mora biti vse v skladu z zakonodajo, da morajo biti plačani vsi davki in prispevki in da moramo tudi v zakonu že vnaprej nekako predvideti možne negativne posledice in jih tudi zakonsko seveda na nek način regulirati, kar dajemo s tem, da tega ne smejo početi mladi vozniki, da morajo biti zavarovani za sopotnike. Tukaj pa dejansko je vprašanje glede kazenskih točk. Vemo, nekdo prevozi rdečo luč, takoj dobi kazenske točke, kar je seveda prav, ker krši cestnoprometne predpise, pa vendarle, nekdo, ki ima dve, tri kazenske točke – o tem bi se lahko potem v drugem branju še pogovarjali, ali je res smiselno iti v tako zaostritev, kot smo jo, recimo, zdaj v začetku, v prvem branju predlagali, da takšni ne bi smeli opravljati prevozov. Ker vemo, malo si nepazljiv, hitro dobiš kazenske točke.

Upam, da bom slišal tudi mnenje Vlade, 15 minut, kolikor so prijavi. Pa vendarle ne morem razumeti, če pustimo Vlado, če je na en način posluš pri Novi Sloveniji, SDS, očitno tudi, kolikor sem slišal poslance, ki so razpravljali, iz SMC, tudi v SMC, ne razumem pa tistega dela tam, recimo temu neke mehke, pa do trde levice, Desusa, SD in pa stranke Levica. Ampak to je pač njihov cilj. Bog ne daj, da bi kdo kaj zaslužil in če že sledimo tej mantri, lahko očitno samo še čakamo – ne vem, kako da se ni še noben spomnil –, kdaj se boste spravili na kriptovalute. Tega tudi v tem državnem zboru še nismo odprli. Samo dva primera, če navedem ... Vsi govorite o bitcoinu. Dal bom za primer dve drugi kriptovaluti, ena je Ripple, druga je Iconomi. Ripple je v dobrem letu zrastel krat 70, Iconomi, gre pa za slovensko podjetje, pa v enem letu praktično krat 20. Predstavljajte si, da je nekdo v lanskem letu vložil v kriptovalute 10 tisoč evrov in ima zdaj v dobrem letu 700 tisoč evrov. Poglejte, kakšne turbokapitaliste ustvarjamo. Ampak, to je tržna ekonomija, pustimo ljudem možnost za zaslužek. Vsak je dovolj odgovoren, da zna ravnati s svojim denarjem, kakor tudi s svojo zasebno lastnino. Če jo pač zna tržiti, pustimo to iznajdljivost ljudem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Ljubo Žnidar, kot zadnji, imate besedo. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Poglejte, v samih obrazložitvah zakona smo prav namenoma prikazali primere iz tujine, prikazali primere slabe prakse, s kakšnimi težavami se soočajo v državah, kjer so uvedli Uber. Pa je bilo danes iz razprave slišati, da Slovenska demokratska stranka uvaja multinacionalko v Slovenijo in tako naprej in tako naprej. Skratka, temu ni tako. Dejansko se tudi vlade, kjer imajo takšne in drugačne težave pri sistemu prevozov v drugih državah, zavedajo in so jasno povedale, da se dejansko sistemu Uber

ne morejo izogniti, ne morejo ga preprečiti, ne morejo ga izločiti; lahko ga omejijo, ne morejo ga pa povsem onemogočiti ali dati na stran. Tega se je treba tudi v Sloveniji zavedati. In to je tisto naše razmišljanje, da se je treba s problemom ali z neko noviteto ubadati, ne pa zadeve pomesti pod preprogo, tako kot je bilo danes rečeno s strani ministrstva, da tega v Sloveniji ne bo, s tem se mi ne bomo ukvarjali, tega nismo sposobni narediti in tako naprej. To ni pravi način.

Možnosti v Sloveniji sta, tako rekoč, dve: ali da se povabi v ta aplikacijski posel na področju prevozov nekoga, ki tako dejavnost že opravlja, ali pa, da ta posel dodelamo sami. Tudi predlog gre v to smer, da se tega posla lotimo in ga dodelamo sami. Imamo dobre in slabe izkušnje, v Sloveniji pa se dejansko temu aplikacijskemu poslu na področju prevozov ne bomo mogli izogniti. Skratka, treba je to vzeti na znanje in se je treba tega dela, da se ta novodobni, sodobni posel, ki je dober za vsakega uporabnika – tega se je treba zavedati –, da se ga lotimo in ga dodelamo do take mere, da ga obvladujemo. Glejte, danes je bilo že večkrat rečeno, ja, saj v Sloveniji je, tako rekoč, Uber že pod drugimi imeni in funkcionira. Poznamo prevozi.si, prevozi.org, pa ne vem kaj še vse, GoOpti in tako naprej. Ali te stvari obvladujemo, jih nadzorujemo, ali so v skladu z vso zakonodajo? Kaj boste tu odgovorili? Vprašanje, kajne? Ne vemo. Ne vemo zato, ker se te stvari še nismo lotili. Ampak menim, da je to naloga Ministrstva za infrastrukturo, da se tudi tega področja loti, ne pa ga kar pod preprogo pomesti in reči, ja, to za nas ni, je prevelika konkurenca v Sloveniji, konkurenca taksistov in tako naprej. Glejte, to je govorjenje na pamet tistega, ki se tega dela ne loti in ni pripravljen iti v korak s sodobno tehnologijo.

Treba je razumeti tudi, kaj je sodelovalno gospodarstvo. Pojem lastnine se čedalje bolj razume drugače. Bom povedal primer. V severnoevropskih državah, kjer celo leto hranijo dopust, da gredo za daljše časovno obdobje na dopust, za tisti čas, ko gredo na dopust, za tri teden ali mesec, za tisti čas hišo oddajo, svojo lastnino oddajo – to je sodelovalno gospodarstvo na področju turizma. Tu ima korist lastnik in država; lastnik, ker je s tem nekaj tudi zaslužil, in država, ker je na področju turizma zabeležila več nočitev in več obiska. To je sodelovalno gospodarstvo. Poglejte, če se vrnem na prevoze, vsi imamo v lasti avtomobile. Ti avtomobili so izkoriščeni od 10 do 30 %, v povprečju od 10 do 30 %. Ostali del so ti avtomobili, ki so zelo velike vrednosti, neizkoriščeni. In če k temu strošku, se pravi, osnovnega sredstva avtomobila, dodamo še vse vzdrževanje za čas življenjske dobe, damo za prevoze veliko več, kot je vredna enodružinska hiša ali stanovanje. Izračunajte si to! In tu je seveda racionalno, smiselno računati v to smer, da je treba prevoze poceniti. To je naše razmišljanje in to je naša sugestija s tem

predlogom tega zakona, da se dejansko uvede sodelovalno gospodarstvo na področju prevozov za dobrobit vsakega državljanca oziroma za vsakega, ki koristi prevoze. To se pravi, ta celoten segment prevozov poceniti.

Dejstvo je, da dejansko nove tehnologije in novi prijemi so cenejši, so bolj konkurenčni. Jaz ne vidim nobene težave, da bi tudi taksiste ne mogli vključiti v ta sklop tega sodelovalnega gospodarstva na področju prevozov, ne pa, da jih postavimo kot čisto konkurenco. To so primeri slabe prakse, ki so se pokazali v tujini, da ta zadeva tako ne gre, ampak dejansko za vse pod enakimi pogoji. Ampak ta posel je pa treba z zakonsko osnovo dodelati. Izogniti temu se pa ne bomo mogli. Jutri bo ta sistem sodobnih prevozov deloval tudi v Sloveniji, pa če bomo sprejeli zakonsko osnovo ali pa je ne bomo, bo deloval pa napol na črno. Saj tudi tisto, kar imamo zakonsko podlago, tudi tam vemo, kako je z nadzorom in tako naprej in kako je dejansko upoštevanje obstoječe veljavne zakonodaje. Ne moremo se ravno pohvaliti, da smo tu ravno dobri, pa da stvari zelo dobro obvladujemo. Tudi z novimi tehnologijami bo mogoče sistem obvladovanja še toliko lažji. Po mojem bo lažji sistem obvladovanja. Ne govorim toliko o fizični kontroli, dejansko ustavljanju na cestah in tako naprej. Govorim o kontrolah preko aplikacij in preko sodobnih digitalnih sistemov. To se vse da urediti. Ravno tako pri plačevanju davkov. Tudi tam, če imamo podlago, dobro osnovo, dobro sodobno aplikacijo, tudi tam izogibanja davkom ne bo oziroma je manjša verjetnost, če stvar obvladujemo. Najslabše je, če se tega ne lotimo in je na tem področju anarhija. To je najslabše. Poglejte, vsako novost, tudi če nam ni všeč, se je moramo lotiti, jo moramo dodelati oziroma jo moramo obvladovati, od začetka spremljati, potem pa se stvari lotiti: ali jo dodelati, ali jo zatrti v polni meri, ali pa jo dejansko dodelati, da ta posel gre. Seveda, če je to pozitivno, če to prinese racionalnejše, cenejše potovanje za vse, tudi za tiste, ki zelo težko pridejo do zdravnika in tako naprej, za starejšo populacijo, za mlajšo populacijo – ob vikendih je veliko tranzita med glavnim mestom in med ostalimi predeli Republike Slovenije – je to dobrodošlo.

Če zaključim, te stvari se spleča lotiti, ker bo prineslo nekaj pozitivnega tako za mlade, tako za srednjo generacijo kot tudi za starejše. Torej, ni ta stvar za pod preprogo, ampak se jo je treba lotiti. Seveda v Slovenski demokratični stranki predlagamo, da je to začetek. Lahko se še stvar tudi izboljša, doda, to je začetek, to je spodbuda, to je osnova. Na tem je treba graditi in omogočiti, da dejansko tudi naši državljani v Republiki Sloveniji pridejo do cenejših prevozov.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala vsem razpravljavcem.

Prehajamo na sklepni del splošne razprave, v katerem dobite besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Je želel še kdo? Ali sem ...? Okej, se pravi, da kot prvi dobite besedo vi.

Mag. Klemen Potisek, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo, izvolite.

MAG. KLEMEN POTISEK: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Najprej bi poudaril, da Vlada lahko komentira tisto, kar prejme na mizo. Stališče, ki sem ga v začetku povedal, je rezultat pregleda predloga zakona, ki smo ga prejeli, ga je Vlada prejela. Poudaril bi, da predlog predlagatelja ... Se pravi, ta sprememba Zakona o prevozih v cestnem prometu, platform, ki ponujajo prevoze, v bistvu tisto, kar predlagajo, predlagajo to, da za te platforme Zakon o prevozih v cestnem prometu ne velja. To je osnovni predlog zakona. In ne urejajo vprašanj, ki jih je sicer kasneje predlagatelj navajal. Gre izključno samo za predlog, da zakon za informacijske platforme ne velja. Tudi ta predlog nič ne govori o tem, kako se bojo podatki izmenjevali s Finančno upravo, kako bo potekal nadzor te novitete. Tukaj bi poudaril naprej to, da so, da se je ministrstvo zelo intenzivno lotilo priprave pravnih podlag in možne rešitve v lanski jeseni. Precej smo delali na tem in moram reči, da so se te zadeve pravzaprav zaustavile, sam proces, ki pripelje potem zakon v to dvorano, zaradi tega, ker je bilo proti Ubru sproženih več postopkov. In Uber je bil pravzaprav inovator na tem področju.

Dva postopka tečeta pred evropskim sodiščem, in sicer gre predvsem za vprašanje, ali gre pri tej storitvi za storitev informacijske družbe ali za storitev v prometu. Gre za primer C-320/16. Pa potem imamo še en primer C-371/17. Pri prvem primeru se je generalni pravobranilec že opredelil, da gre za storitev prevoza, se pravi, govorimo o prevozu, ne preprosto zgolj o neki informacijski platformi. To pomeni, da mora posrednik prevzeti – posrednik, kot je na primer lahko Uber – vlogo prevoznika. To ga pa postavlja – in to govorimo na evropskem nivoju – v drugačen položaj, kot je to do sedaj. Kar pa je pomembno tudi zato, ker potem je njegova dolžnost, njegova odgovornost, njegova obveznost, da postopa enako, kot postopajo ostali udeleženci v prometu. Kar pomeni, da imajo vsi konkurenti na trgu enake pogoje in se konkurenca tudi ne more izkriviti, ker za vse veljajo enaka pravila. Odločitev Sodišča Evropske unije pričakujemo do konca tega leta. Vi veste, da je sprejetje, priprava vsakega zakona zahtevna. Zelo nerodno je, če sprejmete zakon, v vmesnem času se vam pojavijo novi, izjemno pomembni elementi, kakršna sodbe evropskega sodišča zagotovo je. Vi v vmesnem času mogoče celo že dopustite nekaj in potem morate to prepovedati in potem, bom rekel, država ali pa Vlada izpade pravzaprav neresno. Z drugimi besedami, sodbo pričakujemo do konca leta in ta bo v bistvu potem izhodišče za vse države v Evropski uniji, kako se do teh zadev opredelijo, kako jih reševati.

Slovenija niti slučajno ni osamljen otok v tem pogledu, tudi vse ostale države se s tem intenzivno ukvarjajo, tako kot se tudi mi. Poudaril bi, saj je bilo že omenjeno, da obstaja primer dobre prakse, ki je iz Estonije. Res je in to je tudi edini primer, kjer so se informacijske platforme za potrebe prevozov, organizacijo prevozov, kot je na primer Uber, uredile na državni ravni. Nobene druge države ni, kjer bi to država sicer tako urejala. Te zadeve se uporabljajo dejansko in urejajo drugje zgolj na ravni mest in tam tudi funkcionirajo. Saj pravim, kot rečeno, pa mi primer Estonije pozdravljamo tudi zaradi tega, ker je Estonija ... Glejte, Estonci so se morali izjemno potruditi in so tudi ta dogovarjanja med ponudniki platform in, recimo, predstavniki taksistov, potekala zelo dolgo in prišli so pravzaprav do rezultata miroljubne koeksistence, kjer so se uspeli dogovoriti, da enaki pogoji obveljajo za vse. To je bistveno. Zato zadeva v Estoniji deluje.

Še tole bi poudaril. Ministrstvo, pristojno za promet, je z vidika ... Glejte, prvo, kar mi podpiramo, spodbujamo, je javni potniški promet, niti ne zasebnega prometa in zato smo tudi pristopili k projektu integriranega javnega potniškega prometa, ki je začel delovati lanskega septembra, nadgradnja je bila v januarju letošnjega leta in zadeva funkcionira. Integrirani javni potniški promet ni čisto nič drugega kot informacijska platforma. Se pravi, da se ministrstvo zaveda, da informacijske platforme obstajajo in jih tudi uvaja.

Moram reči, da, kar se tiče souporabe in solastništva, omenjen je bil car sharing. Absolutno, pogledajte, ampak to je tudi na nas, da se bomo odvadili te miselnosti, da moramo biti lastniki avtomobilov in da se moramo povsod peljati z avtomobilom. Ni res! Javni potniški promet je krasna rešitev, souporaba avtomobilov je krasna rešitev in je tudi možna. Kot primer dobre prakse, in to domače, sem hotel navesti primer, ki mi ga je vzel poslanec gospod Horvat, pa nisem vedel, da ta primer bolje poznate od mene, tako da ga ne bom še naprej. Naslednji primer bi bil Avant2Go. Avant2Go je ministrstvo podprlo, ker gre prav tako za informacijsko platformo, za celovito rešitev in odgovornosti pri Avant2Go so jasne. Gre za souporabo vozil.

Kar se tiče podatkovnih verig ... Do sedaj smo zasledili trend razvoja predvsem na področju energetik in manj na področju prometa, pa verjamem, da bo tehnologija podatkovnih blokov tudi v ta del prišla. Seveda, ta novost ponovno odpira mnogo vprašanj z vidika kibernetske varnosti, zasebnosti podatkov, lastništva podatkov. Hočem reči, nekaj prilagoditev, regulative bo potrebne, in to ne samo v Sloveniji, kot ponovno poudarjam, ampak tudi drugje v Evropi, ker se pri tehnologiji podatkovnih blokov, pri blockchainu pravzaprav še vse države zelo v dvomih, kako bojo to urejali. Tudi, kakšno vlogo, kakšno mesto bodo verige podatkovnih blokov vzele, kam se bodo postavili, med katere deležnike na trgu.

Mogoče samo še za konec. Ja, bilo je obljubljeno, da bomo mi zadevo že uredili. Resnici na ljubo, mi imamo pripravljenih 30 členov in čakamo samo še na sodbo evropskega sodišča, to bi se radi še z njo seznanili, zato da lahko damo zakon v javno obravnavo, ki je predvidena za januar. Tam bomo urejali del področja javnega potniškega prometa, vprašanje, povezano s taksisti, in pa vprašanje najema vozila z voznikom. To je ta del, ki bi bil tudi glede na današnjo debato pravzaprav najbolj zanimiv. Seveda mi tudi, to bi radi poudaril, mi tega zakona do vrat parlamenta ne moremo pripeljati, ne moremo ga dati v proceduro, dokler je tale predlog aktualen.

Tako upam, da sem vse pojasnil. Skratka, zadeve so v pripravi, sicer pa tega predloga, ki smo ga dobili, in takšnega, kot je, Vlada seveda ne more podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik.

Ja, pač slišal sem tisto, kar sem tudi pričakoval, da bom slišal s strani Vlade. Vendarle me nekako navdaja – Uroš, zdravo – upanje, da je glede na slišano podpora ideji delitvene ekonomije na področju prevozov oziroma konkretno za platformo Uber na strani Nove Slovenije, SDS, dela SMC. Verjamem, da če bi nekako izpilili skupaj samo dikcijo členov oziroma samo dikcijo tega zakona, če ne bo šlo skozi v tem poskusu, pa da gre v drugem, definitivno pa vsaj nekako ta del sredine in desne sredine tukaj, da odpremo vrata platformam, o katerih smo se danes pogovarjali, in da še v tem mandatu damo to pod streho.

Gospod državni sekretar je dejal, da zakon za platforme ne velja, da je to stvar, ki jo spreminjamo. Pogledajte, mi dajemo izjemo za licenco. Seveda platforma ne potrebuje licence, če pa platforma ni tista, ki opravlja prevoz, platforma oziroma organizator prevoza je tisti, ki ti samo, kot je gospod Zajc dejal, poišče stranko in zadevo organizira, ne opravlja pa sama platforma prevoza. Zaradi tega predlog, s katerim prihajamo, v drugem branju, da velja možnost opravljanja prevozov samo za podjetja z licencami. Skratka, da te platforme lahko pridejo, tisti, ki pa že sedaj lahko vozijo za taksi službe, ali pa kdo, ki si bo šel priskrbeti in opraviti licenco po Zakonu o prevozih v cestnem prometu, pa bo po novem tudi lahko zadevo opravljal.

Kako se bodo podatki izmenjavali? Pogledajte, ne moremo mi čisto vsake stvari, ki je praktično jasna, napisati v zakon. Logično, da s sporazumom med Ministrstvom za finance in pa podjetjem Uber, da bo prišlo do povezave s strežniki in da bo prišlo do jasnega nadzora nad tem, kaj se dela, koliko se dela in koliko stane. Poleg tega je jasno, da Uber bo izdajal – ali

kakšna druga platforma – elektronski račun. Kakšen dodaten pregled nad tem še potrebujete?

»Lansko jesen aktivno pristopili.« Ne vem potem, kako aktivno ste delali na zakonih, ki pa ste jih v tem mandatu sproducirali. Očitno je več stopenj te aktivnosti, ampak sami ste dejali, »najem vozila z voznikom«. Kakšna dikcija je to potrebna v zakonu, da je potrebno več kot eno leto? Če je volja in če je interes in če je res interes, potem če zakon v prvem branju v tem poskusu ne bo šel skozi. Usedimo se skupaj s poslanci SMC, NSi in pa SDS, pripravimo ta predlog, če imate vi očitno take težave s pripravo tega predloga, da potrebujete več kot leto dni. Bomo pa pač imeli poslanski zakon, ki ga bomo pripravili poslanci dela vladajoče koalicije in dela opozicije in ga bomo z odobravanjem ali ne Vlade, ki bi ta zakon že zdavnaj morala pripraviti, spravili skozi parlamentarni postopek. Nobenih racionalnih argumentov, z izjemo ideoloških, nisem slišal proti Ubru in ostalim platformam. Racionalni pomisleki, tehni argumenti so bili edino v SMC, pa še ti so se nanašali na samo dikcijo zakona.

Ravno zaradi tega smo šli v Slovenski demokratični stranki z vložitvijo tega zakona v prvo obravnavo, da lahko potem stvari, ki vas motijo, o katerih imate pomisleke, popravimo v drugem branju z amandmaji – lahko mi, lahko tudi skupaj – in da že končno stopimo v korak z razvojem in da odpremo vrata ter našim državljanom omogočimo dodaten zaslužek.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vsi prijavitelji razpravljalci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ja, zato vas prosim za prijavo.

Prvi ima besedo gospod Jernej Vrtovec. Vsak ima tri minute.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Najlepša hvala, spoštovani predsedujoči!

Sistem Uber je nekaj najbolj, kar je naravnega in hkrati normalnega zaradi tega, ker tako pač je. Gremo pač v novo dobo, smo v novem času. Gospod državni sekretar, če vas človek posluša, dobi odgovore, zakaj imamo mi, na primer železniško infrastrukturo dejansko muzej na prostem, ampak borite se dejansko proti nečemu, proti čemer dolgoročno ne bo mogoče, ne bo mogoče. Na takšen način predstavljate dobesedno analogno uro v nekem digitalnem svetu. Lepo vas prosim, vsi nas bodo tukaj nekoč vprašali, zakaj gremo v Združene države Amerike in uporabljamo Uber, zakaj grem v Rusijo ali pa Belorusijo in lahko uporabljam Uber, zakaj grem v Bangladeš in lahko uporabljam Uber, v Sloveniji pa ga ne morem? Dolgoročno vam povem, se borimo

proti nečem, česar ne bo. Smo tudi sami, zlasti tukaj gledam v SD čez dvorano, malce hinavci. Z mnogimi izmed vas smo že kdaj bili v Bruslju in smo šli skupaj z Uberjem, skupaj smo ga najeli pa tudi kje drugje smo ga uporabljali. Hodimo po svetu, smo naročniki te aplikacije, sharamo in plačujemo in pravimo, kako je to fino in koliko je to dobro, a sami nismo toliko pošteni do ljudi, ki živijo v tej državi, do študentov, do mlajše generacije, da bi lahko imeli možnost uporabe aplikacije Uber.

Izkrivljanje konkurence. Lepo vas prosim! Z Uberjem dobimo, ravno zaradi tega, ker se okrepi na tem področju konkurenčnost, tudi boljše ostale možnosti prevozov, taksiji se bodo izboljšali in bodo cenejši. To pomeni konkurenčnost. S tem ko dobimo Uber, se bodo tudi ostali ponudniki prevoza morali potruditi za svoj vsakdanji kruh, če bodo želeli preživeti. Tako pač je in hvala bogu, da imamo možnosti na drugih področjih vsaj konkurenčnost.

Gospod državni sekretar, ali ste vi prišli sami sem v Državni zbor v avtu, s prevozom? Vsakič, ko se iz Državnega zbora ali pa minister sam vozi v avtomobilu, je v nezakonitem stanju, bi rekli. Zakon o prevozih v cestnem prometu ureja prevoz le več oseb, ne pa ene osebe, s tem se spreminja ta del in da se minister lahko vozi sam v avtomobilu. Povejte mi, če se vozi sam, kje je zakonska podlaga sploh, da se vozi sam.

Danes glasovanje proti temu je tudi glasovanje hkrati za to, da imamo še naprej tukaj zakonsko praznino. Vsaj toliko bodimo samozadostni, da glasujemo za nekaj, ker bo zakonsko omogočeno. Tudi druge aplikacije, ki delujejo že v Sloveniji, nimajo zakonske podlage, pa s tem se lahko tudi / izklop mikrofona/ ...

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Igor Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

V tem mandatu mislim, da smo se, kar veliko pogovarjali o delilni ekonomiji, o Uberju, o Airbnb pa vendar se mi zdi, da sedaj, ko se bližamo nekako izteku mandata, nismo naredili nekih pomembnih korakov k temu, da bi te neke nove tehnologije implementirali oziroma nekako spravili v prakso tudi pri nas.

Ali smo lahko ob tem slabe volje, je bolj ali manj stvar diskusije. Dejstvo je, da je zgodba o Uberju, vsaj kolikor jaz gledam na njo, nekako specifična. Po eni strani, da je nekako obetavna in prinaša možnost razvoja prometa, kot sem omenil že prej v stališču, ki je skladen za našo vizijo. Po drugi strani pa je Uber neka družba, ki na različne trge stopa precej agresivno in precej konfliktno. O tem lahko beremo v medijih različnih držav. Skratka, gre za družbo, ki je v veliko sporih z organi različnih držav in zaradi česa imajo določene države, določena mesta

promisleke o tem, na kakšen način naj dovolijo delovanje te družbe na njihovem območju.

Strinjam se, da smo lahko pri tem, glede na vse te informacije, ki prihajajo iz tujine, precej konservativni, da počakamo, da vidimo, kateri je tisti najboljši sistem, in da ob tem, ko spremljamo situacijo v tujini, skušamo kar se da odgovoriti na tista najbolj pereča vprašanja, kako je z odgovornostjo prevoznika, kako je z delovnim razmerjem tistih, ki vozijo v avtomobilih, povezanih s sistemom Uber, kako je z davčnim nadzorom. Skratka, mislim, da so to vsa vprašanja, ki še niso temeljito razčiščena in bi v primeru sprejetja zakon z danes na jutri, ostala še naprej odprta in kot takšna tudi potencialna za spore, kot jih imajo v tujini.

Ko sem govoril o dodani vrednosti Uberja v Sloveniji, bi pa mogoče izpostavil še nekaj. Kar je še moteče zame, je to, da opažam, da Uber targetira predvsem velika urbana središča. Verjamem, da bi glede na ustroj te platforme lahko bil dodana vrednost tudi na podeželju, ampak se bojim, da ni zainteresiran za podeželje. Tako bi mogoče tudi kot namig vsem takšnim platformam bil ta, da bo bistveno lažje sprejeti tudi v političnem prostoru, če bodo targetirani vsi prebivalci skratka vsi, ki potrebujejo določene oblike prevoza. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospo Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospe in gospodje!

Ta razprava je pokazala dvoje, da bi morali: prvič, ta zakon, ki ga zdaj obravnavamo v prvem branju, spustiti skozi, kot se reče, mu omogočiti drugo branje. Pred tem pa dejansko organizirati eno tehnološko delavnico, ki bi naj odgovorila na vprašanje, kaj nove tehnologije prinašajo za nove poslovne modele. Uber je samo ena platforma, ki omogoča pravzaprav banalno storitev, to je prevoz. Mi se danes soočamo, in jutri se bomo še bolj, tudi z uberizacijo, če smem, z uberizacijo bančnega sektorja. Na tem področju že obstajajo evropske direktive. Ne boste verjeli, da začnejo veljati čez nekaj dni. Januarja leta 2018, ko dejansko govorimo o t. i. fintech podjetjih, ki imajo najrazličnejše rešitve s področja inovativnih plačilnih storitev in bodo po tej direktivi, o kateri govorim, je pa kratica PSD-2 in ta kratica pravzaprav ruši bančne monopole, in po tej direktivi bodo banke pravzaprav morale odpreti možnosti tem finančno-tehnološkim podjetjem, pravzaprav bodo morale odpreti račune. Če bom jaz kot komitent neke banke želel učinkovitejše in hipne, predvsem pa cenejše finančne, če hočete, plačilne transakcije. V tej smeri gremo, v tej smeri gremo danes, ne jutri. Zato pravim, da bi morali tukaj, v Državnem zboru organizirati eno izobraževanje, da bi razumeli, kaj pomeni nova tehnologija v novih poslovnih modelih.

Prej sem povedal, zdaj ne bom ponavljal, Evropska komisija je lanskega junija

dala smernice, kako urediti tovrstne poslovne modele. Danes bi pravzaprav prej kot gospode iz Ministrstva za infrastrukturo tukaj pričakoval gospo iz ministrstva za socialo, pa kakšno gospo iz Ministrstva za finance, pa kakšnega gospoda iz Ministrstva za gospodarstvo in tehnološki razvoj, čeprav je na žalost tehnološki razvoj samo še na tisti tabli, ki visi na zidu. O tem se danes pogovarjamo.

In še moja želja, pobožna želja, da bi nova sestava Državnega zbora, ki bo tukaj sedela, ustanovila tudi odbor za digitalno ekonomijo, digitalno družbo ali kakorkoli se bo že imenoval, pač po vzgledu nemškega Bundestaga.

To bi bilo zelo koristno, da bi poslanci najprej bolje razumeli, kaj pomenijo nove tehnologije v novih poslovnih modelih.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček. Izvolite, imate tri minute.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Za nesrečo številnih se celo svoje odraslo življenje profesionalno ukvarjam ravno s tem, kar je poslanec pred mano govoril, in moram povedati, da to danes zelo težko poslušam, ker je malo počez.

Ključno vprašanje kapitalizma je odnos med delom in kapitalom. Tudi če ste, ne vem, še najbolj orto desničar, vam je to jasno in tudi zaradi tega je Orban proti Uberju. Nekako to, kar ubesedujete tu desnica in mislim večina SMC pa do poslanca na sedežu 90, je nekako takole. Ekonomija, tehnologija, to je kar nekaj tako, nekaj naravnega, je rekel mladi poslanec iz Nove Slovenije. In je potem navajal neke države. Ni se pa vprašal, zakaj pa ljudje bežijo iz Bangladeša. Zakaj številni v Združenih državah Amerike nimajo zdravstvenega zavarovanja, še osnovnega ne in pod zetom Trumpom ga bodo imeli še manj. V njegovi govorici bi nekdo lahko razbral, kot da se sedaj taksisti ne trudijo. Uberja sam ne uporabljam in podobnih platform, iz ideoloških razlogov ne. Ker to je v osnovi ideološko vprašanje. Je tudi ustavnopravno vprašanje, ne vem, če je predlagatelj bral. V naši ustavi imamo zapisano, ko govorimo o biznisu, tudi okoljsko dimenzijo in tudi socialno dimenzijo. Tu je problematika tega. Veste, desnica zelo rada piha na dušo upokojujencem, omicam in tako naprej. Odkrito povejmo – uberizacija ekonomije vodi v manj penez v javne blagajne, vodi v še nižje penzije. Pika! To je to. Zdaj se režite tam SDS. Tudi zaradi tega so vaši partnerji v epepeju, pa to ni propagandni program, ampak združenje konzervativnih tako imenovanih ljudskih strank, v številnih državah in mestih prepovedali. To je dejstvo.

Strinjam se s tem, da je treba premisliti in urediti področje delitvene ekonomije. Absolutno, ja. Ampak tu je potem bistvena ideološka razlika. Tu Levica in – upam – tudi tako imenovana socialna demokracija, izhaja iz

načela solidarnosti in pravičnosti, vi pa ne. Vi samo govorite, naj bo nekaj čim ceneje za nas, a bo človek, ki podjetno izvaja to storitev, od tega preživel ali pa crknil, vas pa ne zanima. Tu je bistvena razlika med vami in nami.

Jaz pa vem, da so iz centrale Uberja v Zagrebu v Slovenijo nakazali nekaj čez 300 tisoč evrov, vem tudi, kateri ključni slovenski lobist je tu zadaj in zaradi tega vi danes morati govoriti to, kar govorite. Pika!

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno, gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik!

Moram odreagirati s proceduralnim. Prosim, da gospoda dr. Franca Trčka opozorite, da nas naj ne kvalificira za kar neke brezvezneže. Nova Slovenija ima na svojem programu na naslovnici napisan socialno-tržni model gospodarstva. Prej sem povedal, da bi pismo o nameri, ki ga je minister Koprivnikar, podpredsednik Vlade, podpisal v San Franciscu 22. septembra lani, da to podpišem tudi jaz oziroma Nova Slovenija, ker podjetje Uber in Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije sta vzpostavila dialog, katerega cilj je izkoristiti socialni, okoljski in gospodarski potencial rastočega sodelovalnega in digitalnega gospodarstva. Njuna prizadevanja izhajajo iz skupne vizije Slovenije kot zelene referenčne države v digitalni Evropi. Se opravičujem, da vi tega ne podpisujete, dr. Trček.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno gospod oziroma dr. Franc Trček. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, izkušeni poslanec je eklatantno zlorabil postopkovno. Kako to delam, sem se naučil od gospoda Tanka, ki nič drugega ne počne v parlamentu razen tega. Pa je 17 let v parlamentu in nas je stal že milijon evrov, pa edino to počne. Ga bom zdaj še jaz zlorabil – dajte mi opomin!

Če računam na način slovenske desnice, en mandat parlamenta stane 100 milijonov, tam nekje. In če je domet SMC in desnice v tem, da bo nekdo nam nekaj prodal, kaj naj delamo, je to 66, 70 milijonov vrženih stran. Če pa računam resno, poslanci stanemo oziroma ta del poslancev po štirih letih stane dobrih 10 milijonov, 11 – je to 11 milijonov vrženih stran. Saj, če govorim kot Žan Mahnič ali pa Nova Slovenija, potem tudi parlamenta ne potrebujemo več. Potrebujemo Janeza Janšo, ki bo rekel Žanu Mahniču, kaj mora povedati, pa bomo prišparali denar. To je ta ideološka problematika.

Seveda, če si nakaže 300 tisoč evrov v Slovenijo, ki si jih okrog nakaže do nekih firm, morate vi tu braniti in boste rekli, da je Trček nor,

Trčka testirajmo, gor in dol. Ampak to je politika in se je treba resno pogovarjati. Iz Zagreba je bilo nakazanih nekaj čez 300 tisoč evrov nekemu dobremu staremu znancu od Janše iz tistih časov, in vi to zdaj oddelujete. V Bruslju pa seveda Uber nakaže milijonske zneske za lobiranje.

To je svet, v katerem živimo in s katerim se mora politika resno soočati. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala obema, ampak če dovolita, bom jaz še nekaj minut razlagal poslovnik.

Po moji oceni nihče od vaju ni zlorabil tega instituta. Vendar bi se jaz, dr. Trček, izogibal kakršnimkoli namigovanjem o čemerkoli. Naj vam povem, tudi jaz sem pristaš tega, da se to področje uredi, žal ne tako, kot sam predlagatelj predlaga, in to ne pomeni, da sem pod vplivom kakršnegakoli lobija. Mislim, da je zelo podobno tudi s predlagatelji in tistimi, ki podpirajo, kot tistimi, ki tega predloga ne podpiramo.

Besedo dajem drugemu podpredsedniku, gospodu Primožu Hainzu, za razpravo.

3 minute in 15 sekund imate, gospod Hainz, izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Moram reči, da sem poslušal razpravo oziroma uvod predlagatelja, ki je začel v tem smislu, »lastnina je sveta, imamo stanovanja, imamo avtomobile« in se je vprašal, zakaj ne bi tega tudi uporabili in zaslužili. Slišalo se je izjemno lepo. Nato smo pa dobili lekcijo o digitalni preobrazbi, o delitveni ekonomiji, o novih tehnologijah, o čemer mi nič ne vemo, gospod Lah pravi, da nas je povozil čas, vse, razen njega. Vendar moram reči, da se je uvod končal približno takole; da pa bi na tem področju naredili nek red, potem pa seveda Uber. To je bil uvod. Samo Uber in popolnoma nič drugega, razen Uberja. No, potem se je razprava malo razširila, za nianso, ampak v bistvu je bil to en velik Uber, Uber piar.

Kar se tiče tega poveženega časa, moram reči, da sam razmišljam precej drugače. Namreč, ne vem, ali je Uber vezan na razvoj tehnologije. Mislim, da je sodobni čas – to nam kaže Evropa, razviti svet in tako naprej – to, da se vozimo z javnimi prevoznimi sredstvi, sicer se bomo zadušili. En Uber avto je enako, kot če se peljem s svojim avtomobilom, eno in drugo je preveč. Da ne razlagam naprej, ker, veste, v Evropi to študirajo; tudi nemška socialna demokracija, po kateri se nekateri zgledujete, je zdaj na tej točki, ali bo šla v vlado ali ne. To je ena izmed teh pomembnih točk. In da na razglabljam, ker je minut malo.

Kar se tiče upokojevcev, ker smo bili tudi upokojenci atakirani, češ da upokojenci in tako naprej. Veste, pri upokojencih je pa tako – mi delamo zdaj skupaj z ZDUS na Starejši za

starejše, delamo na Sosed sosedu, delamo na medčloveških odnosih, torej na medgeneracijski solidarnosti, da bi sosed soseda peljal nekam, zato da bi on šel zastonj, ne z Uberjem, ampak da bi ga nekdo peljal, da mu pomaga, da gre noter in tako naprej. To je akcija, ki jo vodita ZDUS in Desus.

O problemih delavcev ne bi govoril, ker je bilo veliko rečenega. Ampak če ste se kdaj pogovarjali s šoferjem GoOptija – jaz sem imel soseda, da vam ne povem, kakšne mi je pripovedoval o grozljivih delovnih razmerah. Sicer pa, gospod Žan Mahnič, tamle do Kotnikove, veste, grem jaz po navadi peš. Torej, ali se peljem z Uberjem ali ne, gotovo se ne, ker mislim, da je tako blizu. Tudi vam bi svetoval, da naredite kratek sprehod zjutraj, bo precej lažje. Istočasno nas je pa gospod Lisec zmerjal, da nimamo pojma. V redu, ni žaljivka, vendar moram reči, da razmišljam o stvareh, mogoče res ne vem vsega, ampak o rečeh pa vendar razmišljam.

Pa še ena stvar. Uber nima nikakršne zveze z napredkom, v kar nas je hotel prepričati kolega Marko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič, imate besedo. Ni prijavljen predstavnik Vlade, tako da ste samo še vi.

Izvolite, imate zaključno misel.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

No, vi sam ste dejali, da tudi vi to podpirate, ne na način sicer, kot mi predlagamo. Upam, da boste od te podpore tudi prišli k dejanjem, in če se bomo skupaj vzeli, tudi vi prišli zraven, kako bi pa ta zakon primerno oblikovali, da takšnim platformam omogočimo prihod.

Kar se tiče nadzora, gospod državni sekretar, je tudi odvisno, kdo nadzira. Če bo to počel gospod Bojan Žlender, ki sedi zraven vas, vemo, kakšne nadzor bo to, vemo, kakšne zgodbe je imel z vozniki dovoljenji. Če bo pa to počel nekdo, ki mu bo v interesu dejanski nadzor in preprečevanje manipulacij in mahinacij, pa bo zagotovo nadzor uspešen. Če želite, lahko tudi z amandmajem v drugem branju potem napišemo, da vse mora biti v skladu z davčno zakonodajo, da bodo ja tisti uporabniki, ki se bodo posluževali teh storitev, kot ponudniki prevozov vedeli, da morajo delovati v skladu z davčno zakonodajo, ker če v vsak zakon posebej tega ne napišeš, pa očitno to ni potrebno.

V SDS smo želeli samo presekati to pavzo, ki se je zgodila po lanski jeseni, glede na to, da Vlada ni pripravila nobenega predloga, vse več pa je takšnih, ki bi si želeli, da gremo v korak s časom. Vse več je mladih, ki grejo v tujino, ki pridejo nazaj, ki imajo pozitivne in dobre izkušnje z Uberjem in sprašujejo, zakaj v Sloveniji tega nimamo. Vse bo v skladu z zakonodajo, nobenih manipulacij in zlorab ne bo. Zakon je v tem delu jasen. Če želite, lahko v

drugem branju naredimo zakon še bolj jasen. Mi v SDS nismo takšni kot Vlada, da bi od lanske jeseni pa do danes samo jamrali, kako se nič ne da. Mi ne jamramo, mi iščemo rešitve vsaj v tej smeri ubogamo predsednika Vlade dr. Mira Cerarja oziroma nekako sledimo njegovemu motu za razliko od vas.

Če sem zelo direkten, zakaj bom tudi sam podprl ta zakon, ker bolj kot nekemu teoretskemu gobeždaču verjamem gospodu Ljubu Žnidarju, ki je vrhunski strokovnjak na področju gradbeništva in na področju prometa ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim. Izgibajte se žalitev.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): ... in ki je jasno povedal, kaj ta zakon prinaša in kako je s stanjem prometa na področju Slovenije. Tako da s strani SDS bo ta zakon podprt.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo odločali jutri, 14. decembra, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 21. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil Državni svet. Predlog zakona je na 44. seji 29. novembra obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Ker na končani razpravi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitve stališč.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci!

Zakon o spremembi Zakona o zavarovalništvu, ki ga je vložil Državni svet, naj bi prinašal dve spremembi. Prva določa, da se za predstavnike delavcev v organih vodenja in nadzora uporabljajo določbe zakona, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju. Predlagatelji namreč ocenjujejo, da bi bilo treba za predstavnike delavcev spremeniti pogoje za zasedbo funkcij, natančneje izpostavljajo pogoj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju in upravljanju poslova zavarovalnice oziroma družbe primerljive

velikosti. Druga se nanaša na sestavo skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje, saj ocenjujejo, da je trenutna sestava, določena na osnovi starostnih razredov, neučinkovita.

V Slovenski demokratiški stranki se s predlagano spremembo ne strinjamo. Menimo, da morajo biti pogoji za zasedbo v organih vodenja in nadzora za vse enaki, tudi za tiste, ki so imenovani s strani delavcev. Gre za pomembne funkcije, ki sprejemajo zahtevne odločitve in jih lahko opravljajo zgolj tisti, ki so za to usposobljeni, in tega nikakor ne smemo razvrednotiti. Tudi glede spreminjanja ureditve zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje se ne moremo strinjati.

Kot že rečeno, v Slovenski demokratiški stranki spremembe Zakona o zavarovalništvu nismo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Predlog zakona je tokrat predlagan s strani Državnega sveta. Naj spomnim, zadnjo novelo, torej zadnjo spremembo tega zakona, smo nazadnje obravnavali skoraj natančno dve leti nazaj v mesecu novembru 2015. Takrat smo jo sprejeli, tudi seveda z glasovi Poslanske skupine Desus. Šlo je za prenos evropske direktive, istočasno pa so se odpirala podobna, če že ne identična vprašanja kot tudi ob tej spremembi zakona. Zelo pomembno dejstvo je, da takrat Državni svet, ki je danes predlagatelj spremembe tega zakona, v svojem mnenju ni nasprotoval sedanjemu, torej obstoječi ureditvi, zato nas v Desusu preseneča, da so se za takšno potezo odločili sedaj, takrat pa o tem niso bili nič rekli. Takrat je bilo določeno, da je področje zavarovalništva treba prilagoditi evropskim pravilom in da imajo področja zavarovalništva ob bančništvu seveda neko specifičnost in da je zelo pomembno dobro poznavanje tega področja, zato ga ni mogoče kar tako enačiti z drugimi segmenti v realnem sektorju oziroma drugimi segmenti v samem gospodarstvu.

V naši poslanski skupini smo istega mnenja, da je potrebno tudi za predstavnike delavcev, da so izpolnjeni pogoji, kot velja za vse ostale deležnike. Seveda hkrati v isti sapi poudarjamo in izpostavljamo to dejstvo, da je treba, da se zagotovijo, da imajo delavci oziroma zaposleni v organih upravljanja in v organih nadzora svoje predstavnike, vendar, kot že rečeno, morajo zanje prav tako veljati pogoji, kot veljajo za vse ostale deležnike, da lahko korektno, kakovostno in učinkovito opravljajo svoje dolžnosti, tako na ravni upravljanja kot na ravni nadzora, ne pa izključevati seveda delavce in zaposlenih s tega področja.

Druga zadeva, ki je bistvena in s katero se ne strinjamo, lahko bi celo rekli, da je na nek način to nesmisel, se nam zdi predlog o spreminjanju sedanje ureditve glede starostne strukture, zato lahko zgolj seveda tukaj pritrdimo, brezpogojno pritrdimo mnenju Vlade, da mora struktura skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje odražati starostno strukturo članov družbe. V Poslanski skupini Desus smo mnenja, da veljavna ureditev najbrž ni idealna, je pa zelo dobra in ne vidimo boljše, ne vidimo učinkovitejše rešitve, zato tudi ne vidimo potrebe, da bi se le-ta obstoječa spreminjala, še zlasti, če želimo še naprej ohraniti načelo sorazmernosti. Predlagani ključ delitve pa bi pomenil zgolj, da močno posegamo v neenakopravno obravnavo zastopnikov vseh kategorij zavezancev. Posledica tega bi bila, da bi se porušil sistem medgeneracijske solidarnosti, medgeneracijskega sodelovanja, če hočete, kar se pa nam, v Desusu zdi še posebej nesprejemljivo saj, kot veste, zagovarjamo in smo strogo za sloganom, da je Desus za vse generacije.

Vsled navedenega, vsled argumentov, ki sem jih tukaj naštel, seveda, predloga zakona ne bomo podprli, kot ga tudi nismo podprli na matičnem delovnem telesu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Predlog zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu je v obravnavo Državnemu zboru vložil Državni svet z namenom, da se zagotovi dosledno spoštovanje Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, tudi v zavarovalnih družbah, in kot druga rešitev, da se določi regionalna sestava, skupščina zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje. Skratka, želeli so približati delovanje zavarovalnic izkušnjem in znanju tako zaposlenih kot tudi konkretnemu dogajanju na tem področju v posameznih regijah, ki se vendarle razlikuje glede na to, kako in s kakšno dejavnostjo se v posamezni regiji ljudje srečujejo.

V mnenju Vlade zasledimo, da je treba dosledno spoštovati evropsko direktivo, kar ne preseneča. V finančnih panogah naj bi na podlagi te direktive bili pogoji za sodelovanje v upravah in nadzornih organih zaostreni zaradi dodatne regulacije na evropskem nivoju in tako naj bi se preprečilo, da bi na vodilne položaje bank, zavarovalnic in drugih finančnih ustanov prišli ljudje, ki ne izpolnjujejo strogih kriterijev primernosti. Vse lepo in prav, če se ne bi v Sloveniji srečevali celo s tem, da se poskuša ponuditi tudi vodenje Nove Ljubljanske banke celo v celoti predstavnikom iz tujine, kar pomeni,

da je bila nekako izrečena nezaupnica vsem tem, ki ta dela opravljajo že danes. Tako bi se bilo bistveno bolj smiselno vprašati in približati temu predlogu Državnega sveta, da vendarle pripomoremo k temu, da sodelujejo pri upravljanju zavarovalnic tudi zaposleni. Kajti, če spoštujemo to, kar je v direktivah zapisano, lahko postanejo člani uprav, nadzornih svetov le osebe, ki imajo vsaj pet let delovnih izkušenj na vodilnih položajih. V praksi lahko torej delavca zastopa le oseba z izkušnjami menedžerja velikega podjetja. S tem je seveda zaprt in preprečena pot zaposlenim, da sodelujejo pri upravljanju in nadzoru zavarovalnic. Med drugim se zaradi tega, ker ni predstavnikov zaposlenih v upravi, srečujemo tudi s tem, da so zaposleni, ko opozarjajo na nepravilnosti, podvrženi šikaniranjem in velikokrat tudi premeščanjem na manj zahtevna delovna mesta. Torej, princip utišanja zaposlenih. Če bi imeli svoje predstavnike v upravah, do tega zagotovo ne bi prihajalo. Upam pa si tudi trditi, da če bi zaupali zaposlenim aktivno sodelovanje pri upravljanju in nadziranju zavarovalnic in bank, bi zagotovo prenekatero težavo bistveno uspešneje rešili, prebrodili in vzpostavilo bi se zagotovo zelo globoko zaupanje in pripadnost zaposlenih tudi v odnosu do javnih financ in do tega, da je seveda bančni sistem in zavarovalni sistem v veliki meri prav v lasti državljanov in državljanov. Torej, sami sebi moramo v prvi vrsti zaupati, preden to ponujamo komurkoli drugemu.

Zato sem na Odboru za finance sicer podprl ta zakon, je pa bilo seveda to bistveno premalo, da bi bili člani predloga zakona sprejeti in tako je bila obravnava Predloga zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu na matičnem delovnem telesu končana. Pač, en glas je bil premalo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Drage kolegice in kolegi!

Novela Zakona o zavarovalništvu, ki jo obravnavamo na predlog Državnega sveta, predlaga spremembe na dveh področjih. Na področju zakonske ureditve položaja članov organov vodenja in nadzora zavarovalnice, ki so imenovani kot predstavniki delavcev, za te člane organa izključuje veljavnost Zakona o zavarovalništvu in zanje v celoti uvaja pravila Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Predlagatelj navaja, da je predlog spremembe tretjega odstavka 54. člena podan z namenom korigiranja protiuustavne ureditve, ki pri določanju pogojev za člane organov vodenja in nadzora predstavnike delavcev izenačuje z ostalimi

predstavniki. Pri formulaciji predloga spremembe odstavka pa je predlagatelj veljavnost določb Zakona o zavarovalništvu izključil za ureditev celotnega položaja članov organov, ki so predstavniki delavcev in ne le za ureditev pogojev za njihovo imenovanje. Predlagana formulacija spremembe je torej širša kot cilj, ki ga predlagatelj s predlogom zakona zasleduje.

V Poslanski skupini Nove Slovenije smo z amandmajem na seji matičnega delovnega telesa predlagali natančnejšo opredelitev, ki izjemo za člane organov, ki so predstavniki delavcev, določa le v delu, kjer gre za pogoje za imenovanje.

Drugo področje, na katerem novela predlaga spremembe, pa je sestava skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje. Obstoječa ureditev določa, da mora biti skupščina sestavljena iz predstavnikov petih različnih starostnih razredov. Predlog novele to ureditev ukinja in namesto tega predlaga tridelno sestavo skupščine, ki naj bi bila sestavljena iz predstavnikov sindikatov, predstavnikov društev upokojencev in iz predstavnikov bolnikov. Če želimo zagotoviti sorazmerno zastopnost interesov v družbi za vzajemno zavarovanje, lahko le enakomerna starostna zastopnost zavarovancev vzpostavlja varovalo za preprečitev prevlade parcialnih interesov zgolj določenih oziroma ozko opredeljenih interesnih združenj.

V Novi Sloveniji ne podpiramo spremembe, ki bi omogočala, da znotraj družbe za vzajemno zavarovanje prevladajo interesi posamezne interesne skupine. Zato smo pri obravnavi na matičnem delovnem telesu z amandmajem predlagali črtanje predlaganih določb novele, ki prinašajo trodelno sestavo skupščine. Predlogi amandmajev so prinašali ohranitev ustrežnejšega sistema, v katerem je skupščina zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje sestavljena iz petih starostnih razredov. Tako bi zagotovili ohranitev načela medgeneracijske vzajemnosti med vsemi zavarovanci.

Ker predlogi amandmajev Poslanske skupine Nove Slovenije pri obravnavi na matičnem delovnem telesu niso dobili podpore, tega predloga spremembe Zakona o zavarovalništvu ne moremo podpreti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo prestavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj.

Prvič. Socialisti predlog sindikalista Draga Ščernjaviča seveda podpiramo. Podpiramo ga, ker omogoča lažje sodelovanje zaposlenih pri upravljanju in nadziranju zavarovalnic.

Drugič. Nerazumne omejitve za predstavnike zaposlenih v nadzornih svetih in upravah zavarovalnic je sprejela sedanja koalicija. Poslanci Levica smo bili pri obravnavi tega zakona jeseni 2015 proti. Vložili smo amandmaje z enako vsebino, kot je ta predlog zdaj – razen poslancev SD, naših amandmajev ni podprli nihče. Podprli jih niso niti poslanci NSi, ki so na odboru sicer podprli 1. člen tega zakona. To je jasen dokaz, da velika večina poslancev tega sklica oziroma poslanskih skupin aktivno podpira omejevanje ustavne pravice delavcev do soodločanja.

Tretjič. V čem je problem sedanje ureditve? Problem je, da lahko zaposlene v organih zavarovalnice zastopa samo nekdo, ki ima 5 let izkušenj na področju vodenja in nadziranja finančnih ustanov. Ta pogoj izpolnjujejo samo člani posloводства in profesionalni nadzorniki. Skratka, zaposleni na zavarovalnicah praktično ne morejo zastopati samih sebe, ampak morajo imenovati bivše člane posloводства ali druge zunanje sodelavce. To je v popolnem nasprotju z bistvom soodločanja, ki je v tem, da so delavci neposredno zastopani v organih podjetij.

Četrtič. Omejitev, ki jih je Cerarjeva koalicija uvedla tako za zavarovalnice kot tudi banke, ima samo in zgolj en cilj. Ta cilj je, da se zaposlene odstrani iz nadzornih organov in da se okrepi monopol menedžmenta pri upravljanju bank in zavarovalnic.

Skratka, čeprav se je v krizi pokazalo, da je vodenje in nadziranje finančnih ustanov pri nas katastrofalno, je Cerarjeva koalicija, z izjemo SD, dodatno zmanjšala delavski nadzor. Pri tem ji ni pomagala sama Vlada, ampak tudi Ustavno sodišče. Vlada je manipulirala pri razlagi evropskih direktiv, ki v resnici ne prepovedujejo izjem za predstavnike delavcev. Ustavno sodišče je dopustilo omejitve soodločanja v zavarovalnicah, ki so popolnoma neupravičene. To je dokaz, da so državne institucije odkrito sovražne do delavskega soupravljanja.

Petič. Mogoče bo kdo rekel, da lahko Agencija za zavarovalni nadzor izjemoma dopusti, da zaposlene zastopa nekdo, ki ni bil na vodstvenih funkcijah. To je sicer formalno res, toda postopki na agenciji so popolnoma nepregledni. Poleg tega so bila vsa dosedanja vodstva agencije odkrito na strani kapitala in menedžmenta. Zato se upravičeno bojimo, da se bo ta izjema izkoriščala za to, da se v organe spravijo kandidati, ki bodo zastopali interese menedžmenta, ne zaposlenih. Zlisanost predstavnikov delavcev je glavni problem soupravljanja in sedanja ureditev možnosti, da do tega pride, se samo še povečuje.

In šestič. Ekonomska demokracija je bila ena od prioritet Cerarjeve koalicije, vsaj tako ste govorili na začetku. Toda ob koncu mandata te vlade bo soupravljanja v Sloveniji manj, kot ga je bilo na začetku. Cerarjeva koalicija je omejila soupravljanje v finančnih ustanovah do te mere, da zaposleni praktično ne morejo biti

neposredno zastopani v organih zavarovalnic in bank. Še več, koalicijski stranki SMC in, žal, SD sta brez vsake resne razprave povozili prenovljeni Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki ga je Levica vložila na podlagi predlogov Združenja svetov delavcev. S tem sta se spet odkrito postavili na stran menedžmenta in kapitala. Brez prenove zastarelega zakona bo namreč soupravljanje še naprej odmiralo oziroma bo v večini podjetij postalo podaljšana roka menedžmenta, s katero bo ta še lažje dušila delavsko pobudo.

Mi bomo seveda podprli ta predlog sindikalista Ščernjaviča. Podobno kot predhodna tema o uberizaciji je tudi to ključna politično-ekonomska tema, pri kateri se dejansko sprašujemo, kako bo ta družba v bodoče urejena. V tem sklicu Državnega zbora je prečenje političnih sil takšno, da bo urejena na škodo tistih, ki dejansko s svojim delom ustvarjajo dobrobit in kvaliteto življenja v tej družbi in državi. To je seveda s stališča socialistov in, upam, tudi s pozicij končno nekoliko prebujene socialdemokracije nesprejemljivo. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Maruša Škopac bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo.

Državni svet je Državnemu zboru predlagal Predlog zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu, s katerim je želel, da se za predstavnike delavcev, ki so člani organov vodenja nadzora, uporabljajo le določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju. Poleg tega Državni svet predlaga tudi spremembo sestave skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje.

Glede sodelovanja delavcev pri upravljanju je treba povedati, da se v Poslanski skupini SMC ne strinjamo, da bi delali izjeme od pogojev za člane uprave in člane nadzornih svetov v zavarovalnicah. Zakon o zavarovalništvu v 57. členu jasno določa pogoje za člane uprave. Tako mora biti član uprave ustrezno strokovno usposobljen in imeti lastnosti ter izkušnje, potrebne za vodenje poslov zavarovalnice. Poleg izpolnjevanja strokovnih kriterijev ne sme biti pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja in prav tako ne začeti postopka osebnega stečaja. Prav tako mora biti oseba dobrega ugleda in integritete.

Za Poslansko skupino SMC je nujno, da vsi člani uprave zavarovalnice izpolnjujejo našete pogoje, ne glede na to, ali so predstavniki delavcev ali predstavniki kapitala. Podobni pogoji veljajo tudi za člane nadzornega sveta. Zaradi navedenega rešitev, ki bi delale izjemo od tega, ne podpiramo. Pri vsem tem je treba povedati tudi, da je Republika Slovenija pri

prenosu direktive Solventnost 2 dolžna spoštovati zahteve direktive Solventnost 2 in da na tej podlagi ne obstaja možnost drugačnega urejanja.

Glede drugačnega urejanja skupščine zastopnikov za vzajemno zavarovanje je treba povedati, da predlaganih sprememb ne podpiramo. Družba za vzajemno zavarovanje posluje na osnovi načela vzajemnosti, kar pomeni, da vsi člani družbe za vzajemno zavarovanje solidarno zagotavljajo varnost za vsakega posameznika. Starostne skupine so bile določene tudi zato, ker mlajši zavarovanci del premije namenijo za medgeneracijsko vzajemnost in plačujejo višjo premijo, kot bi bila potrebna glede na izdatke, ki jih ima zavarovalnica glede na njihove škode. Starejši zavarovanci zato ne plačujejo višje premije.

Glede na navedeno je posledično tudi pravilno, da skupščina odraža starostno strukturo njenih članov in ne članov posameznih interesnih skupin, kot jih predlaga Državni svet, ki želi, da bi določili strukturo skupščine, kjer bi po ena tretjina predstavnikov članov skupščine pripadla članom sindikatov, društvom upokojencev in predstavnikom Zveze društev bolnikov.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra tako predlaganih sprememb Zakon o zavarovalništvu ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem 15. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja, mag. Marku Pogačniku. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolege, kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se odločili v zakonodajni proces Državnega zbora uvrstiti predlog spremembe zakona o dopolnitvah

Zakona o davku na dodano vrednost. Razlogov, zakaj smo se odločili za ta korak, je več in prepričani smo, da bi se davek na dodano vrednost moral vrniti na predkrizno raven. Ključni predlog tega zakona je uvedba tudi druge nižje stopnje davka na dodano vrednost, in sicer v višini 5 %. Cilj predlaganega zakona je torej znižanje stopenj davka na dodano vrednost na predkrizno raven, s čimer bi razbremenili državljane, predvsem tiste, ki imajo najnižje prihodke, hkrati pa bi s tem spodbudili tudi potrošnjo, kar bi ugodno vplivalo na gospodarsko rast ter konkurenčnost in s tem v končni fazi tudi na prihodke v Državnem zboru.

V Slovenski demokratski stranki s predlagano spremembo Zakona o davku na dodano vrednost predlagamo, da tudi v Sloveniji, tako kot v številnih državah Evropske unije, uvedemo oziroma uporabljamo dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. Prvo nižjo stopnjo davka na dodano vrednost predlagamo v višini 8,5 %, drugo nižjo stopnjo pa v višini 5 %, kolikor je najnižja stopnja, ki je v direktivi Evropske unije še dopuščena. V zakonu je predlagana nova razrešitev dobav blaga in opravljanja storitev, za katere se lahko uporabi nižje stopnje, in sicer v kategorije, za katero bi se uporabilo 8,5-odstotni davek na dodano vrednost, in kategorije, za katera bi se uporabljala 5-odstotno davek na dodano vrednost. V nadaljevanju bi povedali, kateri seznam dobav in blaga storitev, za katero bi se predlagala druga nižja stopnja davka na dodano vrednost, torej 5 odstotnih točk: kruh, moka, sir, jajca, sadje, zelenjava, dobava vode, zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje in preprečevanje bolezni v humani in veterinarski medicini, medicinska oprema, pripomočki in druga sredstva, ki so namenjeni za lajšanje in zdravljenje okvare, dobava, vključno z knjižnično izposajo knjig na vseh fizičnih nosilcih, stanovanje, stanovanjski in drugi objekti, namenjeni za trajno bivanje, obnova in popravila zasebnih stanovanj, razen materialov, ki so bistveni del vrednosti dobave, storitve javne higiene, storitve domačega varstva, živali za pitanje, semena, sadike, gnojila, storitve pokopa in upepelitve, skupaj s prometom blaga, ki je neposredno povezan s pokopom ali upepelitvijo, dobava električne energije, zemeljskega plina in daljinskega ogrevanja. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi ta sprememba koristila tako gospodarstvu kot državljanom in državljanom Republike Slovenije.

Prepričani smo, da je potrebno trajni ukrep, ki ga je uvedla vlada Mira Cerarja in koalicija Stranke modernega centra, Socialni demokratov in pa Desusa, ki so trajno povečali davek na dodano vrednost, odpraviti. Prepričani smo, da bi se stopnja davka na dodano vrednost morala vrniti na predkrizno raven, s to spremembo pa uvajamo še dodatno znižano stopnjo 5 %, kot jo imajo nekatere države Evropske unije. Tukaj gre pa predvsem za tiste nuje življenjske potrebščine. Prepričani smo, da

so prihodki v proračun dovolj visoki, da ta sprememba zakona na dodano vrednost oziroma znižanje ne bi smela zamajati javnih financ. Še več, prepričani smo, da bi takšen ukrep dodatno dal potrošnja in s tem tudi povečanje prihodkov v proračun in v javno blagajno.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi se gospodarska rast morala poznati tudi v žepih državljanek in državljanov Republike Slovenije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, gospodu Tilnu Božiču, državnemu sekretarju Ministrstva za finance. Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

V uvodnem nagovoru ne bi ponavljal tistega, kar je že predlagatelj povedal, se pravi, kar rešuje in kakšni predvideva, da bodo učinki, tako da bi se osredotočil predvsem na tisto, kar je ključ v mnenju Vlade.

Vlada predlogu zakona nasprotuje iz več razlogov, zagotovo pa najmanj iz potreb po nadaljevanju postopne javnofinančne konsolidacije skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu, pripravo strukturnih ukrepov in ukrepov za povečanje konkurenčnosti poslovnega okolja. V tej zvezi velja poudariti zlasti; Slovenija mora potem, ko je Evropska komisija sicer predlagala, da se zaključijo postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, kljub temu nadaljevati s konsolidacijo javnih financ, ki na nominalni ravni znaša približno 1 odstotno točko BDP. Ob tem se zagotavlja, da je rast odhodkov manjša od rasti prihodkov. Ta pot je začrtana na podlagi že izdelanih projekcij prihodkov in vsakršna sprememba teh bi pomenila še ostrejše zniževanje odhodkov. Vlada se zaveda, da izboljšane okoliščine državnemu proračunu zagotavljajo precej višje prihodke od tistih, ki jih je bilo sprva mogoče pričakovati, vendar je izziv tudi hitrejša javnofinančna konsolidacija, da bi Slovenija tako strukturno uravnoteženje financ dosegla do leta oziroma v letu 2020.

Posledice zadnje recesije je še vedno čutiti tako na ravni Evropske unije kot tudi v Sloveniji, ne nazadnje tudi v smislu visokega dolga sektorja država. V povezavi s tem je med drugim tudi Evropska komisija države članice pozvala, naj okrepijo prizadevanja za izvajanje strukturnih reform in zagotavljanje odgovorne fiskalne politike ter se pri tem osredotočijo na doseganje bolj vključujoče rasti. Na davčnem področju je pomembna priprava gospodarski rasti prijaznih ukrepov s krepitvijo konkurenčnosti poslovnega okolja, strukturnih reform in fiskalne odgovornosti. Vlada si prizadeva za takšne rešitve, ki izhajajo iz načela pravične in enakomerne porazdelitve javnofinančnih bremen ter zajemajo, kot že

večkrat omenjeno, prestrukturiranje bremen javnih dajatev, zmanjšanje administrativnih ovir in izboljšanje učinkovitosti pobiranja javnih dajatev, seveda ob upoštevanju, da se z načrtovanimi rešitvami ne sme rušiti makroekonomskega ravnovesja ali izpolnjevanja fiskalnih ciljev. Ukrepe tudi na davčnem področju, ki pomembno vplivajo na javnofinančne prihodke, je tako treba v času, ko želeni strukturni saldo še ni dosežen, zastavljati le na finančno nevtralen način.

Zdaj pa še nekaj besed tudi o učinkih. V sprejetih proračunih za leto 2018 in 2019 ni upoštevanega izpada prihodkov iz naslova DDV v višini dobrih 300 milijonov evrov na letni ravni, do katerega bi po oceni prišlo zaradi predlagane spremembe stopnje DDV na raven, kot so bile uveljavljene pred julijem 2013, oziroma dodatnega izpada v višini približno 250 milijonov evrov kot posledice uvedbe dodatne nižje stopnje DDV v višini 5 % za izbrane dobave blaga in storitev. Skupen finančni učinek predloga zakona bi tako znašal približno 550 milijonov evrov nižjih prihodkih iz naslova DDV v državnem proračunu. Trenutni proračunski položaj Sloveniji ne da možnost znižanja stopenj DDV brez sočasnih drastičnih ukrepov na prihodkovni in/ali odhodkovni strani.

Poglobljeno razpravo o sistemu stopenj DDV v Sloveniji bi bilo po oceni Vlade, seveda ob upoštevanju stanja javnih financ, primerneje opraviti po sprejetju reforme posodobljenega sistema DDV z vzpostavitvijo dokončnega sistema DDV za čezmejno trgovanje znotraj Evropske unije, v okviru katere je načrtovano tudi preoblikovanje okvira sistema stopenj DDV. Vložitev slednjega zakonodajnega predloga Evropska komisija napoveduje za prvo četrtletje leta 2018.

Spoštovane poslanke in poslanci, upošteva se navedeno Vlada predlogu zakona nasprotuje ter predlaga, da predloga zakona ne podprete. Za dodatna pojasnila smo pa, kot običajno, tudi na razpolago tukaj s sodelavci. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke, vsem prav lep pozdrav!

Dovolite mi, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost. Politični parket je gospodarsko okrevanje države spretno izkoristil kot orodje za nabiranje političnih točk. O tem govori kopica

neresnih zakonskih predlogov iz vrst opozicijskih poslancev, ki ponujajo kopirane rešitve, skope obrazložitve, in kar je še bolj žalostno, ponujajo davčne predloge brez konkretne ocene finančnih posledic. Tako imamo ta mesec vnovič na dnevnem redu predlog zakona o znižanju stopnje davka na dodano vrednost.

Zgolj sklicevanje na rast zasebne porabe je všečen, teoretičen scenarij, je pa daleč od realnosti. Prvič zato, ker miselnost in navade ljudi težko spreminjamo kar čez noč. Po dolgotrajnem prebijanju iz meseca v mesec ne moremo pričakovati in pristati na dejstvo, da mora denar krožiti. Kako pa, če ga ni v mnogih denarnicah! Drugič, nihče ne zagotavlja, da znižanju davčnih stopenj ne bo sledil dvig maloprodajnih cen. Spomnimo se, da se podobna ideja o spodbudnih nižjih stopnjah davka na dobiček ni obrestovala v obliki večjih investicij v rast in razvoj podjetij. In tretjič, predlog po preteklih ocenah finančnega ministrstva pomeni izpad sredstev za okoli 300 milijonov evrov, kar pa brez ustreznega protiukrepa ne zdrži zlatega pravila ustave.

Edini približek tistemu, za kar v Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da je vredno razmisleka, je predlog o dodatni nižji davčni stopnji za nekatere dobrine. Izpostavili bi le tiste najnujnejše, življenjsko potrebne. V poslanski skupini se vseskozi zavzemamo za pravično obdavčitev zavezancev, vendar ne na račun najšibkejših. Naj ponovim naše stališče, da je davčno blagajno treba napolniti z davčnimi prihodki tistih, ki ustvarjajo nadpovprečno, ne pa na račun tistih, ki nimajo niti za preživetje. Gospodarska rast pa žal ni kar čarobno odpravila revščine in še danes imamo ljudi, ki jim je vsakodnevno osnovno dobro prikrajšano. Tudi upokojeanci so med njimi. Lani jih je bilo kar 83 tisoč tistih, ki so bili pahnjeni pod prag tveganja revščine, zato bi si na tem mestu upali še korak dlje in predlagati celo ničelno stopnjo za osnovne dobrine. Hkrati v isti sapi opozarjamo, da brez ustrezne ponudbe na drugi strani nismo naredili prav nič. Ravno takšen je predlog opozicije, ki je danes pred nami. Slednji pomeni zgolj to, da bodo bogati še bolj premožni, revni pa še v vse večji revščini, zato bi bilo več kot nujno hkrati zvišati davek na luksuzna dobra, če želimo ohraniti neokrnjenost državne blagajne in odpraviti vse večje dohodkovne razlike v družbi. V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da je država v luči pravične socialne države še vedno odvisna od finančnega vira iz naslova davčnih prihodkov, zato tudi menimo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, še enkrat, in lep pozdrav vsem.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila stranka Slovenske demokratske stranke, želi pravzaprav zmanjšati splošno davčno stopnjo pri plačevanju DDV z 22 % na 20 in nižjo stopnjo z 9,5 na 8,5 % in uvaja novo nižjo davčno stopnjo v višini 5 %. Vse to bi bilo moč razumeti kot dobronamerno, ampak ne gre prezreti dejstva, da je bila vendarle Slovenska demokratska stranka ena od tistih najbolj gorečih zagovornikov vpisa fiskalnega pravila v ustavo, ki pa seveda močno omejuje ravno take predloge. Zato bi bilo treba najprej sčistiti to vprašanje, ali je resnično dovolj, da kot izgovor k temu zakonu zapišejo, da bo pač dovolj posrednih učinkov na ta način, da se bo povečala poraba potrošnikov, da bodo zaradi tega boljši poslovni rezultati v podjetjih, da bo večji izplen drugih davkov in prispevkov ter zaradi višje stopnje rasti bruto domačega proizvoda, kar naj bi izničilo izpad prihodkov v višini 550 milijonov evrov. Seveda, poglobljenih analiz glede teh trditev ni, tako da gre zgolj za zapisan tekst. Tukaj se seveda postavlja vprašanje, ali se bodo resnično cene znižale, če se zniža davčna stopnja posamezne stopnje DDV. Tukaj je potrebno izpostaviti velik rizik, recimo, da trgovci lahko to znižanje davčne stopnje prelijejo v svoje marže. S tem se seveda izniči ta opisani učinek, da se bodo artikli v Sloveniji pocenili in da se bo s tem povečala poraba.

Vedeti in pred očmi moramo imeti tudi dejstvo, da je zelo veliko trgovskih sistemov v tuji lasti v Sloveniji in ni pričakovati, da bi se prav ozirali na to, kako bomo izboljšali podobo naših javnih financ. Nasprotno, prej bodo ti trgovci poskušali izkoristiti vse mogoče, zato da izboljšajo svoj javnofinančni oziroma svoj zasebnofinančni položaj. Zaradi tega je seveda ta ukrep premalo utemeljen ravno na tej točki. Kako hude posledice pa lahko ima prehitra sprememba davčne zakonodaje, pa imamo v dosednji praksi že moč presoditi tudi na dohodninski reformi, ki je bila uvedena pod takratno t. i. prvo Janševo vlado. Njena posledica je bila milijarda manj prihodkov v proračunu, ki nam je seveda močno manjkala ravno v začetku gospodarske in finančne krize, ko so se prilivi v proračun drastično zmanjšali zaradi te krize. Poleg tega je treba vendarle izpostaviti tudi to dejstvo, da je sam t. i. ZUJF, Zakon o uravnoteženju javnih financ, močno stisnil ljudi in preprečil dejansko tudi večjo porabo, kar se je odrazilo v drastičnem padcu bruto domačega proizvoda. Eden od ukrepov v času krize je bil ravno ta, da se je nekoliko povečala davčna stopnja DDV in so se s tem nekoliko stabilizirale ali pa v veliki meri stabilizirale javne finance, da smo lažje prebrodili vse te zahtevne razmere, ki so nastale po nastanku gospodarske in finančne krize tudi v Sloveniji.

Zaradi vseh teh izkušenj in pomislekov seveda v Poslanski skupini Socialnih demokratov ne podpiramo tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo prestavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, drage kolegice in kolegi!

S strani koalicije poslušamo očitke, da opozicija prihaja z neresnimi predlogi zakonov. No, s strani koalicijski poslank in poslancev pa ne dobimo niti resnih niti neresnih predlogov zakonov. Torej, nič ne dobimo.

V Novi Sloveniji smo se na dvig stopnje davka na dodano vrednost ostro odzvali že ob napovedi povišanja leta 2013. Dvig stopnje z 20 na 22 % ter dvig nižje stopnje s 8,5 na 9,5 % smo seveda razumeli kot ukrep, ki je v nasprotju s krščanskodemokratskim političnim programom. Zato je popolnoma jasno, da predlog zakona, ki prinaša povrnitev višine stopnje davka na dodano vrednost na prejšnjo raven, podpiramo.

Slovenija sodi med države z nadpovprečnimi stopnjami davka na dodano vrednost. Tudi zadnje poročilo Svetovnega gospodarskega foruma ocenjuje, da so za poslovno okolje v Sloveniji poleg neučinkovite državne birokracije najtežavnejši faktor prav visoke davčne stopnje. V Sloveniji sta nadpovprečno obdavčena predvsem delo in potrošnja, prav zato smo v Novi Sloveniji v preteklosti že predlagali znižanje stopnje DDV na nemško raven, zmanjšanje prispevkov z uveljavitvijo razvojne oziroma socialne kapice in socialnega copatka ter povečanje splošne dohodninske olajšave na 7 tisoč evrov. V skladu z našim predlogom spremembe Zakona o dohodnini bi zaposleni s povprečno plačo na mesec prejeli dobrih 80 evrov več kot do zdaj. Žal vladna koalicija našemu predlogu za višje plače ni prisluhnila, ampak raje povečuje proračunske odhodke. Nenavadno je, da leva vladna koalicija ne podpre zmanjšanja stopenj DDV. Gre namreč za davek, ki najbolj prizadene najrevnejše državljane, saj ti največji delež svojega mesečnega dohodka porabijo za potrošnje izdelkov, ki jih potrebujejo za mesečno preživetje.

Na drugi strani pa premožnejši večji del dohodka privarčujejo, kar pomeni, da se ta del njihovega dohodka z davkom na dodano vrednost ne obdavči. Dejstvo je in treba je to velikokrat ponavljati, da je davek na dodano vrednost najbolj asocialen davek.

V nasprotju z zadržanostjo Vlade za znižanje davkov pa lahko vidimo, da je ta veliko bolj pogumna, ko gre za jemanje iz proračuna. Od leta 2016 do 2019 Vlada predvideva povečanje proračunskih odhodkov za skoraj 700

milijonov evrov. 700 milijonov evrov! Način vodenja državne fiskalne politike kaže predvsem na to, da se Vlada preslabo zaveda dejstva, da se denar ustvari v gospodarstvu. Sadove rasti bruto družbenega produkta in posledično širitve državnega proračuna pod vodstvom obstoječe vlade žanje le odhodkovna stran proračuna. Podjetja, ki skupaj s svojimi zaposlenimi skrbijo za proračunsko širitev, pa zaman čakajo, da bi se svojih bremen vsaj nekoliko razbremenila.

Zmanjšanje obremenitev davka na dodano vrednost bi gotovo povečalo tudi potrošnjo, spodbudilo gospodarsko aktivnost in izboljšalo pogoje za poslovanje gospodarskih subjektov. Politika visokih davkov izkazuje veliko nezaupanje do sposobnosti državljanov za upravljanje z denarjem, ki ga sami zaslužijo. Le politika, ki ne zaupa svojim državljanom, od njih zahteva plačevanje previsokih davkov, da bi namesto njih s temi sredstvi upravljala. Krščanski demokrati tako politiko zavračamo.

Ker je zmanjšanje davčnih obremenitev izjemno pomemben del usmeritve gospodarskega programa Nove Slovenije, novelo Zakona o davku na dodano vrednost seveda podpiramo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči in lep pozdrav.

Ena od ključnih stvari, za katero se v Levici zavzemamo že cel mandat, je pravična obdavčitev. Davek na dodano vrednost seveda je regresiven, to tudi sami poudarjamo in zato socialno nepravičen. V Levici bi njegovo znižanje podprli, ampak izključno v primeru, da bi izpad davkov nadomestili, na primer z obdavčenjem bogatih in kapitala. Če pa DDV znižamo na način, kot predlaga desnica, bi bili socialni učinki ravno obratni. Bolj bi bili prizadeti tisti z nižjimi dohodki, še najbolj pa tisti, ki so odvisni od socialnih pomoči in drugih oblik socialne države. Zakaj?

Ocena je, ocena predlagatelja, da bi izpad prihodkov za proračun znašal okoli 300 milijonov evrov. Kako bi ga nadomestili? S krčenjem plač v javnem sektorju, z rezanjem socialnih pomoči, ki so že zdaj pod minimalnimi življenjskimi stroški; skratka, potrebni bi bili takšni ali drugačni rezi v socialno državo. Res je, priliv v času konjunktura je v proračunu večji, ampak zaradi številnih davčnih odpustkov v zadnjem desetletju še vedno premajhen. Hkrati pa je več sredstev priložnost za socialni in ekonomski razvoj in to je treba izkoristiti.

Kar se tiče drugega dela novele, uvedbe druge znižane stopnje v višini 5 %, to ocenjujemo, da bi lahko šlo za koristen ukrep, če bi z njim omogočili boljši dostop do določenih dobrin. Gre za ukrep, ki bi lahko postal pomemben instrument davčne politike. Seveda

pa imamo pri zmanjševanju DDV še en velik problem. Predpostavko, da se z zmanjšanjem davčnih obremenitev na potrošnje prelije v nižje cene za potrošnike. Številne ekonometrične študije kažejo, da je ta vpliv premajhen, po navadi celo zanemarljiv. Zmanjšana davčna obveznost se v dobršni meri prelije v večje dobičke za proizvajalce ali trgovce. Ravno zaradi tega vidika bi morali področje davčne zakonodaje obravnavati celostno in ne z enkratnimi zamahi, saj bi samo tako dosegli železne učinke.

Kaj je ključen problem po našem mnenju na področju davčne politike? Vsako sejo velikokrat slišimo ponovljene neoliberalne dogme, da so pri nas plače preveč obremenjene. Res je, da moramo zato zmanjšati razliko med bruto in neto izplačili, pa bomo postali bogata država. Lahko rečemo bogata država, ampak za to bi bila cena na zdravstvu in pokojninskem sistemu. In v taki državi večina ljudi ne bi imela socialne varnosti in ne bi imela dostopa do brezplačnih minimalnih zdravstvenih storitev. Prisiljeni bi bili v to, da si jo kupijo na trgu, če bi imeli za to dovolj denarja. Če si pogledamo statistiko. davčni primež, v angleščini tax wedge, v celotnem prihodku osebe, ki prejme dve tretjini povprečne plače, pri nas znaša 39 %. V sosednji Avstriji 44, v Italiji 45. Nihče od tistih, ki govorijo o tem, kako bi morali postati bogata država, pa praktično ne govori o daleč največjem problemu našega davčnega sistema, ki povzroča največjo neenakost pri nas – premoženjsko neenakost. 10 % najbogatejših Slovencev ima v lasti že 47 % vsega premoženja v državi, najrevnejših 20 % pa samo 5 promilov. Drugače povedano, 20 % najpremožnejših ima v lasti 62 % vsega premoženja, torej več kot preostalih 80 % ljudi skupaj. Velik del tega premoženja je ali neobdavčen ali pa zanemarljivo obdavčen. Ključno izhodišče za pravično davčno reformo je torej progresivna obdavčitev prihodkov od kapitala in premoženja, posebej premoženja velikih vrednosti.

Treba je omeniti še eno stvar. Zanimivo je, kako je predlagateljica SDS pravkar odkrila skrb za socialno pravičnost. Do sedaj je po navadi zagovarjala liberalni model ukrepov in politik, tudi v preteklosti je kot vladna stranka agresivno izvajala takšne ukrepe. ZUJF iz časa Janševe vlade je ena od prelomnic za socialni položaj večine ljudi v Sloveniji. Gre za enega najbolj protisocialnih ukrepov, ki ima še danes hude posledice za socialno varnost. Bolj kot ne je zato današnji predlog v službi širjenja te neoliberalne ideologije in pritiska na državne servise in socialno državo.

Če zaključim, lahko zmanjšamo davek na dodano vrednost, ampak je treba na drugi strani poskrbeti za kompenzacije. Kje so rezerve, smo v tem mandatu večkrat povedali. Predvsem si morate pogledati obdavčenje premoženja, kapitala, ki sta daleč pod evropskim povprečji, praktično smo na evropskem repu. Ko

bo volja, da storimo to, takrat bomo v Levici zmanjšanje davka na dodano vrednost podprli. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Maruša Škopac bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Lepo prosim za malo miru.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost je v postopek v Državnemu zboru vložila Poslanska skupina SDS. S predlaganimi spremembami želijo stopnjo davka na dodano vrednost vrniti v prejšnje stanje, in sicer zgornje stopnje z 22 na 20 % in spodnje stopnje z 9,5 na 8,5 %. Poleg tega predlagajo uvedbo nove, dodatne nižje stopnje v višini 5 % za izbrane dobave blaga in storitev, od katerih se po trenutni ureditvi plačuje DDV po stopnji 9,5 ali 22 %. V zadevni seznam dobav blaga in storitev, za katere bi se uporabljala dodatna nižja stopnja DDV, bi se po predlogu zakona uvrstile med drugim dobave otroških oblačil in obutve, šolskih potrebščin, gasilske opreme, električne energije, zemeljskega plina in daljinskega ogrevanja.

Glede obstoječe ureditve davka na dodano vrednost je treba poudariti, da je bil kot trajni ukrep dvig DDV sprejet pod vlado Alenke Bratušek. Maja 2013 se je takratna vlada v Programu stabilnosti, ki je bil predložen Evropski komisiji, zavezala, da bo dvig DDV trajni ukrep. Seveda razumemo trajnost ukrepa zaradi tega, ker je prejšnja vlada povečala dolg države in ustvarila velik primanjkljaj zaradi sanacije bančnega sistema. Ta vlada se zaveda, da je zaradi zatečenega stanja treba zmanjševati javni dolg na način, kot je bil zamišljen v letu 2013; torej med drugim tudi s trajnim dvigom stopenj DDV. Vsekakor lahko ocenimo, da zaradi spoštovanja danih zavez tega ne moremo razveljaviti. Izpada DDV ni mogoče nadomestiti. Javnofinančni položaj ne daje možnosti za nižanje stopenj DDV brez hkratnih ukrepov na prihodkovni in odhodkovni strani. Teh protiuukrepov Poslanska skupina SDS ni predlagala. Predlagali so amandmaje, ki so razporejali odhodke državnega proračuna v višini skoraj 19 milijonov evrov. Glede na to, da je proračun vezan na skoraj 90 % zakonskih obveznosti, predlogi niso izvedljivi. Proračun mora biti uravnotežen, za kar pa v predlogu zakona ni poskrbljeno. Takšen predlog zakona tako pomeni kršitev Ustave in fiskalnega pravila, ker izpada proračunskih prihodkov v višini 550 milijonov evrov ni mogoče nadomestiti.

Prav tako ne bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra pristali na to, da se ponavljajo napake iz obdobja 2006 do 2008, ko je takratna vlada z davčno politiko prispevala k pregrevanju gospodarstva. Slovensko gospodarstvo se še ne pregreva in se na podlagi

sedanjih ukrepov ekonomske politike v letu 2018 tudi ne bo. Zaradi tega je treba nadaljevati zastavljeno pot ustvarjanja presežkov za slabe čase in pripraviti Slovenijo na morebitno bodočo krizo. S takimi populističnimi ukrepi delamo vse prej kot to. Vlada s svojimi ukrepi krepi konkurenčnost poslovnega okolja, s čimer na eni strani vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije, na drugi pa zagotavlja javnofinančno konsolidacijo s postopnim strukturnim uravnoteženjem javnih financ.

Glede spodbujanja potrošnje je treba omeniti, da znižanje stopenj DDV še ne pomeni, da bi prišlo tudi do sorazmernega znižanja končnih cen blaga in storitev. K spodbujanju potrošnje smo pristopili z mini davčno reformo v letu 2016, ki je pomenila dvig dodatne splošne olajšave za 300 evrov, ter z izvetjem dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja in nekoliko s spremembo dohodninske lestvice, ki je za zaposlene nad 1,6-kratnikom povprečne plače. Potrošnjo prav tako spodbujamo z ukrepi novega davčnega paketa, ki je bil sprejet novembra letos. Tako rešitve novega Zakona o dohodnini omogočajo višje dohodke selektivnim skupinam. Sprememba načina določanja dodatne splošne olajšave omogoča določenim davčnim zavezancem pod povprečno plačo povečanje neto plače. Prav tako zvišanje posebne olajšave za dijake in študente poveča njihove neto zaslužke. Vse to bo pozitivno vplivalo na potrošnjo brez tega, da bi ogrozilo javne finance.

Zaradi vsega navedenega je Poslanska skupina Stranke modernega centra proti rešitvam, ki so predlagane s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni še enkrat!

V Slovenski demokratski stranki smo vložili spremembo Zakona o davku na dodano vrednost, ki ga bomo podprli. Maja leta 2013, v času Vlade Alenke Bratušek, je bil sprejet Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, ki je med drugim določil višje stopnje davka na dodano vrednost. Splošna stopnja se je tako povečala z 20 na 22 % in nižja stopnja se je povečala z 8,5 na 9,5 %. Vlada, ki je takrat zakon predlagala, je navedla, da gre za začasen protikrizni ukrep, ki bo trajal dve leti in s katerim naj bi stabilizirali javne finance. Žal pa je nato prišla vlada Mira Cerarja, ki je z Zakonom o davku na dodano vrednost predlagala, da višje stopnje davka na dodano vrednost postanejo trajen ukrep. Koalicija strank SMC, Desus in SD

je tako na seji Državnega zbora novembra 2015 predlog višjih stopenj davka na dodano vrednost kot trajen ukrep tudi sprejela.

V Slovenski demokratski stranki smo predlogu nasprotovali, saj se nam je takšen ukrep zdel popolnoma nepotreben in socialno krivičen. Davek na dodano vrednost je namreč davek, ki najbolj prizadene prav tiste, ki imajo najmanj, saj ga ti glede na svoje prihodke plačajo največ. Smo v obdobju konjunktura, beležimo spodbudno gospodarsko rast, ki posledično pomeni tudi večje prihodke v državnem proračunu. V letu 2018 se pričakuje kar za 1,4 milijarde evrov več prihodkov v proračunu, kot jih je bilo v letu 2014. Pravično bi bilo, da bi ljudem povrnili to, kar se jim je obljubljalo, in sicer da je dvig stopnje davka na dodano vrednost zgolj začasen ukrep, ki je bil takrat seveda nujen zaradi stabilizacije javnih financ. Znižanje stopenj davka na dodano vrednost pa ne bi razbremenilo samo socialno najbolj ogroženih državljanov, pač pa bi spodbudilo tudi potrošnjo, kar bi ugodno vplivalo na gospodarsko rast, na konkurenčnost našega gospodarstva in posledično tudi na prihodke v državnem proračunu. Številne evropske države imajo dve znižani davčni stopnji, nekatere od njih imajo tudi tako imenovano super znižano stopnjo davka na dodano vrednost; gre za države, kot so Irska, Španija, Francija, Italija in Luksemburg.

S predlaganim zakonom predlagamo znižanje davka na dodano vrednost na predkrizno raven, torej, z 22 na 20 % ter z 9,5 na 8,5 %. Hkrati pa tudi predlagamo uvedbo dodatne, druge nižje davčne stopnje v višini 5 %. Številne evropske države imajo nižjo splošno stopnjo davka na dodano vrednost od Slovenije. Naj jih naštejemo nekaj: Luksemburg ima, recimo, 17-odstotno splošno stopnjo davka na dodano vrednost, Malta 18 %, Nemčija, Ciper, Romunija 19 %, Francija, Avstrija, Bolgarija, Estonija, Slovaška imajo 20 %, Češka, Belgija, Španija, Litva, Latvija, Nizozemska imajo 21 % splošne stopnje davka na dodano vrednost.

Direktiva Sveta z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost v 98. členu določa, da lahko države članice uporabljajo eno ali dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. Določeno je tudi, da nižja stopnja ne sme biti nižja od 5 %. Na podlagi določb direktive tudi predlagamo, da tudi v Sloveniji tako kot v številnih državah Evropske unije uporabljamo dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. S tem bi imeli prvo nižjo stopnjo davka na dodano vrednost v višini 8,5 % ter drugo nižjo stopnjo v višini 5 %. Številne evropske države, natančneje, 17 je takšnih, uporabljajo dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. V zakonu, ki je danes pred nami, smo v Slovenski demokratski stranki predlagali novo razvrstitev dobav blaga in opravljanja storitev, za katere se lahko uporabi nižje stopnje davka na dodano vrednost za 8,5 % in 5 % davka na dodano vrednost. Znižana stopnja davka na

dodano vrednost pri 5 % bi tako po našem predlogu veljala za dobavo električne energije, zemeljskega plina, daljinskega ogrevanja, za osnovna živila, kot so kruh, sir, jajce, sadje in zelenjava, za oblačila, obutev, šolske potrebščine, za gasilsko opremo, za dobavo vode, za zdravila, medicinsko opremo, stanovanjske objekte, obnovo in popravilo zasebnih stanovanj, za storitve javne higiene, za domačo varstvo in za živali za pitanje, sadike, gnojila za uporabo v kmetijstvu. Čas je, da imajo vsi državljani nekaj od gospodarske rasti, in seveda čas je, da jim znižamo davke. V tem trenutku je čas, da znižamo davek na dodano vrednost.

Seveda, v Slovenski demokratični stranki bomo predlog, ki smo ga predlagali, tudi podprli in računamo tudi na vašo podporo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslanek in poslancev o predlogu zakona.

Besedo ima mag. Marko Pogačnik, predlagatelj. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Glede na stališča, ki so jih predstavile poslanske skupine, in predvsem stališča koalicijskih poslanskih skupin, smo prišli do spoznanja, da koalicija ponovno ne bo podprla predloga opozicije. Preseneča me tudi stališče Levice, da ne bo podprla takšnega predloga, kajti prepričani smo v Slovenski demokratični stranki, da je prav davek na dodano vrednost tisti davek, ki je dejansko najbolj nepravičen, kajti davek na dodano vrednost plačujejo vsi enako, ne glede na mesečne prihodke ali premoženje, ki ga nekdo poseduje. V Slovenski demokratični stranki smo razočarani, da ne sledite temu predlogu, kajti prepričani smo, da glede na gospodarsko rast in pa stanje v državi, ki je danes, in napoved za prihodnost je takšna, da omogoča, da se zmanjša davek na dodano vrednost in da se vrne na predkrizno raven. Dejstvo je, da je ta koalicija strank Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa začasen ukrep, ki ga je sprejela vlada Alenke Bratušek, spremenila v trajen ukrep. Vsaj glede na stališča sem prepričan, da se morate vsaj znotraj koalicije poenotiti – zmanjšanje davka na dodano vrednost, s spremembo, ki jo predlagamo v Slovenski demokratični stranki, kakšen bo vpliv na javne finance. Državni sekretar je govoril o več kot 500 milijonov evrov – zanima me, kje je dobil to številko?–, Desus govori o 300 milijonih, pa mislim, da je še ena koalicijska stranka omenila podoben znesek 300 milijonov. To pomeni, da se tudi tukaj vidi, da je koalicija, bi rekel, totalno razštelana. Državni sekretar govori o 500 milijonih, koalicija govori o 300 milijonih. Ne gre, bi rekel, samo za vrnitev davka na dodano vrednost na predkrizno raven.

V Slovenski demokratični stranki predlagamo uvedbo nove znižane stopnje, nove znižane stopnje davka na dodano vrednost na 5 % po vzoru nekaterih evropskih držav. V to kategorijo druge znižane stopnje predlagamo, da so uvrščeni predvsem artikli, izdelki, ki so življenjsko potrebni. Od hrane, šolskih potrebščin, električna energija. In dve znižani stopnji, ena stopnja 5 % obdavčitev, druga stopnja 8,5, pomeni znižanje, zdaj je 9,5. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je tudi dovolj zgovoren podatek, če pogledamo proračunske prihodke iz naslova davkov, v primerjavi z letom 2014 ta vlada razpolaga z eno in pol milijardo višjimi davčnimi prihodki. Zgolj ena in pol milijarde višji davčni prihodki.

Imate pa problem nekje drugje, ta koalicija. Namesto da bi poskrbeli za ugodno ali pa za boljše življenje državljanek in državljanov Republike Slovenije v celoti, vi spodbujate en del segmenta. Vi drastično zaposlujete v javni upravi. Vse te prihodke v proračunu, ki se povečujejo, prihodki v proračunu se povečujejo predvsem na račun gospodarstva, ta vaša koalicija in ta vaša poje in popije. To sem že povedal pri sprejemanju proračuna. Glejte, 8 tisoč več zaposlenih v javni upravi. To so ekstremne številke. To je ravno približno masa plač, bi rekel, kot bi ta sprememba DDV vplivala. 8 tisoč zaposlenih imate več, ne znate pa povedati zaradi česa. 1,5 milijardo več prihodkov imate iz naslova davčnih prihodkov, gospodarska rast je; na drugi strani pa pogledajte, ne znate tudi črpati evropskih sredstev. Obdobje 2014–2020 za Slovenijo je predvidenih 3 milijarde črpanja evropskih sredstev. Tej vaši vladi, tej vaši koaliciji je do danes uspelo počrpati približno 70 milijonov. 70 milijonov! In vi govorite, kako bi pa naš predlog zmanjšanja stopnje davka na dodano vrednost sesuli javne finance. Vi imate možnost počrpati sredstva in nadomestiti izpad tega, vendar ne; vi dejansko odhodke iz proračuna iz naslova večjega zaposlovanja, predvsem v javni upravi, povečujete.

Res ne razumem tudi stališča Desusa, ki je omenil, da bi ta sprememba za bogate pomenila, da bi bili še bolj bogati, za revne, da bi bili še bolj revni. Glejte, spoštovani predstavniki Desusa. Davek na dodano vrednost je najbolj nesorazmeren davek in najbolj nepravičen davek in predvsem najrevnejši in upokojevcem, ki jih vi tako zagovarjate, bi znižana stopnja DDV največ prinesla. Ne pa, da vi govorite, da bi ta ukrep, ki ga danes mi predlagamo, bogate naredil še bolj bogate, revne pa še bolj revne. To je bilo v vašem stališču no, v stališču Desusa. Ni! In bi rekel, tudi sindikati in vsi skupaj govorijo, da povišanje davka na dodano vrednost, ki ga je kot trajni ukrep naredila ta vlada, ta koalicija – Desus, Socialni demokrati in Stranka modernega centra – najbolj prizadene najrevnejše in najbolj ranljive. Res ne razumem,

spoštovani državni sekretar, res bi rad z vaše strani slišal pojasnila, zakaj si Republika Slovenija ne more privoščiti znižanje stopnje davka na dodano vrednost in od kod ste izračunali izpad več kot 500 milijonov evrov.

Tukaj poslušamo potem, kje je garancija, da bodo trgovci znižano davčno stopnjo prenesli tudi v znižanje cene oziroma govorite, da bodo trgovci tako in tako poskrbeli za svoj dobiček. Ni res! Samo na naftnih derivatih bi se zadeva lahko poznala bistveno, na kurilnem olju, nafti, bencinu in vsega skupaj. Elektri! Tukaj nam ne morejo prelititi v svoje dobičke, ker so tudi regulirane cene. Poglejte, žalostno je danes, da v Celovcu, ne vem, tisoč litrov kurilnega olja stane več kot 150 evrov ceneje kot v Murski Soboti, Kranju, Kopru ali v Ljubljani. Žalostno je, da danes državljanke in državljani Republike Slovenije svoje jeklene konjičke polnijo za 20 centov več po litru nafte kot v Avstriji, ko imajo bistveno višje prihodke. In v marsikateri evropski državi je davek na dodano vrednost nižji. Večina evropskih držav pozna dve znižani stopnji davka na dodano vrednost. S tem predlogom ga bi uvedla tudi Slovenija – s predlogom Slovenske demokratske stranke. Druga znižana stopnja davka na dodano vrednost 5 %. Tukaj notri so uvrščene predvsem tiste najnujnejše življenjske potrebščine, kot so hrana, kruh, mleko, šolske potrebščine, elektrika. Ne! Vi, bi rekel, držite na tem, da je treba davke zviševati, da je treba dodatno obremenjevati gospodarstvo in – ne nazadnje – državljanke in državljane Republike Slovenije. In vi sledite klasični politiki, ki ste si jo izbrali v tem mandatu, in to je povečanje davkov, dodatno obremenjevanje gospodarstva in državljanek Republike Slovenije in dodatno zadolževanje države. Žalostno je, da ta vaša vlada in ta koalicija davke vidi izključno kot polnilo za proračun.

Poglejte, spoštovana koalicija, davek ne sme imeti samo funkcije polnjenja proračuna, ampak mora imeti tudi razvojno funkcijo. Razumel bi, da vi povečujete davke in jih na drugi strani vračate državljanke in državljane Republike Slovenije z novimi investicijami in z novimi naložbami, vendar ne. Vi davke povečujete, naložbe v proračunu pa – poglejmo nazaj – se v času vašega mandata drastično zmanjšujejo. Drastično se zmanjšuje naložbena politika. Še enkrat bom ponovil, kar sem že ponovil pri sprejetju proračuna in kar sem povedal tudi danes; kar gospodarstvo ustvari, ta vaša vlada poje in popije. Ko pa pojedete in popijete, potem pridete pa v Državni zbor in predlagate ponovno dodatne davke in novo obdavčitev.

Poglejte, kaj ste naredili v času tega vašega mandata! Tudi ta najbolj nesocialni davek na dodano vrednost ste kot začasen ukrep spremenili v trajen ukrep. V trajen ukrep. In tukaj bi bilo potrebno nekaj narediti. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je prišel čas, da se davek na dodano

vrednost zniža, da se zniža na raven, ki je bila pred krizo, in da se dodatno uvede druga znižana stopnja za tiste najbolj pomembne življenjske potrebščine in tudi storitve na 5 %, kot jih imajo nekatere evropske države.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

Gospa Urška Ban, izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo.

Danes obravnavamo predlog Poslanske skupine SDS, ki se nanaša na, kot je bilo že povedano, znižanje stopenj DDV. Naj najprej povem, da danes se s tako vsebino, podobno vsebino ne srečujemo v tem državnem zboru prvič, že kar nekaj takih oziroma podobnih predlogov smo obravnavali. Naj kar takoj povem, da sama svojih stališč do znižanja stopenj DDV v tem vmesnem času nisem spreminjala in zato tudi tokrat za ta zakon ne bom glasovala.

Predlagatelj je v svojem uvodu k temu zakonu in tudi danes v predstavitvi stališč že povedal, navedel, da so se stopnje DDV zvišale z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2013 in 2014. Ta zakon je bil sprejet v maju 2013, se pravi v prejšnji sestavi tega parlamenta. Predlagatelj je nadalje navedel, da je Vlada, ko je predlagala ta zakon, navedla, da gre za začasen protikrizni ukrep, ki bo trajal dve leti in s katerim naj bi stabilizirali javne finance. Tudi o tem, kakšen je bil takrat ta ukrep povišanja stopenj predlaga – ali kot trajen ali kot začasen ukrep – smo se na tem mestu že kar nekajkrat pogovarjali. Danes bom kljub vsemu še nekatere stvari ponovila, ker očitno se ne razumemo, ne slišimo ali pa se razumemo samo takrat, ko se z določenimi stališči strinjamo.

Pred to obravnavo danes sem si še enkrat pogledala javno dostopne dokumente Vlade, od Programa stabilnosti za leto 2013 naprej do Zakona o izvrševanju proračunov za leto 2013 in 2014, obrazložitve Vlade k posameznim členom in tudi magnetograme takratnih sej, tako pristojnega delovnega telesa Odbora za finance kot tudi parlamentarne seje in moram priznati, da te navedbe, da bi Vlada izrecno navedla, da bo ta ukrep veljal samo dve leti, v vseh teh dokumentih nisem našla. Tega zapisa, te zaveze, te navedbe v teh gradivih ni. Prav nasprotno!

Iz Programa stabilnosti iz maja 2013 izhaja, da je takratna vlada za cilj ekonomske politike navedla vzpostavitev pogojev tako za stabilno gospodarsko rast kot tudi za trajno strukturno uravnoteženje javnih financ. Za doseg te ciljev, ki so bili v Programu stabilnosti takrat navedeni, je predlagala vrsto ukrepov tako na odhodkovni kot tudi na prihodkovni strani. Citiram iz Programa

stabilnosti: »Na strani prihodkov bosta najpomembnejša dva trajna ukrepa: zvišanje splošne stopnje DDV za 2 odstotni točki ter znižanje stopnje za 1 odstotno točko ter prenovitev sistema obdavčitve nepremičnin.«

Torej je že takrat Vlada v Programu stabilnosti navedla, da gre na nek način za trajni ukrep. Izpostavljena takrat finančna neravnovesja, tudi podrobno opisana v Programu stabilnosti, so bila pač prevelika, da bi jih lahko v celoti uravnovesili v dveh letih. In sedaj vprašanje, zakaj ni že takrat Vlada to spremembo uzakonila v Zakonu o davku na dodano vrednost, ampak je to spremembo najprej uzakonila v Zakonu o izvrševanju proračunov, čeprav je v Programu stabilnosti za leto 2013 jasno navedeno, da je za ta ukrep zakonska podlaga prav Zakon o davku na dodano vrednost?

Prebrala sem si obrazložitev k takrat 11. členu Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014, kjer je zapisano, da v skladu z drugim odstavkom 145. člena Zakona o DDV se lahko stopnja DDV z Zakonom o izvrševanju proračuna poveča ali zmanjša za 15 %. Takratna državna sekretarka, zdajšnja ministrica, gospa Mateja Vrničar Erman je na seji Odbora za finance pojasnila, da gre za ureditev, ki jo dopušča Zakon o davku na dodano vrednost. Povedala je, da se lahko brez poseganja v osnovni materialni zakon o obdavčenju davčne stopnje spremenijo za največ do 15 % – torej takrat bi bil maksimum za 3 odstotne točke pri splošni stopnji. Vendar se je takrat Vlada odločila, da predlaga povišanje z 20 na 22 in z 8,5 na 9,5. Nadalje je državna sekretarka dejala, citiram: »Seveda gre v tem primeru za rešitev, ki lahko velja samo do prve spremembe Zakona o davku na dodano vrednost, ko bo to rešitev potrebno prenesti v materialni zakon o obdavčenju.« Se pravi, že takrat se je z zavedanjem šlo v tako rešitev, kot sem jo povedala.

Če grem še naprej, pogledala sem si tudi Program dela Vlade v letu 2013 in takrat Zakona o davku na dodano vrednost ni bilo na tem programu dela. Tako je bila verjetno tudi iz tega razloga potem sprejeta odločitev, da se takoj popravi Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za naslednji dve leti, kasneje pa, tako kot je takrat povedala državna sekretarka, ob prvi spremembi Zakona o davku na dodano vrednost to rešitev tudi uzakoni v materialni zakonodaji, ki ureja to področje. Kaj sem želela s tem povedati – to, da je bil že takrat ta predlagani ukrep mišljen kot eden izmed ukrepov, seveda v kombinaciji z drugimi, ki bo trajno in postopno privedel do uravnoteženja naših javnih financ. Po mojem mnenju naj bi ta ukrep trajal vsaj do takrat, dokler se ne uresniči cilja, ki je bil napisan že takrat v Programu stabilnosti; se pravi, do strukturnega uravnoteženja javnih financ. Se pravi, da je šlo za trajen ukrep z vidika ciljev, ki so bili takrat postavljeni, ali – če temu drugače rečem – do

uresničitve teh ciljev, ki so bili že takrat v letu 2013 zapisani v Programu stabilnosti. Vsaj tako si jaz ta dokument razlagam. Sicer pa je trajnost verjetno res nek relativen pojem, ki si ga očitno vsak razlaga po svoje. Vendar, konec koncev, verjetno nobena zakonska ureditev ni trajna ali dokončno zacementirana, tako Zakon o davku na dodano vrednost kot tudi drugi zakoni so deležni takih in drugačnih sprememb. Če bi bila ta rešitev trajno uzakonjena, se verjetno danes ne bi niti mogli pogovarjati, da to rešitev spreminjamo, pa se bomo še nadaljnje štiri ure o tem pogovarjali, na koncu bomo o tem tudi odločali, ali to ureditev spremenimo ali ne. Tako ne vem točno, kaj je predlagatelj mislil s tem, da je naša vlada višje stopnje DDV trajno uzakonila.

Kot sem rekla, po mojem mnenju je ta ukrep trajen vsaj do takrat, ko bomo dosegli cilje, ki smo si jih zastavili glede javnofinančne konsolidacije. Ta pa še danes – to moram povedati – ni zaključena. Tako bo državni proračun kot celoten sektor država kljub že, lahko rečem, četrtemu letu gospodarske rasti in tudi porastu zaposlenosti in gospodarske aktivnosti v letošnjem letu, konec leta 2017, še vedno beležil primanjkljaj. Torej, še vedno porabimo več, kot ustvarimo, čeprav moram reči: »Da, imamo višje prihodke, veliko jih zberemo, pa je še vedno manj planiranih prihodkov za leto 2017, kot je bilo ustvarjenih v letu 2008.«

Naslednje leto, v letu 2018, imamo res prvič po desetih letih v proračunu načrtovan presežek v višini 0,4 % BDP. Ampak v tem primeru, ko podajamo ta podatek, gre za nominalni presežek v proračunu. Ko pa ta presežek prilagodimo stanju gospodarskega cikla, torej preračunamo iz nominalnega v ciklično prilagojen saldo, ugotovimo, da imamo še vedno primanjkljaj. Ko tega potem korigiramo še za enkratne dogodke, pridemo do strukturnega salda, in ta je še vedno negativen. Se pravi, tudi v letu 2018 bomo še vedno imeli primanjkljaj. To je ključno tudi s tega vidika, kar smo si sami zapisali v ustavo. In zapisali smo si – citiram –: »Prihodki in izdatki proračunov države morajo biti srednjeročno uravnoveženi, brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presegati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo.« In proračun države po delu treh let in pol tudi te vlade s postavljenimi cilji, v skladu s pravili, bo srednjeročno uravnovežen, ko bo dosežen strukturni presežek, in to je načrtovano za leto 2020.

Res je, tako kot je povedal tudi prej državni sekretar, v letu 2015 smo izšli iz postopka presežnega čezmernega primanjkljaja, ko smo saldo oziroma tekoči primanjkljaj znižali pod 2,9 %, ampak kot sem rekla, to ni končen ali edini cilj, ampak je nek končen cilj predvsem znižanje strukturnega primanjkljaja oziroma t. i. strukturni napor mora biti 0,6 odstotne točke BDP na leto.

Prav tako imamo še druge odprte javnofinančne postavke, če temu tako rečem. Še vedno imamo javni dolg, ki je višji od 60 % BDP in ga moramo ravno tako zniževati za eno dvajsetino presežnega dolga na leto, kar pomeni 1,16 % BDP na leto. Potem je tu še kriterij skladnosti z izdatkovnim pravilom, ko moramo zniževati odhodke, ko so očiščeni cikličnih odhodkov. Na to nas ves čas opozarjata tako Fiskalni svet in tudi v svojih ocenah Evropska komisija. Tako iz teh, tudi iz mnenj oziroma iz poročil, ki so nam dana v obravnavo s strani Fiskalnega sveta in Evropske komisije, jasno izhaja, da vsakršno dodatno zniževanje ali samo prihodkovne strani ali zviševanje samo odhodkovne strani pomeni odstop od začrtane finančne konsolidacije. Kar sem rekla, nas ves čas opozarja tako Fiskalni svet kot Evropska komisija in če temu tako rečem, že zdaj hodimo po njihovem mnenju po robu.

Ta ukrep, ki je danes predlagan na način, kot je predlagan – uporabila bom ta podatek, ki ga je povedal državni sekretar –, pomeni izpad prihodkov v višini 550 milijonov evrov, bi imel ravno nasprotni učinek, kot sem povedala v skladu s to potjo javnofinančne konsolidacije tako glede strukturnega napora kot tudi strukturnega primanjkljaja. Poleg tega pa znižanje davkov v času gospodarske rasti deluje tudi prociklično. In neodgovorno je, da bi takoj vse višje prihodke, ki jih beležimo, namenili znižanju vseh vrst davkov.

Danes se pogovarjamo o DDV, jutri oziroma na naslednji seji bomo obravnavali – predlog SDS – Zakon o dohodnini, potem Zakon o katastrskem dohodku, pa potem najbrž naprej po naboru predstavljenih zakonov oziroma ukrepov, ki jih je SDS že pripravil. Se pravi, bomo precej nižali to prihodkov stran proračuna, na drugi strani pa bi radi več zagotovili za posamezne segmente javne porabe. Ob tem, ko predlagamo tak predlog in ne povemo, kaj in kako bomo z znižanimi prihodki financirali javno porabo v naši državi, torej kako se bodo ali se ne bodo, ne vem, ali na kakršen koli drug način še naprej financirale druge oziroma tiste skupine, ki jim je določen delež na odhodkovni strani proračuna namenjen, pa govorim lahko o socialnih transferjih, o izdatkih za zdravstvo, šolstvu, kako se bo še naprej zniževal javni dolg, kako bomo prišli do strukturnega uravnoteženja proračuna, do takrat je pač po mojem mnenju najmanj, kar lahko rečem, tak predlog neodgovorno predlagati. Ker teh ukrepov ni predlaganih, pač gre po mojem mnenju v tem primeru znižanja davka danes zgolj za nek časovni odlog, ki ga bo nekdo, ljudje verjetno, moral pobrati in plačati enkrat v prihodnosti. V preteklosti smo že prišli do maksimuma javnega dolga, 80 % ali celo nekaj več v deležu BDP, vse skupaj je bilo že enkrat postavljeno v velika neravnovesja, prihajalo je do visokih letnih deficitov, primanjkljajev, ki si jih država že takrat ne bi smela privoščiti, pa si jih je. Ta država je enkrat že precej posegla tudi na področje

davkov, če se spomnimo davka od dohodka pravnih oseb, davka na izplačane plače, socialne prispevke delodajalcev, in tako naprej, istočasno pa ni prišlo do ukrepov na odhodkovni strani. Potem je približno istočasno s tem prišla še kriza in pot naprej nam je znana. Ko razmišljamo o zniževanju davkov, je treba imeti vse to pred sabo, da se nekako spet nepremišljeno ne znajdemo v neki spirali, če temu tako rečem, ker na koncu, saj pravim, kot sem že rekla, vse to plačajo ljudje.

Se pa na nek način strinjam, da bomo, kot sem rekla, strukturno uravnotežen proračun dosegli 2020 in bomo morali opraviti tudi neko široko razpravo o tem, kateri so tisti najprimernejši ukrepi na področju davčne politike, ki bi vodili tako k večji gospodarski rasti kot tudi k pravičnejšemu razporejanju davčnih bremen. Ta razprava, se pravi neka celovita razprava, bi morala biti vsekakor opravljena prej, preden se lotimo takega parcialnega spreminjanja posameznih zakonov, ki se parcialno nanašajo na posamezno področje davčne politike. Verjetno bi se bilo treba tudi v okviru te razprave, po mojem mnenju, najprej soočiti s tistimi ukrepi, kjer imamo v tej državi neke nekonkurenčne pogoje oziroma glede na primerjavo z drugimi državami imamo nesorazmerne obdavčitve. Večkrat smo se tukaj že pogovarjali, da je eno od takih, ki je nesorazmerno obdavčeno, predvsem delo.

V tem mandatu so bili zaradi tega, kar sem povedala, ukrepi na področju davčne politike osredotočeni ali pa so se nanašali, ker so bili podrejeni cilju javnofinančne konsolidacije, so se nanašali predvsem na prestrukturiranje davčnih bremen, potem na izboljšanje učinkovitosti pobiranja javnih dajatev in na odpravo administrativnih bremen. V teh smereh je Vlada Državnemu zboru predlagala določene spremembe, bile so tudi v Državnem zboru sprejete. Če omenim nekatere: prilagoditev lestvice, razbremenitev nagrade za poslovno uspešnost, mednarodne napotitve iz tujine v Slovenijo, iz Slovenije v tujino, pa znanstveniki, ki so bili deležni nižjih obremenitev skozi posebno olajšavo, pa tudi tisti, ki prejemajo najnižje dohodke, ko govorimo o splošni olajšavi, in dodatni olajšavi, ki iz sedanje štopničaste prehaja v zvezno.

Če bi na tem mestu tudi počasi zaključila ... Menim, da je prav, da pri takih predlogih, ki ga danes obravnavamo, sicer na prvi pogled zelo všečnih, pogledamo malo dlje, kot samo do prvega ovinka, in fiskalno politiko vodimo bolj odgovorno predvsem do ljudi. Kot sem že rekla, tudi pretekle, take ali drugačne, odgovorne ali neodgovorne odločitve, ki so nas pripeljale do ogromnega zadolževanja, do ogromnih visokih deficitov, do milijardnih obveznosti za obresti v državnem proračunu, so na koncu plačali ljudje in ljudje so bili prikrajšani tako za socialne transfere, pokojnine, plače in tako naprej.

Tako še enkrat: jaz tega predloga ne bom podprla.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravita naj se gospod Matjaž Han in dr. Anže Logar.

Izvolite, gospod Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Poslanke in poslane Poslanske skupine Desus predlagatelj ni uspel prepričati, zato smo predlog zavrnili že na matičnem delovnem telesu. To sem zdaj prebral, citiral, kako smo nekako v Poslanski skupini Desusa odreagirali takrat, pred dvema mesecema, ko je bila pobuda za ponovno znižanje DDV predlagana s strani samostojnega poslanca Čuša. Danes predlaga spremembo znižanja DDV Poslanska skupina SDS in praktično ni razlike, praktično ni razlike, razen seveda v tistem segmentu, ko predlagatelj predlaga novo, tretjo stopnjo davka na dodano vrednost, ko gre za 5-odstotno obdavčitev za artikle, prehrane, medicinske opreme, obnove, popravila stanovanj in tako dalje in tako naprej. Samo v tej točki bi lahko rekel, da je ta predlog zakona pozitiven in bi o njem veljalo razmisliti samo o tem segmentu, morda razmisliti, bom korak dlje šel, da bi to še znižali oziroma na nullo stopnjo pripeljali ta davek za resnično tiste izdelke, ki so najbolj elementarni in potrebni resnično minimalne obdavčitve.

Ko pa govorimo o tem znižanju in osnovne in znižane stopnje davka na dodano vrednost ponovno na 20 oziroma 8,5 %, samo nekaj ugotovitev, kar je bilo že praktično vse povedano v stališčih tako naše kot drugih poslanskih skupin, ki ne podpirajo tega zakona. Osebnostno sem trdno na tem stališču, da znižanje DDV ne bo absolutno prineslo nižjih cen. Vsi trgovci imajo v svoji cenovni politiki tudi to možnost, da zvišajo marže. To je prva zadeva. Druga zadeva; treba je vedeti, da vsi tej izdelki niso enake elastičnosti, da je treba pač videti, kateri izdelki so bolj elastični, kateri so manj elastični in eno bolj konkretno analizo, kaj to pomeni pri izpadu dohodka. Da ne bom pozabil, prej je bilo govora, ali je to 300 milijonov, ali je to 500 milijonov, da smo malo »razštelani« v koaliciji, da sami ne vemo, koliko je. Nam so pripravile strokovne službe in tisti, ki seveda razpolagajo z vsemi relevantnimi podatki, pač oceno finančnih posledic in nekako za cca 300 milijonov je izpad dohodka, so finančne posledice za spreminjanje 22 na 20 in 9,5 na 8,5, tista druga, ostanek bo pol milijarde, pa je seveda ta nova davčna stopnja, nova DDV za 5 % že navedenih izdelkov.

Seveda se strinjam, da če nek davek znižaš, da ga moraš adekvatno z nekim drugim davkom nadomestiti. Spomnite se, kako smo bili grdi, ko smo davek na dobiček zviševali. Pa so zopet bile primerjave z različnimi evropskimi državami; a glej ga, zlomka, takrat so bile vse

tiste države navedene, ki imajo ta davek nižji, ne pa tiste države, ki imajo tudi, pa ni jih tako malo, višji ta davek. Tudi danes sem slišal navajati države, res da jih je dosti, ki imajo nižji davek na dodano vrednost, osnovni in znižani, nismo pa navajali držav, ki imajo višji davek na dodano vrednost, kar je seveda čisto legitimno. V tem trenutku se ne bom spuščal na nobeno ideološko raven in ne bom polemiziral s predlagateljem, ali je to legitimno, ali je to korektno, še manj, ali je to resno, da tak zakon predlaga. Vse to drži; je legitimno, itak da legalno. Verjamem tudi, da resno, ker pač predlagatelj skuša s svojimi predlogi nekako prepričati večino poslancev v tem državnem zboru, da je to z nekega, pač, njegovega specifičnega aspekta to upravičeno.

Se pa sprašujem in tu se mi zdi ključnega pomena obrazložiti, zakaj v Desusu ne bomo podprli tega zakona. Poglejte, zelo nevshečno je govoriti, in tudi sedaj nastopam v tej funkciji, da nisem zagovornik nižanja davčnih bremen. To ni vsečna zadeva. Najlepši si, najbolj všečen si, ko rečeš, znižali bomo ta davek, ma kaj na 20 %, dajmo ga na 15 % znižati! Pa onega, znižanega, dajmo na 6, 7 %, je še bolj všečen! Ampak jaz se seveda zavedam, da pri vsakem proračunu, tako družinskem, tako lokalnem kot tudi državnem proračunu, je vedno nekako tehtanje med prihodki in odhodki. Če bomo imeli toliko in toliko izpada na prihodkovni ravni, enostavno nemogoče bo denar potem deliti. Nemogoče bo govoriti o zviševanju penzij, ki so krvavo potrebne zvišanja, to vsi vemo in smo vam obrazložili zadnjič, zakaj in kako. Nujno potrebno je zvišati tudi nekatere družinske transfere, nujno potrebno je zvišati nekatere socialne transfere. Osebnostno in Poslanska skupina Desus bi si seveda želela tudi, da se tistim najmanj plačanim, tako javnim uslužbencem kot zaposlenim v realnem sektorju, da se jim minimalne plače zvišajo, da bi lahko dostojno živeli – ne bom našteval vseh ostalih transferov, ki jih zagotavlja država, ampak enostavno, če tukaj za toliko in toliko milijonov evrov na leto zmanjšamo prihodke, potem mi tisti, ki podpirate predlog tega zakona, povejte, kako bomo to nadomestili. Z nekim časovnim zamikom? Nemogoče! Danes bo pol milijona, pardon, pol milijarde manj sredstev. Kako bomo dali denarne socialne pomoči, kako bomo izplačevali višje pokojnine, kako bomo uvedli sedmi in osmi razred otroškega dodatka, če bo izpad prihodkov v državnem proračunu, pa najsibo 300 milijonov, če vam je lažje to slišati? Enostavno, to je nemogoče. Sprašujem se, kako bomo potem postali in ostali še vedno socialna država, če bomo še vedno varčevali mukoma na najšibkejših, mukoma, ta famozni ZUJF mehčamo, pa ga skušamo nekako anulirati do konca, pa še sedaj ga nismo. Še sedaj so nekateri prejemi še vedno v primežu tega ZUJF in čas je, da vendarle, tu se pa tudi jaz s tistimi strinjam, da vsi ljudje nekako so upravičeni do

neke ponovne sprostitev teh transferov, saj gospodarska rast nam izjemno dobro kaže.

Da rezimiram vse skupaj. Povejte mi, kakšna je alternativa, če ta zakon podpremo. Ali je alternativa, da kakšen drug davek zvišamo in kateri je ta in za koliko, ali je alternativa, da znižamo transfere posameznikom in gospodinjstvom, plače javnim uslužbencem, funkcionarjem in tako dalje. Ocenjujem, da ni potrebe, da znižujemo stopnjo davka na dodano vrednost, ker potem je nemogoče, da izplačujemo, tako kot se spodobi za socialno državo, tiste transfere posameznikom, ki jim je treba izplačati, saj si sami ne uspejo na trgu iz takšnih ali drugačnih razlogov zagotoviti sredstev za normalno življenje.

Vsled vsega naštetega in kar je že bilo povedano – pa ne bom ponavljal tukaj v stališču, ki ga je kolegica Kovačičeva predstavila uvodoma –, ne bom podprl predlaganih sprememb Zakona o davku na dodano vrednost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Anže Logar, pripravitelj naj se gospod Jernej Vrtovec in gospod državni sekretar.

Izvolite, gospod Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Zaključil bom ali pa začel bom z neko izjavo, ki jo je kolega Prikl dal, pa moram priznati, da je ne razumem. Namreč, v bran temu, da ne podpre nižje davčne stopnje je dejal, »da se ne bom spuščal na ideološko raven«. Spoštovani, kje ste pa v zakonu o DDV našli ideološko raven? Ste pa unikum, da v predlogu, ki govori o davkih, se v bistvu dotika vsakega od nas, najdete ideologijo. Razlika med dojemanjem države enih in drugih je samo ta, ali se nekdo zavzema za vitko državo in zaupa sposobnosti ljudi ali pa vse stavi na vseobsegajočo državo, ki ve za vse, kaj je prav, in tudi na podlagi tega redistribuira dohodek, ki ga vzame tem, za katere ve, da vse ve.

Moram priznati, da sem presenečen nad temi verbalnimi akrobacijami koalicije, ko poskušajo opravičiti, zakaj ne bodo podprli znižanja DDV. Razlog, da predlagatelj ni naštel tistih držav, ki imajo višji DDV, je pa res neumesten. Če je veliko držav z nižjim DDV, jasno, da bomo stremeli k temu, da bo Slovenija čim bolj ugodna država za življenje, ne pa nasprotno, da bo Slovenija država, ki bo kar največ pobrala. Leto 2008 je bilo zadnje predkrizno leto, ne vem če se spomnite, desetletje je vmes minilo, ampak to je bilo leto ali pa obdobje, ko so ljudje dobro živeli. 2007, 2008, čas prosperitete. Ne boste verjeli, ampak v tistem obdobju je bilo pobranih DDV za približno 500 milijonov evrov manj, pa so ljudje kljub temu dobro živeli. Torej se s 500 milijoni manj, s 500 milijoni vitkejšo državo da kljub temu

dobro živeti. Ni potrebna požrešnost države, da pobere čim več, ker ima s tem tudi večjo moč, ker je ona tista zveličavno, ki redistribuira narodov prihodek. Ni. To je stvar vsakega posameznika, če mu več v denarnici ostane.

Živa razprava o tem, kako minimalna plača ne dosega življenja oziroma ravni revščine – za 2 evra je razlike. Včeraj smo imeli razpravo in tudi glasovanje o tej temi glede minimalne plače. Ali veste, da če podprete ta zakon o DDV, znižani stopnji, boste samo pri kruhu štiričlanski družini omogočili, da bo ravno za tista 2 evra na mesec ujela prag revščine z minimalno plačo? Ali ni to socialna redistribucija? Saj kruh je pa ja elementarni prehranski artikel, ki ga vsi rabijo, tisti, ki imajo manj prihodkov, ki si ne morejo privoščiti več, še toliko bolj. S tem boste šli naproti tistim, za katere vi tako radi opevate pa jim zdaj ne želite tega priznati, ker jim ne želite znižati davčne stopnje. Ali pa recimo ogrevanje – ne želite iti naproti temu, da bi plačevali nižjo davčno stopnjo za ogrevanje, elementarno življenjsko potrebo, da živijo v toplem domu. Cel kup je zgodb, ko si ljudje ne morejo privoščiti elektrike za ogrevanje. Vi si lahko montirate toplotno črpalko, ker imate dovolj sredstev, nekdo drug mora s tistim električnim radiatorjem ogrevati, in ker je to neracionalno in drago, si pač ne more privoščiti in živi v mrazu. Tu bi imel pa vsaj nižjo davčno stopnjo za takšno elektriko, pa mu jo tudi odrekate, zaradi tega ker pravite, da se tu ne boste šli ideologije.

Šefica odbora za finance, ki je ravno prišla, je rekla, da je neodgovorno predlagati takšen zakon – zakaj pa? Zakaj pa? Če smo 2008 živeli s takšnimi davčnimi prilivi, lahko tudi 2018, desetletje kasneje, vam zagotavljam. In da je to odlog, ki ga bo moral nekdo plačati v prihodnosti – to ni res. Če smo leta 2006, 2007, 2008 živeli z bistveno manjšimi prilivi iz DDV, tudi danes lahko. Je pa res, da je v tem mandatu ta vlada, v kateri sedi koalicija oziroma stranka, ki ji vi pripadate, zaposlila 8 tisoč dodatnih zaposlenih. To pa je davek, ki ga bodo plačevale prihodnje generacije! In to vsak mesec! 8 tisoč dodatnih zaposlitev, ki ste jih pridelali, vsak mesec zahteva 20 milijonov dodatnih davkoplačevalskih sredstev. Ali bo tisti, ki bi si lahko več kruha privoščil zaradi nižje davčne stopnje, bolj srečen zaradi 8 tisoč dodatnih delovnih mest ali bi mu več pomenilo, da kupuje cenejši kruh? Povejte mi. In glede elastičnosti, neelastičnosti, če že uporabiva te termine, gospod Prikl, kruh je pri nižjih slojih najbolj neelastičen, potrebujejo ga za preživetje in njim bi to največ pomagalo. Največ. In tudi vsem tistim upokojevcem, za katere se zavzimate in potem iztržite za 1,2 evra višjo pokojnino. Njim bi tista 2 evra na mesec zaradi nižjega davka za kruh v bistvu več prinesla kot vaše zvišanje pokojnine. Več – razmišljate – prej ste nakazali v tej smeri – v tej smeri, da bi ta predlog podprli, jaz apeliram na vas, da to vendarle naredite, ne samo govorite, da se zavzimate za najnižje sloje, ampak da to tudi podprete. Kajti ta

zakon gre posebej s to znižano davčno stopnjo za prehrano, za ogrevanje, medicinske pripomočke in tako naprej najbolj naproti tistim, ki si ne morejo privoščiti vsega, kar si pač lahko nekdo, ki ima boljše življenjske pogoje.

To, da znižanje DDV ne bo prineslo znižanja cen, ste prebrali iz stališča Vlade. Na trgu velja konkurenca, v trenutku, ko bo eden v katalogu objavil, da bo zaradi znižanja DDV znižal tudi ceno kruha, moke, jajc, pa nek ponudnik električne energije, da bo to prelil v nižje cene električne energije, haha, mu bodo vsi sledili, verjemite. Kajti če mu ne bodo, bodo šli vsi ali pa vsaj tisti, ki štejejo evre vsak mesec, k tistemu, ki ponuja najcenejšo električno energijo, oziroma v tisto trgovino, ki bo znižala ceno oziroma ki bo upoštevala to znižanje cene, in bo trg naredil svoje. Je pa res, tu pa morda potem trčite ob tisto vašo ideologijo iz vaše razprave, da v dojemanju države, ki ve vse za vse in ki je edina zveličavna, da pove, kaj je prav, morda ne računate na ta dejavnik trga, da se subjekti na trgu vendarle tržno obnašajo in da so za to, da pritegnejo dodatne potrošnike, pripravljeni tudi spustiti maržo, in ravno zaradi ekonomije obsega, zaradi večje prodaje izdelkov na koncu iztržijo več. Tisti, ki bo nižji DDV prelil v nižje stroške, v nižjo ceno, vam zagotavljam, da bo prodal več kot tisti, ki bo socialistično vztrajal na visokih cenah in se želel umestiti z višjo maržo. Vam zagotavljam, tako kot tu sedim in tako kot vi zdajle poslušate, podprite zakon, bova čez eno leto, če bova še sedela tu notri, primerjala številke in vam zagotavljam, da se bo izkazalo, da to, kar danes trdim, drži. Tako da predlagam, da niste izključujoči že vnaprej in da pretirano ne zapirate manevrskega prostora, v prihodnje zelo pazite, kako širite javno upravo in koliko dodatno zaposlujete v javno upravo, in da predvsem ravnate v smeri dobrega za ljudi, torej da bodo že oni vedeli, kaj je prav, vi jim samo omogočite dovolj prihrankov in da jim bo več ostalo v njihovih denarnicah, ne pa, da vi v njihovem imenu redistribuirate dobiček, ki so ga na koncu koncev oni ustvarili.

Predlagam, da ta predlog zakona podprete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravita naj se državni sekretar gospod Tilen Božič in gospod Tomaž Gantar.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Najlepša hvala, predsednik.

Leta 2013, ko je bila Slovenija dejansko na dnu in ko je bilo slovensko gospodarstvo na psu, se je vlada Alenke Bratušek odločila za ta ukrep in že takrat smo v opoziciji opozarjali, da kljub vsemu in kljub gospodarski situaciji, ki je bila izredno slaba, še vedno niso utemeljeni razlogi, da se DDV zviša. In dejansko niso bili. Niso bili, kajti na drugi strani se skrči potrošnja. Danes, ko imamo pozitivne gospodarske aktivnosti, ko je gospodarska rast res izjemna in

tudi zunanje okoliščine v svetu kažejo na to, da se bo leta 2018 ta gospodarska rast nadaljevala, smo pa mi glede davkov in na drugi strani spet prispevkov zelo konservativni. Kdo je za to gospodarsko rast najbolj zaslužen? Kdo ustvarja to dodano vrednost? Prav gospodarstvo, podjetniki, obrtniki in njihovi zaposleni. Če pogledamo finančno politiko te vlade ali pa zgolj zadnji proračun – ali mi tem ljudem kaj vrnemo? Ali damo gospodarstvu kaj nazaj? Ali zaposlenim v gospodarstvu kaj vrnemo zaradi njihove produktivnosti? Ne. Na drugi strani je iz proračuna jasno vidno, da se večajo odhodki, več je zaposlenih v javni upravi, na polno trošimo, kolikor se da. Iz tistih začasnih ukrepov v vladi Alenke Bratušek, ki je resnično vladala v težkih časih, v časih suhih krav, smo sprejeli, da bo ta stopnja DDV dolgoročen ukrep. V bistvu gledamo zelo kratkoročno na takšen način, kajti gledamo, kako bomo čim prej dobili čim več denarja v svojo malho, na drugi strani pa brez neke vizije, kako bi z nižjimi davki ustvarjali večjo produktivnost in na drug način polnili državni proračun.

Od leta 2016 do 2019 Vlada predvideva skoraj 70 milijonov evrov več proračunskih odhodkov. To še potrjuje, da ima Vlada namen trošiti, ampak na drugi strani se dajmo vprašati – saj imamo pozitivno gospodarsko rast, ampak na kakšnih osnovah je ta pozitivna gospodarska rast? Ponovno poudarjam, na drugi strani pa tistim, ki za to gospodarsko rast skrbijo, ne vrnemo oziroma ne namenimo popolnoma ničesar, ne z znižanjem davkov na plače ali prispevkov, niti ne navadnim ljudem, najrevnejšim ali pa najbolj občutljivim, ki tudi prispevajo k tej gospodarski rasti. Nižji DDV je torej namenjen dejansko vsem, in da je takrat 2013 prišlo do višjega DDV, je najbolj problematično, kajti najbolj udari revni sloj ljudi, tiste najobčutljivejše. Namreč, tisti, ki skoraj 100 % svojih odhodkov nameni za potrošnjo, se pravi za osnovno preživetje, v bistvu plačuje DDV v celoti. V celoti! Od svojih odhodkov toliko in toliko nameni tudi za plačilo DDV. Tisti, ki pa mu ni treba, se pravi, ki tudi kaj privarčuje, je v primerjavi s plačilom DDV na veliko boljšem kot tisti najrevnejši. Tukaj ne razumem zlasti Desusa, kako upokojemcem ne privošči tega, da bi lahko kaj privarčevali. Enostavno. In z DDV, s tem zakonom, ki je danes pred nami, bi naredili mnogo več za slovenske upokojemce, za njihove prihranke kot pa na primer s tem, ko jim bomo 2 evra na mesec z nekim ukrepom – kolega Horvat bi rekel, 2 kepici sladoleda jim bomo – podarili. Samo s tem zakonom bi veliko več naredili za najobčutljivejše državljanke in državljane, ki 100 % svojih odhodkov porabijo za potrošnjo. To torej pomeni, da DDV najbolj udari prav njih, kajti vsi njihovi odhodki so seveda obdavčeni z DDV.

Kaj pa je ključno ob tem, ko lahko znižamo DDV? Večja potrošnja! In večja ko bo potrošnja, bolj bodo ljudje zadovoljni, na drugi strani pa bo država ta denar pripeljala v državno

malho na kakršenkoli drug način. Na kakršenkoli drug način, kajti te možnosti država vsekakor ima. Kar je predlog Nove Slovenije, govorimo tudi v skladu z našim programom, je torej prav to, da z nižjimi davčnimi obremenitvami, zlasti z nižjim DDV, največ vračamo nazaj najbolj zaslužnim za pozitivne gospodarske aktivnosti. Resnično niso utemeljeni predlogi, argumenti, da vztrajamo pri istih argumentih, kot so veljali leta 2013 ali pa v začetku leta 2014, ko se je davčna stopnja zvišala. V Novi Sloveniji resnično hrepenimo po razumu tudi v tej parlamentarni dvorani, zlasti kar se tiče tega, ko govorimo o davkih in v povezavi s tem o pozitivni gospodarski rasti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič. Pripravita naj se gospod Tomaž Gantar in gospod Jani Möderndorfer.

Izvolite, gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Izrečenih je bilo kar nekaj zanimivih reči, se bom predvsem potrudil, da dam nekatere dodatne informacije, ki mislim, da so za vas poslance tudi pomembne za razpravo in odločanje, da ne bo kakšne zmede, posebej recimo glede števil, ki so se omenjale, in tako naprej. Ampak kot prvo je bilo rečeno, pa moram to demantirati, da so v Sloveniji visoki davki, pogosto se tudi omenja, da so morda celo najvišji in tako naprej. Jaz bi samo dal nekako v kontekst, tako da vidite, kako stojimo v razmerju do okoliških držav. Delež davkov v BDP, se pravi bruto družbenem proizvodu, če pogledamo, Republika Slovenija se giblje okrog 37 %. Če pogledamo naše avstrijske sosedje, so skoraj pri 44 %, kar je znatno več kot Slovenija. Če pogledamo Nemčijo, so približno pri 39 %, kot omenjeno prej za Slovenijo velja približno 37 %, se pravi 2 odstotni točki manj. Za Madžare velja podobno kot za Nemčijo, približno pri 39 %, na Hrvaškem so malenkost nad nami, približno od pol odstotne točke do ene odstotne točke se gibljejo, so pa pod 38 %. Za Italijo je bilo že prej, mislim da, omenjeno, približno 43 %. Se pravi, da ta trditev, ko pogledamo okoliške države, če gledamo regionalno konkurenčnost in tako naprej, ne drži.

Je pa res druga reč, kako imamo mi davčno strukturo postavljeno, tu pa smo, ko se primerjamo z nekaterimi drugimi državami, nekoliko neugodni. Ravno zaradi tega tudi na področju davčne politike stremimo k prestrukturiranju, se pravi pogosto se pogovarjamo ravno o tem, kakšna je obremenitev dela, da je treba delo razbremeniti in tako naprej, da bomo na ta način povečali konkurenčnost. Tudi če gremo pogledat v zadnjih dveh letih, kar je bilo sprememb recimo razbremenitve dela, če seštejemo lansko pa letošnje prestrukturiranje, je obremenitev dela, ocenjujemo, nižja za približno 130 milijonov evrov, nekaj čez 100 za tiste spremembe, ki so

začele veljati 1. 1. 2017, dodatnih približno 25 milijonov še z naslednjim letom. Tako da se zavedamo teh težav in jih tudi naslavljamo in iz tega razloga iščemo konkurenčno pozicijo, ki jo potrebujemo. Glede na to, kako gre izvozu in kako gre naši državi, mislim, da smo pri tem, tudi v sodelovanju z gospodarstvom, uspešni.

Od tu naprej je bilo še nekaj drugih reči rečenih, predvsem pri DDV. Kljub temu da je, mislim da, že predsednica odbora za finance podala svoj komentar na to temo, bi, ker se ves čas ponavlja, da je ta vlada dvig stopenj DDV spremenila iz začasnega v trajni ukrep, ponovno poudaril, da je v dokumentu Program stabilnosti 2013 že zapisano, da gre za trajni ukrep. Šlo je zgolj zaradi takratne očitno trenutne težave, ki se je zgodila, lahko ji rečemo tudi administrativna, da se je to uredilo v zakonu, v katerem se običajno to ne ureja. Ampak tudi že takrat s tistim vedenjem, da se bo prestavilo v tisti zakon, ki je temu namenjen, se pravi zakon o DDV, in so se tudi te stopnje, ki so bile že predhodno razglašene in pojasnjene kot trajni strukturni ukrep, vnesle v tisti zakon, v katerega tudi morajo iti.

V nadaljevanju bi dal nekaj pojasnil glede števil, glede na to, da je bilo izpostavljeno, da se morda dogaja nekakšna zmeda glede tega, katera številka velja, katera ne. Dve ključni številki pri tem sta 300 milijonov evrov in približno 250 milijonov evrov. Prva se nanaša, kot je bilo že prej omenjeno, na znižanje tistih stopenj, se pravi z 22 na 20 pa z 9,5 na 8,5, se pravi, da bi se obstoječe stopnje znižale. Ocenjeni učinek na letni ravni je približno 300 milijonov evrov, kot veste, če bi se to uveljavilo s 1. 1. 2018, bi se obračun DDV, ko ga vi tudi oddate recimo za januar, oddal konec februarja. Tudi iz tega razloga pride od kakšnega mesečnega zamika in zaradi tega bi bilo v prvem letu učinka med 270 in 280 milijoni, ampak v povprečju na letni ravni okrog 300. Drugi del učinka se pa nanaša na uvedbo dodatne nižje stopnje v višini 5 % za predlagane dobave. V tem primeru bi to pomenilo približno 250 milijonov evrov. Če to razdelam na različne komponente, lahko rečemo, da bi šel velik del učinka, po ocenah okrog 142 milijonov evrov, na račun uvedbe 5-odstotne stopnje DDV za tiste dobave, ki so trenutno obdavčene po splošni stopnji 22 %. Od tega večji del, to je 117 milijonov evrov, pomeni znižanje stopnje za dobavo električne energije, zemeljskega plina in za daljinsko ogrevanje, preostali 104 milijoni evrov pa na račun dodatnega znižanja nižje stopnje DDV. K temu bi največ prispevalo znižanje DDV od dobav hrane in zdravil, tukaj je ocena približno 63 milijonov evrov. Tako da skupno, kot omenjeno, približno 550 milijonov evrov, kar je veliko.

Od tu naprej bi izpostavil še, kako trenutno tečejo trendi na območju Evropske unije, kar se tiče stopenj DDV. Zadnje spremembe, ki bi jih veljajo izpostaviti, so recimo vezane na Grčijo, ko so s 1. 6. 2016 dvignili

splošno stopnjo s 23 na 24 %. Avstrija je uvedla dodatno nižjo stopnjo, podobno se danes tudi tukaj predlaga, in sicer v višini 13 % za nekatere dobave, ki so bile prej obdavčene s stopnjo 10 %. Se pravi, ne gre v smislu, kot je tukaj, ena stopnja z 9,5 na 8,5, potem pa se zniža na 5, ampak dejansko je tista stopnja, ki jo že imajo, 10-odstotna, še ena dodatna 13 %, se pravi višja. Od tu naprej, če gledamo tudi Romunijo, bi jo pa morda dal v eno drugačno kategorijo. To je edina država, ki se je odločila za znižanje te splošne stopnje, oni so šli 1. 1. 2017 z 20 % na 19. So šli pa pred tem še leta 2010 s 24 na 20. Ob tej državi bi vseeno poudaril, da ima ravno na področju DDV zelo velike težave. V Romuniji okoli 37 % znaša tisto razmerje med teoretično zmožnostjo DDV, ki bi ga lahko pobrali, pa tistim, kar dejansko poberejo. Če mi pogledamo Republiko Slovenijo, mi smo skoraj desetkrat nižji, se pravi smo približno na 5,5 %, toliko znaša ta vrzel med teoretičnimi zmožnostmi in tistim, kar se dejansko pobere, je pa to približno polovica tistega, kar je povprečje v Evropski uniji. Se pravi, tudi Nemčija in številne druge države so pri tem z vidika uspešnosti slabše, kot je Republika Slovenija, se pravi, očitno imamo sistem relativno dobro postavljen in se s časom rezultati izboljšujejo.

Od tu naprej bi morda dal še en manjši vpogled v en drug vidik. Omenjeno je bilo, da imajo številne države po dve znižani stopnji. To seveda drži, bi pa izpostavil eno drugo reč. Kot rečeno že prej, predlog, ki ga imamo na mizi, predlaga, da bi imeli dve znižani stopnji, ena bi bila 5, ena 8,5 %, tista standardna oziroma splošna pa 20 %. Če pogledamo tiste, ki imajo dve znižani stopnji, lahko ugotovimo, da ima velika večina te stopnje višje, kot so predlagane v tem predlogu. Če pogledamo Belgijo, recimo 6 pa 12, omenjeno prej, za Slovenijo predlagano 5 in 8,5. Če pogledamo Češko, 10 in 15 %, če pogledamo Grčijo 6 in 13 %, če pogledamo Francijo, 5,5 in 10 %, Hrvaška 5 in 13, Irska 9 in 13,5, Italija 5 in 10, Ciper 5 in 9, Litva 5 in 9, Madžarska 5 in 18, pri čemer bi omenil eno zanimivost, splošna stopnja pri njih je pa 27-odstotna. Od tu naprej, če gremo še pogledat, Portugalska 6 in 13, Finska 10 in 14, Švedska 6 in 12 in tako naprej. Tako da tega je kar nekaj, bi pa zagotovo, da ne bom tukaj selektiven, omenil tudi druge, zato ker, omenil sem, nekatere so pa drugače. Tako da tukaj zagotovo velja omeniti Poljsko, oni so na 5 in 8 %, Malto, 5 in 7 %. To so recimo tiste, ki jih velja izpostaviti na drugi strani. Je pa res, da imajo tudi na področju pobiranja DDV večje težave kot Slovenija, posebej če gremo pogledat kakšno Malto, če se prav spomnim.

Od tukaj naprej še ena reč, ki je meni nekoliko zanimiva, zgodovinsko. Če gremo gledat kar nekaj časa nazaj, 10 in več let nazaj, mislim, da je bilo že kakšnih 12 od tega, je bila takrat ena iniciativa oziroma pobuda o enotni davčni stopnji, in ravno takrat je tudi današnji predlagatelj pa te zadeve videl malo drugače, ne

v tri stopnje, ampak v eno in enotno stopnjo. Se pravi, od takrat je vseeno tukaj ena sprememba, verjetno tudi v duhu tistega, kar je bilo omenjeno, se pravi, da je DDV z vidika socialnega učinka, ki ga povzroča, nekoliko neugoden. Tako da tu se je verjetno ta njihova misel tudi uveljavila in je verjetno to kakšen korak v drugo smer od tistega, kar je bilo rečeno pred časom.

Od tu naprej bi šel še na nekaj drugih zadev. Kar se tiče stabilnosti javnih financ, te so v fazi konsolidacije in končno je bilo po zelo dolgem času ulovljeno to ravnotežje. Zaradi tega ker ko pride na prihodkovni in odhodkovni ravni do tako velikih diskrepanc, kot jih je bila deležna Slovenija, so posledice lahko hude. Kje se zrcalijo? Samo tako na hitro lahko vidimo v deležu dolga v BDP. Če boste recimo šli pogledat številke, ki jih imamo v zadnjem času, je Vlada pri obvladovanju tega sorazmerno uspešna. Če gremo recimo pogledat, kje smo imeli špico leta 2015, pri skoraj 83 % deleža dolga v BDP, bi opozoril samo na maastrihtski kriterij, ki kaže na tisto stabilnost in nam je omogočil, da smo se pridružili evru, ta je postavljen na 60 %, kar je tudi tista ciljna vrednost, h kateri moramo stremeti najmanj po eni dvajsetini na leto od razlike, kot nam tudi nalagajo pravila znotraj Evropske unije. V 2016 smo to znižali na 78,5, v 2017 so predvidevanja, da bo to 75,2, v 2018 pa 72 % BDP. To je tisto, na kar bi posebej opozoril – da dolg, ki ga mi imamo, so v bistvu, lahko rečemo, vnaprej porabljeni davčni prilivi, ki jih pač ni bilo. To je treba tudi sanirati, priti na zeleno vejo, zaradi tega ker naslednja recesija se bo zgodila in takrat je treba imeti manevrski prostor za proticiklične ukrepe. Kaj mislim s tem? Če so na eni strani proticiklični ukrepi, imamo na drugi strani ciklične ukrepe. Ciklični ukrep je, da takrat, kadar ti gre dobro ali pa zelo dobro, znižuješ davke, in potem ko prideš v recesijo, pomeni, da bo tista rast, ko se že pregreva, še bolj pregreta in da bo potem tudi tisti padec, ko boš prišel v recesijo, bistveno večji. V tisti recesiji, ki se nam je tudi zgodila, kot veste, so se spet dogajali ciklični ukrepi. Mi smo kot država prišli v situacijo, ko smo šli dvakrat na dno, zgodil se je ta dvojni V, tudi zaradi tega, ker so imeli nekateri ukrepi, ki so bili sprejeti, dodaten ciklični vpliv in stimulirali gibanja v smeri, ki najbrž ni bila najboljša. Zaradi tega bi vseeno povedal, da to, kar se po navadi povezuje: »Znižajte davke, dvignili boste davčne prihodke,« mislim, da je Slovenija poskusila obe zadevi v praksi. Znižala je davke, videla, kakšen je bil rezultat, povišala je davke v recesiji, videla je, kakšen je bil rezultat. Se pravi, imamo te momente, na katere je treba paziti, biti previden ravno zaradi tega, ker na koncu najslabše skozi to pridejo dejansko ljudje.

Od tu naprej morda še nekaj zadev. Rečeno je bilo, da je treba poskrbeti za boljše življenje državljanek in državljanov. Mislim, da ta vlada tudi dela na tem. Rečeno je bilo, da samo

na račun zaposlovanja v javnem sektorju, omenjenih je bilo 8 tisoč delovnih mest – jaz bi vseeno opozoril na eno reč. V državna upravi, se pravi tisto, kar se pojmuje na nek način kot uradništvo, tam je stanje takšno, kot je bilo, oziroma se malenkost celo znižuje. Kje pa se je povečalo število zaposlenih? Ravno tam, kjer se zagotavlja servis državljanom in državljanom. Lahko gledamo policijo, zdravstvo, izobraževanje in tako naprej. Se pravi, v tistih elementih, kjer potem ko je rečeno, ali bi nekdo dal evro ali dva več za to ali ono, dejansko posredno daje za tiste storitve, ki mu jih potem ta država tudi nudi, in tudi zaradi tega, kar je na nek način smisel zbiranja in tudi plačevanja davkov. Tako da bi vseeno opozoril, da ni tukaj v tem smislu, da se je 8 tisoč ali pa kolikor koli že ljudi zaposlilo, za katere morda niti sami ne bi vedeli, kaj naj delajo. Zaposlili so se tam, kjer je bilo ocenjeno, da so storitve, ki so namenjene državljanom, morda nekoliko prešibke, kadrovske podhranjene, in se je ciljno šlo v to, da so se zagotovili dodatni kadri, da imajo od tega državljanji kar največ.

V nadaljevanju še nekaj malenkosti, potem bom pa zaključil. Rečeno je bilo glede najprimernejšega načina, se pravi čim prej čim več denarja v državo malho, več proračunskih odhodkov in tako naprej. Kot rečeno, proračunski odhodki se dvigujejo počasneje, kot se dvigujejo prihodki, oziroma prihodki se izrazito hitro dvigujejo ravno zaradi tega, da dosežemo stabilnost. Je pa več načinov z vidika državljan in državljanov, kako se skuša pomagati, se pravi, kako se redistribuira. Eno je skozi davčni sistem, poleg DDV imate tudi dohodnino, na dohodnini, kot že prej omenjeno, je bilo narejenih kar nekaj korakov naprej, da se razbremenijo. Nadalje, kako se zagotavlja solidarnost – poleg spleta, davkov in prispevkov tudi na podlagi transferjev, ki se zagotavljajo točno tistim, ki jih potrebujejo, in od tu naprej tudi, če pogledamo, določene cene storitev. Nekdo, ki je v slabšem položaju, tudi preko cene vrtca in tako naprej, pride do ugodnejšega položaja oziroma se mu olajšuje položaj. To je ravno to. Ne gre za enostaven sistem, gre za kompleksen sistem, in kadar se ga spreminja in prenavlja, je treba biti pri teh zadevah zelo previden, ker tudi ena izmed usmeritev, ki jo zagovarja tudi Evropska unija, pa verjetno jo boste tudi od OECD slišali, je, da mora biti ta rast zastavljena tako, da ljudje oziroma nekateri ne bi ostali zadaj, se pravi, moramo iti tudi kot družba skupaj naprej.

Kar se tiče usmeritev Ministrstva za finance, ko gledamo strukturo dajatev, bi vseeno opozoril, kot sem že na začetku povedal, da se zavedamo, da je ena izmed težav, tudi z vidika konkurenčnosti, obremenitev dela, zaradi tega tudi ta ostaja, lahko rečemo, prva prioriteta pri tem, ko razmišljamo, kako nasloviti oziroma kaj narediti na prestrukturiranju. Tako je tudi v prihodnje cilj, da se obremenitev dela zniža, in

od tega bodo tudi državljanke in državljanji lahko imeli koristi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Zelo na kratko se bom odzval na razpravo, ki jo je imel državni sekretar. Državni sekretar je kar tako po segmentih povzel, kakšen bi bil fiskalni vpliv na proračun in koliko manjši bi bili prihodki. Če ste vi tako natančno izračunavali to zadevo, me zanima, ali ste izračunavali še en segment. Pri davku na dodano vrednost vemo, da je dejansko učinek samo za končnega potrošnika, da na podjetniške in gospodarske bilance to ne vpliva, kajti vemo, da gre tukaj tudi za tako imenovani vhodni in izhodni davek, da gre dejansko tukaj samo za davek končnega porabnika, pa seveda tudi za javni sektor. Javni sektor nima pravice do povračila tega ukrepa.

V primeru znižanja davka na dodano vrednost, spoštovani državni sekretar, ali ste izračunali, koliko bi bilo pa tu potem manj odливov za javni sektor? Ker izračunavali ste samo ta pozitivni del, niste pa izračunali, koliko bi bilo za javni sektor, ki nima pravice do povračila davka na dodano vrednost. Če lahko odgovorite ali pa vsaj podate oceno, koliko bi se to za javni sektor zmanjšalo v primeru našega predloga, da se davek na dodano vrednost zmanjša na predkrizno raven oziroma da se uvede dodatna znižana stopnja 5 %.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Gantar. Pripravita naj se gospod Jani Möderndorfer in gospa Suzana Lep Šimenko.

Izvolite, gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Kolegicam in kolegom ter predstavnikom Vlade lep pozdrav!

Predlog o nižanju stopenj DDV se lepo sliši. In tudi izračuni, ki so bili predstavljeni oziroma računica se tako čez palec, na hitro lahko izide, namreč kot ste rekli, večja potrošnja bo nadoknadila in kompenzirala izpad v proračunu in smo nekje na obstoječem in ljudje bodo bolje delali. Seveda pa se po mojem mnenju ta računica na ta način ne izide. Kar nekaj je predpostavk, ki težko vzdržijo malo bolj resno presojo. Če mogoče začnem s tem, da je Slovenija deklarativno seveda socialna država, v tem se tudi vedno težje primerja z državami, ki v resnici dajo več kot mi za najšibkejše skupine, za tiste, ki so ogroženi, za upokojece in tako naprej. Procentualno so seveda te številke nižje, kot so v članicah EU, v večini primerov, da ne govorim za zdravstvo, kjer dajemo iz proračuna praktično najmanj. In če gledamo na drugi strani, da so ti davčni prihodki eni pomembnejših tudi

za zagotavljanje socialne države, potem težko vidim, kako nadoknaditi izpad v višini 550 milijonov, do katerega bi prišlo po oceni Ministrstva za finance. Razmere so se v času gospodarske in finančne krize, ko je prišlo do začasnega dviga obeh stopenj DDV, poslabšale za večino kategorij prebivalstva, s tem da so visoko ceno plačali ravno ti, ki danes še vedno živijo bistveno slabše, ki prejemajo prejemke, pa naj bodo to plače ali pokojnine, pod pragom revščine in ki tudi te gospodarske rasti, ki je izjemna v tem času, niso občutili na ustrezen način. Prišlo je do nekaj manjših uskladitev v smislu izredne uskladitve pokojnine, tudi plače in podobno, vendar v resnici v manjši meri.

Težko si predstavljam, da bi z ukrepom, kot ga predlagate, in z argumenti, ki jih predstavljate, moram reči, da na vsaj malo zavajajoč način – ves čas argumentirate z argumenti na podlagi nižanja, predvsem nižje stopnje DDV. Verjetno bi bil tudi sam v veliki dilemi, ali predlog podpreti ali ne podpreti, če bi govorili samo o nižji stopnji DDV oziroma o uvedbi še dodatne znižane stopnje DDV. V tem primeru pa seveda večjih dilem nimam. Zakaj mislim, da se računica ne izide? Kot prvo, enostavno predvidevati, da bodo z nižanjem DDV ostale znižane tudi cene storitev in ostale dobrine na obstoječem nivoju, je verjetno predpostavka, ki nima zelo trdnega temelja in osnove. Govorimo o podjetjih, o družbah zasebnega prava, govorimo o storitvah, kjer država nima svojega nadzora, se pravi o vrsti področij, kjer dejansko nimamo popolnoma nobenega nadzora nad tem, da bi cene v resnici ostale znižane za ta odstotek DDV. Bistveno bolj verjetno je, da bi se dvignile marže in da bi cene ostale nespremenjene, s tem pa tudi ne bi prišlo do večje porabe. Zame zato logika nižanja davčnih dajatev in s tem pričakovanje večje potrošnje na račun nižjih cen pač ne pije vode. Možnost večje gospodarske rasti oziroma večje porabe, predvsem zasebne porabe, vidim predvsem v večji produktivnosti, v višanju plač in šele potem tudi večje porabe, ne pa z računom brez krčmarja, da bodo pač na osnovi nižjega DDV cene znižane, ker ni enega ustreznega trdnega argumenta, da bi to v resnici tudi obstalo. Se pravi, bistveno bolj verjeten scenarij je, da bi prišlo do večjega ali manjšega izpada davčnih prihodkov v proračun, kar pa je seveda nesprejemljivo iz več razlogov. Tudi mi kot koalicijski partner, ki je navsezadnje podprl bodisi da se je začasno dvignil DDV bodisi spremembo v trajno rešitev, bi izpadli dokaj neresno, če bi zagovarjali to rešitev, na drugi strani pa zahtevali, ne vem, dvig minimalne plače, izredna usklajevanja pokojnin in vse, kar zraven sodi. Vsekakor izboljšanje življenjskega položaja tistih, ki danes živijo pod pragom revščine.

Potem verjetno ostaja vedno aktualen in pomemben tudi argument, da država slej ko prej mora in je verjetno ta trenutek tisti, ki je primeren, da svoj javni dolg zmanjšuje. Se pravi,

argumentov, zakaj potrebujemo takšen proračun oziroma še večji in zakaj morajo tudi davčni prihodki biti takšni, kot so danes, je verjetno veliko. Kot sem rekel, jaz osebno bi bil v hudi dilemi in težavi oziroma verjetno bi predlog podprl, če bi predlagali samo znižanje nižje stopnje DDV ali pa uvedbo še druge nizke stopnje DDV. Tukaj bom malo posegel, če ne drugega, ko smo pri plačevanju osnovnih življenjskih potrebščin, kjer tudi ni garancije, ampak tam, kjer pa država ima nadzor in kjer rešuje problem, eno od teh področij, ki ga pač jaz dobro poznam, je zdravstvo – zdravstvu je bilo z dvigom DDV v zadnji rundi odvzetih okrog 30 milijonov. Govorim bolj po oceni, dejstvo je pa, da je prišel resnično največji vdor v zdravstvo z uvedbo DDV, s čimer je zdravstvo izgubilo praktično okrog 800, 900 milijonov na leto, in takrat so se težave v zdravstvu začele in še danes nimamo odgovora, kako jih bomo reševali in financirali. Kot rečeno, Slovenija je država, ki prispeva iz proračuna najmanj, ponuja pa v bistvu ljudem največ. V tem primeru ne vem, če je to možno, argumenti so vedno obstajali, da si Republika Slovenija ni v pogajanjih izposlovala oziroma dogovorila še tretje stopnje DDV v preteklosti, ko se je ta davek uvajal, v vsakem primeru pa bi bilo vredno razmisliti o tem, da bi v resnici lahko razbremenili vsaj določeno kategorijo prebivalcev. Vsekakor pa ne vidim nobenega pametnega argumenta v celotnem zniževanju DDV. Nasprotno. Tudi o novih zaposlitvah in o plačah, ki so bile očitane kot nepotreben strošek države in za kaj se denar troši. Delno lahko očitek drži, na drugi strani pa menim, da bomo na tem področju morali bistveno več narediti predvsem pri variabilnem delu in v tem primeru tudi dodatno zaposlovanje v takšni meri verjetno ne bo več potrebno.

Vsekakor danes takšnega predloga, kot ga imamo na mizi, ob nejasnih izračunih, nejasnih predpostavkah ne morem podpreti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko in gospod Janko Veber.

Izvolite, gospod Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

Ta diskusija je zanimiva zato, da se lahko pogovorimo o nekaterih stvareh, ki so se zgodile v preteklosti, predvsem pa je zanimiva, kadar jo predlaga opozicija. Govorim o tistem delu, ko mora pravzaprav vsakokratna vlada, ko se sreča s proračunom in ne nazadnje z izvajanjem svojih politik, predno se odloči za izvajanje politik, najprej definirati, kako bo to počela in s čim. Tisti, ki skrbi in je po poslovniku edini predlagatelj tudi proračuna ali rebalansa, bi bil po mojem, to je moje osebno mnenje, edini kvalificiran, da lahko predlaga spremembe

davčne politike. Danes je drugače. Zakonodajno lahko spreminja Vlada oziroma spremembe lahko predlaga tudi poslanec oziroma Državni zbor, zakonodajno telo, in tukaj sem sam prepričan, da je svojevrstna anomalija. Težko si predstavljam, da predlaga spremembo davčne politike opozicija, in to v Vladi, ki vlada in bi rada izpeljala in ne nazadnje ima tudi edina resen in natančen pregled nad celotno davčno politiko in vsemi kazalci, ki so potrebni za to, da lahko sploh izpelje proračunsko politiko tako, kot si je zastavila.

Problem pa je nekje drugje. Zanimivo je, zakaj se ta predlog zakona ni pojavil pred sprejemanjem rebalansa, ko bi človek še rekel, da je to svojevrsten resen pristop, kajti veste, da če bi bil takšen zakon sprejet, bi potem morali iti kar takoj v rebalans in se glede določenih stvari odločiti, kaj bi naredili, bodisi kaj bomo odrezali bodisi ali se bomo dodatno zadolževali oziroma določene stvari uredili tako, da se bo ta politika izpeljala. Pa me to niti ne moti, predvsem zato ker – malo prej smo slišali v odgovoru zelo širok in celovit odgovor na kar nekaj vprašanj in dilem, ki jih je predstavil državni sekretar, mimogrede, moja hči bi rekla, da je »noter padek« ob tej svoji doživeti razlagi, ki je bila seveda na mestu – je pa nekje drugje problem. Problem vidim predvsem v tisti točki, ko je predlagatelj najavil, da gre za tako imenovani začasni ukrep, ko se je dvignil DDV. Nefer in nekorektno bi bilo, če tisti, ki smo takrat soodločali o dvigu DDV, ne povemo na glas, kaj se je res takrat dogajalo. Razprava je sicer tekla na odboru, ampak meni je žal, da so danes tukaj prazne klopi in da sameva klop gospe poslanke Alenke Bratušek, ki je bila takrat predsednica vlade in ne nazadnje tudi predlagateljica dviga DDV. Ne vem, se noče srečati s kruto realnostjo, ki je takrat bila. Mislim, da je popolnoma upravičeno takrat naredila ta korak, samo bi ga danes morala še braniti, pa je ni.

Bom pa jaz povedal, kaj se je takrat dogajalo. Takrat smo imeli tri možnosti. Ena možnost je bila, da uvedemo tako imenovani krizni davek, ki bi bil začasne narave, in to je bilo več kot jasno tudi definirano. Druga možnost je bila, da bi dvignili DDV samo v enem delu, to se pravi v eni stopnji, in tretja možnost, da v celoti dvignemo DDV. Če tega ne bi naredili ob prazni vreči in ob predhodnem klicanju trojke in njihovega vrhovnega vodje, ki je klical najmanj trikrat, neuspešno trojko, da naj zavlada Republiki Sloveniji in odloča o politikah. Tudi glede načina pobiranja sredstev je seveda moral biti ukrep hiter in učinkovit. Spomnim se, ko smo sedli skupaj s takratno predsednico vlade, z ministrom za finance gospodom Čuferjem tu v Državnem zboru pred odločanjem. Takrat je bil en zelo jasen odgovor, ko smo se pogovarjali o tem, kateri ukrep je treba potegniti. Takratni minister Čufer – še isti dan sem se pogovarjal tudi, takrat sicer še nismo vedeli, da bo ponovni, z bivšim ministrom za finance, ki je bil kasneje v naslednji vladi odgovoren za finančni del, ki je

seveda potrdil to teorijo – krizni davek bi pomenil samo začasno rešitev, kajti takrat, ko bi se uknil, bi mi morali spet najti neko novo nadomestilo ob dejstvih, ki jih je navedel državni sekretar, da bomo morali na vsak način najprej seveda tudi odplačati tisto, za kar smo se zadolževali. Vi se spomnite, da to ni bil edini ukrep v tistem času. V istem letu smo se mi pogovarjali o nepremičninskem davku, kjer je država iskala še dodatnih 200 milijonov, ob tem da je že dvignila DDV. 200 milijonov bi šlo na lokalno raven, 200 milijonov bi šlo pa v državno blagajno. O tem nihče ne govori, pa kasneje zaradi ustavne odločbe, ker je padel zakon, ki ga je sprejela vlada SDS oziroma takratni parlament, to je vrednotenje, ni veljal niti nepremičninski zakon. Zato smo seveda morali najti ta sredstva spet drugje.

Danes govoriti, da je bil dvig DDV začasni ukrep, je nekorektno in nefer do državljanov, ker jih zavajate. To ni bil noben začasni ukrep. Ne nazadnje ne poznam primera, da bi kjerkoli v Evropski uniji, kjer so dvignili DDV, izrekli, da je bil to začasni ukrep. Lahko se strinjam z razpravo v tistem delu, da bi lahko imeli drugačen davčni sistem, ampak tega zagotovo ne more predlagati opozicija in zagotovo ni rešitev samo v DDV, ampak bi morali pristopiti celovito. Tukaj podpiram državnega sekretarja, ko pravi, da gre za celovit sistem, kjer so učinki zelo široki, in temu primerno bi tudi moral biti pripravljen takšen predlog spremembe šele takrat, ko bi imeli kompletno analizo in kompleten sistem zraven. Ob tem pa, če bi to naredili, pripravljen še nov rebalans proračuna, kajti v nasprotnem primeru to pomeni kolaps. Vendar ne glede na to, gospoda Pogačnika cenim, spoštujem, ga pa razumem, da smo 5 mesecev pred volitvami in da je ta tema, kot kadar rečemo, da znižujemo davke ali pa da bomo ali pa smo predlagali znižanje davkov, pa »glej, glej, glej, te iz koalicije, ki nočejo nič slišati, ampak ko bomo pa mi na oblasti, bomo pa znižali DDV«. Če vam slučajno uspe, kolega Pogačnik, me zanima, ali boste tudi takrat predlagatelj tega.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo.

Zelo na kratko – seveda bomo. V primeru, da dobimo volitve, da zmagamo na volitvah, je tudi v našem programu to zapisano. To pomeni, da bomo znižali davek na dodano vrednost in uvedli še dodatno znižano stopnjo davka 5 %. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravita naj se gospod Janko Veber in gospa Marjana Kotnik Poropat.

Izvolite gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlejša hvala za besedo.

Moram reči, da me na nek način žalosti to, kar poslušam danes tukaj v Državnem zboru, izjave, kot so bile že v samih stališčih nekaterih strank z leve opcije o tem, da bi bila s tem obremenitev najšibkejših še večja pa da bodo s tem bolj prizadeti tisti z nižjimi dohodki. Resnično si ne znam predstavljati, po kakšni logiki ekonomije ta del funkcionira. Zakaj? DDV je davek, ki ga plača potrošnik, in je davek, ki je za vse enak. Nekdo, ki ima nižjo plačo, verjetno bolj ali manj celo plačo da za potrošnjo, za hrano, za položnice in za tiste najnujnejše stvari in seveda sorazmerno glede na svoj dohodek plača bistveno več davka. Ravno zato pravimo, da bi s tem bistveno pomagali tudi tistim najšibkejšim. In imajo dejansko direkten vpliv na to. Me pa skrbi nekaj – ne vem, s kakšno pravico si jemljete, da trdite, da če znižamo davek na dodano vrednost, si bodo pa trgovci vsi dvignili marže in bodo cene ostale enake. Trdno sem prepričana, da do tega ne bi prišlo. Trdno prepričana. Imamo ogromno število trgovcev v Sloveniji, delujejo na trgu in česa takega si zagotovo ne bi upali privoščiti. Če bi znižali davek od davka na dodano vrednost, bi se to tudi na koncu poznalo na cenah v trgovinah. Takšno sprenevedanje, da bi pa s tem zgolj trgovcem maržo dvignili, se mi zdi skrajno neumestno.

Veliko je bilo rečenega, ampak mi v državi še vedno več potrošimo, kot pa ustvarimo. Zaradi visokega zadolževanja v preteklosti in ne nazadnje tudi v času te vlade plačujemo zelo velike zneske za obresti. Prihodnje leto bo to nekaj čez 800 milijonov. In seveda, vlada Mira Cerarja deluje po principu, da kadar nam gre dobro, se mora to nekje poznati. Žal se najbolj pozna to, da se zaposluje javni sektor in da se povečuje število zaposlenih v javnem sektorju. Danes smo že govorili o številki 8 tisoč. Bilo je tudi rečeno, da imamo zaradi tega boljši servis državljanov. Ne vem, o tem bi bilo najbolje, da bi državljani sami kaj povedali – če imamo resnično zdaj pa tako superioren zdravstveni sistem, da imajo državljani nekaj od tega, da se je toliko več ljudi zaposlilo v javnem sektorju, ali se to zgolj pozna pri odhodkih, ki gredo iz proračuna. In seveda, zato da te odhodke lahko imamo, mora v proračun steči toliko več denarja in najlažje, kar je, je z davkom na dodano vrednost. Direktno priteče v proračun, in to je bil tudi eden izmed najlažjih ukrepov takrat v letu 2013 – dvigniti davek na dodano vrednost, ve se, da se bo s tem priteklo nekaj 100 milijonov evrov, in zadeva zaključena. Ker kakršnikoli drugi, bolj trajni sistemski ukrepi niso tako direktni, se poznajo morda zgolj čez čas, lahko pa imajo bistveno večje učinke.

Za naš predlog ocenjujem, da je to resnično dober predlog, kakorkoli, bivša predsednica vlade je, ko smo že imeli podobne predloge v Državnem zboru, sama rekla, da je

bilo to kot začasen ukrep. Sprememba je bila v zakonu o izvrševanju proračuna sprejeta za dve leti, ne pa v Zakonu o davku na dodano vrednost, to je bilo narejeno v času te vlade, v letu 2015. Zato se mi seveda zdi pravilno in pravično, da bi se dejansko danes, ko imamo gospodarsko rast, ko smo v obdobju konjunktura, ko gre tako rekoč celi Evropi dobro, ko gre našim najboljšim gospodarskim partnericam dobro, to na nek način odrazilo tudi pri vseh državljankeh in državljanih. In ko bodo šli v trgovino pa bodo imeli malo nižje cene zaradi nižjega davka, jim bo malo več ostalo. Večina tega denarja ne bo ostala pri njih, ampak ga bodo potrošili, in ker ga bodo potrošili, ga bo spet država dobila nazaj. Podjetja bodo lahko zato več ustvarjala, imeli bomo bolj konkurenčno gospodarstvo in na koncu se spet pozna vse skupaj v proračunu. Ne moremo reči, da je ta ocena 550 milijonov pa pravilna, zato ker ne upošteva učinka, kaj se bo posredno s tem dogajalo, za koliko se bo pa zaradi tega potrošnja dvignila. Seveda bi bilo prav, da bi dejansko naredili to, kar smo ne nazadnje takrat obljubljali, v Slovenski demokratični stranki se bomo za to zavzeli, če se stvari v prihodnjem letu spremenijo.

Že v samem stališču je bilo izpostavljeno glede stopenj DDV in tudi potem v nadaljevanju nekaj naštetih, ampak od 28 evropskih držav ima zgolj 9 držav višjo stopnjo davka na dodano vrednost kot Slovenija, govorim o splošni stopnji, zgolj 9. Ena država ima isto stopnjo kot mi, 22 %, 18 držav pa ima nižjo stopnjo davka na dodano vrednost. Ampak mi ne predlagamo zgolj tega, da se zniža na predkrizno raven, to pomeni z 22 na 20 % in z 9 na 8,5, mi si želimo še dodatne nižje stopnje davka na dodano vrednost pri 5 % za tiste resnično življenjsko najbolj nujne potrebščine, govorimo o osnovnih živilih, hrani, govorimo o električni energiji, o šolskih potrebščinah, o zdravilih, o stanovanjskih objektih, dobavi vode in podobno. Resnično mislim – danes imamo prvo obravnavo zakona, to ne pomeni, da pa mora biti speljan zakon kot tak v celoti. Če ocenjujete, da je del tega zakona dober, tistega skupaj speljimo pa ga pripeljimo do konca, pa naredimo nekaj resnično za vse državljanke in državljane, in ne zgolj za izbrane, ki dejansko imajo neke koristi od te gospodarske rasti. Naredimo nekaj za vse in znižajmo davek, vsi bodo od tega nekaj imeli.

Sama, kot rečeno, bom seveda ta predlog podprla, bi pa ponovno apelirala na vas. Poznate stvari, kako so potekale v preteklosti, zakaj se je ta davek dvigoval, veste, kakšne učinke ima, in zato je edino prav, če smo resnično tukaj, zato da naredimo nekaj boljšega, zato da naredimo nekaj za boljši servis državljankeh in državljanov – ja, tudi davek lahko znižamo pa bo morda servis pod narekovaji boljši, ker jim bo na koncu malo več ostalo v denarnici ali pa bodo zaradi tega malo več potrošili. Vsekakor bom ta predlog podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravita naj se gospa Marijana Kotnik Poropat in gospod Jožef Horvat.

Izvolite, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Ko se pogovarjamo o davku na dodano vrednost, potem je v veliki meri ali pa pravzaprav v celoti ta razprava namenjena prav temu, kaj se dogaja znotraj Slovenije, torej na našem trgu. Ko preberemo, da je ta sprememba davčne stopnje pri obračunavanju DDV vezana na tako imenovano krizno obdobje, je vendarle pri tem treba poudariti, da je Slovenija v veliki meri preživela to obdobje ravno po zaslugi gospodarstva, in to predvsem izvoznikov, izvozno naravnane gospodarstva. Prav na to področje lahko pravzaprav najmanj posegamo in zato so tudi bila ta podjetja ves čas tako uspešna. Sicer se je resno poseglo z omejitvami pri podeljevanju kreditov s strani bank, ki smo jih dokapitalizirali v izjemno visokem znesku, previsokem. Slabi pogoji, ki jih pač imajo te banke, kljub temu da smo svoj denar vložili, so narekovali ukrepe v podjetjih, da so se sama organizirala in iskala kredit zunaj ali pa si medsebojno posojala denar.

Sam davek na dodano vrednost tako vpliva prav na dogajanje znotraj Slovenije in prav je, da se tega še posebej zavedamo iz razloga, da naj bi se ta izpad okoli 550 milijonov evrov vendarle poskušal nadomestiti zgolj in samo zaradi večje porabe in pričakovanj, da bodo cene zaradi tega nižje. Sam osebno menim, da je edini učinkovit davčni ukrep ali pa eden od zagotovo dokazanih davčnih ukrepov, ki bi povečal porabo v Sloveniji in s tem tudi gospodarsko rast, oprostitev plačila dela dohodnine, ki se nanaša na vlaganja recimo v stanovanja. Tu gre za zelo konkretne račune – če si vložil v obnovo stanovanj, potem se ti na koncu leta zmanjša obremenitev pri dohodnini. Tukaj je res ta neposredni učinek zmanjšanja davka na gospodarsko rast. Je preverljiv, je izmerljiv in ne samo da imajo potem zaradi tega več dela recimo trgovci, ampak predvsem imajo s to davčno olajšavo pri dohodnini za vlaganja recimo v stanovanja več možnosti in priložnosti podjetniki, obrtniki in tudi industrija, ki proizvaja mnoge elemente, ki se vgrajujejo v stanovanja. DDV tega ne bo dosegel, to je zagotovo zelo težko preveriti, zato je realnost, da bi ta izpad 550 milijonov nadomestili s tem, da se bodo cene znižale, zelo težko dokazljiva.

Ravno iz razloga, ki sem ga omenjal že na začetku, da je v tem sklicu državni zbor sprejel odločitev za vpis fiskalnega pravila v ustavo – mimogrede, temu sem nasprotoval ravno iz razloga, ker smo si s tem zvezali roke, kako lahko uspešno organiziramo svoje delo tako, da se tudi uspešno odzivamo na posledice gospodarske in finančne krize. Ena od posledic je tudi ta, da takšni zakoni, ki jih dobivamo zdaj v

obravnavo v Državni zbor in posegajo na davčno področje in posegajo v prihodke, v proračun, preprosto že zaradi vpisa fiskalnega pravila v ustavo sploh ne bi smeli priti na mizo v Državni zbor. Razen če je resnično dokazljiva uravnoteženost med odhodki in prihodki, kar, sem prej povedal, je bistveno lažje izmerljivo pri oprostitvi plačila dohodnine zaradi vlaganj v stanovanja, kjer moraš imeti konkreten račun.

Tako so vse te razprave, ki jih imamo glede tega, v nasprotju s tem, kar se je državni zbor odločil z dvotretjinsko večino. Zdaj nimam pred sabo točnega podatka, koliko poslancev je glasovalo, ampak zagotovo več kot dve tretjini, da smo to lahko vpisali v ustavo. Še enkrat poudarjam, da je to izredno škodljiv vpis v ustavo. Prvič, s tem smo izničili 2. člen ustave, ki govori o tem, da smo socialna država, ker ravno s tem predpisom fiskalnega pravila omejuješ možnost hitrejšega reševanja in odzivanja na položaj ljudi. To je nekaj podobnega, kot se nam v Sloveniji tudi sicer dogaja. Na eni strani se recimo obljubi Natu 2 % bruto domačega proizvoda, zato da bomo sledili tem svojim vezavam, na drugi strani smo vstopili v evroobmočje, kjer imamo jasno zapisane maastrichtske kriterije, ki pa omejujejo javno porabo. Oboje ne gre skupaj. In enako je pri tem zakonu. Ne gresta skupaj vpis fiskalnega pravila v ustavo in ta zakon s strani istih predlagateljev, ki so res bili eden od izjemno glasnih promotorjev vpisa v ustavo in celo opozarjali tudi Evropsko komisijo na to, da se pač ne sledi vsem tem ukrepom. Ta všečnost, ko želiš eno zadevo enkrat reševati, drugič pa zamolčiš tisto, ki si jo storil pred tem, je tisto, kar ni dobro in česar po mojem mnenju ne bi smeli početi v parlamentu in kar ne nazadnje pripelje tudi do tega, da ljudje ne zaupajo odločitvam Državnega zbora. Kajti tudi če gledamo lestvico zaupanja, sta pravzaprav Vlada, Državni zbor nekje na repu zaupanja. Če bi imeli odločitve res ves čas usmerjene v smer izboljšanja položaja ljudi, potem bi bilo tudi zaupanje v delovanje Državnega zbora po mojem mnenju vsaj na takšni ravni, kot je recimo zaupanje v javno šolstvo ali pa še katera druga področja, ki jim javnost zelo zaupa. To so teme, na katere moramo biti pozorni, ko se pogovarjamo o teh davčnih predlogih. Mislim, da je zaradi jasnosti in vedenja ljudi, za kaj gre, enostavno prav, da tudi sam opozorim na to, kako gledam na to in kaj se je dejansko zgodilo in kaj ima kakšno posledico, potem ko se odločitev v Državnem zboru sprejme.

Zaradi tega seveda tudi ni mogoče podpreti besedila zakona, ki je po eni strani všečno, po drugi strani pa dejansko ruši en sistem, ki ga ni mogoče nadomestiti niti z drugim konkretnim virom, zaradi katerega bi lahko rekli, da gremo v uravnotežen proces javnih financ, kar je pa zagotovo vsem v interesu. Ne nazadnje tudi izjemno dolgo zavlačevanje postopkov pri tem, da izčistimo, kakšne obveznosti Slovenija sploh ima do dolga in vseh

teh principov poplačevanja kreditov, kaže na to, da moramo biti zelo previdni pri zmanjševanju sredstev, ki pritekajo v blagajno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravita naj se gospod Jožef Horvat in gospa Vojka Šergan.

Izvolite, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane in spoštovani!

Govorimo o zakonu o davku na dodano vrednost, ki ga je vložila stranka SDS. Zakon je, če ga prebereš, všečen zakon, ker si vsi želimo predvsem v tej situaciji, ko imamo še vedno veliko število ljudi z niskimi dohodki, ki živijo na robu ali pa celo pod pragom revščine – to so družine, kjer imajo, tudi če so zaposleni, minimalne plače in te ne zadoščajo za pokrivanje vseh stroškov, družine z otroki, starejši ljudje in tako naprej, zato bi človek, če bi sledil svojemu srcu, tale zakon podprl. Ampak mi vemo, da smo sprejeli proračun, da imamo Zakon o fiskalnem pravilu in da seveda ne moremo trošiti več, kot imamo sredstev. Je pa po drugi strani res, da je bilo takrat, ko smo sprejemali v kriznih časih povišanje DDV, rečeno, da bomo to uredili, ko bo ustrezna gospodarska rast, ko se bo naše gospodarstvo okrepilo in tako dalje, da bomo takrat znižali ta davek na prejšnjo stopnjo, če se jaz pravilno spomnim te obravnave na seji Državnega zbora takrat.

Danes imamo dobre rezultate, imamo gospodarsko rast, imamo rast bruto družbenega proizvoda, zato bi jaz rekla, da bi bilo dobro, da bi se razmislilo o tem, da morda res Vlada poskuša najti model, najti vire sredstev, da bi na nek način vsaj te osnovne živilske izdelke v nekem doglednem času znižali na prejšnjo stopnjo. Če namreč gledamo to razpredelnico, ki so jo ponudili v SDS, v rangu 22 % davka imamo samo Italijo in Slovenijo. Saj so tudi gospodarsko dobro stoječe države, ki imajo 23, 24 %, ampak če gledaš, Avstrija, Nemčija, Združeno kraljestvo imajo nižje davke. Opozorila bi še na to, da je Desus danes tudi že povedal – mislim, da je bila to gospa Marija Antonija Kovačič, ki je predstavila stališče – da bi bilo v našem interesu, da za osnovna živila in osnovne potrebe gospodinjstev celo na ničelno stopnjo znižamo davke, ampak to je seveda samo pobožna želja, o kateri ne bi kazalo izgubljati dosti časa.

Bi pa, kot sem že rekla, predlagala Vladi, predlagala predsedniku Vlade, da razmisli o tem, da se po možnosti na tem področju vsaj začne nekaj premikati in da bi morda v doglednem času – sicer nam je ostalo še malo časa, borih pet mesecev do konca mandata, ampak da bi – razmislili o tem, če se lahko vsaj za te najnujnejše življenjske potrebščine kaj uredi. Toliko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se gospa Vojka Šergan in gospod Žan Mahnič. Izvolite, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, dragi kolegice in kolegi!

Če bomo mi čakali, da bo samo predsednik Vlade razmišljal, bo slabo – on je samo eden, nas je 90. Nas je 90. Vsi imamo glave. Zakaj imamo glave? Zato da razmišljamo, da iščemo rešitve za ljudi, za vseh 2 milijona in nekaj 10 tisoč državljanek in državljanov. Ne kar čakati, da bo nekaj padlo z neba ali pa s predsednikove mize, da bomo potem pobrali tiste drobtinice. Gospe in gospodje, mi smo zakonodajalec! Mi, državni zbor. Tako da takšni pozivi, kot smo malo prej slišali – z vsem spoštovanjem do vsake in do vseh tukaj v tej dvorani, v tem zboru, ampak mi moramo iskati rešitve. In en predlog rešitve je na mizi.

Davek na dodano vrednost je en poseben davek, ki ga ni treba pobirati. Država ne vlaga praktično nobenih naporov, da bi ta davek pobirala, mi potrošniki ga kar prinesemo v državno blagajno. Res je, da izkupiček ni 100-odstoten, čeprav je tukaj Slovenija znotraj Evropske unije dokaj uspešna, kar se tiče pobiranja davka na dodano vrednost. Mislim, da smo po uspešnosti tam nekje na osem mestu. Ampak kljub temu, za leto 2015, če se ne motim, je bilo za približno 280 milijonov evrov nepobranega davka na dodano vrednost. Za nekoga malenkost, za mene osebno, za Novo Slovenijo ogromno. Ogromno nepobranega davka! Da ne govorim o drugih nepobranih davkih, ki jih je konstantno približno milijarda, milijarda in 400 milijonov ali ta red velikosti je en vaški vrtec, otroški vrtec v vsako slovensko občino. Približno vem, ker je prav naša občina nedavno investirala v vaški otroški vrtec, in približno vem, kakšne so danes cene oziroma kakšne so investicijske vrednosti. Bile so razprave v tej smeri, češ da potrošniki ne bomo občutili znižanja stopnje davka na dodano vrednost, kot je predlagana, ker da bodo itak trgovci to razliko v stopnji DDV, v davku na dodano vrednost pretopili, če hočete, v svojo maržo. Ni res, zadeva ni tako preprosta. Mi smo imeli v zadnjih mesecih kar nekaj razprav na odboru za finance ob različnih predlogih sprememb Zakona o davku na dodano vrednost in kakšna dva, tri mesece nazaj je na seji odbora prisostvovala tudi predsednica Trgovinske zbornice Slovenije, državna svetnica, in je ostro protestirala, ker so nekateri koalicijski poslanci prav v tej smeri razpravljali, češ, potrošniki ne bomo čutili znižane stopnje DDV, ker bodo itak maloprodajne cene ostale enake.

Če dovolite, preberem segment razprave predsednice Trgovinske zbornice, to je gospe Marije Lah: »Če se zniža stopnja davka na dodano vrednost ob predpostavki, da je nabavna cena nespremenjena, je trgovec dolžan

zmanjšati maloprodajno ceno,« maloprodajna cena je tista, ki jo mi potrošniki plačamo, je torej trgovec dolžan znižati maloprodajno ceno, »republiška inšpekcija je dolžna kontrolirati na takšen ali drugačen način, to je odvisno od politike, ni pa ta represivni organ glavni organ, ki trgovcu narekuje, da se ravna skladno z zakonodajo. Trgovci pač ne ravnajo skladno z direktivami, beri usmeritvami politike, ampak trga. Trg je tukaj glavni in trgovci dobro razumejo, kaj je trg. Če tega ne bodo storili, potem bodo potrošniki to vedeli, in če bodo potrošniki to vedeli, ne bodo pri njih kupovali, pa to se ne bo zgodilo samo enkrat, to se bo zgodilo trajno. Zato so pri takih načrtih malverzacijah zelo previdni,« trgovci namreč, »in se ravnajo skladno z dobrimi poslovnimi običaji in zakonodajo. Ne morem sprejeti trditve, da trgovci na splošno ne bodo znižali maloprodajnih cen zaradi znižane stopnje davka na dodano vrednost.« Konec citata oziroma razprave predsednice Trgovinske zbornice Slovenije gospe Marije Lah. Predlagam, da kdor tega ne verjame, če kdo misli, da sem si to izmislil, pokliče gospo Marijo Lah oziroma Trgovinsko zbornico Slovenije in bo dobil informacije, kot se reče, iz prve roke.

Moj pokojni predsednik stranke dr. Andrej Bajuk, finančni minister, je ob takšnih razpravah zelo plastično povedal, da pač potrošniki glasujejo z nogami. Kaj to pomeni? Ja, hvala bogu imamo široko izbiro, veliko trgovskih hiš in pač odkorakamo v neko drugo trgovino, kjer je ponudba boljša, cenejša, kvalitetnejša in tako naprej. To se pravi, vse to se pravzaprav dela za potrošnika. Ogorčen sem nad tem, da vedno ko pride kakšen opozicijski predlog za znižanje davčne obremenitve, se tukaj Vlada oziroma Ministrstvo za finance postavi v vlogo računovodstva Republike Slovenije in reče, ja, to pa ne bo šlo, to je pol milijarde izpada. To mi znamo sami izračunati oziroma znamo izračunati sami bolje, celo povabimo razne strokovnjake, ki niso kdorsibodi, ki učijo našo mladež ekonomije, financ in tako naprej – mislim na univerzitetne učitelje. Veliko teh razprav je bilo prav takrat leta 2013, ko je Državni zbor, seveda brez Nove Slovenije, dvignil stopnjo DDV. Bile so kar strokovne razprave o tem, koliko bo zdaj to prineslo.

Prede morda kakšno od teh razprav povzamem, mi dovolite, da spomnim, da poslanke in poslanci Nove Slovenije delujemo v tej smeri, da dajemo državljanom in državljanom, potrošnikom več svobode. Ljudem moramo dati svobodo, da prosto razpolagajo, upravljajo z denarjem, ki ga sami zaslužijo. Ne pa, da ga zdaj država pobere preko raznoraznih davkov, ki so visoki, če k temu dodam še prispevke, in potem država to razporeja, kot da so tisti naši državljan, ki znajo delati pa znajo zaslužiti, popolnoma nesposobni, da bi s tistimi fičniki, ki jih zaslužijo, razpolagali. Marsikateri finančni minister ali ministrica nima toliko sposobnosti kot kakšen član gospodinjstva, kjer

je morda v družini samo ena minimalna plača. Nima takšne sposobnosti, kako razporediti čez 30 dni tisto mesečno plačo nekaj sto evrov. Ker če bomo tako razmišljali in bo vedno Vlada rekla, tega se pa ne da, je proračunski izpad, potem to pomeni, da mi ne moremo in ne smemo narediti prav nič. Nič ne smemo narediti, ker bo vsepovsod nekaj v proračunu manjkalo. Kakšna je to svoboda, da vi vzamete denar in ga potem delite? Ministrstvo za delo, družino, socialo samo pravi, sami se strinjajo, da bi bilo treba prevetriti socialne transfere, da nekateri niso pravični. Ker zdaj tu poslušam, »ja, kako se bomo pa šli socialne države«, dajte no, najboljša socialna politika je tista socialna politika, ki ustvarja delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Mene ne zanimajo delovna mesta, kjer je zagotovljena zgolj minimalna plača.

Dr. Igor Masten je takrat leta 2013 ob dvigu stopnje DDV, za katero ste nekateri glasovali, naredil svojo neodvisno študijo o vplivu dviga DDV na državni proračun ter na gospodarstvo in potrošnika. V njej je med drugim upošteval tudi obnašanje potrošnikov in podjetij ter pomembno dejstvo, da denar, DDV je mislil tukaj, lahko pride le iz dveh virov, ne pa od redkega zraka. To so njegove besede, dr. Igorja Mastena. Ugotovil je, da bi v prvem letu po zvišanju stopnje DDV za povprečno eno odstotno točko BDP padel za 0,15 %, v 10 letih pa že za 0,3 %. Potrošnja bi se zmanjševala sicer nekaj počasneje, močneje pa zaposlenost, uvoz, izvoz, investicije. To govori univerzitetni učitelj, poslanec Nove Slovenije se s tem strinja in samo bere. Se pa s tem strinja. Upam, da je to prebral tudi kdo na MF, na Ministrstvu za finance. Po drugi strani pa bi bili proračunski prilivi od DDV višji, a upoštevaje vse negativne učinke, ti ne bi dodali pričakovanih 120 do 150 milijonov evrov letno, ampak po Mastenovih izračunih le približno 80 milijonov evrov. Strošek dviga DDV bi bil v desetih letih kar okoli 800 milijonov evrov izgubljene dodane vrednosti v gospodarstvu. Tako da to, kar smo slišali, da bo menda pol milijarde ali koliko izpada, ne vem, mogoče sem preslišal – ali je šlo za statični izračun ali za dinamični izračun? Mene zanimajo dinamični izračuni.

Ključno je, kako bi porabili zbrani denar oziroma kako smo ga porabili, zdaj ko imamo pač za vse čase, izgleda, uzakonjeno višjo stopnjo DDV. Morda za zagon gospodarstva in nova delovna mesta? Po Mastenu bi morali samo za nadomestitev izgubljene dodane vrednosti pri dvigu za 1 odstotno točko v desetih letih ustvariti 2 tisoč 600 delovnih mest. 2 tisoč 600 delovnih mest. Druga, verjetnejša možnost je, da bi šel denar za fiskalno konsolidacijo. Najbrž je tudi šel. Zanj sicer obstajajo tudi alternativne rešitve, na primer večja obdavčitev dela, ki pa bi naredila še več škode. Tudi na tem področju obremenitve dela se v teh treh letih ni zgodilo nič, čisto nič. In tako dalje. Tu je svoje mnenje povedal še, zdaj že lahko rečem, nesrečni dr. Boštjan Vasle, ki ni okolišil glede

svojih napovedi, kaj bo prinesel dvig DDV. Umar je opravil simulacijo zvišanja DDV in ugotovil, da je scenarij, po katerem Vlada ne bi naredila ničesar, ampak vse prepustila inerciji, od vseh možnih, v oklepaju slabih, najslabši. Vasle pri tem priporoča ukrepanje na strani proračunskih odhodkov, na primer stroški javnega sektorja, a to žal ne bo dovolj, kot ugotavlja Vasle. Sicer pa se je strinjal z Mastenom v tej razpravi, da izkupiček dviga DDV za 1 odstotno točko zaradi negativnih stranskih učinkov ne bi presegal 100 milijonov evrov.

Pomembno je, da slišimo tudi stroko. Žal je tako, da je ne moremo povabiti, da ne moremo povabiti teh tukaj omenjenih gospodov, takšen je pač poslovnik. Moram reči, da sem bil na kar nekaj okroglih mizah, ki jih je organiziral Umar, tudi Banka Slovenije, OECD pa še kdo, kjer smo poslušali simulacije raznih reformnih ukrepov, med drugim seveda tudi razbremenitev dela davčne razbremenitve v Sloveniji in učinke teh razbremenitev. Nova Slovenija vztraja na tem, da je treba ljudem zagotoviti svobodo, da svobodno odločajo in upravljajo s svojim denarjem, ki ga zaslužijo. Tukaj mora biti, gospe in gospodje, manj države. Manj države. Zakaj ne zaupamo našim državljanom? Zakaj? Ne pa da mi poberemo in potem imamo 500 milijonov in to delimo v obliki nekih subvencij. Roko na srce, odvisno od vlade, vedno pa dobijo vladni pajdaši tiste subvencije. Pa kakršnakoli že je vlada. Ali je to prav? Ni prav! Ni prav. Dajmo vsem eno sproščeno poslovno okolje z nižjimi obremenitvami in vsem nam bo boljše. V tej državi se bomo še dolga leta ukvarjali s problemom javnih financ, če tega ne bomo storili, če ne bomo omogočili, da bi vsak državljan sprostil, tukaj, doma v Sloveniji seveda, ne v San Franciscu, vse svoje intelektualne, podjetniške, ročne, če hočete, spretnosti in potencialne. Imeli bi manjši eksodus mladih strokovnih ljudi in proračun, verjemite, bi se bolj intenzivno polnil. Manj države in več zaupanja do naših državljanek in državljanov, vsak je izjemno izjemno dragocen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala.

Spoštovanemu gospodu Horvatu bi želela povedati, da seveda poslanci v tem državnem zboru imamo glave. Imamo svoje glave, s katerimi razmišljamo, zato tudi danes ne moremo podpreti tega zakona. To sem utemeljila s tem, da imamo sprejet proračun, imamo zlato fiskalno pravilo, ki nas omejuje, in seveda se ne moremo obnašati tako neodgovorno.

Drugo, kar je, sem tudi povedala, da je Desus na tej seji danes predlagal, da bi bilo po mnenju poslancev Desusa najbolje, da bi za te osnovne živilske potrebščine sprejeli ničelno stopnjo davka, ampak tudi to je seveda

neuslišano. Menim, da je ta zakon malo pozno prišel v Državni zbor in zdaj se seveda ne da kar tako čez noč nekaj narediti, zato sem rekla, da se je treba obrniti na Vlado, ki naj bi razmišljala o tem in seveda po možnosti sprejela določene ukrepe.

Še en komentar želim povedati. Spoštovani gospod Horvat je rekel, da bi trgovci pretopili ta procent, ki bi bil, v svoje marže in da potrošniki ne bi bili deležni znižanja cen. Menim – bom na enem primeru povedala. Ko smo v državi pred leti uvedli evro, se spomnite, kaj se je zgodilo. Cene so bistveno poskočile. Že tisti, ki so to spremljali v drugih državah Evropske unije, ki so pred nami sprejele evro, so nas opozarjali, da se bo to zgodilo, in to je res bilo. To je eno dejstvo, ki drži, treba se je le spomniti na to. Menim, da ni vse tako, kot včasih govorimo, ampak da je treba res razmišljati s svojo glavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno? To bi pa rad slišal, kakšna bo oblika postopkovnega.

Gospod Jožef Horvat. Pozorno poslušam.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Mislim, gospod predsednik, ki ste poznavalec evropskega pravnega reda, da bi morali gospe poslanko opozoriti, in to je moj apel, moj postopkovni predlog, da je treba spoštovati evropski pravni red, ko gre za stopnjo davka na dodano vrednost.

Samo to. Prosim, če jo opozorite. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Okej. Prav. Ni bila replika na repliko, vsaj to.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravita naj se gospod Žan Mahnič in gospod Jože Tanko.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar s sodelavko, kolegice in kolegi!

Pravzaprav imamo predlog spremembe zakona o DDV že tretjič ali četrtič na mizi in glede na to, da sem poslušala, da imamo poslanci glavo za to, da razmišljamo, sem se pravzaprav v tem mandatu naučila to, da imamo, ne vem, 100-krat ponoviti eno in isto, 100-krat argumentirati eno in isto, zato da potem mogoče še celo neresnica postane resnica in tako naprej. Toliko o tem predlogu, o tem zakonu in spremembi, ki jo imamo na mizi.

Znižanje DDV, in ko govorimo, kako gremo naproti ljudem – v tem trenutku imamo pritiske: znižanje DDV, zvišanje minimalne plače, zvišanje vseh plač, premalo denarja za investicije, premalo denarja v zdravstvo pa v šolstvo, pa kaj vse bi še lahko naštevali. In potem se človek vpraša: »Okej, znižamo davke, ampak od kod bomo potem dobili sredstva,

denar iz proračuna, da bomo potem dali več šolstvu, več zdravstvu, več za investicije, da bomo vse to nekako uspeli financirati oziroma da se bo lahko vse to iz proračuna financiralo?« Pri tem se pojavlja to vprašanje zaradi tega, ker v bistvu z vsako tako všečno zadevo, ko znižujemo davke, pravzaprav sporočamo ljudem, ja, dalo bi se, pa Vlada noče. Ne poslušamo oziroma ne se slišimo pa, da so argumenti za to, da se ne more in ne da znižati. Zakaj ne? Zaradi tega, ker potem je treba nekje vzeti. In kje vzeti? V predlogu tega zakona nisem opazila, da bi predlagali, kje pa vzeti. Kje vzeti oziroma kaj povišati, kateri davek povišati oziroma kje najti rezerve, da lahko potem znižamo DDV? To je en vidik, ki ga ob tem vidim.

Potem sem veliko slišala o svobodi, pustimo svobodno odločanje. Na še nekaj moramo pri tem opozoriti. Se strinjam, svoboda, dogovarjanje, vse, ampak svoboda pomeni tudi odgovornost. To pomeni, da ko se odločamo tudi o višini davkov, je zelo pomembno, da smo pri tem odgovorni. To pomeni, da odgovorno odgovarjamo z argumenti, kaj bomo pa naredili tam, kjer, ne vem, bomo znižali, kaj bomo povišali ali pa kje bomo vzeli. To je zame odgovornost. Da je pravzaprav uravnoteženo. Ker če gledamo proračun, ima sredstev toliko, kot jih ima, in če potem ta sredstva, prilive v proračun znižaš, je pač treba nekje vzeti.

Potem smo slišali, da je bilo zvišanje DDV začasni ukrep. Že pri vsakem takem predlogu, ki smo ga imeli na mizi, smo slišali argumente oziroma so tudi argumenti iz leta 2013, da je bil to trajni ukrep, samo pač ni bil zapisan – mislim, da je bil v ZIPRS ali pa ... ne vem, v katerem zakonu. Skratka, samo trajni ukrep smo potrdili, bil je kot trajni ukrep sprejet. Ne vem, zakaj potem še vedno govorimo o začasnem ukrepu.

Potem smo poslušali to, da bi potrošnikom ostalo več v denarnici. Če se na eni strani borimo za socialo in se na drugi strani borimo za tiste, ki pravimo, da premalo zaslužijo, da bi imeli tudi več subvencij, da bi imeli več socialnih transferjev, da bi se jim povišala plača, ampak na drugi strani imajo pri DDV v denarnici potem tudi tisti več, ki več zaslužijo. To sigurno ni socialni korektiv. Ni, ne. Ker potem tisti, ki gre z debelejšo denarnico v trgovino, ima tudi več. Tukaj tudi ne vzdržijo ti argumenti. Mislim, da je na tem mestu vendarle še enkrat treba poudariti, da pravzaprav nihče tukaj ne more reči, da bodo z znižanjem DDV potrošniki profitirali, da bodo imeli več v denarnici, ker konec koncev se tudi pri znižanju DDV, potem ko pride do znižanja, kar nekako prerazporedi to znižanje. Ker je tudi za trgovce, ko imajo potem inventuro in ko morajo to popisati, ko nekako preko inventure poskušajo znižati DDV, to prav tako strošek.

Mislim, da pretiravamo s tem in da je v času gospodarske rasti vendarle treba pogledati naprej in poskušati razmišljati v to smer, da se pripravimo na tiste čase, ko se cikel spet obrne

in lahko nastane nova kriza, zato ne smemo davkov pretirano zniževati. Strinjam se, da so plače preveč obremenjene s prispevki, ampak tu se spet lahko pogovarjamo o tem, da je potem pa treba obdavčiti kapital. Ne nazadnje, v prihodnjih letih bo tudi davek na nepremičnine v tem smislu nadoknadil davek na kapital, in v tistem času bo najbrž primeren čas za to, da se prispevki znižajo. Ampak bo to prestrukturiranje še trajalo, ker je davek na nepremičnine pred leti – mislim, da je bilo leta 2013 – padel, in to se bo dogajalo šele čez dve leti. Vse to davčno prestrukturiranje je tudi naša vlada že začela in je nekaj tega navora naredila s tem, ko bodo tisti z najnižjimi plačami dobili 300 evrov prihranka pri dohodnini, ki jo bodo manj plačali, pri uspešnosti je znižala davek, saj bo v naslednjem letu celo 100-odstotno oproščeno plačilo na dohodnino. Skratka, na davčnem področju se postopoma dogajajo spremembe, vendar pa ni prav, da se te spremembe uvajajo tako na hitro in čez noč, ker na drugi strani ni argumenta, iz kje naj bi nadomestili pomanjkanje sredstev, ki bi nastalo z znižanjem DDV. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagateljev mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Po teh dveh predgovornicah, poslanki Desusa in poslanki SMC, je treba vsaj na kratko odreagirati. Zdaj, ali si ti dve poslanki nista dovolj dobro prebrali tega našega predloga ali pa zadeve ne razumeta. Vi ste rekli, da se znižanje DDV v denarnicah državljanek in državljanov ne bo poznalo. Pa se bo. Čez noč se bo zmanjšala cena naftnih derivatov, čez noč se bo znižala cena elektrike, čez noč se bo znižala cena telefonskih storitev, vsepovsod, kjer so določene neto cene in je davek na dodano vrednost samo dodan zraven, kar pomeni, da gre za zavajanje ali pa ne poznate tega področja. Po drugi strani sem prepričan, da danes v Sloveniji obstaja dovolj široka konkurenca tudi na področju trgovine in si marsikatera trgovina ne bo mogla privoščiti, da bo potem zmanjšanje DDV prelila v svoj dobiček, ne pa v korist končnega potrošnika.

Da se ne ve, od kod bi se to nadomestilo. Spoštovana kolegica Šergan, vi ste sami oziroma Ministrstvo za finance je kar čez noč predlagalo 360 milijonov evrov plačila kazni Evropski komisiji, da bi zadržali lastništvo v Novi Ljubljanski banki. 360 milijonov. Zmanjšanje davka na dodano vrednost pomeni tudi nižji strošek za delovanje javnega sektorja. Do zdaj mi državni sekretar še ni odgovoril, koliko bi to pomenilo prihranka za javni sektor, ki je kot končni potrošnik, ki ni kot podjetje. Spoštovana kolegica Šergan, 1,3 milijarde je davčnega dolga. 1,3 milijarde je davčni dolg, se ne spreminja. Od leta 2014 do danes se je odpisalo za več kot 500 milijonov davkov, davčnega

dolga. Za več kot 500 milijonov se je odpisalo. Slovenija v evropski perspektivi, črpanje evropskih sredstev, druga perspektiva, 2014–2020 na razpolago 3 milijarde evrov, od 2014 do danes je vaša vlada prilivov v proračun iz tega naslova nabrala za 70 milijonov evrov. Od 3 milijard. Je, obstaja, vendar vaša vlada in vaša koalicija je nesposobna. Cikel spremembe bo prišel. Ali v zadnjem vikendu meseca maja ali pa v prvem vikendu meseca junija, ko bodo volitve. Jaz sem že napovedal – v primeru zmage Slovenske demokratske stranke bomo mi to spremembo DDV tudi uveljavili.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala.

Rada bi povedala, da je ministrica za finance eksplicitno povedala, da 350 milijonov, ko je bilo govora, da jih plačajo zaradi neprodaje Nove ljubljanske banke, ne bi šlo iz proračuna, ampak bi šlo iz NLB. To je na magnetogramu oziroma to je napisano. Kar se tiče izterjave dolga, je bilo to na odboru pa je tudi ministrica argumentirano pojasnila, da se v zadnjih letih izterjava pospešeno odvija in da smo država, ki ima najmanj dolga, se pravi najboljše ga izterjuje. To bi rada povedala.

Pa še to bi rada povedala, ker ste rekli, da boste, ko boste zmagali, znižali DDV, da pa v Stranki modernega centra ne želimo ponavljati napake iz obdobja 2006–2008, ko je takratna vlada z davčno politiko prispevala k pregrevanju gospodarstva. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Predlagam, da državni sekretar, ki je član SMC, kolegici Šergan pove v zvezi z izterjevanjem davčnega dolga pa na katerem mestu je Slovenija v Evropski uniji. Glede 2006–2008, sigurno najuspešnejši cikel zgodovine Slovenije, edinkrat ko je bil proračun v presežku. Imeli smo 60 tisoč brezposelnih, danes jih je krepko čez 100 tisoč. Gospodarska rast je bila, na vseh evropskih lestvicah smo bili pa bistveno nad evropskim povprečjem. Prepričan sem, da se lahko z zmago Slovenske demokratske stranke na naslednjih volitvah to obdobje za Slovenijo vrne. Žal vse te vaše obljube v obdobju vašega mandata niso bile izpolnjene, predvsem je pa ta koalicija, ta vlada nadaljevala politiko dodatnih zadolževanj in dodatnih obremenitev tako za gospodarstvo kot za državljanke in državljane Republike Slovenije.

Dejstvo je, da gre za prvo branje tega zakona. To pomeni, da če bi bil kakšen interes, če bi bil kakšen korak te koalicije naproti opoziciji, kot ste tako radi skozi ta celotni mandat govorili, kako ste se vi pripravljali pogovarjati,

kako ste se vi pripravljali povezovati ... Dejstvo je pa čisto drugačno. Vi v svojem celotnem mandatu niste podprli niti enega predloga, ki je bil dan s strani opozicije. Prvič v zgodovini Slovenije je, da bo ena vlada končala mandat in štirje proračuni ne bodo sprejeti niti z enim amandmajem opozicije. Toliko bi rekel o povezovanju in vsem tem, spoštovana kolegica Šergan.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Glede na to, da sem bil izzvan, da naj dam eno določeno pojasnilo ... Predvidevam, da je poslanka Šergan mislila na tisto, o čemer smo se prej pogovarjali, se pravi na davčno vrzel na področju DDV. Slovenija je med prvimi petimi tako v relativnem deležu kot v absolutnih številkah. Tu bi sproti dal še en odziv na tisto, kar je bilo prej rečeno, ko je poslanec Horvat rekel, da ni potrebnih nobenih naporov, da se pobere DDV. Tukaj bi izpostavil, da tisti, ki je morda gledal evropsko prvenstvo v košarki, ve, da je tudi izgledalo, kot da je to čisto enostavno, od prvega do zadnjega koša, in da so čisto enostavno prišli do naslova. Moram priznati, da ko gledaš s tribune, so morda zadeve malo drugačne kot na parketu. Vseeno bi toliko za občutek izpostavil, rekel sem, da smo med prvih pet relativno gledano, med prve štiri, ko pogledamo po absolutnih cifrah, koliko je davčna vrzel na področju DDV. Kdo je za nami? Luksemburg, Finska, Nizozemska, Avstrija. Kdo je v dvakratniku za nami? Nemčija, Irska, Belgija, Danska, Velika Britanija, Portugalska, Francija, Madžarska. Kdo je v trikratniku za nami? Češka, Latvija, Bolgarija, Malta. Potem gremo pa na štirikratnik, petkratnik in tako naprej: Poljska, Italija, Litva, Grčija, Slovaška, Romunija. Se pravi, se da biti tudi osemkrat slabši, to pričuje tisto zadnje dejstvo, torej če gremo pogledat Romunijo. Tako da mi smo v tem dobri, in to ne pride samo. To je ena reč, ki bi jo poudaril.

Potem pa še kakšna dodatna reč v tem smislu, da ne smete narediti nič oziroma predlagati nič – to zagotovo ne drži. Drži pa, da je neprimerno, da bi z določenimi predlogi državo spravljali iz ravnovesja, ki je bilo na nek način težko priborjeno in prigrarano. Ker ta država mora z vidika javnih financ gledati ne tistih dveh, treh let ali pa morda do volitev, ampak 10, 20, 30 v nekaterih primerih 50 let naprej, ko govorimo o pokojninskem sistemu in tako naprej. To je tisto, kar je zelo pomembno. Kar se tiče uresničevanja potencialov državljanov in državljanek pa bi dal samo nekaj podatkov s trga dela. September 2014, število zaposlenih po registrskih virih brez kmetov je bilo 770 tisoč. Zadnji podatek za 2017, ki je za september, je skoraj 830 tisoč, se pravi sprememba skoraj 60 tisoč. Število brezposelnih, prijavljenih na zavodu, iz

septembra 2014 je približno 118 tisoč, sedaj je podatek za november približno 84 tisoč, pri čemer je treba upoštevati to, da se je število aktivnih znatno povečalo. Če pogledamo brezposelnost mladih, z 20,2 % na 9,1 % v septembru, če gledamo anketno brezposelnost, z 9,7 na 6,2. Drži, nismo še tam, kot je bila ta država leta 2008, ko je bila v višku, tudi na podlagi določenih ukrepov dodatnega pregrevanja, stimuliranja potrošnje, najemanja posojil in tako naprej, kar je tudi pripeljalo do tistega, da ko enkrat prideš do roba, ne greš čez njega, stopiš naprej, ampak padeš čez.

To je tisto, kar je bilo potem naslednjih nekaj let treba delati, da smo zdaj spet lahko, če gledamo po bonitetnih ocenah, dobro, da je rast BDP stabilna. To, da raste tudi potrošnja in tako naprej, kaže, da smo na pravi poti, da je trg dela dober, da se polnijo blagajne in tako naprej. Vse te stvari, ki morajo biti zaradi tega, da lahko uspeva tako država kot tudi gospodarstvo. Ker dejstvo je, da če bi si privoščili en tak moment, da rečemo v redu, če bi bilo to sprejeto – smo mesca decembra, predlog, če prav razumem, je sprememba s 1. 1. 2018, se pravi pol milijarde z naslednjim letom – mora država, kadar načrtuje in daje signale, kaj ima namen narediti in kako ima namen narediti, na drugi strani, ko reče, v redu, bomo odpeljali stran toliko denarja, povedati tudi, od kod bo pripeljala drugi denar, ki bo zagotovil tiste cilje, ki jih obljublja, jih komunicira in že nekaj let dosega, s čimer smo si tudi nekako spet pridobili mednarodno prepoznavnost in mednarodno zaupanje, da bomo lahko sledili tej poti. In ta pot je bila jasno zastavljena, se pravi mi smo povedali, kar se tega tiče, koliko naj bi bili deficiti, primanjkljaji, tako nominalni kot tudi strukturni, kako se bodo gibali, kako jim bomo sledili, in tem ciljem je treba slediti, če hočemo tako zaupanje ohranjati. Tudi iz tega razloga je lahko prišlo do relativno dobrih potez na področju refinanciranja državnega dolga, da so šli izdatki za obresti z milijarde počasi proti 900 milijonom, proti 800 milijonom in tako naprej. To je denar, ki se dejansko lahko potem namenja za investicije, za šolstvo, za zdravstvo in tako naprej.

Tako da to ne gre po navdihu, ampak gre po nekem planu in tega plana se je treba držati. Če pa so alternativni predlogi, je treba alternativne predloge zagotoviti in predlagati celovito zaradi tega, da se spet to ravnovesje, ki je krhko, ne podre, in da se lahko, tako kot sem že na začetku zaključil, ustrezno pripravimo na naslednjo recesijo, ki bo ob priliki tudi prišla. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Državni sekretar, vse to, kar ste na koncu navajali, govori v prid našemu predlogu.

Vi ste govorili, kako se je zmanjšalo število brezposelnih v gospodarski rasti, to vse pomeni bistveno višje prilive za slovenski proračun. Spoštovani državni sekretar, 1,5 milijarde višjih prihodkov imate samo davčnih, kot ste jih imeli leta 2014. Še vedno mi niste odgovorili na vprašanje, kakšen bi bil efekt oziroma vpliv na nižje stroške zaradi zmanjšanih stopenj davka na dodano vrednost za javni sektor. Vi balansirate samo s številko 500 milijonov, ki je pa zame osebno bistveno prenapihnjena in ne drži, ker Desus tudi govori o 300 milijonih, in jaz sem res prepričan, da bi na osnovi potrošnje tudi nekaj naredili in da bi bili ti prilivi v proračun potem tudi že na osnovi tega višji.

Predvsem pa smo prepričani, da bi znižanje davkov na dodano vrednost razbremenilo tiste z najnižjimi prihodki, ostalo bi več v denarnicah. Na koncu pa bi bilo tudi na splošno za potrošnjo na razpolago več denarja in po drugi strani bi se ta vrnil v proračunsko blagajno.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Kar se tiče učinkov, najbolj bi se recimo v tem smislu, kot vi merite, to verjetno poznalo v zdravstveni blagajni. Tam je ocenjeno, da bi bilo prihranka okoli 40 milijonov evrov. Je pa res, da bi bilo tudi prav toliko učinka na integrali, ker bi ta denar zmanjkal, tako da gre na nek način v pretežni meri za igro z ničelno vsoto. Bi pa povedal eno reč o tistih korakih, ki ste jih tudi speljali z določenimi spremembami v obdobju, tik preden je država zašla v krizo. Določeni izračuni so se naredili, koliko je imelo to učinka, in ti kažejo, da približno 20 odstotnih točk v tem dolgu, ki ga trenutno imamo, odpade na neravnotežje, povzročeno na podlagi določenih davčnih sprememb. Se pravi, če govorimo tako, bi bili danes namesto za nekaj čez 70 za nekaj čez 50 % zadolženi v deležu BDP.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravita naj se gospoda Jože Tanko in dr. Mitja Horvat.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Včeraj smo predvsem na družbenih omrežjih slišali veliko očitkov s strani Poslanske skupine Levica, slikali so namreč klopi Slovenske demokratske stranke in dejali, da ni nikogar v Državnem zboru, ko se obravnava problematika minimalne plače. Mogoče bo Slovenija 3 usmerila kamero tja čez, da državljanke in državljani vidijo, kako so v času, ko se obravnava predlog Slovenske demokratske stranke za znižanje DDV, ki bi ga občutili vsi državljani, ne samo tisti z minimalnimi plačami – za katere se tudi v SDS strinjamo, da

jih je treba dvigniti na dostojno raven, ravno zaradi tega nismo glasovali proti predlogu Levice včeraj – ko ne gre za njihov predlog, njihovi stoli prazni, kako gredo prej domov. Seveda, kadar ne gre za njihov predlog, ko gre za predlog SDS, ki bi pa imel pozitiven učinek na denarnice vseh državljanek in državljanov, ne sodelujejo v razpravi.

Če grem konkretno k predlogu. Pretekli mesec smo obravnavali proračun Republike Slovenije za prihodnji dve leti, spremembe za 2018 in pa predlog za 2019. Glavni očitek Slovenske demokratske stranke obema predlogoma proračunov za obe leti je bil ravno ta, da pozitivne učinke gospodarske rasti in posledično več denarja v državnem proračunu na prihodkovni ravni, malo manj kot 10 milijard evrov, naše državljanke in državljanji premalo občutijo v svojih denarnicah. Ker v Slovenski demokratski stranki nismo tisti, ki bi samo govorili, ker za razliko od ostalih strank nekako sledimo motu predsednika Vlade, da ne jamramo, ampak iščemo rešitve, mi gremo korak dlje, ne samo da jih iščemo, mi jih tudi najdemo in jih v parlamentu predlagamo, smo predlagali zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost. Velikokrat je bilo že omenjeno zvišanje DDV v času vlade Alenke Bratušek. Tukaj se strinjam z gospodom Möderdorferjem, da bi bilo zanimivo slišati tudi stališče danes poslanke, takrat predsednice vlade gospe Alenke Bratušek, ki je zatrjevala, kako je ukrep začasen, da je treba ta ukrep izvesti zaradi finančno gospodarske krize. Dejansko smo danes priča temu, da ravno tisti ukrepi, ki so začasni, postanejo potem trajni in najdlje zdržijo.

Ravno zaradi tega, ker smo videli, kakšen je proračun, ker je po našem mnenju dovolj financ na prihodkovni strani, predlagamo ta zakon, ki bi pripeljal do tega, da bi se DDV obračunaval in plačeval po splošni stopnji 20 %. To se pravi, z današnjih 22 predlagamo, da gre nazaj na predkrizno raven, to je 20 %, in je enaka za dobavo blaga in storitev. Prav tako predlagamo, da damo davek, ki je tudi bil v času vlade Alenke Bratušek z izgovorom oziroma obrazložitvijo, da je začasen, zvišan z 8,5 % na 9,5, nazaj na 8 in pol. Poleg tega pa predlagamo še dodatno stopnjo, petodstotno, ki bi bila za nekatere najbolj nujne potrebščine. Kot je iz tabele razvidno, ne bi bili edini, tudi nekatere druge države to stvar poznajo. Nižja stopnja DDV je za otroška oblačila in obutev, za šolske potrebščine oziroma gasilsko opremo in se začne uporabljati prvi dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem se uvrstijo v prilogo iz tega zakona. Še prej pa mora seveda Vlada Republike Slovenije to predlagati Svetu Evropske unije. Skratka, za dodatno stopnjo predlagamo na eni strani družine – vemo, da otroška oblačila in obutev in šolske potrebščine prizadenejo predvsem tiste, lahko rečemo, z majhnimi šoloobveznimi otroki – in pa na eni strani gasilce.

Če pogledamo najprej mlade družine. Veliko smo v tem parlamentu že govorili o problemih, ki so povezani z demografijo, s pozitivno družinsko politiko. Veliko je že bilo v tem državnem zboru predlogov, žal samo s strani SDS in Nove Slovenije, ki so podobni temu, ki nekako približujejo to demografsko sliko bolj v tisto pozitivno smer kot pa v negativno. Seveda se da demografijo reševati na več načinov, vendar pa je, da omogočimo mladim, da se bodo odločali za družino, potrebno, da se jim najprej to pozna v denarnicah, kajti vsaka stvar stane. Zaradi tega smo v Slovenski demokratski stranki pred dvema letoma že predlagali reševanje stanovanjskega problema. Od takrat se ni spremenilo nič, mi imamo še vedno približno 400 stanovanj, ki so v državni lasti, praznih. Takrat smo predlagali, da bi se ta stanovanja prenesla na Stanovanjski sklad, ta pa bi jih dal mladim in mladim družinam pod 35 let starosti v najem za obdobje 5 let po neprofitnih najemninah, po teh 5 letih pa bi imeli tudi možnost odkupa tega stanovanja po neprofitni ceni, pri čemer bi se jim vse v teh 5 letih do takrat plačane najemnine štele v odkupno ceno.

Potem smo imeli tudi različne predloge s strani desne opozicije, kot temu nekateri radi rečete, sam nimam nobene težave s tem, tudi za dodatne ugodnosti, kar se tiče vrtecev. Pri tem naj spomnim, da je bila ravno v letih od 2004 do 2008, ko ste rekli, kako smo pregrevali gospodarstvo, s tem ko je vlada, ne bomo rekli, ustvarjala nova delovna mesta in pregrevala gospodarstvo, ampak ustvarjala takšne pogoje, da je gospodarstvo lahko normalno pozitivno funkcioniralo. Iz tega naslova smo dobili več denarja na prihodkovno stran proračuna in zaradi tega je bilo tudi možno uvesti ukrep, da je država omogočila vsakemu drugemu in nadaljnjim otrokom zastoj vrtec.

Skratka, ukrepi, ki imajo pozitiven vpliv na demografsko sliko, tukaj sta vedno dve možnosti, verjetno še kakšna več, ampak mi ne zagovarjamo reševanja demografije z uvažanjem migrantov z Bližnjega vzhoda in pa severa Afrike, ampak z ukrepi, kakršen je tudi ta, da se po dodatno znižani stopnji, to je 5-odstotni za DDV, obdavčijo otroška oblačila, obutev, šolske potrebščine in tako naprej. Če bomo s takimi predlogi prišli naproti mladim, se bodo zagotovo tudi odločali za otroke. S tem bomo dobili državljanke, ki bodo prispevali v proračun, ki bodo, s tem ko bodo seveda zaposleni, tudi plačevali v pokojninsko, zdravstveno, vse druge blagajne. S tem, lahko rečem, ubijemo več muh na en mah, s pozitivno demografijo, kar pa je seveda problem Evrope. Evrope, ki se stara, kljub temu da smo v Sloveniji še pod povprečjem Evropske unije, kar se tiče povprečne starosti, če pa pogledamo samo sever Afrike, od koder ljudje bežijo s trebuhom za kruhom s takšnimi in drugačnimi razlogi v Evropo, daleč daleč zadaj. Povprečna starost, ki je čez 40 let, nam zagotovo ne more biti v ponos. Zagotovo lahko s

takšnimi ukrepi pripomoremo tudi k temu, da se izboljša demografska slika, kajti vsak pa danes, po eni strani odgovorno, po eni strani pa žal vse gleda skozi finance. Če mu finance ne omogočajo, da si ustvari lastno družino, za kar vemo, da je predpogoj, prvič, da imaš službo, drugič, da imaš takšno službo, ki ti omogoča neko lastno stanovanje, če drugega ne, če imaš dovolj veliko hišo – v bivši državi se je gradilo hiše, ki bodo namenjene dvema, mogoče celo trem generacijam, da si lahko nekako urediš vsaj eno nadstropje hiše svojih staršev – če ni ekonomske računice tukaj, potem žal ne bomo prispevali k pozitivni demografski sliki. Ravno zaradi tega otroško obutev, oblačila in pa šolsko opremo dajemo na še to dodatno znižano stopnjo, to je 5 %.

Na drugi strani pa v Državnem zboru, posebej v teh dneh je to tudi zelo aktualno, ko gledamo predsednika Vlade, kako je šel na teren – jaz nimam nič proti temu, prav je, da je šel – in se je seznanil s situacijo, kakšno je stanje na terenu zaradi poplav. Ne samo poplave, tudi drugih naravnih nesreč smo imeli dovolj, lahko rečem preveč v tem mandatu. Spomnite se žledu leta 2014, čeprav ta spada še pod prejšnji mandat, ker je bilo to februarja 2014, kmalu po zaprisegi vlade smo se srečali s katastrofalnimi poplavami in tako naprej. Kaj je skupno vsem poplavam? Poplave na eni strani, tisti, ki rešujejo stanje, na drugi strani, to so gasilke in gasilci. Prostovoljna gasilska društva, ki ravno v tem času, ko se mi tukaj pogovarjamo, ko smo se pogovarjali včeraj, predvčerajšnjim, požrtvovalno žrtvujejo svoj prosti čas, svoje znanje, večšine, moč za to, da pomagajo državljanom in državljanom. In če nimam nič proti temu in tudi podpiram, da si gre predsednik Vlade pogledat stanje na terenu, pa bi močno podprl predsednika Vlade tudi takrat, ko smo obravnavali amandmaje k proračunu za leto 2018 in leto 2019, ko smo v Slovenski demokratični stranki predlagali, da Vlada na postavki pod Ministrstvom za obrambo, na podpostavki Zaščita in reševanje vsako leto nameni dodatna 2 milijona evrov za gasilce, za opremo, za prostovoljno gasilstvo.

Pretekli teden smo v Gorenji vasi postavili temeljni kamen za gradnjo novega gasilskega doma. Povabil sem predsednika Uprave za zaščito in reševanje gospoda Darka Buta, da si je to ogledal. Takrat je na tem sestanku z gorenjevaškimi gasilci dejal, da bi mu prišlo še kako prav, če bi bil sprejet tisti amandma Slovenske demokratične stranke – 39 glasov je bilo proti, 36 za, za 4 nam je zmanjkalo – ki bi prinesel dodatna 2 milijona evrov na postavki za gasilsko opremo. Žal seveda URSZR ne more financirati zidov, gradnje novih gasilskih domov, vendar pa je oprema tista osebna zaščita gasilca, ki danes stane nekje med tisoč 700 in 2 tisoč 200 evrov. Izračunajte si, za 2 milijona evrov več vsako leto, koliko več te opreme bi se lahko kupilo, kar pa bi pomagalo v tej smeri, da bi bili gasilke in gasilci boljše

opremljeni, predvsem pa sami boljše zaščiteni, ko hitijo na takšne in drugačne intervencije v pomoč državljanom in državljanom. Ker niti tista 2 amandmaja nista bila sprejeta, vemo pa, da je gasilstvo v Sloveniji na visoki ravni, kar se tiče organiziranosti, profesionalnosti, znanja, predvsem pa, kar se tiče opreme, bi vso gasilsko opremo, ki jo gasilci kupujejo, kupovali še po dodatno znižani davčni stopnji, to je 5 % po našem predlogu. S tem bi ne samo hodili po terenu, se zahvaljevali gasilcem, civilni zaščiti, ki danes požrtvovalno odpravljajo posledice zadnje naravne ujme, ampak bi jim tudi tukaj na političen, posledično tudi na nek fiskalen ekonomski način pokazali, da jih podpiramo. Ko bodo šli naslednjic kupovat čelade, ko bodo šli kupovat škornje, obleke ali pa gasilski avto, da bodo plačali nižji DDV. Vsaj tukaj bi si želeli oziroma sem pričakoval na nek način vašo podporo. Me pa zanima glede na to, da dejavnost gasilstva spada bolj pod Ministrstvo za obrambo, na nek način bi bilo dobro slišati, kakšnega mnenja je ministrica za obrambo.

Večkrat je bilo slišati, da so to neki populistični, popularni ukrepi, ki so priročni pred volitvami. Da temu ni tako, priča dejstvo, da smo mi to vložili, potem ko smo videli, kakšen je proračun, ki ga predlaga Vlada Republike Slovenije. Če bi mi vedeli, da je proračun tak, da si država glede na finančno sliko proračuna ne bi mogla privoščiti teh dodatnih milijonov, potem zagotovo te stvari ne bi predlagali. Mislim, da smo v Slovenski demokratični stranki večkrat s svojimi predlogi, predvsem pa v letih 2012 in 2013, dokazali, da smo odgovorni do javnih financ – ko smo bili, kljub temu da se je vedelo, kako bodo ljudje sprejeli ukrepe, ne v dobro stranke, ampak v dobro države, primorani sprejeti Zujf. Tisti, ki ste ga takrat najbolj kritizirali, tukaj lahko izvzamem SMC, govorim predvsem SD in Desusu, tudi gospe Bratušek, ki je danes žal ni tukaj, tisti, ki ste takrat, potem ko je prišla vlada Alenke Bratušek, sprejemali še dodatne zaostrovalne ukrepe na fiskalnem področju, to se pravi zviševali splošno stopnjo DDV z 20 na 22 in pa znižano z 8,5 na 9,5, kritizirali drugo vlado Janeza Janšę, kako se zastruje in seveda krči odhodkovna stran proračuna, ste ravno te ukrepe še nekajkrat potem podaljšali. Če bi bil Zujf res tako slab, bi ga zagotovo takoj odpravili, ampak si seveda niste želeli, da bi praktično kolapsiral celoten proračun.

Pa vendarle v zadnjem letu, dveh letih – mi smo, mislim da, leta 2016, konec 2015 predlagali, da se odpravi eden od ukrepov, ki jih je prinesel Zakon za uravnoteženje javnih financ, to je takrat, ko se je črtalo dopolnilno zdravstveno zavarovanje za veteranke in veterane vojne za Slovenijo, takrat ste rekli, ne bomo tega podprli, ker kakor so naši podatki, bo kmalu 2,5-odstotna gospodarska rast in bodo nekateri ukrepi tako ali tako nehali veljati, skratka, zadeva se bo potem povrnila v prejšnje stanje. In ravno zaradi tega, ker je bila

gospodarska rast 2,5-odstotna in ker bo po napovedih Umarja – glede na to, da ste se znebili Vasleta, verjamem, da boste postavili kakšnega bolj socialističnega direktorja – šla v tej smeri, da bo gospodarsko rast prikazal še višjo, potem bi bilo edino smotno in logično, da sprostite tudi nekatere druge ukrepe, ki so bili ravno tako sprejeti pod pretvezo, da so to začasni ukrepi in da jih boste sprostili takrat, ko bo 2,5-odstotna ali več gospodarska rast, da ne govorim o tem, da je prvič po letu 2007 napovedan tudi surplus v državnem proračunu za leto 2018. Z vaše strani seveda ni bilo nobenih predlogov, ni bilo nobene akcije, če rečem po domače, tako kot pri 2. točki, ki smo jo danes obravnavali glede Uberja. Ko ste lansko leto rekli, da bo predlog pripravljen jeseni, pa po letu in dveh mesecih ni nič, smo mi pripravili predlog in zopet seveda predlog ni dovolj dodelan, ni primeren, ni nadzora. Tukaj pa mislim, da se je zgodilo prvič, da Vlada a priori niti ne nasprotuje temu predlogu, ker bi pač nasprotovala, ampak zaradi finančnih okvirov. Mislim pa, da bi se vseeno dalo najti te finance, če bi se želelo.

Ko se v državnem proračunu brez problema 120 milijonov evrov nameni za ilegalne migrante, ko ste 360 milijonov evrov brez problema pripravili nameniti za to, da boste Novo Ljubljansko banko obdržali v državni lasti – tudi če je prej gospa Šergan rekla, da bo teh 360 milijonov evrov plačala Nova Ljubljanska banka, je to še vedno državna banka, potem bi verjetno bila potrebna še kakšna dokapitalizacija, ampak verjetno nekdo računa, da bo mogoče začel biznisirati preko te banke ponovno s kakšnim Iranom, glede na to, kakšna je zdaj situacija med Zahodom in Islamsko republiko Iran – če brez problema namenite 300 milijonov evrov za 8 tisoč dodatno zaposlenih v javnem sektorju, gospe in gospodje, to je 800 milijonov evrov. To je, grobo rečeno, ena vrednost Telekom Slovenije, ki ste ga zaradi takšnih in drugačnih interesov vaših oziroma niti ne vaših, predvsem tistih, ki so to vlado postavili iz žepov, pripravili obdržati, da se zadeva ne proda. In če brez problema skozi okno vržete 800 milijonov evrov, potem me nihče ne bo prepričal, da ne morete najti denarja, ki je kot finančne posledice zaveden v tem zakonu in ki bi imel predvsem pozitiven vpliv na denarnice naših državljanek in državljanov.

Kolegica Marjana Kotnik Poropat je prej govorila, da pa bi za nekatere predloge tukaj lahko dali 0 %, da se sploh ne bi plačevalo davka. Seveda to tako ne gre, ampak 0 je blizu dvema kepicama sladoleda, ki ju je Desus v tem mandatu izpogojeval upokojenkam in upokojencem. S tem ukrepom, gospe in gospodje iz Desusa, predvsem gospa Marija, ki sedi tukaj in poslušaj, bi več kot dve kepicici sladoleda dali upokojenkam in upokojencem. Govorili ste, kako ste usklajevali pokojnine, kako ste dvignili pokojnine, zdaj ste celo predlagali zakon, ki bo imel, mislim da, težo, kolikor ste

zapisali, v naslednjih 3, 4 letih dodatno milijardo evrov. Dajte podpreti naš zakon. Ta zakon bo imel pozitiven finančni učinek na vse državljanke in državljane, tiste z minimalno plačo, tiste v javnem sektorju, za katere se sedaj sindikati pogajajo in želijo dvig enega ali dveh plačnih razredov in odpravo ostalih anomalij, imel pa bo pozitiven učinek tudi na upokojence. Če sprejmemo ta zakon, da znižamo DDV, da uvedemo še dodatno znižano stopnjo na 5 %, verjemite mi, gospe in gospodje, kolegice in kolegi iz Desusa, sem prepričan, da bi ob vsakodnevnih nakupih, tudi takrat, ko imata recimo Spar in Mercator dodatne popuste za upokojence, verjetno ne dve kepicici sladoleda, ampak vsaj dve kepicici vsak dan privarčevali našim upokojenkam in upokojencem. Saj ni vse v dvigu pokojnin. Ta zakon je tak zakon, ki bi znižal življenjske stroške, ki bi znižal tiste dobrine, ki jih tudi upokojenke in upokojnenci potrebujejo za vsakdanje življenje in za katere danes plačujejo več, kot bi plačevali, če bi bil ta naš zakon sprejet. Mislim, da je do jutrišnjega glasovanja še dovolj časa za razmislek, pogovorite se o tem in vsaj z vaše strani pričakujem podporo.

Na drugi strani bi lahko to uporabili tudi kot argument, ko se pogajate s sindikati. Če znižamo življenjske stroške, če znižamo vsakdanje stroške državljanekam in državljanom ne glede na to, kdo to so – seveda, strinjam se s tem, kar je dejala gospa Šergan – če splošno znižamo neko stopnjo, bo tistim, ki imajo več, več ostalo, to je seveda logično. Ampak tako obdavčitev imamo, o taki smo se strinjali in jaz mislim, da je taka obdavčitev poštena. Res ne vidim razloga, večkrat se je že dokazalo, da če je volja, je pot, če se želi, se denar lahko najde. Tilna poznamo še iz poslanskih klopi, vemo, da je sposoben, in prepričan sem, da je sposoben najti tudi te milijone v proračunu, kljub temu da je dejal, če sem ga prav razumel, če parafraziram, da so poslanske klopi kot tribuna, Vlada pa je kot parket na košarkarskem igrišču.

Skratka, jaz bom ta zakon podprl. Verjamem, da ga boste podprli vsi tisti, ki ste dobronamerni, ki želite, da to gospodarsko rast, ki jo imamo trenutno, občutijo tudi naši državljanke in državljani in da končno nekaj storimo ne samo za dve kepicici sladoleda za upokojenke, upokojence, ampak da jim damo kakšno banjo sladoleda, znižamo davčno stopnjo, po kateri plačujejo banjo sladoleda, ne samo njim, še komu drugemu, in seveda, da začnemo tudi s pozitivnimi ukrepi reševati nekatere ključne izzive, nekatere ključne probleme te družbe. Kot sem že prej dejal, demografsko sliko, v teh dneh predvsem varnost, zaščita in reševanje, se pravi gasilce, in pa vse druge stvari, ki jih predlagamo v tem zakonu. Mislim, da je čas ugoden, parlament prihaja v zadnjih 6 mesecev, ko bo bolj mrtvi tek. Jaz sem prvi mandat poslanec, ampak ko sem šel nekako za nazaj gledat, so ravno v teh zadnjih 6 mesecih tudi včasih poslanke in

poslanci spravili kakšen zakon skozi ne glede nato, da Vlada a priori tega ni podpirala oziroma da je nekako v mnenju napisala, da tega ne podpira. Pa vendarle, kljub temu da smo mi predlagatelj, je to lahko nek skupen projekt poslank in poslancev, da bodo naše državljanke in državljani imeli nekaj od te gospodarske rasti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Preden dam besedo gospodu Tanku je besedo je želel še minister na... Se opravičujem, državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

Izvolite, imate besedo. Mogoče pa naslednji mandat ...

TILEN BOŽIČ: Naj vam povem, da se nam bo ministrica pridružila pri naslednji točki, ki jo imate na dnevnem redu. Toliko o tem.

Samo na kratko dva odziva. Prej je bilo rečeno »relacija parket – tribuna«, to ni bilo mišljeno za razmerje Državni zbor – Vlada, ampak se je nanašalo na točno določeno izjavo, ki je šla v tej smeri, da ni potrebnih nobenih naporov, da se pobere DDV, ker naj bi na nek način sam letel v blagajno. Niti približno si ne bi privoščil take opazke za to spoštovano hišo, če ne drugega, sem v tej hiši danes gost. Druga reč, ki bi jo izpostavil, omenjeno je bilo tudi, nekako mi je bilo laskano, da imam določene sposobnosti, ampak vseeno moram izpostaviti, da bi bilo s 550 milijoni manj v državni blagajni iskanje in razporejanje sredstev še bistveno težje. Ta sredstva bi bilo treba nekje, se pravi na odhodkovni strani, znižati, mimogrede bi se to zgodilo, ne vem, morda tudi na področju gasilcev in tako naprej. Se pravi, ta sredstva bi bilo treba nekje najti in verjetno jim več pomeni, da sredstva dobijo, kot pa da bi morda ostali brez sredstev in potem prihranili tisto nekaj malega na DDV. Vseeno bi povedal, da je 450 milijonov evrov, kolikor je ocenjen učinek, gromozanski učinek na javne finance, in to brez posledic, se pravi brez rezanja na odhodkovni strani tudi na zelo bolečih področjih ali pa tam, kjer bi si želeli videti še bistveno več sredstev, pač ne bi šlo.

Še enkrat bom ponovil, ker se ves čas to ponavlja, o teh 360 milijonih evrov in NLB. Takrat, kar se je tudi vrtelo po medijih, je bilo, da bi NLB zaradi tega, ker je takrat šlo za državno pomoč, 360 milijonov evrov nakazal v državni proračun Republike Slovenije, ne Slovenija Evropski komisiji, ne NLB Evropski komisiji in tako naprej. Še enkrat ponavljam, tudi po poročanju medijev je šlo v tej smeri, da bi 360 milijonov NLB nakazal v proračun Republike Slovenije. To bo verjetno treba še nekajkrat ponoviti glede na to, da se večkrat ta podatek sprevača in zlorablja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se dr. Mitja Horvat.

Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Sem eden izmed poslancev tiste zlate generacije 2004–2008, ki smo tudi v tem mandatu, in doživljal sem tisti razcvet, se pravi gospodarsko rast, ki je bila takrat, in tudi to danes, obe. Navdušen sem bil takrat, navdušen sem zdaj. Ampak v čem je razlika? Tedanja vlada, takrat je bil predsednik vlade gospod Janša, finančni minister dr. Bajuk, si je pač zastavila za cilj, da se s finančnim prilivom, ki se je takrat zgodil in se je dogajal zaradi dodatnih virov, razbremeni tako prebivalstvo kot gospodarstvo. Takrat je šlo za izpeljavo davčne reforme, ki je prinesla približno 600 milijonov mark za ugodnosti prebivalcem skozi davčni dohodninski sistem in približno 600 milijonov gospodarstvu skozi različne druge ukrepe, med njimi tudi znižanje davka od dobička in pa tudi z uvedbo, ne vem, dodatnih davčnih olajšav za investicije in tako naprej. Skratka, bilo je narejenega veliko z milijardo 200 tisoč mark. Takrat smo bili država, ki je imela eno najvišjih gospodarskih rasti v Evropi, zraven so bile tudi druge države z visoko gospodarsko rastjo kot recimo Poljska, Češka, Slovaška, baltske države. Ampak po tem času se je zgodila sprememba vlade, države vzhodne Evrope so obdržale visoko gospodarsko rast, Slovenija je pa doživela visoko gospodarsko depresijo, najvišjo v Evropi. Sprememba političnega kurza, sprejemanje napačnih ukrepov je povzročilo diametralno nasprotno situacijo med državami nekdanje vzhodne Evrope in Slovenijo. In zato so Poljaki, ki so sprejemali prave ukrepe, so Čehi, ki so sprejemali prave ukrepe, so Slovaki, ki so sprejemali prave ukrepe, Čehi pred nami, drugi pa čisto blizu nas, pa so bili takrat na tretjini ali pa morda polovici standarda, ki ga je imela Slovenija. Zdaj so Čehi boljši od nas po standardu.

Vmes se je zgodila neka strukturna sprememba, nismo imeli več tako imenovane desne vlade ali pa desnosredinske vlade, smo dobili levo vlado, ampak glede na to, kar zdaj govorim primerjalno, je bila to dejansko res leva vlada, ker je zapravila ogromne potencialne, ki jih je imela Slovenija, in smo izgubili vse primerjalne prednosti z ostalimi državami. Pri nas smo takrat poslušali stalne govore o tem, kako se pregreva gospodarstvo, na Češkem, Poljskem, Slovaškem, v baltskih državah se je še naprej pregrevalo gospodarstvo, zato so tam, kjer so, zato so nas ujeli. Mi smo degradirali in izgubili vse te dobre stvari in tako naprej. Zdaj smo v podobni situaciji, spet smo med državami, ki imajo najvišjo gospodarsko rast, spet imamo smolo, ker imamo vlado, ki je popolnoma identična vladi Boruta Pahorja. Namesto da bi sprejemala ukrepe, da bi se zadeva sprostila, olajšala, da bi zadeve tekle naprej, se ponovno srečujemo z ukrepi ali pa neukrepi, ki ne pomenijo nič, ki pomenijo čisto stagnacijo. Ne prinesejo nič ljudem, ne prinesejo nič

gospodarstvu. Nič. Prej nasprotno, ukrepi, ki se sprejemajo, pomenijo pravzaprav blokado gospodarske aktivnosti, pomenijo, bom rekel, ohranjanje težav prebivalstva.

Razlika med nami in to vlado ali pa prejšnjimi levimi vladami je tudi v tem, da smo mi stavili na ljudi, vi pa na državo. Se pravi, mi smo pustili, da so ljudje dobili denar skozi nižje davke, da so sami razpolagali z njim in investirali tam, kjer je bilo njim prav in za kar se jim je zdelo smiselno, in kupovali tisto, kar so ocenili, da potrebujejo. V tem delu smo pa v tem času, v tej vladi spet v situaciji, ko bi vsemogočna država spet vse rada sama po svoje prerazporejala, nizke plače pa visoke socialne podpore. To se pravi, namesto da bi ljudje sami zaživeli in delali, jih pošiljamo pred razne urade in okenca in krepimo birokracijo. Še neka temeljna razlika je, to ni nobena skrivnost. Takrat je bila nizka brezposelnost, zato ker je gospodarstvo dobro delalo. Zdaj se hvalite s padanjem brezposelnosti, zato ker se uprava krepi. Saj v gospodarstvu ni toliko novih zaposlitev. Jih ni toliko. Jih je pa zelo veliko v upravi, 8 tisoč. 8 tisoč novih zaposlitev, če je povprečna bruto plača, bruto strošek delovnega mesta v upravi 30 tisoč evrov, je to 240 milijonov na leto fiksnega stroška, najmanj. Ampak ker zaposlujete visoko izobražen, sociološko izobražen kader s fakultetami, je delovno mesto najbrž nekoliko dražje kot 30 tisoč evrov. Skoraj zagotovo.

Ko ste sprejemali proračun, mi ga nismo podpirali, ste dobili na mizo tudi mnenje Fiskalnega sveta – drži? Tam so zapisali ti strokovnjaki, ki smo jih imenovali v Fiskalni svet, da država ne sledi zavezam iz strukturnega primanjkljaja. Kaj ste storili? Nič. Šli ste mimo mnenja Fiskalnega sveta, kot da ga ni. Kot da ga ni. Zdaj se pa nekateri poslanci tu sprašujejo, če bi lahko mi sploh bili tisti, ki lahko karkoli predlagamo, kakšen tak zakon, ki ima davčne učinke. Vi ste tisti, ki kršite fiskalni pakt, zato ker zaposlujete v javnem sektorju in ne zmanjšujete javnih stroškov in tam ohranjate ali vzdržujete tudi to neskladje, nam pa očitata o tem, če lahko sploh predlagamo kakšen zakon s področja davkov. Ga bomo. Tudi moralno pravico imamo, ker smo to naredili tudi takrat, ko smo mi imeli takšno gospodarsko situacijo. Tudi takrat smo to naredili in uspešno izvedli in država ni bankrotirala zaradi tega. Nobenih takih strahov, o katerih govori državni sekretar, ni bilo na vidiku. Se pač zadeva nekako uredi. Vendar če ti zaposliš ogromno ljudi v javni sektor in zato potrebuješ veliko davkov, da to servisiraš, in vsakič, ko zaposliš tisoč, potrebuješ še za tisoč več, potem je ta strah celo na nek način upravičen. Če bi pa sistem funkcioniral drugače, če bi bil koncept dela in razbremenjevanje Urada za delo izvedeno drugače, preko ukrepov pomoči gospodarstvu s takimi ukrepi, da lahko gospodarstvo samo deluje, potem bi to teklo drugače.

Gospod državni sekretar govori o nekih 500 milijonih s 1. 1. 2018. Ne drži. Mi smo dejansko predlagali 3 stopnje, s tem da najnižja, tista najbolj znižana davčna stopnja velja šele od takrat, ko se bo vaša vlada spogajala z Evropsko komisijo o drugi nižji davčni stopnji. To je naloga za Vlado, mandat Vladi, da gre v postopek na Evropsko komisijo in se začne pogajati o drugi znižani davčni stopnji. Če kaj, bi od racionalne vlade pričakoval, da to spelje in to stori. To je nekaj, kar bi bilo najbolj običajno, da bi se Vlada potrudila, šla v akcijo in se borila, zato da bi se tisto, kar je bilo morda takrat v neki situaciji izpogajano, izboljšalo. Druge države so se izpogajale že v predpristopnih pogajanjih za koncesije, za ureditve, ki veljajo, in imajo tudi drugo nižjo davčno stopnjo.

Tudi so vam kolegi že pojasnili, da se s tem, ko bi znižali DDV, začne hitreje vrteti tudi osebna potrošnja. Ljudje bi torej kupovali več raznih izdelkov, povečala bi se nabava v gospodarstvu, tako na kmetijskem področju kot na področju drugih potrošnih dobrin. Za 300 milijonov, če ste tako izračunali, bi se zavrtelo neke druge. Nekaj bi šlo morda v varčevanje, ampak večji del tega bi šel v potrošnjo. In v marsikaterem delu bi s temi ukrepi znižanja stopnje DDV razbremenili Karitas in razbremenili tudi Rdeči križ in zmanjšali pritisk na tiste pakete in najbrž tudi omogočili tistim, ki živijo pod pragom revščine, da bi se lažje prebijali iz meseca v mesec. To je smisel nižjih davčnih stopenj. Na nek način tudi razumem vse tiste očitke, ki ste jih nekateri izrekli, da gre za ideološko vprašanje. Gre. Najbrž gre za ideološko vprašanje pri sistemu davkov. Smo stranke, ki želimo, da ljudje živijo dobro, in ste stranke, ki želite, da država živi dobro. Predvsem globoka država. Vse to, kar se velikega zbere preko dohodninskih davkov, DDV in tudi še drugih davkov, je problem, da se razporeja zelo neracionalno potem v druge sfere, nad katerimi pa ni nadzora. Zlahka ste zagotovili, ne vem, 130 milijonov, 124 milijonov za pokrivanje izgub v zdravstvu. Zlahka. Ni problema. Brez zavez. Tisti, ki so naredili izgube, bodo sanatorji z državnim denarjem. Nagrajeni bodo, ker bodo pravilno razporedili državni denar po teh fondih. Celu nagrajeni, ker imate tako pripravljene te stvari.

Težko razumem, da na tak način poskušate diskreditirati predlog, ki je pred nami. Predlog je dober, predlog je učinkovit, predlog zadene vsako družino, vsaki družini olajša življenje, seveda pa najbolj tisti, ki se najtežje prebija skozi mesec. Najbolj pa tisti, ki najtežje živi. Tistim, ki so v najvišjem dohodninskem razredu, najbrž to znižanje DDV na nek način niti ne pomeni veliko. Tistim, ki padejo v spodnje dohodninske razrede, to pa so predvsem zaposleni v firmah, samozaposleni in velik del upokoencev, pa to veliko pomeni. Bistveno več kot katerikoli ukrep recimo na področju popravka pokojnine, ki ste jih do sedaj izvedli. Bistveno več. Ker fiksni del, ki ga potrebuje recimo

štiričlanska družina za prehrano, je približno 400 evrov na mesec. Znižani davki pomenijo mesečno bistveno več kot povišanje za 0,1 ali pa 1,2 % pokojnine. Bistveno več za te ljudi. Ne razumem, zakaj takega ukrepa in takega pristopa ne bi omogočili.

Mislím, da je tudi eno temeljno neskladje med tístim, kar govoríte in kar delate. Visoki davki ne morejo govoriti o uspešni državi. Uspešna država je tista, ki lahko učinkovito preživi z majhnimi davki. To je učinkovita država. To je dobra država. Tam se ve, da stvari funkcionirajo tako, kot morajo funkcionirati, da tisto, kar se preko teh obveznih dajatev zbere, doseže svoj namen za gospodarski segment, družinski segment, načrtovanje drugih politik in tako naprej. Ker pa imamo velike davke, ker veliko vplačujemo državi, kljub temu da prihajajo preko gospodarske rasti bistveno višji prihodki v državni proračun, je pa nekaj narobe tukaj. Potem ne gre za racionalno državo, gre za to, da se enostavno tam neki sklopi ljudi ukvarjajo s tem, kako te viške, ki pridejo v proračun, prerazporejati, da odtekajo na razne take in drugačne načine. To je najbrž temeljni smisel tega, da se na tem področju ne da nič narediti.

Glede na to, da naj bi bila gospodarska rast precej visoka oziroma najvišja v Evropi, je tudi neobičajno, da ste, kar zadeva področje davkov, naredili v bistvu samo 3 ukrepe. Najprej vezana knjiga računov, potem uvedba davčnih blagajn in nazadnje zacementiranje višjih stopenj DDV. Ali ste še kakšne druge ukrepe sprejeli na področju davkov, mislim v smislu poenostavitve življenja ljudi, pocenitve delovanja gospodarskih družb, pocenitve življenja in tako naprej? Nič od tega. Od davčne reforme ni nič, samo to, kar je sforsiral Židan, to se pravi vezana knjiga računov pa uvedba davčnih blagajn, in to za drobnjakarske stvari. Saj tam, kjer gre za velike stvari, davčnih blagajn v bistvu ne potrebuješ. Davčna blagajna je za tisto, kar se dogaja pri kakšnem malem kmetu, pri kakšnem drobnem trgovcu, pri ne vem kje. To je pač bilo tisto, kar se je zgodilo.

Kar zadeva učinek tega zakona in tisto, kar ste napovedali skozi gospodarsko rast, več ali manj ste skozi gospodarsko rast za leto 2018 vse te ukrepe pokrili. Učinek tega zakona ste pokrili neposredno z oceno višje gospodarske rasti. V ničemer to ne zajeda v oceno višje gospodarske rasti za leto 2018. Vsi ti strahovi, ki jih državni sekretar govori tu, nimajo z realnostjo pravzaprav nobene povezave. Ukrepov, kjer lahko prihranite znatno višje zneske, imate več kot dovolj. Za migrante ste rezervirali 30 milijonov denarja, pokriváte izgube po dolgem in počez, v raznih javnih sistemih zaposlujete prekomerno ne glede na potrebe, pokriváte izgube še kje drugje in tako naprej. Skratka, tistega, kar naj bi povzročilo težave zaradi sprejetja tega zakona, pravzaprav ni. Je pa problem tudi v tem, ker ste zavrnili naše predloge, ki smo jih dali ob sprejemanju proračuna, tudi v povezavi z DDV. Nismo sicer

takrat predlagali tretje davčne stopnje, najnižje davčne stopnje, kot jo sedaj, ampak ste zavrnili. In če bi vaša vlada ravnala normalno in racionalno, tako kot je vlada v mandatu 2004–2008, bi že zdaj imeli presežek v proračunu. Če ne bi zaposlili v tem obdobju 8 tisoč ljudi, bi najbrž že zdaj imeli več ali manj skoraj presežek v proračunu, če ne bi trošili denarja za neracionalne zadeve, bi zdaj že imeli denar v proračunu. Če kadri ne funkcionirajo na določenih področjih, jih pač zamenjajte, ampak vi zamenjujete dobre ljudi.

Kar zadeva predvsem dodatek, to se pravi dodatno znižano davčno stopnjo, gre predvsem za blago in storitve, ki so neizbežne. Pod to dodatno znižano davčno stopnjo je napisano nekaj, čemur v bistvu ne more nihče pobeigniti. Ne moreš mimo osnovnih prehrabnih artiklov, ne moreš mimo vode, ne moreš mimo zdravil in ostalih zadev, povezanih z medicino, nemogoče. Ne moreš mimo stanovanja, nemogoče. In ne moreš mimo stvari, ki so povezane s stanovanjem, to pa je električna dobava, zemeljski plin, daljinsko ogrevanje ali pa kakšno drugo ogrevanje. Ne moreš. To je neizogibno. Ti stroški, kar zadeva daljinsko ogrevanje za povprečno stanovanje, znašajo med 80 in 100, 120 evrov mesečno. Mesečno. Drži? Pa sem malo rekel, za mesto Ljubljana je to najbrž malo. Gre torej za stvari, ki so za življenje kogarkoli neizogibne. Mimo teh stroškov ne moreš v nobeni fazi življenja. Gre za ključne življenjsko potrebne stvari. Če je strošek za ta paket, ki sem ga zdaj povedal, približno 500 evrov ali pa 500 evrov ali pa 400 evrov na osebo, potem to pomeni znatne prihranke pri ljudeh. DDV lahko tudi s stimulacijo drugih stvari nadoknadite na kakšen drug način, velik del bi pa sam od sebe skozi rotacijo, mogoče z zamikom od enega do dveh mesecev, prihajal nazaj v proračun. Težava bi bila morda en mesec ali dva po tem, ko bi se ta ukrep uveljavil, potem pa se začne to vrteti. Tako je bilo tudi v preteklih obdobjih, to vam povedo tudi ekonomisti, ki vam lahko razložijo te stvari, to vemo vsi.

Kar zadeva naš predlog o teh treh davčnih stopnjah, prvič o dveh obveznih, ki sta že zdaj znižani, in pa še potem dodatno znižani, mislim, da je izjemno smiseln, je racionalen, je potreben in v ničemer ne odstopa od evropske prakse. V ničemer ne odstopa od evropske prakse. Vse takšne stvari so si druge države že zdavnaj uzakonile, da ne rečem, da imajo mnoge tudi bistveno bolj urejeno dohodninsko lestvico. Bistveno bolj, tako kar zadeva razmejitev razredov kot tudi davčne stopnje. Kot tudi davčne stopnje. To bo sicer predlog, ki bo obravnavan januarja, ampak tudi o tem bo treba takrat kakšno besedo reči. Ne moremo imeti recimo mi na področju dohodnine tretje najvišje davčne stopnje po rangu, Avstrija ima pa še le prvo tam. To pomeni, da je veliko stvari narejenih tako, da se enostavno samo pobira od ljudi, da se jemlje od ljudi in da se potem tisti, ki

pridejo na oblast, mastijo gori in delijo po dolgem in počez preko raznih uradov, posrednih svetovalnih pisarn, novih ad hoc agencij in tako naprej in tako naprej. To, kar zdaj gledamo, ko rastejo uradi kot gobe po dežju in povzročajo še hujše dodatne stroške.

Predlog je za podpreti, mi ga bomo in upamo, da bo tudi pri kakšnih drugih ljudeh v tem državnem zboru prevladal razum, da ne bo kar naprej neka rutka na očeh oziroma ne boste imeli še kar naprej zvezanih oči. Stvarem je treba pač prisluhniti in takrat, ko se da, tudi ukrepati. In zdaj je čas, ko se da ukrepati. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Mitja Horvat, izvolite, imate besedo.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano besedo. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovani državni sekretar in ostali prisotni!

Tudi jaz bom začel v enako optimističnem duhu kot moj predgovornik. Jaz sem te čase doživljal z druge strani, delno zaradi tega, kar se je takrat dogajalo, delno zaradi tega, kar se je dogajalo v letih po tem, sem se odločil za vstop v politiko, ker sem v tem, o čemer je govoril zlasti predgovornik, našel pravi izziv – da moramo stvarem streči drugače, da se moramo zadev lotiti družbeno odgovorno. Vsekakor nismo prišli na postlano posteljo, kot dobro veste, včasih besede ne maram izražati, ampak danes jo bom iz načelnih razlogov, zato da bom lahko določene stvari vendarle opisal v nadaljevanju. V času, ko se je še vedno govorilo, da smo v krizi, tako kot je bilo pred tem v razpravi že rečeno, ko so nekateri klicali trojko, in mimogrede po časih, imam malo občutek, da se je ta psihološki pristop, da druge sodimo po sebi, dejansko v tem primeru tudi kar precej izrazil. Vemo namreč, v kakšnem in katerem obdobju so agencije rastle kot gobe po dežju, in tudi danes se ukvarjamo s tem vprašanjem, ali kaj na tem področju narediti ali ne. Govorimo torej o času, ko je bilo treba zavihati rokave in narediti nekaj, k čemur smo se zavezali, in to je seveda konsolidirati javne finance.

Če je krize konec, kot ste predlagatelji tudi sami večkrat danes opozorili, pa ne pomeni, da posledice tega, kar imenujete kriza, ne obstajajo več, da ni treba vložiti navora, zato da se doseže tisti končni cilj, zaradi katerega smo v tem mandatu ne nazadnje vendarle tudi skladno z ustavo sprejeli Zakon o fiskalnem pravilu, oblikovali Fiskalni svet, ki deluje s polno paro in nas tudi opozarja – prav danes sem spet dobil v roke dopis s strani Fiskalnega sveta, da si želi sodelovanja in delovanja na tem področju. To pomeni, da situacija niti približno ni tako rožnata, kot jo hočete opisati, in če uporabim besede spoštovanega kolega Jožefa Horvata, ki je danes rekel, da dajmo denar ljudem v roke, verjamem, da bo primeroma tudi v kakšnem primeru, kjer je bil sam med predlagatelji in

velikimi podporniki zakona, rekel, da tega zakona ne rabimo več, dajmo ljudem priložnost, naj si sami oblikujejo svojo usodo.

Kot liberalca me danes veseli, ker sem slišal veliko liberalnih vsebin, ki jih lahko samo podprem, seveda. Za to si prizadevamo tudi v Stranki modernega centra, da ljudem nudimo dostojno življenje, da sprejemamo družbeno odgovorne rešitve znotraj okvirov, ki jih imamo postavljene, in da to počnemo v zdravem gospodarstvu. Večkrat govorim in tudi danes bom uporabil iste besede o mami državi, želeli ste tudi nas vključiti v ta del, da mi prisegamo na državo in da naj država rešuje vse težave, ki jih imajo ljudje. Niti približno. Če kdo, potem seveda liberalci ne verjamemo v to, da je potreben topel objem države, ker za nas liberalce ta objem postane zelo hitro utesnjujoč. Prav tako ga ne štejemo kot orodje ali kot edino orodje, s katerim se lahko rešujejo izzivi, ki so pred nami. Seveda pa smo v obdobju priložnosti in v aktualnem trenutku moram priznati, da sem intimno vesel, da ste podali ta predlog v razpravo Državnemu zboru. Prihaja namreč ravno v času, ko vsi govorijo o tem, da imamo več kot 4-odstotno gospodarsko rast in da moramo imeti vsi nekaj od tega – ja, če ne bi bilo posledic, ki jih imamo zaradi odločitev iz preteklosti. Tudi iz veleopevanega mandata, o katerem govorite, ko je bilo vse v razcvetu, je nastalo kar nekaj posledic, s katerimi se ubadamo še danes. Seveda ne govorimo o evru ali dveh, kot je bilo danes tudi ilustrirano, ampak govorimo o milijardah. O milijardah vsako leto, ki jih moramo zagotoviti, o milijardah, ki smo jih v preteklosti dali za določene namene.

Ne bom kritiziral in ne bom rekel, da so bile vse izgubljene, in seveda nikakor ne bom uporabljal velikih besed, ki so bile uporabljene, da so jih ali da jih mečemo skozi okno, da jih mečemo na veliko in tako dalje in tako naprej. Pač pa me situacija bistveno bolj ... Če po eni strani vidim tak predlog o znižanju DDV, ki je vključen v naše napore, ki jih imamo tako glede pakta stabilnosti kot tudi zaradi stabilnosti javnih financ v Republiki Sloveniji, potem moram reči, da me na drugi strani vsi pritiski in vse napovedi stavk spominjajo na trenutek človeka, ki zadene na Lotu glavni dobitek. Pokažite mi, koliko od tistih ljudi, ki so dobili milijonske zneske, je danes še vedno milijonarjev. Zakaj? Iz preprostega razloga, zaradi tega ker vsako zadevo, ki jo imajo pred seboj, vsak izdatek ali vsako količino denarja primerjajo z glavnim dobitkom in tako denar seveda hitro skopni. Še vedno je treba umno gospodariti, še vedno pri vseh odločitvah, pri prerazporeditvah, ki smo jih v osnovi naredili, kot je bilo uvodoma z naše strani od moje kolegice gospe Ban opozorjeno na vse te napore, in seveda pri vseh zavezah, s katerimi smo zavezani še iz prejšnjega časa. Del njih je tudi danes obravnavani DDV. Tudi to je bilo določeno kot eden od ukrepov, s katerim bomo skušali doseči končni cilj, ki je

uravnotežen sektor država do leta 2020. Do tedaj moramo primanjkljaj postopno zmanjševati.

Vsi ti zneski, o katerih danes govorite, zneski, ki so bili izračunani – razumem, da določene poslanske skupine, ki skrbno že na seji poslanske skupine pripravljajo besedilo, niso bile seznanjene z besedilom, ki sem ga sam dobil danes na klop s strani Vlade – so pač stvari, ki jih moramo tudi sproti obravnavati, jih dobimo v roke in se moramo hitro obrniti, zato da lahko odgovorimo na kakšna vprašanja. Eno od vprašanj, na katera danes ni nihče opozoril, je vendarle nekaj, na kar se mi zdi, da moramo nujno opozoriti. Tudi sistem DDV smo prejšnji teden obravnavali na Odboru za zadeve EU in vemo, smo dobili informacijo in smo dali tudi stališče, na kakšen način naj se ta sistem penoti, posodobi na ravni cele Evropske unije. In tudi skladno s tem bomo lahko, kar se DDV tiče, potem v nadaljevanju sam zakon prilagodili ali pa v okviru možnega, če bomo pač že dosegli cilje, ki so vezani delno, ne v celoti, seveda, ne bom danes pretiraval, tudi na vprašanje DDV oziroma stopnje DDV, kar obravnavamo danes.

Vsekakor je treba reči, da najverjetneje bi ljudem pomagalo tudi to, če bi imeli nižjo stopnjo DDV. Sam bom seveda zelo vesel, ko bo napočil čas, da bom lahko morda tudi sam, da ne bo treba vam, tudi sam med podpisniki ali predlagatelji tega, da znižamo DDV na tisto stopnjo, ki se meni kot liberalcu zdi primerna stopnja DDV, potem ko bodo vsi sistemi delovali in ko ne bo toliko pritiska na državni proračun in na vse blagajne, s katerimi moramo tudi umno in odgovorno gospodariti.

Kar se tiče trajnega zvišanja DDV. Danes me je to malo zintrigiralo pri tem in iz vaše razprave s strani predlagateljev nekako čutim v tem delu, da je zdaj trenutno nekoliko višja stopnja, poimenovana zvišana stopnja DDV, nekaj, kar bi moralo biti izjemno in ni določena. Ne razumem pa oziroma nisem pa čisto razumel logike, ali to pomeni, da 20 in 8,5 je pa nekaj, kar je trajno in bi lahko bila prava stopnja DDV in to moramo ohranjati seveda do neskončnosti. Upam, da ne. Upam, da bomo prišli v čase in da se bomo približali temu, kar imajo v Luksemburgu, kar ste nam lepo prikazali in nam predstavili tudi v številkah. Ne bom pa opravljal, ker je bilo to opravljeno že prej, primerjave s sosednjimi državami. Nikakor si ne želim, da bi sledili kakšnim državam, ki so nam sosednje države, ki ste jih pa namenoma izpustili.

Vzorcev in primerov imamo na vseh straneh več kot dovolj. Čas ni zrel, je pa seveda nekaj, kar moramo ceniti, legitimen poskus, da v tem času tudi na ta način predstavite, da je DDV nekaj, o čemer moramo razmišljati. Vendar vas moramo v tem trenutku razočarati in moramo povedati, da te pol milijarde pri 9-milijardnem proračunu sektorja država pač ni šala, kot je rekel državni sekretar, in glede tega moramo, žal, še vedno odgovorno ravnati. Zato ne bomo mogli v tem trenutku podpreti in s tem ogroziti

tudi vse druge napore, ki jih imamo s konsolidacijo, in ravnanjem, skladno s Paktom stabilnosti in skladno z našim fiskalnim pravilom. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Najprej glede liberalcev. Liberalci niso nikjer tako zadržani kot ste vi, ker ste vedno a priori proti vsemu, kar predlagamo, niti komunikacije ne izpeljemo o tem, da bi se o čemerkoli pogovorili. Ne spoštujete in ne sodelujete. To je tipično. Liberalci so odprti, ne pa orto, tako kot ste vi, ko samo a priori proti glasujete vedno. Če boste pogledali glasovanja vaše poslanske skupine in koalicije, boste to verjetno ugotovili. Nič liberalnega ni tam.

In drugo, glede trojke. Mi smo imeli trojko. Tedanja predsednica vlade se je sama pohvalila, da to trojko sestavlja ona kot predsednica Vlade, minister za finance Uroš Čufer in Boštjan Jazbec, guverner Banke Slovenije. Zdaj pa samo vprašanje, ali bi bilo takrat boljše, da bi dobili trojko iz Evropske komisije, Evropske centralne banke in Mednarodnega denarnega sklada, bi bilo to ceneje za državo ali je to cenejše, kar imamo zdaj pod naslednjo točko, ko bomo govorili o vračilu nacionaliziranega denarja. To je tipičen primer, imeli smo trojko, ki je izredno bogato zaplenila premoženje državljanov v obliki podrejenih dokumentov in v obliki delnic. Dve milijardi evrov, piše v enem dokumentu, da je tega denarja bilo. To se je zgodilo, ta evropska trojka nas bi stala bistveno manj in denar za sanacijo bi dobili po bistveno ugodnejših pogojih kot to, kar se je zadolžitve izvedlo. To lahko tudi državni sekretar, če ima mandat, lahko kaj pove na to temo, ampak to drži. To drži. Zdaj bomo vračali denar ljudem, ki ga je slovenska trojka zaplenila. Najbrž bo prišel še drugi del, ko se bomo ukvarjali z vračilom nezakonito zaplenjenih delnic v bančnem sistemu, ne samo podrejenec. To bo rezultat, bi rekel, te naše uspešne bančne sanacije. Kar naprej se nam dogajajo te zgodbe, enkrat imamo hrvaške varčevalce, enkrat imamo povračilo škode ne vem komu, izbrisanim, zdaj bomo imeli vračilo škode našim izbrisanim, naslednjič še tistemu drugemu delu naših finančno izbrisanih in tako naprej. To je rezultat te naše trojke in liberalcev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobta besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Kot prvi dobi besedo predstavnik Vlade, in sicer državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič. Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Mislím, da je bila razprava zanimiva, marsikaj je bilo povedanega, se ne bi rad ponavljal, se bom samo ob kakšno reč obregnil to na koncu, kar je tudi gospod poslanec Tanko omenil.

Mislím, da tukaj velja poudariti, da javne finance niso perpetuum mobile in da je eno izmed temeljnih načel pri načrtovanju javnih financ pravilnost. Se opravičujem, da je poleg pravilnosti previdnost, to sem hotel izpostaviti. Zato bi vseeno povedal, da je takrat, ko gre vse navzgor, treba tudi razmisliti, kaj boš takrat, ko bo šlo navzdol, in se na to tudi ustrezno pripraviti. Skratka, iz letala ven in računati na to, da boš po poti nekje že našel padalo, morda ni najboljša zamisel.

Druga reč, skozi katero bi pa šel samo na kratko. Kaj sem želel danes predvsem izpostaviti? Da razlogi, zakaj Vlada ne podpira tega zakona, zagotovo so v nadaljevanju javnofinančne konsolidacije, ki smo si jo zastavili, se pravi, da bo uravnoteženje proračunov sektorja država do leta 2020 oziroma v letu 2020 doseženo, da smo si zastavili določene tudi druge omejitve. Kar se tiče tega, veste sami, da v prihodnjem letu načrtujemo nominalni presežek v višini 0,4 % BDP, kar pomeni, da bo treba delati naprej v skladu s tistim, kar smo si zastavili, in tiste cilje, ki smo jih nekako tudi komunicirali, dosežati. Se pravi, ta jasna pot je zastavljena in Vlada ima namen tudi slediti.

Kar se tiče z vidika primernosti davčne politike, sem tudi povedal, da nekako se usmerjamo, kaj so tiste glavne usmeritve. Se pravi, krovni cilj – konsolidacija javnih financ, podrejeni so tukaj trije cilji. Se pravi prestrukturiranje, potem izboljšanje pobiranja na področju pobiranja dajatev in znižanja administrativnih bremen. Temu sledimo in mislim, da smo dosti tega prinesli v Državni zbor. Prej je gospod Tanko spraševal, kaj smo naredili in naštel nekaj stvari, ki ... Pač, okej, jih je naštel, se ne bom ponovno glede tega ponavljal, ker mi bo zmanjkalo časa, smo pa danes na seji tudi že omenili.

Kar se tiče finančnih učinkov, sem povedal, približno 300 milijonov evrov za znižanje s stopnje 22 na 20 oziroma 9,5 na 8,5, v prvem letu na 270 in 280 milijonov, zaradi tega ker pride do določenega zamika pri uvedbi, potem pa kasneje tudi še dodatna znižana stopnja 5 %. Se pravi 22 nekateri, nekatere dobrine na 5 oziroma znižanje z 9,5 na 5 bi to prineslo oziroma odneslo približno 250 milijonov evrov, sem tudi povedal številke po posameznih kategorijah, koliko je česa. Tudi trendi kažejo na to, če pogledamo druge države, da se v to smer v tem trenutku ne gre. Tako tudi naša prioriteta ostaja razbremenjevanje dela kot tisto prvo, čemur se posvečamo. Na tem, na področju prestrukturiranja, smo marsikaj že naredili v zadnjih dveh letih. Če seštejemo skupaj, koliko je bilo sprejetih ukrepov, od tega okrog 130 milijonov evrov razbremenitve, ki se nekako

potem iz leta v leto naprej seštevata in vse to v duhu vzdrževanja stabilnih javnih financ, v prihodnost usmerjenih in z očesom tudi na to, da tisti dolg, ki je bil v preteklosti pridelan, predvsem presežni, ga je treba seveda poplačati.

Naj bo zaenkrat to. Seveda, kot rečeno, predlagam, da tega predloga zakona ne podprete. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Marko Pogačnik, predstavnik predlagatelja. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

V Slovenski demokratični stranki obžalujemo, da se je koalicija ponovno odločila, da ne bo podprla enega izmed predlogov opozicije, predloga Slovenske demokratične stranke. Prepričan sem, da predlog, ki smo ga pripravili v Slovenski demokratični stranki, gre v korist in dobrobit predvsem državljanek in državljanov Republike Slovenije. Prepričan sem, da politika naredi premalo za državljanke in državljanke Slovenije in v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je sedaj čas, ki dovoljuje zmanjšanje stopenj davka na dodano vrednost. Prepričani smo v Slovenski demokratični stranki, da bi se gospodarska rast morala poznati tudi v denarnicah Slovenk in Slovencev, da bi znižanje stopenj davka na dodano vrednost pomenilo na drugi strani tudi višjo potrošnjo. Višja potrošnja pa pomeni tudi višjo rast in pa boljše kondicijo za gospodarstvo. Boljša kondicija gospodarstva pomeni več novih delovnih mest.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da zmanjšanje stopenj davka na dodano vrednost na predkrizno raven ne bi ogrozilo javnih financ. Prepričani smo, da je v proračunu dovolj rezerv za takšen ukrep, eno izmed takšnih govori sigurno, da je v Sloveniji za 1,3 milijarde nepobranega davka – davčni dolg. Od leta 2014 do danes je Slovenija odpisala več kot 500 milijonov evrov davčnega dolga. Več kot 500 milijonov evrov davčnega dolga! Po drugi strani finančna perspektiva Evropske unije ponuja Sloveniji črpanje sredstev v višini 3 milijarde evrov za obdobje leta 2014 do leta 2020. Do sedaj je tej vladi uspelo počrpati oziroma narediti priliv v proračun zgolj za 70 milijonov evrov. Veliko rezerv je še, ki jih ta vlada ne vidi ali jih ne zna izkoristiti. Na drugi strani pa ta vlada in ta koalicija dodatno obremenjuje proračun. Predvsem odhodkovno stran proračuna. Tam, kjer je gospodarstvo uspešno, kjer se je gospodarstvo vrnilo, ta vlada in ta koalicija z dodatnimi zaposlenimi v javnem sektorju obremenjuje. 8 tisoč novih zaposlenih. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je ta številka alarmantna, da je previsoka in da gre tukaj predvsem ne za izboljševanje storitev, ampak da gre tukaj predvsem za

zadovoljevanje določenih strankarskih interesov in strankarskega kadrovanja po ministrstvih.

Ta vlada ne deluje tako uspešno, kot to poskuša predstaviti tudi sam državni sekretar. Dejstvo je, da se je dolg države od nastopa mandata te vlade do sedaj povečal; s 26 približno na 27 milijard in pol, koliko bo ta dolg znašal na konec tega leta. Ne odkimavati, spoštovani državni sekretar, pogledajte si številke. Dejstvo pa je, da ta vlada v primerjavi z letom 2014 razpolaga z več kot eno in pol milijardo evrov višjimi davčnimi prihodki. In vi ne najdete tega poguma, da bi znižali stopnjo davka na dodano vrednost za dve odstotni točki! Slovenska demokratska stranka bi pa s tem predlogom uvedla tudi drugo znižano stopnjo, znižano stopnjo davka na dodano vrednost, ki bi znašala 5 % in v katero bi bili vključeni predvsem izdelki, ki so nujno potrebni za življenje – hrana, otroški dodatki, elektrika. Žal, še enkrat se je pokazalo, da boste verjetno končali mandat kot edina vlada, ki ni sprejela niti enega predloga opozicije. Niti enega predloga opozicije! Mislim, da je to dovolj žalostno. Vendar prepričan sem, da naslednje leto državljanke in državljani Republike Slovenije bodo imeli možnost iti na volitve in povedati, kako so zadovoljni z delom te vaše vlade. Danes pa v imenu Slovenske demokratske stranke zagotavljam, ker imamo v svojem programu, kar je predstavil strokovni svet Odbora za finance v Slovenski demokratski stranki, da v primeru naše zmage bomo ta davek na dodano vrednost znižali na predkrizno raven. To pomeni, da se bo stopnja davka na dodano vrednost znižala za dve odstotni točki, znižana stopnja se bo znižala za eno odstotno točko z 9,5 na 8,5 in dodana bo dodatna znižana stopnja 5 %, kjer bodo tiste nujne življenjske potrebe: hrana, otroška oblačila, gasilska oprema, elektrika. Prepričan sem, da s takšnim ukrepom, znižanjem davka na dodano vrednost, bi letno vsaka slovenska družina lahko prihranila več kot tisoč evrov.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi kdo na podlagi prvega odstavka 71. člena poslovnika še razpravljati. Ugotavljam, da ja. Če se bosta k razpravi prijavila tudi predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik ter predstavnik Vlade, bosta dobila besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim, da se prijavite k razpravi. Prijava poteka.

Besedo dobi gospod Žan Mahnič. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Nobenega tehtnega razloga ne s socialistične ne z liberalne strani nisem slišal, da bi, recimo temu, zdržal, če odmislimo to javnofinančno sliko, da ne bi bilo treba sprejeti

zakona, ki ga predlagamo. Jaz sem mislil včasih, da sem liberallec, ko sem zagovarjal znižanje DDV, ko sem zagovarjal manjše birokratske ovire za naše podjetnice in podjetnike, za državljanke in državljane, ampak seveda v ekonomskem smislu – kar se vrednoti tiče, sem konservativec, to večkrat povem –, ampak ko poslušam potem, da so pa, in to večkrat, bili celo tisti tudi v našem parlamentu, ki so imeli v imenu stranke liberalci oziroma liberalni in so zviševali davke, obremenjevali državljanke in državljane z novimi birokratskimi ovirami, resnično ne vem več, kaj gospodarski liberalizem sploh je. Ali pa, če pri nas – in temu čedalje bolj verjamem – liberallec pomeni, da si liberalen samo, kar se tiče vrednot, se pravi ostro nasprotovanje Cerkvi, podpiranje istospolnih otrok in posvojitev istospolnih parov, kar pa se tiče ekonomskega programa in ekonomije, pa seveda trda socialistična linija.

Razočaran sem posebno nad stranko SMC, ki je povedala in nekako nakazala, kje si želi slovensko gospodarstvo, kako si želi videti slovenskega državljanca z več denarja v žepu. Enostavno ne vidim razloga, zakaj mora država pobirati denar državljanom in državljanom in ga potem preko proračuna razporejati. Seveda je logično, da je do neke mere to potrebno, vendarle obstajajo stvari, ki jih država mora urejati, zakaj pa ne pustimo vsaj v določeni meri – in tukaj govorimo o teh znižanih stopnjah in pa o znižanem DDV – vsaj nekaj denarja državljanom in državljanom, za katerega naj se sami odločijo, kako ga bodo porabili, saj državljanke in državljani niso/nismo neumni, da ne bi znali transparentno ravnati z denarjem, ki ga zaslužimo, in ga tudi po svoji lastni volji porabljati. In ravno za to gre v tem primeru! Resnično sem mislil, da SMC kot neka liberalna stranka, ki na nek način je imela liberalni program, tisti program, ki ste ga na nek način predstavljali pred volitvami, predvsem svobodno gospodarsko pobudo, kar je na nek način tudi seveda posledica debirokratizacije in ugodnejšega davčnega okolja. Ta zakon seveda to prinaša, da vendarle bo nekaj posluha za takšne predloge. Želel bi si celo, da nam ne bi bilo treba takšnega predloga vložiti, ker bi pri pripravi proračuna rekli, okej, kriza je mimo. Vendar pa se tukaj z gospodom dr. Mitjam Horvatom strinjam, kar se tiče krize, kar se tiče trošenja, predvsem ja, absolutno, vzdržnost javnih financ, zlato fiskalno pravilo, ampak treba je najti rezerve. Jaz še vedno menim, da preveč denarja damo v raznorazne subvencije, od katerih ni praktično nobenih rezultatov. Tukaj pa, če bi dali denar ljudem, če bi jim pustili, da imajo od svojih prihodkov, dohodkov nekaj več, da bi bili rezultati boljši, kot pa jih imamo pri marsikakšni subvenciji, kjer vemo, kako se denar deli.

Že če pogledamo projekt Socialnih demokratov glede – saj ne vem niti, kako se projekt imenuje, ki ga vodi Futura, glede lokalne zdravo pridelane hrane. Skratka, tukaj so

rezerve. Če bi po vseh ministrstvih, po vseh ravneh pogledali, koliko je takšnih projektov, koliko je takšnih stvari, verjemite mi, da bi na ta način imeli potem državljanke in državljani toliko več, da bi si pa res lahko privoščili malo dražjo zdravo lokalno hrano, brez tega, da Futuri plačujete, da ne govorim o tem, kako je bil projekt izbran, da so njihovi ljudje sedeli v komisijah in tako naprej. To bi bil ukrep proti temu, da dosežemo na nek način podobne učenke, kot pa jih s subvencijam, kjer mečemo denar stran.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Bojana Muršič. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Moram reči, da me današnja peturna razprava prav veseli. Reči moram, da ta zakon, ki ga predlaga predlagatelj, je všečen. Vemo sicer, da veliko ljudi živi pod pragom revščine z izjemno nizkimi dohodki. Ampak, ali je to prava pot, da znižamo davke? Se mi zdi, da ravno ne, ampak bi bilo potrebno narediti to, da povečamo plače, da zvišamo pokojnine in gremo v tej smeri.

Seveda imamo visoko gospodarsko rast. Upamo lahko le, da bo takšna tudi ostala. Mislim, da je pred dobrim tednom dni v enem izmed časopisov tudi pisalo, kako dolgo bo ta gospodarska rast, takšna, kot je sedaj, se lahko vprašamo. Zato moramo danes trezno razmišljati in konsolidirati javne finance, da se nam ne bo zgodilo to, kar se nam je. Upam, da smo se že nekaj naučili iz preteklih vlad.

»Zlata generacija poslanca« je bilo v enih izmed preteklih razprav povedano. Da je bil takrat v vladi 2004–2008 finančni priliv velik in tako se je potem razbremenilo prebivalstvo in tudi gospodarstvo. Za 600 milijonov so se takrat znižali davki. Kje smo danes? V času gospodarske rasti je potrebno delati zaloge, tudi doma v gospodinjstvu, takrat, ko imamo denar, po vsej verjetnosti, moramo šparati in dati kakšen evro na stran, kajti nikoli ne veš, kdaj boš ostal dandanes tudi brez službe.

Govorili smo tudi o brezposelnosti. Predlagatelj je navedel tudi, da je več kot sto tisoč brezposelnih oseb. Moram reči, da temu ni tako. Po stanju november 2017 je teh 82 tisoč 415, kar je 15 % manj kot leta 2016 oziroma 8,8-odstotna stopnja brezposelnosti. Toliko, da vam povem, za leto 2014 ob nastopu tega mandata je ta znašala 14,2 % oziroma 129 tisoč 843 iskalcev zaposlitve. Govora je bilo tudi o gasilcih, o DDV za gasilsko opremo, da bi se v bistvu s tem ukrepom ta znižal. Gasilci imajo možnost, da se jim ta DDV povrne in v letu 2017 je bilo gasilskim enotam razdeljeno nekaj manj kot milijon 700 evrov, pogodbe so pa sklenjene na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in Zakona o gasilstvu.

Da nadaljujem, tudi pred dobrim pol leta je predlagatelj mag. Marko Pogačnik pri

sprejemanju Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja države za obdobje 2018–2020 povedal, citiram, »predvsem, da bi Vlada morala poskrbeti za višje prihodke v proračun.« Današnji predlog sledi temu? Mislim, da ne. In v nadaljevanju je tudi navedel, ponovno citiram, »dejstvo je, da vam se izteka mandat, ampak glede na vašo politiko in na stabilnost javnih financ, da boste državo pripeljali oziroma javne finance, verjetno, ko bo prišla naslednja vlada, se bojim, da bo morala naslednja vlada ponovno sprejeti kakšen ZUJF zaradi vseh napak, ki jih je izvajala vlada Mira Cerarja oziroma koalicija Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa«. Ali moram ponovno ponoviti, zakaj je prišlo do vseh teh ukrepov? Mislim, da tu, kjer smo, da je ta Zakon o davku na dodano vrednost bil sprejet v času Zakona o uravnoteženju javnih financ, bila je kriza, resnično, bila, temu je pritrditi, ampak danes, ko imamo gospodarsko rast, moramo paziti na to, da delujemo družbeno odgovorno. Mislim, da bom na tem mestu tudi zaključila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Vojka Šergan. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Rada bi se odzvala na gospoda Tanka, ko je razlagal obdobje 2004–2008, ko je bila rast, in jo primerjal z današnjo. Jaz bi pa rada to primerjavo delila na tak način, da bi opozorila, da v je obdobju 2004–2008 gospodarska rast temeljila na zadolževanju podjetij in države, medtem ko današnja rast v času vlade Mira Cerarja in te vlade, ki deluje uspešno – poudarjam uspešno zaradi tega, ker današnja rast, stabilna rast, temelji na izvozu, na potrošnji in začetku investicij in to so tisti temelji, na katerih bo lahko tudi naslednja vlada na nek način, na teh uspehih ali pa teh temeljih, ki jih postavljamo, lahko potem gradila tudi naslednja vlada. Potem bi rada tudi to pripomnila, da se v času Janševe vlade tudi ni pripravilo večjih projektov, tako da ob nastopu naslednje vlade ni bilo večjega investicijskega cikla države. Danes se pripravljajo projekti, projekt drugi tir je tik pred začetkom izvajanja in prav tako tudi večje investicije, ki so se v tem trenutku že nekako začele in so v teku. Prav tako ob nastopu vlade Mira Cerarja je najprej finančno ministrstvo preusmerilo sredstva, bom rekla čisto preprosto, s pločnikov v energetske sanacije stavb in obnovo stavb, kjer je bil trikratni multiplikativni učinek, da so podjetja lahko začela, bom rekla, dela na področju predvsem malih in srednjih podjetij, obnove stavb, kjer je ta učinek tako na prihranku energije kot tudi, da so manjša podjetja imela tudi potem delo. Tudi sredstva v izgradnjo hidroelektrarn, hidroelektrarna Mokrice je dobila dodatna sredstva, da prihaja zdaj do izgradnje hidroelektrarn, ker tudi je to krožno gospodarstvo in dodaten učinek.

Prav tako bi se rada dotaknila tudi tega, da se je povečalo zaposlovanje v javnem sektorju. Javni sektor je vendarle treba razdeliti na ožji in širši. V ožji državni upravi je prišlo celo do zmanjšanja zaposlovanja za 0,5 % od leta 2014 do 2017. Zaposlovanje v širšem državnem sektorju, na področju zdravstva, socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja, pa se je zaposlovanje res povečalo za 6 %, vendar tukaj so storitve, tukaj je povečanje storitev, ki ne nazadnje ni direktn strošek proračuna, ampak je to tudi del storitev na trgu.

Potem se bom odzvala še na to, ko je bilo rečeno, kakšna velika škoda se je zgodila, da nismo dobili trojke iz tujine. Mislim, da glede na to, da opozicija zagovarja to, da je treba narediti več za ljudi, bi trojka iz tujine, vsaj po nekaterih ocenah ekonomistov, prinesla to, da bi država mogoče prihranila, vendar pa bi se vsa sanacija javnih financ delala na plečih ljudi. Prav ljudje bi bili še bolj prikrajšani, pokojnine bi se še bolj znižale. Poglejte, kaj se dogaja v Grčiji! Mislim, da je to en vidik, drugi vidik pa je to, da mislim, da imamo dovolj sposobnih ljudi v državi, da to državo vodijo, sanirajo in karkoli že, da se vedno resursi in ljudje najdejo znotraj države in da ni prav, da se tudi po nekih preteklih dogodkih v Bruslju toži in nekako čez državljanke, bom rekla, ali pa ... čez vodenje udriha.

Prav je, da se v državi dogovorimo, prav je, da se ljudje pogovarjamo, in prav je, da držimo drug z drugim, kadar gremo ven iz države. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, gospod Jože Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod predsedujoči, vas, ki sejo vodite, prosim, da gospe Vojki Šergan poveste, kateri kazalci gredo v gospodarsko rast. Gre izvoz, gredo investicije, gre poraba, gre še marsikaj, zadolževanje oziroma krediti pa ne gredo v gospodarsko rast. Lepo prosim, razložite ji, ker ji očitno predstavnik Vlade tega ne bo povedal. Ker je škoda, da neko resno diskusijo obremenjuje z nekimi napačnimi, netočnimi in nerealnimi navedbami. Krediti ne gredo v gospodarsko rast. Ne štejejo. Ampak investicije, domača poraba, izvoz in tako naprej. Če ne, pa jo napotite, da prebere kakšen članek, pa pogleda kakšne kriterije, kjer je to zapisano. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Jože Tanko.

Nadaljujemo z gospodom Jožefom Horvatom. Imate pet minut. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Nekateri se sklicujete, da ne moremo nič narediti, češ, proračuni za leto 2018 in 2019 so pod streho. Ja, gospe in gospodje, jaz sem zelo zaskrbljen. Imamo Fiskalni svet, ki je bil

zelo kritičen do rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2018. Na to je opozarjal kolega Tanko. Jaz dodajam še kritično pripombo oziroma kritično oceno glede strukturne neuravnoteženosti rebalansa proračuna za 2018, ampak o tem se nič govori. Ampak, kdo bo pa to Evropo, ta Bruselj poslušal? Mi itak za določene zadeve še niti lastnega Ustavnega sodišča ne spoštujemo.

Zakaj sem govoril o svobodi? Zato, ker o tem govori naša, slovenska ustava, ki je zelo dobra. Predvsem tukaj mislim, med drugim, tudi na 74. člen Ustave, ki govori, da je gospodarska pobuda svobodna. Kako to podjetniki, gospe in gospodje, razumejo? Tako, da ko jih obiščemo, jih vprašamo, povejte nam, kaj naj mi, politiki, naredimo za vas, in oni pravijo: »Pustite nam, da delamo.« To je svoboda. Prav tako to svobodo mi, iz Nove Slovenije, želimo tudi posameznemu državljanu, ne pa, da država sedi na vsakem njegovem evru in ga hoče kontrolirati. Čakajte malo, konec je tega! Zato mi v Novi Sloveniji tudi zagovarjamo model socialno-tržnega gospodarstva; tistega, po Ludvigu Erhardu. Se pa januarja 2014 zgodil šok – imam srečo, da sem to našel, Google vse najde – in takrat je, ne boste verjeli, takratni predsednik stranke Socialnih demokratov dr. Igor Lukšič povedal, januar 2014, citiram, »je treba graditi na cilju kakovostnega življenja za vse ljudi, da gradimo na modelu, ki se mu reče socialno tržni model«. No, zato so ga pa odstavili.

Toliko o tem. Prav občudujem tukaj nekatere poslanke, bolj poslanke kot poslance, ki so izjemne specialistke za analizo obdobja 2004–2008. Govori o pregrevanju gospodarstva. Kaj je že to? To pa nič ne pove. Poglejte, leta 2008 je bil dolg sektorja država 21,9 % BDP in je bil takrat na dnu. Od takrat naprej gre samo navzgor. In kje smo konec leta 2016? Na 78,5 % BDP, skoraj 80 %, skoraj početveril se je ta odstotek. Absolutno je pa to 31 tisoč 730 milijonov evrov. 31 milijard pa še tričetrt milijarde zraven. Želel bi, večkrat pravim, govorimo o številu zaposlenih, govorimo o številu aktivnega prebivalstva, ne o procentih brezposelnih. To je brez zveze, oprostite izrazu. Brez zveze. Povejmo število, govorimo o številu zaposlenih, in potem boste videli številke, ki so frapantne. Da smo, recimo, leta 2008 imeli približno za 60 tisoč ljudi več zaposlenih, kot je povprečje leta 2016. 60 tisoč ljudi več je bilo takrat zaposlenih. Če govorimo pa o številu aktivnega prebivalstva, to pomeni, da moram zraven še prišteti samozaposlene pa kmete, potem je ta številka, ki govori v prid letu 2008, kar 62 tisoč. Se pravi, 62 tisoč več je bilo aktivnega prebivalstva 2008, kot je povprečje lanskega leta. Da ne govorim o dovoljenjih za tujce, ki so lahko delali v Sloveniji takrat, mislim, da jih je bilo okrog 90 tisoč. Treba je številke pogledati in ne kar govoriti, da se je gospodarstvo pregrevalo, gospa pa pravzaprav ne ve – mislim, da ne ve; no, ne bi želel žaliti –, kaj pravzaprav to pomeni. Včasih se čudim, z današnje perspektive se kar čudim, koliko

investicij smo naredili; na avtocestnem področju, rekonstrukcija železniške proge Pragersko–Hodoš, 460 milijonov in tako dalje in tako dalje. Kolegica Vojka Šergan je rekla, da vlada 2004–2008 ni imela projektov za naprej. Ja poglejte si – mislim, da se mu reče – resolucija o nacionalnih projektih. Gre za velike projekte, do leta 2023 smo jih ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Mitja Horvat. Izvolite.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci!

Prav vesel sem za to dodatno možnost teh petih minut, ker nekaj stvari pa res prej nisem mogel, zdaj pa se mi zdi nujno o tem tudi spregovoriti.

Najprej najlepša hvala spoštovani kolegici Bojani Muršič, ki je lepo prikazala s številkami in argumentirano pravzaprav, o čem se danes pogovarjamo. Prav žal mi je, če zaradi tega postanete nervozni, ampak to so preprosta dejstva. Jaz si nisem izmislil krize, jaz nisem šel v politiko zaradi tega, ker je bila posteljica postлана in je bilo to nekaj udobnega. Jaz sem šel zaradi tega, ker smo se nahajali v nekem zelo slabem obdobju, in samo to sem rekel, da to obdobje se je zgodilo po razcvetu in po zlati generaciji, o kateri govorite. Ni mogoče porabiti več, kot ustvariš. Logično! Z vsemi bremenami, v katere smo vstopili z jasnim ciljem, da stvari normaliziramo, da stabiliziramo javne finance, da stabiliziramo okolje, da omogočimo nov razcvet, zagon gospodarstva, posameznikov, da lahko uresničijo svoje talente, da lahko svobodno in odgovorno oblikujejo svoje življenje, kot pravi gospod Jožef Horvat. To so stvari in še kako z veseljem bi seveda sleherni interes, ki se pojavi v tej družbi, zadovoljili. A žal ni mogoče in žal se o tem predlogu zakona danes pogovarjamo v zvezi s krizo, o kateri je bilo zelo lepo povedano, da ni nastala danes, ampak pravzaprav moram vprašati vas, ki veste to, ki veste, zakaj ni prišlo do krize, zakaj naša kolegica nima prav, ko pravi, da se je gospodarstvo pregrevalo s krediti, ki so bili podeljevani v tem obdobju razcveta, ko se je trošilo, in zato mi je vedno znova hudo, ko nam pripisujete nekaj, kar ste počeli, počnete ali bi želeli početi.

Mi žal nismo v tem položaju. Mi smo prišli in seveda absolutno se strinjam, volivci bodo povedali, volivci so me na začetku, preden sem vstopil v ta prostor, spraševali, ali bo še slabše, kot je. Pa sem jim rekel, dokler sem in dokler bom mogel, bom z vsem bitjem in žitjem skrbel za to, da slabše ne bo. Dovolj je bilo poslabševanja, dovolj je bilo jemanja. Treba je ustvariti pogoje, v katerih bodo lahko ljudje živeli brez strahu, kjer bodo lahko načrtovali svojo prihodnost, kjer se bodo lahko ukvarjali s stvarmi, ki so jim všeč, ker bodo seveda lahko s svojim delom zagotovili pogoje zase in za svoje bližnje. Seveda vsi, žal, moramo soprispevati za

to, da se razmere stabilizirajo. Razmere, ki jih nismo mi povzročili in zato lepo prosim, mislim, vse kar je pa ... Tukaj se vse neha pravzaprav, ne morem drugače reči. Da pa nam obešate, da smo pa mi krivi za krizo in da ljudje živijo tako, kot živijo, da ne živijo v takem razcvetu, kot so živeli leta 2008. Tukaj pa, lepo prosim, vsaj malo spoštovanja in malo realnega pogleda!

Nekajkrat je bilo rečeno in zdaj v tem času, ki mi je še preostal, da zaposluje samo v javnem sektorju. Ja lepo vas prosim! O podatkih, ki so bili podani, je treba povedati, da je bilo leta 2014 125 tisoč brezposelnih oseb; danes, kot je bilo že lepo povedano, jih je 82 tisoč. Razlika je za moj okus, če lahko na hitro izračunam, 43, ne 7 tisoč, za kolikor se je povečalo število zaposlenih v javnem sektorju. Če boste pogledali delovno aktivne, kjer ugotovite, da so podatki nekoliko slabši, jaz vem, da niso vsi zaposleni v gospodarstvu, da je veliko samozaposlenih, ampak to so oblike, ki jih enostavno ne moremo tolerirati in ki jih moramo odpraviti. Pa zagotovo niso nastale v tem času, ker zagotovo Stranka modernega centra ni ustvarila pogoje za to, da ljudje živijo in delajo v takih razmerah in v takih razmerjih, v kakršnih so danes.

Zato seveda vem in verjamem, da bomo povečali in kar ljudje potrebujejo, ker moramo na vseh področjih poskrbeti za storitve, zato je treba te storitve zagotoviti tudi v javnem sektorju. Ne pa samo ... Zagotovo se je v gospodarstvu zaposlilo več oseb kot v javnem sektorju! Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, gospod Jože Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod predsedujoči, prosim, seznanite gospoda Horvata, da je velik del ljudi iz evidence brezposelnih šel zato, ker se veliko mladih izseli v tuje države, ker precej narašča število delavcev migrantov in več kot 8 tisoč ste jih zaposlili v javnem sektorju. Toliko, da bo slika čista. Očitno je vse te podatke spregledal.

Pa še nekaj je tudi spregledal. Prej je vehementno dejal, da lahko uporabimo toliko, kolikor ustvarimo. Do sedaj v tem času, ko imate vi vlado, se je nominalno zadolževanje povečevalo. Torej ste porabili več v tej vladi, kot ste ustvarili. Zelo bi prosil in pričakoval od vseh tistih, ki diskutirajo, da govorijo prave podatke in da jih predsedujoči, ko to zazna, tudi na takšne navedbe opozori. Ker vodenje seje pomeni tudi to, da skrbite za pravilnost podatkov, ki so javni sicer. Je pa sicer tudi ministrica tukaj, lahko tudi to dodatno obrazloži, če želi.

Tako prosim vas, ki vodite, in tudi ostale predsedujoče, ki bodo še vodili sejo, da skrbijo tudi za to, da tu operiramo s pravimi podatki. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tanko, v drugo me pozivate, naj jaz vaše

razmišljanje prenesem na ostale poslance. Opozorili ste na določene anomalije po podatkih, tudi z vaše strani je bilo kar nekaj kislih povedanih. Če omenim samo eno, 100 tisoč brezposelnih, ki jih nimamo že več kot tri četrta leta. Lahko opozarjam vsakega posebej znova in tudi vas osebno in vaše kolege, ampak, mislim, da na tak način ne bomo prišli nikamor.

Zato zaključujem razpravo in o predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali jutri v okviru glasovanj.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POSTOPKU SODNEGA VARSTVA IMETNIKOV KVALIFICIRANIH OBVEZNOSTI BANK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer ministrici za finance gospe oziroma mag. Mateji Vraničar Erman.

Izvolite, gospa ministrica.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN:

Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovane gospe in gospodje poslanci!

Gospodarska kriza, ki je najprej prizadela predvsem gospodarski sektor, se je v letih 2011 in 2012 razširila v bančni sektor. S ciljem ponovne vzpostavitve finančne stabilnosti se je Republika Slovenija znašla v situaciji, ko je morala izvesti ukrepe za sanacijo bančnega sektorja. Sanacija bank iz javnih sredstev pod pogoji, kakor so jih določala pravila Evropske unije o dodeljevanju državnih pomoči, je zahtevala vzpostavitev novega pravnega okvira, ki naj bi omogočil, da del finančnih bremen te sanacije prevzamejo nase tudi imetniki kvalificiranih pravic, torej delničarji in upravičenci iz različnih hibridnih in podrejenih instrumentov.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu, ki je bil sprejet novembra 2013, je določil pravila, v skladu s katerimi je Banka Slovenije lahko izrekla ukrep prenehanja kvalificiranih obveznosti banke v težavah. Vse določbe Zakona o bančništvu, ki urejajo izvedbo in izrek izrednega ukrepa, to je ukrepa prenehanja kvalificiranih obveznosti, so bile predmet ustavne presoje. Ustavno sodišče je potrdilo ustavnost določb, na podlagi katerih so prenehale kvalificirane obveznosti. Zaradi odsotnosti posebnih procesnih pravil za

odškodninske spore nekdanjih imetnikov proti Banki Slovenije pa je Ustavno sodišče za neustaven spoznalo 350.a člen zakona. V ustavni odločbi ugotovljena protiustavna praznina se nanaša na pravico do dostopa podatkov, dokazno breme in združevanje postopkov.

S predlaganim zakonom se določa postopek sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti, ki upošteva ustavno odločbo, s čimer se odpravlja ugotovljena protiustavna praznina. Pravica do dostopa podatkov je v predlogu zakona urejena na način, da zagotavlja tožnikom dostop do podatkov, ki jih potrebujejo za pripravo tožbenih zahtevkov, hkrati pa se zagotavlja tudi varovanje zasebnih in zaupnih podatkov ter poslovnih skrivnosti predvsem tretjih oseb, ki s predmetom spora niso neposredno povezane.

V zvezi z vprašanjem dokaznega bremena predlog zakona določa, da bo Banka Slovenije morala v primeru spora o obstoju razlogov za izredni ukrep le-te dokazati. Dokazno breme je torej na Banki Slovenije. Prav tako bo morala v primeru spora dokazati, da nekdanji imetniki zaradi izrednega ukrepa niso utrpeli večjih izgub, kot bi jih utrpeli v primeru stečaja banke. Hitrost in gospodarnost postopka se zagotavljata s kolektivnostjo predlaganega postopka. Zato predlog zakona določa, da se postopki, ki potekajo v skladu s tem zakonom, združijo in da sodišče v zvezi s posamično odločbo Banke Slovenije izda eno sodbo. Predlog zakona je bil pripravljen sledeč cilju, da se zagotovi postopek, ki bo spoštoval odločbo Ustavnega sodišča in omogočal hitrost, gospodarnost in uniformnost odločanja v sporih med nekdanjimi imetniki in Banko Slovenije, hkrati pa se zagotavlja varstvo pravic tudi drugih udeležencev v teh postopkih.

Predlagam Državnemu zboru, da predlagani zakon podpre kot primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Predlog zakona, ki ga obravnavamo danes, je posledica ukrepa za sanacijo bank, ki so bili izvedeni v letu 2013 in 2014. V času, ko se je izkazalo, da je globina tako imenovane bančne luknje tako velika, da ogroža nadaljnji obstoj bank in delovanje slovenskega gospodarskega sistema, je bil sprejet sklop ukrepov, s katerimi je država dokapitalizirala banke in postala njihov 100-odstotni lastnik. Za dobršen del slabih terjatev je država ustanovila

Družbo za upravljanje terjatev bank in omogočila prenos terjatev nanjo. Banke niso bile sanirane z izključno javnimi sredstvi, temveč so v sanaciji skladno z zakonodajo in odločbami ECB ter Banke Slovenije morali sodelovati tudi imetniki kapitala bank, tudi imetniki njihovih kvalificiranih podrejenih obveznic. Ti so bili v postopku razlašeni. Način, s katerim so reševali slovenske banke, je od slovenske krize naprej postal evropski model za reševanje bank in zagotavljanje njihove stabilnosti. Z uvedbo bančne unije in enotnega mehanizma nadzora je nadzor nad največjimi sistemskimi bankami v Evropski uniji prevzela Evropska centralna banka. Prav tako evropska pravila določajo način reševanja bank v prihodnosti. Njihova ključna zahteva je, da pred vključitvijo države v bančno sanacijo sodelujejo dosedanji lastniki kapitala in tudi imetniki podrejenih finančnih instrumentov, na primer obveznic, ki sodijo v kapital banke.

Država naj bi se v bančno sanacijo vključevala samo in šele takrat, ko s kapitalom lastnikov in imetnikov podrejenega kapitala ni mogoče poskrbeti za nadaljnje varno delovanje bančne institucije. Ustavno sodišče je lani odločilo, da je bil del te rešitve, kakor je bila izvedena v Sloveniji, v neskladju z našo ustavo. Sodišče ni nasprotovalo udeležbi imetnikov podrejenih obveznic v procesu sanacije bank, je pa ugotovilo, da so imetnikom bile kršene ustavne pravice, in sicer s tem, da jim ni bila dana možnost sodnega varstva oziroma ugovora na odločbe Banke Slovenije, ki so v posameznih bankah odredile način sanacije in udeležbe lastnikov pri njej. Ključni problem ukrepov za sanacijo bank je bil, da razlašeni imetniki kvalificiranih obveznic niso mogli po sodni poti izpodbijati odločitve Banke Slovenije oziroma pridobiti podatke, s katerimi bi sploh lahko pripravili in vložili tožbo za varovanje svojih pravic. Ustavno sodišče je tako naložilo zakonodajalcu, da sprejme spremembe zakonodaje, ki bodo prizadetim omogočile, da svojo pravico iščejo na sodišču. Predlog zakona, ki ga predlaga Vlada se zato osredotoča predvsem na zagotovitev dostopa do podatkov, ki jih oškodovanci potrebujejo za pripravo tožbe oziroma za samo odločitev, ali se bodo za tožbo sploh odločili.

Nadalje zakon določa, na kakšen način je mogoče vložiti tožbe in združevati postopke, veliko pozornosti pa je bilo posvečeno tudi zagotovitvi, da bodo sodišča imela na voljo strokovno pomoč z ustreznimi znanji, na podlagi katere bodo lahko sprejemale odločitve. Zakon namreč opredeljuje, za kakšen pravni spor sploh gre. Gre za presojo, ali je bilo v trenutku odločitve dejansko potrebno sprejeti ukrep, s katerim se je razlastilo imetnike kvalificiranih obveznic. Tako predlog v drugem členu določa, da so nekdanji imetniki upravičeni do odškodnine, če je škoda zaradi izbrisa večja, kot bi bila, če ta izredni ukrep ne bi bil izveden. Kot ključni predmet spora se torej opredeljuje

ugotovitev, ali je bilo stanje v bankah v času odločanja res tako, da je bila razlastitev potrebna in nujna za preprečitev stečaja. Če temu ni tako, so imetniki obveznosti upravičeni do odškodnine v višini razlike med pravilno in dejansko izvedbo ukrepa.

Mnogi si želijo, da bi s tem zakonom dobili dokončen odgovor na vprašanje, kako globoka je bila bančna luknja in ali je bila pravilno ocenjena. To je res neodgovorjeno vprašanje, ki pesti mnoge, vendar pa gre tukaj predvsem za tiste, ki jim ni bilo omogočeno, da se zatečejo v sodno varstvo, predvsem njim je treba zagotoviti podatke, ki jim bodo omogočili pripravo tožbe, če se bodo za njo odločili. Razprava o tem zakonu ni sojenje ne bankirjem, ne Banki Slovenije, ne Republiki Sloveniji, ne imetnikom podrejenih obveznic. Sojenje bo prišlo na vrsto na sodišču.

Zakonski predlog zaradi svoje specifične narave vsebuje tudi nekatera določila, ki so že v usklajevalni fazi dvigovala veliko prahu, predvsem gre za določilo, s katerim se želi preprečiti tako imenovano monetarno financiranje. Država namreč ne more enostransko posegati v neodvisno centralno banko in ji nalagati finančnih obveznic. Zato zakonski predlog predvideva, da odškodnine, če bodo dosojene, tožnikom izplača Banka Slovenije, Republika Slovenija pa sredstva založi zavoljo hitrejšega izplačila prizadetim. Založena sredstva bo Republika Slovenija terjala od Banke Slovenije v ločenem postopku, če se bo izkazalo, da Banka Slovenije pri izvedbi sanacije ni ravnala kot dober gospodar in strokovnjak.

Precej pozornosti je vzbudil tako imenovani odbor izvedencev, ki ga bodo sodišča lahko vzpostavila, da bi jim pomagal pri odločanju o strokovno specifičnih vprašanjih. Za Socialne demokrate so te določbe sporne, saj ne zagotavljajo, da bodo imenovani člani res strokovni in neoporečni. Omejevanje višine njihovih nagrad na petkratnik višine nagrad za sodne izvedence pa že na prvi pogled spominja bolj na ukrep za povišanje njihovega plačila kot pa ukrep za omejevanje pretiranih honorarjev.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov imamo na predlog zakona vrste pomislekov, a kljub temu menimo, da je sprejetje zakona nujno za uresničitev odločbe Ustavnega sodišča. Zakonski predlog v tej fazi predstavlja torej osnovno, na podlagi katere bo mogoče oblikovati primeren zakon, seveda pa le-ta mora biti skladen z odločbo Ustavnega sodišča. Zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov v prvi obravnavi večinsko glasovali za sklep, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovane poslanke in poslanci!

Posledice slovenske bančne luknje se na številnih področjih poznajo še danes in predstavljajo izjemno veliko razvojno coklo Republike Slovenije. Kaže, da bo minilo še veliko časa, preden bomo lahko zaprli to žalostno poglavje slovenske bančne zgodovine. Vsi vemo, da je slovenska bančna luknja naplavila tudi problematiko tako imenovanih podrejenecv. Ustavno sodišče je že 19. oktobra 2016 odločilo, da so bili sodni postopki za ugotavljanje ustreznosti in obsega morebitnih odškodnin izbriša podrejenih obveznosti neustavni. Sodišče je določilo 6-mesečni rok, v katerem je treba s spremembo zakonodaje zagotoviti ustrezno sodno varstvo ter dostop do informacij in podatkov o cenitvah premoženja bank. Žal je od odločitve Ustavnega sodišča minilo že krepko več kot leto dni.

Danes je predlog zakona pred nami. Lastniki podrejenih obveznic so z nakupom tovrstnih vrednostnih papirjev res prevzeli nekoliko večje tveganje, vendar morajo kljub temu uživati pravico in možnost, da zakonitost oziroma nezakonitost izbriša ugotavljajo v postopku, ki bo to ugotovitev tudi dejansko omogočil ter uredil popoln dostop do vseh, za odločitev relevantnih informacij. V Novi Sloveniji si želimo, da bi enkrat končno ugotovili ustreznost ocene stanja v bankah, na podlagi katere so naši davkoplačevalci za bančno luknjo plačali tako veliko vsoto denarja. Ključen poudarek vprašanja postopkov ugotavljanja zakonitosti v teh primerih je izrazito neravnotežje med položajema obeh strani. Na eni strani imamo državo oziroma Banko Slovenije, na drugi strani imamo nekdanje lastnike podrejenih obveznic, ki morajo dokazovati, da je bilo ravnanje Banke Slovenije nezakonito, da niso bili podani pogoji za izbris, da je bila ocena stanja v bankah neustrezna. Gre za izjemno zahtevno dokazovanje, zato je Ustavno sodišče odločilo, da morajo imeti domnevno oškodovani lastniki podrejenih obveznic dostop do specifičnih ekonomsko finančnih ocen, na podlagi katerih se je Banka Slovenije odločila za izbris. Žal ocenjujemo, da predlog zakona ne zagotavlja ustreznega dostopa do teh informacij. Menimo, da bi dostop do vseh podatkov bilo treba zagotoviti že pred vložitvijo tožbe, da bi lahko tožnik na tej podlagi oblikoval vsebino tožbenih zahtevkov.

V Novi Sloveniji že od nastanka problema izbriša lastnikov podrejenih obveznic opozarjamo na to, da predpostavke za oceno stanja v slovenskih bankah niso bile predstavljene javnosti. Zato se zavzemamo za to, da bi Banka Slovenije objavila vse podatke, na podlagi katerih bi lahko ugotovili, ali je bila ugotovljena ocena stanja v bankah pravilna. To je pomembno tudi za slovenske davkoplačevalce, ki smo dokapitalizacijo bank na koncu v resnici tudi plačali. Menimo, da teža

posledic daje slovenski javnosti in ekonomski stroki pravico izvedeti, kaj se je dogajalo v ozadju teh postopkov, kar bi zahtevala tudi načela demokracije. V Novi Sloveniji smo razočarani tudi zaradi dejstva, da Vlada predloga zakona ni uskladila z vpletenimi deležniki.

V Poslanski skupini Nove Slovenije tega predloga zakona ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav!

Predlagani zakon bi najprej postavil v nekoliko širši kontekst. Slovenska bančna kriza je bila, to vemo, posledica svetovne krize, ki je nastala zunaj Slovenije. Res pa je, da je za dinamiko finančne krize v Sloveniji bilo odgovorno oziroma bil razlog tudi v notranjih dejavnikih. Glavni notranji vzrok za razvoj ali začetek razvoja naše krize je bila politika prve Janševe vlade v času pred njo. Prva Janševa vlada je namreč z zniževanjem davkov in prepočasnim poplačilom dolga do domačih bank pred krizo še okrepila rast kreditov, ki je bila že tako ekstremna. Poleg tega je ta vlada pripravila pravno podlago, recimo, Zakon o prevzemih za tajkunske prevzeme in izvedla privatizacijo Nove KBM. Privatizacija Nove KBM je bila izvedena v obliki prodaje občanom. In prav teh sto tisoč občanov, ki so s prihranki kupili delnice Nove Kreditne banke Maribor, je v času krize zaradi izbriša izgubilo vse. Zunanji vzrok za krizo je bilo delovanje evropskih institucij. Če bi Evropska centralna banka in Evropska komisija ukrepali približno tako, kot so ukrepale ameriške in britanske oblasti, dolžniške krize v Evropi ne bi bilo. Ostali bi visoki javni dolgovi, ne bi pa prišlo do bankrota držav ali do kolapsa finančnega sistema. Toda namesto da bi evropske institucije krizo blažile, so jo zaostriale. Zaostriale pa so jo zato, da so lahko izsilile neoliberalne reforme na periferiji in privatizacijo premoženja. Koristi od tega je seveda imel zahodni kapital, ki je oslabil konkurenco in si poceni prilastil tuje premoženje, predvsem premoženje bank v perifernih državah. Najbolj škandalozen primer oškodovanja javnega premoženja pri nas in premoženja občanov je bila prav privatizacija Nove kreditne banke Maribor, ki jo je obljubila vlada Alenke Bratušek, izvedla pa vlada Mira Cerarja.

Posledice finančne krize so v Sloveniji tako hude tudi zato, ker je slovenski politični razred bistveno bolj kot italijanski ali avstrijski kolaboriral z evropskimi institucijami. To lahko ponazorim z dvema primeroma. Vlada Alenke Bratušek je brez ugovorov pristala na to, da je Slovenija odigrala vlogo poskusnega zajčka nove bančne politike. Edina v Evropski uniji je pristala na izbris malih delničarjev brez kakršnekoli odškodnine. To je bilo vsiljevano tudi

Avstriji, a ta ni pristala na izbris, čeprav so zanjo veljala ista pravila. Slovenija je pristala tudi na oceno kapitalskega primanjkljaja, ki je bil, kot vemo danes, nekajkrat precenjen, čeprav so zanje veljala ista pravila kot za Avstrijo. Drugi primer. Vlada Mira Cerarja je brez ugovora prodala Novo kreditno banko Maribor amerišskemu špekulativnemu skladu Apollo in to po ceni, ki je bistveno nižja od realne vrednosti banke. V primeru Nove KBM ni niti poskušala predlagati zamika prodaje, kar je zdaj predlagala za NLB, da bi vsaj malo popravila ceno. Italija in Portugalska sta ravnali drugače in nista prodali podržavljenih bank Apollu.

Zakaj vse to pripovedujem? Zato, ker ta zakon prihaja z istega naslova kot odgovornost za izbris, preobsežno sanacijo in na koncu tudi razprodajo bank. In v tem je po mojem razlog, da je zakon napisan tako, da razlašeni občani ne bodo prišli do odškodnin. Sodišča bodo morala namreč uvodoma odgovarjati na vprašanje, kaj bi bilo bolje za oškodovance – razlastitev ali stečaj banke. Toda banke so imele po mednarodnih računovodskih standardih pozitiven kapital, zato ni mogoče trditi, da bi brez ukrepov Banke Slovenije bankrotirale. Nasprotno, Gorenjska banka ni bila nikoli dokapitalizirana, pa ni šla v stečaj. Vseskozi posluje dobro. Predlagani zakon pa prejudicira odločitve sodišč in zastruje možnosti, da bi oškodovanci prišli do izplačila odškodnin v praktično nemogočih razsežnosti.

Predlog je resnično napisan tako, da razlašenci ne bodo mogli dokazati oškodovanja. To potrjujejo tudi druge določbe zakona. Zakon razlašencem, na primer, ne omogoča, da bi pravočasno pridobili podatke za svojo tožbo. Vse informacije bodo morali pridobivati preko sodišča, ki lahko katerokoli zahtevo zavrne. To je konec koncev tudi v direktnem neskladju z odločbo Ustavnega sodišča, ki je izrecno napisalo, da bi morali razlašenci v vpogledu te podatke dobiti neposredno. Ampak Ministrstvo za finance se je odločilo, tako kot se je, in zato lahko pričakujemo, da bo morala večina tožnikov vložiti tožbe brez potrebnih podatkov. To bo potem seveda razlog za to, da bodo ti odškodninski zahtevki zavrnjeni. Drug tehnični problem, povezan s tem, so visoki sodni stroški in določba, da odločitev sodišč ne bo veljala za vse občane, ki so bili oškodovani, ampak samo za tiste, ki so vložili tožbo. Zakon torej že uvodoma na stranski tir postavlja občane z nizkimi dohodki, ki jih je razlastitev že tako ali tako relativno najbolj prizadela.

Zaradi vsega navedenega poslanci Levice zakona ne bomo podprli. Ker pa ocenjujemo, da v drugem branju nekaj možnosti, da zakon popravimo, vseeno obstaja, bomo glasovali vzdržano, če koalicija ne bo predlagala – oziroma bomo zdaj glasovali vzdržano, v naslednjem krogu pa proti, če se te izboljšave ne zgodijo.

Na koncu pa bi rad povedal še to. Zagovorniki razlastitve občanov pogosto pravijo,

da so z razlastitvijo več kot sto tisoč občanov zmanjšali stroške sanacije za državo. Ta argument je nesprejemljiv iz treh razlogov. Glavni razlog je, da za preveliko dokapitalizacijo bank je bila najbolj kriva ocena kapitalskega primanjkljaja. Ta ocena je bila izsiljena in bistveno pretirana in to lahko trdimo z gotovostjo. Korespondenca med uradniki Evropske komisije in našimi organi dokazuje, da se je Evropska komisija a priori odločila, da mora biti primanjkljaj tako velik, da bo mogoče izbrisati vse delnice in obveznice. In ker je bila ocena kapitalskega primanjkljaja prevelika, je bilo v banke vložena bistveno več denarja, kot ga je bilo potrebna za njihovo sanacijo.

Drugi razlog, katerega bi rad navedel, je, da razlastitev občanov, ki so bili solastniki Nove KBM, ni na noben način prispevala k zmanjšanju obveznosti bank. Delnica ni terjatev do banke, zato se z razlastitvijo občanov potreba po dokapitalizaciji ni zmanjšala niti za cent. Seveda bo kdo rekel, da so bile izbrisane tudi podrejene obveznice, kar pa je prispevalo k zmanjšanju obveznosti in s tem primanjkljaja. Toda v tem primeru je država prizadela domače subjekte, ki so lastniki zavarovalnic, med drugim pa tudi sebe, ker je večinska lastnica največje zavarovalnice, torej Zavarovalnice Triglav.

In zadnjič, treba je povedati, da so isti ljudje, na čelu z guvernerjem Boštjanom Jazbecem, ki se zdaj predstavljajo kot branilci javnega interesa, hkrati forsirajo privatizacijo saniranih bank in ravno ta privatizacija je zadnji žebelj v krsto. Presežni kapital, ki je bil v banke investiran, ni izginil. To je bila investicija v vrednost bank in ta kapital je pač zdaj ali v vrednosti bank ali pa v njihovih bilancah. S prodajo bank pod ceno, tako kot je bila prodana NKBM in tako kot bi bila izsiljeno prodana NLB, pa bi rezultiral seveda v dokončni izgubi te vrednosti za državo.

Zato za konec še enkrat pozivam Vlado, ustavite privatizacijo bank, premoženje državljanov pustite na miru. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojan Krajnc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani, ministrica z ekipo, kolegi in kolegice!

Obravnavani predlog Zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank Ministrstvo za finance predlaga zaradi odločitve Ustavnega sodišča Republike Slovenije iz oktobra 2016, ki je za neustaven spoznalo 350.a člen Zakona o bančništvu-1 iz leta 2013, torej novele ZBan-1L, in to zato, ker ni urejal nekaterih vprašanj, ki bi jih po odločbi Ustavnega sodišča moral urediti. Ta vprašanja se nanašajo na pravico do dostopa do podatkov, ki bi tožnikom omogočili pripravo

tožbenega zahtevka, dokazno breme in na združevanje pravnih postopkov.

Ustavno sodišče je odločilo, da je 350.a člen v neskladju s prvim odstavkom 23. člena Ustave Republike Slovenije, ki ureja eno izmed temeljnih in zelo pomembnih ustavno varovanih pravic za vsakega izmed nas, to je človekovo pravico do sodnega varstva. V zvezi s tem, s to pravico, je Ustavno sodišče v 116. točki obrazložitve odločbe zapisalo, citiram: »Prvi odstavek 23. člena Ustave določa, da ima vsakdo pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih brez nepotrebnega odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče. Pravica do sodnega varstva zagotavlja možnost predložitve zadeve sodišču, ki bo o zadevi v razumnem času vsebinsko, torej meritorno, odločilo. Gre torej za jamstvo odločitve o pravicah in obveznostih oziroma odločitve o tem, ali je pravovarstveni zahtevek po materialnem pravu utemeljen ali neutemeljen. Sodno varstvo mora biti učinkovito, kar pomeni, da lahko prizadeti učinkovito brani svoje pravice, interese in pravne koristi. Pri dosedanjem opredeljevanju vsebine pravice do sodnega varstva je Ustavno sodišče vedno izhajalo iz splošne premise, v skladu s katero ni namen Ustave, da bi človekove pravice priznala zgolj formalno in teoretično, pač pa je ustavna zahteva, da mora biti zagotovljena možnost njihovega učinkovitega in dejanskega izvrševanja. Pravica do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave ne pomeni pravice do točno določenega sodnega postopka. Sodno varstvo zoper odločitve državnih organov, tudi zoper upravne odločbe, se lahko zagotavlja tudi v kakšnem drugem, na primer pravnem postopku ali v postopku pred drugim, ne pa Upravnim sodiščem, in v obsegu, ki ustreza naravi pravnega razmerja.« Konec citata.

Nadalje je Ustavno sodišče v 123. točki obrazložitve odločbe zapisalo, citiram: »Bančni vlagatelji med drugim trdijo, da zaradi nedostopnosti podatkov ne bodo mogli ustrezno utemeljiti in dokazati tožbenih trditev v odškodninskih sporih. Ta očitek drži.« V tej zvezi Ustavno sodišče sicer opozarja na to, da sodišče v odškodninski pravdi uporablja določbe Zakona o pravnem postopku, ki tožnikom omogočajo pridobitev vseh dokazno pomembnih listin tako od nasprotne stranke, v tem primeru Banke Slovenije, kot od tretjih oseb, kot je določeno v členih od 226. do 228. Zakona o pravnem postopku. Če bi pri katerem od dokumentov, ki se nanašajo na konkretni izbris ali konverzijo kvalificiranih obveznosti šlo za tajne podatke po Zakonu o tajnih podatkih, pa je treba v zvezi z vstopom strank pravnega postopka do teh dokumentov upoštevati tudi neko drugo odločbo Ustavnega sodišča, ki je tukaj podrobno ne navajam. »Tožnikom v odškodninskih sporih je, ker ne vedo in ne morejo vedeti, na podlagi katerih in kakšnih specifičnih, ekonomsko-finančnih ocen se je

Banka Slovenije v konkretnem primeru lahko odločila za tako radikalen ukrep, kot je izbris oziroma konverzija, oteženo oblikovanje in substanciranje že temeljne trditvene podlage v zvezi z obstojem predpostavk odškodninske odgovornosti. Tožnikom v fazi pred vložitvijo tožbe izpodbijanja ureditev ni zagotavljala dostopa do informacij in podatkov v zvezi z oceno vrednosti sredstev bank in druge dokumentacije Banke Slovenije ter jim ni zagotavljala informacijo o podrobnosti poslovanja bank.« To, kar ni učinkovitost njihovega odškodninskega varstva. »Pravovarstvene možnosti tožnikov bi bile učinkovite le ob možnosti polnega vpogleda v listine v zvezi z izbrisan ali konverzijo, s katerim je razpolagala Banka Slovenije, po katerem jim mora ostati še zadosten čas za pripravo tožbenega zahtevka.« Konec citata.

Nazaj k predlogu zakona. Predlog zakona ureja pravico do dostopa do podatkov in dokumentov, ki jih je Banka Slovenije upoštevala ali bi jih morala upoštevati pri izrednem ukrepu prenehanja kvalificiranih obveznosti bank in za vsako banko objavo dejstev, na katerih temeljijo izredni ukrepi, med njimi odločbo, s katero je bil izrečen izreden ukrep, in dokumente, iz katerih je razvidna vsebina pogodbenega razmerja med Banko Slovenijo in osebo, ki je izdelala ocene vrednosti sredstev bank.

Nadalje ureja tudi sam postopek sodnega varstva, o katerem mora sodišče odločiti, ali so nekdanji imetniki upravičeni do povrnitve škode, s katerimi je urejen postopek vložitve in vsebina tožbe, združitve postopkov, skupni pooblaščenec za najmanj 30 nekdanjih imetnikov z namenom omejitve sodnih taks na največ tisoč evrov, vpliv tega postopka sodnega varstva na druge postopke, predložitev dokazov sodišču, razkritje podatkov in vprašanja, ki naj se razjasnijo v postopku ugotavljanja upravičenosti do povračila, odbor izvedencev za strokovna vprašanja in odločbe sodišča. Končno pa ureja tudi odgovornost za povrnitev škode, izplačilo odškodnine tožnikom, povrnitev začasno založenih denarnih sredstev, izračunano izplačilo odškodnine ter razkritje dejanskega upravičenca.

Za Poslanko skupino Stranke modernega centra je ključno, da predlog zakona v celoti odpravi vse posamezne neustavne elemente iz zadevne odločbe Ustavnega sodišča ter določi jasnejše in razumljive, še bolj pa pravične in transparentne rešitve, ki bodo po svojem namenu in cilju popolnoma sledile odločbi Ustavnega sodišča in ne bodo povzročile istih ali drugih novih neustavnih stanj.

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo v prvi obravnavi predlog zakona podprla, ne izključujemo pa možnosti, da ga po usklajevanju z zunanjimi in notranjimi deležniki dopolnimo ali spremenimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine SDS. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica za finance, kolegice, kolegi!

Pred nami je protiuustavnost zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank in pripomb v zvezi z njimi. Ta zakon je na osnovi odločitve Ustavnega sodišča. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je Ustavno sodišče zbralo dovolj velik pogum za izbris in da je odločilo, da je neustavno in da je bilo onemogočeno sodno varstvo. Sam predlog zakona, ki ga je pripravila ministrica oziroma Ministrstvo za finance, v Slovenski demokratični stranki ocenjujemo kot veliko razočaranje. Prepričani smo, da je v predlogu samega zakona ogromno praznih vsebin in da dejansko ta zakon tudi ne sledi temu, na kar je napolnilo Ustavno sodišče.

Če pogledamo, zakaj je do tega prišlo, mislim, da zdaj ni primerno, da bi razlagali ponovno o zgodovini. Nekateri poslanci Slovenske demokratične stranke smo na možnost protiuustavnosti opozarjali že pri sprejetju tega zakona v letu 2013. Razočaranje v tem delu predloga zakona je pa, da dejansko celo tudi po oceni Ministrstva za pravosodje ta zakon, ki je pripravljen, ne odpravlja ugotovljene protiuustavnosti in po nekaterih mnenjih pravnikov celo to protiuustavnost tudi krepi. V Slovenski demokratični stranki in poslanski skupini pozivamo ministrico za finance, da bo tekom današnje razprave odgovarjala na vsa vprašanja v zvezi s pripombami, ki so bile podane.

V Slovenski demokratični stranki je za nas zelo pomembno tudi, da so tisti, katerim je Ustavno sodišče nekako priznalo, da so jim bile kršene pravice in da je treba zadevo na novo vzpostaviti, podali precej pripomb. Podali so pripombe dejansko k vsakemu členu predlaganega zakona. Ključna zadeva, ki je tukaj navedena, je predvsem razkrivanje dokumentov. Prepričani smo tudi v Slovenski demokratični stranki, da ta del v samem zakonu ni dovolj natančno opredeljen, da odpira ogromno pravne praznine. Dejansko tudi izračun odškodnine ni naveden, na kakšen način se bo naredil oziroma se postavlja vrsta vprašanj in po mnenju Slovenske demokratične stranke tudi člen, ki govori o vzpostavitvi t. i. izvedencev za strokovna vprašanja, bi rekel, da so, ali so brezpredmetni ali pa, da bodo dejansko tukaj lahko imenovani ljudje, ki so dejansko bili tudi vpeti v sam izbris obvezničarjev. Prepričani smo, da v tem primeru ne bi prišlo do neke odločitve, ki bi bila poštena.

Sam zakon v nekaterih delih, tudi po mnenju Malih delničarjev Slovenije, namesto tega da bi ohranil pravico, dodatno krči to

pravico imetnikov kvalificiranih obveznosti do učinkovitega sodnega varstva. Kot sem že omenil, po mnenju predvsem deležnikov, ki nastopajo tukaj, otežuje, recimo, ta zakon dostop do dokumentov in podatkov, ki so bili podlaga stresnim testom ter s tem bistveno tudi otežuje dokazovanje napačnosti metode in ocene sredstev bank.

Prepričani smo, da je bil ta izbris podrejenih obveznic neutemeljen, nepravilen in tudi med najostrejšimi v Evropi. Izbranih je bilo tukaj za približno 624 milijonov evrov obveznic. Na kakšen način se bo ugotavljala ta škoda v primeru, da se bo ugotovilo, da je nastalo, je, bi rekel, tudi eno izmed pomembnih vprašanj, ki se zastavlja ministrici oziroma predstavnikom Vlade.

Dejansko, ker gre za odločitev Ustavnega sodišča, smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da je ta zakon nujen, da ga Državni zbor nujno mora sprejeti, zato dejansko tudi v prvem branju v Slovenski demokratični stranki ne bomo nasprotovali samemu procesu, da gre naprej, kajti prepričani smo, da ta proces mora iti naprej. Že sedaj pa lahko javno povemo in pozivamo ministrico za finance, da v primeru, da ne bo sprememb tega zakona in da bo zakon ostal takšen, kot je, pa v nadaljnjem procesu s strani Slovenske demokratične stranke ne bo imel podpore. Ključna zadeva, kar se nam zdi, je, da Ministrstvo za finance oziroma Vlada pojasni, zakaj tako zaostrovanje razkrivanja dokumentov, ki se nam zdi ključ, da lahko pridemo sploh do neke realne odločitve; izračun odškodnine, ali je takšen, kot je sedaj naveden, ustrezen ali ne, in pa predvsem pojasnila v zvezi z izvedenci za ta strokovna vprašanja. Ne nazadnje pa tudi časovne komponente, vlaganje tožb in vsega skupaj, ugovorov – se nam zdijo prekratki. Torej vrste zadev ta zakon ne izpolnjuje, ki bi jih moral. Prepričani smo, da bi se ta zakon moral napisati bistveno boljše in da gre tukaj za eno veliko razočaranje tudi s strani Ministrstva za finance.

V Slovenski demokratični stranki bomo ta zakon podprli samo v primeru, da bo sledil pripombam strokovne in zainteresirane javnosti in da bomo podprli takšen zakon, ki bo omogočil učinkovito sodno varstvo in ustvaril jasne pogoje za določitev vrednosti odškodnin. Tega pa po našem vedenju zakon sam nima.

Še enkrat, spoštovana ministrica, podpora v tem delu zakona bo zgolj zaradi tega, da gre proces lahko naprej. V primeru, da pa vse te anomalije, vse te pravne praznine, nejasnosti in mogoče celo v nekaterih delih, da sam ta vaš predlog, ki je pripravljen, celo pogloblja protiuustavnost in da v marsikaterih delih ne sledi temu, kar je zahtevalo Ustavno sodišče, pa vsekakor ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS):

Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci, prav lep pozdrav še enkrat!

Zakon o bančništvu, sprejet novembra 2013, je določil pravila, v skladu s katerimi je Banka Slovenije lahko izrekla ukrep prenehanja kvalificiranih obveznosti banke v težavah. Konec leta 2013 je bilo na podlagi sprejetega zakona izbranih za 620 milijonov evrov podrejenih instrumentov. Ustavno sodišče je v zvezi z ustavnostjo njegovih določb, ki to prenehanje oziroma razlastitev urejajo, sprejelo odločbo, ki predstavlja podlago za zakon, ki ga obravnavamo danes. Njegov poglavitni cilj je uzakoniti postopek sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti, ki bo upošteval omenjeno odločbo.

Razlaščenca so bili torej v šibkem položaju pri vprašanju sodnega varstva, pri tem zasleduje temeljno načelo, da so nekdanji imetniki upravičeni do odškodnine, če so bili zaradi odločbe Banke Slovenije na slabšem, kot bi bili, če odločbe ne bi bilo. Predlog zakona poskuša zagotoviti hitrost, gospodarnost in enkratnost postopkov. Pomembno je, da se tožnikom zagotovi dostop do vseh informacij, ki bi lahko bile pomembne v postopku. Določa se dvostopenjski dostop do informacij, in sicer objava dokumentov in podatkov na javni spletni strani Banke Slovenije ter dostop do podatkov in dokumentov, ki so osebni ali zaupni ali poslovna skrivnost, prek sodišča. Če bo sodišče ugotovilo, da nekdanjim imetnikom pripada odškodnina, bo to izplačala Banka Slovenija, ki ji bo denarna sredstva začasno založila Republika Slovenija iz postavk Ministrstva za financ. Republika Slovenija pa bo nato v ločenem postopku uveljavljala zahtevek zoper Banko Slovenije za povrnitev začasno založenih denarnih sredstev za izplačilo odškodnine v deležu, za katerega je ta odgovorna. S tem se bo upoštevala prepoved monetarnega financiranja, ki jo določa 123. člen pogodbe o delovanju EU. Če bo za ugotovitev ali razjasnitev dejstev potrebno strokovno znanje, ki ga sodišče nima, bo lahko imenovalo odbor izvedencev za strokovna vprašanja.

V Poslanski skupini Desus pa nas pri tem v oči bode predvsem visoka nagrada, predvidena za njihovo delo. Ob nadaljnji obravnavi bomo zelo pazljivi tudi glede določbe, ki ureja, da tisti, ki so bili kakorkoli povezani z nastankom bančne luknje, ne bi slučajno postali člani odbora izvedencev.

V zaključku pa naj še povem, da močno podpiramo rešitev, da se morebitna odškodnina ne izplačuje fiduciarnim skladom v davčnih oazah, ampak le znanim lastnikom. Sicer se poleg tega, da predlog zakona potrebuje še

določene manjše popravke, strinjamo, da gre v nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se mag. Dušan Verbič.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Glede na to, da govorimo o Zakonu o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank, je zelo pomembno, da ta zakon dejansko tudi pomeni realizacijo odločbe Ustavnega sodišča, ki je ugotovilo, da izbranim imetnikom podrejenih vrednostnih papirjev ni bilo zagotovljeno ustrezno sodno varstvo. Ta zakon zagotovo mora slediti tej zahtevi Ustavnega sodišča. Me pa skrbi, ker imamo pred seboj namesto zakona, ki bi lahko imel mogoče dva, tri člene, ki bi se glasili, da je pač potrebno narediti pri izračunu bančne luknje, če poenostavljeno imenujem ta princip, primerjavo med tem, kar je izračunala na podlagi posebnih kriterijev, ki jih je določila, Banka Slovenije, primerjavo s tem, kolikšna bi bila dejansko ta bančna luknja, če bi bila izračunana v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi, ki so obvezujoči za vse države članice EU, pa verjetno tudi širše. Ampak, če ostanemo v tem okviru, zagotovo to velja za članice EU, po katerih se tudi mnogi postopki pri sanaciji bank peljejo, vendar nikjer niso bili izpeljani na tako grob in grozovit način za državljanke in državljane Slovenije. Ob tem seveda izražam zaskrbljenost za teh 43 členov. Ne prispevajo k temu, da bomo lahko omogočili dostop do ustreznega sodnega varstva, ampak prej onemogočili.

Ko se pogovarjamo o posledicah takšnega ravnanja, se bojim, da bomo zopet prišli v položaj, ko smo, recimo, pri izbranih ali tožbah, ki smo jih imeli zaradi varčevalcev iz bivših republik Jugoslavije, vse so padle oziroma vse pritožbe so uspele na evropskih sodiščih in vse obveznosti so potem padle neposredno na proračun Republike Slovenije. Bojim se, da če ta zakon ne bo dosegel svojega cilja, se bo nekaj podobnega zgodilo ponovno in ponovno bomo imeli zelo hude finančne posledice za državni proračun. To moramo preprečiti. Bolje, da zadevo pogledamo takoj, za kaj gre, kot pa da se postopek zavlačuje in čez leta potem ugotovimo, da smo tudi s tem zakonom samo zameglili dogajanje, ne pa odkrili podatkov, ki so potrebni za to, da se lahko vloži in izpelje učinkovito sodno varstvo vsem tistim, ki so morebiti po napačni oceni bančne luknje izgubili svoje podrejene vrednostne papirje. To je ena kategorija.

Druga kategorija se nanaša tudi na vse tiste, ki so z velikim zaupanjem šli v nakup delnic Nove Kreditne banke Maribor. Tudi ti so bili, upam si reči ta izraz, izigrani, kajti nekateri tuji finančni skladi iz davčnih oaz so s tem nakupom izdatno obogateli, pridobili izjemen profit. V vsega nekaj tednih so preprodali te vrednostne papirje in zaslužili zelo velike vsote. Vsi ostali državljani, ki so zaupali vsem tem zagotovitvam tudi takratnega ministra Bajuka, da gre za varno naložbo, pa so praktično ostali, ne samo brez svojih vrednostnih papirjev, ampak mnogi tudi brez svojih prihrankov, ki so jih vložili v nakup teh vrednostnih papirjev in mnogi so zaradi tega tudi na robu svojega dostojanstva oziroma zagotovo jih lahko najdemo v tisti kategoriji 400 tisoč ljudi v Sloveniji, ki živijo na robu revščine. Zato je vsebina tega zakona izjemno pomembna, da da jasen odgovor tem ljudem, kako bodo lahko zaščitili svoj pravni interes. Mislim, da ni dobro, da bi z morebitne ene napake, ki se je zgodila pri oceni bančne luknje, gradili tudi na tem zakonom novo napako, ampak moramo iti v smer, da se to odpravi in omogoči učinkovito sodno varstvo vsem, ki bodo to zahtevali skozi te postopke, ki naj bi jih zakon predvideval.

Ne gre pa seveda samo za fizične osebe, gre tudi za vse ali pa v veliki meri tudi za zavarovalnice in pokojninske družbe in sklade v Sloveniji, ki so ravno tako želeli oplemeniti sredstva, ki jih imajo tudi za zagotavljanje pokojnin, z nakupom podrejenih vrednostnih papirjev. Torej, tudi pokojnine mnogih bodo, če je bilo to izpeljano na nepravilen, na nezakonit način, pravzaprav bistveno nižje zaradi tega, ker se jim je v to poseglo s sprejetjem zakona in ukrepov, ki jih je predlagala Banka Slovenije. Torej, gre za strahovite posledice za ljudi, za državljane in državljane in ker smo predstavniki ljudstva, mora biti naše prvo vprašanje, ali smo zaščitili njihov interes in sprejemali zakone in odločitve, ki jim bodo omogočali v tem primeru vsaj učinkovito sodno varstvo.

Zato takšnega besedila zakona, kot je predloženo v razpravo, ne morem podpreti, kajti, po moji oceni in tudi po oceni mnogih, ki so prebrali ta zakon, gre za preprečevanje učinkovitega sodnega varstva, gre za preprečevanje uresničitve odločbe Ustavnega sodišča. Menim tudi, da je edina pomembna in dobra rešitev v tem zakonu tista, ki pa govori o tem, da so lahko oziroma da niso upravičeni do povrnitve izgubljenih vrednostnih papirjev tisti, ki ne bodo odkrili svoje identitete. To prikrivanje je mogoče ena od tistih zlorab, ki se je v tem sistemu dogajala in jo ta zakon odpravlja. To je mogoče tisti tretji, četrti člen, ki bi mogoče bil potreben v tem zakonu. Skratka, potrebujemo kratek, jasen vsem razumljiv zakon, da ga bo razumel vsak državljan, tudi eden tistih od 100 tisočih, ki je izgubil, recimo, vrednostne papirje v NKBM. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, pripravi naj se gospod Jože Tanko. Izvolite, gospod Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, peščica poslank in poslancev, ki smo prisotni, lep pozdrav!

Moram priznati, da sem z zanimanjem poslušal predstavitev poslanskih skupin in ker je splošna razprava, si bom tudi sam dovolil nekaj besed v tej splošnosti. Dejstvo je, da nekatere predstavitve poslanskih skupin človeka preprosto razočarajo, predvsem zaradi tega, kajti očitno poslanske skupine skozi svojo strankarsko politiko sledijo, če temu lahko tako rečem, zelo všečni politiki izjav, ki se nekako predvsem postavljajo na besedah o neki učinkovitosti, pa preprosto tega ni zaznati. Tukaj moram priznati, da imam kar malce kritiko na spoštovane kolege iz Poslanske skupine Nove Slovenije, ki so preprosto kategorično zavrnili ta predlog zakona, hkrati pa jih v podobnih primerih in tudi na to temo je velikokrat slišati, kako velika skrb je za občane, državljane, ki so iz preteklih odločitev predvsem najvišje politične oblasti bili tako ali drugače prikrajšani, prizadeti ali oškodovani.

Veseli me predstavitev največje opozicijske stranke, kjer se kljub velikim pomislekom nekako zavedajo nečesa – da je potrebno preprosto uresničiti odločitev Ustavnega sodišča. V nadaljevanju bom še nekaj več v zvezi s tem povedal, sam se pa močno zavedam nečesa, in sicer gotovo je glede vsebine tega predloga zakona izredno veliko različnih interesov, z vseh strani. Prav gotovo mislim, da se premalo poudarja ali skoraj zanemarja tisto skupino interesov, predvsem občanov, ki so s svojimi prihranki v preteklosti predvsem imeli privarčevana sredstva v bankah v državni lasti, praviloma pod depozite, in potem se je z različnimi pristopi bančnih uslužbencev prepričalo te občane predvsem v smeri, da se ti depoziti pretvorijo v vrednostne papirje bank v državni lasti. Tukaj mislim, da vsi tisti člani, poslanke, poslanci, preprosto to skupino ljudi zanemarjajo in tega ni tako malo. Druga stvar so druge kategorije, ki se jih bom še v nadaljevanju dotaknil. Verjamem, da v tako različnih oblikah interesov, pogledov, vključujoč tudi stališča političnih strank in politike, bo prav gotovo težko doseči nek skupni imenovalec, da se bo tistim, ki so že vložili odškodninske zahtevke, tisti, ki so več ali manj v pripravi ali čakajo tudi konkretno ta zakon, ali bo deležen podpore ali ne, da bodo skozi odškodninske zahtevke skušali uveljaviti svojo pravico, ki so jo dosegli na Ustavnem sodišču. Tako to ni tako enoznačno in zaradi tega imam resnično zelo velik pomislek do tistih kolegov in kolegic, ki zgolj skozi politično retoriko obravnavajo ta predlog zakona.

Na začetku takoj povem, da kljub marsikaterim pomislekom, ki jih bom v splošni razpravi izpostavil, tu mislim predvsem na 21., 22. člen, deloma tudi 20. člen, deloma tudi 2., da preprosto je ta predlog zakona treba podpreti v prvem branju. Pričakujem, da se bo to zgodilo, da bo ta predlog zakona doživel jutri podporo in matični odbor bo imel zelo težko delo, da se to, kar sem prej omenil, spraviti na nek skupen imenovalc predvsem v korist nekdanjih imetnikov vrednostnih papirjev in čim manj neke politične retorike.

Kar se tiče same vsebine, na načelni ravni prav gotovo moja razprava, kot običajno, je in tudi bo kar zelo kritična. Dejstvo je, da si v zvezi s tem predlogom zakona moramo postaviti vprašanje, ali so bili oškodovani imetniki vrednostnih papirjev državnih bank NKBM, NLB, Abanke, se pravi fizične in pravne osebe, državljani Republike Slovenije, dovolj že v dosednji fazi zaščiteni predvsem v tem kontekstu, kajti poslanci se moramo soočiti z njihovimi pravicami ali pravico, da kot nekdanji lastniki obveznic in delnic bank, da se jim zagotovi najboljšo možno obliko ali način, da iščejo to pravico na pristojnih sodiščih. To je zaveza tega Državnega zbora, uresničitev odločitev Ustavnega sodišča. Na drugi strani moram priznati, da že sedaj v tem delu predstavitve pogrešam bistveno pomemben element. Sploh se ne pogovarjamo, razen obrobno je bilo, koliko je tukaj možnosti, da bo prišlo do odškodnine. Dejstvo je, da ne slepimo sebe in javnosti, pogovarjamo se o potencialni možnosti stotine, milijone. A je to 100, ali po 400, ali bo 600? Ne vem. Vendar to je realnost in zelo ključno vprašanje v tem delu mi je, kdo bo to odškodnino plačal. Ali bo to plačala država iz proračuna, se pravi davkoplačevalci, ali bo to plačal tisti, ki je v preteklosti izdal individualne odločitve v obliki sklepov, to je bila Banka Slovenije. Tako mene absolutno že ta hip to močno zanima, ne glede, kako so postopki potem nekako v nekih obrisih skozi člene predlogov zakona to tudi nekako opredeljeni. To izpostavljam predvsem zaradi tega, kajti tudi poslanci se močno zavedamo aktivnosti te samostojne neodvisne institucije, imenovane Banke Slovenije, ki se na vse mogoče načine, popolnoma legalno upira pregledu s strani Računskega sodišča. Tudi v zvezi s to temo, ki je v predstavitvi bilo s strani poslancev že nakazano in, kot je znano, tudi z vložitvijo ustavne pritožbe ravno na to, kar smo pred časom sprejeli spremembo Zakona o banki Slovenije, da Računsko sodišče vpogleda določen del poslovanja, ki je popolnoma razumsko, in sploh ne bi smelo biti problema, da Računsko sodišče ne bi pregledalo te institucije. Toliko v tem delu. Mislim, da vprašanje, če danes bo okrog tega še kaj govora, ampak pričakujem pa na matičnem odboru, da bo o tem tudi nekaj besed.

Marsikoga v zvezi s tem zanima tudi, katere so bile tiste osebe, ki so te državne

banke v času emisije izdaje vrednostnih papirjev, ki so jih kupili občani ali pa pravne osebe, bili nosilci upravljanja. Mislim, da brez tega preprosto tudi v svojih razpravah ne moremo iti, da ne govorim potem, katere so bile tiste osebe ali subjekti, ki so imeli možnost kupovati posamezne emisije tovrstnih vrednostnih papirjev bank v državnih lasti, za katere se je že davnega leta 2007 vedelo, da se je tako na Irskem kot v državi Luksemburg za določene skupine izdalo te emisije. Zelo nenavadno ali pa, če lahko drugače rečem, velika verjetnost celo obstaja, da so tisti, ki so imeli možnost tovrstne emisije obveznic ali katerihkoli vrednostnih papirjev teh istih bank v državni lasti kupiti, da so najverjetneje celo dobili od teh bank tudi posojilo za nakup tega. In če se slučajno še zgodi, da so ta posojila bila tudi predmet očiščenja teh bank skozi proceduro prenosa na DUTB, potem pa nas mora res biti strah. Pričakujem, da se bodo te zadeve tudi v teh razpravah, tudi ko bomo na matičnem odboru, razčistile. Vesel bi bil, da sem v popolni zmoti, vendar neki indici prav gotovo krožijo, obstajajo, tudi nekateri preiskovalni novinarji pred leti so o tem tudi že pisali.

Moram priznati, da se tudi v tem delu moram dotakniti tega, česar sem se že tudi na drugih matičnih odborih dotikal, ali v Republiki Sloveniji se lahko že pogovarjamo, da moramo biti vsaj v zakonodajni veji oblasti zaskrbljeni glede delovanja globoke države. Ko se tega dotakneš, kot da to ni prisotno pri nas. Ravno to, ker marsikdo opozarja tako v Sloveniji kot izven naših meja na prisotnost delovanja globoke države, je en delček po mojem skromnem mnenju prisotno tudi tukaj. Kajti del tako imenovanega finančnega in gospodarskega upravljanja države, ki bi moralo in je v pristojnosti vsakokratne oblasti, se očitno dogaja, da gre mimo aktualne veje oblasti. Zato je tudi moje veliko nasprotovanje že v koalicijskih usklajevanjih ravno zoper 21. in 22. člen tega predloga zakona, ki se skozi tako imenovane osebe, ki naj bi vlada predlagala samostojni veji oblasti, in to je takrat, ko bi odločali – neke osebe. Res je, da sodstvo ni obvezno akceptirati imen, vendar zakaj sploh samostojna veja oblasti, v tem primeru izvršilna, želi sugerirati in predlagati ali lansirati določena imena. Vedno velja, vsak zakaj ima svoj zato.

Tisto, kar je v tem splošnem delu prav gotovo tudi ključno vprašanje, vsaj, kar se mene tiče, pri nadaljnjih postopkih sprejema tega zakona mi je ključno vprašanje in bo tudi razvidno, koliko strankarska politika vpliva na nas, poslance, da se odločijo ali da se pride do nekih odločitev o členu, ki morda gredo zelo nasproti tisti zadevi, ki je v predstavitvi nekaterih že bilo prisotno. Ali se bo s predlogom tega zakona dalo ali pa celo rahlo prikrilo možnost, da osebe, ki so bile zaposlene v bankah v državni lasti in so posredno ali neposredno imele možnost vplivati na odločitve v teh bankah, da je v končni fazi prišlo do te tako

imenovane 5 milijardne bančne luknje. Pa morda še kaj drugega, nad čemer, moram priznati, da smo zgroženi; tudi s tem tako imenovanim pranjem denarja in podobno. Zato je toliko bolj moja ta odločnost, da se preprosto ne sme dovoliti s predlogom takega zakona, da se kakršnakoli minimalna možnost dopusti skozi stranka vrata tudi nekim osebam; popolnega zaprtja preprosto ni. Tudi ko smo se pogovarjali na koalicijskem usklajevanju, da se z nekimi pogoji, omejitvami da, oprostite – nikoli ne moreš omejiti v celoti, razen da sploh ne daš opcije. Toliko v tem delu.

Zaključil bom samo še to, da upam, da Republika Slovenija ni v taki fazi globoke države, glede na to, da v preteklosti so bile posamezne odločitve na vrhu politične oblasti in da ne bom zgolj samo splošen, kot je običajno v političnih razpravah, bom s konkretnim primerom. Kot veste, sem že nekajkrat tudi omenil, da ne razumem, zakaj je v letu 2013 prišlo do politične odločitve aktualne oblasti, ko se je privatne banke podržavilo. Govorim o Probanki, govorim o Factor Banki, govorim o Abanki. Ne bom zdaj govoril, kakšne zneske je to pomenilo za davkoplačevalce, nesporno pa je, da ko so nastopili postopki dokapitalizacij, se je preprosto račun izstavil davkoplačevalcem, in ta zadeva se vrti in očitno se bo vrtela tudi v nadaljevanju. Zato je dolžnost, ko se pogovarjamo o spremembi ali predlogu tovrstnega zakona, da smo izredno pazljivi tudi na te aktivnosti, ki so bile v preteklosti.

Zdaj pa nekaj besed, vezano na predlog zakona. Moram priznati, da ne razumem, zakaj Ministrstvo za finance je toliko časa ali več kot leto dni po odločitvi Ustavnega sodišča sploh začelo s to zakonsko proceduro, kar pomeni vložitev tega. Tukaj takoj uvodoma povem, da ne akceptiram, da je bilo potrebno ali da je dolgotrajno koalicijsko usklajevanje, kajti res je, priznam, bilo je teh 6 ali 7 koalicijskih usklajevanj, določene zadeve so bile deležne nekega premika. Sam menim, da še ne v celotni vsebini to, kar bi bilo potrebno, ampak tisto, kar je pa ključno, kot sem tudi že prej omenil t. i. 21. in 22. člen, se je pa preprosto trmasto vztrajalo in se tudi še vedno. Me prav zanima tudi v nadaljevanju, kako se bomo potem na samem matičnem odboru zavzeli in se opredelili tudi do tovrstnih zadev.

Ampak, če smo v zamudi, glede na to, da Ustavno sodišče je nekako dalo rok junij 2017, naj bi se uresničila ustavna odločitev. Tukaj imam popolnoma na mestu vprašanje – razlog, zakaj se Ministrstvo za finance preprosto ni držalo tega roka. Kajti po načelu pravne države je vlada tista oziroma resorno ministrstvo, da skladno s pravno državo mora spoštovati odločitev Ustavnega sodišča. Ne bom se zdaj spuščal, ali je to njihov kakršenkoli razlog: premalo strokovnosti, različni interesi, lobistični stiki – me preprosto to ne zanima. Dejstvo je, da človek pričakuje, da se od

lastnega Ustavnega sodišča tudi ti roki spoštujejo.

Morda pa je razlog bil v tem, da je predlagatelj ali pripravljavec tega zakona iskal rešitve, da bi nekdanji lastniki vrednostnih papirjev, se pravi predvsem tisti, ki so, kot sem že prej uvodoma omenil, bili depozitarji, ki so imeli privarčevana sredstva in se jih je iz različnih nagibov in vzvodov bančnih uslužbencev pretvorilo v t. i. vrednostne papirje, da vseeno v uveljavitvi svoje pravice na sodišču. Morda se je razmišljalo s predlogom zakona, da bi se jim z neko, kakršnokoli že, določbo v zakonu malce otežilo ta postopek. Ne vem. Razlog zamude je lahko tako ali drugače različen.

Tisto, kar pa je tretje, pa moram priznati, da tudi odkrito razmišljanje, ali pa se je – kot predlagatelj – razmišljalo, kako bi tistim imetnikom, ki so vplačevali emisije vrednostnih papirjev predvsem v tujini, če sem tukaj na Novi Ljubljanski banki, ki je neke emisije – ne bom o zneskih, to bo še dovolj časa –, ki so se izdajale v Luksemburgu, kako tem zagotoviti, da bi kljub vsemu prišli do teh sredstev. Vesel sem, da sedaj predlog zakona zelo zaostreje to, ampak ne vem, morda so bili to razlogi, da je praktično več kot šest mesecev po postavljenem roku ta zakon pred nami.

V tem delu moram izpostaviti še eno zadevo, da kot poslanec – in tukaj pričakujem tudi od kolegov in kolegic Državnega zbora, da kakorkoli bomo v nadaljevanju sledili predlogom tako Vlade kot lastnim pogledom in v maksimalni meri zagotoviti neko dobro podlago za uveljavljanje pravic tistih, ki menijo, da so bili oškodovani –, da pa preprosto ne smemo dopustiti, da se kakršnakoli določba zakona pojavi, ki bi lahko na koncu samostojna veja oblasti, in to je sodna, morebitno odločitev, ki pa ne bi bila v korist pričakovanja oškodovancev, naprtla zakonodajni veji oblasti. Kakorkoli se čudno sliši, moram tukaj poudariti ali povzeti besede predhodnika, spoštovana ministrica, dr. Mramorja. Kajti, ko smo poslanci nekoliko negodovali glede aktivnosti članov nadzornega sveta SDH, nam je minister Mramor zelo lepo in neposredno izjavljal naslednje: »Ne sklicujte se name, jaz sem zgolj predlagal, sprejeli ste jih vi, poslanci.« Pa še prav je imel. Zato sem toliko bolj previden v teh vsebinah, ki imajo lahko posamezne določbe z morda zelo značilnim dvojnim pomenom, ki jih pa mi kot poslanci ob sprejemu in branju ne zaznavamo.

Prav gotovo imam iz tega naslova še marsikatero vprašanje, kar se tiče vsebine. Prvo, kar je, kar je na koalicijskih usklajevanjih rečeno, da samostojna veja oblasti, se pravi sodna veja oblasti, je v določenih razgovorih sama izjavila, da poznavanje bančništva ali tovrstnega morda ni na zelo visokem nivoju in je lahko to problem pri konkretnem odločanju. Tukaj se res sprašujem, ali so tovrstne izjave z dobrim namenom ali so v ozadju neki drugi razlogi. Kot član Odbora za pravosodje, ko smo pred dobrim

mesecem ali dvema obravnavali letno poročilo dela Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, kjer je bil tudi predsednik Vrhovnega sodišča s svojo ožjo ekipo, nam je članom odbora zelo jasno predstavil in zagovarjal, da je usposobljenost sodnikov, ne glede na katerih področjih sodijo, zelo na visokem nivoju. Iz tega razloga sploh ne vidim potem kakršnokoli potrebo, da se v argumentaciji po 21. in 22. členu pojavljajo besede, da se želi pomagati sodni veji oblasti pri nekih postopkih, ki bodo sledili glede na določitev oškodovanja morebitnih oškodovancev. Tako to sam ocenjujem kot v neki smeri poseg med samostojnimi vejami oblasti, lahko komentiramo ali komentirate kakorkoli, da se tukaj želi nuditi pomoč.

Mislim, da v takem primeru, sploh pa na specifični zadevi, mora sodna veja oblasti delovati popolnoma samostojno, neodvisno in tudi zakonska podlaga ne sme biti taka, da bi druga sodna veja oblasti njim šla kakorkoli v neko pomoč. Če sodna veja oblasti že danes ocenjuje, da nima nekega specifičnega znanja, ima vrsto mehanizmov preko izvedencev. Da je to res, se tudi občani soočamo ali pridobimo na tak ali drugačen način informacije, da sodna veja oblasti, sploh v kazenskih zadevah, išče pomoč tudi iz tujine s tujimi izvedenci. In ne vem, zakaj je potem tako prepričevanje in hitenje s tem, da vendar morajo biti slovenski bančniki, kakorkoli že, ali finančniki iz slovenskega prostora, ki jih bo Vlada imenovala ali predlagala in naj se potem sodišče samo odloči. Prvič, ne razumem, zakaj je to tako trdno stališče, kajti tovrstne osebe bi na podlagi takih določb zakona dobile status, reci – piši, izvedenca mimo vseh pravil, ki velja za pridobitev statusa izvedenca. Lahko tukaj ovinkarimo mnogo v smeri, saj bo samo za svetovanje, pomoč in podobno. Pa se sploh ne spuščam v pripombo nekaterih glede stroškov. V to se sploh ne spuščam. Bistvena pa mi je še kako ta vsebina. Zato kot poslanec sem trdno na stališču, da ni argumenta, da se tako ostaja, kar se tiče teh določb.

Zakaj je moje stališče tako trdno? Glede na to, da smo bili soočeni tudi v javnosti, ko je moja vlada tudi javno zagovarjala ali podprla stališče nadzornega sveta SDH pri imenovanju ali predlaganju članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, s trojico, ki je bila v tistih časih praktično na oblasti Nove Ljubljanske banke. Še dobro, da se to ni zgodilo! Kakorkoli že, ali je to kritika tej vladi ali ne, pogovarjam pa se o kredibilnosti tistega, ki predlaga. Zaradi tega menim, da tovrstne zadeve so predmet razprave v Državnem zboru, da se kaj podobnega preprosto ne ponovi.

Za konec v tem splošnem delu, preden bom nekaj besed namenil še vsebini. Kot sem že nekajkrat omenil, poslanci preprosto se moramo zavedati pomembnosti tovrstne vsebine predloga zakona kot tudi, kakšni potencialni zneski predstavljajo, ker ta hip odgovora ni, ali

za državo ali za Banko Slovenije. Velika verjetnost je, da najverjetneje bo treba kaj vrniti skozi odškodninske zahtevke. Predvidevam. Ni vse tako kristalno čisto, kot se morda na videz prikazuje. V dokaz temu, da sem skeptičen, je ravno vsa aktivnost, ki sem jo prej omenil – centralnega revizorja Banke Slovenije, ki nikakor ne dopusti in se z različnimi prijemi skuša izogniti pregledu Računskega sodišča. Če bi te zadeve bile kolikor toliko normalne, v normalnem poslovanju, se noben ne brani neke revizije, posebej pa še institucije, v katero vsi državljani zelo dobro zaupamo. Zato si upam trditi, da tudi na matičnem odboru ne bo lahka razprava, kar se teh zadev tiče.

Še nekaj besed kar se tiče same vsebine. Moram priznati, da sem zelo negativno presenečen predvsem glede izjav ali zapisov, kar se tiče teh odborov izvedencev – konkretno sem govoril o 21., 22. členu, kjer je v neki smeri tudi zapisano, »potrebna je politična presoja glede določb odbora izvedencev.« Moje vprašanje je, komu to koristi. Z veliko gotovostjo trdim, da ta politična presoja ne koristi tistim, ki so imeli depozite v bankah v državnih lasti in ko so, kar sem že nekajkrat omenil, bili na tak ali drugačen način pregovorjeni. Verjamem, da v dobri veri, ker so tudi zaupali, saj vendar vložek v državno banko je to nekaj trajnega. To je smiselno na stara leta ali ob kakršnihkoli nezgodnih dogodkih, da imaš nek kapital. Prav gotovo se pa nobeden ni strinjal ali pomislil na to, da mu bo na tak ali drugačen način odvzeta, predvsem zato, da se pokrije tako imenovana bančna luknja. Zato bo ta rdeča nit vseskozi prisotna.

Kar se tiče sodnih taks, moram priznati, in tukaj sem hvaležen, da smo se kar dobro pogovarjali in še vedno sem na stališču, da nobena sodna taksa ne sme biti omejena, kakorkoli oproščena ali limitirana. Kar se tiče sodnih taks, že sedaj pozna sodni sistem, da se tistemu, ki nima sredstev, po normalni poti – in vsak sodnik brez zadržka da odredbo za oprostitev sodne takse. Če pa je bilo tukaj mišljeno, da bi se omejile sodne takse na višino, predvsem za tiste, če malce špekuliram, ki so vplačevali emisije vrednostnih papirjev preko skrbniškega računa, potem sem pa še toliko bolj odločen, da morajo ravno tisti plačati tak ali drugačen taksni znesek. Nadalje. Zakaj ima Republika Slovenija status stranskega intervenienta? Tukaj mislim, da bom z veseljem resnično poslušal, v katerem pravnem razmerju z Banko Slovenije, predvsem, ker je bilo v neki smeri govora, štiti pravni položaj Republike Slovenije. Kdo je že sprejel to odločitev za dokapitalizacijo? Kdo je že sprejel odločitev, da se izbrišejo lastniki vrednostnih papirjev? Tako se tukaj ves čas vrtimo v nekem krogu.

Za konec ta 20. člen, ki pravi, kaj vse se mora razjasniti v sodnem postopku. Vedno več vprašanj in težav imam ravno tudi s tem 20. členom. Zakaj z zakonom opredeliti neko področje, kjer naj se vprašanja rešijo? Pa to je

zame neposreden poseg v sodno vejo oblasti! Sodnik je tisti, ki mora po svoji dolžnosti, po svoji stroki, po svoji etiki, po pravičnosti odločiti in soditi, v katerem delu bo upošteval vsa dokazna gradiva, da bo na koncu tista sodba, kot se reče, pila vodo. In zakaj bomo v zakonu, v nekem členu določbe opredelili ali omejili, katere stvari naj se praviloma reši? Preprosto ne razumem. Končam s tem, kot sem uvodoma rekel; nimam težav in bom tudi potrdil ta predlog zakona, vendar pričakujem, da se bodo na matičnem odboru ti različni interesi, različni pogledi izkristalizirali v smeri, da se resnično omogoči tistemu, ki meni, da je bil oškodovan, da se mu zagotovi čim boljšo podlago za uveljavljanje svojega odškodninskega zahtevka in to v smeri pričakovanj in odločitev Ustavnega sodišča. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica za finance. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Nekaj zadev se je nabralo v dosedanji razpravi, na katere bi se rada odzvala. Začela pa bom na koncu.

Odločno zavračam kakršnokoli namigovanje o tem, da smo imeli pri pripravi tega predloga zakona ali kateregakoli drugega predloga zakona kakršnekoli skrite namene. Naš namen je bil zelo jasen in določen z odločbo Ustavnega sodišča: treba je zagotoviti razlaščenecem pravico do učinkovitega – poudarjam, učinkovitega – pravnega varstva in Ustavno sodišče je določilo tri elemente te učinkovitosti, ki jih je treba nasloviti z zakonom. Eno je dostop do dokumentacije in dokazil, drugo je, kdo nosi dokazno breme, in tretje, na kakšen način se zagotovi hitrost, ekonomičnost in uniformnost postopka. In to so vprašanja, ki jih ta predlog zakona naslavlja. Naslavlja jih ne tako, kot jih želim ali pa kot bi jih želelo nasloviti Ministrstvo za finance, ampak jih naslavlja tako, kot je bilo usklajeno in dogovorjeno znotraj dosedanjega postopka usklajevanja. Ni prišla na mizo Državnega zbora prva verzija tega zakona, prišla je dvajseta verzija tega zakona, ker smo ravno zaradi zavedanja o pomenu tega zakona izvedli celo vrsto usklajevanj z različnimi deležniki. Tudi lobisti so bili med njimi; ja, lobisti, ki so zagovarjali interese ene, druge ali tretje skupine razlaščencev. Vse te stike smo korektno prijavili Komisiji za preprečevanje korupcije, ampak edino pravilno je, da smo se v tem postopku pogovarjali tudi z njimi. Če boste jutri potrdili ta predlog zakona kot primeren za nadaljnjo obravnavo, se bomo pogovarjali še naprej, ker želimo zadeve razčistiti tako, da bo tem ljudem, tem podjetjem zagotovljena učinkovita pravna varnost oziroma učinkovita pravna pot. Poslušali smo stališča Ministrstva za pravosodje in ta verzija zakona, ki je pred vami,

je z Ministrstvom za pravosodje v celoti usklajena. Poslušali smo stališča Vrhovnega sodišča, poslušali smo, kot že rečeno, stališče različnih interesnih skupin razlaščencev, poslušali smo stališče Banke Slovenije in Evropske centralne banke, poslušali smo politična stališča posameznih političnih strank ... /oglašanje iz klopi/ – posameznih, sem rekla. In verjeli ali ne, stališča deležnikov, s katerimi smo usklajevali ta predlog zakona, so se v mnogočem diametralno razlikovala. Z največjo strokovnostjo smo presodili, kje je ustrezno ravnotežje med različnimi interesi, ki so se v tem postopku do sedaj izkristalizirali. Ne trdim, da ni mogoče posameznih rešitev izboljšati, zaradi tega, kot sem rekla že prej, bomo opravljali konzultacije tudi v nadaljnjem postopku, če boste jutri ugotovili, da predlog zakona je primeren za nadaljnjo obravnavo. Bom pa tudi vnaprej si vzela to pristojnost, da zagovarjam tiste rešitve v predlogu zakona, v katere tudi po strokovni plati verjamem.

Če se sedaj osredotočim na posamezne elemente zakona oziroma na posamezna vprašanja, ki so bila izpostavljena. Vrnila se bom nazaj na danes že večkrat omenjeno 123. točko odločbe Ustavnega sodišča, ki govori o dokazih oziroma o podatkih, ki morajo biti tožnikom na razpolago oziroma ki jim morajo biti dostopni. Ustavno sodišče ob koncu te točke svoje odločbe pove, da morajo imeti možnost polnega vpogleda v listine v zvezi z izbrisom ali konverzijo, s katerimi je razpolagala Banka Slovenije, po katerem jim mora ostati še zadosten čas za pripravo tožbenega zahtevka. Potem se to stališče Ustavnega sodišča nadaljuje naprej v opombi, kjer opozori, da je treba v zvezi s to ureditvijo neravnovesja v zvezi z razpoložljivimi informacijami upoštevati oziroma primerjati z rešitvijo, kot velja v primeru varstva konkurence v 5. členu evropske direktive s tega področja. Ta 5. člen, ki govori o razkritju dokazov, ki jih morajo dati informacijsko močnejše stranke na razpolago, govori o tem, da nacionalna sodišča omejijo razkritje dokazov na tisto, kar je sorazmerno. Temu napolnilu smo sledili, ko smo pripravili predlog dvostopenjskega dostopa do podatkov. V prvi fazi bodo osnovni podatki javno razkriti, na podlagi teh podatkov bodo lahko potencialni tožniki se odločili, ali tožbo vložijo ali ne in hkrati od sodišča lahko zahtevali razkritje drugih, če želite, vseh podatkov, ki so potrebni za utemeljitev njihovega tožbenega zahtevka. Do teh dokumentov, do teh podatkov bodo lahko prišli na način, da bo zagotovljeno pravno varstvo osebnih podatkov in poslovnih skrivnosti, ki so v teh podatkih pri Banki Slovenije zagotovljeni. S to dvostopenjskostjo zagotavljamo, da lahko tožniki pridejo do polnega vpogleda v listine, ampak hkrati ne kršimo enakega ustavnega načela drugih oseb, ki v teh postopkih niso neposredno vključene, da niso splošni javnosti razkriti njihovi osebni

podatki ali podatki, ki bi predstavljali njihovo poslovno skrivnost.

Kar se tiče strokovnih izvedencev oziroma odbora izvedencev, nihče ni nikdar trdil, da sodišča nimajo zadostnega znanja o bančnem pravu. Sodišča presojujejo pravna vprašanja, ampak v splošnih postopkih Zakona o pravdnem postopku, pa tudi drugih postopkovnih zakonih, je predvidena možnost imenovanja izvedencev, ki odločajo oziroma ne odločajo, ki dajejo informacije in pojasnijo o strokovnih vprašanjih, ne pravnih, o drugih strokovnih vprašanjih. To je nekaj povsem normalnega v pravnih postopkih. Zakaj odbor izvedencev? Zaradi ocene, da bi glede na kompleksnost problema, s katerim se bodo sodišča morala soočiti, bilo primerno imeti več izvedencev hkrati, ne posameznega izvedenca. Po našem mnenju to lahko pripomore h kvaliteti odločitve. Če bo Državni zbor menil drugače, je vedno možnost, da se v zakonodajnem postopku vprašanje razjasni.

Zakaj predlog, da Republika Slovenija nastopa v postopkih kot stranski intervenient? Kakorkoli, v interesu države je, da je vključena v te sodne postopke, da jih spremlja in lahko sodeluje tudi s svojimi izjavami, s svojimi dokazili, s svojimi pogledi na zadevo. In ne vidim v bistvu razloga, zakaj bi to bilo problematično.

Kako se bo zagotavljalo ugotavljanje odškodnine? Tudi tukaj je predvidena dvostopenjskost zaradi hitrosti postopka oziroma zaradi hitrosti opredelitve odškodnine. Sodišče bo ugotovilo, da je do oškodovanja prišlo, ugotovila bo, kakšna je razlika oziroma kakšna je škoda, ki je posamezniku nastala, potem pa v izogib temu, da bi se sodišče naprej ukvarjalo z vsakim posameznim zahtevkom, se predlaga, da sam matematični izračun škode glede na vsebinske ugotovitve sodišča izvede Banka Slovenije. Na ta način, ker gre samo za matematični izračun, nobene pravice, nobenega presojanja, nobenega podatka ni več v tej fazi, v bistvu to doprinese k ekonomičnosti postopka.

Veljavnost odločitve zoper vse. Ta ureditev je bila predvidena – to je tako imenovani erga omnes učinek –, ta je bil predviden v eni od prejšnjih verzij predloga zakona, ampak hkrati, ko smo imeli to določbo v predlogu zakona, smo tudi omejevali pravico, kdo sme tožbo sploh vložiti. V predlogu zakona, ki je danes v obravnavi, ni več nobenih omejitev v zvezi s pravico vložitve tožbe. Seveda pa pričakujemo, da se bodo predvsem mali vlagatelji združevali oziroma da bodo iskali skupne pooblaščenke v obliki potrošniških organizacij, združenj delničarjev in tako naprej. Želimo jim olajšati možnost dostopa do tovrstnih tožb, ampak, če na eni strani nimamo omejitev, kdo lahko vloži tožbo, potem ni razloga, da bi na drugi strani imeli določbo o tem, da sodba učinkuje zoper vse, ne glede na to, ali so tožbo vložili ali tožbe niso vložili.

Kar se tiče rokov, želeli smo tudi pri rokih zagotoviti, da so tožbe v nekem razumnem

roku vložene in da se lahko sodni postopki združujejo in vodijo naprej, seveda pa je tukaj lahko ta rešitev še predmet nadaljnje razprave oziroma nadaljnega usklajevanja.

Še enkrat, ta zakon je postopkovni zakon, naslavlja vprašanje učinkovitega pravnega varstva, ne naslavlja vprašanja, ali je do oškodovanja prišlo ali ne, to je naloga, ki jo bo moralo opraviti sodišče. Ta predlog zakona v povezavi s splošnimi pravili Zakona o pravdnem postopku po našem mnenju daje dobro osnovo, da lahko sodišče na njej odloča. Vsekakor pa, tako kot sem omenila prej, ne zavračamo možnosti nadaljnjih izboljšav besedila in računam, da bomo lahko čas do druge obravnave izkoristili za nadaljnjo konstruktivno debato prav v tej smeri. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko, pripravi naj se mag. Marko Pogačnik.

Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kar zadeva upravljanje s slovenskim bančnim sistemom v času po osamosvojitvi, lahko samo ugotovimo, da je bila v tem času narejena serija napak, serija izjemno dragih napak; od začetka, takrat, ko se je Ljubljanska banka preimenovala v Novo Ljubljansko banko, in naprej. Značilnost tega obdobja je, da so takrat ljudje kar rotirali po posamičnih funkcijah, tudi do nedavnega še; ali so bili ministri za finance, ali so bili guvernerji, ali so bili v organih poslovnih bank ... To je kar krožilo, nekaj časa tu, nekaj časa tam, napake so se pa ponavljale, izredno drage. V niti enem sodnem postopku Slovenija ali pa bančni sistem Slovenije ni prišel iz njega brez poškodb, naj gre to za hrvaške varčevalce, naj gre to za, ne vem, karkoli – česar koli ste se lotili, so se lotili, povsod je nastala enormna škoda. Vmes sta se zgodili dve dokapitalizaciji, pri katerih tudi se ni dalo nič ugotoviti, ne kdo, ne zakaj, ne vem – nič; vse je bila najhujše varovana državna skrivnost. Moti me tudi, da danes tu ni tedanje predsednice vlade Alenke Bratušek, ko je ta zadeva nastala. Ona je takrat povedala, da bo bančni sistem v Sloveniji reševala slovenska trojka, ki jo sestavlja predsednica vlade Alenka Bratušek, tedanji minister za finance gospod Čufar in guverner Boštjan Jazbec, to je bila slovenska trojka. Mislim, da je bila sedanja ministrica tedaj državna sekretarka na Ministrstvu za finance. To se pravi, tako ali drugače vpeta v sistem nastajanja, bi rekel, te bančne zablode, ki se je zgodila. Kakorkoli smo se takrat trudili, da bi prišli do nekkih realnih podatkov, da bi prišli, da bi ugotovili, zakaj so ti problemi nastali, vedno znova smo trčili ob zid molka. Zid molka v Vladi, zid molka v Banki Slovenije in kjerkoli drugje, in v koaliciji tedanji. Nekaj poslancev, ki je glasovalo za ta zakon, je danes tudi tukaj. Mislim, ni jih tukaj, so člani tega sestava

Državnega zbora in imajo veliko eni za povedati, kako in kaj bi bilo treba to narediti, ampak takrat so glasovali za to, da se taka odločitev sprejme.

Treba je tudi povedati zelo odkrito, da to, kar se je takrat zgodilo s sprejetjem tiste novele zakona, to je v bistvu po drugi svetovni vojni, če odštejemo revolucionarni režim, največja nacionalizacija premoženja, ki se je zgodila. Največja nacionalizacija premoženja, ki se je zgodila! In ukvarjamo se s popolnoma enakim problemom, kot se s tisto razlastitvijo v času totalitarnega režima – popravo krivic. To, kar imamo na mizi, je poskus poprave krivic delu tistih, ki so takrat doživeli, bom rekel, državno razlastitev. Funkcionarka, ki je to izpeljala, ni odstopila, guverner, ki je bil udeležen pri tej neustavni odločitvi, je še vedno guverner – nihče ne zahteva njegove zamenjave, nihče ga ne odstavi. Torej se režim vzdržuje naprej.

Spomnili se boste, od časa po drugi Janševi vladi naprej, da smo kar zadeva bančni sistem, ker takrat so se začele te zadeve odpirati in odkrivati, vložili več zakonov s področja bančništva; to se pravi Zakon o bančništvu, vložili smo Zakon o Banki Slovenije, tudi v tem mandatu smo nekatere stvari ponovili, ker smo zahtevali oziroma predlagali, da pač vsaj tiste kriminalne stvari postanejo javne in jasne. Tudi to se je preprečilo. Tu smo imeli tudi nekaj sej Državnega zbora, kjer smo predlagali različne sklepe. Tudi to ni bilo sprejeto. Zdaj smo, ko ne vemo nič, ko niti ne vemo sedaj, kaj je dejanska luknja bančna, ne vemo, smo soočeni s popravo krivic tam, kjer se jim je to pač zaklenilo in se jih razlastilo. In zdaj se tu ukvarjamo s tem, na kakšen način bomo tem ljudem, ki so enostavno izgubili ogromno, 600 milijon gre za ta paket, ki je pred nami, še milijardo 400 je tistega, ki ga še ni pred nami, kako bomo te zadeve poravnali. Za to, kar se je pa zgodilo, pa nihče ne odgovarja. Za ta postopek ne odgovarja noben funkcionar; ne tisti, ki so to sprejemali, ne tisti, ki so preprečevali sprejemanje tistih ukrepov, ki smo jih predlagali. Nič!

Da je stvar še bolj problematična, mi smo v Zakonu o Slovenskem državnem holdingu takrat, ko smo ga še pripravili, pa ni bil takrat sprejet, ker je prišlo prej do sesutja Janševe vlade, predvideli tretjino članov nadzornega sveta za opozicijo, katerakoli je. Zagotovo tretjino članov. Ko je prišlo do vlade Alenke Bratušek, se je to vse enostavno eliminiralo in je v celoti organe Slovenskega državnega holdinga – da ne rečem tudi DUTB – sestavila koalicija. Če povem še bolj natančno, več ali manj pod vplivom Poslovne šole Bled. Če boste pogledali malo zgodovino, ko se je to obravnavalo in odločalo, boste videli, da so tam ključni akterji, ki so sodelovali pri teh odločitvah o kadrovanju, bili tako ali drugače povezani s Poslovno šolo Bled. Ne vem, to je bil nek poseben kadrovski nabor.

Kakorkoli, jaz sem za to, da se krivice popravijo, to povem zelo jasno, sem za to, da se popravijo tudi tiste krivice, ki jih še niste predlagali s popravo z zakonom in ste pač

razlastili tudi delničarje, najbrž še zdaj ugotavljamo te postopke po nepotrebem in na nepravilen način. In to ni iz tedanjega obdobja, ko je bila ministrica državna sekretarka, prvi zakon, ki je doživel ustavno presojo. Tudi zakon o nepremičninah je padel na podobni zgodbi. Ampak ljudje, ki so to predlagali, ki so to speljali čez vse procedure s takšnim ali drugačnim prepričevanjem in vehemenco, enostavno so še vedno funkcionarji. Mislim, da je to ... To je problem. Nobene samokritike, nobene odgovornosti. Tam se pripravite ali pa kažete s prstom za nekakšno bagatelo, tukaj pa, ko gre za, ne vem, tretjino ali četrtno državnega proračuna, tukaj finančnih posledic tega, ker je treba popraviti tako ali drugače, pa nobeden ni nič odgovoren, samo kako in kaj bi neko stvar naredili, pa še to samo napol. Mislim, da je treba pač te stvari popraviti, prevzeti pa tudi odgovornost. Sestavni del tega postopka poprave krivic je prevzem odgovornosti za storjeno, za storjene krivice, ki so se zgodile. Ne morejo osebe, ne politiki ne funkcionarji v državnih institucijah na katerikoli ravni, opravljati svojih nalog naprej, če so zagrešili tako šlamastiko, kot se je; pa ne šlamastiko, kriminalno dejanje, če lahko rečem po domače, kot se je tukaj zgodilo. Ni države v Evropi, ni države v Evropi, ki si je privoščila en tak ukrep, kot je tale, kot je bila razlastitev slovenskih lastnikov podrejenih obveznic in delnic. Tako upam, da boste v koaliciji to zmogli, da boste uredili, tako kot je to najbolje mogoče, in popravili krivice, ki jih prinaša ta zakon, da pridete tudi z drugim zakonom, ki ima še tisto milijardo 400 ostalih, ki so pač izgubili premoženje, in da poskrbite za to, da bodo osebe, ki so to povzročile, tudi odšle iz bančnega sistema in tudi s političnih funkcij, ki jih opravljajo. To je minimalni standard, ki je pri takih sanacijah potreben. Nekdo, ki ne zna izračunati statike v gradbeništvu in se hiša podre – ga zaprejo. Nekoga, ki ne zna izračunati statike bančnega sistema in se mu sistem podre, bi ga morali ravno tako zapreti. Ni nobene razlike, ker so posledice podrtja bančnega sistema mnogo hujše kot, recimo, tam ene napol dograjene stavbe.

Spoštovani! Upam, da se bo to, kar sem povedal, tudi zgodilo, in to čim prej, drugače se bomo vrteli v začaranem krogu, ker eden drugega pokriva, eden drugega ščiti, ta nekaj napol drugi nekaj napol ... Imamo primere, ko banka se bori na vse mogoče načine, Banka Slovenije, da ne bo pokazala dokumentov, da ne moremo na preiskovalni komisijah do dokumentov, se vse brani s sodnimi odločbami mesece in mesece, potem se potem na neki ravni nekaj odloči in tako naprej. Skratka, ves sistem je tukaj zaprt v neko bubo in se obnaša, kot da je nedotakljiv. Tako kot vsi državljani, tudi za ostale velja načelo odgovornosti za povzročena dejanja in poprave krivic za vse. Predlagam, da to čim prej storite.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Pred sklepnim delom ima besedo še mag. Marko Pogačnik. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Ne bi se ponavljal, kar so povedali moji predhodniki, me je pa zmotila, spoštovana ministrica, ena vaša beseda, da morate vi slediti pri pripravi tega zakona različnim interesom. Vi morate slediti odločbi Ustavnega sodišča, ne pa različnim interesom, kot ste povedali. To je mene zmotilo ali pa vas mogoče nisem dobro razumel. Kakšnim interesom pa sledite, spoštovana ministrica? Katerim interesom sledite? Vi morate izključno slediti interesom in odločbi Ustavnega sodišča. Že večkrat sem poudaril, takrat ko je bil zakon, tudi ta, sprejet, da je to nezakonito in neustavno, izbris in da je to poseg v zasebno pravico. Že po eni strani je zame konflikt interesa, da sodelujete pri pripravi tega zakona, kajti vi ste bili takrat, ko je Ustavno sodišče spoznalo, da je vsaj 350. člen Zakona o bančništvu neskladen z Ustavo, bili državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Ni dobro. Tudi zakaj je bil izločen izbris imetnikov delnic večjih sistemskih bank? Zakaj tukaj ni? Zame je tudi ta zadeva še vedno odprta. Tu gre za poseg v zasebno lastnino. Poseg v zasebno lastnino. Odvzeli ste jo. Tako kot leta 1945 ste prišli zdaj in ste odvzeli neko zasebno pravico. To ni dobro.

Glejte, spoštovana ministrica, že v stališču, ki sem ga predstavil za Slovensko demokratsko stranko, mi pač vsaj v prvem branju ne bomo nasprotovali. Tudi osebno ne bom nasprotoval temu. V drugem branju pa, če bo zakon ostal takšen, kot je, bomo pa nasprotovali. Kajti ta zakon ne sledi odločbi Ustavnega sodišča. Ključna zadeva, glejte, spoštovana ministrica, ki je, zakaj je sploh prišlo do te odločitve Ustavnega sodišča? Ker ni bilo omogočeno sodno varstvu tem z izbrisanimi zadevami in ker ni bilo mogoče preveriti teh cenitev in podatkov in se tudi pritožiti na to zadevo. Danes, po štirih letih in pol, je še vedno onemogočen vpogled v te cenoitve. Cenoitve so pa, spoštovana ministrica, tukaj ključne, kajti cenoitve so pripeljale do tega izbrisa. 7. člen, ki ga vi predlagate, v drugem odstavku še vedno ne piše, da pred razkritjem v skladu s prejšnjim odstavkom Banka Slovenija prikrije podatke, ki se v skladu z zakonom štejejo za zaupne ali osebne podatke. Zakaj? Saj tukaj pa mislim, da ne bi smelo biti več nekega konflikta interesov oziroma da so do teh podatkov upravičeni samo tisti, ki so utrpeli neko škodo.

Tudi mene zanima predvsem ta 21. člen in naprej odbor izvedencev za strokovno vprašanje. Čemu je ta namenjen, zakaj? Ali ne zaupate slovenskemu sodstvu? Zaradi česa morajo biti neki zunanji organi? Saj ima sodstvo svoje ljudi, ki lahko upravičeno tukaj noter posegajo v te zadeve. Zakaj mora biti tretji?

Prepričan sem, da v primeru, da bodo ti člani ostali takšni, kot so, da bodo tukaj omogočili, da bo v teh odborih sedel nekdo, ki je bil aktivno vključen pri teh zadevah, posredno ali neposredno v tej fazi. Verjamem, da mi boste zdaj povedali, da tisti, ki je bil direktno vključen, ne; ampak tukaj je še posredno in neposredno. Zanima me, spoštovana ministrica, kje je bil ta zakon pripravljen? Ali se je ta zakon res pripravljala na Banki Slovenije? O tem so pisali mediji. Povejte, kje je bil ta zakon pripravljen in zakaj takšna zamuda. Ustavno sodišče vam je naložilo šestmesečni rok. Pri tako pomembni zadevi zakaj odstopate? Povejte mi imena in priimke, kdo so pri tem zakonu sodelovali oziroma ali so pri pripravi tega zakona sodelovale tudi osebe, ki niso zaposlene na Ministrstvu za finance ali Banki Slovenije. Zakaj ste se odločili, da je Banka Slovenije tista, ki povrne to škodo? In ali je tudi že narejen nek izračun te škode, ki lahko nastane v primeru, da se bo ugotovilo, da je bila storjena ta napaka? Seveda, ker ste rekli, da je tista, ki škodo izplačuje po tem zakonu, Banka Slovenija – ali Banka Slovenija ta sredstva ima? Če nima, na kakšen način se bo zadeva reševala? Tudi pri izračunu odškodnin, vrste, vrste pravne praznine v tem zakonu. Tudi sami, spoštovana ministrica, se mi zdi, da v tem vašem odgovoru, ki ste ga dali na tej razpravi, da se zavedate, da je ta zakon še nepopoln in da obstaja še vrsta stvari, ki jih bo treba še sanirati in popraviti. Vendar, kar je mene najbolj zmotilo pri tem vašem odgovoru, je to, da boste sledili različnim interesom. Tukaj zame osebno ni nobenih različnih interesov, tukaj je treba slediti odločbi Ustavnega sodišča in omogočiti sodno varstvo in da ne bo prišlo do ponovne vzpostavitve neustavnega stanja. Prepričan sem, da se je tukaj naredila res ogromna krivica. In kdo bo odgovarjal za to krivico? Mislim, da je kar nekaj poslank in poslancev v tem državnem zboru tudi zdaj, ko so, bi rekel, ta zakon potrdili ali mu niso nasprotovali. Celotno veto Državnega sveta na ta zakon je bil, niste sledili, niste sledili nobenim tem opozorilom, kaj se dogaja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepnim del razprave.

Besedo ima mag. Mateja Vraničar Erman. Izvolite, gospa ministrica.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Dovolite mi, da se v tem zaključnem delu odzovem še na zadnjo razpravo. Se strinjam, ključni interes mora biti in je, da se udejanji odločba Ustavnega sodišča in zagotovi učinkovito pravno varstvo.

Tisto, kar sem želela povedati, pa sem mogoče uporabila napačne besede, je, da je pogledov v zainteresirani javnosti o tem, kako je mogoče ta interes uresničiti odločbe Ustavnega sodišča udejanjiti, zelo veliko. In

pregledi o tem, kako je treba k temu pristopiti, so diametralno nasprotni. Zaradi tega je treba poiskati rešitve, ki so strokovne, učinkovite in peljejo točno k temu, k čemur napotuje tudi Ustavno sodišče.

Predlog zakona smo pripravljali oziroma pripravo koordinirali na Ministrstvu za finance. Če hočete, člani so se pisali na Ministrstvu za finance, noben zunanji strokovnjak, svetovalec ali kakorkoli mu rečete, pri tem ni sodeloval. So pa v javni razpravi tega zakona sodelovali različni deležniki, veliko jih je bilo. Navedeni so v uvodnem delu predloga zakona in med njimi je bila tudi Banka Slovenije, Evropska centralna banka, Vrhovno sodišče, Okrožno sodišče Ljubljana, Ministrstvo za pravosodje, različna združenja imetnikov podrejenih obveznosti in tako naprej, posamezni odvetniki itd. itd.

Kar se tiče vaše izjave, da naj bi iz predloga zakona izločili imetnike delnic, to ni res ... / oglašanje iz dvorane/ Imetniki delnic so obravnavani v predlogu zakona enako kot kdorkoli drug. Zakon govori o imetnikih kvalificiranih obveznosti. Kvalificirane obveznosti v prvi vrsti so osnovni kapital, torej delnice, in potem v bistvu še vse ostale kvalificirane obveznosti iz 261.a člena Zakona o bančništvu, na primer obveznosti do imetnikov hibridnih finančnih instrumentov, obveznosti do imetnikov drugih finančnih instrumentov in tako naprej. Skratka, vsi so obravnavani na enak način, tudi imetniki delnic.

Kar se tiče razkritja podatkov. 7. člen govori o obveznosti Banke Slovenije, da na svojih spletnih straneh javno objavi temeljne informacije, povezane z izrečenimi ukrepi izbrisa podrejenih instrumentov, in te informacije, ki so javno objavljene, dostopne vsakomur, morajo biti urejene na način, da pri objavi teh informacij ne pride do kršitve zaupnosti oziroma kršitve varstva osebnih podatkov. To je prvi korak razkritja informacij, ki omogoča samo vložitev tožbe. To so t. i. stopničaste tožbe. V naslednjem koraku bodo lahko tožniki v prvem tožbenem zahtevku zahtevali razkritje drugih informacij, ki jih potrebujemo za to, da oblikujemo končen, konkreten tožbeni zahtevek. Te informacije se bodo po odločbi sodišča razkrile v tako imenovani informacijski sobi Banke Slovenije in razkrile se bodo brez prikrivanja kateregakoli podatka. Bodo se pa razkrile v obsegu, kot sem omenila prej, kolikor je potrebno za izvedbo postopka. O tem, koliko je potrebno za izvedbo postopka, ne bo odločala Banka Slovenije, ampak sodišče.

Zakaj je prišlo do zamude? Do zamude je prišlo ravno zaradi tega, ker je bilo v javno razpravo vključenih toliko deležnikov z različnimi pregledi na to, kako je treba sodbo Ustavnega sodišča udejanjiti. Omenila sem jih že prej, ne bi jih še enkrat ponavljala.

Kakšna bo potencialna odškodnina, je odvisno od izvedbe sodnih postopkov. Ta zakon ni pripravljen za to, da bi rekli, da odškodnine

sploh ne bo, ali da bo polna odškodnina v knjigovodski vrednosti dejanskih vplačil za te kvalificirane obveznosti banke. Zaradi tega je vnaprej nemogoče reči, ali bo to škoda v nominalni vrednosti podrejenih instrumentov, ki so bili izbrisani, ali bo v polovici te vrednosti, ali v četrtini. To je odvisno od sodbe sodišča.

Zakaj je temeljni plačnik škode Banka Slovenije? Ker je izhodišče celotnega postopka ukrep, ki ga je izrekla Banka Slovenije. Zaradi prepovedi monetarnega financiranja, na kar nas je izredno opozorila Evropska centralna banka, pa je v zakonu predviden mehanizem, na kakšen način država založi sredstva in v ločenem postopku spet z namenom, da se pospeši postopek do posameznega razlaščenca, pa se ugotavlja, na kakšen način pride potem tista končna odgovornost, kdo to škodo pokrije.

Skratka, ocenjujem, da je predlagani zakon pripravljen v skladu z zahtevami Ustavnega sodišča, strokovno in ustrezno, seveda pa si nikdar nisem domišljala in si tudi tokrat ne, da so vse rešitve, ki so v zakonu zapisane, edine mogoče. Zaradi tega, kot sem omenila že prej, dopuščam nadaljnjo razpravo do priprave besedila za drugo obravnavo.

Kar se tiče, še enkrat, avtorstva. Zakoni niso avtorska dela; ne po pravu, ne po dejanskem nastajanju. Ekipa ljudi so tiste, ki pripravljajo konkretno zakonsko besedilo. Odgovornost ministra je, da predlog zakona predstavi in da mu da na nek način obraz. To je to, kar je moja odgovornost v tem primeru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Časa še nismo izrabili. Želi še kdo razpravljati? Ne. Ja? Ne. Hvala lepa. Torej zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali jutri, 14. Decembra, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 20. točko dnevnega reda in tudi 36. sejo Državnega zbora.

Želim vam prijeten večer in se vidimo jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. DECEMBRA 2017 OB 20.49 IN SE JE NADALJEVALA 14. DECEMBRA 2017 OB 9.04.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 36. seje Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Andrej Šircelj, Iva Dimic od 16. ure dalje,

Simona Kustec Lipicer od 17. do 20. ure, Vesna Vervega do 15. ure, Andreja Potočnik od 16. ure dalje, Alenka Bratušek, Jože Tanko od 16. ure dalje, Franc Trček, Branko Zorman, Peter Vilfan, Uroš Prikl, Zvonko Lah od 14. ure dalje, Matjaž Hanžek do 13. ure, Tomaž Gantar od 17.30 dalje, Miha Kordiš do 12. ure, Nada Brinovšek, odsoten pa bom tudi sam od 17.30 do 19.30.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru – ali bi se umirili pa dali malo miru v dvorani?! – predložila skupina 6 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.

Postopkovno, Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Spoštovani predsednik, prosim, da zagotovite mir v dvorani, ker smo kot na sejmju in ne v Državnem zboru.

Naj se poslanci posedejo, v službo smo prišli in poslušajmo, kaj imamo povedati. Obravnavamo dosti težke teme, ki zelo vplivajo na življenje državljanov, in se ne smemo norca delati iz njih. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej se strinjam glede miru v dvorani, na drugi strani opozarjam, da smo funkcionarji in uporaba delovnih razmer v povezavi z nami ni najprimernejši koncept.

Ampak neodvisno od tega bi pa res prosil za malo resnosti pri delu.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za zdravstvo predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Tomažu Gantarju za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Dobro jutro vsem, spoštovani kolegi in kolegi, predstavnici ministrstva!

Odbor za zdravstvo je na 28. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Kolegij predsednika Državnega zbora je odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Članice in člani odbora so prejeli gradivo, ki je bilo tudi objavljeno na spletni strani Državnega zbora. V poslovniškem roku je bil vložen amandma Poslanske skupine Nove Slovenije k 1. členu.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal gospod Jožef Horvat. Poudaril je, da je cilj predloga zakona sprememba začetka prejemanja nadomestila za bolezen oziroma poškodbo. Po zdajšnji zakonski ureditvi gredo nadomestila v breme podjetnika 30 delovnih dni, kar praktično pomeni 40 koledarskih dni. Zaradi eksistenčnega minimuma si podjetnik sam skrajša bolniško odsotnost in začne poslovati, čeprav še ni zdrav. Ker v času bolniške odsotnosti podjetnik ne more ustvarjati prihodkov, naj plačuje prispevke od znižane osnove. V času bolniške odsotnosti podjetnika bi moral Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije breme nadomestil prevzeti bistveno prej, zato predlagatelji predlagajo po 15 delovnih dneh. Predlagana novela tako skrajšuje obdobje, ko delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezn ali poškodbe, ki ni povezana z delom, in s tem odpravlja temeljni vzrok za mnoge težave slovenskih obrtnikov in podjetnikov.

Mnenje je podala Vlada oziroma državna sekretarka gosa Jožica Maučec Zakotnik. Poudarila je, da Vlada predlagane spremembe začetka sprejemanja nadomestila zaradi začasne nezmožnosti za delo v breme ZZS s sedanjega 31. dne na 16. dan ne podpira. Sprememba mora biti rezultat konstruktivnega socialnega dialoga in doseženega soglasja socialnih partnerjev, česar pa vložena sprememba ne vključuje. K tovrstnim vprašanjem je treba pristopiti sistemsko ter proučiti posledice z vidika gospodarstva, socialne pravičnosti in finančne vzdržnosti.

Mnenje Zakonodajno-pravne službe je predstavila mag. Sonja Bien Karlovšek. Opozorila je, da je Zakon o delovnih razmerjih v drugem odstavku 241. člena določil, da se druga alineja prvega odstavka 29. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju z dnem uveljavitve tega zakona ne uporablja glede pravice do nadomestila plače v primerih nezmožnosti delavcev za delo zaradi bolezn ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Sprejetje novele ne bi doseglo zelenega pravnega učinka in bi lahko bilo sporno z vidika pravne varnosti.

Stališče so podali tudi predstavniki Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki glede na razpoložljiva finančna sredstva zavoda predloga zakona ne podpirajo, in Strokovnega združenja izvajalcev zdravstvene in babiške nege, ki predlog zakona glede na vzpostavljene probleme podpirajo.

V razpravi se je predlagatelj zahvalil vsem, ki predlog podpirajo. Glede na to, da je prezentizem, ki pomeni prisotnost na delovnem mestu kljub bolezn ali delavčevemu slabemu počutju, največja težava pri samozaposlenih, od Vlade pričakuje hitrejše korake v smeri reševanja te problematike. V zvezi s tem naj Ministrstvo za zdravje oziroma Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije pripravi

oceno in poročilo o tem, kako visoki so stroški prezentizma.

Po opravljeni razpravi je odbor na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel naslednji sklep: Predlog zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagateljev mag. Mateju Toninu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dragi poslanke in poslanci, dobro jutro!

December je mesec sezonskih prehladov in drugih bolezni, in če se poskušamo vživeti v samozaposlenega državljana, v državljana, ki deluje v obliki espeja, ki si s svojim delom, s svojim trdim delom službi kruh in na takšen način poskrbi tudi za svojo družino ... Poskušajmo se vživeti v takšnega posameznika – kaj se zgodi, če ta posameznik zboli? On in tudi njegova družina se kar naenkrat znajdejo v strahovitih težavah in problemih, ker je celotna družina odvisna od njegovega zaslužka. Zato se nam dogaja, in to je problem, ki je zaznan v strokovni javnosti, da si številni samozaposleni danes niti ne upajo ustrezno preboleti bolezni, si ne upajo oditi na bolniško, ker to pomeni, da ostanejo brez vira prihodka, s katerim lahko preživljajo svojo družino. Zato največkrat delajo bolni, te bolezni pa se potem razvijajo v še hujše bolezni, katerih zdravljenje traja dlje časa in tudi stroški zdravljenja so višji.

Zato je Nova Slovenija predlagala dva različna zakona, zakon o delovnih razmerjih in pa zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga obravnavamo danes, s katerima – obema zakonoma – spreminjamo sedanjo ureditev bolniških. Danes je bolniška urejena na način, da delodajalec oziroma samozaposleni prevzema stroške bolezni oziroma odsotnosti zaradi poškodbe 30 delovnih dni, kar je izjemno dolga doba. Predlog Nove Slovenije je, da bi teh 30 dni skrajšali na 15 delovnih dni. V praksi bi to pomenilo, da bi za bolezni, ki trajajo do 15 delovnih dni, to je 3 tedne, če odštejemo sobote in nedelje, da bi bil za to obdobje še vedno odgovoren delodajalec, od tu dalje pa se vključi solidarnost, in sicer Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Zakon, ki ga predlagamo, prinaša več solidarnosti pri ureditvi bolniške, predvsem pa prinaša tudi večjo enakost pred zakonom. Ne nazadnje sta lahko dva državljana, ki lahko plačujeta isti prispevek za zdravstveno varnost, v bistveno drugačnem razmerju, če je eden zaposlen pri delodajalcu, drugi pa je samozaposlen. In ne nazadnje ta naš zakon pomeni tudi na nek način uresničitev zahtev slovenske obrti in podjetništva. Gre za dogodek, ki ga obrtna zbornica Slovenije organizira že

vrsto let, na katerem ste prisotni številni poslanci, na katerem je bil že večkrat prisoten tudi predsednik Vlade in drugi ministri, in prav ta ustreznjša ureditev bolniških je ena izmed njihovih temeljnih zahtev. Danes lahko s konkretnimi dejanji, to je s svojim glasovanjem, dokažete, da tudi v praksi podpirate zahteve slovenske obrti in podjetništva, ne zgolj v besedah.

Naj še eno stvar povem zelo konkretno, ta naš predlog v ničemer ne poslabšuje položaja delavcev. Za delavce se ničesar ne spreminja, oni bodo bolniško dobivali tako kot doslej. Zaradi tega, ker so se v javnosti vrteli neki spini, da mi predlagamo skrajšanje prejemanja bolniške in podobne stvari. To absolutno ne drži, govorimo samo o tem, kdo plačuje bolniško in kdo prevzema strošek bolniške. Naš predlog je, da ni več bolniška 30 dni na plečih delodajalca, ampak 15 dni, medtem ko pa za delavca ostane stvar nespremenjena.

V Novi Sloveniji se tudi ne strinjamo s tem, in jaz kot predlagatelj prav tako ne, da je zakon neprimeren za nadaljnjo razpravo, zato pričakujem, da bo danes parlament ta sklep zavrnil in da bo ta zakon nadaljeval s svojo potjo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnici Vlade državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje dr. Ani Medved.

DR. ANA MEDVED: Dobro jutro!

Vlada Republike Slovenije v zvezi s predlagano spremembo začetka prejemanja nadomestila zaradi začasne nezmožnosti za delo v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje s sedanjega 31. dne na 16. dan ugotavlja, da gre za sistemsko vprašanje. Krajše obdobje izplačevanja nadomestila v breme delodajalca, samozaposlene osebe ali družbenika bi pomenilo širitev te pravice v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja. Vsekakor bi predlagana sprememba posledično povzročila zmanjšanje drugih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Glede na omejena sredstva za obvezno zdravstveno zavarovanje bi to posledično pomenilo, da bi se moralo bistveno krčiti zdravstvene storitve, bodisi njihov obseg bodisi njihova vrsta, na primer opustitev uvedbe novih zdravstvenih storitev ali metod zdravljenja, novih zdravil, novih medicinskih pripomočkov. Poleg tega je treba poudariti, da je obveznost delodajalcev iz naslova plačila denarnega nadomestila zaradi začasne nezmožnosti za delo že sedaj omejena, saj se iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja plačujejo denarna nadomestila tudi v primerih, ki jih natančno predvideva določba 137. člena Zakona o delovnih razmerjih.

Vlada Republike Slovenije predlagane spremembe ne podpira, saj meni, da mora biti tovrstna sprememba rezultat konstruktivnega

socialnega dialoga in doseženega najširšega soglasja vseh socialnih partnerjev. Ob tem dodajamo še, da je treba k tovrstnim vprašanjem pristopiti sistematično ter vprašanje preučiti tako z vidika posledic za gospodarstvo kot tudi z vidika socialne pravičnosti ter preveriti finančno vzdržnost predlagane spremembe. Glede na veliko porast finančnih sredstev, ki jih Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije zadnja leta namenja za plačilo nadomestil za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni, je namreč pričakovati, da bo vpliv na zdravstveno blagajno iz naslova predlagane spremembe še veliko večji. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Lep dober dan vsem skupaj!

V Novi Sloveniji želimo enostavno izboljšati kvaliteto življenja posameznikov in njihovih družin. Ker si prizadevamo za odprto gospodarstvo, ki temelji, prvič, na pravičnosti, drugič, na svobodi in tretjič, na varnosti vseh, smo v Poslanski skupini Nove Slovenije ponovno prisluhnili podjetnikom in obrtnikom, ki že vrsto let opozarjajo na problematiko svojega dela, torej podjetnikov v okviru bolniške. Zato smo v parlamentarno proceduro poleg danes obravnavane novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju vložili še predlog spremembe Zakona o delovnih razmerjih, ki smo ga obravnavali na prejšnji seji.

Mi s predlagano spremembo skrajšujemo obdobje, ko delodajalec izplačuje nadomestilo iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. In kaj je ključno pri tem zakonu? Ključno je, da se začetek prejemanja nadomestila med zadržanostjo z dela, ki ga krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, spremeni z 31. delovnega dne zadržanosti od dela na 16. delovni dan. 30 delovnih dni v praksi pomeni, gospe in gospodje, kar 40 koledarskih dni, kar je za samostojnega podjetnika dejansko nesprejemljivo in tudi finančno ogrožajoče. Kot že omenjeno, v težkem položaju so predvsem samostojni podjetniki, tudi samozaposleni, ki zaradi sedanje ureditve nemalokrat skrajšajo bolniško odsotnost in začnejo z delom, ko še niso popolnoma ozdraveli, predvsem to velja za tiste samostojne podjetnike, ki nimajo zaposlenih. In tudi, nekdo se poškoduje izven dela pri športu, rekreaciji, kjerkoli drugje, povejte mi, kje je razlog, da delodajalec plača njegovo bolniško odsotnost. Zakaj je delodajalec kriv? Zakaj ne bi bilo to breme države? Zakaj mora delodajalec kriti 40 koledarskih dni? Saj ni on kriv, da se je ta delavec poškodoval izven dela. Če želimo pravično državo, je prvo, kar je, da

država krije vsaj od 15. delovnega dne naprej njegovo bolniško odsotnost, da se ta čas skrajša.

Po našem mnenju mora Zavod za zdravstveno zavarovanje v času bolniškega staleža podjetnika breme nadomestiti oziroma ga prevzeti bistveno prej. Predlagamo 15 delovnih dni, torej 16. delovni dan. Gre za osnovno solidarnost do ljudi, ki so generatorji proračunskih prihodkov in razvoja Slovenije. In še enkrat poudarim, tukaj ne gre za neke velike zgodbe velikih delodajalcev, multinacionalnk, kapitalistov boste govorili na levi strani dvorane, tukaj gre predvsem za samozaposlene osebe, ki so sami espejčki, ki delajo in pozitivno prispevajo h gospodarskim aktivnostim tudi države, zaradi tega ker lahko tudi izgubijo delo. In ker ne dobijo nadomestila od države pravočasno, gredo tudi bolni nazaj na svoje delovno mesto in opravljajo tudi bolni težke poklice. Bodimo razumevajoči do teh ljudi. Ne nazadnje so tudi naše plače v Državnem zboru odvisne zlasti od dela teh ljudi, tudi plače na Vladi. To so generatorji našega plačnega sistema in pozitivnih gospodarskih aktivnosti. Zagotoviti ta element pravičnosti v tej državi je nujno potrebno, da vsaj nekaj vrnemo ob tej gospodarski rasti tem istim ljudem.

Nisem izgubil upanja v Državni zbor, da danes ne bi spremenili stališča in tega našega zakona pospremili v nadaljnjo proceduro. Obenem pa vam zagotovo obljubljam, poslankam in poslancem ter tudi vsem samostojnim podjetnikom in delodajalcem, ki imajo zdaj nepravilno ureditev, da bomo v Novi Sloveniji v nadaljnjem postopku v nadaljnjih mesecih, kolikor bo v naši moči, kot glas gospodarstva v politiki še naprej predlagali ta isti zakon, zaradi tega ker je dober, ker pomeni, da vsaj nekaj damo tja, od koder izhaja pozitivna gospodarska rast.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Socialisti predlaganemu zakonu nasprotujemo, zato ker poskuša prenesti 60 milijonov evrov bolnih, ki jih trenutno plačujejo delodajalci, na zdravstveno blagajno, torej na čisto vse prebivalce Slovenije. Po veljavni ureditvi mora delodajalec plačevati boleznino za prvih 30 dni bolezni, po tem predlogu bi jo plačeval samo za prvih 15 dni, razliko, ki pa je 60 milijonov evrov letno, bi moral kriti Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki ima že tako ali tako premalo sredstev, da bi vsem zagotovil normalno zdravstveno varstvo. Če bi bil predlog NSi sprejet, bi ogrozil zdravstveno varstvo, pri tem pa samozaposleni ne bi bili niti malo na boljšem. Trajanje in višina bolniškega nadomestila se ne bi nič spremenila, vse, kar bi

se spremenilo, bi bilo to, da bi delodajalci naprtli 60 milijonov evrov svojih stroškov na pleča vseh nas, ki plačujemo prispevke za zdravstveno zavarovanje.

Tukaj gre za interesni zakon, za katerim stojita gospodarska in obrtna zbornica. Njun interes je, da stroške delovne sile v čim večji meri preneseta na vse nas in s tem povečata profite gospodarskih subjektov. Socialisti temu seveda nasprotujemo. Zahtevamo, da stroške delovne sile krijejo tisti, ki živijo od dela drugih, torej nosilci kapitala. Po obnovi kapitalizma v Sloveniji so nosilci kapitala že tako ali tako prenesli velik del stroškov delovne sile na državo in družbo. Minimalna plača znaša 600 evrov neto, s tem ne more normalno živeti niti samski delavec, kaj šele cela družina. Stroške vzdrževanja družine zato namesto kapitala prevzema država, ki družinam izplačuje otroške dodatke in subvencije za vrtec. Za transfere družinam bomo letos porabili 560 milijonov evrov. In kot da vse to še ni dovolj, bi nam rad NSi zdaj naprtil še dodatnih 60 milijonov evrov bolnih. Na to seveda ne pristajamo.

Večkrat slišimo, da bi podjetja prihranke uporabila za ustvarjanje delovnih mest. Seveda to ne drži. Kar spomnimo se, da je že prva Janševa vlada radikalno znižala davke na dobiček podjetij in v celoti ukinita davke na izplačane plače – in kaj je s tem dosegla? S tem je bistveno zmanjšala rezerve države v času krize, ni pa preprečila nastanka rekordne brezposelnosti. Zaposlenost namreč ni odvisna od davkov in od njihovih odpustkov, ampak izključno od gospodarskih okoliščin in razvojne politike. Če bi politika nizkih davkov delovala, potem bi bila stopnja zaposlenosti najvišja recimo v Bosni ali pa v Bolgariji, pa vemo, da temu ni tako in da to ne deluje. In seveda vemo, da sta ravno Bosna in Bolgarija državi, iz katerih se prebivalci najbolj množično izseljujejo zaradi revščine in brezposelnosti.

Za konec naj opozorim še na problem espejev. V Sloveniji je vedno več delavcev, ki jih delodajalci silijo v odpiranje espejev. Ti prekarni delavci nimajo pogodbe o zaposlitvi, tako da jim delodajalec ni dolžan izplačati boleznine. Ravno zato smo socialisti septembra vložili predlog zakona, po katerem bi zavod enoosebnim espejem izplačeval bolniško že od 4. dne bolezni dalje. Ukrep bi stal samo cirka 7 milijonov evrov in uveljavil bi se leta 2019. Takrat naj bi zavod že imel dodatne prihodke iz naslova ukinitve dopolnilnega zavarovanja, zato se teh 7 milijonov evrov ne bi poznalo pri zdravstvenih storitvah. To je za nas edina sprejemljiva rešitev za prekarne delavce in samozaposlene nasploh. Vse drugo so poskusi, da bi še več stroškov kapitala prenesli na že tako osiromašeno socialno blagajno in proračun. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Irena Grošelj Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK: (PS SMC): Spoštovani vsi prisotni!

Novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki jo obravnavamo danes, predstavlja enega od dveh zakonov, s katerima se predvideva skrajšanje obdobja, ko delodajalec izplača nadomestilo plače v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Na 35. redni seji Državnega zbora v novembru smo že obravnavali novelo Zakona o delovnih razmerjih, ki je prav tako predvidevala skrajšanje tega obdobja. S predlagano spremembo se posega na področje delovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje, zato so bili na sejo matičnega delovnega telesa vabljeni tudi predstavniki zavoda. Ugotavljajo namreč, da je število bolniških odsotnosti iz leta v leto večje, tako tistih, ki trajajo manj kot 30 dni, kot tudi tistih, ki trajajo več kot 30 dni in gre nadomestilo v breme zavoda. Posledično se je delež, ki ga zavod namenja za nadomestilo za bolniški stalež, v zadnjih letih povečal za 4 odstotne točke.

Tako kot pri noveli Zakona o delovnih razmerjih se nam je poslanec SMC zastavilo vprašanje, da se lahko s skrajšanjem obdobja izplačevanja denarnega nadomestila s strani delodajalca zmanjšujejo pravice iz zdravstvenih storitev iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Po predlagani spremembi bi moral Zavod za zdravstveno zavarovanje bistveno prej prevzeti breme plačila. Stanje v zdravstveni blagajni, vemo, ni zadostno, in prvi korak je, da zagotovimo finančno vzdržnost zdravstvene blagajne. Pri tem je pomemben tudi podatek, da je bilo stanje terjatev iz naslova prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje konec leta 2016 skoraj 300 milijonov, in tudi to, da prihodi od prispevkov predstavljajo 98 % vseh prihodkov zavoda. Skrajšanje obdobja, ko nadomestilo plače izplačuje delodajalec, bi zato lahko imelo za posledico bodisi krčenje zdravstvenih storitev, ki so pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, bodisi višje prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje. S tem se ne moremo strinjati.

Zavedamo se, da je tovrstne probleme, s katerimi se soočajo podjetniki in obrtniki, treba urediti, vendar poudarjamo, da je to treba reševati na ustrezen način in sprejemati ukrepe, ki bodo prispevali k zagotavljanju finančne vzdržnosti zdravstvene blagajne. Prav tako smo poslanci Stranke modernega centra že večkrat poudarjali, da je treba spremembe zakonodaje, ki zadeva delavce in delodajalce, reševati v okviru konstruktivnega socialnega dialoga, ki v naši družbi predstavlja pomembno vrednoto.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo iz teh razlogov

glasovali za sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke, poslanci, prav lepo pozdravljeni!

Osnovni namen sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je skrajšati obdobje, v katerem delodajalec iz lastnih sredstev izplačuje nadomestilo plače delavcu za čas zadržanosti oziroma kot bi rekli bolniške zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Sedanja zakonodaja določa, da delodajalec iz lastnih sredstev izplačuje nadomestilo plače za čas zadržanosti delavca zaradi bolezni in poškodb, ki niso povezane z delom, do 30 delovnih dni, predlagatelj pa je predlagal, da strošek bolniške preide od 16. dne odsotnosti dalje na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Seveda ni treba posebej poudarjati, da je cilj teh sprememb razbremeniti obrtnike in samozaposlene finančnih bremen. S to spremembo zakona bi jim zagotovili tudi enakopraven položaj pri uživanju pravice do bolniške odsotnosti in zdravstvenega zavarovanja.

Na problematiko že več let opozarjajo predstavniki obrti in podjetništva, tematiko so večkrat, do zdaj žal neuspešno, obravnavali tudi socialni partnerji. Nema lokrat se obrtniki, ki svoje delo opravljajo kot samozaposleni, znajdejo v težki situaciji, njihovo preživetje je namreč neposredno odvisno od njihove delovne aktivnosti, zato si težko privoščijo daljšo odsotnost z dela, kaj šele, da bi koristili nego za svoje družinske člane. Vse to seveda lahko vodi v resnejša bolezenska stanja, posledično pa privede do zvišanja stroškov zdravstvenih storitev. Vlada v svojem mnenju k temu predlogu ugotavlja, da gre za sistemsko vprašanje. Glede na povečanje obsega sredstev, ki bi bremenil obvezno zdravstveno zavarovanje, bi to posledično pomenilo, da bi se morale bistveno krčiti zdravstvene storitve, še navaja Vlada. Ob tem navaja še, da je treba k tovrstnim vprašanjem pristopiti sistematično. Poznamo že te izgovore Vlade. Če predlog ne pride z njihove strani in ni interesa prisluhniti tudi malim ljudem, potem se pač izgovori na sistemske spremembe, teh pa ne bo, kajti več kot očitno bo za to zmanjkalo časa.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo predlog spremembe zakona, zato bomo glasovali proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Pred nami je še en predlog novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim želi tokrat predlagatelj spremeniti ureditev bolniških nadomestil v smislu spremembe začetka prejemanja nadomestila za bolezen oziroma poškodbo, ki se po veljavni zakonodaji izplačuje v breme delodajalca do sedanjega 31. dne zadržanosti od dela. Predlagatelj novele meni, da naj bi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije prevzel breme bolniškega staleža samozaposlenega po 15 delovnih dneh.

V Poslanski skupini Desus lahko razumemo cilj, s katerim bi delno razbremenili gospodarstvo finančnih bremen zaradi bolniškega staleža, predvsem pa omogočili obrtnikom, samozaposlenim boljši položaj pri uživanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja, ne moremo pa sprejeti dejstva, da bi s tem predlogom še dodatno zmanjšali razpoložljiva sredstva za zdravstveno varstvo in izvajanje zdravstvenih storitev, na katere že danes predvsem zaradi pomanjkanja sredstev čakamo pretirano dolgo.

Finančne posledice predloga za zdravstveno blagajno se ocenjujejo na okrog 50 milijonov evrov, kar je ob sedanjem pomanjkanju denarja za zdravstvo za Poslansko skupino Desus povsem nesprejemljivo. Krajše obdobje izplačevanja bolniškega nadomestila v breme delodajalca ali samozaposlene osebe bi namreč pomenilo širitev te pravice v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja, obenem pa prihajajo iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje že dalj časa opozorila, da se stroški za kritje bolniške odsotnosti povečujejo, kar predstavlja še dodatno veliko breme za zdravstveno blagajno. V naši Poslanski skupini ocenjujemo, da bi bilo treba tudi to problematiko rešiti s sistemskim pristopom, s povsem novim zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki ga pristojno Ministrstvo za zdravje napoveduje že dalj časa in ki bi dolgoročno zagotovil tako vzdržnost financiranja zdravstvenega varstva kot tudi ustreznega financiranja bolniškega staleža, ki v resnici predstavlja velik problem. Zavedamo se dejstva, da samozaposleni, obrtniki in podjetniki velikokrat delajo tudi v času bolezni, saj si odsotnost težko privoščijo, je pa tudi sicer vedno več zaposlenih, ki si iz različnih razlogov v času bolezni ne upajo ostati doma. Vprašanje zahteva temeljito strokovno in javno razpravo in dialog med socialnimi partnerji.

Na področju bolniških staležev se torej križata dve problematiki, ena je porast korišćenja staleža in dolgotrajnih bolniških odsotnosti, druga pa porast prezentizma, ki je pogostejši pri samozaposlenih. Jasno je, da lahko prezentizem dolgoročno prinaša tudi dodatno breme za zdravstveno blagajno. V Poslanski skupini Desus menimo, da je nujno pripraviti povsem nov zakon o zdravstvenem varstvu in

zdravstvenem zavarovanju, medtem ko bi z omenjeno novelo tega zakona povzročili le dodatne težave znotraj že tako podfinanciranega zdravstvenega sistema. Gre za problematiko, ki zahteva temeljit premislek in široko razpravo, vendar ne na način, kot je predlagan z novelo zakona.

V Poslanski skupini Desus bomo zato podprli predlog sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V obravnavi imamo novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki izhaja iz drugega paketa, ki ga je v obravnavo predložila Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Ker je zakon po vsebini identičen z novelo Zakona o delovnih razmerjih, bomo svoje stališče ponovili. Osnovni namen predloga zakona je skrajšati obdobje, v katerem delodajalec iz lastnih sredstev izplačuje nadomestilo plače za čas zadržanosti delavcev z dela zaradi bolniškega razloga ali poškodb, ki niso povezane z delom, in sicer z 31. na 16. dan. Predlagatelji želijo na tak način razbremeniti gospodarstvo dela finančnih bremen ter obrtnikom in samozaposlenim zagotoviti enakopraven položaj pri uživanju pravice do bolniške odsotnosti. Vlada Republike Slovenije predlogu zakona nasprotuje, saj meni, da gre za sistemsko vprašanje in bi bilo treba k reševanju problematike pristopiti bolj sistematično. Vsaka sprememba mora biti rezultat konstruktivnega dialoga in doseženega najširšega soglasja socialnih partnerjev.

Kot smo že v preteklosti velikokrat povedali, danes ponavljamo še enkrat, kljub temu da predlog zakona nima naše podpore, želimo in moram izpostaviti, da bo to problematiko, ki jo naslavlja predlagatelj, treba urediti. Strinjamo se, da trenutna ureditev nadomestil plač za čas zadržanosti z dela za določene skupine predstavlja resno težavo, a tako kot smo ljudje različni, tako so specifični tudi položaji, v katerih smo. To je tudi razlog, zakaj ne gre vseh metati v isti koš, saj v tem segmentu obstaja veliko različnih skupin, ki jih zaradi specifične dela in statusa ne moremo enačiti. Ravno zaradi tega bi jih bilo treba reševati tako, da bo sistem pravično naslovil težave po skupinah primerljivih primerov. Socialni demokrati smo prepričani, da je socialni dialog, skozi katerega mora biti dosežen dogovor, pri tem nujen, saj je ravno socialni dialog tista pomembna niansa, ki bo omogočila, da se bodo dogovori spoštovali. Samo socialni dialog je porok, da se bo v postopku iskanja rešitev v ospredje postavilo vprašanje, kako

sistem spremeniti, a hkrati in ključno zaščititi pravice delavcev.

Socialni demokrati bomo podprli sklep, ki ga je predlagalo matično delovno telo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O LEKARNIŠKI DEJAVNOSTI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 45 poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Bojanom Krajncem.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev mag. Bojanu Krajncu.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

121. člen veljavnega Zakona o lekarniški dejavnosti določa predhodne določbe oziroma rok za uskladitev s 26. členom zakona in pravi, da izvajalci lekarniške dejavnosti, ki na dan uveljavitve tega zakona ne izpolnjujejo pogojev 26. člena, svojo dejavnost uskladijo z določbami tega 26. člena najpozneje v enem letu od uveljavitve zakona. Veljavni zakon smo sprejeli pred skoraj točno enim letom 15. decembra, v Uradnem listu je bil objavljen 28. decembra in v njem je določen enoletni rok, ki bi se iztekel 27. januarja 2018, to je čez dober mesec. Z današnjim Predlogom zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti se ta rok podaljšuje za približno dodatni dve leti, to je do 31. decembra 2019.

Kot smo obrazložili v obrazložitvi členov, 121. člen v povezavi s 26. členom posredno narekuje prodajo kapitalskih naložb, če gledamo pogoje iz drugega odstavka 26. člena, oziroma prodajo delnic ali deležev v kapitalu ali drugih naložb, če gledamo tretji odstavek 26. člena, zato je po mnenju predlagateljic in predlagateljev treba zagotoviti, da je izvajalcem lekarniške dejavnosti omogočena izvedba postopkov prodaje pod pogoji, ki ne bodo vodili v prodajo pod prisilo. To pa pomeni, da jim je za prodajo oziroma prilagoditev oziroma uskladitev poslovanja s 26. členom treba zagotoviti dovolj dolgo prehodno obdobje. Prodaja pod prisilo bi namreč lahko pomenila, da bi izvajalec lekarniške dejavnosti iztržil relativno nižjo kupnino, kot bi jo sicer, če bi

imel na razpolago več časa, saj morebitni kupec ve, da izvajalca lekarniške dejavnosti k prodaji zavezuje relativno kratek zakonski rok.

Na tem mestu ponovno poudarjam, da ne spreminjamo pogojev iz 26. člena zakona, ki govori o tako imenovanih vertikalnih povezavah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zdravstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Gantarju.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Odbor za zdravstvo je na 37. nujni seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Bojanom Krajncem. Članice in člani odbora so kot gradivo za sejo, objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora, prejeli predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Vlade Republike Slovenije.

Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagatelja podal mag. Bojan Krajnc in poudaril, da predlog zakona podaljšuje rok, v katerem morajo izvajalci lekarniške dejavnosti svoje poslovanje uskladiti s 26. členom Zakona o lekarniški dejavnosti. Cilj predloga zakona je podaljšanje prilagoditvenega obdobja do 31. 12. 2019. Na ta način se ohranja sicer sprejeta ureditev, ki določa, da izvajalci lekarniške dejavnosti neposredno ali posredno prek povezanih oseb ne smejo ustanavljati podjetij, voditi ali nadzirati pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost industrijske proizvodnje zdravil, medicinskih pripomočkov ter drugih izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja ali dejavnost prometa na debelo z zdravili in medicinskimi pripomočki, ali prek kapitalskih naložb ali kako drugače pridobiti ali imeti nadzor nad upravljanjem teh pravnih oseb oziroma jih voditi. Izvajalcem dejavnosti se tako omogoča, da svoje poslovanje tej ureditvi prilagodijo v razumnem roku.

V razpravi so člani odbora podprli odločitev za podaljšanje roka. Zaradi vseh statusnih sprememb, ki jih morajo izpeljati izvajalci lekarniške dejavnosti po veljavnem zakonu, je bil rok, ki ga le-ta določa in se izteče januarja 2018, občutno prekratek.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga skupaj in jih sprejel. Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za zdravstvo Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnicu Vlade državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje dr. Ani Medved.

DR. ANA MEDVED: Najlepša hvala.

Skupina poslank in poslancev je 17. novembra 2017 Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po skrajšanem postopku vložila Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti. V predlogu zakona predlagajo podaljšanje prehodnega obdobja, v katerem morajo izvajalci lekarniške dejavnosti svojo dejavnost uskladiti z določbami 26. člena Zakona o lekarniški dejavnosti. Tretji odstavek 121. člena Zakona o lekarniški dejavnosti namreč določa, da izvajalci lekarniške dejavnosti, ki na dan uveljavitve tega zakona ne izpolnjujejo pogojev iz 26. člena tega zakona, svojo dejavnost uskladijo z določbami tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona. Rok za uskladitev poslovanja se izteče 27. januarja 2018, kar je po mnenju predlagatelja prekmalu, zato predlaga podaljšanje prilagoditvenega obdobja do 31. 12. 2019. Svoj predlog utemeljuje s tem, da bi bilo s tem prilagoditveno obdobje zahtevano v razumnem roku, ob tem pa bi se še vedno ohranila sprejeta ureditev.

Vlada Republike Slovenije glede na navedeno vsebinsko obravnavi predloga ne nasprotuje, se pravi, se z njim strinjamo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

V Levici bomo podprli začasno ustavitev privatizacije javnih podjetij LL Grosist in Farmadent, že zdaj pa opozarjam, da je predlagana rešitev nepopolna, koalicija bi morala privatizacijo popolnoma ustaviti, ne pa da jo je samo zamaknila. Gre torej za isti predvolilni trik, kot ga je koalicija izvedla že v primeru Nove Ljubljanske banke – namesto da bi privatizacijo dokončno ustavila, jo je samo prestavila na čas po volitvah. Neposreden rezultat takih ukrepov je samo to, da se lahko koalicijski politiki pred volitvami hvalijo, kako nasprotujejo privatizaciji, čeprav to seveda niti slučajno ne drži. Desus in SD sta v prejšnjem mandatu podprla sklep o privatizaciji 15 podjetij, v tem mandatu pa je vlada, SMC, Desus in SD, večino teh podjetij tudi dejansko prodala. Rezultati so bili katastrofalni tako za zaposlene kot za javne finance; spomnimo se samo na razprodajo Nove KBM.

Socialisti seveda nasprotujemo privatizaciji javnih podjetij, zato smo pri obravnavi novega zakona o lekarništvu

predlagali amandma, ki bi dopuščal, da podjetji za veleprodajo zdravil ostaneta v javni lasti. Najbrž mi ni treba posebej razlagati, da predloga Levice ni podprl čisto nihče, niti kolega Horvat iz NSi, ki je jeseni predlagal ustavev privatizacije z avtentično razlago tega zakona. Socialisti nasprotujemo privatizaciji javnih podjetij Farmadent iz Maribora in LL Grosist iz Ljubljane iz dveh razlogov. Najprej zato, ker bi se s privatizacijo teh javnih podjetij privatizirali tudi dobički, ki jih ustvarjata z veleprodajo zdravil. Drugič zato, ker bi privatizacija okrepila oligopol dveh privatnih firm, Kemofarmacije in Salusa, ki že tako obvladujeta naš trg zdravil. Te škode se seveda ne da preprečiti z zamikom privatizacije, ampak samo s tem, da privatizacijo dokončno ustavimo. To bo naš cilj v naslednjem mandatu.

Nasploh je treba reči, da je zakon o lekarništvu ena od največjih napak sedanje koalicije na področju zdravstva. Zakon namreč privilegira zasebne lekarnarje koncesionarje na škodo javnih zavodov. Problem ni samo v tem, da zakon sili javne lekarne v privatizacijo veleprodajnih podjetij, problemi so globlji. Prvič, zakon po novem dopušča koncesionarjem, da ustanovijo deoo, zato da plačujejo nižje davke, kot če bi ostali espeji, in drugič, koncesionarji lahko na podlagi tega zakona prosto razpolagajo z dobički, namesto da bi jih vračali nazaj v osnovno dejavnost.

Zunanji opazovalec se seveda vpraša, zakaj je Ministrstvo za zdravje prepovedalo prosto razpolaganje z dobički za koncesionarje zdravnikov, kar je seveda prav, ampak za koncesionarje lekarnarje pa ne, kar je seveda narobe. Preprosto, ko je ministrstvo pripravljalo Zakon o zdravstveni dejavnosti, ni upoštevalo zahtev zdravniškega lobija, medtem ko je lekarniški lobi praktično sam napisal Zakon o lekarniški dejavnosti. Če sem konkretna, pri pripravi je sodeloval predsednik Lekarniške zbornice Miran Golub, ki je lastnik dveh koncesijskih lekarn na Štajerskem in, jasno, vpliven član SMC. Zato je v zakonu cela vrsta ugodnosti za privatne prijatelje koncesionarje, ki jih bo treba in jih bomo morali nujno v naslednjem mandatu odpraviti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vlasta Počkaj.

VLASTA POČKAJ (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, predstavniki Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Zakon o lekarniški dejavnosti, ki smo ga v Državnem zboru prejeli decembra lani, je na novo določil pogoje in postopke za podeljevanje in izvajanje koncesij za opravljanje lekarniške dejavnosti, pogoje za delo farmacevtskih strokovnih delavcev in njihovih združenj, na novo definiral medmrežno lekarniško dejavnost ter nadzor nad izvajanjem lekarniške dejavnosti. Ta nova ureditev je posegla tudi na področje statusne oblike

izvajalcev, kar vključuje tudi tako imenovano prepoved vertikalnih povezav. To pomeni, da izvajalci lekarniške dejavnosti neposredno ali posredno preko povezanih oseb ne smejo ustanavljati, voditi in nadzirati pravnih oseb ali preko kapitalskih naložb ali na drug način pridobiti ali imeti nadzor nad upravljanjem oziroma voditi pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost industrijske izdelave zdravil, medicinskih pripomočkov ter drugih izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja ali dejavnost prometa na debelo z zdravili, medicinskimi pripomočki. Prav tako ne smejo biti imetniki dovoljenj za promet z zdravili.

Zakonodajalec je pri sprejetju te rešitve sledil načelu, da mora biti nosilec lekarniške dejavnosti in tudi izvajalec lekarniške dejavnosti popolnoma neodvisen pri opravljanju svojega dela. Določen je bil prehodni rok, v katerem se morajo izvajalci lekarniške dejavnosti tej novi ureditvi prilagoditi, in se izteče januarja 2018. V praksi to pomeni, da bi morale do tega roka veledrogerije, ki ne poslujejo v skladu s pogoji, ki so določeni v zakonu, spremeniti svojo lastniško strukturo in se povezati z nekom, ki ni povezan z lekarniško dejavnostjo.

Zaradi dejstva, da primeri v praksi prilagoditve svojega poslovanja v predvidenem prehodnem obdobju niso uspeli realizirati, je smiselno rok prehodne določbe podaljšati. Pri tem je pomembno, da s predlogom zakona ne spreminjamo določbe zakona, ki določa, da je ta prilagoditev potrebna, temveč zgolj podaljšujemo prehodno obdobje, v katerem morajo veletrgovci z zdravili svoje poslovanje prilagoditi novi zakonodaji. S predlogom zakona ta rok podaljšujemo do 31. decembra 2019.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Spoštovani!

Predlog za spremembo Zakona o lekarniški dejavnosti obravnavamo na predlog skupine poslank in poslancev iz vrst Stranke modernega centra. V Stranki modernega centra je poslance najbolj zmotil člen, ki govori o prehodnem obdobju, v katerem morajo izvajalci lekarniške dejavnosti prilagoditi poslovanje v skladu z zakonom. Zakon namreč določa, da izvajalci lekarniške dejavnosti neposredno ali posredno preko povezanih družb ne smejo ustanavljati, voditi ali nadzirati pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost industrijske proizvodnje zdravil ali dejavnost prometa na debelo z zdravili. Izhajajoč iz navedenih omejitev, je torej zakon določil prepoved vertikalnih povezav. Veletrgovci z zdravili, pri katerih obstoji povezava z izvajanjem lekarniške dejavnosti, bi svoje poslovanje morali prilagoditi do januarja 2018. Imeli so eno leto časa. Poslanska skupina

Stranke modernega centra pa je podala predlog, da se to prehodno obdobje podaljša za dve leti, torej do 31. 12. 2019. S tem naj bi se izvajalcem zdravstvene dejavnosti omogočilo, da svoje poslovanje tej novi ureditvi prilagodijo v razumnem roku, menijo v Poslanski skupini Stranke modernega centra.

Seveda se nam je tu takoj postavilo vprašanje, zakaj pri sprejetju zakona takšno navdušenje, še v istem letu pa predlog za spremembo oziroma podaljšanje roka, v katerem bi lekarnarje morale prilagoditi svoje poslovanje. Spomnimo se tudi točke na prejšnji seji Državnega zbora v zvezi z avtentično razlago 26. člena Zakona o lekarniški dejavnosti, ki govori o splošnih omejitvah za izvajalce lekarniške dejavnosti. Takrat smo govorili o družbi ljubljanske lekarnarje Grosist in družbi Farmadent in poslanci koalicije ste to zahtevo zavrnil, danes pa prihajate s predlogom, s katerim ste prepričani, da omogočate posameznim gospodarskim subjektom, da v skladu z načelom dobrega gospodarja svoje poslovanje prilagodijo novi zakonski ureditvi v razumnem roku in se na ta način izognejo morebitni prodaji imetja pod prisilo. Ne navajate pa vzrokov, zakaj posamezniki v prehodnem obdobju niso uspeli realizirati prilagoditve svojega poslovanja in zakaj dve leti, če ste bili pri sprejemanju zakona prepričani, da bo šlo to v enem letu.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se nehote zastavlja tudi vprašanje, kako se bodo te družbe prilagodile, zakaj potrebujejo za to še dve leti in ali sprejemamo spremembo zakona za točno določeni dve družbi. Razlog, da koalicijskim strankam ne moremo zaupati, je tudi dejstvo, da žal koalicija sploh ne ve, kakšne zakone sprejema. Koalicija glasuje kot glasovalni stroj po navodilu ministrice. Zakaj to trdim? Ni še leto dni, odkar ste tu v Državnem zboru sprejeli novelo Zakona o lekarniški dejavnosti, ki dopušča zasebnost v okviru podeljenih koncesij v razdobju od 15 do 30 let, novela Zakona o zdravstveni dejavnosti pa zasebno lekarništvu ukinja in tako potencialno ukinja okoli sto zasebnih lekarn po Sloveniji.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nismo podprli novele Zakona o lekarniški dejavnosti. Pri sprejetju smo opozarjali, da so nekateri člani v zakonu v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije, saj kršijo svobodno konkurenco in s tem zakon krši tudi evropsko direktivo, zaradi česar je bila zoper Slovenijo že podana prijava na Evropsko komisijo.

Prav tako ne bomo podprli predloga te spremembe zakona.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke, prav lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Desus smo soprodpisniki predloga novele Zakona o lekarniški dejavnosti, s katerim zgolj podaljšujemo prehodno obdobje, v katerem se morajo izvajalci lekarniške dejavnosti lastniško ločiti od veletrgovcev. Sedanji rok je bil do konca januarja 2018, po novem pa lahko to storijo do konca leta 2019. Zaenkrat se namreč še nobena od lekarn ni ločila od veletrgovca, so pa pri nekaterih ti postopki v teku. Tako se v kratkem izteče rok za oddajo nezavezujočih ponudb za Farmadent, ki ga prodajajo mariborska občina ter občini Duplek in Hoče - Slivnica.

Za soprodpis zakona smo se v naši poslanski skupini odločili, ker se ne posega v veljavni zakon in ker ocenjujemo, da je treba izvajalcem lekarniške dejavnosti omogočiti izvedbo postopka pod pogoji, ki ne bodo vodili v prodajo pod prisilo. To pomeni, da se jim za uskladitev poslovanja z zakonskimi določbami zagotovi dovolj dolgo prehodno obdobje.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi!

Poslanci Nove Slovenije bomo predlog zakona podprli. S Predlogom zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti se prehodni rok namreč podaljšuje, in sicer po predlogu izvajalci lekarniške dejavnosti svoje poslovanje uskladijo s 26. členom Zakona o lekarniški dejavnosti do 31. decembra 2019. Na ta način se izvajalcem lekarniške dejavnosti, ki svoje dejavnosti niso uskladili s 26. členom Zakona o lekarniški dejavnosti, omogoča, da uskladitev izvedejo v razumnem roku. Na odboru je bilo poudarjeno, da je bil predlagani rok, in sicer 27. januar 2018, občutno prekratek, zato se torej le-ta podaljšuje še za dodatni dve leti.

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da je triletno prehodno obdobje dovolj dolgo, da se izvede prodaja kapitalskih naložb oziroma delnic ali deležev v kapitalu in drugih naložb pod pogoji, ki ne bodo vodili v prodajo pod prisilo. In ker je bilo predlagano prehodno obdobje relativno kratko, bi to lahko pomenilo, da bi izvajalec lekarniške dejavnosti iztržil nižjo kupnino, kot bi jo sicer, če bi imel na razpolago več časa.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo predlog novele zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker matično delovno telo predlaga zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu, in ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanja, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 3. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagateljev dr. Vinku Gorenaku.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ne vem, če mi bo uspelo povedati v teh 5 minutah, kar imam namen, ampak je v nadaljevanju še kar nekaj časa. Zakon o organiziranosti in delu v policiji v 86. oziroma 88. členu govori tudi o tako imenovanem policijskem fondu stanovanj. Ta je v osnovi namenjen aktivnim policistom po upokojitvi ali kakršnemkoli drugem razlogu odhoda iz policije, pa policisti nimajo več pravice zadržati takega stanovanja. Pravilnik, ki je v tem trenutku na notranjem ministrstvu v veljavi in je sprejet na podlagi teh dveh členov, je po moji oceni nezakonit. Nezakonit predvsem zato, ker je ministrica skušala na nek način reševati tudi druge probleme, probleme upokojenih policistov, pa za to ni imela pravne podlage, in je niti ne kritiziram, zaradi tega ker je bil namen pravzaprav dober. V javnosti je, jasno, izbruhnila zadeva okoli upokojenega policista. Ne bom govoril o osebnih podatkih, ker so jih vsi mediji že objavili, gre za vojnega veterana, udeleženega v bitki v Trzinu, če bi temu tako rekli, tam je tekla kri, tam so bili mrtvi, malokdo od nas je bil v taki situaciji, in vendarle je Trzin tisti, ki je kar pomembno zaznamoval tega človeka. Pa ne gre le za gospoda Šalamuna, gre za veliko več. Gre za veliko več.

Gospa in gospodje – v tem trenutku vidim, da prihajajo tudi nekateri veterani na balkon – rekel bom takole, če ta država skrbi za borce 1941–1945 s pokojninami in še čim, potem si vojni veterani, ki so ustvarjali to Slovenijo, zaslužijo enako. Pa vendar s tem zakonom ne rešujemo tega problema. S tem zakonom rešujemo problem vojnih veteranov, s tem zakonom rešujemo problem svojcev na delu, poudarjam, na delu ubitih policistov in seveda invalidov prve kategorije, kakršen je

gospod Šalamun. Gre torej za vprašanje 30, 40 primerov v tej državi, in če ta država pri milijardi in več pobranega denarja davkoplačevalcev, natečenega v proračun med letoma 2014 in 2017, nima za 30 policijskih stanovanj, potem je nekaj narobe s to državo in ne s policijskimi stanovanji.

Drugič, mi smo danes v izjemno hecni situaciji. Poslanske skupine so na odboru večinoma napovedale podporo temu zakonu, tako Združena levica, SD, Desus kot večinsko tudi SMC, pa vendarle zdajle berem, eno pismo ministrice za notranje zadeve se je pojavilo, ki je bilo naslovljeno na vas vse. Opozicija nima pravice do takega pisma, ga je pa objavil Večer, zato ga lahko citiram. Ministrica nasprotuje temu zakonu, ker pravi, da so policijska stanovanja namenjena aktivnim policistom. Ministrica nasprotuje in pravi, da bo sama sistemsko rešila problem, ne pove pa kako. Imamo še štiri zasedanja Državnega zboru in konec! Prehajam na največji absurd, ki se lahko zgodi v tej državi. Največji absurd, ki se lahko zgodi v tej državi v zvezi s tem zakonom. Veteransko združenje Sever, pojdite na njihovo spletno stran, od A do Ž partizanske proslave, ne njihove, ampak partizanske, tu in tam kak njihov dogodek, o njihovem članstvu niti besede. In ko v tem parlamentu obravnavamo zakon, ki se tiče policijskih vojnih veteranov, bi človek pričakoval, da se bo združenje Sever oglasilo v podporo temu zakonu. Niso se oglasili. Tiho so, ker skrbijo, oprostite, ker sem za to govornico, ampak ljudje bi rekli, da skrbijo za svoje riti. Govorim o vodstvu in ne o članih, daleč od tega – jaz sem že zdavnaj izstopil.

In še ena zadeva. Policijska sindikata, ne morete verjeti, kaj se je zgodilo, policijska sindikata sta proti. Policijska sindikata sta proti in pravita, da je treba problem rešiti na sistemski način, to pa pomeni za vse policiste uveljaviti Jazbinškov zakon. Vemo, kaj je Jazbinškov zakon. Se pravi, neumnost na kvadrat. Kdo v tej državi si upa kaj takega sploh reči, kaj šele prositi in zahtevati od poslancev, da bi to sprejeli? Več iz klopi, ker mi je zmanjkalo časa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Državni sekretar s sodelavcema, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 62. nujni seji 4. 12. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim

Jožetom Tankom. V poslovniškem roku je amandmaje k predlogu zakona vložila Poslanska skupina SDS, in sicer k 1., 2., 3. členu, za nov 3.a ter 4. člen.

Predstavnica predlagateljica je podala dopolnilno obrazložitev k členom predloga zakona. Dejala je, da gre za poseg v dva člena, vendar pa je predlagana rešitev takšna, ki bi bistveno pripomogla k izboljšanju stanja policistov, ki s svojim načinom dela tvegajo svoja življenja, tvegajo svoje zdravje in so pravzaprav tisti prvi v državi, ki skrbijo za našo varnost. Poudarila je pomembnost veteranov vojne za Slovenijo, ki so omogočili, da danes živimo v samostojni državi Sloveniji, da imamo lastno državo, slovenski parlament in vse institucije in da smo državljanke in državljani Republike Slovenije. Zakon o organiziranosti in delu v policiji že sedaj omogoča posamezne možnosti, ko gre za delovanje in način življenja samih policistov, so pa pomanjkljivosti, ki so v zadnjem času precej odmevale. Poudarila je tudi, da so službena stanovanja po veljavni ureditvi namenjena zgolj za tiste, ki so aktivni v policiji. Podobno rešitev je predlagala tudi za veterane vojne za Slovenijo. Na koncu je dejala, da je Zakonodajno-pravna služba podala nekaj pripomb, ki jim predlagatelj sledi s predlaganimi amandmaji.

Ministrica za notranje zadeve je dejala, da se je ministrstvo zavedalo pomena obravnavane problematike, še preden je dobila javno dimenzijo. Zaveda se, da niso uspeli vsi upokojeni uslužbenci policije v času aktivnega dela poskrbeti za trajno ureditev svojega nastanitvenega vprašanja. Ministrstvo že v tem trenutku pomaga tako upokojenim kot tudi svojcem kot tudi vojnim veteranom v okviru obstoječe regulative. V najem se jim ponudijo druga stanovanja v kraju, kjer uslužbenci policije na razpisu niso pokazali interesa za najem, in s tem se jim poskuša vsaj nekoliko pomagati, da si v doglednem času lažje uredijo trajno namestitve. Seveda pa je po drugi strani dolžnost ministrstva tudi, da poskuša gospodarno ravnati z razpoložljivim fondom službenih stanovanj. Izpostavila je, da je namen predlaganega zakona vsekakor pozitiven, vendar pa po mnenju Vlade ni dovolj pravno in sistemsko dodelan. Vlada zato podpira spremembe zakona o policiji, ki bo užival tako široko podporo zaposlenih kot tudi socialnih partnerjev. V zvezi z obravnavano problematiko ministrstvo že sedaj ni bilo pasivno, v letošnjem letu se je spremenil stanovanjski pravilnik tako, da so najemnikom upokojencem dajali možnost izbire drugega stanovanja, vendar kot rečeno v krajih, kjer ni izkazanega interesa s strani zaposlenih. Na koncu je prvenstveno glede službenih stanovanj poudarila, da so namenjena reševanju problemov kadrov za čas, ko jih policija potrebuje za izvajanje svojih zakonskih nalog.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi mnenja opozorila na

nedoločnost predlagane ureditve. Izpostavila je še, da predlog zakona ureja tudi pravice glede najema službenega stanovanja za osebe, ki imajo po Zakonu o vojnih veteranih status vojnega veterana. V zvezi s tem je opozorila, da gre v tem primeru za nesistemski pristop. Glede amandmajev je dejala, da sicer rešujejo nekatere izpostavljene pripombe, ne pa vseh.

Po razpravi na odboru je odbor sprejel amandmaje Poslanske skupine SDS k 1., 2., 3. členu, za nov 3.a in 4. člen in tudi predlog zakona. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so sprejeti amandmaji vključeni. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na Ministrstvu za notranje zadeve gospodu Boštjanu Šeficu.

BOŠTJAN ŠEFIC: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Vlada se je seznanila z Predlogom zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji in ga ni mogla podpreti. Podrobno mnenje ste dobili v pisni obliki. Že dlje časa se zavedamo te problematike in seveda tudi aktivno iščemo rešitve, želimo pa si rešitve, ki bodo pravične, uravnotežene, ki bodo preprečevale nenamenskost, upoštevale ustrezne kriterije ter temeljile na konsenzu med aktivnimi policisti, upokojenci in hkrati upoštevale potrebe policijskega sistema, saj govorimo o službenih stanovanjih. Zavedamo se, da si nekateri nekdanji zaposleni, sedaj upokojeni uslužbenci policije niso uspeli trajno urediti svojega stanovanjskega vprašanja, zato smo z jasnim ciljem spremenili pravilnik iz leta 2006, ki je ukinil najem za nedoločen čas v najem za določen čas za 5 let z možnostjo podaljšanja. V letošnjem letu smo namreč uvedli možnost, da se najemnikom upokojencem omogoči izbira drugega stanovanja, če je to, v katerem so prebivali, nujno potrebno v tistih krajih, kjer ni službenih potreb. Zato lahko trdim, da že sedaj pomagamo upokojenim nekdanjim policistom, njihovim svojcem in tudi vojnim veteranom, vendar v okviru zakonskih možnosti z gospodarnim ravnanjem z razpoložljivim fondom službenih stanovanj, predvsem pa z upoštevanjem namembnosti službenih stanovanj.

Službena stanovanja niso namenjena doživljenjskemu reševanju nastanitvenega vprašanja, temveč za službene potrebe aktivnih uslužbencev policije za čas zaposlitve v policiji ali celo na določenem delovnem mestu oziroma kraju. V ta namen so s pravilnikom določena tudi merila in pogoji. S tem se rešujejo tudi eksistenčna vprašanja aktivnih policistov, da se lahko nemoteno posvetijo svojemu policijskemu delu in obenem usklajujejo s tem tudi zasebno in

družinsko življenje. Kljub temu Vlada meni, da je namen predloga pozitiven, vendar je, žal, pravno in sistemsko nedodelan, saj je namenjen poskusu reševanja posameznih konkretnih primerov, s čimer se hkrati odpira možnost številnim novim težavam in morebitni nenamenski uporabi, obenem pa dela krivica najbolj ranljivi kategoriji, to so mlade družine. Prav tako predlog pomeni enostranski poseg v socialni dialog, saj pomembno posega v dogovore, sklenjene v trdih pogajanjih v okviru stavkovnega sporazuma, in njegovo kršitev. Zato Vlada ne more podpreti enostranskega urejanja predlagane spremembe zakona. Vlada pa tudi ugotavlja, da ima predlagana sprememba znatne finančne posledice, ki jih predlagatelj ni opredelil. Če bomo šli po poti sprejetja teh sprememb, nam bo v roku nekaj let zmanjkalo stanovanj za aktivne policiste ravno v krajih, kjer so potrebe po policistih največje, Ljubljana, Kranj, Obala.

Zato vam, spoštovani poslanke in poslanci, predlagam, da podprete naš predlog, da v sodelovanju s predstavniki veteranov še pred koncem leta pripravimo konkretne predloge členov, ki bodo urejali stanovanjsko problematiko za veterane v posebnem zakonu, Zakonu o vojnih veteranih, obenem pa dovolimo dokončati delo medresorski delovni skupini, ki že dlje časa dela na domišljenih rešitvah. Pri tem bodo upoštevana uvodoma omenjena načela, s spremembami Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki je tako ali tako v normativnem programu Vlade takoj na začetku prihodnjega leta, pa bomo celovito in konsistentno uredili tudi vprašanje stanovanj za družine tistih policistov, ki bi na primer izgubili življenje pri opravljanju nalog ali bi postali invalidi prve kategorije. Predlog sprememb bosta Vlada in Ministrstvo za notranje zadeve oblikovala skupaj z obema sindikatoma najkasneje do konca januarja, ob podpori in politični volji vas poslancev pa bi te spremembe lahko bile sprejete zgodaj spomladi. S tem pristopom bi izpolnili pričakovanja socialnih partnerjev, saj bi to področje uredili s sindikatoma ob upoštevanju socialnega dialoga. Obenem bi lahko tudi ustrezno ovrednotili finančne posledice, ki jih moramo vključiti v dokumente proračunskega načrtovanja. Seveda bi za čas priprave in implementacije predlaganih sprememb veljal neke vrste enoletni moratorij za vse, ki so trenutno v postopkih, in bi ohranili trenutni pravni ter dejanski položaj. Za zaključek bi želel poudariti, da sta tak pristop že podprla oba policijska sindikata, ki sicer ostro nasprotujeta predlaganim spremembam.

Zato še enkrat pozivam vas, spoštovani poslanke in poslanci, da predlaganih sprememb ne podprete in hkrati omogočite ustrezno ureditev za vse prizadete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, predstavniki ministrstva, dragi poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo o predlogu zakona o spremembi tega zakona glasovali vsak po svoji vesti – zakaj? Zaradi tega, ker smo mnenja, da parcialno reševanje pod pritiskom javnega mnenja nikakor ne bo prineslo zelenih rezultatov. To dokazuje tudi sam pristop do reševanja tega problema, saj sta se oba sindikata izrekla za eno drugo varianto reševanja, za socialni dialog skupaj z ministrstvom, kar smatramo, da je tudi najboljša rešitev oziroma najboljši pristop.

Vsekakor smo mnenja, da nikakor in pod nobenim pogojem ne sme nobena od teh oseb, ki so v tem statusu, da so invalidsko upokojene, na ta način izgubiti stanovanjske pravice. Ne nazadnje so tudi predstavniki ministrstva povedali, da aktivno iščejo, če pride do takšnega problema, rešitve in da nikomur ne grozi deložacija. To nas na nek način pomirja, ni nam pa všeč, da se reševanje tovrstnih problemov preveč dolgo vleče in prav zaradi tega prihaja do takšnega načina poskusa reševanja, kot smo mu priča današnji dan.

Želel bi izpostaviti še določene pomisleke, če bi bil ta zakon v predlagani obliki tudi sprejet. Pomislimo samo na to, da imajo na določenih lokacijah policijske postaje v isti zgradbi tudi stanovanja. To niti slučajno ni zaradi tega, ker ne bi mogli imeti stanovanj za svoje delavce kje drugje, ampak zaradi tega, da so lahko aktivni policisti neprimerno bolj operativni za hiter in zelo, bom rekel, aktiven odziv pri posredovanju, ko prihaja do problemov ogrožanja varnosti.

Jaz upam in upamo mi vsi v poslanski skupini, da se bo vse to, kar so iznesli predstavniki ministrstva in seveda tudi sindikati, da se bodo ta pogajanja čim prej zaključila in našla celovite rešitve za dobrobit celotne družbe. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državnemu sekretarju in ekipi in vsem ostalim!

Danes obravnavamo zakon o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji, s katerim želijo predlagatelji zagotoviti, da bi invalidsko upokojeni policisti, svojci umrlih policistov in veterani vojne za Slovenijo lahko zadrževali pravico do službenih stanovanj. Poleg dopolnitve 86. in 88. člena, ki ureja slednjo problematiko, predlagajo tudi prehodne odločbe, ki bi zajele odprte primere bivših policistov in

svojcev, ki se jim najemna razmerja iztekajo. V Poslanski skupini SMC menimo, da mora država poskrbeti za policiste in policistke, ki so pri opravljanju svojega dela tvegali in izpostavljali svoje zdravje in življenje, in tudi za njihove najozžje družinske člane. Poslanska skupina SMC se zaveda, da je treba nekaterim upokojenim policistom, ki so se upokojili iz razlogov invalidnosti in niso mogli poskrbeti, da bi bili njihovi nastanitveni problemi rešeni, nek način zagotoviti njihovo življenjsko bivanje. Zavedamo se tudi, da so velike čustvene in materialne stiske, ki jih doživljajo sami posamezniki in njihovi družinski člani ob tragičnih izgubah ali zaradi invalidnosti.

Poslanska skupina podpira takšno ureditev za policiste, ki jim omogoča nadaljnji najem stanovanj oziroma njihovo normalno življenje, smo pa absolutno proti, da se zadeve spolitizirajo in medijsko razplamtijo. Iz navedenih razlogov smo članice in člani poslanske skupine na matičnem delovnem telesu podprli novelo zakona, ki jo je podal predlagatelj. Novela sicer prinaša parcialne rešitve, ki problematiko urejajo le delno, in sicer naslavlja le tri kategorije bivših policistov oziroma njihovih svojcev. Ker gre za bolj ogrožene kategorije, smo se odločili, da bomo sopripomogli k prednostnemu reševanju njihovega socialnega položaja in eksistence. Predlagatelje smo pozvali, da do plenarne seje zbora pripravijo še dodatne amandmaje, ki bi naslovili tudi pripombe Zakonodajno-pravne službe in pripombe, ki so bile podane na matičnem delovnem telesu. Do konkretnih predlaganih amandmajev se bomo opredelili po končani razpravi glede na podane argumentacije tako predlagatelja kot sodelujočih v razpravi. Kljub vsemu pa želimo opozoriti, da smo pristali na urgentno reševanje položaja s sklicem nujne seje, da ne bi kdo očital, da zaviramo reševanje te problematike, saj kot je že na seji delovnega telesa opozorila ministrica, v tem trenutku ni nikogar, ki bi mu grozila izselitev, če ta zakon ne bi bil sprejet v mesecu decembru.

Ministrstvo za notranje zadeve sedaj pomaga tako upokojenim policistom kot tudi svojcem in pa vojnim veteranom. Slednje lahko dela zgolj v okviru obstoječe zakonodaje, za katero se lahko vsi skupaj z ministrstvom strinjamo, da ne naslavlja vseh vprašanj na ustrezen način. Tudi sami se strinjamo s pripombami, ki so nam jih tudi po seji delovnega telesa naslovili sindikati, in sicer da predlagane dopolnitve problematike ne urejajo celovito in enakopravno do vseh zaposlenih. Sindikati pravijo, da mora država poskrbeti predvsem za aktivne policiste z mladimi družinami, zato so pripravili dopolnilni zakonski predlog, s katerim zasledujejo skupen cilj zaščite različnih kategorij zaposlenih.

Argumente glede namena službenih stanovanj, ki so namenjena reševanju problema policistov za čas, ko jih policija potrebuje za izvajanje svojih zakonskih nalog, je izpostavila tudi ministrica, ki jih želi rešiti v socialnem

dialogu z omenjenima sindikatoma in z veteranskim združenjem Sever. Ne glede na slednje v Poslanski skupini SMC omenjenih dopolnil nismo vlagali, saj smo se odločili, da bomo prepustili rešitev socialnemu dialogu vseh deležnikov. Od ministrice in Ministrstva za notranje zadeve pa pričakujemo, da bosta urgentno pristopila k reševanju in oblikovanju sprememb in dopolnitev Zakona o organiziranosti in delu v policiji tudi na področju pogodbenih razmerij za najem službenih stanovanj, ki bodo zajemale več vidikov kot pričujoča novela zakona, delovne potrebe za Ministrstvo za notranje zadeve, oblikovanje premoženjskih kriterijev z namenom preprečevanja zlorab ter nadaljevanje dela znotraj medresorske dopolnitvene skupine, ki obravnava tudi predloge sprememb in dopolnila Zakona o vojnih veteranih. V poslanski skupini pričakujemo tudi, da bo Vlada v ta namen razmislila tudi o morebitni reorganizaciji fonda najemnih oziroma vseh službenih stanovanj, s katerimi razpolaga država, in da bo ta novela učinkovala le v prehodnem času do sprejetja omenjenega vladnega oziroma vladnih predlogov, ki bodo to sistematično reševali.

Kar se tiče Poslanske skupine SMC, bomo glasovali vsak po svoji vesti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani vsi prisotni!

Pred nami je novela Zakona o organiziranosti in delu v policiji, ki je na poslanske klopi prišla na pobudo Slovenske demokratske stranke oziroma na pobudo kolega dr. Vinka Gorenaka. Z njo se rešujejo pravice v zvezi s službenimi stanovanji. Kvantitetno gre za manjši poseg v zakon, saj prinaša spremembe dveh členov, vsebinsko pa prinaša pomembne rešitve za policiste in veterane vojne za Slovenijo, ko je pod vprašajem njihova eksistenca oziroma eksistenca njihovih družinskih članov. Zakon o organiziranosti in delu v policiji že sedaj omogoča posamezne rešitve, ko gre za delovanje in način življenja samih policistov, ima pa tudi pomanjkljivosti, o čemer pričajo konkretni primeri nastale situacije. O enem izmed njih je bila seznanjena tudi širša javnost. Veljavna ureditev Zakona o organiziranosti in delu v policiji namreč ne ureja primerov, ko policist pri svojem delu izgubi življenje. Žal prihaja tudi do takšnih tragedij in posledično, če je bil policist najemnik službenega stanovanja, se prekine pogodba tega najema in se mora družina v določenem roku iz stanovanja izseliti.

S tem predlogom novele zakona se uvaja rešitev, da ima družina v takem primeru možnost, da poda prošnjo oziroma da se sklene nova pogodba za bivanje v tem stanovanju za nedoločen čas. Enako rešitev uvaja zakonska

novela tudi za policiste, ki so pri svojem delu izgubili zdravje in so posledično invalidsko upokojeni. Službena stanovanja so po sedanjih ureditvi namenjena zgolj tistim, ki so aktivni v policiji. Podobno rešitev vnaša novela tudi za veterane vojne za Slovenijo. Predlagana novela zakona torej prinaša rešitev, s katero se bo pripomoglo k izboljšanju stanja policistov, ki s svojim delom tvegajo življenja, svoje zdravje in skrbijo za našo varnost, zato je prav, da z novelo uredimo, da v primeru smrti oziroma invalidske upokojitve ne bodo ostali na cesti ne policisti ne njihovi družinski člani. Res je, da si sindikati želijo še več oziroma želijo si nemogoče, a konkretni predlog prinaša rešitve, ko gre za res absurde situacije, ko rešujemo stanovanjski problem za tiste, ki so pustili tej državi svoje zdravje, in ko rešujemo družine tistih, ki so ji dali svoje življenje.

Spoštovani, na nas je, da v luči note človečnosti tem policistom, veteranom Vojne za Slovenijo, ki jim, in tudi njihovim družinskim članom, grozi izselitev iz službenega stanovanja, omogočimo, da bodo v teh stanovanjih lahko bivali še naprej. V državni zbor smo bili izvoljeni, da predlagamo boljše zakonodajne rešitve, da izboljšujemo obstoječe in podpiramo pametne rešitve. Prav to prinaša novela zakona, ki jo danes obravnavamo. Upam, da bo tudi izglasovana, glede na to, da ste enako storili na matičnem delovnem telesu. To vsekakor ni tema, kjer bi si lahko privoščili merjenje političnih mišic. Prav tako ni tema, pri kateri bi dolgovezili o sistemskosti oziroma nesistemskosti nekega ukrepa. To je tema, kjer bi morali brez velikih besed stopiti skupaj in s sprejetjem zakona rešiti eksistenčni problem za vse tiste, ki so oziroma še vedno tej državi dajejo največ, svoje zdravje in svoje življenje. Spoštovani, je mar sploh mogoče dati več?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci, predstavniki Vlade, vsem lep pozdrav!

Podpora predlogu na matičnem delovnem telesu kaže na to, da lahko koalicijski in opozicijski poslanci najdemo skupni jezik, predvsem kadar gre za občutljive teme, kot je med drugim stiska državljanek in državljanov v primeru stanovanjske problematike. S predlogom namreč rešujemo stiske upokojenih policistov oziroma policistov veteranov vojne za Slovenijo, ki so se upokojili iz razlogov invalidnosti. Pogosto se dogaja, da zaradi nezmožnosti opravljanja svojega dela nimajo možnosti za preživljanje. Z drugimi besedami, nimajo možnosti kupiti ali najeti ustreznih nepremičnin za prebivanje in se znajdejo v hudi socialni stiski. Ob tem moramo opozoriti, da gre

za ljudi, ki so s svojim delom skrbeli za red in varnost v Republiki Sloveniji, pri tem pa tvegali tudi svoja življenja.

Predstavniki Ministrstva za notranje zadeve so sicer pojasnili, da je za take primere ustrezno poskrbljeno, ponudijo se jim namreč stanovanja izven območij, kjer je potreba po opravljanju policijskega dela manjša, medtem ko njihova stanovanja zasedejo aktivni mlajši policisti. Vse to poslanke in poslanci skupine Desus sicer razumemo, a na tej točki je prevladal argument, da si tudi policisti, ki svojega dela iz različnih razlogov ne morejo več opravljati, in njihovi družinski člani zaslužijo dostojno življenje tudi v času njihove upokojitve. Verjetno se vsi strinjamo, da selitev v drug kraj po mnogo letih bivanja družine v določenem kraju ni ravno prijetna življenjska situacija. Ta namreč za sabo potegne mnogo obveznosti, tudi pogosto obiskovanje zdravstvenih zavodov, zato podpiramo rešitev, ki bo zagotovila, da bi invalidsko upokojeni policisti ter svojci umrlih policistov lahko zadržali pravico do službenih stanovanj. Če bo ministrstvo pripravilo sistemski zakon, toliko bolje, vendar je pereče probleme treba rešiti takoj in zdaj.

Na podlagi navedenega smo se poslanke in poslanci Desusa odločili, da predlog zakona podpremo. Menimo namreč, da smo kot država dovolj solidarni in bogati, da lahko omogočimo dostojno življenje tistim, ki so za to državo tvegali svoje zdravje, nekateri pa tudi življenje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Ponovno hvala lepa za besedo.

S predlagano novelo Zakona o organiziranosti in delu v policiji se posega v dva člena, ki urejata pravice družinskih članov po smrti policista ter službena stanovanja in počitniško dejavnost, s poudarkom na urejanju stanovanjskega vprašanja zaposlenih v policiji po odhodu v pokoj. Mediji so izpostavili en primer, vendar ta ni edini in tudi ne od danes, mnogi policisti oziroma zaposleni na Ministrstvu za notranje zadeve so tako rekoč celotno delovno dobo prebivali v službenih stanovanjih. Mnogi so prišli na delo v drug kraj, si tam ustvarili družino ali pa so se drugi družinski člani prilagodili in se preselili, vse z razlogom, da družina ostane skupaj. Družinski člani so se tako v nekaj desetih letih privadili na nov kraj, novo življenje, stkali nove prijateljske vezi in podobno, zdaj pa se sprašujejo, kako si bodo po odhodu v pokoj našli primerno stanovanje, še posebej, če pomislimo na višino plače oziroma njej primerno pokojnino.

Za nas Slovence, še posebej za starejšo generacijo je značilno, da smo zelo navezani na hišo, stanovanje in kraj in težko zamenjamo stanovanje, kaj šele, da bi se

odsellili nekam drugam. Recimo 30 let živijo v Ljubljani, v Celju, potem pa se jim ponudi oziroma se jih kar postavi pred dejstvo, da naj se odselijo v stanovanje na primer v Vinico, Ormož, Ilirsko Bistrico, daleč od sorodnikov. Da ne bo razumljeno narobe, nič ni narobe s temi kraji. Socialni demokrati se zavedamo, da reševanje stanovanjskega problema policistov in drugih zaposlenih na Ministrstvu za notranje zadeve na ta način verjetno ni najbolj primerno. Razumemo, da je treba imeti na voljo službena stanovanja za nove sodelavce v policiji, vendar menimo, da se problematika ni reševala na način, ki bi odgovarjal glede na potrebe. Stanovanjski fond je treba obnavljati in ga prilagajati potrebam današnjega časa. Pridobili smo namreč podatke, da je kar 80 stanovanjskih enot nezasedenih, na primer 13 v Mariboru, 10 v Ljubljani in podobno. V kakšnem stanju so stanovanja?

Glede na navedeno bomo Socialni demokrati predlog dopolnitev Zakona o organiziranosti in delu v policiji podprli, prav tako pa bomo podprli predlagane amandmaje, ki so vloženi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Naj takoj na začetku povemo, da v Novi Sloveniji predlog novele zakona podpiramo. Ne razumemo tistih, ki vztrajno ponavljajo, da ta zakon rešuje le posamični primer in da bi bilo treba področje najema službenih stanovanj urediti celovito. Pravijo, da današnja rešitev postavlja v neenak položaj številne kategorije policistov in drugih zaposlenih v policiji. To poleg Vlade pravita oba policijska sindikata, ki bi si v prvi vrsti morala prizadevati za reševanje več let naraščajočega problema službenih stanovanj policistov. Absolutno se strinjamo, bilo bi prelepo, če bi sistemske rešitve pripravila Vlada sama. Podprli bi ga še z večjim veseljem, saj bi, kot zdaj enotno predlagata oba sindikata, prinesel rešitve, da bi po upokojitvi vsak policist lahko obdržal stanovanje oziroma ga po tako imenovanem Jazbinškovem zakonu poceni odkupil. V Novi Sloveniji apeliramo na Vlado, da takšne celovite rešitve čim prej sprejme. Seveda tega ne boste naredili, zato predlagamo, da v koaliciji podprete vsaj delno rešitev, ki trem kategorijam slovenskih policistov rešuje stanovanjski problem: policistom veteranom vojne za Slovenijo, policistom invalidom in ožjim družinskim članom policistov, ki so umrli na delu.

Spoštovani, naj vas spomnimo, da govorimo o življenjskih usodah slovenskih državljanov, tistih, ki so za našo domovino v času osamosvojitvene vojne in kasneje za našo skupno varnost naredili največ. Več kot dati življenje in žrtvovati svoje zdravje nihče izmed

nas ne more storiti. Res je ironično, da ravno zanje Vlada ustvarja vtis, kot da gre za zanemarljiva dejanja, njihov prispevek izenačuje celo z drugimi zaposlenimi v policiji. Medtem ste sami z levo roko čez noč reševali ilegalnega migranta, ki je želel ostati v Sloveniji. Takrat niste pomislili na to, da vprašanja teh migrantov ne rešujete sistemsko, ampak ste celo kršili zakon in posegali v pravnomočne odločitve sodišč. Pa je tudi šlo za enega človeka, ki ni slovenski državljan, na drugi strani pa s tem zakonom predlagatelj želi reševati večje število slovenskih državljanov, policistov, ki si zaradi specifičnega dela niso mogli rešiti stanovanjskega vprašanja in so ostali v službenih stanovanjih. Ob tem Vlada navaja, da ta stanovanja niso namenjena dosmrtnemu reševanju stanovanjskega vprašanja, ampak najemu za čas aktivne zaposlitve v policiji, z drugimi besedami, streho nad glavo imajo toliko časa, dokler jih potrebujemo, potem pa rečemo, nasvidenje.

Res je žalostno, da se je cel državni aparat zganil šele ob primeru policijskega veterana invalida Branka Šalamuna, ki mu grozi deložacija iz službenega stanovanja. Še bolj je žalostno, da zakona, s katerim bi rešili njegov primer in še veliko podobnih, ne podpirata oba policijska sindikata in celo pozivata Vlado, da ga ne sprejme. Narobe svet. Pričakovali bi edino nasprotno, da se bodo zanj zavzeli, saj pomeni korak k nadaljnjim celovitim rešitvam. Pričakovali bi, da bi prvi povzdignili glas, saj gre za enega izmed njih. Če bi to storili, bi morda danes lahko sprejemali sistemske rešitve in 61 policijskih stanovanj ne bi ostalo praznih. Še nekaj je zanimivo – kako si v tem primeru sindikata in Vlada podajajo roko.

Nova Slovenija bo predlog novele Zakona o organiziranosti in delu v policiji podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden dam besedo naprej, bi hotel zaradi natančnosti – prosim, ostanite znotraj teh okvirov, da ne bo prišlo do polemik, ki absolutno niso potrebne. / oglašanje iz dvorane/ Ne, resnica je v tem, da ne drži tisto, kar je bilo povedano.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

V Levici že celoten mandat opozarjamo na stanovanjsko problematiko. Kronično pomanjkanje neprofitnih stanovanj, skoraj vsakodnevne deložacije, neurejen najemni trg, in vse to je rezultat nedela v preteklih 25 letih na stanovanjskem področju. Potem ko smo v ustavo zapisali, da država ustvarja možnosti, da si državljanji pridobijo primerno stanovanje, so šle odločitve preteklih politik v popolnoma drugo smer. Najprej je bil z Jazbinškovim zakonom razprodan javni fond stanovanj. Do obnove tega

fonda pa seveda nikoli ni prišlo in danes se soočamo s kroničnim pomanjkanjem neprofitnih stanovanj. V državnem proračunu je za stanovanjsko dejavnost predvidenih pičlih 800 tisoč evrov. Takšen znesek je glede na dejanske potrebe naravnost ponižujoč. Razlog naj bi bil v tem, da kljub večletni gospodarski rasti za te najemnine in za te namene ni denarja. Ob podatku, da bomo za Natove bataljone namenili več kot milijardo evrov, je jasno, da problem ni v pomanjkanju proračunskih sredstev, ampak v popolnoma zgrešenih prioritetah.

Smo v situaciji, kjer kljub večletni gospodarski rasti kar 280 tisoč ljudi živi pod pragom revščine. Deložacije so na žalost postale stalnica, republiški stanovanjski sklad pa medtem gradi luksuzne stanovanjske soseske, v katerih se cene gibljejo od 140 tisoč evrov za garsonjero pa tja do 820 tisoč evrov za enodružinsko hišo. Na najemnem trgu medtem vlada kaos. Enaka je situacija na področju službenih stanovanj. Že iz revizijskih poročil Računskega sodišča je popolnoma jasno, da država oziroma pristojna ministrstva ne obvladujejo nastalih razmer. Kljub velikim obljubam te vlade se na področju ravnanja z nepremičninskim premoženjem ni spremenilo kaj dosti. Po dostopnih podatkih za leto 2015 Ministrstvo za obrambo in Ministrstvo za notranje zadeve razpolagata z 2 tisoč 515 službenimi stanovanji. 381 jih je bilo nezasedenih, 176 stanovanj so na primer zasedali najemniki, ki nimajo nobene povezave z državno upravo. Kot ugotavlja Računsko sodišče, ministrstvi sploh ne razpolagata z nobenimi podatki o tem, ali so v stanovanju taki najemniki, ki so do teh stanovanj sploh upravičeni. In ob tem se srečujemo z deložacijami. To je nedopustno. Kljub temu je Ministrstvo za notranje zadeve očitno bolj učinkovito pri deložacijah upokojenih policistov in vojnih veteranov kot z evidenco svojih razpoložljivih nepremičnin. Zaradi tega danes obravnavamo ta zakon, ki je pred nami, z zakonom poskušamo rešiti stanovanjsko vprašanje upokojenih policistov, invalidov, družin med službo umrlih policistov in vojnih veteranov. Vlada predloga žal ni podprla. Tako kot vedno bo spet iskala neko sistemsko rešitev. Priročen izgovor za rešitve, ki jih išče že čisto celoten mandat, pa jih nikoli in nikjer ne najde, mandat pa se celo izteka.

V Levici bomo zakon seveda podprli. Za nas so prav vse deložacije, ki smo jim priča, popolnoma nedopustne. Ravno tako je nedopustna politika, ki kljub zavedanju, da v praksi do deložacij prihaja praktično vsak dan, namesto reševanja problematike vse breme prelaga na neprofitne in humanitarne organizacije, medtem ko proračunske presežke ravno tako nedopustno in brezsravno deli med tiste bogate in privilegirane. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Na isti način, kot sem prej opozoril, bom opozoril tudi

tokrat, dajmo se držati teme, da bo ta razprava imela smisel. Razumem, da boste dali prvo besedo.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev s 13. 12. 2017.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Kot prvi ima po tradiciji besedo predstavnik predlagatelja, dr. Vinko Gorenak. Upam, da se bomo držali, tako kot ste se – dajmo poskušati ostati znotraj te teme, prosim.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Predsednik, bom ostal znotraj teme, pa ne zato ker ste vi rekli, ampak zato ker bom tisto povedal kdaj drugič, ker je zdaj bolj pomembna tema. Zdaj je bolj pomembna tema, zato vam ne bom kontriral. / oglašanje iz dvorane/ Prav. Poglejte, zdaj moram iti nekoliko širše, ne samo pri 2. členu, se pač potem ne bom oglasil, saj mi bo zmanjkalo časa.

Najprej nekaj o očitkih meni pa Slovenski demokrati stranki okoli tega zakona. Tako v medijih kot tukaj in še kje je bilo slišati: »Nabirate volilne točke. Izkoriščate posameznika in njegovo stisko,« in tako dalje. Moram reči tako, jaz ne nabiram nobenih volilnih točk, ker jih ne potrebujem. Vi jih potrebujete, jaz pa ne, ker jaz ne bom kandidiral, vi pa še boste. To se pravi, to lahko zavrnem. In druga zadeva, če bi nabiral volilne točke, potem ne bi predlagal tega zakona. Velika večina ljudi, na katere se ta zakon nanaša, to so veterani, tudi aktivni policisti, so namreč tako ali tako – ne vem koliko, ampak sklepam, da v 90 % so to – volivci levice in ne desnice. Torej, ne potrebujem in tega ne počnem zato, ampak to počnemo zato, ker želimo rešiti en problem ljudi, ki ga je treba rešiti. Zato smo vložili ta zakon.

Zdaj pa po vrstnem redu. Gospod državni sekretar, sindikata – ni res, kar ste rekli, dajte se malo poboljšati in govoriti resnico – ne nasprotujeta ostro, tako kot ste vi rekli. To ni res. Bom potem povedal, kaj sindikata pravita. Naprej, vi ste zavezani socialnemu dialogu. Socialni dialog pomeni, da ministrstvo vlaga zakone, ki jih sindikat podpre. Dajte no, dajte no klobase prodajati! Ne meni. Neumnosti. Kolikokrat pa je ta vlada prišla v parlament, ko sindikati niso kakšnega zakona podprli? X-krat. Pravzaprav so ga redkokdaj, če so ga sploh. Se pravi finta, salto mortale delate. Potrebujete stanovanja za mlade policiste, to podpiram, ampak 3 tisoč 700 bi jih lahko kupili na račun tega, ker ste zaposlili 8 tisoč novih javnih uslužbencev, javna uprava jih je zaposlila. Več pa ne bom – o milijardi in tistem. Če se znotraj tega ne najde denarja za 30 policijskih stanovanj, potem bolje, da jutri odstopite kot vlada. Naprej, »finančne posledice niso opredeljene« – ne bo jih v tem trenutku. V tem

trenutku jih ne bo, ker bo pač nekaj X stanovanj prešlo v uporabo upokojenim policistom oziroma tistim, ki so tam naštetih. Zdaj pa pogledajte, »sistemsko bomo uredili« – če mi vi z enim stavkom poveste, kako boste uredili sistemsko za vse policiste, bom zelo vesel, ampak jaz mislim, da se ne da. Sploh pa se ne da do konca januarja. Glejte, kako nategujete policiste. Do konca januarja boste vložili zakon, potem bo marca splošna razprava, aprila se boste pa poslovili, ker imamo zadnjo sejo aprila in zakon ne more biti sprejet na takšen način. Ne more biti. To vsi dobro vemo. Sploh pa, »sistemsko bomo uredili« – ja, kako? Na tej točki tudi sindikati želijo sistemsko urediti. Veste, kaj pomeni sistemsko? Saj so napisali, Jazbinškov zakon hočejo. Ja, potem jim ga pa dajte! 88. člen, vložite amandma pa napišite: »Vsi policisti so upravičeni po Jazbinškovem zakonu.« Prav, ampak jaz mislim, da je to nemogoče sprejeti v tej hiši. Po mojem mnenju.

Nekaj komentarjev na posamezne predgovornike. Gospod Laj je seveda nasedel parcialnemu reševanju. To ni parcialno reševanje. To je reševanje invalidov, veteranov in svojcev na delu umrlih policistov, trije so bili ubiti v zadnjih dveh letih. Ne vem, kdo od nas ima srce pritisniti proti. Ne vem, ne razumem takega posameznika. Pa da potem upa še na volitve iti. Gospod Ferluga je moral nekako zbalansirati situacijo v svoji stranki, vozil je malo po levi, malo po desni, na koncu pa povedal, da bodo glasovali po svoji vesti. V redu, gospod Ferluga, nimam težav, ampak javno povem, da bom pet minut po glasovanju javno objavil spisek. To vam pa vnaprej povem. Pravite, da nikomur ne grozi izselitev. To pa nimate prav. /oglašanje iz dvorane/ Ja, seveda je ministrica izjavila, ko se je sfulila. Šalamun od oktobra nezakonito tam živi in lahko vsako sekundo pričakuje izvršitelje pa buf na cesto! Ampak veste, kam? Na dvorišče, tja, kjer obnavljajo podružnico azilnega doma. Zagovarjate socialni dialog – prav, samo povejte mi, kako boste to rešili. Mi smo povedali, kako rešiti za te tri skupine. Pri gospodu Kopmajerju – jaz se zahvaljujem Desusu, SD in Levici, vem, da je gospa Tomić sicer s cmokom v grlu povedala, da boste podprli, ampak se vam zahvaljujem, da boste podprli, absolutno se zahvaljujem, absolutno, ampak pri gospodu Kopmajerju – je treba pa nekaj reči. Pravi: »Ponudijo ti rešitev, da lahko greš v kakšno drugo stanovanje,« to je tudi gospa Muršič govorila, če se ne motim. Saj to je res, ampak ali veste, kako to v praksi izgleda? Šalamun je dobil ponudbo, »pojdi v Logatec«. Na ponudbi je pisalo za eno leto. Potem pa – kaj? Nogo v tazadnjo, kajne? Kako naj gre ta človek v Logatec – podatki so bili javno objavljeni, zato ne bom kakšnih osebnih podatkov izdajal – ko veste, da ga je dvakrat možganska kap zadela, ko veste, da mu nobena ledvica ne dela in da je vezan na klinični center, in ko veste, da mu pol noge manjka, ker so mu jo odrezali. Zdaj naj se pa iz Logatca vozi v

klinični center? Ja, kako? Tisti, ki govori o nadomestnem stanovanju, je nesramen ali pa smešen, če bi temu tako rekli.

Državni sekretar, naš zakon vas v ničemer ne omejuje ali vam preprečuje, da vi sistemsko rešitev do 31. januarja prinesete. Nobene težave ni. Če mi danes sprejmemo zakon, po katerem ne bomo na cesto metali svojcev na delu ubitih policistov, ne bomo na cesto metali invalidov tipa Šalamun in ne bomo na cesto metali vojnih veteranov, in to na dvorišče pred azilnim domom, kaj bomo s tem hudega storili notranjemu ministrstvu do 31. januarja? Absolutno nič! Jaz bom prvi, ki bom 31. januarja s pomočjo poslanske skupine skušal pospešiti vaš zakon, ki bo zadevo sistemsko rešil, da bi bil sprejet do aprila. Prav. Ampak veste pa, državni sekretar, da tega ne morete narediti. Kako boste Jazbinškov zakon spravili skozi ta parlament? Ni šans! Ni šans. Tisto, kar jaz zamerim v tej situaciji, je Sever – sem ponosen na to, da sem leta 2009 ali 2010 zapustil tiste vrste – ki danes ne reče nič. Njegov predsednik veselo sedi na balkonu, kadar imamo tu kakšno žurko, danes ga pa ni. Državna proslava pa potem tamle zunaj na zdravje, dva deci, takrat ga vidim tukaj, danes ga pa ni tukaj. Govorim o šefu združenja na državni ravni. In sindikati – leta 2012 so štrajkali, pa meni niso znali povedati, zakaj štrajkajo. Dokler bo ta sindikat zlizan, tako kot je zlizan v tem trenutku in govori o sistemski rešitvi in nasprotuje temu zakonu ... To je res, sindikat nasprotuje, ne pa ostro, tako kot vi pravite, to pa ni res. Sindikat pravi, da je za sistemsko rešitev. To je Jazbinškov zakon.

Za zaključek prvega dela pa naslednje. Gospe in gospodje, mi skrbimo za borce 1941–1945 tako, kot skrbimo. Jaz imam sicer s tem veliko težav, ampak zakonodaja je veljavna in zakonodaja je treba spoštovati. Dokler ne bomo v tej državi sprejeli zakona, po katerem bomo rekli, vsak slovenski veteran vojne za Slovenijo 1991 ima pravico do pokojnine xy, lahko v višini borcev, če je na delu zaslužil penzijo, ki je manjša – in večina policistov jo ima manjšo – potem mu država nadomesti razliko do – me ne zanima koliko, tisoč 500, tisoč 700, tisoč 300 ... Me ne zanima koliko. Takrat bomo mi pravično rešili situacijo veteranov v tej državi in nič prej. Nič prej. Ne bom se obregnil ob tiste penzije 1941, 1945 pa 20 let stare, pustimo. Ampak ljudje, ki so to državo delali, ljudje tipa Šalamun, ki so smrti gledali v oči v Trzinu ... Ne, ta država ni pravična, dokler ne bo za vse veterane tako stanje, kot sem ga omenil. Pri čemer so si pa v veliki meri tudi sami krivi, to pa moram pošteno priznati. V veliki meri sami krivi. Ko bodo nepolitična organizacija tipa IPA, potem bodo to tudi dosegli. Dokler pa je tako, kot je, ko gledajo svojega moralnega strica iz Murgel in se mu klanjajo, je pač tako, kot je. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve gospod Boštjan Šefic.

BOŠTJAN ŠEFIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Samo nekaj pojasnil v tej fazi. Prvo, kar je, mislim, da se vsi strinjamo in tu ni nobene dileme, da je določena vprašanja, ki so, ki so realna, ki so tukaj, treba rešiti. Razlika je v tem, kako in ali jih bomo rešili parcialno tako, da morda nekaterih problemov sploh ne bomo mogli rešiti, ali pa jih bomo rešili tako, da bomo to vprašanje spravili z dnevnega reda. Če je volja v tem parlamentu, seveda lahko to naredimo tudi v tem mandatu. Verjamem, da je, in se strinjam s poslancem dr. Gorenakom, da bomo to lahko naredili. Kar se tiče obeh sindikatov, moram najprej povedati, da je bila vsa ključna zakonodaja s področja Ministrstva za notranje zadeve, tam, kjer se jih tiče, narejena v soglasju. Pri Zakonu o organiziranosti in delu v policiji moram reči, da sem zelo vesel, da smo to uspeli, in tudi pri Zakonu o nalogah in pooblastilih policije. Seveda je tu pa tam še kakšno vprašanje, ki bi ga kdo rad rešil drugače, ampak vedno je potreben dogovor in vedno mora pri teh vprašanjih kdo kdaj popustiti. Zato sem tudi zelo vesel, da sta oba sindikata soglasno pisno potrdila in podprla predlog ministrice, kako hitro, učinkovito rešiti to vprašanje. To je definitivno pomembno.

Drugo, kar bi rad vendarle še enkrat izpostavil in je bilo tudi v uvodu povedano, je glede službenih stanovanj z namenom, ki sem ga v uvodu izpostavil. Seveda se mi zavedamo težav, ki nastajajo, zato smo tudi spremenili pravilnik iz leta 2006, ki je ukinjal celo vrsto pravic in tudi nekatere možnosti, ki so do takrat bile, verjetno zaradi težav, ki jih je takratni minister imel s temi vprašanji ali pač česa drugega. Šli smo v spremembo ravno zato, da lahko tista stanovanja, ki jih imamo na razpolago in ki jih policijski sistem ne potrebuje, damo, da jih izkoristimo, da poskušamo določene probleme rešiti. Pri tem morajo biti, in to se nam zdi zelo pomembno, enotni kriteriji, po katerih bomo o tem odločali in seveda pravično razdelili.

Z očitkom, da ne poslujemo v redu s stanovanjskim fondom, se jaz absolutno ne morem strinjati. Mi zelo načrtno delamo s temi stanovanji. Tudi številke, ki jih je spoštovana poslanka omenila – to so stanovanja, ki ta trenutek čakajo na razpis ali so v adaptaciji, skratka, ne gre za stanovanja, ki jih ne bi potrebovali. Res pa je, da je kar nekaj stanovanj pripravljenih tudi za odprodajo. Ravno zaradi tega, ker so v krajih, kjer ta trenutek ne potrebujemo teh stanovanj, jih bomo odprodali, poskušali na podlagi tega kupiti nova stanovanja tam, kjer je ta potreba, zato da bomo lahko policistom, ki izvajajo naloge, ki jih premeščamo, omogočili, da jih bodo zasedli. Če bodo takšne določbe uveljavljene, bodo te pravice uveljavljali vsi, ki imajo – seveda govorim zdaj o tem

veteranskem delu – status veteranov, in teh je v naših stanovanjih kar nekaj, ki so zdaj zaradi službenih potreb v njih. Če je ta pravica, jo bodo vsi izkoristili, in v tem primeru bomo imeli velike težave, zato je tisto, za kar se mi zavzemamo, da so jasni kriteriji, kdo potrebuje tako pomoč, ali je to za nedoločen čas, za neko prehodno obdobje, skratka, da to natančno opredelimo in da tem ljudem tudi na ta način pomagamo. Mi pa potrebujemo več stanovanj, želimo zaposliti in zdaj smo končno v neki fazi zaposlovanja mladih policistov. Vi veste, da v letih 2018, 2019, o tem smo govorili v parlamentu, odhajajo velike skupine policistov iz sistema, potrebujemo mlade policiste, ki jim moramo tudi zagotoviti ustrezne pogoje. Zato potrebujemo ta stanovanja. Se pa strinjam, da struktura glede na teritorij ni ugodna, zato tudi odprodajamo del teh stanovanj, da jih bomo kupili tam, kjer je to nujno potrebno.

Kar se tiče omenjanja Jazbinškovega zakona, se strinjam z vami, spoštovani poslanec, ni rešitev, zato tudi mi ne predlagamo oziroma nimamo v mislih takšnega predloga. To je bila ena od opcij v teh pogovorih. Seveda mi mislimo, da je treba reševati na drugačen način, in kot sem uvodoma rekel, v sodelovanju z veterani, znotraj vlade, s sindikati in najti optimalno rešitev. Prepričan sem, sicer ne bi izpostavil takšnega kratkega roka, da se to absolutno da najti v tem času.

Samo še to, konkretni primer, ki je bil tudi tukaj omenjen. Ne bom o njem govoril, zato ker nimam navade govoriti o ljudeh, ki jih ni tukaj, ki ne morejo sodelovati, ki ne morejo predstaviti svojega videnja, lahko pa rečem, da je bilo in se še vedno vlaga precej energije v to, da bi se ta problem rešil. Seveda morata biti za rešitev problema dva, v tem primeru, in volja na obeh straneh, da se ta rešitev poišče. Mi do zdaj po mojem vedenju, preverjali smo tudi za nazaj, nikogar nismo deložirali iz nobenega stanovanja. Do tega trenutka. Tudi ta trenutek ni nihče v takšni fazi, da bi se to lahko že zgodilo. To je prva zadeva. In druga, poudarjam, mi predlagamo, da se to reši, kot sem povedal, in hkrati tudi enoletni odlok vsakršnih aktivnosti v zvezi s tem, zato da lahko v miru, brez tenzij, brez vsega to tudi rešimo v skladu z zakonodajo, ki bi jo pripravili, in tudi podzakonskimi akti. Na ta način najbolj konstruktivno, primerno rešimo vse te probleme, zlasti kar se tiče upokojenih policistov in veteranov.

Za tisti del, za primer smrti ali invalidnosti prve kategorije moram reči, da je za slovenske policiste zelo dobro poskrbljeno. Seveda nobena odmena oziroma kar država ponudi, ni dovolj in je nemogoče odplačati življenje ali invalidnost, da se razumemo, vendar tako zakon kot uredba prinašata takšne rešitve, da policistom oziroma njihovim svojcem, otrokom lahko maksimalno pomagamo. Se pa strinjam, da tudi vprašanje stanovanj še dodatno rešimo, čeprav tudi vprašanja, ki se tičejo

aktivnih policistov, mislim, da dobro rešujemo. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelj dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zgolj nekaj komentarjev. Rekli ste, »hitro, učinkovito reševanje na drugačen način do 31. januarja«. Prosim, navedite vsaj smeri, kako boste to reševali. Ker dokler govorite, da bo to rešeno, rešeno, rešeno, pa jaz ne vem, kako bo rešeno, vam še ne morem verjeti. Navedite torej nekaj smeri, kam bo šel zakon. Druga zadeva, pravite, da bodo velike težave, če bo ta zakon danes sprejet – kakšne težave? 60, Violeta je prej rekla 80 ali koliko že stanovanj prodajte, vem, da jih boste prodali za enkrat manj, kolikor so v Ljubljani, pa jih kupite 30 v Ljubljani. Za 80 stanovanj na periferiji jih boste dobili 30 v Ljubljani in s tem ne boste imeli nobene težave. Pravite, da ne govoriti o ljudeh, ki jih ni tukaj; Šalamun ne more priti sem, ker je preveč ubog, ker je invalid, jaz pa verjamem, da nas gleda.

Pravite, »enoletni odlok«, saj tudi mi imamo odlok, tudi v tem zakonu je predviden odlok, da se moratorij naredi na tiste stvari, ki zdajle tečejo. Pravite, da je za mrtve dobro poskrbljeno, ja, res je, saj sam vem, kako je, leta 2012 smo to vnesli v zakon, sprejet leta 2013. Prej vemo, da je bilo bolj slabo, kar veliko stvari smo vnesli tja noter, to je res. Ampak če bi tisti trije, ki so bili mrtvi v zadnjih dveh letih, imeli službena stanovanja, ste jih vi po črki zakona dolžni ven vreči naslednji dan. /oglašanje iz dvorane/ Kako ne?! Če bi ti ljudje imeli službena stanovanja, bi svoje naslednji dan morali vreči ven iz stanovanja. S tem zakonom pa to res popravljamo, to pa drži.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Kolegice, kolegi, ker vidim, da obstaja interes za razpravo, vas vabim, da se prijavite k razpravi.

Prijava poteka.

Prvi dobi besedo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!

Politologija uči, da je zmeraj najboljšo narediti primerjavo. To ljudem pokaže bistvo zgodbe, vse tisto, kar se poskuša tako ali drugače prikriti. Ko gre za vprašanja invalidov, veteranov vojne za Slovenijo, ki jih mečejo iz njihovih stanovanj, je ta primerjava izredno poučna za Slovenijo. Gospe in gospodje, za ilegalnega migranta, ki je brivec, se je sestala Vlada Republike Slovenije in iskala način, da bi mu protipravno pomagala ostati v Sloveniji, čeprav so bili vsi postopki na Ministrstvu za notranje zadeve, ministrica je tukaj izredno korektno odreagirala, že končani. To je vladna politika. Ko pa je veteran vojne za Slovenijo invalid in potrebuje stanovanje, v katerem bo

lahko po najboljših močeh še živel, se pa ne sestane Vlada Republike Slovenije. Mogoče je pa tak predlog celo imela, ampak se ne sestane, ker je očitno en ilegalni migrant, en brivec iz Roga, ki, mimogrede, brije na črno, bolj pomemben kot veteran vojne za Slovenijo, ki je invalid, ki je sodeloval v neposrednih bitkah recimo v Trzinu. To seveda nekaj pove – da je s to vlado in to koalicijo in vrednotami v tej državi nekaj strahovito narobe. Strahovito narobe, gospe in gospodje.

Da bo zadeva še bolj zanimiva, si pogledajte primerjavo, veteranu vojne za Slovenijo, ki je invalid, se je ponudilo kot nadomestna rešitev neko podstrešno stanovanje, ki je za njega praktično neuporabno in nedostopno. Za migrante pa je ista vlada, za ilegalne migrante – se pravi za kriminalce, ker če so ilegalci, so kriminalci – dala razpis, da mora biti stanovanje opremljeno z usnjenimi sedeži, z LED-televizorjem, s steklokeramično ploščo za kuhanje in tako dalje in tako naprej. Skratka, za nekoga, ki pride ilegalno v Slovenijo, vse pa tisoč 963 evrov na mesec stroškov, za veterana vojne za Slovenijo se pa ne najde niti rešitve za to, da bi lahko ostal v stanovanju, ki mu ustreza. Gospe in gospodje, tu ni samo nekaj hudo narobe, ampak to, oprostite, je pa že roganje vsem, ki smo ustvarjali to državo. Vsi, ki pri tem sodelujete, se vprašajte, kaj pravzaprav v resnici počnete. Za Ahmada Shamieha, ilegalnega migranta, je ta država porabila v tistih 21 mesecih, kolikor je tukaj, pa še malo več je zdaj že – glede na uradno ugotovljeno s strani Računskega sodišča, stroškovnico, da vsak ilegalni migrant stane to državo vsak mesec tisoč 963 evrov, ob upoštevanju še sodnih stroškov, ki so nastali, potem ko je bil zavrnjen najprej v pravnem in potem še v sodnem postopku na vseh instancah – okoli 50 tisoč evrov. Za 50 tisoč evrov bi lahko že podarili stanovanje veteranu vojne za Slovenijo. Ampak za Ahmada Shamieha se potem sestane še Vlada Republike Slovenije in preučuje možnost, kako bi ga obdržali v Sloveniji, ker da se je tako dobro integriral. Bi rad vedel, kje in na kaj.

To je skrajno neprimerno v luči tega, da po drugi strani pa govorimo o nekom, ki je to državo pomagal ustvarjati, ki jo je branil z orožjem, ki je svoje zdravje in življenje izpostavil za to državo. Tam se pa Vlada ne sestane. Tam je pa problem iskati neko ustrezno rešitev, in ko jo ponudimo, se zdaj iz političnega prestiža, kajti samo za to zdajle gre, že najdejo variante, da bi se ta zakon zavrnil. Tako sam zakon kot amandmaji, ki so predlagani s strani SDS, so več kot ustrezni in rešujejo te probleme na primeren način. Če kdo želi širšo rešitev, je seveda kadarkoli kasneje za to dovolj časa in prostora. Ampak danes in tu je odgovornost vseh, ki smo v Državnem zboru, v slovenskem parlamentu, da pokažemo toliko odgovornosti do osamosvojiteljev, do tistih, ki so to državo ustvarjali, jo branili z orožjem, zmagali v vojni za Slovenijo, nekateri pa za to žal tudi plačali

najvišjo ceno, da vsaj omogočimo, da se za tiste, ki so zdajle v stiski, takoj najde ustrezna rešitev. Kasneje se lahko dela, kot pravite, sistemske rešitve in ne vem kaj še vse, kolikor se hoče, je časa dovolj. Ampak odgovornost do teh ljudi in do vrednot, na katerih je Slovenija ustanovljena, je pa treba pokazati danes z glasovanjem za ta zakon, ker je dober zakon, ker je zakon, ki rešuje življenjski problem.

Če bo zakon iz prestiža zavrnjen, kajti samo iz prestiža bo, če bo zavrnjen, potem bo to zelo žalostno pričevanje o tem, da tisto z Ahmadom Shamiehom/Šamijem ni bilo samo naključje, ampak da gre za eno realno politiko, ki je nesprejemljiva, ki jo zavračam, ki je v nasprotju z vrednotami, ki so temelj samostojne države Slovenije, ki je v nasprotju s tistim, za kar smo šli nekoč v demokratizacijo in potem v osamosvojitve ob nastajanju države Slovenije.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Branko Grims. Jaz bi vas vseeno prosil to, kar je tudi predsednik uvodoma prosil, da se držimo točke dnevnega reda. Nekomu lahko pomagamo na takšen način, da ne škodimo nekemu tretjemu.

Postopkovno, gospa Violeta Tomić, imate besedo.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Ko je kolega Gorenak podal ta predlog, je rekel, da ne želi, da se tema spolitizira, in potem ista stranka dovoli temu nestrpežu govoriti o migrantih tukaj, ne vem, 10 minut. To je popolnoma nedopustno, zaradi tega ker policist ne bo deložiran zaradi migrantov, ampak zaradi zgrešenih politik tudi SDS, ki je bil vmes dvakrat na oblasti. Tako da če hočete, da podpremo ta predlog, ki ga mislimo podpreti, vas prosim, držimo se teme in ne kvarimo tistega, kar smo že nekako vzpostavili kot dobro v tem državnem zboru.

Prosim, res, nestrpnosti in sovražnega govora ne dovolite tukaj proti katerikoli skupini. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Tomić.

To je bil tudi moj namen. Resnično bi si želel, da rešujemo probleme tistim, ki so pomoči potrebni, ne pa povzročati dodatnih skrbi tistim, ki nimajo nobene veze s točko dnevnega reda.

Mag. Grims, izvolite, imate postopkovno.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Predlagam, gospod predsedujoči, da imate enaka merila za vse in da na tovrstne provokacije gospa, ki se tako rada slika, mimogrede, jaz je ne bi nikoli, ker slikam izključno iz estetskih razlogov – da jo opozorite, da je nesprejemljivo to, kar počne. Kajti pri tistem, kar sem povedal na začetku, je šlo za primerjavo. Za primerjavo ravnanja neke države, neke vlade, neke politike, ko gre po eni strani za

vprašanje ljudi, ki so sodelovali pri slovenski osamosvojitvi in ustvarjali to državo in za to tvegali vse, kar imajo, in v drugem primeru za nekoga, ki je v državo vstopil kot ilegalni migrant in se je potem dogajalo, kar se je.

Govoriti o tem, da se s tem nekemu škodi, oprostite – komu pa? Vladi, ki ima napačno politiko, pa koaliciji, ker se opozarja na napačno politiko? Kajti tistemu, če ste mogoče mislili na gospoda Ahmada Shamieha, se pa ne more nič škoditi niti koristiti s tako razpravo, kajti postopek zanj, gospe in gospodje, je pravno končan in v pravni državi se točno ve, kakšen je potem nadaljnji postopek v fazi izvršitve. Tukaj ne gre za to, ali nekemu škodiš ali ne, gre za vprašanje, ali spoštuješ pravno državo, ali spoštuješ ustavo, ali spoštuješ pravnomočne odločbe, ki jih izda ministrstvo, in pravnomočne sodne odločbe ali pa kršiš ustavo in zakon. Samo za to v resnici gre. Ta primerjava, gospe in gospodje, bode v oči. Ta primerjava o tem, o čemer odločamo danes, pove vse.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo z razpravo.

Gospod Marko Ferluga, izvolite, imate besedo.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Velik poznavalec Churchilla, ki potem nekako prilagaja Leninove izreke in ki je od prej že izpetih tem partizani, Nemci prešel zdaj na migrante in Slovence, stvari, ki so spolitizirane, še naprej vrti v neke konflikte, ki so nepotrebni. Danes govorimo o tem, kako bi se dalo v tej zadevi pomagati. Če se vrnemo nazaj k zakonu o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji, moramo spet nekaj zadev vedeti, da se potem lažje pogovarjamo. Prva zadeva je ta, da že samo ime službena stanovanja nekaj pove. Pove, da so stanovanja namenjena za uslužbence, ki so aktivni in ki opravljajo svoje delo. Druga zadeva, ki jo je zelo pomembno poznati, je, da MNZ upravlja z nekim omejenim fondom, s katerim je v danih možnostih treba upravljati. Tretja zadeva je, da vsi, ki so podpisali pogodbo za službena stanovanja, vedo, da bodo prej ali slej morali nekako urediti svoje stanovanjske probleme. Lahko odpremo temo, ali so potem plače primerne za to, da si bodo nakupovali stanovanja in tako dalje in tako dalje, ampak bistvo je nekje drugje.

Tukaj imamo en specifičen problem, in kar mene precej žalosti, je to, da so mediji in vsi skupaj to pograbili, zame pa je bolj bistveno to, da bi moralo Ministrstvo za notranje zadeve to rešiti na takšen ali drugačen način. Tukaj mogoče dajem, bom rekel, en apel, da se resnično ta zadeva konstruktivno reši. Je pa res to, kar je rekel državni sekretar, da morata za to biti dva, da moramo za to sprejemati kompromise, tako eni kot drugi, in najti neke rešitve, sploh za ljudi, ki so resnično nekaj dali Sloveniji. Tu je pa še eno dejstvo, na katerega je

treba opozoriti. V naši državi imamo različne statusne stanovanj. Stanovanja MORS imajo status vojaških stanovanj, stanovanja policije imajo status službenih stanovanj, namenjenih oddaji za službene potrebe uslužbencev za čas zaposlitve v policiji. In potem imamo MJU, kjer so stanovanja za funkcionarje in javne uslužbence v delovnem razmerju. Kot sem povedal že v stališču, je še enkrat moj apel, da se fond teh stanovanj nekako združi in enovito upravlja in da se potem take posamezne zadeve rešujejo. Absolutno sem za individualno obravnavanje vsakega posameznega primera. Absolutno je to neka delikatna tema, ki s temi javnimi pingpongi ne vodi do nekih konkretnih rešitev. Je pa res nekaj, da če to opozorilo ne bi šlo ven, se verjetno te zadeve ne bi premikale. Jaz sem tukaj v eni zelo delikatni situaciji, kako se odločiti, glede na to, da sem bil nekaj časa v vrstah policije. Sem zelo za to, da se ta zadeva reši na tak način, ker vem, da bo sistematično reševanje povleklo nek čas, ki je vprašljiv glede na to, da se bližajo volitve. Tukaj imam jaz svoje osebno mnenje.

Druga zadeva, ki jo je treba še povedati, je to, da parcialne rešitve zagotovo spet odpirajo neka nova in nova vprašanja, in to je spet ena dilema, ki ne vem, če bo lahko rešena v tem mandatu. Upam, da bo, ampak težave, s katerimi se spopadamo zdaj, in tako, kot hodijo zadeve, mislim, da so težko rešljive. Zakon o vojnih veteranih je zagotovo ena od zakonodaj, ki bi jih bilo treba boljše uporabiti in izpeljati, verjetno tudi zato, ker mislim, da Zakon o organiziranosti in delu v policiji ni ravno pravi zakon, ki bi se moral – je pa neka vmesna rešitev do sistematičnega reševanja vsega tega. Dejansko sem v velikih dilemah. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Še enkrat lep pozdrav, državni sekretar z ekipo, kolegice in kolegi!

Kot običajno, ali ni žalostno, da se danes pogovarjamo o stanovanjskih problemih veteranov iz leta 1991? Vse poti gredo spet na to stran, se pravi na sredino. Mislim, da smo zelo blizu tega, češ da je za to nereševanje 27 let ponovno kriva Poslanska skupina SMC, ne desni ne levi. Oprostite, levi na moji levi so desni, zanimivo. Ampak tisto, kar sem želel takoj uvodoma povedati, je naslednje. Vsi dolgoletni politiki Državnega zbora so po moji skromni oceni v zvezi z reševanjem problemov veteranov za vojno v celoti padli na izpitu. Zakaj? Kot sem rekel, po 27 letih se z nekim konkretnim predlogom zakona, ki je zelo ozek, gre za spremembo organizacije in dela policije, ponovno izpostavlja ta problem. Iz mojega pogleda skromnosti – se opravičujem vsem veteranom, da se sploh dotikamo tega vprašanja – ponovno izpostavljam, spoštovani, kje ste bili s

tem svojim zanosom, kako je treba tem ljudem rešiti ne pogodbe za določen čas, ampak za nedoločen čas, trajno rešitev njihovega stanovanjskega problema. Tudi v tem primeru popolnoma tipično za politično retoriko politika ne glede na staž, predvsem v smeri izkazovanja, kako velika skrb je to. Kje je pa učinkovitost? Dejstvo je, da je bilo v teh 27 letih veliko ali so bile raznovrstne oblike političnih strank na oblasti, in če bi uresničili namen njih rešiti, se ne bi danes ponovno to izpostavljalo. To je kot prvo.

Kot drugo, danes se pogovarjamo – bom dvakrat poudaril – o spremembi Zakona o organiziranosti in delu v policiji, kjer je tema reševanje stanovanjskih problemov znotraj policije. Strinjam se, da je zaradi nereševanja tega področja v 27 letih vrsta kategorij, ki so bolj ali manj vključene v ta stanovanjski problem, redni policisti, policisti, ki so upokojeni, invalidi, veterani, da ne govorim o bolečini članov družin, ki so izgubili svojega partnerja, ki je varoval na svojem delovnem mestu nas, državljane Republike Slovenije. Tovrstne razprave gredo vedno bolj v smeri, da je preprosto tudi poslanska retorika zgolj in samo opozarjanje na probleme, predvsem če si v vlogi opozicije, kajti Vlada, v današnjem primeru pa sploh največja vladna stranka itak nič ne dela. Pred dnevi smo bili celo etiketirani kot brezbarvni in tako naprej. Dovoljena politična retorika, sprejemamo, ampak v konkretni zadevi pa sprašujem vse, ki bodo prav gotovo še govorili za mano, prosim, da se dobesedno v svojih vsebinah dotikate zgolj predmeta spremembe tega zakona.

V nadaljevanju imam takoj zelo velik problem predvsem zaradi tega, ker so tako predlagatelj kot nekateri poslanci za njim v svojih razpravah izpostavljali predvsem vprašanje, ali sta predstavnik obeh sindikatov, predsednika sindikatov, kredibilna in verodostojna v postopkih zastopanja svojega članstva ali nečlanstva, ali če lahko temu rečemo policistov. Tukaj se navezujem predvsem na sporočilo, ki je na spletnih straneh obeh policijskih sindikatov, z naslovom Pomemben napredek pri reševanju problematike službenih stanovanj. Nič nisem slišal o tem, ko se pogovarjamo in želimo v javnosti delati vtis, kako nas skrbi za delo policistov, da imajo pogoje, za veterane in podobno. In kar je na spletnih straneh malce nenavadno, tudi sam moram priznati, da sem bil presenečen glede na preteklost ne toliko nazaj, ker je znotraj policije, saj vemo, bila neka oblika nezadovoljstva, plače, pogoji dela in podobno, se je tudi v javnosti kazalo, da nista ravno ne vem kako enotna. Ampak glej, v tem primeru sta dobesedno soglasno dala sporočilo. Kaj sporočata? Dajmo javnosti to tudi sporočiti, zapisali so, da se v zvezi s predlogom tovrstnih zadev Vlada, v tem primeru konkretno resorno ministrstvo s sodelavci in sindikati, aktivno ukvarja s tem vprašanjem. In zapisano je – da ne bom izgubljal časa z branjem, ker imate vsi možnost to spletno stran odpreti in prebrati –

prvič, da zelo podpirajo prizadevanja in predloge Vlade. Tu moram iti malce na stran predlagatelja, ker ni seznanjen, vendar koalicijske stranke smo seznanjene z dopisom Ministrstva za notranje zadeve, ki je bil podpisan s strani ministrice 8. 12. 2017, kjer smo bili koalicijski partnerji skupaj z obema sindikalnima združenjema, če temu tako rečem, nagovorjeni, opozorjeni, tudi z nekimi zavezami, da je treba to zadevo zelo hitro rešiti, da se ta agonija tako veteranov kot stanovanjskega problema v sektorju policije reši.

Sam moram priznati, da pri malce bolj poglobljeni vsebini jaz nimam ta hip nobene dileme o verjetnosti tega. Predvsem zaradi tega, ker je ožje ministrstvo, če govorim o vodstvu Ministrstva za notranje zadeve, v zadnjem obdobju resnično pokazalo tako stopnjo, da kot poslanec resnično zaupam v njihove odločitve in aktivnosti. V dokaz temu se spomnimo, kakšna je bila aktivnost vodstva ministrstva, ko je bil tako imenovani begunski bol, migrantski val. Spomnimo se te aktivnosti v zvezi z varovanjem državne meje, da ne govorim o tisti zadnji odmevni, ki je bila celo malce posmeha deležna, morda tudi v moji lastni poslanski skupini, o sporočilu ministrice za notranje zadeve v zvezi s predlogom kazenskega zakonika. Dejstvo je, da se je postavila na stališče varovanja človekovih pravic in jaz ne dvomim v to sporočilo, predvsem pa tudi ne v sporočilo, ki je podkrepljeno na spletnih straneh ministrstva, podpisano s strani obeh predsednikov sindikata. Če se vrnem na to sporočilo, imam pa en velik problem. Ali smo poslanci smo upravičeni, da kritiziramo in dvomimo o verodostojnosti tako zapisanega s podpisom obeh predsednikov sindikata? Edini, ki lahko kritizira, v kakšni smeri oni delujejo, so člani ali nečlani ali iz vrst same policije, prav gotovo pa ne politiki Državnega zbora. Lahko je komentar, vendar neka velika verjetnost, da to, kar so zapisali, ne drži – mislim, da nismo pristojni in je v neki smeri podcenjujoče do tovrstnih stanovskih organizacij.

V tem kontekstu je še ena zadeva, za katero moram priznati, da mi je zelo nenavadna. Tudi predlagatelj sprašujem naslednje. Komu – vi, ki ste vložili ta predlog zakona, ki nagovarja nas, ki smo ob prvem oziroma drugem branju tudi podprli ta predlog – je namenjen ta zakon? Poslanskim skupinam ali poslanski skupini predlagatelja? V prvi vrsti policistom. In če policisti, oba sindikata, ki jih predstavljata, jasno zapišeta, da se ne strinjata in da konkretni predlog zakona ne rešuje v celoti njihovih največjih problemov, in to je stanovanjskih, je meni kot poslancu to bistveno bolj verodostojno sporočilo kot pa neka politična aktivnost spremembe zakona. In kot sem že prej rekel, ne dvomim o neki resnosti, da se resnično ta zadeva intenzivno rešuje v dialogu znotraj Ministrstva za notranje zadeve. Sam bom vedno bolj prepričan in na stališču, da več ko je politike v reševanju konkretnih primerov, večji so problemi. Zato ne dvomim o tem, da bomo v

zelo kratkem času – v tem primeru, če sem prav razumel, se je že v mesecu januarju pričel nek postopek ravno v zvezi s to tematiko, in sem vesel napovedane podpore največje opozicijske stranke, da bodo resnično konstruktivno pripomogli, da se te zadeve bistveno premaknejo.

Za konec primer Šalamun. Sam sem bil tudi zelo vesel, ko se je poslanska skupina hitro odzvala pred dobrimi desetimi dnevi, da smo zelo hitro sklicali matični odbor, kajti ena od ključnih zadev je bila takrat po neki neformalni informaciji tudi deložacija tega omenjenega policista. Samo še enkrat lahko ponovim, sramotno, da se po 27 letih sedaj na plečih tega policista želi spremeniti zakonodaja, hkrati pa se gre v neki smeri, če je neka verjetnost zapisanega s strani policistov, v neko, recimo temu, pa se opravičujem, škodo policistov, ki so v rednem delovnem razmerju. Zavedam se, da so to akutna stanja, ampak primer Šalamun je, če sem prav razumel predlagatelja, že od leta 1991. Verjamem, da deložacije ni bilo pred desetimi leti, ampak problem veteranov, in tudi on je bil že takrat. Tako da to v neki obliki sprenevanja mi je resnično sila nenavadno. In še enkrat, za koga mi sprejemamo spremembe zakonov? Prav gotovo ne za poslance, prav gotovo ne za politične stranke, ampak za tiste, ki neposredno vidijo in uporabljajo ta zakon. In če je sporočilo resornega ministrstva in sporočilo sindikatov, da predlagana sprememba ne uresničuje tistega, kar se s politično retoriko prikazuje, pri meni kot poslancu bistveno drugače pretehta pri taki odločitvi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod predlagatelj. Počakamo še gospo Violeto Tomič?

Gospa Violeta Tomič, imate besedo, izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala, kolega Gorenak, da ste mi dali besedo, tako ali tako imam potem eno tiskovko pa bom kratka.

Dejstvo je, da politika celih 25 let na stanovanjskem področju ni naredila čisto nič, od časov Jazbinškovega zakona, ko se je razprodal stanovanjski sklad, vse do novih stanovanj nekako nihče ni spravil. Dejstvo je pa tudi, da vsega seveda ni kriva ta vlada, ampak vendarle ima, oprostite, po našem mnenju popolnoma napačne prioritete. Vam bom povedala. Prva stvar, ki najbolj bode v oči, je, da je milijarda evrov za Nato, za oboroževanje sprejemljiva, samo 800 tisoč evrov je pa za stanovanjski fond. Sprašujem se, kaj je prioriteta, ali vlagati v življenje ali v smrt. Ker kakorkoli obrneš, je zame oboroževanje prinašanje smrti. Potem je vlada dajala davčne odpusteke za najbogatejše, spodbude za tuje, večinoma umazane investicije, potem MNZ, nakup vodnega topa, ki se bo uporabljal proti lastnim državljanom, električnih paralizatorjev in tako naprej. Da ne govorim o žici, ki je bila zelo netransparentno in

zelo drago kupljena, in smo zdaj država, ki je ožičena. Nikakor ne dobimo sredstev za dvig denarne socialne pomoči, za dvig minimalne plače, za dvig tistih najnižjih pokojnin in tako naprej, hkrati pa vendarle stanovanjski sklad gradi neka luksuzna stanovanja, ki si jih nihče v socialni stiski ne more privoščiti. 280 tisoč ljudi v Sloveniji živi pod pragom revščine, to bi morala biti prioriteta vsake vlade. In ne jemljite tega kot nekonstruktivno kritiko.

Hudo je, da ne samo upokoјenci in tisti brezposelni, ampak celo polno zaposleni ljudje ne morejo preživeti meseca. Posledice so vsakodnevne deložacije in najhuje je to, da prihaja do deložacij zaradi cirka 150 evrov neplačanega dolga. Ti ukrepi so popolnoma nesorazmerni in potem gledamo grozljive posnetke ljudi, ki se oklepajo in priklenjajo za kandelabre svojih hiš. Ti ljudje so potem izključno odvisni od pomoči svojih prijateljev ali pa nekih humanitarnih organizacij, recimo mariborski Upornik je preprečil na stotine deložacij. To je naloga države, predvsem take, ki se ima za socialno. To stanje je popolnoma nevzdržno, in vsakič ko v Levici predlagamo kakšne konkretne rešitve za zmanjšanje teh razlik, za zmanjšanje revščine, smo po hitrem postopku zavrjnjeni. Tudi SDS zelo redkokdaj glasuje za naše predloge, in kolega Gorenak, mi vas ne podpiramo v tem predlogu z nobenim cmokom v grlu, kot ste rekli na začetku, mi popolnoma mirne vesti in veselega srca podpiramo take dobre predloge. Mi smo tudi pred časom dali predlog za zaščito pred deložacijami, pa vaše podpore takrat nismo dobili, ampak v redu.

Danes rešujemo konkreten primer deložacij policistov, gre za okoli 30 vojnih veteranov policistov, upokoјenih, in ti so tik pred deložacijo iz službenega stanovanja. Tukaj gre za nedopusten odnos do teh ljudi, kajti ko so bili mladi, ko so se zaposlili, jih je pač služba poslala na katerikoli konec Slovenije, tja, kjer so bili potrebni. Tja so se preselili s svojimi družinami in danes, ko so upokoјeni ali je žal kateri celo izgubil življenje – kot smo že rekli, ni mogoče dati več kot življenje – pa postanejo nepotrebn. Glejte, na človeka se gleda kot na nepotreben strošek, na potrošni material, dokler je uporaben, se mu nekako omogoči, da dela, takrat ko pa nekako ni več aktiven, je pa že na stranskem tiru. To so zelo žalostni primeri, zato mi popolnoma podpiramo in verjamemo, da s sprejetjem tega zakona lahko takoj rešimo ta problem. Potem pa naj Vlada išče te svoje slavne sistemske rešitve, ki jih vedno obljublјate, vedno jih čakamo, ampak oprostite, nikoli jih ne dočakamo, ljudem je pa treba pomagati zdaj, ta trenutek.

In kot sem že izpostavila v svojem stališču, iz revizijskih poročil Računskega sodišča je razvidno, da je ogromno prostora za te vaše sistemske rešitve, od teh praznih stanovanj, ki jih je kar nekaj, do teh stanovanj, ki so ponujena v brezplačno uporabo nekim

drugim ljudem, ki niso upravičeni do teh stanovanj. V ta stanovanja naj pridejo mlade policijske družine. Ministrstvo sploh ne ve, ali so najemniki zaposleni v državni upravi, ali imajo v lasti mogoče druge nepremičnine, ki so primerne za bivanje, in podobno. Sprejetje tega zakona danes ne bo nikogar ogrozilo, naložilo pa bo ministrstvu, da se loti dela, pregleda te svoje nepremičnine in jih razporedi tako, da bo pravično, in se bo moralo malo organizirati.

Za en tak preprost izračun – jaz nisem prav velik matematik, ampak vendarle – neprofitna najemnina v teh policijskih stanovanjih je okrog 165 evrov na mesec, 12 mesecev ima leto in od leta 1991 je minilo 26 let, to je 312 mesecev. Se pravi, 564 stanovanj, vzemimo najemnino 150 evrov, da bomo lažje izračunali, in pomnožimo s 312 mesecev, pride 26 milijonov 395 tisoč 200 evrov. Kam je ta denar od najemnin šel? Ali veste, koliko stanovanj za policiste bi lahko kupili za teh 26 milijonov 395 tisoč evrov in tako naprej? Pustimo to, da je po Jazbinškovem zakonu denar poniknil. Razumem, da rečemo, prodamo to, pa bomo imeli za napolniti prazno pokojninsko blagajno ali kaj, kar je nujno potrebno, ne pa da mi prodamo, letališče prodamo, stanovanja in ne vemo, kam je šlo. Denar od najemnin je tudi šel nekam, pač ne vemo, kam.

Še nekaj bom rekla. Pravite, da ti policisti niso ogroženi – ja, imeli so neprofitno najemnino, konkretno gospod Šalamun je za mesec december dobil 303,10 evra najemnine. Se pravi, mora plačevati ekonomsko najemnino. Od kod, sprašujem, naj upokoјenec, ki je bil podplačan celo delovno dobo – pa smo ravno včeraj obravnavali dvig minimalnih plač, spet nismo dobili podpore, bili smo gladko zavrjnjeni, pokojnine so mizerne in so dolgoročna tempirana bomba – ki komaj preživi mesec in živi v mrazu, tudi če je stanovanje, plača ekonomsko najemnino? To so problemi, ki jih moramo naslavlјati.

Kot rečeno, poslanci Levice bomo enoglasno podprli ta zakon in tudi vse amandmaje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo kar nekaj želja po razpravi. Prvi dobi besedo dr. Vinko Gorenak, predstavnik predlagatelja, za njim državni sekretar Boštjan Šefic in za njim gospa Anja Bah Žibert.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Zahvaljujem se Violeti za podporo, preden odidete, naj kot zanimivost dodam še eno reč. Vi ste govorili o izračunu, koliko dobijo, ljudje si pa lažje predstavljajo, če greš na eno stanovanje. V službenem stanovanju, kjer živim jaz, ki je najmanjše v državni upravi, 19 kvadratov ima, je do sedaj država od mene in od vseh predhodnikov pokasirala 35 tisoč evrov. Če to valorizirate od leta 1988 naprej, pridete na

kakšnih 60 tisoč evrov. Se pravi, to stanovanje so najemniki že plačali. Toliko za primerjavo.

Oglasil sem se pravzaprav zaradi gospoda Verbiča. »Sindikata sta kredibilna,« kdo pa pravi, da nista? Ampak jaz na kokco postavljam to kredibilnost, članstvo odloča, jaz ne, jaz nisem nikoli bil član tega sindikata, nobenega, da smo si na jasnem. Tako da jaz s tem nimam nobene težave, jaz opozarjam na njihova stališča, ki jih imajo. »Zelo podpirata prizadevanja Vlade,« prav. Tudi v nadaljevanju ste rekli, da podpirate systemske rešitve, ki jih predlaga ministrica. Povejte mi, kakšne so! Ali vi, gospod Verbič, ali gospod državni sekretar. Povejte mi, kakšne so systemske rešitve, in povejte, v čem zakon, o katerem danes razpravljamo, ovira systemske rešitve. Če mi danes zagotovimo veteranom, invalidom in svojcem na delu ubitih policistov, da bodo lahko notri ostali, kako to ovira systemske rešitve? Saj systemske rešitve bodo boljše od naših. Ali ne bodo boljše? Jaz domnevam, da bodo boljše od naših. Se pravi, da bo tisto, kar mi danes predlagamo, nadgrajeno s še boljšimi rešitvami za policiste. Zakaj potem nasprotujete temu? Ampak jaz v te systemske in boljše rešitve ne verjamem. Zakaj ne verjamem? Zaradi tega ker vidite, da koalicija škripa kot lojtrski voz, star 200 let, in vprašanje, kdaj bo katero kolo odpadlo in boste iztirili. To je A. In B – časovna stiska je. Do aprila tega ne morete spraviti skozi parlament.

Vidite, to je problematična zadeva. Pravite, zaveza, da se rešijo. Vidite, to sta sindikata, moram reči, da ni treba nič drugega reči, kot da sta nasedla. Zdaj sta nasedla kot tista – kaj je bila že tista ladja tam pri italijanski obali? Čisto sta ausglajzala, nasedla sta takim systemskim rešitvam, ki jih ne bo, ker jih je nemogoče sprejeti. To je bil komentar, gospod Verbič, to ni bila kritika sindikatov. Vi pravite, da lahko komentiramo, to je bil komentar. Pravite, komu je namenjen zakon. Namenjen je trem kategorijam policistov – invalidom, veteranom in svojcem ubitih. To je jasno. Pravite, da gre zakon v škodo aktivnih policistov. Če gledamo kot fijakarski konj, veste tisti, ki ima tiste črne tule gori / pokaže z gesto/, ki vidi samo naprej, ne vidi levo in desno, to drži, ker bodo 30 stanovanj ali koliko že, ki bi sicer lahko šla za namene mladih policistov, obdržali veterani in te kategorije ljudi. V tem kontekstu da. Če pa prodate 60 ali 80 – boste povedali koliko, ne vem – stanovanj, ki jih imate po Sloveniji, in kupite stanovanja v Ljubljani, pa ne bo nobenega problema. Če pa za veterane oziroma te kategorije policistov namenite še kakšen fičnik od tiste milijarde, ki jo je več pobrala država v državni proračun, samo kakšen fičnik, potem pa lahko vsako leto kupite tudi 30 stanovanj. Konec koncev jih boste kupili za ljudi, ki so to državo gradili. To so očetje te države. In konec.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Repliko imamo, mag. Verbič ima prednost.

Izvolite, mag. Verbič, imate besedo.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Se opravičujem, se bom trudil, da je ne bom zlorabil, tako kot je običajno, vem, da imam te tri minute. Ravno zaradi spoštovanega poslanca, s katerim je v neki smeri tisti pravi dialog, je prav, da se tudi takoj odzovem. Prvo, kar je, ko me je vprašal, kako lahko trdim ali verjamem vodstvu policije na čelu z ministrico, da naj bi v tem kratkem času še enkrat ponovilo aktivnosti v zadnjem letu in pol oziroma dveh z resnično zavzetostjo in tudi odločitvami, ki celo odstopajo od morda tudi vseh dosedanjih vlad, ko si dovoli določena ministrica zastopati stališča svojega resornega ministrstva, predvsem v smeri tistega, kar se tudi s strani državljanov pričakuje. Ne dvomim, v tem primeru, kar sem tudi uvodoma omenil, izhajam iz poročila, ki ga vi preprosto niste videli, in tega tudi ne morete vedeti. Zaradi tega je bilo moje zelo jasno sporočilo.

Bom vseeno prebral del tega, kar je zapisano. Menim, da sta oba policijska sindikata to sprejela in zato tudi zapisala z neko težo verodostojnosti. Kaj je zapisano? »Ministrstvo za notranje zadeve se lahko zaveže, da bo v sodelovanju z obema veteranskima združenjema, Zvezo veteranov vojne za Slovenijo in zvezo Sever, v roku 10 dni pripravilo konkreten predlog člena, ki bo uredil stanovanjsko problematiko za vojne veterane.« Spoštovani, še enkrat poudarjam, žalostno za vse veterane, da se šele sedaj v tej sestavi vodstva policije pogovarja, da se bo njim to začelo reševati, in ne dvomim, da se bo rešilo.

Dovolil si bom dati en predlog, državni sekretar – glede tega sva imela tudi neko debato s konkretnim predlogom, glede na to, da sem tudi na drugih področjih kar dosti kritičen do lastne vlade – kako zelo preprosto, če bi Vlada ... Predvidevam, da je v tem primeru točka, kjer se bo prav gotovo moralo nekaj zgoditi tudi s tem tako imenovanim stvarnim premoženjem ali upravljanjem stanovanjskih enot za policijo, če temu tako rečem, konkreten predlog vam, državni sekretar, je, da nekdanji objekt, ki je zelo blizu, na Beethovnovi, ki je že nekaj let prazen – ne razumem, zakaj se znotraj Vlade tega objekta preprosto ne prevzame nazaj na Ministrstvo za notranje zadeve, se ga preprosto proda in se namesto kupnine dobi najmanj deset bivalnih enot v Ljubljani. Odgovor, kako – zelo hitro. Vendar pričakujem, da bodo v naslednjem mesecu, mesecu januarju, znotraj vodstva Ministrstva za notranje zadeve resnično potekale aktivnosti, da se te zadeve rešujejo.

Samo še za konec ... /oglašanje iz dvorane/ Se opravičujem. Zakonodajno-pravna služba je tudi opozorila predlagatelja, da je pri vojnih veteranih problem systemskega pristopa in ne znotraj policijskega. Mislim, da to pa razumem. Toliko. Hvala za razumevanje.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, mag. Verbič. Prekoračili ste tri minute, imate pa možnost, da se prijavite k razpravi v nadaljevanju.

Besedo ima državni sekretar, za njim gospa Anja Bah Žibert, potem bomo pa še enkrat sprožili možnost prijave k razpravi.

Besedo ima Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

BOŠTJAN ŠEFIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Zavedam se, da je Vlada vedno v poziciji, še posebej, kadar tako občutljiva vprašanja rešujemo, da je kriva za vse. In kriva za to, da se ne rešuje, da se 25 let ni s stanovanji ravnalo tako, kot bi bilo treba, in tako naprej. Ampak to je del tega, kar sodi k temu, da si del vlade. Bolj zapleteno za nas je to, da se zavedamo tako izjemnega pomena, da rešujemo aktivne policiste, da jim zagotavljamo ustrezne pogoje, da jim dajemo pogoje za normalno delo, da bi bil tudi ne nazadnje ta poklic čim bolj atraktiven, s čimer imamo zdaj sploh probleme. In na drugi strani, da tudi tistim, ki so vrsto let, desetletij bili v vrstah policije, maksimalno pomagamo pri njihovih življenjskih oziroma eksistenčnih vprašanjih. Tu je iskanje teh rešitev včasih malo bolj zapleteno, kot se na prvi pogled zdi. Seveda, vsak gleda s svojega zornega kota, mi imamo celo sliko in znotraj te slike je treba najti ustrezno rešitev.

Zavedam se tudi velike pasti, ki jo je spoštovani poslanec dr. Gorenak postavil. Če začnem predstavljati nekatere parcialne rešitve, ki jih v ministrstvu vidimo v zvezi s tem, kako rešiti veterane – zlasti veterane, ker je ta del najbolj zahteven – bomo kritizirani s strani veteranov, da podajamo parlamentu nekatere predloge brez njihovega soglasja, na drugi strani bo kritika sindikatov, če ne povem, me boste vi kritizirali, in tudi to je ena od teh neugodnih situacij. Mi vidimo več rešitev v različnih fondih, stanovanjskih, finančnih in nekaterih drugih, ki jih lahko oblikujemo za potrebe reševanja resnično tistih primerov, ki so nujni za reševanje, kjer gre za eksistenčna vprašanja. Na ta način lahko v perspektivi rešimo te probleme ne samo za te, ki jih ta trenutek vidimo, ampak probleme za naprej za vse tiste, ki še prihajajo in bodo v naslednjih letih še prihajali. Zato pravimo, da lahko relativno hitro zadeve oblikujemo. Povedal sem že, da če bodo dane takšne možnosti, bomo jutri sklicali ta sestanek in začeli pogovor. To je tudi ministrica s svojim pismom tako veteranom kot sindikatom, poslanskim skupinam koalicije, ki nosijo, se zavedamo, največjo odgovornost pri tem, predlagala.

Kar se tiče dela s stanovanjskim fondom službenih stanovanj, si upam trditi, da Ministrstvo za notranje zadeve dobro upravlja, seveda so tudi še kakšne slabosti, ki jih mi sami ves čas odpravljamo in ki – se ne izgovarjam na preteklost, pa vendarle – smo jih tudi podedovali. Vsa sredstva, ki jih dobimo od najemnin, dajemo bodisi v vzdrževanje tega bodisi v nakupe, zato bomo lahko v letu 2019 izvedli nakup določenih stanovanj, zato da pokrijemo velike minuse tam, kjer je najbolj

problematično, in zato bomo tudi nadaljevali z odprodajo tistih stanovanj, ki jih ne potrebujemo. Takšne neresne trditve, kot jih je sicer spoštovana poslanka Violeta Tomič omenila, da mi ne vemo, kdo je kje in to, to pa je neresnično, netočno in tudi jemljem na nek način kot zelo nekorektno izjavo z njene strani.

Velika zaskrbljenost je seveda glede veteranov. Leta 2006 je bila ukinjena možnost pridobiti pogodbo za nedoločen čas in leta 2012 ali 2013 bi lahko to spremenili, pa se ni. Seveda iz istih razlogov, kot imamo danes mi problem, popolnoma enako. Zato mislim, da je ta argument, da mi nimamo nekega čuta in tako naprej, nekorekten. Povedal sem že, da nikogar do zdaj nismo vrgli iz nobenega stanovanja, ne zdaj ne prej. Vse te aktivnosti gredo, še enkrat poudarjam, če bo sodelovanje na vseh straneh, tudi v smeri, da tega nikoli ne bo. Stališča sindikatov gredo predvsem v smeri, da se jasno določi upravičence do teh, pod kakšnimi pogoji, pod kakšnimi kriteriji, zato da ne bomo ustvarjali novih problemov in zato da bodo vsi enakopravno obravnavani, tudi tisti, ki so si sami priskrbeli stanovanje, ki so vzeli velike kredite, ki jih bodo tudi, ko bodo v pokoju, odplačevali. Tudi za njih je treba najti rešitve in bodo mogoče v socialni stiski. Nekorektna se mi zdi trditev, da smo ponujali slaba stanovanja. Ni res. Ni res. Celó tako je bilo, da je bilo eno od stanovanj v bistveno nižjem nadstropju, kot ima sedanjí uporabnik ta trenutek, torej bolj ugodno, manj težavno za dostop in tako naprej. Potem je bilo to stanovanje tudi oddano, z veseljem ga je vzel nekdo drug, ker je bila gladko zavrnjena možnost. Tudi ves ostali nabor stanovanj, ki je bil ponujen, je bil zavrjen.

Tako naši veterani kot bivši policisti, ki morda nimajo statusa veteranov, kot naši policisti danes so opravljali in opravljajo izjemno zahtevne naloge, zato zame ni nobenih razlik. Tudi sedaj policisti opravljajo ključne naloge za nacionalno varnost in za to državo, tako kot smo jih nekateri pred desetletji, in sem prepričan, da jih bodo tudi v prihodnje. Zato smo dolžni vsem na ustrezen način zagotoviti ustrezne pogoje življenja. Tisto, kar mi pravimo, je, da ta trenutek ta pristop ni najboljši, in ponujamo naslednjega, hitrega – in da se izpeljati, če je volja. Povedal sem, da si želimo tukaj tudi sodelovanja, in sem vesel, da ta volja obstaja. Absolutno se strinjam, da ta tema ne more in ne sme biti noben prestiž, ne s strani Vlade ne s strani poslancev ali kogarkoli drugega. Seveda se je pa ta problem odlagal, odriival tako na strani najemnikov kot najemodajalca po principu, da bo že kako, enkrat se bo že uredilo, in zdaj smo prišli do trenutka, ko to moramo urediti. Seveda zdaj izpade, kot da ta vlada in to ministrstvo nima volje tega urediti – prav nasprotno, to ministrstvo, ta ministrica je spremenila pravilnik, da je šla na roko in omogoča dovolj manevrskega prostora, dali smo pobudo, da je moratorij za te zadeve, zato da jih lahko v miru in konsistentno uredimo. Toliko. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Vinko Gorenak, predstavnik predlagatelja, izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Še enkrat. Državni sekretar, kakšne so rešitve, ki jih ponujate 31. januarja? Če vas moti to, da bodo kritizirali ali veterani ali mi ali sindikati, predlagam, predsedujoči, da se seja zapre za javnost pa naj državni sekretar ponudi rešitve. Zato še enkrat govorim, zaboga, povejte mi samo dve stvari, v čem vas zakon ovira, da vi ne bi mogli 31. januarja predlagati boljše rešitve, in povejte, kakšne so boljše rešitve. Pozval sem gospoda Verbiča, pozval sem državnega sekretarja, odgovora nimam. Kakšne so torej boljše rešitve? In to, da ste ponudili Šalamunu še eno stanovanje – seveda, za eno leto. Jah, tako je.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Tudi jaz bom odgovorila na nekaj stvari, nekatere odgovore bom podala kar z vprašanji. In sicer, rečeno je bilo, da so mediji to zgodbo pograbili. Kolega Ferluga, hvala bogu. Jaz osebno za njo ne bi vedela. Jaz osebno za njo ne bi vedela, vem pa danes, da ta zgodba ni tako kratka. Zdaj se pa vračam k državnemu sekretarju – kje so sistemske rešitve? Na eni strani, državni sekretar, ste povedali, da se narediti zelo hitro, po drugi strani ste pa rekli, navajam: »Zavedamo se pasti, vemo, da bodo lahko težave pri veteranih, sindikatih, opoziciji,« in tako naprej, da bo prišlo do uskladitve tega. Ali zdaj naenkrat ne bo težav pri veteranih pa ne bo težav pri sindikatih? Zakaj pa jih ne bi bilo? Že vnaprej veste, da jih ne bo?

Danes se je toliko govorilo o sindikatih, kot se v tem državnem zboru o policistih še nikoli ni. Naenkrat so ti sindikati postali najpomembnejši element te države na tem področju. Zdaj pa sprašujem gospoda Verbiča – kolikokrat ste se pa oglasili takrat, ko so povzdignili glas sindikati Slovenske vojske, na različne predlagane rešitve pa različne probleme? Jaz tega nisem slišala. In zdaj vam vračam vprašanje, rekli ste: »Za koga je pripravljen ta zakon? Za politiko, za politične stranke?« Povejte mi, za koga je bil predlagan Zakon o financiranju občin. Za SMC? Za politične stranke? Zato ker vsa zainteresirana javnost je bila proti. Za koga je bil potem ta zakon pripravljen? Če je bil za občine, potem ne bi smel biti nikoli sprejet, ker so bile proti. Celo veto smo imeli v Državnem zboru. Tako da mislim, da je to povsem nepotrebno vprašanje. Sicer se pa z vami ne strinjam, kajti preveč celostno, ste rekli, predvidevate, da je zakon pripravljen za policiste. Zakon je pripravljen za tiste, ki so danes policisti, zvečer pa se ne vrnejo več zdravi domov. To je en segment. Postanejo

invalidi zaradi delovnih obveznosti. Invalidi prve kategorije. Še huje, sploh se ne vrnejo več domov. Danes so aktivni, zvečer jih ni več. Tudi to se zgodi. Seveda zakon zajema tudi tiste, ki so aktivno in neposredno pripomogli k temu, da smo lahko dvignili tamle na trgu slovensko zastavo in jo ubranili. Ne morem se strinjati s tem, da se vedno znova govori o nekih sistemskih rešitvah. Ne morem se strinjati, ker včasih pač ni trenutek za takšne besede, in danes ni ta trenutek. Danes ni ta trenutek. Če bo prišlo do sistemske rešitve, bogdaj, da ja, potem bo to itak samo ena dodatna vmesna rešitev. Ampak naj bo, dajmo upanje tem ljudem. Odgovor, da bo prišlo do sistemske rešitve, jim danes ne da nobenega upanja.

Prej je na izrazito jasno vprašanje Vinka Gorenaka, kaj so konkretne rešitve, gospod Verbič razlagal o tem, da naj se tukaj ena stavba na Beethovnovi proda. To ni sistemska rešitev. To je samo pot do tega, kako lahko omogočimo to konkretno, kar je danes predlagano v tem zakonu, tako da pri tem seveda ne oviramo tistih, ki so aktivni policisti pri pridobivanju stanovanj. Ta rešitev pa popolnoma stoji v takem primeru. Seveda, prodati je treba stavbo, prodati je treba verjetno še kakšno stanovanje, ki je neučinkovito in predstavlja samo še strošek, ker vzdrževanje je pa treba plačevati, tudi če je stanovanje prazno. Ampak, spoštovani, pogledajte, kako mi neracionalno trošimo denar. V Lendavi so stali prazni šotori za tako imenovane migrante, migrantski val, leto in pol, dnevno so nas pa stali več kot tisoč evrov. Tukaj notri imate štiri stanovanja. Danes bi se konkretni veteran, policist, invalid prve kategorije, nekdo, ki ima dobesedno odpoved ledvic, lahko ukvarjal samo še s svojim zdravjem in kako bo nadaljeval življenje in ne s tem, kje bo živel jutri. Ampak tako se troši denar. Zdaj se pač tukaj spogledujete, ali bi podprli ali ne bi podprli. Res ne razumem spremembe, glede na razpravo na matičnem odboru. Situacija se ni spremenila povsem v ničemer. Tudi takrat je ministrica obljubljala sistemske rešitve, danes pa naenkrat pomisleki. Ne, ne gre za pripenjanje političnih točk. Če bi šlo, potem vas, največja politična stranka, sprašujem, kaj pa je bilo potem srečanje predsednika Državnega zbora dr. Brgleza s sinom omenjenega veterana in invalida. Kaj je potem nabiranje političnih točk? To, da nekdo predlaga konkretne rešitve, ali to, da se greš pogovarjat? Mene ne moti, da se je šel predsednik Državnega zbora pogovarjat, in to pozdravljam, ampak nikar ne govorite o tem, da gre pri nekom, ki je pripravil zakon – v konkretnem primeru gospod dr. Vinko Gorenak, naš kolega, ki se s to tematiko dejansko ukvarja že leta, jo pozna, razpravlja praktično vedno na tem področju, pripravil je konkreten predlog, zato mislim, da je res zelo nizkotno tisto o tem, da gre – za neko politično nabiranje točk. Res si ne želim tovrstne razprave pri teh konkretnih primerih.

Me pa zanima, kaj konkretno vas tukaj notri tako boli, ker gre res za preprosto rešitev. Če imamo problem z aktivnimi policisti, se da gotovo kakšen dogovor skleniti med ministrstvi, pregledati je res treba tudi tisto, kar je bilo rečeno, da imajo nekateri najeta stanovanja, pa notri v njih sploh ne živijo pa se najde tam notri kdo drug, ker imajo sami sicer rešen stanovanjski problem, in tako naprej in tako naprej. Ampak pustimo to, to je druga zgodba. Zagotovo ni tolikšno število teh policistov, hvala bogu, bom še enkrat rekla, da jih ni. Ker kot rečeno, gre za invalidnost prve kategorije, gre za primer smrti pri opravljanju nalog in gre za veterane. Vem, da se to da ne samo sprejeti s tem zakonom in rešiti, ampak se da tudi najti nadomestila, če pride v tem primeru do potreb novih policistov. Ampak veste, razlika je v tem, da omenjeni potrebujejo rešitev ta trenutek, glede vseh novih policistov, to je pa ministrica na odboru povedala, pa se pričakuje problematika zaradi tega čez kakšno leto. Tako je povedala, leto ali več, dve leti. Lahko si pogledate magnetogram. Ni rekla, da bo problem nastopil kar čez noč. Tukaj pa govorimo o težavah čez noč. In do takrat zagotovo lahko najdemo primerno rešitev, celostno, če tako želite, predvsem pa finančno za nakup dodatnih kapacitet, da bodo tudi mladi policisti in policistke imeli možnost uporabe službenih stanovanj, vendar pa jim ne dajajmo zgleda, da bodo v primeru invalidnosti ali smrti dobesedno postavljeni na cesto, ker to morajo biti v skladu z zakonom. Imajo možnost enoletnega podaljševanja, o tem smo razpravljali, ampak načeloma si morajo dolgoročno to urediti. Tisti, ki postane invalid, pozabite, da si lahko kupi stanovanje. Če si ga aktiven policist ne more, potem pozabimo, da si ga bo lahko kupil tisti, ki postane invalid čez noč, ali pa ko družina ostane brez družinskega člana, še manj! Še manj. Res pa je, da se tukaj lahko vprašamo, kam smo prišli, da si policist po ne vem koliko letih življenja ne more kupiti stanovanja, kakšna je njegova osnovna plača in kakšne so njegove kreditne sposobnosti. Ampak to je spet druga tema. Danes imamo pred sabo dva člena, ki rešujeta konkretne primere.

Rekli ste, da ne moremo sprejemati zakonodaje za konkretne primere. V tem državnem zboru smo jih že. Spomnite se somalijske deklice, spomnite se tujega športnika. Seveda se. Tukaj pa govorimo o naših državljanih, spoštovani. Tistih, ki so do včeraj plačevali davke tej državi, ki so ji pustili zdravje ali pa celo življenje. Jaz se tukaj pridružujem kolegu, da bom tudi sama zelo nazorno pogledala, kdo lahko stisne gumb proti. Tukaj ne gre za politično preigravanje, tudi nobeno mišično napenjanje, kar se tiče političnih strank, ampak gre dejansko za noto človečnosti. Rešili bomo primer! Ne nazadnje bi morali vsi s ponosom iti iz te dvorane, ker bomo rekli, rešili smo konkretni primer, za katerega verjetno mi tukaj ali pa večina ni vedela. Ko je odjeknil v

javnosti, smo prišli do te problematike oziroma se je tematika začela odvijati in smo videli, da nima tako kratke brade. Dajmo pokazati tej javnosti, da lahko rešimo tudi konkretne primere. Potem se pa včasih sprašujemo, zakaj ima Državni zbor tako nizko stopnjo cenjenosti med državljanke in državljani. Nič čudnega, če se ne moremo niti pri konkretnem primeru zediniti in ga rešiti. Pa tudi če pride boljši predlog, jaz nisem proti boljšemu predlogu, jaz ga pozdravljam že vnaprej, ampak ta trenutek je ta najboljši, ker boljšega nimamo.

Rečeno je bilo, da se niso upoštevali sindikati. Spoštovani, zakaj niste vložili amandmajev? Kot največja koalicijska stranka imate vso možnost, da je to potem tudi sprejeto. Sindikati so ponudili amandmaje, zakaj jih niste posvojili, tu vas nihče ni oviral. Zdaj nam očitata, zakaj ne poslušamo sindikatov – ali jih vi poslušate? Če niste povzeli amandmajev, potem jih tudi ne poslušate, pač v tistem delu, kjer vam paše. Jaz pa trdim, da sindikati želijo mnogo več. Mislim, da v dani situaciji želijo celo preveč, ampak to je njihova vloga na nek način, odvisni so od članarin in aktivnih policistov, verjetno je aktivnih policistov več kot tistih, ki so upokojeni, in tako naprej. Ampak pustimo vso to godljo. Vsak državljan te države, če ima kanček vesti in lahko nekaj pripomore, tule je predlog. To je danes edino, kar imamo, boljšega ta trenutek ni. To, kar bo po novem letu – oprostite, bog daj, da boste lahko pripravili do takrat, jaz v to dvomim. Dvomim. Zato dajmo rešiti situacijo, ki je danes, potem bomo videli, kaj bo prinesel nov zakon, do takrat pa bodo ti ljudje mirno spali. Mirno bodo spali s streho nad glavo, ki si jo zaslužijo, za katero so dali svoje zdravje ali pa celo svoje življenje. In brez sprenevedanja, res, brez sprenevedanja.

Mislím, da dodatne razprave sploh niso potrebne, ker gre za neko vlečenje gumice. Zadeva je zelo preprosta – smo za to, da rešimo problem veteranov vojne za Slovenijo, da jih postavimo tja, kamor si zaslužijo, smo za to, da se reši položaj tistih, ki so izgubili svojca, ker je opravljal svojo nalogo v službi, smo za to, da se reši položaj tistega, ki je čez noč ostal brez zdravja, ker je opravljal svojo nalogo za to državo? Smo ali nismo, samo za to gre. Samo to je možno, da ali ne. Drugega ta trenutek nimamo. Nimamo boljše rešitve, nimamo sistemske rešitve, nimamo alternative. Imeli ste pa možnost, da podate tudi predlog amandmajev sindikatov, ampak jih niste. To je zdaj vaša stvar, mi smo svoje predlagali, tako kot smo obljubili na odboru, in zato res upam, da boste podprli ta predlog tako, kot ste ga na odboru. Mi smo svojo obljubo držali, zakon smo amandmirali, tako kot je bilo rečeno, na vas pa je, ali boste držali besedo v smislu tega, da boste glasovali enako, kot ste glasovali na matičnem odboru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kolegice in kolegi, ker vidim, da še obstaja interes za

razpravo, vas vabim, da se prijavite. Pred tem pa še replika.

Mag. Verbič, izvolite, imate besedo.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Ponovno hvala lepa.

Moram replicirati na določene komentarje in izjave spoštovane kolegice Anje Bah Žibert. Zakaj se nisem oglasil, takrat ko je bil problem sindikata vojske? Jaz nisem član odbora za obrambo, sem član odbora za notranje zadeve in se po svoji vesti odločam, tudi v dobrobit, če temu lahko tako rečem, tako kot sem tudi takoj sklical sestanek ravno na to temo. Vseskozi se beseda vrti okrog vojnih veteranov, ponovno poudarjam, spoštovane dolgoletne poslanske skupine, od leta 1991, padle ste na vsej fronti izpitov, ker se šele po 27 letih izpostavlja problem tako policijskih kot vojnih veteranov. Ne zamegljevati in sedaj poudarjati, da smo mi, ki se oglašamo in ki želimo te zadeve reševati, krivci, da so statusi takšni, kot so. Državni sekretar je zelo jasno povedal, nobena od vseh kategorij – spoštovana poslanka, očitno me niste poslušali v uvodni razpravi, ko sem navedel problem in sem konkretno naštel, katere so te skupine, ne samo redni policisti, ki so neposredno tangirani s temi nesrečnimi stanovanjskimi bivalnimi enotami. Vse kategorije sem vzel, dejstvo je, da je ta hip Ministrstvo za notranje zadeve resnično v neki nevhvaležni vlogi, ampak spet se pa težišče debate vrti samo okrog vojnih veteranov. Vsi se zavedamo, in če bi bila prava volja v Državnem zboru in če bi se prave odločitve sprejemale, se danes po 27 letih sploh ne bi dotikali tega, da je nekdo lahko ogrožen v svoji bivalni stanovanjski enoti. Sramota! In zaradi tega je res škoda, da se o tem kakorkoli pogovarjamo.

Licemerstvo v tem državnem zboru, komentirali ste, zakaj mi nismo vložili predloga amandmaja v zvezi s tem, kar sta predlagala oba sindikata. Prosim, če to naslovite na vse poslanske skupine, ne name, jaz tudi če bi želel, je vprašanje, če bi lahko, ampak ni zdaj stvar o tem, to je navadno licemerstvo. Vsi smo bili seznanjeni s predlogi sindikatov na tak ali drugačen način, če do tega pač ni prišlo, ni prišlo. Ne pomeni pa, da tovrstne razprave gredo v smer, da se resnično ne želijo premikati te stvari. Končno. In tudi sam pozdravljam tako ta predlog spremembe zakona kot tudi današnja razpravo. Edino tako in dokaz, da tovrstna razprava pripomore k temu, da se rešijo individualne težave – predvidevam, in če sem prav razumel državnega sekretarja, ko je bil danes velikokrat omenjen tisti policist po imenu, prepričan sem, da se ne bo zgodila deložacija. To pomeni, da smo že nekaj premaknili. Kar se tiče pa sistemskih rešitev, pri sistemski rešitvi, kolikor se jaz spoznam, morajo biti tudi vsi nosilci akterjev udeleženci, da se stvari premaknejo, ne pa s strani politične retorike. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala.

Če bo obstajal interes, vas bom vsakič znova povabil, da se prijavite k razpravi. To bom storil tudi tokrat in vas prosim, da repliko resnično uporabljate za tisto, čemur je namenjena.

Vabim vas, da se prijavite. Prijava poteka.

Prvi dobi besedo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarja, dragi kolegice in kolegi!

Pa tako dobro in tako enotno nam je kazalo prejšnji teden pred to sejo Državnega zbora na Kolegiju predsednika Državnega zbora, ko sem nadomeščal vodjo Poslanske skupine Nove Slovenije in smo bili vsi enotni in celo sočutni do reševanja tega problema, ki ga zdaj poznamo, in smo se enotno odločili, da naj bo ta zakon obravnavan po skrajšanem postopku. Tudi se zahvaljujem predsedniku matičnega delovnega telesa, da je potem v ponedeljek dopoldne sklical sejo in da je zadeva šla naprej. Najprej si moramo biti na jasnem, da vendarle opozicijska, pa tudi koalicijska poslanska skupina praktično ne more, ni v stanju, ni sposobna vložiti sistemskega zakona, ker ne more opraviti medresorskega usklajevanja in pogovorov recimo z vsemi deležniki, včasih tudi ekonomsko-socialnimi partnerji in tako naprej, kar ste nam očitali, Novi Sloveniji, pri prvi točki današnje seje Državnega zbora. Češ da naš zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ni usklajen s socialnimi partnerji. Glejte, tega poslanec in poslanska skupina preprosto ne more narediti.

Danes s tem zakonom rešujemo konkreten problem ljudi, človeka; saj ni samo gospod Šalamun tisti, jih je okrog 30, kolikor berem. Vlada ima dovolj časa, še več pa znanja, resursov in tako naprej, da pripravi – zaradi mene lahko tudi naslednji teden – sistemsko rešitev, če je zdaj to problem, da ta rešitev ni sistemsko. Ampak dajmo danes na hitro rešiti ta problem. Govorim o tem, da smo se strinjali vsi predstavniki poslanskih skupin na Kolegiju predsednika Državnega zbora, da naj zakon poteka, naj bo obravnavan po skrajšanem postopku, ker smo razumeli, da je tukaj tudi čas odločanja izjemno pomemben. Tukaj v tem trenutku, dovolite, mi prihaja na misel pogovor, ki sem ga imel z nekdanjim senatorjem slovenskega rodu, to je gospodom Jamesom Oberstarjem, leta 2014 je umrl, bil je predsednik senatnega odbora za transport v tem parlamentarnem, bi rekel, dinozavru, kot je ameriški kongres. Gospe in gospodje, v 48 urah so v obeh domovih rešili problem, ki se je zgodil, ker se je pač zrušil en most in je bilo treba zagotoviti nekaj milijonov dolarjev, da so zgradili ta most. V 48 urah so zadevo rešili! Gotovo ni šlo za sistemsko rešitev. Dajmo tukaj malo to sistemsko pa nesistemsko ... mi smo tukaj zato, da delamo za ljudi in da rešujemo probleme.

Zato smo tukaj. In še enkrat, ta zakon ni pisan ad personam. Primer policista gospoda Šalamuna ni osamljen primer, jih je nekaj deset, kot sem povedal. Imamo pa potem seveda vse možnosti in mi, Nova Slovenija, bomo še kako z veseljem sodelovali pri vladnem sistemskem zakonu.

Tukaj v imenu Nove Slovenije ponovno apeliram na Vlado, da takšne celovite, torej sistemske, rešitve vendarle čim prej sprejme in jih prinese v Državni zbor. Bom štopal, koliko časa bo trajalo, da dobimo to celovito rešitev. Se mi pa ob tem trenutku, ob tej obravnavi in tudi ob marsikateri drugi, pa se nočem oglašati, tokrat pa bom to izpostavil – veste, spoštovani kolegice in kolegi, včasih se mi zdi tudi, da smo mi preprosto pozabili na vrednote slovenske osamosvojitve. Jaz nisem te sorte, da bi delal neke sezname, kdo je bolj zaslužen, kdo je manj zaslužen. Veste, kdo je zaslužen? Zaslužni so prav si državljani Republike Slovenije, prav vsi, ki so tistega 8. aprila 1990 šli na volitve, prve svobodne po dolgih letih, izbrali trodomno skupščino, delegate in posledično tudi vladno, ki je izpeljala projekt osamosvojitve. In zaslužni so vsi tisti, ki so 23. decembra 1990 šli na plebiscit. Ne delam razlik. Mi vsi smo osamosvojitelji, vsi tisti, ki smo takrat imeli volilno pravico in šli na volišča in na plebiscit. V zgodovini slovenskega naroda je osamosvojitve, utemeljitev in nastanek lastne državnosti enkratno, epohalno in neponovljivo dejanje. Ne bi želel, da se tega sramujemo, in želel bi, da to postavimo dejansko na oltar slovenske zgodovine. Premalo o tem govorimo. Premalo v teh vrednotah vzgajamo naše mlade, premalo se v šolah govori o tem. Poglejte si maturitetna vprašanja, kdaj so se prvič pojavila vprašanja o slovenski osamosvojitvi. Zgroženi boste. Kljub temu da so tej osamosvojitvi botrovale mnoge zgodovinske okoliščine in prizadevanja vrste ljudi, se je njena praktična izpeljava zgodila v prelomnih časih evropske pomladi narodov konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja. In bila je rezultat povsem neposrednih in jasno artikuliranih naporov in prizadevanj, ponavljam, mnogih ljudi, mnogih, ne posameznikov. Angažma teh ljudi je bil odločilen, pa naj je bil na kulturni ravni, na politični ravni, na varnostni ravni, vojaški ravni, diplomatski ravni, gospodarski ali kakršnikoli že, brez njihovega dela, zavzemanja, izpostavljanja, tveganj in prizadevanj Slovenija danes ne bi bila samostojna in mednarodno priznana država. To moramo predvsem mi v tem hramu demokracije varovati kot svetinjo.

Naše stališče poznate, Nova Slovenija bo predlagani amandma podprla in podprli bomo tudi predlagano zakonsko rešitev, ki so jo spisali kolegi in kolegice v SDS. Si pa res želim čim prej, zaradi mene lahko še letos, neko celovito rešitev, ki jo napovedujete. Z veseljem bomo sodelovali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Moram reči, da me v nekem delu žalosti, da se moramo danes pogovarjati o teh stvareh. Zakaj? Sam kot vojni veteran ... Žalostno je, da odpiramo danes tako tematiko. 26 let v tej naši samostojni državi, vse vlade po vrsti – kje je bil odnos do vojnih veteranov Slovenije? Ni ga bilo. In ga ni. Ni ga. Pričakujem, da bodo državljani, državljanke, ki so takrat, v času, ko smo z orožjem v roki ubranili osamosvojitvena prizadevanja, odločitve, takole / pokaže z gesto/ skupaj ... Žalostno, res res žalostno. Jaz ne bi želel tega konkretnega primera komentirati, zato sem tudi tako začel. Govorimo o vojnih veteranih, ne govorimo samo o vojnih veteranih policistih. Vemo, imamo Zakon o vojnih veteranih, kdo ima status vojnega veterana. Vemo. Dajmo začeti govoriti, ne samo govoriti, dajmo vojnim veteranom, vsi, ki smo, že končno neko priznanje. Ali je res – očitno je bila res ta vojna prekratka. Danes nobene zahvale. Ni prav. Ni prav. Ne bi mi danes tukaj sedeli, ne bi sedeli tukaj pa bili pametni pa se prsili. Kje je bil kdo leta 1991? Pričakujem od vseh, ki imamo danes neke funkcije, da se končno malo streznimo in da poskrbimo za vojne veterane. Za vojne veterane, ne oziraje – govorim o statusu vojnega veterana, o tistem, ki ima status. Res je žalostno.

Pojdimo v Ameriko pogledat, kaj pomeni biti veteran! Danes pa še malo, pa bo že bogokletno, če boš rekel, jaz sem pa vojni veteran. Do kam smo prišli? Verjamem, so naperi vloženi, pred sabo imamo zakon, kdorkoli ga je predlagal, pustimo, kdorkoli. Sam bi rekel, da ga na neki točki ne bi podprl, vendar stvar moramo reševati. 26 let, kdo se je ukvarjal s to materijo? Nihče. Očitno nihče, sicer danes ne bi imeli na mizi tega predloga zakona. Brez neke zamere do, rekel sem prej, nekaj vlad, ki so se zvrstile, nihče ni resno pristopil k tej materiji. Apeliram, ne samo apeliram, zahtevam kot vojni veteran v imenu vojnih veteranov Republike Slovenije, zveze vseh veteranov, da se pristopi k sistematskemu reševanju problematike vojnih veteranov. Če si tega nismo zaslužili, potem pa jaz ne vem, kaj. Verjamem, da bo to moje besedičenje tudi imelo svoje mesto. Želim si, da bomo lahko v bližnji prihodnosti razveselili vse vojne veterane s sistemskimi rešitvami. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Odzivam se na prejšnjo repliko, ki v nekem delu ni bila replika. Gospoda Verbiča zelo cenim, načeloma mu vedno prisluhnem in se mu tudi zahvaljujem za korektno vodenje

matičnega Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo. Ampak pogledite, očitali ste mi, zakaj izpostavljam sindikate oziroma njihovo povzemanje, amandmaje ravno vam. Zato ker ste jih vi omenjali, ker ste vi začeli razpravo o tem, kako vidite največji problem v tem, da omenjeni zakon nima podpore v sindikatih, in zakaj je nima in tako naprej. Sem pač povedala, da so podali svoje amandmaje, in če bi želeli slediti sindikatom, bi verjetno s temi amandmaji vi rešili ta zakonski problem tako, kot ga vidijo sindikati. Mi mislimo, da ta trenutek to ne gre v tem pogledu, vendar če vi menite, da ja, bi lahko to storili. Smo pa predlagali konkretne rešitve za konkretno situacijo.

Še enkrat, ni res, da smo izpostavljali samo veterane vojne za Slovenijo. Smo jih izpostavili, vendar smo govorili tudi o policistih. Jaz sem nekajkrat povedala o tem, kako gre lahko pot policista, ki je mnogo bolj nevarna kot morda kakšen drug poklic. Tudi vi mi niste odgovorili na vprašanje, zakaj potem niste bolj na glas – ne vem, kako ste glasovali – ukrepali, ko je šlo za Zakon o financiranju občin. Nihče ga ni podpiral, nobeno združenje občin, bil pa je namenjen občinam. Se pravi, nasprotujejo lokalne skupnosti, nasprotuje zainteresirana javnost, veto, pa je bil to naš matični odbor. Tako da, ne smemo imeti dvojnih meril. Če nam neka rešitev ni po godu, rajši povejmo, zakaj ne. Upam, da za vas ni problem to, da rešuje zakon tudi vojne veterane vojne za Slovenijo. Ne glede na to, kdo ni česa naredil, danes ne očitam nikomur nič, bom pa očitala vsem tistim, ki ne bodo podprli tega zakona, to pa bom.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Ker je kljub prijavi Poslanske skupine Stranke modernega centra zmanjkalo časa, dajem besedo dr. Vinku Gorenaku.

Izvolite, imate besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Tokrat iz kvote ne predlagatelja / oglašanje iz dvorane/ Ja, prav. Po tako dolgem času razprave še vedno nimam odgovora. Četrtrič prosim, kakšne so sistemske rešitve? Zakaj bi naš zakon oviral sistemske rešitve? Domnevam, da so sistemske rešitve boljše, pravičnejše in zajemajo več policistov. Zakaj bi torej naš zakon, ki je bolj skop, oviral sistemske rešitve? Tega odgovora po nekaj urah razprave danes tukaj nimam. Tega odgovora danes tukaj ni. Jaz se marsikdaj strinjam z notranjo ministrico, marsikdaj je že kar hudo udarila po mizi, tako kot da ne bom rekel kdo, ampak tokrat ste pa pogoreli, državni sekretar. Tudi z vami jaz nimam nobenih težav, marsikaj je kar štimalo, tam leta 2015, saj veva, kako. Lahko bi v tej državi šlo drugače, če ne bi vi imel vaje v rokah. Toda danes mi povejte, kakšne so sistemske rešitve in zakaj je ta naš zakon problem. Če odgovora na to vprašanje nimate, potem pa žal ... Ne morete se sklicevati na to, da imate tam sindikate pa veterane pa ne

vem kaj vse pa da se bodo skregali. Zaprite sejo za javnost pa povejte, kaj je, pa bom jaz čisto zadovoljen pa ne bom nič časopisom povedal. Ampak povejte, kakšne so sistemske rešitve.

Me pa veseli ena reč, mi gremo zdajle proti koncu razprave in pogledite, tudi z naše strani smo ostri, pa mogoče neupravičeno, ker cel tisti del tamle bo zakon podprl, je bilo rečeno. In še enkrat hvala lepa vsem. Ne glede na to, da smo si politično včasih hudo nasprotni. Če bo ta del tudi podprl, ste lahko vi vsi proti, pa ste pogoreli. Tudi v redu. Ampak imam občutek, da boste tudi vi – nekateri, sploh sem zdajle Dolinška poslušal pa prej gospoda Ferluga in tako naprej, imam občutek, da zakon – da boste tisti, ki boste proti, osamljeni primerčki. Ker je podatek javen, vas bom jaz javno namalal, to je jasno kot beli dan. To bom z velikimi črkami, mogoče takšnimi kot za Ahmeda. Ampak tako to je.

Glede na to, da je bilo govora tudi o amandmajih, ki jih je predlagal sindikat, tudi nam je sindikat poslal tisti dopis, tako kot vsem vam tukaj sedečim. Če bi kdo želel tiste amandmaje vložiti, bi se mu kure smejale. Tudi z lune dol bi, če bi gledale, kokodakale, zaradi tega ker jih je nemogoče vložiti v Državni zbor. Nemogoče. Oni hočejo Jazbinškov zakon za vse policiste – ja, kdo lahko to sprejme v tej državi, v Državnem zobru? Nobeden od nas. In zdaj se s temi sistemskimi spremembami nanašajo na to – da bo državni sekretar oziroma ministrica – da bo zakon šel skozi. Dajte, no! Ne more iti tak zakon skozi. Saj bi jih lahko vložil, kdorkoli bi hotel, te amandmaje, ampak nihče jih ni vložil. Zakaj jih ni vložil? Ker so nemogoči, ker so neuresničljivi. Ampak ker gremo proti koncu, bom vendarle rekel še še nekaj besed v tistem smislu, kot je začel Dolinšek. V tej državi imamo prioritete postavljene na glavo. Če bi ena družina tako funkcionirala, kot funkcionira naša država, bi tisto šlo v »cufus«, saj tudi mi smo na poti v »cufus«, če bo tako. Zakaj govorim o tem, da imamo prioritete napačno postavljene? Še enkrat, da ne bo levi del parlamenta skočil na trepalnice, tako kot včasih naredi, jaz ne bom kritiziral statusa in ne bom kritiziral tistega, kar se daje borcem, čeprav imam s tem kar nekaj težav, ampak tako zakonodajo imamo. Nehajmo. In tu so veteranska združenja tista, ki bi morala kaj narediti, saj ni samo eno, saj ni samo policijsko, ampak jih je kar ena serija, ki med seboj tekmujejo, kateri bo bolj levi, vodstva, se opravičujem, vodstva, vodstva na državni ravni, ne policisti, ne vojaki, ne častniki in tako dalje in tako dalje. Tisti, jaz mislim, da so svoje opravili in se jim je treba prikloniti. Sam sodim med veterane, da ne bo kaj narobe.

Dokler bomo imeli tak odnos, dokler bomo gradili nek odnos, češ da so 1945. leta postavili temelje za 1991. leto in samostojno državo, smo fertik. Državo Republika Slovenija so soustanovili veterani. Pravzaprav predstavljajo očeta te države. Pojdite v Katalonijo, pojdite še kam, v Palestino, pojdite

gledat še kateri drugi narod na svetu. Katalonci so razglasili samostojnost. In kje so mimo mahnili? Ni sile, ki bi to zavarovala. Nimajo sile, ki bi to zavarovala. Slovenija je načrtno počela to, kar je počela leta 1988, 1989, 1990, 1991 in tako dalje in tako dalje. In to, da je ta država nastala in obstala, česar mnogi niso verjeli, je zasluga takratne politike, da, vendar v tej dvorani bi lahko bila odločitev o samostojnosti sprejeta petkrat ali pa desetkrat, če zadaj ne bi bilo oborožene sile, ki bi to uresničila. Koliko narodov na tem svetu je že sprejelo neke sklepe o osamosvojitvi pa ne vem, kaj vse, pa nikoli niso imeli države. Zaradi ključne napake – ker zadaj ni bilo sile, ki bi to zavarovala. Mi smo to imeli leta 1991, in gospe in gospodje, s strani te države je nečastno, neodgovorno, da mnogi med njimi danes živijo z 200, 300, 400, 500 evri, tisti, ki imajo 600 evrov penziona so že tako srečni. Kaj bi človek pravzaprav pričakoval od politične sestave parlamenta, predvsem pa od vodstev veteranskih združenj? Govorimo o vodstvih, še enkrat, da ne bo kaj narobe, na državni ravni. Pričakoval bi to, da se glasno in jasno izrazi, če je treba tamle pred parlamentom tudi vse veterane, pa naj pridejo, upam, z eno samo zahtevo – izenačitev s tistimi 1945. In to je najmanj. To je najmanj. In potem nihče ne bo živel s 300, 400, 500 evri penziona. Ampak ta država mora postaviti kriterij in reči, penzion veterana se nadgradi do zneska XY, zato ker je bil veteran. In čisto nič drugače. Ampak o tem v tej državi ne govorimo. Pojdite pogledat ministrstvo za delo, kako delijo tisti denar tam. Kdo ga največ dobi? Zakaj ga ne dobijo največ veterani 1991, ampak ga nekdo drugi dobi največ? Nepošteno, neodgovorno ali sramotno. Da ne govorim o tem zakonu, ki seveda rešuje zgolj neko malenkost. Zgolj neko malenkost, ki jo je pa res treba nadgraditi, se strinjam, ampak dajte jo nadgraditi. Saj vas nihče ne ovira. Jaz bom takoj za, z obema rokama. Zaenkrat hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Kolegice, kolegi, želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 3.a člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam 7. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O MNOŽIČNEM VREDNOTENJU NEPREMIČNIN V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Hvala za besedo in priložnost, da vam v nekaj minutah dodatno predstavim Predlog zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki ga imate tudi danes na mizi. Kot je bilo že v predhodnih predstavitvah podrobneje predstavljeno, je bilo množično vrednotenje zakonsko urejeno že v letu 2006. Slovenija je v desetih letih izvajanja uspela ustvariti sistem, ki je v mednarodnem pogledu v strokovnih krogih priznan in citiran kot primer dobre prakse. Posplošene tržne vrednosti nepremičnin so v registru nepremičnin javnosti dostopne že od konca leta 2011 in se tudi redno posodablajo glede na dogajanje na trgu. Na podlagi sedaj veljavnega zakona bi se morali v naslednjem letu preveriti in po potrebi tudi na novo določiti modeli vrednotenja in izvesti bi se moral nov cikel vrednotenja, ki bi ponovno zagotovil sledenje množičnega vrednotenja ob vnašanju ponudbe in povpraševanja na trgu nepremičnin. Čemu torej nov zakon? Za odpravo pomanjkljivosti, na katere je opozorilo Ustavno sodišče, številne dobre rešitve in prednosti, ki jih prinaša za lastnike nepremičnin. Več o tem pa v nadaljevanju.

Kot večkrat poudarjeno, se v okviru množičnega vrednotenja ne odloča o pravicah in obveznostih oziroma se ne določa obremenitev lastnikov nepremičnin, saj je cilj zakona o množičnem vrednotenju zgolj oblikovati karseda zanesljiv podatek o vrednosti nepremičnin. Rezultati množičnega vrednotenja kot neodvisnega večnamenskega sistema pa se široko uporabljajo, med drugim tudi v javne namene, zato je pomembno, da se z zakonom zadovoljijo vsa ustavna načela, vključno s pravico do ugovora na posplošeno vrednost. Na podlagi veljavnega zakona namreč prosilci za dodelitev sredstev v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev nimajo zagotovljene pravice do ugovora zoper posplošeno tržno vrednost nepremičnin, čeprav lahko ta pomembno vpliva na njihov položaj. Novi zakon bo med drugim omogočil prav to, da znižajo ali morda zvišajo posplošeno vrednost svoje nepremičnine tako, da uveljavljajo posebne okoliščine na svoji nepremičnini. Novi zakon torej prinaša bistveno izboljšavo pravnih podlag za množično vrednotenje tako, da bo vrednosti na podlagi novega zakona mogoče vendarle uporabiti tudi za potrebe obdavčitve nepremičnin. Ni si več mogoče zatiskati oči pred dejstvom, da je trenutno stanje obdavčitve nepremičnin z davkom od premoženja in nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča ter drugimi dajatvami z vidika pravne varnosti

lastnikov nepremičnin oziroma zavezancev za davek slabo. Pravne podlage so razveljavljene in se zgolj uporabljajo, zaradi zakonskih podlag in drugih razlogov pa so občine pri sestavljanju občinskih odlokov pogosto arbitrarne in včasih tudi nekoliko preveč drzne in drzno določajo kriterije za odmero.

Novi zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin zagotavlja prvo trdno stopnico k ustrezni pravni podlagi, da bo mogoče razpravo in odločitve o novem sistemu oblikovati preudarno in analitično podprto s ciljem najboljše in široko usklajene rešitve. Zakon vsa merila množičnega vrednotenja določa v zakonu v tolikšnem obsegu, da je zagotovljena skladnost z določbami Ustave Republike Slovenije, hkrati pa se omogoča dinamičnost sistema, torej možnost stalnega sledenja spremembam na trgu nepremičnin v skladu z zakonskimi podlagami. Zakon je oblikovan kot standard za množično vrednotenje nepremičnin v Sloveniji. S tem, ko se po določbah predloga zakona vse nepremičnine vrednotijo po enakih kriterijih in se vrednotenje ne prilagaja posamezni uporabi, se zagotavlja spoštovanje načela enakosti, hkrati pa se ustvarjajo pogoji za široko večnamensko uporabo teh podatkov v praksi. S tem predlogom zakona torej na podlagi dosedanjih izkušenj, priporočil stroke in strokovnih združenj določamo osnovo za posodobitev množičnega vrednotenja ter uvajamo postopke dodatnega vključevanja lastnikov nepremičnin in njihovega varstva. Predlog novega zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin odgovarja na pomisleke Ustavnega sodišča, kar zagotavlja, da se bo podatek o posplošeni vrednosti nepremičnin v prihodnje lahko uporabil tudi za namene obdavčitve.

V tej povezavi velja poudariti, da je bilo mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora temeljito in konstruktivno ter kot tako pomemben prispevek k iskanju dodatnih oziroma izboljšanih rešitev. Tako amandmaji, ki so bili obravnavani na Odboru za finance in monetarno politiko, kot tudi amandmaji, ki bodo predmet obravnave in razprave na današnji seji, odpravljajo pomisleke in očitke iz odločbe Ustavnega sodišča. Z upoštevanjem vseh amandmajev koalicije bo tako po mnenju Ministrstva za finance, predstavnikov pravne stroke, ki so sodelovali pri pripravi zakona, pa tudi Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora predlog zakona usklajen z določbami ustave in odločbo Ustavnega sodišča.

Glede na izpostavljene vsebinske prednosti novega zakona za lastnike nepremičnin in tudi pomembne ustavnoskladne nadgradnje zakonskih pravil z vidika morebitne bodoče uporabe predlagam, da zakon podprete. Obenem predlagam, da se skladno s Poslovníkom državnega zbora glede na izpolnjene pogoje v okviru te seje opravi tudi tretja obravnava. Za podrobnejša pojasnila sem pa kot običajno na razpolago. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 44. seji 29. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor je poleg predloga zakona prejel še naslednja gradiva: mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, mnenje nekaterih lokalnih skupnosti ter dopise Inženirske zbornice Slovenije, Združenja sodnih izvedencev in sodnih cenilcev Slovenije za gradbeno stroko, Banke Slovenije in Trgovinske zbornice.

V skladu s 129. členom Poslovníka državnega zbora so amandmaje k posameznim členom predloga zakona vložile koalicijske poslanske skupine. Odbor je prejel tudi dva predloga za amandma odbora poslanskih skupin koalicije. Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za okolje in prostor, Zakonodajno-pravne službe, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ekonomske fakultete, Zveze lastnikov gozdov Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državni sekretar Ministrstva za finance pojasnil cilje in namene predloga zakona, kot so bili predhodno predstavljeni tudi danes. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da je bilo veliko njihovih pripomb upoštevanih z vloženimi amandmaji, ter v nadaljevanju predstavila pripombe na zakonske rešitve, ki so ostale še nerešene in bi lahko bile sporne z vidika ustave. Predstavniki Državnega sveta je predstavil mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter povedal, da Državni svet predlog zakona podpira, ob tem pa opozoril na poseben položaj in problematiko vrednotenja kmetijskih zemljišč in gozdov, kjer dejanska raba pogosto odstopa od namembnosti, ki jo zemljišče ima. Uvodne predstavitev so podali tudi povabljeni predstavniki različnih združenj in zbornic, kjer je bilo povedano, da večina predlog zakona podpira, razen Zveze lastnikov gozdov. Predstavniki Kmetijsko gozdarske zbornice je ob tem izrazil nestrinjanje predvsem glede načina vrednotenja kmetijskih zemljišč, saj menijo, da bo nastala nova obveza za lastnike kmetij, ki ne bo odražala dejanskega stanja rabe kmetijskih zemljišč. Večina je menila, da morajo biti vsi zavezanci v enakopravnem položaju, da je treba urediti in ažurirati evidence nepremičnin ter da je potreben sistemski pristop, saj je uporaba NUSZ

že zastarela. Povedano je bilo, da je zelo pomembno, da se ustvari multifunkcionalen podatek, ki bo čim boljši približek tržne vrednosti nepremičnine.

V razpravi je bilo opozorjeno predvsem na pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe glede morebitne neuskajenosti predloga zakona z ustavo, glede uveljavitvene določbe predloga zakona in metod vrednotenja nepremičnin ter glede pravic za socialni položaj zavezancev oziroma lastnikov nepremičnin. Glede pravne varnosti je bilo opozorjeno, da je možna pritožba na ocenjeno vrednost nepremičnine le na lastne stroške. Nekateri članice in člani so izrazili podporo predlogu zakona, saj je treba urediti evidence nepremičnin in jih ažurirati. Opozorili so na enako obravnavo, saj nekatere občine NUSZ ne pobirajo, kar lahko vpliva tudi na razvoj občin. Izpostavljeno je bilo, da je predlog zakona osnova za sprejetje ostalih zakonov, ter pozdravilo se je sodelovanje strokovnjakov pri pripravi zakona. Prav tako je bilo poudarjeno, da imajo lastniki nepremičnin možnost uporabe posebnih okoliščin, s katero lahko vplivajo na realno oceno vrednosti svoje nepremičnine.

V nadaljevanju so predstavniki Ministrstva za finance in geodetskega urada odgovorili na zastavljena vprašanja in podali dodatna pojasnila. Odbor je v skladu s Poslovnikom državnega zbora obravnaval vložene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in amandma odbora in jih sprejel. Sprejel pa je tudi vse člene zakona. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je zbor na 34. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo torej na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 13. 12. 2017. V razpravo dajem 2. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati?

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Pozdravljeni!

Samo na kratko bi povedal, da Ministrstvo za finance amandmaje, ki so jih vložili koalicijski poslanci, podpira. To je zaenkrat tudi vse.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

V razpravo dajem 6. člen in amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče, torej zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 7. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče, razpravo zaključujem.

V razpravo dajem 8. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Nihče. Potem razpravo zaključujem.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 14. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILOM FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI.**

Pravila Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 23. člena Odloka o ustanovitvi fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložil svet Fundacije za šport. Pravila fundacije je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru predložilo Predlog sklepa o soglasju k pravilom Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Čestitam za pravočasni prihod, za predstavitev poročila torej dajem besedo predsednici odbora dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa, imeli smo Klub parlamentark.

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 39. seji 29. novembra letos obravnaval Pravila Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki jih je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 23. člena Odloka o ustanovitvi fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Zakonodajno-pravna služba je pravila fundacije preučila z vidika njihove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika in k njim ni imela pripomb. Uvodoma je pravila predstavila predstavnica predlagatelja mag. Katja Koren Miklavc. Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomaž Boh je povedal, da po usklajevanju s fundacijo in po pregledu dokumenta na pravila nimajo pripomb.

Odbor je brez razprave sprejel sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da poda soglasje k Pravilom Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji s 30. 10. 2017. Predlog sklepa je sestavni del poročila. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Kamal Izidor Shaker.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Kolegice in kolegi, navzoči in nenavzoči!

Ker sta 24. in 25. točka tokratne redne seje Državnega zbora vsebinsko povezani, bi želel ti dve stališči Poslanske skupine Stranke modernega centra predstaviti kar skupaj. Fundacija za financiranje športnih organizacij v skladu s 5. členom veljavnega Zakona o športu uresničuje javni interes v športu z zagotavljanjem sredstev za izvedbo letnega programa športa fundacije ter s spodbujanjem in zagotavljanjem pogojev za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti. Fundacija je pravzaprav že več let pomembna razdeljevalka javnih sredstev na področju športa, zato je njena vloga nezanemarljiva, saj na letni ravni razdeli več milijonov evrov sredstev, pri čemer mora upoštevati strukturo in prednostne naloge, opredeljene v Nacionalnem programu športa ter v njegovem izvedbenem načrtu.

Sprejemanje tokratnih pravil fundacije in pravilnika o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa je posledica novega nedavno sprejetega in več kot potrebnega Zakona o športu, ki se je začel izvajati tudi v praksi. Zamude pri objavi javnega razpisa za financiranje športnih organizacij v letu 2018 so objektivne narave, saj se je novi Zakon o športu sprejemal po rednem zakonodajnem postopku, kar seveda terja svoj čas, in ne znamo si predstavljati, da bi lahko zakon sprejemali kako drugače. Ne glede na to smo zadovoljni, da je priprava novih pravil in pravilnika potekala v konstruktivnem sodelovanju z vsemi vpletenimi deležniki, tako z vladno stranjo kot tudi z Olimpijskim komitejem Slovenije in Strokovnim svetom Republike Slovenije za šport.

Vloga Fundacije za financiranje športnih organizacij ni in ne sme biti podcenjena, zato je svoje mesto dobila tudi znotraj novega Zakona o športu. Spomnimo se, da v Zakonu o športu iz leta 1998 ni bilo dovolj natančno urejeno razdeljevanje javnih sredstev, ki jih država, lokalne skupnosti in fundacija namenjajo za doseganje javnega interesa na tem področju. Pomembno je predvsem to, da je postopek razdeljevanja veliko bolj transparenten in učinkovit, saj z vzpostavitvijo enotnega sistema razdeljevanje javnih sredstev financiranja ni več prepuščeno odločitvam posameznih financierjev. Zaradi dejstva, da ustanoviteljske obveznosti nad fundacijo izvršuje Državni zbor in da mora fundacija uskladiti svoje interne akte na način, da bodo ti v skladu s sprejetim Zakonom o športu, Državni zbor danes kot zakonodajalec daje soglasje k predmetnim pravilom in pravilniku.

Zaradi navedenih razlogov bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra oba predloga sklepov podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

O predlogu sklepa o soglasju k pravilom fundacije bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 24. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O SOGLASJU K PRAVILNIKU O SOFINANCIRANJU IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA FUNDACIJE ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI.**

Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 24. člena Odloka o ustanovitvi fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložil svet Fundacije za šport. Pravilnik fundacije je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru predložilo Predlog sklepa o soglasju k Pravilniku o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 39. seji 29. novembra letos obravnaval Pravilnik o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, ki ga je na podlagi 11. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije in 24. člena Odloka o ustanovitvi fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji v soglasje Državnemu zboru predložila Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Zakonodajno-pravna služba je pravilnik fundacije preučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajnotehničnega vidika in k njemu imela pripomb. Uvodoma je pravila predstavila predstavnica predlagatelja mag. Katja Koren Miklavec. Državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomaž Boh je povedal, da po usklajevanju s fundacijo in po pregledu dokumenta na pravilnik nimajo pripomb.

V razpravi je član odbora pozdravil sprejetje pravilnika ter pohvalil restriktivni način delovanja Fundacije za šport, saj je le-ta za delovanje porabila le 5 % vseh sredstev. Obenem je pozval ministrstvo, naj pripravi

zakon, s katerim bi se športnikom omogočila večja finančna sredstva.

Po koncu razprave je odbor sprejel sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da da soglasje k Pravilniku o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 16. 11. 2017. Predlog sklepa je sestavni del poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O predlogu sklepa o soglasju k pravilniku fundacije bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po končani 28. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 25. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **28. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z DOSLEDNIM UPOŠTEVANJEM NAČELA LOČITVE DRŽAVE IN VERSKIH SKUPNOSTI.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisano Violeto Tomič. Predlog priporočila je na 26. seji 25. 10. 2017 in 24. 11. 2017 obravnaval Odbor za kulturo. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel točk predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Kolegice in kolegi!

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus k Predlogu priporočila v zvezi z doslednim upoštevanjem načela ločitve države in verskih skupnosti. Sedem priporočil pripravljavcev samih po sebi sicer ni popolnoma odveč, dotikajo pa se vendar izjemno širokega kompleksa odnosov med državo in verskimi skupnostmi. Priporočila se dotikajo Zakona o verski svobodi, Zakona o obrambi, Zakona o službi v Slovenski vojski, Zakona o organiziranosti in delu v policiji, Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, dotikajo se protokola o odnosih med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem in vrste odločitev Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Skratka, političnega sistema, obrambe, policije, financ, šolstva in mednarodnih odnosov. Vse skupaj pa na osnovi 7. člena Ustave Republike Slovenije, ki pravi, da so država in verske skupnosti ločene in da so verske skupnosti enakopravne, njihovo delovanje je svobodno. Predložene teme se dotikajo naših temeljnih dokumentov v tem pogledu in jih je treba obravnavati tudi s stališča

sodobnega uveljavljanja človekovih pravic in tradicij slovenskega kulturnega prostora.

Prepričani smo, da pregreto ozračje skoraj neposredno pred volitvami vsekakor ni primerno ozračje za obravnavo vseh naštetih, lahko tudi upravičenih vprašanj odnosa med verskimi skupnostmi in družbo. Sicer pa bi bilo nujno, po moje, da bi predlagatelji pri vsaki točki, ki jo predlagajo, predlagali tudi konkretne rešitve namesto priporočil, saj je Državni zbor vendar zakonodajni organ.

Poslanska skupina predloga priporočila ne bo podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Delovanje verskih skupnosti je v mnogočem ne le del ustavnih določb, ampak tudi zakonov in stališč Ustavnega sodišča. Le-ta so podala številna mnenja tudi o temah, ki so izpostavljene v predlogih priporočila. Kot sistematično navaja Vlada, na podlagi dosedanjih odločitev Ustavnega sodišča ter drugih pravnih pravil priporočila ni bilo mogoče sprejeti, zato je postopek v zvezi s tem predlogom akta končan. Slovenski ustavnopravni red in način njegovega uveljavljanja v praksi opozarjata na pomen urejenega sobivanja države in verskih skupnosti. Le-to se izraža skozi uresničevanja treh načel, zapisanih v 7. členu Ustave: načelo ločenosti države in verskih skupnosti, načelo svobodnega delovanja verskih skupnosti in načelo enakopravnosti verskih skupnosti. Kot izpostavlja Ustavno sodišče v odločbi iz leta 2010, je bistvena sestavina odnosa nevtralnost države. Ta se kaže v prepovedi kakršnegakoli poistovetenja in vzpostavitve državne vere. Države je tako zavezana, da v svoje delovanje ne vnaša verskih oziroma svetovnonazorskih elementov, da je nepristranska, da religije niti ne prevzema niti ne zavrača in da v nazorskem smislu ne podpira niti ne ovira.

Kot je znano, se v Poslanski skupini Socialnih demokratov zavzemamo za dosledno spoštovanje 7. člena Ustave. S tem namenom smo leta 2012 prvopodpisali tudi predlog novele Zakona o verski svobodi. Z novelo smo tedaj želeli odpraviti neskladja z ustavo v zvezi s kriteriji za registracijo verskih skupnosti in z zaposlovanjem duhovnikov v bolnišnicah in zaporih, spremeniti način financiranja verskih skupnosti, urediti duhovno oskrbo v javnih institucijah, kjer je pripadnikom oteženo uresničevanje pravice do verske svobode, ter pripoznati pomen svetovnonazorskih skupnosti. Omenjeni predlogi zadostne podpore tedaj niso dobili.

Spoštovane in spoštovani, država verskim skupnostim dopušča opravljanje

določenih dejavnosti, na primer karitativne, izobraževalne, pri čemer ima pravico, a tudi dolžnost, da določi meje teh dejavnosti. Tako je v eni izmed presoj zapisalo Ustavno sodišče. Iz navedenega izhaja, da so dejavnosti verskih skupnosti na nekaterih področjih lahko dopolnilo socialni državi, nikakor pa ne morejo postati njeno nadomestilo, kot bi si nekateri želeli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Lep pozdrav vsem!

Neverjetno je, da imamo v Državnem zboru v demokratični državi, in to leta 2017, takšno razpravo, kot je ta, ki jo je predlagala Levica. Ta tema je po našem mnenju zlorabljena za nabiranje političnih točk in spodbujanje sovraštva ne samo do cerkve, ampak tudi do slovenske kulture in slovenske kulturne dediščine in do slovenskih tradicionalnih običajev. Na odboru je nekdo omenil, da je Slovenija majhna država. Ali se sploh zavedamo, kako majhni bi šele bili ali pa Slovenije sploh ne bi bilo, če ne bi bilo prav zaslužnih ljudi, kot so nekateri duhovniki, škofje? Na primer Rudolf Maister se je boril za severno mejo, ampak pravijo, da se ne bi imel za kaj boriti, če ne bi pred tem škof Anton Martin Slomšek prenesel škofijskega sedeža iz Šentandraža v Maribor. To, da je bilo Prekmurje priključeno k matični državi, je zasluga prav tamkajšnjih duhovnikov. Vsi poznamo tudi knjigo Franceta Bevka Kaplan Martin Čedermac – kdo se je boril za slovenski jezik na tistem območju v času fašizma? Duhovniki. In tudi danes pripomorejo k temu, da se tam še ohranja slovenski jezik v zamejstvu. Zaradi česa smo dobili prve zapise v slovenščini, Brižinske spomenike, spovedne obrazce? Vemo, kdo je izdal prvo knjigo v slovenščini in zakaj. Dobili smo prvi prevod biblije, ki nas je uvrstil, slovenščino, tudi med civilizirane jezike. Pa prvi časopis, Lublanske novice, ki ga je ustanovil prav tako duhovnik Valentin Vodnik. Teološka fakulteta je bila soustanoviteljica Univerze v Ljubljani, tudi prve šole so postavljali duhovniki.

Žal pa Levica o njih govori, in o nas kristjanih, kot o nekih sovražnikih države. Krščanski demokrati spoštujemo vsakega poštenega človeka, vernika katerekoli vere, če mu le-ta pomaga k temu, da je boljši človek, boljši državljan, in tudi vse tiste, ki pravijo, da niso verni, pa se trudijo biti dobri državljanji in dobri ljudje. Medsebojno se moramo spoštovati ne glede na to, kateri veri ali neveri pripadamo. Dejstvo je, da sta se slovenski narod in naša kultura oblikovala v povezavi s krščansko vero in tradicijo, in to je zaznamovalo tudi našo kulturo in naše običaje. Bistvene sestavine načela ločitve države in verske skupnosti pa je določilo

tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije, te so: da se država ne veže na nobeno veroizpoved, da ni državne religije ali državne cerkve, da so cerkve in druge verske skupnosti v svojih zadevah samostojne. Dodano pa je tudi to, da slovenski pravni red ne prepoveduje šolam in lokalnim skupnostim, da bi se za blagoslov šolskega objekta dogovorile s katerokoli od cerkva in drugih verskih skupnosti, če bi to ocenili kot primerno.

Krščanski demokrati smo prepričani in tudi delamo za to, da bomo v normalni Sloveniji tudi različno misleči lahko mirno sobivali in skupaj oblikovali prihodnost naše države. Takšne razprave, kot jih poskuša podtakniti Levica, pa spodbujajo sovražni govor, zato jih odločno zavračamo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Ko človek posluša predstavitev stališč desnice, se vpraša, ali smo na kakšni cerkveni sinodi ali pa nemara v Državnem zboru. Govorijo o sožitju, ampak to sožitje je zanje sprejemljivo samo, če poteka v znamenju križa. Zato je kljub vsem slišanim praznim besedam dejstvo, da položaj verskih skupnosti pri nas ni urejen v skladu z modernimi sekularnimi načeli. Ena skupnost je privilegirana tako politično kot ekonomsko. Privilegirana je glede na ostale verske skupnosti in glede na neverujoče. To je seveda Rimskokatoliška cerkev. Ta privilegirani položaj ni od boga dan, ampak ji ga je omogočila država – 25 let popuščenja, od Drnovškovega konkordata do Šturmovega Zakona o verski svobodi. Ampak težava ni v verskih skupnostih – jasno je in logično, da ima vsaka svoje interese – težava je v politikah, ki verskim skupnostim te privilegije omogočajo.

V Levici smo zato predlagali priporočilo s sedmimi jasnimi točkami. Naj izpostavim najbolj ključne momente: obdavčitev plačila za verske storitve, za katere obstajajo napol formalni ceniki; socialno pravični pavšali pri dohodnini verskih uslužbencev; upoštevanje premoženja verskih skupnosti pri financiranju; odprava zaposlovanja duhovnikov v Slovenski vojski; opustitev sodelovanja najvišjih političnih funkcionarjev in Slovenske vojske na verskih obredih, s katerimi RKC ustvarja še videz državne cerkve. Vsi ti ukrepi so utemeljeni in argumentirani. Nek škof živi na mnogo višjem standardu kot nekdo na minimalni plači, pa je obdavčen enako. Davke za storitve morajo plačevati vsi od najmanjšega obrtnika naprej. Država zdravstveno zavarovanje krije samo prejemnikom socialne pomoči. Tisti, ki je samozaposlen v kulturi, mora neprestano dokazovati svojo vrhunskost. In tako naprej. Skratka, neenakopraven in neenakovreden

položaj v naši družbi uživa Rimskokatoliška cerkev.

Pri zaposlovanju klerikov v vojski gre za izjemno sporno ureditev, kjer je načelo ločenosti verskih skupnosti očitno kršeno. Za zagotavljanje verske oskrbe pripadnikom vojske – tudi o tem bi se sicer lahko pogovarjali – nikakor ne potrebujemo zaposlenih duhovnikov. Država na tak način izgublja svojo versko nevtralnost. Tudi na simbolni ravni lahko vidimo privilegije ene verske skupnosti. Z udeležbo najvišjih političnih funkcionarjev na obredih, kot je na primer maša za domovino, se potrjuje privilegiran položaj Rimskokatoliške cerkve tudi navzven. Potrjujejo se njihove želje, da ima status uradne državne cerkve. Ti funkcionarji so tam v uradni vlogi kot politiki, ne kot pripadniki verskih skupnosti. Marsikdo od naštetih je navsezadnje tudi javno povedal, da ni pripadnik RKC, pa kljub temu sedi v cerkvenih klopeh. Nemogoče je ignorirati dejstvo, da je načelo ločenosti države in cerkve iz 7. člena Ustave močno načeto, in to na škodo javnega interesa in na škodo večine državljanov in državljanov.

V Levici smo predlagali izhodišča za ureditev položaja, ne samo položaja RKC, ampak vseh verskih skupnosti, tako kot bi to moralo biti v moderni državi 21. stoletja. Politični establišment pa je spet sklonil glave pred talarjem in tiho prikimal temu, da sekularna načela vse bolj izpodrivajo težnje po nekih drugih, predmodernih in temnejših, časih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanj dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Priporočilo Vladi, ki je danes pred nami, izraža željo po doslednem obravnavanju verske skupnosti skladno z načelom, ki ga izraža 7. člen Ustave Republike Slovenije, to je ločitev države in verskih skupnosti. Predlagatelj namreč ocenjuje, da bi Vlada morala sprejeti ustrezne zakonske spremembe glede plačila verskih storitev, določitve dohodkov verskih delavcev, obsega financiranja delnega plačila prispevkov za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, zaposlovanja verskih uslužbencev v Slovenski vojski ter udeleževanja uradnih predstavnikov Vlade, Slovenske vojske in Policije pri verskih obredih, pri čemer se zdi, da je Rimskokatoliška skupnost glede omenjenih pravic in delovanja privilegirana verska skupnost.

Vprašanje, ki se ga lotevamo, je občutljive narave, saj je navsezadnje tudi religija sestavni del naše nacionalne identitete. Republika Slovenija svobodo veroizpovedi spoštuje in zagotavlja pluralnost pri izražanju vere. Tako je razmerje med državo in verskimi skupnostmi določeno v ustavi, pomen in vsebina tega razmerja pa je oblikovana tudi skozi nekatere odločbe Ustavnega sodišča. Položaj

verskih skupnosti temelji na načelu ločitve države in verskih skupnosti, načelu enakopravnosti verskih skupnosti in načelu njihovega svobodnega delovanja.

Kljub občutljivosti tematike pa v Poslanski skupini nepovezanih poslancev namen priporočila podpiramo, saj je ustavno načelo ločitve države in verskih skupnosti eno temeljnih načel, na katerih sloni ustavna ureditev naše države, njegovo dosledno upoštevanje pa še kako pomembno za uresničevanje medsebojne ločenosti, ki je, izraženo z besedami komisije Državnega sveta, postulat sekularne države. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Lepo pozdravljeni!

Stališče Stranke modernega centra smo obširno obrazložili na seji Odbora za kulturo, zato tokrat samo na kratko. Levica je v proces razprave in odločanja v Državni zbor posredovala predlog sedmih priporočil, ki naj bi vodila k doslednemu upoštevanju načela ločitve države in verskih skupnosti. Dejstvo je, da načelo ločitve države od cerkve zahteva zelo poglobljeno razpravo, ki pa jo težko izvedemo v okviru predloga teh priporočil. Iz zgodovine vemo, da je interpretacija pojma ločitev države in verskih skupnosti zahtevna in nikakor enoznačna, kot jo želijo prikazati v Levici. Svoboda religije in radikalna izločitev cerkve iz javnega življenja se pravzaprav izključujeta. Državno zagotavljanje svobode religije je liberalni Evropi prinesla francoska revolucija. Načelo svobode religije je prikazano kot najmočnejša utež idej popolne laične države. Ne glede na zgodovinske okoliščine in spodbude svojega nastanka se je načelo uveljavilo kot ustrezen okvir za uresničevanje verske svobode in enakopravnosti državljanov s tem, da sekularne laične države ne veže na nobeno veroizpoved, omogoča avtonomijo vseh verskih skupnosti in do vseh religij in ateizmov zavzema nevtralen odnos.

Kot vsako načelo in vsak model se tudi ločenost cerkve in države različno uveljavlja v spremenljivih zgodovinskih in družbenih kontekstih. Dandanes sta svoboda religije in ločitev cerkve od države ustavno zasidrani v večini držav sodobne Evrope, tako tudi v Sloveniji. Vsekakor ločenost med državo in verskimi skupnostmi ne pomeni prepovedi ali nemožnosti njihovega sodelovanja, kar pa pomeni, da sta država in cerkev v principu ločeni, toda sodelujeta v raznovrstju oblik pri mnogih projektih moderne socialne države.

Kot smo izrazili že v razpravi na seji matičnega delovnega telesa, poslanci SMC menimo, da točke priporočila niso utemeljene, ločitev cerkve od države pa ne pomeni izključitve cerkve iz družbe. Iz teh razlogov takrat in seveda tudi zdaj priporočil ne sprejemamo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

7. člen Ustave med drugim pravi: »Država in verske skupnosti so ločene,« to pa ne pomeni, da je na primer Rimskokatoliška cerkev kot največja in najbolj razširjena cerkev na Slovenskem izločena iz družbe. Ne nazadnje gre tudi za največjo in najštevilčnejšo obliko civilne družbe in ne notranjega sovražnika, kot ga vidi Levica. Miselna ozkost in težnja po izključevanju je v tem pogledu Slovenski demokrati stranki tuja. Cerkev, predvsem Rimskokatoliška cerkev, Katoliška cerkev ima na teh tleh, slovenskih tleh, svoje mesto, svojo vlogo in svojo zgodovinsko legitimnost. Je ločena od države, ni pa ločena od slovenskega naroda, s katerim je ves čas tesno povezana, in to v globine.

Kakorkoli, tukaj zaključujem. Menim, da je včasih manj besed bolje kot več. Vsem vam, spoštovani in dvorani, in seveda tudi vsem, ki nas spremljajo, pa želim miren, strpen in ljubezni poln adventni čas. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

V skladu z razlago Komisije za poslovanje z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

Zaključujem 28. točko dnevnega reda.

Prekinjam 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 14. uri in 15 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 13.43 in se je nadaljevala ob 14.18.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 2., 3., 7., 14., 24., 25., 13., 21., 19., 20. in 29. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju po skrajšanem postopku.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in

zdravstvenem zavarovanju ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanke in poslanci, dober dan!

Poslanska skupina Nove Slovenije se s predlaganim sklepom, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ne more strinjati in bo glasovala proti takšnemu sklepu. To pa zato, ker obrtniki, podjetniki že dlje časa na svojih srečanjih, kjer predstavljajo zahteve slovenske obrti in podjetništva, opozarjajo, da je sedanj sistem ureditve bolniških neustrezen in da zlasti samozaposlene podjetnike lahko pahne v strahovite težave. Zlasti pa lahko pomeni tudi, da neka taka bolezen ogrozi celotno družino, če je ta družina odvisna samo od prihodka samostojnega podjetnika.

Predlog, ki ga je vložila Nova Slovenija, gre v smeri, da bi stroške bolniške po 15. dnevu prevzel Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, in ne šele po 30. dnevu, kar pomeni, da ta čas bistveno skrajšujemo. Za same delavce se ničesar ne spremeni, za obremenitev gospodarstva se mnogo spremeni. Delavci bodo dobivali še vedno iste bolniške. Gre za to, da s tem zakonom uvajamo tudi več solidarnosti, ko gre za hujšo in zahtevnejšo bolezen, da se vključi koncept solidarnosti. Ker če je nekdo bolan in doma na bolniški več kot 3 tedne, potem, roko na srce, gre za težje bolezensko stanje, za katerega bi se morala vključiti solidarnost. Tisti, ki vas skrbi, da bo to povzročilo 50-milijonsko škodo zavodu, ne pozabiti, da vsi ti ljudje, delodajalci in tudi zaposleni, prav temu zavodu tudi plačujejo za vse te stvari.

Kot sem dejal, Nova Slovenija bo predlogu sklepa, da je zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo, nasprotovala, ker želi zakonu omogočiti, da nadaljuje svojo pot.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo.

Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti pa 19.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem 2. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o lekarniški dejavnosti po skrajšanem postopku.

Ker matično delovno telo predlaga zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu, in ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili

vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Socialni demokrati bomo predlog Zakona o lekarniški dejavnosti podprli. Menimo, da je ta rok, ki je sedaj predlagan, da se podaljšuje na 31. 12. 2019, pravičen, kajti že v samem postopku sprejemanja zakona smo opozarjali na to, da je rok zelo kratek, tudi glede vertikalnih povezav. Enostavno menimo, da je to pravilna pot. Prav tako pa ob tem upamo, da bodo občine, ki so že začele s postopki prodaje te dejavnosti, uspele speljati transparentne postopke, da bodo imele dovolj časa, da speljejo postopke in da bodo prodale kapitalske deleže ne pod prisilo, ampak pod ugodnimi pogoji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo.

Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti pa 17.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem 3. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji po skrajšanem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaji z dne 13. 12. 2017.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Glasujemo.

Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti pa 3.

(Za je glasovalo 60.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3. členu.

Glasujemo.

Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti pa 2.

(Za je glasovalo 61.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 3.a členu.

Glasujemo.

Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti pa 10.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaji in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 2., 3. in 3.a členu dopolnjenega predloga zakona.

Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

V osnovi, če smo predlagatelji, bomo zakon tudi podprli. To lahko napovedujem. Tudi glasovanje o amandmaji kaže, da bi zakon lahko bil oziroma da bo deležen podpore, zaradi tega se zahvaljujem vsem tistim, ki boste glasovali za sprejetje tega zakona. Situacija je pa nekoliko specifična predvsem zato, ker očitno kaže, da bo Državni zbor zmogel narediti nekaj, kar se v tem mandatu še ni zgodilo, nekaj pozitivnega, to je, da bo glasoval proti Vladi in da bo glasoval celo proti tistemu, kar sta sindikata v sodelovanju z Vlado želela doseči. Prepričan sem, da bomo dosegli nekaj, kar se redko kdaj zgodi, v tem mandatu pa se očitno utegne zgoditi prvič, namreč da koalicija podpre zakon, ki ga predlaga SDS. Tudi to je dober signal tega parlamenta, zato še enkrat vsem skupaj hvala lepa. Tistim, seveda, ki boste glasovali za.

Sicer je pa treba reči nekaj. Mi s tem Vlade ne bomo nič ovirali in zakon bo sprejet. Vlada pravi, da bo do 31. januarja prinesla še en zakon na to temo in tisti zakon bo boljši od tega, tisti zakon bo očitno prinesel še več, in s tem sem jaz še bolj zadovoljen. Če je temu tako, tudi prav, čeprav sem v razpravi izrazil dvom, da se bo to res zgodilo. Res je pa tudi to, da naj bo to glasovanje – predvidevam torej, da bo zakon podprt – neko sporočilo slovenski javnosti, državljanom in državljanom Slovenije, da političnemu zakonodajnemu telesu, torej Državnemu zboru, ni vseeno za vojne veterane. Pravzaprav upam, da bo neka pot, ki bi se lahko danes začela – tako bom jaz to danes imenoval – urejanja nekega položaja tistih ljudi, ki so to državo ustvarili. Ta pot bo verjetno še dolga, verjamem, ampak morala bi pa imeti luč na koncu tunela, ki bi se ji reklo približno takole: da nihče med tistimi, ki so to državo ustvarjali, ne sme živeti v nekih razmerah, ki niso vredne življenja posameznika, ki niso vredne nekega

normalnega življenja, in da bomo odpri pot nekemu procesu, ki bo položaj veteranov vojne za Slovenijo v katerem od naslednjih mandатов uredil. Hvala lepa vsem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Stranke modernega centra, gospod Marjan Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala.

Obrazložil bom glas v svojem imenu, ne v imenu stranke. Najprej bom rekel, da bom ta predlog zakona podprl. Ne gre za konkretni primer, gre za vojne veterane Slovenije. Kot sem v razpravi že rekel, po 26 letih je že čas, da vojnim veteranom, vsem, neoziraje – moramo nekaj vedeti, statusa vojnega veterana nima samo tisti, ki je nosil uniformo, modro ali zeleno, tudi v civilu imajo status vojnega veterana. Ljudstvo, ljudje, državljanke Republike Slovenije so v letu 1991 in tudi leta 1990 opravili svojo državljansko dolžnost pokončno, odgovorno in zato mislim, da je prav – to je šele začetek, gre za konkreten primer, ampak še enkrat poudarjam, gre za vojne veterane Republike Slovenije – da zagotovimo ustrezen status na vseh področjih, seveda, vsi imamo že svoja leta, predvsem na socialnem področju, kar tudi obravnava ta primer.

Zato bom z veseljem podprl ta predlog zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

S tem zakonom se dotikamo ene zelo čustvene teme v zelo čustvenem času, pa ne govorim o predbožičnem času, o enem drugem času. Kot kaže, bo zakon dobil podporo, jaz ga kljub temu ne bom podprl, jaz bom glasoval proti.

S tem zakonom namreč spreminjamo stanovanja, ki so službena, ki so namenjena v prvi vrsti aktivnim policistom kot socialna stanovanja. Tega ste se zavedali 2006 tudi vi, ko ste bili v vladi, zato ste takrat pravilnik o teh stanovanjih spremenili, porezali veliko tega ven, tudi to za nedoločen čas. Takrat ste bili v vladi, danes ste v opoziciji, je drugačna situacija, ampak takrat ste se zavedali, da so to stanovanja, namenjena aktivnim policistom. Se strinjam, da je treba reševati problematiko vojnih veteranov, ampak na tak način v tem zakonu – mislim, da ne. Podpiram prizadevanja Vlade in prizadevanja sindikatov, da nam prinesejo, zdaj bodo morali sploh prinesiti zakon, ki bo nekatere stvari, ki bodo danes tukaj sprejete, popravil, in da bo uredil tudi to, kar se boste v socialnem dialogu dogovorili.

Sam mislim, da če ostane tako, kot bomo danes sprejeli, bomo mogoče ne čez tri leta, ampak čez kakšnih pet, šest imeli spet tukaj

sejo pa spet zakon o tem, kaj narediti z vsemi temi mladimi policisti in njihovimi družinami, ki se morajo voziti v drug kraj, zaradi tega ker v tistih krajih, kjer največ policistov potrebujemo, jih nimamo dovolj in prihajajo od drugod. Takrat bomo imeli pa sejo o tem, kaj zdaj s temi mladimi družinami. Spoštujem sicer namen oziroma cilj te spremembe, ampak se je po mojem mnenju ne lotevamo pravilno.

Iz tega razloga, navkljub temu da me boste javno na ne vem kakšen steber dali – še prej me bo seveda DZ objavil, kako bom glasoval, ampak – tudi vam zdaj povem, da tega zakona ne bom podprl. Ne zaradi tega, ker ne bi želel tega reševati, ampak mislim, da je to treba reševati v dveh zakonih. Oba prideta v januarju sem in takrat upam, da bomo to rešili. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Najlepša hvala.

Lahko povem tudi v imenu poslanske, mi bomo ta zakon enoglasno podprli, kajti prepričani smo, da – saj ne gre samo za veterane, absolutno so zaslužni za to Slovenijo, ki jo imamo, vendar – so vse deložacije popolnoma nedopustne. Vemo, da ljudi deložirajo zaradi banalnih 150 evrov dolga. Mi smo že predlagali različne ukrepe, da bi se te deložacije preprečile, vendar žal nismo bili uslišani. Upam, da bomo nekoč, mogoče v kakšnem drugem sklicu državnega zbora vendarle bolj slišani, kadar bomo želeli nekako te nepravilnosti odpraviti ali pa te strašanske razlike med res revnimi in pomoči potrebnimi in bogatimi odpraviti. Vemo, da v Sloveniji živi skoraj 300 tisoč ljudi pod pragom revščine, ne samo ti upokojevalci, kot je tukaj primer, in brezposelni, ampak tudi polno zaposleni nemalokdaj ne morejo pokriti svojih stroškov. Gre za stanovanja, ki so kadrovska in ki so za aktivne policiste, to je seveda res. Vendar videli smo, da obstaja na MNZ veliko stanovanj, ki so zasedena bodisi od ljudi, ki jim ta stanovanja ne pripadajo in nikoli niso delali pri policiji, ali pa so celo prazna. Tukaj je naloga ministrstva in Vlade, da poišče te možnosti, absolutno pa ne deložirati ljudi, ki so pošteno in odgovorno delali celo življenje in na stara leta ne morejo iz svojega doma, predvsem pa ne morejo plačevati ekonomskih najemnin z nizko pokojnino. Kot rečeno, v Levici bomo zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti pa so bili 3.
(Za je glasovalo 60.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 7. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo

Predloga zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaje z dne 13. 12. 2017.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti pa so bili 15.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti pa so bili 14.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 7. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti pa so bili 14.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 8. členu.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti pa so bili 15.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti pa so bili 19.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 2., 6., 7. in 8. členu dopoljenega predloga zakona. Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora sprašujem kvalificirane predlagatelja, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmaje. V

zvezi z usklajenostjo zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Na podlagi pregleda ugotavljam, da je zakon zaradi amandmaje, sprejetih na matičnem delovnem telesu, neusklajen, zato bomo tudi predlagali uskladitveni amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je Vlada opozorila, da je po končani tretji obravnavi predlog zakona zaradi sprejetih amandmaje neusklajen, prosim predlagatelja, da pripravi uskladitveni amandma.

Državni zbor bo z obravnavo te točke nadaljeval danes, pol ure po končani 29. točki dnevnega reda.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o soglasju k Pravilom Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi: Državni zbor daje soglasje k Pravilom Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 30. 10. 2017.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem 24. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 25. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o soglasju k Pravilniku o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi: Državni zbor daje soglasje k Pravilniku o sofinanciranju izvajanja letnega programa športa Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji z dne 16. 11. 2017.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem 25. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o ureditvi lastništva javnih cest v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o ureditvi

lastništva javnih cest ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti pa 9.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 13. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik! Kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki bomo predlagani zakon podprli. S tem zakonom odpiramo vrata področju delitvene ekonomije v cestnem prometu, v cestnih prevozih. Gre enostavno za to, da bi državljanke in državljani s svojo zasebno lastnino, v tem primeru prevozna sredstva, lahko uporabljali v komercialne namene. V zakon smo vgradili vse varovalke, zaradi katerih smo slišali nekatere negativne odzive iz tujine. Vsak, ki bi želel opravljati takšne vrste prevozov, bi moral imeti podjetje, kar pomeni, da bi plačeval vse davke in prispevke. Za vsak prevoz, ki bi se opravil, bi bil izdan elektronski račun. Podjetja, ki bi organizirala in posredovala pri prevozih, bi bila povezana s strežniki Finančne uprave, kar pomeni, da bi bil celoten pregled nad tem, koliko prevozov je bilo opravljenih, kdaj in po kakšni ceni. Na podlagi tega bi videli, koliko denarja mora priti v državno blagajno.

Ker gre predvsem za varnost v cestnem prometu, smo dali noter tudi nekatere varovalke, da takšnih prevozov ne bi smeli opravljati vozniki, ki imajo status mladega voznika, vozniki, ki nimajo nezgodno zavarovanih sopotnikov, in vozniki, ki imajo kazenske točke. Zaradi nekaterih pomislov glede samega besedila tega člena, ki ga spreminjamo, predvsem s strani Poslanske skupine SMC, že zdaj napovedujem, da smo v Slovenski demokratski stranki pripravljene, če bi bil zakon v prvem branju sprejet, sprejeti ustrezne amandmaje na ta način, da zadevo še dodatno zaostriamo v tej smeri, da bi lahko prevoze opravljali samo tisti, ki imajo po veljavnem zakonu licenco. To pa so v tem primeru, kot je trenutno stanje, taksisti. Kljub temu da smo dodali širšo dikcijo, s katerim po našem mnenju rešujemo tudi pravni status spletne strani prevoz.org, smo pripravljene iti še korak naprej in res pripraviti zakonodajo oziroma

spremembo v tej smeri, da bi vsaj za začetek videli, kako bo stvar funkcionirala. Prepričan sem, da bi imeli tako tisti, ki bi opravljali te prevoze, kot uporabniki pozitivne izkušnje.

Kot že rečeno, v Poslanski skupini SDS bomo ta zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine, Levica Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Uber lahko v našo državo pride že danes brez kakršnihkoli težav. Zakaj se to ne zgodi? Zato ker bi moral delovati pod istimi pogoji in pod istimi regulativami, kot se prevozi že izvajajo. Tega seveda noče. Kar Uber zares zanima, je socialni damping, plačni damping in izogibanje plačevanju davkov. Išče nepošteno konkurenčno prednost na trgu na račun vseh državljanek in državljanov, na račun njihove socialne varnosti in na račun brutalnega izkoriščanja šoferjev, delavcev.

Zakon, ki ga je SDS prinesla v parlamentarno obravnavo, je uresničenje mokrih idej, ki jih je že imel minister Koprivnikar, pa so se takrat tiste ideje ustavile. No, zdaj pa smo dobili spremembo zakona, ki je izrazito lobistična. Odpravlja se omejitev za eno multinacionalno kapitalistično korporacijo, poimensko navedeno tudi v samem zakonu. Večjega manjka hrbtenice, večje klečeplazenja pod mednarodnim kapitalom, ki ga nihče ni izvolil, še nisem videl.

In zato bomo v Levici glasovali proti temu zakonu. Delitvena ekonomija in vsa tehnologija, ki jo poganja, je lahko dobra stvar, če poteka na solidarnostni osnovi, v korist celotne družbe in v korist dela. Ampak ujeta v spletke uberjev, airbnbjev in podobnih platform žal občin družbenim smotrom ne služi. Služi samo njihovim lastnikom in njihovemu menedžmentu, da se na debelo omasti s hudim izkoriščanjem družb in delovnih ljudi. To počnejo marsikje po svetu, da ne rečem povsod po svetu, v Sloveniji za enkrat še niti ne v takšnem obsegu, in ni šans, ni šans, da bi Uberju potem kar tako na lepe oči odprli vrata še pri nas.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala.

Ta zakon ima en velik problem, in sicer to, da odpira 1. člen, po katerem se določa za koga ta zakon ne velja. To na splošno ne bi bil tako velik problem, če se ne bi ravno kar na Evropskem sodišču odločali o tem, kaj Uber sploh je. Ali je to platforma, ki povezuje stranko z nekom, ki opravlja prevoze, ali je Uber sam po sebi že podjetje, ki opravlja prevoze. Če bo ta odločitev šla v to smer, da bo sprejeta formulacija, da je Uber sam po sebi prevoznik,

potem je problematičen ta 1. člen. Če pa ne, potem pa ima tudi Vlada že pripravljen zakon, ki bo še širše opredelil druge stvari, ampak tudi to, da bodo podobne platforme lahko v Sloveniji poslovale, seveda po naših pravilih, na način, da bodo lahko opravljali prevoze le tisti, ki imajo za to licenco.

Zato v tem trenutku tega zakona ne moremo podpreti. Če bo pa drugačna razsodba sodišča, kot se pričakuje, in če Vlada ne bo storila tega, kar je na seji državni sekretar povedal, potem pa januarja lahko to ponovimo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo podprla predlog sklepa, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Mi zagotavljamo, da bomo v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu pomembno prispevali k temu, da zakon dopolnimo in ga uskladimo tudi s smernicami Evropske unije, ki danes že obstajajo za tovrstne poslovne modele. Če naredite sintezo avtoštopa in medmrežja oziroma interneta, dobite – kaj? Dobite platformo ali aplikacijo, če hočete, ki se ji reče prevoz.org. To so naredili študentje za svoje potrebe oziroma dijaki Škofijske klasične gimnazije, če sem povsem točen. Ampak danes so predvsem starejši uporabniki te platforme oziroma te aplikacije, to je predvsem starejša generacija, seveda tudi študenti, ampak predvsem starejši.

Večkrat pravim, da tehnologija prehiteva nas, zakonodajalce. In na nas je, gospe in gospodje, da naredimo zakonodajo takšno, ki bo dobra za ljudi. Ne smemo tehnologije odklanjati, uporabiti jo moramo na tak način, da bo dobra za nas, da bo dobra za ljudi, saj je vendar politika delo za dobro vseh. In tu gre za to, da izkoristimo, kot piše v tistem pismu o nameri, ki ga je podpredsednik te Vlade podpisal, da izkoristimo socialni, okoljski in gospodarski potencial rastočega sodelovalnega in digitalnega gospodarstva. Njuna prizadevanja, torej Republike Slovenije in Uberja, izhajajo iz skupne vizije Slovenije kot zelene referenčne države v digitalni Evropi. Ko sem že omenjal smernice Evropske unije, glejte, Evropska komisija je junija 2016 izdala smernice za ustrezno uporabo prava Evropske unije za tovrstne poslovne modele, glede zahtev dostopa do trga, ureditve odgovornosti, varstva uporabnikov, klasifikacije delavcev in obdavčenja, s hkratnimi navodili državam članicam Evropske unije glede ustrezne zakonske ureditve na nacionalni ravni. Torej pravzaprav neko ogrodje že imamo in zdaj je čas, da mi v Državnem zboru naredimo svojo domačo nalogo. Čas je.

Mi soglašamo s tem, da uporabimo sodobne tehnologije za dobro ljudi, zato bomo predlog sklepa podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v svojem imenu, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Zakon bom podprl, da gre v nadaljnjo obravnavo, ker sem bil prisoten na vrhu slovenskega gospodarstva leta 2016, sedel sem nekaj stolov stran od predsednika Vlade. Predsednik Vlade in minister Koprivnikar sta govorila o slovenski digitalni agendi. In ravno zgodba tega zakona je vstop na vlak te digitalne agende na nekem potencialu. Argumenti kontra Uberju so nekaj takšnega, kot so bile zgodbe tistih kmetovalcev, ki so se uprli v prvi industrijski revoluciji in so uničevali stroje, ali pa morda nekoliko kasneje tisti, ki so izdelovali kočije, ko so prihajali prvi avtomobili, s katerimi se je lahko človek vozil na pogon motorja z notranjim izgorevanjem.

Tisti, ki ste danes proti, ste proti vsemu, kar je naredila konkurenca v svetu, kar je človeštvo naredilo boljšega življenja, kar je omogočilo hitre premike v prostoru in času, ne samo stvari dela, ampak tudi posameznikov, kar je omogočilo življenje in marsikaj tudi podaljšalo življenje v določenih inovacijah številnim ljudem. To, kar danes govorite, v istem času pa tipkate na telefone gnilega kapitalizma, govorite v Philipsove mikrofone, ste na facebookih in twitterjih grdih gnilih kapitalistov, je eno, kako z velikim veseljem uporabljate takšne iznajdbe in tako verjamem, da boste največji uporabniki Uberja tudi v prihodnje, spoštovani kolegice in kolegi. Vse tiste ostale, ki se pa odločate, pa vam povem, da so to samo besede gospoda Mira Cerarja. Če želimo iti v četrto industrijsko revolucijo, če želimo narediti nekaj korakov in postati tudi pilotna država, tudi v /nerazumljivo/ investicijah, številnih drugih zadevah, nanotehnologijah, tudi samovoznih vozilih, elektromobilnosti, ki bo prihajala v stik, lahko rečemo, vsega tega, potem temu ne moremo reči ne in moramo dati zakonu priložnost, da gre v naslednjo obravnavo in da takšen zakon sprejmemo. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan!

Jaz bom ta zakon podprl, ker je sistem Uber, kot ga poznamo, nekaj najbolj normalnega in naravnega. Tisti, ki trdite, da je zdajšnja zakonodaja dovolj urejena, da lahko Uber pride v Slovenijo, ne, to ne drži. Potem bi mi dobili tako rekoč fejk taksi, kot jih poznamo. Ampak

tega si vsekakor ne želimo. Vsi tisti, ki ste danes tukaj v dvorani pa greste v tujino in ste tisti, ki pridete v druge države in ste prvi, ki najamete Uber, boste danes glasovali proti. Vas ne bom poimenoval. Ampak bodite pošteni sami do sebe in do drugih sodržavljancev, ki bi tudi tako kot vi, ko greste v tujino, radi uporabljajo Uber tukaj v Sloveniji. Kajti gre za super aplikacijo. In na takšen način s tem bojem proti tovrstnim platformam se borimo v bistvu proti nečemu, kar dolgoročno ni možno. Tukaj govorimo o človeški tehnologiji, o nečem, kar nas bo prej ali slej doletelo. To stvar lahko preložimo samo za nekaj let, dve, tri leta, potem bo pa spet potrkala na vrata.

Prosim vas samo za eno stvar, ne bodimo Slovenija analogna ura v digitalnem svetu. In ravno to bomo z današnjim glasovanjem, če boste glasovali proti temu zakonu, potrdili. Poglejte, gre tudi za konkurenčnost. Če pripeljemo Uber v Slovenijo, se bodo na drugi strani izboljšale tudi druge platforme, taksi sistemi, dosedanji prevozi. In končno se s tem zakonom rešuje tudi pravna praznina. Že včeraj sem v okviru razprave dejal, kdor uporablja prevoz in je notri samo ena oseba, tudi uslužbenci tega državnega zbora, je to nepravno stanje, gospod predsednik Državnega zbora, če se sam vozite v tem avtomobilu. Ni zakonske podlage. S tem zakonom se tudi to rešuje. In mnogo drugih stvari. Zlasti pa delamo korak naprej v tem dojemanju, da tehnologija napreduje in da moramo tudi v tej državi v korak z njo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je še interes za obrazložitev glasu v lastnem imenu, odpiram možnost za prijavo. Prosim, da se vsi tisti, ki želite, prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Včeraj, ko sem razlagal zakon, sem poleg Uberja naštel še vsaj šest platform, ki imajo podobno dejavnost kot Uber. Se pravi, to ni lex Uber, kot ste želeli nekateri prikazati, ampak gre za dejstvo, da odpiramo možnost vsem, ki se s tem ukvarjajo, da pridejo v Slovenijo.

Govori se, kako Uber izkorišča. S tem zakonom nobenega ne silimo, da opravlja prevoze za Uber ali kakšno drugo platformo. Vsak se odloči prostovoljno. Če nekdo misli, da bo izkoriščan ali pa če dejansko bo izkoriščan, potem je sam dovolj neumen, če bo opravljal prevoze in delal za tako podjetje, glede na to, da lahko prostovoljno vstopi, seveda pa tudi prostovoljno izstopi.

Jaz sem prepričan, da Uber ni prevoznik, pač pa je Uber samo tisti, ki ti samo poišče stranko. Prevoznik bo še vedno tisti, ki bo imel licenco po veljavnem zakonu. Govorite o neki prekarnosti. Glejte, vsi taksisti so danes praktično na espejih. To, kar je danes v Ljubljani

Metro, Laguna, Interex in ostale taksi službe, to so samo dispečerski centri. Taksisti pa niso zaposleni pri teh podjetjih ampak imajo espeje.

Tako da s tem zakonom urejamo na eni strani to, da odpiramo neke nove možnosti tudi taksistom. Kjerkoli so govorili, da se bo Uber pojavil in pa podobne platforme, so bili protesti, so bila huda nasprotovanja taksistov, tukaj pa nisem slišal, da bi kdo izrazilo nastopil proti. Zakaj? Ker smo v zakon napisali takšno besedilo, da tudi taksistom omogočamo opravljanje prevozov za takšne platforme. Celo hkrati, kot to počnejo tudi za tiste dispečerske centre, kjer kot espeji že sedaj vozijo.

Zaradi vsega naštetega bom zakon podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

Lahko je govoriti, da je neumen tisti, ki izbere slabo plačano delo, če zraven sedi na poslanskem stolčku s plačo dva tisoč in nekaj evrov neto. Ampak to ni plača, ki bi si jo povprečen delovni državljani naše države lahko privoščil, nima neke ekonomske svobode, ki s tako visokim prihodkom pride. Zato se ljudje zatekajo v prekarne slabo plačane zaposlitve, ker drugačnih niti ne dobijo, in so postavljeni pod golo prisilo preživetja. Zakaj bi sicer kdorkoli šel delat kot nek prekarec za Uber? Lahko se vprašamo, pa čeprav samo mi, ki smo v tej dvorani, potem ko bomo zaključili sejo, ali se gremo rajši ukvarjat s svojimi hobiji, k svojim prijateljem, k svoji družini, partnerjem, otrokom ali bi šli rajši iz čistega veselja »furat« naokoli za Uber? Odgovor mislim, da je precej samoumeven. Tako zaposlitev izbereš samo pod pritiskom hude življenjske nuje. Korporacije, kot je Uber, to hudo življenjsko nujo izkoriščajo, da plemenitijo svoje dobičke na delavskih hrbtih. Zgodba Uberja ni zgodba tehnologije. To tehnologijo lahko uporabljamo na vseh področjih in uporabljamo jo lahko v družbeno dobro. Zgodba Uberja je zgodba socialnega dampinga, plačnega dampinga in zgodba izkoriščanja. Predlagatelji takih zakonskih izjem, ki delajo v specifično korist ene ali pa prgišča multinacionalnih kapitalističnih korporacij, samo kažejo, da so brez hrbtenice in da klečeplazijo pred finančnimi mogotci. In da jih ne zanima dobrobit delovnih ljudi, s slovenskim državljanstvom ali brez njega, ampak dobrobit finančnih mogotcev, po navadi z domačim naslovom na Kajmanskih otokih.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Tudi jaz bom glasoval proti. Zakaj? Ker Uber v resnici ni nič drugega kot taksi služba. Lahko rečemo, da so tudi Metro, Laguna in ostali samo dispečerske službe. Lahko. Lahko rečemo tudi, da že platformo, ki deluje, ki je v bistvu spletni taksi, v Sloveniji imamo. Reče se ji Hop in je v bistvu franšiza, če se ne motim, češkega podjetja in deluje po enakih principih kot Uber. Ampak kaj je ključna razlika? To, da je Metroju pri Laguni, pri Hop in in pri drugih taksist še vedno vsaj ohlapno v nekem delovnem razmerju. Lahko je samostojni podjetnik, ampak državi plačuje davke in prispevke in država mu v primeru bolezni, v primeru nezmožnosti dela zagotavlja neko varnost na drugi strani. Ko pa pridemo do platform, kot je Uber, pa ne govorimo o ničemer drugem kot o bajpasu vseh zakonskih določil glede delovnih razmerij, ki jih v tej državi imamo. Če govorimo, da je to dopustno pri taksistih, ne vem, zakaj potem ne bi naredili še platforme za čistilne servise, ki bo podoben bajpas, pa platforme za izvajalce pristaniških storitev, ki je tak bajpas, in na koncu se bomo vprašali, kdo v tej državi sploh še plačuje davke in prispevke. Na koncu dneva bomo prišli do sistema, kakršnega ima, ne vem, recimo ZDA, kjer pač zbolijo za rakom pa, ker nimaš nobenih prispevkov, moraš praktično vzeti hipoteko na svoje stanovanje ali pa hišo, da si sploh lahko priskrbiš zdravljenje. In to je smer, v katero nas model, ki ga zagovarjate, vleče.

Zato jasno, jaz bom pač branil obstoječe standarde, ki jih v tej državi imamo, in bom glasoval proti temu, da se dopuščajo takšni zakonski bajpasi, kot je Uber.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Sam moram reči, da delitvena ekonomija, sodobna tehnologija to s tem piar za Uber nima popolnoma nobene zveze. To je pač eden izmed taksijev, kot smo že slišali.

Drugo. Zavzemam se za ekologijo, za ekološki pristop, za javni pristop, bom rekel tako, dolgoročno, kar je bilo rečeno, dolgoročno smo vsi mrtvi, ampak lahko pa to skrajšamo z ekološkim pristopom.

Tretje. Kar se tiče Uberja, je popolnoma podoben kot je Go-Opti. Go-Opti že imamo. Tam šofer včasih prosi potnika, da pelje namesto njega, ker je že 16 ur za volanom. Sem imel soseda, ki je vozil.

Kar se Desusa tiče, ker je nekdo omenjal starejše oziroma se sklicujete na starejše, Desus in ZDUS se zavzemata Starejši za starejše, akcija pomoč, mlajši upokojenci tudi za medgeneracijsko solidarnost, včasih kakšen mlajši pelje starejšega. Torej zavzemamo se za neke medčloveške odnose, ki bodo reševali te probleme, ki jim seveda mi rečemo medgeneracijska solidarnost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik.

Ker imam pozitivne izkušnje z Uberjem, bom predlog zakona seveda podprl. Ne razumem strahu pred konkurenco oziroma ga razumem pri tistih, ki jim je ideal Venezuela. Na žalost pri teh obrazložitvah glasu ugotavljam, da nekateri niti ne poznajo delovnopravne zakonodaje in strašijo za razliko med tistimi, ki bodo vozili za Uber oziroma za ostale platforme, in pa med taksisti, ki imajo prav tako espe. Vsi so zavezanci za plačilo prispevkov in vsi so zavarovani po zakonu, ki se mu reče ZDR. Medtem ko v tujini razvijajo podobne platforme, kot so Uber, Amerika Uber za zdravstvene prevoze, se pri nas v letu 2017, na prehodu v letu 2018 bojimo nekaj modernega, nekega konkretnega.

Za zaključek, zakaj bom podprl predlog zakona. »Dejstvo je, da je podjetje Uber s svojo dejavnostjo prinaša korenite spremembe v urbano mobilnost. Pozitivno pa vpliva tudi na zaposlitvene možnosti in splošen gospodarski razvoj ter nasploh na kakovost življenja.« Predsednik Vlade Miro Cerar 17. 10. 2016. In to je ena redkih, ko se s predsednikom Vlade strinjam in zato je prav, da podpremo predlog zakona, ki ga podpira tudi predsednik Vlade. Še bolj pa sem za, ker tudi v Državnem zboru poslušam različna poslanska vprašanja, tudi poslancev koalicije, ki pričakujejo od predstavnikov Vlade, da bodo uredili področje, kot je Uber, da bodo uredili področje, kot je Airbnb in podobno, sami pa pritiskajo tipke proti takšnim modernim pristopom, kot ga prinaša tudi ta zakon, ki je danes pred nami.

Ker sem za modernizacijo tudi na tem področju, bom podprl predlog zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 57 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti pa 38.

(Za je glasovalo 18.) (Proti pa 38.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 21. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 19. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli spremembo in pa dopolnitev Zakona o davku na dodano vrednost. Sprememba in pa dopolnitev Zakona o davku na dodano vrednost spreminjata znižanje splošne stopnje davka za 2-odstotni točki in pa znižanje druge stopnje za eno odstotno točko. Sprememba in pa dopolnitev Zakona o davku na dodano vrednost uvajata tudi znižano drugo stopnjo, in sicer stopnjo v višini 5 %, pod to pa naj bi spadala skupina predvsem pomembnih življenjskih potrebščin, kot je hrana, otroška oblačila, elektrika in podobno.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da stanje na trgu in napoved gospodarske rasti Slovenije za prihodnost omogoča, da se davek na dodano vrednost zniža na predkrizno raven. Treba je poudariti, da vlada Mira Cerarja razpolaga z 1,5 milijardo večjimi davčnimi prihodki, kot je razpolagala vlada recimo v letu 2014. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da se mora gospodarska rast poznati tudi v žepih in denarnicah državljanov in državljanov Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je še kakšna v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Jaz bom podprl spremembe Zakona o davku na dodano vrednost, ker je bilo povečanje stopenj sprejeto v času finančne in gospodarske krize, ki je danes ni več. Zaradi tega je prav, da vrnemo stopnje, tako da se zmanjša splošna stopnja za 2-odstotni točki na raven, ki je bila pred gospodarsko krizo. Drugo, treba je uvesti nižjo stopnjo, močno znižano davčno stopnjo za določene izdelke in storitve, ki najbolj bremenijo družinske proračune in proračune posameznikov, in to predvsem zaradi tega, da se njihov proračun poveča, da se poveča tudi trošenje ali varčevanje. To je pač odvisno od vsakega posameznika. Dejstvo je, da ima danes v Evropi 17 držav tako imenovano tretjo stopnjo, močno znižano stopnjo davka na dodano vrednost. To pomeni, več kot polovica držav ima takšno stopnjo in vsi lahko s tem mirno živijo. Zaradi tega so določeni izdelki in določene storitve tudi v sosednjih državah nižji. Davek na dodano vrednost, sam po sebi, če upoštevamo večje povpraševanje, ne bo bistveno vplival na proračun. Splah pa bo proračun v letu 2017 za milijardo večji, kot je bil v letu 2016 oziroma vsi javni prihodki bodo za milijardo večji. In prav je, da se to pozna tudi v denarnicah ljudi.

Zaradi tega bom podprl ta zakon v dobro ljudi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz bom glasoval za predlog sklepa, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo in tako tudi moji kolegici in kolega.

Kot veste, v našem političnem programu, političnem programu Nove Slovenije imamo že na naslovnici napisano, da si prizadevamo za nižje davčne obremenitve. Če smo nekako razumeli, ampak nikoli podprli dvig stopnje DDV v času krize, torej kot protikrizni ukrep, pa smo bili ostri nasprotniki tej vladi, ki je zdaj dejansko ustoličila višjo stopnjo davka na dodano vrednost. Davek na dodano vrednost je pravzaprav najbolj asocialni davek. Pričakovali bi od leve koalicije, da bo nekako to asocialnost razumela in da bo šla v znižanje stopnje DDV. Danes vemo, da približno 280 tisoč, ta številka se seveda spreminja, naših ljudi, naših državljanov in državljanov, živi pod pragom revščine. Prag revščine za enočlansko gospodinjstvo je na letni ravni po izračunih ministrstva za delo in socialo nekaj čez 7 tisoč evrov na letni ravni. In ni moralno, gospe in gospodje, da obdavčujemo tisto, kar dejansko človek potrebuje, da normalno preživi. Zato smo tudi mi pred časom vložili novelo Zakona o dohodnini, ki bi splošno dohodninsko olajšavo dvignil prav na nivo praga tveganja revščine, torej na nivo 7 tisoč evrov. To ste preprosto čisto iz računovodskih razlogov zavrnili in dejansko, če zdaj poslušam razprave in obrazložitve te vlade, se pravzaprav nič ne da narediti, ker ta vlada gleda zgolj računovodsko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Prosim, da se prijavite vsi, ki želite imeti obrazložitev v lastnem imenu.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Glejte, če je kaj naloga države, je, da vzpostavlja okolje, ki bo podjetništvu naklonjeno, da pospešuje razvoj. Samo podjetništvo daje kvalitetna delovna mesta in samo ta dajejo dolgoročno socialno varnost. Nobena druga metoda, nobeno prerazporejanje strani države ne naredi bogatega posameznika in ne da toliko socialne varnosti in blaginje kot kvalitetno delovno mesto, ki ga lahko odpre podjetnik samo v primeru, če država postavi okvir, ki pospešuje konkurenčnost, ki pospešuje podjetništvo. To je ena od temeljnih nalog države. In na to je ta koalicija popolnoma pozabila. Zanaša se na hitrejši razvoj v naših partnerskih državah in na to, da imamo podjetništvo, ki je izvozno usmerjeno. In potem zasluge za to pripisuje sebi, kar je pa že vrhunec nesramnosti. Slovensko podjetništvo je tako

dobro, da mu ti uspehi uspevajo kljub taki vladi, ne pa zaradi nje. To je vsa resnica trenutka, v katerem živimo. Danes je pred vami predlog, ki omogoča, da vsaj malo bolj omogočimo podjetništvu, da zaživi, da zajame sapo, da ga naredimo bolj konkurenčnega na evropskem in svetovnem trgu, da omogočimo Sloveniji kot celoti in podjetništvu hitrejši razvoj, ljudem pa več blaginje, ki je na dolgi rok edini temelj katerekoli socialne varnosti.

Zato je vredno ta zakon podpreti, zato ga bom podprl in zato ga bo zagotovo podprl vsak, ki mu gre dejansko za slovensko podjetništvo. Žal je očitno glede na dosedanje izjave v večini še vedno tukaj prisotnost tistih, ki vidijo v prerazporejanju države edinega zveličavnega rešitelja. Žal se to še nikjer na dolgi rok ni pokazalo kot uspešno. Zaradi tega je treba narediti Slovenijo konkurenčno, dati ljudem možnost za razvoj, narediti bogate posameznike. To mora biti cilj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala.

Predlaganega zakona o znižanju DDV ne morem podpreti, ker enostavno predlagatelj nima rešitev, pravzaprav ne predlaga, kje pravzaprav se naj vzame potem iz proračuna, kje se naj prerazporedijo sredstva po izpadu znižanja stopnje DDV. Prav tako to ne rešuje socialno ogroženih ljudi. Kupci so tudi bogatejši in tisti, ki več kupuje, tisti več davka plača. Tako da to ne rešuje revnejših, smo pa za revnejše pravzaprav naredili to, da se je dohodninska lestvica najnižjih prihodkov znižala za 300 evrov v letošnjem letu in bodo tu imeli prihranek. Prav tako je to trajni ukrep, vlada Alenke Bratušek je ta ukrep tudi predlagala. Tako ni razloga za to, da se ta predlog zakona podpre.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Poglejte, nižja cena kruha, nižja cena ogrevanja, nižja cena otroških oblek ne rešuje najrevnejših. Se vi s tem strinjate? Jaz se ne. Jaz pravim, da nižja cena kruha in osnovnih potrebščin, ogrevanja lastnega stanovanja ravno rešuje najrevnejše, in to najbolj in najbolj neposredno. Težko najdem en razumen razlog, razen litanije ministrice za finance, ki bi imela raje več denarja kot manj, kar je na nek način logično, samo veste, to je druga veja oblasti. Ne razumem in ni enega razumnega razloga, zakaj ljudem ne bi omogočili boljših življenjskih pogojev. Še posebej, če si to lahko privoščimo. V ponedeljek vam je predsednik Vlade razlagal, v kako dobri situaciji smo, kako prihodki države naraščajo, kako davčni prihodki naraščajo. Naj

te besede meso postanejo, naj pridejo v denarnice davkoplachevalcev in ravno z nižjim DDV bodo to najbolj občutili ravno najrevnejši, torej ravno tisti, katerim je v bistvu ta zakon najbolj namenjen.

Če samo zbanaliziram zdaj na dve odločitvi. Tukaj je samo odločitev o tem, ali imate raje več denarja v svoji lastni denarnici ali imate raje več denarja v državni blagajni in bo potem tisti, ki ima ključ državne blagajne, odločil, komu bo dal denar. Vprašajte tiste, ki so vas izvolili, in bodo jasno povedali, da imajo raje sto evrov v lastnem žepu, da se sami odločijo, kaj bodo kupili, kot pa sto evrov pri Tilnu Božiču, da bo on odločil, kam jih bo disperziral.

Jaz bom podprl ta zakon in predlagam, da tudi vi podprete ta zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: No, toliko osebno pa res ni treba biti.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Kolegice in kolegi!

Od obljub, kaj vse boste sistemsko uredili, se ne da živeti in prav nič te obljube ne prinesejo v denarnico vsakega posameznika, ki mora preživeti skozi mesec. Leta 1999 smo uvedli DDV. 1. 7. 1999. Leta 2013 so rekli, da je začasni ukrep dvig DDV, ko pa bo okrevanje in bo boljše, ga bomo spustili. Ampak ne! Ne razumete tistih, ki težko plačajo, ki jim pomeni tudi en evrov na dan v denarnici veliko, en evrov je neka poceni socialna štruca. Ampak ne! Še več. Da si dovolite reči, da nižji DDV ne rešuje revnih ljudi, se mi zdi, da je pa skrajno neprimerno za neko največjo koalicijsko stranko. Kaj pa rešuje revne ljudi? Vse tisto, kar v Novi Sloveniji tukaj predlagamo, pa bodisi od pokojnin, vdovskih pokojnin, štipendij, in lahko še naštevam, brezplačnih vrtcev, o katerih nimate posluha. Vse to rešuje revne ljudi. Njih ne rešuje poln državni proračun, ampak jih rešuje tisto, kar dobijo vsak mesec v svojo denarnico in kar jim ostane, da lahko plačajo položnice. In ne bi bili edina država, ko bi imeli tri stopnje davka. Poznamo jih. Državni sekretar jih je včeraj naštel. Španija ima super znižano stopnjo, 4 %. Poljska, ki je trenutno ena izmed uspešnejših držav, ima stopnjo 5, 8 in 23 %. Zakaj se ne zgledujemo po državah, ki imajo uspešno gospodarstvo in zagotavljajo tudi dostojno življenje svojim državljanom. Čas je, da mi to tukaj naredimo.

Podprla bom ta zakon, da je primeren za nadaljnjo obravnavo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 46.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona

končan. S tem zaključujem 19. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 20. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o postopku sodnega varstva imetnikov kvalificiranih obveznosti bank je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Tu gre za eno zanimivo stvar, kako naj bi se reševalo tiste, ki so bili v reševanju te bančne krize porezani oziroma ki jim je bilo odvzeto premoženje, številni prihranki in tako naprej. Razprave v tem parlamentu, ali smo v reševanje slovenskih bank vložili preveč, so bile dolgotrajne. V tej hiši smo imeli guvernerja Banke Slovenije, ki je pojasnjeval svoje, mi poslanci smo o teh stvareh ogromno razpravljali in potem prišli do zaključka, da je bila tem ljudem narejena krivica, ker enostavno niso imeli možnosti, da bi se na ta odvzem, lahko rečem tudi krajo njihovega premoženja, tudi pritožili.

Zdaj dobimo slavni zakon, ki naj bi ta problem pa rešil. Ko pa greste vi brat določilo tega zakona, pa lahko samo gledate in se čudite. Ko ugotovite, pridete do dejstva, da morajo ti oškodovanci dokazati nekaj, kar praktično skoraj nimajo teoretičnih možnosti, da bi to dokazali, kar pomeni, je enako – denarja ne bodo nikoli dobili. Hvala lepa za tak zakon.

Poslanska skupina bo glasovala proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 6.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je Državni zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem 20. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **29. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga o ugotovitvi prenehanja mandata članice in imenovanju člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga.**

Predlog o ugotovitvi prenehanja mandata članice in imenovanju člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga je Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe in gospodje poslanci!

Postopek za imenovanje novega člana nadzornega sveta SDH je bil začel na podlagi pisnega obvestila predsednika nadzornega sveta o predčasnem prenehanju mandata članice Barbare Smolnikar, ki je odstopila zaradi osebnih okoliščin.

Na tej podlagi sem skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu s sklepom imenovala strokovno komisijo za pripravo predloga kandidatov za člana nadzornega sveta. Strokovna komisija je objavila odprti javni poziv, vendar je prejela le tri prijave, od katerih dve nista zadostili zakonskim zahtevam. Strokovna komisija zaradi tega skladno s sklepom ni mogla oblikovati seznama treh kompetentnih kandidatov.

Glede na potrebo po popolnitvi nadzornega sveta SDH in majhno število prijavljenih kandidatov, sem presodila, da se nov postopek z imenovanjem strokovne komisije ne ponovi, ampak sem skladno s četrtem odstavkom 40. člena Zakona o SDH Vladi za kandidata predlaga gospoda Janeza Vipotnika. Vlada je predlog potrdila in ga posredovala v obravnavo Državnemu zboru.

Gospod Vipotnik je svojo kandidaturo podal v spomladanskem postopku, ki ga je ista strokovna komisija uvrstila v predlog petih najbolj primernih kandidatov za člana nadzornega sveta SDH. Zanj je strokovna komisija ugotovila, da izpolnjuje vse z zakonom predpisane pogoje in da pri njem izstopajo dolgoletne mednarodne izkušnje z upravljanjem strateških naložb, delovanjem holdingov v mednarodnem okolju ter poznavanjem implementacije strategij. Gospod Vipotnik je za tokratno kandidaturo predložil pisno soglasje in izjavo, da njegova vloga iz spomladanskega javnega poziva še vedno ustreza dejanskemu stanju in zahtevam iz neuspelega jesenskega javnega poziva. Ministrstvo je pridobilo tudi vsa ostala potrdila oziroma dokumente in ugotovili smo, da kandidat ni bil kaznovan niti v predkazenskem postopku. Iz življenjepisa kandidata in dokazil izhaja, da gospod Vipotnik izkazuje ustrezne strokovne kompetence, s katerimi dopolnjuje strokovno znanje sedanjih članov nadzornega sveta, in izpolnjuje vse ostale predpisane pogoje za imenovanje za člana nadzornega sveta SDH.

V skladu z vsem navedenim predlagam, da Državni zbor predlog Vlade podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog o ugotovitvi in imenovanju je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo in je zboru predložila predlog sklepa.

Za predstavitev poročila komisije dajem besedo predsedniku dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Spoštovana ministrica, najlepša hvala za dopolnilno obrazložitev, ker mi je rešila zagato, kako v petih minutah predstaviti vse. Zato naj vas samo seznanim, da je Mandatno-volilna komisija na 40. seji 7. 12. 2017 obravnavala Predlog o ugotovitvi prenehanja mandata članice in imenovanju člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., ki ga je Državnemu zboru 9. 11. 2017 predložila Vlada.

Prvi odstavek 39. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu med drugim določa, da nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga, d. d., sestavlja pet članov. Zakon v prvem odstavku 40. člena nadalje določa, da imenuje vse člane nadzornega sveta SDH Državni zbor na predlog Vlade ter da daje Državni zbor soglasje k celotnemu predlogu Vlade in ga ne more spreminjati. V skladu z drugim odstavkom istega člena je član nadzornega sveta SDH izvoljen za dobo petih let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

V razpravi na seji Mandatno-volilne komisije so člani Mandatno-volilne komisije iz vrst opozicijske Poslanske skupine SDS menili, da predlagani kandidat ni primeren za tako pomemben položaj, kot je nadziranje upravljanja državnega premoženja. Nezadostno število prijav in odločitev ministrice, da Državnemu zboru predlaga kandidata, ki ga je strokovna komisija izbrala v predhodnem postopku, kaže na neustrezno vodenje kadrovske politike, saj kakovostni posamezniki ne želijo kandidirati za pomembne funkcije. Predstavnica predlagatelja je pojasnila, da je vloga strokovne komisije v postopku izbora primernih predlogov članov nadzornega sveta SDH objektivna ocena kandidatov in omejitev političnega vpliva. Strokovna komisija je v predhodnem postopku izmed 24 prijavljenih kandidatov gospoda Vipotnika uvrstila na seznam petih najprimernejših kandidatov. Iz življenjepisa in priloženih dokazil predlaganega kandidata izhaja, da izpolnjuje zakonske pogoje za imenovanje ter da je strokovno in osebnostno primeren.

Ob upoštevanju obvestila predsednika nadzornega sveta SDH ter predloga Vlade Mandatno-volilna komisija Državnemu zboru predlaga, da se na podlagi prvega odstavka 40. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznanijo z naslednjim sklepom: Državni zbor ugotavlja, da je Barbara Smolnikar 21. 6. 2017 podala odstopno izjavo z mesta članice nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., zato ji je prenehal mandat članice nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d.

Mandatno-volilna komisija je nato sprejela še sklep, s katerim predlaga Državnemu zboru, da na podlagi prvega odstavka 40. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu in

112. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme sklep, s katerim se za člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., za dobo petih let imenuje Janez Vipotnik. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik.

Kolegice in kolegi, smo 14. decembra 2017, nismo 1. aprila tega leta. Govorimo o Slovenskem državnem holdingu, holdingu, ki upravlja s približno 13 milijard premoženja podjetij, ustanov, ki so še ostale del Republike Slovenije in ki v procesu divjega lastninjenja niso bile kot take olastninjene, ampak ima še večinski delež Republika Slovenija.

Kaj reči o kandidatu? Prva zadeva, spoštovani kolegici in kolegi, je, ali je možno, da se je spomladi prijavilo na mesto enega izmed nadzornikov 24 kandidatov in zakaj se ti kandidati, ki bi izpolnjevali pogoje, niso prijavili sedaj po odstopu te članice? Ali se vam zdi, da je ta situacija, ki je trenutno zasledujemo v Slovenskem državnem holdingu, normalna? Ali je to situacija, v katerem kandidati, ki bi se prijavili, vedo, kakšna je, lahko rečemo, neka negativna selekcija te vlade, da sploh nima nekako realnih priložnosti in da se lahko samo po nekem političnem pedigreju ti ljudje imenujejo?

Kaj reči tudi o kandidatu, ki je edini kandidat? Dva kandidata, ki sta bila prijavljena kot v kakšni zakotni slovenski vasi, kjer župan ima kakšno javno naročilo male vrednosti, pa kar pokliče firmo pa še ona firma pokliče dva pa dajo tri račune, dva sta dobesedno »fake« in potem en račun seveda je pa tisti primer. Vse bolj se nam zdi, da na najbolj zahtevno funkcijo v državi, najbolj zahtevno funkcijo nadzornika imenuje torej gospoda Janeza Vipotnika, sivo eminenco nekdanjega realsocialističnega menedžerskega dela. Janez Vipotnik je leta 1993 na svojo željo, ker je bila Iskra dobesedno pred popolnim razpadom po izgubi jugoslovanskega trga, odstopil. Ves čas je nadzoroval pred prvo sanacijo takrat še Ljubljansko banko, kasneje Novo Ljubljansko banko, pustil tam dobesedno razdejanje, odšel v tujino, kjer je bil ves čas zastopnik enega izmed delov Iskre v tujini. In sedaj naj bi se upokojenec Janez Vipotnik vrnil v tako imenovano Novo Ljubljansko banko, ki jo je nekoč že nadzoroval. Ni je nadzoroval, ampak je bil v upravnem odboru te banke.

Torej old boysi se vračajo na svoja mesta, spoštovane kolegice in kolegi. Old boysi živijo svojo drugo mladost, svojo drugo puberteto pod vlado Mira Cerarja. Ali se vam zdi, da je to nekaj normalnega? Sedaj bom prebral eno izmed najbolj pomembnih izjav dr. Borisa Pleskoviča, našega strokovnjaka, ki je dobil

najvišje priznanje predsednika republike leta 2006, človeka, ki je magistriral na Harvardu, ki je kasneje doktoriral na MIT, ki je dolga leta bila vodilna univerza na svetu po vseh lahko rečemo mednarodnih izjavah. Ampak kaj želim povedati? Želim povedati nekaj drugega, da je dr. Boris Pleskovič v enem izmed svojih spominov za slovenske medije izjavil, ko je bil kot velik strokovnjak svetovalec takratnega predsednika vlade: »Nekoč je prišel k meni nekdanji direktor Nano Vipotnik iz Iskre in rekel, da bi naredili tako, kot je rekel Mencinger, da bi 5 % podjetja podarili direktorjem, to je 5 % slovenskih podjetij bi leta 1991 kar podarili direktorjem, berite: pokradli, kasneje bi pa oni sami v petih ali desetih letih iz dobička izčrpavali podjetja, ki bi jih na koncu privatizirali, posojilo pa bi dala takrat še Ljubljanska banka ali pa morda tudi mariborska.«

Tako je gospod kandidat Janez Vipotnik nagovarjal dr. Pleskoviča v času tako imenovane prve Peterletove vlade. Gospod Pleskovič kot velik strokovnjak je gospodu Nano Vipotniku rekel: »Samo prek mojega trupla.« In kasneje poznamo zgodovino. V tem intervjuju govori še dr. Vlado Dimovski, govori potem o divji privatizaciji, o vplivu LDS, kasneje 1992. leta, ko sprejmejo tako imenovani Mencingerjev proces lastninjenja. Vse ostale krivice, ki so se slovenskim davkoplačevalcem, državljanom, državljanam dogajale ne nazadnje, spoštovani kolegi iz Desusa, upokojujencem, ki dobijo danes mizerne pokojnine, poznamo.

Janez Vipotnik je, lahko rečemo, simbolni pomen te divje privatizacije. Je simbolni pomen realsocialističnega direktorja, ki nikoli ni uspel na nobenem trgu in je mesec dni nazaj pri gospodu Jamniku in pri gospe Glavina naredil izpit za nadzornika. Do sedaj pa ni nadzoroval niti malega nogometnega kluba v kakšnem zaselku v širšem delu Slovenije. In tega človeka želite predlagati za prvega nadzornika.

V Slovenski demokratični stranki globoko nasprotujemo temu predlogu. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine.

Prehajamo na razpravo.

Besedo ima ministrica za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Nisem se želela javiti, vendar ker so bile ponovljene trditve, ki so se pojavljale že na seji Mandatno-volilne komisije, ocenjujem za potrebno, da tudi na tem mestu zavzemam namigovanja, ki so bila izpostavljena v tem nastopu in še prej v nastopu pred Mandatno-volilno komisijo.

Po seji Mandatno-volilne komisije je kandidat na vse očitke, ki so bili na Mandatno-volilni komisiji izpostavljeni in danes ponovljeni,

utemeljeno odgovoril in še vedno uživa zaupanje predlagatelja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo.

Mandatno-volilna komisija je na podlagi prvega odstavka 40. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu in 112. člena Poslovnika Državnega zbora v seznanitev zboru predložila naslednji sklep: Državni zbor ugotavlja, da je Barbara Smolnikar 21. 6. 2017 podala odstopno izjavo z mesta članice nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., zato ji je prenehal mandat članice nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d. Ugotavljam, da se je zbor s sklepom seznanil.

Mandatno-volilna komisija tudi predlaga Državnemu zboru, da na podlagi prvega odstavka 40. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu in 112. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme sklep, s katerim se za člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, d. d., za dobo 5 let imenuje Janez Vipotnik.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratične stranke, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Gospod kandidat Janez Vipotnik seveda ni demantiral teh zadev. Prvič, zanima me, ali je odgovoril dr. Pleskoviču, ki je povedal, na kakšen način ga je dobesedno nagovarjal, kar bi lahko rekel, da je bilo kaznivo dejanje. To je prva zadeva.

Druga zadeva, ni odgovoril niti meni osebno. Mislim, da ni problema, da moj mail vsi poznajo, lahko bi odgovoril na vse te navedbe, ki sem jih podal proti njemu. Torej gospod Nano Vipotnik ali Janez Nano Vipotnik, kot sem povedal, nima nobenih izkušenj s kakršnimkoli nadzorstvom v kakršnih koli večjih podjetjih, niti manjših podjetjih, niti v kakršnem koli športnem klubu v kakšnem zaselku v Sloveniji. Končal je pri tako imenovani instituciji, kjer dobiš izpit za nadzornika. In da ne boste mislili, ta izpit mu je podpisala tudi gospa Lidija Glavina. Torej ta ista Lidija Glavina, ki jo bo sedaj nadzoroval, in ta ista Lidija Glavina, ki ste jo postavili, o kateri imamo CV ali življenjepis manjši, kot ga ima nekdo, ki vstopi v prvi letnik kakršnekoli fakultete v Sloveniji. Torej ne vemo nič o Lidiji Glavina. Vemo, da ima dvojno državljanstvo, da prihaja iz zaselka, da je po vsej verjetnosti povezana z družbo Safti, KB 1909, ki so vam že znane, in da so jo na tak lep način inštalirali v Slovenski državni holding. Torej imamo potem problem Damjana Beliča, z njegovimi posli na Balkanu, ki je trenutno predsednik nadzornega sveta, in to ravno pred prodajo NLB, te NLB, kjer je v predhodnici, Ljubljanski banki, gospod Janez Nano Vipotnik ravnal katastrofalno. In ravno on bo sedaj nadziral ta drugi del ali pa drugič že saniranje te Nove Ljubljanske banke.

Spoštovani kolegice in kolegi, pri zdravi pameti vas prosim, apeliram in tudi osebno povem še enkrat, mi bomo v Slovenski demokratski stranki ta predlog strogo zavrnil in bomo glasovali proti, ker mislimo, da takšno kadrovanje na tako pomembno funkcijo tega preostanka državnega premoženja, ki so ga desetletja soustvarjali slovenski državljani in državljanke, je res neresna zadeva. Želimo, da se takšen razpis ponovi in da daste možnost mlajšim kandidatom, ki so se dokazovali v svojem življenju, da se politični predznak, ki je po vsej verjetnosti pri vašem kadrovanju neka velika prednost, umakne, da začnejo delati v slovenski institucijah na najvišjih položajih resnično ljudje, Slovenci in Slovenke, ki so se dokazovali širom po svetu, ki imajo znanje, ki imajo energijo, izkušnje in niso kompromitirani s svojimi dejanji v preteklosti.

Kot sem povedal in še enkrat bom ponovil, v Slovenski demokratski stranki bomo proti takšnemu imenovanju gospoda Janeza Nana Vipotnika za člana nadzornikov v Slovenskem državnem holdingu. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Prekinjam. Kdo še? Postopkovno?
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Prej je ministrica v svoji obrazložitvi dejala, da je gospod Janez Vipotnik vse to, kar je povedal na Mandatno-volilni komisiji in pa tudi danes v Državnem zboru gospod Breznik, utemeljeno zavrnil. Predlagam, da to utemeljeno zavrnitev, najbrž je pisna, tudi razdelite pred glasovanjem, da bomo videli, kaj od tega je utemeljeno zavrnjenega in kaj ni. Mislim, da je to odgovornost Vlade, če ima tak dokument, da nam ga da tudi tukaj na mizo, da vidimo, ali te navedbe držijo ali ne, ali je to kar neka izjava ministrice, ki je bila za lase privlečena. Vzemimo si nekaj minut časa, gospod predsednik, poskrbite, da bomo dokument dobili, to utemeljeno zavrnitev. Bomo počakali še tistih nekaj minut, da se bomo o tem prepričali, ali to drži ali ne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala. Sem slišal vas predlog in ga zavračam. Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti pa 24.

(Za je glasovalo 36.) (Proti pa 24.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Obveščam vas tudi, da je najavljeni uskladitvi amandma že objavljen na e-klopi.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija**. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku komisije dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Mandatno-volilna komisija je na podlagi 36. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora na 40. seji 7. 12. 2017 določila besedilo Predloga sklepa o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija. Zakon o RTV Slovenija v prvem odstavku 26. člena med drugim določa, da ima RTV Slovenija nadzorni svet, ki šteje 11 članov, od katerih Državni zbor imenuje pet članov, pri čemer mora upoštevati zastopnost političnih strank v Državnem zboru. Članom Nadzornega sveta RTV Slovenija 28. 1. 2018 poteče štiriletni mandat, zato mora Državni zbor imenovati pet članov. Mandatno-volilna komisija je na 38. seji 12. 10. 2017 sprejela sklep, da pozove poslanske skupine, da do 14. 11. 2017 posredujejo predloge kandidatov za pet članov Nadzornega sveta RTV Slovenija. V roku je prejela predloge poslanskih skupin Stranke modernega centra, ki je predlagala Andreja Graha Whatmougha in mag. Aleksandra Igljčarja, Slovenske demokratske stranke, ki je predlagala Damjana Damjanoviča, Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki je predlagala mag. Stanko Premuš, in Socialnih demokratov, ki je predlagala Matjaža Rakovca. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da na podlagi prvega odstavka 26. člena Zakona o RTV Slovenija in 112. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme sklep o imenovanju petih članov Nadzornega sveta RTV Slovenija, in sicer: Za člane Nadzornega sveta RTV Slovenija se za dobo štirih let imenujejo: Damjan Damjanovič, Andrej Grah Whatmough, mag. Aleksander Igljčar, mag. Stanka Premuš in Matjaž Rakovec. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Nadzornega sveta RTV Slovenija se za dobo štirih let imenujejo Damjan Damjanovič, Andrej Grah Whatmough, mag. Aleksander Igljčar, mag. Stanka Premuš in Matjaž Rakovec.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti pa 10.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija**.

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku komisiji dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Mandatno volilna komisija je na podlagi 36. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora na 40. seji 7. 12. 2017 določila besedilo Predloga sklepa o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija.

Zakon o Radioteleviziji Slovenija v šesti alineji šestega odstavka 17. člena določa, da imenuje Državni zbor pet članov Programskega sveta RTV Slovenija na predlog političnih strank, pri čemer mora v največji možni meri upoštevati zastopanost strank v Državnem zboru. Članom Programskega sveta RTV Slovenija, imenovanim s sklepi Državnega zbora, 26. 1. 2018 poteče štiriletni mandat, zato mora Državni zbor imenovati pet členov na predlog političnih strank. Mandatno-volilna komisija je na 38. seji 12. 10. 2017 sprejela sklep, da pozove poslanske skupine, da posredujejo predloge kandidatov za pet članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija.

V roku je prejela predloge poslanskih skupin: Stranke modernega centra, ki je predlagala Petro Ložar in Vesno Ugrinovski, Slovenske demokratske stranke, ki je predlagala Igorja Prodnika, Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki je predlagala Jožeta Poglajna, Nove Slovenije – krščanski demokratov, ki je predlagala dr. Leona Oblaka, in Socialnih demokratov, ki je predlagala Cirila Baškoviča.

Glede na navedeno je Mandatno-volilna komisija na 40. seji 7. 12. 2017 določila pet kandidatov za člane in pripravila besedilo, kot sledi. Predlagamo, da Državni zbor sprejme sklep o imenovanju petih članov Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija. Za člane Programskega sveta RTV Slovenija se na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija za dobo štirih let imenujejo: Ciril Baškovič, Petra Ložar, Jože Poglajen, Igor Prodnik in Vesna Ugrinovski. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Drage poslanke in poslanci!

Poslanska skupina Nove Slovenije tega predloga ne bo podprla, ker bistveno odstopa od dosedanje ustaljene parlamentarne prakse. Zakon o RTV v 17. členu uporablja med drugim tudi dikcijo, da je treba pri teh predlogih ljudi, ki jih politične stranke predlagajo v Programski svet RTV, upoštevati kar največjo mero zastopanosti strank. V dosedanji parlamentarni

praksi se je zgodilo tako, da je po enega člana programskega sveta predlagalo pet največjih strank v parlamentu po velikosti. Torej vsaka stranka po enega, od največje do tiste, ki je bila na petem mestu. Tokrat pa se je zgodil bistven odstop, in sicer največja vladna stranka SMC bo dobila v tem predlogu dva člana, Desus enega, SD enega in opozicijska SDS enega. Torej bo med temi petimi člani, ki predstavljajo Državni zbor oziroma politične stranke v Programskem svetu RTV, razmerje med koalicijo in opozicijo štiri proti ena. Če bi sledili dosedanji parlamentarni praksi in bi upoštevali vrstni red velikosti poslanskih skupin v tem parlamentu, bi morala dobiti SMC enega predstavnika, Desus enega, SD enega, SDS prav tako enega in NSi enega. Torej bi bilo razmerje med koalicijo in opozicijo tri proti dve v korist koalicije. To bi bila na nek način neka demokratična razdelitev, sorazmerna in tudi v skladu in v duhu tega zakona.

Če še lakomnost SMC na nek način lahko razumemo, pa na nek način na žalost mi ugotavljamo, da tudi med opozicijskimi strankami ni neke solidarnosti, da bi na tovrstni precedens opozorili in na tovrstno nesorazmerno zastopanost koalicijskih predstavnikov v Programskem svetu RTV.

Kot že rečeno, Poslanska skupina Nove Slovenije bo temu predlogu nasprotovala in glasovala proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi šeste alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija za dobo štirih let imenujejo Ciril Baškovič, Petra Ložar, Jože Poglajen, Igor Prodnik in Vesna Ugrinovski.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, 6 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 59.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga Sklepa o imenovanju osmih članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku komisije dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik! Spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o Radioteleviziji Slovenija v sedmi alineji šestega odstavka 17. člena določa, da 16 članov Programskega sveta RTV

Slovenija imenuje Državni zbor na predlog gledalcev in poslušalcev programov RTV Slovenija, univerz in fakultet ter društev, zvez društev oziroma njihovih organizacij zlasti s področja umetnosti, kulture, znanosti in novinarstva ter drugih organizacij civilne družbe, razen političnih strank in njihovih organizacijskih oblik. Ustreznost kandidatov in izpolnjevanje pogojev se izkazuje z dokazili, ki so določena v besedilu javnega poziva.

Sedmi odstavek 17. člena Zakona o RTV Slovenija nadalje določa, da se polovica od 16 članov imenuje sočasno z imenovanjem oziroma volitvami članov iz prve do šeste alineje šestega odstavka 17. člena tega zakona, druga polovica pa dve leti kasneje, zato Državni zbor vsaki dve leti imenuje osem članov s štiriletnim mandatom. Prvi odstavek 18. člena Zakona o RTV Slovenija določa, da so člani programskega sveta imenovani oziroma izvoljeni z dnem podpisa sklepa o imenovanju ali odločbe o izvolitvi oziroma z dnem imenovanja v Državnem zboru. Drugi odstavek istega člena nadalje določa, da traja mandat članov programskega sveta štiri leta od dneva, kot je programski svet konstituiran v skladu s tem zakonom. Peti odstavek 18. člena Zakona o RTV Slovenija pa določa, da je programski svet konstituiran, ko generalni direktor na podlagi pisnih obvestil ugotovi, da sta v skladu s tem zakonom imenovani oziroma izvoljeni vsaj dve tretjini od skupnega števila vseh članov sveta.

Članom Programskega sveta RTV Slovenija, imenovanim s sklepi Državnega zbora, 26. 1. 2018 poteče štiriletni mandat, zato mora Državni zbor imenovati 8 novih članov. Glede na navedeno je Mandatno-volilna komisija na 38. seji sprejela Sklep o začetku kandidacijskega postopka za imenovanje 8 članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija in določila besedilo javnega poziva za predlaganje kandidatov in kandidatov za 8 članov Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija.

Na podlagi navedenega javnega poziva je bilo posredovanih 36 predlogov. Predlaganih je bilo 33 kandidatov, med katerimi predlogi sedmih kandidatov niso ustrezali v javnem pozivu navedenim pogojem v celoti, zato teh predlogov Mandatno-volilna komisija ni upoštevala.

Mandatno-volilna komisija je na 40. seji 7. 12. 2017 izmed predlogov 26 kandidatov uskladila predlog 8 kandidatov za člane Programskega sveta RTV Slovenija – na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o RTV Slovenija in določila besedilo predloga sklepa.

Tako predlagamo Državnemu zboru, da sprejme sklep o imenovanju 8 članov programskega sveta RTV Slovenija na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena

Zakona o RTV Slovenija. Za člane programskega sveta RTV Slovenija se na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radio televiziji Slovenija za dobo štirih let imenujejo: Marija Aleš, mag. Ladislav Ambrožič, Matjaž Juhart, Matej Košir, Žiga Kušar, Marija Matilda Orešnik Ocvirk, Gašper Salobir in Jelka Stergel. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Besedo ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Zdaj bom povedal nekaj, kar se tiče predloga sklepa o imenovanju 8 članov programskega sveta na podlagi sedme alineje šestega odstavka. Govorimo o tistih članih programskega sveta, za katere nam predloge posredujejo gledalci, poslušalci programa RTV Slovenije, univerze, fakultete, društva, zveze društev oziroma organizacije, druge organizacijske in civilne družbe in tako naprej.

Člani programskega sveta pod to alinejo ne morejo biti člani organov političnih strank, ne morejo biti torej poslanci in poslanke, ne morejo biti tudi predsednik republike in predsednik sveta, župani in župani in tako naprej.

Do zdaj je veljala neka praksa, nek gentlemanski dogovor, da je vsaj desnica ali pa tisti, ki so bili predlagani, ki imajo svoje svetovnonazorsko prepričanje desno, zmerno desno, da vsaj del teh, mogoče eden, dva ali trije kandidati so prišli nekako pod to alinejo v programski svet.

Pod to vlado, pod to koalicijo, lahko rečem, da je ta vaš glasovalni stroj na Mandatno-volilni komisiji zmlél do konca, niti en tak kandidat, ki bi imel svetovnonazorsko prepričanje, ki bi šlo malo bolj izven vašega levega kota, je pogorel na tem glasovanju. Zdi se mi, da to pluralnost, o kateri največkrat razlagate, dokazujete tudi pri financiranju šolskega sistema in vzgojno-izobraževalnega sistema, kjer dobesedno pluralnost uničujete, kjer je pluralnost nekaj slabšega, bi naj vsaj veljala za Radiotelevizijo Slovenija, ki jo plačujejo preko prispevka vsi državljani in državljanke, ki imajo električni priključek. Vsaj tu bi prosil za nek, lahko rečemo, gentlemanski dogovor, da bi vsaj nekaj takšnih kandidatov med teh osem prišlo iz desne prominence.

Seveda niti eden ni bil izbran, zato bomo v Slovenski demokratski stranki predlogu teh osmih kandidatov nasprotovali. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se za člane Programskega sveta RTV Slovenija na podlagi sedme alineje šestega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija za dobo štirih let imenujejo: Marija Aleš, mag. Ladislav Ambrožič, Matjaž Juhart, Matej Košir, Žiga Kušar, Marija Matilda Orešnik Ocvirk, Gašper Salobir in Jelka Stergel. Ob tem vas obveščam, da bo na podlagi devetega odstavka 17. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija sklep sprejet, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovani kolegi! Iz poziva, iz nabora poslušalcev in gledalcev se v Programski svet RTV imenuje 16 članov, s tem da se vsaki dve leti polovica strukture zamenja. Pri glasovanju pred dvema letoma, ko ste bili že koalicija, ki je, kot kaže, učinkovito delovala, smo volili 8 članov Programskega sveta iz kvote gledalcev in poslušalcev in takrat je bilo vseh osem izvoljenih po volji koalicije. Niti eden ni bil izbran na predlog opozicije. Letos oziroma pred dnevi se je to glasovanje ponovilo za drugih osem programskih svetnikov iz kvote gledalcev in poslušalcev. Kljub predlogu, ki smo ga dali na Mandatno-volilni komisiji, ste ponovno vehementno odločili, da bo vseh osem članov izbranih tako, kot je ocenila njihovo strokovnost vodja največje koalicijske stranke gospa Simona Kustec Lipicer. V teh dveh letih ste izglasovali 16 članov programskega sveta po podobi koalicije, od 29. Če ob tem dodam, da smo pri prejšnji točki izglasovali še 4 koalicijske na predlog poslanskih skupin koalicije, potem ima koalicija v Programskem svetu RTV 20 od 29 članov, dvotretjinsko večino. Ob tem naj še povem, da sta 2 člana iz nabora verskih skupnosti, 3 od zaposlenih, toliko da vemo, o čem govorimo. Opozicija v Programskem svetu RTV nima pravzaprav nobene moči. Prej ste izvolili enega na predlog naše poslanske skupine. Tonin je prej povedal, da imajo problem, ker ste njihovega edinega kandidata zavrnil. Dejansko je v tem programskem svetu vpliv opozicije točno 3 %, eno devetindvajsetino. In vi govorite zdaj o pluralnosti medija, o širini, o ne vem čem – nič od tega ne drži. Programski svet RTV je narejen izključno tako, kot je podoba, ki si jo je zaželela koalicija levih strank v Državnem zboru.

Takega predloga že zato, ker so kršena osnovna načela Zakona o RTV, v naši poslanski skupini ne bomo podprli.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 16.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 16.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Predloga sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku komisije dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije v tretjem odstavku 10. člena določa sestavo Sveta fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Ta ima 17 članov, od katerih Državni zbor imenuje in razrešuje 16 članov, Vlada pa enega člana. V skladu s prvo točko tretjega odstavka 10. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije Državni zbor imenuje enega člana na predlog Združenja občin Slovenije, enega člana na predlog Skupnosti občin Slovenije, 14 članov na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za šport izmed predlogov nacionalnih športnih zvez, občinskih športnih zvez, predstavnikov športnikov in predstavnikov trenerjev, pri čemer Strokovni svet Republike Slovenije za šport Državnemu zboru predlaga 10 članov na predlog nacionalnih športnih zvez, od tega 4 člane na predlog nacionalnih športnih zvez s področja individualnih športnih panog, ki so na rednem programu Olimpijskih iger, pri čemer te nacionalne športne zveze same izvolijo te člane; dva člana na predlog nacionalnih športnih zvez s področja kolektivnih športnih panog, ki so na rednem programu Olimpijskih iger, pri čemer te nacionalne športne zveze same izvolijo ta člana; dva člana na predlog nacionalnih športnih zvez, katerih področje delovanja je pretežno športna rekreacija, pri čemer te nacionalne športne zveze same izvolijo ta člana; dva člana na predlog nacionalnih športnih zvez, katerih športne panoge niso na rednem programu Olimpijskih iger, na predlog nacionalnih športnih zvez v miselnih športih in na predlog nacionalne športne zveze s področja športa invalidov, pri čemer te nacionalne športne zveze same izvolijo ta člana; dva člana na predlog občinskih športnih zvez, pri čemer občinske športne zveze same izvolijo ta člana, in sicer po načelu regionalne zastopanosti, en član iz vzhodne in en iz zahodne Slovenije; enega člana na predlog športnikov, pri čemer športniki sami izvolijo tega člana; enega člana na predlog športnih trenerjev in na predlog drugih športnih strokovnjakov, pri čemer športni trenerji in drugi športni strokovnjaki sami izvolijo tega člana.

Izbor 14 predlogov članov Sveta fundacije, ki jih v imenovanje Državnemu zboru predlaga Strokovni svet Republike Slovenije za šport, poteka po postopku, ki je določen v Uredbi o postopku izbora predlogov članov

Sveta fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

V skladu s tretjim odstavkom 10.a člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije člani Sveta fundacije ne morejo biti osebe, ki niso polnoletne ali niso poslovno sposobne, ki so zaposlene na fundaciji, ki opravljajo nadzor nad fundacijo, so odgovorne osebe oziroma zastopniki v organizacijah, ki so prejemnice finančnih sredstev fundacije, so funkcionarji po predpisih s področja integritete in preprečevanja korupcije, so funkcionarji v državnih organih, so zaposleni v Loteriji Slovenije, d. d., so osebe, ki imajo v lasti več kot 1 % kapitala ali upravljaljskih pravic ali glasovalnih pravic v Loteriji Slovenije, d. d., so člani vodstev političnih strank.

V skladu s prvim odstavkom 13. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenija člani Sveta fundacije opravljajo svoje delo nepoklicno. Državni zbor in Vlada imenujeta člane Sveta fundacije za dobo petih let in so lahko največ dvakrat zaporedoma imenovani na to funkcijo.

Ker se petletni mandat članom sveta fundacije, imenovanim s sklepom Državnega zbora z dne 4. decembra 2012 in 20. maja 2016, izteka, je Mandatno-volilna komisija na podlagi sklepa 38. seje 12. oktobra 2017 pozvala upravičene predlagatelje k posredovanju predlogov kandidatov v skladu s prvo točko tretjega odstavka 10. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije.

Z navedenim pozivom je Mandatno-volilna komisija prejela predloge 16 kandidatov, in sicer sta po enega kandidata predlagala Združenje občin Slovenije in Skupnost občin Slovenije in 14 kandidatov Strokovni svet Republike Slovenije za šport. Upošteva je navedeno je Mandatno-volilna komisija na 40. seji 7. decembra določila besedilo predloga sklepa o imenovanju članov Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, in sicer: za člane Sveta fundacije za financiranje Športnih organizacij v Republiki Sloveniji se za dobo petih let imenujejo: na predlog Združenja občin Slovenije Dejan Zavec, na predlog Skupnosti občin Slovenije mag. Katja Koren Miklavc, na predlog Strokovnega sveta Republike Slovenije za šport Bojan Bučar, Andrej Cevc, Rok Drakšič, Lovrencij Galuf, Fiona Johnson Kocjančič, Miroslav Jurjavčič, Gregor Krušič, Barbara Kürner Čad, Franc Očko, Gregor Pečovnik, Aleš Remih, Matej Sitar, Martin Steiner in Danijel Videtič. Za presego časa se opravičujem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glede na število kandidatov razumem.

Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o imenovanju članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti pa 1.

(Za je glasovalo 61.) (Proti pa 1.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na obravnavo **Sklepa o ugotovitvi prenehanja funkcije člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.**

Luka Mesec, vodja Poslanske skupine Levice, me je z dopisom z dne 16. 11. 2017 obvestil, da dr. Franc Trček s tem dnem odstopa z mesta člana komisije. Na podlagi drugega odstavka 10. člena Zakona o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb, sedmega odstavka 33., 112. člena ter v zvezi z 202. členom Poslovnika Državnega zbora se Državni zbor seznanja z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da dr. Francu Trčku zaradi odstopa z mesta člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb preneha funkcija člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

S tem zaključujem 29. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin v okviru rednega postopka.

Ker je Vlada opozorila, da je zaradi sprejetih amandmajev po končani tretji obravnavi predlog zakona neuskladen, je Vlada pripravila uskladišveni amandma k 56. členu, ki je objavljen na e-klopi. Želi besedo o tem uskladišvenem amandmaju predstavnik Vlade?

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Najlepša hvala za besedo in hvala za potrpljenje.

Kot ste dobili tudi predlog na mizo, predlagamo, da se črta zadnja alineja v 56. členu. Zdaj pa še nekaj besed, kaj je razlog, nekaj besed več, kot ste dobili tudi v obrazložitvi, da si boste lažje predstavljali. Se pravi, določba 55. člena zakona sicer ureja pridobivanje podatkov o namenski rabi prostora. Prvotna določba 55. člena je začasno urejala tudi postopek tehničnega prenosa grafičnega prikaza namenske rabe na veljavni zemljiško katastrski prikaz, za kar je bila predvidena tudi izdaja posebnega izvršilnega predpisa. V času sprejemanja zakona pa je bil sprejet Zakon o urejanju prostora ZUreP-2, ki je postopek tehničnega prenosa grafičnega prikaza namenske rabe na veljavni zemljiškokatastrski prikaz uredil na sistemski ravni. Posledično začasna ureditev določena, v ZMVN-1, ni bila več potrebna, zato je bila z amandmajem k 55. členu ureditev tega postopka črtana. Posledično tudi obveznost izdaje izvršilnega predpisa o tem postopku ni več potrebna, določba 56. člena, ki je namenjen zgolj določiti rokov za izdajo izvršilnih predpisov, ki jih predvidevajo druge določbe zakona, pa amandmaju k 55. členu ni bila prilagojena. Zadnja alineja 56. člena tako določa rok za izdajo izvršilnega predpisa,

katerega izdajo zakon v materialnem delu, to je v 55. členu, ne predvideva več, zato tudi predlagamo črtanje, da se ustrezno uskladi. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi kdo razpravljati?

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, ministrica, državni sekretar, kolegi in kolegice!

Danes sprejemamo zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki je podlaga za novo obdavčitev nepremičnine. Ta zakon je bil že v presoji na Ustavnem sodišču, seveda neka druga verzija, in Ustavno sodišče je takrat odločilo, da je Zakon o množičnem vrednotenju neustaven. To se je zgodilo v povezavi z Zakonom o davku na nepremičnine. Zakaj to govorim? Zaradi tega ker Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju govori o tem, da se s tem zakonom ponavljajo napake, ki jih je Ustavno sodišče že deklariralo kot protiustavne. S tem bomo v bistvu sprejeli še enkrat protiustaven zakon oziroma vi boste lahko sprejeli še enkrat protiustaven zakon. Zakonodajno-pravna služba opozarja na to, da je to dejansko velika verjetnost ali pa da obstaja verjetnost, da je zakon protiustaven s temi rešitvami in da ni popravljen v tisti smeri, kjer je Ustavno sodišče naložilo, da je treba zakon popraviti zaradi protiustavnosti. Tukaj je razlog, zakaj ne sprejeti tega zakona v protiustavnosti.

Drugi razlog je vsebinski. Zakaj vsebinski? Zaradi tega ker ta zakon je podlaga za obdavčitev nepremičnin. Ta vlada, ta koalicija dela to tako, da naj bi najprej sprejela zakon o množičnem vrednotenju, kjer bo določena davčna osnova, vrednost nepremičnine, na podlagi katerega se bo potem z drugim zakonom, zakonom o davku, ta nepremičnina obdavčila. Ampak mi v bistvu s tem, ko ne sprejemamo obeh zakonov skupaj, sedaj sprejemamo mačka v žaklju oziroma mačka v žaklju za vse lastnine nepremičnin, ker dejansko ne bodo vedeli, kaj se jim pripravlja in kakšna bo njihova obdavčitev.

Ta zakon v bistvu pomeni novo obdavčitev nepremičnin, na podlagi katere enostavno nimamo podatkov o tem, kakšna vrednost dejansko bo. Potem je treba določiti samo še stopnjo in davek bo tukaj. Poglejte, to je en netransparenten način, kako ta koalicija potihoma uvaja nov davek na nepremičnine. Poglejte, to ni fer do ljudi. Poleg tega so vse metode, ki so navedene v tem zakonu, netransparentne. Ljudje si ne morejo sami izračunati, ne morejo sami ugotoviti, koliko je dejansko njihova vrednost nepremičnin. Še zmeraj zakon navaja neke metode, ameriške metode, druge metode, tretje metode in tako naprej. V bistvu ljudje ne bodo imeli pred seboj tistega, kar morajo dejansko imeti. To je transparentna predstavitev načina, kako se

določi davčna osnova za vse nepremičnine. In tukaj govorimo o vseh nepremičninah, tudi o vrtcih, tudi o travnikih, tudi o gozdovih, tudi o hišah, tudi o različnih parcelah, stavbnih, nestavnih zemljiščih, travnikih, gozdovih, pašnikih in tako naprej. Na takšen način se takšen zakon dejansko ne sprejema. Je netransparenten in za ljudi bo dejansko pomenil šok, ko bodo dobili oceno teh svojih nepremičnin. Poleg tega bodo imeli pa pomanjkljiv postopek, da bi se dejansko pritožili. Pravzaprav pomanjkljiv v tem, da se bodo lahko pritožili v bistvu na neko metodologijo, ne bodo se mogli pa pritožiti na dejansko vrednost, ker dejansko ne bodo dobili odločbe, ampak bodo dobili samo neko informacijo. Informacijo o tem, koliko je njihova vrednost. Lahko bodo to informacijo izpodbijali, vendar ne na način, ki je formalnopraven, določen, recimo Zakon o upravnem postopku in tako naprej.

Gospa in gospodje, razmislite pri tem. Enkrat je zakon že padel na Ustavnem sodišču. Ne delajte tega, da bo še enkrat, kajti Zakonodajno-pravna služba pravi, da je za to velika verjetnost. Če je ta zakon neustaven – če je, govorim, o tem odloča Ustavno sodišče – protiustaven, potem bo vsekakor padel še enkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Naj opozorim, da je razprava o uskladitvenem amandmaju in da danes, ko je bil čas za to, ni bilo nobene razprave. In to moram res ugotoviti.

Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance, gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Sem samo hotel povedati v bistvu to, kar je že predsednik povedal, da takrat, ko je bil čas za razpravo, ko smo se tudi pripravili, nismo imeli te priložnosti.

Bi pa samo povedal, da smo nadaljevali delo Zakonodajno-pravno službo, smo se z njimi tudi uskladili. Zato so bili danes vloženi tudi štirje amandmaji, ki ste jih poslanci tudi že potrdili in tako dosegli to usklajenost. Zadnja reč, ki je ostala, je bil v bistvu ta uskladitveni amandma, in s tem dejansko zaključujemo to zgodbo. Tiste zadeve, ne bi šel v podrobno komentiranje, zagotovo pa, ko ste omenjali upravni postopek, in tako naprej. Posebne okoliščine se uveljavijo v skladu z Zakonom o upravnem postopku. Tako da se v to ne bi več spuščal in bi tudi zaključil, razen če bi imeli še kakšno reč, vezano na uskladitveni amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kar zadeva zakon, ki je pred nami, je bilo najbrž precej razprave na delovnem telesu, na odboru, tam, kjer je po tem poslovniku, tudi vse koncentrirano. V Državnem zboru, tako je to pač zastavljeno, gre bolj ta proceduralni,

protokolarni del obravnave zakona. Vsebinska obravnava pa je bila narejena na odboru z vsemi opozorili, z vsemi komentarji, z vsemi mnenji, o katerih je govoril kolega Šircelj. In očitno te koalicije ne ustavi nič. Ko vam odgovarja mnenje Zakonodajno-pravne službe, je to edino zveličavno, ko vam odgovarja mnenje sindikatov, je to edino zveličavno, ko vam odgovarja, ne vem, Ekonomsko-socialni svet, je to tisto edino, kar je treba povedati, in tako naprej. Niste pri tem svojem delovanju dosledni. Glede na to, da ste bili nekateri tukaj tudi že v tisti koaliciji, ki je sprocesirala podoben paket zakonov, kot se bo zdaj zgodil, in da je bilo to demolirano na Ustavnem sodišču, je način, na katerega se lotevate te spremembe pravzaprav, ne glede na to, da so že izkušnje z ustavno odločbo, nepojmljiv. Človek si težko razloži, da si ena vlada, ki ima v koalicijski pogodbi temelj transparentnost, ustavnost, zakonitost, načelnost, sorazmernost, poštenost in ne vem kaj še vse, privošči na tak zahrbtnen način, da uvede neko novo zakonodajo in neko novo obdavčitev. To je nekorektno. Nekorektno je. Če se pelje nek sistem spremembe sistemskih obdavčitev, potem moramo imeti na mizi paket. Se pravi, mora imeti tehnologijo in moramo imeti tudi izračun, kaj pade na posamezno površino, na posameznega lastnika. Tega ni. To, da se bo pa potem z nekim pomožnim instrumentom določilo nekaj, pomeni samo to, da se bodo ljudje izjemno težko tudi pritožili, da bodo zelo težko uveljavljali, izpodbijali zadeve bodisi na občinah, bodisi na Dursu, kjerkoli se bodo pač te obdavčitve izvajale in pobirale. Jaz mislim, da ni nobenega racionalnega razloga, da se to tako zavije, da je popolnoma nepregledno, da noben ne ve, kaj bo, razen tistih treh ali štirih, ki stojijo za to mašinerijo in to poganjajo naprej. Glejte, če mi ne vemo, kaj bo na koncu prišlo ven, kakšen izdelek, potem je brez potrebe, da tak zakon poganjate čez zakonodajni postopek. Če mi ne vemo, ali bodo davki dvakrat večji, ali bodo v mestu, bom rekel, davki nižji, pa jih boste na podeželju dvignili, ker boste obdavčili kmetijske površine, ali boste spet razbremenili veleblagovnice in tako naprej in tako naprej. Tisoč vprašanj se odpira s takim postopkom in nobenega ne moreš preveriti. Zaupanja, glede na to, kaj se dogaja in kako nekatere stvari tudi padejo, ni, je padlo. Jaz predlagam tudi vsem tistim, ki boste odločali, da resno razmislite. Tvegate veto, tvegate ponovno ustavno presojo zakona. To je skoraj zagotovo. Če ne bo eno, bo drugo in smo spet na začetku. Ne razumem vlade, da v treh letih ni sposobna priti z nekim celovitim paketom, ki bi bil preverljiv pri glavi in pri repu. Nič ne moreš preveriti pri tem. Razen da nekdo nekaj govori, tako kot je prej ministrica dejala, da je utemeljeno nekdo zavrnil vse obtožbe in namige, dokumenta pa ni nobenega. In tukaj smo v popolnoma enaki situacije. Če nobeden od naših poslancev, pa so se ukvarjali z davki, ne ve učinka tega zakona in posledic, kaj se bo zgodilo, potem je nekaj narobe.

Razumem, da vsak tega ne more preveriti, ampak da tisti, ki se pa ukvarjajo z davčnim sistemom, ki so se s tem profesionalno ukvarjali, ne vedo, kaj bo nastalo, potem je pa nekaj narobe. Tako prikrivanje nobeni vladi, sploh pa ne po izkušnjah in po šoli, ki ste jo že doživeli v prejšnjem mandatu, da se privoščite sprejemanje tega paketa spremembe obdavčitve na tak način.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Če želite razpravljati, se prosim prijavite, o uskladitvenem amandmaju in ne na sploh.

Besedo ima dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Poglejte, jaz se z uskladitvenimi amandmajem ne strinjam, ker se ne strinjam s celotnim zakonom.

Če nadaljujem tam, kjer je kolega Šircelj zaključil. Jaz trdim še več, jaz pravim, da je to prevarantski zakon. Gre po sistemu kuhanja žabe, ker Vlada s tem zakonom ni hkrati prinesla njenega dvojčka, zakona o obdavčitvi nepremičnin. Pa bom razložil, zakaj. Poglejte, vi boste s tem zakonom umetno naredili Slovence bogatejše. Kar na enkrat bo vrednost nepremičnin, ki jih imajo Slovenci, višja, kot je zdaj objavljena na Gursu. Kar naenkrat bodo Slovenci bogatejši. Saj vemo, kam se to šteje. To se šteje tudi v izračun socialnih transferjev, torej bo marsikdo zaradi tega prevrednotenja prikrajšan za socialne transferje, ki jih je doslej pridobival. Tisti, ki se s tem ne bo strinjal, bo lahko na lastne stroške moral predložiti pravno mnenje nekega cenilca, ki bo dokazoval, da je cena zaradi teh in onih razlogov v resnici nižja, kot ste mu jo vi ocenili. Zdaj pa pridemo do problema – kako si bodo socialno najšibkejši privoščili, če njihova plača niti ne dosega praga revščine, vemo, da minimalna plača za dva evra ne dosega tega praga, strokovno mnenje za 800 evrov in več, da bodo dokazovali, da je njihova nepremičnina v resnici manj vredna. In še potem bo nekdo meritorno odločil, ali bo upošteval to cenitev ali ne bo upošteval te cenitve.

Večina ljudi pa sploh ne bo zaznala, da se jim je prevrednotila nepremičnina. In ker jim vi niste hkrati s tem zakonom povedali, da boste obračunali tudi davek na njihovo vrednost, se ne bodo mogli pravočasno pritožiti na to. In bo kar na enkrat tista davčna stopnja njih udarila po žepu bistveno bolj, kot če bi imeli hkrati oba zakona in bi se lahko tudi ustrezno odzvali, ko bi vedeli, kakšna je stopnja, ko bi izračunali, koliko bodo morali davka na nepremičnino plačati in tudi uveljaviti vse napore, da bodo tisto ceno naredili takšno, kot bo realna, ne pa tako, kot jo bo nekdo ocenil. Da ne govorim, da je res skrajno nespodobno, da takšen zakon sprejemamo, ki bo uveljavljen šele ob koncu naslednjega leta, torej pod drugo vlado. Kar pomeni, da drugi vladi podarjate kukavičje jajce. Ko se bo šele sestavljala, bo ta zakon ravno

začel veljati. Nobenega realnega razloga, razen da ima očitno nekdo spet načrt opetnajstih davkoplačevalcev, da bo državna blagajna še malce bogatejša, in da bo tista na delu socialnih transferjev še malce več prihranila v proračunu na račun najrevnejšega sloja. Torej popolnoma v nasprotju s tistim, kar ste se v koalicijski pogodbi zavezovali in kar javno vse skozi propagirate. Popolnoma v nasprotju z vsem, kar javno zagovarjate.

Zato tega uskladitvenega amandmaja ne bom podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Samo za pojasnilo, se ve, kaj je danes na mizi. Se pravi, to je zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin. Se pravi, eden je že v veljavi, od leta 2006 velja. Stvar je takšna, da je bil v delu, ki se nanaša na davčne potrebe, razveljavljen, da so bile ugotovljene številne težave. Ravno zaradi tega smo se odločili, da ga popravimo. Določa se večnamenski podatek in ta podatek je najboljši približek tržni vrednosti neke nepremičnine. In to je jasno. O davkih bo beseda v naslednjem mandatu, tako kot je tudi povedala Vlada, v koalicijski pogodbi pa ste tudi prebrali, kaj je pisalo. Naknadna odločitev pa je bila takšna, mislim, da je bila modra, da se gre v dvofazni postopek, da se najprej uredi to področje, nato pa se nadaljuje z neko kakovostno diskusijo v najširšem krogu, da se tudi pripelje neka dobra rešitev.

Kar se tiče mačka v žaklju, trenutno imamo NUSZ, tam je teh žakljev približno 200. Vsaka občina sprejme lahko svoj odlok na svojo pest, in mi končno tudi s tem postavljamo temelje, da se bo čez čas to sistemsko pregledno uredilo in da bo na koncu to izključni prihodek občin, da bodo imele občine pri tem tudi besedo. In na na koncu da bodo imeli od tega korist tudi državljanke in državljani skozi nek pravičen sistem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Večkrat se boste prijavljali? / medsebojni pogovor/ Seveda se lahko, dokler ne sprejmemo sklepa o tem, da lahko govorijo samo enkrat. / oglašanje iz dvorane/ In jih ni bilo. Nobenega ni bilo. Ne moremo glasovati o tem. Seveda imajo pravico, da govorijo. A še enkrat sprašujem ali večkrat? / oglašanje iz dvorane/ Enkrat. Okej, oba enkrat in potem glasujemo. / oglašanje iz dvorane/ Potem bomo pa sprejeli sklep, če ... V politiki lahko malo zaupam. Ampak zgolj o uskladitvenem amandmaju. Tokrat bom od začetka do konca gledal in ni dovolj, da rečemo, ne strinjam se z uskladitvenim amandmajem, zaradi tega nasprotujem celemu zakonu. Ker to smo že slišali.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, hvala lepa še enkrat za besedo.

Glejte, mi smo v hiši demokracije in mislim, da poslanci lahko povemo svoja mnenja v skladu s poslovníkom ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslovníkom! V skladu s poslovníkom.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): ... in da imamo tudi svobodo govora tukaj. Tako da jaz mislim, da to evropsko načelo moramo tudi tukaj upoštevati in se vam zahvaljujem še enkrat za besedo. Pa da nadaljujem tam, kjer je dr. Anže Logar dejansko končal, ko je govoril o tem, kako bodo zaradi tega, ker bo celotna država in vsi ljudje bodo imeli večjo vrednost nepremičnin, njihovi prejemki oziroma socialni dodatki manjši. Ampak kaj se bo dejansko potem dogajalo? To, da ljudje ne bodo mogli plačati davka. To, da ljudje ne bodo mogli plačati davka in zaradi tega se bo povečalo povpraševanje oziroma povečala se bo ponudba nepremičnin na trgu. Danes imamo približno 90 % lastniških stanovanj, nepremičnin in tudi ostalega bogastva, kjer dejansko ljudje živijo, tudi ostale nepremičnine, vikende in tako naprej. 90 % lastništva nepremičnin imajo ljudje. V nekaterih drugih državah ni 90 % lastnikov vseh. Recimo v Veliki Britaniji jih je samo 15 %, ostali so najemniki. Pri nas tako rekoč nimamo najemnikov. Ampak s tem, ko ljudje ne bodo mogli plačati davka, bodo morali te nepremičnine prodati. Dejansko so jih zgradili na nek poseben način skozi desetletja, kar pomeni, da imajo na eni strani relativno veliko vrednost nepremičnin in relativno majhne dohodke. In oni bodo morali to prodati. In to razmerje med najemodajalci in lastništvom se bo začelo spreminjati. In to je še zadnja, bom rekel, centralizacija slovenskega bogastva, da se bo ta vrednost skoncentrirala v rokah peščice ljudi. Ta zakon v povezavi z novim davkom dejansko pelje v koncentracijo in centralizacijo lastništva nepremičnin v tej državi. In jaz verjamem, ko bodo čez nekaj let na podlagi tega zakona nepremičnine centralizirane in koncentrirane v rokah peščice ljudi, da bo takrat ta peščica ljudi našla denar, svetovalce, odvetnike in tako naprej. In če ne prej, bodo takrat dali na Ustavno sodišče v presojo ta zakon. In takrat bo ta zakon postal neustaven, ampak lastnina bo koncentrirana v rokah le-teh in ljudje bodo ostali še brez stanovanj, brez nepremičnin, ker jih bodo morali prodati. Ta zakon pelje v to. In te analize k temu zakonu ni, nimamo te analize. Zaradi tega je škodljiv za Slovenijo, škodljiv je za ljudi, ima preveč dolgoročne posledice.

Zaradi tega bomo tudi v Slovenski demokratični stranki naredili vse, da zakon ne bo uveljavljen, tako ali drugače, seveda tudi še enkrat preko Ustavnega sodišča.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Glejte, državni sekretar je rekel, da bodo uredili sistem, ker da zdaj imamo 200 različnih rešitev, ker ima vsaka občina drugačno. Drži. Ampak jo imamo in vsi vemo, da jo imamo. In vsi vemo, koliko plačujemo na leto za to. Je pravna jasnost. Če komu ni všeč plačilo NUSZ v tej občini, ima še vedno možnost, da se preseli v drugo občino. Pa se ne. Ostane tam, kjer je, ker so te vrednosti približno takšne, kot načeloma veljajo za posamezno občino. Zdaj boste pa vi naredili nekaj drugega. Zdaj boste pa vi ljudem umetno povečali vrednost njihovega premoženja, ne da bi vedeli, kako bo to vplivalo potem na njihov letni davek za nepremičnine. Spomnite se sfalirane zgodbe iz časa vlade Alenke Bratušek. Da boste vedeli, kako pomemben je ta drugi del dvojčka, torej vrednotenje in nepremičnine. Takrat so ljudje menjali stalna prebivališča z začasnim samo zato, ker je bila različna obdavčitev glede na status bivanja v posamezni nepremičnini. In tudi zato so bile vrste povsod, pred Gursom in pred upravnimi enotami. Samo zaradi tiste obdavčitve. Zdaj pa večina ljudi sploh ne bo vedela, da se jim je povečala vrednost njihove nepremičnine, umetno napihnila s strani cenilcev, ki jih bo plačala Vlada Republike Slovenije. Ko bodo pa junija prihodnje leto, torej v letu 2018 začeli dobivati odmere za njihove socialne transferje, otroške dodatke in tako naprej, bodo pa zgroženi ugotovili, da imajo bistveno bolj vredno nepremičnino, kot so do zdaj mislili. Si predstavljate šok za takrat? Ampak vam je to vseeno, ker bo to neka druga vlada. Ker se bo nekdo drug s tem ukvarjal. Ker bo enako kot s tistim zakonom, ko je znižal socialne transferje minister, mislim da SD v Pahorjevi vladi, pa je potem ves gnev prešel na naslednjo vlado, ker so zamaknili za dve leti. Vi zdaj zamikate za eno leto in pol učinek tega, kar danes sprejemate. Zato pravim, da je čisti nesmisel, da brez systemske rešitve, torej brez dvojčkov rinete s to odločitvijo. In ni razumne razlage, razen da očitno ... Jaz si razumno razlago razlagam samo tako, da ste ugotovili, da naslednjič ne boste več zmagovita stranka, za ostale koalicijske partnerice ne vem, in da naslednji vladi želite, naj se ukvarja s tem, če že mi ne moremo imeti, naj vsa sosedu krava crkne. Ni razloga za ta zakon zdaj, nobenega racionalnega razloga. Naj to naslednja vlada skupaj v dvojčku pripravi in tudi s tako uveljavitvijo, da bo sledil potem sprejetju v Državnem zboru, ne pa šele čez eno leto. Saj če imate tako dolgo uveljavitev tega zakona, to jasno pove, da niso pripravljene vsi podsistemi ali pa vsi ukrepi, ki morajo biti za uveljavitev tega zakona.

Tako da predlagam, da ste proti temu uskladitvenemu amandmaju in proti zakonu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Če ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju Vlade k 56. členu.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 15.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti. Je kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala vam za besedo! Lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom ter drugim, ki so v dvorani!

Mislim, da je prav, da v naši poslanski skupini povemo, kako bomo tokrat tudi glasovali. Nam je vsem skupaj jasno, da je ta zakon, ki se pripravlja, osnova, podlaga za pripravo novega zakona o davku na nepremičnine. Verjetno nihče izmed nas si ne želi, da bi država zopet pobirala neke dodatne davke. Ampak vseeno tu pa moramo povedati, da ta prihodek ostaja lokalnim skupnostim. Se pravi, ostaja občinam in na nek način tudi nadomesti nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

Veste, mi ravno nismo imeli dobrih izkušenj, saj se nekateri spomnite, da smo leta 2014 dejansko sprejeli zakon, ki ga je potem Ustavno sodišče razveljavilo, in to Zakon o davku na nepremičnine, ne že v povezavi v določenem delu z Zakonom o vrednotenju nepremičnin, ki je bil pa sprejet leta 2006, če se dobro spomnim. Glede na to, da ugotavljamo, da preden se bo ta zadeva realizirala in na nek način dala v življenje, bosta potrebni cca 2 leti, in zaradi tega smo potem mi, čeprav smo prvotno nasprotovali temu, da bi to obravnavali že v tem mandatu, smo pristali na to, da se ta stvar obravnava, da potem katerakoli vlada, ali leva ali bo desna ali katerakoli vlada bo, bo imela osnove za sprejetje tega novega zakona. Ampak ta zakon, če ne bo imel takšnih podlag, da ne bo presegal nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, verjemite mi, če bomo v koaliciji ali opoziciji, poslanci Desusa, tisti, ki bodo, za tak zakon v nobenem primeru ne bodo glasovali. Se pravi, mi smo za nivo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v novem zakonu, ki bo sprejet v naslednjem mandatu. Če bo sprejet seveda.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala gospod predsednik.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo glasovala proti temu zakonu. Nova Slovenija ne kupuje mačka v žaklju. Gospe in gospodje, preveč je že bilo neustavnosti v tem mandatu in čas bi bil, da vi, ki imate vpliv, ki imate moč, potegnete ročno. 147. člen slovenske ustave govori o davkih in pravi »država z zakonom,« ne z uredbo ali pravilnikom, z zakonom, »predpisuje davke, carine in druge dajatve«.

Zakaj je zdaj ta predlog zakona neustaven? Zato ker je opozorila na to Zakonodajno-pravna služba, predvsem pa odločba Ustavnega sodišča z marca 2014. Če pogledamo tehnološki postopek določitve modelov vrednotenja, tam nekje sedmi korak v tem tehnološkem postopku je, piše: »Modeli vrednotenja se na koncu določijo v vladni uredbi«. Vladna uredba gre mimo Državnega zbora. To je treba državljanom in državljanom zelo jasno povedati. Nekateri tega žal ne vedo. Ustavno sodišče je takrat tistega marca 2014 reklo, poudarilo, da je oblikovanje modelov vrednotenja nepremičnin ključnega pomena za določitev davčnopравниh položaja davčnega zavezanca, zato so modeli vrednotenja nepremičnin zakonska materija, ne pa stvar uredbe ali pravilnika. Torej zakonska materija, ki je zakonodajalec glede urejanja bistvenih elementov ne sme prepustiti izvršnim urejanju z izvršnimi predpisi, kot je vladna uredba. To je samo eden od razlogov, jih je pa veliko, jih je preveč za tri minute.

Gospe in gospodje, tako zelo korektno in iskreno želim povedati, da ne bomo tega zakona podprli tudi zato ne, ker se nam ne zdi fer, da zdaj neki novi vladi, ne pred noge, ampak pod noge vržete nek zakon, ki bo določil davčno osnovo. Ja, gre za dvojček. Ampak niste pa imeli toliko korajže, da bi v Državni zbor pripeljali tudi zakon o davku na nepremičnine. Neka nova koalicija, neka nova vlada, pogledajte, povsem normalno, bo imela nek nov pristop, bo imela nov koncept. Vi ste zdaj naredili nek zakon, ste ga vrgli v Državni zbor, ga boste danes z glasovalnim strojem brezglavo sprejeli, in vprašanje je, kdaj bomo potem lahko imeli davek na nepremičnine, ki bo zamenjal ta evropski unikum, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Da ne govorim seveda o neizvrševanju zakona o evidentiranju nepremičnin in tako naprej.

Torej več kot preveč ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas!

JOŽEF HORVAT (PS NSi): ... za to, da glasujemo proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo, predsednik.

Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin ne bom podprl, ker je dejansko to zakon, ki daje podlago, da bodo revnejši plačevali davke za bogatejše. Ta zakon določa posplošeno vrednost nepremični. Tisti, ki bo imel vrednost nepremičnine nad povprečno vrednostjo, bo plačeval manjši davek, tisti, ki bo imel manj vredno nepremično, bo plačeval višji davek, zato bodo ti plačevali davke za bogatejše. Tržna vrednost ni primerna oblika za obdavčenje doma ali kmetije. Dom nikoli ne zgradiš zato, da ga boš prodajal na trgu, ampak da v njem dostojno živiš. Kmetije nikoli ne ustvariš zato, da jo boš na trgu prodajal, ampak da na njej lahko preživijo generacije in generacije. Tržne vrednosti določajo nepremičninski špekulanti. Ta zakon bo podlaga temu, da bodo določali vrednost domov, kmetij nepremičninski špekulanti. In to, kar se bo zgodilo, bo imelo zelo velike posledice tudi na socialni položaj ljudi, kajti ta zakon bo takoj imel posledice na izplačilo socialnih prispevkov, štipendij in podobnih dodatkov iz javnih sredstev, ki jih ljudje prejemale, da lažje preživijo. Namreč tržna vrednost stanovanja, hiše, kmetije, gozda bo pač bistveno višja, kot je danes, zato bodo izpadli iz teh kategorij pomoči. Dobili bomo poleg 400 tisoč ljudi, ki živijo na robu revščine, še dodatnih morebiti 200 tisoč, mnogi pa bodo primorani prodati svoje domove, svoje kmetije, kar pomeni, da bo to pravzaprav zakon za množično razprodajo, pljenje lastnine, ki jo imajo ljudje.

Zato takšnega zakona dejansko ne bom podprl. Poleg tega moramo vedeti, da bo ta zakon tudi razdelil na ekonomske cone določena območja in ob enaki pokojnini bo nekdo, ki ima hišo, enako hišo v eni ekonomski coni, kjer bo nižja vrednost, plačeval nižji davek, drugi, ki ima pa v drugi coni, ekonomski coni enako hišo, bo pa plačeval 15-krat višji davek, ob enaki pokojnini. Enako valja za / izklop mikrofona

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Čas!

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Brank Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Glasoval bom proti, ker zakon bo, tak, kot je, zanesljivo doživel isto usodo kot prejšnji, se pravi neslaven konec na Ustavnem sodišču. Je v očitnem nasprotju z načeli, ki jih je Ustavno sodišče zelo nedvoumno zapisalo v svojo odločbo, in preprosto ne razumem, kako je mogoče tak zakon sprejeti. Njegove posledice, glede na to, da sami priznavate, da gre za mačka v žaklju, da niti sami v koaliciji ne veste, kaj pravzaprav pomeni glede obremenitev, ni težko napovedati precenjene vrednosti nepremičnin, ki bodo osnova za prenapihnjene davke, bodo povzročile, da se bo še tisti zadnji deli slovenskega blagostanja, tradicije, ki jo predstavljalo izgradnjo lastne hiše, ohranitev

lastnega doma izgubila. Iz tega bo nastalo še več revežev in jaz osebno mislim, da je to očitno cilj. Cilj te koalicije, da ustvari čim več revežev, da spet novi ljudje visijo na koncu na nedrih države Slovenije, ki bo verjetno v tem primeru sama še morala nek dodaten fond deliti ali pa subvencionirati najemnine in s tem najbrž računate poniglavo na neke nove volivce. Na ta način se ohranja socializem, toda na ta način, gospe in gospodje, se tej državi jemlje tisto, kar bi morala imeti: blagostanje ljudi, varnost ljudi in pa uspešnost in hitrejši razvoj.

Ta zakon je proti razvoju, tak kot je, ker nima vseh elementov, ki bi jih moral imeti, da bi učinkoval, kot učinkuje v podobnih državah. Zato bom proti.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti pa 16.

(Za je glasovalo 36.) (Proti pa 16.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. DECEMBRA 2017 OB 16.57 IN SE JE NADALJEVALA 15. DECEMBRA 2017 OB 10.02.)

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 36. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Alenka Bratušek, gospa Nada Brinovšek, gospa Marija Bačič, gospa Irena Kotnik do 12. ure, gospa Ksenija Korenjak Kramar od 13. ure dalje, gospa Marjana Kotnik Poropat od 16. ure dalje, gospod Jože Tanko, gospod Peter Vilfan, gospod Tomaž Gantar od 15. ure dalje, gospod Simon Zajc od 12. do 16. ure, gospod Saša Tabaković od 12. ure dalje, gospod Franc Laj, gospod Franc Breznik in gospod Bojan Podkrajšek.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsednik, cenjeni poslanke in poslanci!

Zakon, ki je pred nami, je pristojno ministrstvo oziroma Vlada posredovala v sprejetje Državnemu zboru že v mesecu aprilu. Poleg javne predstavitve mnenj smo o tem zakonu tudi večkrat soočali mnenja na več sejah pristojnega odbora.

Naj poudarim najprej, da smo na ministrstvu v resnici vložili vse strokovne napore, kakor tudi različna mnenja in poglede stroke, kot seveda tudi razmisleke, ki prihajajo iz širše javnosti in posameznih političnih skupin. Poleg uresničitve ustavne odločbe v zvezi s financiranjem zasebnih šol pa smo v predlogu zakona bili predvsem pozorni in osredinjeni na vse elemente, ki gradijo kakovost, predvsem pa stabilnost javnega sistema šolstva. To so tudi ključni poudarki te predlagane novele in hkrati tudi varovala za prihodnji razvoj sistema šolstva in seveda hkrati tudi kakovosti javnega šolstva.

Zakon tako najprej uresničuje ustavno odločbo, in sicer da je država dolžna financirati obvezni del javno veljavnega programa, hkrati pa se opredeljuje tudi do razširjenega programa. Vemo, da je samoodločba sprožila zelo različne poglede, mnenja, lahko rečemo tudi večdimenzionalne refleksije, vendar brez dvoma kot takšna nalaga zakonodajalcu, da se reši vprašanje financiranja obveznega programa osnovne šole.

Predlog, ki je pred vami, to skuša rešiti na način, da upošteva že zatečene pravice iz leta 1996, ko je bil tak dogovor tudi sklenjen, in hkrati spoštuje ustavno odločbo iz leta 2014. Hkrati pa je treba predvsem opozoriti na tisti del strokovnih in vsebinskih rešitev, ki sem jih že nakazala, ki pomenijo stabilnost, trdnost, kakovost javnega šolskega sistema in s tem tudi na nek način varovalo naše sistemskosti tudi v prihodnje. Zato je postopek za pridobivanje javne veljavnosti mnogo bolj nadrobno določen in tudi zahtevnejši. Zato tudi javna veljavnost ni več avtomatično financirana. In zato tudi predlagamo, da se lahko javna veljavnost programa tudi odvzame. To so vse novosti, ki jih zakon predlaga na način, da ohranimo trdnost, stabilnost in kakovost. Hkrati velja tudi, da imamo pred seboj opredelitev do varovala, da lahko Vlada v primeru, ko gre za kakršnakoli neskladja ali kakršnakoli vprašanja, ki bi se lahko dotaknila prav te družbene stabilnosti, sprejme sklep o neizvajanju določenega programa oziroma ustanavljanja šole, seveda v skladu z vnaprej določenimi merili v uredbi. To so vse ključne novosti, ki jih predlog zakona oziroma novelacija predaja v presojo.

Hkrati je zelo pomembno, da uveljavljamo tudi način preverjanja doseganja standardov in ciljev vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, in sicer z omogočanjem programske raznolikosti, če gre za zasebne iniciative. Zakaj? Zato, ker je seveda tako javni, kakovosten in vse vključujoč dostopen sistem šolanja tudi v skladu z ustavnim določilom

dostopnosti osnovne šole do vsakogar tisti, ki ga krepimo, a hkrati pripuščamo zasebni del, ki naj prinaša programsko raznolikost. O tem s strani ministrstva razpravljamo in tudi poudarjamo že ves čas, vendar pa hkrati dopolnjujemo novelacijo prav z vidika doseganja standardov in ciljev javne veljavnosti z namenom, da se kakovost udejanja, ne glede na to, ali se javna veljavnost izvaja v javnem sistemu oziroma v zasebnih šolah. Hkrati je prav odvzem tudi javne veljavnosti nekaj, kar pozna tudi večina državljanov okoli nas, česar do sedaj nismo poznali. Prav tako že omenjena neavtomatičnost financiranja, kar mislim, da je tudi ključno v razmislekih doseganja standardov.

Spoštovani! Predlog novelacije prinaša tudi ureditev imenovanja ravnateljev, kar je za vse nas eno od ključnih postopkovnih, tudi lokalno vidnih lastnosti v tem trenutku in je prav, da to uredimo. Prav tako umeščamo v zakon tudi pomočnice vzgojiteljice, kar smo že sicer udeleženi pri sprejetih spremembah Zakona o vrtcih. Predlog zato prinaša nova vrednotenja in predvsem tudi osmišljanje standardov, ki jih danes izvajajo te poklicne skupine v vrtcih.

Če zaključim. Želeli bi si, da to diskusijo, kaj in kakšno šolstvo si želimo v Sloveniji v skladu z ustavno odločbo, gledamo tudi širše: z vidika varoval, z vidika kakovosti, z vidika doseganja standardov in ciljev, ki so ključni predvsem za naše mlade, za otroke in predvsem prihodnost razvoja sistema, ki naj bo trden, stabilen in vse vključujoč. Hkrati tudi predlagam, da se v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora na tej seji opravi tretja obravnava predloga zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Vsi prav lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 33. redni seji in na njenem prvem, drugem, tretjem in četrtem nadaljevanju obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba in k njemu podala pripombe. Njena predstavnica pa je v uvodu pojasnila, da predlog zakona odpravlja različni obseg financiranja obveznega dela javno veljavnih programov osnovnošolskega izobraževanja na javnih in zasebnih šolah. Zato s tega vidika tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, ki temelji na ugotovitvi, da je vsebina obveznega dela javno

veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja enotno določena za vse izvajalce osnovnošolskega izobraževanja. V nadaljevanju je podala pripombe še o posameznih členih predloga zakona.

Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla.

Uvodoma je predlog zakona predstavila predstavnica predlagatelja ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Maja Makovec Brenčič. Razprava je potekala predvsem o uresničevanju odločbe Ustavnega sodišča glede pogojev za financiranje zasebnih šol. Nekateri razpravljavci so menili, da je izobraževanje v osnovnih šolah človekova pravica, ki se uresničuje na podlagi dobro organizirane mreže javnih osnovnih šol. Vsak otrok ima pravico do brezplačnega izobraževanja, kar mu omogočajo javne šole, v zasebni šoli pa naj bi bilo brezplačno izobraževanje mogoče le takrat, ko bi bil vpis otroku na javno šolo onemogočen. Zagovorniki zakona so pojasnili, da zakon v šolski prostor natančneje vnaša razmejitev med javnim in zasebnim šolstvom. Pretekle prakse so namreč pokazale, da je brisanje meja med javnim in zasebnim šolstvom slabo na celotni vertikali. Strinjali so se, da je treba skladno z ustavno odločbo o zasebni šoli, ki izpolnjuje zakonske pogoje in izvaja program osnovnošolskega izobraževanja, za izvedbo obveznega dela programa, ki je pridobil javno veljavnost, zagotoviti 100 odstotkov sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje obveznega programa javne šole za ta del. Preostali del programa, to je razširjeni program, pa se ne financira iz javnih sredstev. Drugi pa so menili, da ne gre za financiranje zasebne šole, ampak za financiranje javno veljavne osnovnošolskega programa, ki ga izvajajo zasebne šole, pri tem da je izobraževanje svobodno. Osnovna šola mora učencem ponuditi program obveznega in razširjenega dela in ta mora biti tudi plačan, ne glede na to, kakšne vrste osnovna šola to je.

Po glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

V okviru obravnave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o

organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja se v zadnjih mesecih močno stopnjujejo pritiski za izenačitev javnega in zasebnega osnovnošolskega izobraževanja. Rezultat takšnih pritiskov je seveda tudi zakon, ki ga danes obravnavamo v okviru te točke dnevnega reda.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da predlog novele zakona ne predstavlja niti ustreznega načina niti ustrezne vsebine uresničevanja sodbe Ustavnega sodišča. Kot je znano, smo skupaj s poslankami in poslanci stranke Desus, Levce in stranke Alenke Bratušek že pred skoraj tremi leti podali predlog za edino učinkovito pot, da se razmerje javne finančne podpore javnemu in zasebnemu šolstvu ohrani v prid javnemu. O legalnosti in legitimnosti predloga spremembe 57. člena Ustave se je izreklo ne nazadnje tudi Ustavno sodišče samo. In pravilnost takšnega izčiščenja vsebine 57. člena Ustave se potrjuje tudi s tem, ko dobivamo v obravnavo predloge amandmajev, ki enkrat zasebnim šolam določajo formulo financiranja v razmerju glede na razširjen program in na obvezni program v razmerju 100 proti 85, drugič 100 proti nič, tretjič spet drug predlog. Skratka, vse to dokazuje, da je pravzaprav ena velika stiska, kako rešiti to znotraj zakona. Veliko razkrivata tudi predloga amandmajev opozicijskih poslanskih skupin. Z njim se namreč izničuje pogoj, da bi morala zasebna šola zagotavljati vpis učenca ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje. Iz takega predloga izhaja, da bi bila država dolžna financirati zasebno šolo, ki bi temeljila na izključevanju. Javno financiranje takih institucij pa je ustavno sporno že samo po sebi. Predlogi torej ne rešujejo neustavnega stanja, pač pa ustvarjajo novo protiustavnost in odpirajo možnost vnovičnim presojanjem financiranja javnega šolstva pred Ustavnim sodiščem. Zato še enkrat poudarjamo, da bi bilo nujno potrebno poglobljeno pristopiti k oblikovanju vsebine 57. člena Ustave in s tem zapreti politiziranje delovanja javnih osnovnih šol, ki imajo v javnosti veliko zaupanje in podporo.

Poleg te vsebine pa želimo izpostaviti tudi drugo pomembno vsebino, ki je nekako bila zanemarjena glede tega pomembnega vprašanja, in sicer gre za način imenovanja ravnateljev. Ponovno se bo tudi tu stopnjevala politizacija dela pedagoškega vodje in tudi to nekako pomeni poseg politike v avtonomijo šolskega polja. Po novem naj bi namreč soglasje za imenovanje ravnatelja moral podati pristojni minister. Ob tem pa predlagatelj ne navaja niti razlogov, s katerimi bi lahko minister nasprotoval predlogu sveta, imenovanje ravnateljev bo tako netransparentno, odločanje pa diskrecijska pravica ministra, ki si jo bo lahko jemal predvsem ali pa tudi po svojem političnem preudarku. In tako se bo politiziranje pri imenovanju ravnateljev, recimo, osnovnih šol z lokalnega nivoja, kjer je to prisotno, preselilo še

na državni nivo, kar pomeni stopnjevanje politiziranja in to ni dobro za delovanje osnovnih šol.

Ob teh razlogih, ki sem jih navedel, da zakon ne rešuje niti odločbe Ustavnega sodišča in stopnjuje politiziranje pri imenovanju ravnateljev, tega zakona ne bomo podprli.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Žal se nam tu večkrat dogaja, da o majhnih problemih, ki bi jih z nekoliko dobre volje lahko hitro rešili, preveč govorimo, namesto da bi hitro in učinkovito ukrepali. Tako je tudi ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Pri tem se koalicija požvižga na odločbo Ustavnega sodišča izpred treh let, ki jo je skušala zaobiti celo s spremembo Ustave. Preveč govorimo o 308 tisoč evrov denarja letno in premalo o vseh drugih rešitvah v zakonu, ki so morda tudi problematične. Ali je to spoštovanje pravne države? Ali je to etično in moralno ravnanje? Vlada pa se žal požvižga tudi na svoje državljane in na pravico do brezplačnega šolanja osnovnošolskih otrok. S tem seveda kaznuje starše teh otrok, ker so izbrali osnovnošolski program, ki se izvaja v zasebni šoli oziroma ker se izvaja javno veljavni program.

Resda gre samo za približno tisoč 400 otrok in glasovi njihovih staršev na volitvah ne bodo odločilni. Primer pa jasno kaže na to, da za vladajočo politiko naši državljani niso vsi enakovredni. Ustava v 57. členu določa, da je izobraževanje svobodno, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev, da država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo, in v 41. členu, da imajo starši pravico, da v skladu s svojim prepričanjem zagotavljajo svojim otrokom versko in moralno vzgojo.

V Sloveniji imamo 6 takšnih zasebnih šol, ki bi morale biti za nas posebno dragocene, ker vnašajo v šolski prostor drugačen pedagoški pristop in s tem celo bogatijo slovensko šolstvo. Nastale so na željo staršev, ki so spoznali nekatere prednosti takšnih pedagoških pristopov. Ti starši in otroci so slovenski državljani in davkoplačevalci, naši ljudje. Tudi nekateri občinski vrtci uvajajo in uporabljajo, na primer, metode Montessori pedagogike in druge. Ti vrtci so v praksi pokazali, da lahko nove, v svetu že dobro uveljavljene pedagoške metode predvsem obogatijo klasične pristope in pomagajo k dvigu nivoja dela z otroki.

Nasprotniki uresničitve odločbe Ustavnega sodišča zavajajo javnost, ko pravijo,

da gre za financiranje zasebnih šol. To ne drži. Ker gre le za financiranje javno veljavnega osnovnošolskega programa, ki ga zasebna šola le izvaja. Vse to, kar država predpiše kot obvezni program, ki ga morajo ponuditi vse šole in se financira v državni šoli, mora država financirati tudi v zasebni šoli. Izvajanje drugih vsebin, ki pa predstavljajo nadstandard, pa morajo plačati starši v obliki šolnine. Zasebne šole pa same financirajo zgradbe, v kateri šolanje poteka. Osnovna šola v Sloveniji ne sme ustvarjati profita. S tem ko država ne bo v celoti izpolnila svojih finančnih obveznosti, bo prikrajšala predvsem otroke iz manj premožnih družin. Njihovi starši ne bodo več zmogli plačevati visoke šolnine, postale bodo res elitistične šole za premožnejše družine. Torej je s tem zakonom kršeno tudi načelo socialne države, na katero se nekatere koalicijske stranke tako rade sklicujejo.

V Novi Sloveniji bomo zakon podprli le v primeru, če bo sprejet naš amandma, po katerem bo država 100-odstotno financirala obvezni program, ki je v tem zakonu umetno razdeljen na dva dela. Ukiniti želite javno financiranje jutranjega varstva, popoldanskega bivanja in dodatnega ter dopolnilnega pouka otrokom v teh šolah. Izrazito nesocialna poteza! Kakršnokoli znižano financiranje pa je v nasprotju z odločbo Ustavnega sodišča in zmanjšuje že pridobljene pravice, zato bi bil takšen zakon že ob sprejemu ustavno sporen.

Spoštovani kolegi poslanci, kolegice poslanke! V Novi Sloveniji smo navajeni, da koalicija zavrne mnoge naše dobre predloge. To sicer ni modro, je pa žal običajno v tem državnem zboru. Prosim pa vas, da zaradi takšnih nespametnih običajev ne kaznujete otrok in njihovih staršev. Svojim otrokom želijo dati samo to, za kar menijo, da je zanje dobro, in kar jim omogoča Ustava.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Stališče Levice glede financiranja zasebnega šolstva je jasno: zasebno – javno, to dvoje se mora ločiti. Slovenija že sedaj v povprečju nameni več sredstev privatnim šolam kot primerljive države v Evropi, čeprav je delež učencev, vpisanih v taki šoli, nižji. V Levici to dejstvo razumemo kot izraz visoke ravnosti zaupanja v javno šolstvo, ki je bilo vzpostavljeno z desetletji napora in vlaganj. Zaupanju navkljub pa je javno šolstvo podhranjeno, zato so vsa prizadevanja za večje financiranje zasebnih šol napad na javno šolo. Vsak evro za zasebnike je evro manj za javno izobraževanje. V Levici zato sprejetje zakona, ki bi šle v izenačevanje državnega financiranja zasebnih in javnih osnovnih šol, ne moremo podpreti. Prednost slovenskega izobraževalnega sistema je močna in kakovostna mreža javnih osnovnih šol, ki mora pri razvoju izobraževanja

obdržati osrednjo vlogo tudi pri financiranju. Javno šolo bi morali krepiti, ne slabiti. Eden ključnih pomenov javnega je vloga, ki jo igra pri izenačevanju socialno-ekonomskih razlik učencev. Mednarodna raziskava pismenosti PIRLS 2016 je tako pokazala, da so se v Sloveniji v zadnjih petnajstih letih pri bralni pismenosti razlike med otroki iz bogatejših družin in tistimi iz revnejših povečale približno za tretjino.

Izhodišče Levice je, da mora javna mreža pri razvoju izobraževanja obdržati osrednjo vlogo, zato zasebne šole ne smejo imeti enakega financiranja programov. Izenačitev financiranja bi zasebnike postavilo v privilegiran položaj, ker bi zasebni ustanovitelji lahko z dodatnim vložkom omogočili nadstandardno izobraževanje, kar se navezadnje dogaja že sedaj. Dodati je treba, da zasebne šole svoje učence izbirajo, ne vzamejo prav vsakega, kot to počne javna osnovna šola, in svoj izbor vršijo na podlagi različnih kriterijev, primeri iz tujine kažejo, da tudi na podlagi etične pripadnosti ali hendikepa. V vsakem primeru zasebno šolstvo vsebuje elitistični faktor. Na drugi strani pa je ravno javna šola med najmočnejšimi vzvodi boja proti družbeni neenakosti in teh družbenih neenakostih ne sme nikakor povzročati ali reproducirati, vendar se vsaj pri nas zasebne šole primarno ustanavljajo za specifične populacije na podlagi veroizpovedi ali nazorov, ne pa za vse. S tem deluje ločevalno.

Zaradi vsega navedenega bi morali financiranje zasebnega šolstva temeljito prenoviti, kar je bil namen spremembe 57. člena Ustave, ki bi se morala zgoditi v tem mandatu, tako smo pa pred tem, da želijo s povečevanjem financiranja zasebnih šol le še pospešiti ustvarjanje dveh šolskih sistemov, enega za bogate in verske skupnosti ter drugega za vse ostale. Politika bi morala ta trend radikalno obrniti. Javna osnovna šola bi morala za vse postati zares brezplačna, do zadnjega učbenika in do poslednjega delovnega zvezka.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Odločitev Ustavnega sodišča, da mora država stoodstotno sofinancirati tudi javni osnovnošolski program, ki se izvaja v zasebnih šolah, je tako v javnosti kot tudi v politiki spodbudila burno in čustveno razpravo. Tako imamo na poslanskih klopeh dva predloga, predlog skupine poslancev za spremembo Ustave ter Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vzgoji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki ga je vložila Vlada in je danes pred nami.

Predlog zakona med drugim spreminja sedaj že skoraj zloglasni 86. člen, ki določa

pogoje za financiranje zasebnih šol. Sprva je bila rešitev financiranja predvidena na način, kot jo je določil na matičnem delovnem telesu sprejeti amandma, torej 100-odstotno financiranje obveznega dela in ničodstotno financiranje razširjenega dela izobraževalnega programa.

Naj omenim, da smo bili poslanke in poslanci deležni velikega pritiska in poziva, da naj vendarle to edino sprejemljivo rešitev podpremo. Zato se teden kasneje nisem mogla načuditi amandmaju, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev največje vladne stranke SMC, ki po novem predvideva 100-odstotno financiranje obveznega dela in 65-odstotno financiranje razširjenega dela izobraževanja. Kaj se je v vmesnem času zgodilo, da se je edina sprejemljiva rešitev, do takrat namreč, spremenila v predlagano rešitev, in kakšen predlog bo na koncu prejel podporo, si ne znam predstavljati. Prav tako ne vem, kakšen predlog bo na koncu prejel zadostno podporo, saj se, kot kaže, stališča spreminjajo iz minute v minuto. Prav tako poudarjam, da bi se po našem mnenju postopek za spremembo Ustave moral končati pred obravnavo tega predloga zakona, tudi če za spremembo Ustave zadostna večina ne bo zagotovljena. Kajti igranje s postopki je dejanje, ki je neodgovorno in se v hramu demokracije ne bi smelo zgoditi, in to na plečih otrok. Zato opozarjam, da otroci ne smejo postati predmet trgovanja. Takšno ravnanje je nedopustno.

Tako sama kot tudi moja poslanska kolegica mag. Alenka Bratušek nikoli nisva nasprotovali zasebnim šolam. Še več, meniva, da so dobrodošle, saj bogatijo šolski prostor. A obveznost države do enih in drugih ne more biti enaka. Javne šole zagotavljajo vsem otrokom, da v njim najbližjem šolskem okolišu pridobijo zahtevano izobrazbo, medtem ko zasebne tega ne zagotavljajo. In ta bistvena razlika je tisti pogoj, ki mora biti vzet v obzir tudi, ko gre za financiranje. Navsezadnje dolžnost države ni podpirati izobraževalno ustanovo, ki služi partikularnim, religioznim ali filozofskim prepričanjem, ampak zagotavljati kvalitetno in vsem dostopno javno osnovnošolsko izobraževanje.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev tega predloga zakona zaenkrat, tako kot je, ne podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti zanj dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi!

Naj uvodoma povem, da mi, obe narodni skupnosti, menimo – in tudi seveda v naši poslanski skupini –, da je javno šolstvo v Republiki Sloveniji kvalitetno, na zelo visoki ravni in temu primerno daje tudi rezultate. Poudarjamo tudi, da pa možnost ustanavljanja

zasebnega šolstva je bila dodana vrednost in danes v polemiko o vsebini, o nekih načelnih vprašanih financiranja se v tem stališču ne bom spuščal. Vsekakor pa bi rad poudaril, da smo mnenja, da zasebno šolstvo v Sloveniji nikakor ne ogroža javnega šolstva.

V naši poslanski skupini smo smatrali odločbo Ustavnega sodišča za obvezno, brez kakršnihkoli dilem in smo tudi bili mnenja, da se to lahko realizira zgolj z zakonom o financiranju in organiziranju izobraževanja. Tega zakona, kot vemo, dolgo ni bilo, tudi poznamo razloge zanj, ampak tudi v te dileme in polemike, ki so se v preteklih letih dogajale v zvezi s tem, se ne bom spuščal. Ne bom se dotikal tudi do skrajnosti spolitiziranega ozračja glede spremembe Ustave, ker ni točka današnjega dnevnega reda. Poudaril pa bi to, da prvotni predlog ministrstva, ki je prišel v Državni zbor oziroma ki je bil sprejet na Vladi, sicer v celoti po naši presoji ni urejal korektno vprašanja financiranja zasebnega šolstva, je pa za nas bolj sprejemljivo, in pri tem še vedno vztrajamo. Torej smatramo, da je glede na okoliščine ministrstvo predlagalo najboljšo ali pa najbolj optimalno varianto glede na okoliščine, v katerih se je ta vsebina znašla.

Vse, kar je sledilo potem, vključno z dopolnjenim predlogom zakona, ki je že bil predstavljen, menimo, da je manj od tega in tega ne podpiramo. Žal tudi amandmaji ne gredo v pravo smer, v celoti niti eni, niti drugi, niti ta zadnji, ki je prišel s strani dela strani poslancev SMC.

Torej zaključujem s tem, da je najino stališče, da v predlagani obliki, kot je pač sedaj predlagana v okviru dopolnjenega predloga zakona, ne moremo podpreti in ne verjamemo, da se z amandmiranjem lahko to nadgradi. Nam je pa zelo žal, ker zamujamo eno priložnost, ki je bila ponujena s kompletnim predlogom ministrstva. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani, hvala za besedo!

Današnja novela Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je bila v parlamentarno proceduro vložena letošnjega aprila in je bila vse od takrat deležna različnih poskusov njene neobravnave. Hkrati smo se soočali s številnimi interpretacijami, polargumenti in tudi zavajjanji, kaj piše v odločbi Ustavnega sodišča iz leta 2014. Pri tem se je več kot jasno zasledoval cilj spremeniti nič v stilu filozofije, naj vse ostane tako, kot je. Na tako, kot je, v Poslanski skupini SMC nismo pristali, saj se očitno bolj kot marsikdo zavedamo potrebe in nujnosti po sprejetju predlagane novele. Tudi v postopku za spremembo Ustave smo se na presenečenje nekaterih obnašali odgovorno in se zanj odločili, ker družbene spremembe zahtevajo primeren odziv na

občutljiv razvoj šolskega prostora. Ustavo spreminja dvotretjinska večina poslank in poslancev, ki je v tem primeru žal na Ustavni komisiji ni bilo mogoče zagotoviti.

Preprosto dejstvo je, da Ustavno sodišče v odločbi iz leta 2014 razlikuje med obveznim in razširjenim delom izobraževalnega osnovnošolskega programa. Kdor temu ne verjame ali ne želi verjeti, naj si natančno prebere 25. točko izreka. Šibkost argumentacije tega dela vsebine v ustavni odločbi pa žal rezultira v različnih interpretacijah, kako razumeti obvezni in razširjeni program osnovnošolskega izobraževanja in kaj ta vsebuje. V Poslanski skupini SMC tega ne počnemo arbitrarno kot nekatere poslanske skupine desne provenience, ampak smo se pri tem naslonili na veljavno zakonodajo. Naj poudarim, da nikoli nismo nasprotovali celotnemu financiranju obveznega dela programa, na kar nas napotuje odločba Ustavnega sodišča. Kot je razvidno iz magnetograma prvega sklica 33. redne seje Odbora za izobraževanje, je temu pritrčila tudi Zakonodajno-pravna služba, zato citiram: »Predlog zakona odpravlja različen obseg financiranja obveznega dela javno veljavnih programov osnovnošolskega izobraževanja na javnih in zasebnih šolah. Zato s tega vidika tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, ki temelji na ugotovitvi, da je vsebina obveznega dela javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja enotno določena za vse izvajalce.« Kako potem lahko govorimo o tem, da s predlaganim zakonom, da se v resnici poživigamo na odločbe sodišč in komu tukaj v resnici ne gre matematika?

Naj še enkrat spomnimo, da je samo Ustavno sodišče postavilo ločnico med obveznim in razširjenim delom programa in temu primerna je tudi nova dikcija 86. člena, kjer se obvezni del financira v celoti, razširjeni po presoji zakonodajalca. V tem trenutku je to nič. Izhajajoč iz te distinkcije formula 165, ki jo z amandmajem predlaga skupina dvanajstih poslank in poslancev SMC, še vedno uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, pri tem da ne posega v že pridobljene pravice, ki se dotikajo financiranja in tako tudi ne pomeni dodatnega bremena za javni proračun. To je dejstvo, ki ga nekateri želijo zapakirati v barantanje z odstotki. Res je, da so spoštovani kolegi iz SDS v parlamentarno proceduro že večkrat vložili novelo zakona, s katero bi po njihovem mnenju, pod narekovaji, »do popolnosti izpolnili odločbo Ustavnega sodišča« in pri tem jim veselo seveda asistira tudi Poslanska skupina Nove Slovenije. A v isti sapi pozabljajo, da njihovo rešitev diskriminatornosti ne bi odpravila, saj bi zasebne šole za polno financiran program staršem še vedno lahko zaračunavale šolnino. Oceno o pravičnosti tega pa prepustimo državljanom in državljanom.

S spremembami današnje novele se ukinja avtomatizem financiranja, zaostrejuje se

pogoji, ki jih morajo šole izpolnjevati, da pridobijo pravico do financiranja iz javnih sredstev, med drugim bodo morali biti vpisni pogoji določeni tako, da bodo zagotovili vpis učencev in dijakov ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, izobrazbo, invalidnost ali katerokoli drugo okoliščino. O tem se je veliko razpravljalo in danes imate glasniki enakosti pri vpisu možnost, da to tudi podprete. Vnaša se možnost odvzema veljavnosti javnega programa, če se ugotovi, da šola, ki izvaja program in pridobiva javna sredstva, krši določene določbe, ki so povezane z jasno definiranimi cilji vzgoje in izobraževanja v naši državi ter zahteva, da se v procesu pridobivanja veljavnosti jasno opredeli, kako in s katerimi vsebinami program zasebne šole dejansko prispeva k bogatenju šolskega prostora in programski raznolikosti; torej vse tisto, kar naš izobraževalni prostor zaradi spremenjenih družbenih okoliščin nujno potrebuje.

V Poslanski skupini SMC ne bomo podprli amandmajev, ki ste jih vložili v poslanski skupini SDS in Nove Slovenije, glede amandmaja skupine 12 poslank in poslancev SMC pa bomo glasovali vsak po svoji vesti. Ne glede na izid glasovanja o amandmaju pa bomo podprli zakon v celoti in glasovali »za« ter s tem končali kalvarijo razumevanja razmerja med javnim in zasebnim šolstvom, ki je v 25 letih prevečkrat bila polje politične razprave in premalokrat strokovne. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanj goSPA Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

V SDS ne pristajamo na nespoštovanje Ustave in ne pristajamo na barantanje z ustavnimi odločbami, kar danes dela koalicija oziroma večinski del parlamenta. Kolega pred mano je dejal, naj si preberemo 25. člen ustavne odločbe, kateri govori, » ... Pravica do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja od države namreč ne zahteva, naj financira tudi izvajanje nadstandardnih ali razširjenih programov, s katerimi zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese. Drugi odstavek 57. člena Ustave torej zahteva, naj se javno financira obvezen minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določen po vsebini, kar pa ne zajema financiranja dodatnih vsebin, ki so odvisne od vrednostnih usmeritev posameznih izvajalcev osnovnošolskega izobraževanja.« Potemtakem pomeni, da bo vaš amandma financiral razširjeni program zasebnih šol, ki sledijo partikularnim interesom zasebnih šol. To pomeni, da vaš amandma financira predmet Vera in kultura v zasebni šoli, ker ta predmet Vera in kultura je del razširjenega programa zasebne šole, ki sledi partikularnim interesom zasebne šole. In to, kar vi izvajate, je čisto

zavajanje javnosti; namreč osnovnošolsko izobraževanje javno veljavni program je obvezen za vse javne in zasebne šole, ki ta program izvajajo, in zajema obvezni in razširjeni program. V razširjeni program pa spada jutranje varstvo, dodatno dopolnilno dejavnost in interesne dejavnosti. V ta razširjeni program, ki je obvezen za vse šole, ki izvajajo javno veljavni program, pa ne spadajo predmeti, ki so v razširjenem programu, ki zasleduje partikularne interese zasebnih šol. In vaše zavajanje je ravno v besedi razširjeni program osnovne šole. Torej, javno veljavni programi po Zakonu o osnovni šoli zajema obvezni del, kamor spadajo matematika, fizika, tehnika, slovenščina in tako naprej, in razširjeni del, v katerega spadajo, torej še enkrat, dodatni dopolnilni pouk, jutranje varstvo, interesne dejavnosti. Potem pa imate še dodatni ali partikularni razširjeni del, kjer pa so predmeti, ki se ne financirajo iz javnih sredstev in se ne smejo financirati iz javnih sredstev po odločbi Ustavnega sodišča ne v zasebni ne v javni šoli. In še enkrat, Ustavno sodišče je v 25. členu povedalo, da država, ne, ni dolžna financirati partikularnih razširjenih predmetov. Torej ni dolžna financirati vere in kulture, ni dolžna financirati verouka in tako naprej, in za to se nikoli v Slovenski demokratični stranki nismo zavzemali. Zavzemali pa smo se, da se javno veljavni program v obsegu obveznega in razširjenega dela financira 100-odstotno za vse šole, ki izvajajo javno veljavni program, ne glede na to, kdo je ustanovitelj, kar je zelo pomembno. Namreč, vse šole, ne glede na to, kdo je ustanovitelj, ki izvajajo javno veljavni program v obsegu obveznega in razširjenega dela, pripeljejo otroke do javno veljavnega spričevala, ki velja potem tudi za gimnazije ali za srednje šole, kamor želi.

Torej, to je največje zavajanje, ki smo ga deležni danes s strani koalicijskih strank in tistih, ki zagovarjajo in se zavzemajo za pravično financiranje. To barantanje z nič procentov na 100 procentov pa na 85, 65 je pa tako ali tako zelo ... V bistvu ne najdem besede za to; kot da smo na turški tržnici.

Naslednje zavajanje, ki ga poslušamo, je, da bomo razmejili javno in zasebno šolstvo. Javno in zasebno šolstvo je že danes razmejeno. Država ne financira zasebnih šol, ki ne izvajajo javno veljavnega programa. Država ne financira zasebne British school v Ljubljani, ker ne izvaja javno veljavnega programa osnovne šole.

Naslednje zavajanje, ki smo ga slišali, in v Slovenski demokratični stranki ne pristajamo na to, češ da zasebne šole, ki izvajajo javno veljavni program, nimajo otrok s posebnimi potrebami. Lahko si preberete, v Osnovni šoli Antona Šuštarja je 38 učencev s posebnimi potrebami, 20 otrok z odločbami za dodatno strokovno pomoč, 18 učencev s prilagoditvami in tako naprej. Da tu ni otrok iz socialno šibkih družin. So, zato ima 38 % otrok na Šuštarju subvencionirano malico in v Montessori več kot

50 %. Da so tu skladi, ki zbirajo denar za socialno šibke. S temi amandmaji, s tem zakonom boste ravno to naredili, kar danes govorite – da so te šole elitne. S tem boste vzeli tudi tem otrokom, ki so socialno šibki, da se lahko šolajo. In ni res, da se v zasebne šole lahko vpišejo samo tisti, ki želijo, tudi v osnovno šolo, ki ima določeno okolje, se lahko vpišejo samo tisti otroci, ki so v tem okolišju.

V Slovenski demokratični stranki ne pristajamo na ta zakon in ne na to, kar je bilo sprejeto na odboru, zato tega zakona ne bomo potrdili. Apeliramo pa na vse, da podprete naš amandma, ki zagotavlja 100-odstotno financiranje javno veljavnega programa, ne glede na to, kdo je ustanovitelj šole. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala. Lep pozdrav vsem v dvorani in tudi tistim, ki nas eventualno spremljajo!

Pred nami je zakon, ki že dolgo sproža burne reakcije v javnosti. Vse pa se vrti zgolj in samo okoli financiranja zasebnih osnovnih šol. Po svoje je to razumljivo, saj gre za vprašanje ločnice med javnim in zasebnim, to pa vedno odpira polje za ideološki boj. In to je škoda. Zakon je namreč dobro pripravljen in tudi potreben, saj trenutno veljavna zakonodaja ne odgovarja več potrebam časa in prostora. Novelo zakona potrebujemo in naj že zdaj povem, da jo bomo tudi podprli.

Zakaj menimo, da je zakon potreben – ker uvaja novosti. Resornemu ministrstvu namreč daje novo pristojnost, da na podlagi meril, ki jih določa Vlada Republike Slovenije, določi izvajalce izobraževalnih programov, torej zasebnih šol, ki so pridobile javno veljavnost. Vlada bo morala pri določitvi meril poleg števila in starosti učencev na določenem območju, specifičnosti poselitve in razvojnih posebnosti območja, upoštevati tudi programsko raznolikost izobraževalnega programa, ki staršem omogoča možnost izbire. Uvaja se tudi zahteva po preverjanju, ali predlagani program prispeva k bogatitvi šolskega prostora in ali staršem omogoča možnost izbire. Tega do sedaj ni bilo, zato je novela zakona dobra in, konec koncev, nujna nadgradnja trenutno veljavne zakonodaje.

Naj se vrnem k tistemu, kar najbolj prizadeva, k financiranju. Prav neverjetno je, koliko odzivov v slovenski družbi je požel prav ta zakon, ki pravzaprav ureja še marsikaj drugega kot zgolj financiranje, in to ni prav. Ta zakon je več kot to.

Zelo pomembno se nam zdi izpostaviti, da predlog loči med javno veljavnimi programi, ki jih izvajajo samo javni zavodi in zasebni zavodi s koncesijo ter programi s priznano javno veljavnostjo. Predlagana novela torej postavi jasno ločnico med javnim in zasebnim, kar smo

v stranki Desus vedno zagovarjali. Prav je, da obstaja možnost izbire, saj nas različnost bogati. A ob tako kakovostni in vsem dostopni javni mreži ne vidimo razloga, da bi država tako zasebne kot javne šole financirala enako. Morda se sliši prežvečeno, a na tem mestu vas še enkrat vprašam, ali obstaja interes kakšne zasebne šole, da organizira šolo v Osilnici, Lovrencu na Pohorju ali v Beli krajini? Ne. Tega interesa seveda ni. Mar otroci s podeželja nimajo enakih pravic kot tisti iz Ljubljane in Maribora.

Prav to razmišljanje nas je vodilo k pripravi dopolnila, ki je bilo na matičnem delovnem telesu sprejeto, in to je, da bi država 100-odstotno financirala obvezni program, razširjenega pa ne. To se nam zdi najbolj prav, saj mora obstajati jasna meja med javnim in zasebnim. To zagovarjamo pri zdravstvu kakor tudi pri šolstvu. Prav tako je treba izpostaviti, da otrokom za pridobitev spričevala razširjenega programa ni treba obiskovati in tu sledimo odločbi Ustavnega sodišča, ki pravi, naj se obvezni program, torej program, ki ga je otrok dolžen obiskovati, financira 100-odstotno, ostalo pa je v domeni zakonodajalca. Seveda so se sedaj pojavila nova dopolnila glede financiranja zasebnih osnovnih šol; eni bi vse financirali, enako bi drugi v razširjeni program financirali 65-odstotno.

V Stranki Desus ne spreminjamo stališč kar tako, v tri dni. Smo stranka s tradicijo in naša zavezanost pravicam socialne države je jasna in javno izražena. Verjamemo v skupno dobro, javne sisteme in enake možnosti za vse. Veste, samo javne šole sprejmejo vse otroke, so brezplačne, vsem dostopne, izredno kakovostne.

Zaradi vsega naštetega ne bomo podprli nobenega od amandmajev, saj verjamemo, da je naša rešitev najbolj pravična. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Postopkovno gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik Državnega zbora. Spoštovana ministrica s sodelavkami, drage kolegice in kolegi!

Gospod predsednik, imamo izjemno pomembno vsebino in predlagam, da pred začetkom razprave priskrbite morda eno veliko šolsko tablo, lahko je tudi digitalna, da nam gospa ministrica, ki je odlična pedagoginja, razloži definicije. Mi danes nismo v skupnem koordinatnem izhodišču. Danes nekateri govorite o financiranju zasebnih šol. Halo! To sploh ni tema.

Gospod predsednik, mi se moramo najprej, tako kot so mene to učili, in sem to vedno z veseljem akceptiral, pri matematiki ali fiziki o definicijah – o čem mi danes govorimo?

Ali govorimo o financiranju zasebnih šol? Ne govorimo o tem. Lepo prosim, gospod predsednik, da nam ministrica razloži vsem, mislim, da mi razumemo, kaj je javna šola, kaj so državne šole oziroma šole, ki jih ustanavlja lokalna skupnost ali je soustanoviteljica – recimo, če gre za dvojezično šolo, tudi na primer pomurska madžarska narodna skupnost – in kaj je zasebna šola. Kaj je torej tisto, kar je javno? Namreč, v Novi Sloveniji se zavzemamo za javni šolski sistem in za javno zdravstvo in tako naprej. Ne moremo imeti kvalitetne razprave, gospod predsednik, če teh gradnikov, če atomov te razprave ne bomo natančno definirali. Lepo prosim, postavimo koordinatno izhodišče in naj nam gospa ministrica – še enkrat, odlična pedagoginja – vendarle te gradnike razprave razloži.

Mislim, da sem bil dovolj jase, gospod predsednik.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bili ste dovolj jasni, čeprav ne razumem, kaj naj bi na podlagi tega naredil, ker tudi če bi takšen koordinatni sistem obstajal, bi še vedno vsak govoril tisto, kar želi govoriti, in definiral na način, na kakšnega želi definirati. Tako bo imel vsakdo v razpravi možnost, da pač pove tisto, kar pač ima povedati.

O kvaliteti razprave pa sam ne bi sodil, ker se bom tudi udeležil te razprave ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, takšne zadeve pa res ne.

Prehajamo na razpravo ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, ker je neresno, ker ne bo pomagalo. Ne pomaga.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 14. 12. 2017. V razpravo dajem 11. člen ter amandma Poslanske skupine SDS, amandma Poslanske skupine Nove Slovenije in amandma Poslanske skupine poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Urško Ban. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Moj poslanski kolega je izpostavil pravi problem te današnje razprave. Ponovno govorite, da država ni dolžna financirati zasebnih šol. Država v tem primeru ne financira zasebne šole, ampak obvezni, javno veljavni obvezni program. Torej zasebna šola da na razpolago zgradbo, organizacijo in tako naprej, program, ki se pa izvaja, pa morajo sicer plačevati starši s šolnino. Upravičeno je plačevanje dodatnega programa. Tisto, kar je pa obvezno in ga pa predpiše država in ta program je obvezen, je prav, da država tudi financira. O tem je odločalo Ustavno sodišče. Zato ne zavajati.

V stališču Desusa je bilo, da naša rešitev je najbolj pravična. Na odboru je bil sprejet amandma, da 100-odstotno za obvezni

del in nič za razširjeni del. Pa se mi zdi, da sploh ne veste, kaj je ta razširjeni del. To je jutranje varstvo, popoldansko varstvo, dodatna učna pomoč, ko otroci dobijo celo odločbe, da so upravičeni do dodatne učne pomoči. Seveda tega nimajo vsi otroci, ker vsega tega ne potrebujejo. Tudi jutranjega varstva vsi ne potrebujejo. Ampak razlika je v tem, da država predpisuje, da to morajo imeti vsi na razpolago in v državni šoli je to plačano s strani države, v zasebni šoli morajo pa potem po vaši odločitvi to plačati starši, pa ima otrok odločbo, da mora imeti to na razpolago.

Takšnih zavajanj je veliko in preveč, ampak glejte, kot sem že v stališču povedala, v Novi Sloveniji smo navajeni, da ne reagirate ali pa ne podprete naših odločitev, žal če so še tako upravičene in dobre. Ampak tukaj ne gre za Novo Slovenijo. Gre za to, da boste kaznovali starše teh otrok, naše državljane, ki so pač presodili, da je ta program, ki se tam izvaja, v skladu z njihovimi potrebami; to, kar želijo v vzgojnem procesu za svoje otroke. In tako imajo pravico. Moji otroci niso v teh šolah, zaenkrat vnuki še tudi ne, ampak govorim o starših, ki imajo to pravico in te šole bogatijo slovenski prostor z novimi pedagoškimi pristopi. In še nekaj bom izpostavila.

Glejte, sedaj sicer zelo malo poslancev Stranke Modernega centra sedi tukaj, ampak tudi gospod predsednik je član te stranke. Vi ste bili v glavnem izvoljeni zaradi obljub vašega predsednika, ki je rekel, da bo ravnal v skladu z zakonom, da bo ta država pravna in etična. Lansko leto aprila je vaš predsednik obiskal Zavod svetega Stanislava v Šentvidu. Kaj je tam obljubil? Nekako je rekel, da mu je celo nerodno ali nekaj takega, da še ni izpolnjena ... Kako je rekel? / oglašanje iz dvorane/ Nesrečen, da še ni izpolnjena odločba Ustavnega sodišča in da je to treba urediti. In vi vsi – ali je predsednik spremenil zdaj to stališče pa je torej dajal napačne obljube, da ne govorim s kakšnimi drugimi besedami, ali pa mu vi ne sledite in ste ga vi postavili tako rekoč v kočljiv položaj, da ne more izpolniti tistega, kar je obljubil. Govori o pravni državi. V vaši stranki je ogromno pravnikov in se čudim, da se vi kar požvižgate na odločbo Ustavnega sodišča.

Gospod predsednik se zelo zavzema za človekove pravice. To je zelo dobro. Ali v tem primeru niso kršene človekove pravice teh staršev, za katere je Ustavno sodišče odločilo, da je država dolžna plačevati javno veljavni osnovnošolski program, ker je osnovna šola obvezna? Če pa pristajate na izsiljevanja koalicijskih partnerjev, je pa tudi žalostno, da ste pri tem pripravljene povoziti svoje obljube, povoziti stališča vašega predsednika, ravnati neustavno in odvzemati pravico do plačila obveznega osnovnošolskega programa našim oziroma otrokom, ki se tam šolajo, in njihovim staršem in tako dejansko uvajate neenakost in to ni socialna država. Samo tisti iz premožnejših družin si bodo lahko privoščili še šolanje tam.

Sedaj pa smo že večkrat slišali, da te šole ne obiskujejo ravno otroci iz zelo premožnih družin. Ker v Montessori programu več kot 50 odstotkov otrok dobiva subvencionirano šolsko prehrano in tudi v osnovni šoli Alojza Šuštarja 34 odstotkov. Torej, to niso premožni otroci ali pa starši.

Zato še enkrat, spoštovani kolegi poslanci in poslanke, tudi na odboru je sama Zakonodajno-pravna služba izpostavila: vsako nižanje teh standardov pomeni neustavnost novega zakona, ker so že pridobljene pravice odvzete. Mnogi izmed vas ste pravniki, mislim, da vi še bolj to razumete. Zato prosim, če premislite ponovno. Ne izpostavljajte v kočljiv položaj vaše ministric, vašega predsednika, ki želi ravnati etično, ki želi pravno državo, in podprete amandma o 100-odstotnem financiranju celotnega programa, ki ga država predpiše.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala lepa.

Saj pravzaprav razprava, ki se je ravnokar zgodila s strani spoštovane Ljudmile Novak, je bila v resnici pričakovana, ker podobna stališča poslušamo v resnici že, recimo, vsaj od aprila letos. Pa bi na neka sprenevedanja rad vseeno opozoril in tudi povedal, zakaj ne bom podprl amandmaja, ki ga predlagajo tako v Poslanski skupini SDS kot v Novi Sloveniji.

Zato, ker izenačenje, popolnoma izenačenje financiranja javnega in zasebnega šolstva, programov, če želite, pomeni pravzaprav napotovanje oziroma odpiranje vrat k vavčerskemu sistemu. To je pa nekaj, s čimer se konceptualno sam ne morem strinjati, ker je to v resnici privatizacija osnovnošolskega sistema. Mi se danes lahko sicer pogovarjamo o odločbah Ustavnega sodišča, o zakonodaji, mi se v resnici danes pogovarjamo o trku dveh konceptov. Ali želimo razumeti šolski prostor v Sloveniji, kot da država zagotavlja javno šolstvo in da dopušča zasebno šolstvo kot njegovo dopolnilo, zato ker je pač potrebno skladno z mednarodnimi smernicami bogatiti šolski prostor – na eni strani. Ali pa – na drugi strani –, da se enostavno nekega dne, ker to je samo prvi korak, to, o čemer se danes pogovarjamo, o izenačenju programa, se bomo nekega dne državljani zbudili in bomo imeli pred nosom privatiziran šolski sistem. To je v resnici tisto, o čemer se danes pogovarjamo.

Kar se tiče odločbe Ustavnega sodišča. Odločba Ustavnega sodišča je bila zelo jasna, tudi Zakonodajno-pravna služba je povedala, da v primeru, da se v celoti financira obvezni del programa, da se s tem tudi izpolnjuje samo odločbo Ustavnega sodišča. Ustavno sodišče je samo razlikovalo med obveznim in razširjenim delom. Zakaj? Zato, ker je v 25. točki izreka sledilo tudi judikaturi Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je s tremi odločbami zelo

jasno povedalo, da država ni niti s centom dolžna financirati zasebnega šolstva. Ker pa imamo v naši ustavi zapisano, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno, je tudi na podlagi 25. točke izreka Ustavno sodišče zapisalo, da država mora zagotavljati obvezen minimum osnovnošolskega izobraževanja, kar pomeni obvezni program tako v javnih kot tudi v zasebnih šolah. Razširjeni program ni nekaj, o čemer bi se mi sedaj pogovarjali arbitrarno, kaj je del razširjenega programa, kaj ni del razširjenega programa. Razširjeni program je zelo jasno definiran v Zakonu o osnovni šoli. Mi se ne moremo kar nekako tako, počez pogovarjati, kako si mi predstavljamo, kaj razširjeni program je in kaj ni. In spoštovana kolegica Ljudmila Novak, ko se pogovarjamo o pravici otrok, ko se pogovarjamo o dopolnilnem programu, pa saj že danes ti otroci oziroma njihovi starši plačujejo razširjeni program, ker danes financiranje zasebnega šolstva pač ni stoprocentno financirano. In če je Ustavno sodišče povedalo, da je razlikovanje med javnim in zasebnim šolstvom v razširjenem delu, ko se pogovarjamo o osnovnošolskem izobraževanju, potem je pač enostavno treba pogledati, kaj je del obveznega izobraževanja in kaj je v resnici razširjeni program. To je zelo jasno zapisano v Zakonu o osnovni šoli. To ni nekaj, kar bi si izmislilo ministrstvo ali bi si izmislili poslanci SMC, Desus in podobno. Mi imamo veljavni zakon, ki normira obvezni in razširjeni del, in imamo odločbo Ustavnega sodišča, ki pravi, kaj je država dolžna zagotoviti. Dolžna je zagotoviti financiranje v celoti obveznega dela, ker je to tisti del, na podlagi katerega otroka, ki hodita v javno šolo in v to zasebno šolo, domov prineseta enako spričevalo. To je vse. Zato je tudi izhajala ideja, da je potrebno v celoti financirati obvezni del, razširjenega pa lahko tudi nič, zato ker je v resnici Ustavno sodišče to presodilo, da je to v presoji zakonodajalca, kako se bo odločil, koliko bo financiral razširjeni program. Amandma, ki se pojavi s strani dvanajstih poslancev, ki govori o konceptu 165, pa ne govori o tem, da mi ne razumemo razmejevanja obveznega ali razširjenega dela, ampak je zagata samo v tem, ker bi financiranje 100:0 dejansko zmanjšalo sredstva omenjenim šolam, amandma 165 pa samo zagotavlja popolnoma enako financiranje, kot je to bilo do zdaj. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Da smo v poziciji, v kateri smo trenutno, mislim, da sta vzroka dva. To je nerazumevanje terminologije oziroma vsak ima svojo obrazložitev za različne termine in v nejasnosti ustavne odločbe. To je po mojem mnenju oziroma nejasnost – oziroma bom tako

rekla: v tem, kako kdo bere ustavno odločbo. To tudi bom pojasnila, kaj mislim. Preden pa se opredelim do vsega tega, pa bi rada povedala, kaj moram narediti kot oseba zasebnega prava, da ustanovim zasebno šolo, in katere so tiste obvezne stvari, ki jih moram zagotoviti. Torej, najprej moram imeti zagotovljen prostor za izvajanje po vseh standardih in normativih, potem z aktom o ustanovitvi zasebne šole določiti vsebino in obseg programa, ki potem gre v postopek potrjevanja v strokovni svet. Seveda pri tem pa moram upoštevati obvezno cilje vzgoje in izobraževanja po 2. členu ZOFVI, moram zagotoviti enakovreden izobrazbeni standard oziroma minimalna znanja, če gre za šolo s posebnimi pedagoškimi načeli, in če želim, da je šola upravičena do financiranja po 86. členu seveda veljavnega ZOFVI, pa moram zagotoviti, da program izvajajo zaposleni učitelji v skladu z zakonodajo. Ko to vse skupaj pridobim; torej, ko strokovni svet potrdi, da je javni veljavni program pridobil javno veljavnost, potem seveda začnem izvajati program v svoji zasebni šoli. Ali v izvajanju oziroma pri izvajanju programa lahko karkoli spremenim, dopolnim, kakorkoli prilagodim? Seveda, Zakon o osnovni šoli to tudi jasno določa, katere stvari oziroma kateri deli ne veljajo za zasebne šole, veljajo pa za javne šole. Samo nekaj jih bom naštetela, ker smo jih velikokrat že slišali. Zasebni šoli ni treba upoštevati ministrskega šolskega koledarja, v zasebni šoli niso zahtevani razredni oddelki oddelčne skupine. Javna šola mora vpisati učence iz svojega okoliša, zasebna ne. Za zasebne šole je tretji predmet pri NPZ kar privzeto prvi tuji jezik. In še nekaj takšnih stvari je, katere zasebna šola lahko prilagodi. Seveda sem pogledala predmetnik in, recimo, program, ki ga izvajajo zasebne šole pri nas v Sloveniji. Seveda temu ne sledijo. Imajo isti ali podoben program kot javne šole; javne šole, ki jih je ustanovila država. Vendar, če program pa ne izvajam v okviru te zasebne šole v skladu s cilji vzgoje in izobraževanja, v tem trenutku pa po veljavni zakonodaji Vlada oziroma ministrstvo nima vzvoda, da na kakršenkoli način prepreči delovanje te zasebne šole, izvajanje programa. Prav tako mi kot ustanovitelju zasebne šole ni treba zaposliti učitelje, vseh učiteljev, za polni delovni čas in ni treba upoštevati enakih vpisnih pogojev, kot veljajo za javne šole. Prav to je vzrok, zakaj obeh amandmajev, ki sta pravzaprav ista – amandma SDS in Nove Slovenije –, ne morem podpreti; zato ker so, razen deleža financiranja, vsebine ostale enake kot v veljavnem ZOFVI – torej 86. člen se v bistvu v drugih sredinah ne spreminja, novela pa prinaša spremembe prav na tem področju, poleg tega deleža financiranja.

Naslednja stvar. Pojme, kako jaz berem odločbo Ustavne sodišča – pa nisem edina, seveda – in kaj, kako opredeljuje obvezni in razširjeni program Zakon o osnovni šoli in odločba Ustavnega sodišča. Ta pojem obvezni program in pojem razširjeni program določa

Zakon o osnovni šoli. Nisem našla nikjer obrazložitve tega pojma v nobenem drugem podzakonskem aktu. Torej, če uporabljamo ta pojem kjerkoli, potem verjetno njegovo osnovo oziroma njegovo definicijo iščemo v Zakonu o osnovni šoli. Tam jasno piše, da obsega obvezni program obvezne predmete, izbirne predmete in ure oddelčne skupnosti in razširjeni program, kot smo slišali – podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dopolnilni pouk, dodatni pouk, interesne dejavnosti in pouk neobveznih izbirnih vsebin. To je zakonska določba.

Sedaj berem ustavno odločbo oziroma obrazložitev v ustavni odločbi: »Vsebinski obvezni javni veljavni program osnovnošolskega izobraževanja, ki se financira iz javnih sredstev, je namreč enotno določena za vse izvajalce.« Konec citata. Torej berem obvezni javni program oziroma ga seveda razumem kot tistega, ki je v zakonu opredeljen.

Nadalje, citiram, » ... to izhaja iz zasledovanja enakih ciljev vzgoje in izobraževanja, enakovrednega izobrazbenega standarda, enakih pogojev za strokovne delavce, prostor, opremo enako, kot ga določa 104. člen ZOFVI, enako uporabo učbenikov, z zakonom določene obvezne predmete in enako omejitev plač«. Tukaj bi rada samo opozorila na eno nedoslednost v tej obrazložitvi, kajti prvi odstavek 104. člena določa, da morajo pogoje, predpisane za strokovne delavce v javnih vrtcih in šolah, izpolnjevati tudi strokovni delavci v zasebnih vrtcih in šolah, osnovnih šolah, ki izvajajo javno veljavne programe in pridobljene, vendar določba prvega odstavka pa ne velja za tiste strokovne delavce, ki delajo pa učijo v programih po posebnih pedagoških načelih. Torej, to je dejansko nekako izpuščeno v obrazložitvi.

Potem nadalje, ta del, razširjeni program, ki je tolikokrat v bistvu omenjen v teh razpravah, in tisti najpomembnejši del obrazložitve v odločbi razumem tako, citiram del odločbe, » ... Drugi odstavek 57. člena Ustave zahteva, naj se javno financira obvezen minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določena po vsebini, kar pa ne zajema financiranja dodatnih vsebin« in tako dalje. Kaj je za mene obvezen minimum osnovne izobrazbe? Tisti del, ki ga učenec v osnovni šoli mora obvezno obiskovati, to je pa obvezni program. Torej ugotavljam, da mi različno beremo in razumemo pojme, ki so opredeljeni v odločbi in ki jo Ustavno sodišče obrazlaga. Ne nazadnje smo z dnem 9. 10. dobili poslanci dopis, ki so ga podpisali ravnatelji zasebnih šol in predsedniki sveta staršev, in tako kot sem jaz razumela, mislim, razumem tudi njihovo stališče, citiram, » ... predstavniki zasebnih šol smo pri nastanku zakona sodelovali s pripombami, katere so bile delno upoštevane. Nastali predlog zakona podpiramo kot najboljši možen kompromis, saj po eni strani uveljavlja nesporni del ustavne odločbe glede financiranja rednega programa, hkrati pa ne spreminja financiranja

razširjenega programa, tako imenovana formula 100 : 85.« To je bil prvotni predlog Ministrstva za izobraževanje. Torej to razmejitev obveznega in razširjenega so po mojem mnenju tako razumeli tudi oni.

Seveda pa novela zakona prinaša, kot smo slišali prej, tudi druge zelo potrebne, prepotrebne in pozitivne spremembe, ki jih je osnovno šolstvo, pa ne samo osnovna šola, ampak tudi celotna vertikala do visokega šolstva potrebuje: večjo transparentnost pri postopkih imenovanja ravnateljev ter zmanjšanje korupcijskih tveganj pri imenovanju, potem realizira se sodobna konceptualna sprememba predšolske vzgoje – torej s preimenovanjem pomočnik vzgojitelja v vzgojitelj predšolskih otrok, pomočnik vzgojitelja –, in še druge spremembe, ki so potrebne.

Zato amandmajev poslanskih skupin Nove Slovenije in SDS ne morem podpreti, bom pa podprla amandma, ki smo ga v Stranki modernega centra pripravili, in absolutno tudi zakon.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dragi poslanke in poslanci!

Kot kaže, bo to izjemno vroča tema. Problem te razprave pa je, da kot je že poslanski kolega Horvat rekel, da nismo vsi na istem koordinatnem sistemu in da nekateri enostavno – mislim, da – namenoma, namerno govorite drugačne stvari, kot pa so resnične.

Ta razprava, ki jo zlasti opozicijski del, bom rekel neosocialisti, uporabljajo za nabiranje poceni socialističnih političnih točk, gre približno takole; vi ste tisti ta grdi, ker želite, da država financira nekaj zasebnega, ker zasebno pomeni profit, to pa bo dal nekdo v žep. Tako nekako se iz vaših razprav da slutiti. Ampak, to je daleč od resnice.

Na različnih omrežjih so se razvile različne debate in ena izmed njih je bila tudi, da mi hočemo, recimo, kot če bi bil nek zasebni taksi voznik, da mora zdaj država tega taksi voznika plačevati. Uporabljam ravno taksi zaradi tega, ker je bila tudi včeraj zelo dinamična razprava na to temo. Ampak, če želimo s taksi službo potegniti analogijo na današnjo razpravo, bi rekel naslednje. Če bi nam, bog ne daj, država predpisala z ustavo, da se moramo vsi voziti s taksiji, da moramo vsi uporabljati taksi, da pridem od točke A do točke B, je vse, kar je zdaj Ustavno sodišče reklo, da mora država za ta taksi plačati, pa ne glede na to, ali je taksi državni ali pa je taksi zasebni. Bistveno je samo, da te pripelje od točke A do točke B.

Pa najverjetneje, ker nekateri nenavadno gledate, tudi to ni bila dosti dobra razlaga, bom še bolj poskušal razložiti koordinate. Rekel bi, da imamo tri različne osnovne šole v Sloveniji. Imamo državne šole in te državne šole gradijo občine, država in te

državne šole izvajajo program, ki ga predpiše država. Poleg teh imamo zasebne šole, ki jih zgradi zasebnik, različne organizacije, društva, podjetja – karkoli. Pri teh zasebnih šolah imamo dva tipa; eno so zasebne šole, ki izvajajo javno veljavni program, in drugo so zasebne šole, ki izvajajo popolnoma svoj program, kakršnegakoli hočejo. Mi se o teh zasebnih šolah, ki izvajajo čisto svoj program, ne pogovarjamo. Mi se danes pogovarjamo izključno samo o šolah, ki izvajajo javno veljavni program. V 57. členu Ustave Republike Slovenije je jasno zapisano, da je osnovna šola obvezna. Obvezna! Ustavno sodišče je na nek način zelo jasno povedalo, da kar je država predpisala, je država dolžna tudi financirati, in to ne glede na to, ali se to poučuje za zidovi, ki jih je zgradila občina, ali za zidovi, ki jih je zgradil nek zasebnik. To je odločitev Ustavnega sodišča. Pri teh odločitvah Ustavnega sodišča je treba še eno stvar dodati, ki se zelo pogosto zavaja, da je Ustavno sodišče o isti zadevi odločilo dvakrat različno. Ni res, zavajate! Leta 2014 je Ustavno sodišče odločalo o financiranju osnovnega šolstva, leta 2001 pa je Ustavno sodišče odločalo o konfesionalni dejavnosti v javnih izobraževalnih institucijah. Dve zelo različni stvari, in še celo več, iz leta 2001 je navedlo, da se do vprašanja financiranja sploh ne opredeljuje. Ne razumem, kako imate vest tisti, ki trdite, da je Ustavno sodišče o isti stvari dvakrat različno razsodilo. Pa preberite si papirje!

Naslednja takšna stvar, ki se jo tudi zlorablja zelo učinkovito, je da ... Okej, če ste se zdaj že s tem sprijaznili, da vendarle je treba tisto, kar je država predpisala, financirati, potem imamo zdaj tukaj razliko med obveznim programom in razširjenim programom. Kar se tiče obveznega programa ni problema, ker vsi vemo, da je to razredni pouk, matematika, biologija, angleščina, šport in tako naprej. Tudi neosocialisti se strinjate s tem, da je treba v zasebnih šolah, ki izvajajo javno veljavni program, to financirati 100-odstotno. Napredek, vsekakor pozitivno. Potem pa pridemo do razširjenega programa. Razširjeni program pri teh, ki imajo javno veljavni program, pa pomeni podaljšano bivanje, jutranje varstvo, interesna dejavnost, učna pomoč, dopolnilni in dodatni pouk. Dopolnilni in dodatni pouk! Zdaj pa vi meni povejte, recimo, še zlasti poslanec Jurša naj to utemelji, zakaj je isti dopolnilni ali pa dodatni pouk, ki je v neki šoli, ki jo je zgradila država, financiran, v neki šoli, ki jo je postavil nekdo drug, pa ne sme biti financirano, čeprav gre za isto stvar. Poslanec Jurša bi kot župan moral vedeti, da je nek tak zasebnik občini naredil korist. V Kamniku smo gradili novo osnovno šolo – 3, 4, več milijonov evrov stane taka investicija in si hvaležen, če to investicijo namesto tebe naredi nekdo drug, ti zgradi šolo, ti pa v to šolo lahko postaviš javno veljavni program. To se je v teh primerih zgodilo. In vas ne razumem, zakaj pravite, da v teh šolah ne sme biti financirano podaljšano bivanje, jutranje varstvo in interesne

dejavnosti. Desus je prišel z amandmajem, da to ne sme biti financirano nič. Ravno oni kot socialno čuteči bi morali razumeti, da zlasti dopolnilni in dodatni pouk potrebujejo najbolj ranljivi, najbolj občutljivi učenci, in bi morali to absolutno podpirati, ne pa, da predlagajo nič. Potem pa pridemo do, recimo, take finte v levo, ki se jo poslužuje poslanec Tabakovič, ki pravi, da je Ustavno sodišče jasno razmejilo med tem, da pa ... Okej, obvezni program se lahko financira, ampak razširjenega se pa ne sme financirati. Ne pove pa, da je Ustavno sodišče naredilo vejico – poglejte, kaj piše: »Razširjeni program, s katerim zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese.« Poslanec Tabakovič, res je, Ustavno sodišče je reklo, da državi »ni potrebno plačevati razširjenega programa,« – vejica – »s katerim zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese.« Poslanec Tabakovič, s tem se strinjamo tudi mi, ampak je treba narediti razliko, da tudi pri razširjenem programu obstaja razlika; obstaja razširjeni program, ki ga imajo državne šole, in kot sem rekel, so to podaljšano bivanje, jutranje varstvo, interesna dejavnost in tako naprej, to je treba financirati. Se pa strinjam z vami, da tistega razširjenega programa, ki ga imajo zasebne šole zaradi svojih partikularnih interesov, pa ne. Ampak, a veste, vi pa to predstavljate, da je celoten razširjeni program nek zaseben partikularen interes teh šol. Ni res!

Gremo naprej. Govorite o tem, kako bo šest zasebnih šol ogrozilo 767 državnih šol in da jih danes imamo, ne vem, šest, jutri jih bomo imeli deset, pojutrišnjem pa ne vem koliko. Pa dajte, bodite vsaj toliko pošteni in povejte, da enostavno teh zasebnih šol z javno veljavnim programom ne bo moglo biti v nedogled veliko, ker država postavlja javno veljavnost.

Vem, čas mi je potekel, bom zaključil. Skratka, hotel sem samo še to povedati, ker pravijo, da zasebne šole z javnim programom nimajo enakih pogojev dela – pa imajo, kajne, ker zelo jasno piše, da so plače učiteljev enake po Zakonu o sistemu javnih plač in kolektivni pogodbi, da je tudi za njih veljal ZUJF in tako naprej.

In še zadnja stvar, ki bi jo rad povedal, je pa to, ko trdite, da ni treba sprejeti vseh teh ljudi v zasebne šole. Se pravi, da vi trdite, da imajo zdaj te zasebne šole neko elito, ki lahko obiskuje te šole. Ampak, poglejte, v noveli ZOFVI jasno piše, da te šole ne smejo diskriminirati učencev glede na njihove osebne okoliščine, ne na nadarjenost in podobne stvari. Skratka, tudi te zasebne šole, ki imajo javno veljavni program, so javne.

Zaključim pa s tem, da je pa koalicija, zlasti pa SMC pa pogruntala eno noro pogruntavščino. Si predstavljate, kako zdaj v SMC predlagajo uresničitev ustavne odločbe? Do zdaj smo imeli 85 : 85; 85 obveznih, 85 razširjenih, to je sedanja ureditev. Zdaj oni predlagajo 100 pa 65. Če to seštejete skupaj, pa naredite vprašanje, koliko bodo osnovne šole

dobile, pridete do zaključka, da bodo dobile isto, kot dobijo danes. Zdaj, dragi moji, vprašam vas, kakšna je to uresničitev odločbe Ustavnega sodišča, da sprejmeš takšen zakon, da se nič ne spremeni. Malo morgen!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, najprej gospod Saša Tabakovič, ker je bil prej.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Moram replicirati, ker smo seveda poslušali, kako v poslanski skupini oziroma tudi jaz morda, ne razumemo dovolj dobro odločbe Ustavnega sodišča in kako je Vlada pripravila neustaven tudi zakon. Po drugi strani pa se potem sprašujem, če zavajam jaz oziroma koalicija, ministrstvo, potem očitno zavaja tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je zelo jasno povedala, kaj pomeni dejansko upoštevanje odločbe Ustavnega sodišča. To je eno.

Tukaj moram replicirati tudi kolegu Toninu. V njegovi razpravi je v bistvu nekaj zelo zanimivega. Ko govori o definiciji obveznega programa, s tem se seveda popolnoma strinja, ko pa pride do definicije razširjenega programa, tukaj pa pri njemu nastopi neka zagata, čeprav gre v resnici za isti zakon, s tem da gre pravzaprav pri definiciji obveznega dela za ne vem kateri člen, malo naprej je pa naslednji člen, ki definira razširjeni program. Kolega Tonin ta razširjeni del interpretira po svoje, jaz sem že tudi v stališču povedal, da mi razumemo razširjen del tako, kot je pač zapisan v veljavni zakonodaji, in tako pravzaprav ne razumem te situacije, da se lahko znotraj istega zakona ... V bistvu kolega Tonin nekako ne razume popolnoma dobro – oziroma zelo dobro razume. To je v resnici problem, da zelo dobro razume, kaj je obvezni, kaj je razširjeni del – s tem, da mu seveda ne paše definicija razširjenega dela, ampak to seveda ni težava ZOFVI, to je potem verjetno zagata Zakona o osnovni šoli. Če pa že tako problematizira razširjeni del, potem pa jaz njega pozivam, pa naj mi gospod Tonin razloži, kateri so pa tisti partikularni interesi zasebne šole znotraj razširjenega programa, ki naj se ne bi financirali iz javnih sredstev, in v katerem delu zakona so ti partikularni interesi tudi lepo normativno naštet. Ker če se želimo seveda pogovarjati natančno, glede na to, da smo zakonodajno telo, bo seveda kolega Tonin to znal zelo verjetno odlično obrazložiti. Hvala lepa.

Samo še to, se opravičujem! Ker zelo dobro vemo, da konfesionalna dejavnost je tako ali tako v šolah z zakonom prepovedana. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj, kolega Jurša, vi se boste morali prijaviti, ker še niste razpravljali, tisto je bilo samo stališče. / oglašanje iz dvorane/ Ja. Tako da ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, saj prosim, da se prijavite, ker je itak še veliko interesa.

Besedo ima gospa Iva Dimic. Mikrofon, prosim.

IVA DIMIC (PS NSi): Danes, ko obravnavamo Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja v osnovni šoli sem prepričana, da vsi želimo imeti dobro izobraževanje, da želimo za naše otroke najboljše in da želimo starši ne nazadnje tudi vse dobro tudi učiteljem, ki poučujejo v teh šolah. Enake pravice. Povsem razumljivo je, da država predpisuje, kolikšno število ur mora biti v posameznem razredu v prvi triadi, drugi triadi, tretji triadi. Popolnoma se o tem strinjamo, ne gre pa mi nekaj –, da se gre deliti osnovni in razširjeni del. Pričakujem, da je moj otrok ravno toliko vreden in da mu po zakonu pripada ravno toliko kot nekemu, ki obiskuje šolo, ki ima javno veljavni program. Enako. Če je otrok bolan, potrebuje po dveh, treh dneh uro dopolnilnega pouka, v katerikoli šoli. To je financirano v javni šoli iz državnega oziroma iz lokalnega proračuna, ker ta sredstva zagotavljajo lokalne skupnosti, tam pa morajo plačati sami starši. Ali smo si enakovredni? Ali imajo vsi otroci možnost do enako kvalitetnega izobraževanja? Imajo? Po tem, kar vi pravite, ne! In hočete še znižati po tem, kar je bilo z vašim amandmajem. Se mi zdi, da je skrajno neprimerno obravnavati otroke po razširjenem delu in reči, to je za doplačilo v neki šoli, ki ima javno veljavni program, pa recimo, jutranje varstvo. Jutranje varstvo je z uvedbo devetletke obvezno financiranje. Je! V zakonu piše. Poglejte si! Slabo ste zakon prebrali. Jutranje varstvo za prvi razred mora biti zagotovljeno po zakonu za otroke, ki so stari 6 let, eni pa še manj, ki morajo iti v šolo. Zakaj nekdo, ki se odloči, da bo dal v šolo z javno veljavnim programom, mora to jutranje varstvo doplačati? Ali imamo vsi enake pravice do izobraževanja? Jih nimamo. Nimamo vsi enakih pravic. In se mi zdi, da z vsem tem želite: prvič, disciplinirati starše, ker vsak je občutljiv po tem, ko se ga po žepu udari, po denarnici, in po drugi strani tudi učitelje, kar se mi zdi skrajno neprimerno.

Kdo izvaja v javnih šolah podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dodatno pomoč, dopolnilno pomoč? Ne nazadnje, pozabili ste, kaj bo pa z otroki, ki imajo odločbe s posebnimi potrebami? Kako pa se bo to izvajali v šolah z javno veljavnim programom? Ali jih bodo morali starši doplačati? Ker tam je tudi kakšna ura, dve, tri, odvisno od potreb – je določeno po zakonu, po sistemu se določi. Vi pravite, da to pade ven, da je to razširjeni program, ki ga bo neka šola z javno veljavnim programom imela. Pa vi delate neverjetne ... Mislim, obupne razmere med javno veljavnim programom pa med neko javno šolo, bom lahko rekla, pri nas v Cerknici. Kdo izvaja programe? Največkrat izvajajo programe, kar se tiče interesnih dejavnosti, jutranjega varstva ali pa podaljšanega bivanja, učitelji, ki so zaposleni in jim manjka kakšna ura do polne plače. Največkrat se znotraj šole tako porazporedi, kdo bo popazil, kdo bo zjutraj prišel, če mu manjka ena ura? Ali pa se da glasbo ali nek interesni, pevski zbor, nekemu, ki mu manjka ena ali dve uri do polne plače

oziroma do polnega programa učitelja. To rečete, ja, v javnih šolah ja, z javnim veljavnim programom pa ne. Se pravi, želite disciplinirati učitelje. To je namen, discipliniranje tako, kot ste ga bili vajeni včasih, ampak verjamem, da ljudje razumejo, da živimo v demokratični državi in da demokracija prinaša tudi enake pravice za vse.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Današnja razprava se je odprla s trditvijo oziroma serij trditev, ki so se konvergirale v isto točko: da ne vemo, o čem pravzaprav govorimo. Da je javni program ena stvar ... in o tem teče beseda, da zasebne šole so pa neka čisto druga stvar in da ne moremo tukaj govoriti o zasebnih šolah, ker – gor in dol. Mislim, če se znajdejo javna sredstva na TRR od privatne šole, potem še kako govorimo o proliferaciji zasebnega šolstva, ker ta dobi denar, javni denar, državljanski denar, ki ga država zbere z davki in ga zato mora namenjati v delovanje obče družbene koristi. Obče družbena korist je pa v šolskem primeru mreža javnih šol pod javnim nadzorom, ki zasleduje neke zelo jasne cilje, da manjša razlike, razredne, slojne razlike, razlike v kulturnih kapitalih in tako naprej med ljudi, med otroci, ki prihajajo iz različnih stratificiranih okolij. Da ne diskriminira, da vzame vsakogar. To so vse določila, ki jih zasebna šola ne spoštuje oziroma jih ni treba spoštovati. Skratka ja, razprava pred nami je razprava med javnim in zasebnim, med javnimi šolami in privatnimi šolami.

Naprej. V etru se je pojavila trditev, nemara je bil to tak celo lapsus, o upravičenih doplačilih za dopolnilne programe. Glejte, nobeno plačilo ali pa doplačilo v šolskem sistemu ni upravičeno. Še učbeniki in delovni zvezki, ki zdaj niso zastonj, bi morali biti zastonj in šele takrat bomo lahko govorili o popolnem javnemu šolstvu. To je pravi problem, ne to, da privatne šole dobijo premalo denarja! Tudi premalo denarja dobijo javne šole, zdaj bi pa v to malho zajedali še privatniki s svojimi čisto specifičnimi ideološkimi smotri.

Dalje, družba bi morala biti hvaležna, če nekdo pride v določeno lokalno okolje in z nekaj milijoni, 3, 4 ali več milijoni tam postavi šolo. Ej, če ima nekdo pod palcem toliko denarja, pomeni, da so davki zanj prenizki, še zlasti v današnjih razmerah, ko so javne šole podfinancirane, pa socialna pomoč, pa javno zdravstvo in tako naprej. A tam se nekje najde – kaj? Dobri striček, ki je kar od nikoder potegnil milijone in milijone evrov, njegov sosed je pa na socialni, recimo, in bo investiral v nek svoj ločen ideološki aparat, mi mu bomo mogli biti pa za to še hvaležni? Še večji? Še večji, še ves denar za delovanje tega njegovega ideološkega aparata naj mu država da. Ne pride v poštev! Skratka, kar se uvaja s postopnim zabijanjem zasebnega

šolstva v malho javnega denarja je dvotirni šolski sistem, ki razločuje na bogate in na revne. En šolski sistem za tiste, ki imajo kaj pod palcem in so prave veroizpovedi, pa še kakšen drug diskriminatoren kriterij se najde vmes, in drugi šolski sistem za vse ostalo. Seveda ta šolski sistem za rajo je lahko siromašen, je lahko kakršen si že bodi, važno je, da ima elita svojega na vrhunski ravni.

V slovenski družbi neenakost raste, to je neizpodbitno dejstvo, in ta neenakost se med drugimi pozna tudi pri šolskem sistemu in pri bralni pismenosti. Prej, ko sem govoril, ko sem predstavljal stališče Poslanske skupine Levica, sem vam navedel raziskavo iz leta 2016. Kar za tretjino je porasla razlika v bralni pismenosti med otroki iz revnih družin in med otroki iz privilegiranih družin. To je ta razredna in slojna neenakost in različen kulturni kapital, o katerem sem govoril nekaj minut nazaj. To ni prav in to ni v redu, je pa to posledica vse razkrajajočega kapitalizma, ki jo šola lahko zgolj blaži. Neenakost lahko pa odpravimo samo tako, da odpravimo tudi kapitalizem, ki jo poraja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi poslanci!

Prav o tem zakonu razpravljamo že dolgo časa, najprej v odborih, seveda tudi tu v Državnem zboru. Danes pravzaprav do zdaj ni bilo nič kaj novega, ampak bi se mogoče na začetku malo ustavil o namenu samega zakona. Sam zakon ni bil namenjen samo financiranju zasebnih in javnih šol, to je seveda pač tista zadeva, ki je padla enim in drugim v oči, in o tem pravzaprav poteka diskusija že ves čas. Na začetku je ministrica vendarle povedala širino, širši pomen tega zakona, ki bi bilo dobro, da ga danes sprejmemo. Nekako, če se omejim na neke točke. Da ta zakon, za katerega bi bilo dobro, da bi ga sprejeli, ki je sedaj v pripravi, da nekako bolje ureja ustanavljanje osnovnih šol, kot je bilo to včasih. Sedaj govorimo o šestih osnovnih šolah, ki so privatne. Če bi te zadeve bile zakonsko – v preteklosti takrat, ko so se te šole ustanovljale – bolj opredeljene, kako in kaj, in tudi financiranje, sedaj sploh ne bi bilo problemov. A žal temu ni bilo tako. Zato imamo tudi zelo različno financiranje, odvisno v katerih letih in kako so se ustanovljale. To je zelo pomembno. Ta zakon tudi to ureja, zato bi bilo dobro na dolgi rok, da vendarle ta zakon danes podpremo, ker se bo v bodoče te stvari drugače reševale.

Kaj prinaša ta zakon? Ta zakon nam prinaša programsko raznolikost, to je v redu, to mislim, da vsi si tega želimo; tako tisti, ki zagovarjamo ta zakona, kot tisti, ki ste proti temu. Ureditev imenovanja ravnateljev je tudi zelo pomembno področje, ki ga ta zakon zajema. Sam sem bil dolgo v šolstvu, pa vem,

da te stvari niso bile tako urejene, kot bi morale biti, in da so nastajale težave marsikje.

Ureja ta zakona tudi delo vzgojiteljic in pomočnic v vrtcu. Rekel bi, da moramo ta zakon gledati malo širše, v dobro otrok in seveda tudi države. Če se malo ozremo po svetu, lahko vidimo, da je financiranje zelo različno; bodisi v same stavbe, bodisi potem financiranje v plače osebja ali pa učiteljev, ki delajo v šolstvu, da je to zelo različno. Eno je pa prav gotovo – eno so osnovne šole, drugo so zasebne. Moje mnenje je, nimam pravzaprav čisto nič proti zasebnim šolami, ampak državne šole vsekakor se financirajo iz države in so namenjene vsem; tako tistim, ki so v velikih centrih, mestih, kot na primer Maribor, Ljubljana, ter tudi tistim, ki so na Koroškem – prej je bilo rečeno v Beli krajini in še kje drugje. Zelo bi bil vesel, če bi se tudi na Koroškem ustanovila kakšna privatna šola, ampak mislim, da se ne bo, ker ni zanimivo področje, ker je tam premalo otrok.

Prej so bili omejeni tudi šolski okraji in tako naprej za osnovne šole. Popravite me, če bom narobe rekel, ampak sedaj naj bi tisti otroci hodili v osnovno šolo, ki je v tistem šolskem okraju. Kolikor pa vem, če pa nekdo vpiše otroka v drug okraj, potem mu pa občina ni dolžna financirati prevoza, kolikor jaz vem, ali pa je to v pripravi pa bo slej ali prej prišlo do realizacije, ampak ta predlog je prav gotovo bil dan. To poznam, ker sem se enkrat o tem tudi pozanimal, tako da vem, da na tem nekaj je.

O tem, kaj je ta obvezni program in kaj je razširjen program. O tem so si bili tudi – ne bom šel v detajle – zelo raznoliki tudi ustavno sodniki, saj so razsodili 5 proti 4. Ne bom šel sedaj v detajle, ampak če so si sodniki tako različni v tem, kako si bomo pa potem mi ali pa jaz, recimo, ki nisem pravnik ... Mogoče bi osvežil samo amandmaje, ki so sledili. Tisti prvi predlog, ki ga je predlagalo ministrstvo za šolstvo, da bi se financiralo poleg ... To se pravi, 185 pomeni obvezni 100 odstotkov in razširjeni 85. Sedaj govorim v svojem imenu ne v okviru poslanske skupine – meni se zdi osebno ta predlog zelo dober. Potem je seveda šlo na nič. V naši poslanski skupini je nastal nek kompromis 65, ki je seveda boljši kot nič, verjetno pa tudi ni prava rešitev, ampak neki kompromisov v tem trenutku prav gotovo je. Nikakor se pa ne morem strinjati z amandmajema Nove Slovenije in SDS – pa nimam kaj proti privatnim šolam –, da bi bilo to 100 : 100. Tega pa mislim, da ne morem zagovarjati, zato ker v tistem razširjenem programu je vendarle nekaj vsebin tudi takih, ki so prilagojene in ki jih je ustanovitelj prilagodil, ki nekako dela ali pa gradi, poučuje malo drugače in tudi s tem pridobiva na vrednosti šole.

Seveda bom amandma Stranke modernega centra, ki govori o financiranju 100 : 65, podprl. Podprl bom pa tudi zakon. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

V okviru današnje razprave o Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je treba vendarle poudariti predvsem zelo pomembno dejstvo, da imamo v Sloveniji popolno mrežo javnih osnovnih šol. Če ta mreža ne bi bila vzpostavljena, potem se je seveda nujno treba iskati rešitve in če ugotovimo, da tega ne moremo zagotavljati iz javnih sredstev, je zelo dobrodošlo in pravzaprav edina rešitev, da zapolnijo to vrzel zasebne šole. Vendar, v izhodišču moramo ugotoviti, da imamo popolno mrežo javnih osnovnih šol.

Od tukaj naprej se postavlja vprašanja, ki bi ga moralo ne nazadnje izčistiti tudi samo Računsko sodišče, ki je pristojno za to, da nadzira porabo javnih sredstev oziroma celotne javne porabe.

Poglejte, ko imamo javno mrežo popolno pri osnovnih šolah, jo seveda po ustavi moraš tudi financirati, ker je osnovna šola obvezna. Če k tej popolni mreži dodamo še eno vzporedno mrežo, ki jo gradijo zasebne šole, potem se postavlja vprašanje smotnosti porabe javnih sredstev. Ali lahko iz javnih sredstev financiramo, kljub temu da je javna mreža popolna, še vzporedno zasebno mrežo, ki sicer izvaja javno veljavni program. Po mojem razumevanju porabe javnih sredstev ne. Prav zanimivo bi bilo videti stališče Računskega sodišča, če bi presojalo smotnost porabe javnih sredstev, ob tem da imamo javno mrežo pri osnovnih šolah popolno.

Tudi predlagatelj zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja se je tega zavedal, ko je vpisal v ta zakon, da pa je mogoče, kljub temu kar sem povedal, financirati zasebne šole, ki izvajajo javne programe, v višini 85 odstotkov. Mislim, da je bilo že takrat to seveda zelo sporno s strani porabe javnih sredstev, ampak odločitev je bila sprejeta, je uzakonjena, vendar je predlagatelj tudi v 87. členu takratnega Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja, ki velja še danes, dal varovalko. In sicer gre za varovanje javne mreže, ki pravi, da ne glede na 86. člen zakona, o katerem razpravljamo, »zasebni šoli ne pripadajo javna sredstva, če je zaradi vpisa v zasebno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole ali je zaradi vpisa v zasebno glasbeno šolo ogrožen obstoj edine javne glasbene šole v istem šolskem okolišu«. Zadnji odstavek tega 87. člena pri varovanju javne mreže, »zasebna šola, ki se financira iz javnih sredstev, se v primeru iz prvega odstavka tega člena«, ki sem ga citiral, »preneha financirati po pravnomočnosti odločbe, ki jo izda minister«. To je ta varovalka, ki je bila takrat vgrajena v zakon in jasno govori o tem, da če bi zaradi organiziranja vzporedne zasebne mreže prišlo do tega, da ugasnejo javne osnovne šole, se

preneha financirati zasebno šolo. In če imamo to pred očmi, potem odpadejo prav vse te dileme, o katerih se danes pogovarjamo in se iščejo variante, ne vem, 100 : 85, 100 : 0, ali pa 100 zasebno in tako naprej. Zato apeliram, da se je treba vrniti na izhodišče, imamo popolno javno mrežo osnovnih šol in vse ostalo je potem mogoče financirati, ker pa je zakon bil sprejet in gre za pridobljeno pravico, samo v tem obsegu, kot je zakon v tistem obdobju pač dal, to pa je teh 85 odstotkov, ker Ustava tudi ščiti pridobljene pravice.

Mislím, da je treba predvsem tudi zaščititi starše, ki so v dobri veri vpisali svoje otroke tudi v zasebno šolo, ker menijo, da jim ta zasebna šola lahko nudi nekaj več kot sicer lahko dobijo v javni šoli v skladu z njihovimi pričakovanji, prepričanjem. Skratka gre za to, da poskušajo svojemu otroku nuditi po vsaj njihovem prepričanju bistveno več in boljše pogoje, kot bi jih sicer imeli v javni šoli. Ampak s tega izhodišča, ko izhajamo in za katerega sem prej govoril, da je mreža osnovnih šol popolna in da vsi lahko vpišejo svojega otroka v to šolo, ne glede na versko, spolno, narodno pripadnost, politično pripadnost, vsi lahko vpišejo svojega otroka v javno šolo in jim to seveda tudi potem financiramo. Če pa se vzporedno organizira potem ta zasebna šola, bi bilo korektno s strani te zasebne šole do staršev, da ta ustanovitelj, zasebnik, pokrije vendarle tistih 15 odstotkov, kolikor jih morajo starši ta hip plačevati. To bi bil korekten odnos do staršev. Razen v primeru, če ta osnovna šola ne bi imela popolne mreže, takrat seveda je ta odnos drugačen in je dobrodošlo, da tudi z javnimi sredstvi financiramo to. Ampak v Sloveniji je pač to dejstvo, ki sem ga opisal, in tega se dejansko moramo zavedati in tudi sam apeliram na ustanovitelje zasebnih šol, da vendarle zagotovijo staršem še tistih 15 odstotkov, kolikor manjka sofinanciranja javnega programa iz proračuna Republike Slovenije ali pa tudi proračuna občin, ki ravno tako v enem delu zagotavljajo sredstva za delovanje osnovnih šol. Tukaj se lahko zelo hitro poenotimo in vsi, mislim da, lahko pridemo zelo hitro do zaključka, da je potrebno, ker pa je veljavni zakon o financiranju bil sprejet, vendarle dopolniti 57. člen Ustave na način, da omogoča financiranje tistih 85 odstotkov s sprejetjem posebnega zakona.

Namreč, zdaj veljavna Ustava v 57. členu sploh ne daje možnosti, da bi sprejeli poseben zakon, s katerim bi financirali zasebne šole. Zdaj veljavni 57. člen tega ne omogoča in ta sprememba, ki jo predlagamo, pravzaprav legalizira to, kar je bilo sprejeto, in ohranja pridobljene pravice. Vse ostalo je iskanje in preprečevanje eden drugega ali pa politiziranje, ki nikoli ni dobro v javnem šolstvu, še posebej ne v osnovnem šolstvu, kajti resnično ima zelo visok ugled, zelo veliko stopnjo zaupanja med ljudmi in to je treba vedno imeti pred seboj. Kajti, če ostanemo pri takšni odločbi Ustavnega

sodišča, kot je zdaj veljavna, da moramo financirati v enakem odstotku javno veljavni program v zasebnih šolah, potem morate pričakovati, da bomo dobili na mizo predloge, da bomo imeli v Sloveniji osnovne šole, ki jih bodo organizirali kot zasebniki v skladu s svojo narodno pripadnostjo. Vsaka narodna skupnost v Sloveniji bo lahko zahtevala izvajanje osnovnošolskega programa in mi bomo morali to financirati, če ostane ta odločba v veljavi z javnimi sredstvi. Enako velja za raso. Pripadniki različnih ras bodo lahko zahtevali svojo osnovno šolo in bodo morali biti financirani iz javnih sredstev. Enako velja za spol, enako velja za jezik, enako velja za vero in ne nazadnje za politično pripadnost. Si predstavljate, da bi še politične stranke šle v to smer, da bi vsaka politična stranka zahtevala svojo osnovno šolo, svojo zasebno šolo? Oprostite, kakšen Babilon bi postal v Sloveniji, če se to začne izvajati? Samo opozarjam na to, ker vsi ti, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično pripadnost, lahko izobražujejo svojega otroka v javni osnovni šoli brez kakršnihkoli težav. Zasebne šole, nekatere, ki danes delujejo, imajo diskrecijsko pravico oziroma se lahko odločijo, da odklonijo vpis otroka v to zasebno osnovno šolo, pač, recimo, če ne bi bilo to v skladu z njihovo rasno usmeritvijo, spolno usmeritvijo, jezikom, versko usmeritvijo.

To je tisto, česar se moramo zavedati, ko razpravljamo o tem. Gre za zelo, zelo pomembno temo in če imaš vse to pred očmi, je smiselno, da se opremo na to, da imamo popolno javno mrežo osnovnih šol, in kakršnokoli odstopanje financiranja ostalih mrež je pravzaprav nesmotna poraba javnih sredstev in samo ohraniti moramo to, kar že je, zato ker je to z Ustavo tudi zaščiteno, in zahtevati od ustanoviteljev zasebnih šol, da zagotovijo tistih 15 odstotkov in razbremenijo starše, ki so v dobri veri vpisali svoje otroke v njihove šole. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Dovolite, da najprej v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije čestitam demokratični opoziciji Venezuele, ki je pred dnevi dobila eminentno nagrado priznanje Saharova za svobodo misli. To podeljuje, kot veste, vsako leto Evropski parlament. Zakaj? Zato, ker Evropski parlament spoštuje človekove pravice. Tudi Državni zbor je leta 1994 sprejel Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Sestavni del tega je Protokol številka 1, ki v drugem členu pravi in govori o pravici izobraževanja, citiram: »Nikomur ne sme biti odvzeta pravica do izobraževanja. Pri izvajanju nalog, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico

staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem.«

Gospo in gospodje, poslanke in poslanci! Potrebujemo najmanj 90 kilogramov pepela, da se posujemo, kakšne bedastoče so bile že v tej hiši sprejete samo v tem mandatu. Včeraj – neustavnost, danes greste z neustavnostjo nad neustavnost. Lepo vas prosim! Staršem dajmo prednost; staršem – to, kar sem prebral. Staršem dajmo prednost. Zakaj so nastale zasebne šole, gospe in gospodje? Na pobudo staršev. Če ste danes zgodaj zjutraj poslušali radio, ste to lahko slišali od predstavnika šole Montessori. Če ste brali ali pa poslušali Tarčo, ste to poslušali in slišali od gospoda Globokarja. Starši so dali iniciativo za zasebne osnovne šole. Jaz sem proti sofinanciranju z javnimi sredstvi zasebnega osnovnega šolstva. Sem proti, ker zasebno osnovno šolstvo je sestavljeno iz programa, to je software, in iz zgradbe, iz infrastrukture, to je hardware. Sem pa samo za to, da se javno veljavni program financira enako iz državnega proračuna, ne glede na to, če ga izvaja državna šola ali pa če ga izvaja zasebna šola. Res bi bilo dobro, gospe in gospodje, da si preberemo v celoti, dvakrat, trikrat, štirikrat, odločbo Ustavnega sodišča. Saj je že star papir, 4. 12. 2014.

4. točka, obrazložitve, to vas bo pa streznilo. »Vlada se strinja s pobudo predlagateljev in meni, da je izpodbijana določba v nasprotju z Ustavo. Sklicuje se na podatke Eurostata, ki kažejo, da je delež zasebnega šolstva v Republiki Sloveniji v primerjavi z drugimi članicami EU minimalen, zato meni, da obstoječa zakonska ureditev, ki jo izpodbijajo pobudniki, de facto ne omogoča zasebnega šolstva pri nas«. De facto ne omogoča zasebnega šolstva pri nas! "Vlada meni, da načelo enakosti ob doslednem spoštovanju načela socialne države zagotavlja enako javno financiranje enakih položajev, torej javnih in vseh vrst zasebnih šol, ki imajo javno veljaven program«. Kaj to komu ni jasno? In zdaj, ko govorite o partikularnih interesih, ki jih zasledujejo zasebne šole. In vi pričakujete, da bodo zdaj ti partikularni interesi zapisani v zakonu. Halo? Spet berem ustavno odločbo, 25. točka: »Pravica do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja od države namreč ne zahteva, naj financira tudi izvajanje nadstandardnih ali razširjenih programov, s katerimi zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese.« Seveda ne, to naj financirajo starši. Tukaj je v oklepaju 14. točka obrazložitve ene druge odločbe Ustavnega sodišča 68/98, pa sem tudi to poiskal; 14. točka te druge odločbe, 68/98. Pozor: »V okviru svobode vere Ustava staršem zagotavlja tudi pravico, da svojim otrokom zagotovijo versko vzgojo, ki je v skladu z njihovim prepričanjem,« to je namreč tretji odstavek 41. člena Ustave.

»Ta ustavna pravica staršev državo zavezuje spoštovati njihova verska prepričanja tudi na področju šole.«

Premalo imam časa, da bi vam še kaj prebral. Pa si vzemite čas in res priporočam, da se najprej osredotočimo na definicije, ki so nujno potrebne za današnjo razpravo. Podprl bom seveda amandma Nove Slovenije.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika gospod Kordiš.

Izvolite, imate besedo. /oglašanje iz dvorane/

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Sem bil omenjen kot predsednik Skupine prijateljstva z Venezuelo, vsaj programsko sem bil omenjen.

Kolega Horvat je zdaj pokazal vse svoje barve, ko je čestital desni opoziciji v Venezueli. Veste, kaj ta desna opozicija tam počne? Požiga javne šole! Veste, kaj še počne? Požiga javne zdravstvene domove ... /oglašanje iz dvorane/ ... in porodnišnice in pobija skupnostne aktiviste.

Glede na to, da pri nas veljajo malo drugačni standardi razrednega boja kot v kakšni Latinski Ameriki, si seveda skrajna desnica česa takega na ulicah ne more privoščiti. Pa vendar, podobno poskuša narediti skozi zakonodajo. Torej, požgati vse, kar je javnega dobrega, zadušiti, odrezati od javnih financ, zraven pa ta sredstva prekanalizirati v popolnoma zasebne interese – ravno tako kot venezuelska desna opozicija.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vračamo se k Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Besedo ima gospa Marinka Levičar, izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavnici ministrstva pristojnega in seveda kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Mene veseli, da je v naši državi okrepljena zavest na levi strani, da je treba krepiti javno šolstvo in vse, kar je javnega. Tudi sama to podpiram; tako krepitev javnega zdravstva kot javnega šolstva.

Javno šolstvo mora biti vsem dostopno in javno šolstvo je v resnici vsem dostopno. Zasebno šolstvo pa ni vsem dostopno. Javno šolstvo je organizirano tudi v krajih, kjer je tri, štiri, pet učencev, tako kot se je na primer zgodilo v Osilnici. Zasebno šolstvo temu ne sledi. Tudi jaz sem danes zjutraj, tako kot je gospod Horvat spomnil, poslušala, kaj je rekel predstavnik Montessorija, šole Montessori: »Mi bomo organizirali oziroma organiziramo svoje šole tam, kjer je interes staršev.« To se mi zdi prav, vendar, če imajo samo trije, štirje starši interes, da bi v šolo Montessori svoje učence vpisali, sem prepričana, da šola Montessori tam

pač ne more organizirati te šole, tako kot to dela javno šolstvo.

Javno šolstvo je dobro, moramo pa si prizadevati, da bi bilo še boljše. Tudi jaz sem se seznanila s to analizo, ki jo je omenil kolega Kordiš, namreč, da se v pismenosti med bogatimi in revnimi otroci izraža vedno večji razkorak, in sem prepričana, da bomo nekaj v tej smeri naredili na področju javnega šolstva.

Novelo tega zakona, ki ga danes obravnavamo, je treba podpreti, ker prinaša številne novosti, tako kot so že moji kolegi v prejšnjih razpravah omenili, zato se mi teh novosti ne zdi potrebno ponavljati. Ampak ponovila oziroma poudarila bi samo tiste dve, ki se meni zdita zelo pomembni. Torej, da bo preverjene teh veljavnosti teh programov in da se, če šole tega ne bodo izvajale, lahko ta javni program odzame tem šolam. Zelo pomemben se mi zdi tudi kriteriji za ustanavljanje javnih šol, novih zasebnih javnih šol. Tega do zdaj nimamo urejenega, to bo urejeno in to se mi zdi tudi zelo pomembno.

Res je, tako kot so že kolegi pred mano omenili, da je pristojni odbor za izobraževanje o tej noveli razpravljaj kar 4-krat in v glavnem so se vse razprave vrtele okrog tega financiranja zasebnih šol; to, kar se nam pač nalaga uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča. Žal smo se res premalo sploh dotaknili teh drugih novosti, ki so prav tako pomembne.

Vseeno sem zadovoljna, da smo v tej razpravi na našem pristojnem odboru uspeli z amandmajem, ki ga je predlagal Desus, in da je to zdaj sestavni del te novele zakona, da se bo samo obvezni del izobraževanja v zasebnih šolah financiral 100 odstotno. Prepričana sem, da to pomeni spoštovanje ustavne določbe. Nam se gre predvsem za to, da bi to ustavno odločbo spoštovali in gospod Horvat, kolega pred mano, je opozoril na obrazložitev te ustavne odločbe. Jaz bi pa še enkrat samo citirala, kar je Ustavno sodišče reklo glede spoštovanja 57. člena Ustave, »...ker je ustavna pravica do brezplačnega obveznega osnovnošolskega izobraževanja učencev povezala z njihovo ustavno dolžnostjo, se mora iz javnih sredstev financirati tisto osnovnošolsko izobraževanje, ki je za učence obvezno.« Prepričana sem, da s tem dopolnilom oziroma to novelo, ki smo jo predlagali v Desusu, se s tem zadostuje odločbi Ustavnega sodišča. Razumem pa tudi kolege z desnice, ki predlagajo še več, in mislim, da je to njihova pravica in ne bi o tem diskutirala. Njihova pravica in želja je pač, da bi se še financiralo več, kot zahteva odločba Ustavnega sodišča. Moje stališče pa je, da se tej določbi Ustavnega sodišča oziroma odločbi samo zadosti. To mislim, da je s tem zakonom, ki je predlagan danes – in upam, da ga bomo sprejeli –, tudi zapisano in uresničeno.

Zato mislim, da amandmajev, ki so jih vložili SDS, Nova Slovenija in tudi skupina poslancev Stranke modernega centra, ne bom podprla, ker ne čutim potrebe, da bi bili potrebni

za zadostitev tej osnovni nameni tega zakona. Rada pa bi še poudarila, da se mi zdi pomembno pri noveli tega zakona, da bo njeno uresničevanje, ker bodo pač dobili nekaj sredstev manj zaradi tega, ker se 100-odstotno ne bo financiral oziroma vsaj 80-odstotno financiral tudi ta dodatni del, neobvezni, razširjeni del programa, da bo to stopilo v veljavo šele z naslednjim šolskim letom.

Torej, meni se zdi, da je treba ta zakon podpreti in ga mislim tudi podpreti, amandmajev pa, kot sem rekla, ne. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Magister Matej Tonin želi podati postopkovni predlog.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani, podpredsednik, saj veste, da vas imam za korektnega poslanca in da tudi korektno vodite to sejo, ampak mislim pa, da tukaj pa ste po nepotrebnem obmolknili in da bi v primeru izpada poslanca Kordiša morali odreagirati.

In sicer, v tej hiši, v tem Državnem zboru je prepovedano povečevanje totalitarnih režimov in poslanec Kordiš si je prav to privoščil. Veste, da režim v Venezueli je nedemokracija, da strada svoje ljudi, da jih pobija. To, kar si je privoščil poslanec Kordiš, je enostavno nedopustno in kot predsedujoči bi mu morali dati vsaj opomin. To je moj prvi postopkovni predlog.

Drugi postopkovni predlog se nanaša na poslanca Tabakoviča, ki me je prej pozival, naj mu dostavim dokaze oziroma vsebino, kje pišejo stvari, o katerih sem govoril. Mu bom natančno povedal, za kaj gre. In sicer, on me je spraševal, kateri je tisti razširjeni program, ki zasleduje partikularne interese. To je bilo njegovo vprašanje. Naj mu povem, kje to piše, kaj je ta razširjeni program, ki zasleduje partikularne interese. Ustavno sodišče je v 14. točki obrazložitve zelo jasno povedalo, da gre v tem primeru za verski pouk oziroma za versko vzgojo. Torej, če zdaj zelo jasno postavimo vse stvari v gabarite, imamo državne šole, imamo zasebne šole z javnim programom in imamo zasebne šole. Pri državnih šolah se vse financira, obvezni in razširjeni program, pri zasebnih šolah z javno veljavnim programom bi se moralo 100-odstotno financirati obvezni program in razširjeni program, je pa tu izključena verska vzgoja. Pri ostalih zasebnih šolah nas pa stvari niti ne zanimajo. Sprevrženo je, da poslanec Kordiš razpravlja, češ da mi danes govorimo o zasebnih šolah, pa ne govorimo o zasebnih šolah, ampak o zasebnih šolah z javno veljavnim programom, in gre za bistveno razliko. Mislim pa, da je tudi sam povedal, ko je govoril, da gre na nek način za ločen ideološki aparat; to je pa tisto, kjer se Levica kar trese, da ne bi slučajno kdo drug morda še kaj drugega povedal, kar ne bi bilo na liniji z njimi. Ampak vse te stvari, ki se bodo drugače povedale, kot kar je na liniji z njimi, se morajo tako ali tako posebej plačati. Tako pač je. In naj bodo v svojih

razpravah korektni. Poslanec Tabakovič, kot sem rekel, 14. točka razlage Ustavnega sodišča vas pa napeljuje na tisto, kar ste terjali od mene.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, mag. Tonin.

Bom začel pri drugem, povabil bi vas k razpravi v odgovoru gospodu Tabakoviču, ne pa k postopkovnemu predlogu. Pri prvem, kot ste bili priča, sem gospoda Kordiša nemudoma preusmeril k razpravi o točki dnevnega reda. Ravno v izogib temu, kar se bojim, da ste ravnokar sprožili s tem postopkovnim. Postopkovno dajem besedo tistemu, ki jo je takoj za vami zahteval. Gospod Miha Kordiš, izvolite, imate postopkovno. Toliko, da se zavedamo, kako senzibilno vprašanje je. / oglašanje iz dvorane/ Se opravičujem, gospod Mahnič, razumel sem gospoda Lisca, da želi postopkovno. Ko sem rekel, da ima Matej Tonin, sem razumel, da ne želi več. Če to ni tako gospod Kordiš, se opravičujem, postopkovno ima gospod Lisec, ker je res najprej dvignil roko, ampak sem razumel, da preklicuje.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite, imate postopkovni predlog.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik. Nimam pojma, kaj se dogaja v glavi poslanskega kolega Mateja Tonina. Pa tudi, če bi enako mislila, ne bi bilo nič narobe in ni v nasprotju s poslovnikom, če oba predlagava enake predloge pri proceduralnih predlogih.

Spoštovani podpredsednik, zakaj sem se odločil, da dam postopkovni predlog, in kaj je moj postopkovni predlog. Moj postopkovni predlog je, da vse tiste razpravljavce, ki bodo danes strašili s privatizacijo javnega šolstva, napotite na 87. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. In, gospod podpredsednik, da ne boste iskali po spletnih straneh, dovolite, da preberem 87. člen, ki govori o tem, da nikakršna privatizacija ne osnovnih šol niti katerih drugih šol v Sloveniji sploh ni mogoča. Citiram: »Ne glede na 86. člen tega zakona zasebni šoli ne pripadajo javna sredstva, če je zaradi vpisa v zasebno osnovno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole oziroma je zaradi vpisa v zasebno glasbeno šolo ogrožen obstoj edine javne glasbene šole v istem šolskem okolišu.« Zato, spoštovani, predlagam, da vsakič, ko bo kdo govoril o privatizaciji slovenskega šolskega sistema, ga opomnite, da preden laže ali pa zavaja, naj si še enkrat prebere 87. člen.

Drugo, predlagam, da enako opozorite tudi podobne oziroma enake razpravljavce, ko bodo govorili, zakaj pa nihče noče zgraditi osnovne šole v Osilnici. Ker je ne more, ker imamo že problem s to javno veljavno šolo in ker piše, da se ne more ustanoviti zasebna šola, če je zaradi vpisa v zasebno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole. Pa da ne govorim naprej, kdo je hotel ukiniti osnovno šolo v Osilnici in kdo je sklical nujno sejo Odbora za

izobraževanje, kjer smo predlagali sklep, da se tega ne naredi. Prvopodpisani Jože Tanko!

Skratka, spoštovani podpredsednik, proceduralni predlog. Ko bo kdo govoril o privatizaciji osnovnega šolstva v Sloveniji, ko bo kdo govoril, zakaj ni zasebnih šol v manjših krajih, prosim, da ga prekinete in ga opozorite, naj najprej prebere obstoječo slovensko zakonodajo, v tem primeru 87. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. To pa predlagam zato, ker se je danes to že nekajkrat ponovilo in v izogib naslednjim manipulacijam predlagam, da se tega ne poslužujejo več. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Prvič, gospod Tomaž Lisec, ko boste želel naslednjič postopkovno, jasno dvignite roke in boste to brezpogojno tudi dobili.

Drugič pa, zavračam vaš postopkovni predlog, kajti omejevanja razprave – se ne bom tega predloga držal. Tako se zdi mi smotno, da ne glede na to, da gre za zelo pomembno vsebino, da dopuščamo in puščamo vsakemu od nas, da razpravlja v okvirih točk dnevnega reda.

Prosim, gospod Mahnič, želite kaj dodati? Slišim, da ste zelo glasni. Želite kaj povedati? (Ne.) Torej nadaljujemo.

Gospod Miha Kordiš, imate postopkovno.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

Predlagam, da zavrnete kategorično postopkovne predloge kolega Tonina, ker mu je uspelo v treh minutah svojega postopkovnega govora, srebrnemu jeziku in lepo ukrojeni suknji navkljub, lagati kot je dolg in širok.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospodje, ali lahko nadaljujemo s točko dnevnega reda? Bi še kdo želel besedo? Opažam, da ne. Zato, gospa Jelka Godec, izvolite, ste na vrsti, imate besedo.

Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Toliko laži, kot je bilo danes izrečenih, se strinjam, jih že dolgo nismo slišali v tem Državnem zboru. Očitno pa je, da lažejo predvsem tisti, ki nikoli še niso imeli otrok v osnovni šoli, nikoli v bistvu vodili kakršenkoli ali javni zavod, ali gospodarsko družbo, ali karkoli, ali pa sploh prebrali zakone na tem področju. Najbolj odmeva tudi, recimo, v javnosti takšna parola: Javna šola je edina šola za vse. To je parola iz nekih časov, ki se je pojavila nedavno tega, torej nekaj dni nazaj s strani enega bivših ministrov. Torej, vsi otroci morajo v javno šolo, če hočejo ali ne. Vprašanje je, če starš za svojega šestletnega otroka ne vidi v javni šoli tiste šole, ki bi mu prinesla dodano vrednost, ki bi ga lahko izobrazila v smeri, ki si starš želi. Ali

je to verska smer, ali je to smer waldorfske šole ali kakršnekoli posebne oziroma šole, ki nudi nekaj več, ima drugačne pristope kot javna šola. Predstavljajte si Janeza Novaka, avtomehanika, plačuje davke v Sloveniji, ženo Francko Novak, ki dela, recimo, v Gorenju, plačuje davke v Sloveniji, enostavno davke, ki potem grejo tudi za javne šole oziroma za financiranje javno veljavnih programov v osnovnih šolah. In zdaj ta dva starša za svojega šestletnega otoka ugotovita, da šola, ki je v tistem okraju, nekako ni prava šola, si želita več, želita, recimo, otroka vpisati v waldorfsko šolo in ga tudi vpišeta. Ampak vi želite, da se javno veljavni program v teh šolah ne financira 100-odstotno. Torej pomeni, da se ne financira, to pomeni, da davki, ki jih ta dva starša plačujeta, v bistvu ne bodo povrnjeni v smislu šolanja njihovih otrok. Govoriti, da morajo vsi otroci v javne šole, je popolni nesmisel. Šolanje, izobraževanje v Sloveniji je svobodno in se lahko vsak starš odloči ali pa otrok potem za srednjo ali fakulteto odloči sam. Če je to zasebna, če je to javna, če je to šola s koncesijo, nima veze, pomembno je, da se jim po ustavi javno veljavni program osnovne šole financira 100-odstotno.

Ko pravite, odloča Ustavnega sodišča ni jasna. Odločbe Ustavnega sodišča so javne, odvisno je samo, kako si pač kdo to predstavlja oziroma kako zadeve bere, in lahko premikate to obvezno naprej pa nazaj, kakorkoli, potem imate konec koncev tukaj še Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o osnovni šoli, ki jasno piše. Jasno piše najprej, gremo pri Ustavi, osnovnošolsko izobraževanje je obvezno. Torej gre za obvezno osnovno šolo. Drugo, v zakonu piše, javno veljavni program in Ustavno sodišče govori o javno veljavnem programu obveznega osnovnega šolstva. Največja napaka je sploh bila, da smo se začeli pogovarjati o obveznem in razširjenem delu. Če pa se že o tem pogovarjamo, pa je v Zakonu o osnovni šoli javno veljavni program oziroma program osnovnošolskega izobraževanja razdeljen oziroma piše, obsega obvezni program in razširjeni program. V obveznem programu so zajeti vsi ti predmeti, ki jih vsi dobro poznamo, od slovenščine naprej, do gospodinjstva, tehnike in tako naprej, in izbirni predmeti. Da pa je v razširjenem programu lepo zapisano, 20. člen Zakona o osnovni šoli, da razširjeni program obsega podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dodatni pouk, dopolnilni pouk, interesne dejavnosti in pouk neobveznih izbirnih predmetov. To je v razširjenem programu in nič več. Nič več. Tukaj notri točno definira, kaj gre za razširjeni program. Ko vi to delite in pravite, da pač boste financirali samo 100 odstotkov obveznega programa in nič ali ... Saj zdaj več ne vemo, koliko. Recimo, zdaj v obstoječem predlogu nič za razširjeni program, pomeni, da boste otrokom, ki obiskujejo javno veljavni program obveznega osnovnošolskega izobraževanja, kratili pravice oziroma jim ne boste financirali podaljšanega bivanja, jutranjega

varstva, dodatnega in dopolnilnega pouka, interesnih dejavnosti in pouka neobveznih izbirnih vsebin. Torej, ne glede na to, kdo je ustanovitelj, vsi tisti torej, ki izvajajo javno veljavni program obveznega osnovnega šolstva, morajo ponuditi učencem tudi razširjeni program v tem smislu, kar sem zdaj povedala po zakonu, in vi tega ne želite financirati. Kaj to pomeni? ZPS, kar poslanci SMC nikakor danes niso želeli tega izpostaviti, je na odboru povedala oziroma opozorili so, da je amandma – torej amandma, ki je bil sprejet in zdaj omogoča 100-odstotno financiranje obveznega programa in nič razširjenega – sporen z vidika načela varstva zaupanja v pravo iz drugega člena Ustave Republike Slovenije. Ta drugi člen pa omogoča posamezniku oziroma mu zagotavlja, da mu država pravnega položaja ne bo arbitrarno poslabšala, to je poslabšala brez razloga, utemeljenega v prevladujočem javnem interesu. Ni bilo nobenih razlogov oziroma nobenega pojasnila, zakaj je Desus s tem amandmajem, torej nič procentov financiranja za razširjeni program, kaj je s tem želel doseči oziroma kaj v bistvu je namen tega. Je pa jasno, da gre za poslabšanje trenutno že pridobljenih pravic teh otrok, torej da imajo financiran dodatni dopolnilni pouk in interesne dejavnosti in jutranje varstvo.

Zdaj pa, da vam zadeve še malo zakompliciram. Pravite, 100-odstotno bomo financirali obvezni – kakšna je bila izjava? Aha, program, ki je za učence obvezen. Za učence je v osnovni šoli obvezen ta del, obvezni program, ki ga morajo obvezno obiskovati, razširjeni pa samo, če želijo. Torej, k dopolnilnemu grejo, če želijo, k dodatnemu grejo, če želijo. O tem malo kasneje. Torej, financirali boste program, ki je za učence obvezen. Na Šuštarjevi osnovni šoli, to je verska, da se ne bomo sprenevedali, je za učence obvezen program oziroma obvezno obiskovati tudi predmet narava in tehnika, praktikum, spoznavanje vere, vera in kultura. No, zdaj pa mi povejte, ali boste tudi to financirali. Ker ste dejali, da s 100-odstotnim financiranjem obveznega programa, ki je obvezen za učence, to pomeni potem, da boste financirali tudi partikularne interese te osnovne šole. Ker to so partikularni interesi, ker v bistvu niso obvezni po zakonu, učenec pa mora to obvezno obiskovati. Da vam stvari še malo zakompliciram. Ker sploh ne veste, o čem govorite. Ker si večina poslancev sploh ni pogledala predmetnikov teh zasebnih šol in sploh nimate – niti Zakona o osnovni šoli – nimate predstave, kaj so partikularni interesi, kaj je obvezni program, kaj je razširjen program, kaj je dodatni razširjen program in tako naprej. To v Slovenski demokratični stranki neprestano poudarjamo. Javno veljavni program obvezne osnovne šole se naj financira 100-odstotno, ne glede na to, kdo je ustanovitelj. Vsi tisti predmeti, pa jih vrzite, kamor jih hočete – ali v razširjeni, ali v obvezni, kamorkoli –, ki pa izražajo partikularne interese te šole, se ne smejo financirati iz javnih sredstev.

Temu sledi tudi, ker je tudi v 25. točki Ustavno sodišče zapisalo, da država ni dolžna financirati tistega dela, ki zasleduje partikularne interese, ki pač izvajajo javno veljavni program. Zdaj vas pa sprašujem, dragi poslanci, obveznost za učence na Šuštarju so tudi predmeti vera in kultura, spoznavanje vere, narava in tehnika. Vi boste to financirali 100-odstotno? Razširjeni del, o katerem govorimo, torej podaljšano bivanje, dodatni dopolnilni pouk, interesne dejavnosti in tako naprej, tega pa nič? Ne! Otroci v teh šolah ne bodo imeli financirane dodatne učne pomoči, jutranjega varstva, interesnih dejavnosti. Ne! Ker kaj so ti otroci kaj drugačni od naših? Obiskujejo obvezno osnovno šolo, katere pač je ustanovitelj nekdo drug in ne država.

Govoriti, da je razlika med bogatimi in revnimi, pismenosti otrok bogatih in revnih, takšna kot je, verjamem, da te statistike obstajajo, celo mogoče držijo – ampak, kaj ima to zveze z zasebnimi in javnimi šolami? Kakšne zveze ima to? Tudi v javnih šolah so otroci bogatih staršev, ki so verjetno padli v to statistiko. Kje je tukaj kakršnakoli povezava s financiranjem razširjenega programa oziroma s tem zakonom danes? Naredite, da bo pismenost se povišala med socialno šibkimi. Kaj vi delate? Tem šolam, ki izvajajo javno veljavni program obvezne osnovne šole, jemljete denar, zato ker te šole imajo notri elitne otroke, ker te šole niso na podežlju in ne vem kakšni razlogi so še vse. Ker imajo ti otroci javno šolo in naj gredo tja. Ne, ti otroci si ne želijo v tiste javne šole, ker se ne vidijo tam. Ker jim je fino na waldorfski šoli, ki dela z otroki, ki spodbuja družinsko življenje, prijateljske odnose, ne vem, imajo drugačne pristope, gradijo na teh veščinah, ki jih imajo otroci. Drugače jih pač izobražujejo in vzgajajo. Ti otroci so na koncu koncev dobijo spričevalo devetletke, gredo naprej v srednje šole in potem še nadaljujejo šolanje. Zakaj ni na podežlju teh šol? Ja zato, ker je treba dati ... Prvo kot prvo, materialni stroški so, treba je imeti prostore, teh prostorov ni; drugo kot drugo, jih zakon omejuje, kot je bilo že povedano. Po 87. členu se zasebna šola ne sme ustanoviti tam, kjer je ogrožena javna šola. In kdo bo ustanovil v neki vasi, kje so zdaj štirje otroci? Saj ne more, saj ne sme! Kaj da ne more, ne sme, po zakonu ne sme! In to so nesmiselni argumenti. To so popolnoma nesmiselni argumenti. Mi se moramo tako ali tako boriti za te podružnične šole, kjer imajo štiri otroke, in smo se borili tam za Osilnico, kot je rekel kolega.

To, da so v teh zasebnih šolah otroci bogatih staršev; so tudi bogati, ja. Pa so tudi revni. Tako kot v javni šoli. So bogati in so revni in zato je tudi na teh zasebnih šolah poteka humanitarna akcija, so skladi, ki omogočajo šolnine tem otrokom, ki jim plačujejo ... In vi zdaj pravite, uničimo še to, ker zdaj bomo pa še ta denar vzeli, torej, da še manj teh otrok, še manj otrok bo na zasebnih šolah.

Pravite, da v zasebne šole lahko gredo samo tisti otroci, ki jih pač zasebna šola želi vzeti. Saj jih več ne more, ker je ministrstvo predpisalo, koliko razredov lahko razpiše! Zadnjič ste lahko slišali, da bi bilo še več vpisa, če bi lahko razpisali nov oddelek, pa ga ne smejo. Ne smejo ga! Po zakonu ga ne morejo razpisati. Torej bi bilo še več teh otrok. Javna šola ima svoj okoliš, zasebna ga nima. To je res. V javno šolo v tem okolišu imajo vedno, vsako šolsko leto vpis za – ne vem, bom rekla sedaj tisoč otrok. Če sta tisoč dva, zna biti problem in tudi tista dva preusmerijo v drug šolski okoliš, ker pač enostavno ga v javno šolo tam ne morejo vpisati. Če želite vpisati otroka v neko šolo, ki ni v vašem okolišu, tudi rabiš soglasje. Torej, so varovalke takšne in drugačne. Pravim še enkrat, argumenti, zakaj ni šole zasebne na podežlju, češ da zato ne morete podpirati, ker je ni tam, pa bi si jo želeli. Ja, jaz bi si tudi želela, verjetno marsikdo. Ampak potem dajte to omogočiti. Vendar zakon danes tega ne omogoča. Javne šole, javna mreža javnih šol je zaščiten in ni možnosti, da se ustanovljajo.

Torej, s tem zakonom, s temi amandmaji odrekate v bistvu davkoplačevalcem, ki imajo otroke na teh šolah, da bi se jim financiral obvezni javno veljavni program. Odrekate jim torej, da davek v bistvu, če v prisposodi govorim, da denar sledi v bistvu davkoplačevalcu, tako kot pri zdravstvu. Vsi moramo iti k zdravniku, ki je v javnem zdravstvenem domu. Bog obvaruj, da bi šel kdo k zasebniku. O kakšnih nesmislih se danes v Slovenijo pogovarjamo, namesto da bi omogočili vsem izobraževanje, ki si ga želijo, in bi financirala država obvezni osnovnošolsko izobraževanje, javno veljavni program in da bi enkrat že nehali govoriti v Sloveniji, da se financirajo, recimo, v tem primeru zasebne šole, ker se ne. Financira se javno veljavni program. Financirajo se plače učiteljev v teh šolah, ki izvajajo javno veljavne programe. Ti učitelji so plačani po zakonu o plačah v javnem sektorju, so po kolektivni pogodbi za neizobraževanje, za šolstvo. Torej vse isto velja kot v javnih oziroma šolah, ki jih je ustanovila država. Zadel jih je tudi ZUJF. Torej, gre za isto.

Da imajo oddelke na zasebnih šolah drugače organizirane, torej manj otrok in ne vem, kaj so vse – so standardi in normativi v šolstvu, dragi moji. Če ne izpolnjuje šola standardov in normativov, ne bo dobila denarja, ker mora javljati na ministrstvo, koliko otrok je v šoli, koliko v dopolnilnem, koliko dodatnem in ne vem katere ... To vedo ravnatelji bolje, koliko vseh teh statistik morajo ob koncu in začetka šolskega leta dati. In če se ne izpolnjuje standardov in normativov, tudi šola, ki jo je ustanovila, ne vem, na primer Montessori, ne bo dobila denarja. Torej, ne govoriti, da se jim pač financira nekaj, česar nimajo. Ni res. Ker na lepe oči država, upam, da – no, vsaj takšnim šolam zagotovo ne da denarja. Mogoče komu drugemu. Torej, to so takšni argumenti, ki so

popolnoma nesmiselni, in upiranje v Sloveniji proti zasebnemu in iniciativi je nekaj neverjetnega. Namesto da bi, še enkrat, omogočali tako kvalitetno šolstvo, ne glede na to, kdo je ustanovitelj, dopuščali svobodno izbiro tako staršem kot učencem. Zatočnost v tej državi je neverjetna. Tako kot zatočnost včasih v tej dvorani, ko bi bilo najbolje, da se okno odpre, da se naredi prepih v nekaterih glavah.

Pravim še enkrat, bom povedala tako, kot sem na odbor. Imam otroka v javni in zasebni šoli in se ne sramujem ne ene ne druge šole. Zakaj imam otroka v zasebni šoli, sicer srednji šoli? Zato, ker se ni videla v javni šoli, ker enostavno ni videla nobene možnosti. In nimam problema z ničemer. Ko gledam tam otroke in starše, vem, da to ni elita. Vem pa, da je elita v osnovni šoli, ki se spreneveda in se norčuje predvsem iz otrok, ki so drugih narodnosti. Sramotno za javno šolo. Če ste gledali Tarčo, ravnatelja, predstavnika ravnateljev, ki je bolj nestrpen kot vsi ostali sodelujoči, to je predstavnik javne šole. To za mene ni predstavnik ne javne šole ne nikogar. To je predstavnik neke ideologije, ki je danes ne bi smelo več biti v Sloveniji.

Meja med javnimi in zasebnimi je torej že danes. Ker zasebne šole, ki ne izvajajo javno veljavnega programa, se ne financirajo z davkoplačevalskega denarja. Gre recimo, za British school v Ljubljani, ki je čista zasebna šola in se ne financira iz davkoplačevalskega denarja. Z zakonom, ki ga danes sprejemate, verjetno – ne vem sicer, ker v SMC, ki sicer pravijo, da se obnašajo odgovorno, vsaj eden poslanec je tako dejal – še danes lahko marsikaj pričakujemo in to barantanje z nič, 85 na 65 je sramotno in neodgovorno dejanje. Daleč od tega, da bi lahko govorili, kdo se obnaša odgovorno. Prav tako v šolah pravite, da so šolnine, da gre za komercializacijo in za tržno dejavnost ... Vse šole so netržne, torej ne morejo ustvarjati dobička. Še enkrat, prej vsaj malo poglejte predmetnike.

Vprašanje seveda za koalicijo pa še enkrat predvsem pa za Desus, ker so dejali, da s členom, ki so ga sprejeli, oziroma z nič financiranja razširjenega programa po mnenju pravnikov pomeni tudi poseganje v že pridobljene pravice in možnost neustavnosti po 2. členu Ustave. In da bodo financirali samo tiste, kar je za učence obvezno, potem naj si pogledajo predmetnik in obvezne predmete v Osnovni šoli Alojzija Šuštarja, pa jih sprašujem, ali bodo financirali tudi tiste predmete, ki zasledujejo partikularne interese te šole. Če ja, potem ste se pa popolnoma zapletli in rabite res spet kakšen gordijski vozec presekat, tako kot jih sečete na nekem drugem področju.

Verjetno je še kakšna druga stvar, ki bi jo bilo treba izpostaviti, ampak krepiti javno šolstvo, pa naj stane, kar hoče, torej uničiti vse ostalo ... Ampak ne vem, kje krepite javno šolstvo s tem, da omejujete svobodo tistih, ki si ne želijo oziroma ne obiskujejo javnih šol in so

našli, recimo, svojo priložnost v waldorfski šoli ali pa v šoli Montessori.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, še enkrat rečem, vas spoštujem, ampak ponovno ste obmolknili, ko me je poslanec Kordiš neposredno napadel in žalil. On je dvakrat rekel, da sem se lagal; se pravi, on se je dvakrat zlagal in potem meni očital, da to delam. To je nekaj podobnega, kot bi tat vpil: »Ujemite tatu!« Gre v tej hiši za demokracijo? Če bomo dopuščali tudi v tem parlamentu, da bodo poslanci neposredno lagali in to očitali drugemu, potem ne vem, kam smo prišli.

Še ena stvar. Nikoli se ne spuščam v stil oblačenja poslanca Kordiša. On si to dovoljuje, nam meče opazke kar tako in niti opomina ne dovoli. Mislim, da gre za ugled te hiše, da je treba na tovrstne žalitve odreagirati, ker so nedostojne.

Še ena stvar, če ste zelo natančni. Jaz sem v svoji debati rekel samo to, da poslanec Kordiš govori o zasebnih šolah, danes je pa tematika zasebne šole z javno veljavnim programom in on me mirno označi za lažnivca in nič se ne zgodi. To, da je povelečeval totalitarni režim, je dejstvo in ko poveš resnico, si označen za lažnivca. Zgodovina natančno uči, kam so tovrstne zadeve in postopki peljali v 30. in potem po 40. letu in tako naprej. Zato je treba radikalne poslance začeti danes opozarjati, ker morda bo čez nekaj mesecev prepozno.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

Ponovno predlagam, da zavrnete ponovno kategorično postopkovni predlog kolega Tonina. Ne vem pač, kaj mu je, da sedaj s temi proceduralci, ki proceduralci niso, skače. Najbrž je nervozen, ker mu bo Marjan Šarc odnesel poslanski sedež tam v Kamniku. Ampak pomirite ga, ker to nikamor ne sodi, nima nikakršne zveze z vsebino, samo pač neka provokacija konflikta, ki nima nobene osnove.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno, mag. Branko Grims. / oglašanje iz dvorane/ Niste želeli postopkovnega? Razprava. Bom potem.

Odgovoril bi obema. Vsak od nas lahko nastavi drugo lice in se potemtakem strinjam delno z vami, mag. Tonin, in tudi z vami, gospod Kordiš, ampak jaz vas vse prosim, da se vzdržimo, če le lahko. Seveda lahko vsakič znova opozarjam, in to tudi počnemo, ampak velikokrat je stvar naše presoje, ali s tem generiramo še dodatno širjenje sovražnega govora ali pa poskušamo s pomiritvijo delovati v smeri, da vsi skupaj govorimo o temi, ki je na

dnevnem redu, in ne dodatno vznemirjamo svojih kolegov in kolegic. Razumem, mag. Matej Tonin, poskušal sem že nemudoma in sem bil relativno uspešen, dokler niste vi ponovno pozvali, in to že v tretje. In seveda, reakcija, odziv je nemuden tudi z druge strani. Tako da vas prosim, da se včasih vsi skupaj ugriznemo v jezik, predvsem z željo po konstruktivni razpravi, in da se velikokrat zavedamo, da imajo naša dejanja potem tudi od nasprotno mislečih neko določeno reakcijo in s tem samo širimo svoje nestrinjanje in nestrpnost.

Vse skupaj prosim, da nadaljujemo s točko dnevnega reda. V tem krogu imamo še eno razpravljavko, gospo Eriko Dekleva, in potem bom sprožil še en krog.

Mag. Matej Tonin, preden dam besedo gospe Eriki Dekleva, imate ponovno postopkovni predlog, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Predsedujoči, ne morete biti vseglihar. Poslanec Kordiš je začel s postopkovnim napadom na mojega poslanskega kolega Horvata zgolj in samo zato, ker je čestital za nagrado Saharov, in od tukaj naprej se je celotno kolesje zavrtelo. Mi, ki se trudimo v tem državnem zboru govoriti resnico, smo lažnivci, radikalni poslanci, ki pa lažejo, da smo mi lažnivci – pa vi pravite, da smo zdaj enakovredni in na isti strani. Jaz na takšen princip vodenja in na takšen način ne morem pristajati. Imate dvojne standarde. Radikalnim poslancem, kot je poslanec Kordiš, se dovoljuje vse, on lahko zmerja, laže in ni nič, niti opomina ne dobi. Tukaj ste do poslanca Trčka mnogo bolj strogi, pa je mnogokrat mnogo bolj vsebinski kot poslanec Kordiš, ampak njemu pa nič.

Pa še ena zadeva, da bo tukaj jasna, kar se tiče mojega poslanskega mandata, poslanec Kordiš, ne skrbite. Garantiram vam, da bom jaz naslednji mandat tukaj sedel, vas pa ne bo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Očitno sem zadel v živo, ne slišimo velikokrat kolega Tonina, da takole malo izgubi kontrolo pri svojih replikah. Ampak niti se ne bom spuščal v kakšne dodatne postopkovne predloge, razen to, da, predsedujoči, kot ste sami rekli, dajte pač to »puškarjenje« presekati, ker ne gre nikamor, nima nobene osnove. Napihovanje tam enega poslanca nam sabotira celotno debato. No, prosim.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Nič novega nismo danes slišali, »SDS je edina odgovorna stranka v tem prostoru in ne prispeva k zatohlosti v tem prostoru«. Tudi prav.

Res je težko po vseh teh stališčih povedati še kaj novega. Predvsem je zelo težko umestiti to razpravo v neke racionalne okvire. Kljub vsej ideologiji, zavajanju, manipuliranju je morda prav, da ponovimo tudi večkrat, če je treba, nekatera dejstva. Morda najprej to, da je sistem organizacije in financiranja izobraževanja v naši državi zastarel. Spremembe so nujne, pa se vsi pogovarjamo samo o financiranju in prav nič o organiziranju. Če bi do ustreznih sprememb v preteklosti že prišlo, se seveda danes na tak način tu notri ne bi pogovarjali. Ker je debata izredno ideološka in neracionalna, človek dobi občutek, da je pravzaprav en velik interes ali pa vsaj interes večine, da vse ostane tako, kot je, in tako, kot je, je Ustavno sodišče reklo, da je narobe. Tudi to najbrž večini ustreza, zato da lahko potem s prstom kaže in uperi vse v predsednika Vlade. To zelo pogosto in zelo rada počne in tudi danes je počela spoštovana kolegica Ljudmila Novak, jaz pa ji moram povedati, da ni predsednik Vlade tisti, ki danes lahko pritisne na gumb za ali proti, mi smo, zato je na nas ta odgovornost. Kolegica Ljudmila Novak, veste, po ustavi poslanci nismo dolžni upoštevati nobenih navodil, slediti moramo svoji vesti. In če ste na desni strani naučeni, da morate delati tisto, kar vodja reče, je to vaš problem, ne naš. Mi sledimo svoji vesti in seveda glasujemo skladno z ustavo.

Seveda se vse začne in konča pri denarju, žal tudi tokrat stopa v ospredje. Če želimo to spremeniti, je treba spremeniti zakon in jasno zapisati kriterije, ki razmejujejo javno in zasebno. Treba je urediti tudi nadzor nad delovanjem zasebnih šol. Če jih že moramo financirati v 100 %, je potem prav, da jih tudi nadzorujemo. Ampak o tem govori le malokdo, večina sedi na svojem bregu in trmasto vztraja pri svoji rešitvi, jaz pa mislim, da si v bistvu nismo tako zelo narazen. Mislim tudi, da ni kakšne velike potrebe po tem, da se prepričujemo, kdo ima prav, kdo pravilno bere odločbo Ustavnega sodišča in kdo narobe, vsaj zelo daleč nas to ne bo pripeljalo. Poglejmo raje ta del, v čem se strinjamo. Strinjamo se, da je treba 100-odstotno financirati obvezni del programa tako v javnih kot v zasebnih šolah. Seveda se razhajamo v tem delu, ki naslavlja financiranje razširjenega dela programa, ampak tu bi morali po moji oceni znati sprejeti kompromis, ker v politiki po navadi ne sprejmemo tistega, kar si želimo, ampak tisto, kar lahko. In kdo je danes, razen SMC, sposoben sprejeti kompromis? Tako ali drugače; mislim, da je povsem jasno, da bo tudi nov zakon romal ponovno na Ustavno sodišče in oni bodo odločali o tem, kdo bere in kdo razume pravilno in kdo narobe. Poslanci nismo ustavni pravniki in jaz ne pristajam na to, da stalno govorite, kako sprejemamo protiusstavne odločitve. Niste vi poklicani za to, da odločate, kaj je v skladu z ustavo in kaj ni, to počne Ustavno sodišče.

Delujemo in glasujemo tako, kot mislimo, da je prav, zastopamo pa volivce. Mislim, da je prav, da danes podpremo ta zakon ne glede na člen, ki ureja financiranje, ker sam zakon prinaša vrsto potrebnih rešitev, o katerih pa le malokdo danes govori. Priznam, da osebno ne razumem, zakaj bi država morala financirati 100 % razširjenega programa, še posebej ne zato, ker zasebna šola ne sprejme vsakega otroka. Ga ne. Torej diskriminira tako otroke kot njihove starše. Osebno ne razumem niti 100-odstotnega financiranja obveznega dela ali pa bolje rečeno, ni mi všeč in podpiram spremembo ustave. Še posebej, ko preberem program katoliške šole, ki zapiše pod posebne cilje »predstaviti učencem vrednost verskega življenja« ali pa »predstaviti učencem naravo kot božje stvarstvo«. Ampak jaz sem sposoben to preseči. Vem, da ustave v tem mandatu spremeniti ne moremo. Ne moremo, ker nimamo večine. Tu celo bolj razumem desnico kot kolege iz SD, oni pač pravijo – tako vsaj Han v Tarči – da jim je najbolj všeč tako, kot je bilo do sedaj, torej 85 – 85. Ampak to ne gre. Glede na odločbo Ustavnega sodišča to ne gre. Potem bi vam bilo zelo všeč spremeniti ustavo – meni tudi, pa je ne moremo. Torej, sedaj kaj? Damo glavo v zemljo in ne naredimo nič. »Odgovorno«. Kot predlagate, vrnimo se v izhodišče.

Ko poslušam, kako Nova Slovenija zagovarja svoja stališča, malo trpim, priznam. Predvsem v delu, ko govorite, da želimo kaznovati starše in otroke. Starši, ki, za razliko od v javne šole, svojih otrok ne morejo vpisati v zasebne šole, ker jih v te ne sprejmejo, niso kaznovani. Niso kaznovani. Izbiranje otrok je kršenje človekovih pravic, ko že citira kolega Horvat. Parole »samo javna šola je za vse« pa jaz ne razumem tako, kot jo je razložila kolegica Godec. Jaz jo razumem ravno tako, da javna šola pač sprejme vse otroke, zasebna jih pa ne.

Seveda bom danes podprla zakon.

Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, potem bom pa sprožil postopek, da se lahko prijavite.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite, imate besedo.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Moram replicirati kolegici Dekleva. Žal imam premalo časa, da bi replicirala na vse, kar sem sedaj slišala, nekaj bom pa rekla. Pravite, da spoštujete ustavo, zato glasujete po svoji volji, tako kot vam vest narekuje. Jaz sem želela povedati, da torej beseda vašega predsednika v vaši stranki nima nobene veljave. In če res glasujete po svoji vesti in tako, kot je prav, potem mi pa samo to povejte, kaj je sedaj prav. Na odboru ste glasovali 100 plus nič, potem je bil predlog zakona 100 plus 85, zdaj je 100 plus 65. Kaj je torej prav?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kolegice, kolegi, prosim, da se prijavite k razpravi.

Prijava poteka, izvolite.

Kot prvi dobi besedo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Želim samo še enkrat pojasniti, da ne gre za to, kaj nam je všeč in da želimo potem to uveljavljati, ampak iščemo rešitve, ki jih je nakazalo že samo Ustavno sodišče, ki je sprejelo to zadnjo odločbo. Med temi rešitvami je Ustavno sodišče omenjalo tudi spremembo ustave oziroma 57. člena. Da imamo prav, da je to tista pot, ki bi jo morali uskladiti tukaj v Državnem zboru, seveda vsaj na nivoju dveh tretjin poslank in poslancev, dokazuje razprava, in ne nazadnje tudi vprašanje, ki je bilo jasno postavljeno, kaj pa je prav, ali 100-odstotno financiranje javnega programa pa nič razširjenega in še druge variante teh procentov. Veste, vsebina 86. člena, ki je bila sprejeta na odboru, je po mojem mnenju v nasprotju z ustavo, ker gre za pridobljene pravice, ki so bile drugačne, kot je zdaj zapisano v tem zakonu, pridobljene pa so bile z zakonom, ki velja ta hip. Poseganje v pridobljene pravice Ustavno sodišče praviloma, da se ne bom opredeljeval vnaprej, opredeli za neustavno. Opozarjam vas na nekaj, da bi bil zelo koristen premislek o tem, da se dogovorimo za dvotretjinsko podporo spremembe ustave, ki govori o tem, da zakon določa to financiranje, do sedaj namreč sploh ni bilo podlage, da bi zakon to določal, in s tem izpolnimo vse tiste pogoje, ki jih je treba izpolnjevati za to, da izčistimo način financiranja obveznih programov oziroma javnoveljavnih programov v osnovnih šolah.

To, kar je pomembno, na kar vas želim opozoriti – kaj pa, če bo Ustavno sodišče glede na to, da bo ugotovilo, da v Državnem zboru sprejemamo zopet kar eno rešitev, ki še bolj odstopa recimo od tega, kar je že sprejel, torej zopet neustavno, in bo ugotovilo, da se zakonodajalec ne zna opredeliti in izčistiti tega vprašanja glede na izdano odločbo Ustavnega sodišča, samo sprejelo odločitev, ki bo izvedbene narave? Kaj pa takrat? Ustavno sodišče je to kar nekajkrat že naredilo. Vzelo si je to pristojnost, da se je pravzaprav postavilo nad Državni zbor in sprejelo odločitev, ki je bila potem ne na ravni odločbe Ustavnega sodišča, ki jo je treba ustrezno udejanjiti s sprejetjem zakona, ampak je samo sprejelo odločitev, ki bo na izvedbeni ravni. Jaz tega ne bi prepuščal Ustavnemu sodišču, zato ker to zmoremo in lahko uredimo v Državnem zboru. O tem, kaj pa bo tam, kakšna bo tam odločitev, si pa lahko ustvarimo eno podobo in zopet začnemo razmišljati o tem, kakšna je sestava Ustavnega sodišča, ali je način imenovanja ustavnih sodnikov res tak, da politika nima vpliva na sestavo Ustavnega sodišča. Mislim, da je vsem jasno, da temu ni tako, da politika ima vpliv, in

ko ima politika vpliv, potem je praviloma pri tako pomembnih vprašanjih, kot je financiranje osnovnih šol, javnih šol predvsem, to lahko tudi politična odločitev, ki je sicer pokrita z odločitvijo Ustavnega sodišča, ampak ne nujno v korist javnemu interesu, lahko je v korist zasebnemu interesu. Kajti če bi Ustavno sodišče tudi že ves čas imelo pred očmi 2. člen Ustave, ki govori o tem, da je Slovenija socialna država, potem bi po vsej verjetnosti sprejemalo tudi to drugo odločitev z drugačno vsebino, kot jo je. Ampak je to spregledalo ali pa ni upoštevalo, ker tega ni bilo v okviru zahteve za ustavno presojo. Kajti starši, ki so vložili pobudo za ustavno presojo tega člena, so jo vložili glede svojega problema, ta problem pa je, da se jim 15 % nalaga, da plačajo izobraževanje svojih otrok, kljub temu da je to javnojavni program. S tega stališča so šli na ustavno presojo in Ustavno sodišče je pač to samo presojalo.

Posledice te odločitve pa so bistveno bistveno širše, že prej sem jih želel na kratko izpostaviti, to, da bomo imeli mogoče v prihodnosti zopet osnovne šole, ki bodo izobraževale v skladu z narodnostno pripadnostjo, spolno pripadnostjo, versko pripadnostjo, politično pripadnostjo, resnično, veste, pridemo do točke, kjer bomo govorili o osnovnošolskem Babilonu. Babilon pa, če pogledamo nazaj, v Sveto pismo, boste vsi ugotovili, da ni bil namen ta, da se nekaj poenoti pa učinkovito izpelje, ampak da se vse skupaj spravi na nivo, da se nikoli ne dogovori in da se potem pač izniči ta meja, v tem primeru med zasebnim in javnim. Predvsem moramo vztrajati pri tem, da se ta meja med zasebnim in javnim ne izniči. To varuje tudi 2. člen Ustave.

Še enkrat opozarjam, dokler imamo popolno javno mrežo osnovnih šol, nimamo nobene obveze, da bi z javnimi sredstvi financirali kakršnokoli drugo mrežo, ki je organizirana recimo s strani zasebnikov. To pomeni, da iz vreče javnega denarja omogočaš prelivanje javnih sredstev v zasebni žep. Računsko sodišče, če bi to presojalo s tega vidika, bi po mojem mnenju prišlo kar blizu temu, kar sem ta hip povedal. Ampak ponovno poudarjam, ker je bil pa zakon sprejet, gre za pridobljene pravice, ščitimo s svojimi rešitvami pridobljene pravice in ponujamo spremembo ustave vsem oziroma vsaj za dve petini. Če bi se samo tisti, ki so sopodpisali to pobudo, zavedali tega, da je tudi ta podpis podlaga za spremembo ustave in da ni dobro vmes spreminjati svojih odločitev, ampak izpeljati spremembo ustave, bi do tega prišlo. To je tudi to ključno sporočilo. Ustava je nad zakonom in v kakšno situacijo bomo prišli, če bomo ta zakon recimo sprejeli, potem bomo pa sprejeli še spremembo ustave? Dobro je, da si izčistimo tudi ta pogled, če je dan podpis k spremembi ustave, potem je prav, da pri tem tudi vztrajamo do konca in poskušamo izčistiti besedilo 57. člena Ustave. To je naš predlog in ne gre za

nobeno prizadevanje, da nam je nekaj všeč ali ne, ampak za iskanje konkretnih rešitev.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik.

Še en vidik mislim, da je treba osvetliti, in to je dejstvo, da Slovenija v primerjavi z ostalimi članicami Evropske unije sedaj bistveno nadpovprečno financira zasebne šole. Nikjer drugje v nobeni drugi državi v Evropski uniji ne boste videli takšnega obsega državnega financiranja, javnega financiranja zasebnega šolstva. Za leto 2016 to pomeni, da je – in tu je treba poudariti, koliko delajo kolegi iz Nove Slovenije – za šest šol šlo 3,6 milijona evrov javnega denarja. To je ta del, ki ga je sofinancirala država. 3,6 milijona evrov. V Levici smo že jasno povedali in seveda stojimo na tem stališču, da je vsak evro, ki gre v zasebne šole, evro manj za javne šole. Kakšen je pomen javne šole pa tudi ne bom ponavljal, ampak vemo, da je na tej stopnji javna šola, tako kot jo imamo, popolna, torej da pokriva celotno ozemlje in izpolnjuje pravzaprav država že tisto, kar so določbe ustave, torej da je izobraževanje vsem dostopno.

Druga debata pa je tista debata, ki jo skušajo zdaj kolegi iz desnice na nek način prikazati kot omejevanje človekovih pravic, omejevanje svobode izbire in tako naprej. Ta argument gre nekako tako, da so sedaj starši otrok, ki so vpisani v zasebne šole, diskriminirani, zato ker morajo plačati šolnino in tako naprej. Jaz bi tu poudaril in mislim, da moramo to osvestiti, da je to odgovornost posameznika, ki svojega otroka vpiše v zasebno šolo. Ker omogočeno jim je, svobodo izbire imajo, izbira je preprosta – lahko vpišemo otroka v javno šolo ali pa ga vpišemo v zasebno šolo. Izbira obstaja, odgovornost staršev pa je, ali bodo prevzeli nase dodatni strošek, ki prihaja s tem, če vpišeš otroka v zasebno šolo. Izobraževanje v zasebni šoli, ki je financirana z javnimi sredstvi, tako nikakor ne more biti razumljeno kot človekova pravica. Človekova pravica, ki jo moramo razumeti tudi iz ustave – ne nazadnje je bilo to tudi eno od ločenih mnenj ene od ustavnih sodnic v tej zadnji odločbi – je, da mora država zagotavljati to, da se lahko otrok vpiše v javno šolo. Kršitev človekovih pravic bi bila šele takrat, ko se otrok ne bi mogel vpisati v osnovno šolo. Ampak, danes smo to že večkrat slišali, mreža javnih šol je v Sloveniji popolna, vsak otrok lahko najde mesto v osnovni šoli.

Iz tega je naše stališče jasno, financiranje zasebnih šol iz javnih sredstev je nepotrebno. Ker po eni strani teh zasebnih šol in njihovega ustanavljanja ne vodi neka dobrotelost. Slišali smo, da so nekateri pripravljene vložiti tri ali več milijonov evrov za to, da se zgradi takšna šola, ampak mislim, da nam je vsem jasno, da ne gre za nekakšne dobre

može, ki to naredijo iz čiste dobrote, ampak sta vedno dva osnovna principa, ki vodita ustanavljanje zasebnih šol. Eden je po osnovni logiki stvari zaslužek, drugi pa je tisti, ki je morda še nekoliko bolj sporen, nek določen svetovnonazorski vidik. Tu je potem vprašanje tega, kaj pravzaprav še ponujajo dodatno te šole. Če hočejo vse, kar spada pod obvezni in razširjeni del, bom rekel tako, nasprotniki javnega šolstva spraviti v zasebno šolstvo, je odgovor zelo preprost. To, kar ponuja javna šola, torej tiste obvezne vsebine in tiste dodatne vsebine razširjenega programa, ki so univerzalne, ki ne diskriminirajo, ki ne ločujejo in ki nimajo nobenega svetovnonazorskega poudarka, so že tu. Obstajajo javne šole. In če vi trdite, da so pravzaprav zasebne šole, ki izvajajo javno veljavni program, enake javnim šolam, ker pač počno isto, potem je odgovor še bolj preprost, dajte vpisati otroke v javne osnovne šole. Ker ta vaš argument ravno govori o tem, da obstaja še nek dodatek zraven, in tu je ta svetovnonazorski ali pa kateri drugi dodatek.

Dalje. Bilo je rečeno, da ni ogroženo javno šolstvo, če bo prihajalo do financiranja zasebnih šol. Mislim, da je ta trditev nepravilna, ker je ne glede na varovalke, ki so bile omenjene, 87. člen in tako dalje, lahko neka daljnoročna projekcija, da bo, ko bosta vzporedno obstajala dva šolska sistema, torej osnovne šole, ki so javne in javno financirane, in zasebne šole, ki so zasebne in javno financirane, prihajalo do tega, da bodo kljub vsemu zelo verjetno zasebne šole pridobile na moči. To seveda ne pomeni, da bodo ogrozile vpis v osnovne šole do take mere, da bi bile osnovne šole popolnoma ogrožene, bodo pa ogrozile javno mrežo osnovnih šol na tak način, da se bo ta vpis zmanjšal, posledica tega pa bo, da bodo začele zasebne šole pridobivati večjo veljavnost, če naj tako rečem. To dalje pomeni, da bomo prišli na neki točki kljub vsemu do tega, da bomo priča tistemu, kar smo videli v nekaterih, predvsem anglosaških državah, kjer so dejansko zasebne šole namenjene tistim, ki si jih lahko privoščijo. Zato ker še vedno vztrajam na tem, da bo nek dodatek, nek dodatni zaslužek, neko dodatno financiranje ravno teh programov, ki ne spadajo v tisto, kar sedaj ponujajo osnovne šole, še vedno plačljiv in bodo to postale šole za tiste, ki si jih lahko privoščijo, in posledica tega bo, da bodo šole, ki so javne, ki jih ustanavlja država, še bolj podhranjene, kot so danes, in podvržene temu, da bodo postale nekakšne drugorazredne šole, šole, ki bodo namenjene tistim, ki si ne bodo mogli privoščiti plačila za osnovnošolsko izobraževanje.

Današnja razprava oziroma ta razprava, ki jo zdaj v resnici vodimo že kar nekaj mesecev, je razprava o tem, ali si želimo v Sloveniji vzpostaviti še večji pomen javnega šolstva – javno moramo zelo ostro in ozko razumeti kot tisto, kar ustanovi in vzdržuje država – ali želimo nekakšno čudno mešanico

javnega in zasebnega, ki bo na koncu na škodo vseh. Javna šola ima en ključni učinek, in to je ta, da skuša izničiti tisto, kar so socialno-ekonomske razlike v družbi, in teh ni malo. Večkrat je bila danes že omenjena tudi raziskava bralne pismenosti in tako naprej, to so vse okoliščine, ki vplivajo na to, kako se bodo otroci in mladostniki razvijali, in seveda tudi, kakšna bo njihova socialna mobilnost kasneje v življenju, kako daleč bodo lahko v družbi prišli. Mislim, da se bi morali vsi strinjati s tem, da socialno-ekonomski status enega otroka ne more biti že v izhodišču osnovna cokla pri tem, ali bo lahko v življenju nekaj dosegel ali ne. Tu je pomen tega, da bi morali v tem trenutku najprej, čisto po hierarhiji pravnih aktov, spremeniti ustavo, ki je nadrejen pravni akt, ki govori o tem, kako se potem z zakoni izvaja ta ustava, in šele potem sprejemati spremembe dotičnega zakona.

Prvo vprašanje, ki ga moramo izpostaviti, tudi jasno razčistiti ta problem, je, ali si želimo močno javno šolstvo ali si želimo dolgoročen propad javnega šolstva. Če bomo vztrajali, in tu niti SMC ni izključen, pri financiranju zasebnih šol, bomo dolgoročno dosegli ravno to, da se bo moč in teža javnega šolstva enostavno s časom začela krhati in bomo proizvedli nič drugega kot samo še večje socialno-ekonomske razlike in še več neenakosti, in to že v šolskih klopeh.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospa Godec.

Izvolite, imate besedo, gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Kolega, 57. člen Ustave pravi: »Izobraževanje je svobodno.« Moja svoboda je, da izbiram, v katero šolo bom vpisala svojega otroka. Če v javni šoli ne vidim perspektive, ga bom vpisala pač v tisto šolo, recimo waldorfsko, ki menim, da je za mojega otroka boljša. In nihče v tej državi me ne bo prisilil, predvsem pa ne vi kot poslanec, da ga vpišem v javno šolo, če tega ne želim. Izobraževanje je svobodno. In kaj vas moti v zasebnih šolah? Mogoče cilj, ki ga imajo zapisanega, in sicer vzgojiti poštenega, strpnega, odgovornega in solidarnega državljana? Vas to moti?! Vas mogoče moti cilj: vključiti razsežnosti slovenske in evropske verske in kulturne tradicije v zavest lastne identitete? Vas to mogoče moti v zasebnih šolah? Takšni cilji? Takšno izobraževanje in vzgoja teh otrok?

Verjetno vas moti tole: »Seznaniti učence s krščansko vero, njeno tradicijo, njenimi vrednotami ter jih naučiti spoštovati drugače misleče«. To vas moti?! Kaj je narobe pri tem? Vi želite, da vsi državljani, ki plačujejo davke, vsi davkoplačevalci vpisujejo otroke v javne šole, ki takšnih ciljev recimo nimajo zapisanih, vsaj ne tako eksplicitno. Še enkrat, 57. člen Ustave: »Izobraževanje je svobodno,« za vsakega

državljana. Moja odločitev je, kam bom otroka vpisala, in vi mi ne morete zaukazati, da ga vpišem v javno šolo, če tega ne želim. In prav tako nihče, da ga vpišem v zasebno šolo, če tega ne želim.

In ko pravite, da javne šole želijo izničiti socialne razlike, dajte, pojdite stat pred šolo pa glejte, kakšni starši so, kakšni otroci so, pojdite v šolo, pojdite pogledat, kaj imajo nekateri otroci in česa drugi nimajo. Kje javna šola poskuša izničiti socialne razlike? Jih ne. Jih tudi država ne poskuša, to sem že ne vem kolikokrat povedala, dajte na tem nekaj narediti. Govorite o tem, da bo vedno več denarja šlo v zasebne šole – 300 tisoč evrov dodatnega denarja naj bi šlo v zasebne šole, ki izvajajo javnoveljavni program, ki je po ustavi obvezen, osnovnošolski. 300 tisoč. Če govorimo o razširjenem, po moje govorimo o maksimalno okrog 80 tisoč evrov za vseh 6 zasebnih šol, ki izvajajo javnoveljavni program. Ne zavajajte ljudi, da bo s tem prišlo do vzporednega sveta. Že sedaj obstajajo zasebne šole, ki izvajajo javnoveljavni program. Že sedaj. Že sedaj bi kdo ustanovil zasebno šolo, če bi lahko ustanovil, ker pa je treba zagotoviti material, prostore in vso opremo, to ni mogoče. In te zasebne šole se ne morejo širiti, zato ker je omejeno z zakonom, koliko oddelkov lahko imajo razpisanih.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Vedno znova rečem, da bi v tem parlamentu potrebovali pojočo travico, kajti ob teh razpravah, ki jih je danes imela vladajoča koalicija skupaj s svojim levim podaljškom v tako imenovani opoziciji pod B, se mora ljudem, ki nas gledajo, orositi oko in obrniti želodec. Gospe in gospodje, poznate Murphyjev zakon levičarstva? Za najbolj visokodonečimi besedami levičarjev v politiki se skrivajo najbolj nizkotni interesi. To, gospe in gospodje, uresničujete danes. Kaj je pa resnica? Kajti to, kar ste vi govorili, je vse od prve do zadnje črke laž. Kaj je pa resnica? Resnica je pa to, da ravno levičarji, tisti, ki imate polna usta javnega šolstva, svoje otroke šolate na zasebnih šolah. Kronski primer tega je bil dr. Lukšič. Bil je predsednik SD pa bil je minister za šolstvo in imel polna usta javnega šolstva, svoje otroke je pa šolal na zasebnih šolah. Milan Kučan je svojo hčer poslal na zasebno šolanje v tujino. Zakaj? Zaradi tega, ker zasebno šolstvo daje najbolj kvalitetno izobrazbo. In seveda, levičarji, ki imate denar, ker ste si ga prihvativirali v minulih desetletjih, svojim otrokom to lahko privoščite in sedaj se borite, da se ja ne bi uresničila odločba Ustavnega sodišča.

Najprej ste ta beg pred ustavnim redom, katerega sestavni del so ustava in odločbe Ustavnega sodišča, hoteli narediti preko ustave. Sramota najvišje kategorije! Za to, da bi

zmanjšali možnost otrokom iz revnejših družin, da bi dobili enako kvalitetno izobrazbo, za to vam je v resnici šlo. Kaj je hotelo narediti Ustavno sodišče? Samo hotelo je tudi otrokom iz revnejših družin dati možnost, da pod enakimi pogoji pridejo do bolj kvalitetne izobrazbe. Najbolj plemenit namen Ustavnega sodišča, vi ga pa teptate. In to počne koalicija, ki jo vodi ustavni pravnik. Zadeva se je na koncu na ustavnopravni ravni ustavila, pa ne zato, ker bi to ustavil ustavni pravnik, ki je predsednik Vlade, ampak zato, ker je gospod Gönz v tem parlamentu jeziček na tehtnici in je povedal, da za to vašo svinjarijo nikoli ne bo glasoval. Zato se je ta stvar ustavila.

Zakaj tako vpijete o javnem šolstvu in javnem zdravstvu? Mimogrede, tudi tisti, ki imajo polna usta, spet levičarji, javnega zdravstva, se potem hodijo na kakšno privatno kliniko zdraviti v Švico. Sicer na račun javnega zdravstva, ja, na račun javne blagajne, to pa ja, ampak na zasebno kliniko. Ravno tako kot svoje otroke šolajo na zasebnih šolah. Zato ker je sistem javnega zdravstva največja pralnica denarja v Sloveniji, sistem javnega šolstva je pa največja pralnica možganov v Sloveniji. Kaj delajo naše šole? Osebnostno poznam primer, ko so otrokom v 4. razredu osnovne šole šli predavat LGBTQ-jevci o tem, kako je fino, če dve punčki kaj med seboj počneta pa dva fantka kaj med sabo počneta, in take neumnosti. To so otroci morali poslušati v okviru rednega šolstva. Oprostite, to je za otroka uničujoče, ker ga zmede. To je tako, kot da si otroka izpostavil verbalni pornografiji, in to je za kazensko ovadbo. Upam, da me zdajle kriminalisti poslušajo, pa naj preverijo, v katerih šolah po Sloveniji se je tako ravnalo. Seveda gre za sistem javnega šolstva. Oprostite, kdor želi kaj početi, ima vso pravico, tudi zakonske možnosti, da v tej državi počne, kar hoče na tem področju, ampak nima pa najmanjše pravice otrokom tega vcepljati v glavo kot neko kvaliteto ali vrednoto, ker to otroka zmede, okrni njegovo rast. O tem obstaja, če kdo dvomi, pojdite prosim pogledat, zdaj celo uradna ugotovitev ameriške zveze, ki se profesionalno zdravniško ukvarja s tem področjem.

Za to v resnici gre pa za to, da se hvali rdeča zvezda. Ko so otroci v eni od šol na Gorenjskem imeli na pobudo obrtniške zbornice neko igro, kako naredijo poslovni načrt, kako izdelajo nek izdelek, kako ga prodajo, skratka, učili so se podjetništva, tistega, kjer smo Slovenci najbolj šibki, so prišle učiteljice, sistem javnega šolstva, z rdečimi zvezdami pa z rutkami pa so se drle na tiste – otroci pa jokali, ker so bili zmedeni – češ, kaj se to pravi, da z gnusnim kapitalizmom že kvarijo otrokom možgane, ko so takole majhni. V resnici jih kvarijo, seveda, take učiteljice. Za kaj v resnici gre? Staro pravilo pravi ... Tisti, ki to počnejo na osnovnih šolah, konkretno, da propagirajo socializem – mimogrede, socializem še nikjer na svetu ni deloval, to vsi dobro veste, povsod je po

revoluciji prišla samo smrt, uničenje in razkroj, no ampak tisti, ki to počnejo v šolah – kaj delajo v resnici? Zlorablajo tisto staro pravilo, da kdor v mladosti kot otrok ni bil vsaj malo revolucionaren, nima srca, kdor pa ostane tak, ko je polnoleten, ko odraste, pa nima možganov. In marsikatera razprava danes tukaj je bila fantastičen dokaz, da to pravilo res velja brez izjeme, tudi vaše, gospe in gospodje.

Malo se zamislite nad tem, pa zamislite se predvsem nad ustavnim redom Republike Slovenije, ki pravi, da ima vsakdo pravico svoje otroke vzgajati skladno z vrednotami, ki jih zagovarja. Poleg tega je iz ustavnega načela mogoče izpeljati tudi to, da ima vsakdo pravico, vsak starš zagotovo to čuti tudi kot dolžnost, da svojim otrokom zagotovi najbolj kvalitetno možno izobrazbo, zagotovo pod pogoji, ki jih je določilo Ustavno sodišče. Če bi vi res, tako kot je prej vehementno trdila predstavnica SMC, sledili ustavnim vrednotam, ustavnim določbam in ustavnemu redu, potem bi bilo danes tukaj pred nami besedilo zakona povsem drugačno. Ravno tako, kot bi bilo v preteklosti drugačno vaše glasovanje. Ko je rekla, »mi vedno glasujemo po ustavi« ... Ja, seveda! Opozarjal sem vas, da je protiustavno komurkoli odvzeti mandat za nekaj, kar je bilo znano pred volitvami, da o tem obstaja odločba Ustavnega sodišča, ne ena, tri, da o tem obstajajo odločbe Evropskega sodišča za človekove pravice, sem vam jih prebral tukaj. Tukaj na gre za tisto, kar gospa trdi, »ja, jemljete si pravico, da presoimate ustavo«. Ne. Opozarjamo, kaj je očitno protiustavno, ker je to jasno vsakomur, ki zna šteti do 10. Ampak očitno vi nočete znati šteti do 10, ko gre za ustavnopravni red, in ste glasovali za odvzem mandata in se opekli seveda na Ustavnem sodišču in bi morali vsi po vrsti odstopiti takrat, na čelu s predsednikom Državnega zbora, ki je to celo javno obljubil in seveda to preklical in pozabil tisti trenutek, ko je bila znana presoja Ustavnega sodišča. Kot je rekel Nobelov nagrajenec dr. Havel, laž je nesmrtna duša komunizma. In to udejanjate v praksi.

Skratka, to, kar vi predlagate, je sramota. Če bi hoteli v resnici slediti odločbi Ustavnega sodišča, bi tisto, kar piše v odločbi, tudi prenesli v člen zakona. Bi zapisali, da je 100-odstotno financiranje obveznega programa in da je 100-odstotno financiranje dopolnilnega programa, razen takrat ko gre za osebne partikularne interese posamezne šole. Če bi hoteli slediti odločbi Ustavnega sodišča, pa ji nočete, zavestno jo kršite, in to je očitna kršitev. Pri tem zganjate rdeči džihad in se tukaj sprenevedate in lažete javnosti po dolgem in počez, zato da boste še naprej samo vi lahko svoje otroke šolali na zasebnih šolah. Drugim pa zmanjšate možnost, predvsem revnejšim zmanjšate možnost, da bi prišli do bolj kvalitetne izobrazbe, in s tem svoj privilegiran položaj, ki izvira iz minulih desetletij, ohranjate še za naprej. To je v resnici ozadje tega rdečega

džihada, te ideologizacije, razprave, ki jo je priznala celo poslanka SMC sama, ki jo izvajate v vladajoči koaliciji skupaj s svojim podaljškom levičarjev v opoziciji pod B, kot se je temu včasih reklo. To je bistvo sedanje zgodbe in to je treba zavriniti, zavriniti je treba v celoti in treba je dosledno uveljaviti ustavno načelo in spoštovati ustavni red, katerega sestavni del je poleg samega določila ustave tudi odločba Ustavnega sodišča.

Če bi kaj veljale tiste silne besede vladajoče koalicije o spoštovanju ustavnega reda, bi točno to tudi naredili. Povedal sem ravnokar, kako se to naredi, ampak tega pa nočete, ker seveda veste, da bi se potem spodrezali tam, kjer ste najbolj občutljivi, pri ustvarjanju dejanskih razlik. Kajti kaj je, kot sem rekel, bistvo levičarjev? Kot je povedal že zdavnaj Nobelov nagrajenec Havel, laž je nesmrtna duša levičarjev. Vi govorite o enakosti, hkrati pa sami ustvarjate neenakost s tem, ko svoje otroke šolate na zasebnih šolah, ker je tam najbolj kvalitetna izobrazba, drugim pa ovirate to možnost, jim jo onemogočate. Najbolj žalostno je, da če bi ljudje vedeli, za kaj v resnici gre – in to se da krasno povedati s primerom, za koliko denarja v resnici gre. Cela ta zadeva bi stala v resnici samo 300 tisoč evrov letno razlike. Ampak če pogledamo cel sistem, pazite, sistem javnega šolstva, je tako grozljivo podhranjen v Sloveniji, da je v resnici že itak kršeno tisto ustavno načelo svobodne izbire in svobodne vzgoje otrok skladno s svojimi vrednotami, ker te dejanske izbire nimaš, ker so zasebne šole premajhne, imajo premalo kapacitete, imajo umetne omejitve, ne morejo odpirati oddelkov. To je tisto, kar je vaša politika. Sramota!

Ampak če to pogledate, gospe in gospodje, cel sistem zasebnega šolstva stane dobra 2 milijona letno. Cel sistem zasebnega šolstva dobi iz proračuna letno dobra 2 milijona, vi ste pa leta 2016 v proračunu za ilegalne migrante, za kršilce zakona vrgli skozi okno 123 milijonov v enem samem letu. To bi zadoščalo za financiranje zasebnega šolstva, da bi tudi revnejšim omogočili najbolj kvalitetno izobrazbo za 50 let. 50 let prihodnosti slovenskih otrok iz revnejših družin ste vrgli skozi okno in danes tukaj govorite o solidarnosti pa o enakosti pa ne vem še o kakšnih neumnostih, ki jih sami kršite po dolgem in počez in katerim ne verjamete niti tisto sekundo, ko to izgovorite. To je bistvo sedanje zgodbe. Nič drugega ni ta zakon, ki je pred nami, kot beg pred ustavno odločbo, katere bistvo je bilo, da je Ustavno sodišče hotelo tudi otrokom iz revnejših slovenskih družin omogočiti najbolj kvalitetno izobrazbo. Ker je to v slovenskem razvojnem interesu, je bilo to ne samo skladno z vrednotami, ki izhajajo iz slovenske ustave, ampak tudi skladno z razvojnimi interesi Republike Slovenije. Torej je vaše ravnanje danes tu in ob poizkusu spreminjanja ustave izrazito protirazvojno, zato da branite svoje privilegije, uničujete nadarjene

posameznike iz revnejših družin, ker jim ne omogočite najbolj kvalitetne izobrazbe na način, ki ga je določilo Ustavno sodišče kot sestavni del ustavnega reda Republike Slovenije. Poden od podna! In to je Vlada in koalicija, ki jo vodi ustavni pravnik. Sram naj vas bo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Uvodoma bi rad samo povedal, da prvo, kar je, je verjetno tudi naloga vseh poslank in poslancev, da udeležimo odločbo Ustavnega sodišča, in zaradi tega bom jaz vsekakor podprl amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka. Bi pa tukaj rad odprl temo glede zasebnega in javnega. Prepričan sem, da bi morali zadevi zasebno in javno delati v koraku s korakom z roko v roki, ne samo na področju šolstva, ampak tudi na področju zdravstva. Prepričan sem, da obstajajo predvsem pozitivne, dobre prakse delovanja zasebnega in javnega v interesu obeh v marsikateri evropski državi. Žal tega v Sloveniji ni in res ne razumem predvsem leve opcije, zakaj ste tako proti zasebnemu. Glede samega šolstva bi rad naredil korak nazaj, in sicer ko se je ministrstvo za šolstvo opredelilo do zame skrajno neverjetne stvari, in sicer da se prepoveduje objavljanje primerjav osnovnih in pa srednjih šol med seboj. Spoštovana ministrica, me veseli, da ste se vi pridružili današnji razpravi pa boste mogoče lahko tudi o tej temi kaj več povedali, ampak se mi zdi, da je bil to prvi korak proti zasebnemu. V nadaljevanju ste se pa celo odločili, da boste povozili ustavno odločbo Ustavnega sodišča in šli spreminjat ustavo zaradi tega, da dokončno uničite nekaj, kar je zasebno.

Leta 2014 ali leta 2013 smo bili deležni tega, da se je v Sloveniji prvič objavila primerjava uspešnosti osnovnih in srednjih šol na osnovi nacionalnega preverjanja znanja in pa mature. Takrat je ministrstvo za šolstvo naredilo vik in krik, da je ta primerjava osnovnih in srednjih šol med seboj neustrezna. Vik in krik je naredil učiteljski sindikat in pa združenje ravnateljev in je zato pozvalo ministrstvo, da naj spremeni zakonodajo tako, da bo razvrščanje šol na podlagi preizkusov znanja še bolj prepovedano, kot je sedaj. Prepričan sem, da je to logika prejšnjega stoletja in prejšnjega sistema. Zanima me, zaradi česa se tako bojite. Mene kot starša zanima, kakšne so primerjave osnovnih šol in srednjih šol med seboj. Vi ste to prepovedali. Kljub odločbi, ki jo je dobil Državni izpitni center od informacijske pooblaščenke, da morajo posredovati podatke o nacionalnem preverjanju znanja in mature naprej, tega niso hoteli narediti. Upravno sodišče je leta 2016 v eni zadevi od teh že odločilo, vendar je bila pritožba potem na Vrhovno sodišče, Vrhovno sodišče pa se do danes še ni odločilo.

Spoštovana ministrica, mislim, da je dolžnost države kot skrbnice javnih storitev, da tudi sama izbira in objavlja podatke o kakovosti šol. Res me zanima, česa se tako bojite. Prepričan sem, da zgolj samo ene zadeve, da je verjetno, ne vem, ali ministrstvu ali komu drugemu šlo v nos, da so se nekatere zasebne šole na teh lestvicah uvrstile precej visoko. Recimo pri zasebnih srednjih šolah Zavod sv. Stanislava, Škofijska klasična gimnazija klasično lepo na drugem mestu. Prvo mesto pa recimo Gimnazija Bežigrad. To je bilo objavljeno s točkovanjem na osnovi rezultatov mature. Za osnovne šole so pa naredili na osnovi nacionalnega preverjanja znanja. Tukaj se je zgodil vik in krik, da teh primerjav ne sme biti. Zakaj jih ne sme biti? Česa se bojite? Prepričan sem, da gre tu zgolj za eno transparentnost. Mislim, da je nedopustno, da nismo seznanjeni s tem. Če že ne za osnovne šole, pa sem prepričan, da bi te zadeve morale biti objavljene za srednje šole in da se lahko starši potem odločijo, v katero šolo bodo vpisali svoje otroke, tudi glede na te rezultate.

Če ministrstvo ocenjuje, da recimo metodologija, ki jo je naredila ta analiza, ni ustrezna, potem predlagajte novo metodologijo in nove analize, na osnovi katerih bodo ti podatki primerjav osnovnih in srednjih šol danes objavljeni. Sem skoraj prepričan, da smo mi edina evropska država pa edina resna država na svetu, kjer je nedovoljeno objavljanje primerjav uspešnosti osnovnih in srednjih šol med seboj. Res to spominja na neke jeklene, svinčene čase za nazaj in tudi čase prejšnjega sistema. Prepričan sem, da gre tu v nos zgolj, da se vidi ta primerjava zasebno – javno. Prepričan sem, da je vsaka stvar, ki ni monopol na trgu, dobrodošla, neka konkurenca med seboj mora biti. Prepričan sem, da je tudi skrajno nerazumljivo, da kršite ustavo, kršite odločitev Ustavnega sodišča, in tukaj ne gre za celotno financiranje zasebnega šolstva, ampak zgolj za tiste programe, ki jih je določilo ministrstvo za šolstvo. Imeli so javne programe, ne gre pa tukaj notri za financiranje infrastrukture, elektrike, ogrevanja in vsega, ampak zgolj za tisto zadevo, ki je pač osnovna in ki jo izvajajo tudi v javnem šolstvu. Prepričan sem, da bi moralo biti v interesu, da je teh zasebnih šol danes v Sloveniji še več, da je konkurenca med sabo, in jaz sem prepričan, da bi se tudi marsikateri davkoplačevalski denar na osnovi izgradnje osnovnih šol in vsega tukaj notri prihranil.

Še enkrat pozivam koalicijo tukaj tudi k strpnosti razprave. Tukaj smo bili priča nekaterim grobim napadom, napadom na zasebnost. Res ne vem, česa se toliko bojite, ampak jaz sem prepričan, da rezultati so, in rezultati primerjav, ki so narejeni, so pokazali, da je marsikatera zasebna šola po uspešnosti boljše kot javna. Zanima me pa, tukaj bi moral biti še večji izziv za ministrstvo in za vse druge, da naredijo primerjavo predvsem, zakaj so nekatere šole boljše od drugih, in da se dobre

prakse, ki jih te šole uporabljajo, kjer dosegajo učenci in učenke dobre rezultate, prenesejo na tiste šole, ki dosegajo slabše rezultate. Tukaj je res skrajno nerazumevajoče, da sta največji vik in krik pri primerjavi zasebnih, pa ne samo zasebnih šol, ampak tudi primerjav javnih šol med sabo, zagnala združenje ravnateljev in pa sindikat. Prepričan sem, da želi nekdo tukaj res delati eno uravnalovko med sabo. Spoštovana ministrica, ali res živimo v družbi, kjer se je treba pretvarjati, da vsi delamo enako dobro in da smo enako uspešni, o razlikah pa lahko govorimo le na skrivaj? Kajti to meni govori ta odločitev, ki ste jo sprejeli. Prepričan sem, da bi ministrstvo za šolstvo moralo biti tisto prvo, ki bi reklo, primerjave osnovnih in pa srednjih šol med sabo so dobrodošle. Zdaj greste pa celo korak naprej, najprej ste prepovedali objavo uspešnosti osnovnih, srednjih šol med sabo, zdaj boste pa dejansko po glavi želeli zatreti še tisto zasebno šolstvo. Ampak ne zavedate se, da delate s tem še večjo razliko med socialnimi razredi v Sloveniji, kajti če se bodo te vaše odločitve sprejele in bodo uveljavljene, sem prepričan, da si marsikdo v Sloveniji zasebnih šol ne bo mogel privoščiti, danes si jo pa dejansko lahko vsak, če je to logistično le možno.

Spoštovana ministrica, spoštovani poslanci koalicije, naj prevlada razum. Prepričan sem, da tako na področju šolstva kot na področju zdravstva zasebno in javno lahko delujeta z roko v roki, in to uspešno. In prepričan sem, da potrebujemo v Sloveniji tako uspešno javno kot uspešno zasebno zadevo tako na področju šolstva kot zdravstva. In jaz sem prepričan, da imajo edino korist od tega državljanke in državljani Republike Slovenije. To, kar uveljavljate vi, so pa verjetno bolj kot ne neki parcialni osebni interesi in zaton zasebnega. Mislim, da to ni v redu.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Liseč, imate besedo.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani ministrica s sodelavko, kolegi, kolegice, lep pozdrav!

Ustava Republike Slovenije, nanjo prisežejo predsednik Vlade in ministri, ki rečejo: »Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije. Prisegam, da bom spoštoval ustavni red.« In v 57. členu Ustave, ki je ključna rdeča nit današnje razprave, sledi, prvi odstavek: »Izobraževanje je svobodno.« Drugi odstavek: »Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.« Tretji odstavek: »Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo.« Ministri pa prisegajo, da bodo spoštovali ustavni red. Potem pa imamo odločbo Ustavnega sodišča s 4. decembra 2014, skratka 3 leta in 9 dni nazaj, odločilo je: »Prvi stavek drugega odstavka 86.

člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je v delu, ki se nanaša na javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, v neskladju z Ustavo.« Točka 2: »Državni zbor mora ugotovljeno protustavnost odpraviti v roku enega leta od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.« 2 leti in 9 dni zamujamo z zelo jasno in enostavno odločbo Ustavnega sodišča, kljub temu da predsednik Vlade in ministri prisegajo, da bodo spoštovali ustavni red.

Kaj se zgodi, ko je na oblasti leva koalicija? Najprej trikrat zavrne predlog Poslanske skupine SDS, ki 100-odstotno sledi odločbi Ustavnega sodišča. Ministrica je bila samo zaradi tega interpelirana, ker, še enkrat, ne spoštuje ustavnega reda kot ministrica, ki skrbi za področje izobraževanja. Pustimo ob strani, kakšne so njene osebne preference na tem področju, ampak kot ministrica, še enkrat, ste prisegli, da boste spoštovali ustavni red. Ta odločba, saj pravim, 2 leti zamuja z izvršitvijo, potem pa danes v prvem stavku ministrica reče: »Pred nami je uresničitev odločbe Ustavnega sodišča.« Glede na to, da sem sodeloval kot član odbora za izobraževanje in sem videl osnutek zakona, sem videl amandma SD, sem videl amandma SMC in Desusa na seji matičnega delovnega telesa in vidim danes nek čuden poskus amandmaja določenih poslancev SMC, me, spoštovana ministrica, zanima, kaj je po vašem de facto uresničitev odločbe Ustavnega sodišča. Ali je to 100 in 100, torej obvezni in razširjeni program, kar govori odločba Ustavnega sodišča, ali je to po vašem 100 in nič ali je to po vašem 100 in 65 ali je to po vašem 100 in 85? Govorim o obveznem in razširjenem programu.

Bom šel kasneje o tem, kaj govori ne samo odločba Ustavnega sodišča o obveznem in razširjenem programu, ki ga nekateri, še enkrat, kljub jasno znani dikciji odločbe Ustavnega sodišča nočete razumeti, ker nočete razumeti niti pisnega niti ustnega mnenja Zakonodajno-pravne službe. Skratka, namesto resne izvršitve odločbe Ustavnega sodišča imamo kolobocijo poskusov, da se zopet uveljavijo neustavne rešitve. Še enkrat, kdor je razumno odločbo Ustavnega sodišča prebral, in tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe prebral in poslušal, ve, da karkoli ne bo sprejeto, ali amandma Poslanske skupine SDS ali pa amandma Poslanske skupine Nove Slovenije, bomo dejansko, kljub temu da se izgovarjate, da bo Ustavno sodišče odločalo, v neustavnem stanju. Kolega Tabaković je zelo lepo povedal, odločitev Ustavnega sodišča je jasna, potem pa nadaljeval, kaj vse bi morali narediti pa se iti malo obvode. Na srečo vam za tisti obvod, najbolj brutalen, ker zaradi tega, ker vam odločitev Ustavnega sodišča ni všeč, želite spremeniti ustavo, poslanec madžarske narodnosti pove, da se ne gre teh vaših kolobocij. Ampak še vedno imamo pred sabo zakon, ki ne sledi odločbi Ustavnega sodišča.

Meni, spoštovana ministrica in spoštovani kolegi, je zelo žal, da namesto, da bi govorili o dobrih in slabih šolah – o tem je prej govoril tudi kolega Marko, ko je spraševal, zakaj se brišejo primerjave – govorimo o javnih in zasebnih. Pa še to imamo problem. Imamo državne šole in imamo privatne šole. Angleška privatna šola, ki nima nič financiranega s strani države, niti investicije niti opreme niti učiteljev, nič, to je privatna šola. Mi pa govorimo o javnih in zasebnih, ki pa imajo isto rdečo nit – javnoveljavne programe.

In najprej ja, tudi jaz se bom malo obregnil ob ustavnega pravnik, ki ima ime in priimek Miro Cerar in je na srečo ali pa nesrečo, kakor želimo, predsednik Vlade. Predsednik Vlade Miro Cerar je en mesec – oziroma tri tedne prej so bili sploh ustanovljeni – govoril: »Pravna država, odločbe sodišč je treba spoštovati in upoštevati.« In kaj imamo danes? Imamo istega predsednika Vlade, ki od sosednje države insistira, da spoštuje odločbo mednarodnega sodišča, doma pa pripravi zakon, ki ne sledi odločitvi sodišč. Kako naj bi se danes počutili državljani, ko dobijo pismo, pošto s sodišča, kjer jim sodišče nalaga to in ono zadevo? Si mislijo, saj predsednik Vlade govori, da je odločbe sodišč treba spoštovati in upoštevati, pa se sam tega ne drži, zakaj pa moram jaz kot Janez Novak sodbe sodišč spoštovati in upoštevati. Zakaj je predsednik Vlade s somišljeniki prvorazredni državljan, vsi ostali, ki pa moramo spoštovati ustavo, sodbe sodišč in zakone, smo drugorazredni? Ker privilegirani lahko obidejo ustavo, sodbe sodišč, lahko kršijo zakone, pa se jim nič ne bo naredilo, vsi ostali, teh nas verjetno 98 %, pa smo drugorazredni, ker moramo spoštovati in upoštevati tisto, kar nam piše v ustavi, v odločbah sodišč in tudi v zakonskih zadevah.

Skratka, želim povedati, da je dr. Miro Cerar katastrofalen pravnik. Če ima probleme z izvrševanjem, spoštovanjem in upoštevanjem odločb Ustavnega sodišča, je očitno katastrofalen matematik, ki ne loči, da je 65 manj kot 85, in ki ne loči, da je 85 manj kot 100 odstotkov. To pa je tisto, kar je zapisalo Ustavno sodišče. Še več! Predsednik Vlade Miro Cerar je prvovrsten lažnivec. Leta 2016 je rekel: »Sam osebno sem nesrečen, ker se ne spoštuje odločitev Ustavnega sodišča, in storil bom vse, da se bo ta odločba izvršila.« Upam, da je res Miro Cerar zelo nesrečen, ker kot pravnik ne spoštuje odločitev sodišč. Pa čisto na kratko še o pravniki. Pred tem mandatom smo bili tisti, ki smo končali FDV, neko drugorazredno telo, so rekli, ah, mi smo pravniki, vi ste pa tam FDV-jevci. Moji kolegi, kar nekaj jih imam, ki so pravniki, rečejo, po tem mandatu ste vi na FDV še kar zelo sposobni in spodobni ljudje, mi pravniki smo pa manjvredni, ker nas pravniki z Vlade s predsednikom Vlade kot pravnikom prikazujejo, da smo nekaj brezpredmetnega, ker si lahko izmišljujemo, poteptamo ustavo, poteptamo sodbe sodišč, poteptamo

zakonodaje, ne spoštujemo zakonodaje, pa nikomur nič. Zakaj torej sploh študirati pravo, če si lahko predsednik Vlade kar izmišlja, kaj bo spoštoval in česa ne bo spoštoval.

Ne samo, da imamo predsednika Vlade, ki je katastrofalen pravnik, to nas sam večkrat podučil s svojimi dejanji, imamo problem s koalicijo, ki trguje z odločbo Ustavnega sodišča, kjer poslanec SMC reče: »Edino zveličavno je 100 % obvezno in 0 % razširjeni program.« Čez tri dni ista poslanska skupina: »Edino zveličavno je 100-odstotno financiranje obveznega in 65-odstotno financiranje razširjenega programa.« Ob tem povozijo mnenje ministrice, ki reče: »Bodimo vsaj malo tolerantni in dajmo 100-odstotno obvezni in 85 razširjeni.« Ampak še enkrat, spoštovana ministrica, uresničitev odločbe Ustavnega sodišča govori o 100-odstotnem financiranju javno veljavnih programov. To, kar si privoščite večinoma – tukaj lahko rečem, da je morda gospa Vervega še najbolj korektno debatirala v duhu odločbe Ustavnega sodišča, vsi ostali pa ste doktorirali iz obveznega, razširjenega in ne vem kakšnega. Vam bom začetek še enkrat prebral, glede na to, da imate očitno nekateri probleme ne samo z razumevanjem, ampak tudi z branjem odločbe Ustavnega sodišča, petindvajseti stavek, na katerega se predvsem kolega Tabakovič sklicuje, citiram: »Vsebina obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja, ki se financira iz javnih sredstev, je namreč enotno določena za vse izvajalce osnovnošolskega izobraževanja.« Naprej: »Vsebinske razlike v načelih, po katerih delujejo zasebne oziroma javne šole kot institucije, se pokažejo šele v razširjenih izobraževalnih programih, ki se financirajo iz javnih sredstev in zato niso predmet te pobude. Pravica do brezplačnega obiskovanja obveznega javno veljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja od države namreč ne zahteva, naj financira tudi izvajanje nadstandardnih ali razširjenih programov, s katerimi zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese. Drugi odstavek 57. člena Ustave torej zahteva, naj se javno financira obvezen minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določena po vsebini, kar pa ne zajema financiranja dodatnih vsebin, ki so odvisne od vrednostnih usmeritev posameznih izvajalcev osnovnošolskega izobraževanja.«

In zdaj ste v to enostavno dikcijo vrgli razlikovanje med obveznimi, razširjenimi, partikularnimi in dodatnimi vsebinami, ker vas je strah nečesa, do česar sploh ne more priti. Ker vas je strah privatizacije, ki je po zakonu ne more biti. Že prej sem enkrat proceduralno predlagal predsedujočemu, da naj opozori, pa se očitno nekaterih še vedno ne prime dikcija 87. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki govori o varovanju javne mreže. In sem vmes še dvakrat slišal: »Zakaj pa ni zasebne šole v Osiilnici?« Ker je ne more biti. Ker če je zaradi vpisa v zasebno

osnovno šolo ogrožen obstoj edine javne osnovne šole oziroma je zaradi vpisa v zasebno glasbeno šolo ogrožen obstoj edine javne glasbene šole, zasebne šole ne more biti. Toliko o tem strahu pred privatizacijo. Pa pustimo ob strani, da vas je dejansko strah samo ene privatizacije, da ja ne bi Cerkev naredila še kakšne šole. Verjemite, če bi Cerkev ustanavljala šole, jih zagotovo ne bi pod tako ekstremno levo vlado in zagotovo jih ne bi v času, ko njeni finančni prihodki niso tako super, kot jih nekateri želite prikazati.

Še več! Danes je bila debata o profitih zasebnih šol. Varovanje javne mreže, isti 87. člen govori: »... ali če opravlja dejavnost v nasprotju s petim odstavkom 7. člena tega zakona.« Dovolite, da vam ga preberem, zakaj dobiček ni možen. Peti odstavek 7. člena govori, samo sekundo, da ne bom zavajal, tako kot večina počne: »Vrtec oziroma šola ne sme opravljati vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki se financira iz javnih sredstev, zaradi pridobivanja dobička.« Ne more imeti dobička, ker so vzvodi tako na ravni ministrstva – imamo poseben svet – kot na zakonski diktaciji, da tega ne more biti. Imamo strokovni svet in Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki govori, da dobička ne more biti, pa danes spet poslušamo, »dobiček zasebnikov«. Kakšen dobiček? Tisti dobiček, ki so ga oni preko kakšne druge dejavnosti ustvarili v tem grdem kapitalizmu in so se ga namenili dati v ustanovitev šole in so s tem razbremenili proračun lokalnih skupnosti, če govorimo predvsem na primarnem izobraževanju, so s tem neobremenili proračun države, ko govorimo o srednjih šolah in fakultetah? To pomeni, da je plus v državnem proračunu, če je kakšna zasebna šola več, ampak ne, tukaj ravno nasprotno strahšite s privatizacijo šol.

Poleg tistega, kar sem prej prebral v petindvajsetem stavku odločbe Ustavnega sodišča, vas je na zadnji seji predstavnica Zakonodajno-pravne službe opozorila, da če ne bo spoštovana odločba Ustavnega sodišča 100-odstotno, kar pomeni 100-odstotno financiranje javnoveljavnih programov (brez vaših debat o obveznem, razširjenem, dopolnilnem in ne vem kakšnem izobraževanju), de facto kršite ustavo. Pred Ustavnim sodiščem je bila junija 2016 že vložena nova pobuda za oceno ustavnosti, ki jo Ustavno sodišče prednostno obravnava. In če Ustavno sodišče v vnovični presoji ugotovi, da so bili dosedanji zakonodajni postopki za izvršitev njegove odločbe v Državnem zboru neuspešni in da je v tistem trenutku edini način, da se zagotovi njeno spoštovanje, izvršitev, lahko določi nov način izvršitve, s čimer dokončno zavarujejo ustavnopravni položaj pobudnikov. Ampak seveda, s tem se bo ukvarjala nova sestava državnega zbora, kjer bodo spet verjetno sedeli novi obrazi, ki bodo spet pametovali, kako je treba brati zelo enostavno odločitev Ustavnega sodišča. Danes smo celo slišali eno, ne bom

rekel samo antiustavno razpravo. Nekdo, pa ga ne bom omenjal, da mu ne bo nerodno, je rekel: »Odločili smo se za kompromis pri odločitvi glede odločbe Ustavnega sodišča.« Pri spoštovanju odločb kateregakoli sodišča ni kompromisov. Ali izvršiš 100-odstotno, vse ostalo je neizvršitev. Upam, da se bodo o tem vsaj pravniki v tem državnem zboru strinjali z mano, če že imamo verjetno predsednika Vlade, ki se s tem ne strinja.

Spoštovana ministrica, kar velik del zakona, ki ga danes obravnavamo, je zelo soliden, je napredek tako pri imenovanju ravnateljev kot glede tega javne in zasebne šole, da se lahko odvzame, čeprav to že imamo v trenutni zakonodaji. Je nek napredek in resnično ne razumem ne predsednika Vlade ne vas, spoštovana ministrica, še manj pa poslanci, ki boste na koncu odločili, zakaj zapnete pri tako enostavni odločbi Ustavnega sodišča. Pri odločbi Ustavnega sodišča ki, še enkrat, govori, da je treba, kot rečeno, spremeniti 86. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v roku enega leta. In da se zdaj tukaj pod neko krinko ideologije – to dejansko nekateri celo javno priznajo, ko govorijo, da ne bodo sprejeli amandmaja SDS samo zato, ker jih je strah še kakšne nove cerkvene šole. To je bilo slišano na odboru tako javno kot tudi takrat, ko niso bili prižgani mikrofoni. Vas resnično tega ne sprašujem. Ministrica, če se strinjate z mano v razpravi, da pri spoštovanju odločb Ustavnega sodišča ni kompromisov, me zanima, za kateri gnili kompromis se boste – sicer ne vi, ker nimate glasovalne pravice pri tem zakonu, ampak poslanci koalicije – odločili. Kaj je gnili kompromis? 0 % razširjenega programa, 65 % razširjenega programa, 85 % razširjenega programa ali pa spoštovanje odločbe Ustavnega sodišča, ki govori o 100-odstotnem financiranju javnoveljavnih programov?

Ne apeliram na zdrav razum, ne apeliram na neko dogmo, da kar predlaga SDS, moramo itak vse zavrniti, ampak predlagam samo to, da spoštujete to, kar zaprisežejo predsednik Vlade in ministri: »Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.« Če ne bo sprejet amandma SDS oziroma Nove Slovenije, boste kršili ustavni red in boste delovali proti blaginji Slovenije, ker boste naredili prvorazredne in drugorazredne otroke, ki obiskujejo šole, ki imajo javnoveljavne programe, in boste naredili prvorazredne in drugorazredne starše teh otrok, ki so otroke vpisali v šole, kjer se izvajajo javnoveljavni programi. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno gospa Erika Dekleva, potem pa imamo še eno repliko.

Izvolite, gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Sem pričakovala, da boste vi pojasnili kolegu iz SDS, da ni predsednik Vlade tisti, ki piše zakonodajo, ampak je to ministrica, in ni predsednik Vlade tisti, ki lahko sprejme ali zavrne zakon, ampak smo to mi poslanci. Zato je to naša odgovornost in ne njegova. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno gospod Mahnič.
Izvolite, imate besedo.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Predlagam, da kolegico podučite, če že gremo v tej smeri, da pa je predsednik Vlade tisti, ki lahko da točko na dnevni red ali ne. In če bi predsednik Vlade kot dr. ustavnega prava menil, da je točka dnevnega reda v neskladju z ustavo, potem takšnega zakona ne bi dal na dnevni red. To pa je pristojnost predsednika Vlade.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Predlagam, da se tovrstne aktivnosti prenesejo na razpravo, zato, gospa Vesna Vervega, imate pravico do replike.
Izvolite, imate besedo.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa.

Bila sem omenjena v razpravi kolega Lisca. Njegove besede so bile približno takšne: edina prava odločitev, ki uresničuje odločbo Ustavnega sodišča, je 100-odstotno financiran javnoveljavni program. Torej tako, kot ga predlagate z amandmajem. Tukaj bi rada pojasnila, da je javnoveljavni program po odločbi Ustavnega sodišča – ki ga tudi Ustavno sodišče deli, javnoveljavni program, na – obvezni in razširjeni program. Spet smo pri tem pojmu. Torej da se 100 % financira javnoveljavni program, ni odločitev Ustavnega sodišča, že v tistem delu, ko pravi: »Vsebinske razlike v načelih, po katerih delujejo zasebne oziroma javne šole kot institucije, se kažejo šele v razširjenih izobraževalnih programih, ki se ne financirajo iz javnih sredstev in zato niso predmet te pobude.« /oglašanje iz dvorane/ Ampak jaz sem citirala od začetka stavka do konca stavka. V nekem drugem delu pa seveda, glejte, razširjeni program ali nadstandardni program, saj Ustavno sodišče razširjeni program enači oziroma pravi, da je nadstandardni. Tako torej jaz mislim, da javnoveljavni program ni tisto, o čemer govori odločba Ustavnega sodišča, v celoti javnoveljavni program. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno gospa Jelka Godec.
Izvolite, imate besedo.

JELKA GODEC (PS SDS): Zakon o osnovni šoli, zdaj pa lepo prosim, dajte si ga že enkrat prebrati. 14. člen, program osnovne šole: »Program osnovnošolskega izobraževanja obsega obvezni program in razširjeni program.« Javnoveljavni program obvezne osnovne šole

zajema obvezni in razširjeni program in ne govorimo o nobenem nadstandardu, ker to ni nadstandard. Če pa preberete odločbo Ustavnega sodišča, pa piše, da država ni dolžna financirati tistega dela razširjenega programa, s katerim zasebne šole zasledujejo svoje partikularne interese. »Drugi odstavek 57. člena Ustave torej zahteva, naj se javno financira obvezen minimum osnovne izobrazbe, ki je enotno določena po vsebini, kar pa ne zajema financiranja dodatnih vsebin, ki so odvisne od vrednostnih usmeritev posameznih izvajalcev osnovnošolskega izobraževanja.«

Se opravičujem zaradi postopkovnega, ampak postopkovno, predsedujoči, je, dajte že enkrat razložiti poslancem, naj si preberejo zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, torej ZOFVI, naj si preberejo Zakon o osnovni šoli, če pa je človek iz izobraževanja prišel v poslanske klopi, bi pa moral to že na pamet vedeti. In naj se neha zavajati! Še enkrat, predsedujoči, prosim lepo, da vsakič, ko bodo rekli, da je razširjeni program nadstandard – ni! Razširjeni program morajo razpisati vse osnovne šole, ki izvajajo javnoveljavni program. Gre za jutranje varstvo, dopolnilni, dodatni pouk, interesne dejavnosti. Prosim, naj se neha o tem govoriti, v zakonu jasno piše, kaj je razširjeni program. Razširjeni program v zasebnih šolah je pa lahko tisti dodatni razširjeni program, pa še partikularne interese zastopa, to so vera in kultura in ne vem, kaj vse. Jaz bi res prosila, ker poslanci si enostavno ne preberejo zakonov. Saj ni samo en zakon, ti zakoni so vezani še na druge podzakonske! In to je nedopustno, da se prebere odločba Ustavnega sodišča do vejice, potem naprej pa ne. Ni dopustno, predsedujoči. Če nekdo navaja nek zakon, člen, naj ga prebere v celoti. V celoti! Če že ne more vseh 6 odstavkov, naj prebere pa cel stavek! Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Jelka Godec, razumem vaše pomisleke, ampak jaz vas pa prosim, da to prenesemo v razpravni del. Vidim, da imate, Poslanska skupina SDS, še 20 minut, mislim, da moramo omogočiti Državnemu zboru, da deluje v skladu s poslovnikom.

Zato vas vabim, da se prijavite k razpravi. Prijava poteka.

Prva ima besedo prav gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Zdaj smo na začetku, tam, kjer smo bili pred – ne vem, koliko ur že traja ta zadeva. Še vedno ... Prosila bi gospo ministrico, če imamo narobe, naj pove. Povejte, ki ste za to pristojni, da Zakon o osnovni šoli govori o javnoveljavnem programu, da je sestavljen iz 2 delov, obveznega dela, v katerem so predmeti matematika, angleščina, tehnika, biologija, ne bom vseh naštevale, plus izbirne vsebine, in pa iz razširjenega programa, ki po 20. členu zajema podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dodatni,

dopolnilni pouk, interesne dejavnosti in pouk neobveznih izbirnih vsebin. To vse skupaj, obvezni in razširjeni, mora šola ponuditi učencu, obvezno razpisati. Zdaj pa, k obveznemu programu morajo učenci obvezno hoditi, obvezno, tu ni opravičil, razen ko so bolni, k razširjenemu delu, to pomeni jutranjemu varstvu, dopolnilnemu, dodatnemu in tako naprej, pa če želijo, torej ne gredo vsi v jutranje varstvo in ne gredo vsi k dopolnilnemu. In potem se kaj zgodi? No, zdaj še tako mimogrede, šola mora to razpisati in financirati. Dobi financirano, ko po vseh teh statistikah javlja na ministrstvo. In zdaj ljudje, tukaj ti poslanci govorijo, da je razširjeni program še zraven vera in kultura in ne vem, kaj vse. Ne ni, in to Ustavno sodišče dobro napiše. In tudi Zakonodajno-pravna služba je povedala, da se ne sme in se ne bo – zdaj nimam tukaj – financiralo niti pol ure več jutranjega varstva, niti ena dodatna interesna dejavnost več, niti ena ura dodatnega pouka več, ker to ni odločitev Ustavnega sodišča. Odločitev Ustavnega sodišča je, da se 100-odstotno financira javnoveljavni program obvezne osnovne šole, kar je zdaj v zakonu 85 %, da se financira. 85 %.

Zakon zdaj ni nič govoril o delitvi na obvezni in razširjeni, to ste zdaj vi izumili. Vi ste izumili, ker ste v odločbi Ustavnega sodišča prebrali o razširjenem programu, ki zasleduje partikularne interese zasebne šole. To je čisto nekaj drugega kot razširjeni program, ki je zapisan v Zakonu o osnovni šoli. Razširjeni program, ki sledi partikularnim interesom zasebne šole, ni zajet tu notri in se ne sme plačati iz javnih sredstev in se ne bo plačal iz javnih sredstev. Ampak ker ste vi tako zmešani vsi, zdaj ne veste niti, ali bi dali 0 % ali bi jih dali 65 ali bi jih dali 85. Zdaj se je že čisto vse zmešalo. Jaz sem vam pa prej prebrala, da morajo otroci v zasebni šoli celo obvezno obiskovati tudi vero in kulturo. Ali boste to tudi financirali? Verjetno ne, ker se upirate temu. Ampak vi ste rekli, da boste tiste predmete oziroma tisti del javnoveljavnega programa, ki je obvezen za otroke, financirali 100-odstotno. To ste povedali.

Dajmo torej ločiti med razširjenim programom, ki je v zakonu napisan, in tistim, kar zasleduje partikularne interese zasebne šole. Tisto se ne financira in se ne sme in je Ustavno sodišče reklo, da se ne sme. Če otrok hodi na šolo, ki je bila ustanovljena zasebno in izvaja javnoveljavni program, če on obiskuje vero in kulturo, ker jo verjetno mora znotraj tega, se tega ne plača. Ampak če boste vi šli s 85 % financiranja na 0 % v razširjenem delu, to lahko pomeni tudi, da v javnih šolah oziroma v šolah, ki jih je ustanovila država, otroci ne bodo več upravičeni do jutranjega varstva oziroma da se bo to plačalo šoli. Še enkrat, dajte si v zakonu prebrati, kaj zakon govori o obveznem in razširjenem. To je zdaj bistvo. Potem pa preberite še odločbo Ustavnega sodišča od vejice naprej. ZPS je povedala, da se vsaka naslednja ura interesne dejavnosti, oddelek ne

sme financirati oziroma se ne bo, da se jim ne bo nobena ura več, ki ni obvezna, financirala. In ne zavajati. Ne zavajati, da so v razširjenem programu v šolah, ki so jih ustanovili zasebniki, ne vem kateri predmeti – niso. Razširjeni program po zakonu, še enkrat, jutranje varstvo, dopolnilni, dodatni pouk in tako naprej.

Kar pa je problem, je pa to, kar bi bilo treba razmisliti. Dopolnilni in dodatni recimo ni obvezen. Šola ga mora razpisati in ga razpiše. In kaj se potem zgodi? Učiteljica sedi eno uro notri sama. Sama. Pri dopolnilnem, pri dodatnem ne toliko kot pri dopolnilnem. Otroci pa pol razreda odločbe. Ampak šola to dobi plačano, učiteljica sedi. In jezni so učitelji, ker enostavno sedijo eno uro pa, ne vem, delajo priprave, ne vem, kaj vse, otroci se igrajo, saj jim nihče ne oporeka, starši pa iščejo odločbe, ker otrok ni sposoben slediti. Da bi ga pa dali v dopolnilnega, to pa ne, ker to pa je sramota. Ali ne vem, kaj se razmišlja. Ampak to šola dobi plačano, dragi moji, da učiteljica sedi 45 minut sama, namesto da bi imela otroke pri dopolnilnem. Pri dodatnem je malo drugače, ker so tam pač tisti otroci, ki se hočejo še kaj zraven naučiti, pa še to je potem v višjih razredih malo problem, raje gredo kam drugam kot tja. Ampak to dobi šola plačano. Ali se na ministrstvu s tem ukvarjajo, da v javnih šolah oziroma vseh šolah, kjer je javnoveljavni program, učitelji sedijo sami notri? Učitelji pišejo pisma, tudi ravnatelji, da je to totalni nesmisel. Nesmisel! Včasih je bilo to obvezno, kolikor se spomnim, potem pa je bilo, da nista več obvezna dopolnilni, dodatni, in zdaj so učilnice prazne. In mi to plačujemo! Mi plačujemo prazne učilnice. O tem pa nihče ne govori. Vsi govorite o kakovostnem javnem šolstvu, o tem nihče ne govori. Razpišejo nemogoče, dodatni pouk oziroma tiste interesne dejavnosti takšne, da ne veš, od kod so jih potegnili, iz žilnih pet ven, kamor nihče ne gre, o tem se pa nihče ne pogovarja. Pa da imamo izbirno vsebino angleščino, pa neizbirno angleščino, pa na oboje morajo. Mislim, to je ... Saj mislim, da se je ministrstvo s tem tudi ukvarjalo. V glavnem, nebuloze takšne v javnem šolstvu notri, da je groza, mi pa se zdaj pogovarjamo, kaj je to razširjeno in kaj ni razširjeno. V zakonu piše, kaj je razširjeni program, in to je to. Ne more biti nič drugega. Vera in kultura nista razširjeni program in se to ne sme financirati. Pri tem vztrajamo.

Ker pa ustavna odločba govori o javnoveljavnem programu obveznega osnovnega šolstva, govori o paketu, ne deli, deli samo v tistem delu, ko reče, »razširjen program, ki sledi partikularnim interesom zasebne šole«. To pa ni delitev. To pa ni delitev! Če imate vi eno škatlo in potem gori še eno, je tista spodnja svoja, druga pa je dodatek. Če spodnja škatlo kupite oziroma dobite zastoj, tole morate zraven plačati, boste plačali, ker ni druge. Zakon je jasen. Če že nočete priznati, da je odločba Ustavnega sodišča jasna, je zakon jasen, kaj je obvezno, kaj je razširjeno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert, izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Če bi bili na začetku tisočletja, bi še mogoče razumela takšno razpravo, ampak mi smo leta 2017, v 2018. gremo, in mi se ukvarjamo s tem, ali bomo financirali za ene otroke, ne vem, 65-odstotno, za druge mogoče ali pa v neki drugi obliki – 85-odstotno je trenutno – ali bomo financirali 100-odstotno. Za otroke! Kje vidite največji problem? Kje se ti otroci učijo. Osnovna šola je obvezna. Ne nazadnje lahko določen program do določenega leta opravljajo starši tudi doma. Tudi ta opcija je v zakonu. S tem se v bistvu nihče ne ukvarja, na kakšen način se učijo ti otroci oziroma kaj je tisto, kar sodi v javni program, razširjeni program ali kar gre v partikularni program. Ti otroci morajo na koncu narediti neke izpite, dokazati, da imajo primerno znanje. Tudi to opcijo imamo in jaz jo podpiram, da ne bo nobene pomote. Ampak mi se pa danes ukvarjamo s tem, zakaj zasebne šole, ki so v ta prostor, kakorkoli obračate, prinesle po dolgih letih, odkar to že obstaja drugje po Evropi in izven nje, različne alternativne vzgojne koncepte, ki pripomorejo k razvoju otrok v različnih pogledih, spoštovani. Ne gre samo za znanje, gre tudi za način pridobivanja znanja in gre tudi za vzgojne koncepte. Imamo vzgojno-izobraževalni program. Prinesle so neko širino in pomembno dodano vrednost, jaz vam lahko to garantiram. Waldorfska šola, waldorfski koncept, koncept montessori, reggio pedagogike žal nimamo v Sloveniji, ogromno je teh konceptov in nekdo, ki prinaša neko alternativo, je za vas nesprejemljiv, da bi prišel do 100-odstotnega financiranja.

Na Ustavni komisiji je Matej Tašner Vatovec dejal, da je predlog Ustavne komisije potreben zato, ker želimo ohraniti javno šolstvo. Kdo ga pa ukinja?! Kdo ga pa ukinja? To, kar je on izrekel, zame odpira neko drugo vprašanje – ali smo dejansko v tej državi zadovoljni z javnim šolstvom? Če ima nekdo tako skrb, da bo neka alternativa prinesla pa kar ukinitve javnega šolstva ... Zakaj bi ga pa?! Jaz vam lahko na osebnem primeru povem, moj otrok je štiri leta obiskoval Osnovno šolo Alojzija Šuštarja, potem smo se preselili, te možnosti ni bilo več in je šel v tako imenovano javno šolstvo. Mi smo bili zadovoljni z enim in z drugim. Nekaj več je odnesel v prvi osnovni šoli oziroma tisti, ki jo je obiskoval prva leta, nekaj v drugi. Tako je, to je normalno. Ni pa normalno, da smo za to morali dodatno plačevati. To pa ni normalno. Kajti njegovo znanje, ki ga zahteva zakon, je bilo enako. Ne nazadnje, poglejte, če imamo danes v zakonu 85 %, za nekatere pa 100 in zdaj bi to še spreminjali, pomeni, da bi morali ti otroci delati dodatne izpite, kajti kdo garantira, da je potem uresničitev tega programa takšna, kot jo zahteva zakonodaja? Zakaj? Ker jim ne

priznavamo. Saj jim ne priznavamo tega. Mi jim s tem ne priznavamo tega, dejansko po drugi strani pa priznavamo, ker zakon jasno govori, da je osnovna šola obvezna in da je treba uresničiti program, ki ga, seveda v skladu z zakonom, morajo učenci izpeljati. Ampak danes morajo nekateri za ta program, ki je obvezen, plačevati. Zakaj? Ali pa če to nekoliko obrnem, mogoče ga torej ne izvajajo, po vašem. Čudno, da si niste omislili še kakšnih dodatnih izpitov za te šole.

S takšnim načinom mi dejansko vsako svobodno presojo državljanov, da se odločijo, kam bodo dali v šolo svoje otroke, dobesedno uničujemo. Uničujemo. Verjamem, da se je ta predlog ali pa tudi ta predlog Ustavne komisije in vsa godlja, ki jo je seveda pričel SD, dejansko začela samo zaradi problema tako imenovane zasebne šole, ki je nastala na pobudo Cerkve. Mislim, da je to največji problem, ker mi smo imeli do zdaj ali pa še prej waldorfsko šolo, pa ni bilo nobenega problema. Zanimivo, ali ne? Nobenega problema. Ko se je ustanovila Osnovna šola Alojzija Šuštarja, se je pa začelo o tem na veliko razpravljati. Zakaj?! Oni opravljajo javnošolski program v skladu z zakonom. Vse tisto, kar je dodatno in kar je Jelka Godec zelo dobro utemeljila, je v tistih njihovih individualnih parcialnih interesih, za katere morajo denar priskrbeti sami. Tega nihče ne plača, tega ne plačajo davkoplačevalci. Jaz kot davkoplačevalec ali moja družina je pa morala plačevati davke tej državi, morali smo osnovno šolo, ki smo jo izbrali, dodatno plačevati. Za program, ki je obvezen v skladu z zakonom. To je največji problem.

Prosim vas, dajte razmisliti, leta 2018 bomo, dopustite alternativne vzgojne koncepte za dobro otrok. Ne šibati svojih otrok v tujino, ker to je najlažje. Denarja je dovolj, pri nekaterih, da lahko svoje otroke pošiljajo v tujino, nam bodo naši otroci sami bežali tja, ker ne vidijo več rešitve doma. Uredimo stvari tukaj, kot je treba, in omogočimo, da bodo otroci nadaljevali šolanje v naših šolah, slovenskih šolah s programom, ki je določen z zakonom. Ne spreminjajte in izigravajte odločitev Ustavnega sodišča.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Primoža Hainza moram izpustiti.

Gospod Žan Mahnič, imate besedo.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Slišati je bilo, da so različne interpretacije in pa različne obrazložitve sodbe Ustavnega sodišča. Kar se tiče različnih interpretacij, se strinjam, da obstajajo, mnogo jih je, ampak vse so znotraj ideološkega okvira. Če pogledate pravnike, z izjemo predsednika Vlade Mira Cerarja, drugih ustavnih pravnikov nisem slišal, da bi podprli to varianto zakona in tak način financiranja, kot ga predlagate vi, oziroma vse variante, ki ste jih do sedaj predlagali. Zanima me, gospa ministrica, od kod številka

65 %? Meni se zdi, da je 85 % odločno, 100 % bi bilo pa bolj odločno. To je bil vaš moto, mimo grede, v času kampanje za predsedniške volitve. Edino pravično, pravno bi bilo, da se v celoti spoštuje odločba Ustavnega sodišča na način, da se sprejmejo amandmaji, ki jih predlagamo bodisi v Slovenski demokratični stranki bodisi v Novi Sloveniji. Zanimivo je, da je ravno nam največkrat očitano nespoštovanje pravne države in da smo mi tisti, ki v tem primeru vlagamo amandma, ki v celoti spoštuje, predvsem pa, kar je bolj bistveno od spoštovanja, upošteva sodbo Ustavnega sodišča.

V 20. členu Zakona o osnovni šoli – treba je pogledati tudi ta zakon, ne samo zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja – je jasno opredeljen razširjeni program, ki našteva podaljšano bivanje, jutranje varstvo, dodatni pouk, dopolnilni pouk. To je program, ki ga imata tako javna kot tudi zasebna šola, in to je javnoveljavni program. So pa v okviru tega razširjenega programa znotraj javnoveljavnega programa seveda opredeljene tudi interesne dejavnosti. Tukaj pa se razume, da se to, če gre znotraj teh interesnih dejavnosti za dejavnosti, ki glede na sodbo Ustavnega sodišča sledijo partikularnim interesom vzgojno-izobraževalnega zavoda oziroma v tem primeru zasebne šole, kot smo večkrat rekli recimo vera, kultura in tako naprej, ne financira. Povejte mi, na kakšen način je lahko dopolnilni pouk, dodatni pouk, predvsem pa jutranje varstvo ideološko. Ne more biti. Ne more biti, ker jutranje varstvo je obvezno. Ne živijo vsi v Ljubljani, kjer se službe večinoma začnejo ob devetih, osmih, velika večina na podeželju ob šestih zjutraj začenja službe, ob sedmih najkasneje in morajo otroke peljati v šolo. Zaradi tega je potrebno jutranje varstvo. Zakaj sedaj na zasebni šoli ne bi financirali jutranjega varstva oziroma bi ga financirali glede na predlog, ki je bil sprejet – na predlog Poslanske skupine Desus ga sploh ne bi, glede na amandma dela poslancev SMC pa bi ga 65-odstotno? Kako ste opredelili teh 65 %? Zakaj je jutranje varstvo otroka recimo na šoli montessori – kjer je, kot smo včeraj videli, praktično 50 % otrok takšnih, ki prejemajo pomoč pri plačilu malice, kar pomeni, da ne prihajajo iz nekih elitnih krogov slovenske družbe, pač pa so otroci iz bolj revnih družin, ki potrebujejo pomoč, zakaj je njihovo jutranje varstvo – manj vredno kot jutranje varstvo nekoga, ki obiskuje javno šolo z enakim programom?

Ker v tem primeru spoštujem, vedno pa upoštevam sodbe sodišč, bom glasoval za amandma, ki v celoti odločbo Ustavnega sodišča prenaša in pa ubeseduje tudi v 86. členu zakona, o katerem se pogovarjamo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Da bomo zelo konkretni in korektni, o čem danes govorimo. Danes se pogovarjamo o financiranju šolskih programov. Celotna politika, vsi se strinjamo s tem, da ga je treba ne glede na to, v kakšno šolo, v kakšne zidove damo javnoveljavni ali pa obvezni javni program, 100-odstotno financirati; matematiko, slovenščino in tako naprej. Grem na konec. Vsi se tudi strinjamo, da v nobenem primeru država, proračun ne sme financirati vskega programa, verske vzgoje. Opozicija, Nova Slovenija, SDS, in celotna leva koalicija, vsi se strinjajo s tem. So pa razlike pri financiranju razširjenega programa. To pa so dopoldansko varstvo, popoldansko varstvo, dopolnilni, dodatni pouk in tako naprej. Tukaj pa so razlike. Mi v Novi Sloveniji in v SDS pravimo, da je to treba 100-odstotno financirati, del SMC pravi, da je to treba 65-odstotno financirati, SD in Desus pravita, da se dopolnilnega pouka, popoldanskega in dopoldanskega varstva ne sme financirati.

Še enkrat poudarjam, če bo sprejet predlog SD in pa SMC, bodo prizadeti prav najbolj občutljivi. Ker tisti, ki so bogati, si lahko privoščijo vse, tiste, ki nimajo, pa bo takšen odvzem sredstev prav najbolj prizadel. Zaradi tega je edina uresničitev odločbe Ustavnega sodišča ta, da v celoti financiramo tudi jutranje varstvo, popoldansko varstvo, dopolnilni pouk, učno pomoč.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jan Škoberne, izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Verjetno je imel predgovornik v mislih Desus in SMC. Socialni demokrati smo že od samega začetka povedali – in bržkone bi bila tudi današnja razprava povsem nepotrebna in odveč, če bi to storili – da je pred sprejetjem tega zakona treba razjasniti ustavno diktico, spremeniti ustavo in skozi ustavno prizmo razrešiti to, o čemer danes, tu se lahko strinjamo, povem brez potrebe razpravljamo, ujeti v ideološki konflikt tam, kjer se v resnici v pomembnem delu vsi strinjamo. To je v tem, da mora biti obvezna osnovna šola dostopna vsem, kvalitetna za vse, in če čemu, mora biti podrejena vrednotam naše družbe, ki izhajajo iz ustave, ki je zapisana. Da smo pred tremi leti to skupaj s partnerji Socialni demokrati želeli rešiti in da do končnega glasovanja na Ustavni komisiji ni prišlo, mi je iskreno žal. Bolj logično od tega, da se skozi ustavo javno zapiše primarnost javnega šolstva, če želite državne osnovne šole, in opcijsko, če nam to dopuščajo viri, okoliščine, financiranje tudi zasebne šole, se mi ne zdi nič, o čemer smo govorili v zadnjem obdobju, pa to ni samo obdobje te seje, ampak obdobje zadnjih 20 let.

Zakaj je tako nerazumljivo, da moramo imeti najprej sredstva, vire in infrastrukturo za javno, državno šolo, če želite, in če nam bogastvo naše družbe omogoča, nato še možnost financiranja – tako kot je pred menoj kolega Tonin povedal – tudi dopolnilnega, pa kar se mene tiče tudi partikularnega razširjenega programa, če si to lahko privoščimo? Jaz s tem posebne težave nimam. Ampak dokler ni zaščiten tudi z ustavno diktijo na način, da ne more prihajati do različnih sodb Ustavnega sodišča v povezanih vsebinskih zadevah, potem je naloga zakonodajalca, da vendarle najprej zaščiti javno osnovno šolo, ki jo je država dolžna zagotavljati vsem in vsakomur ne glede na partikularne interese. Torej, vsak okoliš mora imeti javno šolo, skozi katero država zagotavlja možnost vsakemu otroku ne glede na politično, versko ali kakršnokoli drugo opredelitev njegovih staršev, da se izobražuje v osnovni šoli, ker je slednja obvezna. Če lahko in če to zmoremo in če smo tako napredna družba, in verjamem, da smo, pa lahko razmišljamo o tem, da ta temelj nadgradimo še z vsebinsko ali vrednostno ali programsko in metodološko različnimi osnovnimi šolami, kar je logično. Ne pa na način, kot se je to dogajalo marsikje po svetu, da so pod pretvezo dajanja različnih vzgojnih možnosti in programskih in vrednostnih usmeritev počasi odtekala sredstva, namenjena primarno javnemu šolstvu, v zasebno šolstvo, kvaliteta javnega je padala, zaradi zmožnosti večine udeležencev staršev k sofinanciranju zasebnega pa rasla kvaliteta zasebnega in razslojenost družbe se je povečevala. Lahko gledamo to v Združenih državah Amerike, lahko to gledamo tudi v Franciji pa Veliki Britaniji, da o državah nekdanje tako imenovanega tretjega sveta niti ne govorim.

Če smo dobro poslušali – z namenom sem se javil med zadnjimi – celotno razpravo danes, se mi zdi, da se o bistvenih elementih v resnici vsi strinjamo. Kot sem na začetku povedal, vsak otrok mora imeti pravico, da se izobražuje v kvalitetni, vsem dostopni osnovni šoli. Da ne bo pomote, javna osnovna šola je odlična, prav tako je po mojem mnenju odlična večina zasebnih osnovnih šol, bistveno manj odlične ali da ne rečem celo v večini slabe so pa zasebne šole na terciarni stopnji izobraževanja. To kaže na fenomen, ki se lahko zgodi tudi pri javnem izobraževanju v osnovni šoli, če za to ne bomo ustrezno poskrbeli, kot že rečeno, primarno z zaščito tega sistema na ravni ustave in potem z jasno opredelitvijo, kaj in na kakšen način je mogoče in treba omogočiti tudi zasebnim šolam, da se v ta sistem javne mreže vključujejo. Če bi pred tremi leti pobudo Socialnih demokratov skupaj s partnerji vsi sprejeli z iskrenostjo ali pa če bi proces pripeljali do konca in glasovali, bi vsaj vedeli, kje smo. Tako pa delamo ključno napako, razpravljamo o zakonu, razdvojeni pri interpretaciji, ali je sploh Ustavno sodišče ob očitno nejasni ustavni diktiji lahko steber, na katerega se oslanja zakon pri

odpravljanju te neustavnosti, smo zašli v eno povsem politikantsko zgodbo, iz katere bomo mi – še najmanj pomembno – vsi skupaj izšli poraženci, se pa strinjam, upravljamo v stres učence, učitelje, starše, ki si take obravnave niso zaslužili.

Lahko se zakonodajalec, Državni zbor, odloči tudi, da ne želi na ustavni ravni zaščititi javnega šolstva, da mu ne želi podati primata na tej ravni, to je legitimna in legalna pravica tega zbora. Ampak da se skušamo pa izogniti temu, da na najvišji možni ravni odpravimo neustavnost s tem, da razčistimo, kaj so naše temeljne družbene, državne in ustavne vrednote, to je pa izogibanje odgovornosti, za katero smo kandidirali in za katero smo sem izvoljeni. Iz tega razloga smo Socialni demokrati večkrat povedali, da nasprotujemo temu, da se najprej sprejema zakon, ko bi se v resnici moralo reševati ustavno nejasnost in potrditi, na katerem vrednostnem temelju bomo družbo upravljali. To ne pomeni izključevanja ne zasebne iniciative ne zasebne osnovne šole, daleč od tega. Pomeni pa z vidika socialne demokracije, da moramo najprej zavarovati javni izobraževalni sistem, še posebej javno laično osnovno šolo. Vsaj državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport se bo spomnila, kako zelo težko je bilo v času krize zagotavljati osnovna sredstva za delovanje javnega izobraževalnega sistema, ker ko pač ni bilo denarja, ni bilo denarja. Tako in drugače smo – sam sem takrat sedel tudi v kabinetu ministra Pikala – iskali način, da smo skozi interventna sredstva preprečevali puščanje streh v naših osnovnih šolah, ker za kakršnokoli drugo investicijo tako ali tako ni bilo denarja. To se nam ne sme zgoditi in ne smemo si naložiti naloge, da bomo morali financirati množico vsega, če nismo najprej dorekli, da bomo poskrbeli za kvaliteten, nadgrajen, izjemen javni izobraževalni sistem po celotni vertikali, ne samo v osnovnošolskem delu. Potem ko smo pa rešili ta del enake dostopnosti in visoke kvalitete, pa smo ugotovili – in tukaj lahko ugotovimo to tudi skozi ustavno diktijo – da smo družba znanja, da želimo vlagati v znanje in da moramo vlagati v znanje, potem pa, kar se mene tiče in sem prvi, lahko govorimo za to, da je treba dvakrat povečati izobraževalni proračun, pa za znanost pa za šport, in začnemo vlagati še v izbirne zgodbe. To bi bila prava odločitev.

Strinjam se z vsemi, 6 zasebnih osnovnih šol ne ogroža nikogar. Ampak zakaj potem zapiramo podružnične v obmejnem pasu, kjer je to ključno za to, da obstanejo tudi slovenske vasi, da se narodnostno območje jezikovno, kulturno ne izgublja? Ker si postavimo fiktiven normativ, da mora biti 5 otrok, pa so 4, pa zapremo podružnično šolo nekje na periferiji, ker si na vrednostni ravni dovolimo, da se nismo javno opredelili za to, da bomo poskrbeli za to, kar je steber razvoja te družbe, in to je kvalitetno, javno in vsem dostopno izobraževanje po celotni vertikali. In ker smo

dovolj bogata družba, si lahko privoščimo njegovo nadgradnjo tudi s tem, da podpremo zasebne. Ampak najprej bo treba na ustavnih ravni razrešiti to dilemo in potem urejati zakon.

Zato ne bom podprl tega predloga zakona, kljub temu pa cenim trud. Žal mi je, da je na koncu prišlo do sem, ampak res cenim trud, ki ga je vložilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ali lahko zaključimo razpravo? Hvala lepa, zaključujem.

O amandmajih bomo odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 27. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 10. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO VMESNEGA POROČILA O JAVNEM NAROČANJU PRI INVESTICIJI V BLOK 6 TEŠ.**

Vmesno poročilo je v obravnavo zboru predložila Preiskovalna komisija za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavniku predlagatelja predsedniku preiskovalne komisije gospodu Matjažu Hanžku.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa, predsedujoči podpredsednik. Spoštovani poslanke, poslanci in vsi, ki spremljate delo Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj!

Komisija je na svoji 3. seji sprejela odločitev, da bo dokazni postopek razbila na več vsebinsko zaokroženih in ločenih smiselno povezanih sklopov. Pri prvi vsebinsko zaokroženi celoto se je komisija usmerila v iskanje odgovorov na vprašanja v zvezi s podatki o kakovosti, zalogah in nakupni ceni premoga, ki ga bodo uporabljali v TEŠ. Razlog je bil dejstvo, da je bila prav cena premoga, kot je pokazala parlamentarna preiskava, pomemben dejavnik pri odločitvi poslancev, da so s svojim glasom za tako imenovani poroštvni zakon prižgali zeleno luč za začetek investicije. Iz vmesnega poročila, ki smo ga prejeli lani, lahko sklepamo, da je bilo s strani investitorjev v blok 6 veliko zavajanja poslancev pri odločanju o nadaljevanju investicije, predvsem pa pri odločanju o podpori zadrževanja za investicijo. Če se je vsebina prvega poročila osredotočila na manipulacije tistih, ki so investicijo izvajali, se to drugo vmesno poročilo osredotoča predvsem na delovanje države, ministrstev in državnih funkcionarjev, ki bi po zakonu in prisegi morali delovati v korist države in skupnosti. To je vprašanje javnega naročanja, ki ga je opredelila

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštne storitev ter leta 2004 zavezala EU, pa tudi leta 2006 s sprejetjem Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitev v slovenski državni zbor.

V opravljeni parlamentarni preiskavi smo člani preiskovalne komisije in njihovi namestniki glede vprašanja javnega naročanja preverjali sum, da naj bi deležniki zlorabili svoj politični vpliv in omogočili kršitve direktive. Pri tem smo znotraj odrejenega namena parlamentarne preiskave ugotavljali politično odgovornost za domnevno opustitev dolžnosti, ugotavljali politično odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so omogočili nespoštovanje zakona, ki ureja javno naročanje, in dopustili veljavnost pogodb s tujimi in domačimi dobavitelji, s čimer so opustili dolžno ravnanje ugotavljanja ničnosti predmetnih pogodb. Naj takoj na začetku povzamem sklep, ki ga je komisija sprejela po skrbni analizi množice dokumentov, ki smo jih dobili od vpletenih ter po zaslišanju prič.

Na uvodno zahtevo Državnega zbora, da parlamentarna preiskava potrdi ali zavrže sume, da naj bi vpliv politike omogočal kršitve direktive, lahko odgovorimo pritrdilno. Pri sprejemanju Zakona o javnem naročanju je politični vpliv pripomogel, da se investicija v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ni vodila v skladu z direktivo in zakonom. Vlada Republike Slovenije, ki je brez dvoma politično reprezentativno telo, je na 109. seji februarja 2007 s pravno neustreznim sklepom sprejela seznam zavezancev za javno naročanje brez 12 proizvajalcev električne energije kot dodatek k uredbi seznama naročnikov po Zakonu o javnem naročanju. Ta sklep je bil prvi v celi vrsti političnih vplivov, ki so omogočili kršitve direktive. Pristojni, od vlad, ministrstev, pravnih svetovalcev do vladnih uradov, so potrebovali kar 6 let, da so dopolnili seznam naročnikov kot prilogo k uredbi, ki je podzakonski akt zakona, kar je bila podlaga izgovorov Termoelektrarne Šoštanj, da se pri investiciji v blok 6 ni ravnala po zahtevah Zakona o javnem naročanju in po zahtevah direktive Evropske unije. V tem času pa so bile podpisane vse pogodbe in oddana vsa dela pri projektu. Da niso upoštevali zakona, je investitor dokazoval s tremi napačnimi argumenti glede zavez za javno naročanje. O teh argumentih bom govoril na koncu.

Kako je potekalo nesprejemanje zakona oziroma sprejemanje zakona in nesprejemanje uredbe? 31. marca 2004 je bila objavljena omenjena direktiva, 7. januarja 2007 je pričel veljati Zakon o javnem naročanju, s katerim naj bi v slovensko zakonodajo prenesli 3 leta pred tem sprejeto direktivo EU. Zakonu bi morala slediti uredba o seznamih naročnikov. Vanjo bi morala biti vključena vsa javna podjetja.

Ta podjetja direktiva v 2. členu opredeljuje kot podjetja, nad katerimi lahko javne oblasti neposredno ali posredno izvajajo prevladujoč vpliv zaradi svojega lastništva, svojega finančnega sodelovanja v njih ali predpisov, ki jih urejajo. Ta definicija nedvomno velja tudi za Termoelektrarno Šoštanj, ki je v 100-odstotni lasti Holdinga Slovenske elektrarne, ki pa je v 100-odstotni lasti Republike Slovenije. Resorni minister, to je minister za finance dr. Bajuk, je TEŠ in še 11 drugih podjetij uvrstil v uredbo, čemur je nasprotoval minister za gospodarstvo mag. Vizjak, ki je bil ob tem tudi predsednik nadzornega sveta HSE in predsednik Odbora Vlade RS za gospodarstvo, predlagal je dodatno usklajevanje. 12. februarja 2007 je Ministrstvo za finance odgovorilo Ministrstvu za gospodarstvo, da se pri črtanju proizvajalcev električne energije s seznama naročnikov postavlja vprašanje obstoja dejanske konkurence. Po ugotovitvah ministrstva je namreč eden izmed pogojev, da se dejavnost izključi iz zakona, ta, da je izkazana tako formalna kot dejanska konkurenca. Dalje Ministrstvo za finance navaja, da zakon za izločitev področij, na katerih je na trgu formalno in dejansko zagotovljena konkurenca, predpisuje poseben formalni postopek, ki mora biti sprožen pred Evropsko komisijo. Pri nas so to naredili kar po svoje.

Kljub tem opozorilom resornega ministrstva je Vlada Republike Slovenije na 119. seji januarja 2007 sprejela omenjeno uredbo o seznamu naročnikov brez proizvajalcev električne energije, kot je predlagalo Ministrstvo za gospodarstvo. Obenem je Vlada naložila ministru za finance, da v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo pridobi mnenje Evropske komisije o statusu proizvajalcev električne energije kot naročnikov po Zakonu o javnem naročanju. V tem je Vlada prekršila zakon, ki ga je sama sprejela, in direktivo, ki je temu zakonu določila okvire dopustnosti. S tem so tudi razširili popolno napačno mnenje, da TEŠ ni zavezanec po Zakonu o javnem naročanju, saj ni naštet v uredbi.

Iz pravno okrnjene razlage določil zakona, neobveščanja Evropske komisije in opuščanja iskanja avtentične razlage določil evropske direktive pri Evropski komisiji je moč sklepati na namerno neustrezno ukrepanje in zavestno neizvajanje povsem enoznačnih določil Zakona o javnem naročanju in direktive v namenom nepreglednega izvajanja investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Politično odgovornost za to brez dvoma nosijo pobudnik napačne odločitve takratni minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak, dr. Andrej Bajuk, ki ni izvršil sklepa Vlade in ni obvestil komisije o spremembi uredbe, pa tudi njun predpostavljeni predsednik Vlade Janez Janša. V naslednjih letih se je zakon štirikrat dopolnil, a uredba je ostala ista. O uredbi in njeni veljavi se je začelo ponovno govoriti leta 2011, ko je poslanec Državnega zbora Tadej Slapnik poslal

pisno poslansko pobudo v zvezi z zakonitostjo naročanja gradenj, blaga in storitev naročnikov na energetske področju, ki ga je naslovil na ministra za finance dr. Francija Križaniča in na ministrico za gospodarstvo mag. Darjo Radič. Predlagal je, da bi se med zavezance za javno naročanje uvrstili tudi proizvajalci električne energije v Sloveniji po postopkih, predvidenih v direktivi. Iz odgovora ministrstev poslancu nedvomno izhaja, da je tudi naslednja vlada natančno vedela za postopke, ki so predpisani za določanje izjem.

Pri tem se je Ministrstvo za finance oziroma minister dr. Križanič zavestno izmikalo ureditvi te problematike, čeprav je javno naročanje spadalo v njegov resor. Nasprotno pa je bilo Ministrstvo za gospodarstvo in njegova ministrica mag. Radič mnenja, da imajo obravnavani subjekti po oceni Ministrstva za gospodarstvo nesporno status naročnika po Zakonu o javnem naročanju, in je predlagalo Ministrstvu za finance, da začne postopek dopolnitve navedenega seznama. Mag. Radič je tudi zahtevala, da se naštetja podjetja ravna po Zakonu o javnem naročanju, čeprav niso na seznamu, a uredbo so spremenili šele čez 2 leti, ko je to izpeljal v naslednji vladi minister za finance dr. Šušteršič. Nerazumljiva je opustitev dolžnostnega ukrepanja pristojnega ministra za finance dr. Francija Križaniča, ker javno naročanje sodi v Ministrstvo za finance. Opustitev dolžnostnega ravnanja je razvidna iz njegovega pričanja in je potrditven njegove politične odgovornosti. Zavedanje dolžnostnega ravnanja je pokazal z odgovorom na poslansko pobudo poslanca Tadeja Slapnika. Prav tako je politično odgovoren minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik, saj je energetika spadala v njegov resor. Za opustitev dolžnostnega ravnanja je nedvomno politično odgovoren tudi predsednik takratne vlade Borut Pahor, ki bi moral zagotoviti korektno in zakonito ravnanje Vlade.

Dodal bi samo še nekaj, če mi čas ostaja. Tri točke, s katerimi so se izgovarjali, da niso zavezanci, so bile pomembne. Prva je najpomembnejši izgovor, zakaj niso podvrženi Zakonu o javnem naročanju – ker investicija v 6. blok Termoelektrarne Šoštanj naj ne bi bila uvrščena v uredbo, torej ni na spisku zavezancev, ki je priloga uredbe. Navedeni argument je bil največkrat navajan in so mu v veliki večini verjeli in nasedli, a je obenem tudi najbolj trhel. Kdo je zavezanec, določata zakon in direktiva in ne seznam. Spisek je le pomožni dokument in v nobenem primeru ne more spreminjati kriterijev, ki jih določata zakon in direktiva. Tako je v večini primerov odločalo tudi Evropsko sodišče, pa tudi Državna revizijska komisija. Vlada bi morala sprejeti uredbo, ki jo je predlagal minister za finance dr. Bajuk, zavezanci iz uredbe, ki bi menili, da tja ne sodijo, pa bi morali sprožiti ustrezen postopek ugotavljanja, to se pravi pred Evropsko komisijo.

Drugi argument je bil, da je pri prevodu direktive prišlo do napake. Pri tem se lahko vprašamo, ali ena napaka pri prevodu pomeni, da se spremeni cel državni koncept in razvoj, ker je nekdo besede zamenjal. Do napake naj bi prišlo, ker je slovenski prevod evropske direktive izgubil del terminologije, ki jo vključuje angleško besedilo, original. To seveda ne drži. Slovenski prevod sicer z nobenim pridevnikom ne precizira, da je v prvem odstavku govora o naročnikih javne narave, vendar pa je to razvidno iz konteksta in ne privede do nejasnosti, saj je v obeh primerih govora o naročnikih, za katere velja direktiva. Tudi s tega vidika zatorej ni razvidna nobena podlaga trditve, da je slovenski prevod direktive dvoumen in da je privedel do nejasnosti v 3. členu Zakona o javnem naročanju.

In tretjič, veljavnost direktive. Tudi če bi bil prevod napačen, bi morale za TEŠ in drugih 11 zavezancev neposredno veljati zahteve direktive. Sicer praviloma velja, da so direktive zavezujoče za države članice le glede rezultatov, ki jih je treba v določenem časovnem roku doseči, in pa dopušča izbiro oblike in načinov za njihovo uveljavitev. Nacionalna zakonodaja mora torej sprejeti tako imenovani nacionalni izvedbeni akt, s katerim domačo zakonodajo spreminja v luči načel direktive, ter s tem zagotoviti resničen učinek prava po načelu lojalnega sodelovanja iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o Evropski uniji. Ko izda država članica pravni akt in je ta dvoumen, je potrebna k direktivi konformna interpretacija akta, kar se seveda tukaj ni zgodilo. Kljub tem načelom je Sodišče Evropske unije določilo naslednje pogoje, pod katerimi se direktiva uporablja neposredno: prenos v domače pravo ni bil izvršen oziroma je bil izveden nepravilno; druga točka, določbe direktive so vsebinsko brezpogojne ter dovolj jasne in natančne. Torej če bi bila napaka v prevodu, bi veljale zahteve direktive, saj bi v tem primeru veljala 1. točka. To se pravi, da je bilo evropsko pravo preneseno nepravilno, vsekakor pa so bile določbe direktive brezpogojne in dovolj jasne in natančne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Zvonko Lah bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

ZVONKO LAH (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Nove Slovenije se strinjamo z zaključki tega vmesnega poročila, tako kot ga je prebral predsednik preiskovalne komisije. Tudi sam se strinjam s tem, čeprav sem bil pozneje vključen v to komisijo, da je zaključek tega poročila pravilen, da imamo na nek način ugrabljeno državo, pa tudi s tistim, kar

je eden od zaslišancev govoril, da imamo tudi posiljen javni interes. V tem poročilu je lepo opisano, kaj je pri svojem delu preiskovalna komisija ugotovila, da so bili tukaj določeni interesi, ne bom rekel samo lobijev iz ozadja, tudi določenih političnih strank, da se po najlažji poti, mogoče ne v nekem interesu, da se določen denar tukaj odvede iz tega procesa, da se ne izbere najugodnejši izvajalec, ampak da se ta javna naročila ne podvržejo zakonu o javnih naročilih in tudi evropski direktivi, ki je bila sprejeta leta 2004, ki je obvezujoča za Slovenijo. To direktivo se je izigralo, ravno tako tudi Zakon o javnem naročanju. Da je bilo izključenih 12 podjetij iz te uredbe, da za njih ne velja Zakon o javnem naročanju, je prišlo od ministra za gospodarstvo gospoda Vizjaka, ki ni bil toliko neposredno vključen v to. Mogoče je bil interes večji tudi za druga podjetja, ne samo za Termoelektrarno Šoštanj.

Tudi glede samega pričanja takratnega predsednika vlade se strinjam s predsednikom komisije, da takratni predsednik vlade, ko je Vlada na 109. seji leta 2007 sprejela sklep, da se tako Ministrstvo za gospodarstvo kot Ministrstvo za finance pozanimata v Evropski komisiji, ali je ta naša uredba pravilna ali ne – to ni bilo storjeno in jaz sem tudi pri zaslišanju povedal, moje mnenje je, da predsednik vlade verjetno ni vedel, da to ni bilo storjeno. Tako Ministrstvo za gospodarstvo kot Ministrstvo za finance. Zakaj to ni bilo storjeno? Verjetno so zadaj nekateri lobiji pritisnili na posamezna ministrstva, čeprav, tako takratna korespondenca, je minister Bajuk nasprotoval temu, da se teh 12 podjetij izloči iz te obveze, vendar je bil preglasovan na Vladi. Da se to potem ni poizvedelo v Evropski komisiji, pa verjetno podrejeni ministru Bajuku niso izvršili njegovega ukaza ali naročila.

V glavnem, ostalo je pri tem in država je potrebovala 6 let, en mesec in en dan, da je to uredila. V teh 6 letih so se opravila v glavnem vsa pomembna naročila za TEŠ 6. Tukaj je sigurno zadaj bil hud interes, da so ta naročila šla na tak način. Kolikor nam je znano, tudi policija zdaj ugotavlja in raziskuje te primere. Upam, da bo prišlo do epiloga, da se ugotovi, koliko naročil je bilo tako speljanih oziroma koliko denarja je odteklo pri teh naročilih na neznane račune.

V Poslanski skupini Nove Slovenije se strinjamo z zaključki te preiskovalne komisije. Upamo, da bo v končnem poročilu, ki bo nekje spomladi, v prvih mesecih, prišlo do epiloga, da bodo tudi določene ovadbe posameznih ljudi, ki so sodelovali pri teh nečednih poslih pri naročanju in pri samem poslovanju TEŠ 6.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): 6. blok Termoelektrarne Šoštanj je spomenik sistema, ki

za zagotavljanje kapitalskih in osebnih interesov izkorišča državo in njene institucije. Je spomenik sistemske korupcije, katerega gradnja je potekala enako ne glede na to, kdo je bil na oblasti, SDS ali Socialdemokrati. To smo v Levici povedali že pri obravnavi prvega vmesnega poročila Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Drugo poročilo, ki ga obravnavamo danes, našo trditev samo še potrjuje. Poročilo ugotavlja, kaj vse je šlo narobe pri javnem naročanju pri investiciji v TEŠ 6. In narobe je šlo prav vse, pri čemer lahko na podlagi poročila zaključimo, da ni šlo za niz nesrečnih naključij, ampak načrtno opustitev dolžnih ravnanj v samem vrhu politike.

Odločilni datum začetka metanja denarja v jamo brez dna v Šoštanju je bil 16. avgust 2006, ko je direktor TEŠ Uroš Rotnik sprejel sklep o začetku postopka oddaje naročila za 6. blok. Manj kot mesec dni kasneje je nadzorni svet HSE s sklepom naročil vodstvu, da do naslednje seje nadzornega sveta pripravi pisno gradivo glede gradnje 6. bloka. Predsednik nadzornega sveta je bil takratni minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak, ostali člani pa so bili Andrej Aplenc, Franci Križanič, Franc Bogovič, Franc Ervin Janežič, Janez Požar ter predstavniki zaposlenih. Zlatka Zorko iz TEŠ je nato poslala razpisno dokumentacijo za izbiro ponudnikov za dobavo glavne tehnološke opreme Petru Zajcu na Evropsko investicijsko banko, ki na poslano dokumentacijo ni imel pripomb. Pomenljivo je, da Zajc ni izkazal nikakršnih pooblastil za presojo razpisne dokumentacije in dajanje mednarodnih mnenj v imenu Evropske investicijske banke in da mnenje, ki ga je poslal, nima nikakršnih značilnosti uradnega dokumenta investicijske banke. Manj kot 2 meseca po Rotnikovem sprejetju sklepa o začetku postopka oddaje naročila je bil razpis za izbiro ponudnikov za dobavo glavne opreme že objavljen v evropskem Uradnem listu. Vsa ta dejanja so bila nezakonita. Vlada kot skupščina HSE je šele decembra 2006 sprejela razvojni načrt HSE 2006–2015, kjer je bila investicija v 6. blok prvič sploh predvidena. Torej šele po tem, ko so se vsi ti koraki že zgodili. Politično odgovornost za to nosijo vsi prej naštetih politično nastavljeni člani nadzornega sveta. To so člani strank SDS, SD, Desus in Nove Slovenije.

Seveda se zgodba tukaj ne konča. Februarja 2007 Janševa vlada izloči TEŠ iz seznama zavezancev po Zakonu o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev. Od tu naprej vse investicije v TEŠ 6 niso bile več predmet javnih naročil, kar je glavni razlog, da se je v Šoštanju izkopala 1,4 milijarde evrov globoka luknja. Vlada je sicer naložila Ministrstvu za finance, da v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo pridobi mnenje Evropske komisije o tem, ali so proizvajalci

električne energije, ki so v 100-odstotni državni lasti in nimajo konkurence na trgu, res zavezanci po tem zakonu. Ta sklep ni bil nikoli izvršen. Odgovornost za to nosita takratni minister za finance Andrej Bajuk iz Nove Slovenije in Andrej Vizjak iz SDS skupaj s svojim takratnim predsednikom vlade Ivanom Janezom Janšo. Sklepamo lahko, da je šlo za namerno neustrezno ukrepanje in zavestno neizvajanje povsem enoznačnih določil prej omenjenega zakona in dveh evropskih direktiv, ki urejata ta specifični del javnega naročanja, vse z namenom nepreglednega izvajanja investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. Kljub temu da je bil Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštnih storitev do leta 2013 še štirikrat spremenjen, v tem času nobena vlada ni umaknila TEŠ s seznama podjetij, za katere ta zakon ne velja. In to kljub temu da je 2 leti prej, torej 2011, eden od poslancev takratnega sklica državnega zbora na takratnega ministra za finance Francija Križaniča in na ministrico za gospodarstvo Darjo Radić naslovil pobudo v zvezi z zakonitostjo naročanja blaga in gradenj na energetske področju, v kateri je ministra in ministrico pozval k temu, da se proizvajalci električne energije uvrstijo med zavezance za javno naročanje, se to ni zgodilo. Zgodilo se ni nič, čeprav sta ministra v odgovoru na pobudo pokazala, da se zavedata dejstva, da bi morali biti proizvajalci električne energije v neposredni ali posredni državni lasti zavezanci za javno naročanje. S tem priznanjem pa se je pokazalo, da so minister za finance Franci Križanič in ministrica za gospodarstvo Darja Radić oziroma predvsem njen predhodnik Matej Lahovnik opustili dolžno ukrepanje, za to pa je kot njun predstojnik odgovoren tudi takratni predsednik vlade Borut Pahor.

Drugo vmesno poročilo Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj potrjuje, da je vpliv politike omogočil kršitev Direktive 2004/17 Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev oziroma zakona, ki v naš pravni red prenaša to direktivo. Poročilo se zaključuje s strinjanjem z mnenjem Komisije za preprečevanje korupcije, ki je zapisala, da, citiram, »omenjena neodzivnost različnih državnih organov primarno ni bila posledica ravnanja strokovnih služb v posameznih uradih ali ministrstvih, ampak je bolj posledica vplivov in političnih odločitev.« Konec citata. Zato lahko domnevamo, da imajo ravnanja ob investiciji v blok 6 vse značilnosti, ki jih lahko imenujemo ugrabljena država. Za razliko od prvega vmesnega poročila pa drugo poročilo postreže tudi z imeni tistih, ki so ugrabitev države in gradnjo trikrat preplačanega bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj omogočili. To so bili v skupni spregi predsedniki vlad, ministri in člani

nadzornih svetov: Borut Pahor iz SD; Ivan Janez Janša iz SDS; Andrej Vizjak, ponovno SDS; Matej Lahovnik, Zares; Franci Križanič, ponovno SD; Andrej Bajuk, Nova Slovenija; Andrej Aplenc, SDS; Franc Bogovič iz SLS; Franc Ervin Janežič iz Desusa in Janez Požar iz Nove Slovenije.

V Levici bomo poročilo preiskovalne komisije podprli in upamo, da bomo kmalu lahko obravnavali tudi končno poročilo in da se kdo od odgovornih znajde za zapahi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Maruša Škopac bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke moderne centra.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Zapleti okrog investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj so bili dolga leta predmet strokovne, politične in širše družbene polemike. Že v zgodnjih fazah investicije so se namreč pojavljala vprašanja o javnofinančni vzdržnosti in posledicah, ki dolgoročno lahko vplivajo na trg slovenske energetike. Termoelektrarna Šoštanj je objekt uvrstila in sprejela s strateškim razvojnim načrtom leta 2004 z namenom, da bo blok 6 s svojimi 600 megavati moči postopoma nadomestil tehnološko zastarele in ekonomsko nerentabilne preostale bloke termoelektrarne. V nadaljnje odločitve, potrebne za izvedbo tega projekta, pa so bile vpletene vse vlade naslednjih 10 let. V javnosti je bila investicija najbolj odmevna v fazi, ko je cena projekta začela preseirati vrednosti, ki bi projekt ohranile dolgoročno vzdržen in ekonomično upravičen. Državni zbor je v letu 2012 sprejel zakon, na podlagi katerega je podelil poročstvo za najetje posojila pri Evropski investicijski banki v višini 440 milijonov za investicijo, ki je na koncu presešla vse predvidene vrednosti in dosegla vrtoglavih milijardo 440 milijonov evrov. Več kot jasno je, da tako velik projekt ne bi nikoli zaživel in ne bi nikoli ustvaril tako porazne finančne slike, če ne bi imel močne podpore političnega okolja.

Parlamentarna preiskava je bila ustanovljena prav z namenom, da se raziščejo okoliščine političnega vpliva in poiščejo politično odgovorni akterji, ki so v ključnih trenutkih sprejemali sporne odločitve ali pa se na okoliščine niso odzvali takrat, kot bi se po svoji dolžnosti morali, in bi glede na svojo funkcijo tudi morali ukrepati. Preiskovalna komisija Državnega zbora za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 TEŠ je bila ustanovljena januarja 2015. Za izhodišče si je zadala cilje raziskati okoliščine javnega naročanja pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, večanje moči bloka 6 in cene investicije, dobave, kakovosti in kurilne vrednosti, cene in zaloge premoga v Premogovniku Velenje ter raziskati odzivnosti Vlade, ministrstev, vodstva HSE, TEŠ in

Premogovnika Velenje na odločitve, ki so se v ključnih obdobjih sprejemale.

Prvo vmesno poročilo preiskovalne komisije je bilo sprejeto januarja letos. Ugotovitve so se nanašale na kakovost premoga, zaloge in odkupno ceno pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ter so pokazale na zavajanja, ki so v osnovi spremenila rezultate izračunov v prid ekonomičnosti investicije v blok 6. Pri tem je treba izpostaviti, da so bila ta zavajanja izključno s strani vodstva Premogovnika Velenje in vodstva Termoelektrarne Šoštanj. Tem zavajajočim informacijam s strani gospodarskih subjektov in njihovega vodstva pa so sledile tudi politične odločitve. V nadaljnjem delu se je preiskovalna komisija usmerjala v preiskavo druge pomembne okoliščine, in sicer vprašanja javnega naročanja pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj. V fazi pridobivanja dokazov in zasliševanja posameznih akterjev kot prič v postopku se je izkazalo, da sta dve vladi in pristojni vladni organi – zlasti ministrstvu, pristojni za finance, infrastrukturo in gospodarstvo – ki so bili pristojni za izvedbo projekta izgradnje bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, zavestno izigrali zakonodajo, zato da so lahko investicijo izvedli na način, kot so jo, netransparentno, javnofinančno nevzdržno in družbeno neodgovorno. Termoelektrarna Šoštanj je bila namreč izločena iz seznama zavezanecv za javna naročila, kar je povzročilo, da je bil nadzor nad izvedbo projekta povsem onemogočen.

Za boljšo predstavbo, kakšne finančne posledice neupoštevanja Zakona o javnem naročanju so nastale pri samo enem delu investicije v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, naj navedem primer izbora izvajalca za gradnjo hladilnega stolpa. Dr. Uroš Rotnik je 7. julija 2010 podpisal pogodbo s podjetjem Rudis, d. d., kot nosilcem konzorcija, s Primorjem in nemškim izdelovalcem hladilne opreme za gradnjo hladilnega stolpa, kljub temu da sta SCT in njegov belgijski partner v skupni ponudbi ponudila boljšo tehnologijo za več kot 3 milijone ceneje. Kot da to ne bi bilo dovolj, je bil samo 3 tedne po podpisu pogodbe z dražjim ponudnikom podpisan aneks k pogodbi v višini 6 milijonov evrov. Hladilni stolp so v TEŠ tako plačali 30 milijonov evrov, kljub temu da je SCT s svojim belgijskim partnerjem izvedbo ponujal za približno 20 milijonov evrov. Ker so bila dela Rudisu oddana brez uporabe postopka javnega naročila po zakonu o javnih naročilih, neizbrani ponudnik ni imel pravice pregledati izbrane ponudbe in tudi ne možnosti pritožbe pred Državno revizijsko komisijo. To je nazoren prikaz načina porabe sredstev pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Ta izjema na področju javnega naročanja je bila narejena leta 2007, ko je bila sprejeta vladna Uredba o seznamih naročnikov, področni zakonodaji skupnosti, seznamih gradenj in storitev, obveznih informacijah v objavah, opisih tehničnih specifikacij in

zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje, ki je iz seznama zavezancev izločila danes že večkrat omenjenih 12 proizvajalcev električne energije, vključno s Termoelektrarno Šoštanj. V obdobju od 2004 do 2008 bi namreč Slovenija po evropski direktivi morala pripraviti seznam zavezancev za javno naročanje na vodnem, energetske in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev. Ministrstvo za finance, ki ga je takrat vodil Andrej Bajuk, je v skladu z direktivo pripravilo seznam zavezancev za javno naročanje, a se z njim ni strinjalo gospodarsko ministrstvo, ki ga je vodil Andrej Vizjak. Takratni minister Vizjak je dne 5. februarja 2007 generalnemu sekretarju Vlade posredoval dopis, v katerem Ministrstvo za gospodarstvo nasprotuje Ministrstvu za finance glede uredbe o seznamih naročnikov za javno naročanje. Ministrstvo za gospodarstvo je nasprotovalo uvrstitvi 12 naročnikov na seznam, in sicer z utemeljitvijo, da gre za gospodarske družbe, ki ne ustrezajo definiciji osebe javnega prava. Med temi 12 podjetji je bila tudi Termoelektrarna Šoštanj. Vlada je tako sprejela očiščeno verzijo zavezancev za javno naročanje, v kateri ni teh 12 podjetij iz energetske dejavnosti.

Tukaj je pomembno izpostaviti neposredno odgovornost takratnega ministra Vizjaka in tudi posredno odgovornost takratnega predsednika vlade Janeza Janše, saj je Vlada takrat ravnala protipravno. V skladu z direktivo bi Vlada namreč morala vsa ta podjetja uvrstiti na seznam zavezancev po Zakonu o javnem naročanju in nato poslati v Bruselj prošnjo z utemeljitvijo, zakaj smatra, da so posamezna podjetja lahko izvzeta iz tega seznama. Šele na podlagi odobritve Bruslja bi se ta podjetja s seznama zavezancev za javna naročila lahko črtala. Šele leta 2013 po številnih pozivih, po poročilu KPK na to temo je Državna revizijska komisija ugotovila, da so tudi ta podjetja s področja energetike zavezanec po Zakonu o javnem naročanju. Uredba je bila z 12 podjetji s področja energetike dopolnjena šele v času ministrovanja Janeza Šušteršiča.

Zato se je mogoče z bistvenimi ugotovitvami o javnem naročanju pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj v celoti strinjati, da so neposredno politično odgovorni nekdanji ministri pristojnih ministrstev s področja financ in energetike, gospod Andrej Vizjak, gospod Andrej Bajuk, gospod Franci Križanič in gospod Matej Lahovnik, objektivno odgovornost pa nosita oba takratna predsednika vlade, gospod Janez Janša in gospod Borut Pahor, ker bi po svoji funkciji glede na sprejete odločitve in številne dvome in opozorila s strani strokovne javnosti morala okoliščine raziskati in ustrezno ukrepati. Ob tej navedbi je korektno povedati tudi, da odgovornost ministrov ni povsem enaka, saj je minister Bajuk pripravil seznam korektno, v skladu z direktivo, vendar pa je bil takratni vladni minister Vizjak očitno močnejši in je dosegel, da se je seznam sprejel v nepopolni obliki. Vsi ostali

omenjeni ministri so namreč podpirali seznam brez 12 podjetij s področja energetike.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo bistvene ugotovitve vmesnega poročila o javnem naročanju pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Kot že rečeno imamo na mizi oziroma v obravnavi vmesno poročilo o javnem naročanju pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj kot drugo vmesno poročilo. Prvo je obravnavalo začetek investicije, predvsem problematiko premoga, kjer smo prišli do nekih ugotovitev, drugo poročilo pa preiskovalna komisija za ugotavljanje politične odgovornosti daje kot nek drugi dokument, kar obširno poročilo, ki na začetku vsebuje predvsem pričanja posameznih prič, v zaključku pa ugotovitve oziroma določene zaključke.

Dejstvo je, da uredba o zavezancih za javno naročanje v letu 2007 ni vsebovala podjetij, ki so bila izločena, se pravi tudi podjetij z energetskega področja. Že dejstvo, da ni bila izločena samo Termoelektrarna Šoštanj, ampak kar 12 podjetij, ne more enoznačno povezati dejstva, da je bil to ključni razlog za kakršnekoli anomalije pri projektu TEŠ 6. Kajti če pristanemo na to dejstvo, očitno vsi projekti, ki so vođeni po zakonu o javnih naročilih – govorimo o gradnji druge infrastrukture na cestnem področju, na železniškem področju, gradnji preštevilnih javnih zavodov, bolnic in tako naprej – ne bi smeli imeti nobenih težav, če bi bilo to tako enostavno povezljivo. Dejstvo je, da v internih aktih Termoelektrarne Šoštanj kot družbe in tudi HSE obstajajo enake zadeve, kot jih predvideva zakon o javnih naročilih, edina olajšava, ki je bila dana takratnemu poslovodstvu, je bila ta, da pritožba ne zadrži postopka. To je bila edina olajšava, ki jo je imelo to podjetje izven področja javnih naročanj. Vse ostale uzance so bile predpisane tudi za to podjetje. Težko je presojati, zakaj v letu 2007 ta podjetja niso bila uvrščena. Verjetno obstajajo kakšni razlogi, težko pa pristanemo na to, da je to, kot sem rekel, ključni razlog, da je investicija tekla v napačni smeri. Tudi ključne pogodbe so bile podpisane bistveno kasneje, v letu 2009, in do takrat bi tudi naslednja vlada, ali kdorkoli bi na ministrstvih sedel, verjetno odreagirala, če bi bilo tako, kot želite nekateri prikazati, zelo jasno, katera podjetja spadajo na kakšen seznam. Vsi vemo, da je evropskih direktiv in priporočil zelo veliko.

Pri samem izvajanju je treba tudi to poudariti, da je bila v začetni fazi to vseeno

investicija, ki jo je vodilo podjetje, sicer v 100-odstotni državni lasti, vendar je bilo vodeno kot projekt zasebnega lastnika. Ni bila država na začetku vpeta v neposredno izvajanje tega projekta. Vključevanje ministrstev v večjem obsegu in Vlade in tudi ne nazadnje Državnega zbora je nastalo takrat, ko je prišlo do sprememb na energetskih borzah, do upada cen električne energije in do takrat nastopa tega, da je podjetje HSE, in tudi TEŠ, enostavno prišlo v situacijo, da brez državnega poročstva verjetno investicije ne bo sposobno izvesti. Takrat je vstopila tudi v večji meri Vlada, verjetno pritiski na Vlado in tudi v večji meri pritiski na poslance, Državni zbor, da se poroštenveni zakon sprejme. Kot sem rekel, nobene odveze ni imelo ne podjetje HSE niti TEŠ kot nosilca te investicije v smislu naročanja v njihovih internih dokumentih, aktih, ki jih mora poslovodstvo spoštovati, praktično so enake zahteve, kot so v Zakonu o javnih naročilih, zato odveza tem gospodarskim subjektom v tej smeri ni bila dana. Se pa lahko strinjamo, da je težko reči, da v primeru, da bi zakon o javnih naročilih neposredno veljal, bi bila mogoče kakšna stvar bolj transparentna ali ne. Vendar kot sem rekel, praksa v Sloveniji kaže, da tudi vsi zavezanec za javna naročila, ki imajo vse inštitucije in nadzore nad seboj, v praksi tega ne spoštujejo in prihaja ravno tako do izigravanja, zato je vedno odgovornost na osebah, ki morajo določene projekte procesirati, izvajati posamezne sklope. V tej smeri smo tudi na komisiji lahko ugotavljali, da so posamezni subjekti, ki so bili neposredno vpleteni v izvajanje posameznih naročil dajali zelo nasprotujoče komentarje oziroma odgovore. S tega vidika je komisija po mojem mnenju pridobila kar veliko materiala, tudi vsa zaslišanja so bila koristna. V končnem poročilu, ki ga komisija pripravlja nekje za začetek naslednjega leta, in tu se zahvaljujem predsedniku za konstruktivno delovanje, verjamem, da bo vključeno tudi še ostalo od ugotovitev, ki jih je komisija skozi zaslišanja uspela pridobiti.

V naši poslanski skupini ne nasprotujemo temu poročilu. Bi pa mogoče za zaključek še enkrat poudaril ravno to, da noben zakon in nobena prisila ne zagotavlja izvajanja nekega tako velikega projekta, če ljudje, ki so neposredno vpleteni v izvajanje, ne spoštujejo pravil igre, ki jih imajo zapisane tudi v drugih dokumentih. Zakon o javnih naročilih je mogoče samo eden od takih, ki bi preprečili eventualno nekatera izigravanja pri naročanju materiala in storitev v projektu Termoelektrarne Šoštanj, izgradnji bloka 6. Kot rečeno pa je sama investicija tudi po mnenju komisije in po tem, kar smo na zaslišanjih do sedaj izvedeli, bila dejansko slabo vodena s strani akterjev, ki so bili zadolženi za izvajanje samega projekta.

Poročilu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Spoštovane in spoštovani vsi prisotni, lep pozdrav tudi z moje strani!

Preiskovalna komisija za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj je na 3. seji v času izvajanja pripravljanih del dejanj sprejela odločitev, da bo dokazni postopek razbila na vsebinsko zaokrožene in smiselno povezane, ločene a hkrati povezane sklope, ki vse skupaj vodijo k izpolnitvi namena odrejane parlamentarne preiskave.

Na 3. seji je tako opredelila naslednje vsebinske sklope, ki skupaj pokrivajo predmet parlamentarne preiskave v celoti, njen namen kot tudi obseg. Prvič, vprašanje javnega naročanja pri predmetnem projektu. Drugič, vprašanje večanja moči bloka 6 in cene investicije. Tretjič, vprašanja, povezana z dobavo kakovosti, kurilna vrednost, ceno in zalogami premoga v Premogovniku Velenje. Četrto, vprašanje odzivnosti Vlade Republike Slovenije, ministrstev, vodstva HSE, d. o. o., Termoelektrarne Šoštanj, d. o. o., in Premogovnika Velenja, d. d., na odločitve Državnega zbora. Tokratno že drugo vmesno poročilo preiskovalne komisije predstavlja opravljeno parlamentarno preiskavo v zvezi s 1. točko, to je vprašanje javnega naročanja pri predmetnem projektu izgradnje bloka 6 v Termoelektrani Šoštanj.

V opravljeni parlamentarni preiskavi smo člani preiskovalne komisije in njihovi namestniki glede vprašanja javnega naročanja pri predmetnem projektu preverjali razlog za odreditev parlamentarne preiskave, in sicer suma, da naj bi deležniki zlorabili svoj politični vpliv in omogočili kršitve Direktive 2004/17 ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. 3. 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev oziroma zakona, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev. Pri tem smo znotraj odrejenega namena parlamentarne preiskave poizkušali ugotoviti, zakaj Vlada Republike Slovenije opušča ugotavljanje in uveljavljanje odškodninske odgovornosti poslovojestev in nadzornikov podjetij v državni lasti, konkretno HSE in Termoelektrarne Šoštanj, ugotoviti politično odgovornost za domnevno opustitev dolžnosti ter angažiranje državnega pravobranilstva za zaščito materialnih interesov Republike Slovenije, ugotoviti politično odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so omogočili nespoštovanje zakona, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, in dopustili veljavnost pogodb s

tujimi in domačimi dobavitelji, s čimer so opustili dolžno ravnanje ugotavljanja ničnosti predmetnih pogodb.

Pričujoče vmesno poročilo, ki je po vsebini nadaljevanje vmesnega poročila, EPA 1570-VII z dne 3. 11. 2016, obravnavanega 23. 1. 2017 na 26. seji Državnega zbora, tudi tokrat zgoščeno predstavi potek postopka parlamentarne preiskave, ki je bil pomemben za parlamentarno preiskavo v zvezi z javnim naročanjem. Zgodnji del drugega vmesnega poročila tudi tokrat navaja najprej bistvene ugotovitve opravljene parlamentarne preiskave glede javnega naročanja, nekatera dejstva o seznanitvi odgovornih z investicijskim programom Postavitev bloka 6 moči 600 MW v TEŠ in oceni projekta. Prvič, investicijski program, revizija 1, april 2006, vrednost bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj znaša 637 milijonov evrov. 598,7 milijonov evrov plus strošek financiranja 38,3 milijona evrov. Drugič, na osmi seji nadzornega sveta HSE je bil sprejet sklep: Nadzorni svet HSE, d. o. o., se je seznanil z investicijskim programom Postavitev bloka 6 moči 600 MW v TEŠ, revizija 1. Tretjič, Vlada Republike Slovenije je kot ustanovitelj HSE, d. o. o., z dne 7. 12. 2006 na svoji 100. seji sprejela razvojni načrt HSE 2006–2025 s pogledom do 2025. Investicija v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj je zabeležena na strani 38 v naboru projektov prve prioritete s ceno 598,7 milijonov evrov.

Bistvene ugotovitve vprašanja javnega naročanja pri predmetni zadevi. Naj takoj na začetku povzamem sklep, ki ga je komisija sprejela po skrbni analizi množice dokumentov, ki smo jih dobili od vpletenih ter zaslišanju prič. Na uvodno zahtevo Državnega zbora, da parlamentarna preiskava potrdi ali zavrže sume, da naj bi vpliv politike omogočil kršitev direktive 2004/17ES, lahko odgovorimo pritrdilno. Pri sprejemanju Zakona o javnem naročanju je politični vpliv pripomogel, da se investicija v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj ni vodila v skladu z direktivo in v skladu z zakonom. Dejstvo je, da pri investiciji v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj ni bila spoštovana Direktiva 204/17ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. 3. 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev oziroma zakona, ki ureja javno naročanje na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, kot tudi ne Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev. Vlada Republike Slovenije, ki je brez dvoma politično reprezentativno telo, je na 109. redni seji 5. februarja 2007 s pravno neustreznim sklepom sprejela seznam zavezancev za javno naročanje brez dvanajst proizvajalcev električne energije kot dodatek k uredbi o seznamih naročnikov, področni zakonodaji skupnosti, seznamih gradenj in storitev, obveznih informacijah v objavah, opisih

tehničnih specifikacij in zahtevah, ki jih mora izpolnjevati oprema za elektronsko naročanje. Ta sklep je bil prvi v celi vrsti političnih vplivov, ki so omogočili kršitev Direktive 2004/17ES. Vsi pristojni v državi, od vlad, ministrov, pravnih svetovalcev, vladnih uradnikov so potrebovali kar šest let, da so dopolnili uredbo o seznamih naročnikov kot prilogi zakona, kar je bila podlaga izgovoru Termoelektrarne Šoštanj, d. o. o., da se pri investiciji v blok 6 ni ravnala po zahtevah Zakona o javnem naročanju in Direktive 2004/17ES. V tem času pa so bile podpisane vse pogodbe in oddana vsa dela pri projektu. Da investitor ni upošteval zakona, je dokazoval s tremi napačnimi argumenti glede zavez za javno naročanje.

Prvič. Najmočnejši izgovor, zakaj se investicija in naročanje zanje ni vodila po načelih javnega naročanja, je bil, da ni uvrščena v uredbo, torej ni na spisku. Navedeni argument je bil največkrat navajan in so mu v veliki večini verjeli in nasedli, a je obenem tudi najbolj trhel. Kdo je zavezanec, določata zakon in direktiva in ne seznam. Spisek je le pomožni dokument in v nobenem primeru ne more spreminjati kriterijev, ki jih določa zakon in direktiva. Tako je v več primerih odločilo tudi Evropsko sodišče kot tudi Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil 15. 11. 2013. Nerazumljivo je, da je bilo potrebnih kar šest let, da se je vprašanje, kdo je zavezanec za javno naročanje, razrešilo.

Prava pot, spoštovani, bi bila naslednja. Vlada bi morala sprejeti uredbo, ki jo je predlagal minister za finance dr. Bajuk, zavezanci iz uredbe, ki bi menili, da tja ne sodijo, pa bi morali sprožiti postopek ugotavljanja. Pri proučevanju razlogov, zakaj blok 6 Termoelektrarne Šoštanj ni bil na seznamu, pa se poraja sum zavestnega manipuliranja z namenom, da bi se investicija v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj izognila nadzoru, ki ga zahteva zakon o javnem naročanju.

Drugo zavajanje je bilo, da je pri prevodu direktive prišlo do napake, ko je slovenski prevod evropske direktive izgubil del terminologije, ki vključuje angleško besedilo, torej original. Pri taki argumentaciji se lahko več kot resno zamislimo, kako lahko neka napaka v prevodu usmerja vodenje nekega velikega projekta, kakršen je bil projekt Termoelektrarne Šoštanj. Do napake naj bi prišlo, ko je slovenski prevod evropske direktive izgubil del terminologije, ki vključuje originalno angleško besedilo. Slednji ima dva pojma, in sicer Contracting Authority in Contracting Entity. V slovenskem prevodu je izpadel pojem pogodbenih strank, kar je imelo za posledico oženje razumevanja subjektov, ki so zavezani k spoštovanju usmeritev direktive s področja javnih naročil. V nadaljnjem postopku implementacije direktive v slovenski pravni red se je pri sprejemanju zakona upošteval le slovenski prevod direktive, zato po mnenju

odvetniške pisarne TEŠ in HSE ne sodita k zavezanosti javnega naročanja. A to ne drži. Slovenski prevod sicer z nobenim pridevnikom ne precizira, da je v prvem odstavku govora o naročnikih javne narave, vendar pa je to razvidno iz konteksta in ne privede do nejasnosti, saj je v obeh primerih govora o naročnikih, za katere velja direktiva. Tudi s tega vidika torej ni razvidna nobena podlaga trditve, da je slovenski prevod direktive dvoumen in da je privedel do nejasnosti v 3. členu Zakona o javnem naročanju. A tudi če bi veljalo, da je prevod napačen bi moral biti TEŠ in drugih 11 izpuščenih podjetij zavezanec, saj bi v tem primeru neposredno veljala direktiva, saj je podjetje TEŠ v sto procentni lasti podjetja HSE d. o. o., ta pa v sto procentni lasti Republike Slovenije. Sicer praviloma velja, da so direktive zavezujoče za države članice le glede rezultatov, ki jih je treba v določenem časovnem roku doseči, jim pa dopušča izbiro oblike in načinov za njihovo uveljavitev. Nacionalna zakonodaja mora torej sprejeti tako imenovani nacionalni izvedbeni akt, s katerim domačo zakonodajo spreminja v luči načel direktive ter s tem zagotoviti resničen učinek prava po načelu lojalnega sodelovanja iz tretjega odstavka 4. člena PEU. Ko izda država članica pravni akt in je ta dvoumen, je potrebna direktivi konformna interpretacija akta. Kljub tem načelom pa je sodišče Evropske unije določilo sledeče pogoje, pod katerimi se direktiva uporablja neposredno. Prvič, prenos v domače pravo se ni izvršil oziroma je bil izveden nepravilno. Drugič, določbe direktive so vsebinsko brezpogojne ter dovolj jasne in natančne in določbe direktive podeljujejo pravice posameznikom. Če bi držala trditev o napačnem prevodu, bi prva dva pogoja določila neposredno veljavnost evropske direktive.

Zaključek. Za konec še enkrat na kratko ...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Ja, sem pri koncu. V Desusu podpiramo to poročilo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Naše stališče bo bistveno krajše od kolegice. Temeljna naloga države je, da izvršuje svoje poslanstvo v zagotavljanju učinkovitega delovanja svoje socialne, pravne, ekonomske, okoljske in vseh drugih funkcij, ki so ključne za zagotavljanje dostojnega življenja državljanek in državljanov ter omogočajo solidarno sobivanje v družbi, ki mora biti pravično. To pomeni, da

država zagotavlja temeljne razvojne elemente, omogoča enakost, možnosti in priložnosti ter skrbi, da družba uveljavlja zakonitost in pravičnost na vseh nivojih brez izjem. Naloga države je, da se ustrezno odzove na vse odklone in poskuse, da bi družbeno solidarnost, razvojne potenciale in temeljno pravičnost derogirali, ne glede na to, kdo je nosilec tovrstnih poskusov ali izvršenih odklonov.

Socialni demokrati smo večkrat poudarili in poudarjamo tudi danes tako naše zaupanje v učinkovitost in sposobnost pravne države, da pred roko pravice postavi vse tiste, ki so kadarkoli in kakorkoli sodelovali v nezakonitih poslih zoper lastno skupnost, državo, zoper solidarnost, ki je osnova naše prihodnosti. Kot smo podprli prvo vmesno poročilo Komisije o ugotavljanju politične odgovornosti pri izgradnji šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj, bomo podprli tudi drugo vmesno poročilo, ki se podrobneje ukvarja z vprašanjem javnega naročanja pri tej investiciji. Ključno je namreč, da razkrijejo vse napake v postopkih, vsi sistemi pritiskov in zavor ter, najbolj pomembno, vsa morebitna nezakonita ravnanja, saj bomo le tako lahko v bodoče nujne investicije za razvoj naše države vodili drugače, z manj napak, rizičnosti in z več zaupanja državljanek in državljanov, da sta tako stroka kot politika v naši državi sposobni uspešne izpeljave tudi najzahtevnejših projektov.

Socialni demokrati bomo tako podprli ugotovitve preiskovalne komisije v upanju, da končno poročilo in rezultat ne bo le politično ocenjevanje, kdo bi lahko v danem trenutku kaj postoril ali storil drugače, ampak naznanitev dejansko storjenih kaznivih dejanj, a ne na splošno, ampak z imeni in priimki tistih, za katere bo ugotovljeno, da so delovali v nasprotju z najbolj temeljnimi normami naše skupnosti in morajo biti za to postavljeni pred pristojna sodišča. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslanek in poslancev o vmesnem poročilu ter o bistvenih ugotovitvah preiskovalne komisije.

Besedo ima predlagatelj gospod Matjaž Hanžek. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa.

V vsakem primeru se zahvaljujem v svojem imenu in v imenu članov in članic komisije in tistih strokovnih delavcev, ki so pomagali to pripravljati, za podporo temu poročilu.

Rad bi dodal samo nekaj informacij. Nekajkrat je bilo omenjeno končno poročilo. Končno poročilo bo vsekakor pred koncem mandata. Plan je, ne plan, drugače sploh več ne gre, da bo do konca januarja napisano, da bi lahko komisija imela potem še cel mesec časa,

da še razpravlja in potem je samo še stvar procedure.

Glede javnega naročanja. Zanesljivo, javno naročanje, če ga imamo ali če ga nimamo, ni edina stvar, ki lahko prepreči razne korupcije. Javno naročanje po mojem celo ni zaradi tistih, ki korektno in pravilno delajo, ampak med različnimi državnimi subjekti, vemo, da je veliko takih, ki ne delajo pravilno in denar odhaja. Zanesljivo je tudi Evropska komisija sprejela, predstavila direktivo, zato da preprečuje ta izigravanja. Tudi sem prepričan, da noben zakon in nobena policija ne more v popolnosti preprečiti kakršnega koli kriminala, korupcije in tako naprej. Mislim pa, da lahko zmanjšuje tako korupcijo kot željo po korupciji. Ne upam si jaz trditi, da je bila investicija zato dvainpolkrat ali trikrat dražja, zato ker se ni upošteval Zakona o javnem naročanju, ampak ne moremo pa tudi trditi, da to ni. V enem primeru, ki ga je kolegica, podpredsednica komisije omenila, se je že to pokazalo, ampak vsekakor, treba je lastne zakone spoštovati.

Jaz se bom vmes morda še kaj javil, če ne na koncu. Ta trenutek nimam nič posebnega, ker tudi niso bile posebne zahteve. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin, pripravi naj se gospod Marjan Dolinšek.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Leta 2011 sem bil prvič izvoljen v ta državni zbor in spomnim se, da kmalu, tam nekje po začetku mojega mandata je začel po poslanskih skupinah naokrog hoditi takratni poslanec Socialnih demokratov Srečko Meh, ki je nas poslance prepričeval, da je nujno treba sprejeti poroštveni zakon za to investicijo v TEŠ 6. In takrat je bilo tudi rečeno, če ta poroštveni zakon ne bo sprejet, bo investicija končana oziroma propadla, nasedla, kakorkoli. Takrat se je tudi že govorilo, da naj bi bilo že vsaj 25 milijonov evrov v ta projekt vloženi, in da ga je absolutno nesmiselno zaustavljati, ker bi to lahko pomenilo izgubo teh sredstev. Spomnim se, da smo bili takrat edina poslanska skupina, poslanska skupina Nove Slovenije, ki je v celoti nasprotovala temu poroštvenemu zakonu. Lahko si mislite, kakšni so bili pritiski na nas, da so bili ti lobisti, ki so potiskali TEŠ 6 naprej, izjemno dobro plačani, imeli so tudi dobre vplive in kar na enkrat so se o nas v medijih pojavljali vsemogoči neresnični članki, češ, kako nimamo pojma, kako smo z Lune in podobne zgodbe. Ampak ti ljudje so bili brezsrabni lažnivci, ker se spomnim, da je takrat minister Černač dal pogoj ceno premoga. Če garantirajo, da bo cena premoga takšna, potem se on tudi strinja, da se ta poroštveni zakon sprejme. Nas so, vsaj del stroke, ki je tej investiciji nasprotoval, prepričevali, da niti pod razno ne more biti cena premoga takšna. Mi smo jih poslušali in, kot sem rekel, temu poroštvenemu zakonu nasprotovali.

Minister Černač je takrat dobil to zagotovilo, ki je bilo lažno zagotovilo, ki je bilo zagotovilo zgolj in samo zato, da se je politika izvršenih dejstev nadaljevala in da se je ta projekt nadaljeval. Da je to spomenik korupcije, je jasno. Dali smo več kot tisoč 400 milijonov evrov za ta spomenik. Primerljivi objekti so se pa drugod po svetu gradili tam med 750 in 900 milijoni evrov. To so bile na nek način realne cene tovrstnih elektrarn. Tako da imamo tudi zelo zelo realno oceno, kakšna je bila tukaj vkalkulirana korupcija. Problem, ki ga zdaj vidimo, je ta, da vsi vemo, da je tukaj poniknilo več kot 400 milijonov evrov – in nič. Kdo izmed teh predstavnikov TEŠ 6 danes sedi v zaporu? Kdo? Nihče. Še bivši šef, ki je imel v svojem sefu čudežno 3 milijone evrov, se je potem premislil, da jih nima več oziroma se je zgodba potem tam obračala. Temeljno vprašanje, ki si ga moramo tukaj zastaviti, je, kako naprej. In tukaj sem jaz hvaležen predsedniku preiskovalne komisije in tudi preiskovalni komisiji, da je vendarle naredila neko delo, da potiska stvari naprej, ker ob vseh teh norostih, ki se jih gre ta vlada, bi se lahko zelo hitro zgodilo, da bi ta projekt in ti milijoni odšli v pozabo. Pač bi rekli, dobro, to je stvar preteklosti, kot je tukaj zelo velikokrat fraza v tem parlamentu, o preteklosti se ne pogovarjamo, in tisti, ki so si nagrabili 400 milijonov evrov, bi bili vsi srečni in veseli, ker smo ali so nekateri na te stvari pozabili.

Zadeva je bila jasno predstavljena, kdo je bil za kakšno stvar objektivno odgovoren. Edina stvar, ki bi jo jaz pri poročilu preiskovalne komisije problematiziral, je to, da je preiskovalna komisija ugotovila neka dejstva in je vse ljudi vrgla v isti koš. Če se samo dotaknem na primer premierskega položaja. Zagotovo je neka razlika med Janezom Janšo in Borutom Pahorjem, kar se tiče same odgovornosti. In obstajala je razlika, kakšne možnosti je imel nekdo, da ta projekt zaustavi. Tudi med finančnima ministroma Bajukom in Križaničem je bistvena razlika. Ampak dobro. Komisija je vse vrgla v isti koš. Jaz bi to stvar kljub vsemu tudi malo politično rangiral glede na težo odgovornosti, ki jo je posameznik imel. Tudi sodišče, ko razsoja o posameznih kriminalcih, reče, teža njegovega dejanja je bila taka in bo zato dobil eno leto, teža tega kriminalnega dejanja in tega kriminalca je pa taka, in bo dobil 10 let. To je praktično tista stvar, ki mene pri poročilu morda moti. Ker pa je to vmesno poročilo, mislim, da se jo da do končnega poročila še izboljšati. Zato bi bil moj konkreten predlog, če želimo k tej stvari resno pristopiti, ker morda v nasprotnem primeru se zdi, da je to poročilo »vsegljarsko«. Se pravi, lažen občutek lahko nastane, ker je predsednik preiskovalne komisije nekdo, ki ni bil, vsaj mislim, da ni bil v nobeni od teh strank, ki so bile v današnji razpravi omenjene in da v smislu političnega obračuna vse skupaj vrže v en koš in reče, vi ste odgovorni. Okej, to je teoretično možno, ampak jaz zgolj pravim, če želimo kvalitetno izboljšati to poročilo, ga je treba do

končne obravnave oziroma do končnega poročila v tem delu še nekako izboljšati in jasno povedati, kje so bile tiste točke, ko je bilo mogoče kakšen projekt še zaustaviti, in ko ga ni bilo več mogoče. Meni se zdijo to ključne stvari, da se tudi o teh stvareh spregovori, kdaj je bilo mogoče kakšno stvar še preusmeriti, kdaj je bila ta možnost večja, kdaj pa manjša.

Če se spet vrnem malo nazaj na ta projekt. Problem, ki bo v slovenski družbi nastal, je, da če za to krajo teh milijonov ne bo nihče odgovarjal, če ne bo nihče sedel v zaporu, tako kot morda kakšni visokokvalificirani kriminalci sedijo v Islandiji, potem to na nek način ljudi žalosti, jih uspava, jih napeljuje k temu, da smo vsi isti, da je v tej državi kraja nagrajena, večja, kot si riba, več imaš možnosti, da lomastiš. In če lomastiš, te nič ne prizadene. Tukaj so potem tiste krilatice, ki so vsem nam dobro znane, da tehnični kontrolor za 200 evrov podkupnine dobi 3 leta zapora, medtem ko pa nek nekdanji nagrajeni gospodarstvenik za stomilijonsko škodo dobi 7 let zapora. To so pač stvari, ki ljudi jezijo. Jaz mislim, da je ta hiša dolžna storiti maksimalno, kar je v naših pristojnostih, da to stvar premaknemo naprej. Poročilo preiskovalne komisije je lahko ena izmed stvari, ki ohranja spomin na tisto krajo in ki morda tudi organom pregona države da kakšne konkretne vsebinske stvari, s katerimi si oni lahko pomagajo pri pregonu. Zagotovo je pa treba tudi v naslednjem mandatu do konca vztrajati pri tej stvari, dokler odgovorni za to stvar ne bodo odgovarjali. Je pa bila s tem projektom povzročena zgodovinska škoda. Ko se cel svet premika proti obnovljivim virom energije, se mi še vedno premikamo proti premogu. Ko ta naš premog proizvaja zdaj vsak mesec izgubo, drugi pospešeno vlagajo v obnovljive vire energije. Zakaj smo lahko pri teh stvareh samo še bolj jezni in nezadovoljni? Zato ker imamo relativno dobre vodne vire, ki bi jih lahko mnogo boljše izkoristili. Ena izmed stvari je, da je kar nekaj še slovenskih rek, ki imajo še hidropotencial in bi ga lahko še mnogo boljše izkoristili. In še ena pomembna stvar je, na katero nas pa zlasti ljudje s terena opozarjajo, da je tudi Slovenija, ker je vodnata, enkratna za številne male hidroelektrarne, ki pa jih je danes v Sloveniji praktično nemogoče zgraditi zaradi silovitih birokratskih in administrativnih zapletov. Če bi te stvari spremenili, olajšali, potem bi naredili bistveni korak naprej, da bi lahko vpliv TEŠ 6 zmanjšali in se čedalje bolj premikali proti obnovljivim virom energije. Svet se danes razvija pospešeno, informacijska tehnologija prihaja do vsepovsod, svet porabi čedalje več energije, tudi potrebe se bodo v Sloveniji v prihodnosti povečevale in tukaj se bo treba iz te zgodbe TEŠ-a kaj naučiti in potem zadevo peljati v smeri, da bomo predvsem izkoriščali potenciala, ki jih imamo na čim bolj racionalen način.

Upam, kot sem že na začetku dejal, da bo to poročilo premaknilo tudi kakšno stvar naprej pri organih pregona. Seveda pa sem hvaležen vsem tistim, ki delujete v tej

preiskovalni komisiji za vaše delo, da se trudite in stvari potiskate naprej.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marjan Dolinšek, pripravi naj se gospod Zvonko Lah. Izvolite, gospod Dolinšek.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Kot bi začel kolega, ki ga žal ni tukaj, niti stališča ni predstavil, nepovezani poslanec gospod Bojan Dobovšek, veliki borec proti korupciji. Vendar očitno je tudi njemu malo mar za to, kaj se dogaja, tudi z današnjo točko, ki jo obravnavamo, čeprav je veliki borec za korupcijo.

Pa naj grem na samo točko. Najprej je treba izreči pohvalo preiskovalni komisiji, ki je opravila del svojega dela, ni ga še dokončala, jaz upam, da bo v zadnjem delu, v dokončnem poročilu tudi ustrezen in primeren zaključek. Samo poročilo je zanimivo. Vedeti moramo nekaj, da namen te preiskovalne komisije je iskanje politične odgovornosti. Res, da bo lahko to osnova za organe pregona, da se bo tudi kazenski pregon izvajal za vse akterje, ki so bili v tej zgodbi udeleženi. Moram reči, da očitno resnično vsaka čast vsem vpletenim iz Šaleške doline, ki jim je lepo uspelo to igro odigrati. To je sposobnost, žal nismo tako uspešni oziroma zelo neuspešni smo v zasavski dolini, kajti vsa energetika se je v Zasavju pozaprla. Ja, v Šaleški dolini pa se je okrepila. Pa pustimo.

Jaz bi v razmišljanju želel opozoriti, kaj bo danes in pa jutri, pustimo zdaj nauk, izsledke, ugotovitve in tako naprej. Jaz sem že tudi na Odboru za infrastrukturo nekajkrat opozoril, da ne vem, ali me občutek vara, da v nekem delu brada še kar raste v tej zgodbi. Sicer takrat, ko se je ta investicija začela, nismo imeli raznoraznih organov, naj posebej izpostavim SDH. Tukaj bi želel v tem kontekstu poudariti in opozoriti, upam, da se zavedajo v SDH tako vodilni kot tudi nadzorniki SDH, kajti v upravi imamo osebo, ki je odgovorna za področje energetike. To je gospa Nada Popovič. S tega mesta pozivam gospo Glavino in gospo Popovič, jaz upam, da bo tudi kakšna vsebinska seja vsaj na Odboru za infrastrukturo, kajti določeni izsledki neke delovne skupine pri SDH, ki je bila imenovana v letu 2015 in je naredila svoj posel in naredila svoj zaključek za upravo SDH, kasneje pa ni bilo nobenih resnih informacij, verodostojnih. Namreč, navedene ugotovitve – razne parametre so preigrali, naredili vso analizo tega projekta na zatečeno stanje in pa prognozo za naprej – nakazujejo določena tveganja projekta, ki se nedvomno odražajo tudi v poslovnem načrtu in bi ga bilo treba upoštevati v okviru ostalih dokumentov te družbe, se pravi razvojni načrt skupine HSE.

Zakaj sem rekel, da brada še kar raste? Ne bi se želel spuščati v posamezne detajle,

vendar se postavlja se vprašanje, jih bom nekaj naštel za magnetogram, da ne bo jutri ali nekega dne nekdo rekel, da se to ni slišalo, da ni bilo resno opozorjeno. Zanima me poslovni načrt HSE za vsaj pet let. Kaj je v tem načrtu, kakšne so ocene in številke? V nekem delu so predvidevali v svojem načrtu, da bo v naslednjih osmih, devetih, desetih letih energija na svetovnih borzah šla gor za 60, tudi 70 %. Ja, to je igra števil. Na koncu, kar hočeš ven dobiti, boš to prilagodil in prihodke, graf »našibal« na vrh, vendar dejstva so malo drugačna. Zato me zanima danes in kako bo jutri s to zgodbo naprej, ker zdaj gre pa za našo odgovornost, nas, ki sedimo tukaj notri v tej dvorani.

Mi za nazaj smo ugotavljali, dve tri vlade so to vse skozi dale v dobri veri na osnovi vseh analiz in tako naprej. Nam je velika šola to delno poročilo in vprašanje je, kako jutri, kaj bo s tem projektom, koliko minusa se ustvarja. To je še kar skrivnost. Koliko milijonov ustvarja TEŠ 6 minusa? V teh dokumentih jaz mislim, da imamo te kompetence, da terjamo odgovor, ali se je na dolgi rok na novo naredil načrt, ki je opredelil, kakšna bo cena, ne da se bo spet še dvakrat spremenila cena za gigadžul velenjskega lignita. Druga stvar je verjetnost, ker je slišati že, da bo treba premog uvažati. To pomeni še dodatno investicijo, pomeni razkladalno postajo, ki bo stala nekaj milijonov. Od kod bo uvoz premoga? Obstoječa tehnologija ne omogoča kurjenja kar na vsak premog, kakor bi si kdo izmislil. Nadalje, kakšne so resnično po današnji resni oceni, ne spet zapeljevanje, kot je bilo slišati leta nazaj, ko je šlo za poroštveno garancijo, se pravi, kakšna je povprečna letna proizvodnja lignita, dejanska, realna, možna? Kakšne so zaloge? Za koliko let? Ali bomo zdržali do leta 2050? Določene ocene, že dve, tri leta nazaj, so bile narejene, da ne omogoča. Ampak mene zanima danes, na novo. Jaz mislim, da bi to morali imeti. Zato še enkrat pravim, SDH, ki je zdaj neposredno na vrhu, je odgovoren. Včasih ni bilo SDH, zdaj ga pa imamo. Letna proizvodnja TEŠ 6 v povezavi s petico, kakšna proizvodnja, koliko ur obratovanja na letni ravni? To vse vpliva na to, kakšna bo cena in koliko milijonov evrov bo vsako leto TEŠ proizvajal minusa. To bo moral nekdo pokriti. Upam, da ne davkoplačevalci. Bojim pa se, da bo na koncu tako. Ampak to pa je že naša odgovornost, tukaj zdaj vseh nas, ki tukaj sedimo.

Jaz mislim, da projekt, ki se je začel graditi kar tako z danes na jutri, ne vem, kako vsi, ki ste takrat že bili v tem hramu demokracije, ste to lahko dovolili. Ni bilo niti posebnega zakona o investiciji TEŠ 6. Toliko ste imeli nekateri povedati okoli drugega tira. Vsaj zakon obstaja. Tudi nadzor iz civilnih struktur. Takrat pa nikome ništa, v ozkih zaprtih krogih se je nekaj dogajalo. Politika je vedela, ni vedela, ne bom jaz delal zaključkov. To bo naredila komisija, izsledki pa kažejo na to, da so nekateri vedeli za neke stvari. Nič ni bilo naključje. Nič. TEŠ se je začel

graditi v nasprotju z resolucijo o nacionalnem energetskega programu. V nasprotju. Še to ni bilo pokrito. Se pravi, šlo je čisto ne samo po levi strani, celo po pločniku in še preko pločnika na zelenico. Res težko razumljivo. Težko. Dajmo pogledati za jutri, ker namreč ta TEŠ 6 bo treba vzdrževati. Reči, »ja, zdaj ga bomo pa zaprli, če se bo pokazalo«, glejte, to je malo neodgovorno. Ampak treba pa je zdaj vse narediti tako na optimizaciji, tudi kakšni statusni spremembi. Tukaj bi lahko še dosti povedali. Mene pa zdaj ta vprašanja zanimajo, ki sem jih delno nakazal. Jaz osebno premalo vem, kaj se sedaj dogaja s TEŠ. Po drugi strani pa slišimo za neke okvare. Kdo bo to plačal? Zneski menda niso sto tisoč, ampak se menda govori o milijonih. Omenjeno je bilo tudi, da bomo tožili Alstom za te napake. Spet bomo trošili denar, naš denar, davkoplačevalski denar. In mene to danes zanima. Sicer danes ne bomo dobili teh odgovorov. Upam pa, da v prihodnjih mesecih bomo še na to temo tudi kaj rekli. Jaz bi želel dobiti tudi te odgovore. To, kar pa je bila ugotovitev komisije, je pa samo treba pozdraviti in je velika šola, fakulteta, iz katere je treba samo za prihodnost potegniti tisto, kar se da razbrati iz poročila, iz ugotovitev. Dobra nadaljevanja, kako se neka stvar zavrti, če je vnaprej zelo dobro preiščljena, zamišljena in kako se stotine milijonov da v žepu.

Na tej točki bom tudi zaključil. Še enkrat, upam, da tisti, ki so bili omenjeni s strani SDH, bom še enkrat ponovil, terjam odgovornost predvsem od vrha SDH, gospe Glavina, gospe Nade Popovič, ki je odgovorna za energetske področje. Upam, da se bodo v prihodnosti tudi kaj oglasile in dale kaj od sebe. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah, pripravita naj se gospod Igor Zorčič in gospod Ljubo Žnidar.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala.

Verjetno to vmesno poročilo pri sami zgodbi, ki jo danes obravnavamo, ni najpomembnejše za vse, kar se je zgodilo v tej zgodbi okoli TEŠ 6. Tu lahko ugotovimo, da je bila Termoelektrarna Šoštanj izvzeta iz nadzora zakona o javnih naročilih. Lahko da so bile tukaj neke nepravilnosti zaradi tega. Lahko se je prej prišlo do določenih izvajalcev ali dobaviteljev zaradi tega. Največje stvari so se dogajale naknadno v času, ki ga obravnavamo danes, se je verjelo še vedno, da bo električna energija v bodoče 85, 90 evrov megavatna ura. Ta investicija seveda prenese to ceno. Z gospodarsko krizo je kar naenkrat cena elektrike začela padati. To se je ugotovilo leto 2008. Takrat je bilo opozorilo s strani prejšnje pozicije, vlade 2004–2008, ko je prišla vlada Boruta Pahorja, je bilo opozorilo, da so se stvari spremenile, da se električna energija ceni in da je cena opreme 600 megavatne termoelektrarne

bistveno previsoka in da bi razmislili o tem, da bi zmanjšali oziroma da bi ponovno pretehtali smiselnost tega projekta, ker je bil še čas, pogodba še ni bila podpisana, zapravljeno je bilo samo 25 milijonov evrov za rezervacijo, ki je bila nepovratna, se ni štela v skupni strošek, takrat smo bili zavedeni poslanci, vse do takrat, ko smo poročstvo potrdili. Lahko bi, najbolj pametno bi bilo, sicer pravijo, da lahko je biti po bitki general, ampak takrat se je že vedelo, če bi šli v novo pogodbo, novo naročilo, recimo 500-megavatne termoelektrarne, ki bi bila bistveno cenejša, bistveno večje konkurenca proizvajalcev kot za 600-megavatno, bi bil strošek mogoče 500, 600 milijonov, ne pa milijardo 400. In krivica je bila narejena takrat, jaz se spomnim, bil sem poslanec, ko je takratni kolega poslanec Andrej Vizjak, bivši minister za gospodarstvo, postavil predsedniku Vlade poslansko vprašanje, da se opravi razprava v parlamentu o smiselnosti tega projekta TEŠ 6, glede na situacijo, kakršna je bila. V Državnem zboru je bilo izglasovano, tudi takratna pozicija je glasovala, del pozicije, za to, da se opravi razprava. Razprava je bila opravljena, vendar takratna vlada ni odreaagirala na to. Še več. Predsednik takratne vlade je tudi na zaslišanju govoril, da ni vedel, kakšna je situacija, a imeli smo razpravo tukaj v Državnem zboru. In tam je tista točka preloma in največja krivda za usodo tega projekta. Zanimivo je to, da preiskovalna komisija ni dobila magnetogramov sej Vlade, ko je eden od zaslišancev opozarjal na sejah Vlade, da gre vse narobe, pa je takratna, se ve, katera stranka, to povozila in šlo je potem v tako zgodbo glede usode TEŠ 6. Tukaj sem poslušal tudi kolege, dajmo gledati naprej. Sem bral v enem časniku enega največjih poznavalcev s strani energetike, da naj bi čez petnajst, dvajset let bila električna energija zastoj. Javno dobro. In da se bo Termoelektrarna Šoštanj sama ugasnila. Kupili smo staro železo. Razpravljali smo tudi, kar je bilo tukaj že omenjeno, na Odboru za infrastrukturo, okrog malih hidroelektrarn. Nuklearna elektrarna nam daje 350 megavatov našega dela, slovenskega. Male hidroelektrarne imajo možnost proizvesti 300 megavatov, to je pol TEŠ, pa ni treba za male hidroelektrarne nobenega denarja za investicije, ker bi zasebni investitorji financirali, nobenega poročstva, nobenih kreditov, pa se temu branimo. Jaz sem takrat razpravljal v tej smeri, če bomo sedaj začeli, sedaj dovolili tem investitorjem, da bodo zgradili te male hidroelektrarne, ker zdaj je še čas. Ko bo enkrat šla tehnologija tako daleč, da bomo energijo dobivali v glavnem samo iz sonca, se tudi to več ne bo izplačalo. Ampak s temi malimi hidroelektrarnami bi zajezili in bi marsikje rešili protipoplavno varnost, pa še kaj drugega. Podtalnica bi se dvignila marsikje, ne bi bilo toliko suše. Ampak ne. Zanimiva je bila izjava na odboru enega od teh investitorjev, ko je rekel, da je pred leti eden od uradnikov rekel: »Ne, to bodo potem pa zasebniki služili, zakaj ne bi samo država.« Da je bil to razlog, in so

zakomplicirali do amena, da ne more priti do gradbenega dovoljenja za te male hidroelektrarne. Ravno obratno je v sosednjih državah. Kar se tiče električnih avtomobilov, 30 % sedaj porabljene električne energije naj bi porabil promet, če bo šel na električno energijo. Kje bomo to dobili? Kje bo država dobila milijardo denarja, ki ga zdaj dobimo v proračun iz trošarin na goriva, če potem tega denarja ne bo? Bo država obdavčila sonce? Samo to je adekvatno temu, da dobi država ta denar. Kam bo šel razvoj? Imajo tudi razvit kamion na električen pogon, ne samo osebna vozila. Imate ponudbo za samooskrbo s sončnimi celicami, niti ni tako drago. Računica je čista, ampak sedaj, kaj bo šele v prihodnje, ko bo tehnologija še napredovala. Če bo res čez 15 let Termoelektrarna Šoštanj tako obremenjujoča za davkoplachevalce, ker jaz ne vidim drugega, da bi lahko plačeval izgubo termoelektrarne, jo bo treba zapreti. Potem bodo zaprli tudi rudnik in bo zopet sprejet poseben zakon za zapiranje rudnika Velenje. Koliko časa se bo zapiralo, koliko denarja bo potrebno? Je to kje vračunano v ceno? Nikjer. Jaz sem prepričan, da bo zaradi tega projekta oziroma TEŠ 6 še bolega glava marsikoga, tudi politikov, predvsem pa Šaleško dolino. Zato ker so bili lakomni, ker so želeli imeti energetiko, kot da se je čas ustavil, v svojih rokah, bogateti s tem. Ampak čas gre naprej. Namesto da bi šli na druge vire, ki so nam na voljo, kjer ne bi bilo treba državnega denarja, poroštev in kreditov in ne vem kaj še vse, da bi prišli do energije, smo bili na nek način prisiljeni tudi mi, takratni poslanci tukaj, ki smo glasovali za poročstvo, ker smo bili zavedeni.

Ko sem poslušal predgovornika, kako moramo gledati naprej, me zanima, kaj je ta vlada naredila v teh treh letih in pol za naprej na tem področju. Kje je energetske koncept, ki ga čakamo že toliko časa? Kaj se je naredilo na tem področju? Nič. Samo sanje. Ampak to ni današnja točka, morali pa bi o tem razpravljati, in to temeljito razpravljati tudi v tem hramu demokracije. Za nazaj pa naj ne gledamo. Narobe. Jaz upam, da bo končno poročilo dalo neke rezultate, da se bo poiskalo tiste najbolj odgovorne ljudi in da bodo tudi odgovarjali. Tukaj vladajoča ali pa glavna koalicijska stranka nima nič pri tem kot stranka, ampak imajo druge.

Res je, treba je gledati naprej, treba je načrtovati. Nekdo mora videti malo dlje, ampak očitno v državni administraciji, pri birokratih tega pogleda ni. Niti v politiki ne.

Zato nas vsi prehitavajo, tako po levi kot po desni. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospod Ljubo Žnidar in dr. Franc Trček.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Kolegice, kolegi!

Jaz obžalujem, da nas danes pri obravnavanju te pomembne teme ni več v tej

dvorani. Jaz bi se najprej, preden zapusti dvorano, zahvalil kolegu gospodu Hanžku, ker je zelo dobro s svojo ekipo ostalih poslancev opravil svoje delo. Še posebej me veseli to, da se ta komisija, za razliko od nekaterih drugih, ni sončila v soju medijskih žarometov, delala je nekako tiho, mogoče malo izven medijev, pa vendar bistveno bolj kvalitetno, in danes imamo pred sabo poročilo, ki ga jaz lahko vzamem tudi za končno poročilo.

Ko smo leta 2014 šli na volitve kot kandidati, kot stranke, kot nove stranke, kot novi obrazi, kot se še danes dostikrat pove, smo šli tudi s tem namenom, da pridemo do dna takšnim svinjarijam, kot je svinjarija TEŠ 6. Danes vidimo, da razvoj energetike ne gre nikjer po svetu v to smer, kakor so si ga zamislili nekateri v tistem kritičnem obdobju, da gre v bistveno bolj zeleno smer in da je več kot očitno, da je bil ta projekt, pravzaprav tako kot je že nekdo omenil, projekt za črpanje, pa, če želite, tudi sežiganje denarja. Saj ta projekt se dandanes ne plačuje direktno iz proračuna. Nad proračunom visi tisto poročstvo po zakonu, je pa res, da je HSE, ki je lastnik TEŠ, državno podjetje, in da vsa ta nasleda investicija, ki ima zelo negotovo prihodnost, odnaša denar iz nekega državnega podjetja, iz HSE, TEŠ, pa da ne omenim še Dravskih elektram in drugih družb.

Zaradi tega se mi zdi toliko bolj pomembno, da bi danes morda malo več razpravljali o tej zadevi. To nam je lahko ne nazadnje ne samo nek pogled nazaj, ampak tudi pogled naprej pri vseh podobnih projektih, ki nas še čakajo v prihodnosti, ali pa za katere smo spodbujani s strani različnih interesnih skupnosti. Bodisi da gre za energetske projekte, da gre za ceste, tire, kakorkoli želite. Vedno moramo imeti pred očmi ta projekt, za katerega se je ugotovilo brez kančka dvoma, da je projekt, za katerim je stala politika, ki je namenoma opuščala določena dejanja, izvemala določene družbe iz sistema javnega naročanja, kot je bil predviden za ostale družbe.

Če bi me kdo vprašal, ali imam še kakšno pripombo, pa če bi bil zelo pikolovski na to vmesno poročilo in na bistvene ugotovitve, bi rekel, da je mogoče včasih vseeno preveč v celofanu napisano, da so se dogajale nepravilnosti. Jaz bi rekel, da je kar prihajalo do namernih opustitev. Da se te nepravilnosti niso zgodile same po sebi, ampak da so se zgodile namenoma, kljub opozorilom, vse z namenom, da se ta projekt v neki ihti izpelje do konca.

Mene danes ne preseneča, da nekatere politične stranke niste pretirano zainteresirane za to razpravo, da vas je bistveno bolj zanimalo tistih 300 tisoč evrov v osnovnem šolstvu kot pa teh 500 milijonov, ki visijo nad državnim proračunom. Ampak temu se ni čuditi, glede na to da ste imeli ali pa imate še vedno nekateri roke v marmeladi pri tem projektu. Pa to ni edini.

Kar pa me še posebej moti, pa je to, da v tem mandatu slišimo veliko očitkov na račun naše stranke ali pa te vlade glede etike in morale. Pri tem se izpostavljajo razni, tudi fiaski, na primer z neko bivšo ministrico, ki je imela ponarejeno magistrsko nalogo. Ampak vse to je kapljica v morje in zelo zanemarljivo pri projektih, kot so TEŠ 6, ki so po moji oceni, jaz nimam drugega izraza, in se opravičujem, svinjarija prve vrste za Slovenijo.

Glejte, ko govorimo tedensko, dnevno v tem Državnem zboru o problemih, ki tarejo naše državljane – o pokojninah, o šolskih malicah, o čemerkoli, se premalokrat vprašamo, zakaj imamo takšne probleme, od kod so, katere so tiste slabe in namerno slabe odločitve, ki so privedle od tega, da nekateri danes živijo bistveno slabše, kot bi lahko. Jaz ne rečem, da bi lahko vsi enako. Pa vendarle nekateri bistveno slabše živijo prav zaradi takšnih odločitev. To me toliko bolj moti, ko poslušamo že tri leta raznorazne očitke. Jaz sem prepričan, da tako, kot so bili vsi projekti zastavljeni v tem mandatu, čez dve leti ali pa čez tri leta ali pa čez štiri leta ne bomo imeli zgodbe, kot je TEŠ 6.

Danes je bilo v luči raznoraznih sprenevedanj bilo velikokrat slišati »upamo, da bomo dobili na koncu neke kazenske obsodbe«. Veste, mi danes obravnavamo vmesno poročilo komisije Državnega zbora. In to vmesno poročilo vsebuje imena oseb, ki so politično odgovorne za ta projekt. To so Andrej Vizjak, Andrej Bajuk, Franc Križanič, Matej Lahovnik. Jaz ne rečem, da ni prišlo, vsi to vemo, vsaj iz medijev, tudi do konkretnih kaznivih dejanj s strani nekaterih akterjev. Ampak danes se pogovarjamo o politični odgovornosti. In veste, kaj je v tem delu najbolj zaskrbljujoče? Kje so ti ljudje? Tisti, ki so v kazenskih postopkih so neke, ne vem, doma ali pa mogoče kje na dopustu, tisti del politike, ki je odgovoren za to, je pa na vrhu javnomnenjskih anket pa na mestih, ne vem, predsednika republike. To je najbolj zaskrbljujoče. Če pri takšnih poročilih, ki so za moje pojme že končna, ne bomo nalili čistega vina, če ne bomo tudi sami prezentirali državljanom, kaj se je zgodilo, kdo je za to odgovoren, potem se bo kolesje vrtele naprej, zavrteli se bomo v začaranem krogu, tisti neki centri moči se bodo spet povzpeli nazaj in jaz mislim, da nam v tem primeru res ni pomoči v tem smislu, da bi se izvili iz nekega klopčiča na dolgi rok in ujeli neke najbolj transparentne in razvite države.

Tako da jaz nimam nobenega pomisleka v zvezi s tem, ali podpreti to poročilo ali ne. Jaz upam, da ga bomo vsi. Ne samo da mu nekateri ne bodo nasprotovali, ampak da ga bodo tudi aktivno podprli in da bodo tudi povedali svojim volivcem, državljanom, kaj so danes podprli, da jih bodo seznanili o tem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

Pripravitelj naj se dr. Franc Trček in Violeta Tomič.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Tudi v Slovenski demokratični stranki smo zelo zavzeti in zelo strokovno in dobro sodelujemo v preiskovalni komisiji. Investicija TEŠ 6 je nazorno zelo jasen primer, kako se investicija ne sme voditi, in to na osnovi ugotovitev dobrega dela članov preiskovalne komisije, delno tudi s tem vmesnim poročilom. Mi se nadajamo, da bo končno poročilo prineslo več konkretnih ugotovitev, kar je tudi naš skupni namen, da se dejansko ugotovi, kdo so tisti odgovorni pri tej investiciji, ki se je vodila tako, kot se ne bi smela. To je zelo dober primer slabe negativne prakse vodenje te investicije. To je dejstvo in mimo tega absolutno ne moremo.

Nekako se delajo obrisi tega okvira vseh teh nepravilnosti, ki so šle pri vseh postopkih te investicije. Če začnem kar z začetkom. Vemo, da je bil narejen program postopnega zapiranja rudnika z letom 2027. Jaz jih bom imenoval tako, usedli so se »šaleški fantje« skupaj, to se pravi poslovanje rudnika, Teša in pa občinski veljaki: »Ja, dajmo mi nekaj narediti v Šaleški dolini, da se to rudarstvo v Šaleški dolini ne bo zaprlo.« Ampak kako to uveljaviti, kako to upravičiti? Dejansko so to počeli z očitnim namenskimi zavajanjem, in to tako o zalogah premoga, kurilni vrednosti premoga, najbolj pa s ceno premoga. To so bili osnovni parametri, na katerih se potem lahko delajo nadaljnje študije, nadaljnje projekcije, opravičevanja investicije izgradnje bloka 6 termoelektrarne. To je osnova. To so osnovni podatki. Ampak ti podatki so bili očitna namenska zavajanja tako politike in ostale javnosti, stroke in tako naprej. To je bil temeljni začetek za investicijo v TEŠ 6. To je bila osnova. Potem ob samem začetku same izgradnje, zelo dobro nam je poznana celotna pot, od prve ocene vrednosti, nekaj pod 700 milijonov, potem šest novelacij investicijskega programa, šesti potem na koncu nikoli ni bil potrjen, pet jih je bilo potrjenih, z rastjo investicije od 700 milijonov do milijarde 400. Vedno z nekimi novimi dodatnimi pogoji, s katerimi so se opravičevala povečanja investicije TEŠ 6. Nov izvozni jašek, pa te dopolnitve tu in tam. Nikoli se ne bodo zgradili. Nikoli. Šlo je samo za opravičevanje rasti investicijske vrednosti. To so dejstva. In to je šlo za namerno rast same investicije. Po Šaleški dolini je bilo tudi slišati, da na račun te investicije se bo Šaleška dolina obogatila z investicijami v turizmu in tako naprej. Skratka, to bo dalo zagon tudi razvoju Šaleške doline. Poslušajte lokalno okolje. To so informacije, s katerimi so ti veljaki, ki so to investicijo namensko z zavajanjem pripeljali v Šaleško dolino, že, da ne rečem gostilniško, razpravljali in se hvalili naokrog, kaj vse bodo na ta račun zgradili v Šaleški dolini. To

so dejstva. Dajte poslušati domače razprave, informacije.

Jaz upam, da bo delo komisije še naprej tako konstruktivno in da bo končno poročilo dalo jasne in natančne nepravilnosti na mizo in posledično, kar bo razvidno iz tega, tudi odgovornost tistih, ki so dejansko pri tej investiciji delali največje napake. Stvar je zelo enostavna, Gre samo za to, ali je v interesu, da se stvar pripelje do konca tako, kot se mora, ali pa ne. Bi pa opozoril na en segment. Samo še pol leta je do novih državnozborskih volitev. Bo komisija končala delo, da se pride do končnega epiloga in do končnega poročila? Ali se bo iz takšnih in drugačnih razlogov malo zavlačevalo in potem delo komisije pode v vodo? Da se ta stvar pripelje do konca ste odgovorni vi v koaliciji.

To je vaše delo in vaša naloga, da to zadevo pripeljete do konca. Moj strah je, da boste s takšnimi in drugačnimi potezami stvar zavlačevali. Je res, da je še kar nekaj dela za opraviti, ampak, koalicijska, na vaši strani je, da stvar pripeljete do konca. Mi, sočlani v tej komisiji, bomo konstruktivno in aktivno sodelovali pri nadaljnjem delu podnevi ali ponoči, kakorkoli, kakršenkoli urnik boste sestavili, da se stvar pripelje do konca. Dajte to mojo sugestijo vzeti resno, da boste to nalogo opravili, kajti vi ste tisti, ki to stvar vodite, vi ste koalicijska, vi ste vlada. Jaz računam, da boste pri tej preiskavi korektni in zadevo pripeljali do konca. Ne pa, da bo dva meseca pred koncem ta zadeva padla v vodo. To je na vas in jaz to od vas, od vlade in od vseh članov preiskovalne komisije, tudi pričakujem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček, pripravitelj naj se Violeta Tomič in gospod Danijel Krivec.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Ne bom se opravičeval, ker si nisem oblekel suknjiča, čeprav sem si ga najprej hotel. Tekam po mestu in sem majice menjal in tu piše: Ride together, work together. Delali ste skupaj, spoštovana gospoda, spoštovani gospod Ljubo, ki si tudi član te komisije. Jahali ste skupaj in najahali so ludeki, kot temu rečemo v Mariboru. To je dejstvo. Ampak v tem sklicu Državnega zbora in takih sklicih še prej nekako gre zgodba takole, da bi nekdo mislil, da bi celo biblijo morali popravljati, da bi v njej napisali, »yeah, vsi imajo izvirni greh, vsi so nekaj krivi, samo SDS nikoli ni nič kriva; jaz sem princ iz Noriškega kraljestva in gospod Vizjak na spodnjesavski je pa pravljico bitje«. Nehajte ga sрати, spoštovana gospoda!

Jaz bi se najprej Hanžku zahvalil za njegovo delo in Hanžek je neodvisni poslanec. Včasih smo bili skupaj, sedaj nismo. Ga vseeno spoštujem. Tudi ko se razhajaš, se moraš razhajati kot človek. Priznam, da sem bil takrat tudi malo skeptičen, tudi do včasih kontradiktornega gospoda Marinčka, ker

navsezadnje že tako majhna poslanska skupina je izgubila dva pomembna akterja, ki sta se zelo aktivno ukvarjala s tem.

Če se spomnite, ko smo prišli v parlament, ko je to Združena levica prevzela, so Janševi začeli pljuvati in napadati nas, zlasti Luko, pa kaj Hanžek ve o turbinah gor in dol, in takrat sem jaz postal pitbull Združene levice, ker je nekdo moral bevskat nazaj. Jaz bi dosti rajši kaj drugega počel v Državnem zboru. Ampak Janša je odigral to tudi v imenu SD, tudi v prečenju nekih silnic v SMC in še koga, ker pač princ teme to mora tako odigrati. To je dejstvo. Poglejte, že vrabci vedo kaj je s tem TEŠ 6. Za tiste ljudi, ki se jim ne da brati to poročilo, je Cirman izdal neko knjigo. Če bi SMC bila res nova politika, mogoče gospa Brenčičeva ne bi kandidirala, pa bi tistih sto tisoč za svetovalca dali za to, da bi vsako gospodinjstvo dobilo to knjigo. Mati vseh slovenskih afer je orožarska. Teta vseh slovenskih afer je TEŠ 6. Vnukinja vseh slovenskih afer bo pa verjetno NEK 2. In to je neko dejstvo. To neko vaše sprenevedanje in strašenje, ne vem, z begunci in vsem živim in gor in dol, največji teroristi smo si mi sami oziroma vi, ki ste to in takšne afere zakuhali. In to je bistvo.

Sedaj bom nekaj minut pustil še Violeti.

Dotaknil bi se tudi gospoda Zorčiča. Etika in morala. Veste, jaz sem predavatelj. Kaj naj jaz rečem svojim študentom? Prepisujte kot tista bivša ministrica za šolstvo, tudi visoko, ki je bila na oblasti 335 minut? Ne biti tako fuknjeni kot Hanžek pa jaz, ki resno delata diplome. Pa še kaj več. Ne, gospoda! Tudi ona zgodba, Janša ne zna dokazati četrtr milijona, Jankovič ne zna dokazati tri milijone. Tudi če Violeta ne bi znala dokazati 5 tisoč evrov, to je meni ista bagra. Se opravičujem, Violeta. In to bi se ljudje morali vprašati. Tudi vrečke presenečenj, ki jih nekako delate kot novo politiko. V tej zgodbi ste bili vsi dobesedno takrat prečeni. In verjetno so vas v nekih strankah, v ljudskem jeziku povedano, nategnili. Kot je Frutek nategnil Zares in potem se je Zares nekako zbudil v nekem trenutku. Jaz se tu strinjam z Zorčičem. Številni gospodje so zdaj spoštovani prfoksi. Jaz sem dobil neke podatke, ki sem jih že prej imel, 30 milijonov, ki jih vlade, tako Janševa, kot Alenka Bratušek, kot Cerarjeva dajejo za razne in različne svetovalce. To so ljudje, ki na leto dobijo gotovine za dve poslanski plači. Kje po 30 milijonih svetovanja smo mi? Plačujete jih vsi, čeprav jih tudi nabijate malo tako. Tudi pravniški lobi, v katerem je SMC. Koliko milijonov se tu notri zmeče. Dokler teh ljudi in take politike ne bomo pospravili iz slovenske politike, smo mi gotovi. Gotovi na občinski ravni kot Maribor, kjer smo dobili, meni največkrat tam rečejo, ti si Fištreka pripeljal, ko smo dobili še hujše, kot smo imeli prej. Gotovi v Državnem zboru, gotovi, če hočete, na ravni, ne vem, zdaj se spomnim enega, kaj je že, sladkogorsko gasilsko društvo. Madona, se kregajo tam! Potem imate, ne vem, neka zgodba, klub skakalcev, ko se en foter

odloči, da bo nekaj zaprl, pa da drugim ne bo dal. Take ljudi je enostavno treba spokati. In ljudje naj začnejo končno že z glavami razmišljati. Ljudje, ko grejd na volitve, naj volijo za koga, ne pa proti komu. In potem se bo nekaj spremenilo. Jaz vem, da predsednik Državnega zbora, kolega Milan, je dober šahist. Jaz nisem. Mi imamo Vidmarjev memorial. Vidmar ni bil samo dober šahist, ne bom zdaj kot Zvonko govoril vse, pa bi lahko, če bi imel več časa, ure govoril o lokalni energetski samooskrbi.

Mi imamo energetike, ki vedo, kaj in kako premakniti. Ampak mi se nikoli ne pogovarjamo resno niti o energetski revščini, niti o energetski neučinkovitosti. Mi smo tudi zelo energetsko neučinkoviti na številnih področjih. Tudi tu. Zakaj vse te luči gorijo, če je nas toliko? Mi bi lahko bili v manjšem prostoru navsezadnje, pa se ne hecam. Ampak seveda to energetskemu lobiju ne odgovarja. Tu so zelo jasna imena, v Cirmanovih zgodbah so zelo jasna imena in skrajni domet Slovencev je avto.. Tam je nek gospod, ki je prek lizingov dobre avtomobile talal. Gospod Zidar je pa nekoč dobre ure talal. In tri osebe v Sloveniji so zavrnilo to uro. Dokler ne bomo s takimi pometi na kakršnikoli odločevalskih procesih, smo mi gotovi.

To je neka zgodba TEŠ 6 in nekih sorodnih zgodb. In se bojim, kot se tudi potihoma dela, neke naslednje nuklearke. Že to, da so tam zapisali konkretno za premog iz neke države, bi že otrok, ki v osnovni šoli dela geografijo, moral malo zablinkati, češ – počakaj, zakaj pa zdaj to? To je tako, kot da bi napisali, da bomo v menzi v Državnem zboru pili edino vino iz Svečine. Verjetno bi vsak poslanec malo pogledal, češ, čuj, to pa ne gre. Dobro, jaz pa Pojbič bi bila mogoče za. Ampak vi tega niste videli. Pa dajte, prosim vas lepo, nehajte se norca delati iz nas!

Nekaj minut bom pustil pa tudi Violeti in upam, da bo to poročilo prišlo do konca oziroma tudi vem. Razen če ga vi ne boste blokirali, ker vam ne bo odgovarjalo, kar je Hanžek in ekipa odkrila. To je pa že drugo vprašanje, spoštovana gospoda, ki prečite energetske lobije. Hvala za besedo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Franc, nekje si me narobe razumel. Kar se tiče ponarejenih diplom, jaz se s tabo strinjam, to so tudi stvari, o katerih se moramo pogovarjati. Ampak čez en teden bomo lahko ocenjevali, koliko je bilo medijskega prostora namenjenega temu vprašanju, tem vmesnemu poročilu in tej današnji seji. Bomo videli, da nič. Danes smo se pogovarjali pet ur o 300 tisoč evrih za verski program v osnovnih šolah. Zdaj se pa pogovarjamo dve uri o pol milijarde škode, pa se že bližamo koncu. In o tem govorim. To ni nobene samorefleksije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nismo se pogovarjali o tistih 300 tisoč evrih s tem namenom, govorili smo o financiranju javnoveljavnih programov v zasebnih šolah.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo, predsednik.

Hvala Trčku, da mi je pustil nekaj minut, kakor tudi kolegi Hanžku, ki je pripravil to poročilo, ki nas zelo veseli. Ampak razprave tukaj prisotnih poslancev, ki sem jih poslušale, so šle v smeri, jaz si umijem roke. Najprej je Tonin iz Nove Slovenije poudaril, kako je bila Nova Slovenija proti in kako ga pravzaprav moti, da Hanžek ni bil v nobeni od strank, ki so takrat o tem odločale. Jaz mislim, da je ravno to prednost in mu daje neodvisnost. Nova Slovenija je med temi imeni, ki jih imamo pred seboj, ravno tako lepo zastopana z dvema predstavnikoma, imamo imena, Andrej Bajuk, Nova Slovenija, Janez Požar, Nova Slovenija. Nič slabši rezultat nimajo kot SD, ki ima Boruta Pahorja in Franca Križaniča. Kje so ti ljudje, kot se je vprašal kolega Zorčič? Na prvih mestih priljubljenosti. Predsednika države smo spet izvolili itn. Zmagovalka je seveda SDS, ki ima tri člane: Ivan Janez Janša, Andrej Vizjak in Andrej Aplenc. In se sprašuje kolega Žnidar, ki pravi, da so v SDS zelo zavzeti in sodelujejo v komisiji, da ne bi slučajno koalicija to nekako zavlačevala. Zakaj le? Mene zanima, kaj boste storili s politično odgovornostjo svojih članov, ki so tukaj navedeni, s predsednikom na čelu. Dolinšek je rekel, kako ste lahko to dovolili. Jaz bom pa vprašala kolega Dolinška, pa ga ne morem, ker ga ni tukaj, v redu, kako zdaj SMC lahko dovoli, da se dogaja novi TEŠ 6 preko NEK 2. Ko je kolega Hanžek pred časom postavil poslansko vprašanje ministru Gašperšiču, ali so izdatki za drugi blok NEK 2 v višini preko 15 milijonov evrov bili porabljeni skladno z zakonodajo na področju javnega naročanja, je odgovoril minister Gašperšič, da je lastnik NEK GEN energija, ki je sicer mimogrede v 100-odstotni državni lasti, vendar se on ne more vmešavati v njene poslovne odločitve. Kako ste lahko to dovolili? Zgodba je identična oziroma začela se je identično. Se pravi, NEK 2 še temeljnega kamna ni postavil, pa je že porabljenih 15 milijonov evrov za neke raziskave. Po mojih informacijah je šlo za to, ali je teren na potresnem območju. Ker so za to plačali 2 milijona evrov in je raziskava rekla, da je na potresnem območju, so naročili naslednjo raziskavo. In tudi naslednja je rekla, da je na potresnem območju. In tako bodo porabili 15 milijonov, da dobijo končno eno mnenje, da NEK 2 ne bo stal na potresnem območju. Skratka, hudo hudo narobe je v državi, kjer ljudje, ki imajo, pa ne samo do komolcev prste v marmeladi, ampak do ramen, so vendarle še vedno priljubljeni politiki, najvišje kotirajo in kmalu bodo volitve. Jaz upam, da bodo volivci končno dojeli, kakšno jamo brez dna so nekateri

omogočili ali, kot pravijo, prava sežigalnica evrov je bil projekt TEŠ 6. Dajte jim še enkrat mandat, dajte jim še enkrat ves državni proračun, dajte jim NEK 2 in neskončno odvezane roke.

Mislim, da današnja preiskovalka lahko naredi en korak naprej, da to preprečimo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec, pripravi naj se gospa Maruša Škopac in potem prehajamo v sklepni del razprave, kjer dobi besedo še predstavnik predlagatelja Matjaž Hanžek.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Pozorno poslušam razprave in stališča in večina govori o vsem drugem, ne samo o tem poročilu ali pa že poskušajo narediti neko svoje stališče, kako bo izgledalo končno poročilo, za katerega jaz verjamem, da ga bomo na komisiji tudi zelo kmalu obravnavali. Jaz moram reči, da sem verjetno najbolj aktivno sodeloval poleg predsednika v tej komisiji in nimam nobene slabe vesti, kar se tiče poročila in vseh odgovorov, ki jih imamo v gradivih. Vsi zapisniki zaslišanih oseb so nam na voljo in zelo dobro bi bilo, da jih marsikdo tudi prebere in ne govori samo tistega, kar je v kakšnem mediju prebral ali kar mu je nekdo naročil. Jaz tudi upam, da bomo to poročilo v zaključni obliki čim prej dobili in da ga lahko tudi dokončno oblikujemo, uredimo in da pridemo z nekimi konkretnimi sklepi pred Državni zbor in ga tudi potrdimo.

Kolega Trček, jaz ga zelo spoštujem, ampak včasih pa moram reči, da se težko z njim strinjam, čeprav te njegove eskapade in razlage o vsem mogočem so lahko zanimive, zanimive, ampak vedno pa niso najbolj dobrodošle. To ukvarjanje z nami osebno, mislim, da mu ni ravno v čast, glede na svoj naziv. Ko govori o nekaterih, jih naj poimenuje z imenom, ne pa da opleta z vsemi in vse daje v isti koš. Jaz sem tudi član Slovenske demokratske stranke in sem na to ponosen. Če ima karkoli z mano, naj pač pove, ne pa na splošno okarakterizira vse ljudi.

Tudi zelo lepo je povedal, naj se potrudimo in sprejmemo poročila, ker komisije v Državnem zboru so pomembne, in prav je, da jih imamo. Ampak bi se moral tudi sam včasih vprašati, zakaj ni podprl poročila o žilnih opornicah, ko piha na dušo vsem ostalim, kaj je pomembno in kaj ni pomembno. Tako da ta segment, ki ga obdeluje to vmesno poročilo, je pomemben, da imamo mogoče neko boljšo sliko glede same situacije. Vendar pa tako posploševanje s strani nekaterih poslancev, pa mislim, da ni korektno. Treba je pogledati celotno kronologijo tega projekta in kako je bil voden do nekega trenutka, ko se je dejansko vključila in vlada in predvsem parlament. In od takrat naprej je Termoelektrarna Šoštanj, blok 6 problem in tudi razprave v Državnem zboru potekajo. Vendar so bili neki presečni datumi vseeno zelo pomembni in jih je treba na tak

način tudi pogledati, ugotoviti, in mislim, da smo na komisiji do sedaj zelo korektno preverjali vsa relevantna dejstva. Kar neka posploševanja o nekih odgovornostih tako povprek mislim, da niso na mestu. Verjamem, da bomo v zaključnem poročilu marsikatero stvar še bistveno bolj osvetlili in tudi dorekli, kar se tiče odgovornosti.

Samo poročilo verjamem, da bo sprejeto. Kot sem rekel, mu ne nasprotujemo, tako da verjamem, da bo v nadaljevanju še veliko razprave tudi na sami komisiji, kjer pa, kot rečeno, na žalost ni velikega zavzemanja s strani določenih koalicijskih poslancev, da bi se kakšne stvari odkrile in preiskale. Ne nazadnje, če kolegi iz SMC pogledate, v svoji koalicijski pogodbi ste imeli celo zapisano, da boste ustanovili neodvisno mednarodno komisijo, ki bo preiskala to zadevo, pa nič od tega. In tri leta so mimo.

Hvala na nek način Poslanski skupini Levice, ki je sploh pripeljala zgodbo do tega, da imamo preiskovalno komisijo in da se delo na nek način tudi normalno opravlja in prihajamo do zanimivih dejstev, ki bodo v zaključnem poročilu tudi predstavljena.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Maruša Škopac, potem pa predstavnik predlagatelja.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Kolega Tonin se v svoji razpravi ni strinjal s tem, da je politična odgovornost vseh ministrov, ki so bili poimensko navedeni, enaka. V samem poročilu, za katerega ne vem, kako natančno ga je kolega Tonin prebral, pa vendar je v svojem uvodnem nagovoru predsednik komisije, in tudi jaz, eksplicitno povedal, da politična odgovornost poimensko navedenih oseb ni povsem enaka, kajti trije ministri, se pravi gospod Vizjak, gospod Križanič in gospod Lahovnik so podpirali izločitev 12 podjetij iz energetskega področja, da niso na seznamu za javna naročanja. Minister Vizjak kot finančni minister je pravzaprav ... / oglašanje iz dvorane/ Takrat pa je bil finančni minister ... / oglašanje iz dvorane/ Pardon, gospod Bajuk. Gospod Bajuk kot finančni minister je korektno vseh teh 12 podjetij iz energetskega področja uvrstil na seznam tistih podjetij, ki so zavezana po Zakonu o javnem naročanju, potem pa je bil očitno v vladi minister Vizjak močnejši in na koncu ta podjetja niso bila dodana na seznam. Želim povedati to, da je komisija dejansko razlikovala v tem smislu politične odgovornosti.

Seveda sam Zakon o javnem naročanju ne zagotavlja, da so razpisi oziroma investicije ali pa projekti izvedeni vedno učinkovito, da niso slabo vodeni. Vedno je pomembno tudi, kdo projekt vodi, kako strokovne in kako poštene so pravzaprav te osebe. Jaz se strinjam s kolegom Krivcem, ki je rekel, da ta podjetja niso bila na seznamu zato, da pravzaprav morajo delati po Zakonu o javnem naročanju, da to ni edini

razlog, da se je projekt TEŠ 6 odpeljal tako, kot se je, pa vendar bi bilo na kar nekaj točkah povsem drugače. Jaz sem v samem stališču opisala primer izgradnje hladilnega stolpa, kjer neizbrani ponudnik ni imel možnosti vpogleda v ponudbe konkurence in ni imel možnosti pritožbe in iz tega razloga je pravzaprav lahko prišlo do preplačila samo na projektu izgradnje hladilnega stolpa za okvirno 10 milijonov evrov.

V tem danem trenutku zgrešeno investicijo v šesti blok ne plačujemo iz proračunske postavke, da bi bila unovčena garancija. Pa vendar se jaz ne morem strinjati, da same zgrešene investicije ne plačujemo iz proračuna. Zakaj? Ko država ustanovi svoja podjetja, podjetja v državni lasti, jih med drugim ustanovi zato, da ta podjetja ustvarjajo delovna mesta in da ustvarjajo dobiček, s katerim bi se moral polniti državni proračun, da gre lahko spet v druge investicije, za šolstvo, za socialo ali pa karkoli drugega. Podjetja, ki tega ne dajejo, in podjetja, ki pravzaprav delajo tako zelo slabo, da ne morejo zagotavljati dodatnih investicij, da zaradi tega stojijo investicije v podjetju Dravske elektrarne in da se razne investicije na področju energetike gradijo iz proračuna, to pravzaprav po mojem osebnem prepričanju pomeni, da slabo investicijo plačujemo iz proračuna. Mogoče ne iz postavke unovčene garancije, jo pa plačujemo iz drugih postavk, kjer potem ni sredstev za to, da bi jih mogoče lahko dali v infrastrukturo, v ceste, v sanacijo bolnic, mogoče v izgradnjo šol, in tako naprej. Glede tega, kaj je pravzaprav prinesla ta slaba investicija, jaz mislim, da jo državljani občutimo tudi v precej višji ceni elektrike, kot pa bi bila lahko na trgu danes.

Ko govorimo o tem, da pravzaprav ni vse vedno samo v ljudeh, je treba povedati da tukaj na tem mestu in v tej investiciji je očitno prišlo do tega, da so se na pravih mestih, tako v politiki kot tudi v tistem gospodarskem sektorju, ki je vodil investicijo, skupaj našli ljudje, ki so od vsega začetka imeli veliko težnjo in namen izigrati sistem, iz te investicije, iz tega projekta pa počrpati kar precej sredstev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobi besedo predstavnik predlagatelja Matjaž Hanžek.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa, predsednik.

Vesel sem, po po eni drugi strani pa niti ne, malo se je govorilo o samem javnem naročanju, kar po eni strani pomeni, da je poročilo korektno napisano. Po drugi strani pa več, jaz imam zelo rad »hudičeve odvetnike«, ki me opozorijo na napake, da bomo potem na koncu še izboljšali, ampak saj bodo ta javna naročanja del končnega poročila.

Tukaj bi uvodoma rad popravil tiste, ki ste govorili »Hanžek je pripravil«. Hanžek je bil

predsednik komisije, morda sem res največ pripravil, strinjam se s kolegom Krivcem, da je bil on izjemno konstruktiven oziroma veliko je delal, ne bom zdaj vseh ostalih članov rangiral. Vsi smo veliko delali in moram posebej povedati, da sem z delom komisije, predvsem pa potem, ko smo se usedli in smo razpravljali o besedilu, izjemno zadovoljen. Moram reči, prav presenečen sem bil, da lahko v Državnem zboru lahko tako korektno, tako nepolitično, ampak strokovno debato vodimo, kot smo jo vodili v tej komisiji, ne glede na pripadnost političnih grupacij v parlamentu ali pa ideoloških in tako naprej. Pogovarjali smo se izključno strokovno, vsak predlog je bil res strokovno podprt. Vsako nasprotovanje je tudi imelo argumente in tako naprej. To sem že večkrat rekel, če bi v Državnem zboru povsod delali tako, kot smo v naši komisiji, bi bil užitek delati.

Ker smo malo govorili samo neposredno o javnem naročanju, predvsem ni nič takšnega, da bi kaj posebej moral jaz odgovarjati, pojasnjevati in tako naprej. Veliko se je o drugih. Bi pa jaz tukaj izkoristil morda še priložnost in razčistil ali pa poskušal razčistiti vsaj nekaj stvari, ki se vežejo neposredno na preiskovalno komisijo ali rezultate preiskovalne komisije ali širše delo našega projekta.

Veliko se je govorilo, marsikdo je govoril o vprašanju drugačne usmeritve energetske Slovenije, tudi s popolnim nasprotovanjem TEŠ-u. Mislim, da bom sedaj povedal mnenje vseh, v komisiji nikoli nismo rekli, da nasprotujemo izrabi lignita do konca, nikoli nismo rekli, da nasprotujemo investiciji v novi blok, čeprav šesti blok Termoelektrarne Šoštanj, absolutno so pa vsi nasprotovali na tak način izpeljani investiciji, za tako ceno, investiciji za milijardo in pol, če zaokrožim, mislim, da sem celo navzdol zaokrožil, prej ali slej se bo to videlo. Za milijardo in pol se je delalo od danes na jutri, vsakokrat drugače. Direktor Rotnik govori leta 2003 o 600-megavatnem bloku, dve leti pozneje dajo na ministrstvo zahtevo za energetske dovoljenje za 500 milijonov in ga dobijo. Komaj ga dobijo, dva tri mesece kasneje zahtevajo od ministra, da da za 600-megavatni električni blok. Spreminjanje od danes na jutri. Seveda minister, tukaj moram ministra Vizjaka z druge strani podpreti, je moral ponovno dobiti mnenje od Eles, od vseh, da so lahko spremenili energetske dovoljenje. Tako je imel poslansko vprašanje, zakaj tako zavlačujejo z energetskim, tako je imel pritisk od in tako naprej, ne bom sedaj konkretno razlagal, ker to bomo videli v končnem poročilu. Tako da je bilo vse skupaj zelo težko delati, neprestano pod pritiskih nekaterih, ki so najbrž vedeli, kaj hočejo, ampak neprestano so kazali nekaj drugega. Totalna zmešnjava.

Govorilo se je o premogu. 500-megavatni blok, za katerega je leta 2005 TEŠ dobil energetske dovoljenje in je pisalo, da bo uporabljal samo velenjski lignit. 600-megavatni blok je pa že to, kar se je danes nekajkrat

namignilo, uvedel 10 % uvožena črnega premoga, kar se vidi, da je tukaj pritiskal tudi nek drug lobi, ki bi rad uvažal premog. In niso ga gradili samo zato, da bi porabili velenjski lignit. Mi v komisiji smo prepričani, da bi bil na primer 400, ne vem, nismo strokovnjaki, vsekakor pa manjša enota bi bila primernejša, ki bi porabila ves premog, ki se ga da dobiti po ekonomsko ustrezni ceni. Lignita je mnogo več, ampak težko bo do njega priti. Vidi se tudi, da bo elektrarna na koncu polovico svojega obratovanja delala z malo več kot polovično močjo, ker ne bo dovolj premoga. Bojim se, da bodo prej zaprli.

Poleg je tu vprašanje, ki se bo moralo pojaviti, ki ni sicer neposredno vezano na ugotavljanje politične odgovornosti, ampak je vprašanje stroke, nekaterih strokovnjakov, ki so vsak dan drugače govorili, kar smo slišali večkrat. Na primer, v strokovnem svetu, ki je odločal o velikosti energije, so rekli, da 600 megavatov zato, ker je to edini serijski proizvod. Vemo pa, da je ravno 600 megavatov butični izdelek. Butični izdelek zato, da ga nihče skozi investicijo ni mogel primerjati z nekimi drugimi. Če bi imeli recimo 475 megavatov, tako kot ga je Patnow 2 na Poljskem v istem času oziroma malo prej zgradil za 520 milijonov na slabši lignit, kot je velenjski, bi stalo 620 milijonov, mogoče 700. Ampak so hoteli 600-megavatnega, za katerega nihče ni mogel kontrolirati, ker je edini na svetu. S tem so se sicer hvalili, ampak problem je v tem, da ne veš, kdaj bo crknil, ker nova tehnologija je sicer perfektna, ampak nikoli ne veš, kako je varna in tako naprej. Pustimo, to so druge stvari. Predvsem je pa bilo to, nihče konkretno ni mogel argumentirati, da se tako draži, ker če bi imeli tistega iz serije, kjer je še 20, 30 drugih držav, bi lahko rekli, zakaj pa tam v Bosni, na Poljskem, v Nemčiji stane 700 milijonov, pri nas pa milijardo 400. Tako pa se ni moglo nikoli primerjati, ampak si lahko samo verjel.

Cel kup stvari je še, ki pa bodo stvar končnega poročila, in verjamem, da še mnogo mnogo bo ostalo, kar mi nismo videli in kar mi ne bomo mogli niti povedati, predvsem pa bo to ostalo za organe pregona. Enkrat so govorili, da bo blok 5 še delal naprej, zdaj vemo, da blok 5 so skoraj ugasnili, dela blok 4, ki bi po pravilu moral biti zaprt, ker lahko banka zahteva povrnitev, ker je bil pogoj, da blok 4 dela samo minimalno. Ampak to bomo naslednjič.

Jaz bi tukaj, da bom končal, lahko odgovoril še na nekaj, kar me zelo pogosto ljudje sprašujejo. Eni, ki so bolj cinični, rečejo, ali se sploh splača, saj iz tega nič ne bo. Drugi, ki pa bi radi kaj vedeli, pa vprašajo, kakšne posledice, pozitivne, pa bo imela naša preiskovalna komisija. Tistim, ki so cinični in rečejo, da iz tega nič ne bo, odgovorim, da moja naloga je, da svoje delo opravi. Če drugi svojega dela ne opravijo, zame to ni argument, da jaz svojega dela zaradi tega ne bom opravil.

Drugo pa, ker se komisija ukvarja samo s politično odgovornostjo, naletimo tudi na

kazensko in vse ostalo, ampak to je stvar organov pregona, ki sicer delajo. Rad bi videl, da bi se te stari še bolj pospešile, da bi tudi naši današnji sklepi, ki verjamem, da bodo pozitivni, pozitivno vplivali tako na policijo, tožilstvo, sodišče, da se bo tudi ta drugi del kazenske odgovornosti hitreje razvil. Ampak naše delo, raziskovanje politične odgovornosti pa je to, da morda bodo volivci na naslednjih in še naslednjih volitvah malo premislili. Zame osebno je še bolj pomembno, da bodo bodoči razvijalci projektov, ki bi jih radi na podoben način izpeljali, malo bolj premislili, ker se bodo ustrašili, da se bodo znašli na kakšni naslednji komisiji, predvsem pa to, da ljudje, ki so vedeli, za kaj gre, pa si niso upali povedati – saj vemo, kako to gre, posebno v manjših okoljih, da postaneš tehnološki višek – ali pa niso zaupali, da se sploh splača karkoli povedati. To vidim sam, zdaj čutim, da te informacije prihajajo vedno bolj tudi od ljudi, ki so prej deset let so molčali, zdaj kaj povedo, in da bo predvsem ta zadnji del, da bodo ljudje bolj zaupali, da država, vključno ali pa v prvi vrsti z državnim zborom zna svoje povedati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Če želi razpravljati tudi predstavnik predlagatelja Matjaž Hanžek, prosim, da se prav tako prijavi. V tem primeru dobi besedo kot zadnji. Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav kolegicam in kolegom, tudi predsedniku in vsem članom komisije!

Mislim, da opravljajo eno odlično, težko delo preiskovalne komisije, ki so tudi del parlamentarne prakse pri nas, zelo pogoste. Me pa po svoje žalosti, da se mora parlament ukvarjati s takimi zadevami, kot je primer TEŠ. Tudi sam sem podprl ustanovitev te komisije, ker mislim, da je prav, da se takim in podobnim praksam izognemo in mislim, da so vsi očitki, da tu vsaj Stranka modernega centra ni konstruktivno pristopila k delu te komisije ali kakorkoli, so predvsem kritike, ki niso realno osnovane. Tudi sam mislim, da je ta projekt TEŠ en primer prakse slabega vodenja, projektnega vodenja v neki investiciji, tudi imel neke učinke na tekoče vodenje projektov, ki jih sedaj vodi ta vlada in ministrstva te vlade. V tem kontekstu bi se rad dotaknil primera drugi tir, ker jaz mislim, da je tudi vsa previdnost pri izvajanju tega projekta v zvezi s sprejetjem zakona na tem področju, bila v zvezi s tem, da se ne bi ponovile slabe prakse iz preteklosti. Ko smo se okrog tega zakona za izvedbo drugega tira tako prepirali, ali je potreben ali ne, menim, da je

odgovor na to vprašanje, da želimo v Stranki modernega centra s projektnim vodenjem investicij in s pristopom, ki ne bo omogočil takšnih praks iz preteklosti, to preprečiti.

Seveda pa bi rad opozoril, kar me po svoje tudi preseneča, seveda razumem parlament kot zakonodajno vejo oblasti, da se ukvarja s politično odgovornostjo. Tudi ta imena, ki smo jih danes slišali, jaz tudi upam, da bodo volivci prepoznali, kdo so ti deležniki, ki so tako ali drugače s slabimi praksami delovali v preteklosti, da v bodoče na volitvah ta imena ne bodo dobila podpore. Me pa skrbi tudi to, kako bo javnost seznanjena z ugotovitvami te komisije in kako bo to odmevalo v medijih. Tako da se tu bojim, da imajo določeni krogi, ki so politični deležniki ali pa so odgovorni v tem projektu, določene vplive, tako da je prav, da se o tem pogovarjamo, da tudi jasno v zaključnem poročilu komisija to tudi ugotovi.

Kar me pa posebej preseneča, da preiskovalni postopki, ki niso v naši pristojnosti, potekajo prepočasi, ko slišim, da so tu vmes nekatere slabe prakse, ki so jih nekateri izvajali, postajajo procedure zelo dolgih preiskovalnih postopkov in da se ti potencialni osumljenci, ki se jim ne more dokazati neka krivda, še mirno sprehajajo. Navsezadnje je tukaj vpleten tudi Alstom kot mednarodna grupacija, ki so ji na mednarodnem področju že dokazali primere podkupovanja. Mislim, da bi tukaj morali preiskovalni in pravosodni postopki potekati hitreje. Tudi v tej luči vidim prizadevanja Stranke modernega centra, Ministrstva za pravosodje, da vpeljuje zakonodajo, ki bi dala večje pristojnosti, olajšalo postopke preiskav in tudi končno osumljence spravilo tja, kamor sodijo, ne pa da bodo igrali košarko ali se mirno sprehajali.

Jaz poročilo te komisije podpiram, mislim, da je prav, da ga čim prej zaključijo in da se konkretna imena politično odgovornih opredelijo. pričakujem pa tudi še hitrejšo delovanje pravosodnih organov, da ugotovijo morebitne kršitve zakonodaje in tudi kaznujejo tiste, ki so bili vpleteni v te postopke. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Kolegice in kolegi, dovolite, da najprej izrazim spoštovanje in priznanje predsedniku preiskovalne komisije in vsem članicam in članom za do sedaj dobro opravljeno delo. To poročilo bom seveda podprl.

Jaz sem hvaležen tudi vsem tistim, na zadnje je to bila kolegica Maruša Škopac, ki je objektivno osvetlila tukaj vlogo nekdanjega finančnega ministra dr. Andreja Bajuka. Nekateri ste zelo konkretno tudi povedali prav kronologijo in omenjali tisto sejo Vlade, ko je pač bil preglasovan. Ampak, ja, vlada je kolektivni organ. Zdaj nočem tukaj nikogar opravičevati, ampak sem zadovoljen, da ste tukaj pošteno

navedli te razloge. Bil je pač preglasovan. Jaz sem z njim delal štiri leta pa še kaj zraven in lahko rečem, da sem ga poznal kot človeka, ki je posebej poštenje. V časovnem poltraku moramo vedeti tudi to, da se je dr. Bajuk poslovil od Ministrstva za finance na koncu mandata, se pravi leta 2008. Pogodba je bila podpisana naslednje leto, 2009, in takrat je seveda normalno tudi denar stekel. Takrat je bil minister za finance nekdo drug, dr. France Križanič.

Verjamem, da članice in člani tudi vedo, da so bili, ja, tudi na politike, ampak to ni opravičilo za politike, bili izvajani nenormalni pritiski s strani različnih lobijev. To je vedno tako, ko gre za denar. Zato se mi danes vedno bojimo neke velike javne državne investicije, ker nam tukaj pri TEŠ 6 ni šlo dobro, nam ni šlo dobro. Glejte, ni nobena skrivnost, nekdanji dolgoletni župan Velenja, tudi poslanec je bil, je evropskemu poslancu in predsedniku osamosvojitvene vlade Lojzetu Peterletu, ki je bil oster nasprotnik te investicije in je rekel, da TEŠ 6 ni pot v brezogljicho družbo, korektno povedal, no korektno, pošteno mu je v oči, v obraz povedal: »Veste, gospod Peterle, mi, šaleški lobi, mi smo zelo močni, mi smo zelo močni.« Komisija se najbrž s tem ne more ukvarjati. Komisija išče politično odgovornost in prav je, prav je tako. Jaz samo želim, gospod predsednik, članice in člani, da dejansko svoje delo tako vestno kot do danes upravljate tudi do konca, do končnega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo.

Naj na začetku povem, da sam bom to vmesno poročilo potrdil. Bi se na tem mestu tudi zahvalil predsedniku komisije gospodu Hanžku za dobro vodenje, in tudi vsem članom za korektno sodelovanje. Kolikor sem danes uspel slišati, ste vsi zelo dobro delali, zato je tudi to poročilo lahko tako dobro, kot je.

Jaz zase lahko rečem, da sem od vsega začetka verjel, da bo delo vaše komisije uspešno. Če se pri projektu, kot je TEŠ 6, ki za svojo izvedbo res potrebuje politično podporo, ne bi dalo ugotoviti politične odgovornosti, bi imeli pa velik problem. Tako da za mene takšno dobro vmesno poročilo ni malo ni presenečenje.

Zanimiva so mi ta imena, ki so se znašla v tem vmesnem poročilu, kje zdaj so ti ljudje in kako jih Slovenci tretiramo, s čim jih nagradimo. Recimo gospod Lahovnik je trenutno zase velika moralna avtoriteta v raznih kolumnah, na Twitterju, pljuva po vsem, kar ta vlada naredi in ga je bilo zelo zanimivo videti v tem poročilu. Potem gospod Pahor, volivci, državljanke in državljani so ga nagradili v anketah javnega mnenja, drugič je bil izvoljen za predsednika. Očitno to naši ljudje želijo, da zapraviš na tak netransparenten način milijardo evrov, če zmanjšaš brezposelnost, če pripelješ

tuje investicije, če odvrneš trojko, če zmanjšaš procent dolga v BDP, tega pa ljudje pri nas ne marajo, takrat te pa pljuvajo. To je ena od zanimivih stvari, na katere človek pomisli ob tem poročilu.

Na tem seznamu so tudi trije člani SDS, zato mi je bila zanimiva razprava poslanca SDS gospoda Ljuba Žnidarja, ki je kazal s prstom na koalicijo, češ, vi vodite to preiskavo – za enkrat je predsednik še nepovezani poslanec, ni pri nas, tako da koalicija ne vodi te preiskovalne komisije, pa da se boji, da bomo mi ovirali, da bo koalicija, SMC, da bomo mi ovirali delovanje te komisije. Zdaj gospoda Žnidarja ni tukaj, naj povem, da mi ne bomo ovirali delovanja te komisije, nimamo nobenega razloga. Upam, da tudi vi ne boste, ker imate recimo tri dobre razloge, da bi jih, ampak si želim, da boste, da bo tudi vaš član, kot je bilo danes slišano, da je do sedaj korektno sodeloval v tej komisiji, da bo tudi naprej korektno sodeloval in se veselim končnega poročila in se veselim tudi reakcije Slovencev in Slovenk na te končne ugotovitve. Kako bomo nagrajevali oziroma kako bomo kaznovali tiste, ki so politično odgovorni, vsak v svojem delu, vsak v svoji stopnji, smo danes tudi slišali, da ne vsi enako. To bo zame ena zanimiva stvar, ko dobimo na mizo končno poročilo.

Za to vmesno pa, še enkrat, moram reči, da hvala za do zdaj odlično opravljeno delo in čakamo na končno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Sem rekel, da se bom še enkrat oglasil glede na sedanje razprave. Jaz sem slišal nekaj očitkov poslancem, da posplošujejo v teh svojih razpravah o zadevah, ki se tičejo Termoelektrarne Šoštanj. Iskati krivdo med poslanci današnjega sestava, razen mogoče če se kdo identificira v povezavi s to zadevo, ni smiselno. Vmesno poročilo je precej jasno, zgovorno priča o imenih, ki so bila na politični ravni odgovorna za postavitev tega projekta, zgovorno priča o dokazih, ki so nekako podlaga za vse politične očitke tem ljudem. Mislim, da je tu vsakršna debata odveč. Slišal sem očitke, da so bila določena energetska podjetja izvzeta iz javnega naročanja, češ, pa saj je bilo veliko podjetij izvzetih, saj če bi bilo pa tu karkoli namernega, bi pa bil samo TEŠ 6. Seveda to ne gre tako. Jaz verjamem, da je bila množica teh podjetij izbrana celo zato, da bo neko podjetje, mogoče eno, mogoče pa celo tri ali več, da bodo izbrana za razne lumparije, ki so se zgodile in ki smo jim danes priča. Govoriti o tem, da je bilo izvzetih 12 podjetij, in da iz tega izhaja, da TEŠ 6 ni bil v štartu lumparija, je nekako neumestno. Ne nazadnje tudi neki preprodajalci droge po navadi nosijo tisto drogo med kakšnimi drvni in podobno. Imam občutek, da je TEŠ 6 bil ena takšna podobna zgodba, kjer se je v krogu nekih

12 podjetij želelo skriti eno bujno investicijo, ki je končala tu, kjer je.

Kar se tiče samega dela komisije, politične in kazenske odgovornosti, bi še enkrat poudaril, da pomembna za ta del dela Državnega zbora je politična odgovornost. Imamo tu določena imena, je stanje na terenu, recimo temu, nekoliko zaskrbljujoče. Omenjene so bile ankete. Spomnimo se zaslišanja gospoda Boruta Pahorja, ki je omenil, da so bile tekom tega projekta izrečene tudi razne grožnje, sicer je to opisal kot nekakšne legitime grožnje, da če ta projekt ne bo šel naprej, da ne bo več niti predsednik države, niti predsednik stranke. On se je očitno odločil, da bo raje predsednik stranke in predsednik Vlade. Tako da želim povedati to, da je veliko, zelo veliko sprenevedanja. Mislim, da ga nisem še nikjer slišal toliko kot pri zaslišanju prič pri delu te preiskovalne komisije. Želim si, da bi o tem naredili eno posebno oddajo, mogoče ene odrezke vseh teh zaslišanj, kjer bi se lahko ljudje prepričali o tem, kdo je v določenih fazah vodil najbolj odgovorne funkcije v državi.

Upam, da bomo premgli vsi skupaj, vsi državljani toliko samorefleksije, da bomo na to tudi ustrezno reagirali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo.

Zbor bo odločanje o bistvenih ugotovitvah opravil čez pol ure v okviru glasovanj.

Prekinjam 27. točko dnevnega reda in tudi 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 18. uri in 20 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 17.47 in se je nadaljevala ob 18.22.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor najprej opravil glasovanje o 27. točki in nato še o 10. točki dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 27. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Vmesnega poročila o javnem naročanju pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj.

Prehajamo na odločanje o bistvenih ugotovitvah Preiskovalne komisije za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij pri investiciji v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, ki so v vmesnem poročilu zapisane na straneh od 153 do 161.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 59.) (Proti pa nihče.)

Ugotavljam, da so bistvene ugotovitve preiskovalne komisije sprejete. S tem zaključujem 27. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 14. 12. 2017.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu pod številko 1. Če bo ta amandma sprejet, postaneta amandma Poslanske skupine Nove Slovenije pod številko 2 in amandma skupine poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Urško Ban k istemu členu pod številko 3 brezpredmetna. O, pardon! Nisem videl.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Mi bomo seveda ta amandma podprli, ker smo tudi sami vložili podoben amandma, ker želimo, da se izpolni odločba Ustavnega sodišča, ki je odločilo, da javnoveljavni obvezni osnovnošolski program, ki se izvaja v zasebni šoli, mora biti sofinanciran 100-odstotno s strani države. Ne gre za financiranje zasebnih šol, ampak za financiranje javnoveljavnega programa, ki se izvaja v zasebni šoli. Ne gre za tisti program, ki je nadstandard, ki ga morajo starši tako plačevati kot šolnino, gre za pravico izbire staršev, ki so izbrali neko šolo, v kateri se izvaja sicer javnoveljavni osnovnošolski program, ker ta šola ima tudi določen pedagoški pristop. Torej so izbrali po ustavi to možnost, da so svobodno izbrali neko šolo. Če ta amandma in tudi naš amandma ne bosta sprejeta in bo sprejet nek drugi amandma oziroma zakon, ki ne bo omogočal tega 100-odstotnega financiranja programa, bo po našem mnenju in tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe parlamenta zakon kot tak že sam po sebi neustaven.

Verjetno si nihče od nas ne želi, da bi nas spet obtožili, kakšne neustavne zakone sprejemamo, verjamem pa tudi, da si nihče od nas ne želi, da bi zaradi naših slabih odločitev, neustavnih odločitev morali starši, ki imajo otroke v teh šolah, plačevati toliko več šolnine. Zato bomo v Novi Sloveniji ta amandma podprli in potem tudi našega, če ta ne bo izglasovan. Sta pa seveda identična.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 43.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 11. členu pod številko 2. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma skupine poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Urško Ban k istemu členu pod številko 3 brezpredmeten.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Seveda bom sam in tudi moja poslanska skupina bo glasovala za ta amandma, ker edino ta amandma uresničuje odločbo Ustavnega sodišča. Jaz upam, da ko bomo danes glasovali, se zavedamo, da edino ta amandma uresničuje odločbo Ustavnega sodišča. Če bo ta amandma danes zavrnjen, to pomeni, da bo zakon še naprej neustaven.

Ker je treba pri teh stvareh zelo natančno pa konkretno govoriti, mi se danes pogovarjamo o financiranju šolskih programov, osnovnošolskih programov, ki jih predpiše država, in ta amandma, ki ga predlaga Nova Slovenija, pravi, da je treba financirati obvezni program, ki ga predpiše država. To so učni predmeti – matematika, slovenščina, biologija in tako naprej. Ta amandma pravi, da je treba financirati razširjeni program, ki ga predpiše država, to je jutranje varstvo, popoldansko varstvo, dopolnilni pouk, učna pomoč. Ta amandma pa ne pravi, da je treba financirati razširjeni program za partikularne interese, beri: filozofsko ali versko vzgojo. Ta amandma tega ne financira. Smo se razumeli? Ta amandma, ki smo ga mi predlagali, ne financira verske vzgoje, ne financira verouka. V Novi Sloveniji financiranju teh stvari iz javnih sredstev tudi nasprotujemo. Upam, da sem bil dovolj jasen. Ta amandma, ki smo ga predlagali, financira zgolj tisto, kar je predpisala država, da je del programa v osnovni šoli. Ustavno sodišče je reklo, da za isto delo sledi tudi isto plačilo. Če vam je kaj do ustave, do pravičnosti in enakosti, potem je jasno, da je ta amandma treba podpreti. Se mi pa zdi, ker vsi po svoje debatirate, da ste očitno vnaprej prepričani, da mi lahko tukaj govorimo v prazno, da argumenti in dejstva nikogar ne zanimajo. Tudi zato je šla ta razprava v Državnem zboru tako mimo, ker smo danes poslušali številne razpravljavce, iz katerih razprav se je jasno videlo, da materije ne poznajo, govorijo pa tako zato, ker so jim tako rekli politično ali pa ideološko.

Jaz mislim, da je obrazložitev glasu zadnja možnost, da vsaj kanček resnice pa dejstev slišite in da glasujete tako in da tudi mi glasujemo tako, da bomo končno po treh letih uresničili odločbo Ustavnega sodišča.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, gospod predsednik! Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Povsem normalno je, da bom podprl ta amandma Nove Slovenije, kot sem tudi prej podprl amandma Slovenske demokratske stranke. Zato ker, gospe in gospodje, v ospredje postavljam svobodo, svobodo izbire, svobodo izbire naših slovenskih staršev. Zato ker v ospredje postavljam evropsko konvencijo o človekovih pravicah, ki jo je Državni zbor ratificiral leta 1994, ki med drugim pravi: »Nikomur ne sme biti odvzeta pravica do izobraževanja. Pri izvajanju nalog, ki so v zvezi z vzgojo in izobraževanjem, mora država spoštovati pravico staršev, da zagotovijo svojim otrokom takšno vzgojo in izobraževanje, ki sta v skladu z njihovim verskim in filozofskim prepričanjem.« Glasoval bom za ta amandma pa predvsem zato, ker zasebne šole, teh 6 zasebnih šol od vseh 772, so nastale na pobudo staršev. In zato v ospredje postavljam starše. Glasoval bom za naš amandma zato, ker je Vlada glede na odločbo Ustavnega sodišča rekla: Vlada se strinja s pobudo predlagateljev in meni, da je izpodbijana določba v nasprotju z ustavo. Vlada pravi, da pravzaprav pri nas de facto naš sistem ne omogoča zasebnega šolstva, če ostane rešitev zakonska takšna, kot je danes.

Podpiram ta amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Seveda bom podprla naš amandma. Šest zasebnih šol ne more ogroziti javnega šolstva, ker so tudi te zasebne šole javne šole, ker izvajajo javnoveljavni šolski program. Govorimo o približno 308 tisoč evrov letno. Smešno, koliko časa govorimo o tem. Iz tega se jasno vidi, da ne gre za denar, ampak gre za ideološki pristop. V Novi Sloveniji obžalujemo, da se nam to dogaja. Mi smo sicer navajeni, da pogosto dajemo razne predloge, zakone, amandmaje, ki bi bili pametni in na mestu, da bi jih sprejeli, pa so zavrnjeni. Ampak nič hudega, mi smo tega navajeni. Ampak nič hudega, mi smo tega navajeni. Ampak tukaj ne gre za Novo Slovenijo, gre enostavno za otroke in starše teh otrok, ki so vpisali otroke v te šole in bodo morali za obvezen šolski program, ki ga predpiše država, plačevati toliko več šolnine. Če pravimo, da je Slovenija pravna in socialna država, bomo ravno na ta način omogočili, da se bodo vpisovali v te šole otroci premožnejših družin in ne tako kot sedaj, kjer vendarle so te šole dostopne tudi drugim. Iz podatkov, koliko otrok dobi subvencionirano šolsko prehrano, in drugih, je to jasno razvidno.

Zato še enkrat moj poziv, moja prošnja, mislimo vendarle na te otroke, starše, naše državljane in zavedajmo se, da so te šole

dodana vrednost Sloveniji, ne pa nekaj, kar ruši javno šolstvo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS Desus): Hvala lepa, gospod predsednik.

Sam moram reči, da se strinjam z gospo Novak, da je to ideološka tema. Še bolj jasen je bil gospod Jožef Horvat pred dnevi, ki je rekel na televiziji, ne gre nam za tiste 200 tisoč, zmotil se je, 300 tisoč, ampak takrat je pač to številko navedel, gre za to, da je konec socializma. In to je ta zgodba, o kateri se danes pogovarjamo. Sam vem, da je konec socializma, se pa zavzemam za javno šolo, za razvoj javne šole, ker to je naš problem, ker ni popolnoma takšna, kot si mi želimo, ampak se zavzemam, kajti privatne šole vodijo pa v pavperizacijo šole, pelje v razvrednotenje javne šole v korist privatne šole. Združene države Amerike, Velika Britanija. Ker je tema politična, je tudi Ustavno sodišče odločalo dvakrat. Dr. Teršek je bil jasen. Pred dvema dnevoma sem ponoči gledal neko njegovo izjavo in je rekel, da ta sestava Ustavnega sodišča je birokratska. Sestave Ustavnega sodišča so tudi različne. In vprašanje demokracije: ali je 9 pravnikov več demokracije kot 90 poslancev? Ali so trije ustavni pravniki več vredni kot 90 poslancev? Gre za preprosto vprašanje. Tudi odločbo Ustavnega sodišča ne moreš primerjati, kar ste nekateri danes delali, s sodbo sodišča. To je neprimerljivo. Ustavno sodišče je negativni zakonodajalec, vrne Državnemu zboru, Državni zbor pa potem prouči, kaj narediti in kaj ne narediti. Jaz sem bil od vsega začetka za ustavno določbo.

Glasoval bom seveda po svoji vesti. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, da bo najbolje, da naredimo prijavo, da se umirimo.

Prosim, da se prijavite za tiste, ki hočete obrazložiti glas v lastnem imenu.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS NSi): Gospod Hainz, jaz bi rad povedal to, da bi rabili izgleda en šnelkurs narediti, kaj je javno, kaj je državno pa kaj je zasebno. Vi se ne zavzimate za javno šolstvo, ampak za državno šolstvo. Javno šolstvo je tudi zasebno šolstvo, če opravlja javni program. Razlika med državnim in zasebnim je pa v tem, da državne šole gradi država oziroma v imenu države občine, za kar od leta 2011 država nima nobenega denarja, zasebne šole pa gradi zasebni kapital za javno šolo. V tem je razlika. Dokler ne boste tega osvojili, to ni nobena ideološka tema. Če svojo občino pogledam, zgradili smo novo šolo in vrtec pred nekaj leti, danes je pa že premajhna. Imamo staro šolo,

imamo nekaj objektov, v katerih bi lahko bila tudi šola. Župan bi si želel in občani, da nekdo zasebno investira v to šolo za javni program, ker ne bo treba občini denarja dati, ker ga nima. Razumete? V tem je problem. Ampak ne. Ker boljši rezultati v zasebnih šolah, kamor gredo dobri učitelji, najboljši učitelji, potem ogroža državno šolo, ker so boljši uspehi. To je pa dokazano. Ali se bojite, da bi vaši otroci in vnuki imeli boljše znanje ali slabše? Očitno, da se zavzimate za tisto slabše, sebi primerno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glasoval bom za ta amandma, ki govori zgolj o tem, da država plača tisto, kar je tudi sama predpisala. A je to tako težko razumeti? Podpredsednik je razpravljal o nekih drugih šolah in tukaj se midva celo strinjava. On je govoril o zasebnih šolah in jaz se s tem strinjam, da javni denar ne more iti za zasebne šole, ki imajo pač lahko takšen program, kakršnega si sami poželijo, šole, kakršne sami hočejo. Podpredsednik, jaz se na tej točki z vami strinjam, da javni denar ne more iti za take šole. Take šole imate v Ameriki in še kje drugje. Ampak dajmo biti toliko pošteni drug do drugega in povedati, da gre to, da se pogovarjamo danes o zasebnih šolah, ki pa poučujejo javnoveljavni program. Torej program, ki ga je predpisala država. Vsakdo, ki je za enakost, svobodo, mora to stvar podpreti. Enako plačilo za enako delo. To je vsa osnova. Danes se pogovarjamo o tovrstnih zasebnih šolah. Žalostno pa je, da se je skozi celotno razpravo poskušalo prikazati, kot da mi podpiramo, da naj gre denar v zasebne šole, v tiste, ki imajo čisto svoj program in svoj kurikulum. Pa to ne drži.

Tako da, gospod Hainz, jaz mislim, da tukaj niste razpravljali o pravi šoli in da je treba ta amandma podpreti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Mi mešamo hruške in jabolka. Resnično. Po vsej diskusiji v javnosti in v Državnem zboru se šele zdaj na glasovanju o našem amandmaju vidi, da nekateri poslanci resnično ne poznate vsebine ali pa materije, o kateri govorimo že nekaj mesecev. Resnično. Za kaj gre? Tudi za teh šest šol je država rekla, da gre za javno šolstvo, saj se tam izvaja javnoveljavni program. Dajmo ločiti, kaj je zasebno šolstvo in kaj je del javnega šolstva. Če je ustanovitelj zasebnik in se izvaja javnoveljavni program, je Ustavno sodišče reklo, da gre za del javnega šolstva. Gospod Hainz, vi ste pa zdaj govorili o nečem, kar je popolnoma drugo. Da se izvaja zasebni program, vi to mislite. Ampak zdaj o tem ne glasujemo. Ne gre za to, gospod Hainz, in tega ne smemo mešati.

Tudi Ustavno sodišče je odločalo o dveh popolnoma različnih stvareh, pa ste tudi tukaj, kot kaže, pomešali.

Jaz želim samo nekaj poudariti, in ta amandma bom podprl – glejte, če nam je kaj do pravne države, do spoštovanja odločitev Ustavnega sodišča, do spoštovanja teh sodišč, potem bomo ta amandma Nove Slovenije podprli vsi. Če pa ne spoštujemo pravne države in ne spoštujemo odločitev sodišč, potem pa potrkajte sami, glasujte, tako kot sami želite, ampak potem morate posledice tudi dolgoročno sami nositi. Ko se bo naslednjič pojavilo vprašanje o tem, kdo spoštuje in kdo ne spoštuje odločitve sodišč, ste tudi vi tisti, ki odločitve sodišč ne spoštujete. Ampak država na takšen način nima nobene prihodnosti, če se sami ne bomo držali pravil. To je enako, kot da gremo zaradi tega, ker smo izgubili nogometno tekmo, spreminjat pravila nogometne igre. To ni normalno za pravno in demokratično državo.

Podprimo ta amandma, ker je koristen.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo še enkrat bom odprl možnost za obrazložitev glasu v lastnem imenu in potem bomo glasovali. Prosim, da se prijavite.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav.

Jaz bom glasoval proti temu amandmaju iz treh preprostih razlogov. Prvi je, da je javno javno, zasebno je pa zasebno. Popolnoma skregano z vsako logiko je, da bi morala država 100-odstotno financirati zasebne šole. Oprostite, to potem ni več zasebna šola. / oglašanje iz dvorane/ Če smem?

Drugič, glasoval bom ... / nemir v dvorani/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir!

LUKA MESEC (PS Levica): Predsednik, prosim če jih lahko umirite. Drugič, glasoval bom proti, ker je javno brezplačno in vsem dostopno šolstvo ... / nemir v dvorani/ temelj zagotavljanja ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir!

LUKA MESEC (PS Levica): A lahko povem do konca? Če mi zmanjka časa, prosim, da mi štejete. Glasoval bom proti, ker je javno, brezplačno in vsem dostopno šolstvo temelj zagotavljanja družbene enakopravnosti in enakosti. Zadnjič sem pa slišal na odboru predstavnika zasebne šole, ki je govoril, da moramo uvesti to, kar predlagate. Zakaj? Zato da bodo lahko skupine zanesenjakov ustanovljale svoje osnovne šole. Če česa nočem videti v tej državi, pa je, da bodo skupine zanesenjakov ustvarjale svoje zasebne šole.

In tretjič, ko govorimo o rezultatih, jaz se spomnim, da je v eni izmed najbolj znanih zasebnih šol v Sloveniji še ne dolgo nazaj več kot 50 % maturantov padlo na maturi. Toliko o teh šolah, ki jih ustanovljajo zanesenjaki, in toliko o boljših pedagoških pristopih, ki naj bi jih te šole imele.

Jaz nočem, da se igramo tukaj s prihodnostjo otrok v tej državi in želim, da imajo vsi kvalitetno brezplačno javno šolstvo, ki je preverjeno in zato bom glasoval proti temu amandmaju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Glejte, zasebna šola ima svoj zasebni TRR. In če se na tem TRR znajdejo javna sredstva, pomeni, da učinkovito jemljemo denar našim javnim šolam, da zadovoljujemo neke partikularne interese zasebne šole. O tem teče debata, ne glede na to, koliko si jo kakšna politična skupina želi izkriviti. Z

Zato sem glasoval proti prejšnjemu amandmaju, bom glasoval proti temu amandmaju in bom glasoval proti tudi pri naslednjem amandmaju, ker cel ta komplet amandmajev predvideva točenje javnega, našega skupnega denarja v malho zasebnih šol. To je, še enkrat ponavljam, narobe. Te zasebne šole zasledujejo neke svoje partikularne svetovnonazorske smotre, ne pa smotre nekega standarda, ki bi veljal na ravni celotne družbe. Prav tistemu, kar nam je skupno, moramo skupna sredstva, ki so proračunska sredstva, tudi namenjati. Javno naj bo javno, zasebno naj bo zasebno. Ampak ko pridemo do vprašanja šolstva, pa mislim, da bomo morali v prihodnosti narediti še en korak naprej. Ni samo en teoretik govoril o šoli kot o ideološkem aparatu. Kaj se zgodi, če se ena druga, več različnih skupnosti tega ideološkega aparata polasti?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Jaz sem danes že povedala, kaj želite s tem nasprotovanjem in z delitvijo otrok, ki obiskujejo javnoveljavne programe in javne šole narediti, – disciplinirati tako starše teh otrok, jih udariti po denarnicah in disciplinirati učitelje. To je vaš namen. Ker če bi bili vi za enakopravno državo, potem bi razumeli, da tudi starši teh otrok, ki jih vi hočete izločiti in jim onemogočiti njihovo izobraževanje, plačujejo v tej državi davke. Vsi plačujemo davke, tudi starši teh otrok. Najlažje je neke mature omenjati. Pa kakšno maturo pa ima osnovna šola? Ima NPZ, to pa res. In mene kot mamu zelo zanima, kakšne NPZ v prvi triadi, drugi triadi ali pa tretji triadi dosegajo učenci na takih in drugačnih šolah. Ampak ta podatek ni tako

javen, ker ti podatki lahko ustvarijo tudi konkurenčnost znotraj javnih šol. Ampak mi imamo različne šole, javne, pa lahko omenim naše šole – Rakek, Cerknica, Stari trg in tako naprej, ki jih bolj poznam, pa tudi vem približno kakšni so NPZ. Tudi znotraj njih se ustvarja neka konkurenca. Ampak to je v javnih šolah. Vi pa pravite, da bo šest osnovnih šol v Sloveniji ogrozilo javno šolstvo. Mi se moramo tukaj potruditi, da bodo naši otroci dobili najboljše, kar morejo, seveda pa v skladu s konvencijo, da ima vsak pravico do takega izobraževanja, ki je v skladu z njegovim filozofskim in verskim prepričanjem. To je nek evropski standard. In jaz sem tu prepričana, saj je kar nekaj mlajših od mene, da pa vendarle ste razgledani, poznate zadeve, kako živijo in kako te zadeve funkcionirajo v tujini. Ne nazadnje veliko vas je profesorjev. Jaz upam, da nihče od vas, ki ste tukaj profesorji, ne poučuje na nobeni zasebni šoli .../ izklop mikrofona /

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Rekel sem, da bomo enkrat izvedli in sedaj bomo glasovali. /nemir v dvorani/ Potem bomo pa najverjetneje malo dalj časa tukaj. Ja, ni problema. Torej hočete še naprej obrazlagati glas oziroma razpravljati skozi razpravo glasu? Odpiram možnost, da se prijavite.

Obrazložitev glasu dr. Franc Trček v lastnem imenu.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Nisem se mislil v to vključevati. Bom pa, če bom naslednji mandat poslanec, definitivno na Odboru za šolstvo, ker sem v šoli tudi rojen, javni šoli, ki je sedaj gasilski dom.

Zbodlo me je to, ker je neka kolegica pred menoj rekla, da moramo omogočiti in odločiti kaj pet ali šestletnemu otroku glede na njegovo filozofsko in versko prepričanje s šolo. Veste, otroke je treba zaščititi pred državo in pred starši. Otroci imajo pravico do otroštva in ko postanejo polnoletni, naj se filozofsko in versko odločajo. Zato bom proti tem nebulam. Gre seveda za ideološko tematiko. Ko je Kordiš rekel ideološko, se je nekdo tam oglasil, ja, saj smo to videli, vam se tudi gre za ideološko zadevo. Kot bi rekel v Mariboru, nehajmo gušit. Naša ideologija je takšna, vaša je takšna, prečenje žil je takšno, mi moramo pa otroke zaščititi pred starši in pred državo. Otroci imajo pravico do otroštva. In od vseh religij najbolj cenim bahajsko, ker se šele ko so polnoletni, odločijo, ali bodo religiozni ali ne. Hvala za besedo.

Glasoval bom proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 42.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju skupine poslank in poslancev s prvopodpisano gospo Urško Ban k 11. členu pod številko 3.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 30.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona, niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Gospa Jelka Godec, izvolite, v imenu poslanske skupine.

JELKA GODEC (PS SDS): V Slovenski demokratični stranki smo vložili amandma, ki ga niste izglasovali v Državnem zboru, ki sledi odločbi Ustavnega sodišča, da se javnoveljavni program za obvezne osnovne šole, ne glede na to, kje se ta program izvaja, financira 100-odstotno.

Tako je odločilo torej Ustavno sodišče. Predlog zakona, ki je danes pred nami, pa govori o tem, da se financira 100-odstotno le del javnoveljavnega izobraževalnega programa za osnovne šole, in sicer osnovne del 100-odstotno, razširjeni del program pa nič procentov.

Zakonodajno-pravna služba je na odboru povedala, da v primeru takšne uveljavitve to pomeni, da je ta člen v nasprotju z 2. členom Ustave, ki govori o tem, da je Slovenija pravna in socialna država in da so s tem odvzete že pridobljene pravice. Že danes po uveljavljenem zakonu se javnoveljavni program obveznih osnovnih šol financira 85-odstotno. S tem zakonom se torej jemljejo že pridobljene pravice in se bo po vsej verjetnosti ta zakon znašel spet na Ustavnem sodišču in v presoji.

V Slovenski demokratični stranki nasprotujemo takšnemu zakonu oziroma tej dikciji, zato bomo glasovali proti sprejetju tega zakona in pozivamo tudi vse, da še enkrat premislijo, kaj s takšnim zakonom delajo osnovnim šolam, tistim, ki izvajajo javnoveljavni program. Treba je povedati, da to zavajanje, ki je bilo s strani koalicije, da bi se zasebne šole financirale 100-odstotno, če bi sledili odločbi Ustavnega sodišča, kar seveda ni res, kajti zasebne šole, ki ne izvajajo javnoveljavnega programa, se ne bi financirale, financirale bi se samo tiste, ki izvajajo javnoveljavni program,

otroci pa na koncu pridobijo javnoveljavno spričevalo.

Torej še enkrat, naš predlog amandmaja, ki sledi odločbi Ustavnega sodišča, ni bil sprejet. Temu določilo v zakonu, da se financira le del javnoveljavnega izobraževalnega programa, nasprotujemo, tako da nasprotujemo tudi celotnemu zakonu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin v imenu poslanske skupine. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dosedanja ureditev tega področja je bila naslednja, da če se je v stavbi, ki jo je zgradil nek zasebnik, poučeval program, ki ga je predpisala država, je država za to dala 85 % za plače učiteljev za poučevanje slovenščine, matematike in tako naprej in dala je 85 % za dopoldansko, popoldansko varstvo in učno pomoč.

Danes pa smo prišli zdaj po vseh teh glasovanjih o amandmajih do trenutka, ko je na mizi zakon, ki bi sicer dal za tisti prvi del predmete 100 %, nič pa za jutranje, popoldansko varstvo in dopolnilni pouk.

Jaz upam, da vam je pa res tukaj pa vsem jasno, da gre za neustavni zakon, ker gre za poseg v že pridobljene pravice. Gre za poseg v že pridobljene pravice. Tukaj pa je konec ideologije. Tudi tisti, ki zelo nas ne marate, ki ne marate niti slišati, kar je karkoli drugačno od vas, ampak upam pa, da toliko pa je še poštenosti v vas in da se zavedate, kaj pomeni poseg v že pridobljene pravice. Tukaj pa ni več heca. In če boste ta zakon danes sprejeli, je jasno, da bo na Ustavnem sodišču padel.

Jaz upam, da boste to blamažo danes z glasom proti preprečili. Žalostna posledica tega je, da po treh letih prizadevanj in truda bomo na začetku – tam, kjer smo bili pred tremi leti. Ampak se mi še vseeno zdi bolje biti na začetku, kot pa zavestno glasovati za neustavni zakon.

Tega zakona danes ni mogoče podpreti. Kdor bo ta zakon danes podprl, je resnično ideološko nor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber v imenu poslanske skupine.
Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala lepa za besedo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov zakona ne bomo podprli. Gre dejansko za vsebino, ki bo posegla v že pridobljene pravice, in zagotovo se bo odprla pot novi ustavni presoji in praviloma Ustavno sodišče tudi odloči potem, da je takšna vsebina v nasprotju z ustavo.

Drugi razlogi, ki smo jih predstavljali skozi današnjo razpravo, pa nas ravno tako usmerjajo v nasprotovanje temu zakonu, kajti že od samega začetka smo vztrajali pri tem in predlagali, da je treba spremeniti 57. člen Ustave, da izčistimo to vsebino, ki sicer govori o tem, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev. Nikjer v tem 57. členu ni bilo zapisano, da je mogoče z zakonom urediti tudi financiranje zasebnih šol. Vendar ta izjema je nastala in tega se zavedamo. Zato smo tudi znotraj procedure sprejemanja tega zakona vložili zakon, da črtamo pravzaprav tisti člen, ki poskuša to urejati. pustiti zadevo na nivoju pridobljenih pravic in izčistiti 57. člen na način, da zakon ureja financiranje tudi zasebnih šol, ampak predvsem zato, ker je takšen zakon že bil sprejet. Zavedamo se, da je javna mreža osnovnih šol v celoti zgrajena v Sloveniji in zato ni dopustno, da namenjamo sredstva še za vzporedno mrežo, ki pa je organizirana znotraj zasebnih šol. Takšna poraba javnih sredstev je dejansko nedopustna. Vendar ker gre v tem primeru za že pridobljene pravice nekaterih zasebnih šol, to spoštujemo.

Želimo tudi v naprej ohraniti javno šolstvo, tako da ta mreža ne razpade. Tudi 87. člen Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja zelo jasno govori o tem, da če se v šolskem okolišju zaradi delovanja zasebne šole pojavi morebitna ukinitve javne šole, potem se v tistem trenutku, ko postane sklep oziroma akt, ki ga izda minister, da se takšna zasebna šola ne financira, pravnomočen, seveda tudi udejanji.

Gre za to, da spoštujemo zakone, spoštujemo ustavo. Ta zakon pravno zaradi tega tudi ne moremo podpreti, ker je odstop od tega, poleg tega pa je eden od pglavitnih razlogov tudi ta, da se bo iz lokalnega politiziranja imenovanja ravnateljev osnovnih šol, to s tem zakonom preselilo še na državni nivo, kar je slabo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kdo v imenu poslanske skupine?
V svojem imenu ima besedo dr. Milan Brglez. Izvolite.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Zakona ne bom podprl. Razlogi so v osnovi trije. Tudi sam menim, da to, kar je zdaj na koncu nastalo iz zakona, ni ustavno, čeprav je bila podloga takšna, ki bi bila ustavna, nasprotuje našim mednarodnim zavezam in nekako v osnovi moti temeljni čut za pravičnost in poštenost. Na koncu so starši na slabšem in pravzaprav tudi otroci. Sem se pa odločil, da danes tudi dodatno zdajle zavestno ne bom z ideološkim kladivom mahal, ker mahamo po naših otrocih. Tukaj se pa enkrat za spremembo strinjam z dr. Trčkom, da bi bilo treba otroke

zaščititi pred vsemi nami. Tako da, dovolj o tem. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Približno tako sem tudi razpravljaj v razpravi in sem rekel, da ta Državni zbor potrebuje najmanj 90 kilogramov pepela, da se posujemo s pepelom, ker smo dejansko brutalni proti staršem in proti otrokom. Ta dopolnjeni predlog zakona, na katerega je opozarjala na odboru Zakonodajno-pravna služba, ni v skladu z ustavo, ni v skladu s človekovimi pravicami in dejansko jemlje že pridobljene pravice. Jaz obžalujem, gospe in gospodje, da je ta vsebina, o kateri se ne moremo dogovoriti in je preprosto nočemo razumeti, še sam ne vem, kako naj si razlagam, da je praktično dosegla tudi mednarodno raven. Res obžalujem. In je Slovenija tudi pri sofinanciranju javnoveljavnega programa v zasebnih šolah izgubila mednarodno kredibilnost in prepoznavnost. Obžalujem. Pa ne po zaslugi, na primer, Odbora za zunanjo politiko, sploh ne. Ampak sami veste, kot sem že povedal na Ustavni komisiji, da so pobudniki ustavne presoje obvestili o tem, kaj se dogaja, tudi veleposlanike držav članic Evropske unije, ki so v Ljubljani. Tudi naša diplomatska mreža na žalost oziroma na srečo ne celotna pošilja v Slovenijo razne depeše, ki pa jih poslanci ne moremo brati, ker so pač takšna navodila Ministrstva za zunanje zadeve.

Jaz bom glasoval proti temu zakonu, ki je neustaven in dejansko smo v nekem črnem tednu – včeraj neustavni zakon, danes, če bo sprejet, neustavni zakon. Ideološka tema – ja ali ne? Veste, leta 1991 smo se res osamosvojili, bojim pa se, da se nismo osvobodili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSI): Mene veseli, da SD ne bo podprl tega zakona, ker je večja možnost, da ne bo sprejet. Me pa ne veseli njihovo razmišljanje, da imamo zelo dobro organizirane državne šole in ne rabimo še zasebnih šol, ker ogrožajo potem to šolstvo. To me spominja na tiste čase, ko smo imeli zelo dobro eno politično stranko, pa nismo rabili nobene druge politične stranke, ker bi ogrozila tisto politično stranko, ki je bila dobra. Če se vračamo v te čase, me pa res skrbi.

Jaz ta zakon ne morem podpreti, se pa strinjam z vsemi tistimi, ki ste razložili, da tega zakona ne boste podprli, ker že posega v pridobljene pravice. Dajmo vsaj enkrat poslušati tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna opredelitev glasu? Ne.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti pa 33.

(Za je glasovalo 30.) (Proti pa 33.)

Ugotavljam, da zakon ni sprejet. S tem zaključujem 10. točko dnevnega reda.

Prekinjam 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v torek, 19. decembra, ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 15. DECEMBRA 2017 OB 19.08 IN SE JE NADALJEVALA 19. DECEMBRA 2017 OB 9.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 36. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Erika Dekleva od 18. ure dalje, gospa Janja Sluga do 16. ure, gospa Urška Ban do 14. ure, gospa Jelka Godec od 16. ure dalje, gospa Suzana Lep Šimenko od 17. ure dalje, gospod Kamal Izidor Shaker do 14.30 ure, dr. Dragan Matić, gospod Peter Vilfan, gospod Jan Škoberner, gospod Matjaž Han do 16. ure, gospod Tomaž Gantar do 13. ure, dr. Vinko Gorenak od 16. ure dalje, Miha Kordiš od 16. ure dalje, Luka Mesec od 16. ure dalje in dr. Franc Trček do 11. ure. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanji Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predlagalo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o kmetijskih zemljiščih, s katerim se razširi nabor ukrepov kmetijske zemljiške politike in s čimer bo omogočena celovita izvedba zemljiških operacij, predvsem namakanje. Dosedanja ureditev omogoča financiranje izgradnje in posodobitve namakalnih sistemov, ki pa brez ustreznega vodnega vira ne more delovati. Zato predlog zakona omogoča tudi porabo sredstev, ki se zberejo iz odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, za gradnjo, sanacijo in posodobitev vodnih zadrževalnikov,

če sta izpolnjena dva ključna pogoja, da je ta v državni lasti in da je vsaj delno namenjen namakanju kmetijskih zemljišč. Sredstva, zbrana iz odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, pa se bodo po novem lahko namenila tudi za pripravo drugih strokovnih podlag s področja kmetijske zemljiške politike in varstva kmetijskih zemljišč.

Drugi del predloga zakona je namenjen poenostavitvi prenosa lastnine državnih namakalnih sistemov na lokalne skupnosti. Namakalni sistemi, ki so v državni lasti, so bili večinoma zgrajeni pred več kot 30 leti. Danes so ti sistemi dotrajani in potrebni obnove, lastniška struktura pa se je v tem obdobju močno spremenila. Dosedanja ureditev je predvidevala podpis pogodbe o prenosu lastnine državnega namakalnega sistema na lokalne skupnosti med ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, lokalno skupnostjo in vsemi lastniki zemljišč, po katerih poteka namakalni razvod; to se je v praksi zaradi številnih lastnikov in solastnikov izkazalo za praktično neizvedljivo, na kar so nas opozorile lokalne skupnosti, ki so zainteresirane za pridobitev namakalnih sistemov v upravljanje. S poenostavitvijo se olajša prenos lastnine, tako da se pogodba podpiše samo med ministrstvom in zainteresiranimi lokalnimi skupnostmi.

Predlog zakona podaljšuje prehodno obdobje za prehod na nov sistem zaračunavanja stroškov, ki bo temeljil na podpisanih pogodbah o namakanju. In sicer se za državne in lokalne namakalne sisteme, ki so zgrajeni pred letom 2002, predvideva prehod na novo ureditev zaračunavanja stroškov od leta 2031, prehod na nov sistem zaračunavanja stroškov se skrajša v primeru tehnološke posodobitve teh namakalnih sistemov, ki se financirajo iz javnih sredstev. Za državne in lokalne namakalne sisteme, ki so bili zgrajeni po letu 2002, pa je ta prehod na nov sistem predviden najkasneje z letom 2021.

Spoštovani poslanci! Upam, da bo zakon podprt z vaše strani. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, vsem skupaj lep pozdrav!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih obravnaval kot matično delovno telo na svoji 26. seji 30. novembra letos.

Odbor se je seznanil z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k 1. in 3. členu predloga zakona, k tem pripombam pa je resorno ministrstvo pripravilo ustrezna pojasnila.

Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predlog zakona podpira.

V skladu s 145. členom Poslovnika Državnega zbora je bil predlog zakona posredovan v mnenje lokalnim skupnostim. Do izteka roka, to je do 27. novembra 2017, je bilo Državnemu zboru posredovano mnenje Mestne občine Ljubljana, ki se s predlaganimi spremembami in dopolnitvami veljavnega zakona strinja, in sklep Občinskega sveta Občine Kočevje, ki predlaga dopolnitev predloga zakona, tako da bi se sredstva namenila tudi za financiranje gradnje, sanacije ali posodobitve zbiralne meteorne vode in vodnih vrtin za namen oskrbe kmetij brez ustreznega vodnega vira za namen živinoreje.

V razpravi je sodeloval direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki je poudaril, da zbornica podpira predlog zakona, izrazil pa je tudi pričakovanje, da bo po sprejetju zakona prišlo do končne ureditve sistema Vogršček, saj država že vrsto let skuša sanirati ta namakalni sistem.

Večina članov odbora je v razpravi predlagane določbe predloga zakona podprla, izpostavili pa so tudi nekatere pomisleke in vprašanja. Uvodoma so bile izražene kritike zaradi neodzivnosti lokalnih skupnosti na poziv Državnega zbora, da mu posredujejo mnenja v zvezi s predlagano novelo zakona, in neudeležbe vabljenih predstavnikov lokalnih skupnosti na seji odbora. Kot že povedano, sta mnenji posredovali le Mestna občina Ljubljana in Občina Kočevje.

Člani odbora so ocenili, da je predlagana novela dobra, če bo le privedla do povečanja števila namakalnih sistemov in namakalnih površin, ob tem pa je izražena bojazen, da bi se sredstva, zbrana iz naslova odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, sicer namenila za gradnjo vodnih zadrževalnikov, na primer za manjše ali velike hidroelektrarne, do dejanske izgradnje namakalnih sistemov pa nikoli ne bi prišlo, kar bi pomenilo zlorabo teh sredstev.

Nadalje je bilo opozorjeno, da je za izgradnjo namakalnega sistema treba izvesti vrsto dolgotrajnih postopkov, od pridobivanja soglasij vseh lastnikov zemljišč do umeščanja v prostor in tako dalje. Gre za postopke, ki trajajo leta, kljub temu pa morajo biti zaključeni še pred sklenitvijo pogodbe o sofinanciranju izgradnje velikega zadrževalnika iz naslova sredstev, zbranih iz odškodnin za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč. Zato se zastavlja vprašanje, ali so določbe novele zakona dovolj jasno napisane, da ne bo prišlo do financiranja gradnje neke vodne ali energetske infrastrukture pod pretvezo gradnje namakalnih sistemov, ki pa na koncu ne bi bili nikoli zgrajeni. Opozorjeno je bilo tudi, da je novela zakona vložena v zakonodajni postopek kratek čas po tem, ko sta na razpis za velike

namakalne sisteme, gre za 7 milijonov evrov sredstev, prispeli zgolj 2 vlogi v višini 80 tisoč evrov. Ta podatek kaže, da ne glede na vse hujše posledice podnebnih sprememb interesa za namakalne sisteme med kmeti ni ali pa je problem prav v dolgotrajnih postopkih za izgradnjo namakalnih sistemov. Vodna zadrževalnika naj se torej financirata iz naslova odškodnin, zbranih iz naslova spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, vendar šele takrat, ko je izgradnja namakalnega sistema ob tem vodnem zadrževalniku trdo dejstvo; torej takrat, ko je že izdana pravnomočna odločba ministrstva.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje, ali rebalans proračuna za leto 2018 in proračun za leto 2019 sledita temu, kar bo prinesel zakon, in ali bodo zbrana sredstva uporabljali samo nekateri kmetje oziroma nekatera podjetja, ne pa vsi, proračunska sredstva pa bodo zagotavljale vse lokalne skupnosti. Pri tem je opozorjeno, da nimamo povsod rešene vodooskrbe, tako da bodo nekatera gospodinjstva še naprej ostala brez pitne vode, lokalna skupnost pa bo posameznim kmetom sofinancirala namakalne sisteme.

V zvezi s predlogom poslanca Janka Vebra za amandma odbora k 1. členu, v katerem je v celoti povzet zgoraj navedeni sklep Občinskega sveta Občine Kočevje, je državna sekretarka pojasnila, da se ministrstvo s predlogom sicer strinja, ima pa zadržek do predlaganega amandmaja, ker se tovrstne investicije podpirajo iz sredstev programa razvoja podeželja. Če bi vir, to je odškodnino zaradi spremembe namembnosti, uporabili tako široko, da bi vzpostavili takšne manjše investicije, potem ne bi bil več racionalen. Odbor je o predlaganem predlogu za amandma odbora glasoval in ga ni sprejel.

Odbor je v skladu s poslovnikom glasoval o vseh členih predloga zakona ter jih sprejel. Ker k predlogu zakona v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za kmetijstvo predlaga Državnemu zboru, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih sprejme v predloženem besedilu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Letos poleti je po aprilski pozebi za odpravo posledic, za katere smo morali že drugo leto zapored sprejeti poseben zakon, Slovenijo prizadela še ena hujših suš v zgodovini države. Gre za sušo, ki po prvih ocenah obsega škode presega sušo iz leta 2003, ki je bila najhujša suša v zadnjih 20 letih. Posledice podnebnih sprememb so vse hujše in vse pogostejše. Od

leta 2003 do lani je slovensko kmetijstvo utrpelo za pol milijarde evrov škode zaradi ekstremnih vremenskih pojavov. V zadnjih 15 letih smo imeli samo 3 leta brez naravnih nesreč, ki bi tako ali drugače povzročale škode v kmetijstvu. Učinke podnebnih sprememb v kmetijstvu bi lahko v veliki meri omilili, če bi se nanje pravočasno prilagajali. Dejstvo je, da smo že zelo pozni, ampak vendarle bolje pozno kot nikoli. Novela Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki jo obravnavamo danes, bo omogočila sofinanciranje izgradnje, vzdrževanje in sanacije vodnih zadrževalnikov, ki so delno namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in so državna vodna infrastruktura. Vodne zadrževalnike, ki jih z oroševanjem lahko uporabimo za omilitev posledic pozeb, z namakanjem pa za omilitev posledic suš. V Levici takšno spremembo pozdravljamo, smo pa tekom obravnave na matičnem delovnem telesu izpostavili zaskrbljenost v zvezi s tem, da se denar, namensko zbran iz odškodnin zaradi namembnosti kmetijskih zemljišč, ne bi porabil za sofinanciranje velikih vodnih zadrževalnikov, namakalni sistemi ob teh zadrževalnikih pa nikoli ne bi bili zgrajeni.

Gradnja namakalnega sistema se namreč lahko začne šele po pravnomočnosti odločbe o uvedbi namakalnega sistema, ki jo na predlog lokalne skupnosti ali zasebnih lastnikov zemljišč oziroma njihovih pooblaščenecv izda Ministrstvo za kmetijstvo. Predlog za uvedbo namakalnega sistema mora med drugim vsebovati seznam lastnikov zemljišč in njihove overjene izjave o strinjanju z uvedbo namakalnega sistema ter vsa predpisana soglasja ali dovoljenja pristojnih organov, če se predlaga uvedba zasebnega namakalnega sistema na območjih varovanj in omejitev po posebnih predpisih. Ministrstvo mora pred izdajo odločbe pri pristojnih organih preveriti skladnost seznama lastnikov zemljišč za uvedbo lokalnega namakalnega sistema, skladnost seznama lastnikov zemljišč in njihovih izjav za uvedbo zasebnega namakalnega sistema ter skladnost namakalnega sistema s prostorskim aktom lokalne skupnosti. Skratka, postopki, ki privedejo do tega, da se namakalni sistem sploh lahko zgradi, so zelo dolgotrajni in v praksi bi lahko s strani investorjev prihajalo do pritiskov po izplačilih, o financiranju, še preden bi bili ti postopki pravzaprav zaključeni. Zato smo v Levici od ministrstva terjali zagotovila, da do tega ne bo prišlo in da se bodo gradnja, vzdrževanje in sanacija vodnih zadrževalnikov financirale iz sredstev, zbranih iz naslova odškodnin za spremembo namembnosti zemljišča, in ta zagotovila smo tudi dobili.

Poleg sofinanciranja gradnje, sanacije in posodobitve vodnih zadrževalnikov, ki so delno namenjeni namakanju kmetijskih zemljišč in so državna vodna infrastruktura, bo zakon iz tega naslova omogočil tudi financiranje priprave strokovnih podlag v kmetijstvu, poenostavil prenos lastništva namakalnih sistemov v lasti

države na lokalne skupnosti in skrajšal prehod na nov sistem zaračunavanja stroškov namakalnih sistemov, ki je bil predviden za leto 2031 na 2021.

V Levici menimo, da so spremembe dobre in bomo predlagani zakon tudi podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, drage kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev pozdravljamo ta predlog spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih, ker ocenjujemo, da bo pozitivno vplivalo na obvladovanje negativnih učinkov podnebnih sprememb. Kot smo priča zadnja leta, smo vse bolj izpostavljeni tem negativnim učinkom; ko ni suše, so poplave in obvladovanje tega problema je zagotovo strateškega pomena za našo družbo in za celotno državo Slovenijo. Ne smemo pozabiti, da odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč izhaja iz tistega, ko se kmetijsko zemljišče spremeni v eno drugo in dobi eno drugo funkcijo, in to pomeni, da trajno izgubljam kmetijska zemljišča. Zato je pomembno, da se ta sredstva odškodnine, ki so namenski prihodek državnega proračuna, tudi porabijo za izboljšanje pogojev kmetijstva. Tu je izrednega pomena, kot sem poudaril, zaradi teh podnebnih sprememb – suše, poplave –, da se izgradijo zadrževalniki, da se zagotovijo vodni viri za namakalne sisteme, ker v nasprotnem primeru bomo lahko pričakovali še hujše katastrofe in negativne posledice na samo kmetijstvo in tudi s tem samooskrbo.

Vendar se mi pa postavlja eno bistveno vprašanje, ker ta sredstva bodo prihodek državnega proračuna in v primeru, da ta sredstva ne bodo porabljena v tistem letu, kar pomeni, da bodo za kmetijstvo izgubljena in da se bodo porabila za povsem nekaj drugega. Temu bi se lahko izognili s tem, da bi bilo dobro, da bi razmislili, da bi se ta sredstva zbirala v neki vrsti sklada in na podlagi tega bi bila zagotovo večja verjetnost, da bi se ta sredstva tudi potem kvalitetno namensko porabila za tovrstne projekte, kot sem jih omenil.

Še eno dejstvo bi želel izpostaviti. Do sprememb kmetijskih zemljišč zagotovo prihaja tam, kjer so kmetijska zemljišča in je otežena gradnja, in tudi prihaja do največ teh plačil odškodnin. Tu želim izpostaviti pomursko regijo in bi želel, da bi se vgradilo v ta sistem gospodarjenja s temi proračunskimi sredstvi, da bi se čim več teh sredstev tudi vrnilo tja, na tista območja, kjer dejansko tudi prihaja do izgub kmetijskih površin. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): spoštovani!

V Poslanski Skupini modernega centra bomo spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih podprli.

Glavna sprememba, ki se nam obeta, je, da bomo lahko sredstva, zbrana iz naslova odškodnin zaradi spremembe kmetijskih zemljišč, namenili tudi za izgradnjo, vzdrževanje in sanacijo državnih vodnih zadrževalnikov. Ti državni objekti se ne morejo financirati iz sredstev programa razvoja podeželja, zato je to pomembna pridobitev tega zakona. Prvi takšen objekt, ki bo lahko ta sredstva na podlagi te spremembe koristil, je vodni zadrževalnik Vogršček. Ko je bila ta vlada na terenu in se je seznanila z dolgoletnimi, dolgoletnimi težavami pri sanaciji tega državnega objekta, se je odločila, da poišče neko rešitev, ki bo te težave končala, in to je ta rešitev, ki jo bomo danes, upam da, potrdili.

V Strani modernega centra se zavedamo, da podnebne spremembe najbolj prizadenejo ravno kmete, ki so najbolj odvisni od vremena. V zadnjem času imamo seveda vrsto težav, od pozebe, do suše, do poplav, in če hočemo biti kot država čim bolj prehransko varni, je zelo pomembno, da čim hitreje in v čim večji meri kmetijske površine, ki so namenjene za proizvodnjo hrane za prebivalstvo, opremimo z namakalnimi sistemi, s sistemi za oroševanje, da damo čim več površin pod rastlinjake, zato da kmetje lahko čim prej začnejo s pridelavo in to pridelavo potegnijo čim dlje v zimo. Na ta način zmanjšamo našo odvisnost od uvoza in s tem povečamo svojo prehransko varnost in tudi, da zagotovimo našim ljudem lokalno in boljšo hrano, ki ne vpliva tako negativno na okolje in na podnebje.

Ta novela omogoča tudi, da se iz sredstev, ki se jih zbere s temi odškodninami, lahko poleg strokovnih podlag za določitev trajno varovanih kmetijskih zemljišč financirajo tudi druge strokovne podlage s področja kmetijske zemljiške politike in varstva kmetijskih zemljišč. Poleg tega se podaljšuje tudi obdobje za prehod na nov način zaračunavanja stroškov upravljanja in vzdrževanja državnih in lokalnih namakalnih sistemov, odvisno seveda zdaj, kdaj so bili zgrajeni. Tisti, ki so bili zgrajeni pred 2002, se jim podaljša do 2030, ostalim pa do 2020. Smiselno je to, da se stari sistemi obnovijo in prenesejo na lokalne skupnosti ali pa opustijo, zdaj je odvisno od ekonomike oziroma interesa, dotlej pa naj se uporabnikov ne obremenjuje s sklepanjem novih pogodb.

Še ena stvar se poenostavlja in to je prenos lastništva z državne na lokalno skupnost, ki bo od zdaj naprej nekoliko preprostejši. Iz vseh navedenih razlogov in argumentov, kot sem povedal že na začetku, v naši poslanski skupini spremembo tega zakona pozdravljamo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, cenjene kolegice in kolegi!

Pri Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih se prav gotovo v Slovenski demokratski stranki zavedamo vsled podnebnih sprememb, da je kmetijstvo oziroma pridelovalci, pa tudi potrošniki, velikokrat v zelo težkem položaju. Seveda, ta predlog je manjše narave, ampak je pomemben za nadaljnji razvoj namakalnih sistemov. Bistven segment tega predloga pa je, da se lastništvo z države prenaša na lokalne skupnosti. Tukaj, na tem segmentu imamo v Slovenski demokratski stranki seveda pomisleke, da ta denar, ki se bo namensko zbiral, bo mogoče – pa upam, da ne – kje poniknil in ne bo prišel tja, kjer je potrebno za izgradnjo novih namakalnih sistemov, za vzdrževanje že zgrajenih namakalnih sistemov. Ampak kljub temu, ker se v Slovenski demokratski stranki zavedamo, da se je o podnebnih spremembah, predvsem danes govorimo o suši, treba pogovarjati in delati pred tem, ko nas suša doleti.

Zato temu predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi, vsem lep pozdrav!

V naši poslanski skupini ocenjujemo predlog novele Zakona o kmetijskih zemljiščih kot zelo velik doprinos za nadaljnji razvoj namakanja v Sloveniji. Ena od najbolj pomembnih rešitev, ki jih prinaša novela, je, da se bodo namenska sredstva, zbrana iz odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, namenila za vodne zadrževalnike, tako za njihovo gradnjo, sanacijo kot tudi za posodobitev državnih vodnih zadrževalnikov.

Dejstvo je namreč, da imamo velike vodne zadrževalnike, katerih sanacija ali pa posodobitev pomeni stroške v višini, ki presegajo priznane stroške za posamično investicijo, ki ima omejitve v programu razvoja podeželja.

Še ena od dobrih rešitev, ki jih prinaša novela, je ta, da se občine lahko odločijo, ali bodo prevzele lastništvo velikih namakalnih sistemov ali pa bodo le-ti ostali v lasti države. Za prenos lastništva ne bo treba dobiti soglasja lastnikov zemljišč, preko katerih poteka namakalni sistem, kar je le še ena prednost. Gre za rešitev, ki so jo ministrstvu predlagali, po

domače rečeno, s terena, ministrstvo pa je prisluhnilo in upoštevalo predloge.

V Poslanski skupini Desus predlog novele zakona ocenjujemo kot nekakšno pripravo slovenskega kmetijstva na podnebne spremembe, ki bodo z vedno bolj pogostimi sušnimi obdobji prizadele tudi našo državo, ne glede na to, da smo trenutno zelo vodnata država. Prav te velike količine vode je treba pravočasno ustrezno razporediti in jih shraniti prav s takšnimi zadrževalniki, da bo voda kmetijcem na voljo skozi vse leto.

Poslanka in poslanci Poslanske skupine Desus bomo zaradi pozitivnih rešitev, ki jih predlog novele prinaša s širjenjem ukrepov za namakanje, predlog soglasno podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih bomo podprli, saj se dopolnjujejo in popravljajo obstoječe rešitve, ki so izjemno pomembne za učinkovitejše kmetovanje, saj omogočajo izgradnjo, sanacijo in posodobitev vodnih zadrževalnikov in prenos lastnine državnih namakalnih sistemov na lokalne skupnosti, s čimer bo sistem postal učinkovitejši. Pomembna rešitev in dopolnitev v tem zakonu pa je, da za vse to zagotavlja tudi dodatna sredstva, in sicer gre za sredstva, ki so zbrana iz naslova odškodnin zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč, tako bo tudi učinek tako zbranih sredstev še večji na področju kmetijske predelave.

Predlog zakona sta v obravnavi podprla tudi Državni svet in Kmetijsko-gozdarska zbornica. Na odboru smo sicer prejeli tudi pobudo Občine Kočevje, da se zakon dopolni na način, da bi sredstva, ki se zbirajo iz naslova spremembe namembnosti odškodnin, namenila tudi za financiranje gradnje, sanacije in posodobitve zbiralnikov meteorne vode in vodnih vrtin za namene oskrbe kmetij brez ustreznega vira, in sicer za namen živinoreje. Amandma, ki je bil vložen, z naše strani sicer ni bil podprt, je pa odprta možnost, da se vsi ti sistemi vendarle vključijo v program financiranja, ki ga omogoča pri razvoju podeželja Ministrstvo za kmetijstvo. Tako upamo, da bodo ti projekti tudi uspešni, kajti gre vendarle v veliki meri v Sloveniji tudi za območja, kjer ni toliko možnosti za to, da bi se zgradilo zadrževalnike in namakalne sisteme, je pa seveda izjemno pomembno, da se zagotovi ustrezen vodni vir, recimo, za živinorejo, in upamo, da bo tudi ta program zaživel.

Torej zaradi vseh teh pomembnih rešitev, ki jih ta zakon prinaša, bomo ta zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Predlog Zakona o kmetijskih zemljiščih prinaša več rešitev. bistvene so: iz sredstev z naslova odškodnin se bodo zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč po novem lahko financirale tudi gradnja, sanacija in posodobitev vodnih zadrževalnikov. Izpolnjena pa bosta morala biti pogoja, da gre za vodni zadrževalnik, ki je v lasti države, in da je vsaj delno namenjen za namakanje kmetijskih zemljišč. Dodaja se tudi možnost financiranja drugih strokovnih podlag za področje politike kmetijskih zemljišč, na primer analize stanja namakalnih sistemov, poenostavlja in omogoča se prenos lastninske pravice na državnem namakalnem sistemu na lokalno skupnost na način, da pogodbo o prenosu lastninske pravice na državnem namakalnem sistemu podpišeta Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in občina. Prenos lastnine upravljanja in vzdrževanja namakalnih sistemov z države na občine po trditvah predlagatelja, ministrstva, ne vpliva na višino stroškov upravljanja in vzdrževanja, ki jih plačujejo lastniki zemljišč na območju namakalnega sistema. Vendar imamo v Novi Sloveniji glede prenosa namakalnih sistemov pomislek, saj je problem v tem, da se ne zagotavljajo sredstva za amortizacijo sistema. Trenutno kmetje plačajo stroške porabljene vode, če namakajo, in potem še 20 evrov na hektar namakalne površine, ki služi za najosnovnejše vzdrževanje sistema, kot so zagon, konzerviranje, pregled hidrantov in košnja trave. Če pa pride do izredne napake na sistemu, mora občina dati dodaten denar, tega pa številne občine – vse več je številnih nalog – brez dodatnih virov financiranja ne zmorejo več. Cene kmetijskih pridelkov pa ne presegajo večjih stroškov, da bi na primer lahko uvedli omrežnino. Država bi morala občinam zagotoviti denar za dolgoročno zagotavljanje sredstev za vzdrževanje, torej omrežnino, kot je pri vodovodu. V praksi pa je ravno obratno, ta vlada vztrajno krči sredstva za občine.

Prav tako zakon ne rešuje težave, ki se pojavlja v praksi z določanjem meje območja lokalnega namakalnega sistema, da bi namesto potrebnih podpisov vseh lastnikov bilo dovolj soglasje lastnikov dveh tretjin površine kmetijskih zemljišč, ki so podpisali pogodbo o namakanju. Po trenutnem zakonu so edini, ki lahko zagotavljajo sklenjeni zunanji rob namakanja, veliki posestniki, kot je Panvita in podobni. In to v smeri tudi ta politika ministra Židana in Socialnih demokratov gre. Zakon očitno ni usklajen z občinami in ker tega ni, je prenos na občine bežanje od odgovornosti. Minister si je po pilatovsko umil roke in zanj problema ni več. Občine so tako postavljene v

položaj, da morajo zagotavljati sredstva za investicijsko vzdrževanje namakalnih sistemov. To pa pomeni dolgoročno, da bodo namakalni sistemi počasi propadli, ker občine teh sredstev nimajo.

Poslanci Nove Slovenije predloga zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker matično delovno telo predlaga zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu, in ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 26. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DODATNI KONCESIJSKI DAJATVI OD PREJEMKOV, IZPLAČANIH ZA OBČASNA IN ZAČASNA DELA ŠTUDENTOV IN DIJAKOV PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomažu Bohu.

DR. TOMAŽ BOH: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, dobro jutro tudi v imenu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport!

Pred nami je na mizi besedilo zakona o spremembah Zakona o dodatni koncesijski dejavnosti od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov. Gre za besedilo, ki pravzaprav prinaša dva pglavitna cilja oziroma dve pglavitni spremembi, in sicer prva od njih je omogočiti večjo fleksibilnost pri porabi na ta način zbranih sredstev, saj se na podlagi predlagani sprememb zakona omogoča poraba sredstev ne le za odplačilo kreditov na podlagi poroštvene sheme, kot je bilo to do sedaj v veljavi, pač pa tudi za neposredno financiranje oziroma sofinanciranje investicij. Druga pomembna sprememba oziroma pomemben dodatek je razširitev namena porabe koncesijskih sredstev, in sicer pri javnih visokošolskih zavodih na gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenovo, vzdrževanje, na področju študentskih domov pa se razširja krog upravičencev tudi na dijaške domove in možna je poraba sredstev za nakup, rekonstrukcijo, razširitev, vzdrževanje in opremljanje le-teh. Skratka, v dopolnilu gre za to, da prilagajamo zakonodajno podlago oziroma zakonsko podlago dejanskemu stanju, kajti vsi vemo, da je v zadnjem času kar nekaj kombiniranih

študentskih namestitev oziroma študentsko-dijaških, in iz tega razloga je pravzaprav tovrstna dopolnitev ključnega pomena.

S predlaganimi spremembami zakona se zasleduje načelo gospodarnosti, saj se v primeru razpoložljivih koncesijskih sredstev s tem omogoča tudi neposredno sofinanciranje investicij. Z razširitvijo namena porabe sredstev na vsa investicijska vlaganja pa se prav tako omogoča gospodarna poraba sredstev glede na izkazane potrebe. Kljub vsemu pa odplačilo najetih kreditov ostaja prioriteta; neposredno sofinanciranje investicij bo mogoče le s preostankom zbranih koncesijskih sredstev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Vsi prav lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 39. redni seji 29. novembra letos, obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 108. redni seji dne 12. oktobra letos sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo in s pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba, njena predstavnica pa je pojasnila, da je pripomba, ki so jo podali k 2. členu, upoštevana v vložnem amandmaju koalicijskih poslanskih skupin.

Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla.

Uvodoma je predlog zakona predstavil predstavnik predlagatelja, državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomaž Boh. Razprava pa je potekala predvsem o tem, da je prav, da študentje poleg študija ustvarjajo tudi primerne pogoje za študij, da je v prihodnje potrebno urediti tudi plačno disciplino delodajalcev tar da študentsko delo ne sme biti socialni korektiv, saj morajo mladi čim prej vstopiti na trg dela in tako preprečiti podaljševanje študija.

Po glasovanju o amandmaju je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo spet dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Predlog zakona, ki je pred nami, zasleduje cilj večje fleksibilnosti pri porabi sredstev iz naslova dodatne koncesijske dajatve od tako imenovanega študentskega dela, namenjenih za vzdrževanje, obnovo in gradnjo dijaške in študentske infrastrukture, torej visokošolskih kompleksov, študentskih in dijaških domov ter stanovanjskih enot, namenjenih za bivanje študentov. Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov, je bil sprejet v letu 2003 in je omogočil sofinanciranje prostorskih pogojev, tehnološke opremljenosti in prenovo študentskih bivalnih zmogljivosti. Ob njegovi prvi spremembi pred dobrim desetletjem je bilo koncesionarjem naloženo, da morajo obračunana sredstva dodatne koncesijske dajatve nakazati neposredno v proračunski sklad, Študentska organizacija pa je bila kot posrednica pri zbiranju iz sredstev izločena. Od zadnje spremembe zakona leta 2010 pa se zbrana sredstva iz dodatne koncesijske dajatve namenjajo za odplačilo posojil, najetih za gradnjo in prenovo študentskih bivalnih zmogljivosti, posodobitev prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija. Ker bodo zadnji obroki najetih posojil odplačani šele v letu 2033, predlog zakona razširja namen porabe sredstev tako, da se s koncesijskimi sredstvi lahko neposredno sofinancira investicijo, namenjeno bodisi obnovi in vzdrževanju bodisi gradnji novih bivalnih kapacitet za študente in dijake.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev predlog zakona podpiramo. Prav tako pa menimo, da je prav, da študentje in dijaki s svojim delom prispevajo tudi k vzdrževanju lastne infrastrukture ter si tako še izboljšujejo pogoje za študij. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala za besedo.

Že od leta 2003 se določen del prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in študentk ter dijakov in dijakinj, ki jih zaračunavajo organizacije za posredovanje začasnih in občasnih študentskih del, namensko odvaja preko tako imenovane dodatne koncesijske dajatve. Iz obrazložitve takratnega zakonskega predloga izhaja, da je za nemoteno nadaljevanje izvajanja programa investicijskih del na področju visokega šolstva in urejanja

študentskih bivalnih zmogljivosti nujna takojšnja zagotovitev potrebnih sredstev, ki bi omogočila pogoje za bivanje in s tem študij večjega dela študentske populacije. Z nekaj spremembami prvotno sprejetega zakona tako organizacije, ki opravljajo dejavnost posredovanja študentskega dela, zbrana sredstva v višini 2 % še danes nakazujejo v proračunski sklad, ki je namenjen za sofinanciranje gradnje in prenove študentskih bivalnih zmogljivosti ter sofinanciranje razširitve in posodobitve prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti javnih univerz. Po nekaj letih izvajanja takšne ureditve je bila na vladni strani podana ocena, da bi bilo smiselno razširiti namen uporabe sredstev, saj bi bilo v posameznih primerih ustrežnejše investicijo neposredno financirati oziroma sofinancirati. Prav tako bi veljalo razširiti namen porabe sredstev, da se bodo ta glede na potrebne usmerile v nujno potrebne investicije, kot na primer vzdrževanje in posodabljanje objektov. Ravno slednje jim s predlagano novelo zakona omogočamo, saj se predlagane spremembe nanašajo na večjo fleksibilnost pri porabi sredstev, ker razširjajo namen porabe koncesijskih sredstev, in sicer pri javnih visokošolskih zavodih na gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenovo, vzdrževanje in opremljanje, ravno tako pri študentskih bivalnih zmogljivosti. Pomembno je, da se bodo po novem sredstva namenjala tudi za dijaške domove in da odplačilo že najetih kreditov ostaja prioriteta. Neposredno sofinanciranje investicij pa bo mogoče le s preostankom zbranih koncesijskih sredstev.

Novela zakona še naprej sledi splošnemu cilju spodbujanja prostorske širitve študentskih bivalnih kapacitet in prenove tehnološke opremljenosti univerz, kar v Poslanski skupini SMC podpiramo in bomo glasovali za sprejetje novele zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanj gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ko govorimo o tem proračunskem skladu ministrstva, je treba povedati, da je bil po osnovnem zakonu ustanovljen do 31. 12. 2009. Od tega datuma naprej pa so se zbrana sredstva iz te koncesijske dajatve namenila odplačilu posojil Študentske organizacije Slovenije, najetih za gradnjo in prenovo študentskih bivalnih zmogljivosti. Spremenjeni in dopolnjeni zakon je opredelil, da se tako zbrana sredstva in dodatne koncesijske dajatve od 1. januarja 2009 dalje namenijo ravno tem aktivnostim. Potem pa je bilo pri zagotavljanju finančnih sredstev za investicije ugotovljeno, da bi bilo primerno razširiti namen njihove uporabe, saj bi bilo v posameznih primerih bolj premišljeno kot najem kredita, ki predstavlja

dražji vir financiranja, s koncesijskimi sredstvi neposredno sofinancirati ali pa tudi financirati investicijo. Ob tem so bile v programske obdobju 2007–2013 večje investicije na področju visokega šolstva sofinancirane s sredstvi evropskih strukturnih skladov, v sedanji finančni perspektivi 2014–2020 pa je obseg teh sredstev za investicije žal močno zmanjšan.

Dvema ciljema nekako sledi ta zakon, in sicer omogočiti večjo fleksibilnost pri porabi sredstev in razširitev namena porabe koncesijskih dajatev. Kar se tiče fleksibilnosti je pomembno, da se na podlagi predlaganih sprememb omogoča poraba sredstev ne le za odplačilo kreditov, kot je bilo to sedaj, pač pa za neposredno financiranje oziroma sofinanciranje investicij. Tukaj gre predvsem za to, da je vse bolj transparentno in da imamo tudi večji pregled nad namenskostjo porabe teh sredstev.

Kar se tiče razširitve namena porabe koncesijskih sredstev, je pri javnih visokošolskih zavodih na gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenovo, vzdrževanje. Na področju študentskih domov pa se razširja krog upravičencev, tako dobivamo tudi na primer dijaške domove in možno porabo sredstev. Tako bodo omogočale večjo fleksibilnost in širšo porabo, predvsem pa s tem tudi nadzor, če dodajamo še te elemente.

Tako v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne vidimo razloga, da bi temu zakonu nasprotovali. Je pa seveda treba povedati, da bi bilo treba dati večje vložke v nastanitvene zmogljivosti za dijake in študente. Vemo, da se jih veliko vozi, številni so iz socialno ogroženih družin in vsem je treba – ne glede na to, kdo so, od kje so, iz kakšnih družin prihajajo – omogočiti enakopravne pogoje za študij in pri tem bi se morala država lotiti nekaterih resnih vprašanj. Ta zakon govori predvsem o financiranju, če rečemo temu, nepremičnin, žal, v tem mandatu nismo bili priče kakšnim spremembam zakonodaje, tudi ne ukrepom, z izjemo neke deklaracije ali resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu, ki je, žal zaenkrat ugotavljamo, le mrtva črka na papirju, kljub temu da so dokaj natančno določeni neki roki, kaj se bo gradilo, kaj se bo dalo kdaj v uporabo, kako se bodo nepremičnine uporabljale, komu bodo namenjene. Zdaj pa je potrebna še akcija, treba je narediti tudi konkretna dejanja za naše dijake in naše študente. Ne nazadnje je bilo veliko govora tudi v programu Stranke modernega centra in v koalicijski pogodbi so opredeljene stanovanjske zadruge, pa tudi na tem področju očitno do konca mandata ne bo ničesar. Tako se redkokdaj strinjam s kolegi iz Levice, pa vendar, kar se stanovanjske politike tiče, žal, v tem mandatu ni bilo narejenega ničesar, da bi lahko rekli, da imamo neko pozitivno stanovanjsko politiko, še posebej do populacije, ki jo zajema ta zakon, to pa je do naših mladih. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke

upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani vsi prisotni, lepo pozdravljeni!

Sprememba Zakona o dodatni koncesijski dejavnosti prinaša sicer majhno, a pomembno spremembo pri namenu uporabe sredstev, ki jih študentske organizacije nakazujejo v proračunski sklad v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje. Predlog zakona sledi ugotovitvi, da je treba razširiti namen porabe sredstev, saj je namesto najema kredita, ki je dražji vir financiranja, bolj smotno neposredno financiranje investicije.

Zbrana sredstva iz dodatne koncesijske dejavnosti sedaj omenjeni proračunski sklad namenja za odplačilo kreditov, najetih za gradnjo in prenavo študentskih domov, ter za posodobitev prostorov in tehnološke opremljenosti univerz, ki jih je ustanovila Republika Slovenija. Zadnji obroki najetih dolgoročnih kreditov s poroštvom države, ki so bili sprejeti v ta namen, bodo odplačani šele leta 2033. S to spremembo zakona bomo omogočili večjo fleksibilnost porabe sredstev, razširili namen porabe koncesijskih sredstev, krogu upravičencev pa dodali tudi investicije v dijaške domove. Odplačilo najetih kreditov tako ostaja prioriteta, neposredno financiranje investicij pa bo mogoče le s preostankom zbranih koncesijskih sredstev.

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da moramo mladim omogočiti ustrezne pogoje za študij, po končanem študiju pa jim omogočiti čim hitrejši vstop na trg delovne sile. Pričujoči predlog zakona pomeni le majhen, a pravi korak v pravo smer, da se omogoči smotnejše vlaganje v infrastrukturo, ki je bistvenega pomena za študente in dijake, zato ga bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem!

Tudi Predlog zakona o spremembah Zakona o dodatni koncesijski dajlatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov, bomo podprli, saj gre za smotno in namensko uporabo tako zbranih sredstev in ob dejstvu, da se obseg kreditov, ki so bili najeti za potrebe nastanitvene infrastrukture, zmanjšuje, je smiselno nameniti ta sredstva tudi neposredno za investicije. Tako zbrana sredstva se bodo lahko uporabljala pri javnih visokošolskih zavodih za gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenavo in tudi pri vzdrževanju in na področju študentskih domov se razširja krog upravičencev tudi na dijaške domove in na mogočo porabo sredstev za nakup, razširitev,

rekonstrukcijo in vzdrževanje ter opremljanje teh domov.

Torej, lahko govorimo o tem, da smo resnično znotraj izobraževalnega sistema v posameznih državah, upam si reči, na svetovni ravni zelo različni ravno na tej točki. Kajti študentje in dijaki, ne samo da pridobivajo ustrezno izobrazbo skozi svoj študij, skozi obiskovanje srednjih šol, ampak tudi skozi delo, ki ga opravljajo, zato da lažje preživijo tako študentska kot dijaška leta in si zagotavljajo tudi ustrezen standard, s svojim delom skozi koncesijske dajatve preko študentskih servisov prispevajo tudi k izgradnji tako univerz kot seveda tudi nastanitvenih kapacitet.

Skratka, gre za izjemno izjemno veliko prizadevnost dijakov in študentov in zato jim velja čestitati, da vse to zmorejo, hkrati pa s tem seveda tudi dokazujemo, da Slovenci tudi sicer zmoremo veliko več, kot nam včasih ali pa kar pogosto želijo priznati marsikateri drugi, češ da ne upravljamo dovolj dobro ali s svojim premoženjem ali kaj podobnega. Seveda vse to znamo uspešno delati, še posebej ob tako marljivi generaciji, ki ustvarja tudi s lastnim delom pogoje za dober študij in tudi za bivanje.

Seveda bomo iz teh razlogov ta zakon podprli, opozarjamo pa tudi na to, kar je opozorila Študentska organizacija, da pa vendarle je potreben tudi dodaten vir ves čas imeti na razpolago znotraj integralnih sredstev in s tem seveda pospešiti izgradnjo res nujno potrebne infrastrukture na področju izobraževanja, če želimo slediti vse razvojne tokove tako v Evropi kot v svetu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi!

Organizacije oziroma delodajalci, ki opravljajo dejavnost posredovanja začasnih in občasnih del dijakom in študentom, na podlagi podeljene koncesijske pogodbe Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, so v skladu s še nekaterimi drugimi zakoni dolžni obračunavati in plačevati koncesijsko dajatev ter dodatno koncesijsko dajatev v proračunski sklad Republike Slovenije.

Predlagane spremembe tega zakona naj bi omogočile večjo fleksibilnost pri porabi sredstev, saj se na podlagi predlaganih sprememb zakona omogoča poraba sredstev ne-le za odplačilo kreditov, pač pa tudi za neposredno financiranje oziroma sofinanciranje investicij, razširi pa se tudi namen porabe koncesijskih sredstev, in sicer pri javnih visokošolskih zavodih na gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenavo in vzdrževanje. Poleg študentskih domov se lahko financirajo še nakup, razširitev, rekonstrukcija, vzdrževanje in opremljanje dijaških domov. Vsekakor so to za

študente koristne naložbe in opravičujejo svoj namen.

V Poslanski skupini Nove Slovenije pa ne moremo mimo dejstva, da je študentsko delo socialni korektiv in ena izmed fleksibilnih oblik dela, ki je namenjena šolajoči se mladini. Žal pa se zaradi te možnosti podaljšuje, velikokrat, čas študija, na trgu dela pa je posledično na razpolago manj delovnih mest s stalno zaposlitvijo. Menimo, da bi morali mladi v času študija predvsem študirati, zato pa seveda potrebujejo ustrezne bivalne in finančne pogoje. Treba si je prizadevati, da se čas študija skrajša, tako bi lahko mladi, polni novih znanj, hitreje vstopili na trg dela in s svojim znanjem in zagnanostjo doprinesli k višji gospodarski rasti. Posledično bi potrebovali tudi manj študentskih domov, mladi pa bi se lahko hitreje osamosvojili. Mlade, perspektivne ljudi, ki odidejo po nove dragocene izkušnje in znanje v tujino, to je sicer dobrodošlo, je treba motivirati tudi za vrnitev v Slovenijo, treba jih je spodbuditi, da se vrnejo, si tu ustvarijo družine in s svojimi izkušnjami doprinesejo k vsestranskemu razvoju države.

V enem izmed včerajšnjih častnikov je bil članek z naslovom Slovenija izganja svoje najbolj izobražene kadre, če čisto na kratko povzamem, mlade, ki so se podoktorsko izpopolnjevali v tujini, je nekatere že med bivanjem tam, nekatere pa tudi več let po vrnitvi domov, neprijetno presenetila odločba Finančne uprave za plačilo dohodnine. Ne le, da te mlade nagajamo nazaj v tujino, dajemo jim jasen signal, da ni dobro biti rezident Slovenije.

Predlog sprememb zakona bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Do predlagane spremembe zakona smo v Levici zadržani. Bolj preiščeni porabi sredstev iz dodatne koncesijske dajatve in razširitvi kroga upravičencev še na dijaške domove ne nasprotujemo. Imamo pa nekaj pomislekov glede porabe sredstev, ki ni v neposrednem interesu tistih, ki v sklad prispevajo, in manku nadzora in participacije teh istih dijakov in študentov pri porabi sredstev iz tega sklada.

Trenutno veljavni zakon nalaga koncesionarjem, to je študentskim servisom, plačilo dodatne koncesijske dajatve. Ta sredstva so nakazana neposredno v proračunski sklad in so namenjena za pogoje delovanja študentskih domov, pa tudi za odplačilo posojil, najetih za gradnjo in prenovu domov ter za prenovu in tehnološko opremljenost javnih univerz. Vlada je sedaj ugotovila, da bi bilo neposredno sofinanciranje investicij s koncesijskimi sredstvi ceneje od najema kredita, zato se s tem predlogom predvideva razširitev namena porabe teh sredstev. Tako predlog prinaša več možnosti pri porabi sredstev sklada, ta se bodo odslej

lahko namenjala za neposredno financiranje investicij pri javnih visokošolskih zavodih in na področju študentskih in dijaških domov. Pri tem v Levici ocenjujemo, da je za osnovne investicije univerze odgovorna država. To še posebno velja za investicije, ki niso namenjene neposrednemu interesu tistih, ki v sklad prispevajo, torej študentom in dijakom. Primer neupravičene porabe sredstev sklada je na primer obnova rektorata univerze. Poraba sredstev bi morala biti zato strogo omejena le na tiste investicije, ki so v neposrednem interesu študentov. Sredstva se morajo razdeliti po načelu dejanskih potreb, torej tja, kjer študentskih postelj primanjkuje, in v obnovo in posodobitev dotrajanih študentskih in dijaških domov jih kaže nameniti. Za posodabljanje univerzitetnih prostorov naj se sredstva namenjajo le, če je zato jasno izkazan interes študentov. Poleg tega bi bilo treba vzpostaviti vsaj mehanizme nadzora nad porabo teh sredstev, v katerega bi bili dijaki in študenti vključeni. Ne samo to, povsem upravičeno bi bilo, da bi lahko skupnost dijakov in študentov tudi aktivno vplivala na porabo teh sredstev; torej, da bi se v določenem obsegu uveljavila participativnost pri njihovi porabi. Gledano širše bi lahko država iz naslova študentskega dela pridobila veliko več sredstev, za obnove, investicije in državne investicije bi ostalo več, če nad posredovanjem študentskega ne bi parazitirale zasebne agencije. Študentski servisi, učinkovito pralnice denarja za prijatelje določenih študentskih funkcionarjev, tako ostajajo črna luknja, v katero se še ne transparentno stekajo javna sredstva. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zborni opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 26. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 8. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O NAGRADAH IN PRIZNANJIH ZA IZJEMNE DOSEŽKE V ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN RAZVOJNI DEJAVNOSTI PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomažu Bohu.

DR. TOMAŽ BOH: Hvala lepa, spoštovani predsednik, za besedo in lepo pozdravljeni še enkrat v mojem imenu!

Pred nami imamo zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nagradah in prejemkih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti. Načela zakona oziroma sprememb zakona ostajajo enaka, kot so v veljavnem zakonu, pa vendar sama sprememba prinaša nekaj pomembnih dopolnitev, nekaj pomembnih, bolj natančnih opredelitev postopkov in ne nazadnje tudi nekaterih načel, ki nekako sledijo duhu časa oziroma so posledica tega, da so se spremembe in pogled na znanost oziroma tehnologijo in inovacije od časa, ko je bil sprejet veljavni zakon, nekoliko spremenila. Podeljevanje nagrad v vsakem primeru je zahvala posameznikom za njihove izredne dosežke. Hkrati je podeljevanje nagrad in priznanj odlična oblika promocije pomena znanosti in tehnologijo, kakor tudi inovacij za družbeni in gospodarski razvoj družbe ter povečanje družbene in individualne kakovosti življenja. S sistemsko ureditvijo nagrajevanja dosežkov na področju raziskav in razvoja se je povečal družbeni ugled in pomen nagrad na področju raziskav in razvoja.

Spremembe, ki jih imamo v tokratnem besedilu, lahko strnemo v tri ključne sklope. Prvi. Z uvedbo Puhovih nagrad za življenjsko delo in za vrhunske dosežke se daje večji pomen prenosu znanstvenoraziskovalnih izsledkov v gospodarsko in družbeno prakso. Tukaj sledimo povečanemu pomenu prenosa znanja in inovacijam in v primerjavi z obstoječo zakonodajo dajemo v tem primeru tudi večji poudarek tistim raziskovalcem, tistim delavcem oziroma tistim strokovnjakom, ki delajo na področju tehnologije in inovacij, in dosežke, ki jih dosegajo naše univerze in raziskovalni inštituti, s pridom in v korist večje družbene rasti oziroma rasti gospodarstva prenašajo v gospodarske družbe in tudi širše v družbeno okolje.

Drugi pomen oziroma drugi sklop sprememb. Gre predvsem za to, da predlog zakona poudarja pomen znanstvenoraziskovalne poštenosti pri delu raziskovalcev in zato uvaja upoštevanje Evropskega kodeksa ravnanja za ohranjanje raziskovalne poštenosti. V zadnjem času smo namreč pričali precejšnjemu številu, predvsem v svetu, pa ne nazadnje tudi Slovenija ni imuna na to, prilagajanju oziroma prikrajšanju znanstvenih dosežkov in s tega vidika je bilo pomembno za dobitnike oziroma za tiste, ki kandidirajo za te najvišje nagrade na področju znanosti in inovacij, vnesti v ustrezno zakonodajo tudi ta segment.

Na koncu. Omejitev trajanja mandata članov odbora na en zaporedni mandat upošteva željo po zagotavljanju sodelovanja čim večjega števila uglednih raziskovalcev z različnih znanstvenih področij iz celotne Slovenije pri izboru najpomembnejših dosežkov znanstvenikov in raziskovalcev. S temi spremembami verjamemo, da je zakon, ki ureja področje nagrad na področju raziskav, inovacij,

posodobljen s pomembnimi elementi, ki so pomembni zaradi novih družbenih razmerij oziroma novih družbenih praks, ki smo jim priča na področju raziskav in razvoja, in verjamemo, da bo na podlagi tega zakona podeljevanje nagrad še bolj transparentno in bodo dobitniki uživali še večji ugled v družbi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Spoštovani!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 39. redni seji 29. novembra letos obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 111. redni seji dne 6. novembra letos sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z Ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno-tehničnega vidika preučila Zakonodajno-pravna služba, njena predstavnica pa je pojasnila, da je pripomba, ki so jo podali k 2. členu, upoštevana v vloženem amandmaju koalicijskih poslanskih skupin.

Svoje mnenje je podala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla.

Uvodoma je predlog zakona predstavil predstavnik predlagatelja, državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Tomaž Boh.

Razprava je potekala predvsem o 6. členu novega zakona, pri katerem je bil s strani Levice predlagan tudi amandma odbora. S strani člana odbora, poslanca Levice, je bilo obrazloženo, da se amandmajem predlagajo, da se pri sestavi preimenovanega odbora poleg že določene zastopanosti vseh področij znanstvenih ved upošteva tudi spolno uravnoteženost članov. Pojasnil je, da je na enak način to urejeno že pri Zakonu o Prešernovi nagradi. Nekateri so ob tem menili, da mora biti merilo izbire sam dosežek in ne to, ali ga je dosegla ženska ali moški, drugi pa so menili, da predlagani amandma odbora podpirajo, saj podpira participacijo žensk pri odločanju.

Po glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeta amandmaja na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega sta vključena sprejeta amandmaja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Na podlagi Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti, se že vrsto let podeljujejo najvišje državne nagrade in priznanja za dosežke na tem področju in prav je tako, saj vrhunski dosežki terjajo odgovoren odnos oblasti do njih in predvsem do raziskovalcev, ki so njihovi kreatorji in ambasadorji. Neodgovorno do vrhunskih dosežkov naših znanstvenic in znanstvenikov ter njih samih bi bilo, če si ne bi priznali, da je bil vitalen pomen znanosti v prejšnjih letih, predvsem pa v času krize, prezrt.

Veseli nas, da se negativen trend obrača obratno v pozitivno smer, predvsem z vidika večjih proračunskih vlaganj v znanstvenoraziskovalno dejavnost in priprave normativnih podlag, ki bodo znanosti in znanstvenikom omogočile nadaljnji razvoj in napredek. Zavedamo se, da smo od optimalnega stanja še nekaj korakov oddaljeni, kljub temu pa smo s sprejetimi ukrepi, nazadnje s proračunoma za leto 2018 in 2019 in dodanimi sredstvi v letu 2017, negativen trend zagotovo zaustavili.

Novela zakona, ki jo danes sprejemamo, nadgrajuje že uveljavljeno Puhovo priznanje s Puhovo nagrado za življenjsko delo in nagrado za vrhunske dosežke. S to spremembo se bo Puhova nagrada po svoji odličnosti izenačila z do sedaj najvišjo nagrado in priznanjem za dosežke na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, to je s Zoisovo nagrado in Zoisovim priznanjem.

V Poslanski skupini SMC smo na seji matičnega delovnega telesa tudi podprli amandma, ki sledi večji spolni uravnoteženosti sestave odbora, ki podeljuje nagrade in priznanja. Takšno rešitev podpiramo tudi danes. Že hiter pregled dosedanjih sestav odbora, razen aktualnega, kaže na podprezentiranost žensk v njem in že to je zadosten razlog za podporo sprejeti rešitvi. Spomnimo se tudi zadnjega konstituiranja Upravnega odbora Univerze v Ljubljani. Njegova enospolna sestava ni dobra popotnica za doseganje enakopravnosti spolov v odločevalskih telesih. Dejstvo je, da prizadevanja za enakopravno vlogo žensk v znanosti še niso dosegla zadovoljivega cilja v vseh segmentih in s takšnim zatečenim stanjem v poslanski skupini ne moremo biti zadovoljni. Žal se tudi v tem primeru pogosto srečamo s slabo odzivnostjo znanstvenic in premajhnim številom kandidaturni s strani raziskovalk, a kljub temu to ni in ne sme biti razlog, da ob sestavi samega odbora ne bi sledili večji spolni uravnoteženosti, in k temu pri njihovem delu

pozivamo tudi znanstvenice, vodstvo univerz in raziskovalnih inštitutov.

Glede predlagane rešitve, da člani odbora ne morejo biti imenovani dva zaporedna mandata, opozarjamo na njen prvotni namen. Intenca omejitve pravzaprav omogoča zagotavljanje čim večjega števila uglednih raziskovalcev in raziskovalk z različnih znanstvenih področij in preprečuje preferiranje določene znanstvene vede oziroma njenega področja v določenem časovnem obdobju. Ne nazadnje je bil ta predlog predlagan s strani znanstvene srenje in v Poslanski skupini SMC ga podpiramo.

Predlogu zakona bomo izrekli podporo in verjamemo, da bomo tudi v prihodnje deležni vrhunskih uspehov naših znanstvenic in znanstvenikov, ki se jim na tem mestu tudi zahvaljujemo, da postavljajo našo državo na svetovni znanstveni zemljevid. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Gospod državni sekretar, še enkrat, kolegice in kolegi!

S spremembami tega zakona se zasledujejo nekateri cilji, to se pravi, dobivamo Puhovo nagrado, spreminjajo se opredelitve priznanja ambasador znanosti Republike Slovenije, določa se največje skupno število podeljenih nagrad, omeji se trajanje mandata članom odbora na en zaporedni mandat, prilagajajo se imena odborov, ki podeljujejo te nagrade, in dopolnjuje se veljavne zakonske ureditve nagrad in priznanj, tako da se nagrade in priznanja podeljujejo ob preverjanju, upoštevanju Evropskega kodeksa ravnanja za ohranjanje raziskovalne poštenosti. Mi kot eno najpomembnejših zagotovo vidimo uvedbo ravno te Puhove nagrade za življenjsko delo in vrhunske dosežke. To daje večji pomen prenosu znanstvenoraziskovalnih izsledkov v gospodarsko in družbeno prakso. S tem na nek način se daje pomen temu, da je potrebno dognanja, ki sledijo rezultatom znanosti, seveda potem implicirati in uporabiti tudi v korist nas vseh, to pa je v gospodarstvu.

Predlog zakona poudarja pomen znanstvenoraziskovalne poštenosti, kar je seveda tudi sledenje evropskim normativom in standardom. Kar se pa tiče omejitev trajanja mandatov članov tega odbora, pa naj povem, ker kasneje potem ne bom razpravljajal, saj ravno poteka seja naše poslanske skupine, pa mi predlagamo amandma na tem področju, in sicer da se mandat članov odbora omeji, ne na enega, ampak na dva. S tem sledimo pač praksi, ki je praktično na vseh področjih, kjer se imenuje odbore in komisije. Sam osebno in pa v poslanski skupini menimo, da ni nekega razloga, da bi pa bil tukaj v tem primeru nek precedenčni primer, ko bi imeli možnost samo za en mandat.

Tako naš amandma gre v tej smeri, da so člani omejeni na dva mandata, in seveda bomo ta amandma tudi podprli.

Pozdravljamo pa seveda te spremembe in pozdravljamo spremembe tudi na drugih področjih, ki sledijo temu, da se dodatno na nek način nagrajuje in namenja pozornost tistemu delu znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki se potem implicira tudi v gospodarstvu.

Skratka, v Poslanski skupini SDS tudi temu zakonu – kot prejšnjemu – ne bomo nasprotovali in ga bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegice, kolegi!

Prvi vzgib znanosti je čudenje, ki vodi k spoznanju in prav zavedanje o nevednosti posledično vodi v iskanje odgovorov, ki prispevajo h gospodarskemu in družbenemu razvoju.

Predlog novele Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni dejavnosti prinaša po našem mnenju pomembno dopolnitev sedaj veljavnega zakona. Posebej želimo izpostaviti dopolnitev Puhovega priznanja s Puhovo nagrado za življenjsko delo in Puhovo nagrado za vrhunske dosežke, s katerima enačimo teoretično raziskovalno delo z inovacijskim delom. Zavedati se moramo, da raziskovalnega dela in dosežkov znanosti pravzaprav ne smemo jemati kot nekaj samoumevnega. Znanje je še kako pomembno, prav tako tudi raziskovalni dosežki. Gospodarsko rast je omogočil prav tehnološki razvoj in država je tista, ki mora zagotoviti za nemoteno delovanje in spodbujanje raziskovalnega dela ustrezne pogoje in sredstva. Čeprav je država zagotovila dodatnih 4,5 milijona evrov za raziskovalno in razvojno dejavnost, je treba naše intelektualce v znanstvenoraziskovalni dejavnosti še naprej in bolje motivirati in jih v skladu z opravljenimi deli in njihovimi dosežki tudi ustrezno nagradjevati.

V poslanski skupini bomo predlog novele zakona z veseljem podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo še enkrat. Lep pozdrav vsem!

Dosežki na področju znanstvenoraziskovalnega dela in razvojne dejavnosti so ključni za uspešen razvoj celotne družbe in s tem tudi države, zato je prav, da se v ta namen podeljujejo tudi priznanja za nadpovprečne dosežke, ki jih državljanke in državljani Slovenije izkazujejo na teh področjih. Seveda bi bili še bolj zadovoljni, če bi lahko

sledili njihovim pričakovanjem in potrebam, da jim še izboljšamo pogoje za delo, saj bi ti dosežki bili še bolj nadpovprečni in naš razvoj še učinkovitejši. Pa vendar, pri zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti gre predvsem za to, da poskušamo krog tistih, ki dosegajo tako nadpovprečne rezultate, razširiti tudi na inovacijsko področje, za katero bo podeljeno Puhovo priznanje, in to priznanje se izenačuje s Zoisovo nagrado. Tako bodo lahko inovatorji prejeli nagrado za življenjsko delo in vrhunske dosežke. Takšen predlog je že pred dvema letoma podala Inženirska akademija Slovenije, pri čemer je treba poudariti, da si Inženirska akademija že vrsto let prizadeva za ponovno reindustrializacijo ali ponovno vzpostavitev uspešne industrije v Sloveniji, ki pomeni tudi možnost uspešnega vključevanja znanstvenoraziskovalnega dela, razvoja visokih tehnologij in ustvarjanja delovnih mest z visoko dodano vrednostjo. Tako je ta zakon tudi nekako zahvala delu Inženirske akademije Slovenije.

Na matičnem delovnem telesu je bil sprejet amandma, s katerim se uvajajo spolne kvote pri sestavi odbora, ki odloča o podeljevanju nagrad. Kljub temu da nikoli ni bila sporna zasedba glede spolnih kvot pri odboru, je ta amandma odbor sprejel. Je pa tu vendar treba izpostaviti tudi dejstvo, da ne bi prešli v princip podeljevanja nagrad po spolnih kvotah, ne po dosežkih, ki so resnično nadpovprečni, kajti v nekem letu je lahko nadpovprečno uspešnih s svojimi dosežki bistveno večje število žensk, v drugem spet moških. Zato opozarjamo na to, da bi tudi sam odbor še naprej deloval tako strokovno, na tako visoki ravni kot do zdaj in da bodo še naprej najpomembnejši kriteriji nadpovprečni dosežki in s tem tudi nagrajevanje vseh tistih, ki takšne dosežke resnično tudi dosegajo. Samo to nas bo ohranilo na visoki stopnji razvoja in tudi visoki stopnji spoštovanja, ne nazadnje tudi vrnitve tistega dostojanstva, ki si ga v Sloveniji še kako zaslužimo po izgubi prenekaterih industrijskih panog, ki so bile zgled v Evropi in svetu.

Torej, sam zakon bomo podprli, ker je zagotovo velika spodbuda k še uspešnejšemu delu znanstveni in raziskovalni dejavnosti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo.

Raziskovalna dejavnost se izvaja znotraj različnih institucij, večji del temeljne raziskovalne dejavnosti se izvaja znotraj raziskovalnih institutov, ki so znotraj univerz, vedno več raziskovalnega dela pa se izvaja tudi v okviru gospodarskih družb.

V Poslanski skupini Nove Slovenije opažamo, da se vedno več podjetij, ki se

potegujejo za evropska sredstva, predvsem tista za področje raziskav in razvoja, odloča za svoje raziskovalne in razvojne oddelke, saj je nemalokrat med razpisnimi pogoji tudi zahteva, da ima podjetje svoj znanstvenoraziskovalni oddelek.

Visoko šolstvo in znanost sta temelj družbenega napredka in pogoj za uspešno gospodarstvo. V Poslanski skupini Nove Slovenije se zavzemamo za ustvarjanje razmer za bolj povezano, fleksibilno in vsem raziskovalcem dostopno možnost raziskovalnega dela. Država, žal, za razvoj in raziskave namenja veliko premalo sredstev. Na žalost pa tudi amandma Nove Slovenije za povišanje sredstev za razvoj in raziskave ni bil sprejet.

Ker se vedno bolj poudarja princip da morata znanost in gospodarstvo tesneje sodelovati, dosežki in inovacije pa naj bi hitreje prehajali v gospodarstvo, je bila oblikovana rešitev, da se Puhova priznanja spremenijo v nagrade in na ta način nekako tudi na simbolni ravni pomen inovativne dejavnosti izenači s pomenom raziskovalnega dela. Po tem predlogu spremembe zakona bo tudi inovativna dejavnost v slovenskem prostoru bolj upoštevana in priznana. Tako kot v življenju sploh je poštenost pomembna tudi v znanosti in pri raziskavah, zato pozdravljamo upoštevanje in spoštovanje kodeksa poštenega ravnanja tudi pri podeljevanju nagrad in priznanj na tem področju.

Puhova nagrada za življenjsko delo se podeli posamezniku, ki se je s svojimi dosežki v celotnem življenjskem obdobju izjemno uveljavil ter s tem prispeval k gospodarskemu oziroma družbenemu razvoju ter gospodarsko bolj učinkoviti družbi v Sloveniji. Puhovo nagrado za vrhunske dosežke prejme posameznik ali skupina, ki se je izjemno uveljavil s svojimi dosežki, ki imajo izjemen pomen za gospodarski oziroma družbeni razvoj posameznega področja, regije ali države.

V poslanski skupini podpiramo znanstvenoraziskovalno in inovativno dejavnost, ki preko fakultet in raziskovalnih institucij prehaja v gospodarstvo. Ne samo v Sloveniji, ampak tudi v svetu imamo Slovenci veliko strokovnjakov, ki s svojim znanjem in inovacijami vplivajo na razvoj in napredek družbe na različnih področjih, na to smo zagotovo Slovenci lahko ponosni.

Predlog novele bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije podprli, seveda pa si želimo, da bi bili upoštevani in priznani in nagrajeni dosežki obeh spolov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): V Levici predlog zakona, katerega pglavitna sprememba je, da se bo na področju znanstvenoraziskovalne in razvojne dejavnosti po novem poleg Puhovega priznanja podeljevala še Puhova nagrada,

podpiramo. Toliko bolj, ker je bil na matičnem delovnem telesu sprejet amandma Levice, da se pri sestavi odbora, ki nagrade podeljuje, upošteva spolna uravnoteženost članov. Letos sta bili med 29 nagrajenci namreč le dve ženski. V obdobju od leta 2000 do 2010 je bilo nagrajenk skupaj 28, nagrajencev pa kar 174. Izjemno nizek delež prejemnic nagrad in priznanj ni mogoče utemeljiti v nižji znanstveni produkciji žensk. Ta je sicer nekoliko nižja kot pri moških, vendar ne tako zelo nizka, kot je nizek delež nagrajenk in prejemnic priznanj. Tudi vrsta drugih kazalnikov kaže, da so v znanstvenoraziskovalnem okolju še vedno prisotne očitne razlike med spoloma, ki se kažejo v zapostavljenosti žensk. Tako prikrite in prefinjene oblike seksizma predstavljajo resno oviro pri znanstvenem udejstvovanju žensk po zaključnem študiju. Majhen delež prejemnic nagrad in priznanj na znanstvenoraziskovalnem in razvojnem področju je tako simptom nepreseženega patriarhalnega pogleda na vlogo žensk v družbi, ki ga spremlja proces potiskanja žensk nazaj v zasebnost ali po domače – v kuhinjo. V akademski skupnosti sta najbolj cenjeni in koristni stvari čas in ugled. Porazdelitev teh pa se doseže ravno s podeljevanjem nagrad in priznanj. V Sloveniji tako prevladuje predvsem nagrajevanje moških dosežkov, kar pa seveda s seboj prinese denar, prestiž in boljši položaj.

V Levici smo s predlogom amandmaja odbora na podoben način, kot je to urejeno na področju Prešernovih nagrad, zagotovili spolno uravnoteženost odbora, ki nagrade podeljuje. S to spremembo v ničemer ne posegamo v izbor vsakoletnih nagrajencev, temveč določamo zgolj uravnoteženost odbora z namenom zagotavljanja večje reprezentativnosti spolov in s tem bolj pravično in bolj demokratično distribucijo časti in ugleda v znanstveni skupnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 18. 12. 2017. V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala lepa.

Kolegov iz Poslanske skupine SDS ni, pa vseeno se mi zdi prav, da se odzovem na njihov predlog amandmaja; torej to, da bi nekako črtali oziroma spremenili tisto, kar smo pravzaprav na odboru potrdili. Tako v poslanski skupini predloga amandmaja SDS ne bomo podprli, ker se seveda v resnici ne moremo strinjati, kot je bilo že rečeno v stališčih, ki smo jih danes slišali glede tega zakona, kjer je bilo že rečeno, da ne podpiramo enostavno prikritega šovinizma, ki se zgodi kadarkoli se pogovarjamo

o spolni uravnoteženosti, ne glede na to, za katero področje gre. Še posebej pa ne takrat, kadar se ga želi nekako zapakirati pod pretvezo argumenta, da je naša skrb predvsem sposobnost neke delovne kvalitete, znanje posameznika in ne seveda neka spolna identiteta. S takšnim argumentom se lahko deloma strinjam, ampak – potem je seveda ta pomemben ampak –, da kadarkoli pogledamo statistiko, lahko zelo lepo vidimo, da ženske oziroma dekleta na področju izobraževanja dosegajo boljše rezultate tako na področju osnovnošolskega izobraževanja, srednješolskega izobraževanja, univerzitetnega izobraževanja, kar pomeni, da seveda dosegajo boljše rezultate v smislu boljših ocen, kar pomeni, da seveda posledično tudi dosegajo višje standarde stanje kot fantje. Ko se to izobraževanje konča, uspešno tako za dekleta in fante; in zanimivo, ko so, recimo, tudi njihove karijerne poti lahko celo podobne, tako za dekleta kot fante, potem se v bistvu pri dekletih oziroma pri ženskah zgodi neka posebnost, in to je nek stekleni strop. Stekleni strop v smislu, da je možnost stopiti na najvišjo stopničko, ne samo na podlagi znanja in ugleda, v bistvu pri ženskah zgolj navidezna. Žal. Živimo v takšni skupnosti, kjer je sposobnost moških samoumevna, medtem ko pri ženskah se ta sposobnost oziroma je ta sposobnost konstantno podvržena preverjanju, ocenjevanju in podobno. In če so kljub temu preverjanju in ocenjevanju ženske dobile neko priznanje, torej znanstvenice v tem primeru, potem se sprašujem, zakaj jim ne bi tudi na ta način z zakonom omogočili, da se usedejo v organ odločanja in povedo neko svoje določeno mnenje, ki seveda šteje.

V Poslanski skupini SMC predloga SDS zagotovo ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

No, mi bomo pa kar proti – seveda, ga ne bomo podprli, saj najbrž boste vi tudi ...

Bil sem sila zadovoljen na odboru, tudi pozitivno presenečen, da je amandma, ki smo ga predložili, šel skozi. Namreč, da se odbor za podeljevanje nagrad spolno uravnoteži. To ne prejudicira tega, da bi bili sedaj znanstveni dosežki razdeljeni na moške dosežke pa na ženske dosežke in da moramo tu notri loviti kvote. Lahko pa naredimo en korak v smeri s to spremembo, da se delo žensk v znanstveni sferi pripozna tako, kot se mora.

Ženske so po svojih akademskih dosežkih popolnoma primerljive z moškimi že tekom izobraževanja. Ampak potem, ko pa pridemo do pripoznanja teh dosežkov v znanstveni sferi ali pa tudi v družbi sploh, se pa kar naenkrat zaustavi pa celotno polje močno gravitira k patriarhalnemu ustroju. Seveda vrh te ledene gore je tudi, da se nagrade

disproporcionalno podeljujejo moškim, ženske dosežke se pa spregleda. Ampak kot rečeno, s spolno uravnoteženostjo odbora, ki podeljuje nagrade, smo naredili, recimo temu, en mehak korak k temu, da to stvar začnemo popravljati. Seveda bi bilo treba dobro pomesti po raziskovalni sferi in akademski sferi, zato da bi se zadeva rešila pri korenu, pa vendarle je en droben korak v pravilni smeri in ne bomo pristali na to, da ta dobra stvar, emancipatorna stvar, ki je bila narejena na odboru, doživi izčrtanje na plenarni seji Državnega zbora. Da neki konservativci pridejo sem z amandmajem, v katerem hočejo ženske poslati nazaj v kuhinjo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 26. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGOVINI.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil poslanec gospod Andrej Čuš. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 24 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Andrejem Čušem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predlagatelju gospodu Andreju Čušu.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi!

Dovolite, da se na začetku zahvalim poslankam in poslancem koalicije ter Nove Slovenije, ki ste prispevali podpise pod zahtevo za splošno razpravo in s tem nekako popestrili zakonodajni postopek novele Zakona o trgovini; zakona, katerega sem vložil v oktobru. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, 14 let je minilo, odkar smo imeli v Sloveniji referendum o zaprtju trgovin ob nedeljah. Ne leve ne desne vlade niso tega uveljavile v tem času. In na mestu je vprašanje, kdaj bo kdo za to končno odgovarjal; če ne politično, vsaj kazensko. Poslanci, ki ne upoštevajo referendumске volje ljudi, bi po mojem mnenju morali čim prej spokati iz parlamenta. Če volja ljudi ni bila upoštevana, ali bodo krivci, ki so izigrali referendumsko voljo ljudi, morda vsaj povrnili 4 milijone evrov v proračun? Tukaj mislim tudi na sindikate. Moram povedati, ko smo s stojnicami po Sloveniji zbirali podpise podpore, je kup ljudi reklo, da od takrat naprej več ne volijo, ker je demokracija, volitve, referendum vse isto –, vse brez veze. In danes,

ko gledamo volilno udeležbo na volitvah, malo nad 40 %, se vprašamo, kaj je narobe z ljudmi, morda pa, je kaj narobe z nami.

Dovolite mi, da se v imenu tako mojem in Zelenih Slovenije zahvalim vsem, ki ste s svojim podpisom podprli naš predlog zakona. Moram povedati, da smo zelo ganjeni in hkrati motivirani, da s temi prizadevanji, s prizadevanji za slovenskega delavca, nadaljujemo naprej, ne glede na razplet današnjega glasovanja. Glede na stališče Vlade Republike Slovenije, ki smo ga podrobno preučili, in v primeru padca tega zakona na današnjem glasovanju moram povedati, da bomo v sodelovanju s pravno stroko dodatno obdelali naš predlog zakona in ga izboljšali do te mere, da mnenje Vlade Republike Slovenije prav v nobeni točki ne bo več moglo biti proti temu predlogu zakona.

Ob tem pa moramo povedati še nekaj. Že drugič smo videl stanje, ko so se tako imenovani kaviar predstavniki delavstva prodali kapitalu in trgovcem, tako kot leta 2005. Ravno njihov predstavnik, gospod Rožič, je dejal, da osel gre samo enkrat na led. Očitno gredo slovenski sindikati večkrat na led.

Dovolite tudi, da na kratko pokomentiram socialni sporazum med sindikati in trgovci, ki ga sam označujem za gnili kompromis. Ta zakon ne prinaša nobene dodatne socialne varnosti trgovkam in trgovcem, prav tako ne uveljavlja referendumskih volje ljudi, saj še bodo trgovine ob nedeljah vedno odprto, vsako nedeljo v letu, če bodo seveda trgovci imeli za to kapacitete, plača trgovcev in trgovk bo še naprej minimalna oziroma doplačilo do minimalca in tukaj bi si lahko trgovski sindikati vzeli za vzgled sindikate gostinstva in turizma, ki so se v sodelovanju z njihovimi lastniki oziroma sem opravičujem, s predstavniki delodajalcev na tem področju dogovorili za dvig plač v višini 15 %. To je neka prava rešitev, ko je tudi delavec nagrajen za gospodarsko rast in za dobre ukrepe, ne pa, da bo letos v Sloveniji panoga imela, lahko rečemo, milijardo dobička, po drugi strani pa bodo ljudje še vedno delali za minimalca oziroma doplačilo do minimalca ali pa en do pet evrov več.

Tako ta gnili kompromis v praksi definitivno predstavlja res gnilo rešitev, ki še v slabši položaj postavlja delavca, kljub temu da bo na videz prejel za delo ob praznikih kakšen evro več, ampak to niti približno ne sledi ciljem in namenom zakona, ki smo jih vložili mi. Tako še enkrat tudi poudarjam, da če ta zakon ne bo sprejet v tem mandatu Državnega zbora, pa bo zagotovo v naslednjem, ko bo seveda tudi v naši skupini več poslancev, ki bi to podprlo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, vsaj nekaj tistih, ki ste tukaj v dvorani!

Da se nekako vrnemo v tisto zgodovino, kjer se je vse začelo. Leta 2003 so potekala neuspešna pogajanja med sindikati delavcev trgovine in delodajalci, ki so v bistvu sprožila tako imenovani referendum o odpiralnem času trgovin. Na referendumu, ki je potekal 21. septembra 2003, je 57,5 % volivcev podprlo omejitvev odpiralnega časa trgovin, 41,7 % je bilo torej proti temu času. Referendum je zaznamovala tudi takrat izredno nizka volilna udeležba, saj se je na volišča leta 2003 odpravila približno četrтина volivcev. Ustavna presoja – torej, zgodila se je maja 2004, ko je Mercator vložil pobudo za presojo zakona, kasneje so se mu pridružili tudi Kompas, MTS, Petrol, Era, MG Market in tudi samostojni podjetnik gospod Andrlon. Pobudniki so takrat menili, da so spremembe zakona v nasprotju z načeli pravne države in svobodne trgovine. Z enako presojo – kot zanimivost naj navedem, da se je tudi srečalo hrvaško ustavno sodišče in razsodilo v prid trgovcem, kjer so torej trgovine ponovno lahko odprle tudi ob nedeljah. Trgovinska zbornica se je na to novelo, ki jo je predlagal kolega Andrej Čuš, odzvala, da gre za kršitev svobodne gospodarske pobude, da gre za kršenje načel poštene in svobodne konkurence ter da gre za načela enakosti pred zakonom. Je pa bil tudi upravni odbor zbornice enoten, da razprav tako o delovnem času zaposlenih kot delovnem času prodajalen potrebna. Trgovinska zbornica se je zato potem po tistem času začela nekako pogajati s sindikati in sprejela je v bistvu, lahko rečemo, neko pogajalsko stališče, ki je vlado in del koalicije nekako odvrnila od tega, da bi ta zakon podprli.

Tisto, kar je pomembno poudariti, spoštovane kolegice in kolegi, je, da sam, ki sem nekako bil odgovoren za ta zakon, ki sem ga spremljal, spremljal sem tudi pogajanja, želel sem argumente za in proti. Po eni strani smo v Slovenski demokratski stranki nekako šli v smeri, da gre za svobodno gospodarsko pobudo, za kršenje svobodne gospodarske pobude, za kršenje načela poštene svobodne konkurence, po drugi strani, spoštovane kolegice in kolegi, pa je prišlo do načela, ali bomo spoštovali to referendumsko željo ljudi, da se trgovine ob nedeljah zaprejo. Torej, argumenti za in proti. Tudi tisti, ki smo nekako predstavniki, lahko rečemo, svobodnega trga, imamo tisti cmok v grlu takrat, ko govorimo o tem, da ne spoštujemo referendumskih volje ljudi. Poglejte, če bo večina – in na podeželju je problem, ljudje, trgovke in trgovci delajo za mizerne plače, sam sem se pogovarjal s številnimi delavkami in delavci, 3,4 evre bruto je povprečna plača trgovca, tudi če je ta plača ob nedeljah 100-odstotno večja, pa tudi če je 200-odstotno večja, gre torej za neko mizerno naknadno delo, s katerim trgovci nekako – ali pa delavci v trgovini nekako poskušajo izboljšati

svoje plače. Drug problem, ki nastopi na tisti strani trgovcev, ki bi morali biti zainteresirani, da imajo odprto, je, da trgovci v bistvu nimajo nobenega interesa – tudi nas niso nekako kontaktirali, mene osebno, ki sem bil odgovoren za ta zakon. Do danes nisem dobil, lahko rečem, nobenega maila, niso govorili o argumentih. Sem pa od nekaj menedžerjev, ki delujejo v večjih multinacionalnih podjetjih, trgovskih, ki so prihajala, ki so v Sloveniji, imajo velike tržne deleže, dobil odgovore, da v bistvu bi vsi zaprli. Zanimivo, tudi Hofer, ki v tujini zapira, v Sloveniji pa je imel nekaj časa zaprto, potem pa je odprl trgovino. Torej, kaj se dogaja? Dogaja se, da v bistvu večina trgovcev ob nedeljah dela minus. Imajo interes ob nedeljah trgovine zapreti, problem pa je, da se bojijo nekih resnih svojih strank. Torej, kot vidite, jim dajejo številne bonusne kartice in vse ostalo in se bojijo tiste konkurence, da bi jim večina tistih največjih ali pa najboljših strank odšlo h konkurenci, zaradi tega ker ne bi imeli tega tako imenovanega – če lahko temu rečem – servisa, da ima ob nedeljah svojo trgovino odprto. Torej, niti ni nekako volje trgovcev, da bi izrazili to svobodno gospodarsko pobudo. V bistvu bi vsi nekako želeli, da politika z neko zakonsko novelo nekako prepreči, da mi trgovine zapremo, ker imajo vsi želje, vsi trgovci imajo nekako želje, da to storijo.

Seveda pa je v zakonski noveli kolega Čuša še nekaj problemov. Primer, recimo, sam živim v občini trenutno Cerkvenjak, imamo manjšo Mercatorjevo trgovino, prodajalke mi govorijo, da imajo približno malo pred pokojem približno 600 evrov neto plače in ta trgovina nima 200 kvadratov. Torej ta trgovina bo še vedno lahko odprta in to je ta problem, ki pa nastopi. Mercator je, kot veste, takrat, ko se je širil, prevzemal številne druge trgovine, manjše trgovce in del teh trgovcev je dobilo samo ime Mercator in te trgovine v manjših krajih so ostale. To pomeni, bodo še vedno odprte, to pomeni, da tudi tisti, ki so proti temu, spet nimamo ključnega argumenta in teh trgovk v bistvu nekako ne moremo zadržati doma.

Tista rešitev, ki jo vidimo, je, da večino argumentov, ki bi moglo biti, ali zapiramo trgovine ob nedeljah, je, da je treba spoštovati Ustavo, da je treba spoštovati predvsem referendum, ki je ključni del neke direktne demokracije v državi, in da tudi po 14 letih ta volja ljudi velja. Če pogledamo tudi ankete, kaj si ljudje mislijo ob nedeljah, je še vedno večina ljudi za to, da se ta referendumska volja spoštuje. Zato naj povem, kljub temu da boste pričakovali od Slovenske demokratske stranke kot stranke, kjer nekaj poslancev meni, da se politika ne more vmešavati v prosto trgovino, v dogovarjanja, bomo nekako glasovali, lahko rečem, zelo mešano. Kar večina kolegov je za to, da se trgovine zaprejo ob nedeljah, nekaj kolegov se bo vzdržalo, torej tisti, ki nekako so predstavniki bolj svobodnega trga, velika večina tudi v Slovenski demokratski strani pa meni, da gre za to, da je treba spoštovati referendumsko

voljo ljudi. Če se referendumska volja ljudi spoštuje in ne nazadnje odmik tudi 14 let ne vpliva na to voljo, kar pa dokazujejo v zadnjih dneh tudi ankete ljudi in mnenje številnih posameznikov.

Zato, kot sem povedal, v Slovenski demokratski stranki bomo glasovali po svoji volji. V veliki večini temu predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Tema je vse prej kot trivialna. Zadnje ankete kažejo, da se stališče od izvedenega referendumskega vprašanja oziroma referenduma do danes ni bistveno spremenilo. Ocenjujemo, da še vedno velika večina ljudi podpira idejo o zaprtju trgovin ob nedeljah. Skrb za delovne pogoje trgovcev in trgovk, predvsem za njihovo pravico do kakovostnega preživljanja prostega časa na dan, ki je za večino prebivalcev in prebivalk Slovenije rezerviran za počitek in družino, temu seveda ne gre oporekati; argument je na mestu in odvaga. S tem se strinjamo tudi mi v Desusu in tudi več kot polovica anketiranih, saj dajejo prednost družinskemu življenju pred svobodno podjetniško pobudo, kar pa ocenjujemo v Desusu, da ne gre postavljati na eno stran svobodno podjetniško iniciativo, pobudo in na drugi strani kakovostno preživljanje prostega časa oziroma počitek, ampak je potrebno eno z drugim povezati. Pa o tem v nadaljevanju.

Toda postavlja se vprašanje, kaj, ko se v nedeljo odpravimo v bližnji nakupovalni center, ni važno, kako se le-ta imenuje, in vidimo povsem drugačno sliko. Mediji so med drugim predstavili zelo zanimivo izjavo, ki je po naši oceni povsem na mestu in korektna. Ali se ne kaže volja ljudi s tem, ko vztrajno nakupujejo ob nedeljah in drugih dela prostih dnevih? Samo ozreti se je treba malo naokrog in vidimo, kako so polne trgovine tudi ob skrajšanem delovnem urniku na praznik, na nedeljo, dela prost dan ali pa tik pred kakšnim praznikom. Človek zelo hitro dobi občutek, kot da nas že naslednji dan čaka konec sveta oziroma neke redukcije, restrikcije na področju oskrbe s hrano ali s kakšnimi drugimi potrebščinami.

Kaotično stanje je najbolj občutno prav na področju prehrane, je pa seveda nekaj povsem drugega, kaj se nahaja v vozičkih, kaj se nahaja v nakupovalnih košaricah posameznikov, ali so tukaj noter artikli, namenjeni zgolj osnovnim potrebam posameznika, ali pa je to neko razkošje. Bojim se, da v zadnjem času je vse manj tega razkošja in da je vse več potrebščin, namenjenih zgolj za preživetje, in osnovnih potrebščin. Ne glede na to, kakšno mnenje si bo kdo izmed nas ustvaril,

je skupni imenovalec ta, da je zelo težko čez noč spremeniti potrošnikove ali pa, če hočete, potrošniške navade Slovencev, še težje določiti, kaj se komu zdi primerno. Za nekatere je denimo obisk nakupovalnega centra – in to je žalostno, po našem mnenju v Desusu – izjemen dogodek ali celo neka rutinska navada, saj je namenjen za druženje, za klepet ob kavici, nedeljski izlet ali pa kar firbcanje, kot se temu lepo – pod navednicami – po slovensko reče. Mogoče gre zgolj za sebično dejanje ali pa ga lahko pripišemo posledici pomanjkanja časa in vse hitrejšega tempa čez teden, ko smo nekako vsi zaposleni, ali pa so nas prevladali oziroma zaslužili, če smem temu tako reči, novi marketinški prejemi in trendi.

Da se ob zaključku fokusiram oziroma osredotočim na tisto glavno ključno vprašanje. Poslanska skupina Desusa ocenjuje zakon kot neprimeren in ga seveda ne bo podprla. Zakaj? Najprej moram povedati, da je predlog našega kolega poslanca Čuša, če nič drugega, spodbudil, pospešil razmišljanja, ki se nekako že dolgo v glavah nas vseh porajajo, in šla so v pravo smer. Rezultat teh usklajevanj in povečanih aktivnosti vseh deležnikov, ki so tukaj sodelovali, je ta, da je bil dosežen sporazum med sindikati in delodajalci, katerega pa, to pa seveda moram povedati, v Desusu jasno in nedvoumno podpiramo. Ta sporazum govori o tem, ima neke restrikcije, na nek način omejuje nedeljsko delo, predvsem pa, kar je bistveno, dodatno tiste, ki delajo ob nedeljah in na dela proste dneve, dodatno nagradi. Poslej, izhajajoč iz sporazuma s konca novembra 2017 med sindikati in delodajalci, so naslednje rešitve. Največ bo 15 delovnih nedelj letno, torej ne več kot dve nedelji mesečno. Izjeme, prav je, da je temu tako, bodo veljale za tiste delavce, ki skrbijo za manjše otroke, za nosečnice in za otroke, ki so bolni in potrebujejo posebno nego in skrb. Prav tako se bodo zvišale plače za nedeljsko delo, prav tako se bodo zvišale plače za delo na dela proste dneve oziroma na praznike. In kot rečeno, zakon ne bo imel nekega uvajalnega, prehodnega, ne vem, kakšnega še vse, zavlačevalnega obdobja, ampak bo začel veljati kar hitro, to je z začetkom naslednjega leta. To so razlogi, ki so nas prepričali, to je rezultat ne nazadnje tudi socialnega dialoga. Če je prišlo do sporazuma, verjamem, da bodo tudi zaposleni pri vseh teh dogovorih zadovoljni in bodo na nek način omejeno lahko smeli delati ob dela prostih dnevih in nedeljah in hkrati – kar je bistvenega pomena za nas – bodo za svoje delo tudi ustrezno nagrajeni. Želeli bi si, da bi ta procent bil še višji, ampak za začetek naj bo 100 odstotkov na osnovo in 250 ob praznikih za začetek kar v redu, sledijo pa verjetno še kakšni boljši procenti.

Kot rečeno, predloga zakona, ki je vložen s strani poslanca Čuša, ne bomo podprli. Še enkrat več podpiramo pa dogovor, dosežen med delodajalci in sindikati, verjamemo, vse v

korist zaposlenih in njihovih družin, kar je najpomembnejše. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi – predlagatelja ni v dvorani!

Predlagatelj na prvi strani uvoda predloga zakona zapiše troje. Prvič, da je zaradi dela ob nedeljah in praznikih delavkam v trgovinski dejavnosti kratena pravica do družinskega življenja. Drugič, da nedeljsko delo trgovin vpliva tudi na organizacijo časa v drugih trgovinskih dejavnosti, na primer, v dostavi. Tretjič, da plačevanje nedeljskega dela predstavlja za trgovce precejšnje dodatne stroške, ki se posredno prenašajo na nakupe, opravljene ob delavnikih. Predlagatelj meni, da je težave mogoče rešiti s sprejetjem zakona, ki bi prepovedoval nedeljsko delo trgovin, konkretnije, velikih trgovinskih centrov s površino nad 200 kvadratnih metrov. Pri tem se sklicuje tudi na uveljavitev referendumske volje ljudi s predhodnega zakonodajnega referenduma leta 2003.

Ker smo Socialni demokrati prispevali svoje podpise za splošno razpravo o tem predlogu zakona, moramo tudi pojasniti naše ravnanje. Naši podpisi pod zahtevo za splošno razpravo pomenijo, da je treba zdaj, v tem času, ko ljudje upravičeno zahtevajo od svojih delodajalcev dostojna plačila, počitek in vsaj osnovno stabilnost in predvidljivost, o problemu nedeljskega, pa tudi nadurnega, fleksibilnega in prekarnega dela v trgovinah in drugih dejavnostih spregovoriti širše. Pomenijo naše prepričanje, da je treba odpreti prostor ne le za prepovedi, temveč tudi za dogovore. Hkrati je taka razprava priložnost za opozorilo, da ne pomeni vsak navidezno dobrodelen predlog tudi pozitivnih posledic.

Gre namreč – in mora iti – za pravico vsakega delavca do plačila in počitka, zato razumemo, da razprava ne bo ostala le v polju trgovinske branže, ker tudi ne sme ostati; da bomo govorili – in moramo govoriti – tudi o 35 tisoč zaposlenih v gostinstvu, pa tudi o vseh drugih storitvenih dejavnostih, o vseh drugih poklicih, kjer se zahteva zavoljo varnosti ali zato, da bi bili stalno na voljo kupcu, ki je seveda kralj, da so ljudje v službi takrat, ko je za večino ljudi prosti čas. Če bomo namreč imeli prosti čas in seveda tudi denar, ju bomo uporabljali, želeli bomo na dopust ali v kino, na športno ali kulturno prireditev, na kosilo ali večerjo. Nekateri bodo šli tudi v gledališče ali muzej, drugi bodo v nedeljo zvečer gledali televizijske oddaje, oddaje v živo, ko nas bodo obiskali prijatelji, bomo naročili tudi taksi ali pa celo naročili hrano. Kakorkoli že preživljamo svoj prosti čas, je malo možnosti, da s tem nismo nekomu naložili dela. Na to je treba pomisliti tudi, ko v noči s sobote

na nedeljo pričakujemo od dežurnega v klicnem centru telekomunikacijskega operaterja, da takoj reši naš problem s kabelsko ali internetom; tudi takrat, ko se v debati razvijejo pobude, da bi cestna podjetja morala asfaltirati avtocesto ponoči, sedem dni v tednu, 24 ur na dan – verjetno bodo na koncu delavci, ki bodo opravili to delo.

Novi načini življenja in nove možnosti prinašajo s seboj tudi nove zahteve. To je razprava o tem, kako cenimo delo in čas, svoj čas in delo drugih. Na to mora vsakdo od nas večkrat pomisliti, ko od drugih terja, da opravijo delo, za katerega so plačani. Ni vseeno, kdaj in pod kakšnimi pogoji ter za kakšno plačilo se to zgodi. Priznati moramo tudi, da povpraševanje poganja ponudbo, ne obratno. Zato bo tokrat, ko se bo razprava nagnila v moralistične vode o preživljanju prostega časa in z družino, smiselno opomniti, da naj vsakdo pomisli, kako njegov prosti čas, denar in zahteve vplivajo na delo nekoga drugega. Dela, ki jih ljudje opravljamo, so raznolika, povsod jih pa tudi opravljajo delavci oziroma ljudje. Zakon o delovnih razmerjih določa splošne obveznosti, ki jih nadgrajujejo kolektivne pogodbe. Tudi veljavni področni zakon o trgovini, ki ga želi predlagatelj spremeniti, veleva, da delodajalci pri načrtovanju delovnega časa spoštujejo zlasti omejitve glede organizacije delovnega časa, počitkov, odmorov, nadurnega dela in neugodnega delovnega časa iz krovnega zakona o delovnih razmerjih pri pripravi kolektivnih pogodb. Prav na tem področju je bil dosežen dogovor, ki so ga s podpisi reprezentativni sindikati in združenja delavcev iz panoge dosegli, ki sporočajo, da je zanje pomemben premik naprej. Dogovor, ki upošteva specifikko panoge, mora biti osnova. Gasilski posegi zakonodajalca, še posebej, če so vezani na specifično področje, po navadi rešijo malo, lahko pa sprožijo domine tam, kjer jih je najmanj pričakovati.

Vse, kar smo dosegli s sprejetjem predlaganega zakona, je, da bi ob praznikih zaprli velike trgovinske centre, skupaj z vsemi drugimi posledicami, ki bi jih to prineslo, vključno z vplivom na druge panoge in branže. Prav tako kot tudi sicer naša prizadevanja pomenijo delo in kruh komu drugemu. Izpolnile bi se želje predlagatelja, a predvsem tako, da bi si trgovci znižali stroške na račun dela, ki ga ne bi bilo treba plačati. Delavke in delavci v trgovskih centrih res ne bi mogli delali in bi imeli prosti čas, vprašanje je le, ali bi ga imeli s kom in s čim kakovostno preživljati. Bi si lahko v nedeljo privoščili sladoled, kino, frizerja, rojstnodnevno zabavo za otroke, počitnice za vikend? Gre za to, kako cenimo delo, čas in trud drugih ljudi, ne pa prepoved.

Socialni demokrati delimo mnenje, da je napočil čas za nove dogovore in nove razdelitve ustvarjenega. Na več področjih lahko vidimo, da se takšni dogovori odpirajo in sklepajo. Menimo, da bi parcialne rešitve zasledovale le ozke, morda celo prikrite interese,

v ničemer pa ne bi prispevale k boljšemu položaju delavk in delavcev ne v trgovinski ne v katerikoli drugi panogi. Omenjen je aneks h kolektivni pogodbi, v konkretnem primeru, in gre v pravo smer, smer socialnega dialoga. Veliko je bilo v teh tednih, mesecih povedanega o socialnem dialogu. Kaj to sploh je in kakšen naj bo naš odnos do njegovih rezultatov? Kritiki se vrtijo okoli dveh skrajnosti, ki imajo skupno prepričanje, odnos, da pogovor nima smisla, da iskanje skupnih interesov pomeni izdajo ali bankrot – odvisno, koga vprašate. Ker smo Socialni demokrati vedno zagovarjali politiko dogovora in pogovora, nam bodo kritiki očitali, da se s tem popušča interesom kapitala, in na to moramo odgovoriti z vprašanjem – je narobe, če se delavci z delodajalcem dogovorijo za višje plače, za boljše delovne pogoje, za več prostih dni? In tudi, ko se ne uspejo dogovoriti, bi bilo prav, da se katerakoli stran ne bi bila več pripravljena vrniti za pogajalsko mizo. Ali dobro vemo odgovor na obe vprašanji? Dialog je edina smiselna pot, vprašanja se odpirajo le o tem, kdaj in kako, predvsem pa, kako pogosto naj oblast preseka dialog. Socialni demokrati menimo, da le takrat, ko je rešitev preiščena, koristna in jo je mogoče udejanjiti. Za takšne rešitve imamo Socialni demokrati tudi pogum.

V primeru tega predloga zakona, pa ne vidimo niti uveljavitve referendumске volje ljudi niti dejanskega izboljšanja položaja delavk in delavcev. Menimo pa, da je prava pot dogovor, ki so ga sprejeli delodajalci in sindikati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani poslanke in poslanci, dober dan!

Ta nori svet, kam hiti in kako hitro se tudi vrti, tekamo od dogodka do dogodka, tekamo od ene dolžnosti do druge dolžnosti in včasih se še niti ne zavedamo, da čas beži mimo nas, zmanjkuje pa nam časa za tiste naše najbližje. V Novi Sloveniji smo prepričani, da vsak človek potrebuje vsaj en dan na teden za počitek in prav nedelja se nam zdi kot najprimernejši dan za počitek. Tudi dobro delujoče gospodarstvo, tudi uspešna podjetja potrebujejo spočite delavce, potrebuje visoko motivirane ljudi, tega pa ni mogoče doseči, če stvari obratujejo in delujejo dan za dnem brez konca in kraja in brez počitka. Zato mislim, da kakorkoli stvari obračamo v ekonomskem smislu, v psihološkem smislu vedno pridemo do enostavnega zaključka, da ljudje potrebujejo vsaj en dan počitka in da zaradi organizacije narave dela, tudi zaradi tradicije v zahodni Evropi je prav nedelja tista, ki je najprimernejša za tovrstni dan za počitek. Ne nazadnje smo

imeli v Sloveniji tudi referendum v zvezi s tem in na referendumu so se ljudje jasno odločili, da želijo imeti ob nedeljah trgovine zaprte, in Nova Slovenija to referendumsko voljo spoštuje.

Zakon, ki je sicer pred nami in ki ga je vložil spoštovani poslanec Čuš, regulira obratovanje trgovin ob nedeljah. Dopušča pa kar široko paleto opredeljenih izjem; zakon še vedno dopušča, da so trgovine odprte do 6 nedelj in praznikov v letu, dopušča tudi, da so odprte trgovine ob nedeljah, če so družinske trgovine, dopušča tudi številne izjeme za trgovine, ki so velike, ki imajo površino do 200 kvadratnih metrov v turističnih centrih, v starih mestnih jedrih in ne nazadnje dopušča tudi odprte bencinske servise, torej njihove trgovine. Skratka, Čušev zakon ima številne izjeme. Ko se je začelo govoriti o tem zakonu, so se na številnih nivojih sprožile različne debate o tem, kako in kaj urejati to materijo, moram priznati, da smo se doma ogromno o teh stvareh pogovarjali in ne nazadnje, moja mati dela v trgovini, moja tašča dela v trgovini, tako da bi lahko rekel, da iz prve roke vem, kaj pomeni nedeljsko delo. Tudi kar se tiče same dobičkonosnosti trgovin ob nedeljah, sta mi obe dejali, da enostavno številni oddelki ali pa številne trgovine ob nedeljah delajo izgubo in da še najbolj, kar je dobičkonosno v trgovskih centrih, so gostinski lokali in gostinski obrati. To je tisto, kar ste tudi nekateri v svojih razpravah ponavljali, da to za ljudi predstavlja neke vrste dogodek ali dober primer oziroma potencialna možnost za druženje. Zato lahko na tej točki iskreno čestitamo tudi poslancu Čušu, da je s tem svojim zakonom odprl razprave o teh stvareh in ne nazadnje, spodbudil je tudi socialni dialog. V tem času, ko se je čakalo na obravnavo tega zakona, se je vendarle zgodil tudi dogovor med sindikati in pa delodajalci.

Po ocenah Nove Slovenije vsaj ta dogovor pomeni kar znaten korak naprej in izboljšuje določeno situacijo v trgovinah, zlasti pa z v zvezi z nedeljskim delom. Recimo, določa, da matere, ki dojijo oziroma so noseče, ne smejo delati ob nedeljah. Da tudi moški, ki skrbijo za otroke do 3. leta, ne smejo delati ob nedeljah, da je zagotovljeno boljše plačilo ob nedeljah, da je določen dvakratnik, ne sme biti manjši kot 6,4 evra in tako naprej. Všeč nam je tudi to pri tem dogovoru, da so eksplicitno naštetni vsi prazniki in nedelje, ki bodo absolutno prosti in bodo trgovine takrat zaprte. 1. januar na primer, 8. februar, velikonočna nedelja, velikonočni ponedeljek, 25. junij, 15. avgust, 1. november, božič. To so na podlagi tega dogovora določeni kot dnevi, ko bodo absolutno trgovine zaprte.

Skratka, poslancu Čušu je treba priznati, da je s svojim zakonom spodbudil, da se je vendarle na tej točki zadeva premaknila naprej in da bodo po novem letu delavci imeli nekoliko boljše pogoje.

Sedaj pridemo do tega, kako bo Poslanska skupina Nove Slovenije glasovala. Mi

Čuševemu zakonu podpore ne moremo zagotoviti, ker še vedno trgovin ob nedeljah ne zapira. Po naši oceni dopušča preveliko število izjem, ki se bodo lahko zlorabljale v takšno ali drugačno smer. O čem govorimo? V Čuševem zakonu je na primer arbitrarno določena velikost površine trgovin, ki predstavlja neko mejo, kdaj bodo trgovine ob nedeljah lahko še vedno odprte. Zakaj ravno 200 kvadratnih metrov? Če pobrskamo malo v preteklost in pregledamo, kako se je v zgodovini ta stvar odvijala, lahko ugotovimo, da je v preteklosti en takšen primer arbitrnega določanja površine že padel pred Ustavnim sodiščem. To je bil tudi razlog, zakaj se je potem na hitro šlo v nek drugačen dogovor, ki je odprtju trgovin ob nedeljah ponovno dal prosto pot. Torej, zadeva, ki nas moti, je, zakaj bi določali točno kvadrature, kdaj so trgovine lahko odprte in kdaj ne. Potem tudi se nam zdi problematično določanje izjem. Tukaj je naštet v Čuševem zakonu cela vrsta izjem, od turističnih centrov, do mestnih središč, smučarskih središč, lahko bi še naprej našteval. Zdi se nam, da bodo morda nekateri inovativni, ki bodo imeli trgovine, večje kot 200 kvadratnih metrov, enostavno z določenimi pregradami na nedeljo zmanjšali velikost trgovine, zato da bodo pod tistimi določenimi 200 kvadratnimi metri. Če rečem, nekaj podobnega kot je v primeru prodaje alkohola, ko v času, ko se alkohola ne sme prodajati, enostavno potegnejo neko zaveso, da se do tistega alkohola ne pride. In tudi pri arbitrnem določanju velikosti trgovin se bojimo, da tisti, ki bi še naprej želeli imeti ob nedeljah odprte trgovine, da bodo z nekimi enostavnimi pregradami na nedeljo zmanjšali obseg trgovine, zato da bodo dosegli tisto kvoto, ko bo trgovina še lahko odprta.

Če me na koncu vprašate, kaj pa je pravzaprav rešitev, ki jo predlaga Nova Slovenija. V Novi Sloveniji predlagamo, da bi morala biti urna postavka za delo ob nedeljah najmanj petkrat večja, govorim najmanj petkrat večja, kot je na drug delovni dan. Mi vidimo mnogo boljši princip, da so ob nedeljah trgovine zaprte in da ljudem dejansko omogočimo, da se odpočijejo in da so dejansko doma; to, da urno postavko za nedeljsko delo postavimo tako visoko, da se trgovinam enostavno ne bo splačalo obratovati ob nedeljah in zato bodo trgovine ob nedeljah zaprte. S takšnim pristopom ne potrebujemo nobenih izjem, nobenega arbitrnega določanja kvadrature, ničesar. Če nekdo ocenjuje, da je njegov posel tako dobičkonosen, da je pripravljen delavce več kot 5-kratno plačati, je to njegova stvar, prepričan pa sem, glede na sedanjo situacijo, da bodo številni to zadevo videli tako, da bodo dejansko ob nedeljah trgovine zaprte. K temu nas napeljuje tudi to, da po naših informacijah je bil eden izmed temeljnih razlogov, zakaj je prišlo tudi do tega Čuševega zakona, ta, da so se enostavno trgovci počutili nelagodno, ker ob nedeljah ni bilo tistega pravega dobička, nekateri so celo poslovali z izgubami in so

odgovornost za zaprtje trgovin želeli preložiti na zakonodajalca, ker se enostavno sami tega bojijo storiti. Edina stvar, kjer mi vidimo, da bi jim lahko zakonodajalec pri zaprtju trgovin ob nedeljah učinkovito pomagal, je ta, da bi mnogo mnogo povečal urno postavko za nedeljsko delo. Le na takšen način bi brez nekih konkretnih izjem, ki bi se lahko v eno ali drugo smer zlorabljale, nedelje dokončno bile za številne delavce in trgovke proste, da bi se ob nedeljah lahko spočili in odpočili.

Kot sem že napovedal, Poslanska skupina Nove Slovenije ne bo prispevala glasov za ta zakon, ker ne želimo sporočiti, da je ta zakon popolnoma O. K. in da dejansko zapira trgovine ob nedeljah. Prav tako pa temu zakonu ne bomo nasprotovali, ker vendarle ocenjujemo, da je bila intenca predlagatelja dobra in da je s tem svojim zakonom številne spodbudil, da je prišlo vsaj do dogovora, ki je za trenutni položaj dela in delavcev v trgovini boljše.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Franc Trček bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica.
Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

Moram reči, da ta stališča, ki so bila pred tem, ki ga bom predstavil, da sem jih relativno zelo težko poslušal. Zakaj? Ker bi si nekdo lahko predstavljal, da je nek bistven problem tukaj, če hočete, moralno-etične ali laično-teološke narave. Daleč od tega! Ključno vprašanje tako kapitalizma pa tudi kakšnega drugega družbenega reda, ključna vprašanja so seveda politično-ekonomska vprašanja. Tudi zaradi tega imamo v Ustavi 67. člen, imamo 74. člen, vse poslanke in poslanci smo dobili Ustavo v stripu, pa če se vam že ne da cele brati, si vsaj tam pogledajte. Sledi stališče.

Preden začnem s stališčem, seveda gospod Čuš, ki je bil ob mag. Grimsu glavni nestranež SDS ob begunski krizi, zdaj rešuje lastno zadnjico, ampak naše stališče gre seveda onkraj tega. V Levici podpiramo zaprtje trgovin ob nedeljah ne zaradi družinskih ali religioznih razlogov, ampak ker si delavke in delavci zaslužijo reden prost dan, na katerega ne bodo podvrženi prisilam kapitalistične produkcije. Z regulacijo odpiralnega časa lahko neposredno izboljšaš življenje 100 tisočim zaposlenim, posredno pa ima lahko tudi širše koristne družbene učinke. V Evropi in njenem podaljšku, če hočete Severni Ameriki in še kje, je za večino ljudi zaradi takšnih in drugačnih razlogov prost dan nedelja. Prostega dne za počitek, za aktivnosti, za družino, za prijatelje ali za karkoli si vsak posameznik pač želi, vključno s fuzbalom v Mariboru, so deležne delavke in delavci v večini dejavnosti. Izjema bi morale biti samo tiste dejavnosti, kjer opravljajo družbeno nuje servise:

primerno plačani gasilci, prva pomoč in podobno. Trgovina oziroma maloprodaja to nikakor ni. Vsi lahko prilagodimo svoje potrošniške navade, lahko tudi določimo zakonodajne izjeme, ki bodo zagotovile osnovni dežurni servis tudi ob nedeljah. Nedeljsko delo v trgovinah poganja samo goli interes kapitala. Obratovalni čas je eno od ključnih orožij posameznih trgovcev v medsebojnem konkurenčnem boju. Kljub 58-odstotni podpori zaprtja na posvetovalnem referendumu iz leta 2003 ostaja to področje skoraj povsem liberalizirano. Najvišjo ceno za to pa plačujejo delavke in delavci v trgovinah. V panogi je zaposlenih okoli 135 tisoč ljudi; jaz se tudi tu vprašam, kaj smo pa 25 let delali v tej državi, da ti ljudje ne delajo kje druge, za boljše plače. Nismo imeli gospodarske, industrijske, razvojne in še kakšne politike. Položaj delavk in delavcev v trgovini je izjemno naporen, delo ob nedeljah je le del izjemno težkih delovnih pogojev. Gre za izmensko delo, s pogostim prerazporejanjem delovnega časa, zaposleni praktično ne morejo imeti urejenega življenjskega ritma. Plačilo za delo je slabo, velik delež zaposlenih je na minimalni plači. Pa smo imeli pred kratkim zgodbo minimalne plače – koliko vas je podprlo njen dvig?! Levica, plus preostali, do štirinajst, računajte. Vsaj tisti, ki jih ta institut sploh še štiti, minimalna plača je tu mišljena, delovna sila je namreč močno prekarizirana, skoraj tretjina je zaposlenih v atipičnih oblikah. V trgovini je dvakrat toliko študentskega dela, kot je povprečje v Sloveniji. Vlada Mira Cerarja je neposredno prispevala k temu, da se bo položaj za te ljudi dolgoročno še poslabšal. Poleti 2015 je deregulirala poklice v trgovini; edini smo bili v Levici, ki smo resno ropotali glede tega, takrat še Združeni levici. Za delo zdaj ni potrebna nobena stopnja izobrazbe. Deregulacije ni podpirala Obrtna zbornica Slovenije, želeli so si jo le veliki trgovci. Vlada Mira Cerarja slepo izpolnjuje zahteve velikega kapitala. Kapital v trgovski panogi potrebuje fleksibilno in poceni delovno silo. Še pred dobrim desetletjem so trije največji trgovci obvladovali 90 % trga.

S prihodom diskontnih trgovcev so se konkurenčni pritiski močno zaostri. Ti diskontni trgovci izžemajo delavke in delavce z izjemno intenzivnim tempom dela, kar lahko opazi vsak, ki pri takem trgovcu opravi nakup. Lahko bi zdaj tu pripovedoval zgodbo, kako je, ko ima kakšna trgovka menstruacijo, vemo o tem, mediji so pisali. Ti trgovci delavce zaposlujejo za skrajšan delovni čas, ker so tako bolj fleksibilni, hkrati pa takega tempa dela delavke in delavci sploh ne bi fizično zdržali. Skrajšani delovni čas pa pogosto zavije v celofan o »družini prijaznih podjetjih«. Zaostrena medsebojna konkurenčna tekma med velikimi trgovci se je prenesla na delavke in delavce. Ker so plače prenizke, je marsikatera delavka prisiljena v nedeljsko delo, ki je malenkostno bolje plačano; samo tako lahko zasluži dovolj, da vzdržuje na neki osnovni ravni sebe in družino. Sindikat delavcev trgovine

Slovenije in Trgovska zbornica sta nedavno sklenila kupčijo, s katero se bo položaj zaposlenih delno izboljšal. Plačilo za delo v nedeljo bo višje, posamezne trgovine bodo manj pogosto poslovale v nedeljo. Ampak to ne bo postavilo pod vprašaj splošnega okvira razvoja v trgovski dejavnosti, problem tako imenovane fleksibilizacije in prenizkega plačila plač seveda ostaja še naprej. Državna regulacija odpiralnega časa trgovin bi nedvomno lahko ta okvir izboljšala. Če bi poleg omejitve poslovanja v nedeljo sprejeli še predlog zvišanja in ureditve minimalne plače, ki smo jo predlagali v Levici, bi trgovci seveda morali poslovati drugače, zaposleni pa bi bili močno na boljšem.

Nasprotniki regulacije obratovalnega časa se zatekajo k argumentu svobode gospodarske pobude. Z drugimi besedami – k temu, da se interesov kapitala ne sme omejevati, pa vendar so ti interesi omejeni že v trenutni ureditvi. Tu pride Ustava. 67. člen Ustave jasno določa, da ima lastnina poleg gospodarske tudi socialno in ekološko funkcijo. V 74. členu pa lahko beremo, da »gospodarska dejavnost se ne sme opravljati v nasprotju z javno koristjo«. Slednje tržnemu fundamentalizmu, ki pozna le liberalizacijo, privatizacijo in deregulacijo, povzroča škodo družbi, javnemu interesu in okolju. Naloga države je, da s svojimi ukrepi izboljšuje življenje ljudi, Državni zbor pa je tisti, mi smo tisti, ki o teh ukrepih soodločamo. Poleg položaja več kot 135 tisoč zaposlenih in njihovih družinskih članov bi imel ukrep omejitve poslovanja v nedeljah tudi širše družbene koristi. Poslal bi jasen signal proti kulturi potrošništva, ki jo simbolizirajo nakupovalni centri. Ljudi bi preusmeril v bolj smiselne aktivnosti z vidika njihovega osebnega razvoja ter z vidika trajnostne okoljske naravnosti. V Levici zato podpiramo ukrep zaprtja trgovin v nedeljo in se bomo v prihodnosti zanj še naprej zavzemali. Ne gre namreč samo za zaposlene v trgovini in njihove bližnje, gre za vprašanje, ali bomo vztrajali pri zahtevi po dela prostih dneh ali pa bodo naša življenja tudi v tem smislu popolnoma podredili interesom kapitala. To je tisto, čemur jaz v imenu Levice rečem, da so trenutno prevladujoče politike, ki gledajo na ljudi, kot da je človek klobasa, ki se jo reže, dokler se jo pač da. Zadnje dni se veliko govori o socialnem dialogu, o sporazumih. Če malo z odprtimi očmi hodite že po Ljubljani – ampak večina ne uporablja javnega potniškega prometa, ki je dokaj razsut –, boste videli, da je v tej družbi in državi nekdo moral štrajkati, da so koga ubili v 20. letih predhodnega stoletja, da so koga ubili med vojno in še kdaj. In ključno vprašanje, ključno političnoekonomsko vprašanje kapitalizma je odnos med delom in kapitalom. In tukaj delo ob neodgovorni državi po navadi vedno potegne kratko. Naloga politike, naloga Državnega zbora, naloga zakonodajalca, naloga nas je, da tukaj tehtamo zadeve, ampak ne na

škodo tega, kar v Mariboru imenujemo ludeki. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Veliko je bilo že pred mano povedanega, tako da se bom osredotočil zgolj na tisto, kar menim, da je najbolj pomembno. Najbolj pomembno je to, da se dejansko zaščitijo pravice delavcev, vseh tistih, ki delajo ob nedeljah in državnih praznikih. V tem primeru, današnja tema so delavci v trgovini. Dobro je, da se je odprla ta tema, kolega Čuš. Rezultati se že vidijo, stekel je socialni dialog. Ta socialni dialog še ne pomeni, da smo vsi s tem zadovoljni, ampak je vseeno kar vidno izboljšal položaj delavcev v trgovini. In to se že lahko smatra kot del rezultata, ki bi ga lahko dosegli s spremembo zakona. V poslanski skupini smo mnenja glede na trenutno situacijo, v kateri smo, v kateri živimo, da urejanje preko socialnega dialoga je mogoče – in to se kaže v tem trenutku – lahko hitreje in na nek način tudi hitreje daje oprijemljive rezultate, kot z morebitnimi interventnimi zakoni, ukrepi, na kar opozarjajo tudi socialni partnerji, ki so sporazum h kolektivni pogodbi tudi sprejeli. In na nek način nas tudi pozivajo, da bi v primeru spremembe zakona oziroma s podzakonskimi akti onemogočili izvajanje tega sklenjenega sporazuma. Čas bo pokazal, če je ta sporazum res dober in primeren; in če bo temu tako, se bo najverjetneje pri tej stvari zadeva končala. Če pa ne, pa bodo zagotovo še nadaljnji naporji vloženi v to, da bo, prvič, prišlo do uveljavitve referendumске volje in tudi temu primerno potem do spremembe zakona, ki omejuje delo ob nedeljah in državnih praznikih v trgovini. Vsekakor bi pa želel poudariti, da smo mi, potrošniki, tisti, ki odločamo, ali bodo trgovine odprte ob nedeljah in državnih praznikih. Če mi ne bomo prestopili praga teh trgovin in trgovinskih centrov, potem, dragi moji, bodo tudi lastniki trgovin in tako imenovani veliki kapitalisti, kot sem danes slišal, kar ključne obrnili v ključavnici in bo zgodba končana. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Potočnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani kolega z Vlade, kolegi in kolegice!

Predlog novele, ki so pripravili v koaliciji Liste Andreja Čuša in Zelenih Slovenije, sledi

načelu ljudske suverenosti, saj so volivci na referendumu že izglasovali odločitev o nedeljskem delu. Vendar referendum, ki se je zgodil leta 2003, na žalost ni bil zavezujoč, tako da do danes ni prišlo do ustrezne rešitve oziroma implementacije odločitve. Predlagani zakon, ki je pred nami, določa, da trgovec ne sme določiti obratovalnega časa prodajaln ob nedeljah in z zakonom določenih praznikov, ki so dela prosti dnevi. Razen v primeru posameznih prodajaln, ki so po lastni presoji trgovca lahko odprte do največ 6 nedelj oziroma z zakonom določenih praznikov v letu. V Poslanski skupini Stranke modernega centra se pridružujemo mnenju Vlade Republike Slovenije, da predlog zakona opredeljuje preširok nabor izjem od splošnega cilja – zaprte prodajalne ob nedeljah in praznikih; kar pomeni izenačenje osnovnega cilja zakona in prepovedi nedeljskega odprtja trgovin. Poleg tega je bil v preteklih tednih sklenjen sporazum med ključnimi interesi, ki jih omenjena vsebina zadeva. Če se z dogovorjeno vsebino strinjajo predstavniki delodajalcev in delojemalcev, trenutno ne vidimo razloga, da bi vztrajali pri spremembi Zakona o trgovini. Menimo, da je funkcija politike, da družbena razmerja ureja v skladu s potrebami in željami najširšega kroga ljudi, državljanov Republike Slovenije. Če so se delodajalci in sindikati uspeli dogovoriti, moramo verjeti in ugotoviti, da bo tovrsten dogovor kar najbolj prispeval k uresničevanju ciljev obeh smeri.

Poleg tega je poslanec Čuš večkrat javno povedal, da pričakuje, da bo zakon ustrezno dopolnjen; dopolnitve pa bi šle ravno v smeri interesov delodajalcev in sindikatov, ki so do dogovora že prišli. Ne vidimo razloga, da v Državnem zboru obravnavamo pomanjkljiv zakon, če imamo že sklenjen dogovor. Zato menimo, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V Poslanski skupini Stranke modernega centra želimo, da delavci z dogovorom pridobijo več pravic. Tako je bilo moč delati do 26 nedelj, po novem pa zgolj 15 nedelj, s čimer smo delavce dodatno zaščitili. V nedeljo ne bodo več delale matere z otroki, mlajšimi od treh let, nosečnice, doječe matere ali eden od staršev hudo bolnega otroka ali otroka s telesno ali duševno prizadetostjo ali tisti, ki živijo sami z otrokom in skrbijo za njegovo vzgojo ter varstvo. Trgovine bodo zaprte na deset točno določenih praznikov, odprte pa bodo na pet praznikov, ki so sicer dela prosti dnevi; delavci bodo na ta dan dobili 2,5-kratnik urne postavke. Omejitve ne veljajo za družinska podjetja, za bencinske servise in podobne dejavnosti ter delavce, ki delajo v okviru zaključnega proizvodnega procesa, povezanega s trgovsko dejavnostjo, na primer priprava in izdelava hrane, transport in distribucija, skladiščenje, lekarne. V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da je sklenjen socialni dogovor korak v pravo smer, zato zaenkrat ni treba spreminjati Zakona o trgovini. Bomo pa budno spremljali

implementacijo tega socialnega dogovora. Poslanska skupina Stranke modernega centra se je vedno zavzemala za človeka in za njegove pravice; drži pa dejstvo, da je to v nekaterih primerih bolj zahtevno. V primeru, če se dogovorjeni socialni sporazum v praksi izkaže kot neustrezen in pomanjkljiv, pa še vedno obstaja možnost spremembe Zakona o trgovini in prepoved dela ob nedeljah. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima predlagatelj gospod Andrej Čuš.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Moram povedati, da sem bil večino časa tukaj, razen eno minuto, ko sem šel pred parlament pozdravit nekaj ljudi, ki so prišli v podporo. Jaz sem si vse stvari zapisal in bi šel po vrsti. Na začetku je bilo izpostavljeno, da smo imeli o tej temi referendum leta 2003 in da je bila takrat volilna udeležba samo 27-odstotna. Kakorkoli gledamo, je bil to en od referendumov, ki je imel, če primerjamo z drugimi referendumi, sorazmerno dobro in visoko udeležbo. Kolega Breznik bi se morda lahko spomnil udeležbe na referendumu o pokrajinah ali pa referendumu o odprtju arhivov Službe državne varnosti. Mislim, da je bilo tam 3–6 %. Ustavno sodišče se je glede vsebine tega zakona že enkrat opredelilo in tudi ustavni pravnik dr. Jurij Toplak je v eni izjavi, ko so ga prosili za komentar, povedal, da je v tem primeru Ustavno sodišče samo razsodilo, da ta zakon ni prekomeren poseg v svobodno gospodarsko pobudo. Tukaj gre za nek izgovor ali pa neke druge pomisleke, zakaj se pač tega ne bi podprlo. Edino, kar je takrat Ustavno sodišče razveljavilo v celotnem besedilu zakona, je bila ena vrstica zakona. Takrat je politika v sodelovanju, pod pretvezo nekega dogovora leta 2005 – jaz zdaj ne bom govoril, kdo je bil takrat na oblasti – sprejela zakon, ki je to referendumsko voljo v celoti zaobšel.

Če gremo naprej. Po anketah javnega mnenja, ki so bile izpostavljene v medijih, je podpora temu predlogu danes precej višja, kot je bila takrat na referendumu, med 65 in 70 %. Jaz razumem neke komentarje, da ljudje sami povedo in imajo referendum v nedeljo, ko vidimo, kako so trgovski centri polni, ampak zato je toliko bolj zanimiv podatek, da se ob nedeljah v trgovinah ustvari zgolj 8 % celotnega prometa. Tega si nisem izmislil jaz, ampak so uradne statistike. Moram povedati, da je očitno postal nek hobi, da se gre na sprehod ali na kavo po trgovskem centru, namesto da bi porabili čas za kaj drugega. Tukaj bom tudi sam samokritičen, sicer ne grem v trgovski center, lahko pa bi šel na kakšen sprehod več, to pa priznam. Bi pa

tudi povedal, čeprav smo že imeli referendum o tej temi, se mi tukaj ne moremo zdaj pogovarjati ali pa obnašati kot neki sončni kralji ali faraoni, da bi kar počez to referendumsko voljo ljudi ignorirali. O ustavi je bilo kar nekaj govora danes in ustava tudi pravi, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo; je pa zdaj seveda več kot na mestu vprašanje – kakšno, čigavo ali če sploh. Ko ljudje vidijo ignoriranje volje ljudi, so tudi sami zelo apatični in kritični. Moram tudi povedati, da sem bil na več kot desetih stojnicah, kjer smo zbirali podpise podpore, ko smo dobili tudi prvi odziv Stranke modernega centra in njenega izvršilnega odbora, da Stranka modernega centra podpira ta zakon, da torej je možnost, da se to sprejme in uveljavi. Takrat je šlo za odločitev, da se po Sloveniji postavi stojnice, kjer se zbira podpora, in da se na Državni zbor ter na poslanke in poslance ustvarja dodaten pritisk. Moram povedati, da je takrat veliko ljudi prišlo do mene, predvsem na podeželju, in so rekli – Jaz sem takrat šel na referendum in od takrat naprej ne hodim več, ker ste nas nategnili. Verjetno je tak argument slišal tudi marsikdo od tu prisotnih, vsaj če gre kaj po terenu, če ni samo zaprt v pisarni.

Glede socialnih partnerjev bi nekaj povedal. Socialni partnerji so se nazadnje dogovorili leta 2005. Danes smo leta 2017. Če v dvanajstih letih nekdo ni bil sposoben se nekaj dogovoriti ali vsaj pogovoriti, pove vse o sposobnosti ali dojemljivosti za nek dialog. Po drugi strani pa ta nenadna brzina in hitrost teh dogovorov, ki so se zdaj v roku enega meseca dogovorili, kar na lepem, pa ne želim biti kritičen, ampak tukaj nekaj smrdi, definitivno. Kaj, pa naj si vsak misli po svoje. Prav tako je treba opozoriti na nek obrat v stališčih sindikatov. Najprej so povedali, da ta predlog zakona podpirajo, celo to so povedali, da politiki ne zaupajo, ker jih je do sedaj vedno nategnila. Povedali so, da so vse grožnje z odpuščanji larifari, ker v celotni trgovski panogi primanjkuje vsaj 4 tisoč delovnih mest; nato pa je čez dva tedna prišlo do nekega obrata, ki ga človek sicer težko pojasni, ampak očitno je res, kar je povedal gospod Rožič, da osel gre samo enkrat na led; sindikati ali pa Slovenec pa očitno dvakrat, ker zdaj gre s tem že drugič, roko na srce. Ni prvič, da so se, jaz si upam reči, skorumpirani sindikati ali sindikalisti prodali finančnim fondom, ki so lastniki nakupovalnih središč. Nakupovalna središča v Sloveniji lastniško obvladujejo tujci, to se mora vedeti. Če grem na stališče Socialnih demokratov. Sem povedal o tem, da me kot predlagatelja ni bilo tukaj eno minuto, pa ker zdaj gospe Muršič ni tukaj, ne bom več z njo polemiziral.

Bi pa nekako od socialne stranke človek pričakoval, da ne bo še naprej podpirala tega, da se nedelja tretira kot delovni dan. Čeprav roko na srce, Socialni demokrati, ki govorijo, da so socialna stranka, si morajo tudi sami postaviti ogledalo in si pogledati, kaj so naredili v teh letih vladavine. Naredili so to, da

tisti, ki dela, je večji revež kot tisti, ki ne dela. Tukaj je nekaj hudo narobe. Imamo kup ljudi, ki so veliki reveži, čeprav delajo ne samo 8 ur na dan ali pa 40 ur na teden, srednji razred izginja. Jaz pravim, da bi bilo prav, da se oni malo pri sebi vprašajo. Prav tako pa tudi, kje so bili takrat, ko smo imeli glasovanje o predlogu glede minimalne plače. Prejšnji teden je bilo to glasovanje, jaz sem to podprl. Če si socialni demokrat in če to zagovarjaš, bi pač to potrdil. Prav tako bi opozoril, da ne pristajam na to, da se meša nujne ter nenujne službe in poklice. Jaz vem, tudi veliko kritik sem dobil na socialnih omrežjih – Kaj pa medicinske sestre, tudi moja tašča je medicinska sestra, gasilci, policisti? Jaz razumem, da so nekateri poklici, ki morajo delovati 24 ur na dan, da lahko država funkcionira. To je tudi posebej opredeljeno v njihovih delovnih pogojih in se strinjam, da so tudi premalo plačani. Se strinjam. Še posebej medicinske sestre, pa ne zato, ker je moja tašča medicinska sestra pa sem zato za njih; ampak ker približno vem, v kakšnih pogojih delajo. Moram pa še to povedati, da se moramo tudi mi tukaj vprašati, kdo dela 13 dni brez pavze. Mogoče je kolega Trček edini od tukaj, ampak vsi drugi pa si verjetno kdaj vzamemo kakšen dan prosto. Ker gledam tudi po socialnih omrežjih in mi dovolite, da dam neko subjektivno stališče tudi glede tega.

Še naprej bi lahko našteval. Ali ta socialni dogovor, ki sem ga opredelil za gnili kompromis, rešuje to, da bodo trgovci in trgovke še naprej delali za minimalca? Ne. Danes dobijo zaposleni v tej panogi doplačilo do minimalca. Jaz sem veliko teh plačilnih list dobil, preko socialnih omrežij, tudi po terenu, tudi po pošti v Državni zbor. Danes bo delal za minimalca, pa bo zato, ker bo delal en praznik ali pa eno nedeljo, namesto tega doplačila do minimalca še vedno dobil minimalca. Nekateri pa se pohvalijo, da so dobri delodajalci, ker ima človek ali pa trgovec evro ali pet evrov neto višjo plačo od minimalne. Če se s tem hvalimo, ne vem, kam smo prišli. Še naprej bo prihajalo do mobinga, še naprej bo vodja ali poslovodja kar rekel – Naslednji dan moraš priti delat. Takrat so sindikati rekli, da bo moral zdaj to dobiti pisno. Ne se hecati, no. Saj vemo približno, kako stvari stojijo in v katero smer bo šlo. Toliko ljudi zaposlenih v panogi, se niti več ne upa izpostavljati, ker so enostavno pritiski, so na bolniški s pravimi razlogi, pa kliče šef – Veš, zdaj pa bi bil že čas, da počasi prideš v službo, drugače bo pač problem. In tu pač vidimo vso bedo nekega, pa ne bom zdaj rekel ZDR, ampak nekega izkoriščanja delavcev, ki so tako že na dnu.

Kar se tiče obrazložitve glasu Nove Slovenije. Jaz kritiko glede izjem sprejemem. Tudi sam sem na začetku povedal, ko sem zakon vložil, da če bo politični interes, da se sprejme zakon, se bo to seveda popravilo. Izpostavil sem izjeme in tudi velikost trgovin, za katere te izjeme ne bi veljale oziroma kasneje bi veljale.

To bi se seveda ustrezno amandmiralo ter popravilo in potem ne bi bilo s tem zakonom nobenega problema. Tudi odzivi iz Stranke modernega centra in iz ministrstva so bili nekako v tej smeri, da se pač mora to ustrezno amandmirati, popraviti; ampak očitno ta gnili kompromis prevladuje. Vseeno pa moram povedati, da bi vsaj z nekega desnega pola parlamenta posameznik pričakoval podporo, saj veste, za otroke in družine gre. Bilo je tudi nekaj kritik, da je nekdo, ko sem vložil ta zakon, vplival name, da me je pač nekdo kupil. Jaz moram vse te kritike ostro zavrniti. Če kdo razpolaga s kakšnim dokazom ali informacijo, da je mene kdo kupil, podkupil ali pa plačal, da sem vložil ta zakon, ga prosim, da to pove danes tukaj v parlamentu, to dokaže; v nasprotnem primeru pa naj se, prosim, vsi tisti, ki ste na to namigovali, opravičite. Saj veste, tudi veliko slovenskih novinarjev, to že nekako postaja trend – naj bi ... ali smo slišali ... Jaz tudi lahko rečem, da sem na hodniku slišal, kaj je kdo s kom delal v pisarni, kdo se je s kom dobil, kaj mu je dal in še bi lahko našteval, ampak jaz sem proti temu cenenu žurnalizmu, degradiranju ter blatenju ljudi. Prosim, da s tem res prenehamo; če pa ima kdo kakšen dokaz, prosim, naj ga da sem, pa rešimo. Ampak tega ni. Ker pa je bilo nekaj poslanskih stališč, smo se pogovarjali s trgovci, s tistimi, s tistimi; pa človek bi tudi pričakoval, da bo vsaj kaj prijavljenih lobističnih stikov na KPK. Tu pa velja zakonodaja za vse.

Če grem naprej na stališče Levice, se zahvaljujem za podporo in korektno predstavljeno stališče. Sicer je bila vmes ena opazka glede mojega stališča do migracij in migrantov v Sloveniji in Evropi. Kolega Trček, tukaj se midva malo razlikujeva. Kot jaz spoštujem vaše mnenje, čeprav se z njim ne strinjam, ampak ga spoštujem, sem jaz na stališču, da je najprej treba poskrbeti za lastni narod, za svoje ljudi, potem smo lahko solidarni do drugih. Zame to ni nič narobe, ne dojemam tega kot nek rasizem ali nestrpnost, kot bi mi s tem želeli dati štempelj na glavo; in to ostro zavračam. Če gremo naprej na stališče nepovezanih poslancev. Jaz se strinjam, da se je s tem predlogom zakona nekaj naredilo. Nekaj se je, saj smo zakonsko uredili, katere praznike se dela, katere ne, pa ure bodo ob nedeljah malo boljše plačane. Nekaj se je, ampak biti polovičar v življenju ni fino, v vseh stvareh. In tudi napovedujem, da če ta zakon danes ne bo sprejet, bomo stališče Vlade, ki smo ga podrobno prebrali, tudi skupaj z nekaj predstavniki pravne stroke, in ustrezno to popravili, predvsem na področju izjem, ciljev in namenov zakona, in ga bomo ponovno vložili. Upam, da bo takrat vlada prišla s kakšnim drugim argumentom, ker tudi sami ste nekako priznali, da bi ustrezno amandmirali ta zakon in ne bi bilo nobenega problema. Prav tako se pogovarjamo o minimalnih plačah. Če bi sindikat trgovine bil nek resen sindikat in se boril za delavca, bi prišel z besedami – Mi hočemo

boljšo osnovno plačo, mi hočemo to, to, to. Tukaj pa so se nekako dogovorili o delu v nedeljah in praznikih in so zdaj nekako najbolj srečni, zadovoljni na tem svetu.

Pravi korak bi bil to, kar so se dogovorili in izbrili sindikati gostinstva in turizma, katerim se bo do 15 % zvišala plača. To je za mene nek dogovor in rešitev, ki bo izboljšal plače vseh zaposlenih v tej panogi. In to je dogovor, ne pa da mi tukaj neke drobtinice, trgovci vržejo neke drobtinice in takoj se nato gor skoči. In še stališče Stranke modernega centra. Sicer zelo korektno in pošteno povedano, ni kaj za očitati. Lahko samo povem, da obžalujem – mislim, da je vaš najvišji organ stranke izvršilni odbor –, da ste spremenili svojo odločitev. Jaz nisem vaš član in v to ne morem posegati. Bi pa vseeno povedal, da koliko sem seznanjen s sindikati, niso ravno vprašali svojih članov in članic, kaj si o tem mislijo, vsaj ne do neke mere, da bi to bilo reprezentativno. Lahko tudi sam povem, da sem prejel veliko pozivov, kopij izstopnih izjav iz tega sindikata; in tudi sam upam, da bo na pogorišču tega sindikata zrasel nek moderen sindikat, ki se bo res boril za to, in da ne bo dvoličen, kot so pač izpadli v tem primeru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anita Koleča.
Izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Gospod podpredsednik, predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, kolegice in kolegi, lep pozdrav!

Zakaj smo leta 2003 imeli referendum, vemo. Že takrat so se pogovarjali in pogajali sindikati ter trgovci, delodajalci. Do ustreznega dogovora ni prišlo in to je vodilo k referendumu. Kakšen je bil rezultat, koliko ljudi je prišlo, smo slišali. In to je kasneje privedlo še do nekaterih korakov na strani delodajalcev in sindikatov ter tudi recimo pobud, ki so prišle tudi do Ustavnega sodišča, odločitve so bile tudi že predstavljene. Moram reči, da je bilo kar nekaj razprave in nekega nekonsenza o tem, kako in kaj ravnati v primeru odpiralnega časa trgovin, predvsem ob nedeljah in praznikih. Kar na začetku naj povem, da se sama zelo strinjam s tem, da so trgovine ob nedeljah in praznikih zaprte. To je zagotovo mnenje, od katerega ne odstopam; in kakorkoli že bomo prišli ali pa ne bomo prišli do tega, to vsekakor zagovarjam. Tukaj naletimo na neodobranje tega stališča, predvsem tistih, ki zagovarjajo neka stroga liberalna stališča prostega trga, neomejevanja svobode, svobodne trgovine, pobude; ampak saj vemo, da sicer gre za pomembna ekonomska načela delovanja naše družbe, ampak zgodovina nas je že marsikaj naučila. Bojim se, da nas bo tudi prihodnost, zato v zvezi s tem ne bi izgubljala besed. Ne gre tudi nepretirano razpravljati o tem sodobnem potrošništvu, o nekih moralnih ocenah, kako nas trgovine, trgovci pripravljajo

do tega, da vse svoje proste dni, prosti čas namenjamo potrošništvu in nas na ta način tudi poneumljajo. Mislim, da smo si kar enotni v tem. To pač v tem trenutku ni vprašanje, mislim pa, da je vprašanje v povezavi s tem, ali lahko parlament na nek način omili te potrošniške navade naših državljanek in državljanov.

Če bomo trgovine ob nedeljah zaprli, ali bomo manj nakupovali? Ne vem, po moje sicer ne, vsaj na začetku tega obdobja, ko bi recimo zaprli trgovine, verjetno vseh potrošniških navad v smislu nakupovanja več ali manj ne bomo spreminjali. Ampak dejstvo je, da nedelje in praznike zapravimo za tisto, kar v tej družbi ne bi smeli zapravljati, to je zgolj za to potrošništvo ali pa predvsem, da ne bom preveč šla v skrajnosti. Mislim, da je to škodljivo za našo družbo in da v tem smislu ne bi smelo biti dileme o tem, ali lahko parlament to škodljivo delovanje ali pa posledice tega potrošništva omili. Škodljivo, sem rekla, najprej za potrošnike kot take zaradi slabih in neprimernih navad za družbo kot celoto; seveda še toliko bolj škodljivo za vse zaposlene v trgovinah. Zanimivo pa je, da smo se zelo resno začeli s tem ukvarjati šele takrat, ko smo ugotovili ali pa ko so nekateri ugotovili, da je škodljivo tudi za trgovce. In to je po mojem mnenju v tem trenutku najbolj žalostno, da se zdaj zaradi tega pogovarjamo o zaprtju trgovin, čeprav ... Dobro, hvala bogu, da se. No, jaz verjamem, da je temu zakonu težko pritrditi iz morda drugih razlogov, ne tistih, o katerih je govoril poslanec Čuš, ki je predstavljal svoj zakon in tudi spodbudil širšo javnost, da govorimo o tem. Govorimo preprosto o slabem zakonu, to je treba poudariti; in ne zdaj to, ali je ta pobuda bila pomembna ali ne. Zagotovo je bila pomembna in moram reči, da sem vesela, da je do te razprave in do te pobude prišlo. Mogoče še kakšna beseda o tem, ker se včasih primerjamo s tujino in smo tudi v teh debatah o odprtju trgovin slišali o tem, kako so trgovine v zahodnih državah bolj zaprte, še posebej ob nedeljah. Treba je povedati, da je to zelo res. In tudi v turističnih krajih, kjer bi človek pričakoval, da bi morale biti trgovine odprte tako rekoč 24 ur ali pa tako, kot smo mi navajeni, od petka do svetka, temu seveda ni tako.

Tu smo že na področju tistega, kjer ta zakon govori o nekih izjemah. Mislim, da smo mi že preveč usidrani v to, da je to potrošništvo prineslo nujno, da je v nedeljah trgovina odprta. Tega se po mojem mnenju ne da rešiti drugače kot tako, da preprosto z rezom zapremo trgovine. Zanimivo je tudi to, da še vedno gradimo nove trgovine, čeprav imamo po nekih izračunih v Sloveniji menda celo največ trgovske površine na prebivalca. To je res nesprejemljivo. Moje mnenje je, da je to tako rekoč nemogoče sprejemati v neki družbi, da zdaj povečujemo še te trgovske površine v neskončne dimenzije. Zame bi bilo bistveno bolje, da bi trgovci namesto gradnje novih trgovin in investicij v površine ta dobiček namenjali v investicije v svoje zaposlene, tudi v povišanje plač, da bi

lahko povečali kakovost življenja svojim zaposlenim in da bi lahko porabili ta denar skladno s tem, kar oni sami želijo, kajti zagotovo si ga ne želijo zapraviti tako, da delajo ob nedeljah, ampak ga verjetno želijo zapraviti s svojimi družinami. Iz vseh teh razlogov je jasno, da bi sama z veseljem podprla dober zakon, ki bi sledil tem pogledom, ki sem vam jih predstavila, ampak dejstvo je, da pač ta zakon to ni. Tudi rešpektiram sporazum, ki je bil sprejet in podpisan. Ne bom se opredeljevala o tem, ali gre za neke kompromise, morda celo gnile, težko je reči. Pač je dogovor in dogovor je treba spoštovati. Sama sem prepričana, da ta dogovor ne bo pripeljal do zaprtja trgovin ob nedeljah v bistveno večjem obsegu, saj sami vemo, kaj pravi ta dogovor oziroma ta aneks h kolektivni pogodbi. Če pogledamo v zgodovino, sem že omenila, kaj je bil nekoč ta sporazum. Nekoč je bil sprejet tudi nek sporazum, ki se ga kasneje sploh ni kaj dosti upoštevalo, in smo prišli do tega, da imamo, kar imamo. Mislim, da bo še najboljša rešitev ta, da resnično spremljamo izvajanje tega aneksa, da nam je dobrodošla vsa ta razprava ob predlogu zakona in da morda res pridemo v nekem krajšem časovnem obdobju do celovite zakonske rešitve. Prepričana sem, da jih ta zakon, ki ga imamo na klopi, ne more prinesiti, je preveč izjem, nedorečenosti, nejasnosti, poenostavitve. Dvomim tudi, da bi lahko tu vlada, ki je po zakonu dolžna recimo sprejeti te izjeme, bila zmognata to narediti v nekem nedogovoru ali pa v nekem nekonsenzu tudi z recimo delodajalci in delavci v trgovinah oziroma s sindikati. Na nek način smo zopet na začetku in bolje je, da smo na začetku nečesa novega, kot pa da smo na začetku tega, kar imamo danes v obliki tega zakona. Vsekakor sem pa vesela te razprave, vesela tudi tega, da se pogovarjamo tudi o uresničitvi neke referendumske pobude; je pa zelo zanimivo, da nekateri, ki so imeli veliko možnosti, da bi to referendumsko pobudo v preteklosti že udeležili, danes govorijo, da temu ni tako, da bodo ta zakon sprejeli izključno zato, ker so nekoč ljudje rekli, da je treba trgovine zapreti. Ta referendumska želja ljudi je bila pred malo več kot desetimi leti rečena, ampak lahko bi jo že udeležili. Hvala lepa za pobudo, ki je bila dobronamerna. Mislim, da je vlada oziroma Ministrstvo za gospodarstvo pripravljeno tu sodelovati v prihodnje, da bi prišli do ene pametne rešitve. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Aleš Cantarutti.

Izvolite.

MAG. ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

Zelo hitri ste bili zjutraj, pa mi dovolite, da najprej preberem in povem stališče Vlade.

Glede na dejstvo, da je trgovinska dejavnost namenjena preskrbi potrošnikov, je treba pri urejanju obratovalnega časa prodajaln upoštevati poleg interesov podjetnikov, interesov zaposlenih v trgovini tudi interese potrošnikov. Predlagana ureditev obratovalnega časa prodajaln ne ureja vprašanja dežurnih prodajaln z nujnimi življenjskimi potrebščinami ob nedeljah in praznikih, ki bi zagotavljale nemoteno preskrbo potrošnikov. Predlagane izjeme na področju turizma so po mnenju Vlade tudi preširoko definirane, tudi zaradi dejstva, da je predlog podnormiran glede določitve kriterijev in meril za dopustnost izjem, na podlagi katerih bi Vlada izdala podzakonske predpise. Zato bi pri izvedbi lahko privedle do številnih zlorab, oteženega nadzora nad določbami zakona. Vlada Republike Slovenije tako ocenjuje, da predlog novele zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo v Državnem zboru.

Zdaj pa mogoče še na kratko moje mnenje, tudi glede na vse slišano in doslej povedano. Verjamem, da bo šla ta razprava v podobnem tonu tudi naprej. Socialni dogovor, to lahko rečem, je nek kompromis, pa tudi verjamem, da bo zakon vendarle doživel spremembo, je potrebna sprememba, sicer mislim, da se bo s tem ukvarjala naslednja vlada. Sprememba ob skrbnem, širokem socialnem dialogu, tudi ob upoštevanju spremenjenih socialnih razmerij v družbi, o čemer je govoril dr. Trček, s tem se moramo strinjati; pa tudi na drugi strani ob upoštevanju dogajanja v naši soseščini, okolici, tudi temu se moramo prilagajati. Prepričan sem, da bo prišlo do spremembe tega zakona v bližnji prihodnosti, seveda spremembe, ki bo tudi normativno ustrezna in dosežena v nekem širokem socialnem dialogu, v dobrobit prodajalcev, trgovcev in tudi ljudi, za katere sprejemamo te zakone. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, zahvaljujem se za možnost, da lahko razpravljam, da ste mi dali besedo. Prav lepo pozdravljam predstavnike ministrstva, predlagatelja tega zakona pa tudi vse kolegice in kolege!

Na začetku naj povem, da razumem kolega Andreja Čuša, da se ukvarja s tem predlogom zakona; razumem, da se želi afirmirati. In moram reči, Andrej, čeprav ta zakon ne bo sprejet, si ti dosegel svoj namen; ali bo to dovolj ali ne, to pa je vprašanje za milijon evrov. Začel bom tam, kjer je končal stališče kolega Franc Laj, ker se mi je zdelo zelo tehtno oziroma razumsko. Gospod Laj je govoril, da mi sami narekujemo trgovcem, ali bodo v nedeljo trgovine odprte ali zaprte. In s tem, kar počenjamo, jim dajemo na znanje, da si enostavno Slovenke in Slovenci želimo oziroma

želijo, da so trgovine v nedeljo odprte. Pa bom najprej povedal svoje osebno stališče. Jaz ne potrebujem odprte trgovine v nedeljo. Ne bom rekel, da nikoli ne grem v trgovino v nedeljo; ampak zagovarjam to, kar si želijo delavke in delavci, ki so zaposleni v trgovskih podjetjih, da bi lahko bili doma s svojimi družinami. Glede na naše potrošniške navade pa jim to enostavno in preprosto onemogočamo. Ko sem ob neki priložnosti, ravno zdaj, ko je kolega Andrej Čuš začel s to aktivnostjo, bral neko anketo vprašanih, sem med drugim v dveh primerih zasledil, da so posamezniki rekli, da obiščejo trgovski center z družino v nedeljo dopoldne, potem pa v trgovskem centru opravijo še kosilo. Vidite, to je nekaj, kar za nekoga odtehta. Za mene osebno je povsem drugače – jaz želim v nedeljo za lastno mizo sedeti skupaj s čim več člani relativno majhne družine. Vedno mi to ne uspeva, ampak nedeljsko kosilo mora biti več ali manj striktno v domači jedilnici; za koga drugega so pač zadeve pomembno drugačne.

Pa naj se zdaj spomnimo malo nazaj. O tem ste posamezniki že govorili, mislim, da je kolegica omenila v razpravi, bilo pa je tudi v stališčih povedano, da smo enkrat ob za mene zelo pomembnem datumu, 21. 9. 2003, bili na referendumu, kjer smo se odločili, da v nedeljo trgovine ne bodo odprte, kje so lahko trgovine odprte in pod kakšnimi pogoji so lahko trgovine odprte. Na tem referendumu je dejansko bila nizka volilna udeležba, poznamo pa še referendume, na katerih je bilo še manj državljanek in državljanov, ki so se odločali na osnovi zastavljenega vprašanja. Takratna udeležba je bila 27,54-odstotna, za je bilo 57,53 %, proti pa 41,47 %, število volivcev je bilo skoraj 446 tisoč. Ja, to je bil kazalec, ampak potem pa so se pojavile zadeve na Ustavnem sodišču in vemo, kaj se je zgodilo na Ustavnem sodišču. Te omejitve, ki so bile na nek način na osnovi referendumu tudi zapisane, so se črtale, sedmi odstavek 17. člena se je razveljavil, omejitev enostavno in preprosto več ni bilo. Že nekaj časa se v javnosti zadeve vrtijo, tudi danes seveda, in tudi na organih, ki so že bili opravljeni, na nek način spodbujamo, da razmišljamo Slovenci in Slovenke o tej zadevi; zgodil pa se je ta neki dogovor med sindikati in delodajalci. Ja, je neki dogovor, Andrej ima za to izraz, jaz ga ne bom ponavljal. Je pa res, da pa predhodno, pred samim zakonom, je pa vprašanje, koliko je bilo takrat dogovora. Ali bo to nek nov sindikat, kot Andrej napoveduje, ne vem, da se bo bolj zavzel za delavce, je drugo vprašanje. Se bom pa še ene zadeve dotaknil. Vsi mi hodimo v trgovine in srečamo različne delavce in delavke, ki so zaposleni v trgovini. Jaz sem se večkrat pogovarjal z eno gospo v Ljubljani, ki me je pač spoznala, da sem poslanec v Državnem zboru. Vam povem, da mi je vedno potarnala o višini plače, gospa je imela in ima minimalno plačo, ampak ne minimalne plače, delodajalec ji mora še doplačevati, da pride do minimalne plače. Dela v soboto in

nedeljo za minimalno plačo. Na kakšen način se lahko preživljajo veččlanske družine z minimalno plačo očeta in matere? Zato smo tudi v Desusu podprli Združeno Levico, ko je pred kratkim predlagala spremembo minimalne plače. Ampak istočasno mi je ta gospa povedala, da pa je bilo dovolj denarja za odpravnino bivšega predsednika uprave njihovega podjetja, 360 tisoč evrov se je za to odpravnino lahko vzelo. Delavcev, delavkam pa minimalne plače ne morejo zagotoviti, s takimi zadevami se osebo v nobenem primeru ne morem strinjati. Takega zakona, kot je predlagan, ne bom podprl, sem pa zato, da se v nedeljo trgovine zaprejo; pa naj se zaprejo na osnovi referendumu, ki ga bomo sami izkazali, torej ne bomo hodili v trgovine; in da se bodo medsebojno dogovarjali tisti, ki delo dajejo, in tisti, ki delo jemljejo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, nato pa gospa Ljudmila Novak.

Izvolite, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala lepa za besedo. Ker moram nekaj časa Luki pustiti, bom relativno kratek.

Prvič, zakaj ljudje hodijo v nedeljo v trgovine? Zakaj hodijo v trgovine na kosila? V Mariboru hodijo številni upokojenci, da so na toplem, ker imajo prenizke penzije, da bi doma kurili; hodijo zato tudi, ker nimajo toliko denarja, da bi si kupili časopis, in ga preberejo tam, in številni hodijo, ker je hrana tako draga, pa je tista, ki je na popustu tisti dan v Sparu ali kje drugje, cenejša, kot da bi si jo sami pripravili. To so dejstva. Iz stališča SD je nekako izhajalo, če trgovke ne bodo ob sobotah, ob nedeljah delale, da ne bodo imele za sladoled. Ljudje nimajo za drva, ljudje nimajo za štrom! Meni ne mine teden, da ne dobim tri, štiri zadeve, ko mi ljudje dejansko o teh zadevah govorijo. Danes poskušam urejati eno tako podobno zadevo – nekdo pred deložacijo, odklopijo mu elektriko, sociala se zmeni, da bodo plačali, na elektru ga nazijajo in zmrzujejo. Zato ljudje hodijo v trgovine.

Drugič, osebna zgodba. Z neko poslanko Stranke modernega centra pa z enim bratom in sestro sem bil pri zagonu družinskega podjetja. Trgovina s športno opremo, lokal, rentanje, apartma. Jaz za razliko od gospoda Tanka, ki mi zelo rad nabija, vem, kaj pomeni rintati kot črna živina. Delal sem svoj šiht na FDV, delal sem cele dneve v družinski firmi, kot v večini družinskih firm si nikoli nisem nobenega plačila izplačal, kot se to dogaja. Je pa nekajkrat bilo, ko nismo imeli za elektriko pa sem iz lastnih prihrankov dal denar za delavce. Res sem doktor sociologije, ampak imam tudi te izkušnje. Vem tudi, kaj pomeni imeti nekaj sto tisoč evrov zalog na začetku zimske sezone. Vem, kaj pomeni poleti štiri ure spati pa rintati nonstop. Vem, kaj pomeni, ko imaš v celem letu proste

štiri dni za dopust. Navsezadnje sem se zaradi tega z bivšo partnerko razšel, ker nisva imela nič od življenja. Vem tudi, kaj pomeni, ko moraš v štacuni poleti imeti bicikle, pa je tvoj vhodni strošek višji, kot je Intersparov izhodni strošek. Marsikaj vem, nisem pa doktor za vse. In te zgodbe, ki se jih tukaj gremo, neke zgodbe, ko hočete duhovičiti, ravno zaradi tega Levica ni dala podpisa za splošno razpravo.

Treba je razpravljati o energetskega konceptu. Tukaj se pa zelo jasno ve, koliko je ura, in treba je ukrepati. In ko poslušam v stališčih tipa »zdaj so se v socialnem dialogu zmenili, da doječe matere, ki imajo otroke, mlajše od treh let, ne bodo rabile ob nedeljah delati«. Halo! Dobro jutro! Pa še bi lahko našteval. Danes na vlaku sem bral za nazaj nekaj Guardianov. Boste rekli, kaj ima to zveze s trgovino. Sharp rise in child poverty. Desničarska vlada v Angliji, 700 tisoč novih mladih in upokojencev na robu revščine v zadnjih nekaj letih. University students failed by rip-off fees. V štirih, petih letih se število kreditov študentov poveča za 100 %, skoči na 200 %. Mi smo imeli tukaj neko razpravo o, kako ste že rekli, kontrolirani iberizaciji. To, o čemer se mi pogovarjamo, je političnoekonomsko vprašanje. V Avstriji je hrana približno toliko draga kot pri nas, določena še cenejša, imamo iste diskontnike, primerjalno tudi tam trgovci in trgovke slabo zaslužijo, pa imajo dvakrat višje plače. Pri nas pa taisti trgovci, ker seveda to politika dovoljuje, dobičke vlečejo v tujino. To je tista razlika med BDP pa NNP, ki pri nas vedno bolj narašča. Prihajam iz Maribora. Eno leto Henkel plača milijone, drugo leto, ker se malo globalno naredi, plača zgolj še 100 tisoč. To so zadeve, s katerimi bi se morali mi dejansko ukvarjati. Pa čisto za konec, da Luku ostane časa. Jaz res nisem človek, sem povedal, zakaj, ki bi gospoda Čuša tu branil in zagovarjal njegove argumente; ampak ko mi začne Stranka modernega centra govoriti, da je to slab zakon, pa gor in dol, to je prvo branje. V Stranki modernega centra imate doktorjev prava za izvoz, pa velika večina vaših zakonov, ko čitam Zakonodajno-pravno službo, je tak šalebajeraj, da nekdo, ki igra fuzbal, še avtogola si ne bi znal dati. Prosim vas lepo! Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite. Pripravi naj se gospod Jani Möderdorfer.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo.

Tudi sama sem proti temu, da so vse trgovine ob nedeljah kar odprte. Zakaj? Ker vsi vemo, da nobena stvar ni tako nujna, da bi jo morali kupiti ravno ob nedeljah, razen zdravila. Vse drugo lahko kupimo prej ali lahko preložimo na kasnejši čas. Sama sem prav tako podprla obravnavo tega zakona, ker sem verjela, da rešuje vsa bistvena vprašanja in dejansko zapira trgovine. Ko smo pa podrobneje pregledali

zakon, pa smo ugotovili, da je toliko izjem, da je tudi možno veliko manipulacij. Veliko stranskih izhodov, kar se pri nas velikokrat dogaja. Čeprav sem proti temu oziroma se zavzemam za to, da bi se spoštovala referendumsko volja ljudi in bi dejansko bile trgovine zaprte ob nedeljah, sem na koncu presodila, da je v tem trenutku morda ta sporazum med sindikati in delodajalci veliko bolj otipljiv, ker našteje, ob katerih dnevih, ob katerih praznikih morajo biti trgovine zaprte; in tudi omogoča boljše plačilo zaposlenih in bolj varuje delavce. Vsi se strinjamo, da so plače v trgovinah zelo nizke, slabe; tudi meni večkrat potožijo trgovke, ki delajo vse dneve v tednu, in na koncu meseca je z vsemi dodatki komaj za tisto minimalno plačo. Seveda, to je naš splošen problem, ko so ljudje, ki delajo, preslabo plačani in so na pragu revščine. Ta problem skušamo vsak na svoj način reševati, eni z nižanjem DDV, eni z višanjem minimalne plače, mi smo predlagali trinajsto plačo, ki ne bi bila obdavčena, višjo neto plačo ob enaki bruto plači in podobno. Vsi se zavedamo tega problema revščine v Sloveniji, žal pa premalokrat najdemo skupen jezik in dejansko poiščemo prave rešitve.

Tudi pri tem zakonu se vsi zavedamo, da ni treba, da ob nedeljah hodimo v trgovino, pa smo žal zbrali premalo energije, da bi zakon v prihodnosti bolje dodelali; in ob tem razmisleku smo se potem tudi mi odločili, da raje podpremo ta sporazum, da pa bo z zakonom v prihodnosti, če se ta sporazum ne bo obnesel, se ga ne bodo držali ali bo kakorkoli izigran, treba določiti proste nedelje. Tudi ne glede na to, da podpiramo gospodarstvo, gospodarsko pobudo, ker vemo, da je to najboljša socialna politika, sem se sama vprašala, zakaj pa so v Nemčiji ob tako dobrem gospodarstvu lahko trgovine zaprte. Tudi zaradi boljšega sporazuma s sindikati, kot ga imamo pri nas, mogoče tudi zaradi zavesti, da vsak človek potrebuje počitek en dan v tednu. Nikakor pa en dan v tednu ni enak nedeljskemu počitku. Sama se dobro spomnim svojih študentskih časov, ko sem morala iti v nedeljo popoldne nazaj v Ljubljano, ker je potovanje z vlakom in avtobusom trajalo celo večnost; in mi je bilo tako zelo žal, da nisem mogla biti doma z družino, ker nedeljski popoldnevi so bili najlepši. Tega dneva, nedelje, ko so otroci doma, ko dobimo obiske, ko se družina srečuje, nikakor ni mogoče nadomestiti z drugim dnevom v tednu. Seveda pa so poklici, ko je nujno, da ljudje opravljajo službo, vsi vemo, v bolnišnicah so ljudje tudi ob nedeljah, zbolijo. Tudi na kmetih včasih pospravljamo seno ob nedeljah, ker bo naslednji dan dež. Vsak poklic pač ima neke posebnosti, ampak tam, kjer pa ni potrebe, bi lahko tudi z več človeškega pristopa in razumevanja drugega človeka, potrebe drugih ljudi, naših sodržavljanov, že s samo zdravo kmečko pametjo veliko premaknili na bolje.

Tudi sama ne hodim ob nedeljah v trgovine, pa me skušnjava prime, ko nujno nekaj

potrebujem. Na srečo me mož vedno zadržuje, tako da grem zelo redko, pa še takrat menim, da ne bi bilo treba. Vsekakor pa je pobuda tega zakona, ki ga je vložil kolega Čuš, dobra, ker razprava se je sprožila, nek napredek bo narejen; verjetno ne zadosten, ne takšen, kot bi moral biti, pa vendarle so se stvari premaknile. Tudi javnomnenjske raziskave so pokazale, da večina ljudi meni, da ni treba, da so trgovine ob nedeljah odprte. Ta sporazum, ki so ga sklenili trgovci in sindikati, pomeni zaščito trgovcev samih, ker ugotavljamo, da ob nedeljah ni takšnega dobička, kot so ga pričakovali. Bojijo se medsebojne konkurence, zato so s tem sporazumom, ki ščiti delavce, pravzaprav zavarovali tudi sami sebe. In tudi mi lahko s tem, da ne hodimo ob teh dnevih v trgovine, pripomoremo k temu, da bodo trgovine še ob drugih nedeljah in praznikih zaprte.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za besedo je prosil predlagatelj gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Še enkrat hvala. Hvala vsem predhodnim govorcem, večina iz koalicije, ki ste pokazali veliko mero razumevanja. Seveda pa obžalujem, da glede na stališča ne gremo, očitno, v drugo obravnavo, kjer bi lahko ta zakon ustrezno amandmirali, kot je bilo nekako predvideno.

Še enkrat povem, sprejemem kritike glede tega, da je v zakonu preveč izjem. Se strinjam. Ampak kot nepovezani poslanec z enim strokovcem pravnih čudežev ne moreš delati. Zaradi tega je bila takrat tudi strateška odločitev, ko se je vložil zakon, da se gre čim širše in se potem, če bo političen interes, to brez problema ustrezno amandmira. In tak je tudi bil namen in želja. Ampak sedaj vidite, da ta dogovor socialnih partnerjev, za katerega bom jaz vedno trdil, da gnil kompromis, ker ravno predhodnica je pred menoj govorila, da je ta socialni sporazum veliko boljši od zakona, ker predvideva manj izjem in tako naprej. Ampak spomnimo se, moram izpostaviti članek iz časnika Delo, izjava gospe Mariče Lah, predsednice Trgovinske zbornice Slovenije, in sicer citiram: »To ne pomeni, da bodo trgovine odprte le 15 nedelj v letu. Trgovci bodo lahko imeli odprto vse nedelje v letu, bodo pa morali imeti dovolj delavcev, da bodo spoštovali omejitve.« Prej je bilo tudi povedano, da očitno bo sedaj vsaka trgovina 15 nedelj na leto odprta, ampak temu ni tako. Trgovine bodo še naprej s tem dogovorom normalno odprte. Spreminja se samo glede praznikov. Pa še to bi povedal. Socialni partnerji so proti predlogu zakona, ker baje dopušča preveč izjem. Ampak glej ga, zlomka, socialni sporazum med sindikati in trgovci dopušča več izjem kot zakon.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):
Lep pozdrav vsem skupaj!

Sam moram reči, da sem čakal na to razpravo, saj nisem bil eden od tistih sopodpisnikov, ki bi zahtevali to razpravo danes, ki jo imamo. Ampak če jo že imamo, si bom vzel čas in poskušal zelo sistematično analizirati, zakaj je ta zakon zanič, zakaj taki zakoni ne smejo prihajati v Državni zbor in zakaj si je gospod Čuš sploh omislil, da bi vzel to darilo, ki mu je prišlo od samega neba, da se bo lahko ukvarjal z neko materijo in iskal tisto, kar hoče imeti vsak pred volitvami, to so volilni glasovi. Enkrat vmes je celo govoril, sicer malo nerodno, zelo previdno, ker ni hotel izpasti kot nekateri, ki so to besedno zvezo uporabljali, ampak vmes je vseeno povedal tisto, kar je prav, da bi se zabeležilo na elektronskih in tiskanih medijih. Saj veste, za družino in otroke gre. Zelo skromno in previdno je to povedal. No, to je, prvič, brezobzirno, nesramno in nedostojno, da nekdo povezuje trgovino ter otroke in družino. To je recept, ki so se ga posluževali skrajni desničarji v tej državi, da bi zaustavljali človekove pravice. Pa pojdemo po vrsti, da ne bo izgledalo, da toľčem samo po kolegu Čušu, ki mu v tem primeru čestitam samo to, da si je izbral pravo tržno nišo, ampak vse ostalo je pa zanič, kar počne.

Najprej referendum. Sklicevanje na referendum, ki je bil posvetovalni, in danes govoriti o nekih štirih sidrih in kako sedaj ta referendum ne bi uspel. Če pogledamo podatke, tudi referendum iz leta 2003 ne bi bil uspešen referendum, če bi veljala takšna pravila, kot jih imamo danes v Ustavi. Glasovalo je nekaj več kot 250 tisoč za, 180 tisoč proti. Če bi hoteli, da je tak zakon uspešen, pa bi morali imeti čez 340 tisoč glasov. To pomeni, da je bil to eden od tistih zakonov, ki so se masovno vrteli v takratni poluciji referendumov, spomnite se telekomunikacijskega, rudarskega, železničarskega pa kakšne vse referendume smo imeli, ki sploh niso več imeli nekih resnih obiskov. Zato so prišle te varovalke v Ustavo, da se ne bi našli kakšni taki junaki, kot je med nami kolega Čuš, da bi producirali takšna neumestna vprašanja. Neumestna vprašanja pa zgolj iz tega vidika, ali je to primerno, da država ureja. Ne pa da bi rekel, da je to neumestno vprašanje, ali bi se mi o tem pogovarjali, ali je to smiselno ali ne. Ker se danes pogovarjamo, bom naštel kar kopico razlogov, zakaj država tega ne sme regulirati. Eden od razlogov je zagotovo poseganje med socialne partnerje, ker v takšnem primeru mi socialnih partnerjev več ne potrebujemo. Potem recimo, da bomo vse te stvari, kot se je včasih to delalo v komunizmu, lepo urejali z zakoni, jih predpisovali, normirali do onemoglosti; še malo, pa bomo imeli neke perestrojke. Vse tisto, kar smo pobegnili od nekkih zahtev, bi se na nek način radi uvrščali.

Drugi razlog je zagotovo ta, da mi ne smemo in ni prav, da delamo namesto sindikatov. Sindikati naj opravijo svojo službo; in to je vsa matematika, nobene druge ni. Kadar ne uspe sindikat svoje naloge opraviti, mora Državni zbor posegati v minimalno plačo, nedeljske trgovine pa kaj še vse. Naj se zmenijo med seboj. Tretja stvar, ki se mi zdi zelo pomembna, je ta, eni bodo rekli, da trgovci sami prosijo, da mi to z zakonom uredimo in zapremo nedeljske trgovine. Oprostite, samo dva trgovca sta, ki si ta hip to želita, dva pa ne; in to je dejstvo. Koga zaščititi? Ene trgovce, ki se jim reče slovenski; pa enega, ki ni slovenski, pa bi ga radi imeli za slovenskega, pa drugega, ki niso slovenski in bi radi rekli, da se temu ne bo zgodilo?! Na Hrvaškem imajo zelo podobne probleme. Pred kratkim, 18. 12. 2017, berem: »Lidl bacio rukavico konkurenciji: neče raditi tri dana blagdana.« Kaj to z drugimi besedami pove? Povsod, po vseh poslovalnicah je Lidl dal odgovor – ker imajo zelo podobno vojno – Mi bomo za vse praznike zaprli, tri dni ne bomo delali. Bomo zaprli trgovine, pa da vidimo sedaj te junake, ki govorijo, da bi radi zaprli te trgovine ob nedeljah. Tukaj gre za boj, za konkurenco med trgovinami. Naslednja stvar, ki se mi zdi neumestna. Vsi imamo trgovinske centre pred seboj – Spar, Mercator, da ne naštevam vseh. Znotraj imamo različne trgovine, storitvene dejavnosti. In kaj se zgodi? Notri imamo tudi gostince, ampak v tej državi gostinec lahko dela 365 dni v letu, kadar hoče, kolikor hoče, urnik si sam postavlja. Če pa bo slučajno prestopil vrat trgovinskega centra, ga bo pa Čušev ideološki predlog zaustavil in bo rekel: Ne, ne, ljubček dragi moj, ti pašeš pa k trgovini in ti tukaj ne boš delal. Razen če bo edini kreten, ki bo znotraj centra, ki bo plačal vse stroške, da bo center odprt, pa da bo njegova osamljena restavracija delala zaradi tega, ker on ni trgovec in zanj to ne velja. Seveda ta logika ne bo zdržala. Pa da bom bolj konkreten.

Če ne gremo v centre, zakaj tega maserjem ob nedeljah ne določimo, da so tudi oni prosti in jim ni treba delati?! Pa vseeno izvajajo masaže pa se ukvarjamo z raznimi spa zadevami. Ker tukaj gre za družine in otroke, ali kako?! Ti pa lahko posegajo v to polje. Lepo vas prosim, tako razmišljanje je abotno. Prav abotno, nikamor ne pripelje. Da ne naštevam vseh ostalih storitvenih poklicev, za katere se pa Čuš ne bori in jih ne zagovarja. Zanimivo! Zakaj ne zagovarja tistih delavk pa tistih Azijk, ki jih imamo zdaj vedno več, ki, uboge reve, masirajo, niti jih noben ne kontrolira? Zakaj pa tega nihče ne bi prepovedal ob nedeljah? Jih bom še nekaj naštel, da boste videli, kakšen absurd nastaja ob takšnem predlogu. Nekaj podobnega je počel že prejšnji sistem. Kolega Čuš se tega ne more spomniti, 80. leta, mislim, da je bil takrat star, zelo mlad je bil, v bistvu sploh ne vem, če se je že rodil, pojma nimam. S tem se jaz ne ukvarjam, ampak mu bodo razložili starejši od njega. V 80. letih se je vrtela zelo lepa

nadaljevanke, vsi Slovenci pa vsi v Jugoslaviji so jo strašno radi gledali. Pa to ni bil Bolji život, ampak je bila to nadaljevanke Dinastija. Vse skupaj se je dogajalo v Detroitu. Mimogrede, to je bilo eno mesto, ki je vmes že propadlo, ker je konkurenca delovala. Celotno mesto je propadlo, je šlo v bankrot. Zdaj so se že postavili na noge, ampak ta nadaljevanke je bila predvsem zaradi tega fajna, ker so prodajali neko idilo in reklamo o tem, kako bogataši živijo in se ukvarjajo drug z drugim, samo delati nikomur ni bilo treba. Kje je tukaj primerjava s trgovino? Dragi moj kolega Čuš, ne boste verjeli, ampak v Makedoniji so to dinastijo leta 2006 prepovedali. Pa veste, zakaj? Ker je ponujala lažne upe.

Kaj vam hočem povedati? Da seveda ne živimo v državi, kjer bomo diktirali ljudem načina življenja, navad, kako naj živijo in kako naj preživljajo svoj prosti čas. Včeraj smo jim določili, koliko slovenske glasbe morajo poslušati po radiu, danes jim bomo povedali, kako naj se obnašajo v nedeljo, jutri jim bomo povedali, kaj naj gledajo po televiziji in katere umetniške uprizoritve so dovoljene in katere ne oziroma koliko slovenskih od teh mora biti, ker je preveč tujih. Pojutrišnjem pa jim bomo povedali še, kako naj se sprehajajo po cesti oziroma kaj naj počnejo med tednom, ker vikende smo jim že dopovedali. Oprostite, jaz osebno ne bom nikoli pristal na to, da logiko svobodne odločitve, kaj naj človek počne v prostem času, zamenjamo za splošno normirane in predpisane kulturne navade. Oprostite, jaz te logike kot liberallec ne bom nikoli sprejel. Nikoli! In kar je še bolj pomembno, ni res, da se pogovarjamo o tem, kaj bo družina in otrok počel. Odpiramo zelo jasna ideološka vprašanja, ki so se, mimogrede, odpirala že takrat na referendumu, samo s to razliko, da zdaj prefriganost in z napak iz preteklosti marsikdo molči, ki se je takrat zelo oglašal. Vas ni bilo takrat zraven, ko smo razpravljali o tej temi – in so bile zelo žgoče. Zelo jasno je bilo povedano, v nedeljo se ve, kaj se dela – se vstane, umije, se moli, se gre v oštarijo in se gre s temi nebulozami na sprehod. Lepo vas prosim! Ne meni krojiti življenja in mi govoriti, kaj bom počel v nedeljo s svojo družino in kaj je za mojega otroka dobro. O tem ne bo govorila ne Cerkev, ne država, ampak bo odločal starš sam, doma. Naredil bo to, kar je naučen od svojih staršev; ne pa tega, kar mu bo država diktirala. To so ideološka vprašanja.

Danes so ta vprašanja, jutri so pa že naslednja. Cerkev se je že preveč vmešavala v ta ideološka vprašanja v tem državnem zboru. Oprosti, kolega Čuš, mlad si še, pa ne razumeš, saj ti bodo starejši kolegi razložili, v čem je problem, ali pa boš slej kot prej doživel na svoji koži. Ne dovolim, da mi tudi moje spolno življenje ureja Cerkev. In to počne kar naprej; najprej s spolom, potem mi ureja, kaj bom delal ob nedeljah, jutri pa še, kaj bom poslušal in kaj bom bral. Na koncu pa se sklicujete na naslednje zadeve, kot so: v Italiji, v Avstriji, na Poljskem ... Oprostite, to so države, v katerih z

njihovo logiko jaz ne želim živeti in ne želim prevzeti njihovih vzorcev, njihovih navad, zato mi jih sploh ne omenjajte, kako imajo to urejeno tam. In ne delajte mednarodnih primerjav, jaz teh kulturnih vzorcev nočem imeti. Kolega Čuš, veš, kaj je nespodobno, da se nonstop smeješ ob tem vprašanju, v bistvu pa se ne zazreš v globino vprašanja, ki si ga odprl. Danes v parlamentu samo diskutiramo in prav je, da diskutiramo. Ti bom povedal, kje je problem. Ni problem v delavkah, to je treba urediti s kolektivnimi pogodbami, to naj urejajo sindikati, to naj urejajo z pogodbami, tako kot je treba. Ali si zasluži več denarja? Seveda si ga! In ne boš verjel, marsikatera delavka še danes prosi, če bi lahko delala v nedeljo, ker je boljše plačana kot med tednom. Ali je to nedeljsko delo, ker je več plačano, upravičeno in dobro plačano, to je pa drugo vprašanje; vendar naj s tem se ukvarjajo delodajalci in delojemalci, ne pa ti, jaz pa vlada. To naj oni urejajo.

Naslednja stvar, ki je problematična s celega vidika iz tvojega zakona, pa je naslednji problem, ki smo ga imeli že leta 2003. Bomo delali izjeme. No, pa pogledjmo, kako bi delali te izjeme. Veš, kako so tekle razprave takrat? Koliko bodo velike tiste dežurne trgovine, ki bodo ponujale ta živila in tako naprej. In potem so si izmišljevali – trgovina, ki je velika do 200 kvadratnih metrov, je še lahko odprta; vse, kar je več kot 200 kvadratnih metrov, pa ne sme več biti. Potem pa so nebulozno reševali rešitve na ta način, da bi z nekimi pregradami ob nedeljah zmanjšali trgovino na 200 kvadratnih metrov, z nekimi trapastimi zavesami, tako kot danes to počnejo za alkohol na bencinskih pumpah. Kaj je turistični kraj? Od 2003 pa do danes se je spremenilo, kaj je turistični kraj. Ne boš verjel, ampak Ljubljana je najbolj obiskano turistično mesto v tej državi. Kaj to pomeni? Da bomo v Ljubljani naredili izjemo. Kje so največji trgovski centri? V Ljubljani, torej bodo vsi odprti. Torej je zakon po tej logiki nesmiseln, butast, če mene vprašaš, ker enostavno ne izloča teh izjem. Te izjeme, oprosti, naredijo še nekaj drugega – ljudje bodo ob nedeljah vseeno kupovali živila, pa če ti to hočeš ali nočeš. Z dekretom, z regulacijo jih bomo preusmerili na bencinske pumpe, kjer so pa živila v osnovi dražja. Boš rekel, da so samo živila. Lepo te prosim, v roku enega leta boš tam našel tudi copate, ki bodo med živili, zato da bodo kupovali copate, ker bodo črpalke naredile iz tega biznis. Petrol je itak že naredil, pa ne samo Petrol, vse bencinske pumpe so naredile iz trgovine že zdavnaj biznis. Oprosti, oni naredijo več prometa samo s prodajanjem v trgovini kot pa s prodajo bencina. In ta delež je absurden. To pomeni, da sploh ni svojega namena v tem, kar hočeš doseči, ne, ker bodo še vedno hodili v trgovine. Na koncu se jim bo samo drugače reklo, ne boš verjel – pumpe; ampak trgovine. In bodo prefriganost našli način, kako izboljšati dostopnost, komoditeto, kaj vse se bo ponujalo.

Kar naenkrat bodo zraven pump začele rasti storitvene dejavnosti, kar naenkrat boš še spa našel zraven pumpe in tako dalje. Vse samo zato, da se bo kupca pritegnilo, človeška domišljija ima neizmerne meje, verjemi mi, marsikaj sem povedal, kar je danes fantastično slišati, ampak že jutri se to lahko uresniči, prav zaradi takih norih predlogov. Če razdelim, kakšne dimenzije tvoj predlog ponazarja. Ponazarja štiri različne dimenzije. Prva dimenzija, ki jo ti zagovarjaš, je zagotovo ideološka in nič drugačna. To, da ti meni zdaj govoriš, da te skrbijo trgovke, vsi ostali poklici pa te ne skrbijo, jaz pač v to ne verjamem. Zato vem, da gre za ideološko vprašanje in nič drugega, kar je zelo nevarno. Druga dimenzija je delodajalec–delojemalec. Kdo te stvari ureja? Tretja dimenzija je zagotovo trgovinska vojna, ki se v resnici dogaja; in temu se po slovensko reče nič drugega kot navadna konkurenca. Saj ti dobro veš, da bi vsak trgovec, ki mu samo malo matematična logika deluje v glavi, že zdavnaj zaprl trgovine ob nedeljah, ker mu je to samo breme in strošek. On mora takrat plače dati, mora obratovalne stroške pokrivati in vse. Prodaj bo pa enako kot prej, po tej tvoji logiki. Ampak kaj se zgodi? Da je samo ena trgovina odprta v nedeljo, on začne izgubljati kupce, to pa pozabljaš in tega nikjer v svojem zakonu ne poveš, nakupovalne navade so moč in orožje vseh trgovin. Če se jaz navadam na eno trgovino in na police, kako so stvari tam zložene, mene druge trgovine več ne zanimajo, ker preveč časa porabim. In to je problem, zakaj trgovin ne zaprejo vsi, razen če bi se vsi istočasno dogovorili, kar se pa ne bojo.

Je država tista, ki mora poseči v to? Ne. In še enkrat ne, nikoli. Ker ko začne to početi in ko bo enkrat to naredila, se bo že jutri, v naslednjem sklicu parlamenta ali pa še kakšnem kasneje država in vlada začela ukvarjati z ideološkimi vprašanji, ki se ju sploh ne tičejo, in z regulacijo različnih zadev v tej družbi; in jaz več ne bom svoboden. Ekonomska svoboda pomeni tudi človeška svoboda v marsikaterem različnem pogledu, ampak to pa je dimenzija, katere pa ti že več ne dojemaš, ker ti gledaš samo družino in otroka, ker za to ti gre. Kajne? In zadnja dimenzija je pa ta dimenzija, ki jo ves čas ponavljam. Moram reči, da si kar nekaj člankov sem prebral na to temo. V Dnevniku je bila kolumna novinarko Tatjane Pihlar, bom citiral, je zadela s komentarjem. Pove svoje razmišljanje v tem komentarju, kaj si mislih o teh trgovinah, potem pa izreče naslednji stavek: »Vstopil je nov igralec nedeljskega trgovinskega pingponga, poslanec Andrej Čuš, mladenič, ki je bil v referendumskem letu 2003 star komaj 13 let in ki se mu je med tokratnimi spori med trgovci in sindikati prikazala sama Marija.« Zakaj Marija? »Po lanskem razhodu z Janševim SDS«, da ne berem naprej, ker to niti ni moj namen, da bi te šel tako daleč diskreditirati, je bil v resnici samo en problem – kako boš dosegel svojo prepoznavnost. Jaz

nisem proti, da se boriš za svojo prepoznavnost, in bom vesel, če boš izvoljen naslednji mandat v parlament; ampak, lepo te prosim, ne na temah, ki so na dolgi rok izredno nevarne, pa čeprav delujejo na začetku iskrene, poštene, kako bomo dosegli, da bodo Slovenci ob nedeljah imeli prosti dan. Oprosti, prosti dan imamo že danes, že danes ga imamo, ampak brez da bi si nekdo želel in upal posegati ter v imenu države govoriti, da bo meni povedal, ali jaz lahko hodim v trgovino ob nedeljah ali ne. Prikrito, na ta način, da bo rekel, da trpijo delavke; ob tem da pozabi, da se dogaja trgovinska vojna, in istočasno ob tem, da nabiraš politične točke. To je poceni, demagoško in zanič. Tega kvalitetni, dobri poslanci ne počnejo, vsaj na tak način ne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlagatelj gospod Andrej Čuš, izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa.

Na to se moram odzvati. Čeprav je na koncu rekel, da tega dobri, kvalitetni poslanci ne počno, pa mislim, da je razprava njegovega predhodnika šla povsem v neko drugo smer, lahko rečemo celo v smer nesramnosti in diskreditacije, ampak jaz se v to ne bom spuščal. Ko sem se pripravljaj na današnjo sejo Državnega zbora, sem bil zelo vesel, ko sem videl, da se je k besedi javil kolega Möderndorfer. To namreč nekako pomeni, da to je prava tema, do katere se je treba opredeliti, in da je tudi njemu vzela pozornost. To pomeni, da gre za neko veliko temo, lahko rečem, da sem celo počaščen. Če pa gremo naprej, ker se ne bomo spuščali na tak nivo. Zakaj sem rekel: »Previdno, za otroke gre.« Ne zato, ker bi jaz to uporabljal kot argument, zakaj sem za to, ampak izključno zato, ker sem nekatere, ki so se zadnjih pet, deset let velikokrat drli pred parlamentom, v parlamentu, vsepovsod drugje, na forumih, socialnih omrežjih, pač spodnesel, da morajo biti konsistentni. In če so leta 2003 to podpirali, danes pa naenkrat ne, jih je očitno treba nekako opomniti, zakaj in s kakšnimi argumenti so to takrat zagovarjali. Država ureja odpiralne čase trgovin marsikje. V Avstriji, Nemčiji so trgovine ob nedeljah zaprte, na Madžarskem pa so jih lansko leto odprli. Ne vem, katera od teh držav je kolegu Janiju za vzor; mislim, da mu Madžarska vseeno ni, če pravi, da je tak liberallec.

Ne morem tudi razumeti, kako lahko kolega Möderndorfer ve, kakšna so stališča določenih trgovcev glede tega zakona. Ali ste imeli kak stik, je pri vas bil kak lobist? Jaz namreč ne vem, kakšna stališča so imeli trgovci, razen kar sem slišal v javnosti s strani Trgovinske zbornice. Upam tudi, da ta agresiven nastop proti meni ni povezan z vstopom Petrola v sponzorstvo Košarkarskega kluba Union Olimpija, ki ga, roko na srce, tudi sam kot Štajerc podpiram in upam, da se vrne v stare

čase slave. Imam pa nek občutek, da je ta agresivnost povezana tudi s tem; saj smo vsi politiki in vemo, da v politiki ni naključij. Lažne upe so obljubljali tudi marsikateri politiki Stranke modernega centra, pa menim, da sem zelo korekten danes. Nekateri politiki Stranke modernega centra so obljubljali marsikaj, vendar lažne upe. Danes vidimo, da so to bili lažni upi. Jih bomo danes zaprli in prepovedali, tako kot so leta 1980 v Jugi?! Ne vem, retorično vprašanje, odgovori pa naj si vsak sam. Ko sem dobil kritike, zakaj najprej trgovci; nekje je treba začeti. Če si imel o tem referendum in če nekako znaš ločiti nujne in nenujne poklice, madona, potem pa veš, kje začeti; saj ti kar vpije, kje začeti. Se pa strinjam, nekje je treba začeti in s tem nadaljevati. In to bomo. Jaz tudi podpiram dobre predloge Levice, Desusa, koalicije in bivše stranke, tu ne vidim nekih problemov. Če pa sem se že kdaj vtikal v to, s kom kdo spi pa si deli posteljo, pa bom povedal, da morda res; vendar mislim, da imamo veliko drugih, pomembnejših težav danes v Sloveniji za urediti. Tudi ignoriranje volje ljudi in referendum je po mojem mnenju pomembnejše.

Zakaj sem se smejal pri nekih opazkah? Smejalo sem se zato, ker ravno zaradi ideologije sem jaz danes v tej klopi in ne več nekaj mest naprej. In mene zdaj tu fopati o nekih ideoloških temah in parolah, prosim lepo! Res je, da sem, boste rekli froc ali šmrkavec, ampak nekaj izkušenj pa že imam. Če se pogovarjamo o posegu v svobodno gospodarsko pobudo. Ustavno sodišče je povedalo, da to ni poseg v svobodno gospodarsko pobudo. Zdaj pa ne vem, ali bom jaz magister medkulturnega menedžmenta, po domače družboslovja – nočem nikogar tu žaliti ali pa naključno izbrati, ker ne poznam vaših izobrazb –, ali je to vaše stališče? Ne vem. Seveda ima vsak svoje stališče, ampak Ustavno sodišče je povedalo o tem vse, kar je moralo. In se ne zdaj zopet tu postavljati v vlogo sončnega kralja, da smo vsi drugi zanič, vi pa najbolj pametni. Boste rekli, res je, saj vsaka politična akcija gre z namenom, da dobiš podporo ljudi. Jaz tega nikoli ne zanikam, seveda gre in namen je dobiti podporo ljudi. Ali ni to naloga vseh politikov? Ne vem. Bom pa povedal tako. Če bomo padli, bomo padli pokončno; ne bom pa zato menjal pet strank in bil političen migrant. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Repliko ima gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Kolega, imel si večino retoričnih vprašanj, na ta ti ne bom niti odgovarjal, ker si si nanje, zgleda, že vnaprej sam odgovoril. Sem ti pa dolžan dva zelo jasna odgovora. Prvič, če sem jaz sončni kralj, potem smo tu vsi sončni kralji. V parlamentu – vidiš, da je okrogel – se pač pogovarjamo, dajemo različna mnenja, stališča. Če se te je kakšno dotaknilo, upam, da se te je,

da boš v prihodnje bolj razmislil, kaj vlagati. Glede kontaktov pa ti dam en zelo jasn nasvet. Če imaš kakršnokoli informacijo, da se je kdo sestel in karkoli lobiral, ne bi kdorkoli to prijavil, prosim te, če to narediš, ne da tukaj namiguješ in osiraš kolege in kolegice, kdo ima kašne kontakte in kdo ne. Jaz svoje delo opravljam tako, kot je treba, in sem zelo eksakten in za razliko od marsikoga prijavim tisto, kar je treba. Se pa s tabo popolnoma strinjam, Petrol Olimpija mora funkcionirati, saj je najboljša.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat. Pripravi naj se gospod Luka Mesec in gospa Andreja Potočnik.

Gospa Poropat, izvolite, imate besedo.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane in spoštovani!

21. 9. 2003 so državljani izglasovali referendum o odpiralnem času trgovin. Referendumsko vprašanje se je glasilo: »Ali ste za to, da se v Predlogu zakona o spremembi Zakona o trgovini določi, da so prodajalne za nujne življenjske artikle odprte največ do deset nedelj v letu, razen bencinskih servisov, prodajaln v bolnišnicah, hotelih, na letališčih, mejnih prehodih ter železniških in avtobusnih postajah, z omejeno površino, ki so lahko odprte brez omejitev?« Referenduma država ni spoštovala. To je nedopustno. Kot pravnica menim, da ni dopustno, da država referendumske odločitve državljanov ne spoštuje, pač pa podleže pritisku kapitala, ki tepta človekove pravice. Tu gre tudi za nespoštovanje Splošne deklaracije o človekovih pravicah, pa bom o tem malo kasneje povedala nekaj besed.

Zakon, ki ga je vložil poslanec Čuš, je sprožil v javnosti mnoge razprave. Določeni ljudje so se postavili na stališče podpreti zakon, določeni pa so proti temu in si želijo, da bi trgovine ostale odprte kot doslej, vse dni v tednu in čim več ur, od jutra do noči. Vsak ima svoje gledanje in svojo pravico, da tako misli. Včeraj sem govorila z več ljudmi o tem vprašanju in eden od njih mi je odgovoril, da morajo biti trgovine po njegovem mnenju odprte. Morajo biti odprte zato, da si delavci v trgovini na ta način povišajo svojo plačo, ker imajo mizerne plače. In dejansko je to res. Delavci delajo za 3,4 evra bruto urne plače. To je tako nizka plača, da običajno ne dosežejo niti minimalne plače. S tem reševati problem te mizerne plače, ki marsikdaj ne doseže niti minimalne plače, je ponižujoče za te ljudi in mislim, da bi morali delavci v trgovini pa vsi delavci, ki delajo polni delovni čas, zaslužiti več kot minimalno plačo. O minimalni plači smo v tem državnem zboru že razpravljali in ugotavljali, da je prenizka in da je treba to urediti. Minimalna plača mora tudi po 23. členu Splošne deklaracije o človekovih pravicah zagotavljati dostojno preživetje delavca

in njegove družine. To pa je pri nas marsikdaj vprašljivo oziroma je te stvari prav zato treba urediti. Tu bi dodala še en stavek, da ne govorim samo o trgovcih, ker pač se ta zakon nanaša na trgovce; drugače pa me zanimajo vsi delavci, ki delajo za minimalne plače in ne morejo dostojno preživeti, ker so pač te prenizke.

Nadalje bi še nekaj besed o nedeljskem delu. Menim, da vsak človek, vsak delavec zasluži, ne le zasluži, ima pravico do enega prostega delovnega dne v tednu. Zakaj? Zato, da si oddahne od napornega dela, da si nabere novih moči za nov delovni teden, tudi da se posveti svoji družini, otrokom, svojemu partnerju, da gre lahko v naravo ali pa k maši, tisti, ki v nedeljo hodijo k maši, tudi to je njihova pravica, in da si potem z družino privoščijo dobro kosilo z vsemi družinskimi člani. Tukaj bi spomnila še na 24. člen Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki pravi: »Vsakdo ima pravico do počitka in prostega časa, vključno z razumno omejitvijo delovnih ur ...« In to si je tudi treba vzeti k srcu in imeti v uvidu, ko govorimo o odpiralnem času v trgovinah. In ko s tako vehemenco trdim, da morajo biti vse dni odprte, jaz poznam, ker sem kar precej starejša od gospoda Čuša, vem, kako je bilo, ko smo imeli trgovine že v soboto popoldne zaprte pa v nedeljo zaprte, seveda pa smo imeli takrat določene trgovine dežurne v bolnišnicah, v posameznih mestnih četrtih, govorim za Maribor, sigurno je bilo enako tudi v Ljubljani. Ljudje, ki so nekaj pozabili ali pa med tednom res niso imeli časa, so lahko v nedeljo šli v trgovino. In to bi jim tudi v prihodnje zagotavljali, s tem da ne bi bile vse trgovine odprte. To je moje mnenje.

Tudi to, ko govorimo, da so druge službe, ki morajo biti v nedeljo nam, državljanom, na razpolago. Seveda, to tudi vem, da imamo zdravnike, da imamo medicinske sestre, da imamo drugo osebje v bolnišnici, na primer ko bom jaz bolna, da me bo kap ali karkoli, da mi pomagajo takrat, ko potrebujem. Da potrebujemo tudi policiste in tako dalje in še in še, ampak po mojem mnenju trgovine pa res ne potrebujemo od ponedeljka do nedelje, od jutra do večera. Zato bi še čisto na koncu povedala naslednje. Spoštovane in spoštovani, odločiti se moramo, ali bomo v tej državi vztrajali pri dela prostih dneh, ali pa se bomo podredili interesom kapitala in še naprej teptali 24. člen Splošne deklaracije o človekovih pravicah. Vsekakor pa se ne morem strinjati s tem, da v tej državi ne spoštujemo odločitev, ki jih državljani sprejmejo na referendumu. In še tole bom dodala. Veseli me, kar je danes povedal predstavnik Vlade v tem državnem zboru, da bi bilo treba Zakon o trgovini dopolniti, spremeniti. Mi je žal, da ta vlada tega več ne more, vsaj tako sem razumela, pač naj to stori naslednja vlada. Že to, da je vlada spoznala, da bi bilo treba Zakon o trgovini spremeniti, mi veliko pomeni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Luka Mesec. Pripravita naj se gospa Andreja Potočnik in mag. Bojana Muršič.

Gospod Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav.

Jaz bom zakon seveda podprl. Podprl pa ga bom iz naslednjih jasnih razlogov. Prvič, ker živimo v svetu, ki nas sili, da vsi delamo vse dneve od jutra do večera. V bistvu postajamo ljudje, ki živimo samo še za to, da delamo. In mi kot leva stranka, kot socialistična stranka, stranka, ki si prizadeva za preobrat, imamo eno od prvih zahtev, da razmerje med delom in življenjem obrnemo – da bomo delali za to, da bomo živeli; ne pa da bomo živeli samo še za to, da delamo, kot zdaj. Drugič. Podprl ga bom zato, ker ni pošteno, da so trgovci, trgovci in vsi zaposleni v trgovini praktično na minimalcih. In če jih vprašate, zakaj delajo ob nedeljah, vam bodo povedali, zakaj pristajajo na delo ob nedeljah, vam bodo povedali, da enostavno zato, ker je nedeljsko delo, ki je bolje plačano, pogoj, da sploh dobijo neko dostojno plačo na koncu meseca. In tega se ne rešuje s tem, da jih še naprej silimo, da delajo ob nedeljah, ampak s tem, da se poveča minimalno plačo. Tretjič. Podprl bom zato, ker ni, kot smo slišali že s strani številnih drugih govorcev, popolnoma nobene potrebe, da so trgovine ob nedeljah odprte. To niso urgentni centri, to niso centri za nujno medicinsko pomoč, to niso reševalci; to so trgovine. In jaz sem tukaj slišal poslance, ki ste praktično vsi rekli, da se samo izjemoma poslužujete trgovin ob nedeljah. In tudi ne vidim nobenega razloga, zakaj to ne bi postala norma. Konec koncev je to norma v Avstriji, Nemčiji, Švici in še kakšni drugi državi, po kateri se radi zgledujemo.

Drugi del moje razprave bo šel kot poziv koaliciji. V koaliciji ste prispevali podpise za splošno razpravo o tem zakonu, v Levici jih nismo. Nismo jih pa ravno zaradi tega, ker smo pričakovali, da se bo zgodilo to, kar se dogaja danes, da boste podpise dali, potem pa boste rekli: Ja, saj mi smo želeli razpravo o tem, ampak ta zakon ni dovolj dober, se pravi da ga bomo zavrnili, ker ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Tako se ne dela. Kadar koalicija prinese zakon, ga v Levici vedno preberemo in potem povemo: V prvem branju smo, ga bomo podprli ali pa se bomo vzdržali, ker verjamemo, da se ga v drugem branju še da popraviti. Lahko pogledate magnetograme iz prejšnjega tedna, pri nekaj zakonih smo tako naredili in tega se tudi redno držimo. In če ga v drugi obravnavi popravimo, ga podpremo, drugače ga ne. In tudi za ta zakon lahko danes rečete, da je preveč ohlapen ali pa da bo pripeljal do zlorab, kar je gospod Cantarutti povedal, ampak, oprostite, to je prvo branje. Danes se pogovarjamo o tem, ali je zakon načeloma ustrezen, ali se načeloma strinjamo s tem, da so trgovine ob nedeljah zaprte. Kako točno se bo pa to določilo, je pa

stvar drugega branja. In vsi, ki ste mislili resno s svojim podpisom, pač ne morete danes reči, da ni razlogov za podporo. Če ste sopodpisali, mislim, da je samo ena možnost pri odločitvi o glasovanju danes; in to je podpora. To bom jaz tudi naredil, čeprav se tudi ne strinjam z vsemi rešitvami, ki so, ampak to je stvar za drugo branje.

Za konec si bom pa privoščil malo polemike z Janijem Möderndorferjem. Jaz se mu v bistvu zahvaljujem, ker prej si nisem predstavljal, kaj bi sploh lahko bili razlogi ali argumenti za nasprotovanje temu zakonu; zdaj pa smo dobili nek obris, v katero smer bi to lahko šlo. Gospod Möderndorfer, jaz bom začel tako. Vi ste predstavili celo stvar kot boj posameznika, ki bi bil svoboden kot ptica iz Mobitelovih reklam, in države, ki mu pristrže peruti in ga stiska v kot. Potem daste v to enačbo še Cerkev, ki se skriva za državo, in dobimo neko reprizo Cankarjevih Hlapcev, pri čemer vi seveda igrate pogumnega Jermána. Ampak vas moram razočarati, mislim, da ste tisto serijo, ki so jo prepovedali v Makedoniji, vzeli preveč resno. Ne živimo več v takšnem svetu. Svet danes je obraten, ni več vprašanje to, ali ti bo država predpisala, da moraš iti v nedeljo k maši in po maši v oštarijo ter potem zmoliti pokoro; ampak je svet tak, da če država ne bo regulirala trga in kapitalizma, bomo ob nedeljah vsi delali in ne bo možnosti, da bi šli k maši ali v naravo, da bi bili z družino, če hočete, ker gre za otroke. V ta svet drvimo in zato rabimo državo kot branik pravice do prostega časa, kot regulator, da nam sploh omogoči neke osnovne možnosti za dobro in dostojno življenje v tem svetu. Lahko pa gremo v skrajno liberalno smer, kar vi predlagate, ampak potem ne boste dobili posameznika, ki bo vzletel, ampak posameznika, ki bo delal cele dneve, kar se že itak dogaja, ki bo delal tudi ob vikendih, ki ne bo več imel prostega časa, ki pač ne bo imel regulirane plače in bodo šle proti dnu. Saj take države poznamo, malo se ozrite proti Vzhodu. S tem bi zaključil in mislim, da je jasno, zakaj bom ta zakon podprl, ker takega sveta nočem.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Repliciram kolegu Mescu predvsem v tistem delu, ko ga je strah, da bom preveč cankarjansko odigral svojo vlogo. Zavedajmo se ene stvari, jaz sem liberalec, nisem pa neoliberallec. Ta vaš poskus izleta v to smer vam ne bo uspel. Je pa dejstvo, da zame je svoboda takrat, ko jaz odločam, kaj bom počel. Ker imamo danes razpravo o zakonu, kjer namigujejo, da je treba trgovine zapreti zato, da se bom jaz lažje odločil, da bom imel več prostega časa za izlet na planino, je to zame popolnoma ideološko vprašanje. Me pa skrbi, kolega Mesec, kako to, da se borite samo za trgovke. Pa nimam nič proti, da se borite za njih;

ampak se samo za trgovke v tem primeru. Žal mi delamo zopet selekcijo. Tam, kjer je regulacija, odpove vse ostalo. Jaz imam dovolj teh državniških zgodb, kjer se mora država v imenu ljudstva vmešavati, da bo nekaj regulirala in potem uredila svoja ideološka vprašanja. Kdaj je človek najbolj srečen? Ko ga država pusti pri miru in se neha vmešavati v njegovo delo, kar velja za gospodarstvo še prav posebej. Vi na vsak način vztrajate, da moramo mi kot država vstopati na polje, kjer se trgovci med sabo ne morejo zmeniti. Ne, samo proti temu sem. Če se bodo zmenili, da bodo zaprli trgovine, super, naj jih imajo zaprte; ampak ne s pomočjo države, ker so se oni nesposobni to dogovoriti. A, da bo vmes kakšna trgovina propadla; v zgodovini je jasno, da se veliki trgovski centri zapirajo, se preoblikujejo in se vračajo nazaj na manjše trgovine. Moramo mi res sodelovati pri tem?!

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, dr. Trček, izvolite, imate besedo.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo. Ne bi rad zlorabljal postopkovnega, ampak pol stavka moram povedati.

To, kar je govoril gospod Möderndorfer, je čista ideologija, isto, kar govorimo vsi drugi. Kot sem rekel, to je ključno političnoekonomsko vprašanje. Gospod Möderndorfer kot izkušen maček v politiki ve, da Luka ne more nazaj replicirati in potem malo nabije. Če ne bi sedel na ušesih, bi zelo jasno slišal iz stališča, ki sem ga podal, da se ne zavzemamo zgolj za trgovce, za štacune. Če bi Stranka modernega centra poslušala razpravo o minimalni plači in ne bi sedela na ušesih, bi tudi to slišali.

Moj postopkovni predlog je, naj si operejo ušesa. Hvala za besedo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Franc Trček, ali moram kaj dodati? Jaz mislim, da sta oba govornika pred vami lepo, korektno, v skladu s Poslovníkom debatirala. To pa se mi je zdela rahla zloraba, ampak nadaljujemo, kar je bolj pomembno.

Gospa Andreja Potočnik, izvolite, imate besedo.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Naj mogoče takoj na začetku odgovorim kolegu Čušu in kolegu Luki Mescu glede podpore Stranke modernega centra. Na začetku, ko je kolega Čuš vložil predlog zakona, ki originalno ni čisto njegov, ampak to danes ni pomembno, da podpiramo namene in cilje, ki jih zasleduje ta zakon, da je pa potreben še dodaten socialni dialog oziroma odpreti debato z ostalimi deležniki. Hkrati je treba pripraviti ustrezne amandmaje, kar se tiče izjem. Zgodila pa se je dodatna nova okoliščina, ki jo takrat nismo vedeli. To pa je ekspresno sprejetje socialnega dialoga. Vsi se tukaj strinjamo, da tako hitro do socialnega dialoga še ni prišlo, kot

je prišlo v tem primeru. Kolega Čuš, jaz sem izjemno vesela za razliko od mojega kolega Janija, da ste ta predlog zakona vložili. S tem socialnim dialogom, ki se brez tega zakona sigurno ne bi odvil, smo prišli korak naprej. Jaz osebno menim, da ta korak sigurno še ni zadosten, je pa korak v pravo smer; in to je zaščita delavcev in delavk, ki delajo ob nedeljah, ki delajo za slabe plače in jim je tudi ob nedeljah odvzeta pravica do prostega dne. Ob nedeljah so doma otroci, verjetno staršem nič ne koristi, če imajo potem prost ponedeljek, ko morajo iti otroci v šole, ko imajo interesne dejavnosti. Tisti prosti dan je sigurno preživet drugače, kot bi bil preživet ob nedeljah.

V oči mi je tudi padel dostavek pri aneksu h kolektivni pogodbi, pri socialnem dialogu, da ta aneks ne bo veljal, če bo zakon sprejet. Tukaj se jaz lahko vprašam, kako iskreni so bili socialni partnerji ob sprejetju tega zakona. Se pravi, da je ta aneks sprejet samo zgolj zaradi vloženega zakona; in tukaj si moramo vsi pripisati en velik plus. Kolega Meseca trenutno ni v dvorani, tudi sama sem prispevala svoj podpis za splošno razpravo danes. In sem vesela, da sem ga prispevala, ker mislim, da je ta debata izjemno pomembna in nujna. Kot sem že prej omenila, se potem odpira še dodatno vprašanje, ki ga je izpostavil kolega Čuš, sama reprezentativnost sindikatov. Očitno imamo tukaj še možnosti za izboljšave, očitno se bodo v sindikatih morali dogovoriti, koga dejansko zagovarjajo oziroma kakšno številko članov dejansko zagovarjajo; mogoče tudi skozi ta socialni dialog, ki so ga sprejeli. Naprej, večkrat je bilo rečeno tudi s strani delodajalcev, da se politika ne sme vtikati v zaprtje trgovin, da je to politikantstvo. Jaz osebno sem se odločila za vstop v politiko zato, da tam, kjer le lahko, kjer je le možno, ščitim šibkejšo stranko. In menim, da je v tem primeru šibkejša stranka delavec oziroma delavka, ki dela ob nedeljah. Če je to greh, ne vem, očitno bo treba iti k spovedi in zmoliti nekaj zdravihmarij. In jaz se bom, tako kot sem se, kolikor časa pač bom v Državnem zboru, še vedno za to zavzemala. Kolega Jani je omenil, da si ne želi, da mu država diktira, kaj bo počela ob nedeljah. Delodajalec pa diktira delavki, da mora ob nedeljah delati, tako da tukaj trčimo ob več interesov. Trčimo ob interes svobodne gospodarske pobude, trčimo ob interes proste trgovine. Jaz osebno sem za prosto trgovino, ampak sem za pošteno prosto trgovino. Tukaj vidim bistveno razliko. Trčimo ob interes liberalizma, trčimo ob interes pravice delavk in delavcev. In tukaj je treba najti ustrezno ravnovesje.

Ker je prišlo do te nove okoliščine, kot sem že v stališču povedala, da je prišlo do socialnega dialoga, in tukaj so ti ustrezni deležniki prišli do dogovora, menimo, da v tem trenutku ta zakon ni potreben. Ampak poudarjam – če se bo v prihodnje izkazalo, da ta socialni dialog ni ustrezen ali da se je mogoče celo kaj izigralo, še vedno obstaja opcija, da

spremenimo zaprtje trgovin ob nedeljah z zakonom. Absolutno si pa ne želim, da bom jaz državljankom in državljanom govorila – Ob nedeljah hodite v kino, ob nedeljah pojdite na sprehode, pojdite k maši ali ne pojdite k maši. To ni moj namen, ampak treba je ščititi šibkejšo stranko. Ja, tudi Nemčija ima zaprte trgovine ob nedeljah, tudi Švica ima zaprte trgovine ob nedeljah. Po njih se zelo radi zgledujemo zaradi njihovega gospodarskega razvoja, kvalitetnega življenja, dobrih plač. Pri slednjem pa se potem ustavi in se reče – Ne, tukaj se pa ne bomo primerjali, ker je to popolnoma druga kultura. Mislim, da v Nemčiji in v Švici ni popolnoma druga kultura, je pa tam zelo kvalitetno življenje. In kar si jaz želim zase ter za vse državljane in državljanke, je, da živimo kvalitetno, zato pa potrebujemo ravnovesje. In osebno se zavzemam, da bi v prihodnje imeli v čim večji možni meri petdnevni delavnik, da se dela osem ur in da imamo preostali čas prosto za družine, hobije, šport. In to nam mora biti motiv za naprej, ne pa da želimo čim več potrošnih dobrih, da upravljamo, da želimo imeti vse materializirano; in potem v bistvu nimamo kvalitetnega življenja. Še enkrat ponavljam, sem za to, da bi v tam, kjer je mogoče ... Seveda se mi pa očita, kaj boš pa naredila z gasilcem, kaj boš pa naredila z zdravnikom. Tam pač to ni mogoče, pri trgovcih pa bi to bilo možno, ker ni tako nujno potrebno, da grem po oblačila ob nedeljah ali pa da si grem v trgovski center urejat frizuro v nedeljo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Bojana Muršič.

Pripravi naj se gospod Andrej Čuš in gospod Primož Hainz.

Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi

Predlagatelj je po predstavitvi stališča Socialnih demokratov navedel kar nekaj stvari, zato mi dovolite, da jih tudi malce pokomentiram. Omenil je tudi to, da je bila vložitev tega zakona njegova strateška odločitev. To drži, kajti volitve so pred vrati in treba bo pridobiti volivce na svojo stran. Ampak gremo korak nazaj. V času vladavine Slovenske demokratske stranke med leti 2004 in 2008 ...

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mir v dvorani!

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): ... bi ta zakon že lahko bili predlagali. Vem, da kolega Čuš takrat še ni bilo v Državnem zboru, ampak v naslednjem mandatu ste bili že poslanec in lahko bi bili takrat to predlagali. Danes pa sicer res ste predlagali, se sklicujete, da je mogoče v tem predloženem zakonu preveč izjem, da ste samostojni poslanec z enim strokovcem in da enostavno pričakujete, da bomo nekako ta

zakon izpilili. Res je tudi, Socialni demokrati smo dali podpise za splošno razpravo, kajti smiselno se nam zdi, da danes o tem razpravljamo, da iščemo skupne rešitve. In zakaj smo dali takrat podpise? Takrat še ni bilo na obzoru tega dogovora, podpisanega z delodajalci in sindikati.

Moram reči, da sem predstavljala stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, verjamem pa, da vas je najbolj zbadlo dejstvo, ki sem ga navedla v našem stališču – kakorkoli že preživljamo prosti čas, je le malo možnosti, da pri tem ne bi komu drugemu naložili dela. Ko gremo v kino, ko gremo v gostilno na pijačo, na kosilo ali na večerjo, takrat nam vedno nekdo opravi neko delo; in to je tudi lahko v nedeljo. Zato je ta razprava toliko bolj pomembna, da gledamo na zadevo tudi širše. Res pa je, da moramo ceniti delo in čas delavcev, ki delajo; se pa vsekakor strinjam, da so ta dela, ki jih ti delavci opravljajo, pre nizko ovrednotena. Na tem mestu ne govorim več o minimalni plači, ki smo jo uzakonili Socialni demokrati, kajti če takrat, v času največje gospodarske krize tega ne bi sprejeli, mi verjemite, da bi bile danes plače teh trgovcev, gostincev in ostalih poklicev še nižje. Na tem mestu bi se strinjala s tem, da je treba te plače absolutno še dvigniti, še popraviti, govoriti pa moramo o izhodiščni plači za te branže. Ko bomo tukaj naredili korak naprej, mislim, da bojo tudi ljudje bistveno lažje in z velikim veseljem opravljali to delo. Menim, da je tako tudi pravilno. Se pa vsekakor strinjam in nesporno dejstvo je, da delo ob nedeljah ni prijetno, zato absolutno podpiram današnjo razpravo, zato tudi moj podpis k tej razpravi. Še ne toliko let nazaj sem tudi sama kupovala kruh v soboto, ker so bile v nedeljo trgovine zaprte, pa se nismo kaj dosti pritoževali. Verjamem, da smo to sposobni tudi danes, to pa je spet odvisno od nas posameznikov, ali si to želimo ali ne.

Potrošniški sistem, ki ga imamo, vedno več kupujemo stvari, ki jih dejansko tudi ne potrebujemo, še bolj boleče pa je, da jih kupujemo ob nedeljah, ko naj bi dejansko bili v svojem družinskem krogu; ampak takšni smo, saj dejansko je vse skupaj odvisno od nas. Osebnostno sicer absolutno menim, da ni treba, da so trgovine odprte ob nedeljah, a to pa ne pomeni, da zgolj v velikih trgovinskih centrih, temveč v vseh trgovinah. V preteklosti smo imeli dežurne trgovine, takrat smo šli, če ti je pač česa zmanjkalo, ampak zelo malokdaj smo zašli v te dežurne trgovine; in menim, da bi tudi danes temu lahko sledili. Na drugi strani imamo ta dialog, ki so ga sprejeli delodajalci in sindikati, za katerega menim, da je korak v pravo smer. Iz tega razloga danes ne podpiram tega predloga zakona. Ampak če ta dogovor ne bo uresničen oziroma se bo izigravalo, verjamem, da se bodo poslanci ali pa se bomo poslanci na te spremembe takoj odzvali in vložili zakon, ki ne bo več takšen, ki bi podajal preveč izjem. Danes smo ugotovili, da je ta zakon nedodelan, treba bi ga bilo krepko popraviti in bi stvari lahko uredili

drugače. Kolega mi je rekel: Pa ga dajmo. Ne vem, ali je to s tem predlogom možno, ampak na drugi strani imamo dogovor, dogovorili so se, ob katerih nedeljah bodo trgovine odprte, kakšne pogoje bodo imeli delavci. Menim, da je dogovor še vedno tisti ključni, kajti prepovedovanje; sami veste, ko otroku doma prepovedujete stvari, ravno tisto otrok najraje počne. Menim, da je ta dogovor vsekakor korak naprej, če od meseca septembra tega predloga zakona ne bi imeli, se bojim, da do tega dogovora med sindikati in delodajalci ne bi prišlo. Tu gre zahvala predlagatelju. Upam pa, da bomo začeli ceniti naš čas in tudi čim manj odhajali v trgovine ob nedeljah. Toliko zaenkrat. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Andrej Čuš. Pripravita naj se gospod Primož Hainz in gospod Uroš Prikl. Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Jaz se zahvaljujem za pohvale in čestitke, da smo vsaj nekaj prestavili naprej. Ampak, kot sem povedal, jaz pravim, da v življenju ni fajn biti polovičar, ne doma ne v službi, to veste predvsem podjetniki. In pravim, da ko nekaj delaš, moraš narediti do konca. Jaz vztrajam na tem, da se mora sprejeti zakon. Pa še to bi povedal socialnim demokratom. Prosim, ne se vleči ven, ker če ne podpirate tega predloga zakona, podpirate nepotrebno nedeljsko delo in je nedelja za vas delovni dan, enostavna matematika. In ko sem prejel ta očitek za zakon, da smo to vložili zdaj; mi smo ta zakon začeli pripravljati meseca maja, junija. Referendumska kampanja za zakon o drugem tiru, ko smo tudi sami sodelovali na stojnicah in zbirali overjene podpise. Kdor je pri tem sodeloval, ve, da je to zelo zahtevno delo, ker ljudje pač imajo mnenje o nas, kot ga imajo. In tam je kup ljudi reklo: Vaši referendumski pa volitve, nehajte, prepovejte referendum, ker kar smo šli volit, ste nas nategnili. In ko sem to od neke starejše gospe slišal, sem bil samo tiho. Ali bi lahko kaj kontriral temu? Nič. Povedala je tako, kot nam gre, in mislim, da se vsi tu strinjamo z njo. In zaradi takih stvari potem ljudje izgubljajo zaupanje v demokracijo.

Zdaj pa dovolite, prebral sem zelo dober prispevek gospoda Roka Čakša, od katerega večkrat rad kaj preberem, in sicer: »Na predlog sindikatov, ki želijo trgovkam in trgovcem omogočiti preživljanje časa s svojimi družinami, bo sprejet zakon, ki postopoma, do leta 2020, zapira trgovine ob vseh nedeljah v letu. Novica ni iz Slovenije, temveč iz Poljske. Sicer je javno mnenje nedeljskemu zaprtju trgovin naklonjeno tudi pri nas. V proceduri pa je »Čušev zakon«, ki bi nedeljski šoping vsaj močno omejil, če že ne povsem odpravil. A za razliko od poljskih slovenski sindikat delavcev trgovine raje kot domov k družini svoje člane pošilja na nedeljsko delo, sicer res za dvojno mezdo. V potrošniškem kapitalizmu bomo očitno doživeli vse, tudi pakt med velikimi trgovskimi

korporacijami in sindikati proti državi, ki bi potrošnikom želela privoščiti vsaj en dan v tednu brez nakupov, delavcem v trgovini pa mirno, spokojno družinsko nedeljo. Nepotrebnih državnih regulacij je v Sloveniji nešteto, a največkrat se zalomi ravno tistikrat, ko ima politika čiste račune in dober namen.« Potem malo preskoči, komentira ta dogovor in pravi: »Izplen navideznega happy enda oziroma po slovensko srečnega konca te potrošniške pravljice je občutek, da volk ostaja sit in koza cela. A v resnici imajo tudi takšni kompromisi svoje skrite žrtve. In ker to ni država, saj dogovor nima negativnih posledic za proračun, so to lahko le ljudje. In zanimivo, ti so, če vprašate lastnika trgovine Franca, prodajalko Magdo in potrošnika Alojza, poenoteni nekoliko drugače kot njihov zastopnik: vsi so za nedeljsko zaprtje trgovin, v glavnem brez gnilih kompromisov, kot smo jih lahko videli v medijih.« Mislim, da je s tem člankom dokaj dobro povzel vse to dogajanje v zadnjih treh mesecih, ki so bili tudi za nekaj poslancev tega sklica Državnega zbora na tem področju zelo naporni, saj se je vsak dan kaj dogajalo in spreminjalo.

Dovolite, da za zaključek še enkrat povem, zakaj spet čakamo, da bomo ugotovili, da je nekaj narobe. Mislim, da v parlamentu vedno čakamo, da nekeje nekaj počti, potem pa tu vsi tekmujejo ali pa tekmujejo, saj je vseeno na koncu, kdo bo vložil interventni zakon ali zakon po nujnem postopku, ki bo to odpravil. Mislim, da to ravno ni neka perspektiva, ne za blaginjo ljudi ne za neko stabilnost, in roko na srce, nasploh za ljudi in delavce. Tako vseeno apeliram, da se nekako pristopi naprej k sprejemanju zakona v drugem branju, kjer se ga lahko ustrezno popravi, ker mislim, da ni ovir, da se tega ne bi naredilo, mora se pa najti volja, Tu pa je zdaj vprašanje, koliko je goja v hlačah. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Repliko ima mag. Bojana Muršič.

Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa.

Moram se oglasiti pri tem polovičarstvu. Kolega je rekel, da je treba odigrati do konca. Resnično, je treba odigrati do konca, s tem se popolnoma strinjam, ampak ne zgolj pri eni točki dnevnega reda, ampak pri celem mandatu. Menim, da opravljam delo poslanke ves ta čas korektno, pošteno, dobro, in se trudim ter sedim v dvorani pretežni del; le takrat, ko je treba kakšne druge stvari opraviti, odidem. Kolega je zelo malo, odkar je samostojni poslanec, prisoten v Državnem zboru, to moram povedati, zato pa je tudi zaupanje v demokracijo, kot je navedel, tako slabo. Kajti ljudje na ulici sprašujejo, kaj poslanci počnemo, da nas je tako malo v dvorani pri tako pomembnih točkah, kot so tudi takrat, ko so socialne note. Na tem mestu moram reči, da bi se morali vsi skupaj vprašati in odigrati vlogo do konca mandata; vsi skupaj enako. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Andrej Čuš.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Sprejemem, ampak vseeno prosim – brez čustev. Politiki, ki na vse reagirajo s čustvi, običajno ne zdržijo dolgo v politiki ali pa pravijo, da niso za to. Tudi jaz – vidite, kaj se dogaja – poskušam biti kar se da miren, korekten ter strpen in spoštljiv ne glede na to, s katere strani kdo prihaja. Ja, se strinjam, morate pogledati Poslovnik Državnega zbora, samostojni poslanec na več kot polovici točk dnevnega reda sploh ne more razpravljati, strokovna podpora je tudi precej bolj uboga kot sicer. Bom pa povedal tako, v roku enega leta sem vložil preko 20 zakonskih predlogov s področja mladih, gospodarstva, kmetijstva, nekaj se je začelo delati na področju okolja, infrastrukture. Mislim, da preko 320 vloženi poslanski pobud in vprašanj tudi priča o tem, da sem veliko na terenu in da svoje delo opravljam zelo vestno in predano. Je pa seveda stvar posameznika, ali boš cel dan sedel v dvorani pa bil neuporaben, ali pa boš šel raje na teren reševati težave ljudi ali pa vsaj to realizirati. Če tukaj sediš 12 ur pa ne poveš nič, mislim, da tudi nima smisla tu posedati.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravita naj se gospod Uroš Prikl in mag. Branislav Rajič.

Izvolite, gospod Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Pozdrav sekretarju in ekipi!

Jaz moram reči, da ta tema kot vse ostale teme v Državnem zboru so politične teme, tu ni nobenega dvoma. Tisti, ki govorijo o nekih objektivnih okoliščinah in relacijah, se sprenevedajo. Kaj bodo ljudje delali v nedeljo? To je to veliko vprašanje. Ali bo šel na Planino nad Vrhniko ali na Nanos, ali recimo v ljubljansko galerijo, tega ni nihče omenjal. Uroš je užaljen, ker nihče ni omenjal nogometne tekme; ampak vse to se počenja v nedeljo. Vse to, kar sem naštel, vključno recimo z Qlandio v Novem Mestu, ljudje niso pri družini. Počitek, nedeljsko kosilo pa naj bi bila skupna točka družine. Ni tako enostavno, tudi galerije v Ljubljane so dopoldne polne, torej takrat, ko bi morala biti družina skupaj, tudi nogometna tekma ni družina skupaj, včasih gre sine zraven, sicer pa zagotovo ne cela družina, če malo karikiram, ker vem, da ste nekateri skočili iz teh tirnic. Sam namreč ne bi bil rad inženir duš, kot smo to včasih mogoče počeli, ljudje pač izbirajo. Mi smo prišli v neko fazo, ko so si ljudje želeli te tržne ekonomije, tega bogastva, ki je sicer fiktivno in je včasih tudi napačno; in kupujemo stvari, za katere psihologi pravijo, da kupujemo tisto, česar sploh ne rabimo. To je neka faza, ki jo moramo po moje na nek način tudi izživeti. V

tem liberalizmu, kot ga je kolega Jani Möderndorfer predstavljal, pa moram reči, da je malce pretiraval. Recimo vprašanje, ali je res svobodno, koliko je slovenske glasbe na slovenski televiziji in radiu, tu sem jaz bil prepričan, da to ne more biti svobodno, ker sicer slovenske glasbe sploh ni na programu ali pa je od 2. do 3. ure ponoči. Hvala bogu smo to tudi v tem državnem zboru na nek način regulirali. In tu je kolega pretiraval. V Ustavi imamo zapisano socialno državo in država ima stvari, ki jih mora regulirati. Področja, kjer mora država regulirati, so zagotovo ta tako imenovana socialna vprašanja. Ko smo imeli zadnjič diskusijo o najnižji plači, ki jo je predlagala Levica, poslanci Desusa smo podprli najnižjo plačo, ker mislimo, da je nekje nek minimum, kjer mora država svoj prispevek dati temu, da ljudje kolikor toliko normalno živijo, če je 700 evrov tista minimalna plača, ampak lahko bi bila nekje blizu. Ampak še najbolj zadovoljen sem pa bil, ko smo na to temo začeli razpravljati, problem so sprožile trgovine, seveda ne kolega Čuš. Problem Mercatorja je bil, ker je preprosto ugotovil, da ima ob praznikih preveliko izgubo oziroma se jim ne izide finančno. Ustrašili so se tokov, če bi oni zaprli, bi seveda šli kupci drugam, zato si tega ne morejo privoščiti sami. Ta vlak, to razpravo je zagrabil kolega Čuš, ki pa seveda ni neumestna, če lahko tako rečem. Problem je.

Sam sem pa najbolj vesel tega, da so se trgovci in delojemalci dogovorili v tako imenovanem socialnem sporazumu. In dokler je ta socialni sporazum sprejet, mislim, da je to najbolj elegantna prehodna faza, nek kompromis, ki pa je v življenju nujen, ker čistih rešitev pravzaprav ni. Ker ne moreš zapreti črpalke, ker ne moreš zapreti trgovin v turističnih krajih in tako naprej. Če pride do dogovora med temi socialnimi partnerji, je to lep prispevek oziroma najbolj umesten način. Do tega je v tej fazi prišlo in sam pristajam na to varianto socialnega sporazuma; čeprav, kot poudarjam, to je nek kompromis, ki ni realen; ampak je v tem trenutku mogoče realen. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prebral bom še vse štiri prijavljene razpravljavce: gospod Uroš Prikl kot prvi, nato gospod Marko Ferluga, gospod Zvonko Lah in dr. Mitja Horvat. Kot prvi dobi besedo gospod Uroš Prikl.

Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Tukaj smo slišali cel kup nakupovalnih navad naših kolegov in kolegic poslancev pa njihovih znancev, bližnjih. Dal sem podpis za splošno razpravo in seveda mi ni žal, dal bi ga še enkrat, četudi bi bil predlagatelj predpisa kdorkoli drug v tej hiši ali pa tudi predstavnik Državnega sveta. Andrej, uspelo ti je, si zmagovalec, in to izključno iz tega razloga, ker si spodbudil razmišljanja, spodbudil razmišljanja v

pravo smer, spodbudil aktivnosti v pravo smer in ključno, si upam reči, prispeval k temu, da je prišlo do sporazuma med delodajalci in delojemalci. Rezultat tega je, kot smo prebrali, kot smo seznanjeni, 15 nedelj letno, omejitev za praznike; in kar me še posebej veseli, izjeme za starše, ki skrbijo za otroke, še posebej za otroke s posebnimi potrebami in bolne otroke. In kar je še bistveno tukaj, to delo ob nedeljah in praznikih bo dodatno, boljše plačano, kar je nekaj povsem normalnega. Ni pa bilo to nekaj povsem normalnega do nekaj mesecev ali pa tednov nazaj.

Zakaj ne bom podprl samega zakona, kar je zelo enostavno za zaključiti tukaj? V tem primeru, ko je sporazum med deležniki, jemalci in dajalci dela, dosežen, zakon ni potreben. In če bi sledili tej intenci, da zakon peljemo v drugo branje, ga dopolnujemo, izpopolnujemo, kakorkoli, potem bi to bila klofuta za dogovor med delodajalci in delojemalci, kar pa bi bila zelo slaba popotnica za pričakovani tovrstni dialog tudi v prihodnje, ko se bodo sprejemali tudi nekateri drugi zakoni, pomembni za eksistenco zaposlenih, posledično tudi upokojujencev, družin in tako dalje. Kot rečeno, za korektno delo, pošteno in dostojno plačilo, verjamem, da tukaj je narejen en korak ali pa dva koraka naprej. Bi pa si želel jaz osebno ter tudi v moji poslanski skupini, da to ni zadnja točka, da gremo še naprej, da ti delavke in delavci, ki delajo ob normalnih dnevih ter ob dela prostih dnevih, dobijo še boljše plačila, da na koncu meseca ne bo vprašanja, ali so pod ali so nekaj evrov nad minimalno plačo, ki omogoča minimalno preživetje. Ampak korak naprej je in dober signal za vse deležnike tudi v prihodnje. Nisem sicer najboljši razumel kolega Hainza glede nogometnih tekem, ga bom zdajle povprašal. Seveda je pozabil povedati – nogometne tekme v družbi otroka in družine v Ljudskem vrtu v Mariboru. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marko Ferluga. Pripravita naj se gospod Zvonko Lah in dr. Mitja Horvat.

Gospod Ferluga, izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državni sekretarki in sodelavki ter vsem ostalim tukaj!

O tej zadevi je bilo že veliko povedanega, ampak jaz bi se rad najprej zahvalil Andreju. Pa pustimo, kaj je imel zadaj, ali je to politična intencija, ali so to prihajajoče volitve, ali karkoli drugega, ampak s tem dejanjem je dejansko sprovciral to, da so se ti sindikati in delodajalci končno lahko nekaj dogovorili, kar gre v prid delavcem, se pravi neposrednim. Tudi meni so delavke, zaposlene v Mercatorju, povedale, kakšne težave imajo in kako se z njimi postopa, kar je sigurno za eno državo, kakršna je naša, zelo nesprejemljivo, saj naj bi bili urejeni, naj bi veljali neki predpisi in neka zakonodaja. Dejansko pa te delavke in

delavce delodajalci tudi izkoriščajo, kar je vsem jasno. Če bojo vsi ti zakoni kaj pomagali, da se bo ta situacija razrešila; verjetno ne, je pa prava pot ta, ki so jo ubrali, da so se delodajalci in zaposleni, se pravi predstavniki sindikatov, dogovorili in pogovorili, kaj je treba narediti. Mislim, da je treba po 26 letih počasi prestopiti to dobo, ker smo imeli vedno neko kombinacijo prejšnjega sistema, se pravi socialističnega, in zdaj na pol surovega kapitalističnega; in da prehajamo v neko urejeno družbo, kjer naj bi veljala neka normalna pravila in normativi, ki veljajo v nekih zahodnih družbah. Da je kapital takšen, da izkorišča, je že davno povedal Karl Marx. Da je dejstvo to, da je ta potrošniška družba, iz katere izhaja tudi kapitalistično razmišljanje, vedenje in obnašanje, do ljudi, do zaposlenih, do delavcev verjetno dokaj odrezava. In tukaj je ta točka, kjer nastopijo ti sindikati, ki morajo vse te zadeve nekako uravnavati z delodajalci. Jaz sem že pred pričetkom te razprave dal v Primorskih novicah svojo izjavo, da sem proti temu, da se politika vmešava v to in da predpisuje, kdaj bojo imeli urnike, in da bodo delodajalci predpisovali to. Sem za to, da velja nek splošen zakonski okvir, ki se mora jasno spoštovati, zato imamo izvršno vejo oblasti, imamo potem nadzorne inšpekcijske službe, ki to uravnavajo, in na koncu tudi sodišča, če je treba. Če želimo biti odprta, fleksibilna, moderna in napredna družba, moramo pa toliko tudi zaupati prostemu pretoku blaga in temu, da so delodajalci in delojemalci toliko odrasli, da se znajo dogovoriti za neke racionalne pogoje. In mislim, da so to tukaj dokazali in dosegli vsaj en korak naprej. Tukaj mora politika stati ob strani in pustiti, da ta tok, se pravi, če ne boš šel izven okvirjev, pusti, da teče. Drugače, kar se tiče prevelikega vpletanja, že tako imamo v Sloveniji neskončno morje predpisov, pravil in vseh ostalih zadev in mislim, da je vseeno dobro, da se vseeno malo umaknemo. Vem, da se Franci ne bo strinjal z mano, ampak mislim, da mora vseeno biti malo odprtega gospodarstva. Da bomo predpisovali to, da moraš iti v klet in pritisniti luč, preden greš, je mogoče postalo že absurdno. Dejstva pa, na žalost, kažejo v Sloveniji to, da mora biti vse predpisano, in potem, če ni predpisano, se ljudje takoj izgubijo. Ni več te zdrave kmečke pameti, kot vedno rad govori gospod Jurša. To veliko vmešavanje tudi nas, politikov v te gospodarske zadeve, mislim, da ni dobro in ni potrebno, je pa, kot želim še enkrat povedati, treba imeti neke okvirje in če se te okvirje krši, morajo biti ustrezne sankcije. Tako nisem za to, da bi šel ta zakon naprej. Mislim, da je bil s tem dogovorom med sindikati in delodajalci dosežen en napredek. Če to ne bo dovolj, imajo sindikati svojo možnost še vedno, da naredijo upor. Je bilo pa dobro postavljeno vprašanje tudi prej od enih mojih predhodnikov ... Mi imamo celo morje teh sindikatov – kdo je ta reprezentativni sindikat? To je pa tudi pri nas taka zanimiva tema, ki bi jo bilo mogoče kdaj dobro tudi tukaj

med nami predebatirati, ker to sindikalno gibanje in delovanje, po mojem, še noben ni kar precej, bom rekel, uredil. Je pa v tem jemanju demokracije v smislu, da jaz lahko vse delam, ker smo v demokratični družbi, mogoče šlo to izven vseh normalnih mej. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Zvonko Lah in kot zadnji prijavljeni razpravljavec v rednem delu dr. Mitja Horvat.

Izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Tudi jaz bi se pridružil tistim, ki ste danes govorili o tem, da je kolega Andrej Čuš s tem zakonom in z aktivnostmi na terenu spodbudil neko razmišljanje o tem in spodbudil tudi, da se je dogodil ta dogovor med delodajalci in delojemalci v tem sektorju. To je verjetno nek uspeh, čeprav vsak dogovor se lahko, po mojem, tudi spremeni, ko je nevihta mimo, in zopet pride do starega. Če pa je zakon sprejet, pa zakon velja za vse, vsaj upam, v naši državi, je pa problem pri tistih, ki so samozaposleni, ki so tako delodajalci kot delojemalci. Stranke leve imajo vsakega, ki je nek espe, za kapitalista, je že kapital in ti imajo dovolj denarja, vendar ... / oglašanje iz dvorane/ Vendar ni ravno tako. Imamo ogromno malih trgovin, kjer je eden samozaposlen, v BTC v Ljubljani, v teh večjih centrih, Mercatorjih, Qlandii, in podobno, kjer je več trgovin in so ti trgovci, vezani s pogodbo, da morajo biti tudi njihove trgovine odprte ves tisti čas, ko so odprte največje trgovine znotraj teh centrov. Po navadi so to prehranske – Spar, Mercator ali podobni. Te trgovine so odprte tudi ob sobotah in nedeljah in če gre za nekoga, ki je samozaposlen, vzemimo za primer eno mammo samohranilko, ki mora imeti ob sobotah in nedeljah odprto trgovino, si ne more privoščiti, da bi nekoga zaposlila za tisti čas, je praktično vseskozi, razen večjih praznikov, v službi v tej trgovini. Tu ta dogovor nima svoje veljave. Seveda, če pa ne podpiše take pogodbe, pa takrat, ko odpira trgovino, ko najema prostore, jih pač ne dobi, ker se mora s tem zavezati k temu; jaz poznam nekaj takih trgovcev. Mislim, da bi z zakonom, če bi bil sprejet, tudi to zadevo rešili, da pač v pogodbi tega ne bi smelo biti, bi se tisti pač zavezali, da bi bila v nedeljo ali tisti čas trgovina zaprta, ker vsak lastnik velikega trgovskega centra gleda na dobiček, da je objekt čim dlje časa odprt in je tudi najemnina čim višja. Tako tega dela ne bomo rešili. Je pa prav, če bo ta dogovor, ki je bil dosežen tudi z medijsko podporo in aktivnostmi predlagatelja, držal, bo vsaj nekaj urejenega. Čeprav sem se s trgovkami pogovarjal, ne glede na to, koliko bi moralo biti to nedeljsko delo bolje plačano, je večina, sploh teh mlajših žensk, ki imajo družine, mlajše otroke, raje doma, kot pa da dobi toliko bolj plačano delo. Zato sem skeptičen, da tisti, ki se izgovarjate na ta dogovor, da je boljši kot zakon,

mislite, da smo zadevo rešili. Bojim se, da ne. Tako kot se je izigralo referendum, se bo počasi tudi ta dogovor spreminjal ali ne bo veljal.

Slišal sem kolega, da če imajo v zahodnem svetu tako tradicijo, da se ne more s tem strinjati, da bi šli po tej poti, seveda bomo morali, ker imamo trgovce pri nas, ki prihajajo iz teh držav, imajo svoje navade, svoje načine in mislim, da se moramo temu prilagoditi. Prav bi pa bilo, da bi se, tako kot se ti trgovci v Nemčiji, Avstriji dogovorijo, dogovorili podobno tudi pri nas, da imajo zaposleni določene pravice, določene proste dneve. Bojim se, da s tem dogovorom tega ne bomo rešili, ker bodo trgovine še vedno odprte, bodo delodajalci poskušali nadomestiti – kdor nima dovolj zaposlenih, da bi lahko rotiral – in bodo poskušali to reševati s prekarci in bodo trgovine odprte. Mislim pa, da to ni način, ker v tujini, vsaj v zahodnih državah, tega ni.

Zato bi še enkrat čestital predlagatelju, da se je to odprlo, da se o tem razpravlja, da je bil dogovor podpisan, in močno upam, da bo dogovor tudi veljal – tak, kot je – ali pa se še izboljšal v prid delojemalcem. Bi se pa strinjal s predlagateljem, da če ta zakon spustimo v drugo obravnavo in se ga skupaj z akterji, delodajalci, delojemalci, sindikati na nek način še sfrizira, dodela, da bi lahko bil tudi zakon sprejet, čeprav smo država, ki smo prenormirani, imamo skoraj 20 tisoč predpisov, ne vem koliko zakonov, in smo pač taka družba, ki zaenkrat v določenih primerih za zaščito oziroma varstvo nekaterih moramo imeti tudi zakonodajo. Jaz bi to podprl. Mislim, da je zakon prišel pravi čas, da je namen, upam, da bodo tudi rezultati taki, ki bodo v prid predvsem trgovkam. Še enkrat naj ponovim, da sem se pogovarjal z nekaj trgovkami, predvsem mlajšimi, in zakon podpirajo, vprašanje pa, če poznajo detajle. V glavnem, radi bi bili ob nedeljah doma pri svojih družinah, čeprav tudi ta zakon določa, da morajo biti dežurne trgovine, da morajo imeti tudi ob nedeljah ljudje možnost kupiti vsaj življenjske potrebščine, kakšne tehnične trgovine so lahko brez problema zaprte ob nedeljah. Tudi veliko jih je, razen v teh večjih trgovinskih centrih, kjer so vezani s pogodbo.

Apeliral bi na vse, da sledimo temu, da se mogoče ta zakon spusti v nadaljnjo obravnavo, pa še izboljša, pa se potem pač odločimo v tretji obravnavi, ali podpremo to ali ne, vmes pa tudi, da koalicija, Vlada ali pa ministrstvo dobro pretehta, kakšna je pač situacija v tem sektorju.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Mitja Horvat, imate besedo.

Izvolite.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano besedo. Saj bo, gospod Trček, samo malo potrpljenja, kakšnih 20 minut, potem pa bomo šli na delitev časa, kot je pri nas v navadi.

Tudi jaz moram reči, da je bila ideja o tem, da vložite predlog tega zakona, dobra, ker nas je spodbudila k razpravi, ker smo kar nekaj vprašanj lahko razčistili, seveda tudi ideoloških za začetek. Seveda ne bom ponavljal tistega, kar je bilo povedano z naše liberalne strani. Ker pa je bilo uvodoma nekaj krepkih na račun SMC, kar je s strani gospoda Trčka kar pogost pojav, se seveda ne morem upreti temu, da mu na določena vprašanja vendarle odgovorim ... / oglašanje iz dvorane/ Vmes ... Ne glede na to, ni osamljen primer, ne samo pri stališču poslanske skupine. Namreč, gre za dvoličnost, ki jo izkazujete na strani Levice, ker v določenih primerih ste zelo zagreti in imate zelo veliko povedati glede SMC, ko pa SMC predlaga kakšen amandma ali predlog zakona, ki je v korist ljudem, pa iz načelnih razlogov, zato da lahko potem tvitate, da ste to naredili samo zato, da SMC vidi, kako je, če nek njihov predlog ni izglasovan, je pa seveda neprimerno in neodgovorno ravnanje. Tako glede na to, če si privoščite kar tako, vsepovprek pokritizirati, potem seveda dovolite, da izrazim tudi svoje negodovanje nad vašim početjem.

Popolnoma lahko tudi razumem Novo Slovenijo in spoštovanega gospoda Laha pri tem, da nas poziva, ampak, žal, v tem primeru in tokrat ne bo šlo. Pa se bom majčkeno potrudil tudi, zakaj mislim, da ne, in v nadaljevanju potem še malo, ker nismo vsebinsko pogledali, kakšen dogovor je bil pravzaprav dosežen med delodajalci in sindikati, kjer bom podprl, ker mislim, da je kolega Čuš dobro zaznal, da ta dogovor, ki je bil sprejet z aneksom, da najverjetneje ne bo prinesel tega, kaj je bilo skomunicirano v javnosti. Torej, Aneks številka 3 h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije.

Kaj pa smo povedali, in tukaj ste napačno razumeli, dr. Trček, kaj je SMC naredil. SMC je seveda povedal, da podpira načela zaradi tega, ker je to skladno s politiko Stranke modernega centra. Namreč, da podpre cilj tega zakona, ki je, kot pravi predlagatelj, zagotoviti zaposlenim v trgovski dejavnosti pravico do kvalitetnega družinskega življenja, ne da bi pri tem vplivali na svobodno podjetniško iniciativo. Gre za eno drobno nianso, ki jo je vendarle treba pojasniti. To se pravi, ne gre za to, da bi trenutno situacijo, takšno, kakršna je, razumeli ali pa podpirali kot edino pravilno in zveličavno, zlasti ne skozi ideologijo neoliberalizma. To bi bilo seveda zgrešeno in v tem delu bo najverjetneje treba še nekaj naporov vložiti in mislim, da je ta razprava, vključno s tisto, ki je bila pred samo plenarno sejo Državnega zbora danes, da je prinesla seveda kar precej dilem, na katere bo treba dati ustrezne odgovore.

Kar se sicer tiče samega predloga zakona, ker je namenjen temu vprašanju, torej vprašanju dela ob nedeljah in dela prostih dnevih, praznikih, da ali ne, tukaj najverjetneje gremo predaleč in seveda najverjetneje tega skozi ta zakon, tudi če bi ga skušali popraviti, ne

bomo mogli doseči. Najverjetneje tudi ni potrebno ali pa bi bilo škoda nadaljnega napora, če bi skušali skozi to proceduro razrešiti vprašanja ali pa težave, za katere pa zaznavam in jih bom zdaj v svojem imenu tudi izrazil v zvezi s tem predlogom. Sam se spomnim, ker je danes bilo nekaj govora tudi o 80., 90. letih, se spomnim časa, ko je bilo izjemno dolgočasno preživljati nedelje v Ljubljani, ker je bilo mesto prazno, praktično nikjer nikogar, vse je bilo zaprto. To je bil čas državne regulacije in tovrstne državne regulacije si ne želim več in verjamem, da smo v času šli naprej. Ne rečem, da je vse, kar je razvoj prinesel, za vsakogar dobro, ampak vsaj za večino ljudi, o katerih je bilo pa danes govora, pa velja, da se lahko svobodno odločajo, kako bojo preživljali nedelje, ne pa v tem primeru, kjer gre seveda v bistvu za to, ali bi z državno regulacijo zagotovili tudi tistim, ki so zaposleni v trgovini, da bi lahko svobodno razpolagali s svojim časom. Tukaj je pravzaprav bistvo mojega vprašanja ali pa dileme, ki se mi je pojavljala ves čas današnje razprave in tudi pred tem; namreč vprašanja položaja zaposlenih in zaradi tega sem tudi rekel, da se bom dotaknil aneksa, da bom vzel v roke, nekaj stvari prebral o tem, kar je bilo doseženo v tem sporazumu.

Namreč, tudi kakšno soboto ali pa nedeljo opazam trgovke ali pa zaposlene na blagajni in jo povprašam, ali vam delodajalec ne more zagotoviti kakšnega stola, da bi v tem času, ko delate na blagajni, vsaj nekoliko lažje opravljali svoje delo. Njen odgovor je: »Najlepša hvala, da ste opazili. Večina ljudi tega ne opazi, tudi moj delodajalec ne.« Gre za vprašanje, kjer se pa moram strinjati s tem in v tem delu je v osnovi tisto, s čimer lahko soglašam pri tem, kar govori tudi Levica v svojih razpravah, je položaj delavcev. Ali res delavci svobodno vstopajo v razmerje in je njihova svobodna volja, kakšna so pogodbeni razmerja, ki jih imajo z delodajalcem? V tem delu razumem in podpiram tudi argumente, ki jih je navedel gospod Lah, zlasti tam, kjer nekdo kot espe, ali sam ali pa seveda s pomočjo še nekaterih, opravlja pod določenimi pogoji, pod tistimi pogoji, ki najverjetneje ne predstavljajo svobodne volje dveh enakovrednih pogodbenih strank. In to je nekaj, s čimer se zagotovo moramo spopasti in pred čem pa – za razliko od tistih, ki so mislili, da današnja razprava pravzaprav sploh ni bila potrebna, da smo zgubljali čas. Nikakor ne. Čas je, da spregovorimo o tem, kaj da in kaj ne regulirati. Zagotovo svobodne volje ne bomo mogli nikoli regulirati in vprašanje seveda je, kako se bomo kot družba lahko soočili s tistim, kar opozarjamo, da je nesprejemljivo, ko gre za zlorabljanje položaja močnejšega, na vseh različnih področjih. Tako da, kolega Čuš, tukaj moram vzeti gospoda Trčka v bran, ko gre za tovrstne ljudi. Recimo, zdaj je aktualna zadeva, njihova stranka je vendarle stopila na stran tistih, ki opravljajo svoje delo v trafikah. In tako dalje in tako naprej, še bi lahko naštevali. Vprašanje, ali

to, kar bom zdaj prebral iz aneksa, drži. Trgovke, ki nas zdajle najverjetneje ne morejo gledati zaradi tega, ker delajo, tudi trgovci, da ne bomo danes samo o trgovkah govorili. Vprašanje, če živijo v takšnem svetu, kar izhaja iz dokumenta, ki smo ga prejeli 4. 12. v Državni zbor, kjer na Republiko Slovenijo – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo – pošiljajo Sindikat delavcev trgovine Slovenije, Svet gorenjskih sindikatov, Trgovinska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije, kjer nas oziroma preko ministrstva pozivajo, da ne podpremo predloga zakona. Kot rečeno; ne zaradi tega, ampak iz drugih razlogov sam zakona ne bom podprl, ker menim, da to ni potrebno regulirati, je pa potrebno določene druge stvari regulirati, na kar že lep čas opozarjam in je stvar našega splošnega odnosa in stanja na področju delovnih razmerij.

Eno od vprašanj, ki je zdaj tukaj urejeno, je neenakomerna razporeditev delovnega časa in v izvedbi pri začasni prerazporeditvi delovnega časa v 33.a členu berem naslednje v drugem odstavku: »Delodajalec je dolžan v pisni obliki obvestiti delavce, na kakšen način in za koliko časa se začasno prerazporeja delovni čas, in sicer najmanj en dan pred začasno prerazporeditvijo delovnega časa posameznemu delavcu oziroma najmanj tri dni pred začasno prerazporeditvijo delovnega časa več kot desetim delavcem.« Ko beremo dalje o izvedbi, 33.b člen, presežek ur v okviru neenakomerne razporeditve delovnega časa in začasne prerazporeditve delovnega časa, berem naslednje. Prvi odstavek: »Pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa in začasni prerazporeditvi delovnega časa delovni čas, vključno z nadurnim delom, ne sme trajati več kot 56 ur tedensko.« Za vsak slučaj bom ponovil še enkrat, 56 ur tedensko. Ste pripravljeni za terensko sejo? Gremo vprašati koliko časa, koliko ur na teden delajo ljudje, zaposleni v trgovini?

Berimo naprej, tretji odstavek: »Delodajalec je dolžan delavcu v okviru 12-mesečnega obdobja omogočiti, da presežek ur, ...« – 12 mesecev! »... ki jih je opravil zaradi neenakomerne razporeditve delovnega časa ali začasne prerazporeditve, kompenzira s prostimi urami.« Jih lahko prosto izbira, proste ure? Jih bo lahko na podlagi te določbe, tega dogovora? »Če kompenzacija s prostimi urami zaradi narave delovnega procesa ...« Takoj v naslednjem stavku, tako da čestitam, kolega Čuš, brali ste natančno in tudi sam se sprašujem, ali je to res že odgovor na vse dileme, ki ste jih zastavili s svojim predlogom in ki so se pojavile v javni razpravi v tem času. Torej, »če kompenzacija s prostimi urami zaradi narave delovnega procesa v okviru 12-mesečnega obdobja ni možna, je delodajalec dolžan pri obračunu plače v naslednjem mesecu po izteku 12-mesečnega obdobja, ...« Lahko kompenzira s prostimi urami, če ne more v 12-

mesečnem. Če tukaj ne zvonijo alarmi vsem? Meni že. »... je delodajalec dolžan pri obračunu plače v naslednjem mesecu po izteku 12-mesečnega obdobja izplačati delavcu presežek do vključno 170 opravljenih ur v višini, kot je določena za nadure.« 56 ur na teden lahko dela, če ne bo mogel s prostimi urami, če to ni mogoče zaradi narave dela, se presežek nad 170 urami ... Potem vemo, o kakšnih urah govorimo! Torej 170 ur v vsakem primeru. Ko sem vas prej vprašal, gremo pogledat, koliko uri delajo ljudje – 56 ur na teden? Se pravi, »dolžan izplačati presežek do vključno 170 opravljenih ur v višini, kot je določena za nadure, vsako opravljeno dodatno uro pa v višini ustrezne urne postavke od osnovne plače, ...« Pozor, od osnovne plače! Se boste spomnili dve leti nazaj, ko smo se prvič pogovarjali o minimalni plači, o dodatkih, smo pogledali, kakšna je osnovna plača, da to seveda ni minimalna plača? Pa do danes mi še nihče ni razložil, kaj je lahko nižje od minimalne plače – v odgovor Levici, ko govorite, zakaj ne podpiramo dviga minimalne plače. Ker ni problem v minimalni plači, problem je v osnovnih in vseh ostalih plačah, ki se dogajajo, in posledično seveda v vsem, kar to potem v nadaljevanju prinese ...» in sicer do vključno 28. 2. 2018,«– torej če bodo hitri – »povečane za 45 %, od vključno 1. 3.« Torej, če ne bodo dovolj hitro tega izplačali, »pa povečano za 60 %.« »V primeru, da delodajalec ne odredi začasne prerazporeditve delovnega časa v primerih in po postopku, kot določa ta zakon in ta kolektivna pogodba, se opravljene ure plačajo v višini ustrezne urne postavke od osnovne plače delavca, povečane za 100 %.«

Kje ima, po mojem, kolega Čuš prav in ga podpiram v njegovem stališču? V drugem odstavku 40. člena, delovne nedelje. »Delodajalec mora za delavce, za katere ne veljajo omejitve ali prepoved iz prejšnjega odstavka, z letnim razporedom delovnega časa določiti takšen razpored delovnega časa, da delavec ne bo razporejen na delovno obveznost več kot dve nedelji v mesecu, vendar ne več kot 15 nedelj v letu.« Trgovine, o kateri smo danes večinoma govorili, imajo več kot dva zaposlena, zato mislim, da ima kolega Čuš prav pri tem, na kar je opozoril. Skratka, hvale vredno, zelo hitro je prišlo do določenega sporazuma in vso srečo želim še naprej socialnim partnerjem, da dosežejo dogovore tudi v nadaljevanju.

Spoštovanim predstavnikom Ministrstva za gospodarstvo pa: seveda, delo še ni opravljeno. Marsikaj nas čaka v nadaljevanju, zato upam in verjamem, da ste danes odnesli veliko informacij s te seje, kaj bo treba regulirati in česa ne.

Svoboda, do kam in za koga, to je tisto osnovno, s čimer se je današnje razprave lotil tudi kolega Trček in predvsem moj poslanski kolega Moderndorfer. Seveda ne gre za to, da bomo odrejali ljudem, kakšen urnik bodo imeli v nedeljo. Seveda ne gre za to, da bomo regulirali, kdaj in kako se bo opravljala svobodna

gospodarska pobuda, ampak minimum tega, kar pa pričakujemo, pa je, da v teh procesih ne bo prišlo do zlorab. Da ljudje ne bodo pregorevali in, kot vemo, na drugi strani nam to nosi tudi veliko, da rečem tako, družbene energije, ko ljudje obolevajo, ko enostavno ne morejo več. Seveda lahko razumemo tudi tisto, ampak za moj okus je malo preveč cinična, da nekatere delavke tudi rade delajo ob nedeljah zaradi tega, ker je zaslužek nekoliko višji. Razumem, kakšen dan, ko nimaš kaj početi, tudi raje delaš in če si še bolje plačan kot na kakšen drug dan in če potem naslednji dan ni treba delati. Upam, da se omejitve, ki jih imamo v naši delovnopравни zakonodaji, upoštevajo; ne na način, da ni evidentirano, ampak da ljudje dejansko imajo čas za počitek, kot je predviden, da imajo čas, da lahko kvalitetno preživljajo tudi svoj prosti čas, ne, da skušajo okrevati do naslednjih naporov. Vsega, veste, da ne bom izrekel zaradi tega, ker ni daleč treba iti, da bi lahko videli s kakšnimi naporji, s kakšnim odrekanjem ljudje omogočajo, da sistemi delujejo, da postopki tečejo in da je delo lahko opravljeno. Najlepša hvala vsem, ki vlagate te napore, sam seveda nisem v tej situaciji, da bi me lahko varoval Zakon o delovnih razmerjih, čeprav imam neke vrste pogodbo sklenjeno; moj delovni čas ni 8, ni 12 ur, kar tisti, ki smo danes v tej dvorani, zelo dobro vemo. Kak ponedeljek sem srečal svojega kolega in me je vprašal ob devetih zvečer: »Osemurni delavnik?« Sem rekel: »Lepo prosim!« Seveda ga mnogi ne poznamo, ampak mi smo se odločili za to; s soglasjem, ki smo ga dali, smo se odločili, da bomo 24 ur na dan, 7 dni na teden in vse leto opravljali svojo funkcijo. Pri nas ni izgovora, delovni čas je potekel, gremo domov. Kolega Čuš je lepo povedal, čaka nas še delo na terenu, moramo videti, kaj se dogaja, pri čemer seveda čisto na rahlo moram reči, dajmo se kdaj pogovarjati tudi o tem resnem vprašanju, kaj je bistvo našega dela – skrbeti za lokalne interese ali skrbeti za zadeve, ki se tičejo vseh v Republiki Sloveniji? Ne bom šel dalje s tem.

Seveda ne moremo z izgovorom ne za eno, ne za drugo, naše delo je kombinirano povsod, seveda smo in moramo biti, res je, da smo nekje izvoljeni, ampak po ustavnopravnem redu delujemo za vse državljane Republike Slovenije. Zdaj bi me lahko zaneslo še v volilno zakonodajo, zato se vračam nazaj. Ampak to je bil naša odločitev, naša volja in seveda predajamo svoje energijo, čas, vse dajemo na razpolago zaradi tega, ker opravljamo določeno poslanstvo. Kaj pa tisti, o katerih je tekla danes beseda, zaposleni v trgovini? Ne čisto po svoji volji – morda bi raje počeli kaj drugega – opravljajo to delo. Toda, ali je res, da ga morajo opravljati zaradi preproste diktije, po nalogu in pod nadzorom delodajalca kadarkoli, kjerkoli, pod kakršnimikoli pogoji, v kakršnemkoli času? To so prava vprašanja, glede katerih verjamem, da lahko in moramo imeti regulacijo, zato da zagotavljamo kvaliteto življenja tudi zaposlenim

ali predvsem zaposlenim. Ne moremo si zatiskati oči in reči, je pa zelo udobno, ker kadarkoli se spomniš, lahko greš in kupiš, kar potrebuješ. Sam grem raje na boljši sejem, se sprehodim ob Ljubljani ali kako drugače preživljam prosti čas in zelo, zelo, zelo redko me boste videli v nedeljo v trgovini. To je moja izbira in jo ponujam v premislek tudi vsem. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Andrej Čuš.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS NeP): Hvala.

Glede na to, da sem zadnji po vrstnem redu med prijavljenimi, se vsem zahvaljujem za razpravo. Moram povedati, da imam občutek, da pol-pol .A ne? Pol poslancev koalicije bi bilo za oziroma je za, pol pa nekako, ne vem, je pridnih in poslušajo ukaze ali so pa res proti, čeprav strogega nasprotovanja temu predlogu zakona danes nisem zasledil. Mogoče samo kolega Möderndorfer, pa mogoče še kdo, ampak vseeno imam občutek, da tudi vi, člani koalicije, se zavedate, da je ta kompromis, ki so ga podpisali tako trgovci kot sindikati, zelo gnil in smrdi do neba. Edina prava rešitev v tem primeru je, da se sprejme zakon. Ko sem zdaj tudi zelo pozorno poslušal gospoda Horvata, tudi mojega bivšega profesorja pri enem predmetu, sem se vprašal, kateri so sploh bili argumenti, zakaj ne sprejeti tega zakona. Rekel sem si, napiši si tri razloge, zakaj proti. Če sem iskren, edini argument, ki ste ga ponudili, da ste proti, je, da je preveč izjem. Ampak ta gnili kompromis med sindikati in trgovci vsebuje več izjem, kot jih je moj predlog zakona predvideval v prvem branju, pa sem tudi povedal, da ponujamo roko. Stopimo skupaj, oblikujmo besedilo zakona, da bo res sledilo namenu in ciljem zakona. Saj vsi nekako izhajamo iz teh prvih uvodnih strani vsakega zakona, ko ga vložimo. Zato res še enkrat apeliram, preden boste imeli posvete v poslanskih skupinah, da vseeno premislite, ali podpirate neke ad hoc rešitve, ki ohranjajo status quo. Vsi vemo, da papir prenese vse, ali pa bomo končno naredili nekaj in po 14 letih kot zakonodajalec tudi izpeljali to, kar nam je bilo naloženo na referendumu. Pa tudi sam povem, da se s kakšno referendumsko odločitvijo ne strinjam, pa jo upoštevam. Recimo, arbitražna ... Šel sem volit proti, ampak danes pravim, glejte, volja je bila takšna, pravo je takšno in to je treba upoštevati, pa čeprav bi se najraje zjokal ali pa koga napadel. Seveda, samo predstavljam si, mislim, da nisem tako agresiven. Ampak vseeno, mislim, da je treba to upoštevati, tudi če se s tem ne strinjamo, zato res še enkrat poudarjam to, kar sem povedal danes; da politik ali poslanec, ki ne upošteva referendumske volje ljudi, mora čim prej spokati iz parlamenta. Pa ne zdaj samo iz tega, moramo tudi preveriti odgovornost sklicev prejšnjih mandatov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker vidim, da je še želja po razpravi, vas vabim, da se prijavite k razpravi s pritiskom na gumb. Če to želita narediti tudi predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja, prosim, da to ravno tako tudi storita. Ravnokar pričujem prijavo k razpravi. Prijava poteka. Kot prvi dobi besedo dr. Franc Trček.

Izvolite.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala lepa za besedo.

Veste, po osnovni izobrazbi sem naravoslovno-matematični tehnik, smer Uporabna matematika in po treh letih in pol vem, da je v tem d++ržavnem zboru logika pekel.

Gremo po vrsti. Liberalci ste tule. »Politika se ne sme vmešavati v obratovalne čase.« Kolega, ti si celo doktor prava, Jani je bil podžupan Ljubljane. Pa obratovalni časi se določajo, ljubi bog! To je ena zadnjih pristojnosti, ki jo na rahlo v obliki, če rečem »posvetovalnega referenduma«, imajo še mestne četrti. Jaz pa Janko bova odprla oštarijo, pa nama bo steklo, pa bova rekla, da bi do enajstih podaljšala, pa bodo vprašali – in tako naprej.

Potem naprej. »Državne regulacije; nočemo imeti regulacij.« Tukaj se strinjam s kolegom Mitjo. Obstaja celo ena knjiga Šta rade Slovenci nedeljom. V SMC ste deregulirali področje trgovin. To pomeni, vsak lahko dela v štacuni. Glejte, imam enega dobrega znanca, dela v Franciji, tam imajo zelo jasno definirano po karejih, mesto območij, koliko je lahko določenih dejavnosti. Koliko je štacun, koliko je frizerjev, koliko je mesarjev, kakšni so odpiralni časi. Pa če greva s kolegom Mitjo skupaj v Pariz, recimo, če bi šla službeno na OECD, bi težko rekla, da tam ni dogajanja. To državno regulacijo imajo ravno zaradi tega, da ljudje lahko od poštenega življenja dostojno živijo. Lansko leto ali predlani – ne me točno držati, bi moral googlati – je umrl človek, Nobelovec, ki je dokazal, da prostega trga ni, da že na teoretski ravni ne deluje, kaj šele na praktični. Dobil je Nobelovo nagrado za ekonomijo, čisto mimogrede. In čisto na koncu, če bi se kolega Mitja dobro poslušal, si rekel, da moramo imeti regulacijo. Seveda jo moramo imeti.

Gremo dalje. »Seveda ne bomo regulirali svobodne gospodarske pobude.« Stranka, ki ima toliko doktorjev prava, mi imamo 67. člen Ustave, imamo 74. člen Ustave, kjer piše, da ne sme biti v nasprotju z javno koristnostjo. Mi že iz Ustave izhajajoč moramo regulirati svobodno gospodarsko pobudo. Malo se poslušajte, kaj govorite! Navsezadnje ste ljudje z doktorati. Mislim, no! Večini pravnikov po treh letih in pol bi vam toliko ven izvlekel, kakšne gluposti ste govorili, da bi vam morali diplomu vzeti, ne pa doktorata.

Kolega Lah je odsoten. V številnih zadevah ga imam rad, ko pa mu nazaj buta SDS, čeprav je šel iz njega, ga nimam toliko. Je rekel nekako tako, ja, saj v stranki Levice za

vsakega espeja mislijo, da je – kaj že? – kapitalist. Daleč od tega! Če ne bi na ušesih sedel, bi zelo jasno slišal, kolikokrat smo problematizirali problematiko prisilnih espejev. Če so neki slabi kapitalisti kot espeji, to so tisti številni svetovalci vseh vlad, številni profesorji prava, financ, ekonomije in tega, ki dobijo – zadnje podatke imam: Janševa vlada, Bratuškova vlada, vaša vlada – takšne peneze, da se nam lahko sanja o njih. Trije, štirije dobijo od njih v petih letih toliko, kot jih je Tanko dobil zobrestovalno v 17. 120 ljudi 30 milijonov, najraje bi izredno sejo sklical o tem. In če hočete znotraj vašega konteksta – problem Slovenije je ravno v tem, da v bistvu kapitalistov ni. Bili so šalabajzerji, ki so pokradli to državo, politično povezano, in ne znajo biznisa delati. To je naš jebeni osnovni, ključni problem. Zaradi tega imajo omice tako nizke penzije in so tako nizke plače. In delno se lahko tukaj strinjam – veste, kje je problem? Pod, pred minimalno plačo! Kristina Božič piše v Večeru v soboto o tem, ker se celo goljufa na izračunu tistih minimalnih življenjskih stroškov, ker se jemlje samo spodnjih 20 odstotkov ne pa 40. Jaz pa bi kot metodolog rekel, da bi morali odrezati spodnjih pa zgornjih 20, pa jemati tistih 60 in potem bi po Trčkovem izračunu prišli, da bi minimalna plača morala biti 850 evrov neto. Zato sem takrat tulil, da bi minamalka morala biti 800 neto. Že tukaj se goljufa. In ve se, kdo je najbolj izkušena ministrica iz kvote SD, če se že hočete medsebojno kljunčkati, da ne bom uporabil kakšnega hujšega izraza. In veste, sklicevati se, zdaj ni več korporativnega upravljanja, zdaj boste govorili o socialnem dialogu! Koji socialni dialog, če se delavčka tako zvija?! Naloga parlamenta je tudi, da pogleda, ali je to v resnici socialni dialog ali se samo nekaj prodaja kot socialni dialog in se potem odgovorno dela to, kar se dela, po 15, 16 ur na dan, kar tudi sam delam. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Ivan Škodnik. Izvolite.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani predstavnice Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Moram kar na začetku svoje razprave povedati, da ne podpiram dela v trgovinah v nedeljah. Danes sem slišal marsikaj, tudi, da je to ideološko vprašanje in tako naprej. Pravzaprav pa tu ne vidim ideološkega vprašanja, kajti če se gre za družino, za otroke, to je pomembno za vse ljudi, za vse nas. Družina je zelo pomembna. Če se naslanjamo na to, pa ne mislim – zdaj, nekdo razume tako, da skupaj preživijo nedeljo, da si skuhamo kosilo, nekateri gredo tudi k maši, pa naj gredo k maši. Drugi gredo na izlet. In tega je pravzaprav premalo pri nas, če se primerjamo s tujci. V Evropi, v Avstriji vemo, da je to drugače, pa lahko tudi pogledate skandinavske dežele – so ob nedeljah zaprte. Tudi referendum, ta, ki je bil

seveda 2003, je nekaj povedal. Ni bil seveda odločujoč, je pa vendarle nekaj povedal; da si ljudje želijo, da bi bili ob nedeljah prosti.

Velikokrat se na terenu, v okolju oziroma v trgovinah, ko se tudi – sploh pa zdaj v tem času, ko se je govorilo o tem zakonu, da bo zopet v parlamentu – pogovarjam z delavkami in jih sprašujem: Kako in kaj, ste za delo v nedeljah, je dovolj plačano? A veste, večina delavk pravi, da je to premalo plačano, da ne odtehta tistega in da bi veliko rajši bile doma, da pa žal tudi z delodajalci – čeprav mi zdaj govorimo, da je dogovor med delodajalci in sindikati nekako počel, da so se nekaj dogovorili, ampak, veste, med delavci in delodajalci je pa nekaj drugega. Delavke si velikokrat ne upajo spregovoriti in oporekati zahtevi delodajalcev, da ne bi delali ob nedeljah. To sigurno drži. Zato mislim, da je zakon potreben, seveda je pa ta zakon – če govorimo o Čuševem zakonu – treba dodelati. Verjetno bo prej ali slej, ne vem, ali bo ta zakon od njega ali bo s strani ministrstva, s strani Vlade, prišel drug zakon, ki bo moral te stvari določiti. Dejansko moramo delavce, delavke, predvsem tu zaščititi, ker drugače tu ne vidim neke rešitve.

Tisto, ko velikokrat govorijo: konkurenca. Ja, če bodo trgovine zaprte, potem ... Seveda morajo zaprte biti vse, zaprte morajo biti vse, potem pa ne bodo konkurirali drug drugi. Tisto, da je pa potrebno v nedeljah, pa da se bo potem nekaj preselilo v bencinske servise ... Glejte, to je pa otročje govoriti. Mi vemo, kaj je tam, in tudi vemo, da gre v bencinski servis tisti, ki gre pač bencin natankat, ne bo pa šel v servis potem po nakupih v nedeljo. To pa moramo biti toliko zreli. Takih stvari pa ne moremo primerjati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Mitja Horvat.

Izvolite.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano besedo.

Malo sem pričakoval in upal, da bom prišel za kolegom Trčkom, da mu lahko na določene stvari odgovorim. Ne govorim o tem, da regulacija ni potrebna; seveda je potrebna, ker če ne bi bila potrebna regulacija, potem tudi Državnega zbora pravzaprav ne bi kaj dosti potrebovali ali pa bi bile naše seje bistveno lažje. Gre za to, ali naj reguliramo vprašanje, ali naj so trgovine ob nedeljah odprte ali ne. To je bilo bistvo poante. Žal zdaj kolega Trčka ni tukaj, ampak upam, da me nekje posluša, da mu lahko to pojasnim. Seveda v vseh urejenih državah tudi urejajo in regulirajo normalno medsebojno sobivanje, zlasti v strnjениh naseljih. Na vasi je nekoliko drugače, tam se lažje ljudje kar medsebojno pogovorijo, medtem ko tam, kjer je pa več ljudi, kjer gre za mesta, tam pa seveda potrebujemo tudi tovrstno regulacijo, kjer se načeloma dogovorimo – pa spet ne sami delodajalci in delavci –, kdaj in kako bodo delali,

ampak seveda ob dogovoru z lokalno skupnostjo. Tako gre, jasno, za različne vrste regulacij.

Kar se tiče obiska, če bova šla v nedeljo na službeno potovanje, kar očitno je vaš osnovni princip, moram reči, da nama to ne bo uspelo, ker bom skušal kvalitetno preživljati svoj čas drugače, ali pa če se dogovoriva, pa greva kak vikend ali pa kakšne praznike, pa res pogledava, kako je s tem vprašanjem. Ampak mislim, da to lahko storiva tudi iz Republike Slovenije, da bova lahko ugotovila, kakšno je stanje v Parizu, mestu, ki nikoli ne spi. Seveda pa moraš do enih že opraviti svoj prevoz, če ga želiš, s podzemno železnico, ker med eno in četrto uro pač ni prevoza te vrste. Ali so trgovine takrat odprte ali ne, tudi ni bistveno vprašanje, ker se pogovarjamo o tem, kakšen je ritem mesta, ne pa nedelja. Nedelja je seveda drugo in posebno vprašanje, ampak ne glede na to, glede tega osnovnega vprašanja je bilo moje stališče izraženo, da glede tega ne potrebujemo državne regulacije. Resnično pa upam in sem vesel tudi, da je zdaj moj predgovornik, kolega Škodnik iz naše poslanske skupine, tudi izrazil to stališče, da upa in verjame, da bodo od tod naprej, torej od socialnega dialoga, od dogovora med predstavniki delodajalcev in predstavniki delavcev, da bo od tod naprej prišlo tudi do realizacije teh dogovorov v tistem razmerju, ki nas pa tukaj zanima in ki smo se mu seveda izogibali in kateremu se izogiba seveda tudi predlog kolega Čuša. Tako žal ne glede na to, da ste nas na koncu še pozvali, ni mogoče v danem trenutku sprejeti tega predloga niti ga izboljšati zaradi tega, ker ne gre za pravo vprašanje. Vzel sem si zato nekaj več časa, da bi tudi pojasnil, katera so tista prava vprašanja, če bodo delavci v tem razmerju, pri delodajalcih v trgovinski dejavnosti zadovoljni, zaščiteni pod regulacijo, kot je predvideno s tem dogovorom med predstavniki delodajalcev in predstavniki delavcev, da bodo potem ljudje lažje organizirali svoje življenje in kvalitetno preživljali svoj čas, tudi družinski čas, ki ga ne samo ob nedeljah, ampak praviloma tudi čez teden nimajo.

To so za moj okus resna in velika vprašanja, o katerih bi se veljalo v tej družbi enkrat resno pogovoriti; pod kakšnimi pogoji in v kakšnih razmerah delajo delavci, v tem primeru v trgovinski dejavnosti. Pa seveda ni edina. Ali smo dovolj občutljivi kot skupnost, ali dovolj vsi skupaj poskrbimo za kvaliteto življenja? Ali smo dovolj sočutni, v tem smislu tudi solidarni z njimi, da ne zahtevamo, da nam morajo biti na razpolago, kadar nam to ustreza in kadar se spomnimo, ampak seveda, da gledamo tudi na njih kot na tiste, ki imajo enako pravico do svojega kvalitetnega življenja?

To so vprašanja, na katera sem želel opozoriti, in mislim, da jih zakon ne rešuje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani tudi kolega poslanec Čuš!

Ne bi rad bil patetičen pa čestital kolegu, ampak ne morem pa mimo tega, da je bil zelo pogumen, da je ta zakon pripravil že sam kot poslanec, seveda njegovo strokovno osebje, je to zahteven projekt. Mislim, da je s tem dokazal, bi rekel, svojo namero in tudi cilj, ki ga je dosegel s tem zakonom, da se je odprla ena razprava na zelo občutljivo temo, predvsem socialno najbolj občutljivega dela delavk ali delavcev v trgovinah, ki marsikje imajo plače, ki niso vredne dostojnega življenja. Tako bi ocenil v celoti, da je s tem predlogom prišla na plan tema, aktualna, ki pa seveda lahko pride do končne rešitve tudi na osnovi enega socialnega dialoga ali pa pogajanja. Sam sem pač pristaš tega, da smo mogoče preregulirana država, da imamo množico zakonov, ki jih včasih tudi ne realiziramo. Tudi s kolegom sva se tudi že na terenu, v Mežiški dolini srečala, tudi mogoče se še bova, ampak naj povem en primer iz te naše doline. Poznam trgovko Tino, ki ima kot zasebnica podjetje, seveda družinsko podjetje, dela tam, prodaja in seveda od tega živi. Odločila se je pač za neko tako poslovno odločitev, da ima odprto dobesedno cel dan. Seveda jo verjetno tudi zaslužek s to njeno trgovino sili v to, ampak to je njena poslovna odločitev. Seveda si tudi mislim, da si mogoče ne bi želela neke take regulacije. Tako sem tu bolj pristaš dogovarjanj, dialoga, ki ga je ta zakon tudi sprožil, in mislim, da je bil narejen en korak naprej, da dosežejo te delavke dostojno, življenja vredno plačo. Poznamo različne dejavnosti, ponekod je tudi dvoizmensko delo, triizmensko delo, štiriizmensko delo. Ti delodajalci, če želijo delavce pridobiti za to delo, jih ustrezno plačajo. Tako da bi v osnovi postavil to tezo, da bi morali to reševati z ustreznim nagrajevanjem tega dela, da pa potem samo življenje prinese neko optimalno rešitev. Verjetno se je tudi delavni čas spremenil. Namreč, 20, 30 let nazaj smo delali do dveh, si šel popoldan v trgovino in nekaj nakupil. Tega časa sedaj ni, zato je treba včasih pač za vikend opraviti nek nakup.

Tudi sam mislim, da dogovarjanje, strpen dialog prinese optimalne rešitve, sigurno pa je zadaj še priložnost; zakon, ki bi to dokončno reguliral, če ta dialog ne bi prinesel tega, kar tudi jaz zagovarjam, da je treba delo – sploh sedaj, ko beležimo to gospodarsko rast, saj smo v Evropi skoraj na prvem mestu – in prav je, da te pozitivne učinke enakomerno razdelimo med vse deležnike. Tudi znano nam je vsem, da živimo v svetu krutega kapitalizma, ki tudi meni ni všeč, da ima en odstotek Zemljanov praktično 99 % lastnine ali pa bogastva. V bistvu si sam prizadevam, da se z dialogom ustvari pravičnejša delitev, tudi zato si sam prizadevam. Če pa seveda ta dialog ne bo vzpostavil nekih normalnih razmerij, pa se strinjam, da bo v

bodoče treba ta zakon, ki je sedaj pripravljen, še nadgraditi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Andrej Čuš, imate besedo za sklepno misel. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala.

Pohvala kolegoma poslancema s Koroške. Če bi bila vidva mogoče v kakšnih vladnih krogih ali pa sobanah, mislim, da bi bilo precej manj konfliktov, ker delujeta zelo spravljivo in pozitivno, tako da zahvala in tudi pohvala za to.

Poglejte, kot je bilo ugotovljeno, edina alternativa temu gnilemu kompromisu ali kakorkoli ga boste imenovali, je sprejetje Zakona o trgovini. O stvarih, o katerih je govoril kolega Horvat – žal se vseh teh stvari ne more vključiti v novelo Zakona o trgovini, ker marsikaj spada na kakšno drugo področje. Je pa dejstvo, da je pred nami zakon in čez uro ali dve bomo o tem zakonu glasovali, in sami verjetno veste, da je zakonodajni postopek v prvem branju tak, da komaj, če je zakon v prvem branju sprejet, gre v drugo branje. In na drugem in potem še na tretjem branju se lahko zakon ustrezno amandmira, kvalificirani predlagatelji pa lahko dajo amandmaje. To bi lahko naredila Vlada, to bi lahko naredila poslanska skupina, ne vem, SDS, SD ali SMC, tudi poslanec, in ta zakon bi se dalo brez težav popraviti in amandmirati.

Lahko pa povem, če ta zakon ne bo sprejet, bomo seveda s tem nadaljevali. Pozorno bomo pregledali magnetograme teh zasedanj, stališč poslanskih skupin, Vlade – Vlada je sicer tako veliko že povedala preko ministra v medijih in se mu tudi zahvaljujem, da je kot eden redkih ministrov prepoznal dobre namene in cilje tega zakona, tako upam, da bo tako tudi v prihodnje. Mi se bomo pa seveda usedli skupaj s pravno stroko in skušali vse te vaše pripombe, čeprav jih je bilo, roko na srce, res zelo malo in se zelo čudim, da se temu zakonu nasprotuje, in bomo seveda ta zakon pripravili ustrezno s svojimi strokovnimi sodelavci in prostovoljci in seveda ponovno poskušali. Takrat pa me bo tudi zanimalo, kakšno bo takrat stališče Vlade in vas, ker čez kaj drugega ne morete. Tako imate v odločitvi zakon, ki ga moramo sprejeti, ali pa gnili kompromis med socialnimi partnerji, ki še naprej, lahko rečem, ohranja katastrofalno stanje.

Ko ste govorili o kolegici oziroma znanki s Koroške, ki ima trgovino v nedeljo odprto in je verjetno tudi sama lastnica trgovine – v tem primeru gre za njeno, lahko rečemo, svobodno podjetniško pobudo, ki je zaščiten tudi z ustavo. Tudi v predlogu zakona predlagamo, da lahko vsak, ki se je zavestno odločil, da bo trgovino imel, torej, da bo trgovec in bo v nedeljo delal, bo lahko delal, kot tudi njegovi ožji družinski člani – ni problem! Po drugi strani pa je 99,9 % trgovcev in trgovk, ki se ne morejo odločiti oziroma jim ni dano, da bi se

odločili, ali bodo delali v nedeljo, ker enostavno morajo delati. Lahko pa pride delat lastnik, šef, recimo, Mercatorja, Tuša, pa naj on dela v nedeljo, če je to svobodna podjetniška pobuda; to je pa spet druga stran te medalje.

Ta zakon ščiti in varuje svobodno gospodarsko pobudo in je v nobenem primeru ne briše, imamo pa s tem zakonom več namenov. Še enkrat pa ponavljam, da bomo s tem nadaljevali, dokler ta zakon ne bo sprejet. V to nas zavezuje tudi 15 tisoč podpisov podpore državljanek in državljanov, pri čemer sami veste, da je kar težko zbirati podpise; v slabem vremenu, v dežju, snegu smo se vozili, lahko rečem, po vsej Sloveniji. Ker je kolega Horvat govoril o nekem reševanju lokalnih interesov, moram povedati, da sem samo v mesecu novembru naredil skoraj 10 tisoč kilometrov in res prepotoval Slovenijo. Dokler ne bo ta zakon sprejet, bomo s tem tudi nadaljevali. Če ne bo to šlo danes skozi, lahko napovem, da smo več kot dobro motivirani in tudi zelo ganjeni pri tej podpori, tudi zaradi pretresljivih zgodb, zato ne bomo obupali in gremo do konca. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: S tem zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo uporabo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 26. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 18. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKLJUČNEGA RAČUNA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2016.**

Predlog zaključnega računa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zaključnega računa, in sicer državni sekretarki Ministrstva za finance mag. Saši Jazbec.

MAG. SAŠA JAZBEC: Spoštovani, hvala lepa za besedo. Lepo pozdravljeni!

Pred vami je Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016, ki vam ga je Vlada z dokončnim poročilom Računskega sodišča ter pojasnili za neupoštevanje posameznih predlogov popravkov revizorja predložila v sprejetje.

V preteklem letu se je v državni proračun nateklo 96 % načrtovanih prihodkov, in sicer 7,2 milijarde davčnih prihodkov, 571 milijonov nedavčnih prihodkov, 46 milijonov kapitalskih prihodkov in 478 milijonov prejetih sredstev iz Evropske unije. Iz naslova dohodnine je bilo zbranih milijardo 29 milijonov evrov, kar pomeni 5 % več od načrta in je posledica ugodnih razmer na trgu dela. 7 % višji prihodki iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb so posledica dobrega poslovanja podjetij.

Prihodki iz naslova DDV so znašali 3 milijarde 272 milijonov, kar je 3 % manj od načrtovanega. Zbrali smo tudi milijardo 560 milijonov trošarin, 34 milijonov več od načrtov. Edino večje odstopanje na prihodkovni strani so prejela sredstva iz Evropske unije, ki so znašala 48 % načrtovanih. Razkorak na tem področju je predvsem posledica manjšega črpanja kohezijske politike in dejstva, da smo ob načrtovanju zaradi intenzivnih migracijskih tokov v tistem obdobju jeseni 2015 pričakovali bistveno več sredstev tudi iz evropskih skladov za migracije in notranjo varnost. Zaradi nižjih potreb smo prejeli manj tega denarja, nižja je bila tudi poraba, tako da je EU zgodba z vidika vpliva na saldo državnega proračuna nevtralna.

Na odhodkovni strani smo porabili natančno 9 milijard evrov, kar je 540 milijonov oziroma 6 % manj od načrtov. Neposredni stroški dela so znašali milijardo 127 milijonov, kar je 1,9-odstotni porast glede na načrt. Izdatki za blago in storitve so znašali 711 milijonov, 4 % več od načrtovanega. Obresti so znašale milijardo 64 milijonov oziroma v skladu z napovedjo. Izplačanih je bila milijarda 212 milijonov transferov posameznikom in gospodinjstvom, praktično na ravni načrtovanih, od tega za družinske prejemke in starševska nadomestila 499 milijonov, za zagotavljanje socialne varnosti 253 milijonov, za nezaposlene 177 milijonov. Investicijski odhodki in transferji so znašali 528 milijonov evrov oziroma 66 % načrtovanih zaradi že omenjene nižje porabe EU sredstev.

V proračun Evropske unije smo plačali 427 milijonov evrov, kar je 4 % več, kot smo načrtovali in je posledica ratifikacije sklepa o proračunu za leta 2014 do 2016, tako da smo države članice vplačale retroaktivno še dodaten znesek, Republika Slovenija 19 milijonov in pol, od tod ta razlika. V odnosu do proračuna EU smo dosegli neto proračunski presežek v višini 40 milijonov evrov. Proračunski primanjkljaj je znašal 684,8 milijona evrov in je bil nižji od načrtovanega.

Prejemki računa finančnih terjatev in naložb so znašali 630 milijonov evrov, tukaj je glavna kupnina Nova KBM, in poplačilo unovčenih poroštev Factor banke in Probanke. Izdatki so znašali 498 milijonov evrov, od tega je šlo za povečanje kapitalskih deležev 284 milijonov, za plačilo jamstev deviznih varčevalcev Ljubljanske banke 109 milijonov, na račun tako imenovane B bilance je bilo 131 milijonov presežka.

Zadolžili smo se za 2,9 milijardi, odplačali pa za 3,6 milijard dolgov oziroma smo se neto razdolžili za 651 milijonov evrov, tako da je dolg državnega proračuna na 31. 12. 2016 znašal 27,1 milijarde evrov oziroma 67,8 % bruto domačega proizvoda in se je nominalno znižal za 150 milijonov evrov.

Sestavni del zaključnega računa je tudi zbirna bilanca stanja, ki izkazuje sredstva in njihove vire v višini 31 milijard 199,9 milijona

evrov. Računsko sodišče je v Predlogu zaključnega računa Proračuna podalo mnenje s pridržkom, za revizijo zbirne bilance stanja pa ni podalo mnenja. Glede ugotovljenih nepravilnosti v revizijskem poročilu, tako za zaključni račun kot za zbirno bilanco stanja, smo se med letom na bilateralnih sestankih usklajevali z Računskim sodiščem. Na podlagi predlaganih rešitev, ki smo jih navedli tudi v odzivnem poročilu za zbirno bilanco stanja pričakujemo, da bodo v porevizijskem poročilu popravljalni ukrepi opredeljeni kot zadovoljivi ter da bo izboljšana verodostojnost podatkov ter vedno manjšo ugotovljeno napako pri reviziji zbirne bilance pripoznalo tudi Računsko sodišče.

Predlagam vam, da zaključni račun sprejmete. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zaključnega računa je obravnavala Komisija za nadzor javnih financ. Besedo dajem predsedniku mag. Andreju Šircelju za predstavitev poročila komisije.

Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane predstavnice Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

Komisija za nadzor javnih financ je na 48. redni seji dne 23. 11. 2017 kot matično delovno telo obravnavala Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016, ki ga je na podlagi petega odstavka 97. člena Zakona o javnih financah Državnemu zboru v sprejetje posredovala Vlada.

Na začetku seje je državna sekretarka na Ministrstvu za finance v uvodu podala nekaj osnovnih podatkov o realizaciji proračuna, in sicer tako glede bilance A o prihodkih in odhodkih državnega proračuna, bilance B, kjer gre za račun finančnih terjatev in naložb, ter bilance C za račun financiranja.

Predstavnik Ministrstva za javno upravo je nato predstavil še analizo plač v javnem sektorju za leto 2016. Masa sredstev za bruto plače se je povečala v primerjavi s prejšnjim letom za 5,4 %, dodatki za 5,7 %, sredstva za delovno uspešnost za 1,9 %, za delo preko polnega delovnega časa za 8,8 % in za dežurstvo za 4,5 %.

Prvi namestnik predsednika Računskega sodišča je povedal, da so po reviziji Predloga zaključnega računa podali mnenje s pridržkom o splošnem delu zaključnega računa in tudi o pravilnosti njegove izvršitve. Ocenil je, da so ugotovitve Računskega sodišča zelo podobne tistim iz prejšnji let in da so tudi napake podobne, se pa dejansko zmanjšujejo. Glede splošnega dela zaključnega računa je opozoril na nekatere primere knjiženj, ki so povzročila, da po njihovem mnenju prihodki in odhodki niso pravilno izkazani. Odhodki bi morali biti višji za 0,04 %, prihodki pa za 0,1 %. Izdatki v računu finančnih terjatev in naložb so po mnenju

Računskega sodišča precenjeni za 2,7 %, prejemki pa podcenjeni za 0,4 %.

Glede pravilnosti izvršitve proračuna je predstavnik Računskega sodišča pojasnil, da so mnenje s pridržkom podali zaradi številnih kršitev zakonskih predpisov, ki se iz leta v leto ponavljajo. Vrhovni državni revizor Računskega sodišča je nato pristavil še revizijo zbirne bilance stanja, izdali so sklep o zavrnitvi izdaje mnenja iz treh razlogov, in sicer pomanjkanja verodostojne dokumentacije za osnovna sredstva, prenesena na Ministrstva za infrastrukturo, nezadostne in neustrezne dokumentacije pri potrditvi dolgoročnih terjatev iz poslovanja in pomanjkljivih analitičnih evidenc in slabega nadzora nad terjatvami za sredstva, dana v upravljanje.

V razpravi je bilo postavljeno vprašanje, kdaj lahko pričakujemo pozitivno mnenje na Predlog zaključnega računa državnega proračuna. Predstavnik Računskega sodišča sta povedala, da do tega ne manjka dosti, saj se stanje iz leta v leto izboljšuje, na drugi strani pa še vedno ostajajo težave predvsem glede razumevanja zakonov in Ministrstvo za finance oziroma Vlada večkrat to stori tako, da namesto da bi popravila napako, spremeni zakone in s tem se dejansko na nek način popravi tudi napaka.

Naslednje vprašanje. V razpravi je bilo glede slabega črpanja sredstev EU, saj smo črpali manj kot polovico predvidenih sredstev za leto 2016. Tukaj je državna sekretarka povedala, da gre za prehod iz prejšnje v novo finančno perspektivo. To dela težave, ker dokumenti niso pravočasno pripravljene, zadeve pa naj bi se izboljševale in predvidevajo, da bo iz leta v leto bolje. V zvezi z zbirno bilanco stanja je bilo glede na to, da je največ problemov na področju infrastrukture, postavljeno vprašanje, kakšen vpliv ima to na izgradnjo drugega tira. Predstavnik Vlade tega podatka na seji niso imeli in so obljubili, da ga bodo pridobili in posredovali naknadno.

Nadaljnje vprašanje, vezano na zbirno bilanco stanja, je bilo tudi glede izkazovanja dolgoročnih naložb države. V razpravi je bilo tudi opozorjeno na visoko rast sredstev za bruto plačo in dodatno zaposlovanje v javni upravi.

Po razpravi je Komisija za nadzor javnih financ sprejela sklep, v katerem predlaga Državnemu zboru, da po obravnavi na podlagi 168. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2016.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani

predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi in drugi prisotni!

Zaključni račun sledi vsak konec leta, običajno po sprejetju proračuna države za naslednji dve leti, kar pa bi, povsem logično, terjalo ravno obraten vrstni red. Zakaj? Ker nam vpogled v pretekle podatke lahko ponazori zelo jasno sliko, kako uspešni smo bili pri kreiranju svojih politik. Zdi se nam povsem nepravilno, da ta dokument obravnavamo zgolj kot lanski sneg, kot nekaj, kar je že mimo in na kar nimamo več vpliva. Res je, podatkov ne moremo spreminjati za nazaj, lahko pa vložimo maksimalen napor, da se iz preteklih napak tudi kaj naučimo in uberemo pot, ki bo v čim večji meri odpravila ugotovljene pomanjkljivosti. Tukaj vnovič opozarjamo na upoštevanje mnenja Računskega sodišča, ki je že petič izpostavilo enake potrebne popravke in pozvalo na nujno sprejetje ustrezne zakonodaje, zato nas ne preseneča, da je ponovno izdalo mnenje s pridržkom. Skratka, če povlečemo črto, prostora za napredek je še veliko.

Zadovoljni smo lahko z višjimi davčnimi prihodki, saj se je v državno blagajno steklo več kot 7 milijard evrov davčnih prihodkov, kar znaša 0,6 % več, kot je bilo prvotno planirano. Seveda pa je še vedno prevelik delež nepobranih davkov in še posebej prispevkov, zaradi česar nad delom Fursa in Ministrstva za finance ne moremo biti preveč navdušeni. Po toliko letih od osamosvojitve namreč nista uspela doseči deleža pobranih prispevkov, kot ga je pred osamosvojitvijo Slovenije zagotavljala nekdanja Služba družbenega knjigovodstva, znana kot SDK. Da ne omenjamo, da je višina vseh obdavčitev države pod povprečjem Evropske unije, pri čemer izstopata predvsem nizka obdavčitev dobičkov in premoženja. Torej, najpremožnejših. Ali je lahko tamle malo miru, prosim!

V Poslanski skupini Desus se dobro zavedamo, da so tovrstni finančni viri več kot nujni za nemoteno izplačevanje socialnih transferov in za delovanje zdravstvene ter pokojninske blagajne, šolstva, kulture in drugih javnih sistemov, zato bomo vedno znova do odprave pomanjkljivosti opozarjali na premalo učinkovito delo Fursa in pristojnega ministrstva. Kakor se tudi zavedamo, da imamo ponovno nekoliko nižji državni transfer v pokojninsko blagajno, ki tehta nekaj več kot 1,3 milijarde evrov, kar je rezultat večjih vplačil iz naslova socialnih prispevkov, kar bo postopno omogočilo ukinitve vseh ukrepov zmanjševanja pokojnin, ki so jih bili upokojeni deležni v letih finančne in posledične gospodarske ter socialne krize. Višji prispevki so predvsem posledica večjega števila zaposlenih. Poslanska skupina Desus je zadovoljna, da nam je uspelo v letih od 2015 naprej ponovno zagotoviti redno usklajevanje pokojnin, poleg tega pa še izredno usklajevanje, vse do vključno leta 2018 tudi zahvaljujoč določbi, ki je rezultat uspešnega pogajanja stranke Desus o koalicijskem sporazumu. Tudi

letni dodatek, tako imenovan regres, bodo ponovno dobili prav vsi upokojenci in to na socialno pravičen način, v nasprotju s predlogi nekaterih, ki so s svojimi predlogi pokazali le, da nimajo zadostnega občutka za socialno pravičnost. K odmrznitvi rasti prihodkov upokojenih je pripomoglo tudi dejstvo, da je Slovenija že četrto leto močno okrepila gospodarsko rast, ki je bila lani več kot 3 %.

Pa če na trenutek odmislimo številke in se osredotočimo na najbolj pereča področja. Vsaj za Poslansko skupino Desus so to pokojninski sistem, sociala in zdravstvo. V stranki Desus se zavzemamo tudi za poštene razmere na trgu dela, za javno šolstvo in za ustrezno mesto znanosti, kulture, kmetijstva, drugih gospodarskih področij in podobno. Usklajeno delovanje vseh navedenih sistemov bo ustvarilo perspektive za mlade, za mlade družine in zagotovilo tudi uspešnost tistih sistemov, ki danes še ne delujejo zadovoljivo.

Nedavno smo tudi predsednika Vlade povprašali po prioritetah ob sproščanju varčevalnih ukrepov. Ne moremo mimo dejstva, da apetiti vse bolj naraščajo, pa naj bo razlog resnična povrnitev države na raven pred krizo ali pa zgolj orodje za populistično ravnanje tik pred parlamentarnimi volitvami. Žalostno je, da v vsem tem cirkusu nekateri izgubljajo kompas in pozabljajo na dejanske prioritete, saj bi vsaka etična in odgovorna družba morala najprej poskrbeti za najbolj ranljive skupine. Za stranko Desus je nedopustno, da postavljajo nekateri tako socialno kot tudi zdravstveno politiko na glavo s tem, da najprej poskrbijo za elite, nato pa delijo drobtinice ostalemu prebivalstvu. Analiza plač v javnem sektorju, ki je sestavni del današnjega gradiva, izhaja, da se je povprečno število zaposlenih povečalo za 1,6 %, medtem ko se je obseg sredstev za bruto plače v letu 2016 povečal za 5,4 %. Vse lepo in prav, toda ko kljub dejstvu o revščini in nizkih plačah mnogih drugih skupin državljanov največja koalicijska stranka brez soglasja svojih koalicijskih partneric sprejme uredbo, s katero zviša plače tistim z najvišjimi plačami, se nam v stranki Desus to ne zdi niti pravično niti razumno.

Podobno Vlada skrbi za plače najbolj plačanih zdravnikov, krči standarde za delov zdravnikov, s čimer ustvarja množico ljudi, ki ne more več priti do zdravnika, da ne omenjam predolgih čakalnih vrst, s katerimi se ogroža zdravje in življenja ljudi.

S takšno politiko v Desusu ne soglašamo in stavke dela javnega sektorja so že pred vrati. Na ta način ne bomo daleč prišli. Najprej je treba pomagati najbolj ranljivim skupinam, in to ni zgolj kakšna floskula, da si vsaka politična stranka prisvoji svoj del občinstva, ampak realno stanje, glede na to, katere skupine so bolj občutljive, odrinjene na obrobje, če želite. Gospodarska rast je resda dala Sloveniji veter v jadra, vendar ni čarobno odpihnila revščine. Več kot 54 % upokojencev

prejema pokojnino do zgolj 600 evrov, skoraj 17 % upokojencev pa je lani živelo pod pragom tveganja revščine, kar je več kot leto poprej. Socialna in pokojninska politika je za najbolj ranljive starejše bolj malo socialno pravična, na kar smo v stranki Desus že večkrat opozorili, tudi ob interpelaciji te ministrice. Precej žalostna dejstva, ko se hkrati na vse zvone hvalimo ob gospodarski rasti. Lani smo ustvarili 40,4 milijarde evrov bruto domačega proizvoda, zato ne bi smel biti prevelik problem, da finančno pogačo razdelimo tudi tistim, ki še vedno komaj preživljajo mesec. Tudi minimalna plača 614 evrov neto ni takšna, da bi lahko govorili, da lahko delavec z njo dostojno preživi sebe in svojo družino. Predvsem pa minimalna plača ni dvignjena niti na nivo, ki bi presegal prag tveganja revščine, ki je v letu 2016 znašal 616 evrov.

V Poslanski skupini Desus smo enotno podprli predlog Levice o dvigu minimalne plače na 700 evrov, žal pa druge politične stranke temu niso sledile. Brez dostojnih plač tudi ni možno pričakovati dostojnih pokojnin, za kar si v Poslanski skupini Desus ves čas prizadevamo.

Predsednika Vlade dr. Mira Cerarja, Vlado in pristojno ministrico, odgovorno za trg dela, socialo in pokojninski sistem smo poslanci Desusa v poslanskih vprašanjih večkrat pozvali k uzakonitvi dostojne minimalne plače in tudi, naj se pokojnine vrne na raven, kot če zamrznitev pokojnine v letih 2010 do 2015 ne bi bilo. Po izračunih ZPIZ so upokojenci zaradi zamrznitev pokojnin prikrajšani za 8,4 % pokojnin. Ker posluha za odpravo prikrajšanja upokojencev pri navedenih ni bilo, smo poslanci Desus tak zakon pripravili sami in ga vložili v parlamentarni postopek. Del prikrajšanja se bo nadomestil v letu 2018 z izrednim usklajevanjem pokojnin, ostalo prikrajšanje pa po predlaganem zakonu do leta 2022, ko naj bi se pokojnine poleg rednih uskladitev usklajevale še izredno. Pokojnine so namreč ustavno zaščitena kategorija, zato ni dopustno, da bi upokojenci nosili breme pretekle finančne krize tudi v letih visokih gospodarskih rasti. V Desusu menimo, da 334 milijonov evrov, kolikor bi znašal finančni učinek zakona brez rednih uskladitev, ne bi smel biti problem za državo, ki beleži visoko gospodarsko rast in bruto družbeni proizvod čez 40 milijard evrov letno.

Zaskrbljuje tudi stanje v zdravstvu, kar najbolj občutijo otroci, ženske in starejši. Zdravstvena blagajna je sicer prejela nekaj dodatnih finančnih injekcij iz proračuna, kar pa je le kaplja na presušena tla zdravstvenega sistema, saj so javna sredstva za javno zdravstvo naše države pretirano nizka, v primerjavi s tistimi, ki jih v zdravstvo vlagajo primerljive države. Ob tem se javni zdravstveni sistem še naprej razgrajuje, ker pristojna ministrica za zdravje ne zna ali pa ne želi vzpostaviti učinkovitega strokovnega nadzora nad zdravljenjem, odpraviti nedopustno dolge čakalne dobe in prekiniti z dvoživkarskim

sistemom dela zdravnikov. Sedanji ukrepi zdravstvene politike in odsotnost pravih ukrepov omogočajo nadaljnje razgrajevanje javnega zdravstvenega sistema v korist zasebnih interesov in postavljajo paciente v vse bolj neugoden položaj. Na vse to smo v stranki Desus pogosto opozarjali.

V Poslanski skupini Desus si bomo še naprej prizadevali za javni zdravstveni sistem, ki bo koristil pacientom, za pogoj na trgu dela, da bodo delavci za pošteno delo prejeli pošteno plačilo, za socialno pravičen socialni sistem in za socialno pravičen pokojninski sistem, da ta ne bo proizvajal revežev. Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016 bomo v Poslanski skupini Desus seveda podprli. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2016 je seveda pripravila Vlada in prikazuje dejansko realizacijo proračuna v preteklem letu. Pomembno je, da smo s spremembo Zakona o javnih financah omogočili, da revidira zaključni račun tudi Računsko sodišče, seveda je pa tudi kot matično delovno telo obravnavala zaključni račun Komisija za nadzor javnih financ. Sklepi in ugotovitve ob obravnavi zaključnega računa tudi v letošnjem letu ostajajo podobni kot v preteklih letih. Kot pozitiven premik ter posledico ugodnih gospodarskih gibanj in predvsem tudi večje porabe prebivalstva se kaže v višjih prihodkih v proračunu, kot so bili načrtovani. Pomemben je tudi podatek, da se s tem zaključnim računom prehaja v obdobje proračunskih presežkov. Proračun tako ustvarja prihranke, seveda je pa potrebno vedeti, da zaradi fiskalnega pravila ti prihranki ne bodo prišli do ljudi, čeprav so prav ljudje tisti, ki so prispevali k temu, da se je zapolnila bančna luknja. Ko pogledamo v tem poročilu tudi stanje ali pa zanimiv podatek, za 258,8 milijona evrov je prejemkov več predvsem zaradi kupnine za Novo Kreditno banko Maribor. Če bi prodali Novo Kreditno banko Maribor vsaj po knjigovodski vrednosti, bi bilo poleg teh 258 milijonov še dodatnih 400 milijonov evrov več prejemkov, kot je bilo planiranih, če pa bi to banko prodali takrat, ko je najugodnejši trenutek za državo, pa bi seveda zagotovo lahko govorili tudi o milijardi. In nobenih težav ne bi imeli s tem, kako zagotoviti izpadle prihodke, povišati pokojnine in seveda tudi dvigniti ustrezno standard ljudi.

Računsko sodišče je sicer v svoji reviziji ponovno izdalo mnenje s pridržkom, izpostavlja enake ugotovitve kot v preteklih letih, ki gredo predvsem na ... Torej, očitki gredo predvsem na račun vključevanja popravkov revizorja v sam zaključni račun. Zato bi bilo

vendarle smiselno resneje obravnavati predlog namestnika predsednika Računskega sodišča, ki je predlagal, da bi vendarle komisija sprejela sklep in zavrnila predlog zaključnega računa, s čemer bi bilo omogočeno Vladi, da vnese popravke revizorja v zaključni račun. Komisija takšnega sklepa ni sprejela, kar kaže na to, da še vedno ni dovolj pripravljenosti, da izčistimo tudi besedilo in vsebino zaključnega računa na način, kot ga je revidiralo tudi Računsko sodišče. Zato bo to potrebno v prihodnosti zagotovo resneje obravnavati, kot je bilo v dosedanjem obdobju.

V okviru obravnave zaključnega računa proračuna letos obravnavamo tudi gradivo v zvezi z analizo plač v javnem sektorju, ki ga je pripravilo Ministrstvo za javno upravo. To v analizi ugotavlja, da se je v preteklem letu masa sredstev za plače povečala, saj je šlo vendarle za dolga leta varčevanja in ki so posledica varčevalnih ukrepov, nekaj dviga je bilo tudi zaradi nujnega novega zaposlovanja tam, kjer je bilo najbolj kritično in kjer je bilo treba zagotavljati storitve ljudem. Zagotovo pa smo prepričani, da ta pojav dviga plač v javnem sektorju nikakor ne bo ogrozil stabilnosti proračuna. Ne nazadnje so ljudje tudi ravno iz tega sektorja največ prispevali k temu, da se je blagajna stabilizirala in da lahko govorimo o tem, da imamo prihodke višje kot odhodke v proračunu.

V poslanski skupini bomo sicer večinsko zaključni račun podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan!

Tako kot vsako leto se tudi pri letošnjem sprejemanju zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za prejšnje leto veliko ukvarjamo z mnenjem Računskega sodišča in tudi letos je Računsko sodišče podalo več pripomb na predlog zaključnega računa proračuna. Prvi namestnik predsednika Računskega sodišča je na seji Komisije za nadzor javnih financ povedal, da so ugotovitve zelo podobne tistim iz prejšnjih let in da so tudi napake skoraj identične, podobne. Glede splošnega dela zaključnega računa je opozoril na nekatere primere knjiženj, ki so povzročila, da po njihovem mnenju prihodki in odhodki niso pravilno prikazani. Po njihovih izračunih bi morali odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov biti višji za 0,04 %, prihodki pa za 0,01 %. Izdatki v računu finančnih terjatev in naložb so pa precenjeni za 2,7 %, prejemki v isti bilanci pa podcenjeni za 0,4 %. Računsko sodišče je na zaključni račun podalo tudi mnenje s pridržkom; razlog za pridržek pa so številne kršitve zakonskih predpisov, ki se iz leta v leto ponavljajo. Prvi je namestnik predsednika

Računskega sodišča je tudi opozoril na nizko črpanje sredstev EU ter na dejstvo, da Računsko sodišče že od leta 2011 podaja popravke revizorja, ki pa jih Vlada še nikoli do sedaj ni upoštevala. Iste napake se torej ponavljajo iz leta v leto, kar pa nas, v Novi Sloveniji resnično skrbi.

Predstavniki Računskega sodišča je na seji komisije poudaril, da je Računsko sodišče letos že petič zahteva enake oziroma podobne popravke, ki pa jih je Vlada ponovno zavrnila. Na nekatere pomanjkljivosti je opozoril tudi vrhovni državni revizor Računskega sodišča. Jaz resnično ne razumem Vlade, v čem tiči razlog, da se ponavljajo ene in iste napake, na drugi strani pa ni posluha, da bi se te napake, ki so ene in iste, odpravile, da bi končno uvideli, da so potrebni popravki.

Tudi analize plač v javnem sektorju za leto 2016, ki je bila predstavljena na seji komisije, kaže, da se je masa sredstev za bruto plače povečala v primerjavi s prejšnjim letom za 5,4 %, dodatki za 5,7 %, sredstva za delovno uspešnost za 1,9 %, za delo preko polnega delovnega časa za 8,8 %, za dežurstvo pa za 4,5 %. V Novi Sloveniji ob tej priložnosti ponovno poudarjamo sledeče, da bi sadove gospodarske rasti morali čutiti vsi državljani, ne le tisti zaposleni v javnem sektorju. To pa, gospe in gospodje, lahko naredimo le z zmanjšanjem davčnih obremenitev za vse, predvsem torej za zmanjšanje davčne obremenitve dela in potrošnje. Namreč, politika visokih davkov izkazuje veliko nezaupanje do sposobnosti državljanov za upravljanje z denarjem, ki ga sami zaslužijo. Le politika, ki ne zaupa svojim državljanom, od njih zahteva plačevanje previsokih davkov, da bi namesto njih s temi sredstvi tudi potem upravljala. Krščanski demokrati se torej zavzemamo za spremembo take politike, v Sloveniji so plače prenizke, saj si prevelik del zaslužka ljudi prilasti resnično zgolj samo država. V Novi Sloveniji bomo s spremembo davčne politike to spremenili ter povišali plače vsem, ne le nekaterim v javnem sektorju. Torej, rešitev za višje plače po ključu Nove Slovenije, spoštovana Vlada, so nižje davčne obremenitve. Zaradi pripomb, ki jih je na Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016 podalo Računsko sodišče, in zlasti zaradi te šlamparije, da za napake iz preteklosti, ki se ponavljajo iz leta v leto, nikakor ni posluha, da bi te napake popravili, odpravili, pač v Novi Sloveniji tega predloga ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanj mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Lep pozdrav, spoštovani kolegice in kolegi!

Zaključni račun državnega proračuna je dejstvo, izvršeno dejstvo. Tudi Računsko sodišče ni ugotovilo večjih nepravilnosti in je zato podalo mnenje s pridržkom, res pa je, da se

napake iz leta v leto ponavljajo, res pa je tudi, da so napake iz leta v leto manjše. Tako si sama želim, da bo končno prišel čas, da tudi Računsko sodišče izda pozitivno mnenje za izvrševanje državnega proračuna. V naši poslanski skupini zaključnemu računu seveda ne bomo nasprotovali, kljub temu pa želim opozoriti na nekaj dejstev.

Prihodki, predvsem tisti davčni, so bili res realizirani v glavnem tako, kot je Vlada v sprejetem proračunu načrtovala. Veliko odstopanje je, če govorimo o denarju, ki ga dobimo iz Evrope oziroma bi ga lahko dobili iz Evrope. Realiziran je v manj kot 50 %. Se pravi, Vlada se je zmotila – namerno, nenamerno – za skoraj 500 milijonov evrov. Ko pogledamo odhodke, je številka približno enaka. Tudi tukaj je realizacija za približno 500 milijonov evrov nižja od načrtovanega. Odstopata pa dve kategoriji. Eno so investicije in investicijski transferji, skupaj govorimo o investicijah. Načrtovana sredstva so bila v višini 800, 804 milijone evrov, če sem natančna, realizirana v višini 527 milijonov evrov ali kar 277 milijonov evrov manj, kot je bil načrt. Mislim, da je tukaj na mestu vprašanje, zakaj. Napačno načrtovanje ali je krivo to, da ta vlada vsako leto že meseca septembra preneha izvrševati državni proračun? Vsako leto, tudi letos ni izjema. Kljub enormno višjim prihodkom, kot smo jih imeli v času krize, očitno Vlada ne zna drugače kot s prisilno ustavitvijo na nek način spraviti proračun v red. To nikakor ni prav.

Druga kategorija, ki se najbolj znižuje, so sredstva, namenjena za pokojnine. 84 milijonov evrov ste na nek način vzeli upokojencem oziroma 84 milijonov evrov je bilo zagotovljenih v proračunu, pa niso prišli do upokojencev. V letu 2015 60, v letu 2016 80 milijonov, v letu 2017 80 milijonov in v letu 2018 ste že sprejeti proračun znižali ravno tako za 80 milijonov evrov. To v štirih letih te vlade pomeni 300 milijonov evrov. Sredstva, ki so bila namenjena za upokojence in pokojnine, na koncu niso prišla do upokojencev. In zdaj naj bi se leta 2019 nekaj uredilo. Je to fer? Je to fer, da štiri leta zmanjšujete sredstva, ki so bila namenjena za upokojence, leta 2019, ko vas več ne bo, pa jim nekaj obljublimate? Seveda ni fer in gre zgolj in samo za populizem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi!

Predlagani zaključni račun za leto 2016 izraža končni rezultat ekonomske politike za leto 2016. Cilj proračunske politike za leto 2015 je bil zmanjšanje primanjkljaja sektorja države pod 3 % BDP. Ta se je zmanjšal na 2,92 % BDP, v letu 2016 pa je bil cilj fiskalni napor za 0,6 BDP. Tako je Vlada jeseni 2015 planirala, da se bi

primanjkljaj sektorja država zmanjšal na 2,22 BDP v letu 2016. Primanjkljaj salda sektorja države je v letu 2016 po podatkih SURS znašal 733 milijonov evrov oziroma 1,8 BDP. Tako je bil celo nižji od zastavljenega. Prav tako je bil boljši rezultat za državni proračun. Vlada je zastavila proračunski cilj jeseni 2015, da bo primanjkljaj znašal v 2016 skoraj 840 milijonov evrov. Realizacija državnega proračuna za leto 2016 kaže, da je bilo 684 milijonov evrov proračunskega primanjkljaja oziroma 154,5 milijonov manj od načrtovanega. Rezultat tega je predvsem v manjši porabi evropskih sredstev. Težave v slabšem črpanju so zaradi tega, ker ob prehodu v novo finančno perspektivo dokumenti v Sloveniji in tudi ostalih članicah EU niso bili pripravljeni. Tukaj bi opozorila, da tudi v prejšnji perspektivi prvi dve leti je bilo zelo nizko črpanje evropskih sredstev. Je pa pomembno prispevalo tudi k temu, da se je dolg državnega proračuna znižal.

Dolg državnega proračuna, ki je konec leta 2015 znašal 279 milijonov evrov oziroma 70,7 % BDP, se je v letu 2016 znižal za 150 milijonov evrov in je konec leta 2016 znašal 27 tisoč 129 milijonov evrov oziroma 67,8 BDP. Znižanje dolga državnega proračuna kaže na zelo uspešno upravljanje z dolgom državnega proračuna. Za leto 2016 je tako bil v januarju 2017 Direktoratu za zakladništvo na Ministrstvu za finance Republike Slovenije podeljen naziv upravljevec s tveganji državnega dolga leta. Nagrado je Slovenija dobila, ker je Direktorat za zakladništvo v letu 2016 med majem in oktobrom izvedel tri transakcije odkupa državnih obveznic, nominiranih v dolarjih, v skupnem znesku 2,61 milijard dolarjev in jih zamenjalo sočasno z izdajo cenejših obveznic v evrih. Republika Slovenija je dolarske obveznice izdala v letih od 2012 do 2014, ko ji je bil zaradi finančne krize dostop do evrskih finančnih instrumentov omejen oziroma nedostopen.

Takšni rezultati ne bi bili mogoči, če Slovenija ne bi povrnila zaupanja na finančnih trgih. Ključno za to je bila politična stabilnost in ukrepi na področju stabilizacije javnih financ v letu 2015. Tako je zaradi uspešnega znižanja javnofinančnega primanjkljaja pod referenčno mero 3 % BDP v letu 2015 Slovenija po sedmih letih v juniju 2016 izstopila iz postopka presežnega primanjkljaja.

Glede rezultatov fiskalne politike za leto 2016 je pa vendarle treba povedati, da je Fiskalni svet po pregledu makroekonomskih razmer in javnofinančnih gibanj ocenil, da je Slovenija v letu 2016 izpolnila fiskalna pravila in to v obdobju, v katerem Slovenija še ni dosegala srednjeročnega fiskalnega cilja. To je strokovna ocena Fiskalnega sveta in ne politikov.

Glede zniževanja dolga sektorja države je Fiskalni svet v svojem pisnem mnenju povedal, da če bi veljalo pravilo za leto 2016, bi se moral dolg sektorja države v letu 2016 znižati za 1,2 odstotne točke BDP, dejansko znižanje dolga pa je znašalo celo 3,4 odstotne točke

BDP. S tem bi bilo zahtevano znižanje dolga v letu 2016 preseženo skoraj za trikrat. Pravilo zniževanja dolga bo veljalo po končanju prehodnega obdobja. Na podlagi mnenja Fiskalnega sveta bi to začelo veljati v letu 2019. Kljub temu pa je zniževanje dolga v deležu BDP in tudi v dejanskem znesku velik uspeh proračunske politike za leto 2016.

Glede poročila Računskega sodišča je treba povedati, da je na podlagi ugotovitev o pravilnosti izvršitve državnega proračuna za leto 2016 izreklo mnenje s pridržkom, kot so na seji Komisije za nadzor javnih financ predstavili predstavniki Računskega sodišča in pojasnili, da so napake podobne, kot so bile v prejšnjih letih, vendar se te zmanjšujejo. V Poslanski skupini Stranke modernega centra pričakujemo, da bo teh napak v prihodnje še manj, tako bomo lahko v Državnem zboru obravnavali zaključne račune z napakami, ki so manjše od 2 % revidiranih sredstev, tako bodo tudi mnenja Računskega sodišča pozitivna.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo sklep, ki ga je Komisija za nadzor javnih financ predlaga Državnemu zboru, da po obravnavi na podlagi 168. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme Zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2016. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi, predstavnice Vlade!

Zaključni račun proračuna za leto 2016 v splošnem kaže predvsem to, kako je ta vlada gospodarila z denarjem davkoplačevalcev, kako je oplemenitila svoje naložbe in seveda tudi, kako se je zadolževala; to nam kažejo vse tri bilance proračuna, bilanca A, B in C. Pri tem je treba povedati, da vsi makroekonomski kazalci, ki so povedani in izhajajo tudi iz zaključnega računa, ne kažejo dejanske kvalitete tega upravljanja. Kvalitete tega upravljanja predvsem ne kažejo zaradi tega, ker Računsko sodišče ni ugotavljalo smotrnosti proračuna niti smotrnosti porabe, ampak izključno samo pravilnost; z drugimi besedami, ali je šlo za porabo denarja v skladu z zakonom ali ne. O smotrnosti seveda danes veliko govorimo, tudi sam bom nekaj povedal, vendar je tu zadeva popolnoma drugačna. Predvsem nam to kaže tudi ocena Evropske komisije, ki ima Slovenijo še vedno za finančno tvegano državo in ni prešla v tako imenovani razred A, ampak je še vedno tista, ki je pod nadzorom Evropske komisije glede javnih financ, ne glede na to, kako mi tolmačimo fiskalno pravilo in kvaliteto javnih financ. Za kaj pravzaprav gre? Za to, da je strukturni primanjkljaj v naši državi veliko večji, kot je nominalni primanjkljaj, in ta strukturni

primanjkljaj dejansko kaže kvaliteto javnih financ.

Naslednje vprašanje, na katerega bi rad opozoril, je vprašanje ponavljanja napak, o čemer so kolegi že govorili. Kaj je pravzaprav Vlada tu naredila – dejansko je napak vedno manj, ampak namesto da bi se napake popravile, je Vlada, seveda preko Državnega zbora, v mnogih primerih raje spremenila zakon. Podobno kot pri odločbi Ustavnega sodišča in potem pri želji po tem, da se Ustava glede šolstva spremeni. To pa ni pravilen način; namesto da ti popraviš napako, ki si jo storil in je dolgoletna napaka, enostavno to napako rešiš tako, da popraviš zakon. Tu na nek način Vlada prinaša okrog samo sebe in na drugi strani seveda tudi Državni zbor. Tako se kvaliteta, pa tudi pravilnosti izvajanja proračuna kaj bistveno niso popravile. Tu še zmeraj govorimo o tem – in Računsko sodišče govori o tem –, da Vlada ne spoštuje določb Zakona o javnih financah, da ne spoštuje določil pogodb, da ni pravilnosti pri oddajah javnih naročil in da gre za zamude pri izplačilih. Tukaj govorimo o odhodkih in na odhodkih so te 4 komponente največja težava dejansko.

Poleg tega se pri transferjih dejansko dogajajo nepravilnosti v postopkih same izvedbe javnih pozivov in razpisov. Tudi pri transferjih gre za to, da se Zakona o javnih financah ne spoštuje in da ga Vlada ne spoštuje. Prav tako ni bilo pogojev za oddajo infrastrukture v brezplačno uporabo, zamude pri izplačilih, pomanjkljivo izvajanje nadzora neposrednih proračunskih uporabnikov nad posrednimi proračunskimi uporabniki oziroma nad poslovanjem pravnih oseb, pomanjkanje nadzora, niso bile javne službe, izvajanje gospodarske javne službe ni bilo zagotovljeno v predpisani obliki in niso bile spoštovane pogodbe. O tem govori Računsko sodišče, ko ocenjuje proračun. Ko ocenjuje oziroma sploh ne more oceniti bilance stanja, ko govorimo o celotnem premoženju države, tukaj mislim seveda na premoženje predvsem v nepremičninah, dejansko Računsko sodišče ni niti izdalo mnenja. Zakaj ni izdalo mnenja? Zaradi tega, ker nima podatkov. To, da Računsko sodišče nekemu ne izda mnenja, je slabše, kot da izda negativno mnenje. Za negativno mnenje potrebuje Računsko sodišče 10 % vseh podatkov in ugotavlja, da gre za 10 % nepravilnosti, do 10 % nepravilnosti. Pri mnenju s pridržkom je bilo že omejeno, gre za 3 % in tako naprej. Če pa ne izda mnenja, pa pomeni, da sploh nima podatkov o tem. O tem seveda tudi govori Računsko sodišče, da ko govorimo o premoženju države in ko govorimo o nepremičninah predvsem, osnovnih sredstev, enostavno ta vlada nima verodostojne dokumentacije za osnovna sredstva, predvsem tista, ki so bila prenesena na Ministrstvo za infrastrukturo. Tukaj se dejansko potem postavi vprašanje, kaj je z našo železniško infrastrukturo ali pa tisto železniško infrastrukturo, ki naj bi bila

zgrajena nekje v prihodnosti, da letos veliko govorimo o drugem tiru, ali je tukaj zagotovljena vsa dokumentacija in ali ima Vlada vso dokumentacijo, da se ta projekt sploh lahko začne. Tudi na komisiji je bilo o tem govora in obljubljeni imamo o tem, imamo sporočilo Vlade oziroma odgovor Vlade.

Poleg tega je Računsko sodišče ugotovilo nezadostne in neustrezne dokumentacije pri potrditvi dolgoročnih terjatev iz poslovanja in pomanjkljive analitične evidence in slab nadzor nad terjatvami za sredstva, dana v upravljanje. Seveda zaradi tega, ker enostavno ni podatkov o tem, kaj ta država ima, kaj je njena lastnina, zaradi tega Računsko sodišče ni izdalo mnenja. Zaradi tega je seveda zelo težko govoriti v tem primeru, da je zaključni račun za leto 2016 dober, da je zaključni račun boljši in da je dejansko vsebinsko boljši, kajti tega sam zaključni račun ne kaže. Ni podatkov, po drugi strani pa težave, nepravilnosti rešuje tako, da spreminja zakon Vlada v mnogokaterih primerih. Seveda to ni dobro.

Zaradi teh zadev seveda v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tega zaključnega računa ne bomo potrdili oziroma ne bomo glasovali za sprejetje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi razprava. Ker so se odjavili vsi prijavljeni razpravljavci, ima besedo predstavnica Vlade, državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Saša Jazbec.

MAG. SAŠA JAZBEC: Hvala lepa za besedo.

Želela bi se samo odzvati na nekatere, na nekatera vprašanja, ki so bila izpostavljena pri predstavitvi, torej, stališč poslanskih skupin. Pa bom šla kar po vrsti.

Vsa zemljišča za drugi tir so odkupljena oziroma pridobljena, kot veleva zakon. Pravica graditi je izkazana na vseh parcelah. Vpisi v zemljiško knjigo so v teku. To je bila prva točka.

Drugič, ko je bilo večkrat omenjeno glede Računskega sodišča in kako se te nekatere napake konsistentno in konstantno pojavljajo. Dejstvo je, da z Računskim sodiščem pri nekaterih problemih stojimo na strokovno različnih stališčih. Ne moremo se pač zmeniti, ali je denar na računu pri SPS, ali so to dana posojila ali so to sredstva oziroma stanje na računu. Ampak, kot smo danes povedali oziroma kot ste slišali iz več virov, z Računskim sodiščem redno, lahko rečem redno, sedimo in se pogovarjamo o teh odprtih zadevah zato, ker je tudi nam ali pa predvsem Vladi v interesu, da bi bilo razhajanj čim manj in da bi bilo pač enkrat tudi mnenje na zaključni račun, da bi bilo brez pridržka oziroma da bi bilo pozitivno. Mogoče še to, kar je bilo zdaj čisto na koncu omenjeno, da Računsko sodišče nima ustreznih podatkov. Tu bi rada omenila, da prav pri tem, ko naj bi bilo pomanjkanje verodostojnih podatkov glede sredstev na infrastrukturi, da imamo tu urejenih

zdaj že preko 85 % tega. Ko je Računsko sodišče na to prvič opozorilo, je bil ta odstotek bistveno nižji. Dejstvo je, da na tem področju, na vseh področjih, kjer imamo razhajanja dolgoletna z Računskim sodiščem, delamo na tem, da bi jih bilo čim manj oziroma da bi jih uskladili.

Tretja izpostavljena zgodba so bila EU sredstva oziroma zelo nizko črpanje v preteklem letu. Tukaj bi vseeno rada poudarila, da EU sredstva, ki niso porabljena v tekočem letu, seveda niso izgubljena, ampak se prenesejo v naslednje leto. Nam je bila dodeljena konkretna ovojnica, ki se ne zmanjšuje, kolikor manj jo porabiš v tekočem letu, toliko več ti je ostane za naprej in v bistvu na to zgodbo lahko gledamo tudi s pozitivne strani, da naše gospodarstvo oziroma da naša država dosega visoko gospodarsko rast brez intenzivne uporabe EU sredstev in da nam pač ta EU sredstva, ta kohezijska ovojnica v višini treh milijard in 11 milijonov, ostajajo oziroma da bodo pripomogla k ugodni gospodarski klimi tudi v prihodnosti.

Pa tudi tukaj bi lahko povedala, da je bilo zdaj vseeno dodeljenih, iz podatka imam, sicer na stanje 30. 11., da je bilo dodeljenih s strani organa upravljanja že milijarda 700, že preko milijarde 700 teh sredstev od treh milijard, da je pogodbeno vezanih tudi že več kot polovica, milijarda 600, in da tudi pri izplačilih in pri certifikaciji, da smo zdaj v zadnjem mesecu naredili korak naprej.

Navezava na EU sredstva in na zaustavitev proračuna. Minister za finance v skladu z Zakonom o javnih financah mora izdati podrobnejša navodila o zaključku leta do 30. septembra tekočega leta. Tako konkretno letos so proračunski uporabniki v skladu s pravilnikom v zaključku leta lahko prevzemali obveznosti do vključno 5. oktobra, po tem roku pa tudi še v izjemnih primerih oziroma če sem natančnejša, že v osnovi veljajo pri tem prevzemanju obveznosti izjeme za ene določene namene in med temi nameni v bistvu so EU sredstva. Tako pri tem, pri porabi EU sredstev, ni teh omejitev, medtem ko pri integralnih sredstvih je pa nujno, da so izdana navodila, do kdaj je dovoljeno prevzemati obveznosti in posredovati dokumentacijo, da se pač zadeve v letošnjem letu izpeljejo, ker je treba pri tem upoštevati oziroma gledati na likvidnostni položaj proračuna in gledati oziroma slediti ciljnemu primanjkljaju.

Toliko z moje strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Želi. Prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Pet minut, kot običajno.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Mislim, da bom porabil manj kot pet minut, bi pa rad na nekaj dejansko opozoril. V bistvu gre za način. Način, ki se uveljavlja v naši državi in ki pomeni, da nismo več pravna država. Tudi zdaj, ko je državna sekretarka rekla: »Glejte, mi imamo toliko in toliko napak v tem proračunu, ampak strokovna izhodišča so različna, zaradi česar se mi z Računskim sodiščem ne moremo glede tega, tega in tega zmeniti.«

Glejte, Računsko sodišče je nadzorni organ in Računsko sodišče dejansko nadzira pravilnost proračuna, izvajanja proračuna za posamezno leto. Vlada ima v tem primeru, posebej, ker se ponavljajo ti primeri iz leta v leto, samo eno možnost – da izvede tisto, kar pravi Računsko sodišče. Potem pa se pogovarja o strokovnih izhodiščih. Podobno kot, če želite, ko govorimo o odločbah Ustavnega sodišča, ko nekaj odloči in potem mora izvršna ali zakonodajna oblast to izvršiti, ne glede na različna, če želite, strokovna, svetovnonazorska ali kakršnakoli druga izhodišča. To je temelj pravne države. Potem ko se to izvede, se pa lahko ponovno pogovarja o tem, ali je rešitev dobra ali ni dobra. Ker če bomo tako delali, glejte, potem bomo enostavno prišli do tega, da mi pravne države ... Pravzaprav je že zdaj nimamo in bomo še v slabšem položaju, kot smo zdaj. Če se mi ne bomo držali nekih pravil v tej državi in dali nadzorstvenim institucijam veljavo in jih ne bomo prelisčili s tem, da bomo spremenili zakon ali pa zaradi ustavne odločbe spremenili Ustavo, glejte, to pač v tej državi ... Ampak, tudi če govorimo o pravu in pravni državi, enostavno ne gre. To pomeni razpad pravne države pri tem proračunu. Za to dejansko gre pri teh zadevah! Prosil bi – to je odgovor na to, seveda z željo, da ne bo več pridržka pri proračunu –, da enostavno upoštevate in izvedete tisto, kar glede proračuna reče Računsko sodišče.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem razpravo.

O predlogu zaključnega računa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločili danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 26. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 23. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O USTAVITVI POSTOPKA RAZPUSTITVE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOSTANJEVICA NA KRKI.**

Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložil Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa dajem besedo predsedniku odbora mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovana državna

sekretarka, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na svoji 42. seji dne 24. 11. 2017 kot matično delovno telo v okviru obravnave priprave Predloga sklepa o ustavitvi postopka razpustitve Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki na podlagi drugega odstavka 90c. člena Zakona o lokalni samoupravi ter 112. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel Predlog sklepa o ustavitvi postopka razpustitve Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki.

Prvič, Državni zbor Republike Slovenije ugotavlja, da je Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki dne 28. oktobra 2017 sprejel Odlok o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2017 in Odlok o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2018. Občinski svet Občine Kostanjevica na Krki je s sprejetjem odlokov iz prejšnje točke odpravil nezakonito ravnanje, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije ugotovil s sklepom o odpravi nezakonitega ravnanja v tej občini z oznako EPA 2031/VII, ki ga je sprejel na 33. seji dne 26. septembra 2017. V skladu z drugim odstavkom 90. c člena Zakona o lokalni samoupravi se postopek o razpustitvi Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki ustavi. To se pošilja v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru. Odlok o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2017 in Odlok o proračunu Občine Kostanjevica na Krki za leto 2018 sta bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije št. 61/17 z dne 2. november 2017.

Državni zbor na podlagi navedenega ugotavlja, da je občinski svet v roku, ki je bil določen s sklepom, ugotovljeno nezakonito ravnanje odpravil, zato se postopek njegove razpustitve s tem sklepom ustavi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala predsednik za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Socialni demokrati izražamo zadovoljstvo, da so občinski svetniki Občine Kostanjevica na Krki po več dveh letih nezakonitega ravnanja ugotovili, da je treba sprejeti kompromis in sprejeti proračun, saj bi bila v nasprotnem primeru uporabljena skrajna sila razpustitev občinskega sveta občine, kot to določa Zakon o lokalni samoupravi.

Nezakonito ravnanje je občinski svet odpravil s tem, ko je sprejel proračun za leto 2017 in proračun za leto 2018. Sicer je bilo ta sprejetje na zadnji dan roka, ki smo mu ga postavili, zato se postopek predčasne razpustitve občinskega sveta s tem tudi ustavi.

Ob tem pa želim poudariti, da s takšnim sklepom in s takšnim ravnanjem ni zadovoljen nihče od vpletenih; tako ne župan, ki je menil, da bi bilo dobro, da bi imel novo sestavo občinskega sveta, tako tudi občinski svetniki, ki so menili, da mora župan zapustiti mesto in imeti nove volitve župana, a do tega ni prišlo. O tem, kdo je ravnal pravilno in kako bi bilo pravilno, bodo volivci odločali na naslednjih lokalnih volitvah, kdo je imel prav. Ob vsem tem pa, kar smo bili slišali in tudi bili pisno seznanjeni, gre pa ugotoviti, da bomo morali v prihodnjih letih razmišljati o tem, da so potrebne spremembe na področju lokalne samouprave, če občinski svet ne sprejeme proračuna, ter da se ne dopušča tako dolgo nezakonito ravnanje, kot je sedaj opredeljeno v sedanjem Zakonu o lokalni samoupravi.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo Sklep o ustavitvi postopka razpustitve Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki podprli, ob tem pa, ker sem v letošnjem letu zadnjič za zagovornico, mi dovolite, da vsem v prihajajočem letu zaželim več strpnosti in pogovora in – vse dobro! Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči, lep pozdrav vsem skupaj!

Konec septembra je Državni zbor sprejel sklep, s katerim je Občini Kostanjevica na Krki določil 30-dnevni rok, v katerem mora odpraviti nezakonito stanje. Občina je bila namreč od leta 2015 brez veljavnega proračuna. Že ob takratni obravnavi smo v Levici opozorili, da je položaj tej konkretni občini najboljši dokaz, kako zelo potrebujemo reformo lokalne samouprave, v imenu Levice to že cel mandat tulim. Kljub temu da je imel minister Koprivnikar v tem mandatu odlično priložnost, da izpelje vsaj prvi krog te reforme, se to ni zgodilo. Minister se je ukvarjal z vsem drugim, vključno z bingljanjem iz helikopterja med obiski v ZDA, na področju lokalne samouprave pa se stanje poslabšuje. Imamo slabo strategijo razvoja in imamo mini zakonske predloge, ki so pogosto v direktnem nasprotju z le-to.

Kostanjevica na Krki ni edina občina v Sloveniji, ki trenutno je ali je bila ujeta v razprtje med svetniki in županom, je pa edini primer, ki ga obravnavamo v Državnem zboru. Trenutni sistem omogoča, da 10 občinskih svetnikov in en župan v šahu držijo vse občanke in občane. Tak sistem je preprosto nevzdržen, še posebej, če je razlog za peripetije neuresničljiva predvolilna obljuba o tem, kako in komu se bo razdelilo nekaj malega penez. Lokalne volitve so bile oktobra 2014, občina je bila tri leta brez veljavnega proračuna, to pomeni razvojni zaostanek, nižjo kakovost življenja za občanke in občane, ni investicij, ni evropskih sredstev in četudi bi Državni zbor občinski svet razpustil, bi

bil en mandat izgubljen. Streznitev je prišla s strani občinskih funkcionarjev dobesedno na zadnji dan izteka roka, po katerem bi bil sprožen postopek razpustitve. Na zadnji dan roka sta bila sprejeta proračuna. Dvomimo, da zaradi tega, ker so se zavedali, da največ prav oni škode povzročajo lastnim občankam in občanom. Prav tako dvomimo, da se bo stanje spremenilo. Če 11 občinskih funkcionarjev v zadnjih treh letih ni proračunske seje niti moglo izpeljati, se bodo poropetije in nagajanja v predvolilnem letu najverjetneje oziroma upal bi si reči celo gotovo še okrepile. Ne glede na vse, občanke in občani ne morejo storiti povsem ničesar. Potem ko so leta 2014 oddali svoj glas, lahko ne glede na vse, predvsem le čakajo, da poteče 4-letni mandat. Pa bi lahko bilo drugače. Če se večina strank v tem parlamentu ne bi ustrašila za svoje župane, bi danes imeli institut odpoklica župana. Občanke in občani bi lahko župana ali svetnike odpoklicali takoj, ko postane jasno, da jih čaka 4 leta ali nekaj let stagnacije, da ne bo izveden niti en sam projekt, da jim s tem pada kvaliteta življenja. Župani in občinski svetniki bi pri tem zelo dobro premislili, kaj in kako delajo. A stranke, ki imajo največ ali nekaj lokalnih funkcionarjev, so bile proti. SDS, SD, Desus in NSi so glasovale proti uvedbi instituta odpoklica župana. Na žalost. Tako kot na lokalni ravni ima partijska tudi na državni ravni pri nekaterih omenjenih strankah lasten interes in prednost pred družbenim in državnim, če hočete. Tako kot na lokalni ravni so tudi na državni ravni le volivci tisti, ki lahko to spremenijo. Na žalost še vedno le vsaka 4 leta in brez možnosti odpoklica.

Tudi v imenu Levice vam čestitam ob praznikih, vključno s tistim državnim. V bodočem letu, v bodočem mandatu želim več solidarnosti, več strpnosti, želim seveda tudi, da bi pravo šlo v smeri pravičnosti. V naslednjem mandatu pa želim, tudi če ne bom jaz notri, da bi dejansko bili v Državnem zboru tisti, ki se morajo ukvarjati s politiko, ne pa tisti, ki bi si to mogoče želeli in dosti, dosti več uma in manj počez umovanj in stereotipnih umekov. Vse dobro. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Ker kostanjeviški svetniki dve leti zapored niso sprejeli potrebnih proračunskih dokumentov, je pristojno Ministrstvo za javno upravo Vladi predlagalo razpustitev občinskega sveta, ta pa je predlog podprla in ga posredovala Državnemu zboru. Državni zbor je na seji dne 26. 9. 2017 sprejel Sklep o odpravi nezakonitega ravnanja v Občini Kostanjevica na Krki, opozoril občinski svet na njegovo nezakonito ravnanje ter ga pozval, da nezakonitost odpravi tako, da v 30 dneh od prejema sklepa sprejme proračuna za leto 2017 in 2018 in ga obvesti, da bo postopek o

predčasni razpustitvi s sklepom ustavil, če bo ta ravnal v skladu s pozivom.

V Poslanski skupini SMC smo Sklep o odpravi nezakonitega ravnanja v Občini Kostanjevica na Krki podprli z nelagodjem, saj je šlo za oblasten poseg državnega organa v sistem lokalne samouprave kot neodvisnega sistema demokratičnega načina upravljanja javnih zadev v okolju, v katerem živi sleherni od nas. Zato pozdravljamo odločitev občinskega sveta, da je v zahtevanem roku, sicer na zadnji dan izteka roka, sprejel proračuna za leti 2017 in 2018, saj smo se le tako lahko izognili temu, da bi Državni zbor moral razpustiti neposredno izvoljeni občinski svet in razpisati nove volitve. Zato bomo predlog sklepa, ki ga je pripravilo matično delovno telo, seveda podprli.

Razpustitev Občinskega sveta Kostanjevica na Krki namreč ne bi bil le madež za Občino Kostanjevica na Krki, ampak bi bilo sporočilo tudi širše, to je, da demokracija in demokratično izvoljeni organi na ravni lokalnih skupnosti ne delujejo in da je vprašljivo tudi samostojno delovanje malih občin, kot je na primer Kostanjevica. Veseli nas, da se je končno le dokazalo, da so sposobni svoje lokalne zadeve reševati sami. Kljub vsemu pa ne moremo biti zadovoljni, ker občinski svetniki do sedaj niso bili sposobni poiskati rešitev brez groženj z razpustitvijo in patronata državnih organov, ministrstva oziroma Vlade in Državnega zbora predvsem pa so dve leti zaradi političnega nasprotovanja zanemarjali potrebe občank in občanov.

Nesprejetje proračuna onemogoča samostojno urejanje lastnih zadev v lokalni skupnosti. Prav proračun kot ključna finančna komponenta urejanja samostojnega upravljanja lokalnih zadev je ena temeljnih sestavin samega bistva lokalne samouprave. Če namreč ni sprejetega proračuna, se temeljne naloge v lokalni skupnosti preprosto ne morejo izvajati ali pa se te izvajajo kvečjemu omejeno ali v bistveno okrnjenem sistemu. Istočasno pa je občina podvržena razvojnemu sodelovanju, ni namreč novih investicij ali zadolževanja, prav tako ni mogoče kandidirati za sredstva Evropske unije ali iz naslova državnih razpisov, saj ta ne more zagotavljati lastne udeležbe. Oteženo in bistveno okrnjeno je tudi financiranje vseh javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je občina, kot tudi določenih nevladnih organizacij. Ne gre spregledati, da je bila Občina Kostanjevica na Krki prisiljena ustaviti ali ne začeti 32 projektov in da je leto 2017 v bistvu že izgubljeno in da bo mogoče do naslednjih lokalnih volitev konec leta 2018 izvrševati v popolnem obsegu le proračun za leto 2018 v vrednosti okoli 2,4 milijone evra. Vseeno bolje nekaj kot pa nič, kar pa ne more biti tolažba za naprej. Še posebej zato, ker se, kot je razvidno iz medijskih zapisov, razmere, ki so skoraj pripeljale do razpustitve občinskega sveta, očitno niso kaj prida spremenile. Žal pa na podlagi Zakona o lokalni samoupravi oziroma o tej funkciji na voljo nimamo več orodij za

otežitev oteženega delovanja Občine Kostanjevica na Krki. Edino in hkrati najmočnejše je bilo uporabljeno, zato so zdaj na potezi občani in občanke oziroma volivci in volivke.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Septembra smo v Državnem zboru sprejeli sklep, da mora Občina Kostanjevica na Krki odpraviti nezakonito ravnanje oziroma neravnanje, saj občina v skladu z zakonom ni sprejela predloženega in pripravljenega proračuna za leto 2017 in leto 2018. V Poslanski skupini SDS smo že pri obravnavi tega sklepa opozorili, da sta po našem mnenju tako Vlada Republike Slovenije kot Ministrstvo za javno upravo zamujala z odločnim posredovanjem v tej občini.

Stanje in razmere so bile v Občini Kostanjevica na Krki nevzdržne tako v zvezi s financiranjem kot izvajanjem proračuna že od leta 2015 naprej. Po našem mnenju je nesporno potrebno upoštevati in spoštovati Ustavo Republike Slovenije in v njej določeno avtonomijo lokalne samouprave, a ta žal ne more biti brezmejna. Veljavna zakonodaja tako točno določa, kdo je izključni predlagatelj občinskega proračuna in kdo ga tudi sprejme. Razdvojenost, ki se je pokazala v primeru Občine Kostanjevica na Krki, pa vsekakor meče slabo luč tako na delovanje lokalne samouprave kot tudi na delo oziroma nereagirane Vlade in pa Ministrstva za javno upravo. V primeru odločnejšega delovanja in ukrepanja bi nedvomno ta agonija v Občini Kostanjevica na Krki bila že zdavnaj zaključena.

Zakaj agonija? Ni potrebno posebej poudarjati načina financiranja v vsem tem času, ko se občinski svetniki navkljub županu nikakor niso mogli dogovoriti in tudi sprejeti občinskega proračuna. Torej v občini v vsem tem času ni bilo razpisov, ni bilo investicij, niti ni bilo razvoja, ki bi bil še kako potreben za občine, o katerih se v Državnem zboru večkrat pogovarjamo in v ta sklop občin zagotovo sodi tudi Občina Kostanjevica na Krki.

Nedvomno pa je po mnenju naše poslanske skupine župana in pa tudi občinske svetnike streglo dejstvo, da je bil občinski svet tik pred razpustitvijo in novimi volitvami. No, občinski svet Kostanjevica na Krki pa je vendarle našel toliko politične moči in volje in konec oktobra sprejel proračun za leto 2017 kakor tudi proračun za leto 2018. S tem pa je bila odpravljena nezakonitost, na katero je Državni zbor opozoril Občino Kostanjevica na Krki v mesecu septembru.

V skladu s tem bomo tudi glasovali v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in z zadovoljstvom ugotavljamo, da je

pač eden od problemov, žal je sicer trajalo dve leti, pa vendarle tudi rešen. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na splošno razpravo o predlogu sklepa. Besedo dajem predstavniku predlagatelja mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa še enkrat, za besedo, predsednik.

V tej zadevi, mislim, da ni potrebno kaj veliko dodatno še povedati, predvsem zaradi tega, kajti ta primer je bil tako vsebinsko obravnavan na matičnem odboru kot tudi Državnem zboru in tudi danes v predstavitvi stališč.

Lahko bi zaključil samo v tem kontekstu, da vsi poslanci tega državnega zbora delimo zadovoljstvo, da se je ta zadeva v Občini Kostanjevica na Krki rešila na način, kot je tudi edino prav. To pomeni, da tako izvršilna kot zakonodajna veja oblasti s svojo pristojnostjo naj ne poseže v lokalno skupnost, ne glede na to, da se je prvotno kazalo v tem primeru, da je potrebno poseči tudi po najbolj strogem ukrepu, in to je z odločitvijo zakonodajne veje oblasti, in sicer za poseg, ki se imenuje razpustitev občinskega sveta. Zato menim, da ni potrebno kaj posebno dodatno še razlagati, tudi razpravljati o tej zadevi.

Bi pa izrazil še v tem kontekstu tudi prošnjo, željo ali apel vsem občinam v Republiki Sloveniji, da določena nasprotovanja, ki so prav gotovo prisotna v lokalnih skupnostih, da naj medsebojno uredijo na način, da ni potreben tovrsten krut poseg izvršilne in zakonodajne veje oblasti v njihovo samostojno prisotnost. Menim, da je to dovolj in s tem tudi zaključujem. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika še kdo razpravljati. Nihče.

Torej, zaključujem splošno razpravo. Amandmaji k predlogi sklepa niso bili vloženi.

Odločanje o predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 26. točko dnevnega reda in 36. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.50.

(Seja je bila prekinjena ob 16.18 in se je nadaljevala ob 16.51.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Praden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni

zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 6., 8., 9., 18., 23., 26. in 22. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker matično delovno telo predlaga zboru, da predlog zakona sprejme v predloženem besedilu, in ker amandmaji k prehodnim in končnim določbam niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 8. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nagradah in priznanjih za izjemne dosežke v znanstvenoraziskovalni in razvojni dejavnosti po skrajšanem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 18. 12. 2017. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti pa 52.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 9. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 18. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 11, proti pa 38.

(Za je glasovalo 11.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 18. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 23. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016.

Prehajamo na odločanje o Predlogu zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2016.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti pa 10.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 10.)

Ugotavljam, da je Zaključni račun Proračuna Republike Slovenije za leto 2016 sprejet. S tem zaključujem 23. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 26. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o ustavitvi postopka razpustitve Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki.

Ker amandmaji k predlogu sklepa niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o Predlogu sklepa o ustavitvi postopka razpustitve Občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 63.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem 26. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 22. točko dnevnega reda, to je na potrditev uradno prečiščeni

besedili Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev ter Zakona o tujcih.

Uradni prečiščeni besedili je pripravila Zakonodajno-pravna služba zbora in jo zbor potrdi brez razprave.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 64, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 64.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Potrdi se uradno prečiščeno besedilo Zakona o tujcih.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 59, proti pa nihče.

(Za je glasovalo 59.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor uradno prečiščeno besedilo navedenega zakona potrdil.

S tem zaključujem 22. točko dnevnega reda in tudi 36. sejo Državnega zbora.

Vsi ste lepo vabljeni na slavnostno sejo v petek.

Seja se je končala 19. decembra 2017 ob 17.uri.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	68, 72, 77, 233
BAH ŽIBERT, ANJA	211, 224, 227, 236, 293
BAN, URŠKA	151, 230
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	61, 62, 63, 67, 76, 371
BOH, DR. TOMAŽ	328, 332
BOH KLANJŠČEK, MIRJAM	70, 74, 78, 231, 232, 235, 260, 262, 329, 333
BOŽIČ TILEN	145, 157, 168, 169, 173, 177, 229, 231, 239, 253, 254, 256
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	374
BREZNIK, FRANC	22, 52, 53, 54, 241, 247, 248, 251, 338
BRGLEZ, DR. MILAN	322

C

CANTARUTTI, ALEŠ	348
CERAR, DR. MIROSLAV	23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31

Č

ČUŠ, ANDREJ	337, 345, 351, 354, 359, 360, 366, 369
-------------------	--

D

DEKLEVA, ERIKA	34, 35, 36, 281, 290
DIMIC, IVA	69, 73, 77, 81, 85, 90, 105, 245, 271, 320, 328
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	25, 26, 27
DOLINŠEK, MARJAN	95, 99, 227, 238, 306

F

FERLUGA, MARKO	132, 210, 218, 361
----------------------	--------------------

G

GANTAR, TOMAŽ	91, 159, 199, 203, 205
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	38, 39, 53, 54, 64, 65
GODEC, JELKA	264, 277, 284, 291, 321
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	263
GORENAK, DR. VINKO	27, 28, 29, 32, 208, 214, 217, 221, 224, 228, 237
GRIMS, MAG. BRANKO	217, 218, 244, 258, 285
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	74, 79, 202

H

HAINZ, PRIMOŽ	139, 233, 243, 319, 360
HANŽEK, MATJAŽ	304, 313
HANŽEK, MATJAŽ	296
HORVAT, DR. MITJA	176, 182, 247, 249, 250, 252, 363, 367
HORVAT, JOŽEF	49, 50, 123, 138, 139, 142, 147, 164, 166, 181, 185, 226, 241, 244, 258, 266, 274, 315, 318, 323
HRŠAK, IVAN	87

J

JAZBEC, MAG. SAŠA	369, 376
JAZBEC, SAŠA	369, 376
JURŠA, FRANC	40, 257, 265, 349

K

KATIČ, ANDREJA	59, 60, 93
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	51, 52, 55, 56

KOLEŠA, ANITA.....	235, 347, 379
KOPAČ MRAK, DR. ANJA.....	31, 57, 58, 61, 62
KOPMAJER, BENEDIKT.....	29, 30, 96, 212, 327
KOPRIVNIKAR, BORIS.....	49, 50
KORDIŠ, MIHA.....	55, 56, 57, 69, 73, 78, 80, 82, 83, 101, 118, 234, 240, 242, 262, 272, 275, 277, 280, 281, 298, 320, 332, 337
KOTNIK POROPAT, MARJANA.....	111, 117, 122, 128, 164, 166, 302, 304, 355
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA.....	145, 189, 207
KRAJNC, MAG. BOJAN.....	91, 106, 186, 204
KRIVEC, DANIJEL.....	21, 47, 48, 131, 301, 312

L

LAH, ZVONKO.....	38, 39, 92, 107, 112, 118, 213, 298, 307, 319, 323, 362
LAJ, FRANC.....	210, 326, 344
LEP ŠIMENKO, SUZANA.....	32, 33, 140, 149, 162, 203, 206
LEVIČAR, MARINKA.....	275, 331, 335
LISEC, TOMAŽ.....	50, 51, 52, 126, 128, 243, 277, 288, 324
LOGAR, DR. ANŽE.....	155, 245, 255, 257

M

MAHNIČ, ŽAN.....	59, 60, 63, 64, 87, 93, 95, 99, 114, 120, 122, 125, 130, 133, 136, 140, 169, 179, 240, 242, 291, 293, 330, 334, 380
MAJCEN, IRENA.....	33, 35, 36, 45, 47, 48
MAKOVEC BRENCIČ, DR. MAJA.....	259
MEDVED, DR. ANA.....	200, 205
MESEC, LUKA.....	63, 66, 94, 100, 147, 185, 242, 320, 356
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO).....	160, 352, 355, 357
MURŠIČ, MAG. BOJANA.....	180, 183, 204, 212, 237, 304, 340, 358, 360, 378

N

NEMEC, MATJAŽ.....	43, 44
NOVAK, LJUDMILA.....	234, 261, 266, 282, 317, 318, 331, 335, 350

P

POČKAJ, VLASTA.....	206
PODKRAJŠEK, BOJAN.....	57, 58, 130, 327
POGAČAR, PETER.....	70
POGAČNIK, MAG. MARKO.....	36, 37, 144, 150, 159, 161, 167, 168, 169, 178, 188, 197, 244, 287
POJBIČ, MARIJAN.....	40, 41, 42, 71, 79, 81, 83
POTISEK, MAG. KLEMEN.....	111, 114, 135
POTOČNIK, ANDREJA.....	344, 357
PRIKL, UROŠ.....	65, 71, 72, 76, 141, 154, 339, 361

R

RANC, DANILO ANTON.....	89, 111, 315, 368
-------------------------	-------------------

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR.....	232
SLUGA, JANJA.....	66
STEBERNAK, LIDIJA.....	83
STRNAD, DUŠAN.....	110
STRNIŠA, MAG. TANJA.....	323

Š

ŠEFIC, BOŠTJAN.....	209, 216, 223
ŠERGAN, VOJKA.....	166, 168, 180, 245, 374
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ.....	244, 254, 256, 370, 375, 377

ŠKOBERNE, JAN	85, 92, 96, 112, 117, 294
ŠKODNIK, IVAN	44, 45, 272, 367
ŠKOPAC, MARUŠA	143, 148, 300, 313

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	45, 46, 101, 283
TABAKOVIČ, SAŠA	263, 267, 271, 329, 334, 336
TANKO, JOŽE	173, 177, 181, 182, 195, 249, 252, 254
TOMIČ, VIOLETA	102, 199, 201, 205, 213, 218, 220, 238, 312, 325, 336
TONIN, MAG. MATEJ	22, 24, 97, 104, 105, 106, 200, 236, 246, 250, 269, 276, 280, 281, 294, 305, 318, 319, 322, 341
TRČEK, DR. FRANČ	34, 85, 88, 101, 103, 104, 105, 113, 122, 124, 128, 129, 138, 139, 142, 310, 321, 343, 350, 357, 366, 378

V

VEBER, JANKO	141, 146, 163, 189, 258, 260, 273, 282, 322, 327, 331, 335, 373
VERBIČ, MAG. DUŠAN	190, 208, 219, 222, 226, 377, 380
VERVEGA, VESNA	268, 291
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA	36, 37, 41, 42, 43, 44, 46, 183, 194, 197, 246, 248
VRTOVEC, JERNEJ	137, 156, 201, 207, 241, 319, 373
VUK, MARTINA	75, 82

Z

ZAJC, SIMON	128, 238, 240, 316, 326
ZORČIČ, IGOR	84, 86, 107, 109, 115, 137, 308, 311, 316

Ž

ŽNIDAR, LJUBO	91, 116, 134, 310
----------------------------	-------------------

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**